Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summarium textuale et conclusiones super Sextum

Johannes <de Vanckel>

[Köln], [1. Feb. 1465 vielmehr 1485]

urn:nbn:de:bsz:31-316114

Visual Library

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

X Ei 167

AN 340

K 58.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

Sūmariū textuale ⁊ Conclusiones super Sextum.

Monrij Regie Civitz ad S. Marcu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Tituli ſexti ſecūdū ordinē alphabeti

De arbitris
Appellationib⁹.ii. (nūciationib⁹ .v.
Accuſationibus et īquiſitionib⁹ ⁊ de-

Bigamis i.

Conſtitutionibus .i.
Conſuetudine. i.
Confeſſis .ij.
Clericis coniugatis iij
Clerico n̄ reſidēte ī ecc̄a vl' p̄bēda. iij
Clerico egrotante .iij.
Conceſſione prebende. vel eccleſie nō vacantis iij
Capellis monachorum iij.
Cenſibus exactionibus et procurationibus. .iij.
Conſecratione eccleſie vel altaris. iij.
Cognatione ſpirituali .iiij.

Dolo et contumacia .ij.
Decimis iij.
Deſponſatione impuberum iiij

Electione et electi p̄tāte. .i.
Etate et qualitate ordinādoꝝ .i.
Eo qui mittiē in poſſeſſionē cauſa rei ſeruande .ij.
Exceptionibus .ij.
Exceſſibus prelatoꝝ et ſ͞bditoꝝ .v.

Filijs p̄ſbroꝝ ⁊ alijs illegitime natl. i.
Foro ꝯpetenti ij

His que vi metus ve cā fiunt .i.
Hereticis v.
Homicidio v

Iudicijs ij.
Iuramento calumnie ij.
Iureiurando .ij.
Inſtitutionibus iij
Iure patronatus .iij.
Immunitate eccleſiaꝝ. .iij.
Iniurijs et damno dato v

Litis conteſtatione ij.

Maioritate et obedientia i.

Ne ſede vacante aliq̄d innoueē iij.
Ne clerici vel monachi ſecularibus negocijs ſe immiſceant iij

Officio vicarij .i.
Officio ⁊ p̄tāte iudicis delegati .i.
Officio legati. .i.
Officio ordinarij i.

Poſtulatione prelatoꝝ. .i.
Pactis i.
Procuratoribus i.
Preſcriptionibus ij
Prebendis et dignitatibus iij
Priuilegijs et exceſſib⁹ p̄uilegioꝝ v.
Penis v.
Penitentijs et remiſſionibus v.

Reſcriptis. .i.
Renunciatione i
Reſtitutione in integrū .i.
Reſtitutione ſpoliatoꝝ ij
Rebus eccleſie non alienādis iij
Rerum permutatione iij
Regularibus et tranſeuntibus ad religionem iij
Religioſis domibus .iij.
Reliquijs et veneratione ſanctorū. iij
Regulis iuris v.

Sūma trinitate et fide catholica .i.
Supplenda negligētia p̄latoꝝ .i.
Sententia et re iudicata ij.
Sepulturis iij
Statu monachoꝝ iij.
Sponſalibus ⁊ m̄rimonijs .iiij.
Sciſmaticis v
Sententia excōmunicationis v.

Temporibus ordinationū et qualitate ordinandoꝝ i.
Teſtibus ij.
Teſtamētis et vltimis volūtatib⁹. iij.

Ut lite pendente nihil innoueē. .ij.
Uita et honeſtate clericoꝝ iij.
Uoto et voti redemptione iij
Uſuris .v.
Uerboꝝ ſignificationibus v

Sūmarium Sexti

In dei nomine ſuccincte et vtiles concluſiones materiam tam gloſarū q̄ʒ doctorum circa Sextū etiaʒ nouiſſime ſcribentium vna cum pleniori textus eiuſdem Sexti ſūmario In alma vniuerſitate florētiſſimi ſtudij Colonieñ. edite ĩ lucem viuaci lucubratione honorabilis viri dñi Johannis coelner de vanckel artium liberaliuʒ magiſtri. diuinaꝝ humanarūq̄ʒ legum interpretis. Juriſconſultorum equiſſimi. in edibus ſuis lecte et reſumpte feliciter incipiunt.

In nomine patris et filij et ſpirituſſancti Amen

Jo.mo.in principio glo. ſue ponit diffinitionem ſcire. dicens ꝙ Scire eſt rem per cauſaʒ cognoſcē. vt. xxiij. q. viij. c. occidit. Et proſequit̄ quadruplicem cauſam videlicet. materialem. formalem. efficiētem. et finalem. et exquiſite ſingulas cauſas in iure aſſignat vt hic per euʒ Arch autē et Jo. an. de his et alijs q̄ circa principia libroꝝ ſolēt queri remittunt ad glo. Ber. in ꝓhemio ꝯpilationis gregoriane. ⁊ ibi An. de bu. pulcre ſingula examinat. et docto. ad quos remitto. ꝙ breuiſſimus ⁊ textualis ero. Diuidit autē Jo. mo. hūc totuʒ librū in tres partes. In primo ponit̄ prohemiū. in q̄ narrat̄ intentū in hoc libro. In ſcōa tractatꝰ in quo fit executio in ſpeciali narratoꝝ in ꝓhemio. In tertia ponit̄ epilogꝰ. Secūda p̄s eſt in ti. de ſum. tri. ⁊ fi. cath. Tertia eſt ·ī· in ti. de reg. iu. In quo titulo ponunt̄ regule que multa recapitulant eoꝝ que ſpecialiter in iuribꝰ prius poſitis habentur.

Onifaciꝰ epiſcopꝰ

Prohemiū ſeu p̄s prima huius ſexti quod ſm̄ glo. i. diuidit̄ in quattuor p̄tes. In prima ponit̄ ſalutatio. in ſcōa exordium. in tertia narratio. ĩ quarta ꝯcluſio. Scōa pars eſt ibi ſacroſancte Tertia eſt ibi ſane. Quarta eſt ibi vniuerſitati. In prima igit̄ parte dñs papa Bonifacius. viij. doctores et ſcholares Bononie ꝯmorantes ſalutat et eis aplicam benedictionē ꝯcedit Hoc dicit.

Pro breui declaratione quarūdā gloſaꝝ hic poſitaꝝ aliquas tradā ꝯcluſiones in proceſſu hunc ordinem pro poſſe obſeruaturus. Sit igit̄

Prima con Etſi mutatō fraudulenta nominis. agnominis. cognominis aut prenominis ſub pena falſi ſit prohibita. tñ in promotione ſūmi pontificis certis rōnibus eſt ꝑmiſſa. Prima pars ꝯcl'onis probat̄ in. l. vna. C. de mu. no. vbi liber homo ꝓhibitus eſt ſub pena falſi mutare nomen in fraudē vt aliū deciperet. Sine fraude autez poteſt licite liber ho

'mo nomen ſuũ mutare. licet aliud ſit
in ſeruo i quo ſemper fraus preſumi
tur. ſi ſine dñi voluntate nomen ſuuꝫ
mutare preſumpſerit. l. falſi. in princ.
ff. ad. l. coꝛ. de fal. et Dom̃. hic. Scḋa
pars ꝯcl'onis probat̃ hic in glo. v̉bi
Bonifacius. Naꝫ iſte Bonifaci⁹ vo
cabat̃ prius Benedictus. Fit at̃ hec
mutatio rõnibus de quibus in glo.
all'. Et obſeruatuꝫ fuit illud a tempe
Sergij pape. ij. q̃ erat natiõe Romanus.
qui prius dicebat̃ os poꝛci. cui
ꝓpter turpe nomen q̃d habuit mutatũ
ē nom̃. et ita poſtea obſeruabat̃. lꝫ
antea multi fuere. quoꝝ nomĩa mini
me erant mutata ſm Arch. hic i gl. i.

Scḋa ꝯ. Papa ſcribẽdo alis
is nomen ſuũ ꝓponit
ſm tempus modernũ. nec a digni
tate. ſꝫ ab oꝛdine quē habet appellat
ſe Epm̃. Prima ps ꝯcluſionis ꝓbat̃
hic. et in ꝓhemio ꝯpilationis gregoriane
et clementinaꝝ. ꝛ. i. q. iij. c. ſalua
toꝛ in titulo. Tp̃e tñ ꝓmitiue eccleſie
papa ſe poſtpoſuit. ꝑut fec̃ Clemẽs
papa. xij. q. i. c. ij. in pn̄. et Imperatoꝛ
papam ſibi poſtpoſuit. vt pꝫ. xcvij.
diſt. c. victoꝛ. et habetur. C. de ſũ. tri.
et fi. cat. in ep̃la Inter claras. ꝰ. victoꝛ
Ratio at̃ ꝯcl'onis eſt. ꝙ Papa eſt ma
ioꝛ et ſublimioꝛ oib⁹. c. ſi papa. xl. diſ
ca. nos ſi incompetenter. ij. q. vij. etiã
Impatoꝛe. vt lxiij. diſt. Ualentinian⁹
c. ſolite. de ma. et obed. Ergo iuſte ſe
preponit omnib⁹. ꝑut quilibꝫ alius
inferioꝛ ſcribens facē pt. argu. huius
tex. cũ ꝯcoꝛd. Ratio at̃ ſcḋe partis cõ
cluſionis eſt ꝙ ex dignitate nõ debet
Papa ſe exaltare. Iux̃ illud Qui ma
ioꝛ eſt vrm̄ ꝛc. de quo h in glo. ſingl'ari
in v̉bo chriſtus. q̃ dicit. ix. oꝛdines
eſſe in dei eccleſia. Inter q̃s ep̃alis oꝛ
do eſt maioꝛ. ꝛ denominant̃ hoc mo
do. lectoꝛatus. exoꝛciſtatus. hoſtiariatus.
acholitatus. diaconatus. ſubdi
aconatus. preſbyteratus. pſalmiſtat⁹
et oꝛdo ep̃alis. Licꝫ hi duo vltimi ſꝫ
theologos non ponant̃ int̃ oꝛdines.
ſm gl. Sed opĩo Iuriſtarũ ꝓbat̃ in
. ca. cleros. xxi. diſt. c. cum ꝯtingat. de
eta. et qua. c. cum nullus. ꝰ. eo. li. de tē.
oꝛdi. De iſto hic per Io. an. in nouel
qui nitit̃ concoꝛdare has opi. ꝛ Lau
in clem̃. in pleriſqꝫ. de elect. Quare
aũt ſunt plures oꝛdines in eccleſia pt
ſumi ex ca. ſingula. lxxxix. diſti. Quõ
habent certa et diſtincta officia. et q̃
ſint illa patet. xxv. diſt. perlectis. Unde
autem oꝛdines habent oꝛiginem.
ꝛ q̃ndo foꝛma oꝛdinandi fuit inuēta
vide plene per Guil. in ſuo ſacr̃ali. et
aliquid per Innoc. in. c. preſbyter. de
ſac. non iter. et de tem. oꝛ. per totũ

Tertia ꝯ. Quãuis ſeruus
ad nullã dignita
tem poſſit aſpirare. ſũmus tam̃ ponti
fex a tp̃e beati Gregoꝛij ex nimia hu
militate ſeruũ ſeruoꝝ dei ſe ſolet ap
pellare. Prima pars probat̃ in. l. preſes.
C. ſi ſeruus aut liber ad decu. aſp
Scḋa pars probat̃ hic in gl. v̉bi ſer
uus ſeruoꝝ. Un̄ ſꝫ Io. mo. Papa nõ
dicit̃ ſeruus quaſi ſit ſeruilis conditi
onis. et prout ſeruus dicit̃ a ſeruãdo
Inſt. de iure perſo. ꝰ. i. ſed a ſeruiendo
ꝓpter officiũ ſuſcepte ſeruitutis. quo
modo etiã Imperatoꝛ ſe appellat vltimũ
ſeruũ. C. de off. prefe. preto. afri.
l. i. circa pn̄. Glo. i. q. vij. in ca. quotiens.
et Arch. hic dant verſus. Serui
erant tibi roma prius domini domi
noꝝ. Seruoꝝ ſerui nunc tibi ſunt do
mini

Quarta ꝯ. ꝛ vltima Papa
ſcribens alicui
in gr̃a ap̃lica ꝯſtituto. eũ ſalutat ſm
foꝛmã hic poſitã. ac ei impertit̃ apoſtolicã
bñdictionē. Hec ꝯcl'o probat̃

hic.et in prohemio decretaliuꝫ et clementinaꝝ. Ubi aūt Papa ſcribit alicui cui grã apłica eſt ſubtracta taleꝫ non ſalutat.vt in.c.admonere.xxxiij.q.ij.Et an papa ſalutans excōicatuꝫ maiori.per ſuas lr̃as eum videat abſoluere.Uide in.c.ſi aliqñ. de ſen.ex.ſ.et in cle.ſi ſūmus.ꝫ.e.ti.Item per ſalutationem quis intelligit remittere iniuriam ſibi factam.vide in.c.olim.ſ.de iniuř.et in.c.cum ſup.de off.del.et glo.in.ca. cū Adrianus.lxiij.diſti.Iteꝫ quare hec benedictio dr̃ apłica Dic ꝙ dabat apłis.Uel quia dat ab apłico ſm Jo.an.in prohemio decre An aūt doc.per ſe faciant vniuerſitatem aut ſcholares ꝑ ſe.Et an appellatiōe ſcholariū ꝯprehendunt doctores.Tex. hic videt ꝓbare ꝙ nō.de quibus dicendū vt notant doc.in ꝓhemio ꝯpilationis gregoriane.

Acroſancte

Hic eſt ſcđa pars huius ꝓhemij.i qua exorditur dicens ꝙ ex quo preeſt ſancte Romane eccleſie.quam diuina ꝓuidentia omnibus eccleſijs totiꝰ orbis pretulit.Jō continue et iugiter laborat vt cōmoda ſubditoꝝ procuret.⁊ ſcandala tollat.ac lites quas humana natura q̃tidie inuenire conat reprimat.voluntarios enim labores vt inquit Papa amplectit.vt ſubditis quieteꝫ preparet.et noctes ſepe ducit inſomnes. Hoc dicit

Ex hoc tex.talis elicitur cōcluſio Uigilia labor et cura incumbunt cuilibet cōſtituto in prelatura Probatur hec concluſio in hoc tex.et in c.i.ꝫ.de offi.del et in ꝯcor.hic in gl.alt.

Sane Tertia pars i qua narrationem ponit dicēs ſe ſepius requiſitū.poſtꝙ ad ſūmi papatus honorem fuit promotꝰ vt decretales editas poſt compilationem gregorianā tam per Gregoriū nonū q̃ꝫ per alios diuerſos Romanoꝝ pōtifices.elucidare velꝫ.que ex eis eēnt tenende.⁊ que non.⁊ qui eſſent auctores eoꝝ.Ideo pro vtilitate publica.dictas conſtōnes omnes per tres viros in tex.noīatos mandauit diligētius perligi.Et quia plures iparum reperiebant temporales.aut ſibi aut alijs contrarie.aut ſuperflue.Ideo illis reſecatis.reliquas emendari.et in vnum volumen redigi ſub debitis titulis iuſſit.et nōnullas conſtōnes vtiles et fructuoſas addidit et compoſuit. Iſtud aūt volumen voluit papa Bonifacius addi quinq̃ꝫ voluminibus decretaliū.et vocari librū ſextuꝫ cū numerus ſenarius ſit ꝑfectus. Si enim conſtōnes huius voluminis in libro decretalium deberent inſcribi.oporteret multos libros decretaliuꝫ deſtruere.et cuꝫ magnis expenſis nouos libros ſcribere Non eſt auteꝫ intentionis pape ſubditos expēſis grauare. Hoc dicit.Et eſt hic glo.in verbo perfectus. que tractat de perfectione numeri ſenarij quā vide.

Ex hoc text.tres elici pñt cōcluſiones Prima De conſtōne non redacta in volumine Juri.poteſt q̃nq̃ꝫ dubitari probabiliter.an ſit cēſenda decretalis.Probat hic in tex.et in.c.paſtoralis.de fi.inſtrum.et in prohemio decretalium Hoc aūt caſu ſententia lata ꝯtra talē conſtōnem non eſt nulla ſm doct.in.c.i.de ſen.et re iudi. Bar.in.l.cū prolatis.ff.de re iudi.

Sūmariū et Cóclusiones ſexti

Scdā ꝯ. Si tñ talis conſtitutio extrauagans ante huius ſexti libri compilationeȝ fuit edita. non eſt ad deciſionem alicuiꝰ cauſe allegāda. aut a iudice ſequēda. Probat̃ hic et in·§·ſeq.

Tertia ꝯ. Niſi eſſet iuri cōmuni ſcripto cōſona. tunc enim iudex tam ſm̄ illaȝ q̃ ſm̄ ius ꝯmune p̄t procedere in cauſa Probat̃ in.d.c.paſtoralis.

Quarta ꝯ. Si corā iudice allegatur extrauagans d̾ qua aliqualis habetur noticia. licet de validitate ipſius non habeat̃ certa ſcientia. tenet̃ iudex ꝯſulere principem ſeu papam ſuper ea Hanc concluſionem tenet Panor. ī d.c.paſtoralis. per tex. ibidem in fi. q̄ verbis imparatiui modi vtit̃ dicens ſuperiorē conſulat ⁊c. Dicit tñ ꝙ ſi hoc caſu iudex nō conſuleret papaȝ ſȝ ferret ſententiā contra talē extrauagātē non annullaret̃ ex hoc ſolo ꝙ principem nō ꝯſuluit. ſed ip̄e iudex veniret puniendus. arg. c. venerabilē. de elec.

Quinta ꝯ. Si nulla extrauagantis habetur notitia. poteſt iudex ſȝ non tenet̃ recurrere ad principeȝ pro eius fide habenda. Hanc concluſionem tenet Io.an. ī d.c.paſtoralis. ⁊ probat tex. ibidem dū dicit ſi merito dubitet.

Sexta ꝯ. Componere ⁊ declarare iura ꝯmunia. ſpectat ad principem ſolū. nec aliquis inferior id pōt. niſi ad hoc habeat ſpeciale mandatū. Prima pars probat̃ in.l.fi.C.de legi. ⁊ in cle. ſepe de ver. ſig. in prohemio cōpilationis gregoriane. in·§·volētes. Scđa pars patȝ ꝙ ſpecialiter reſeruata principi non veniunt in generali demandatione. vt notat̃ in.c.ꝙ tranſlationē. de offi. delega. et probat̃ in·§· cunctꝫ hoc deo. in verſi. his mandauimus. ſpecialiter in prohemio Inſti.

Septima et vltima concluſio Iura edita. ſub congruis titulis ſunt locanda. Probatur hec concluſio in·§·iſto qui ad hoc ſemꝑ ſolet allegari. et cōcor.§·quibus. in prima compilatōne Codicis.

Uniuerſitati

Hec eſt quarta pars ſeu concluſio. ī qua mādat doctoribꝰ et ſcholaribus ꝙ hunc librū cū magna maturitate compoſitū. et eis ſub bulla pape miſſum. prompte ſuſcipiant. et eo de cetero vtantur tam in iudicijs q̃ in ſcholis. nec vtant̃ alijs cōſtōnibꝰ editis ꝑ Romanos pontifices. poſt ꝯpilationem gregorianam et añ hūc librum Hoc dicit

Tractat h arch. vnū. ꝑ̄ qđ ſꝑ fit remiſſio ad eū h. an videlȝ grā pape ſupplicatōne ſignata. lr̄is nōdū bullatī. expirat per obitū pape. Io. an. pꝰ Arch tȝ ꝙ grā firma manet. ꝑ·§·ꝑficiunt̃ Inſti. de donat̃ Pau. de leaȝ. diſtīguit Aut grā ē facta mente tm̄. ꝙ porrecta ſupplicatione. papa dicit Fiat ita ⁊ mēte intendit. ꝙ extractis litteris gratia ſit perfecta. Non āt ſolo verbo aut ſignatura. et tunc gratia pape expirat ꝑ mortem pape. Aut grā fuit facta mente ⁊ verbo. puta papa exiſtēs in conſiſtorio cū Cardinalibꝰ dicit talē ep̄atū aut talē dignitatē ꝯferimꝰ Titio. certe tunc eſt bene ꝑfecta collatio. etiaȝ ſi lr̄e nō ſequant̃. nec tunc expiraret ꝑ mortē. Io. tñ cal. putat opi. Arch. et Io. an. indiſtincte verā. ꝙ papa dūȝ dicit Fiat. intēdit grām ſuā hr̄e vigorē. et ſtatiȝ apparet de mēte pape. E pro iſta ſententia videt̃ tex. in cle. dudum. §. nos etenim. de ſepul. et ibi gl. in verbo verbo. quã ſequit̃ Panor. q̃ ſubdit q̄ licet gratia ap̃lica facta alicui anteq̃ ſit ſcripta. i ſe ſit valida et ſatis tuet̃ habentem in foro ꝯſcientie quod dicit ſemp̱ menti tenendũ. Tamen dubiũ eſt an tali gr̃a põt. vti habens eam. et probare illã aliter q̃ꝫ per lr̃as aut ſcripturaꝫ. Forte p̱ teſtes. de quo remittit ad Bal. in. l. humanum C. de legib. et ad dños de rota. decis̃ cccxxvij. in nouis ⁊ incipit Item q̄ licet Romana curia. Ibi tenẽt dñi de rota. q̄ gratia papalis alit̃ q̃ p̱ lr̃as probari non poteſt. et ſic dicũt tenere curiam Poteſt tñ dici breuiter ſm Gem̃ in extrauag. Sedes ap̃lica. in q̃rta columna. q̄ licet verbalis collatio in ſe valet et tribuat titulũ beneficij intrinſecũ. tñ habens talem gratiam nõ p̃t vti ea. nec agere ex ea implorando officiũ iudicis ſuperioris. nec conditionem aliquã intentando niſi bulla probatoria illius appareat et oſtẽdat̃. Ita intelligunt̃ iura ſuperius alleg. Quid aũt de lege aut ꝯſtitutione. An de ſubſtantia ei⁹ ſit ſcriptura. Uide per Io. an. in regula. nemo poteſt ad impoſſibile. in q. merc. et dños de rota in nouis decis̃. ccxli vbi tenent ſcripturã nõ eſſe de ſubſtãtia ſeu de eſſe legis aut ꝯſtõnis. alleg. ad hoc. c. i. §. e. li. de renũc. et. c. i. in fi. i. rñſ. eo. li. de iureiurã. Et ꝓpterea põt lex aut ꝯſtitutio etiam ꝓbari p̱ teſtes ſm eos. De iſto etiam vide per legiſtas. in. l. de quibus. ff. de legi. Et tantũ de parte ꝓhemiali

De ſũma trinitate ⁊ fide catholica

Hic incipit ſcd̃a pars hui⁹ libri. Et licet Io. mo. nitit̃ cõtinuare rubricas hui⁹ libri ſexti. tñ Arch. ⁊. Io. an. eas nõ ꝯtinuant. Et rõnem ponit Io. an hic in glo. rubrice. Et allegant̃ ꝯſtõnes hui⁹ libri cũ expreſſiõ libri ſexti et ꝯſtõnes Clementinaꝝ cũ expreſſione cle. Conſtõnes aũt decretaliũ ſimpliciter exprimẽdo titulũ ſine expreſſione libri. et ita obſeruat vſus et cõſuetudo. et ſic tollitur ambiguitas ⁊ equiuocatõ ſm Dom̃ hic Tractat hic plura Io. mo. de trinitate perſonarũ in diuinis. et de fide catholica. diſtinguendo articulos fidei ex parte cauſe efficiẽtis. et ſic ſunt xij. articuli. et ex p̱te cauſe materialis et ſic ſunt xiiij. vt hic per eum

Fideli confeſſione fatendum eſt q̄ ſpũſſanctus eternaliter ꝓceſſit ex p̄re ⁊ filio. nõ tanq̃ꝫ ex duobus. ſꝫ tanq̃m ex vno p̃ncipio. nõ duab⁹ ſpiratiõib⁹ ſꝫ vnica ſpiratione. Sic enĩ hucuſq̃ꝫ ſp̱ predicauit et adhuc docꝫ ſancta Romana ecc̃a. mr̃ omniũ fideliũ ⁊ magiſtra Et hec eſt oĩm doctoꝝ recte gloriantiũ vera ſñia. Contrariũ ſentiẽtes ſũt per Conciliũ Lugdunẽ q̃d hic habet̃ dãnati vt heretici. Hoc dicit tex. **Ex hoc** talis elicit̃ ꝯclo. Errorẽ grecoꝝ qui dixerũt q̄ ſpũſſanct⁹ a ſolo p̄re ꝓcedit Cõciliũ vniuerſale reprobat et dãnat. Probat̃ hic in tex. iũc. gl. ẏbi filio et fi. **Scdã ꝯ.** In reſpicientibus fidẽ catholicã neceſſe eſt tenere quelibet diſcipulũ chriſti id q̃d Romana ecc̃a tenꝫ omniũ eccleſiaꝝ mgr̃a. Probat̃ etiã h in tex. iunc glo. ẏbi docuit. Q̃d inducit

Arch. contra grecos qui eccleſie Romane ſubijci recuſant. cum tñ ꝯfiteantur eſſe eam primã et ſublimiorẽ. xxij diſt. Conſtantinopolitana. Jdeo videnť heretici ſm eum. alleg. xxiiij. q. i. Hec eſt fides. cũ ſilibus

De conſtitutionibus.

Licet romanus pontifex. omnia iura habeat in ſcrinio pectoris ſui. et ideo faciendo nouã ꝯſtitutionẽ. reuocet priorẽ eidem aduerſam ſeu cõtrariã. licet nullã de ea faciat mentionẽ. Particulariũ tñ locoꝝ cõſuetudines et ſtatuta. ꝑt ignorare. ex quo ſũt facti. et ideo faciendo nouã ꝯſtõnem non cenſeť derogare. in aliquo ipſis. dũmõ alias ſint rõnabilia. niſi de eis fiat mentio expreſſa. Hoc dicit tex.

Ex hoc ſit h ꝯcl'o prima. Conſtitutio aut lex noua priori ꝯtraria. eã tollit. licet nulla de priori ſit mentio facta. Probať hic in tex. in ꝓn. iunc. glo. vbi reuocare. que idem dicit eſſe in teſtamẽto. ꝙ poſteriori ſtať vt in § poſteriore. Inſti. q. mo. teſta. infir. Qđ fallit in duobus caſibꝰ vt in gl. De hac ꝯcl'one vide etiã. l. diſt. dño ſancto. in glo. verbi diſcors.

Scđa ꝯ. Conſuetudines rationabiles et particularia locoꝝ ſtatuta. ꝑter ius cõmune ordinata ꝑ legẽ poſteriorẽ nouaꝫ nõ intelligunť reuocata. Probať hic in ſcđa pte tex. iuncta gl. verbi facti.

Tertia ꝯ. et ratio predictarũ. Romanꝰ pontifex qui oĩa iura in ſcrinio pectoris ſui habet. ſtatuta ꝑticularia ⁊ ꝯſuetudines locoꝝ ꝓbabiliť ignorat. Probať hic in tex. et quotidie ꝓpterea ſolꝫ allegari. Et pariformiť dicit de Imperatore. ꝙ totũ ius habꝫ in ſcrinijs ſuis. l. oĩm. C. de teſta. Qđ intelligit Jo. mo. verꝫ ſi ſit deliberatꝰ cũ his. q̃ ad latus eius ſunt. ꝙ ipſe eſt tota vniuerſitas ỽtute ſm phm. Vel dr̄ princeps habere oĩa Jura in ſcrinio pectoris ſui ꝙ ipſe ꝑtãtem hꝫ ſuꝑ oĩa iura declarãdi. mutãdi. corrigendi ⁊c. c. inter alia. ſ. de ſen. ex. c. ſtatutũ. in ꝓn. ꝭ e. li. de ſcẽpt. et in cle. ne Romani. de elect. in ꝓnc. Et hinc ẽ ꝙ dr̄ lex aĩata in ťris. vt ĩ auť. de ꝯſuli. in fi. coll. iiij et Ariſt. in v. eth. dicit ꝙ ad iudicem hoĩes ꝯfugiunt velut ad iuſtũ aĩatũ.

Quarta con. In facto ꝯſiſtũt cõſuetudines et ꝑticularia ſtatuta. idõ ꝓbabilis ẽ ipſoꝝ ignorãtia. Prima ꝑs ſiliter habeť hic in tex. Diciť ãt ꝯſuetudo facti ſm Arch. et Jo. mo. ꝯſiderãdo actꝰ ex quibꝰ eliciť ꝯſuetudo ipa ſꝫ ex q̃ eſt elicita tũc ẽ ius. vt. i. diſti. ꝯſuetudo. ſic dr̄ in reg'a iur. l. i. ff. de re. iu. Eodẽ mõ ſtatutũ ꝑticulare dr̄ fci ſm Arch. ꝙ eſt ius ꝓpriũ et ꝓuatũ aliquoꝝ. et dẽminatũ ad certũ locũ. idõ ꝑt ignorari. Nõ eſt ãt veriſile quem velle tollẽ id qđ ignorat. vt ꝓbať i. l. mř. ff. de inoff. teſta. Jdõ ꝯſtõ noua ꝓncipis eis nõ ꝑiudicat. qđ vult h tex.

v **Vt aiaꝝ obui**etur periculꝰ ſtatuiť ꝙ ſñie ꝑ ſtatuta ordinarioꝝ late. nõ ligãt ꝓbabiliť ignorãtes. Etſi ſtatuto epi ferť excõicatio ĩ oẽs furtũ. adulteriũ aut ſile delictũ ꝯmittẽtes. nõ ſť excõicati ex territoriũ epi delinquẽtes. etiamſi fuerint ipſiꝰ ſubditi. qui ex territoriuꝫ ius dicenti nō paret̃ impune. Hoc đ

Ex tex iuncta gl. iij. elicit̃ tal' ꝯclo. Statuta ſupiorū rōnabilit̃ edita ligāt ſubditos ad culpā. etiamſi penā tpalem in ꝯfacientes hñt annexā. Rō ꝯclonis eſt ꝙ cōtrauenientes peccāt ſaltē pccō inobedientie. qđ eſt maximū. vt in. c. ſciēdū viij. q. i. ẜm gl. qđ eſt valde notandū. et ſatis durū. de quo tñ dicenduz vt nō. per Hoſti. Ber. et alios in. c. i. de treug. et pa. et doc. in. c. i. š. de ꝯſtit. et Henrī. boic. in. c. duduz. de elec.

Scdā ꝯ. Ignorantia excuſat quez a ſtatuti pena. niſi fuerit craſſa aut ſupina. Probat̃ hic in tex. iūcta gl. ṽbi ignorātes. ⁊ i ca. ꝯſuetudo. viij. diſt. Dicit̃ āt ignorātia craſſa ⁊ ſupina qñ qs ignorat qđ publice factū eſt in ciuitate. et quod oēs ſciūt ẜm Arch. et gl. hic in ṽb. ſupina. Idem in ignorātia affectata. vt in. c. eos. ꝯ. de tēp. oꝛ. vbi glo.

Tertia ꝯ. Licz ꝓ futuro delicto ñ poſſit qs excōicari. ꝑt tñ ſtatuto in delinquētē futurꝫ excōicatio ferri. Pria ps ꝯclonis ꝓbat̃ i. c. rōna. § caueāt. ꝯ. de ſen. ex. Scđa ps ꝓbat̃ h in tex. et voluit gl. i ṽb. ſtatuta. q̄ etiā nōt Epos poſſe facere noua ſtatuta. ad qđ etiā allegat̃ hic tex.

Quarta ꝯ. Licz eps poſſz excōicare ſuū ſubditū in alio t̃ritorio exñtez etiā ꝓ furto ibidē cōmiſſo. nō tñ ſtatutū epi ligat talē ſubditū i aliena dioc. ꝯmittētes furtū. Probat̃ ꝓma ps ꝯclonis in. c. cū ſit rōna. in fi. de app. et Inno. in. c. fi. de fo. ꝯ. Scđa ps ꝓbat̃ in ſcđa pte hui' tex. Rō āt diuerſitatis int̃ ſñiaz et ſtatutū. ē ꝙ ſñia excōis ſecum t̃hit ſuā executionē. et ligat etiā ignorātē. c. paſtoral. de app. c. apłice. đ cle. ex. mi. Et qꝛ iſta executio fit circa aīaz. q̄ locū nō occupat ⁊ nō fit circa corp' locatū. iō ligat ſbditū in q̄cunqꝫ loco fuerit. et nō dr̄ fieri in alieno t̃ritorio ſeu loco. ꝯ. c. rōna. in. c. ꝯhentes. ꝯ. e. li. de fo. ꝯ. et. c. poſtulaſti. e. ti. Ita voluit Io. de lig. in tractatu ſuo de ecc̄aſtica cēſura. Statutū āt epi generaliter excōicans ꝯmittentes furtū aut ſimile delictū. reſtrigit̃ ſolum ad ꝯmittentes in illo territorio ſeu dioceſi. q̄a nō eſt veriſimile ꝙ ſtatuens voluit alios ligari q̄ꝫ ibidem delinquentes. q̄a alibi delinquētes non offendūt ſuā rempublicā aut iuriſdictionē. Et ſic patet rō ſcđe partis huius tex. Patet etiaz ꝙ ſi diceret ſtatutū expreſſe ꝙ omnes ſudditi qui tale delictum ꝯmiſerint in territorio vel extra ſint excōmunicati. tunc ceſſaret iſtud. c. quia Iudex bene poteſt punire ſubditum ſuum de delicto in alieno territorio commiſſo. l. i. C. vbi de crim. agi op. et probat̃ in. l. mercatores. C. de ꝯmer. ⁊ merca. vbi lex punit ſubditum delinquentez in alieno territorio.

Ex fine text. allegari ſolet ꝙ extra territoriū ius dicenti non paret̃ impune et concoꝛ. l. ſi. ff. de iuriſ. om. iudi. Et quomō illud ſit intelligendū. vide hic Arch. ⁊ Io. mo. qui dicit duas negatōnes h poſitas diſiūctim accipiēdas vt ſic. ñ paret̃. et hoc impune. et ſic non equiualent affirmationi. iuxta. l. duobus. ff. de ver. ſig.

De Reſcriptis

Circa rubricam iſtaz late diſtinguit Io. mo. quādo plura ℞pts apparēt quod alteri preiudicet. de quo hic vide per eū. et per gl. ſi. in. c. i. š. de ℞pr.

Ipſo iure nulluꝫ eſt ℞ptum ab excõicato impetratuꝫ. et etiam proceſſus ipſius vigore habitus.niſi ſuper appellationis aut excõicationis articulis. Hoc dicit.

Ex tex. iuncta gl. elicitur hec ꝯcl'o Prima Excõicatio maior impetrãtis.ꝑcedẽs ℞pti impetrationẽ.inficit impetrationem et tã ℞ptũ q̃ꝫ ꝓceſſũ ſecutũ.nullũ reddit. Probať hic in tex.iũc.glo.in ſua diſtinctione. Qḋ verũ ſm Jo.mo.etiamſi excõicatio fuerit occulta ꝑ.c.pˀ ceſſionem.de ꝓba.et plꝫ Jo. an. Fallit tñ hec ꝯcl'o in duobˀ caſibˀ hic in tex.expreſſis. Rõ ſpecialitatis ẽ ꝙ excõicatus oĩa poteſt q̃ ad defenſioneꝫ pertinẽt.nec talis ei denegať.vt in.c. intelleximus.de iudi.c.cũ inter.de excep.cũ ſilibus ſm Jo.mo.et Archid. Procedit ãt ꝯcl'o etiaꝫ in cã reconuẽtionis ſm Arch.et gl.ij.hic

Scdã ꝯ. Hec ꝓcedũt etiam ſi excõicatus maiori.noĩe alieno vt ꝓcurator ꝓ alio litteras impetrauerit.ꝙ tam lr̃e q̃ ꝓceſſus.ſi ſubſecutˀ fuerit nullˀ erit Hanc ꝯcluſionẽ tenet hic Jo.mo. per regulam qḋ alicui ſuo.§.de reg.iu.et tenet gl.in v̾bo excõicatus.per.c.poſt ceſſionem.de proba.et.c.ſi.de ꝓcu.ibi etiam excõicatus per aliũ nõ impetrat.

Tertia ꝯ. Valet ꝯmiſſio facta in curia auditori.ad inſtantiã ligati excõicatione maiori. Hanc ꝯcl'onem tenet Dom̃ h quã etiã tenent dñi de rota.in nouis decl.clxx.que incipit Jteꝫ ꝙ ꝯmiſſio. vbi tenent ꝙ in curia valꝫ ꝯmiſſio facta auditori.ad impetrationeꝫ excõicati.aut nõ habentis mandatuꝫ. aut al's quantũcunqꝫ inhabilis. Jta ꝙ.c. iſtud nõ vendicat ſibi locuꝫ in curia Romana.ſič nec.c.nonnulli. de ℞pt. Et eſt rõ ſm eos quia auditores curie quaſi ordinarij cenſenť.vt in clem̃ auditor.de ℞p. Et habent iuriſdictionẽ habitu.licet nõ actu prout in ſi't habeť in.c.paſtoralis.de ℞p.in fi. Et ideo ꝯmiſſiones que fiunt eis.nõ ſũt niſi quedam diſtributõnes per quas datur eis ſoluꝫ exercitiũ iuriſdictõis. in quo plus attendiť factuꝫ pape q̃ꝫ partis. Jdem nõnt dñi de rota ꝯcl'one.ccccxxiij.que incipit Jtem ſi in cã beneficiali. Jmo ſm Compoſt. in.c. nõnulli.alť.curia practicat ꝙ in audientia cõtradictarũ nõ admittiť excõmunicationis exceptio ꝯtra impetrãteꝫ.niſi probeť per lr̃as et opponatur per illum.contra quem impetrať vel eius ꝓcuratorem. Per tertium auteꝫ oppoſita exceptio excõicatõis admittiť.etiamſi pro eo lata eſſet excõicationis ſententia.niſi timeat preiudiciũ litteraꝝ aliquod in futurũ.quo caſu ſufficit preſtare cautionẽ de non vtẽdo litteris contra eum.quod notandũ in practica

Quarta con. ℞ptum impetratum anteq̃ impetrans eſſet excõicatus maiori.ac proceſſus cũ excõmunicato tali taꝫ coram delegato q̃ coram ordinario habitus valent mero iure.quamuis ab actibus ſequentibˀ repelli poſſet iudicis officio.aut exceptionis ope Jſtam ꝯcluſionem tenet hic Jo.mo.Arch.et Jo.an.in gl.verbi ꝓceſſus. Et ita loquitur.c.pia.infra de excep.et.c.prudentiã.§.ſexta.ſupra de off.deleg. Hoc eniꝫ caſu excõmunicatõ non inficit vires ℞pti aut iuriſdictionis.nec reddit initiũ vicioſum. Jdeo tenet proceſſus cũ tali habitus.ſecus in caſu huiˀ.c.

Um in multis iuribus reprobet᷑ infinitas. per ℞ptum in quo cõtinetur clauſula generalis. puta quidam alij vltra quatuoꝛ non poſſunt in iudiciũ vocari. quoꝝ noīa in ꝑma citatione expꝛimere tenet᷑ impetrãs. ne poſtea valeat variare Hoc dicit.

Concluſio pꝛima Infinitas ſeu generalitas nimia nulla cã ſubſiſtẽte aut alꝭ pernicioſa a iure eſt damnata. ratione iuſta tam̃ ſubſiſtenti nonnunq̃ reperit᷑ ꝑmiſſa. Pꝛima ꝑs pꝛobat᷑ h in pꝛin. tex. et in ꝯcoꝛꝺ. in glo. ij. allega. Scđa ꝑs patet Naꝫ iura permittũt generalem petitionem qñ actoꝛ a p̃ncipio non p̃t eſſe certus vt nõ. in. c. ij. de lib. obla. Et de iſto per glo. i. in. c. ad hec. ſ̃. eo. ti. et Inno. in. c. certificari. de ſepult.

Scđa con· Olim per clauſulam generalẽ quidã alij. vel ſimilẽ. non poterat ad iudiciũ t̃hi multitudo effrenata. Hodie aũt ad tres vł quattuoꝛ ꝑſonas. hec multitudo ẽ reſtricta. Pꝛima ꝑs pꝛobat᷑ in. c. ſedes. ſ̃. eoꝺ. ti. Scđa ꝑs pꝛobat᷑ hic in text. iſto. Clauſula aũt generalis reꝝ non eſt ad deťminatũ numerũ reſtricta ſꝫ Jo. an. h ⁊ Arch

Tertia con· Non p̃nt etiam exp̃ſſi noīatim per ℞ptum ꝯtinens generalem clauſulam ꝯueniri. niſi ꝯpꝛehenſi ſub hmõi generalitate in citatione ꝑma etiam expꝛeſſoꝝ. fuerint nomīati Pꝛobat tex. hic iunc. gl. in v̓bo quorũ. Unde ſi citetur noīatim expꝛeſſus in hmõi ℞pto. p̃t excipe ꝙ cõueniẽdi ꝑ clauſulã generalẽ nõ ſunt exp̃ſſi ĩ citatoꝛio. ⁊ ſic non teneat᷑ rñdẽ. nec poſſit ꝯueniri per tale ℞ptum. niſi impetrans diceret ſe nolle alios ꝯuenire. ⁊ velle renunciare clauſule generali qḋ p̃t ſꝫ Jo. an. ſup gl. all'. Pot ãt fieri expꝛeſſio ꝯpꝛehenſoꝝ. ſub generali cl'a ꝑ noīa ꝓpꝛia. aut ꝑ alias circũlocutiones. ſm Arch. ⁊ glo. hic in v̓bo noīa.

Quarta con Expꝛeſſio quattuoꝛ perſonaꝝ in pꝛima citatione facta. ſi poſtea alius illiꝰ ℞pti vigoꝛe fuerit citatus. exceptionẽ hꝫ. nec tenet᷑ rñdere. cũ variationi cõſtet eſſe locũ Pꝛobat tex. hic in fi. et tenet Arch in glo ſup v̓bo expꝛimat

Quinta ꝯ· In pꝛimo citatoꝛio expꝛeſſi poſſunt ꝑ clauſulã generalem cõueniri. niſi in fraudẽ impetrãs ꝑ cl'am generalẽ. ad ꝑſonas maioꝛes expꝛeſſis in ℞pto. voluerit ℞ptuꝫ extẽdi. Pꝛobat᷑ hec ꝯcluſio in. c. ſedes. ſup̃ eo. ti. iũcto tex. hic. Et que dicant᷑ ꝑſone maioꝛes expꝛeſſis. tractat ibi glo. iij. et ẽ ꝯcluſio ꝙ hoc relinquat᷑ arbitrio iudicis q̇ in hoc ꝯſiderabit qualitates et conditiones ꝑſonarum

Sexta cõ· Licꝫ cl'a generalis puta quidã alij aut ſiľis ſimplicitate v̓boꝝ attẽta. lataꝫ hꝫ ſignificationẽ. tñ in materia ſtricta ℞ptoꝝ. reſpectu q̃litatis ⁊ numeri ꝑſonaꝝ. certã hꝫ a iure reſtrictionẽ. Pꝛima ꝑs pꝫ qꝛ cl'a q̃daꝫ alij aut ſiľis indiffinite poſita ꝯpꝛehẽdit ꝺ ſua ſignificatõe lata ꝑſonas q̃ſcunq̃ maioꝛes et minoꝛes. Et idẽ in cl'a generali reꝝ. ar. c. nã ꝯcupiaꝫ. de ꝯſti. et §. plebiſcitũ. Inſti. de iure na. gẽ. ⁊ ci. Scđa ꝑs ꝓbat᷑ h. ⁊ in. ꝺ. c. ſedes. Eſt ãt cã reſtrictõis odiuꝫ ℞ptoꝝ ꝑ que plurimũ ꝑiudicat᷑ iuriſdictõi oꝛdinarie vt ſentit h glo. in verbo ꝓuide

Ultima ꝯ· Cuꝫ variatio ſit in iure ꝓ hibita.non poteſt quis acceptare vigore gratie aplice primo vnum bñficium.et poſtea aliud.q̄uis prima acceptatio de iure fuit inualida. Probatur hec concluſio hic in gl.fi. que ad hoc allegari ſolet.Quod verū niſi prima acceptatio facta fuiſſet cum proteſtatione inquantuꝫ ſibi debeat̃ de iure.et non alias ſm Jo.an.in nouell.hic.et illud approbant. et tenent dñi de rota deciſ̃.xxxviij. in nouis q̄ incipit Item voluerunt dñi

Jſpendia litium coartare.⁊.c.fi.ſupra de ℞p.intendit Innoc.q̄rtus declarare ſtatuens.ꝙ ſiquis contra aliquem.ſuper pluribus perſonalibus actionibus voluerit impetrare ℞ptum ſeu iudicem. ſup omnibus illꝭ actionibus vnū ℞ptum aut Judiceꝫ impetrare debeat. alias lr̄e impetrate ſunt nulle.et proceſſus ipſaꝝ vigore habitus non valet. et actoꝛ reo in expenſis ꝯdemnabit̃ Hoc dicit.

Prima con Sup pluribꝰ actionibus perſonalibus contra vnū nō poteſt ad diuerſos iudices impetrare ℞ptum. Probat̃ hec ꝯcl'o hic in tex.et in.c.fi.ſupra de ℞p.Quod veꝝ de ℞pto ad iuriſdictionē impetrato. Aliud ī lr̄is mere executoꝛijs. confirmatoꝛijs.aut conſeruatoꝛijs ſm Archid.hic poſt Inno.et ſequunt̃ doc.

Scdā con Habens cōtra aliqueꝫ plures actiones reales.poteſt impetrare ſup eis diuerſos iudices.niſi res de q̄bus agit̃.eſſent ſituate in eodeꝫ territoꝛio Tunc enim vnuꝫ ſolū impetrari ſuadet equitas Prima pars probat̃ hic in tex.qui loquitur de perſonalibus actionibus.ergo aliud ē in realibus. Et rationem diuerſitatis quadruplicem dat hic gl.verbi pſonales.Scda pꝫ ꝙ q̄n res oēs ſunt in eodē territorio ſite.tūc eaꝝ ē vnus iudex oꝛdinarius.pariformit̃ ex equitate huius.c. dēbit ſup oībus vnꝰ delegatꝰ impetrari.et hic Jo.mo.et Jo.an.q̄ tñ dicit penā huiꝰ.c.locū non hr̄e.ſi in realibus conſtō nō ſeruet̃.arg.regule ī penis.ī.eo.de regu.iur.et ſequit̃ Dom̄

Tertia ꝯ Predicta ſunt vera q̄n eodem tpe aut pendente coꝛā vno delegato cauſa ad alium diuerſū iudicē quos vellet impetrare ſup alia ṗncipali cauſa Hanc ꝯcl'onem ſentit glo.vbi q̄ſtionibus.in fi.Et clarius Arch.referēs Hoſt.dixiſſe abſurdum eſſe ꝙ ſi cōtra aliquē impetraui iudiceꝫ ꝙ non poſſem in perpetuū.etiaꝫ finita lite ꝯ aliū iudicē impetrare.ꝙ tunc q̄i oꝛdinariꝰ eſſet int̃ me et illū. Et di de alia ṗncipali cā ꝙ pēdēte vna cā poſſim impetrare ſuper cā appell'onis ad aliū iudicē.ſꝫ Inno.Arch.⁊ Jo.mo.hic.qui illud rōne ꝯprobat

Quarta ꝯ Reſcriptū cōn diſpōneꝫ huiꝰ.c.impetratū fraudulent̃.eſt ipo iure nullū.lꝫ olim exceptōis ope erat annullandū. Pars ṗma ꝓbat̃ h in tex. iūc.g.vbi cū eſſēt.q̄ ſentit ꝙ ℞ptum impetratū ꝯ hāc decre.nō ſit nulluꝫ. niſi eo vſus fuerit impetrās.Sꝫ Hoſt Arch.et Dom̄.tenēt ꝙ ex ſola fraudulēta impetratōe ℞ptoꝝ ꝯ hāc decre.locū hꝫ pena hꝰ decre.ꝙ tex.h ſolā impetrationē ponderat.qđ veꝝ q̄ ad hoc vt littere ſint nulle.⁊ ꝓceſſus ipſarum vigoꝛe habitus ſit nullus. pena tamen refuſionis expenſarum de qua in tex.non habet locuꝫ niſi actoꝛ vſus ſit litteris.et per eas ⁊ eum fatigauerit. Apparet āt de fraude ex ſolo ℞c̄tu ad diuerſos iudices ſꝫ doc in.c.fi.s̄.eo. Scd̄a pˢ ꝯcluſionis probat̃ in.c.fi.ſup̄.eo.tit.

Ultima ꝯ. Diſpoſitō huius.c.ex equitate ſibi locū vendicat in ordinarijs iudicibus.vt q̄s ſimul non poſſit trahi ad litigandum corā diuerſis. Probat̃ hec conclūo in.l. magiſtratꝰ.ff. ad municipa.in.l.vna.ff.de off.conſ.et tenet Jo.mo.et Jo.an.in.c.fi.s̄ eo. qui dicit ꝙ ſi contrarium fiat. non habꝫ tn̄ locum pena huius.c. Unde pꝫ ſm Jo.de fau.ꝙ conſtitutio etiam penalis quo ad ſui diſpoſitionē poteſt extendi ex identitate ratōnis non quo ad penam. qd̄ nōndum

Reus quoqꝫ ſi actorem eodem durante iuditio recōuenire voluerit aut per ℞ptuz de nouo impetratū conuenire.debꝫ eundē iudicem adire.alias punit̃ pena de q̄ in prin.huius.c.niſi eum vt ſuſpectuz valeat recuſare.hoc dicit

Prima ꝯ. Reus poteſt actorem reconuenire.tā coram ordinario iudice q̄ꝫ delegato.licet in ℞pto ipſius delegati nulla de cauſa reconuētionis ſit facta mentio Prima pars probatur in.c.i.et.ij.de mutu.petitio.s̄.Scd̄a pˢ probat̃ in.d.c.ij.Et ratio huiꝰ eſt q̄a licet iuriſdictio delegata ſit ſtricti iuris ⁊ odioſa.nec extendat̃ ad res aut perſonas in ℞pto non comprehēſas .c.cum olim.c.p.et.g.de off.deleg.Tn̄ ſic̄ prorogatio iſta iuriſdictionis delegate ad cauſam reconuentionis ſit non ex diſpoſitione partiū. ſed ex mēte delegantis incluſa in diſpoſitione iuris vt patet in.l. cum papinianus. et in auc̄.⁊ ꝯſequenter ibidem poſita C.de ſen.et interl.om.iu.et in dicto.c ij. In caſibus tn̄ ceſſat reconuētio vt nō.in.c.i.de mu.pe Itē reus poteſt actorem reconuenire. ſuper maiori ſūma q̄ꝫ ipſe ſit conuentus in principali cauſa.aut etiā ſuper pluribus actionibus.licet ipſe vnica ſolum ſit conuentus vt nō.per glo.in.c.ij.alleg.

Scd̄a con. Debet antē reconuentio fieri ante litē conteſtā.vel poſt incontinēti.licet conuenire poſſit reus actorez coram eodem iudice per ℞ptum de nouo impetratum quandocunqꝫ lite pendente Prima pars probatur in.c.i.de mu.peti.Secunda pars probatur hic in tex.

Tertia con. In continēti facta durante iudicio reconuentio. tria habꝫ iuris priuilegia. ſiue facta ſit coram delegato ſiue coraz ordinario. Patꝫ hec concluſio Nam vnum priuilegium reconuentionis eſt ꝙ operat̃ prorogationem iuriſdictionis.vt dixi in prima concluſione Secunduz eſt priuilegiū ſimultanei proceſſus.quia ſimul et viciſſim tractari debet cū cauſa conuētionis et procedi vſqꝫ ad ſententiam.et tunc ſimul vna ſentētia vtraqꝫ cauſa debet determinari. vt in .c.i.de mu.pe.et in.c.ij.de or.cog. Et ſentit hic glo.in vͦbo ꝯuentionis.Tertiū ꝓuilegiū eſt ꝓuilegiū adeq̄tionis cauſe ꝙ a lege tal̄ fauor indulget̃ cauſe recōuentōis ꝙ in ea ꝓcedit̃ eodem mō ſic̄ ī cā ꝑncipali. Unī ſi ꝑncipalis cā ē ꝯmiſſa a papa ꝓcedit̃ eodez mō in cā recōuentionis.c.prudētiaz.s̄.de mu.pet. Hec oīa ꝓuilegia nō hꝫ recōuētio niſi ſit fc̄a in ꝯtinēti vt dic̄ ꝓpoſitio. An autē hec ꝓuilegia ſint ſeparabilia ab inuicē.et an ſemper durante iudicio.poſſit fieri reconuentō quo ad quedam priuilegia Tractant plene doc.in.c.i.de mut.peti. Bar.et alij in dicta.l.papinianus.et auc̃.⁊ ꝯſequẽter. Item an clericus poſſit reconueniri coram laico Glo.in.c.at ſi de iudi.et.c.nullus.de fo.comp.tenet ꝙ ſic. Arch.in.c.vno.§.de cler.ꝯiug.tenet ꝯtrariũ.prout etiam tenet glo.in ca.accuſatores.iij.q.vij.⁊ hanc ſentẽtiam tenent moderni. licet fere om̃es antiqui tenuerunt ꝯtrariuꝫ vt refert Archid.

Iam aliquibus datur facultas recipiendi aliquem in canonicũ non obſtãtibus ſtatutis.cõſuetudinibus ac priuilegijs quibuſcunqꝫ qualitercunqꝫ firmatis. Tunc ſi receptio Canonicoꝝ nõ ſpectat ad eos.quibꝰ littere tales dirigunt̃.dicit̃ talis recipi auctoritate apoſtolica. Si autem alias ſpectat receptio ad eos.dicitur receptus recipientiuꝫ auctoritate. niſi aliud ſit in lr̃is expreſſum. Hoc d.

Prima con. Licꝫ oliꝫ pro beneficiando dabant̃ primo lr̃e monitorie.ſcd̃o preceptorie.⁊ tertio executorie. Hodie tñ papa pro bñficiando.vnico ꝯtextu dat lr̃as aut facultatis aut executorias ſm ſtilum curie. Prima pars probat̃ in.c.ꝯſtitutus.ſ̃.eo.ti.vbi tex.de omnibus illis lr̃is facit mentionẽ. Scd̃a pars probat̃ hic in tex.et in.c.capl̃in ſancte crucis.ſ̃.eod.

Scdá con. In impetratõne ℞pti in aliqua eccleſia ſuper obtinendo beneficio.debꝫ de priuilegijs. ꝯſuetudinibꝰ et ſtatutis gratiaꝫ impedientibꝰ fieri mentio. Patet hec ꝯcluſio etiam h̄ in tex. Et eſt ratio ꝙ licet in ℞ptis ad lites impetratis.in quibus non creatur aliquod nouũ ius.ſed ſolũ datur iuriſdictio ſup̃ iure de p̄terito.vt in.c.fi.ſ̃.e.non teneat̃ impetrans de iure peremptorio aduerſarij facere mẽtionẽ.niſi ſit exceptio peremptoria finiens inſtantiã vt in.c.i.de li.ꝯteſſ.in vi. Aut talis que concluderet agenti tp̄e impetrationis funditus nõ competere ius aliquod.vt ĩ.c.fi.ſ̃. e. Aut ſit notoria exceptio peremptoria aduerſe partis per d.c.i. Tñ ĩ ℞ptis ad beneficia per que nouũ ius creat̃ impetrãti.tenet̃ quis de iure peremptorio aduerſarij facere mentionem. al's ipſo iure nullũ eſt ℞ptum.vt in.c.cõſtitutus.et.c.ad aures.ſ̃.eo. Et eſt rõ quia ſi cõſtitiſſet pape de iure aduerſarij.gratiã non ꝯceſſiſſet. In lr̃is ãt ad lites intelligit̃ clauſula ſi p̄ces veritati nitant̃.⁊ mandat̃ agnitio cauſe vt in.c.ij.ſ̃.eo.et ſic concluſio non eſt omnino preciſa

Tertia ꝯ. Eodẽ modo nullum ẽ ℞ptum' ad beneficium impetratum ĩ eccleſia numerata.de certo nũero mentione nõ facta. Probatur in.c.conſtitutus.ſup̃ eo. Quinimo ſi numerus ſit iuratus aut ſuperioris auctoritate confirmatus.non valet ℞ptum de numero faciens mentionem.niſi etiam de iuramento aut confirmatione faciat mẽtionem ſm doc.ibidem. Hec tamen concluſio procedit ſi per talem impetrationem rumpatur numerus determinatus in eccleſia. Secus ſi ille non rumperetur.quia tunc valeret ℞ptuꝫ licet nullam mentioneꝫ faceret de numero. Ut ſiquis impetrat prebendaꝫ iam vacantem in eccleſia numerata. quia tunc in nullo derogatur numero aut iuramento. exquo impetrans ſurrogatur in locuꝫ illius. qui prius fuit in illa prebenda ſm Joh.and.in d.c.ꝯſtitutus.et placet Anto.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Quarta ɔ. Ubi papa mandat alicui ꝙ faciat id quod non ſpectat ad euꝫ iure ordinarie poteſtatis. aut aliquid mādat fieri auctoritate nr̄a ſeu apoſtolica. ꝯcedit̄ tali poteſtas delegata Probat̄ hec tota concluſio quo ad ābas partes hic in tex. ad quod hic tex. eſt notandus

Quinta ɔ. Idem ſi in commiſſione dicat papa. committimus. delegamus. vel quid ſimile. vel aliquid apponatur vltra formā iuris ꝯmunis. vt ꝙ ꝓcedatur ī cauſa plenaria ſimplr̄ de plano aut remota appellatione. Hanc ꝯcluſionem tenet Imo. et doct. in.c. licet. ſupra de off.or.

Ultima ɔ. Papa cōmittens alicui ꝑ ſuas litteras vt faciat id quod alias ordinario iure facere poteſt. non fac̄ ipm̄ delegatū ſed ſoluꝫ. dicit̄ excitare ipſius officium. Probat̄ hec concluſio hic in tex. ad hoc notabili. et in.c licet. ſupra de off.ord. vbi eam approbant doct. ⁊c.

I gratioſe ɔcedit̄ alicui a papa ꝙ bn̄ficia que habꝫ tempore ꝓmotionis ſue ad aliquam dignitateꝫ poſſit retinere vſqꝫ ad beneplacitum Romani pontificis. talis gratia expirat per obitum pape. Sec⁹ ſi vſqꝫ ad placitum aplīce ſedis. ꝙ ſedes aplīca nō moritur. iō talis grā ē perpetua. niſi a ſucceſſore pape fuerit reuocata Dicta tamen gratia quia eſt ambitioſa reſtringit̄ ſolū ad beneficia canonice obtenta. Hoc dicit.

Prima ɔ. Quāuis beneficia eccleſiaſtica ſint pure et ſimpliciter conferēda Romanus tamen pontifex ſub cōditione vel ad tempus. prout vult ea cōferre poteſt ſine ꝑuitate ſymoniaca. Prima ps cōcluſionis ꝓbatur.i.q.ij. q̄ppio. et in regula act⁹ ꝭ. de reg. iuris. Scd̄a ps ptꝫ hic. et in.c. veniens. ſup̄ de fi. p̄ſb. et in.c. paſtoralis. vij.q.i. q̄a in his que vult princeps eſt pro ratione voluntas. vt hic in glo. iij.

Scd̄a ɔ. Conceſſio facta a papa vel Romano pontifice vſqꝫ ad ſue volūtatis beneplacitū expirat per ꝯcedētis obitum Probat̄ hec concluſio in prima pte hui⁹ text. Et eſt ratio ꝯcluſionis ſm Io. mō. ꝙ talis ꝯceſſio ꝑſonalis eſt q̄ morte expirat. argu.c. qm̄ abbas. ſup̄ de off. dele. et in regula priuilegium ꝭ. eo. li.

Tertia ɔ. Facta cōceſſio vſqꝫ ad bn̄placitum aplīce ſedis ē ꝑpetua. niſi a ſucceſſore pape fuerit reuocata. Probat̄ hec ꝯcluſio in ſcd̄a pte h⁹ tex. Et eſt rō cōcluſionis ſm Io. mo. et Arch ꝙ licꝫ bn̄s papatū vel dignitateꝫ ſit corruptibilis. tn̄ papat⁹. imperiū. et dignitates ſꝑ ſunt. vt in auc̄. quō oꝫ epiſ. et cleri. ad ordi. ꝓduci ꝭ licentiā. coll̄. i. Sic enim dicim⁹ ꝙ oībus canonicl. alic⁹ eccl̄e vel hōibus alic⁹ vniuerſitatis mortuis ⁊ alijs ſurrogatis adhuc eadem eſt ecc̄a. ⁊ eadē vniuerſitas vt ꝓbat̄ in.l. ꝓponebat̄. ff. de iudi. et nō. vij.q.i.c. ſic̄. et de iurepa.c. qm̄ q̄buſdā in glo. i. Et ꝓpterea lꝫ ꝑſona ꝑlati eſſe deſinat et corrumpat̄. dignitas tn̄ ꝓpterea nō dr̄ nō exiſtē ſꝫ vacare. i. adminiſtratore iuris vl̄ facti carere. Et ꝓpterea ipa dignitas ſiue ſedes dr̄ nō mori. vt h̄ in tex. q̄ ad hoc ſolet allegari. et plures ꝯcordātie ſūt de ꝯſec̄. diſt.i.c. de fabrica. ⁊ h̄ in gl. ꝟ. morit̄.

Archi.h tractat de dictione.vſqꝫ.an ponatur incluſiue aut excluſiue.et deſeruit ad citationes et dilatiōes vſqꝫ ad certum diem factas. de quo etiaꝫ in Spe.ti.de cita.§.i.verſi. Jtem excipitur ꝙ citatio ſit ad diem feſtiuaꝫ. et per Hoſtieñ.in ſūma de ferijs.§.et in ferijs.in principio

Aſceptum mandatuꝫ a papa vt recepta reſignatione beneficij alicuius illud alteri conferas. nō potes adimplere ſi non per reſignationem ſed per mortem dictum beneficium vacare contingat.Eodem modo ſi ſint duo impetrantes idem beneficium quorum primus per mortē ſcđs vero per reſignatōnem illud vacare proponit.ſcđs debet preferri p̄mo.ſi beneficiū reſignatione vacauit non autem naturali morte.

Prima con Etſi varij ſint vacationis beneficioruꝫ modi.ſub verbo tamen vacatiōis ſimpliciter prolato quilibet vacationis modus natus ē comprehendi. Prima pars patet. nā beneficia qñqꝫ vacant per morteꝫ naturalem.qñqꝫ per reſignationeꝫ vt h qñqꝫ per depoſitioneꝫ ſeu beneficij ꝑuationem.vt.§.ne ſe.vaca.c.i.in glo.ij. Qñqꝫ per dignitatis aut alterius beneficij aſſecutionem.vt in.c. cū in cunctis.§.cum vero.de electi.et.c.de multa.de preben.qñqꝫ per vxorationem vt in.c.i.de cle.ꝯiuga.qñqꝫ per trāſlationem.vt.ſ.de tranſla.ꝑ totuꝫ.qñqꝫ ꝑ permutationē.vt in.c.queſitū.et.c.ad queſtiones.de re.ꝑmu. de quo nō in.c.ſi propter.§.eo.et in.c. q̄uis.ij.de preben.Scđa pars probat̄ per glo.ī verbo vacabāt.in.c.ſi propter.§.e.tit̄ Ex equitate tamē ſub litteris gratie non continent̄ beneficia ex cauſa permutationis vacantia.c.vnico.§.de rerum per.

Scđā ꝯ. Jmpetrans beneficiū vacās per mortem aut reſignationē in aliqua eccleſia nō obtinebit beneficiū. ſi alio mō vacet in eadē eccleſia. Probatur hec concluſio hic in tex. quia in materia odioſa et reſtringibili qualia ſunt reſcripta ad beneficia. vt in.c. q̄uis.i.§.de preben.vno modo vacationis expreſſo non includit̄ ali⁹.vt hic in tex.

Tertia ꝯ. Licet mors naturalis et ciuilis equiparantur vbi per reſpectuꝫ ad id de quo agitur habent eundeꝫ effectū vbi tamen etiam fit a iure mentio de beneficio vacante per mortem nō venit vacans per reſignationē aut alio modo.ſi materia eſt reſtringibilis.et in qua verſatur odium. Prima pars concluſionis probatur i.c.placuit.ij.xvi.q.i.vbi de hoc.et hic in glo.penl̄ et per Jo.mo.in.c.ſi ep̄us. de ſup.ne.prela.§.et An.de bu.in.c.licet.de offi.dele.Scđa pars probatur hic in tex ſm vnum intellectum.

ratia a ſede apoſtolica ad beneficium obtinēdum impetrata.nō eſt ex eo vicioſa.ꝙ impetrans non fecit mētionem de beneficio quod prius habuit. Si illud per ordinarium ſibi fuit collatū.eo tempore impetrationis hoc ignorante ī abſentia.vtrūqꝫ tamen beneficium tenere non poteſt.ſi de iure ſint incompatibilia. eligere autem debet.quod beneficiū retinere velit. Hoc dicit.

Prima cō. Si habēs beneficium eccleſiaſticū q̄ntuncunqꝫ modicū impetrat gratiaꝫ. ad aliud obtinendū a papa de beneficio habito mentione non facta. ſurreptitia eſt gratia et vitioſa. Probatur hec ꝯcluſio a ꝯtrario hui⁹ tex. in prin. et in. c. ad aures. c. cū adeo. et. c. cū te ꝓponente. ſ. eo. ti. ⁊ in. c. nō pt in p̄n. ꝭ. de preben. e. li.

Scd̄a cō. Idē ſi talis gratia impetretur a legato. licꝫ in inferiori ordinario non ſit neceſſaria beneficij prius habiti expreſſio. Probat̄ hec ꝯcluſio clare ī tex. in cle ſi. de offi. ordi. Et ibi glo. penul. dat rōnem diuerſitatis. quare taciturnitas beneficij magis viciat in l̄ris pape et legatoꝝ q̄ꝫ inferioꝝ. et ibidē vide Panor. qui putat in inferioribus p̄ſumi ſciaꝫ primi bn̄ficij In papa āt et legato p̄ſumi ignorantiā. vt in. c. i. ſ. e. li. de conſti. et ſic in his poteſt cadere ſurreptio. Probat̄ etiam prima ps ꝯcluſionis in. c. ſi. ꝭ. de off. lega. e. li.

Tertia cō. Ualet collatio beneficij facta a papa aliud beneficiū habenti. ſi fiat motu ꝓprio. q̄uis de priori beneficio nulla ſit facta mentio. ⁊ idem in collatione facta per legatum motu ꝓprio. q̄uis in ꝯtrariū ſit plurimꝫ opinio. Prima pars probat̄ i. c. ſi motu ꝓprio. ꝭ. de p̄ben. et hic in gl. iij. Scd̄a ps ꝓbat̄ p̄ glo. in. c. ſi. ꝭ. de off. leg. ⁊ in cle. ſi. ꝭ. de off. or. Et eſt ratio quia exquo mot⁹ ꝓprius pape tollit ſurreptionē. ergo et motus proprius legati ſeu inferioris a papa. Eſt enim vtrobiqꝫ eadeꝫ ratio. exquo nihil eſt qđ poſſit imputari ꝑti. cū nō impetrauit. ⁊ ſic nō debet puniri ſine culpa. vt in regula ſine culpa. ꝭ. de reg. iur. Alij tn̄ tenent ꝯtrariū. de quo in iurib⁹ allegatis.

Quarta cō. Si impetrās bn̄ficiū ſcōm. ignorat ſibi collatū primū caret ſurreptionis vitio. licet de primo beneficio nulla facta fuit mentio. Probat̄ hec ꝯcluſio hic in tex. ⁊ rōnem dat gl. verbi neſcire.

Quinta cō. Habere ſimł plura beneficia incōpatibilia prohibent iura. niſi diſpenſatio ſufficiens tueatur habētem ip̄a. Prima pars probat̄ hic in ſi. tex. et ī cle. gratie. e. ti. in ca. ſanctoꝝ. lxx. diſt. et in. c. de multa. de preben. Scd̄a ps probat̄ in. d. c. de multa. in ſi. all'. Et an talis diſpenſatō ſuper pluralitate tueatur queꝫ in foro conſcientie. ⁊ q̄ ad deum. vide pulcram glo. in. c. non ē. de vo. que dicit ꝙ ſic. dūmō fiat ex cauſa iuſta et per eum qui poteſt diſpenſare

Sexta con. In ſupremis dignitatib⁹ puta epiſcopatib⁹. pluralitas eſt ꝓhibita. et ſoli pape diſpēſatio reſeruata. Et ideꝫ in beneficijs duplicibus. que dicuntur alio nomine curata. Probatur p̄ma pars in. c. ij. de tranſla. prela. et. c. qđ tranſlationem. de off. lega. Scd̄a ps probatur in. c. de multa. de prebend. et in extrauag. Jo. xxij. execrabilis.

Septima cō. Ut quis habeat plura beneficia ſimplicia. aut vnum ſimplex et aliud curatū in diuerſis eccleſijs cōcedere poteſt loci epūs. licet vtrunqꝫ perſonalem requirat reſidentiam de cōſuetudine. aut ex ipſius eccleſie ſtatutis. Probatur hec concluſio hic in glo. verbi iure cōmuni. in princi. ⁊ in. c. ſi. de cle. non reſi. per Inno

Octaua con. Plura beneficia ſimplicia de ſe vident̄ compatibilia. etiā iure ꝯmuni aut ſaltem obtineri poſſunt ſimul ex tolerantia ⁊ tacita diſpenſatione epi. Prima ꝑs probat̄ i.c.cum iam dudū de preben. ⁊ c. extirpande. §. qui vero et de hoc per glo. in. c. dudū. ij. de elect. in ca. ſanctoꝝ. lxx. diſt. cū ſimilib⁹. Scđa ꝑs patet quia hodie Epi tolerant ꝙ quis ī diuerſis eccleſijs habeat plura ſimplicia beneficia. et tacendo vident̄ ī hoc diſpēſare. Quid de pluralitate in eadem eccleſia patebit in. c. i. ǰ. de conſue.

Vānis papa reſtituat quem ad gratiā reuocatum. per quaz mandabat̄ ſibi prouideri đ beneficio proximo vacaturo in aliqua eccleſia. non tam̄ debet preferri illi. cui poſt reuocationem et ante reſtitutionē in eadez eccleſia. facta fuit ſimilis gratia. niſi aliud exprimat papa. Hoc dicit

Prima con. Solus papa pōt dare litteras ad beneficia nondū vacantia ſed vacatura. Probat̄ in tex. iuncta glo. verbi vacaturo. et in. c. ij. de conceſſ. prebē. §. Legatus autez pape de latere miſſus id non poteſt. ſed poteſt reſeruare beneficia nonduz vacantia ſue collationi. de quo in. c. pn̄ti. et in. c. deliberatione ǰ. de off. legati. et in. c. ſi apoſtolice ǰ. de preben.

Scđa cō. Poteſt Papa ad libitū reuocare gratiā ad beneficia eccleſiaſtica cōceſſam. Probatur hic in tex. ⁊ in. c. is cui ǰ. de preben. et in. c. fi. ǰ. de conceſſ. ꝑbenđ. In quibus patz quis ſit tenoꝛ reuocatorie quam facit ſucceſſoꝛ ī papatu p⁹ obitum predeceſſoꝛis

Tertia con Si ad gratiam reuocataz reſtituat̄ quis a pontifice Romano. intelligit̄ reſtitut⁹ ſine iuris alieni preiudicio. niſi aliud exprimat̄ ī principis indulto. Probat̄ hec concluſio hic in tex. et ratio eſt quia papa ſeu princeps ī dubio non credit̄ velle tollere ius alterius. pro q̄ facit. c. ſuꝑ eo. ij. de offi. delega. §. et ad hoc hic tex. ſolet allegari

Quarta con Reſtitut⁹ per principem ad priſtinum ſtatū recuperat omīa. que primo habuit. niſi ſint talia in quib⁹ alter tertius medio tempoꝛe ius acquiſiuit. Probatur hic in tex. cuz cōcoꝛ. hic in glo. fi. all'. Nam quod dicitur ꝙ reſtitutio eſt prioꝛis ſtat⁹ reintegratio. et illud operari debet vt nec proſit nec obſit reſtituto mutatō ſtatus. vt in. l. i. C. de ſen. paſſ. et in. l. i. §. i. ff. qui. ex cau. ma. reſti. Hoc enim verum in preiudicinz concedentis reſtitutionem. quia quo ad eum plene intelligitur reſtitutus. Si autē alicui tertio eſſet ius medio tempoꝛe queſitum. in illius preiudiciū nō intelligitur facta reintegratio. vt hic in textu cum concoꝛ. Et facit ꝙ damnati aut relegati propter rebellionem. et reſtituti per dominos non recuperāt bona trāſlata ad tertium. ſed ea ſoluz. q̄ per dn̄os et eoꝝ nomine detinentur. Item facit ꝙ legitimatio facta poſt mortem patris. non debet preiudicare alijs legitimis quibus iā ius erat queſitum. de quo Bar. in. l. gallus. §. et quid ſi tm̄. ff. de li. et poſthu. Item facit ꝙ reſuſcitatus a moꝛte ⁊ reſtitutus ad vitam a ſūmo principe videlicet deo nō recuperat bona ſua. de q̄ per glo. et Arch. xxij. q. vij. c. licite. et per Jo. an. et doc. in. c. fraternitatis de frigi. Per legiſtas in. l. nam ad ea. ff. de legi. et in. l. ſeruus. ff. de act. ⁊ ob

Jeo tempoꝛe quo papa mandauit alicui prouideri de bñficio cũ cura vel ſine cura non habuit ille pro quo ſcribebatur debitam etatem ad beneficiũ curatum. licet tempore vacationis bñficij legitime etatis ſit effectus. tamẽ ſibi prouideri nõ poteſt de beneficio curato. vigore talium lrãꝝ. quia tempus date eſt inſpiciendũ. poterit aũt ſibi prouideri de non curato. ſi quo ad illud ſit conſtitutus ĩ legitima etate. Hoc dicit

Prima con. Cuilibꝫ prouidẽdo ad eccleſiaſtica beneficia certa etas eſt a iure determinata. Probaꝛ hec concluſio hic in ter. iunc. glo. ſi. Unde promouẽdꝰ ad epãtum debet compleuiſſe. xxx. annuꝫ. alias non poteſt eligi. ſed poſtulari debebit. vt in. c. cum in cunctis. de elec. In beneficijs inferiorũ ſi ſint curata beneficia aut dignitates. perſonatus. requiritur tempus. xxv. annorũ. vt in dicto. c. cum in cunctis §. inferiora. et in. c. licet canon ꝭ. e. li. de elect. Saluo eo quod habeꝛ in. c. vnico ꝭ. de eta. et qual. ꝙ Epĩ diſpenſare poſſunt cuꝫ eo qui compleuit. xx. annum. vt habeat dignitatem. aut perſonatũ. ſine cura. In ſimplicibus beneficijs et non curatis tenet hic gl. ſi. ꝙ ſeptennes et maiores poſſunt obtinere beneficia. non aũt minores q̃ dicunꝛ pueri. Ita tenet etiam glo. in. c. ſuper inordinata. ſ̃. de prebendis. q̃a ſeptẽnes poſſunt ad ordines promoueri. vt in ca. de his. xxviij. diſti. ergo etiam poſſunt habere beneficia. Idẽ tenet Io cal. dicens tales etiã poſſe habere beneficia ſimplicia ĩ eccleſijs cathedralibus. et illud conſuetudine approbari. Idem tenet etiam Io. de lign. in dicto. c. ſuper inordinata. Et dñi de rota in no. deci. cccxix. que incipit. Item ꝙ ſuppoſita ordinatione Licet Archi. hic in cathedrali eccleſia tenet contrariũ. Sed contra eum facit. c. ex eo ꝭ. e. li. de elec. ⁊. c. ſi annũ. ꝭ. de iudi.

Scda cõ. Si is qui patitur defectũ etatis ad beneficia impetrat gratiã. de hoc nulla mẽtione facta. nulla ẽ gratia. et ſurrepticia. Probaꝛ in. c. eam te. de eta. ⁊. q̃li. et in gl. ij. in. c ſi pro pauperibus ꝭ. de preben. que eſt notabilis ⁊ bona. ponens quattuor qualitates requiſitas in promouendo ad beneficia

Tertia con. Idem ſi papa motu ꝓprio mandet ꝓuideri alicui patienti defectuꝫ etatis de bñficio. niſi apponaꝛ clauſula nõ ob. aliquibus per que poſſet impediri noſtra conceſſio. Hanc concluſionem tenet hic Lapus per hunc text. licet Domi. videꝛ tenere ꝙ talis gratia valeat etiaꝫ ſine dicta clauſula. ex q̃ nulla poteſt ſurreptio interuenire qḋ non eſt dubiũ. ſi appareret de certa pape ſcientia

Quarta cõ. Si habilis ad bñficiuꝫ ſimplex inhabilis ad curatũ propter defectũ etatis impetrat ſimpliciter beneficiũ vacaturũ. poteſt ſi legitima etas tp̃e vacationis ſuperueniat obtinere curatum. Probatur hec concluſio in. c ei cui ꝭ. de preben. quia nõ poteſt notari hic aliqua falſitatis ſurreptio

Quinta cõ Secus ſi talis petat ſibi prouideri de beneficio cum cura vel ſine cura. tunc enim apparet ſurreptio in vna parte ſupplicationis alternata. Probatur hic. et iſte eſt caſus huius. c. nã hoc modo impetrans videꝛ fateri ſe idoneũ ad beneficiũ tam curatum q̃ꝫ non curatum. et ſic falſuꝫ narrat. Uñ nullũ eſt reſcriptum reſpectu partis alternatiue ſurrepticie. reſpectu alterius partis valet gratia. qđ nota.

Ultimo nota q̄ ī reſcp̄tis ad beneficia attēdit̄ tempus date ad quod allegat̄ hic tex. et. c. eā te. ſ. e. ti.

Ꝓpter debita perſoluenda papa concedat Ep̄o priuilegium ſeu gratiaꝫ. ꝙ vſqꝫ ad quinquenniū poſſit percipere fructus primi anni bn̄ficioꝝ vacantiū in ſua dioc. nō obſtātibus quibuſcunqꝫ conſuetudinibus priuilegijs aut ſtatutis q̄ poſſent impedire hanc conceſſionem. nihilominus tamen non eſt de mente pape ꝑ talem gratiam ꝑiudicare fabrice. ſingulari ꝑſone. aut alteri vſui. ſi de ſpeciali conſuetudine. priuilegio. aut ſtatuto fructus hmōi eis ſunt debiti. niſi aliud in tali cōceſſione reperiatur expreſſum. Hoc dicit

Prima cō. Ep̄o grauato debitiſ. pt papa facere gratiam de fructib⁹ beneficioꝝ vacantiū ꝑmi anni ī ſua dioceſi percipiendis. Probat̄ hic ī tex. et in. c. penul. ſ. de ver. ſig. et in. c. ſi tibi conceſſo. ī. de preben

ii. con. Propt̄ pauptatē etiā eccleſia vel clericus nō liberat̄ ab obligatione. beneficiū tam̄ habet ne cōueniat̄ vltra q̄ꝫ facere poteſt. ne egeat habita ratione. Probatur prima pars h̄ in tex et in. c. odardus. de ſolutio. Scđa ꝑs probat̄ in glo. l. ſtipendia C. de executo. rei iud. Glo. dicit clericū non poſſe conueniri vltra q̄ꝫ facere poteſt. ſicut dicim⁹ in ſeculari milite. Idē tenet glo. l. diſſtudeat. Unde patꝫ ꝙ impetrare hāc indulgentiaꝫ. de qua in tex. non ē neceſſarium. ſed honeſtatis ꝓpter ſcandalum populi tollendū ſi eccleſia nō ſolueret debitū

Tertia cō. Hmōi gr̄a facta ep̄o per papaꝫ. comprehendit omnia beneficia in dioc. cōſtituta. minora et maiora etiam exempta. ac qualitercunqꝫ etiam ex permutatione vacantia. Probatur prima ꝑs in. c. penul. ſ. e. de v̄. ſig. Et ratio eſt. quia hec conceſſio ē fauorabilis. quia principaliter ī ea fauor ep̄i attendit̄. ideo late interpretanda erit. c. cuꝫ. dilectus. ſ. de dona. De exemptis ꝙ illa comprehendant̄ eſt glo. quam ſequit̄ Panor. in cle. frequens. ī verbo ꝑterea. ſuper v̄bo anno. de exceſſ. prelat. Secus eſſet ſm̄ illaꝫ glo. ſi priuilegiū loqueret̄ de fructibus beneficiorum ſibi ſubiectorū. Scđa pars probatur in gl. hic in v̄bo vacare. Et ꝙ etiam fructus bn̄ficioꝝ per permutationē vacantiū debent̄ priuilegiate tenent doct. qn̄ fit permutatō fauore perſonaꝝ. ſecus ſi fieret fauore eccleſiaꝝ. puta propter vtilitatem aut neceſſitatē. quia ex eq̄tate non includerent̄ ſm̄ Dom̄.

Quarta cō. Quamuis iure communi fructus beneficioꝝ vacantiū futuris ſucceſſoribus debeāt diligentē reſeruari. poſſunt tn̄ de ſpeciali conſuetudine. priuilegio. aut ſtatuto eccl̄ie. fabrice. ſingulari ꝑſone. aut alteri vſui deberi. Probat̄ prima ꝑs. ī. de electio. quia ſepe. et. c. ꝑiti. de offi. ordi. Scđa pars probat̄ hic in text. Ex q̄ patet ꝙ conſuetudo valet ꝙ fruct⁹ beneficioꝝ vacantiū primi anni debeātur defuncto. de quo in extraua. Jo. xxij. que incipit Suſcepti regiminis. Et papa non intendit preiudicare ꝑ ſuam gratiam ſpeciali vſui. cui fruct⁹ debent̄. etiamſi dicat in lr̄is. non ob ſtantibꝰ quibuſcunqꝫ conſuetudinibus.ſtatutis.aut priuilegijs. vt hic ĩ tex.niſi aliud exprimat.facit.c.q̃uis. ſupra eo.

Quita ↄ· Legatus de latere poteſt gratiã de q̃ hic in tex.epõ facere.quinimo ⁊ epũs ex cauſa poteſt fructus beneficiorum vacantium ad tempus ſibi retinere. Hanc concluſionem tenet hic glo.vbi concedimus.et ſequunt̃ doc.

Sexta ↄ· Si fructus primi anni beneficiorꝫ vacantiũ debeant̃ alteri ꝙ ſucceſſori ex indulgentia.conſuetudine.aut priuilegio ſpeciali.hoc de illis fructibꝰ qui ſuperſunt ſolutis debitis ⁊ deductis expenſis neceſſarijs pro ſeruitoribꝰ et miniſtris debet intelligi. Probatur hec concluſio hic in glo.verbi ſpẽali grã. Item q̃ndo incipit currẽ hic annus.et q̃t dies habet.vide glo verbi p̄mi anni.et de duplici intellectu huius tex.vide hic glo.fi.

Tatutũ iſtud habet ꝙ hodie nullis niſi dignitatem aut perſonatuꝫ habentibꝰ aut eccleſiaꝝ p̄latis auctoritate apoſtolica vel legatorũ pape poſſũt cauſe ꝯmitti ſeu delegari. Nec alibi poſſunt audiri q̃ꝫ ĩ ciuitatibus vel locis inſignibus in quibus copia peritoꝝ ꝯmode poteſt haberi Hoc dicit vſqꝫ ad.§.Cum vero

Prima ↄ· Conſtitutis in dignitate aut perſonatu.aut canonicatum in eccleſia cathedrali habentibꝰ debent cauſe committi a ſede ap̄lica.aut ipſiꝰ legato.alias nulla ẽ ipſo iure commiſſio. Probat̃ hec concluſio hic in pñcipio iuncto fine tex.vbi ponit̃ decretum irritans facta ꝯtra hanc cõſtitutionẽ. Et ratio quare perſonis iſtis et non inferioribus debẽt hmõi cauſe committi tangit̃ hic in glo.vbi canonicis.quia preſumit̃ pro conſtitutis in dignitate ꝙ ſint habiliores aliis.Quanto ergo quis maioribꝰ preeſt tanto maior et ſanctior eſſe preſumitur.vt lxi.diſt.c.minamur. Aliam rationem dat gl. verbi committant̃. ne videlꝫ Epi et magni in opprobriũ propriũ cogant̃ interdum corã rudibus et pannoſis clericis litigare. Sꝫ hec ratio impulſiua eſt. prima autꝫ finalis ſm̄ Jo.de Jmo.

Secũda ↄ· Sufficit autẽ ꝙ tempore ꝯmiſſionis ſeu date reperiat̃ dicta q̃litas in delegato.licet deſinat ex poſt recepto per eum iuriſdictionis mandato. Probatur hec concluſio hic ĩ glo.verbi canonicis in fi.et tenet gl. in cle.etſi principalis.e.ti. Unde ſi tẽpore commiſſionis ille cui papa cõmittit cauſam fuit canonicus eccleſie cathedralis aut in dignitate cõſtitutus aut officialis Epi licꝫ poſtea deſinat eſſe talis tamen ꝓcedere poteſt in cauſa

Tertia ↄ· Si papa ex certa ſcientia cauſaꝫ committit ſimplici clerico valet commiſſio.licet ſecus ſit in legato Prima pars probat̃ hic in gl. verbi litterarum que dat rationẽ.quia exquo papa ſciẽter facit ſeu committit cauſam contra diſpoſitionem huius .c.intelligit̃ velle derogare huic ꝯſtitutioni.quod poteſt. Dicit̃ autem papa ſcribẽ ex certa ſcientia ſimplici clerico.quando ex lr̃is apparet ꝙ habet ſciam facti. Nec requirit̃ ꝙ dicat ex certa noſtra ſcientia ſm̄ Dom̃.⁊ faciunt nõ.in.c.i.ſuꝑ v̄bo noſcat̃.de ꝯſti. Q̄ ãt legatus non p̄t ꝯ hanc ꝯſtituti onem cauſam committere. probatur per glo. magnā in. c. ſi. ī. de hereti. ⁊ tenet Spec. ti. de lega. §. ſi. verſi. quid ſi papa. et Jo. mō. in. §. inſuper. ī. e. c.

Quarta ꝯ. Delegatus pape aut legati apoſtolice ſedis nō poteſt cauſas cōmiſſas audire. niſi in ciuitatibus vel locis inſignibus. in quibus pōt commode peritoꝝ copia haberi. Probatur hec concluſio hic in tex. Et eſt ciuitas que muroꝝ ambitu terminat̃. ſm verbi ciuitas. Et intellige de ciuitatibus ep̄alibus. vt in. c. i. de ꝓuileg. In illis enim conſtituunt̃ epi. vt in. c. audiuimus. iij. q. ij. et in eis tm̄ docende ſunt leges vt in prohemio ffoꝝ. §. hec aūt. vnde preſumit̃ ꝙ ibi ſit ꝯmode reperibilis copia peritoꝝ etiamſi ciuitas non ſit magna ſm arch. poſt Her. Inno. et Hoſt. qui etiaꝫ ponit hic diffinitionem ciuitatis, quam ponit Jo. an. in. c. ſi ciuitas ī. de ſen. exc. Dicit̃ āt locus inſignis qui eſt notabilis precipuus ⁊ magne fame ſm archid. Et que ſint talia relinquit̃ arbitrio boni viri. ſm glo. hic in v̄bo copia. de quibus locis etiā in cle. q̄uis de fo. compe. Et vult hic tex. notabiliter ꝙ erunt talia in quib⁹ cōmode id ē ſine magna difficultate poſſit haberi copia id eſt abundantia ⁊ multitudo peritorum. Et intellige non ſolum de habentibus peritiam iudicādi. vt quia ſūt boni cauſidici ſeu practici. ſed etiam habentib⁹ peritiaꝫ decidendi in iure dubia que poſſunt in iudicio oriri. vel ſm iura canonica ſi eſt talis cauſa que non poteſt decidi per leges vtputa ſpiritualis aut ſꝫ leges ſi eſt temporalis vt in. c. i. de no. o. nū. ſm arch. ⁊ Pau. in all. cle. q̄uis

Quinta concluſio ⁊ vltima Ep̄s et inferiores ordinarij poſſunt cauſas ſuas cōmittere ſimplici clerico. dū tamē audiat cauſam in ciuitate aut honeſto et inſigni loco. Prima pars patet. qa iſta conſtitutio non tangit ep̄os et alios ordīarios. qui ſua propria auctoritate vtunt̃ committendo. et ergo tales committere poſſunt quibuſcunꝗ clericis inferioribus. ſm Arch. poſt Inno. Her. et Hoſti. hic. Scd̄a pars ꝓbatur in cle. q̄uis. de fo. compe. Naꝫ ſi ep̄us in dioc. aliena tenet̃ eligere locum inſignem in caſu quo ibi procedere poteſt et iudicare vt ibi. fortius in propria. qd̄ intelligit Panor. ibid̄ quando eſt talis cauſa que indiget iuriſperitis pro diſcuſſione ſua. ⁊ ꝑ hoc venit hec cōſtitutio etiam ad ordinarios quo ad hoc extendenda ſm euꝫ

Cum vero eiuſdē ciuitatis vel dioceſis fuerint actor et reus. extra illas cauſa non debet committi. niſi in ſex caſibus hic expreſſis Primus eſt quādo aliquis impetrat ℞ptum contra Ep̄ꝫ. Scd̄s ſi contra Cap̄lm ipſius Ep̄i. ſcilicꝫ eccleſie cathedralis Tertius ſi Ep̄us impetrat contra aliqueꝫ de ſua dioceſi. Quartus ſi aliquis impetrat ℞ptum cōtra vniuerſitatem alicui⁹ ciuitatis. caſtri aut ville. intellige principalem. licet parua ſit ſm doct. Quintus ſi impetrans non audet intrare dioceſim ſuam in qua etiam reus morat̃. Sext⁹ ſi impetrans merito perhorreſcit potētiam aduerſarij. In his caſibus poteſt cauſa committi extra ciuitatem ⁊ predictam dioc. dummodo tamen reus non trahatur vltra vnā dietam a fine ſue dioceſis. Item in vltimis duobus caſibus. tenet̃ impetrans in litteris impetratis de dicto timore ſeu perhorreſcentia facere mentionem ⁊

eam probare ſaltez proprio ſuo iuramento. apud iudicem impetratū. alioquin iudex nequit procedere ꝫ partes a iudicij obſeruatione dimittat ⁊ impetrantem in expēſis legitimis aduerſario condemnet. Hoc dicit

Prima ↄ. Si eiuſdē ciuitatis vł dioc. fuerint actor et reus extra ipſam impetrari nequit delegatus. Probatur hic in tex. Et per hoc quod tex. dicit ipſas in plurali pꝫ ꝙ ſi actor fuit de ciuitate et reus de dioc. aut econtra. ſufficit ꝙ impetreť in vno dictoꝝ locorū. ex quo ambo ſunt de vna dioceſi ſm Arch. Et ſufficit ſm Jo. and. ꝙ tempore impetrati ꝛpti actor ⁊ reus ſint eiuſdē dioc. licet fieret poſtea diuiſio. nihilominus valebit ꝛptum et proceſſus iudicis impetrati in dioceſi in qua communiter erunt tempore impetrationis ꝛpti. alle. extraua. Jo. xxij. que incipit Sedes ap̄lica circa fi. Item intellige concluſionem veram niſi partes conſentiant ſm glo. in ṽb non ↄmittantur

Scdā ↄ. In caſibus ſpecialibus hic ī tex. expreſſis poteſt extra communez dioc. partium impetrari delegatus. Hec ↄcluſio probatur hic in verſi. niſi. que dictio proprie ſtat exceptiue. Et caſus iſtos enumeraui ſupra in tex. In his igitur caſibus extra dioceſim litigantium poteſt cauſa committi. licet nulla fiat mentio de hac conſtōne ꝑ tex. hic. Et vltra caſus hic expreſſos additur ſeptimꝰ caſus. quia ſi fuit appellatum a ſentētia Epī in cauſa matrimoniali de conſuetudine curie ↄmittitur iſta cauſa alteri Epō extra dioceſim litigantium Pro qua conſuetudine facit. c. cauſam matrimonij. de offi. deleg. et. c. ex publico. de conuer coniug. ⁊ Spe. ti. de ꝛp. p̄ſta. § ratione forme. ṽſi. nunc ad inſtructionez. Additur etiam octauus quando in audientia contradictarū de conſenſu partium impetratur iudex extra dioceſim litigantiū ſm Guil. in dicta extrauag. ſedes. et probat hic gl. verbi non committanť. Et eſt ratio ſpecialitatis omnium predictorum caſuuz fauor litigantium. quia aut poſſunt habere ſuſpectos iudices infra dioceſim. aut non eſt eis locus tutus. vt ī. c accedens. §. vt li. non conteſta. ⁊. c. ex parte. de appella. Arch. addit nonum caſum. videlicet ſi Capl'm eccleſie cathedralis velit impetrare contra aliquem de dioceſi. Et idem ſi vniuerſitas ciuitatis. caſtri. vel ville velit impetrare contra aliquem. quia eadem omnino ratio locum habet hoc caſu que in ſuperioribus ergo idem ius. c inter corꝑalia. de tranſla. prel. Et idē tenet Jo. de lig. et Genſ. licet Jo. an. tenet contrarium. quia hunc caſū nō reperimus hic exceptū. ꝫ regule erit ſtanduz ſm eum. quia. l. ſancimus. C. de teſta. Et dicit Jo. de Imo. ꝙ hec opinio eſt verior. licet ꝑma Arch. ſit equior. Additur et decimus caſus ſi q̄s velit impetrare ꝯ officialem Epī. rōne officij ſui. quia hoc caſu idez de eo dicendū quod in Epō. vt. ī. de cōſue. c. ij. Secus ſi rōne perſone ſue q̄s velit ꝯ eum impetrare. Undecimꝰ p̄t addi qn̄ papa ex certa ſcientia cōmittit ꝯ hanc ↄſtitutionem. quod eſt qn̄ de ea facit mentionem

Tertia ↄ. Non p̄t quis in caſibus. ſ. enumeratis trahi a delegato extra dioceſiz ſuā vltra vnā dietam a fine ſue dioceſis. in qua domiciliū habet cōputandam. Probať hec ↄclo ꝑ prima pte hic in tex. Pro ſcđa parte probať hic in glo. verbi vnam dietam. quia a loco domicilij dicitur quis proprie trahi quo verbo hic vtitur tex. Ideʒ tenet Arch. Licet Genſ. Laud. et Joh de lign. teneant ꝙ in reali computet̃ hodie ſicut olim dieta a fine dioceſ rei de qua agitur. Sed opinio. glo. ⁊ Arch. eſt equior ſm Dom̃. de quo h̃ per eum. Dicitur autem in concluſione a delegato. quia ordinari⁹ poteſt vltra vnaʒ dioceſim trahere reum vt eſt legatus ſm Arch. per. c. vt litigantes. ĵ. de off. or.

Quarta ꝯ. Impetrans litteras extra dioceſim communem propter ꝑhorreſcentiã debet in litteris ſuis exprimẽ timorem. et de illo poſtea ſaltem per iuramentum facere fidem Probatur hic in tex. in verſicu. ſed et in duobus Nec tenetur tamen ꝗs cauſam timoris exprimere ſʒ Arch. nec referet an ipſe ſit in culpa aut non. quia inſpicitur ſolum iuſticia et equitas. argu. c. quia diuerſitatem. de conceſſi. prebẽ. et. l. papinianus exuli. ff. d̃ mino. An aũt contra iſtud iuramentuʒ perhorreſcentie admittatur probatio in cõtrarium. diſputat hic Jo. and. Et tenet ꝙ ſic. tamen dicit ei ſtandum donec reprobetur

Cum autem a

ctor contra reũ diuerſe dioc̃. vult impetrare iudicem delegatũ. illum non in ſua propria dioceſi. ſed in dioc̃. rei vel in alia vicina dioceſi non diſtante vltra vnaʒ dietam impetrare debʒ Hoc dicit

Prima ꝯ. Actor libere impetrat iudicem contra reum. dũmodo a iure nõ prohibetur. Probatur hic in tex. ⁊ i c. ſiquis contra. de fo. comp. et. c. p. et g. de off. dele. ⁊ probat hic gl. in v̾bo recuſet. que dicit ꝙ actor etiã poteſt recuſare iudicẽ in non adeundo ipm̃ ſi fuerit delegatus aut etiam ordinarius. quãdo reus plures ordinarios habet. ſed iam aditum iudicem actor recuſare non poteſt. de quo in. c. inſinuante. de offi. deleg.

Scdã ꝯ. Poteſt actor impetrare delegatuʒ in dioceſi rei. aut in dioceſi vicina in loco a fine dioceſis rei vltra vnam dietam vulgarem minime remoto. Probatur hec concluſio hic in tex. iuncta glo. verbi dietam. que diſtinguit duplicem dietam ſcilicet legalem q̄ continet. xx. miliaria. et vulgarem que ſcilicet eſt determinata per vſum vulgi et hominũ in eo loco. de qua hic tex. loquitur. per tex. in. c. preſenti. §. loca. ĵ. de preben. de materia in. l. continuus. ff. de ver. obliga. ⁊ in. l. vicena. ff. ſi quis cautio. et gl. in. c. cupiẽtes ſuper verbo commode. ĵ. de elec.

Tertia ꝯ. Cõputatur hec dieta non a limite habitationis rei conuenti ſʒ a fine dioceſ ſui domicilij. Probat̃. §. ſ̃. pr Et eſt ratio quia per totam dioceſ rei non dicitur ipſe grauari. licet trahatur a fine ciuitatis aut habitationis ſue vltra duas dietas aut tres vl̾ plures. quia ibi coram ordinario trahi poſſit vt in. c. cum epũs. ĵ. de offic. ordi. Et ſiquis haberet domiciliũ in diuerſis dioceſibus fiet computatio diete a fine dioceſ in qua habet pn̄cipalius domiciliuʒ. aut vbi ſepius cõuerſat̃. aut vbi habʒ maiorẽ dignitatem ſm doc. in. c. nõnulli. ſ̃. eo. ti.

Quarta ꝯ. Ubi quis citatur ad curiam ceſſat hec cõſtõ licet nulla de ipſa fc̃a ſit mentio Ratõ eſt ꝙ papa intelligit̃ tunc facere ꝯ̄ hanc ꝯſtōnem ex certa ſcientia exq̄ dat iudicē in curia. iō valet citatio ſm Compoſt. ⁊ doc. in all' c. nōnulli. ṡ. e. ti. qḋ veꝝ niſi citatꝰ haberet priuilegiū ne vltra vnam dietā poſſet trahi quia tūc de illo facienda eſſet mentio. alꝫ non valet citatio. ceſſat etiam hec conſtitutō in caſu. c. ſtatuimus. ij. de off. delega.

Quinta ꝯ. Super appell'one debet impetrari iudex in eo loco in q̄ ꝓceſſū erat in principali negocio ſm Jo. andr. et doct. Vn̄ ſi aliqˢ dioceſ baſilieñ ꝯuenit aliquē Colonieñ in dioceſi Colonieñ. et Colonieñ ꝯdemnatꝰ appellat et iudicem impetrat ſup appell'one illū nō impetrabit in dioceſi Baſilieñ aut vicina. ſꝫ in Colonieñ. ꝙ licet ipſe ſit impetrans mō in cā appell'onis. fuit tñ reus originalis in cā ꝑncipali. ⁊ ſic ad eū et ad eius locū debet reſpectus hri. ſm Joh. an. Jo. mo. ⁊ doct. facit. c. vt litigantes. ī. de offi. oꝛ.

In nullo caſu poteſt delegatus extra locū in q̄ eſt datꝰ partes citare. aut aliquē in cauſa facere ꝓceſſū. niſi habeat ad hoc expreſſum partiū conſenſum. nec extra locū ꝯmiſſionis p̄t alicui ꝯmittere cauſam nec etiam perſone aliē q̄ꝫ vt. ṡ. habuimus in prin. huiꝰ. c. q̄lificate. hoc dic̄

Prima ꝯ. Delegatꝰ datꝰ in certo loco non p̄t citare ꝑtes aut ꝓcedē in alio. niſi de cōſenſu vtriuſqꝫ ꝑtis expreſſo. Probat̄ hic in tex. iunc. glo. ṽbi ꝓceſſus. Unde ſi citet ꝑtes ad aliū locuꝫ ⁊ ꝯpareant coꝛam eo. et ſcient̄ coꝛā eo ꝓcedūt et volūtarie. nihilominꝰ nll'ꝫ eſt ꝓceſſus ꝑ finē huiꝰ tex. vbi decretū ponit̄. Nec ob. ſi dicat̄ ꝙ hoc caſu viderent̄ expreſſe ꝯſentire. exq̄ plus ē facto ꝯſentire q̄ꝫ ṽbo. c. dilecti. de app. c. ex oꝛe. cū ꝯcoꝛ. ibi all'. de his que fi. a ma. par. ca. quia illa omnia ꝓcedūt de tacito ꝯſenſu. Sed in caſu nr̄o nō ſufficit tacitus ꝯſenſus. ſꝫ expſſus req̄rit̄ ꝯſenſus vtriuſqꝫ ſeu ambaꝝ partium. per text. et glo. all'. Et ꝙ ambarū partiū cōſenſus requirit̄ ꝓbat h̄ tex. dum dicit partiū. et facit. c. de cauſis. de off. dele. et cle. ſepe. in ꝟſi. et in glo in verbo partibꝰ. de ver. ſig. Ita etiā tenent dn̄i de rota in nouis deci. ccc. lxxiiij. q̄ incipit Itē ſi iudex delegatꝰ.

Scd̄a ꝯ. Non poteſt delegatus de expreſſo conſenſu partiū ambaꝝ extra locū ꝯmiſſionis alteri cauſam ꝯmittē. Hanc cōcluſionē tenet h̄ Jo. an. per tex. quolibet. et ſequit̄ Lapus. ⁊ ſic ceſſat hec regula p̄t quis per aliū. ī. de re. iu. ⁊ eſt ſatis mirū ſm docto.

.iij. cō. In meris executoribꝰ ſententie. aut gratiaꝝ applicaꝝ. q̄ ad q̄litatē ſeruat̄ hec ꝯſtō. nō āt in eo quod diſponit̄ h̄ de loco. Hanc ꝯcl'onem tenet h̄ Jo. mo. ⁊ Archid. et ſequunt̄ doc. h̄. ⁊ in. c. nōnulli ṡ. e. ti. et dn̄i. de rota ꝯcl'one. ccc. q̄ incipit Iteꝫ ſi in foꝛma. vbi dicūt ꝙ ſtilus curie obſeruat. ꝙ non dant̄ executores ī gratijs aut ſententijs niſi ſint in dignitate. aut eccleſiaꝝ cathedralium canonici. quia cum tales ſunt nudi et meri executores. et non iudices. Et ideo tex. hic loquens de iudicibꝰ datis ne trahant quem ad locum diſtantem vltra vnam dietam non habet locuꝫ in eis. qḋ verū niſi eēnt dati cum clauſula vocatis vocandis. ꝙ tunc locum haberet in eis. c. taꝫ quo ad ꝑſonas q̄ꝫ q̄ ad loca. cū ſint veri iudices ſm eos. Sꝫ ꝯ̄ deciſionē dictam facit ꝙ etiā notarij ſimplices dantur executores ad prouidenduꝫ de bene ficio ꝙ ille pro quo ſcribitur duxerit acceptandum et hoc quando papa mandat generaliter omnib⁹ prelatis vt conferant prebendam. et apponit clauſulam ceterum.

Inſuper gratis et cum omni puritate debet delegat⁹ iudiciū exercere. nec munus aliquod a partibus recipere. niſi forte eſculentum vel poculentum ſibi donatum libere. quod tamen paucis diebus cōſumi poſſit. vel niſi moderatas expenſas quando extra domiciliuʒ ſuum ꝓficiſcitur. propter vtilitateʒ vel neceſſitatem ipſius cauſe Hoc tamen caſu non debet in expenſis modū excedē. nec cum cōmune negociū gerat plus ab vna q̄ʒ ab alia parte exigē. nec extra domiciliū vt expenſas habeat ꝓficiſci. queſita occaſione ſeu malicioſe Quinimo ſi partes ſint pauperes nihil omnino pro expenſis debʒ exigē Hoc dicit

Prima ↄ. Iudex dʒ gratis ſine premio temporali iudicare. eternum tamen p̄mium ſi cū puritate procedat poteſt ſperare Prima pars probatur hic in tex. et in. c. gratia. et. c. dictum. i. q. i. et. c. cum ab omni. de vi. et hon. cle. vbi bonus tex. et gl. nec enim licet iudici vendere etiam iuſtum iudicium. xi. q. iij. non licet. Licet aliud in aduocato vt ibi. Scd̄a pars probatur. xij. q. ij. ca. cum deuotiſſimam. ⁊. c. bone rei. ⁊ bonus tex. in. l. rem non nouam. §. ſcituri. C. de iudi.

Scd̄a ↄ. Poteſt tamen delegatus eſculenta vel poculēta recipere a partibus ſi ſponte offerantur ⁊ paucis poſſunt conſumi diebus. Probatur hic i text. Nullum aūt munus aliud etiaʒ vnius denarij poteſt recipere a parte. etiā ſpōte donante. vt hic iunc. gl. verbi eſculentum. Encenia autem modica recipere poteſt. quia non dicuntur lucra Nec eſt veriſimile ꝙ propter ea moueretur animus iudicis. l. ſolent. ff. de off. proconſu. et glo. hic in verbo cōſumi. et in. d. c. cū ab oī. Itē de iſtis eſculētis ⁊ poculētis modicꝭ. ſufficit ꝙ pn̄t ꝯſumi paucꝭ. dieb⁹ arbitrio boni viri forte duob⁹ aut tribus. ſm glo. h̄ in verbo paucis. licet etiam non conſumanť paucis diebus. Nec requiriť ꝙ per delegatum ipſum poſſit conſumi pauco tempore ſm Io. and. nam religioſus carnes recipere poteſt ⁊ fenum pro equo ſm eum. An aūt ſportule ſint ſoluende iudicibus. vide gl. in dicto. c. cum ab omni. ⁊ hic in v̄bo qualitercunqꝫ. et in verbo pauperes. et glo. Inſti. de actio. in. §. tripli.

Tertia ↄ. Delegatus propter neceſſitatem vel vtilitatem cauſe extra ſuuʒ domicilium profectus. debet habere moderatas expenſas ab ambabus ꝑtibus Probatur hic iuncta glo. verbi moderatas expenſas. que dicit ꝙ iſte expenſe erunt mediocres. non delicate. nec minores q̄s ꝑtes pn̄t dare. Nec debent partes expenſas quas delegatus domi eſſet facturus deducere. Sicut etiam dicimus in teſtibus. licet ille deducuntur in victore ⁊ ordinario quando proficiſcitur extra locū. propter cauſe vtilitatem ſm gloſ. quam ſequunť et tenent Io. de fauť. et Henſel. Licet Io. mona. dicit etiam h̄ hāc deductionem fieri debere. ſed tex hic facit contra eum duʒ dicit occaſione ꝗ. Ad quid enim delegatus hanc occaſionem aſſumeret proficiſcendi extra locuʒ ſui domicilij propter habēdas expenſas ſi deducē dēret q̄s doini feciſſet. Et eſt ratio differentie inter victorem et ordinarium iudicem ex vna parte. et delegatum et teſtem ex alia quia victor contendit de iure ſuo ideo deducit. delegatus de alieno ideo merito non deducit. et idem videtur in teſte. Item ordinarius non deducit quia habet ſalariū a publico. vt in § illud tamen. in auc. de mā. prin. et alī. c. cum ab omni ſm Genf

Quarta ɔ. Delegatus voluntarie proficiſcens aut ob aliam cauſam rationabilem non habebit expenſas a partibus. Sed etſi neceſſario aut vtiliter propter cauſam proficiſcens damna patiatur. partes non tenentur reſarcire illa. Prima pars probatur hic in glo. verbi ꝓpter cauſam. determinans per hoc queſtionē de ſcholari cui papa cauſam ꝯmittit in ſtudio. nec eniꝫ pars tenetur ei miniſtrare expenſas licet nō ſit in ſuo domicilio. Secus igitur ſi propter cauſam proficiſcat̄ vt forte fieri debet examinatio teſtiū et expedit vt iudices ꝑ ſe ipſos teſtes audiant. ar. l. iij. ff. de teſti. Aut ſumus in caſu in quo alteri examen committi non poteſt. de quo in. c. mulieres. ſ. de iudici. et glo. ij. in cle. iudices de offic. deleg. vel forte res eſt ſubijcienda oculis. de qua agitur. l. ij. ff. de pe. c. licet. de cri. falſ. Aut forte de conſenſu partiū iudex extra locum in quo fuit deputatus. procedere vult in cauſa. arg. § in nullo. ſ. eo. c. Scđa pars probatur hic in tex. per quem patꝫ ꝙ ſolum expenſe ſunt faciende. non auteꝫ damna reſarcienda. vnde ſi equus delegati propter cauſam dictam moriatur aut tunica delegatꝰ ſpoliet̄. nihil habebit a partibus pro damno ſm Io. an. hic. et probat. c. in noſtra. ſup̄ de regu. iu. quia aliud eſt damnoꝝ reſtauratio. et aliud ſatiſfactio expenſarum vt ibi

Alia ɔ. A pauperibus delegatus omnino nihil debet habere aut recipere pro expenſis. Probat̄ hic in textu. Item ſi vna pars eēt pauper. alia diues. pauper nihil ſoluet. Sed nec tunc abundans totas expenſas faciet. ſed iudex reliquam partem miniſtrabit ſm gl. verbi ab alia. Item quis dicat̄ paup̄ vide gl. Inſti. de excuſa. tu. § ſꝫ propt̄ paupertatem. et qualiter probetur ⁊ quis eā tenet̄ probare. vide per Bar in. l. ſi conſtante. ff. ſol. ma. et ibi doct. De commodis et incommodis paupertatis per Cy. in. l. id quod pauperibus. C. de epiſ. et cle. et per arch. xi. q. iij. ca. pauper. Et hic gl. verbi. pauperes ponit quatuor commoda paupertatis. a quibus liberet nos deus dicit Cy.

Aſſeſſorem fraudulēter delegatus non aſſumat. ſi indigeat eo. quod ſcientie ſue relinquit̄ tunc neutri parti ſuſpectuꝫ aſſumere debet. et ei de competenti ſalario per partes ſoluendo ꝓuideat. alias ſi nō indigens aſſeſſorem ſibi adiūgat de ſuo proprio ei prouidere tenet̄

Prima ɔ. Iudex delegatus poteſt ſua voluntate ſibi aſſeſſorem adiungere. ſed ſi eo non indigeat tenet̄ de ſuo ſibi prouidere Probatur hec cōcluſio hic in tex. Eſt autem aſſeſſor queꝫ iudex ſibi aſſociat. vt ſibi aſſideat ĩ cauſe cognitione. ⁊ eum ad recte decidendum cauſam inſtruat ſm Spe. in ti. de aſſeſſo. in princi. et talis ſalariū debet habere. vt ff. de officio aſſeſſoruꝫ. l. diem functo. et. C. de aſſeſſor. iudi. et eſt hic glo. verbi ſalarium. Et q̄le erit hoc ſalariū. determinat hic glo. verbi moderationem. que plura dic̄ inſpicienda. vt in ea. Et dicit h̄ Archid̄ ꝙ q̄n delegatus non indiget aſſeſſore. ſi aſſumat aſſeſſorem non pōt ei prouidere de redditibus. quos habet ab eccleſia. ꝙ de ſuo proprio ei ꝓuidebit. Illi redditus non videntur proprij ipſius beneficiati. de quo h̄ prolixe per eum. de quo per gl. et ibi dicam in. c. preſenti. de off. or.

Secūda ꝯ. An delegatus indigeat aſſeſſore. ſue relinquenduꝫ eſt conſcientie. nec poteſt pars ei deſuꝑ queſtionem referre. Probat̄ hic in tex. iuncta glo nōbili in verbo relinquat̄. que ſemꝑ ad hoc allegat̄. ꝙ vbi aliquid relinquitur conſcientie alicuius deſuper non poteſt ei referri queſtio aliq̄. Quod verum eſt in his que pendent ex conſciētia ipſius. Secus ſi lex diceret q̄d fieri deberet per aliquem. et deſuper oneraret conſcientiam ipſius. tūc enī a tali poſſet appellari ad ſenioreꝫ. ⁊ ille id quod malefactū eſt poſſet emendare. q̄uis hoc caſu ille a quo appellatur appellationi deferre non tenet̄. per glo. nōbilem in cle. i. de iure pa. ī verbo oneramus et has glo. notabiles neſcit panor. alibi Ideo eas dicit mēti tenendas et deſeruiunt circa cōmiſſarios quorum conſcientiā papa onerat de quo hic plenius ꝑ doicum

Tertia ꝯ. q̄uis delegat⁹ ꝑtibus iuitis poſſit aſſeſſoreꝫ ſibi adiungere. poteſt tn̄ pars aſſeſſorem habens ſuſpectuꝫ recuſare. Prima pars probatur per g. in c. ſuper queſtionum. §. verū in v̄bo recipiatur aſſēſu et ſequit̄ hic Jo. an. q̄d verum dicit arch. dummō aſſumendus ſit integri ſtatus et fame. nō turpitudine nōtatus vel infamis. vt ff. de aſſeſſo. l. ij. Scd̄a ꝑs probat̄ hic in tex. ⁊ facit ij. q. v. ꝙ ſuſpē cuꝫ ſilib⁹

Quarta ꝯ. ordinarius iudex ſi aſſeſſore indigeat ei de ſuo et nō per partes ꝓuideri faciat. De iſta cōcluſione vide Jo. an. et doc. in c. cum ab omni. de vi. et ho. cle. et in Spe. ti. de aſſeſſo. ꝑ totum

Notariuꝫ vel notarios in cauſa ſcribentes moderato ſalario faciat iudex eſſe cōtentos. nec cum ipſis aut aſſeſſoribus alicuius lucri ſit particeps. hoc dicit

Prima ꝯ. In eodem negotio et vna cauſa poſſūt ſimul plures notarij rogari ad conficiendū inſtrumenta ſeu acta Probatur hic et in c. quoniam cont̄. de proba in fi.

Scd̄a cō. Ad iudicem ſpectat moderari ſalaria illoruꝫ. qui exercent aliquod officium in cauſa Probatur hic ⁊ in §. ſ. proxi. Et de materia taxationis iudicum quo ad ſalaria officiatorū et notariorum cauſe vide hic glo. ſingularem in verbo officium quaꝫ. dominicus dicit magiſtram ⁊ notandā Qualiter autem taxata ⁊ determinata ſūt ſalaria officialium curie romane pꝫ in extrava. q̄ incipit Sacroſancto. vbi moderantur ſalaria regiſtrantium notariorum ⁊ aliorum in curia et puniuntur contrafacientes .

Si quid autē delegatus contra conſtitutionem recepit Illud tenetur reſtituere non obſtante illorum quibus facienda ē reſtitutio remiſſione. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōcluſio Recipiens aliquid ꝯ iuris prohibitionē tenet̄ id reſtituē. nec a reſtitutione poterit eum remiſſio liberare. Prima ꝑs probat̄ in.c. quia ſepe.ĩ.e.li.de elec.⁊ in.c.quia pleriqꝫ.de emu.ecc.vbi de hoc per Inn et alios. Scđa pars probat̄ hic in tex.Et intellige eam veram quando ius illud exprimit. vt quia prohibet remiſſionez vt hic.⁊.ĩ.e.li.de cenſi.exigit.et in cle.nolētes. ꝗ ſi ſecus.de hereti.ſecus ſi ius non prohibet remiſſionem.vt in vſurario dicimꝰ.cui remittit̄ reſtitutio vſuraꝝ.de quo ꝑ Ioan.in.c.quanꝗ.ĩ. de vſuri.Et cui facienda ſit reſtitutio. vide per glo.in regula peccatū.in verbo reſtituat̄.ĩ.de regu.iuri.Et licet in caſu noſtro non valet remiſſio.ſi tñ iudex reſtituat id quod acceperat.et pars illud liberaliter et ſine fraude donet.iudex eſt ſecurus et valet donatio.licꝫ nō remiſſio.ſm glo.hic.in verbo remiſſione. que dat rationem diuerſitatis ⁊ ſimilia vt patet in ea

Pro ferendo teſtimonio. delegatus nullū teſtem citet.niſi id ꝯditio ⁊ ſtatus cauſe requirat.et producens competentes expēſas vocato in veniendo ſtando et redeundo miniſtret. Hoc dicit .

Ex tex. elicitur talis concluſio Iudex vocabit teſtem non in principio ſed tempore ꝓbationis faciende ad teſtificandum. et ſibi de expenſis in eundo.ſtando ⁊ redeundo faciat prouideri per ꝓducentem ipſuz. Prima pars probatur quia teſtis ſponte non debet ſe ingere ad teſtificanduz.l.que omnia.ff. đ procurat. Expectabit ergo vocationem iudicis.de quo in Spe.in tit.de teſte.§.qualiter.verſi.volens.et per g. in.l.poſt legatum.§.is vero.ff.de his quibus vt indign.Et quando iudex debet citare aut vocare teſtes ſeu ꝙ tempore dicit hic glo.in verbo cōditio.Scđa pars probat̄ hic in text.et in.l.qm̄ liberi.C.de teſti.cuꝫ concor. hic in glo.verbi producente all' Hec ob.ſi dicatur.Teſtis debet dicere veritatem pro vtraqꝫ parte.vt notat̄ i .c.fraternitatis.in vltima glo.de teſt et probatur.xiiij.q.v.non ſane. ergo etiam querere ab vtraqꝫ parte habebit expenſas.cum commune gerat negocium.arg.§.inſuper.et.§.aſſeſſorem ſupra e.Quia dicendū eſt ſm Genf. ꝗ caſus ſunt diuerſi.quia producēs teſtem intendit principaliter probare intentum ſuum.Ideo ipſe ſibi prouidere debet. Iudex autē et aſſeſſor principaliter negocio communi intēdunt.et ſic communiter a partibꝰ eis prouidetur.Id enim quod principaliter fit.conſiderare debemus.vt ē gl in.c.ꝗuis.ĩ.de pact.

Quicquid cōtra preſentem conſtitutionem factum fuerit eſt ipſo iure irritum ⁊ inane.hoc dicit.

Ex hoc tex.talis elicitur cōcluſio. Factum contra legem prohibitiuam non eſt ipſo iure nullum.niſi aliud in ipſa lege ſit expreſſum. Hanc concluſionem probat hic tex.ſm Dom̄.de quo in regula que contra ius.ĩ.de regu.iur.et ibi per Dy.et per glo.et doc.C. de legi. in.l.non dubium.

Ibi qui a papa habuiſti grām ⁊ executorē.ꝗ te faceret recipi in canonicū aliꝰ eccĩe. et tibi de prebenda ſi aliq̄ tūc vacaret Alioquin de proxima vacatura ĩ eadem eccĩa ꝓuideret.non dꝫ ꝓferri in prebenda alius qui poſt te ſimilem gratiam impetrauit in eadeꝫ eccleſia licꝫ prius litteras ſuas preſentauerit et prius in canonicum eccleſie ſit receptus. Unde ſi tempore tue receptionis in canonicū. vel poſtea vacat aliqua prebenda in illa eccleſia ſi alteri nondū eſt collata. tibi eſt conferenda. eodem modo tibi conferenda eſt ſi poſt preſentationem et ante tuam receptioneꝫ in canonicū vacaſſet aliqua prebenda. que per proceſſuꝫ tui executoris eſſet affecta. vt quia notificauit collatori. ꝙ eaꝫ voluit tibi auctoritate ap̄lica conferre. vel interdixit ei. ne ipſe conferat eam. aut eā ſue reſeruauit collationi. maxime cuꝫ interpoſitione decreti. imo et tibi eſſet conferenda ſi ante receptionem et ꝑſentationem tuam vacaſſet prebēda. et cum decreto decernente irritum ⁊ inane. quod contra ip̄aꝫ factū fuerit. gratia tibi fuiſſet conceſſa. hec vera. niſi tibi poſſit imputari dolus vł notabilis negligentia. Hoc dicit. Et pone caſū. vt in glo. p̄ma

Prima cō. Quāuis reſcriptuꝫ ad bñficia habito reſpectu ad impetrantē dicat̄ ambitioſum. vocatur tamē gratia per reſpectum ad concedentem ipſum. Prima pars probatur in. c. ſi gratioſe. in fi. s̄. eo. ti. et. c. q̄uis. i. ꝫ. de prebend̄. Sc̄da ꝑs probatur in. c. gratia. s̄. e. ti. et hic de quo etiam per glo. in. c. relatuꝫ. s̄. de preben

Secūda cō. Sup gratia alicui ad beneficia obtinēda facta ſolēt certi executoēs dari a ſede ap̄lica. prout hic in tex. Et aduerte ꝙ inter illos executores eſt differentia. Nam quidā dantur ad prouidendū. vt hic in tex. qñꝗ ad compellendum vt in. c. ſi ſoli. ꝫ. de conceſſ. preben. et ibi plene de materia in glo. magna

Tertia cō. Impetrans prior in tempore eſt potior in prebenda iure. licet ſcd̄s preueniat ipſuꝫ in preſentatione litterarum. et in canonicum receptione. Probat̄ hec concluſio in prima parte tex. et in. c. cum cui. ꝫ. de prebeñ. fac. regula. qui prior. ꝫ. de reg. iur.

Quarta cō. Hec vera in prebenda tēpore receptionis primi impetrantis aut poſtea vacante. Sed ſi ante receptionem primi impetrantis vacet ꝑbenda. poterit conferri ſcd̄o impetrāti prius preſentanti et recepto. niſi ꝑ executorem primi impetrantis ſit affecta. Prima pars probatur ī iuribꝰ in p̄cedente cōcluſione allegatis. Secunda pars probat̄ hic in verſi. Idē quoqꝫ Dicitur autem prebenda affecta per executorem p̄mi impetrantis quando per eū eſt informata aut capta. Ita ꝙ alter amplius de illa non poteſt ſe intromittere ſm̄ Jo. an. hic qui dat tria ſignificata huius verbi afficio. vnde verſus Afficit informat punit. capit. hec tria ſignat. Primo modo ⁊ tertio capitur hic. Et ex tex hic colliguntur hic aliqui modi quibus prebenda dicit̄ affici. Primus ē quādo executor notificat ordinario collatori ꝙ ipſe vult eaꝫ conferre ꝑ poteſtatem ſibi traditam. Secundꝰ quādo interdicit ordinario collatori ne ꝯferat. Tertiꝰ qñ illam reſeruat ſue colłōni maxīe ſi adijciat decretū irritās ⁊ caſſans q̄cq̄d ꝯ ip̄m fc̄m fuerit. Quartꝰ ē qñ gr̄a in ſe ꝯtinꝫ decretū pape caſſans ⁊ irritans factū cōn ip̄ꝫ vt h in vł. q̄nimo. Scd̄s caſꝰ ē qñ mādatū pape fc̄m ē ordīario collatori. ⁊ ꝓuiſū ē de executore ad ꝓuiden dum in caſu negligentie. ⁊ littere ſūt preſentate ordinario. quia per ſolaʒ talem preſentationem afficit̄ prebenda.vt in.c.ſi capitulo. ꝭ.de conceſſ.p̄. Secus ſi ſoli ordinario eſſet ſcriptuʒ aut ſoli executori ad compellendum dato.aut ordinario et executori dato ad compellendū ſimul eſſʒ ſcriptū quia per preſentationem ſolam taliū lraꝝ nō diceret̄ prebenda affecta vt in.c.ſi ſoli ꝭ.de conceſſi.p̄ben. Et rationem diuerſitatis ponit gl.in.c.ſi capitulo.eo.ti. ſuper verbo exequant̄. Sextus caſus quādo papa alicui cōtulit canonicatū. q̄a collatio illa canonicatus afficit prebendam.vt in.c.eum cui.et.c.ſi poſtquā ꝭ.de prebenđ. Septimus qn̄ quis vigore gratie iā in canonicū eſt receptus per taleʒ receptionem affecta eſt prebēda vacās aut vacatura nulli alteri de iure debita.ita ꝙ ſi alteri per ordinariū conferatur nō valet collatio.vt in.c.ſi ſoli.in fi.alle.et hic in ꝑin.c.

Quīta cō̄.

Si gratia primi impetrātis ſecūdo preſentantis habʒ decretū pape. prefertur ipſe ſcđo impetrāti primo preſentanti etiam in prebenda ante preſentationem et receptionē primi impetrantis vacante ꝓut probat̄ h̄ in ver.quinimo.Et ratio eſt ꝙ decretū pape afficit prebendam pro p̄mo vt ſupra patuit.etiam vt ignorantes liget.vt hic in glo.verbi decretū.⁊ ꝓbat̄ in.c.dudum.ꝭ.de prebeñ. et .c.i.ꝭ. de conceſſ.p̄ben.qđ verū eſt vt collatio ordinarij etiam ignorantis facta de tali beneficio non valeat. alle.c.ſi poſtq̄.et.c.ſi beneficia ꝭ. de prebenđ Ignorantia tamē decreti talis excuſat enim a culpa et pena q̄a alias puniri deberet.vt in.d.c. ſi beneficia. et dicto.c.ſi ſoli.facit.c.ij. de conſt.ē.

Vltima concluſio

Quamuis prebenda ſit ꝓ primo impetrante et ſecundo preſentante affecta.tamen debetur ſecundo impetrāti prius p̄ſentato ſi dolus poteſt imputari primo aut notabilis negligētia Probat̄ hic in fine textus Exemplum de dolo eſt quia dum vacare deberet tenuis procurauit p̄mo impetrans vt primo pinguis vacaret. vt ſic illa ſibi deberetur.et ſcđs impetrans tenuiorem conſequeretur. arg c.ij.ꝭ.de renū. Exemplū de culpa ponit glo.hic.per.c.ſi clericus.ꝭ. de preben.vt ſi negligit petere prebendam ſibi debitam vigore gratie dum vacat vel fuit negligens infra terminū per executorem ſecundi ſibi prefixuʒ petere ſibi prouideri de beneficio vacante.arg.c.ſi tibi abſenti ꝭ.de prebē. et hoc quando in lr̄is nō fuit terminus prefixus.Secus ſi ſm̄ ſtiluʒ hodiernū mādaretur ſibi prouideri de prebenda quam infra menſem duxit acceptandam.tunc elapſo illo termino et non ante diceretur negligēs vt eſt glo.in cle.vna.ſuper verbo infra menſem.de conceſſi.p̄ben

J pro te mandatū ſit alicui executori.vt tibi prouideret auctoritate apoſtolica de canonicatu et prebēda alicuius eccleſie ſi Ep̄us ⁊ capl'm illius eccleſie conſentirent. et poſtea alius impetrans anteq̄ Ep̄ūs et Capl'm conſentirent in receptōnem tuā.a papa vel ab executore ſibi per papam dato.canonicatum in eadeʒ eccleſia obtinuit.ille in prebenda vacante tibi antefert̄.licet etiam tu ſis ante vacationem eius de Ep̄i et Capl'i conſenſu in canonicū receptus. Hoc dic̄

Prima cō. Quãuis in habentibus equales gratias. primus impetrans preferat̃ ſcđo ſi tamē ius ſit queſituʒ ſecundo ante primū prefert̃ primo. Probatur prima pars. ſ̃. c. proxi. et hic. et ĩ. c. prox. cū ſimilibus. Scđa ps probat̃ hic et in. c. ſuſceptum. ſ̃. e. Nam ex quo hic primo fuit mandatum prouideri ſub conditōne. eius gratia refertur ad tēpus extantis conditionis. et q̃a ſcđs impetrans ante illud tempus exiſtentis conditionis obtinuit canonicatum. et ſic affecta fuit prebenda ex pⁱmo vacatura ĩ illa eccleſia. et illa ſibi debebatur. ſic ip̄e intelligit̃ primus ⁊ potior. cū ip̄e habeat ius anteq̃ʒ creatuʒ ſit aliquod ius primo. Et ergo licet poſtea conditio primi eueniat. poſterior eſt in iure. et ĝ ſi alio modo eſſet affecta gratia pro ſcđo ante euentum conditōnis gratie facte primo. licet ſcđs non eſſet receptus ĩ canonicū ante conditionis exiſtentiaʒ. tamen idem eſſet quia ſemper preferret̃ pⁱmo tanq̃ʒ potior in iure ſm Joan. et probat̃. ſ̃. c. prox.

Scđa cō. Habens gratiam puram prefertur habēti conditionalem gratiam priorem in data. ſi ante exiſtentiam conditōnis pro ſcđo ſit affecta p̄benda. Probatur etiam hic in tex. ⁊ ex concluſione precedenti. Iſtud tamē videtur limitare glo. verbi executoreʒ in cle. vna de conceſſi. preben. quia illud eſt verū. quia conditio apposita in gratia primi. dependet ex arbitrio tertij. q̃a tunc illo tertio recuſante conſentire. nullū ius habet impetrās vt hic patet. Ideo affectio ſuperueniens ꝑ ſecundo nullū obſtaculū reperit. et ſic facit ſcđo impetrantem potiorem et primo preferenduʒ. vt hic. Sed ſi cōditio ineſſet ex natura rei puta eſt cōditio ſi ſit idoneus aut ſimilis iuxta nō. glo. in cle. iudices. de off. dele. aut conditio penderet ex voluntate illꝰ cui facta eſt gratia vt eſt ꝯditio ſi acceptandum duxerit ipſum. tunc licʒ prebenda ſit affecta pro ſcđo. anteq̃ʒ purificet̃ conditio primi impetrantis. tamē ſi purificata fuerit ante collationem factam ſcđo debet preferri primis. Et ſic gratia cōditionata ex exiſtentia rei vel ex voluntate impetrantis fortior eſt q̃ʒ conditionata ex voluntate tertij. ⁊ ſic etiā tranſit Panor. in alleg. cle. vnica.

Dobus in eadem eccleſia gratias habentibꝰ. de data eiuſdem dici. ſi nō appareat quis eorum prius ſuaʒ gratiam obtinuit. ille in prebenda eſt p̄ferendus. cui papa canonicatuʒ contulit. lʒ alter primo ſuas litteras collatori preſentauit. Si autē papa neutri aut ambobus canonicatū contulit. et ſic ſunt equales in gratia. tunc ille qui primo ſuas litteras preſentauit eſt potior in prebenda Si ambo eque velociter currant. et ſimul ſuas litteras preſentant. tūc ille vel illi ad quos ſpectat canonicoꝝ receptio et prebendarum collatio. vl' eorum maior pars vnū queʒ voluerint debent eligere. et alter carere debet impetratis. niſi aliud ex tenore litteraruʒ appareat expreſſe. Hoc dicit.

Prima con. Stāte dubio prioritatis impetrantiū ſuper prouiſione beneficij facienda. vt quia eſt equalitas in data. ille prefertur qui obtinuit canonicatum a papa Probatur hic in tex. in prin. Et ratio huius eſt. quia gratia eius qui obtinuit canonicatū ex collatōe

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

pape eſt vberioꝛ et plenioꝛ.ideo prefertur alteri habenti ſimilem datam vt hic probatur. Et idem ſi alter haberet motū propriū pape aut ſimilez clauſulaz propter quā ſua gratia eēt vberioꝛ ſm Jo.an.hic in nouel.

.ii.con. Si due gratie ſuper ꝓuiſione iaz facta eiuſdē date emanant a papa mutuo ſe impediunt.nec locum habet hoc caſu conſtitutio iſta. Probat̄ hec concluſio in c.ſi a ſede.in prin.ī.de preben.⁊ ibi eā tenet Jo.an. Et intellige ꝯclōnez veram qn̄ neuter eſſet in poſſeſſione

Tertia cō. Quāuis due gratie ſint date vna die.per teſtes tn̄ ⁊ confeſſionē aduerſarij poteſt de prioꝛitate vnius earum apparē. Probatur hec concluſio hic in glo.verbi ſi non appareat. que eſt valde notanda ſm Dom̄.⁊ facit gl.in cle.dudū.ſup v̾bo verbo. de ſepul.et que notant̄ per Jo.an.in regula nemo ad impoſſibile.de reg.iu. in q.merc. Et dixi de materia in.§.ſi. ſ̄.eo.li.in prohemio. Et quod dictuz eſt de ꝯfeſſione aduerſarij dicit Dom̄ ſingulariter notandū ad limitationē eoꝝ que nōntur.ī.de eo qui mit.ī poſ c.i.quia licet per confeſſionem aduerſarij non poteſt quis probare tituluz beneficialem.hoc veꝝ qn̄ in ſola confeſſione aduerſarij ſe fundaret. Sec⁹ ſi inſtrumentū inſtōnis produxiſſet. et per confeſſionem aduerſarij illa ꝓbatio inſtrumēti iuuaretur et validaretur.tunc enim per confeſſionem talem ꝓbat̄ titul⁹ vt vult h̄ gl.nōbilis.

Quarta cō. Data paritate date ⁊ ceſſante potioꝛitate gratiaꝝ ad bn̄ficia prefertur ille qui primo ſuam gratiā preſentauit. et ſic ille ī quo maioꝛ apparet diligentia. Probatur h̄ in verſ ſi vero neuter

Quinta cō. Si ſil' concurrāt habētes pares et conſimiles gratias in p̄ſentando.datur oꝛdinario collatoꝛi int̄ illos preſentantes electio ſeu optio. Probat̄ hic in tex.in v̾ſi.ꝙ ſi foꝛſan. Et ſimile ē quod dicimus in duob⁹ preſentatis a patrono laico.c.ꝙ aūt ſupra de iur. pat. Et quid ſi noluerit eligere.vide hic gl. verbi teneant̄.cuius tamen dicto non obſtañ. dicenđ ſm Jo.de fautu.et Dom̄.ꝙ oꝛdinarius iudex compellat ipſum ad eligendum ſeu etiam concoꝛdandū ſi elegerunt et diſcoꝛdauerunt. facit cle.i.de offi.oꝛ. Nec placet dictum glo.ꝙ nullus ſupplet alterius negligentiaz niſi in caſib⁹ a iure expreſſis vt nō. Inno in.c.quia diuerſitatem.de conceſſ. p̄. et Pau.in cle.in pleriſqꝫ.in princi.de elect.nec reperiat̄ hoc caſu expreſſuz ep̄m ſupplere.

.vi.con. Non intendit papa vnam eccleſiā grauare de duobus impetrantib⁹.niſi illđ appareat expreſſe in lr̄is apoſtolicis. Probat̄ hic in tex.iuncta glo.ſi. Vn̄ ſi dicatur in lr̄is non obſtāte ſi pro alio ſcripſimus qui gratiam ſuam ꝓſequat̄.vel non obſtañ ſi ꝑ nos fuerit ecc̄ia vr̄a grauata.vl' nō obſtañ ſi aliqui auctoꝛitate noſtra in canonicos ſint recepti.aut vt recipiant̄ inſiſtāt. et ſic de ſimilibus. Per has enim generales clauſulas apparet đ mēte pape ꝙ vult vtriqꝫ ꝓuideri.de quo etiā per doc.in.c.mandatum.ſup̄ eo.

uia per ambitioſam petentium importunitatem interdū non' concedenda impetrant̄. Et quia diuinum cultuz pa pa deſiderat augeri et non diminui. ideo reuocat omnes indulgentias ꝑpetuas quibuſcunqꝫ perſonis eccleſiaſticis datas. vt ī abſētia poſſint fructus beneficioꝝ ſuorum percipere q̄tidianis diſtributionibus exceptis. Et quia per iſtas indulgētias preparatur materia diſſolutionis. et ex ea inſolentie oriunt̄ et vagatio inducit̄ et officiū eccleſiaſticū omittit̄. propt̄ qḋ datū fuit beneficiuꝫ Jō papa volens aduerſus futura cauere. indicat ſucceſſoribus ſuis tales indulgentias de cetero concedere aliquibus perſonis non licere. Hoc dicit.

Concluſio prima

De iure communi non poteſt beneficiatus in abſētia percipere beneficij ſui fructus. Probatur hic in tex. naꝫ alias fruſtra priuilegiū daret̄. et procedit etiam ſiquis haberet plura beneficia. et in altero eoꝝ reſideret vt h̄. Et quando plura habere liceat dc̄m eſt in.c.gratia.ſ̄.eo.et aliquid.§.c.pr. Ratio aūt concluſionis pꝫ hic ī tex. quia beneficium datur propter officium. ſed non poteſt abſens deſeruire eccleſie in officio.c.quia nonnulli ſ̄.de cle.non reſi. Unde de iure ꝯmuni omne beneficiuꝫ requirit perſonalem reſidentiaꝫ. quantuncunqꝫ ſit minimū. vt in.c.conquerente.de cle.non reſi.et nō. Inno.in.c.fi.eo.ti.pro quo optime.c.ſup inordinata. de p̄bend.

Scdā con.

Conſuetudine aut ſtatuto pt̄ induci. vt in abſentia poſſit beneficiatus recipere fructus de ſimplici beneficio. nec teneat̄ per ſe reſidere in eo. Probatur hec concluſio in.c.cū oēs. iunc.gl.fi.que illud aperte tenet.ſ̄.de conſtit.et cōiter doct.in. c. cū iam dudum.de preben. Jmo valet conſuetudo vt ſcilicet percipiat fructus beneficij non curati. licet neqꝫ per ſe neqꝫ per vicariū reſideat ī beneficio. Qḋ verum niſi eccleſia indigeat ſeruitore vt quia pretextu illius cōſuetudinis oēs fere canonici ſe abſentant ⁊ pauci beneficiati reſident. tunc enim non obſtañ ꝯſuetudine poſſit canonicꝰ reuocari ad reſidentiam ſm̄ Panor.in c.extirpande.§.qui vero. ſupra ḋ preben. et ſequit̄ Jmo. et ſic ita ſeruatur Non ob. ſi dicit̄ ꝙ hec cōſuetudo ſit eccleſijs oneroſa et ſic irrationabilis per.c.i.de conſue. Quia dicendū ſm̄ Jmo.in.c.fi.de cle.non reſi. ꝙ cū oēs eccleſie ſint vna eccleſia.vij.q.i. Quis Ideo ſeruiendo eccleſie vniuerſali ſatis videtur ſuire altari ſeu beneficio ſuo vt poſſit viuere de illo

Tertia con.

In bn̄ficio curato tenetur quis per ſe ipm̄ reſidere non obſtante quacunqꝫ cōſuetudine Probatur hec concluſio in.c.licet canon.§.de elec.e.li.et in ca.ſacerdotibꝰ.xxxi.diſt et tenet Jo.de lig.in dicto.c.cuꝫ oēs. et ſequunt̄ cōiter doc.oēs. Naꝫ ſi haberet conſuetudo ꝙ poſſet deſeruire eccleſie per vicarium ⁊ fructus percipere in abſentia. talis eſſet irrationabilis ex eo ꝙ in commiſſione cure eligitur induſtria perſone cui committitur Ideo non eſt rationabile ꝙ alteri ꝯmittat.ar.c.is cui.§.e.li.de offic. deleg.et.c.fi.ſ̄.e.ti. Si autem haberet ꝙ nec per ſe nec per aliuꝫ tenet̄ deſeruire cure. tunc eſſꝫ oneroſa eccleſie. animaꝝ ꝯtinens pericula. ⁊ propterea eſſet inualida.per.c.ſ̄.de conſuetu.

Quarta con.

Habens ſimplex beneficiū ad cuius reſidentiā de conſuetudine aut ſtatuto eccleſie non tenet̄. poteſt eo priuari ſi requiſitus ad reſidentiam non venerit ſed vagetur. Hanc concluſionem plane tenet Inno. in. c. ex parte. de cle. non reſi. nam vagationis in clericis eſt tollēda materia. et ſolū delictū vagatiōis ad priuationē bñficij ē ſufficiens. vt in ca. non oportet. et ca. ſequenti. vij. q. i. et ſequit̄ Panor. in repetitione. §. qui vero. in dicto. c. extirpande

Quinta ꝯ. Abſens ex rationabili cauſa de licentia ſui prelati. ad tēpus a ſuo beneficio. vtputa. q̄a eſt in ſtudio poteſt ex cōſuetudine. priuilegio aut ſtatuto fruct⁹ ſui beneficij. etiamſi curatum ſit percipere. Sed nō diſtributiones quotidianas. quia in illis nō ꝓdeſſet. nec valeret cōſuetudo. Prima pars probat̄ in. c. tue. de cle. non reſi. c. licet. de preben. c. ſuper ſpecula. de magiſt. cuꝫ ſimilibus. vbi habetur ꝙ ſtudentes in theologia ex priuilegio pape ī iuri. corpore clauſo poſſunt ꝑcipere in abſentia fructus beneficioꝝ. Et ideꝫ habent priuilegiū in alijs facultatibus ſtudētes hic Colonie. Secunda ꝑs probatur hic in. c. vnico. §. de cle. non reſi. et hic in glo. verbi diſtributiones.

Ex fine tex. talis elicit̄ cōcluſio Licet papa nihil poſſit ſuo ſucceſſori imperare. qđ tn̄ ſibi licere non putat. ei poteſt indicare. Probatur h. et in. l. digna vox. C. de legi. ⁊ in. c. Innotuit. de elect. quia par in parem non habet imperiuꝫ vt hic in glo. ſi.

Onſuetudinem quam alique eccleſie obſeruabant tanto tempore cuius etiaꝫ initij memoria non extitit. que habuit vt quis in eadem eccleſia habere poſſet duos perſonatus. aut duas dignitates aut prepoſituras. aut adminiſtrationes. aut duo officia. aut alterum cuꝫ reliquo ſimul cum canonicatu ⁊ prebenda licite abſq3 diſpenſatione pape tanq̄ corruptelam. et ſacris canonibus inimicam papa reprobat. volens ꝙ nullus ad ipſius obſeruantiā teneatur etiamſi iuramento ſit firmata. cum iuramentū non ſit vinculū iniquitatis. Unde cuꝫ vix vnum officium digne quis poſſit adimplere. ſtatuit papa vt nullus poſſit dignitatē prepoſituram. adminiſtratōnem. aut officiū perpetua. ſimul retinere cum canonicatu et prebenda. et facta ī cōtrariū ſunt omnino irrita. Hoc dicit

Concluſio prima

Licet dignitas. perſonatus. ⁊ officiū a quiquidaꝫ dicantur ſynonima. inē ea tn̄ ſi proprie ſumant̄ conſiderāda eſt differentia Primaꝫ partem tenet glo. in. c. quia nōnulli. de cle. non reſi et facit. c. cū acceſſiſſent. de conſtit. et Laudu. in cle. i. de p̄ben. Sc̄da pars ſic patet. Nam dignitas dicit̄ quedā preeminētia ſeu ꝓrogatiua in eccleſia adminiſtrationeꝫ rerum eccleſiaſticarum cū iuriſdictione habens annexā vt in. c. volumus cum ſe. xix. diſt. ſicut habent Ep̄us. archidiacon⁹. archip̄ſbyter. et ſimiles qui iuriſdictionem ⁊ preeminentiaꝫ habent ſuper alios. p̄ſertim ſubditos; eccleſiaſticos vt patet in ti. de offi. archidiaconi ⁊ archipresbyteri. Perſonatus v̄o eſt q̄dā p̄eminētia ī choro et capl'o ſine iuriſdictione vt in. c. dudum. ij. de elec. ꝑ Inno. in. c. de multa. de prebē. et ibi Panor. Officiū vero ē onus adminiſtrationis rerum ſine prerogatiua ꝓut habent procuratores. ſyndici. camerarij.ſacriſte et ſimiles.vt.i.q.iij.c.ſaluator.de quo.hic late ꝑ Arch.⁊ plenius ꝑ Dom.et glo.in ca.deniqꝫ.iiij.diſt.iij.c.quia nonnulli.de cle. non reſi.in.c.ſedes.ẽ.de ſcp. Laud.et Fran.in cle.i.de preben. et per dños de rota i nouis deci.clxviij.ꝗ incipit Iteʒ de theſauria. Ubi approbare videntur opinio. Paul.in cle.vt hi qui. de eta.et qua.et videnẽ concordare cuʒ iaʒ dictis. Dicunt tamen in iſtis ſemper conſuetudinem et communẽ vſũ eccleſiarum conſiderandum eſſe prout etiam nõ. Innoc.et Hoſti.in.c.de multa.de preben.

Scdá con. In eadem eccleſia p̃res dignitates.plures perſonatus. aut plura officia perpetua non poteſt quis habere.abſqꝫ ſedis apoſtolice diſpenſatione Probatur hec concluſio hic in text.multo minus poteſt quis eẽ triplex in eadem eccleſia. nec in hoc valeret aliqua conſuetudo. ad quod alegatur hic tex.quotidie

Tertia có. Nõ poteſt ꝗs iure communi duo beneficia vniformia aut etiã ex diſpenſatione Ep̃i habere in eadem eccleſia Probatur in glo.penul.in.c.ſi iuxta.de preben.que dicit ꝙ ꝑ hoc ꝙ habens prebendam in aliqua eccleſia.ſi recipit ſecũdam.ipſo iure vacat prima.quaʒ glo.ſequitur Panor.et Io.an.in.c.litteras.de conceſſ.pb Uñ ꝙ quis habeat duas canonias aut duas capellanias. aut duo altaria in titulum in eadem eccleſia non diſpenſat ep̃s per tex. hic quocunqꝫ nomine cenſeanẽ ⁊c.iunc.c.ij. de ꝯceſſ p̃ben.ẽ.vbi appellatione beneficioꝝ veniunt etiam altaria.⁊ ſimilia minora beneficia.ergo et hic.et glo.i.in ſi.in cle.ij.de deci.Secus aũt ſi altaria duo darenẽ non in titulum ſed in cõmendam.vel ad celebranduʒ pro defunctis.aſſignato aliquo ſtipẽdio annuali.quia tũc talia poſſunt ſimul retineri.Et hanc ꝯcluſionem tenet etiã Guil.de mon.laudu.in extrauag. execrabilis.Io.xxij.et Fre.de ſenis conſilio ſuo.cxv.

Quarta concluſio ⁊ vltima Licʒ dignitas aut officiũ perpetuuʒ ſimul cũ canonicatu et prebenda in eadem eccleſia iure ꝯmuni non poſſunt retineri. In duobus tamen difformibus in eadem eccleſia retinendis valet cõſuetudo.ſtatutũ.aut diſpenſatio Ep̃i. Probatur hec concluſio hic in glo.verbi vnicũ et in.c.litteras.de conceſſ.p̃b. vbi eaʒ tenet Panor.et Fred. in conſ̃ allẽ.Et ſic licet Ep̃s diſpenſat in dignitate⁊ prebenda in eadem eccleſia.non tam̃ diſpẽſat vt quis poſſit habere ſimul duo altaria.'et forte vniformitas in hoc attenditẽ.Et fere vbiqꝫ conſuetudo habʒ ꝙ ſimul duo difformia pñt retineri in vna eccleſia.pro qua facit .c.a collatione.ĩ.de appel.cũ ꝯcor. Item ex hoc text.ſolet allegari ꝙ iuramentũ non eſt vinculũ iniquitatis quod glo.exponit vinculans aut obligans ad iniquitatẽ.et allẽ.ꝯcord. Item allegari ſolet ꝙ vix digne põt quis vnũ officiũ adimplere.

On pũtam⁹ ꝙ rationabilis ſit conſuetudo.quãtocunqꝫ tempore ſit obſeruata de facto.ꝙ ab officiali Ep̃i ad Ep̃m valeat appellatio. quia cum eorum ſit idem conſiſtoriũ videretur interpoſita ab eodem ad ſe ip̃m. Hoc dicit.

Prima ꝯcluſio Licet a delegato Ep̄i ſit appellandum ad Ep̄um. ab officiali tñ ipſius non ad ip̄m ſed ad archiep̄m eſt appellandū. Probat̃ prima pars. in.l.i.ff.quis et a quo appellatur.c.dilecti.de appel.ſ̃.et hic in glo.verbi officiali. Scđa pars probat̃ hic in tex et in.c.Romana.i.rñſo ꝫ.de app.et eſt rō hic in tex.

Scđa ꝯ. Licet valeat conſuetudo ꝙ appelletur omiſſo medio. non tamen eſſet rationabilis ſi habet̃ ꝙ ab officiali ſeu vicario ep̄i.ad ep̄m teneret appellatio. Probat̃ hic in tex.qui hanc conſuetudinem reprobat tanꝙ̃ irrationabilem.et ratio ponitur hic in glo.quia talis conſuetudo eſſet contra ſubſtantiam.naturam.⁊ diffinitionem appellationis.et ergo nō valet. Appellatio enim eſt de inferiore iudice ad maiorem prouocatio. Ep̄s aūt non ē maior officiali quia idem habet cōſiſtorium. Qꝫ aūt appellet̃ omiſſo medio non eſt contra ſubſtantiam appellationis.ſed de circūſtantijs et accidentibus appellōnis ſm glo.

Ultima ꝯ. Officiali Ep̄i legitime recuſato.cauſa ſuſpitionis probari debꝫ coram Ep̄o. Probat̃ hic in glo.fi.et in.c.ſi contra vnū ꝫ.de offi.dele.et ibi de hoc dicemus

On eſt ꝯſuetudo canonice preſcripta quam allegat Ep̄s improbanda ꝙ in requirendis puniendis ⁊ corrigendis ſubditoꝝ exceſſibus ꝯſilium ſui Capl'i requirere non teneat̃.

Prima ꝯ. Hoc dic̃. Ad Ep̄m pertinet corrigere ſubditoꝝ exceſſus de cōmuni iure.ad alios tñ poteſt pertinere ex ſpeciali conſuetudine. Primū probat̃ hic et in.c.i.de off.ord.et.c.irrefragabili.e.ti.cū ſimilibus. Quinimo preſcriptō non currit contra illā correctionem.c.cum ex officij.de preſcrip. Scđa pars probat̃.nam qñqꝫ Archidiaconus corrigit.vt in.c.ad hec.de exceſſ.prela.qñqꝫ abbas.c.cū olim.de preſcrip.qñqꝫ prior.de ma.⁊ obe.cū ı̄ eccleſijs.qñqꝫ decanus.c.dilectis.ꝺ appel. Et idem in alijs inferioribus quibus conſuetudo illud tribuit ſm Goffr .in.c.irrefragabili.de off.or.et doc.in.c.cū ab eccleſiarum.e.ti.ſm Jo.an.hic et Arch.qui etiaꝫ oſtendit quō in correctione ſe habere debeat prelatus .

.ii.con. Debet tamen Ep̄us in corrigendis ſubditorū ſuoꝝ exceſſibus de iure cōmuni requirere conſilium ſui Capl'i. Probat̃ in c.nouit.et ſe.de his que fi.a prel.cum concorꝺ.hic in glo.fi.alleg.quinimo et conſenſum Capl'i habere debet.vt in.c.i.de exceſſ.prelat.et in ca.Ep̄us nullius.xv.q.vij.

Tertia ꝯ. Valꝫ tamen conſuetudo.ꝙ ı̄ corrigendis ſubditoꝝ exceſſibus conſilium ſui Capl'i minime teneat̃ requirē ſi fuerit preſcripta legitime. Probat̃ hec cōcluſio hic in tex. Ad preſcriptionem aūt legitimā hmōi conſuetudinis quinqꝫ requirunt̃. Primo bona fides.ſcđo titulus. vt hic in gl.verbi canonice.tertio ſpacio xl.annoꝝ.vt ı̄ c.de quarta.de preſcrip. Jteꝫ quarto ꝙ Ep̄ūs eo iure vtat̃ credens ſe ius habere.et in futurū intendat id facē. alias talis vſus nō dicit̃ vſus.vt notat̃.viij.diſt.fruſtra. Quinto requirit̃ patientia aduerſarij vt ı̄ ſeruitute di cimus.et notat̃ in.c.dilectus.§.de capel.mo.fin.Arch.et Jo.de lig.

Quarta ↄ. Pretextu conſuetudis vt ſupra dicit̃ canonice preſcripte. poteſt Epūs ſine conſenſu ſui Capl'i aut ꝯſilio abbatem deponere. Hanc ꝯcluſionem tenet.hic Jo.an.et ſequit̃ Domi.per ter.hic.quia abbas certe dioceſis eſt ſubditus Epi.igit̃ ꝛc.licet cōtrariū tenuit hic Jo.mo.

c **um in tua ec**cleſia habeat̃ conſuetudo. q̄ antiqores canonici poſſint gradatim meliores p̄bendas optare.q̄ndo vacant.ſi papa in ea mādat alicui prouideri.de prebenda ꝓximo vacatura.nll'i alteri debita p̄nt nihilominus ſeniores canonici optare.et de nō optata dent illi. pro quo papa ſcribit ꝓuideri.ſi nō ſit debita alteri.Item in prebēdis apud ſe.ap.vacantibus.q̄n per papam conferūtur.non habet locum iſta conſuetudo.vbi autem dicta cōſuetudo obſeruatur debet executor ad prouiſionē datus a papa expectare optare volētes per.xx.dies.illis elapſis in prebēda nō optata prouidebit libere ei ꝑ quo recepit mandatū pape. Hoc d.

Prima ↄ. Rationabilis et equa eſt cōſuetudo. qua in quibuſdam eccleſijs antiquioribus canonicis cōceditur prebendarum optio. Probatur h̄ in tex.iunc.gl.verbi antiquiores.ꝛ.c.ſtatuimus.de ma.et obe.Et an requirit̃ q̄ ſit legitime preſcripta.Glo.hic in verbo conſuetudo.tenet q̄ non.ſ3 ſufficit q̄ dece3 annis fuerit obſeruata.eo q̄ non eſt contra ius.ſed rationabilis.per nō.xij.diſ.conſuetudo. Nō verū intellige ſi in illa eccleſia ſit certus numerus canonicorum ꝛ certus numerus prebendarum. nō tn̄ diſtinctio prebendaꝝ.ſed omnia bona ſūt Capl'i in cōmuni quo ad dominiu3 et quo ad adminiſtratōnem.prout ē quaſi in omnibus eccleſijs ciuitatis Colonieñ. Hoc tn̄ caſu ſi Capl'm ꝑ ſuos officiales adminiſtraret ꝛ fructus recolligēt.ꝛ cuilib3 canonico portionem aſſignaret.ceſſaret hec conſuetudo.quia non eſſet reperire meliorem prebendam.ex quo non reperitur p̄bendarum diſtinctio Sed ſi Capl'm diuidit bona in tot partes quot ſūt Canonici.et cuilibet Canonico aſſignat ſuam prebendam ad tempus ꝑ ut placuerit Capl'o.tunc in his p̄bēdis poteſt habere locū optandi conſuetudo.Et poteſt induci.x. annorū ſpacio.innititur enim equitati vt dictum eſt.§.Equum enim eſt q̄ illi q̄ lōgiori tempe ſeruierit detur optio ſeu electio prebende maioris.vl' eius que ſibi plus placuerit.ar.c.i.de ma et obe.Si autem in eccleſia eſſet certus numerus Canonicatuum et prebendarum actualiter diſtinctarū.tūc in ea minori ſpacio.xl.annoꝝ. nō poteſt induci iſta conſuetudo. Ratio q̄ iſta conſuetudo eſt preciſe contra iura canonica.ğ debet legitime ſpacio .xl.annorum eſſe preſcripta. iuxta.c.de quarta.de preſcrip.cum concord. Nam ex quo per ſua3 optionem hoc caſu quis conſequitur prebenda3 canonicalem.et ſic nouum titulum beneficialē.ex ſuo facto adquireret ius in beneficio,contra iura.que volunt.q̄ ſine canonica inſtitutione non poteſt beneficium haberi vt ĩ regula beneficiū.j.de regulis iuris.ꝛ in.c.de inſtitutioñ. De iſto plene per dn̄os de rota ĩ no.deciſ ccccli. vbi diſtinguūt varios ſtatus eccleſiarum

Scdā ꝯ. Valet gratia impetrata ſuper obtinēdo beneficio in eccleſia. vbi ſeruatur optandi conſuetndo. etiamſi in ea de conſuetudine nulla ſit facta mentio. Hanc concluſionem tex. probat hic et eum tenet Pe. de an. Aliud ē ſi ſtatutū aut cōſuetudo diſponat de certo canonicoꝝ numero. vt in. c. conſtitutus. ſ̄. ti. prox. Et ratō diuerſitatis eſt ſm Jmo. quia primo caſu poteſt habere effectum ſine hoc ꝙ infringatur dicta conſuetudo vt hic in tex. patet. Scđo autem caſu non niſi numerus infringeretur. de quo dixi. ſ̄. titu. proxi. cum aliquibns

Tertia ꝯ. Si ī eccleſia vbi ex conſuetudine ſit prebendarum optio papa mādet alicui prouideri ď beneficio per clauſulas derogatorias generales. videlicet non obſtantibus quibuſlibet conſuetudinibꝰ. per tales litteras nō tollitur optandi conſuetudo. ſed adhuc antiquioribus canonicis ꝑmittitur optio prebende vacantis. Et de nō optata fiet ei pro quo ſcribitur prouiſio. Probatur hic in text. et tenent dñi de rota. deciſi. ccxcv. que incipit. Item ſi mandatur. Et de hac conſuetudine loquuntur adhuc due deciſiones in nouis videlicet. ccxxi. ⁊ ſequēs et ccxci.

Vltima ꝯ. Debet hoc caſu optio fieri infra. xx. dies etiamſi gradatim optare velint plures. Probatur hic in tex iuncta glo. verbi duntaxat.

De poſtulationibus.

Erpetuo edicto prohibenť electiones. aut poſtulationes. ſub aliqua ex his quatuor formis fieri. Eligo poſtulādo. poſtulo eligēdo. eligo poſtulandum. poſtulo eligendum. quia nec reſultat ex eis vera electio. nec vera poſtulatio. ſed potius aduerſatio. etiam prohibentur fieri ſub his duabus formis. eligo in poſtulanduꝫ. poſtulo in eligenduꝫ. quia rem imperfectam denotant. Etſi contrarium fuerit factum. eo ipſo eſt irritum. Prohibetur etiam hec forma eligo poſtulo prout melius ď iure valere pt̄. tanꝗ̃ incertitudinem continens. niſi dubitetur probabiliter. an quis ſit eligendus aut poſtulandus. quo caſu ſit electus et poſtulatus tempore cōſenſus alteram viam eligere neceſſario tenetur. qua electa ad aliam redeundi eſt ſibi licentia interdicta. Hoc dicit

Prima ꝯ. Sicut per electionem. ita et per poſtulationem. preſidentis tamē gratia interueniēte peruenitur ad eccleſie prouiſionem. Probatur hec cōcluſio in glo. verbi vera electio. et in glo. ſequenti. et ſupra e. ti. per totum. Eſt enim electio alicuius perſone ad prelationem vel ſocietatem fraternā canonice facta vocatio Poſtulatio vero petitio gratie a ſuperiore facta ſm glo. alle. Intellige cum ex gratia petitur aliquem ineligibilem licenter eligi. Vel ſm Hoſtieñ Poſtulatio ē alicuius perſone que eligi prohibeť non propter vicium ſed defectum. ꝗ tamen poſtulandum non omnino inhabilem reddit ad prouidendum eccleſie concors ex certa cauſa facta petitio. In qua dicitur non propter vicium. quia vicioſus non poteſt poſtulari. ſ. eo. c. i. quod verum. niſi viciuz poſtulati exprimatur. ſm Arch. in. c. .i. j. ti. prox. Dicit̄ ſed defectum qui tñ non omnino inhabilem reddit ⁊c. ꝓpter bigamum qui non poteſt poſtulari. De alijs modis quibus prouidetur eccleſijs patet in. c. cum in illis. j. de preben.

Scdā ↄ. Si eligēdus poſtulet̄. aut econtra redditur electio aut poſtulatio vicioſa. Patet hec concluſio in glo. verbi eligo poſtulando. que duabus rationibus eam probat. Que autem ſint ille perſone que ſunt poſtulande. vide in .c. fi. per glo. ſupra e. ti. et hic Io. mo. ſuper rubrica que dicit ꝙ ille qui per mutuum conſenſum eligentiū ⁊ electi ſtatiz poteſt fieri ſponſus eccleſie. ille poteſt eligi. vt quia eſt legitime natꝰ. debite etatis. vita. moribꝰ. ac ſcientia commendabilis. et cui non obſiſtunt canones. c. cum in cunctis. ſ. de elect. Qui autem in dictis patitur defectū eligi prohibetur. ſed debet poſtulari vt ex gratia ſuperioris valentis tollē impedimentum pretactum fieri valeat ſponſus. qui alias per ꝯſenſum eligentium et electi ſponſus fieri nō potuit. Et idem eſt in patiente defectuz in ordine. c. p̄terea. c. a multis. de etaē et qua. Et idem in Ep̄o alligato vni eccleſie. ſupra eo. c. fi. Et licet poſtulatus et admiſſus de iure deberet tunc eligi. tñ curia Romana hunc ordinē non obſeruat. ſed admiſſio poſtulationis habetur pro electione et confirmatione vt vitet̄ circuitus ſm Goff. eo. ti. in ſūma. et Io. mō. h ſup rubca. Simile videmus in matrimonio carnali. vbi prohibiti contrahere proptē impedimentū. tamen contrahere poſſunt matrimoniū. ex ſuperioris ſcilz pape diſpenſatione. Et procedit hec concluſio in poſtulatione ſolenni. vt hic in glo. all̄.

Tertia con. Ubi ſimul miſcent̄ electio et poſtulatio ſm modū. de ſeptē modis hic in littera poſitis. redditur actus nullus et inutilis. Probat̄ hec concluſio hic in tex. In primis enim quattuor modis contrarietas continetur. vt hic declarat gl. iij. Et patet ſic ſm Pau. quia qui eligit dicit euz quem eligit nullū habere defectum. ꝗ āt poſtulat fatet̄ poſtulādū hr̄e defectū. ⁊ ſic ꝯtrarietas ī ꝯmixtiōe formarum In alijs duabus formis nihil ꝑfecti denotatur. ſed rem imperfectam ſignificant. Nam cum gerundia hn̄t idem ſignificatum cum infinitiuo. cū adiectione prepoſitionis. Ideo cum dicitur Poſtulo in eligendū. vel ecōtra. eſt dicere poſtulo ī ad eligere id eſt poſtulo ī hac via vt ad electionez venire poſſint. vel econtra. ſm Ioh. mo. Unde nec electionē per ſe nec poſtulationem per ſe important. Septima autem forma ideo eſt prohibita. quia continet incertitudinem. facit. .c. ij. j. ti. prox.

Ultima ↄ. Si de aliquo ſit probabilis dubitatio. an debeat eligi vel poſtulari addit̄ vltima ſeu ſeptima forma hic tradita. dum conſenſus tempore hoc modo electꝰ viam electionis aut poſtulationis eligat. nec ad aliam viam non electam poterit per eum regreſſus fieri. Probatur hic ī fine tex. Et quando probabilis eſt dubitatō dicit hic glo. in verbo probabiliter. que dat plura exempla. Dicit tamen Io. an. ꝙ in hoc dubio cautum eſſet ꝙ deponens votum ſuū in ſcrutinio diceret ſimpliciter conſentio in talez vel adderet preficienduz eccleſie. nec exprimeret nomen electionis aut poſtulationis. Et quia dicit concluſio q̄ tempore ↄſenſus taliter electus vel poſtulatus vnam viam tenetur eligẽ Uerum eſt ſi vult amplecti et eligere viam electionis. ſed ſi elegerit viã poſtulationis nõ tenetur conſentire poſtulatõni. quia poſtulatus non habz conſentire ſm Arch hic. et eſt glo. in .c. cupientes ·§· deniq̄ʒ. in verbo conſenſus ·ī· ti. prox.

De electione

tatuim⁹ vt ſiquis impugnat electionem. poſtulationem aut prouiſionẽ. aliquid obijciendo ī perſonam aut formã. et propterea fuerit appellatum ad ſedem apoſtolicã tam opponens q̄ʒ defendens ⁊ generaliter omnes quos tangit cauſa infra menſem. a die obiectionis ↄputandũ per ſe vel ꝑ procuratores ſufficienter ad cauſam inſtructos. iter arripiant ad ſe. ap. veniendi Hoc dicit ꝑncipiũ

Prima ↄ. Duob⁹ modis poteſt electio impugnari. Aut enim in formam electionis. aut in perſonaz eligentiũ ſeu electi aliquid poteſt obijci. Probat̄ hic in tex. et in. c. ſuper eo. ſuꝑ eod.

.ij. con. Hec decre. que de proſecutione appellationis interpoſite ad papaz loquit̄. obſeruari debet. ſi ab electione poſtulatione prouiſione. ↄfirmatõne. aut quacũq̄ʒ collatõne cuiuſcunq̄ʒ beneficij. ad papam appellatur. Probatur hic in tex tunc ·§· ſe. et glo. in verbo prouiſionẽ. Imo locum habet. ſi a grauamine iudicialiter dictorum occaſione illato appelletur ſm gl. in verbo occaſione in cle. cauſam e. ti. Item locum habz ſiue in iudicio ſiue extra appelletur ſʒ Arch. et doct. Pro quo vide deci. rote in antiquis. xxviij.

Sed ſi pars aliqua. ſiue ſit opponẽs ſiue ſit defendẽs non venerit ad curiam. ea expectata per. xx. dies poſt alteri⁹ partis aduẽtum. poteſt procedi in cauſa non obſtante alicuius abſentia. Et hec in omnibus dignitatibus. perſonatibus. et canonijs ſeu beneficijs ſũt obſeruanda

Prima con. Dilatio etiaz ſimpliciter aſſignata. intelligitur peremptoria ſi fuerit citatio iuris vt ī proceſſu cauſe data. Probatur hec concluſio. nam proxima dilatio ſeu citatio hominis ſeu iudicis. nõ intelligit̄ peremptoria. niſi id exprimatur. l. ad peremptorium. cum duabus ſequentibus. ff. de iudic. Omnes aũt alie dilationes. que dantur poſt litem conteſtatam. vſq̄ʒ ad ſententiaz ſunt ex ſe peremptorie. Ita tenent dñi de rota deci. xxxviij. in nouis que incipit Itẽ fuit dubitatũ. et de hoc in. c. paſtoral' ſupra de excep. et in cle. i. in verbo ꝑemptorio de except. ſed etiam prima citatio iuris eſt peremptoria. vt hic tex. quod eſt ſingulare.

Scdã. con. Appellatio in beneficialibus interpoſita ad ſedem apoſtolicaz. non ↄparens in curia nec ſeruãs ea. que ſũt hic ſtatuta. elapſis temporibus hic ſtatutis. patitur penam ꝑ ceſſus non obſtante ipſius abſentia. Probatur hic in tex. Quid autez appellans in caſu huius decre. debeat ĩ ſua appellatione exprimere habetur ĩ .c. vt circa.j.eo. Itez quomodo appellans ſe habere debeat vt cauſam ad curiam deuoluat. habetur in cle. cauſam. e. ti. et ibi multa ſcripta doc. ſunt determinata. de quibus ibidem in gl verbi deuoluta.

Adijciẽtes ſtatuimus vt qui non plene probat qđ in formam obiecit alteri parti in expenſis condemnetur. nõ probans ãt id quod in perſonam obiecit. a beneficijs eccleſiaſticis per trienniuz ẽ ſuſpenſus. ad que ſi temere infra illud tẽpus ſe immiſcuit eis ipſo iure perpetuo eſt priuatus. niſi manifeſtiſſimis conſtet documentis ꝙ eum a calũnia excuſet ſufficiens cauſa ⁊ probabilis Hoc dicit

Prima ꝯ. Impugnãs electionem ratiõe forme. ſi non probat id quod obijcit condemnat̃ in expenſis. quas alia ꝑs probat ſe feciſſe occaſione illius cauſe. Probatur hic in text. Et qualiter taxantur expenſe. vide hic glo. magiſtram in verbo docuerit. Et de libelli formatione et ſententia ſuper expẽſis. vide Spe. ti. de iureiurã.§. i. verſi. vt autem. Et que expenſe ſunt ſoluende. dicit hic tex. Quia ille que propẽ proſecutionẽ cauſe ſunt facte. de quo in. c. finem. de do. et ꝯtu.

Scdã ꝯ. Non probãs id qđ in perſonaz obijcit a beneficijs eccleſiaſticis ꝑ trienniuz eſt ſuſpenſus. in quibus ſi interim adminiſtrauerit incurrit penam priuationis. Probatur hic in tex. Et intellige primam partem de beneficijs ilł ſoluz. que obtinet in illa eccleſia in ꝙ̃ facta fuit electio. vt ĩ. c. ſi compromiſſarius.j.eo. Item intellige eam de triennio continuo. vt in. c. cupiẽtes.§.ceterum.j.eo. et hanc ſuſpenſionẽ incurrit ipſo iure ſm doc. Itez intellige ꝙ etiam iſte preter hanc penam patiet̃ condemnationem expenſaꝝ ſm doc. et probat̃ in. c. accedens. š. de accuſa.

Tertia ꝯ. Grauiꝰ punitur deficiens in probatione eorum que obiecit in ꝑſonã ꝙ̃ ſi deficeret in probatione obiectorum in formã. Probat̃ hec concluſio hic in tex. et ex iaz dictis. Et eſt ratõ quia etiaz grauius punitur repulſus ab electione ex vicio perſone. ꝙ̃ propter viciũ forme. vt in. c. ſuper eo. ſupra eo. Dicit̃ autem quis deficere in probatione. etiamſi ſemiplene probauerit obiecta. quia ſemiplena probatio non eſt probatio. nullum enim et et non ſufficiens equipollẽt. c. tue. de cle. non re. et probatur in. c. vt circa. in fi.j.eo.

In electionibus. poſtulationibus. aut ſcrutinijs vota conditionalia. alternatiua. et incerta ſunt reprobata. quia ex puris cõſenſibus procedere debet electio. etſi aliqui conſenſerunt nõ pure. eorum vota habent̃ pro non adiectis. et in votibus aliorum reſidet electio ea vice Hoc dicit

Prima ꝯ. Licet in matrimonio carnali ꝯditio admittat̃. in ſpũali tñ cõtrahendo omnino reprobatur Probatur ꝑma pars in. c. ſuper eo. ſupra de cond. appo. Scđa pars probatur hic in tex. Et rationem diuerſitatis dat Io. an. in dicto. c. ſuper eo. ſuper glo.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

prima et Jo.mo.hic dicens. ꝙ ratio eſt quia conditio in ſpirituali tendit ad ſymoniam.i.q.ij.ꝗ̄ꝑpio.c.fi.de pac cū ſitib⁹ Sed in carnali matrimonio dare vl' facere non eſt reprobatum.⁊ nedū in eligentibus conditio reprobatur vt hic.ſed etiam ī electo qui pure ꝯſentire debet.⁊ niſi infra terminū iuris qui habetur in.c.ꝙ ſit ꝟ.e.ti.pure conſentiat.electores alium eligere poterūt ſm Inno.⁊ Jo.an. quinimo ſi electus ſub conditione conſentit ⁊ electores conſentiunt.efficitur electio eorū que pura fuit inualida et reproba.q2 ex illo conſenſu eorū vota efficiuntur conditionalia ſm Inno. et Jo.cal.tenet in c.cum non ignores ꝺ preben.per tex.ibi

Secūda cō. Electio procedere debꝫ ex puris conſenſibus.Unde in ea reprobantur vota conditionalia alternatiua et incerta. et ſi dentur habent pro non adiectis·Probatur hic ī tex. Exemplum de conditionali voto vt eligo T. ſi decanus in eum conſenſerit.et ſic de alijs vt hic in §.verbi cōditionalia De alternatiuo voto ē exemplum Cōſentio in T.aut b. De incerto ē exemplum Eligo illum queꝫ prepoſitus elegit. Ratio auteꝫ huius concluſionis eſt ꝙ certum conſenſum vota in electione debent importare. Item quia actus legitimi conditionem aut diem non recipiunt Itē conditio ī huiuſmodi ſpiritualibus ſi ſit de dando aut faciendo.ſymoniam inducit ſm Jo.mo. Item eccleſia que ē ſine macula vota ſua diu ludi non ē paſſa ar.l.ij.C.de ſponſa.et ideo tractatus et conſenſus dubios et incertos non admittit ſm eundem Item quia per has formas multe fraudes poſſunt contingere ſm hoſti.contra concilium c.cum in cunctis ꝺ.e. Iteꝫ poſſet dari via eligendi ſe ipſum vt ſi dicat quis Eligo eum quem decan⁹ elegit. et decanus illum eligat Ideo fuit ꝓuidēdum.c.quāto de diuor. Et habet hic tex.etiam locum in collatione bñficij Itē in pronūciatione electionis et in omnibus ſubſtantialib⁹ electionis . non autem in extrinſecis vt ſi incertitudo aut conditio circa moduꝫ vacationis exprimatur quia et valet electio nullo vacationis modo expreſſo.ſm Inn.ī c.dilecti.ꝺ appellatio.non autem habet locum in preſentatione vt eſt glo.antepenl'. in cle.ij.de iure patrona.quam ſequitur Panor.

Ultima ꝯ. Dantes vota ꝺ reprobata puniūtur. quia eorum vox recidit in alios in electione illa.Probatur hic in fi.et illud intellige vt in glo.fi.

bi periculuꝫ maius ibi cautius eſt prouidendum Quia igitur ꝓlixa Rōne eccleſie vacatio. plena eſt periculis vt preteriti temporis docꝫ conſideratio. Ideo omnia iura edita pro vitāda diſcordia ī electione Romani pontificis.papa hic cum cōſenſu general' Concilij innouat.hoc dic̄ pars prima Et vltra ea.approbante concilio ſtatuit Q. ſi papa moriatur in ciuitate.in qua reſidebat cum ſua curia.tunc cardinales ibidem preſentes expectabunt abſentes per decem dies.ſcilicet a tempore mortis ſcōm Archidiaconū. Quibus elapſis.omnes preſentes in palacio in quo defunctus habitabat conueniāt Et ſinguli tm̄ vno ſeruitore clerico vl' laico aut ex duob⁹ familiarib⁹ ſint ꝯtenti.

Intrare igitur debẽt in eodem palacio vnum conclaue. ⁊ illud inhabitabũt nullo intermedio pariete. vel velamine diuiſionem inter eos faciẽte. quod conclaue erit vndiqꝫ clauſum. ſic ꝙ nullus intrare aut exire valeat. aut ſecrete loqui cum eis. niſi de volũtate omnium Cardinalium preſentium. pro negocio electionis fiendo aliqui vocarentur. reſeruabitur tam̄ liber aditus ad cameraꝫ aliquam ſecretam ipſis Cardinalibus. Nullus etiam poteſt ſecrete loqui alicui Cardinali. aut eis ſimul ĩ ſecreto. aut nũcium aut ſcripturã mittere. alias incurrit ſententiam excõicationis ipſo fc̃o Habebit aũt conclaue predictũ vnã feneſtram artam. per quam eis miniſtrari poſſint victualia. ſed nulli per eam ad ipſos ingreſſus pateat. Etſi Cardinales infra tres dies non prouideant eccleſie Romane de paſtore poſtqꝫ ingreſſi fuerĩt conclaue. ꝑ qnqꝫ dies immediate ſequentes. tam in prandio qꝫ in cena vno ſolo ferculo erunt cõtenti. quibus elapſis ſi adhuc prouiſio non ẽ facta. miniſtrari debet eis tm̃mõ panis vinũ et aqua. donec prouiſio eccleſie fuerit ſubſecuta. Et pẽdẽte negocio electionis cardinales nihil debent recipere de camera pape. nec ꝺ alijs vacationis tẽpore eccleſie Romane obuenientibꝰ ſed omnia illa maneãt ſub camerarij pape defuncti cuſtodia. per eũ futuro pontifici reſeruanda. et contrafacientes a receptione omnium reddituum ad eos ſpectantiũ. debent abſtinere. donec receptorũ reſtitutioneꝫ fecerint plenarie. Non debent etiam Cardinales tempore electõnis pape de aliquo alio negocio ſe intromittẽ vt facilius electionem valeant expedire. niſi defenſio terre ipſius eccleſie aut aliud magnum occurrat negocium. cui omnibus Cardinalibus preſentibus concorditer videatur occurrendũ. Item ſi aliquis Cardinaliuꝫ. dictum conclaue exierit ſine manifeſta infirmitatis cauſa. aut nõ intrauerit. procedĩt per alios ad electionem eo non requiſito. nec etiam admittẽdo. Si autem propter infirmitatem manifeſtam exiuit. aut abſens ſuperueniat. adhuc electione non facta. ad ꝯclaue ſi voluerit admittatꝛ in eo ſtatu in quo negociũ inuenerit. et om̄ia de ſeruitore. cibo. potu. et alijs ſupra poſitis obſeruabit Hoc dicit vſqꝫ ad. §. Porro.

Prima ꝯ. Hec conſtitutio tractãs de electione ſummi pontificis prioribꝰ in hac materia loquentibus non detrahit. ſed ſupplet id quod eis defuit. Probatur hic in prin. tex. Et habentur ille conſtitutiones priores. xxiij. diſtin. In nomine dñi. lxxix. diſt. ſiqs papa. et in. c. licet. de euitanda. ꝺ. eoꝺ ti. Et ſic facit hic text. ꝙ ille qui ſupplet non detrahit. quod ꝺ ſeruit pro ſtatutis in quibus datur alicui poteſtas reformandi et ſupplendi quia talis ſupplere poteſt. non detrahere ſm Dominic.

Scdã con. Hanc conſtitutionem mature et vtiliter factam per papaꝫ Cõcilio approbante non poteſt ſede vacante cetus Cardinalium reuocare. Prima pars probatur in verſic. hoc ſacro. Et ſic probat hic tex. ꝙ in conſtitutionibꝰ Conciliorꝫ papa eſt ille qui principaliter ſtatuit et non Concilium ſꝫ ꝯciliũ ſe habet approbatiue Unde et papa conſtitutionem etiaꝫ in generali Concilio editam poteſt reuocare. quia eſt ſuper omnia Concilia vt probat̃ in.c.ſignificaſti.ꝺ.eo. et eſt glo.hic in verbo Concilio.⁊ gl in cle.vt ꝓfeſſores.de regula. in v̇bo ꝓuilegio.Unde dicit ibi Panorm̄.ꝙ conſtitutionez Concilij aut pape cū Concilij approbatione factaz poteſt papa aut ſucceſſor eiꝰ tollere Nec enī poteſt papa etiam cum Concilio ſibi legem imponere.pro quo facit.c. innotuit.de elect. Sz ꝙ Cardinales eaz tollere non poſſunt.probatur in cle.ne romani.de elect.in prin.Unde Concilium etiam ſede vacante cōſtitutiones pape tollere aut corrigere non poteſt.vt ibi probat̃ iunc.gl. v̇bi inferiorem.Et deducit ad longū Arch in.§.ceterum.ꝭ.eo. ſup v̇bo idoneo.quod verum niſi in his in quibꝰ Conciliuz eſt ſupra papam et habet poteſtatem a deo.et quando hoc ſit notat̃ in ca.Anaſtaſius.xx.diſt. in.c. ſi papa.xl.diſt.

Tertia ꝯ. Probibitio ne quis accedat ad locū.in quo alius eſt recluſus.nō ꝓhibet quin cuz tali loqui poſſet Probatur hic in tex.in verſ.nulli.vbi hec vt diuerſa ponunt̃.et facit ꝙ ſi ſtatuto Epi ſint excōicati intrātes monaſteriū monialiū. nō ſunt tm̄ excōicati loquentes cū eis ſi non ingrediant̃.

Quarta ꝯ. Probibitꝰ loqui cum alio non poteſt viſitare ipſum per nuncium.nec etiam ſcripto.Probat̃ in eo. verſi.nulli.et facit ꝙ excōicans excōicato per nunciū aut ſcripturaz ſit excōicatus minori.acſi participaſſz eidem in locutione.Ita tenuit Hugl.ī.c.qm̄ multos.xi.q.iij.et ſequit̃ Joh.an.in.c.ꝯſtitutioni.de ſentē.ex.ꝭ.quia hec ſunt paria vt hic ꝓbatur

Quinta ꝯ. Loquens Cardinali in cōclaui aut nunciū vl' litteras mittens qn̄tuncunqꝫ occulte.excōicatus eſt ipſo facto a canone.Probat̃ hic in eodez v̇ſi.nulli. Alij caſꝰ late ſnīe habent̃ ꝑ glo.in.c.eos.ꝭ.de ſent.exc.⁊ in cle.i.de ſen. exc.Et ꝓbat hic tex.ꝙ ꝯſtō eccleſie militantis ligat omnino occultuz pena in ea contenta.cōtra.c.a nobis ij.de ſen.ex.c.erubeſcant. et ibi notat̃ xxxij.diſt.Sed dic ꝙ nominatim nō iudicat de occultis vt ꝓbant contraria.ita tenet glo.notabilis quā ſequitur et tenet Panor.in cle.i.de hereti. ſuper verbo eo ipſo incurrant in cle.

Ultima ꝯ. Officiū camerarij pape nō expirat ſummi pōtificis morte.Probatur hic in v̇ſi.prouiſione.de quo ī tex.in cle.ne romani.in.§. eo tm̄.eo.ti. et ibi glo.in verbo camerarius.oſtēdit quid ſit officiū Camerarij pape.

Porro ſi morit̃ papa ex̄ ciuitatem in q̄ reſidebat cū ſua curia.tūc debent Cardinales ꝯuenire in cītate illius territorij.in q̄ papa eſt mortuꝰ niſi talis cītas ſit interdicta.aut ꝑſiſtat ꝯ̄ Rōnam eccām in rebellione apta.q̄ caſu in viciniori ꝯueniāt ſiliter nō rebelli.nec intēdicto ſuppoſita.et in illa ciuitate in domo epāli.aut alia cardinalibꝰ deputāda q̄ ad expectationē abſentiū habitationē et alia obſeruēt ea q̄ ſuperiꝰ ſunt exp̄ſſa Preterea ꝙ parū eſt ꝯdere iura.niſi ſit q̄ ea executioni demādet iō papa dat auctoritatē laicis officialibꝰ et alijs dn̄is illiꝰ citatis in q̄ celebrāda ē electio Rōni pontificis vt p̄dicta firmit̃ ꝑ Cardinales faciāt obſeruari.⁊ ſup his obſeruādis p̄ſtēt corā clero ⁊ p̄plo ſpēalit̃ ad hoc ꝯuocādo.q̄cito audierit ꝺ obitu pape corꝑalit̃ iuramētū Etſi hāc ꝯſtōz nō ob ſeruauerint aut dolum commiſerint circa eam. cuiuſcunqꝫ ſint ſtatus aut conditionis. ipſo facto incurrunt ſententiam excõicationis. ſunt infames. nec vnqꝫ ad officium publicũ admittant̄ aut dignitates. omnibus qꝫ feudis et bonis que tenent a quibuſcunqꝫ eccleſijs. ſunt priuati. Et de eis poteſt libere per p̄latos diſponi. Quinimo et ciuitas talis ipſo facto eſt intẽdicta et põtificali dignitate priuata Ceteruꝫ obteſtat̄ papa Cardinales vt omni affectione inordinata depoſita. non intendant ꝯmodis priuatis ſuis. aut ſuoꝝ. ſed puris mentibus et nuda conſcientia celeriter cum omni conatu et ſolicitudine querãt aliquẽ idoneũ eccleſie ſponſum. ſucceſſorem Petri et vicariũ Jeſu chriſti. contra faciẽtes ſubijcit vltioni diuine. Vult etiam ꝙ nulla in contrariũ fiant pacta. conuentiones. aut iuramenta. Et ſi preſtita fuerint. ea caſſat nec obſeruari vult. cum deo magis trãſgreſſio talis iuramenti ꝗ obſeruatõ ſit accepta. Quia v̓o fideles non debent tãtum confidere de ſuis ingenijs. q̃ntũ de oratiõibus deuotis. vult papa ꝙ in omnibus Ciuitatibus. et locis inſignibus. q̃ncito conſtiterit ꝺ morte Romani pontificis. celebrent̄ exeq̈e. a populo et clericis. Et ſingulis diebus apud deum inſiſtant orationibꝰ deuotis. donec ipẽ q̇ concordiã facit in ſublimibus. corda Cardinaliũ in eligendo dirigat. vt habeat̄ eccleſie ꝓuiſio cõcors. et aĩabus fideliũ vtilis.

Precipit etiam papa oĩbus prelatis eccleſiarũ. ⁊ quibus incumbit proponere verbum dei. vt frequenter clerũ et populũ conuocent. et ad precũ ſuffragia pro celeri et felici exitu huius negocij hortent̄. et ipſis nedũ orationum frequentiã. ſed et ieiunioꝝ ſi eis videbit̄ obſeruantiaꝫ indicant. Hoc dicit vſqꝫ in finem,

Prima ꝯ. Papa mortuo extra ſuam curiam ſeu locum audientie cauſarum. celebrari debet futuri pontificis electio in ciuitate in cuius diſtrictu ſeu territorio eſt defunctus. niſi ſit interdicta aut Romane eccleſie rebellis.

Prima pars probat̄ hic in prin. huius §. et declarat̄ in cle. ne Romani §. ſane. e. ti. vbi habetur q̇d ſit territorium. et quid diſtrictus. Sc̄da pars ꝓbatur hic in eo. v̓ſi. iuncta gl. verbi interdicta. Et ſic videt̄ ꝙ in loco interdicto non poſſit celebrari electõ. q̇d veꝝ ẽ in caſu hꝰ tex. videlꝫ ĩ rõno põtifice. alias p̄t fieri electio in loco intẽdicto ſm Jo. an. in. c. i. ſ. de poſtulat̄. prela. pro quo facit quia in tali loco poſſunt celebrari diuina officia. clauſis tamen ianuis et voce ſũmiſſa. vt ĩ. c. alma §. adijcimus. ꝭ. de ſen. exc. ergo fortius electio. et ſequit̄ Jo. de fantu et Pe. de an. in cle. ne Romani. ꝭ. e. tit.

.ii. con. Debẽt Cardinales idoneum ſm poſſibilitatẽ humane fragilitatis ad papatum eligere. et electo tanqꝫ idoneo a duabꝰ partibus Cardinalium non poteſt. tertia pars aliquam exceptionem obijcere. Prima pars probat̄ hic in tex. in §. ceterum. Talis enim eligi debet ſm Arch. cui nihil ſapientie. nihil ſcientie ac induſtrie deſit. qui vita ⁊ moribus decoratus tanto ordine dignꝰ valeat inueniri. vt probatur. viij. q. ij. c. i. xi. diſt. ſi ipſa. et. xxix. diſt. c. i. et. c. ſi quis pecuniam. Secunda pars probat̄ in. c. lꝫ. ſ. e. ti. Nã papa onerat̄ in eo ꝙ oꝫ ad minꝰ duas ꝑtes cardinaliũ ꝯſentire in eum vt ibi. et fit recompenſatõ ĩ eo ꝙ nihil p̄t obijci poſtea contra eum etiaꝫ exceptio hereſis ſꝫ

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Arch. licet bene poſſʒ accuſari de hereſi vt in.c.ſi papa.xl.diſt. Et hoc iō ſtatutum eſt ne tempore vacationis fiat ſciſma. Quid autē ſi Cardinales laicum vxoratum eligant in papam an ſit idoneus. glo. remittit ad.c.ſiqs et ibi de hoc per glo.lxxix.diſt.

Ex fine tex. talis elicitur concluſio. Prelati eccleſiarum poſſunt ſubditis indicere ieiunia ſi occurrat aliqua legitima cauſa. Probatur h i fi. tex. ⁊ gl. allegat ꝯcord.

v **T circa pro**uiſiones. eccleſiarum electiones. ac poſtulationes fiat facilior prouiſio. ſtatuit hoc edicto ꝑpetuo. vt ſi aliquid contra eas proponatur. ſiue illud in formam electionis. aut perſonas eligentium. ſiue electi fuerit obiectum. et propterea fuit appellandum debet appellans omnia et ſingula in inſtrumento publico. vł litteris auctenticis ſuꝑ appellōne cōfectis. aut alijs litteris coram ꝑſonis auctenticis aut teſtimoniuʒ perhibere valentibꝰ exprimere. que in formā aut perſonas intendit obijcere. poſt hoc preſtabit iuramentū corporale. ꝙ credit ea que exprimit vera eſſe et ea ſe probare poſſe. Et ſi dicto modo ſingula nō exprimat. interdicta ē appellāti et appellationi interpoſite adherentibꝰ facultas obijciendi aliqua que non fuerunt expreſſa. niſi in tribꝰ caſibus. Primus ſi emerſiſſent aliqua de nouo poſtea. Scđs ſi ſuꝑ antiqs ſuperuenit facultas probandi. Tertius ſi antiqua aliqua de nouo in noticiam appellantis perueniant. Et in vltimis duobus caſibus fideʒ faciet per iuramentum de probationis ſupueniētia et de ignorantia. et hoc ſp in iuramēto addit. ꝙ credūt ſe ea poſſe probare. Pene ſtatute. ꝯtra nō plene ꝓbantes obiecta in perſonam. aut formā. in.c.i. ſupra eo. ti. ⁊ li. perſiſtūt in ſuo robore. hoc dicit

Prima ꝯ. Tradit hec decre. formā appellandi extra iudiciū in cauſis electionū. poſtulationū ac prouiſionum. quoruncūqʒ beneficioꝝ eccleſiaſticoꝝ ſiue ad papam ſiue alium inferiorē fuerit appellatum. Prima pars probatur in.c. conſtitutio.§.e. ⁊ hic in glo. verbi appellari in fi. iuncta gl. verbi quorūcunqʒ in prin. Scđa pars probatur in glo. verbi appellari. nam tex. hic generaliter loquitur de qualibet appellatione ad quencunqʒ ſuperiorem interpoſita.

Qualiter autem ad curiam huiuſmodi appellatio ad papam interpoſita debeat deuolui docetur in.c.i. ſupra eo. tit. et li.

Scđa ꝯ. Debʒ itaqʒ appellās in beneficialibꝰ propter obiectionem in formam vel perſonam factam. omnia ⁊ ſingula in inſtrumento publico vel litteris corā perſonis auctēticis aut qui teſtimonium deſuꝑ reddāt exprimē. q̄ in formā aut ꝑſonā intēdit obijcē. Probatur hec for. h in tex. et fuit hec ſtricta forma tradita in electionibꝰ ꝓuiſionibꝰ eccleſiaꝝ vt precludatur via malicie. ⁊ euitentur vacatōnes diutine vt h i pn. Et obiecta ꝯ ꝑſonā debēt cū debita ſpecificatione expmi vt in cle. ꝯſtitutionē.ij. r̄nſo.e.ti. et hic in gl. ꝟbi oia ⁊ ſingula. et qđ dr̄ de inſtro publice intellige đ inſtro qđ requirit a notario ſuꝑ appellōne. appellō enī intponi pōt. et ſolet in ſcriptura priuata ꝑ manū appellantis aut aduocati ꝯſcripta. Et eodeʒ mō intellige id qđ dr̄ de litteris. ꝙ erunt littere auctentice ſigillo auctentico ſigillate teſtimoniales. que fidem faciunt coram iudice appellatõnis de his que requirit illa conſtitutio ſm̃ Arch. Jo. mo. et Jo. an. Et que ſunt littere auctentice ptz in. c. i. et. ij. ē. de fi. inſtr. Vel poteſt etiam id intelligi de litteris priuatis. in quibus habet̃ appellatio. que littere quia de ſe nullam faciunt fidem. ideo ſubijcitur ĩ tex. ꝙ hec expreſſio fiet coram perſonis auctẽticis que teſtimonium poſſunt ꝓhibere veritatis. Si enim littere eſſent auctentice non eẽt neceſſariũ teſtimoniũ perſone auctentice. Poteſt igitur ſcriptura in qua fit expreſſio obiectorũ eſſe priuata cum ſcriptura que hic probatur coraz iudice appellationis erit auctentica. fac̃ hic glo. verbi litteris

Tertia ꝯ. Jurabit etiaz coram perſona auctentica aut teſtibus ꝙ credit expreſſa in appellatione ſua eſſe vera. et poſſe probare ea. Probatur hic in tex. et debz requirere auctenticũ inſtrumentum a perſona publica. ita intelligit̃ hec materia. non aũt ſufficeret iurare prout habetur in. c. is qui contra. ſ. e. ti. vt ibi patet. Et vide hic glo. notabilem ad quam ſolet fieri remiſſio in verbo corporali. que vult ꝙ in iuramento corporali preſtando requirit̃ tactura. puta ſacrorũ euangeliorum. nec ſufficit ſola preſentia. de quo etiã vide glo. in cle. i. §. porro. ſuper verbo tacta. de heret. Et tenet etiam glo. in Epis ꝙ ſi iurent in caſu huius decre. tenent̃ tangere ſacra per hunc tex. generaliter loquentem. Priuilegiũ eniz Epoꝝ ꝙ nõ tenent̃ tangere ſacra qñ iurant ſpeciale eſt. in iuramento calũnie et iuramento teſtis. vt in auc̃. ſz iudex. C. de epiſ. et cle. c. ſi. ē. de iuram̃. cal. ⁊ ſpecialiter in ſuis terminis ẽ ſeruandum. ita tenet Garſias. et ſequit̃ Jo. an. et Panor. in cle. ꝯſtõnem. e. ti. et eſt opinio vera. licet Guil. tenet cõtra. Jtem id iuramentum per procuratorem poteſt preſtari. c. ꝓcurator. ſ. eo. de quo ibidem.

Quarta ꝯ. Si appellans ĩ exprimendis oĩbus et ſingulis obijciendis que dicta ſunt non obſeruat ſuper nõ expreſſis non auditur. Si autẽ ſuper expreſſis vel nullo modo. aut non debito mõ iuret. tunc etiam ſuper non expreſſis non audietur. ⁊ idem in adherentibꝰ eidem dicetur. Prima pars probat̃ hic in verſi. alioquin. iuncta glo. in v̓bo alioquin. ⁊ in cle. conſtitutionẽ. e. ti. in. §. inſuper. in glo. i. Scd̃a ꝑs probatur in. c. is qui contra. ſ. e. ti. deuoluit tamen huiuſmodi appellatõ bene cauſam. ſi ſit legitima ad ſuperiorem qui poteſt procedere ad petitionem alterius partis ad confirmationẽ electionis. ſi ſibi videbit̃ in abſentia appellantis poſt tempora tamen. iuxta. c. i. ē. e. tit. et facit. c. ſi forte. ſ. eo. ti. De adherentibus autem ⁊ infra quantũ tempus debet fieri adheſio. vide hic glo. in verbo adherentes.

Ultima cõ. Jn tribꝰ caſibus in tex expreſſis audit̃ appellãs in beneficialibꝰ. lz hanc ꝯſtõnem in appellõne nõ obſeruauerit. Probat̃ hic in glo. v̓bi niſi aliq̃d. Et glo. exemplificat an indiffinita locutio eq̃pollet vlĩ. tractat h̃ gl. in v̓bo alioꝝ. ad quã remitti ſolet. et latius h̃ per Dom̃. et ꝑ Dy. ſ. de reg. iu. ſup rubrica per Arch. i. c. ſi q̃s ſuadente. xvij. q. iiij. Jtez quibus modis cognoſcit̃ lex generalis oſtẽdit h̃ glo. in verbo ꝑpetuo. ad quaz ſimilit̃ ſolet fieri remiſſio. et habent̃ in. l. iij. C. de legi.

Varicie cecitas et damnande ambitioīs improbitas aliquorū aīas occupant et eas in illam temeritatem impellūt et ea que ſibi a iure ſciunt interdicta exquiſitis fraudibꝰ conātur occupare.et ita quidā electi anteꝗ̄ electio eorū ſit confirmata. volunt bona ecc̄ie adminiſtrare.et licꝫ de iure id nō pn̄t.vt ꝓcuratores tn̄ vel iconomos ſibi procurant adminiſtrationem ꝯmitti.Sed ꝗꝛ maliciis hominū non eſt indulgendū.ſed potius obuiandū ꝓhibet hec conſtitutio ne electus ante confirmationem per ſe vel ꝑ alium.ſub quocūꝗ̄ colore preſumat aliquo mō adminiſtrare in toto vel in parte.etſi aliquis ſecus fecerit eo ipō eſt p̄uatus omni iure per electionem ſibi q̄ſito.Hoc dicit

Prima con. Electus ad p̄laturā.ante electionis ſue confirmationem nequit regulariter ꝑ ſe vel per alium ſuo nomine aut alio queſito colore in ſpiritualibus aut tp̄alibus adminiſtrare.Probatur hec concluſio hic in textu.et.c.noſti.c.trāſmiſſam.c. q̄liter ſ̄.e.ti. Et rō huius ponit̄ hic in.g.verbi indulgendum.quia ſi ante cōfirmationē adminiſtrare poſſet.nihil de confirmatione curaret Item ſi contingeret electionē caſſari non poſſet de facili remoueri.Et dixi regulariter.quia in caſibus poteſt electus ſtatim adminiſtrare. que nōn̄t hic in.g.verbi ecc̄iarum. et ſunt q̄tuor caſus vt in glō.

Secūda cō. Poſt confirmationē p̄t adminiſtrare electus.licet nondūꝫ ſit inſtallatꝰ ſeu inueſtitus. Probatur hic a contrario huius textus.et in.c. noſti .et c.tranſmiſſā.ſ̄.e.et ibi de hoc ꝑ Io.an.et per arch.in.c. eū qui.j.de p̄bē. Hoc em̄ verum eſt niſi conſuetudo habeat contrarium Ita loquitur.c.conſtitutꝰ ſm̄ Domi.de appella.ꝛ.c.vt nr̄m.de offi.archidia. Hodie tn̄ confirmatꝰ non debꝫ recipi ad adminiſtrationē niſi litteras ſue ꝓmotionis oſtendat.vt in extraua. bonifacij.q̄ incipit Iniuncto nobis

Vltima con. Si de conſuetudine ſp̄ali aut p̄uilegio ad aliquē ſpectat bonoruꝫ ecc̄ie vacātis adminiſtratio.ſi talꝰ electus adminiſtrat ante confirmationē electiōis ſue.ceſſat in eo hec conſtitutio. Hanc cōcluſionē tenet Io.an.in nouella Et rō eſt quia hoc caſu ceſſat fraus.quā hic tex.intendit excludere.Igitur ex p̄ncipio textus ſolet notari ꝙ auaricie attribuitur cecitas. Rōnē ponit.g.ij .et latius ħ Ioħ.mō.Allegat̄ etiā ex hoc textu ꝙ malicijs hoīnū nō ē idulgēdū ſꝫ magl. occurrēdū.ꝛ.g.allꝫ.ꝯcordātias

q

Vam ſit eccleſijs diſpendioſa earū vacatio. et ꝗ̄ ſit animabus periculoſa.nō ſolū atteſtant̄ iura.ſꝫ ꝛ expiētia q̄ eſt efficax rerū magiſtra manifeſtat.Ideo papa volēs vacationū diuturnitatibꝰ occurrere ſtatuit papa ꝙ celebrata electione in aliq̄ eccleſia.debēt electores q̄cito ꝯmode poterūt electionē elc̄o p̄ntare ꝛ ipiꝰ ꝯſenſum petere.electus aūt infra mēſem a tempore p̄ntationis illū debꝫ adhibere.alias priuatus eſt eo ipō omni iure ſibi queſito ex electione. niſi excuſaret eum conditio ꝑſone quia forte ſine ſuperioris licētia nō poteſt conſentire. Tunc enim ipſe aut electores celerius quo poterūt ſuperioris licentiam petere debent et habere. et niſi licentiā illā habeāt infra tēpus ſuperioris arbitrio moderandum. libere pñt electores ad aliā electionem ꝓcedere. Ceterū qlibet electus infra tres menſes a tēpore conſenſus debꝫ petere a ſuperiore electionis confirmationeꝫ. quod ſi omiſerit facere viciatur eo ipō tota electio. Hoc dicit.

Pꝛia con. Hec conſtitutio locū ſibi vendicās in qualibet electione etiam obſeruari debꝫ in poſtulatione ac pñtatione. non aūt in bñficij collatiōe prima. Probat̃ ꝑ tex. hic qui generalit̃ loquitur de electione in eccia aliq̄ facienda. et poſtea in § ceterum dicit q̄uis electus. Nā rō huius tex. que eſt velle prouidere diutine vacationi ecciarum et periculis animarū ꝯcludit generaliter in quacūq; eccia Et ita tenet Joh. an. et Pau. et Domi. licet Joh. mō. ꝯtra. et arch. et Joh. de lig. ſequitur opinionē arch. ſimiliter et dñi de rota deciſi. ccccxliiij. volens hāc decre. locū habere ſolū in eccijs cathedralibꝰ et regularibꝰ et nō in inferioribꝰ. quoꝝ rōnes ſoluit hic Domi. Qꝛ aūt hec ꝯſtitutio etiā in poſtulatione obtineat tenet hic. g. ſi. De pñtatiōe ꝓbatur ꝙ eē rō periculi animarū ꝯcludit hoc caſu. Vñ iura loquentia de electiōe extendunt̃ ad pñtationē qñ loquūtur in materia q̄ congruit pñtationi. et qñ eſt eadē rō vt hic et. ſ. c. primo ⁊ tenet. g. in. c. vno. de re. ꝑmu. licet aliud ſit ſi vnū eorū exprimatur in litteris gratie. que ſunt ambitioſe ſm Domi. Tñ vt dicit ꝯcluſio nō hꝫ locū in collatiōe. Rō eſt ꝙ in illa non petitur ꝯfirmatio. c. ſi tibi abſenti. j̄. de ꝑben. et tenet hic Joh. an.

Scd̄a concl. Facta electiōe tenet̃ electores ad duo videlicet pñtare electionē ꝯcito poterūt electo et requirere ꝯſēſū ab ipō. Probatur h. ex q̄ videt̃ ꝙ alterū eorū non ſufficeret facē. ar. c. ſi. ſ. de reſti. ſpoli. Et fiet illa pñtatio electionis infra tēpꝰ arbitrariū. vt h pꝫ. Et hodie tene qđ habet̃ in. c. cupientes. § ceterū. j̄. e. et qđ dicit h g. verbi cōmode.

Tertia con. Electꝰ aūt facta ſibi pñtatione electionis tenet̃ infra mēſē electioni ꝯſētire alias eo ipō ē ꝑuatꝰ q̄ſito ſibi ꝑ electioneꝫ iure. Probat̃ hic in verſi. electꝰ iuncta. g. verbi hoc ipō. et q̄t dies habebit ille mēſis oñdit hic. g. in verbo mēſē. ad quam ſꝑ fit remiſſio. et dicit ꝙ habebit tot dies q̄t dies habꝫ mēſis currēs tꝑe q̄ pñtata fuit electio. etſi aliq̄ dies de illo menſe lapſi ſint ſupplet̃ de ſequēti. et ꝯcor. Jo. mō. ⁊ arch. An aūt dies pñtatōis ꝯputet̃ in illo mēſe Jo. an. tenet ꝙ ſic. et ſequit̃ Genſ. Non ob. c. pia. j̄. de excep. vbi exceptio excōicatiōis ꝓpoſita debꝫ ꝓbari infra octo dies. nec ibi ꝯputat̃ dies in q̄ ꝓponit̃ exceptio in illis viij. diebus ꝙ vt ſentit hic Joh. an. ibi nō ꝯputatur talis dies. ꝙ hoc ibi exꝑmit̃. ſecus ergo hic dicēdū. Qꝛ aūt dicit̃ ꝙ electꝰ tenet̃ ꝯſētire infra mēſē verū ē cauſatiue ſi videlicꝫ nolit iure ſibi q̄ſito ꝑ electionē ꝑuari. alias ſimpliciter ⁊ ꝑciſe non cogit̃ q̄s ꝯſentire electioni de ſe facte. ꝙ nemo inuitꝰ cogitur creſcē. lxxiiij. di. c. geſta et nō.

viij.q.j.ep̄us.de loco,et.c.ſcias.et .j.q.viij.c .ſicut is.

Quarta cō. Electo etiam añ conſenſum p̄ſtitū ius eſt queſitū .vñ non valēt reſcriptū non facta mentione pēdente electione a papa ſup̱ beneficio tali impetratū. Prima pars ꝓbat̄ h̄ in tex.et in.c.ſi religioſꝰ.j.eo.et eſt.g.in.c.vnicus.s̄.e.li.de poſtula.p̄la.et ibi dixi. Sc̄dam ꝑtez tenet hic Dominicꝰ.et facit ꝙ papa nō intendit tollere ius alteri queſitū.c .ꝗuis.c.ſi ꝓter.cum ſilibus .s̄.e.li.de reſcp̄. Quibꝰ aūt verbis ꝯſentire debꝫ electus nōtur p̱ Inno.s̄.e.ti.cū in iure et.viij.q.j.in ſcripturis.⁊ ſm arch.h̄ Poſſꝫ dicere non ſup̱be recuſo. nec ambitioſe conſentio.⁊ ſic tepide diſſentire p̄t ſicut femina.vt nō .in.c.in ſcripturis. Vel pōt dicere ꝗuis me indignū ꝯgnoſcā ad talem dignitatez .ꝯfiſus tñ de adiutorio dei et ne ſpius volūtati reſiſtā humiliter electioni de me facte ꝯſentio

Quinta cō. Tā eligentes ꝗ̄ electus licētiam conſentiendi vel vbi alias ꝯſentire neq̄t electus debēt petere.et niſi obtineat̄ hmōi licentia infra tempꝰ arbitrariū.pñt electores libere ad aliam electionē ꝓcedere. Probat̄ hic in tex.et ꝙ electores hūc conſenſuz pñt petē.patꝫ ex eo.ꝙ exquo habēt petere ꝯſenſū electi ergo et omnia p̱ q̄ ꝑuenitur ad illū.argu.c.p̄terea.de offi.dele. Itē qñ electꝰ ꝓpter conditionē nequit ſine ſup̱ioris licētia aut ex ꝓhibitione ꝯſentire electioni.declarat hic.g.verbi conditio. Forte eñ monachꝰ eſt.aut a papa ꝓhibitꝰ conſentire.vt in.g.et adde ꝙ etiam ſi ſup̱ioris licentia obtineat̄ ſꝫ poſt tempꝰ ſtatutū ad conſētiēdū . tamē nequit illa electio cōfirmari . quia electio q̄ nulla ē nō p̄t ꝯfirmari ⁊ ita determinatū eſt in extraua. Bñdicti.q̄ incipit. Si religioſꝰ.p̱ quam in hoc determinat̄ qđ hic diffuſe determinat Ioh.mona.

Vltima con. Tenetur electus poſt preſtitū cōſenſū infra tres menſes petere cōfirmationē ſue electionis. Probat̄ hic in fi.huiꝰ tex.et intellige p̱ ſe aut p̱ p̱curatorem.vt hic in.g .verbi petere Nec ex hoc p̄t electus argui aut notari de vicio ambitiōis.ꝙ ad id tenetur.alias eñ niſi iuſte ſit impeditꝰ electio de ipō facta ē nulla ipō iure.vt hic in tex.iūc.g.fi.et ad eligētes hoc caſu ſpectaret de nouo eligere ſm clericum pyſanuz. facit.c.ſi electio.j.e.ti.ſecꝰ ſi non ex negligētia ipſius electi.ſed eligentiū tempꝰſtatutū ad eligendū laberetur .ꝙ tunc deberet fieri deuolutio ad ſup̱iorez vt in.c.ne ꝓ defectu.s̄.e.ti.ſm Ioh.an.hic. Ex tex.iſto ſolet allegari ꝙ vacatio diutina ecc̄iaꝝ eſt ecc̄ijs dānoſa et p̱iculoſa.ꝯcoꝛ.etiā.c. ne pro defectu.s̄.e.ti. Item q̄tidie ſolet allegari ex hoc tex.ꝙ exp̱ientia eſt efficax rerum magiſtra

Expetue ſanctōis

oraculo d̄clarat h̄ cōſtitutio ꝙ ſcienter noīantes in electionis ſcrutinio indignū nō ſūt p̄tāte eligendi p̱uati .niſi ſubſeq̄tur de eodē cōis electio.licꝫ tā a deo ꝗ̄ a ſede ap̄l'ica vltionez poſſent merito formidare. Hoc d'cit.

Prima con Ex ſola d̄poſitione voti in ſcrutinio facta ſcienter de indigno.non ꝑuatur ptãte eligẽdi.ſʒ tũc cũ ꝑſiſtit in voto adeo vt ſeq̃tur de indigno cõis electio. Probatur hic in tex.et in hoc declaratur qđ habet̃ in.§.clerici.in.c.cũ in cũctis.ſ.e.ti.vbi dicitur .ꝙ ſciẽter eligens indignuʒ ꝑuatus eſt ptãte eligendi.Et ꝙ verbum electiõis multa habʒ ſignificata neceſſaria fuit declaratio.ĩđo facta fuit hec ↄſtitutio.et ſic patʒ ꝙ verbuʒ electiõis ibi poſitũ debʒ intelligi de electiõe ſolẽni et cõi q̃ fit poſtq̃ vota ſunt ſcrutata publico ſcrutinio ⁊ collatione votoꝝ habita.ſm qđ habetur in.c.ꝙ ꝓpter.ſ.e.ti.vñ ſi in depoſitione voti q̃s vtat̃ verbo eligo nihilominꝰ ꝓpterea non eſt ꝑuatus ptãte eligendi.vt hic ꝓbat̃. Item ſi om̃es in ſcrutinio ſciẽt noĩauerũt indignũ et vnꝰ ſolꝰ ꝑmanet in voto et poſt factã collationẽ eũ eligit ſolẽniter. Alij aũt diuertũt a ſua noĩatione ſolꝰ eligẽs incidit in penã.d.§.clerici ſm Franc.Vercelleñ.allegat.c.cũ ex eo in fi.ſ.de pe.et re. Nã licʒ hec electio ſit facta ab vno ſolo.tñ quia poſt electionẽ facta eſt dicit̃ cõis electio.facit.c.penul.ſ.de re.iudi.Ex iã dictis nõ cautelã quã dat Joh.an.in.c.ↄgregato.ſ.e .ꝙ ſi maioꝛ pars capl̃i ſciẽter noĩat indignũ.debʒ minoꝛ pars noĩans tacẽ ⁊ nihil dicere donec ſeq̃tur electio in caplõ de indigno noĩato.quo facto maioꝛ pars ꝑuata ẽ ipõ iure ptãte eligendi ea vice.ꝑ dictuʒ.§.clerici.et tex.hic.et ſic minoꝛ ps poterit eligẽ noĩatũ a ſe et obtinebit

Tertia con. Nominãs ſcienter indignuʒ in ſcrutinio.licʒ non ſeq̃tur cõis de eo electio pt a deo et etiã ꝑ ſedẽ aplicã puniri de illo pccõ. Probat̃ hic in ſcđa parte huiꝰ tex. et ſic ꝓbat hic tex.ꝙ ꝑ penã quã iudex imponit ꝓ delicto nõ euitat pccõꝛ penam ſibi debitã a deo.facit.c.ↄmiſſa.ſ.e. Iteʒ ꝓbat hic tex.ꝙ faciẽs ↄtra ſtatutuʒ ꝓceptiuũ peccat moꝛtaliter.licʒ alia pena in eodẽ ſtatuto ſit poſita .ſm Domi.hic.de q̃ dixi in.c.vt aĩarum ſ.e.li.de conſti.

Nulli licʒ impugnare electum poſtq̃ in ſcrutinio ipſũ noĩauit ⁊ electio de eo ſubſecuta fuerit.vel poſtq̃ electioni de eo facte conſenſuʒ p̄ſtitit. niſi ex cauſa de nouo emergẽte.aut de nouo in notitiam ꝑueniẽte. quã veriſimiliter tꝑe electõis poterit eligens ignoꝛare.de qua ignoꝛãtia ꝑ ꝓpꝛium iuramentuʒ debet fidem facere. Hoc dicit.

Ex textu. iſto elicitur talis concluſio Eligẽs aliquẽ aut electioni ↄſentiẽs nõ pt aliqua obijcere ↄtra electi perſonaʒ.niſi de nouo emergãt.aut licʒ antiq̃ ſint.tñ pt ꝓbare ignoꝛãtiam. Probat̃ h̃ in tex.Et rõ huius tangitur hic ꝑ gl.g.verbi impugnari.quia qđ ſemel apꝓbaui repꝛobare nõ poſſũ .vt in regula ꝙ ſemel.ſ.de re.iur.vñ ſm archidia.conſentiens electioni de aliquo facte neq̃t etiã in foꝛmaʒ aliq̃d obijcere ꝑ rõnem iã dictaʒ.que etiã ad ideʒ ↄcludit. Nõ quare ꝓpter nouiter emergentia pt eligens aliquẽ ſe eidem opponere.patet hic in glõ. verbi emergente. Nã que de nouo emergũt auxilio egent .vt in.c.ꝰ inſinuãte.de offi.dele.cũ ↄcoꝛ. Ideʒ de antiquis ignoꝛatis tꝑe electiõis vt vt hic iuncta.g.fi.et hmõi ignoꝛantia ꝑ ꝓpꝛium iuramẽtũ debʒ ꝓbari

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſcꝫ corã illo iudice coram quo queſtio vertitur iuxta.c.ex litteris.de ꝓbatio.ſufficeret tñ iuramẽtũ ꝓcuratoris ad hoc ſpẽale mãdatũ habentis.quia tale iuramentũ cenſetur ẽ ꝓprium ipſius ꝯſtituentis.quia et cõſtituens ex eo cenſetur ꝑiurus.vt i c.ſi ꝗ.de iureiurã.et nõ.in.c.vt circa in.g.penul.s̄.e.

J qñ due electiones in diſcordia celebrant̃ in vna ecc̃ia vna pars eligentiũ ſit in duplo maior alia.tunc cõtra eã nihil pt̃ obijci per partem aliam minorẽ aut electuꝫ ꝑ eam qđ ad extenuationẽ zeli meriti et auctoritatis tendat.ſꝫ bene id qđ votum nullũ reddit. Hoc dicit

Prima con. Habito ſcrutinio electiõis anteꝗ̃ celebret̃ cõis electio fieri debꝫ numeri zeli meriti ꝛ auctoritatis ad inuicẽ collatio. Probatur hic in.g.verbi opponendi.et in.c.in geneſi.s̄.e.ti.et.c.ecc̃ia.ij.ꝛ ibi de iſto ꝑ.g.fiñ. Nã alias nõ poſſet ſciri quis a maiori parte nũero.quis maiori et ſãctiori zelo eligentiũ.ꝛ quis ab eligẽtibus maioris auctoritatis ſit electus.aut quis elect⁹ ſit maioris meriti.de quo in dicta.glõ.finali

Secunda cõ. Electione facta in diſcordia ſi vna pars eligentium fuerit dupla maior alia.ꝓſumit̃ ſanior⁹. nec eidẽ aut electo ab ea pt̃ obijci aliquid ꝑ minorem partẽ.qđ votuꝫ extenuet ſꝫ bene id qđ nullum votum redderet. Probatur hic in tex.ex quo patet ꝙ id qđ notatur in.c.ecc̃ia.ij.s̄.e.ti.ꝙ zelus et auctoritas eligentium in numero minori pôt equiparari numero maiori aut vincere.eſt limitandũ ſm hunc tex.niſi videlicꝫ numerus ſit maior multo.ſꝑ enim tũc ſtãdũ eſſꝫ numero.ꝙ vbi maior numerus ibi preſumitur melior zelus vt ibi etiam notat.g. Procedit aũt hec concluſio et text⁹ hic quando due electiones ſimul facte eſſent.ꝙ ſi vna ſola eſſet facta licet per duplo maiorem parteꝫ capl'i.tamen tertia pars capituli que non elegit ſe opponere poteſt et ꝓponere etiam ea q̄ votum extenuant. Item ſi ex interuallo etiam due eſſent facte.non haberet locum hic tex.ſed ea que notãtur.c.auditis.in.g.ſi.s̄.e. Dicitur autem pars vna eligẽtium duplo maior alia.quando eſt maior in duplo aut habet duas partes alterius.vt forte ſunt.xxx.eligentes.et xx.eligũt vnũ.et.x.alium.ꝓma pars eligẽtiuꝫ dicitur duplo maior.vel erant.xij.eligentes.et octo eligunt vnum.et quattuor alium et octo faciunt duplo maiorem partem ſm Joh.an.

Vltima con. Aliud eſt votuꝫ extenuare.aliud illud annullare. Probatur hic in textu iunc.g.j.que dicit.ꝙ extenuare ẽ illud minoris auctoritatis reddere.ſed non omnino ãnullare. Ut ſi obijcitur ꝙ vn⁹ ſit litteratus alter nõ Item eligentes vnius ſunt in dignitate conſtituti.alterius eligẽtes ſũt ſimplices canonici ꝛc. Annullare ẽ illud nullum reddere.vt ſi dicitur ꝙ vnus electus aut eligens vnum fuit excõicatus maiori.et priuatus a iure ꝑtãte eligendi.iux̃.c.ij.s̄.e.ꝛc.

Vamnis conſtitutio alexãdri cãs electionũ ep̃orum et ſuperiorum ma ioribus cauſis connumeret et eas ꝑ quaſcūqȝ appellationes ad ſedem apoſtolicam deuolui aſſerat. vt tñ refrenetur temeritas appellantium ſtatuit papa. vt ſi extra iudicium in dictis cauſis contingat appellari expreſſa cauſa manifeſte friuola nequaq̄ ad ſedem apoſtolicaȝ debeat deuolui. Sed tunc demū deuoluat̄ qñ in iudicio vel extra expreſſa cauſa probabili et in ſcriptis appellat̄. poſſunt tamen hoc caſu partes ab hmōi appellatione recedē ſine ſymoniaca prauitate. āteqū appellatio ſit preſentata apoſtolice ſedi. Et tunc inferior ad quē ſpectat cognitio talis cauſe. ante omnia diligenter inq̄rat an aliq̄ p̄uitas interceſſerit. quā ſi interueniſſe compereat. nullaten⁹ de cauſa ſe intromittat. ſed partib⁹ terminū peremptoriuȝ ſtatuat. in q̄ cum actis et munimentis coram papa ſe repreſentent. Hoc dicit.

Prīa con. Cauſe electionum epōꝝ et ſuperiorum per appellationeȝ manifeſte friuolam non deuoluūtur ad papam. Probatur hic in textu. Vñ patet ꝙ iſte cauſe non ſunt de maiorib⁹ cauſis ad ſedem apoſtolicam referēdis iuxta. c. vt debitus ordo in fine. de appella. š. qđ tenet hic. glō. in verbo q̄ſlibet. et ſequitur archidi. Qđ etiā patet quia inferiores a papa illas electiones confirmant. vt archiepī. patriarche. primates. legati de latere. c. ſi abbatem. ⁊. e. ti. qđ non poſſet ſi eſſent de maioribus cauſis. vt i. c. ꝙ tranſlationem. de offi. leg. Item inferiores de illis cognoſcere poſſunt. vt hic in tex. Hodie tamen videtur ꝙ ſunt de maioribus cauſis. propter confirmationes quas ꝺ taꝑibus facit papa. ſed de iure ſcripto tenendū eſt cum glō.

Secūda cō. Hmōi cauſas deuoluit ad curiam appellatio in ſcriptis. et ex probabili cauſa interpoſita. etiāſi hmōi cauſa ſit falſa. Probatur hic in verſi. ſȝ cum. Et qđ dicitur appellationē interponi in ſcriptis eſt generalit̄ verum in qualibet appellatiōe. niſi appelletur a diffinitiua incontinēti. ꝙ tunc ſufficit appellari viua voce. vt ff. de appel. l. ij. et. l. litigatorum. C. e. Hoc tamē caſu tutius eſſȝ eē a diffinitiua in ſcriptis appellari. quia textus hic indiſtincte loquitur. Et ita tenet glō. verbi in ſcriptis. Et ergo etiam hoc caſu quando a diffinitiua appellatur. tutum eſt probabilē cauſam exprimere. licet alias regularit̄ illud non requiratur. ſm glō. verbi probabili. Ex dictis poteſt diſtingui prout hic diſtinguit. g. in verb. legitima. Aut enim appellatur expſſa cauſa legitima. id eſt talis que ſi probetur vera deberet legitima cenſeri. et ſic deuoluit appellatio negotium ad ſedem apoſtolicaȝ. Aut eſt expreſſa cauſa manifeſte fruſtratoria. vt appellatur ne eligatur niſi doctor aut nobilis ⁊c. et tunc nō deuoluit. qđ verum niſi ſtatutum aut priuilegium eccleſie requirēt huiuſmodi qualitatem in eligendo ad dignitatem. ⁊ tunc hmōi appellatio eſſet valida. quia in ſtatuto aut priuilegio fundatur. Aut ē cauſa dubia et ſic in caſu dubio appellationi eſt deferendum. Aut nullam cauſaȝ expreſſit et non deuoluit. ſed dicitur talis appellatio fruſtratoria. exquo in ea non eſt cauſa probabilis expſſa. qđ hic textus requirit. Sȝ tamē iudex tali appellationi deferet. etiãſi ſine ſcriptis eſſet interpoſita deuolueretur cauſa ad curiam. Et idem vbicũ ꝗ appellaret̃ ſine ſcriptis aut nulla cauſa exp̃ſſa vbi tamẽ de iure eſſet exprimenda. quia ſi iudex deferret deuoluitur negotium. non ex vi appellationis. ſed propter declarationem iudicis. per ea que nõt arch. in. c. cordi. §. de appel.

Tertia con. Hec vera ſiue i iudicio ſiue extra in dictis cauſis appellatio ſit interpoſita. Probatur hic in eodẽ verſi. ſed cum. Ex quo patz ꝙ appellatio interpoſita ſuꝑ electione poteſt eſſe iudicialis. vt h̄ ⁊ in. c. qui contra certam. §. e. et in cle. ſicut de appel. vbi ſũt exempla ꝑ glõ.

Quarta con. A predicta appellatione nulla interueniẽte prauitate. poſſũt partes recedere ante ꝙ ſit pñtata domino pape. Probatur hic in verſi. ceterum. et' quid in alijs cauſis. An appellantes poſſunt recedere ab appellatione ſua et eam deſerere. et qñ id poſſunt. tractat h̄ gloſa in verbo partibus. que dicit ꝙ re integra poteſt appellans recedere ab appellatione etiã inuito appellato. Aut etiam re non exiſtente integra ſatiſfacto aduerſario de intereſſe. Speciale eſt in cauſis electionũ ep̃orum et ſuperiorum. vt preſẽtata appellatione pape. vlterius ab ea non liceat recedere. etiam vtraqꝫ parte conſentiente. De iſta materia hic latius per Joh. mõ. et ꝑ Hoſti. et Jo. an. plene in. c. fiñ. §. de cri. fal.

Ultima con. Debet tunc iudex inferior cuiuꝫ eſt illiꝰ cauſe cognitio ante oĩa inquirere an prauitas aliqua interuenit quo comperto partes cum actis et munimentis apoſtolice ſedi ſtatuto termino peremptorio remittere debet. Probat̃ hic in fi. tex. Quid aũt ſi iudex inferior omiſerit iſtam inquiſitionez et procedit ad confirmationez. habet̃ in. c. prouida. §. eo. ⁊ hic in glõ. verbi inquirant. quia nullum eſt qđ facit vt ibi. Jtem que dicantur munimẽta cauſe. dicit hic. g. penul. ꝙ ꝓbationes et inſtrumenta. quia cauſã muniũt que etiam dicuntur monumenta. quia monent ⁊ informãt iudicez quid facere debꝫ ſm glõ. Jtez dicũtur documenta. ij. q. vi. pleriqꝫ. quia docent quid iudex facere habeat. Acta aũt cauſe dicũtur omnia que in cauſa aguntur. vt in. c. qm̃ cõtra falſam. de ꝓbatioñ. Quid autem ſi iſti non repreſentant ſe ſedi apoſtolice aut renũciant appellationi? Dic vt in gloſa finali. cum qua concordat archidi.

J forte inter alia que electo poſtulato aut promouendo ad aliquã dignitatez obijciuntur. cui dẽs ſciẽtie vel perſone defectus opponatur. Primo ⁊ añ omnia ſuper illo defectu ꝓmouendꝰ debꝫ examinari Cuius examinis euentus alijs examinandis dabit initium aut denegabit. Quod ſi euidens defectꝰ nõ fuerit repertus verus. repellit̃ ip̃m opponens a proſecutione. etiam aliorꝫ obiectorũ. et perinde punitur ac ſi in probatione omnium defeciſſet que obiecit. Hoc dicit.

Prima con. Promouendo

ad aliquaꝫ dignitatem ſeu beneficium poſſunt crimina et defectus opponi Probatur hic in tex. Et quia tex. ponit verbum generale promouendo. Igitur etiā ſi ꝑ viam collationis procedatur ei cui collatio ē facienda poſſunt obijci defectus et crimina Item et electo confirmato ad impediendum eum ꝓmoueri reſpectu pontificalium et eorum que conſecrationem deſiderāt ẜm Guil. et archi. facit. c. ij. de tranſla. prelato. Item et poſtulato poſſūt obijci crimina et defectus. vt hic in tex. qđ verum ſi crimen non exprimatur in poſtulatione. qđ fieri debet. vt dixi in. c. vnico. s̄. de poſtu. prela. e. li. Vł intellige qñ eſt talis defectus etiaꝫ non deſcendens a crimine. qui omnino poſtulatum inhabilem redderet. vt dixi circa diffinitionē poſtulationis in. c. vnico. s̄. ti. proximo et ibi archi.

Secunda con. Hec decre. dat ordinem examinādi obiecta electis poſtulatis aut ꝓmouendis ad dignitates aut beneficia qñ obijciūtur plura in perſonam quorū q̄daꝫ ſunt euidētia ſeu manifeſta. Probatur hic in prin. tex. dum dicit inter cetera que obijciuntur Vñ patet ꝙ ſi om̄es defectus oppoſiti eſſent euidentes non haberet locum tex. iſte quo ad ordinem queꝫ requirit. licet bene haberet locum quo ad moduꝫ ꝓbandi tales defectus. quia ꝑ examinationem electi ꝓmouendi ꝓbari deberent. et locum haberet etiaꝫ quo ad penam non probantis. ẜm Ioh. and. Tunc aūt locuꝫ habꝫ qñ aliqui defectus euidentes opponuntur. Et quia dicitur defectꝰ euidēs hic vt. g. verbi manifeſtum in. c. conſtitutionē. s̄. e. li. de verbo. ſigni. et h̄ in. g. ij. quia ille qui de facili ꝓbari poteſt ꝑ inſpectionem oculoruꝫ vel per examinationem. vt ſi dicitur leproſus. monoculus. freneticus aut habere manus tremulas. aut omnino illitteratꝰ. et ſic euidēs hoc caſu idem eſt qđ manifeſtuꝫ. quia ꝓbationem requirit. vt in dicto. c. cōſtitutionem. s̄. i. Alij aūt defectus aut crimina quorū probatio non ē in euidenti. dicuntur non euidentes. vt ſi obijcitur ꝙ eſt homicida. vſurariꝰ. bigamus. periurus. adulter. excōicatus. Idem ſi obijciatur alicui ꝙ ſit caſtratus ẜm Ioh. an. quia licet ꝑ inſpectionem oculorum de facili patere p̄t quē eē caſtratum. vt in. c. fraternitatis. de frigi. tamē in euidenti non eſt ꝙ ſe ip̄m caſtrauerit. aut ꝙ ſine cauſa iuſta id fecerit. et alias n̄ repellitur a promotione. vt in. c. iij. et. iiij. de cor. vicia.

Tertia con. Si iter alia obijcit̄ ꝓmouendo defectꝰ manifeſtꝰ. ꝓmo ſuꝑ illo ē examinādꝰ. Probat̄ h̄ in tex. qđ verū in ꝓmouēdo ad dignitates. quia de illis loqtur tex. in ꝓmouendo ad alia bn̄ficia. Idē tenꝫ Io. mō. ꝓpter rōnis identitatē vt ſit celerior expeditio. qđ Io. an. dicit eſſe benefactum ſꝫ non nčariū. qꝛ iſtud ſtatutum penale nō eſt extēdendū. vt. s̄. e. ti. c. ſtatutū

Quarta con. Si euidens defectus nō probetur cōtra ꝓmouendum repellitur obijciēs ip̄m a ꝓſecutione omniū obiectoruꝫ. Probat̄ hic. Eſt plures euidentes defectus ſunt oppoſiti. et vnus nō reperiatur verus. Dic vt h in.g.verbi euidentē Quis aūt tenetur ꝓbare defectū oppoſitū vide hic.g.nōbilem in verbo ſcientie.q̄ ſentit ꝙ allegās qualitatē extrinſecaꝫ ineſſe .tenetur probare. vt litteratura Allegans aūt qualitatē intrinſecam ſcꝫ cuꝫ qua homo naſcitur non cogitur probare.quia ineſſe preſumitur.de quo in.c.dudū de preſump.

Ultima con. Poteſt tū ſuperior de alijs obiectis inquirere ex ſuo officio.aut ad probationē eoꝝ alius cuius intereſt admitti.ne indignuꝫ ꝯtingat ad dignitates eccleſiaſticas ꝓmoueri.ꝓbatur hic in.g. verbi initium et in iuribus in ea allegatis

Ciant cuncti ſe ipo facto eſſe excōicatos qui grauant clericos aut alias pſonas eccleſiaſticas ad quos in eccījs aliquibus aut monaſterijs ſpectat electio.eo ꝙ rogati vel inducti noluerunt eligere illuꝫ pro quo rogabātur aut inducebantur ſiue grauamen inferant ipis in beneficijs.ſeu ī alijs ipoꝝ bonis.ſpoliādo eos.aut iniuſte pſequendo eos p ſe aut per aliū Idē ē ſi ꝓpter dictaꝫ cauſā aliq̄ grauant conſanguineos dictoꝝ clericorū aut pſonarū eccīaſticarū aut ipas eccīas ſeu mōaſteria Hoc .d.

Conclu.pria. Grauās aliqueꝫ ius eligēdi habentē ideo ꝙ nō vult eligere eum p q̄ eſt rogatꝰ ſeu inductus.eſt ipo facto excōicatꝰ Probatur hic in tex. Ad quem aūt ptineat ius eligendi vid.hic.g.in verbo ſpectat Unde dic ſm.g.ꝙ electio prelati in eccleſia collegiata ſpectat de iure cōmuni ad collegium In nō collegiata ſpectat ad patronum niſi aliud habeat conſuetudo. etſi non ſit patronus vel collegium.ſpectat ordinatio ad dioceſanum.per.c .regē da.x.q.j.De prebendis et inferioribus beneficijs ad quem ſpectat ordinare de ipis.remittit gloſa.ad nō.c. cum eccleſia vulterana.ſ .eodem ti. Et ibi eſt concluſio ꝙ ad collegiuꝫ ſeu capitulum vbi eſt eccleſia collegiata.de quo etiam per gloſaꝫ in.c. ea noſcitur.de his que fi.a prela.de iſto eſt deci.rote in nouis. clxij.que incipit. Item de collatione prebendarum et ibi tenet collector ꝙ in eccleſijs collegiatis inferioribus ⁊ nō cathedralibus de iure cōmuni ſpectat receptio canonicorum et collatio prebendaruꝫ ad capl'm.per.c.ex inſinuatione. de ſymo.c.cum in eccleſia.j.e.li.de pben.et.c. ex tranſmiſſa in fine.de renūtia . In cathedrali autem eccleſia eſt diuerſitas .aliq̄ dicunt ꝙ ſpectat ſimul ad epiſcopum et capitulum.alij ꝙ ſolum ad epiſcopum de conſilio vel ſm alios de cōſenſu capituli.pro primis facit.c.regenda all'.cuꝫ ſimilibus.et ſic ſeruat Leodij. Pro alia opinione facit.c. nouit.de his q̄ fiūt a prela. De iure ſpeciali ad alterum tm̄ .puta capitulum tm̄ vel epiſcopuꝫ tm̄ poteſt ſpectare.et ita Colonie ſoluꝫ capitulū confert.videtur igitur eccleſiarum conſuetudo hoc caſu attendenda . Eſt etiam aduertendum ꝙ textus et concluſio dicunt de rogato et inducto . ꝙ differentia eſt inter rogare et inducere . quia rogat qui precibus aliquem pulſat. inducit qui ꝓmiſſionibus aut minis aliquem impellit. neutrū tñ eſt licitum in beneficialibus. de quo in. c. tuam de eta. et q̄. et in. c. ordinatiões. j. q. j.

Secūda con. Idez in grauāte collatorē aut clericum pñtandi ius habentez ex eo ꝙ eligere recuſat aliquē. De collatore patet in. c. ſi poſtq̄. in ſi. ⁊. e. De patrono clericū preſētantem eſt hic. g. verbi alios in fine quā tenet arch. et Jo. mō. et Guil. et Gar. quia clericoꝝ pñtatio dicitur quaſi electio. ꝑ ea q̄ notantur in c. dilectus de offi. le. Itē habꝫ h tex. etiaꝫ locū in poſtulāte. ꝓ q̄. c. in cauſis. ē. e. Ex q̄ patet ꝙ ꝯſtitutio penalis in fauorē ecc̄iarū ꝑncipaliter inducta. licꝫ partim ſit odioſa. tñ cōſiderato eo ſuꝑ q̄ ꝑncipaliter intēdit diſponere iudicatur fauorabilis. et extendit ad aliū caſū ī fauorē ecc̄iarū. Sił' dictū fuit in. c. vt circa. ē. e.

Vltima con. Hꝫ locuꝫ iſta cōſtitutio ſiue quis grauet dictas ꝑſonas ꝑ ſe vel aliū in rebꝰ aut ꝑſonis. aut ipoꝝ ꝯſanguineos etiaꝫ laicos. aut monaſteria ſeu ecc̄ias ipas. Probatꝰ hic iuncta. g. verbi alios. qꝛ q̄ ꝑ aliū facit ꝑ ſe facere videtur. qđ verum dicit. g. in his q̄ ꝑ alios fieri pñt. ſecus in alijs quēadmodū ē ad vlteriū ſm. g. Et breuiter ſi ꝯſideramus effectū naturalē actꝰ nūꝗ̃ dicitur facere ꝑ ſe qui facit ꝑ aliū. nūꝗ̃ eñ ſaciabitur q̄ ꝑ aliū ꝯmederet vel biberet. Si aūt conſideramꝰ effectū ciuilē qui ex facto oritur. tunc tenetur quis de eo quod facit per aliuꝫ cui id mandauit faciendū ac ſi feciſſet ꝑ ſe ipm. et ſic faciendo per aliuꝫ adulterari vxorē alicuiꝰ tenetur iniuriarum ac ſi per ſe feciſſet. Ita tenet Bart. in. l. i. § deieciſſe. ff. de. vi ⁊ vi arma. ⁊ ita concludit hic Domi. Et an mandatarius puniatur hac ꝯſtitutione. Gl. h in. verbo alios tenet ꝙ ſic. et ſeqtur archidi. licꝫ Jo. mō. dicat contrarium. Pro concordia. dicit Pe. de an. Aut mandatarius ſcit qualitatem facti. et ſic incurrit penam huius conſtitutionis. ita procedit glō. Aut ignorat qualitatem facti. et ſic non ligatur ꝗuis factum in ſe ſit malum. arbitrarie tñ punietur ſm euꝫ. et ſeqtur Jo. imo.

Item nota ꝙ hec conſtitutio inducit aliqua ſpecialia. vnum eſt ꝙ laicum percutiens conſanguineum alicuius electoris eſt excōmunicatꝰ vt hic in glō. verbi conſanguineos. Scđo quia percutiens clericum in caſu huius. c. eſt duplici vinculo excōmunicationis ligatus. primo ex ca. ſi quis ſuadēte. xvij. q. iiij. ſecūdo ex ſententia huius. c. et ſic neceſſaria eſt etiam duplex abſolutio. vt in c. cum pro cauſa. de ſenten. excōmu. Tertium ſpēale ꝙ perſequens clericum eſt excōmunicatus. licet euꝫ nō ſpoliat nec ei inijciat manum vt h patet

Enerali hac conſtitutiōe cauetur vt omnes qui regalia cuſtodiam ſeu gardiam aduocationis aut defenſiōis in eccleſijs monaſterijs aut alijs pijs locis de nouo vſurpant. et bona eccleſiarum monaſteriorum aut locorum ipſorum vacantiuꝫ occupāt Item clerici monachi et alie ꝑſone eorūdē locorū id ꝓcurātes ſūt ipo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

facto excōicati. Clerici āt q̄ talia facie͞tib⁹ ſe nō opponunt ꝓut debent eo tempore quo predicta ſine debita contradictione ꝑmittunt. aliq̄d ꝑcipere de prouentibus eccīarum et locorum eorūdem prohibentur. Illi vero quibus ex fundatiōe aut antiqua conſuetudine dicta iura in locis premiſſis cōpetunt ab eorū abuſu per ſe et ſuos miniſtros abſtineant. et ea que non pertinent ad fructus ſeu redditus tempore vacationis non vſurpent. nec bona quoruʒ cuſtodiam habēt. perire permittāt ſed fideliter conſeruent.

Pria con. De nouo vſurpantes regalia cuſtodiam ſeu ius patronatus. aut aduocationem eccīarum vacantiū. aut ipſorum bona. et id ꝓcurantes fieri. ſi ſunt de illis eccleſijs ſunt excōicati. Probatur hic in ꝑma parte textus. Et habentur hic nomina diuerſa obſcura aliq̄s regiones reſpicie͞tia. De quibus dicendum vt hic. in glō verbi regalia. Uel ſm arch. regalia ſunt ea q̄ reges capiunt vacante eccleſia. que poſt ordinationem eccleſie percipiūt prelati et non rex. Cetera auteʒ nomina ſiue ſynonima ⁊ ius patronatus ſignant. qd ſm diuerſas regiones diuerſa ſortiūt noīa ſm glō. et de iſtis habetur in. c. ij. ſ. de re. eccle. non alie. et. c. venerabilē. ſ. eodeʒ titulo. Et comprehendit hʒ conſtitutio omnes maſculos ⁊ feminas. de quo in glō. ij. Et quis de nouo dicitur vſurpare. vid. hic. g. verbi de nouo. Itē ſi quis bona eccīe nō vacantis occupat. ceſſat hec ꝯſtitutio. ſed locū hn̄t iura antiq̄. videlʒ. c. cum ſit. et. c. conq̄ſtus. de fo. ꝯpetē. ſm Joh. an.

Secūda cō. Clerici et ꝑſone eccīarum debent ſe opponere pro ipſarum defenſione alias ſubiacent huic pene. Probatʳ hic in tex. iūcta. g. verbi opponunt. ⁊ in. c. ſi quis pſbroꝝ. de re. eccle. non alienan. Et eſt pena non opponētiū ſe. quia eo tempore quo ſe non opponūt prohibentur aliqua recipere ab ipſis eccījs. etiam victus et veſtitus. qui enim nō laborat non debet manducare. l. ſicut. ff. ſi ex noxa cauſa agatur. ſm arch. Genſ. et Joh. de fautu. Etſi contra hanc prohibitionem aliquid receperint peccāt mortaliter. et tanq̄ trāſgreſſor canonis puniri debet. Et quis dicitur tranſgreſſor canonis. et que ſit pena eorum. vid. in glō. verbi inhibemus. ad quam omni die ſolet fieri remiſſio q̄ dicit. ꝙ ille eſt tranſgreſſor canonis q̄ venit contra canoneʒ ꝓhibitionē ꝯtinētē. ſecus ſi ꝯtineret cōſiliū. etſi contrauenit ex eo. quia credit romanam eccleſiam nō habere poteſtatē ꝯdendi canones. punitur vt hereticus. Si aūt illud credit. ſʒ tamē ꝯtrarium facit. ꝗ ſic ei placet. eſt deponendus ſm gloſam. quod verum ſm Joheʒ de imo. in cle. j. de eta. et quali. ſi tranſgreditur in contemptum canonis ſcienter etiā vna vice tm̄. argu. c. cuʒ illorum in fine de ſentē. excōmuni. c. finali. de exceſ. prelatorum. ſecus ſi ex negligentia aut per erroreʒ. aut ſimili modo veniret contra canonem. tunc non deponeretur niſi plurib⁹ vicibus trāſgreſſus fuiſſet legem. argumento. c. preterea. infra. de iure patronatus De quo hic plene Dominicus et per Hoick. in. c. dudum. ſup̄ eodeʒ titu. Nec habet locuʒ hec ꝯſtitutio in monachis.ʼquia hec conſtitutio in hac parte de eis nō loquit̄. et ꝙ eſt penalis nō eſt extendenda ſm̄ archidi. Et q̄liter clerici debent ſe opponere. dicit archidi. ꝑ poſſibilitate ſua inuocando brachiū ſeculare. aut denūciando iudici ſeculari. nec tn̄ corporaliter ſe opponere. etſi ſeq̄tur pugna et aliqui moriant̄ mors eis non imputatur. ar. l. qm̄. C. ad. l. iuli. de vi. publi. vel pua.

Vltima con. Ex fundatione aut antiq̄ cōſuetudine p̄t quis habere cuſtodiā fructuū ecc̄ie vacātis. aut fructus ipiꝰ percip̄e. Talis tn̄ debet diligēter ab eorū abuſu abſtinere. Probatur h̄ in fine tex. iūcta. g. verbi fundatiōe. que dicit ꝙ fundans ⁊ dotans eccleſiā p̄t de licentia et ꝯſenſu epi ſtatuē vt fructus ipſius ecc̄ie qn̄ vacat ſuos faciat. qḋ veruꝫ. qn̄ tempore dotationis illud onus imponit. quia poſtea ex interuallo etiā tp̄e traditionis dotis iſtud non p̄t ſm̄ Joh. an. ar. c. preterea et que ibi habent̄ i glō. fi. ſ̄. de teſti. co gen. Dicit etiā. g. in verbo fūdationis. ꝙ ex cōſuetudine p̄t q̇s habere iura. de quibꝰ hic i tex. ſed non valet cōſuetudo ꝙ quis poſſit ea de nouo vſurpare. vt hic patet. Et qualiter ſe debeat habere ille qui habet hmōi iura patet hic in fine. quia ea que non ſunt de fructibus aut redditibus vt ſunt ſilue cedue non tamen apte ad cedendū. ſtagna piſcium que nōdum ſunt in ſtatu vt piſcari debeant. et theſaurꝰ eccleſie non debet vſurpare aut percip̄e. Et que ſit differētia inter redditus et fructus. vide hic in glō. fi. quia omnis fructus conſiſtit in redditu ſed non econtra.ʼquia partus ancille non eſt in fructu. vt in. l. i pecudum. ff. de vſu. Inſti. de re. di. §. in pecudum. verſi. partus. ſed bene appellatione redditus continetur. vt in. l. deducta. ff. ad trebelli. et facit h̄ differentia ad litteras conceſſas ad beneficia ⁊ ſtatuta ſm̄ Domi.

l

Icet canon alexādri tertij in. c. cum in cunctis. §. inferiora. ſupra eod. titulo ſtatuat. ꝙ nullus ad eccleſiaꝫ parochialem promoueatur. niſi attingat viceſimumquintum annum. et ſcientia et moribus ſit cōmendandus. et niſi monitus infra annum ad ordinem ſacerdotalem fuerit ꝓmotus. poſſet amoueri. Quia tamē plures negligunt obſeruate ipſum. papa iuris executiōe adiuuare ipſū volens. Statuit. vt nullus ad eccleſiam parochialeꝫ aſſumatur. niſi ſit idoneus ſcientia. moribus. et etate. etſi de cetero conferatur alicui non attingenti viceſimumquintum eccleſia parochialis. collatio eſt nulla. Aſſumptus etiam ad parochialis eccleſie regimen debet in ipſa eccleſia perſonaliter reſidere. et infra annum a tempore commiſſi regiminis numerandum ad ſacerdotium ꝓmoueri: ⁊ niſi infra illud tēpꝰ promotus fuerit. ipſo iure eccleſia ſibi commiſſa priuatus eſt. etiam nulla premiſſa monitione Super reſidentia autem facienda perſonali ad tēpus poteſt diſpenſare ordinarius ſi ſibi videbitur ex cauſa rationabili. Hoc dicit

Pria con. In ꝓmouēdo ad eccleſiā parochialem requiruntur tria.videlicȝ etas xxv. annoꝝ.mores et ſciētia. Probaṫ in in.c.cū in cūctis in pn̄.et in.§.inferiora.ſ.e.ti.et hic in pnc.Vn̄ videṫ ꝙ etiā hn̄s ordinē ſacerdotalem anq̄ attingat xxv.annū nihilominꝰ inhabilis ad parochialē ecc̄iam.et ſic tȝ g.penul.in.c.ei cui.ꝭ.de p̄ben.facit.c.ꝭ.primū.qḋ copulatiue de etate et ſacerdotio loqtur.que aūt etas reqriṫ ad alia bn̄ficia.dixi in.c.ſi eo tēpore.ſ.e.li.de reſcrip.

Secūda cō. Collatio parochialis ecc̄ie fc̄a nō attingenti annū xxv.ē nulla.nec cuȝ minori vt hmōi habere valeat ecc̄iam diſpenſare p̄t alius a papa. Prima ps ꝓbatur hic in verſ.decernētes.et in hoc ſuppleṫ hic id qḋ habetur in alꝰ.§.inferiora.vbi etiā ꝓhibetur minoribꝰ ꝯferri parochialis ecc̄ia.n̄ decernitur collatio facta irrita ꝓut facit hec cōſtitutio. Et idō hec ꝯſtitutio ad futura tm̄ extendiṫ ꝛ non ad p̄terita. qḋ īſinuat verbū de cetero. Et an pendentia reſpiciat vide hic.g.verbi de cetero.ad quaȝ ſolet fieri remiſſio q̄ etiā tenȝ ꝙ aut noua ꝯſtitutio diſponit de ordinatione negotij.aut ꝯtractꝰ.et ſic non reſpicit pendentia aut ordinationē ꝓceſſꝰ aut ſn̄ie ꝛ ſic reſpicit pēdētia q̄ ad ꝓceſſū adhuc faciēdū.nō autē q̄ ad factū ī cā.hoc eſt reſpicit futura ſi bn̄ inſpiciatur.ꝓut regulariē ꝯſtitutōes ſolent.l.leges et ꝯſtōnes.C.de legi.c.ij.et fi.ſ.de ꝯſtitut.de q̄ hic plenꝰ ꝑ Jo.an.Et ſeruāda ē h̄ g.et.g.ij.in cle.vnica.de teſti.q̄ ē ſingularis.Scd̄am partē tenȝ.g.verbi carere dicens.ꝙ epī in etate nō pn̄t diſpenſare.facit.c.ꝑmittimꝰ.ꝭ.ḋ eta.et qli.et idem tenet.g.in cle.vnica.ḋ offi.vica.ſuꝑ verbo etate.q̄.g.cōiter tenētur.licȝ archidiacō.tenet contrariū.

Tertia cōclu. Eodeȝ mō nulla ē electio.poſtulatio aut q̄uis prouiſio ecc̄ie parochialis facta.de minori.xxv.ānis. Iſtā concluſionē tenet hic Domi.et ꝓbat hic tex.dū ꝓhibet aſſumptionē in pncipio.et ſic de qualibȝ aſſūptione videṫ loqui.et eodē v̄bo vtitur in verſi.is etiaȝ et facit.quia hec ꝯſtitutio venit declaratiue ꝛ ſuppletiue.ad decre.cū in cūctis in.§.inferiora.ſ.e.Sȝ ille tex.p̄t aptari ad quēlibet modū ꝓuiſionū beneficij ergo etiā h̄ tex.ꝑ nō.in.c.is q̄.ꝭ.e.ti.

Quarta cōclu. Promotus ad ecc̄iam parochialē debȝ in ip̄a ꝑſonaliter reſidere.et infra annū ad ſacerdotij ordineȝ promoueri. Probaṫ hic in verſi.is etiam qui. Et dicit h̄ arch. ꝙ illud verbū reſidētie ciuiliter eſt intelligendum. non amare vt nūq̄ inde poſſit diſcedere.vt in.l.ſi cui.ff de ſerui.cum ſimilibus.qui etiam dicit ꝙ reſidere in eccleſia eſt eccleſie deſeruire.parum enim eſt reſidere.niſi reſidens curam habeat eccleſie.in qua perſonatum vel beneficium habet.vt in.c.quia nōnulli.de clericis non reſidenti.et de iſto dixi in.c.finali.ſupra.de reſcript.eo.libro.De iſto anno quādo incipit currere.dicit gloſa verbi annū h̄ ꝙ a tempore habite poſſeſſionis pacifice.nec currit iuſte impedito vt patet in.c.commiſſa.ꝭ.eodem titulo. Item an quis p̄t cogi ad ordines vi.hic nōbilē diſtinctionē.i.g.verbi priuat⁹ ⁊ de regularib⁹ qūo ꝯpellūtur.vid.in cle.ne in agro.§.penul.de ſtatu regula.

Quinta con. Ad ecclām āt parochialem p̄t eligi et p̄ntari in minorib⁹ dūtarat ꝯſtitut⁹ ordinib⁹.a tali etiā pōt impetrari et eidem p̄t ꝯferri. dūmō ad omnes ordines ꝓmoueri valeat ſtatutis a iure tp̄ibus. Probatur h̄ ꝯclō q̄ ad p̄ntatiōeꝫ i.c.ij.§.de inſti. Qꝫ talis p̄t impetrare ecclām parochialē habet̄ in.c.ſi ꝓ pauperib⁹.§.de p̄ben. Qꝫ etiā in minorib⁹ ꝯſtitutus eligi p̄t ad ecclām parochialeꝫ tenet archid.in.c.cū ex eo.§.eo. Joh. cal.in.c.dudū.§.ē.e. Pe.de an.hic et Domi.ꝑ hūc tex.et.c.ſtatutuꝫ.§.e.in quib⁹ artat̄ ad recipiēdos ordines maiores infra certū temp⁹.ergo nō habē n̄citat̄.et loquūtur hec iura i electo.alias nō faceret ad titulum. Glō.tn̄ hic i verbo care.tenet ꝯtriū et.g.in.c.ſi ꝓ paupib⁹ all'.ſed p̄ma opinio hodie videt̄ obſuari. Nā ſi ꝯtrariū diceret̄ ſequeret̄ ꝙ ꝓmouendus ad ecclām parochialē ſꝑ prius aliud bn̄ficiū habē deberet.alias eē ad maiores ordines ꝓmoueri non p̄t.vt legit̄ ⁊ nō.in.c.ij.⁊ in.c.cuꝫ ſm s̄.de p̄ben.

Vltima con. Niſi ad parochialē ecclām ꝓmotus infra annū p̄dictū ad ſacerdotium fuerit ordinat⁹.ecclīa ip̄o facto ē ꝑuat⁹. Sup reſidētia autē ꝑſonali facienda ad tēp⁹ poterit diſpenſare ſu⁹ ordinari⁹. Probat̄ hic in fi.tex. etſi non ē ꝓmot⁹ ad ſacerdotiū elapſo āno.mora ſua ē impurgabilis. ſm glō.hic in verbo priuat⁹.qđ ſꝑ procedit vbi quis incurrit penam aliquam ip̄o iure.tunc eñ non admittitur purgatio more.vt hac glō ꝓbat̄.et.g.in.c.cupiētes.§.ꝙ ſi per. in verbo expectari.§.e. Nec poſſent epi diſpenſare hoc caſu in ordine annū prorogando.niſi in caſu.c.cuꝫ ex eo.§.e.ſm gloſam hic in verbo carere. Quis auteꝫ ordinarius poteſt ſuper reſidentia diſpenſare tractat hic glō penultima que ſentit ꝙ nō ſolum epiſcopi et ſuperiores ſed eē inferiores prelati. quod intelligit Johes an.de illis qui poſſunt deſtituere.quia tales etiam poſſunt ad reſidentiam citare.et non venienteꝫ punire.vt nota.in.c.inter quattuor in fine.de cleri.non reſiden. Super non reſidentia et ordinibus ſimul diſpenſat ſolus epiſcopus in caſu.c. cum ex eo.§.eodem titul.ſm Pau.et ita tranſit etiā Dominicus qui hic plene tractat poſt archidiaconuꝫ.et Joh.an. An diſpenſatio ſit gratia aut ius.vt hic per eū. Nō finaliter ꝙ hec ꝯſtitutio locuꝫ hꝫ in eccleſia parochiali actualiter curam habente et non in ea que habitu tm̄ curaꝫ habet.vt ſi deſijt habere parochianos.ita tenet hic gloſa verbi parochialis.et ſequitur Johes de fantu. et Domic.quia hec conſtitutio exprimit verba actum denotantia et exercitium dum dicit gregis curam gerat ⁊c.ergo non ſufficit habitus. prout tenet archidia. Item habet etiā locum in vicario perpetuo eccleſie curate.vt in cle.vnica de offi.vica.

Emo deiceps poteſt alicui ꝯmēdare pl⁹ q̄ vnā ecclīaꝫ ꝑochialē.nec taleꝫ n̄ ꝯſtitutū i ſacerdocio aut etate lḡīma et niſi ipſius ecclie n̄citate vel vtilitate ſuadente. commenda legitime facta vltra ſex menſes nõ debꝫ durare ꝗc ꝙ̄ contra hãc ꝯſtitutionē factũ fuerit ē irritũ et inane.

Pͥa con. Conſtituꝰ in ſacerdotio et legitīa etate poteſt fieri ꝯmēda eccl̄ie parochialis ſi fuerit euidens vtilitas vel neceſſitas ipiꝰ. Probatur hic ī ter. Ex q̄ concluſiōe pꝫ p̄mo ꝙ maior idoneitas reqͥritur in ꝯmendatario eccleſie parochialis ꝙ̄ in rectore. qḋ ꝓbat hic ter. iūcto. c. ẜ. ꝑri. Scḋo pꝫ ꝙ non p̄t fieri ꝯmenda intuitu ꝑſone. etſi fiat nõ valet ꝑ finē huiꝰ ter. et per hoc reprobat̄ diſtinctio quã facere voluit hic. g. fi. Exemplũ igitur in q̄ p̄t fieri ꝯmenda eſt ſi forte elapſũ eſt tēpꝰ infra qḋ ep̄s poterit ꝯferre eccl̄iam. puta ſex mēſes. vt ī. c. ij. ẜ. de ꝯceſ. p̄ben. quia p̄t eã ꝯmēdare. i. deponere ſeu cuſtodiendã et ſaluãdã ꝯmittere. donec ſupior ꝓuideat. vt hic in. g. magna. in fi. vel forte ep̄s nõ p̄t aliter ꝓuidere eccl̄ie. ꝙ̄ ꝑ viã ꝯmende. vel forte ꝯmendatariꝰ meliꝰ p̄t aliq̄ bona ipſius eccl̄ie recuperare ꝙ̄ aliꝰ faceret. ar. c. ij. de feu. ī tertio rn̄ſo. p̄mo tñ non fit ꝯmēda ī titulũ vt patebit in vltima ꝯcluſiōe

Secūda cō. Sic ī pluribꝰ parochialibꝰ eccl̄ijs de iure non p̄t q̄s intitulari. ita nec plures vni p̄nt in ꝯmendã dari. Prima pars ꝓbat̄ in. c. de multa. ẜ. de p̄ben. et dixi in. c. gr̄a. ẜ. de reſcp̄. Secūda pars ꝓbatur h̄ in ter. iūc. fi.

Tertia cōclu. Hec ī eccl̄ia parochiali non collegiata ī q̄ etiã facta ꝯmenda ad ſex menſes durabit ſolũmō. In alijs aūt p̄t fieri ꝯmenda ꝑpetuo etiam non conſtituto in ſacerdotio. Hãc concluſionem tenet hic archiḋ. et ſic iſte ter. intelligitur de eccl̄ia parochiali ſimplici et nõ collegiata. ſicut. c. ẜ. ꝑri. ar. c. ſtatutũ. ſ. e. et ſequit̄ Jo. an. Jmo. et Domi. quia enī hec conſtitutio eſt exorbitãs a iure antiq̄. qḋ ꝑmiſit perpetuo cōmendas fieri nec exigebat ſacerdotiũ. vt. xxi. q. ſ. c. qui plures. ita eſt ſtricte intelligenda. arg. c. que a iure. ſ. ḋ re. iur. l. et. c. ſtatutũ. ſ. e. de q̄ h̄ plenꝰ ꝑ Domi.

Quarta cōclu. Cōtra hãc ꝯſtitutionē facta de cetero ꝯmenda eſt ip̄o iure nulla. Probatur hic in fi. ter. Et ſic reſpicit hec conſtitutio ſolum commendas factas poſt hanc conſtitutionem per verbum deinceps in textu poſitum. Poterunt ergo electores aut patroni interim eligere aut preſentare. ſm̄ arch. ar. regule nõ p̄ſtat. ſ. de re. iur. Et ad ſciendum an ꝯmenda ſit facta ante eam aut poſt oſtendit hic Jo. anḋ. quo tempore iſtud concilium Lugdunen̄. ꝑ Gregorium. ixᵐ. fuit celebratum referēs Franciſc. Vercellen̄. dicere. ꝙ fuit obſeruatuꝫ ãno domini Milleſimo cclxxiiij. ⁊ durauit a principio maij vſq; ad auguſtum. Concilium autem Lugdunen̄. Innoꝰ. quarti fuit prius celebratum videlicet anno domini Milleſimoccxlviij. De concilio Vienenſ. vide gloſam penultimam in clemen̄. ſ. de cenſi. Concilium Alexandri tertij quod dicitur Lateranenſe fuit celebratum anno domini Milleſimoclxxix. ḋ quo notatur in. c. cum apoſtolica. de his q̄ fiunt a p̄la. Concilium generale Innocen̄. tercij. de q̄. ẜ. de deci. c. penul.

fuit celebratuꝫ anno dñi.Mccx.hec Joh.an.ad que ſolet hic ad eū fieri remiſſio

Quinta con. Quāuis eccīa ꝯmendata alicui careat prelato.durante tñ cōmēda non dicitur vacare.ꝓ quo in antiquis deciſi.ro.xxvij.Probatur h in.g.magna in.ꝟ.et.ij.q.Et ſic patet ꝙ appellatione prelati non comprehenditur ꝯmendatariꝰ. qđ nōnduꝫ ꝓ prelatorum p̓uilegijs et ꝯſuetudinibus.Patet etiā ꝙ non p̄t talis eccleſia ꝯmendata tanq̄ vacans impetrari.vt in ea.g.in.iiij.q. Et ſic patꝫ hic mirabile ꝙ eccīa non habꝫ prelatum et tñ non vacat. ſed Joh.de lig.dicit ꝙ vacat quo ad aliquid. quia prelato caret.quo ad aliquid non vacat.quia impetrari non pōt nec conferri ꝑ ordinarium.vt in.vi. q.eiuſdem.g.Et quid ſit officiuꝫ cōmendatarij.patꝫ in eadē .g.in .iij.q. quia cuſtos tm̄ ē eccīe et fructuū.et ſequitur Joh.de.imo .et Dñicus ꝑ dictum.c.que plures

Vltima con. Predicta omnia ſunt intelligēda quando in titulum ſit ꝯmenda. ſecꝰ ſi ad cuſtodiam eſſꝫ facta .Ex quo patet ꝙ duplex eſt ꝯmenda .Vna ꝺ̄ qua in hoc tex.que videlicet ſit in titulum.et hanc facere pōt ſolus ep̄us quia contra ius eſt.cum de iure q̄libet eccīa debet habere ſuū prelatuꝫ vt in.c.cum non ignores .de p̄ben. et ergo non p̄t fieri niſi ex euidenti nc̄itate aut vtilitate eccīe.et ſic ſolū permittitur ex ep̄orum diſpenſatione.ꝑ.c.diſpenſationes.ꝟ.q.vij.ſm̄ Innocē.et Hoſti.in.c.ſi conſtiterit.ꝺ̄ de accuſa.et.c.duduꝫ.ij.ꝺ̄.e.Ideo dicit Joh.an. qđ ꝯmendabile eſt non fieri ꝯmendas.hec etiam cum ꝑmittitur.fieri debet infra tempus quo ep̄us cōferre poteſt eccleſiā .poſtea aūt non.vt hic in fiñ.g.magne. Alia aūt eſt ꝯmenda que ſit ad cuſtodiaꝫ et hec etiā per inferiorem fieri pōt. etiā poſt tempus pretactuꝫ. Nec expirat ꝑ lapſum ſex mēſiū.imo durat donec ſuperior prouideat de eccīa vt hic in fine magne.g. De materia ꝯmende vide Inno.in.c.ſi ꝯſtiterit. de accuſa.et hoſti.in.c.dudū.ij. ꝺ̄ .e. et doc.hic

Cupientes periculoſis animarum vacatiōibus occurrere.romani pōtifices plura vtilia ſtatuerunt in.c. q̄ ſit.ꝺ̄.e.ti.de pñtanda electione electo de petendo ipſius conſenſum. et adhibendo.et ꝺ̄ petenda confirmatione que hic papa cōfirmat declarat et moderatur ſtatuens in p̓ma parte.ꝙ licet in.c.q̄ ſit.ꝺ̄.e.dictuꝫ ſit ꝙ electus poſt conſenſum preſtituꝫ infra tres mēſes teneatur petere electionis ſue confirmationem.tñ quia in his qui a ſede ap̄lica cōfirmationem petere habent locorū diſtantia aut vicinitas maius aut minꝰ tp̄s exigit. Ideo vult ꝙ omnes electi eccleſiarum cathedralium aut regularium qui propter īmediatā ſubiectionem aut appellationem a ſede apoſtolica habent petere ꝯfirmationeꝫ debent infra vnum menſem poſtq̄ electioni ꝯſenſum dederunt vel poſt q̄ ipſius notitiam habuerunt .ſi debito tēpe pñtata eis non fuiſſꝫ.ad ſedeꝫ ap̄licam iter arripere.Et hoc tp̄e elapſo.etiāſi iter nō arripuerūt poſſūt īfra tp̄s arbitrariū ſe.ap.adire ꝛ ꝯfirmationē petē.Debent autē ꝯparere apud ſedē ipam ꝑſonaliter cū omnibus actis ⁊ munimentis iuribus et ꝓceſſibus negotiū electionis ꝯcernentib⁹. Hoc dicit uſqꝫ ad §. Qđ ſi per viginti

Prima con. Electus in cathedralib⁹ et regularibus ecc̄ijs. ſi a ſede aplīca ꝯfirmationē electōis petē teneaṫ infra menſem iter arripiat ⁊ ꝑſonaliter cauſā cum actis et munimentis omnib⁹ ꝓſequatur. Probatur hec concluſio ħ in tex. Et ſic in hoc caſu mutatū eſt id qđ habetur in.c.ꝙ ſit in fi.ꝺ.e.ti.et li. In alijs aūt electis ꝑ quoꝝ mortē ecc̄ia nō diciṫ viduatā et qui non hn̄t ꝯfirmari a papa ſeruādus eſt ille tex. in.l.ſcim⁹ C.de teſta. Et ꝯputatur iſte menſis a tpe p̄ſtiti ꝯſēſus. aut a tpe q̄ elect⁹ certam notitiā habuit electionis ꝺ ſe facte. vt hic. de q̄ in.g. verbi notitiā. que dicit ꝙ tunc diciṫ q̄s habere certā et indubitatā notitiā alicuius rei qn̄ pn̄s fuit vel auctenticā lr̄am de ea re recepit vel homines fidedigni id referunt. nec cuilibꝫ referenti credere tenetur. quā.g. Dominic⁹ dicit nōndā. quia ad multa facit. et iūge.g.in cle.cām in.verbo plena.e.ti. Licꝫ aūt ꝑſonaliṫ in caſu tex. noſtri ad curiaꝫ venire teneaṫ electus. pōt tn̄ ꝑ ꝓcuratorē electionis ꝯfirmationē petere. ſm̄.g.hic in verbo petē. Cū quib⁹ aūt actis et munimentis debeat ꝯparere. patꝫ hic in.g.verbi ꝯtingentib⁹ et duab⁹ precedentib⁹ quia omnia iura reſpicientia negotium electionis appellationis aut deuolutionis teneṫ portare ad curiaꝫ. Itē et diſpenſationē ſup defectu natalium ſup pluralitate beneficioꝛū et et ſimilib⁹. qđ verū ſi de hoc fuit exceptū ꝯtra electuꝫ. alias ſecus. quia nō tenebitur diuinare ſup obijciendis de nouo. iuxta formā.c.vt circa ꝺ.e. Ex qua.g.nō ſingulariṫ ad intellectū multoꝛū iurium. ꝙ vbicūqꝫ aliq̄s artaṫ venire ad cauſā plene inſtructus ſeu cuꝫ actis et munimentis intelligitur illud ſup iaꝫ productis et deductis in negotio non aūt ſuper his q̄ de nouo pn̄t obijci.

Secūda con. Hꝫ autē hmōi electus poſt dictū menſē tēp⁹ arbitrariū ad cōparendū in curiū. cōſiderata vicinitate et diſtātia locoꝝ. Probatur hic in verſi. et ex tūc. iūcta.g. in eodē verbo. in pnci. Et arbitrabitur iudex hoc caſu temp⁹ ſm̄ dietas vulgares nō ſm̄ legales. ſi appareāt ibi vulgares. alias ſm̄ legales. dummodo hoc patiaṫ q̄litas loci et ſtatus cauſe. ſm̄.g.hic in verb. ꝯmode et ꝯcoꝛ. Jo.mō.et archi. Prius eñ recurrendū ē ad ꝯſuetudinē loci et poſtea ad legē. ſm̄ Pe.de anco. Patet etiā hic ꝙ ex diuerſitate locoꝛuꝫ diuerſū ius ſtatuitur. qđ verū ē qn̄ a legiſlatoꝛe certum tēp⁹ nō ſtatuiṫ ſꝫ arbitrio iudicis reliquiṫ. ſec⁹ ſi inſpectis locoꝛū circūſtātijs certuꝫ tēpus limitaſſet. qđ in quolibet loco putaſſet ſufficere. ita intelligiṫ.l.ſupuacuā. C.de tē.i ite.reſti.pe. et voluit hic.g.verbi locoꝛum Joh.mō.et archi. et patēt exēpla ex his q̄ nōnē in.c.cū ſit rōna.ꝺ.de appel. et in.c.dilect⁹.de ꝓcura.ꝺ.

Tertia con. Predicta omnia ꝓcedunt ſi ꝯfirmatio electōis cathedralis aut regularis ecc̄ie ꝓpter appellationē aut īmediatā ſubiectionē ꝑtineat ad ſedem apoſtolicā. ſec⁹ ſi ꝓpē remiſſioneȝ iudicis aut aduocationē ſūmi pōtificis. Probat̄ hic in textu iūc. g. verbi imediata ſubiectio. in verſi. Itē ſcias ꝛc. Et ſic patet ꝙ duo ſūt modi ꝑ q̄s negotiū electionis de iure in curia habȝ tractari. ſ. immediata ſubiectio et appellatio ab electione ad papā inēpoſita ſm formā. c. q̄uis. ⁊. c. vt circa. ſ. e. ⁊ cle. cām. e. ti. tunc em̄ ex nc̄itate in curia tractari debȝ negotiū electionis. q̄ caſu locū habet hec ꝯſtitutio. ſecꝰ ſi adiret̄ papa ſola partiū voluntate aut iudicis relatione. ſm. g. allē.

Ultima con. Eodeȝ mō obſeruāda eſt hec decre. in ꝓuiſione ⁊ in electo ꝯfirmato. ſi appellatū fuit ab ipſius ꝯfirmatione. ſicut obſeruāda eſt in electiōe. Probat̄ hic in. g. verbi electi. qđ veruȝ ē in his q̄ pn̄t aptari ad ꝓuiſionē ſeu collationeȝ. vt ꝙ recipiat iter infra menſē et ſe p̄ſentet dn̄o pape. non aūt q̄ ad pn̄tationē ꝓuiſiōis proviſo aut quo ad ꝯſenſꝰ p̄ſtationē. ꝙ tēpꝰ ſtatutū non eſt infra qđ ꝓuiſi teneant̄ ꝯſentire. ſȝ p̄figitur a collatore. c. ſi tibi abſēti. j. de p̄ben. Nec etiā habȝ ꝓuiſꝰ cōfirmationē petē. quia ſuperior ꝓuidendo ꝯfirmat ſm Pau. et eſt. g. in verbo ꝓuiſionē in. c. j. ſ. e. Ex glō verbi ꝑiculoſis eſt notādū ꝙ ceſſante cā impulſiua legis non ceſſat ꝓpterea lex. ſecꝰ ſi ceſſat cā finalis. ita intelligitur. c. cū ceſſante. de appel. facit. l. j. ff. de poſtulan. Eſt etiā hic pulcra. g. in verbo malignātiū. oſtēdens intellectū illiꝰ qđ dicit̄. ꝙ reoꝝ eſt fugē. vt in. c. nullꝰ. iiij. q. iiij. in. l. ꝑperandum. C. de iudi. et notat̄ in. c. cauſā q̄. ſ. de do. et cōtu. Nā vt dic̄ g. illud verū eſt legitimas exceptiones opponēdo et veras. non aūt malicioſe et fraudulent̄. niſi habēt ius in p̄ncipali. tūc em̄ malicias et cauillationes aduerſarij p̄t ꝑ alias repellere et ſic fugere. et ſic ſentit. g. ꝙ vbi q̄s habȝ iuſtā cauſā in p̄ncipali tūc p̄t licite ꝑ fraudē et maliciā aduerſariū repellere. facit. g. ī dicto. c. nullus. q̄ dicit ꝙ aduocatꝰ ſi habȝ iuſtā cauſam licite p̄t decipe aduerſarios et de hoc ꝑ Jo. de imo. in. c. j. de mu. peti. et plenꝰ hic Domi.

Quod ſi per viginti dies poſt lapſū menſis et tēporis arbitrarij electꝰ perſonalit̄ cōparere et electionis ꝯfirmationē petere ꝯtēnat nulla ſubſiſtēte iuſta cā aut licet iuſta ſubſit cauſa. tn̄ illas infra dictos viginti dies nō ꝓpoſuit coraȝ papa. aut deputatis ab eo. nec infra. xx. dies poſt ꝓpoſitionem eius eā n̄ ꝓbauit. nulla excuſatione veriſimili allegata et admiſſa. aut ſi iuſta cauſa ſbito tp̄e propoſita eſt et probata. tn̄ infra tēpꝰ p̄dictū non miſit ꝓcuratorē ad omnia ſufficiēter inſtructū. aut ſi miſit ꝓcuratorē ſȝ ceſſante iuſta cā eum a perſonali cōparitione excuſās. non p̄ntauit ſe ipm ꝑſonaliter ſedi ap̄lice. In his caſibus electio ip̄o iure eſt nulla. et electus omni iure ꝑ electioneȝ q̄ſito ip̄o iure eſt ꝓuatus. Electꝰ autē ꝑſonaliter ꝯparens in curia. aut ꝑ ꝓcuratorē eo iuſte impedito. ſi non poꝛtauerit ſecū acta. iura et munimenta negotij. talē patietur penaȝ. ꝙ extra curiā niſi ex iuſta cauſa ad ea ꝓducēda nullā habebit dilationē Hoc dicit vſqȝ. §. adhuc. Et ſic penā cōtinet electi nō ꝯparentis cū actis ſuis ſm. g. ſcđam hic.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Prima con. In q̄nqꝫ caſib⁹ h̄ expſſis pͥuatur om̄i iure q̄ſito elect⁹ et.g.j.h ui⁹.§.enumerat iſtos caſus et patēt ex textualib⁹ ſupra dictis

Secūda con. P⁹ mēſē et arbitrij tp̄is de q̄ in.§.ſ̄.primo lapſum ꝑ xx.dies in curia expectat⁹.ſi pſonaliter nō ꝯpareat elect⁹.omni iure per electionē q̄ſito eſt ip̄o iure pͥuat⁹.vt hic in p̄mo caſu tex.et ſic dat̄ hic vltra dilationē arbitrariā alia dilatio determinata.qḋ fit eq̄tate ſuadente.ꝙ iudex poſt lapſū ꝑemptorij nō debꝫ nimis feſtinare.c.cū Bertol. de ſen.et re iudi.l. ſi finita.§.ſi forte. ff.de dāno.īfec.Nūqꝫ eē hoc fit ꝓpē maliciā rei ꝯuincēdā.vt i.c.pur.de do.et ꝯtu.Et eſt ꝯclō vera etiāſi electꝰ ꝑ vnum diē poſt dictos.xx.dies ꝯparēt in curia.ꝙ pͥuat⁹ eſt omni iure ſuo.exq̄ eñ ſtatim elapſo tp̄e cōmiſſa eſt pena ip̄o iure .non p̄t purgari poſt tēp⁹.vt hic in.g.verbi expectati. Un̄ patꝫ ꝙ vbicūqꝫ pena ē impoſita a iure .ſeu excutio facta a lege.ibi non eſt locus purgationis more. Idē ſi facta iā ſit ab hōine.l. q̄ ob rē.ff.de ꝯdic.indebiti .ſm Jo. de fauen. Itē iſta dilatio.xx.dierū ē ꝯtinua et in ea currūt dies feriati ⁊ nō feriati.vt hic in.g.verbi ꝯparere quā nō.ꝙ idē in alijs dilationibus de q̄ ꝑ Inno.in.c. vltra tertiā.in fi. ſ̄.de teſti.doc.in.l.j.C.de feri. Itē ſi cōparet elect⁹ ī.xx.dies et recedit illicenciat⁹.adhuc locū habet pena. vt in.c.g.verbi ꝯparē in p̄nci. Nūq̄ eñ debꝫ q̄s recedere a iudice ſine iudicis licentia.alias cōtumax cenſet̄. ac ſi non veniſſet . Ideo cauti ꝓcuratores faciūt ſcribi in actis ꝙ de licentia iudicis receſſerunt.de quo in c.j.ſ̄.de iudi.

Tertia con. Tenet̄ aūt elect⁹ ꝯparere etiāſi eligentes aut opponentes nō curauerūt ad curiaꝫ venire.prout ꝓbat̄ hic in tex.iūc.g.verbi opponentes.q̄ dat rōneꝫ quia in caſu electiōis p̄t ꝓcedi nō obſtāte abſentia aduerſarioꝝ.vt in.c.j.ſ̄.e.ti.Ex quo patꝫ ꝙ vbicūqꝫ p̄t ꝓcedi ad aliquē actū in abſentia aduerſarij.tenet̄ ꝑs citata ꝯparere etiā aduerſario non ꝯparente.qḋ nōdū .et concor. Jo. mona.et archi.

Quarta con. Non cōparens ī curia infra predictū tēp⁹ .xx.dieruꝫ excuſatur a pena hui⁹.c.ſi īfra illos dies allegauerit⁊ infra dies xv.ſibi ꝯſtitos ꝓbauerit in curia iuſtā cām impedimēti. Probat̄ hic in verſi.de q̄. Un̄ ad tria tenet̄ impedit⁹ ꝑſonalitē ꝯparere in curia Primo eñ tenetur allegare impedimētuꝫ in curia non eñ ſufficit quē eē impeditū .niſi alleget impedimētū.c.ſi iuſtus.de appella.c.q̄relā.ſ̄.e.et hoc caſu ꝑ ꝓcuratorē ſufficiētem id facē debꝫ.et non ꝑ ſimplicē nūciū.ſm archidi.et Joh.an.ſup.g.verbi ꝓpoſito. Scḋo tenet̄ ꝓbare īpedimētū iuſto tp̄e.ꝙ infra.xv.dies ꝑ iudicē aſſignādos p⁹q̄ꝫ admiſſa ē cā allegata ad ꝓbandū. Un̄ patꝫ ꝙ exceptio nō eſt ꝓbāda anq̄ꝫ ſit admiſſa ꝑ iudicē tanq̄ legitima.ꝑ tex.hic dū dicit.ſi admittēda videbit̄.qḋ verū niſi iudex admiſiſſet eā cū ꝓteſtatione ſi de iure debeat admitti.iuxta practicā.c.cū cōtingat.ſ̄.de offi.dele.et ita q̄tidie iudices admittūt poſitiones et articulos ad rñdendū et ꝓbanduꝫ ſaluo iure imptinẽtium Itẽ patʒ ꝙ hi xv. dies debent ꝯcedi cũ miniſterio iudicis. aliud eſt in exceptiõe excõicatiõis ꝓpoſita. q̄ infra. viij. dies a tpe admiſſiõis ꝓbari debʒ. vt in. c. pia. ḋ excep. j. ꝑ qḋ videret̃ ꝙ hi xv. dies poſſent ꝑ iudicẽ abbreuiari. ex q̄ cuʒ miniſterio iudicis dant̃. ar. nõtorũ ꝑ. g. et doc. in. c. cuʒ ſit romana. ḋ. de appel. et in regula indultũ. j. de regu. iuri. cui⁹ tñ ꝯtrariũ tenet hic. g. i verbo viginti. cũ q̄ ſic ſimplicit̃ trãſeũt Io. mõ. et archi. de q̄ hic pleni⁹ Dominic⁹. Et aduerte ꝙ iſtud impedimentũ plene eſt ꝓbandũ. qḋ eſt hic ſpẽale. ex q̄ hic de magno ꝑiudicio agitur. alias ſufficeret ſemiplena ꝓbatio aut iuramentũ. c. q̄relaʒ de ꝓcura. et ſentit h̄ Pe. de anco. Tertiũ ad qḋ tenet̃ hic elect⁹ impedit⁹ ẽ. ꝙ certo loco id eſt apud ſedẽ aplicam tenet̃ ꝓbare impedimentũ ſuũ. Vñ nõ ſufficit in partib⁹ docẽ de impedimento hmõi. vt hic in. g. verbi apud ſedẽ. Et aduertendũ ꝙ ſi elect⁹ nõ pt ꝯſtituẽ ꝓcuratorẽ ad excuſationẽ ꝓponẽdã. ſcʒ ꝙ tenet̃ in carcerib⁹. etiã excuſat̃ a pena. Idẽ ſi ꝓcurator ꝯſtitut⁹ impedit⁹ fuit iuſte ne veniret. ſm. g. hic in verbo impedimẽto. vñ ſm Domi. poſt Pau. iuſte impedito ipo iure non currit tẽp⁹. vbi lex ſtatuẽs vtit̃ his verbis. legitimo impedimẽto ceſſãte. vt hic in. g. all'. ſec⁹ ſi lex talia verba nõ habẽt. tũc eñ currit tẽp⁹ etiã iuſte impedito. ſʒ eſſʒ reſtituẽd⁹. qḋ nõndũ ꝓ his que nõnt̃ in. c. ex rõne. de appel.

Quinta con.

Legitiẽ impeditus aut ꝓpter legitimũ impedimẽtũ a ꝑſonali ꝯparitõe excuſat⁹. tenetur ad cãm ꝯſtituere et mittẽ ꝓcuratorẽ ſufficienẽt inſtructũ. et nihilomin⁹ in caſu hui⁹. c. debʒ elect⁹ impedimẽto ceſſãte ꝑſonalit̃ comparere. alias amittit oẽ ius ſibi ꝑ electionẽ q̄ſitũ. Probat̃ hic in tex. in fi. ⁊ ad quẽ ꝑtineat tũc ꝓuiſio. tenet hic. g. i verbo ꝓuat⁹ Q: nõ ad papã qui ẽ ſupior. ex q̄ non ꝑ negligẽtiã eligentium aut delictũ eoꝝ. ſʒ ꝑ negligẽtiam electi caſſat̃ electio. et cõcor. Ioh. mõ. et videt̃ vera opinio. licʒ arch. tenebat ꝯtrariũ. vt refert. ita obſeruat curia.

Vltima con.

Elect⁹ ꝑſonalit̃ aut ꝑ procuratorẽ eo legitime ĩpedito ꝯparens in curia ſine actis et munimẽtis tali punit̃ pena. ꝙ extra curiã nõ dabit̃ ſibi dilatio ꝓ ꝓducendis ſuis iurib⁹. Probat̃ h̄ in verbo electos. ꝑ qḋ videtur ꝙ qñ ius repellit aliquẽ a ꝑtãte ꝓbandi aut quẽ exhiberi iura ſua ꝓhibet niſi coram certo iudice. ꝙ tũc illud ius dicitur penale. qḋ nõndum

Ad hec vt plena informatio poſſit fieri ſuꝑ negocio electiõis. debent eligẽtes qñ electio ẽ facta i ꝯcordia mittere duas ꝑſonas ex ipis electorib⁹ ad ſedem apo. ſufficienẽt inſtructas infra tempus. qḋ ſupra electis ſtatutum fuit. Et has mittẽt expẽſis ipi⁹ dignitatis de cui⁹ electiõe agit̃ ſi hũerit bona diſcreta. alioq̄n de bonis cõib⁹ aut aliũde ꝑ capl'm ꝓuiſis. Qñ aũt in diſcordia facta eſt electio. tunc ſi due electiões facte fuerint. mittãtur ꝓ q̄libʒ parte electi due ꝑſone expẽſis electoꝝ. vł ſi ẽ fc̃a vna tm̃ electio cui aliq̄ ſe opponũt. tũc mittant̃ due ꝑſone expenſis electi. et ſi elect⁹ dc̃as expẽſas facere noluerit niſi impotẽ ti a eũ excuſet omni iure ꝑ electionē ſibi ꝗſito ꝓneť. Ex ꝑte opponētiũ ſimili ē ad min⁹ due ꝑſoẽ ex ipis mittanť ipoꝝ opponētiũ expēſis plene inſtructe cũ actis et munimētis ad curiam. niſi vnic⁹ tm̄ eſſꝫ opponens. His ſic ꝑactis negotiũ plene apud ſedē ap̄licam p̄t inſtrui. aut ſi eq̄tas ſua ſerit ad partes poterit remitti. Hoc dicit

Et ſic poſtq̄ in .§. ſ. primo dixit ad qd tenenť electi hic oñdit ad qd teneantur eligētes. ſm .g. ꝗ.

Prima con. Quēadmodum electi ad curiā venire tenenť. ita ⁊ aliq̄ de eligentib⁹ ad min⁹ videlꝫ duo cũ actis et munimētis cauſe. etiam ſi electio celebrata ſit ꝯcordiť. Probatur hic in textu. vſqꝫ ad verſ. ſi vero. Et rō hui⁹ patet in ꝓn. vt videlꝫ de omnib⁹ negotiũ electiōis ꝯtingētib⁹ plena inſtructio poſſit haberi. de illis ei plene informari ōbꝫ ſupior. vt hic in .c. nihil ē .§. ceterũ. ſ. e. Et tāguntur in ꝯcluſiōe iſta ſeptē obſeruanda ꝑ inſtructores miſſos .q̄ nōndũ ſũt in practica. Primo q̄t debēt eſſe ꝙ ad min⁹ duo. et debēt eē tales q̄ interfuerũt electiōi. alias nō ſufficeť miſſio. etiā ſi eſſet alias canonici de caplo. ſm .g. in verbo plenā hic. et ſi ambo aut vn⁹ moreretť añ inſtructionē cauſe alij deberēt mitti infra tēpus ad mittēdũ taxatũ. alias punirenť ac ſi non miſiſſent. ſm .g. hic in verbo ꝑſoẽ. nil eñi videť actũ q̄diu reſtat aliq̄d agēdũ. l. penul. C. ď his q̄b⁹ vt indig. Scd̄a q̄litas obſeruāda vt ſint ſufficienť inſtructi. Tertio veniāt cũ actis et iurib⁹. mittunť ei vt inſtruāt cām etiā in ꝯtingētib⁹. et ergo vſqꝫ ad finē ſtare debent in curia. ſm Gar. Jo. mō. et archi. Quarto ꝑ q̄s mittēdi ſint. ꝙ ꝑ caplm. iſtō eñi onus hic caplo iniũgiť. et ergo ſi caplm nō mittat. elect⁹ eos ſecum ducē nō teneť. ſm docto. ſtatim alť. Quinto ꝯſiderādũ ad q̄d mittātur. ꝙ ad inſtruēdũ ſupiorē de negotio electiōis. Sexto qñ ſint mittēdi. ꝙ infra tēp⁹ infra q̄d electi venire tenenť. videlꝫ infra menſē temp⁹ arbitrariũ. et. xx. dies a tp̄e cōſenſ⁹ p̄ſtiti ꝑ electũ nũerandos. vt habeť. ſ. i ꝓma et ſcd̄a partib⁹ hui⁹ .c. et hic iũc. g. verbi idē temp⁹. Electores eñi ſe vt acceſſoriũ. elect⁹ vt ꝓncipale. idō regulanť electores ſm regulaꝫ ꝓncipalis. et regulā acceſſoriũ .ꝗ. eo. li. de re. iur l. ſm Jo. de ſcō geor. Septio ꝯſiderādũ cui⁹ expēſis. ꝙ mittũtur expenſis electi ſeu ꝑlature ſi habeat bona diſcreta et ſeparata. vel ſi nō habeat. de cōib⁹. aut de aliũde ꝓuiſis. ſi de cōib⁹ haberi nō poſſint. puta de receptis ꝑ mutuo ſm .g. ſingularē hic in verbo aliũde. Ex q̄ patꝫ ꝓmo ꝙ caplm ecc̄ie etiā inferioris a cathedrali puta regularis habet cuſtodiā bonoꝝ ſpectantiuꝫ ad ꝑlatũ tm̄ et diſcretorum. et illa adminiſtrat ſede vacāte. et de ipis facit expenſas in negotio electionis. vt hic ꝓbať. Et de hoc notať in .c. vt p̄terite. ſ. e. Scd̄o patꝫ. ꝙ vacāte ecc̄ia ꝓ negotio electiōis p̄t ecc̄ia mutuũ ꝯtrahē. et ſm Lapũ etiā ſine ſupioris auctoritate. et tenebiť ecc̄ia et futur⁹ ꝑlat⁹ cũ iſtud negotiuꝫ dilationē nō capiat. faciũt nō. xij. q. ij. c. placuit. q̄d veꝝ ſm Pau. qñ copia ſupioris ď facili hēri nō p̄t ⁊ magna imminet nc̄itas. alꝰ ſec⁹. ⁊ ſeq̄ť Domi.

Secũda con. Inſtructores

electi a maiori parte capl'i ad inſtruendũ electiõis negotiũ in curia venire ad curiã tenent̃. alias tanq̃ culpabiles puniant̃. Probat̃ hic in .g. verbi tranſmittãtur. qđ em̃ fit a maiori pte. tenet̃ ps minor ſeq̃. niſi aliquid rõnabile oñdat. ſm .g. cũ qua ꝯcor. Jo. mõ. et Archi. nec valet excuſatio eoꝝ ſi dicẽ velint ꝙ ſũt alij in eadẽ ecc̃ia ad hoc digniores. vt nõ. xi. q. iij. qđ ergo. et hec ſũt notãda circa illos q̃ deputant̃ a ſuis collegijs ad eũdũ aut officiũ exercendũ.

Qñ electio dicat̃ facta ĩ ꝯcordia vi. hic .g. nõbilẽ in verbo ꝯcordez q̃ dicit ꝙ illa q̃ facta ẽ ꝯſentiẽtib' omnib' et nemine diſcrepãte. facit .g. in cle. ne romani § eo tĩ. ſup verbo cõcordit̃. e. ti. Alia aũt iura q̃ dicũt cõcordẽ electionẽ q̃ fit a maiori parte capl'i. loquũtur de impropria ſignificatiõe. Eſt hic etiaz vna glõ. in verbo diſcreta ad quã q̃tidie decurrit̃ qñ ꝯferẽde ſũt expẽſe ab his qui ſũt de vniuerſitate aliq̃. an eq̃lit̃ omnes teneãtur ꝯferre. et .g. diſtinguit. quia aũt negotiũ ſeu cã tangit totã illã vniuerſitatẽ generalit̃. tũc fit cõtributio ſm facultates. vt q̃ pl' habet plus ꝯfert. Si aũt ꝓ aliq̃ dignitate in vniuerſitate aut pte vniuerſitatis ſũt faciẽde expenſe ſi quidẽ habet diſcreta bona de illis fiet. vt h in gloſa.

Tertia con Duab' electionib' in diſcordia celebratis de q̃libet parte electi debent due ꝑſone mitti. vnica aũt electione celebrata ĩ diſcordia ꝙ aliq̃ ſe opponũt mittunt̃ due ꝑſõe ex parte electi et ꝯſilit̃er ex parte opponẽtiũ due ꝑſone. niſi vn' ſolus eſſet oppone̾s debent mitti. Probatur h in verſ. ſi vero in diſcordia. et mittũtur iſte ꝑſone ꝓ parte electorũ vt inſtruant negotiũ in curia in facti veritate. qđ facere pñt. etiã ſi ſe aduerſarios in cã ꝯſtituãt ſm .g. hic ĩ verbo due ꝑſone. Itẽ qñ vnicus eſt electus cui aliq̃ ſe opponũt opponẽtes mittant duos. et ex electi parte duos. vt hic et in verſ. et qñ vnic'. per qđ videt̃ ꝙ qñ plures ſũt electi ⁊ aliqui oppoſitores. nõ tenent̃ opponẽtes mittẽ. qđ tenet hic .g. verbi vnicus. quã tenet Gar. et omnes. tunc em̃ ꝑſumit̃ ꝙ vn' ꝯtra aliũ opponat q̃ ſũt opponẽda. ergo nõ tenent̃ opponẽtes venire aut etiã eligentes. ſecus ſi vnus eſſz electus.

Quarta con Hoc caſu electi vel elect' tenet̃ miniſtrare expenſas ſuis inſtructorib'. q̃s ſi recuſauerit. ꝑuari debz iure ꝑ electionẽ q̃ſito. niſi eũ excuſet paupꝑtas. opponẽtes aũt venire debẽt ad curiã ſuis ꝓprijs expenſis. Probatur hic in tex. Et tenet̃ elect' ſeu electi ſolũ ad expenſas nĉarias ſine quib' res expediri nõ poſſet. nõ aũt ad vtiles ſine q̄b' res ita bñ expediri non pt̃. ſm .g. hic in verbo nĉarijs. q̃ oſtẽdit q̃ expẽſe dicant̃ nĉarie. q̃ vtiles. et ꝯcor. Archi. Gar. et Jo. mõ. Et de materia in .c. vt ꝑterite. d. e. Nec tenet̃ iſtas expẽſas offerre inſtructoribus. ſꝫ ſufficit ꝙ ſit eas parat' ſoluere. ſm .g. h in verbo ꝯtẽpſerint. q̃ ſm Pe. de anco. eſt nõbilis. vult em̃ ꝙ ſufficit quẽ eẽ paratũ ſoluẽ. nec tenet̃ offerre. ſilis g. eſt in cle. ꝙ ꝯtingit. de reli. domi. quã vide

Ultima con Cõparentib' legitie ĩ curia ꝑdc̃is ꝑſõis. pt papa in curia ꝓcedere aut inſpectis circūſtātijs cauſe negotiū ad partes remittē. Probat̄ hic in fi. huiꝰ §. iūc. g. in verbo circūſtātijs. et g. ſequē. q̄ ſētit. ꝙ ſi ꝓbatio ꝑ teſtes ē nēcaria p̄t fieri iſta remiſſio. Ex q̄. g. nō. q̄ tenetur ꝯparere in curia cū om̄ibꝰ actis et munimētis cauſe. nō tenet̄ ſecum ducē teſtes. ſi aliq̄ ꝑ teſtes ſint ꝓbāda. qḋ verū niſi eſſent examinati. q̄ tūc dicta eoꝝ eſſēt ꝓducēda. c. corā de in inte. reſti. qḋ nōndū. Et ꝓbat g. ꝙ ſi ꝯtra ſigilla aut ſigna īſtrumētorū opponat̄. ꝙ ſint incognita aut ṗuata ꝙ dabit̄ dilatio ad ꝓbandū extra curiā. q̄ iſta ſūt ꝓbanda ꝑ teſtes. et ita tenēt dñi de rota

Ceterum eligētes debent electiōes poſtq̄ facte ſūt pn̄tare electis infra octo dies. poſtq̄ ꝯmode id facē potuerint. alias a ꝓſecutiōe totiꝰ negotij debēt culpabiles excludi. et a ꝓuētibꝰ bn̄ficioꝝ q̄ in illa ecc̄ia de cuiꝰ electiōe agitur bn̄t. ſunt ipō iure ꝑ ꝯtinuū trienīuz ſuſpenſi. ad q̄ ſi interiz ſe ingeſſerint ipīs ſūt ꝑpetuo ipō iure ṗuati. Silr̄ pena puniēdi ſūt ſi perſonas inſtructas ꝓut ſupꝰ in ꝓmo §. dictū eſt mittē negligāt. etiā ſi opponētes aut electi mittere aut venire negligant. aut expēſas miniſtrare recuſēt. niſi ipiꝰ capl̄i aut ꝯtradicētiū paucitas aut alia iuſta cā et euidēs eos excuſet. q̄ caſu tenent̄ mittē ꝓcuratorem ſufficiēt̄ inſtructū et ea ceſſante nihilominꝰ dictas pſonas mittē debēt. Similē etc̄ penā patit̄ opponēs non ꝯparēs aut ſi plures ſint niſi duos ad minꝰ mittāt. Electo tn̄ in his caſibꝰ nullū p̄iudiciū generat̄. q̄n ius ſuū poſſit ꝓſeq̄ licz eligētes aut opponētes a ꝓſecutiōe negotij ſint excluſi. Hoc dicit vſq̧ ad §. deniq̧.

Prima con. Tenētur elcōres q̄cito ꝯmode poterunt. ⁊ infra tp̄s octo dierū pn̄tare electionē electo. ⁊ ipiꝰ req̄rē conſenſū. Probat̄ h̄ iūc. c. q̄ ſit. ſ. e. Vn̄ hic addūtur octo dies ad tēpꝰ arbitrariū. de quo ibi fit mētio. Et ſicut illa ꝯſtitutio ꝑ iſtaz moderata loq̄tur generaliter de q̄libet electione. ita et iſte §. Et ſic non ſolū locū habz in ecc̄ijs cathedralibus et regularibꝰ. ſz etiā in alijs ſm̄ g. hic in verbo electiōes. de q̄ dixi ī illo. c. q̄ ſit. Durū em̄ videt̄ Jo. an. ꝙ pena huiꝰ §. ad q̄mlibz electionez extēdat̄. Sentit ergo ꝙ illa ſoluz locū habz in cathedralibꝰ et regularibus. de quibꝰ ṗncipiū huiꝰ. c. loquitur. et hic §. ꝑ relatiuū ipās. in textu poſitū. facit rō. c. ſtatutū. ꝗ. e. quia pene ſūt reſtringēde. vt ibi. Itē ſi ꝯpetenti tp̄e exiuerūt electores ad preſentādā electionē. et ꝑ caſū ſuꝑuenientem fuerint impediti venire tempore debito. excuſantur ſm̄ glō. hic in verbo octo dies. quaz nō. quia ſeruit ad plura. nec ſufficeret ꝙ fieret preſentatio generali ꝓcuratori ipiꝰ electi. ar. c. fi. ꝗ. de procura. ſm̄. g. hic in verbo electꝰ. cuz qua concor. Jo. mona. ⁊ archi.

Secunda con. Elcōres d̄bito tempore electo preſētare electionem negligentes a proſecutione proceſſus ſunt excluſi. et ab omnibꝰ beneficijs illius eccleſie. de cuiꝰ agit̄ electione. ſunt per triēnium continuum ſuſpenſi. Probatur hic in textu Et hanc penam ſolum culpabiles incurrunt. Nam q̄n vniuerſitas de-

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

linquit nō oēs de ea puniri debēt ſȝ ſolū culpabiles.qđ veruȝ in pena ſuſpenſiōis.vt hic.aut etiā excōicationis.vt in.c.romana.§.ſi.i.de ſentē. excōi.Aliud in pena īterdicti.vt i.c. ſi ſnīa.i.de ſentē. excō.Et aduerte ꝙ qn̄ vniuerſitas tenet̃ aliq̄d facē īfra certū tempꝰ.ſi illud nō fiat.omnes cenſent̃ culpabiles.niſi aliq̄ oñdant ſe inculpabiles.qđ valet ad multa. et ad nō.in.§.ſi.in dicto.c.romana.⁊ ꝓbat̃ hic in glō.verbi culpabiles. Quid aūt ſi ꝓceſſꝰ hmōi fuerit obſeruatꝰ cū hmōi repulſis?Solutio. non valet ꝓceſſꝰ q̄ ad eorū vtilitatē ſȝ bñ ad informationeȝ iudicis.ex q̄ p̄t hoc caſu iudex ex officio ꝓcedē vt ſentit hic.g.in verbo excluſꝰ. qđ nō ꝑ ſtatutis q̄ repellūt aliq̄s a poteſtate agēdi ip̄o iure.ꝙ tn̄ valet ꝓceſſꝰ habitꝰ cū eis quo ad informationē iudicis.ſi ſit caſꝰ in q̄ iudex ex officio ꝓcedit.Sȝ q̄d fiet de fructibus iſtorū bñficiorum illo triēnio? Solutio.dicit Innocē.in.c.ſicut.de cohabi.cleri.et muli.ꝙ ad vſū eccīe applicant̃.alle.c.cū ad hoc.ē.de cle. non reſi.Tenent̃ eñ iſti officiare eccleſiā interim.vt ꝓbus.ꝙ nō ſunt ab officio ſuſpenſi.vt hic in.g.verbi beneficijs.et ideo habebūt vite ſuſtentationē.vt nō.in.c.cū vinconieñ.ē. e.et reſiduū ꝯuertet̃ in vtilitatem eccleſie.facit.c.ſi.i.de verbo.ſigni.ſm Jo.mō et Gar.interim eē eligē poſſent.ſȝ nō poſſēt eligi in iſta eccīa.ſecus ſi eſſent ſuſpenſi ab officio.ꝙ tales nec eligē pn̄t.nec eligi.ſm.g.all'. de q̄ in.c.cū dilectꝰ.de ꝯſue.nec pōt ep̄us abſoluē ab iſta pena ſuſpēſionis.ex q̄ eſt ad certū tēpꝰ lata a iure ſm.g.hic in verbo ſuſpēſos et doc. Secꝰ ſi non ē adiectū certū tēpꝰ.tūc eñ abſoluēt ſicut in ſnīa excōicationis a iure lata.glō.eſt in cle.i.de hereti.qđ verū niſi abſolutio eſſȝ reſeruata ꝑ ſupiorem.c.tā lrīs.ē.de teſti.

Tertia con.

Si elcti vel opponētes negligūt hanc ꝯſtitutionē q̄ ad ꝯparitionē aut expenſarū dationeȝ ad ſedē apoſtolicā obſeruare.tenentur nihilominꝰ eligentes mittere niſi ex paucitate capl'i aut alia iuſta cauſa ſe poſſent excuſare. Probat̃ hic in verſi.vel ſi ꝑſonas.Et licȝ electꝰ hāc ꝯſtitutionē nō ſeruās videatur omni iure ꝓuatus.iuxta.§.ꝙ ſi ꝑ.xx.ē.e. tn̄ p̄t fuiſſe iuſte impeditꝰ.et ſic ceſſat pena quare nc̄aria eſt alia eligētium miſſio.vt hic in.g.verbi electi. Et quō paucitas excuſat a miſſiōe. vid.hic.g.verbi paucitas Et dic ꝙ ſi ſolū vnum pn̄t mittere.id facē debēt.vt ſaltem pro poſſe ſatiſfaciant Itē qn̄ paucitas aut iuſta cā ſubeſt tn̄ debent ꝓcuratorē mittere ſufficienter inſtructū.et nihilominꝰ ceſſante cā mittē ꝑſonas inſtructas.vt h. et niſi fecerint ꝓuandi ſunt ꝓuentibus bñficiorum ꝑ triēniū in illa eccleſia.et ſic non ſūt priuati ip̄o iure ſm.g.hic in verbo' priuentur.et ſequūtur Jo.mō.et Archidi.Et eodem mō dicendum in opponēte aut opponentibus mittere nō curātibꝰ. vt hic in tex.verſi.opponentes

Ultima con.

Negligentia eligentiū aut opponentiȝ in obſeruationē huiꝰ conſtitutionis non p̄iudicat electo q̄n adhuc per euȝ poteſt peti ꝯfirmatio Probatur h' in verſi.nihilominus.Vñ differunt ne gli gentia electi ⁊ eligentiuz. quia electo negligente. electores etiaz ꝯſtitutionem iſtã obſeruantes non pñt confirmationem petere pro electo. quia priuatus iam eſt iure queſito. vt in. §. ꝙ ſi per. xx. ſ̄. e. Non ſic econtra. cum ius electi ſit ſaluum. vt hic. Primo tamẽ caſu poſſunt eligẽtes repetere ab electo expenſas factas. ꝙ ꝓpter eius negligentiã inutiliter laborauerunt. ar. c. fi. ſ̄. de iniuri. ſecundo caſu ſecus. quia expenſe non pereunt electo. nec ſũt ſibi inutiles. quia ius ſuũ proſequitur ſm docto. Nota hic glõ. notabilem in verbo ꝯtumaciã. que ponit plures caſus. in quibus iudex ex officio ſuo põt ſupplere de facto. de quo plene. p. g. et docl. in. c. bone. ſ̄. de poſtu. pla. et C. vt que deſunt aduoca. partium per totum

Deniqz in poſtulatiõe in ꝯcordia aut diſcordia facta in veniendo ad curiam ⁊ mittendo perſonas inſtructas oĩa ſuperius dicta ſunt obſeruanda. alias pene predicte locum ſibi vendicant niſi in caſu quo poſtulatur alteri eccleſie alligatus. tunc eñ iura antiq̃ ſunt ſeruanda. Item niſi in eo ꝙ de conſenſu preſtando per electum dictum fuit. et de miniſtrandis expenſis q̃ nõ habent locuz in poſtulatis dependet tamen adhuc hodie poſtulatio a gratia. Et in omnibꝰ predictis caſibus circa recuperationez expenſarum eligentium electi. poſtulantium poſtulati. obſuanda ſunt iura vetera. Hoc dicit vſqz in finez Et principium §. de poſtulatione loquitur vt patz.

Ex tex iſto patet qui ſũt poſtulandi. Item quis miniſtrare debeat expenſas perſonis pro inſtruendo negotio poſtulationis ad curiam mittendis. Itẽ qualiter poſtulatio dependet a gratia. d quo hic in gloſa verbi gratia Item ꝙ poſtulatus nõ tenetur conſentire poſtulationi. poteſt autem ſi velit conſentire ſm Joh. an. Nec ex hoc arguitur de ambitione. dixi de hoc in. c. ꝙ ſit. ſupra eodem. et h eſt gloſa in verbo conſenſum dans modum reſpondẽdi poſtulato quã vide

Ex fine tex habemus quid obſeruandum ſit de expenſis recuperandis per electum aut poſtulatuz aut alias perſonas i electionis negotio et diſtingue plene vt in glõ. finali. ⁊ pleniꝰ h per Domi.

Fundamẽta militantis eccleſie in montibus ſanctis hoc eſt apoſtolis ⁊ predicatoribus dominus collocauit. vt ꝑ eos in omnem terram veritas legis et prophetarum veheretur. principaliter tamen beatum Petrũ caput aliorum conſtituit. cui beatũ Paulum per dexteram ſocietatis adiunxit. Et per hos eniz duos rome euangelium reſplenduit. ibidem qꝫ vna die vno loco ſub vno perſecutore paſſi martyrium ſunt. ipſam qꝫ vrbem caput totius orbis per beati Petri ſedem conſtituerunt. Et vt ſẽper proficere poſſz in ſpũalibus ⁊ firmitate ꝯſtare. a deo provisū erat. vt Cōstantin⁹ q̄rto die baptismatis. vna cū omnib⁹ sapiētib⁹ ⁊ meliorib⁹ suis. et vniuerso senatu. ipi eccīe romane ī p̄sona beati Siluestri ɔcessit ipaȝ vrbē q̄ ad vtrāq̄ꝫ iurisdictionē et omnē ipi⁹ dispositionē. nō eñ putauit iustuȝ vt vbi celestis impator p̄ncipatū sacerdotij instituit. ꝙ illic imperator terren⁹ ptātē haberet. ex cui⁹ forte terrore libertas ɔsilij et iudicij pape et cardinalib⁹ possit tolli. Attēdens igiẗ papa q̄nta pericula inducunt peregrina regimina. et considerans destructiōes et deformationes. ruinas et desolationes meniū et murorum vrbis romane. q̄ peruenerūt ex senatoribus et rectorib⁹ incognitis. ⁊ cupiens vt de cetero felici ducta regimine preseruetur a noxijs. et plena libertate fruatur. q̄ sibi debeẗ ī omnib⁹. Statuit ꝙ q̄ncūq̄ꝫ iminet electio senatoris aut alterius cuiuscūq̄ꝫ p̄sidētis vrbis romane. impator. rex. princeps. marchio. dux. comes. aut baro. aut aliq̄s alius notabilis p̄eminentie. potentie. aut dignitatis eligatur. nec etiaȝ frater. fili⁹. aut nepos dictorū. nec etiā aliquis ali⁹ vltra spaciū vni⁹ anni eligatur in senatorē. aut aliū quecūq̄ꝫ p̄sidentem vrbis romane. sine spēali licētia pape per litteras pape hāc licentiā exprimentes. Si sec⁹ actū fuerit electio ē nulla. Et noīantes eligentes seu assumētes. Itē noīati. electi et assūpti si ɔsenserint et obediētes eisdē et dātes noīatorib⁹ aut noīatis auxiliuȝ ɔsiliū aut fauorē cuiuscūq̄ꝫ stat⁹ fuerint ipo facto sīt excōicati. Et vltra hoc noīati seu electi si ɔsēserint aut aliq̄ mō se ingesserint. ⁊ eorū posteri in perpetuū sūt ipo facto p̄uati omnib⁹ feudis p̄uilegijs. ⁊ libertatibus que a romana vel alijs tenēt eccījs. Et libē illi ad q̄s ptinēt de ipis possunt p̄ut voluerint disponē. omnia eñ precepta. mādata ordinationes. ⁊ statuta per tales electos facta. sñie ɔfirmationes ɔtractuū. ⁊ q̄cunq̄ꝫ alia gesta sūt irrita ⁊ vacua. Iudices ⁊ tabelliones q̄ ɔtra p̄dicta patrociniū exhibuerint ⁊ instrumēta confecerint. iudicat⁹ et tabellionat⁹ officijs ipo facto sūt p̄uati. A p̄dicta excōicatiōis sñia ali⁹ q̄ roman⁹ pontifex p̄terq̄ꝫ in mortis articulo absoluere nō p̄t. nisi de spēali pape mādato. Nō tñ vult papa ciues romanos q̄ ex vrbe romana naturalem traxerūt originē. aut q̄ in ea aut ei⁹ tritorio ɔtinue habitauerūt. p hāc ɔstitutionē excludē. q̄n ad vnū ānū tm̄. vel ad breui⁹ tp̄s ad reginē vrbis eligi valeāt ⁊ possint. etiamsi dictorū p̄ncipuȝ et alioꝝ fratres filij aut nepotes essēt. vel etiāsi extra vrbē ipi comitatū baroniam aut aliā ptātē haberēt. dūmō nō sit tāte p̄eminētie aut potētat⁹ ꝙ includaẗ sb alijs exclus a regimīe dc̄e vrbis. Hoc dic. vsq̄ꝫ in fi. ⁊ ē localis fm̄. g. p̄mā. ⁊ disponit de electōe senator. ⁊ alioꝝ rcoꝝ vrbis rōne fm̄ Jo. an.

Pria ɔ. Eccīa q̄ multipliciē dī. ī militātē ⁊ triūphātē diuidiẗ. ⁊ a synagoga segregatur. Prima pars probatur per glosam in. c. finali. ne prela. vi. suas vbi sunt multe acceptiones ecclesie Hic autem capitur pro ɔuocatione fideliū. Eccīa eñ in greco sonat ɔuocatio in latino. et ē fideliuȝ tm̄ synagoga aūt ē ꝓprie iudeorū. et in

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

terp̄tat̄ ꝯgregatio. vñ apl'i nunq̄ eccleſiã noſtrã ſynagogã dixerũt. ſȝ ſp eccĩaȝ. Nã ꝯuocari eſt ꝓpriũ vtentiũ rõne, vt ſũt hoĩes. cõgregari autē ſolent pecora. et ſic virga legis que erat dura ꝓplus ille grex irrõnabilium pecoꝝ ꝯgregabat̄. ſȝ amore ſpirit⁹ ſc̃i popul⁹ ad vnã fidē ꝯuocatur ſ̄m Archi. Que aũt dicat̄ eccĩa militãs et q̄ triũphans dicit hic Ioh. mõ. q̄ vna eſt eccĩa fideliũ diuerſas hñs q̃litates. et ſ̄m hoc diuerſificat̄. Vñ militãs dicit̄ in t̄ris iſtis tp̄e laboris et peregrinatiõis. triũphans in celis tp̄e q̄etis et in eternitate mãſionis. prima habȝ bonos ⁊ malos ſc̃da bonos tm̃. ꝯ qb⁹ hic p̄ eum

Secūda cō. Licȝ Petr⁹ eſſet maior aplus ceteris apoſtolis adminiſtratione. in ꝯſecratiõe tñ par fuit inſtitutio. ſicut ⁊ pares pñt eſſe virtute ⁊ merito. Probat̄ hic in. g. verbi ſummo. et ca. loq̄tur. xxiiij. q. j. et. c. ĩ illis et ibi. g. lxxx. diſ.

Tertia con. Vrbs romana totius orbis caput eſt effecta. Probat̄ hic in verſ. iſti ſũt. et ſ̄m Io. an. huius indiciũ ē. q̄ vrbs ꝯpoſita eſt ad exẽplũ orbis ꝓpter q̄ttuor ſedes patriarchales. q̄ ſunt in vrbe ſicut ĩ orbe iuxta. c. antiq̄. de p̄uile. vt ĩ eccĩa ſc̃i Petri. ſc̃i Pauli. ſc̃e Marie maioris. et ſc̃i Laurẽtij extra muros. p̄ncipalis vero et maior eſt eccĩa Lateranẽſis q̄ dicit̄ ſancti Iohis et romana eccĩa appellat̄. et illđ coĩter tenetur. licȝ aliqui dicãt eccĩam ſãcti Petri maiorē et dici caput ceteraꝝ ſicut Petr⁹ caput apoſtoloꝝ. xv. q. vi. duduꝫ. Sȝ p̄rogatiua eccĩe lateranenſ̄ patȝ ex eo. q̄ papa epi. et cardinales celebrãt in maiori altari ſãcti Iohãnis. In alijs aũt ec̃ p̄ſbri cardinales celebrãt. Et de ſãctitate gẽtis romane. vi. hic Ioh. mõ. ſup̄ verbo. gens ſc̃a poſt beatũ Bernardũ qui etiã dicit a quib⁹ fuit roma condita. q̄ a latrõib⁹. inde dicta roma. q̄ſi rodens man⁹ ⁊ dat verſus

Quarta con. Poterat conſtãtinus de rebus imperij eccĩe aliq̄ donare. nec poſſet ſucceſſor ipſius eãdē donationē reuocare. Hãc ꝯcluſionē q̄ ad p̄mã p̄tē ꝓbat hic tex. in verb. ne aũt. Sc̃da pars ꝓbat̄ p̄. g. in ca. ego Loduic⁹. lxiij. di. et in cle. romani p̄ncipes. de iure iurañ. ſup̄ verbo Cõſtãtinũ. et tenet Bal. in ꝓhemio ffoꝝ. Panor. et an. ĩ. c. p̄ venerabilē qui fi. ſũt legi. idē Bal. in ꝓhemio Codicis. et dicit Anto. q̄ dubitare an h̄ donatio valuit nõ ē lõgȝ ab hereſi. approbata ē eñ p̄ papã. ⁊ qđ eccĩa approbauit non licȝ reuocare ampli⁹ in dubiũ. vt in. l. nemo cleric⁹. C. de ſũ. tri. et late diſputat Bal. in vſi. feu. circa p̄n. et in. l. cũ multa. C. de bo. que libe.

Quinta con. et finalis. Plures pſõe ꝓhibēt̄ eligi ad regimē ciuitatis romãe ⁊ diuerſas penas ꝯtriũ faciẽtes ĩcurrũt ipo iure. Probat̄ h̄ ĩ ꝯ vt igit̄. ⁊ ſequē. vſq̄ in fi. Et q̄s dicatur dux marchio comes. ⁊ q̄s ſit ordo int̄ eos pȝ h̄ ĩ. g. vbi. marchio q̄s aũt dicat̄ ꝓprie p̄nceps. vid. g. in cle. pñti. de baptiſ.

Nãquam canonicis eccleſie cathedralis negligẽtib⁹ eligere infra tres mẽſes epm̄ poteſtas eligendi deuoluatur ad ꝓrimū ſupiorē.ſi tñ ꝑuentur poteſtate eligēdi ipo iure.puta ꝙ ſciēter indignū elegerūt.aut ꝑ ſentētiaꝫ quia peccauerūt in forma tradita.in.c.quia ꝓpter.d̄.e.ti.tūc ad papam deuoluitur poteſtas ipa.in inferioribꝰ aūt eccĩjs in omni caſu ad ꝓrimū ſupiorē fit deuolutio. Hoc dic̄.

Prima con Habēs ius eligendi in aliq̄ eccĩa illud amittit in tribꝰ caſibꝰ poſitis in lr̃a.Et eſt primꝰ caſus qñ infra tempꝰ debitū canonici negligūt eligē.qd̄ tempꝰ ĩ eccleſijs cathedralibꝰ et regularibꝰ eſt tēpus triū menſiū.c.ne ꝓ defectu.d̄.e.In inferioribꝰ eccĩjs eſt tēpus ſex mēſiū.c.ij.de ꝯceſ.ꝑben.d̄.Scd̄s caſus ē qñ eligētes ſcientē eligunt indignū.vt in.c.cū in cūctis § fi.ſupra.e. Tertiꝰ caſꝰ qñ formā traditā a iure nō obſeruāt.tūc eñi ꝑuari pñt poteſtate eligendi.vt in.c.ꝙ ꝓpt̄.ſuꝑ.e.et ē.g.in.c.cumana.ſuꝑ.e.ti.ꝑmo caſu ad ſupiorē ꝓrimū deuoluit̄ p̄tās eligēdi etiã ĩ cathedralibꝰ eccĩjs all'.c.ne ꝓ defectu.ſcd̄o caſu ⁊ t̄tio fit deuolutio ad papã in cathedralibꝰ eccleſijs.In ĩferioribꝰ aūt ad ꝓrimū ſꝑ ſupiorē.vt hic in fi.et in.c.ij.d̄ cōceſſi.ꝑben.et ꝑ hoc patꝫ intellectus huiꝰ.c.et glo.magne hic

Secunda con Prouiſio omniū epatuū ſpectat ad papã.niſi in duobus caſibꝰ.videlꝫ qñ eligunt canonici ipius cathedralis eccĩe.vl' priuati ſūt propter eorū negligētiã Probat̄ h̄ ĩ.g.magna q̄ bene declarat eam

Tertia con In inferioribꝰ eccĩjs ſiue ꝑ negligentiã aut delictū eligentes p̄tāte eligēdi ꝑuent̄ ipo iure.aut ꝑ ſñiam d̄uoluit̄ illa p̄tās ſꝑ ad ꝓrimū ſupiorē Probat̄ h̄ ĩ ſcd̄a pte tex.⁊ ĩ.g.fi.Quis āt vacāte ſede bñficia deuoluta ad epm ꝯferre p̄t.an capitulū tractat hic Ioh.mō.et tenet ꝙ nō p.c.i § cū vero.ĩ.ne ſe.va.Sꝫ Io.an.videtur tenē cōn.nã.c.i § cū vēo loqt̄ de bñficijs ſpectātibꝰ ad collationē ſolius epi q̄ conferūt nō rōne iuriſdictiōis epalis.qd̄ patꝫ ꝙ multi etiã nō epi ea cōferūt.et aliq̄ epi nulla bñficia ꝯferūt.ſꝫ bñficia deuoluta ꝯferre ꝓprie eſt iuriſdictōis epiſcopalis.Ideo ſe.va.capl'm qd̄ ſuccedit epo in iuriſdictiōe.vt in.c.his q̄.de maio.et obe.etiã talia bñficia ꝯferre p̄t.de q̄ vi.Panor.ĩ.c.cū oliꝫ de maio.et obe.ibi tenet ꝯtra.

S qui contra formã electiōis vel ꝑſonam electi aliqd̄ obijcit.et ꝓpterea appellat ad papã ſi iurat corꝑalit̄ alt̄natiue ꝙ ea q̄ in appellatione expſſit.vel q̄ ex ipis ſufficē debēt credit fore vera.et ſe ea poſſe ꝓbare nō ē audiēdꝰ ex q̄ formã.c.vt circa.d̄.e.ti.traditaꝫ ꝯſtat eū nō obſeruare Hoc dicit

Ex tex elicitur talis concluſio.Si obijciens in formam electionis aut perſonã electi appellat.debet corporaliter duo iurare copulatiue.ꝙ credit obiecta eſſe vera.et ſe poſſe probare ea.alias ſuper expreſſis in appellatione denegatur ei audientia Probatur hic in textu.Alternatiue igitur iurans.vt hic in textu.Non ſeruat formam decre.vt circa.igitur penam illius ſuſtinebit.quia ſuper expreſſis non auditur.ſed nec ſuper exprimendis audietur.ſm Lapum.

vt in cle.ↄſtitutionē.§.ſi.e.ti.niſi ī caſibus exceptis.de q̄b⁹ in.c. vt circa in verſi.niſi.et tūc iurare tenetur.vt ibidē in verſi.ſup hmōi.Ex iſtis ſeq̄tur ꝙ vbi ius dat certā formā excipiendi.nō obſeruās eā repellit̄ a poteſtate ꝓbādi exceptionē.facit.c.pia de excep.§.et ſic inepte excipiens ſuccūbit.ſicut inepte agēs.vt in.c.examinata.de iudi.s̄.

q **Si cōtra cer**tā pſonā ne eligat̄ appellat̄. tenet̄ tā in exp̄mēdis obiectis ꝙ̄ in corpali iuramēto p̄ſtādo ⁊ q̄ ad alia ī c.vt circa.s̄.e.ti.ſtatuta ipaꝫ ↄſtitutionē obſeruare.ac ſi electiōe iā facta eū ↄtingeret appellare.alias ſbiacebit illi⁹ ↄſtōnis pene. Hoc dicit.

Ex tex. elicit̄ talis concluſio.Si appelletur añ electionē factā ne eligatur certa pſona omnia q̄ exp̄mit cōſtitutio.vt circa s̄.e.ti.ſūt obſeruāda.Probat̄ hic in tex.Et rō dubitādi tangit̄ hic in.§.penul.quia ↄſtitutio vt circa.loquitur.qñ appellatur ↄtra electuꝫ.et ſic nō videbatur locū habē.ſi appellet̄ ↄtra eligendū.Sꝫ rō decidēdi ī cōtrariū patꝫ hic ex.§.ij.Et ſic patet ꝙ p̄t appellari a futuro grauamine.qđ verū eſt extra iudiciuꝫ.ſec⁹ in iudicio.c.dilecto.c.vt noſtrū.s̄.de appel.et cle.ſic.e.ti.in cle.Si igit̄ ſpes eſt de aliq̄ pſona ꝙ debeat eligi.ꝙ a plurib⁹ noīata ē in ſcrutinio.pñt appellare aliq̄ ne talis eligat̄ pſona.nec opꝫ ꝙ nominēt eā ſꝫ ſufficit ꝙ ſpecificēt eaꝫ ſm.§.hic in verbo nominatā.hec em̄ duo in tex.poſita.ſ.ꝙ pſona ſit certa et noīata nō diuerſificāt ius.ſꝫ ad maiorē exp̄ſſionem ponūtur ſm Io.an.et Io.de ſcō georgio.⁊ ita tn̄uit Domi.An aūt p̄latus puta ep̄us ex officio p̄t ꝓhibē certā pſonā eligi q̄ſi cōſtet ſibi ꝙ ſit criminoſa aut indigna Archidi.tractat hic.et ↄcluſio eſt ꝙ nō niſi cām legitimā aſſignet et ꝓbet.facit.c.ex tenore.et.c.ſi.de tpi.ordi.s̄.

Sicut cuꝫ per ſcrutinij formā in electione procedit̄ ꝑ vnū electio cōis ē facienda.ita et ꝑ vnū fieri debꝫ.qñ ꝓceditur ꝑ viā ↄpromiſſi.licet lex ciuilis velit ꝙ qñ plures ſūt arbitri ↄpromiſſarij per omnes debeat ꝓnūciari.ſi igitur a pluribus ↄpromiſſariis ſimul fiat electio nulla eſt ipo iure. Hoc dicit

Pria ↄ. Siue in electōib⁹ procedatur ꝑ viā ſcrutinij.ſiue per formā compromiſſi debꝫ per vnū vice omniū cōis electiōis ꝓnūciatio fieri.Probatur h̄ ↄcluſio hic in tex.Et de forma ſcrutinij idē habetur in.c.in geneſi.s̄.e.Et fiet pronūciatio hec eē ꝑ verba ſingularis nūeri vt euidenti⁹ cēſeat̄ vna electio,vt in.c.cum ab vno.§.de re iudi.Et non refert vtruꝫ vtatur verbo eligo.aut verbo pronuncio.ſm archidi.de quo Cōpoſ.in dicto c.ꝙ propē.s̄.e.ti.Quis erit ille per quem fieri debꝫ cōis electio.dicit h̄ §.verbi per vnum.ꝙ erit ille qui p̄mam vocem habet in capitulo.vel ille cui capitulum hoc commiſerit.quod intellige etiamſi non ſit de capitulo.aut occulte ſit excōmunicatus.ſm ſpecu.eodem titulo.§.i.verſiculo quid ſi ille.et verſiculo porro Poteſt etiaꝫ vnus alijs preſentibus et non contradicentibus iſtam electionem facere ſine mandato ſuffi cit eñ hoc caſu pñtia alioꝝ ſm ꝯdictione. In re eñ appetibili et meritoria ſicut ē eccīaꝝ ꝓuiſio. taciturnitas habet̄ ꝓ ꝯſenſu. ſm. g. in. regula is q̄ tacet. j. de re. iur. Nō eñ q̄re ꝑ vnū debꝫ fieri electio ē ſm Paul. ꝙ electio eſt vniuerſitatis et collegij. vt in. c. j. s̄. e. ti. qđ collegium licꝫ ex plurib⁹ ꝯſtet. tñ vnū dicit̄ repñtatiue. l. mortuo. ff. de fideiuſ. vt igit̄ res rducat̄ ad ſuū pncipiū. qđ facilit̄ fit l. ſi vn⁹. ⸿. pactum. ff. de pac. debet ex plurib⁹ eligentib⁹ q̄ ꝓuidē hñt eccīe ꝑ vnū fieri electiōis ꝓnūciatio. ⁊ ita vnica erit electio nō ſic eſt ī forma inſpirationis. de q̄ in. c. ꝙ ꝓpť. s̄. eo. quia ſufficit vno ore eligere

Secūda cō. et final. h vera in electionib⁹ ad dignitates ꝑ q̄ꝝ vacationē eccīa dicit̄ viduata et priuata ſponſa. In electiōe aūt ad canoniaꝫ vel aliđ bñficiū ſufficit. ꝙ ſinglares de collegio ꝯſētiāt ī aliquē ī. caplo. Probat̄ h ꝯclo h in. g. verbi formā. Ex q̄. g. habem⁹ ꝙ. c. ꝙ ꝓpter. ſolū locū hꝫ ī electiōib⁹ p̄latoꝝ q̄ dicunt̄ ſpōſi eccīe et ꝑ q̄rū obitū eccīe dicūtur viduate. et ita eē tenēt dñi d̄ ro. deci. ccccxliij. in nouis q̄ incipit. ex hoc inſurrexit aliud dubiūꝫ. vbi eē collector querit. qđ ſi in eccīa ē ꝑpoſit⁹ q̄ hꝫ curā aiaꝝ ꝑplī ſeu laicoꝝ cū adminiſtratiōe tpaliū. et decan⁹ hñs curā cleri eccīe cū ꝑeminētia in caplo. an in vtroqꝫ debeat ſeruari forma. c. quia ꝓpť. et credit recurrendū ad ꝯſuetudinē illi⁹ eccīe et etiaꝫ vicinarū. vt videat̄ quis eoꝝ habetur ibi pro capite pncipaliori et in illi⁹ electione ſeruetur. c. quia ꝓpter. Nam eq̄ pncipales eſſe non poſſūt hoc eñ monſtruoſum eēꝫ. vij. q. j. in apibus In Colonia tñ in vtriuſqꝫ electione obſeruat̄ forma. c. quia ꝓpter. Habem⁹ etiā ex eadeꝫ. g. et ex ꝯclone. ꝙ in actib⁹ ꝑtinētib⁹ ad vniuerſitatē ſufficiunt ꝯſenſus ſingulares. dum tñ preſtent̄ ꝑ ꝯgregatos ī vnū. qđ notandū pro patronis laicis ad quos ſpectat pñtatio tanq̄ ad vniuerſitatē. quia debent voces dare ꝯgregati in vnum. et nō. Joh. an. in. c. iij. s̄. de iure patro. Iſtud tñ fallit in caſibus in q̄b⁹ locum hꝫ. c. ꝙ propter. s̄. e. ti. vt hic ī tex. ꝓbat̄

tatutuꝫ quod habet̄ in. c. licꝫ canon. s̄. e. de aſſūptis ad regimen eccleſiarꝫ parochialium infra annum promouēdis ad ſacerdotium et ꝙ alias eccleſijs ſint priuati. cum penale ſit debꝫ reſtringi. ideo ad eccleſias parochiales et collegiatas non debꝫ extendi. ſed in illis antiqua iura debent obſeruari. Hoc dicit

Prima con. Aſſūpti ad regimen eccleſie collegiate etiāſi parochialis exiſtat non comprehendunt̄ ſub. c. licet canon. diſpoſitione. Ideo tales non ſunt eccleſijs ipſis priuati. etiāſi anno elapſo ad ſacerdotium non ſint promoti. Probatur hic in textu. ſunt tamen priuandi eccleſijs iuxta antiqua iura. que ſunt in. c. cū cunctis. ⸿. inferiora. ſupra eodeꝫ. Ratio huius concluſionis ⁊ textus noſtri eſt. quia conſtitutio penalis nō debet extendi ſed. c. licet canon penale eſt. Et quia diſponit de actu ſimplici. vt de ſimplici parochiali non includit actum mixtum.

ſcʒ eccīam collegiatā et parochialē qđ ꝓcedit maxime qñ eſt diuerſa rō vt hic. Nā collegiata parochialis ē maioꝛ ꝙ̄ ſimplex parochialis. maioꝛ aūt ſub minoꝛe nō debʒ includi et facit ſm Jo.an. ꝙ ſi tpe interdicti papa ꝑcipiat de aliq̄ ciuitate exire clerū exp̄iſſis epis. abbatib⁹. ꝓoꝛib⁹. archipꝛ̄bꝛis. ⁊ prepoſitis. et reſeruat ſolū pꝛ̄bꝛos parochiales ꝓ adminiſtrandis ſacramentis tpe interdicti. etiaʒ dicti prelati ibi pñt manē qñ hñt parochiā et cert⁹ pꝛ̄bꝛ ad curam parochie deputat⁹ ñ erat. alias ſec⁹ et ſic dicit ſe audiuiſſe ꝓnūciatū fuiſſe ꝑ Joh. papā et facit h̄ tex. quia ex q̄ tales ꝑlati hic nō includūtur ī penali ꝯſtitutione et q̄ ad penaʒ. alias bene includerent. quia parochiales ſūt maxime ſi incluſio eoꝝ penam excluderet. vt in caſu pñti. Idē tenʒ Lap⁹ et Domi.

Ultima con. Sūt āt collegiate regulares et cathedrales eccīe iure cōi ac alie q̄ in tali poſſeſſione cenſent. aut ꝑuilegio collegij ſūt munite. Probat hic in .g. verbi collegiatas. et in .c. dilecta. de exceſ. ꝑla. vbi de hoc et in .c. poꝛro. de ꝑuileg. Si igitur dubitat̄ d̄ eccīa an ſit collegiata. vidēdū ē ſi exercet iura collegij an videlʒ ꝯſueuit ſyndicuʒ ꝯſtituere et ꝑ illū iurare. c. impatoꝝ. de iura. ca. Et an habʒ ſigillum cōmune. de appella. ſignificauit. Itē an clerici cōſueuerūt in ea eligē ꝑlatū. c. j. d̄. eodē. His ceſſantib⁹ licʒ in eccīa ſint plures clerici. nō ido dr̄ eccīa collegiatā ꝙ pñt ibi eſſe vt ſinguli. Et an hec ꝯſtitutio locuʒ habʒ in eccīa q̄ mō non eſt collegiata ſed fuit collegiata vid. eandē.

I cui eligēdi poteſtas dat̄ ꝑ viā ꝯpromiſſi ſub ea forma vt ipē ſecrete et ſigillatim omniuʒ votis ſcrutatis et in ſcriptis redactis illū eligat in quem plures d̄ caplo ꝙ̄ in aliquē aliū cōſenſerint. et ipē ꝯpromiſſari⁹ iuxta formā ſibi datā talē eligit in quē plres ꝯſenſerūt ꝙ̄ in quēꝙ̄ alium. talis electio ē nulla. ꝙ ꝑter formas ꝯcilij. ꝙ ꝓpter. d̄. e. ti. facta. Hoc dicit

Pria c. Ualet ꝯpromiſſū factū in vnuʒ vel plures ſub ea forma. vt talē eligant in quē ſcrutatis ſecrete et diuiſiʒ votis omniū maioꝛ ps cōſenſerit ꝯparatione minoꝝ. Hāc ꝯcluſionē hic tex. ꝓbat iūc. g. verbi nō maioꝛ. Pro quo aduertendū ꝙ ille ē eligendus qñ per viaʒ cōpꝛomiſſi ꝓceditur in quē maioꝛ et ſanioꝛ ps capli cōſenſerit. vt in .c. quia propter. d̄. e. Non autē ſufficeret ꝙ maioꝛ pars cōparatione minoꝛum in euʒ conſenſiſſʒ verbi gratia. ſi ſunt. xij. canonici ī eccleſia et qnq̄ conſentiunt in vnum. quattuoꝛ in alium. et tres in tertiuʒ electus a qnq̄ eſt electus a maioꝛi parte comparatione minoꝛum. ſed non a maioꝛi parte capituli. et ido non poteſt prefici eccleſie. Ratio igitur ꝯcluſionis eſt. ꝙ de ꝓpria ſignificatione hoꝝ verboꝝ eligatis eū in quē plures ꝯparatione minoꝝ cōſenſerint. Eſt comprehendere etiaʒ partē maioꝛeʒ toti⁹ capli. Et ſic in his verbis ꝯp̄hēdit̄ caſ⁹ in q̄ electio fieri p̄t de maioꝛi parte capli et per ꝯſequēs ꝯpromiſſari⁹ p̄t ſeruare dictā formā ſibi traditā. nec faciet preter aut contra formā. c. quia ꝓpter. quia in ea continetur forma vtilis ꝯpromiſſi determinata vt in.c.cũ expediat.ꝗ.eo.ti.ſm Jmo.et Domi.

Secũda con Si compromiſſarij ſm dictaz formaz electi. eligũt eũ in quez maior pars conſentit.in ꝯparatiõe minorũ nõ valet electio. niſi eſſet maior pars totiꝰ capli. Probatur hic in tex. Nõ ꝙ hoc caſu facta ẽ electio ꝑter formã.c.ꝙ propter Debz eñi eligi ille in quẽ maior ps capli ꝯſentit.vt ibi. Vñ pz ꝙ ille qui hz plures voces in electiõe ꝙ̃ aliqs aliorũ non dicit̃ ꝓpterea habẽ maiorẽ partẽ capli.vt h ꝓbatur.et patet in ꝯcłone.ſ.prima.qḋ dicit Dominicꝰ nõdũ pro formatione articuloꝝ in petenda ꝯfirmatiõe electionis.quia nõ ſufficit articulare ꝙ habuit plures voces ꝙ̃ aliqs aliorũ.Ex hoc eñi neceſſario non ꝯcludit ꝙ habuit maiorẽ partẽ totius capituli.qḋ tñ reqritur.vt habet̃ in.c.ꝙ ꝓpter.ſepe all.Scḋo patz ꝙ hic equiparantur factũ ꝯtra legez et preter qḋ ſꝑ procedit qñ eſt data certa forma exercendi actũ.et preter illã omnes forme ſũt ꝓhibite.tũc eñi paria ſũt facẽ ꝑter et ꝯtra.alias nõ.ſ. iſto in.c.cauſaz q̃.in.g.ꝗ.ſ.de re iudi.Et ſm arch.tũc dicit̃ fieri aliqḋ ꝑter legẽ qñ fit qḋ nõ eſt in lege ſtatutum facit.c.ꝙ ꝓpter.ſ.e.iũc.tex.hic. Jura aũt in electione ꝯſtituerũt certã formã vt lites vitẽtur et citius eccĩijs ꝓuideret̃.ſm Jnno.in.c.ꝙ ſic.ſ.eo.ti

Quorundam oculos viciũ ambitionis excecat ſic ꝙ etiã monachi extra adminiſtrationẽ ſui ordinis ſoliũ prelature ꝯtendere laborãt.qbus obuiare volens papa ſtatuit.vt nulli religioſo ordinis mendicantiuz ex electione poſtulatiõe .aut ꝓuiſione de ſe facta in diſcordia ad prelaturã extra ſui ordinis adminiſtrationẽ ius adqratur de cetero.nec tali electiõi poſtulatiõi aut ꝓuiſioni ꝯſenſũ p̃ſtet.etiãſi magiſtri miniſtri prioris. aut generalis licẽtiam habeat aliq mõ.Et idẽ ſtatuit̃ in alijs qbuſcũqz religioſis nõ mendicãtibꝰ ad aliqs p̃latiões electos poſtulatos aut vocatos a minori parte numẽo.vt nec tales electiones ius tribuãt nec electi ꝯſentire audeant.etiã habita licẽtia ſupioris.qcquid ꝯtra p̃miſſa factũ fuerit ẽ irritũ. Hoc dicit.

Prima con Ex electiõe facta ĩ diſcordia de religioſo ordinis mẽdicãtiũ ad prelaturã extra adminiſtrationẽ ſui ordinis nullũ ius ei adqritur nec eidẽ etiam de ſupioris ſui licẽtia pt adhibere ꝯſenſuz. Probatur hic in verſi.volentes.Et qui ſint mendicãtes dicit h tex.ꝙ p̃dicatores.minores.⁊ heremite ſci Auguſtini De carmelitis qui ſunt ď q̃rto ordine mendicantium.habetur i c.vnico.de reli.domi.Et dicunt̃ mẽdicantes quia poſſeſſiones vel redditus habere non poſſunt.Sed incerta mendicitas victum eis p̃bet. ſm glõ.hic in verbo mendicantium Unde mendicus ſm Archi.dicitur quaſi manu dicens vel a mene qḋ ẽ defectꝰ.et dico dicis.quia dicit defectꝰ.et neceſſitates ſuas cum petit ſubſidia.Et procedit cõcluſio ſi ab initio fuit diſcordia.licet poſtea ſuꝑueniat ꝯcordia.ꝙ initiũ ſpectamꝰ in electione.c.duduz.ſ.eo.ſm Joh.mõ.et archi.ſ.e.

Secūda cō. Si religioſus mendicans in ꝯcordia eligatur ad dignitatem extra ſui ordinis admiſtrationē electioni conſentire pt̄ .dum tñ habeat ſuperioris ſui licentiā. Probatur hic in tex.a ꝯtrario ſenſu. qđ verum ſi eligatur in ep̄m.ſecus ſi eligatur in prelatuꝫ alteriꝰ religionis aut habitus.quia non valet electio. cle.j.e.ti.Et an poſſit eligi ad aliaꝫ prelaturā ſecularis ecc̄ie.vide.ibi in g.penul. Et cuiꝰ ſuꝑioris licētia requiratur.dicit archid.ꝙ generalis. qđ veruꝫ ſm Jo.an.ſi ꝯſtitutio religioſoruꝫ illud habeat.alias ſufficit ꝯſenſus imediatus ſuperioris.puta abbatis aut prioris ꝯuētualis.licꝫ tranſire non poſſꝫ ab ordine ſine licentia generalis.facit.c.ſi religioſus j̄.e.titulo

Tertia con. Electio facta a minori parte numero de religioſo ordinis non mēdicantiū eſt nulla.nec tali ꝯſentire poteſt etiā de ſuperioris ſui licentia. Probatur hic in tex.in verſi.religioſos.qđ veruꝫ etiā ſi minor pars eligentiuꝫ ſit ſanior.vel ec̄ ſi maior pars eligentiū qui diſſentiunt ſint ꝑtāte eligēdi ꝑuati .ſola em̄ maioritas numeri hic attenditur.vt ſentit hic.g.in verbo numero.iunc. cle.qđ circa.e.ti.Et procedit ħ concluſio etiā in eo religioſo q̄ eſſet rector ecc̄ie parochialis.et eligeretur in ep̄m aut alium ꝑlatum a minori parte numero ſm.g.penul.hic.Claruꝫ eſt em̄ ꝙ talis eſt monachus ſeu religioſus.ergo ꝯcluſio in eo locuꝫ habet per tex. hic.Vñ patꝫ ꝙ appellatione monachi ſeu religioſi etiaꝫ in materia penali includitur religioſus ad ecc̄iam ſecularēꝫ ꝓmotꝰ.ꝑ gl. penul .hic in verbo mendicantium.qđ verum qñ lex diſponens de monacho.ꝯcernit perſonam ipiꝰ.et cauſa legis locum habꝫ etiā in promoto ad ecc̄iam ſecularē vt in caſu noſtro.hic em̄ ꝓhibentur monachi conſentire.vt ambitio refrenetur in ip̄is.Secus ſi cauſa legis aut ſtatuti ꝯcluderet ad loca religioſoruꝫ .ꝙ tunc non includūtur ꝓmoti ad eccleſiā ſecularē.per.g.in cle.j. de reb. ec.nō ali.in verbo cuiuis.niſi ſtatutum loqueretur per verbum vniuerſale.quia ſic includerent̄ ꝓmoti etiā ad ſecularem ecc̄iam .ita intelligit̄ glō.penul.j̄.eo.c.et.gl.j.in fi.de deci. de quo per Panor.in cle.j. de reſcꝑ. et ita ſentit hic Domi.

Ultima con. Electio facta cōtra ꝑdicta eſt nulla etſi ꝯfirmatio ſb̄ſequatur eſt inualida . Prima pars ꝓbatur in fi.tex.ſcđa pars ꝓbatur in.g.fi.h.Ex quo nō.ꝙ electio nulla ꝑ ꝯfirmationē ſubſequenteꝫ non validatur.qđ eſt verum.qñ eſt nulla ex defectu iuris naturalis .vt ꝙ in ea non concurrūt ꝯſenſus eligentium et electi .tunc enim ſuperioris ꝯfirmatio eā non pt̄ ꝯfirmare. arg. regule acceſſoriū.j̄.de re.iur.qđ veꝝ niſi ꝯfirmatio eſſet facta ꝑ papam ex certa ſcientia.papa em̄ facere pt̄ vt id qđ inualiduꝫ eſt ex defectu iuris naturalis.fiat validum quo ad effectū iuris poſitiui.ſm Jo.de lig. in cle.j.e.ti.Si autē nulla eſſꝫ electio ex defectu iuris poſitiui.vt ex defectu forme.ꝙ videlꝫ debita fōr in ea nō eſt obſeruata.tñ ibi eſt conſenſꝰ eligentium et electi.tūc confirmatio pape eam validat.quia ip̄e eſt ſuper ius poſitiuū.c.ꝓpoſuit.d̄ ꝯceſ.p̄ben. Idem de ꝯfirmatiōe inferioꝝ q̊ ad effectū validitatis geſtoꝝ ſm̄ Compoſter. Inno.i.c.ꝙ ſicut.e.ti.ſ̄.et q̊ ad hūc defectū valet ꝯfirmatio inferioris etiāſi electio nulla eſſz.ex defectu iuris naturalis .puta ꝯſenſ⁹.ꝙ cōis error facit valere geſta.l. barbari⁹.ff.de offi.p̄to.c.ꝯſultationib⁹ de iu.patrona.Talis tñ cōfirmatio electionis nulle facta ꝑ inferiorez a papa non facit electū p̄latum.vt ſit ſecur⁹ in foro ꝯſcientie .ſiue ſit nulla ex defectu conſenſus.ſiue ex defectu ſolēnitatis.ꝑ nō.Joh.an.et Panor. in.c.ꝙ ſicut.e.ti.ſ̄.Archi.et Lapuz. in.c.ſi an.ſ̄.e.

v

T quis duas electiones de ſe in eadem eccleſia factas ſimul ꝯſequatur .et ex ambab⁹ ꝯfirmationem petat.non ē rōnabile etiāſi proteſtetur ſe alterā ꝑ quam intentū ſuū conſequi poſſet contentū eſſe.velle igitur iterum alteram eligē ꝑ cuius electionē alteri in totū intelligit͛ renūciare. Doc.d.

Prima con. Licz ad eandem dignitatem de eodem pn̄t fieri electiones due.neq̄t tñ vtrāqȝ proſeq̄. ſed vnaz tenetur eligē. Probatur h̄ in textu.Et q̄ñ due electiones de eodem fieri poſſint ad eandē dignitatē.patz hic in exemplis.g.ij.quia a diuerſis ꝑſonis fieri pn̄t .forte capitulum eligit dicens ad ſe ſpectare electionez.c.j.ſ̄.e.Similiter aliq̄ alij eūdē eligūt q̄ dicūt ad ſe ſpectare.ꝑ c.cum dilectus.de ꝯſuet.ſ̄.vel fiunt due electiones ab eiſdem diuerſis tēporibus.alias ſi fierent eodem tp̄e ab eiſdem de eodē nō eſſz poſſibile ꝙ eſſet duplex electio.imo vnica eſſet electio.vt in.c.in geneſi.de elect. ſ̄.ſm̄ Pau.h̄. In ꝯſecutione aūt negotij talis tenetur vnaz proſequi.et ex vna ꝯfirmationē petē.vt dicit ſecūda pars ꝯcluſionis. Nec eñ admittitur vtrāqȝ ꝯſequēdo.etiā cum ꝓteſtatione ꝙ altera velit eſſe cōtentus.ꝑ quā intentū ſuū ꝯſequi poteſt vt hic. Rō eſt quia ſolum ex vna cā p̄t ius habere.vt hic in tex. et in.c.inter dilectos.de fide.inſtru .nec eſt licitum vagari in incerto cum diſcrimine alteri⁹.vt hic iunc.g.verbi vagatur.Et ꝓteſtatio vagationē inducens et ius dubiuz ꝯſeruans.vbi q̄s artatur ad certificationem act⁹ non releuat.nec valet ſm̄ Jo.mō.⁊ arch.

Secunda con. Ius q̄ſituz poteſt quis duplici via defendē.ad querendū tñ ius habens duplicem actionē aut viaz.alteram tenetur eligere. Prima ps ꝓbatur in.c.poſt electionē.de ꝯceſ.p̄ben.all'.hic in glō. iiij.ꝑ ꝯtrario. Nam ibi defendēdo ſe archidiaco⁹ initit͛ duplici collationi Hinc cōis inoleuit practica .ꝙ q̄ñ aliq̄s elect⁹ aut ꝓuiſus titubat d̄ tituli validitate tunc impetrat nouū titulū a ſede ap̄lica q̊ p̄t vti defēdendo ſe ꝯtra omnes. non aūt agēdo ad q̄rendū ius in b̄n̄ficio ſeu ad rē duplici iure poſſit initi .ſm̄ Dominic̄.Et eſt rō quia iura fauorabiliora ſūt vt ius q̄ſituz retineat͛ q̄ᵐ vt ius ad rem p̄ficiatur .ſm̄ Archi.ꝙ p̄mo caſu nulla p̄t notari ambitio. ſicut in caſu ſc̄do. Ita tenet La.abbas.Et ita loq̄t͛.l.ꝯtra maiores.C. de inoffi.teſta.⁊.g.in.c.iter dilectos in verbo meū.de fi.inſtru.et de concurſu actionum pluriū.an ſimul poſſint intentari.an actor teneatur eligere vide hic.g.nōbilē in verbo eligere.que diſtinguit vt in ea ad quā ſolet remitti.de quo etiā in.§.ceterū Inſti ꝙ cuz eo.

Ultima con. Ubi duo p̄iudicialia ꝯcurrunt eligendo vnuz eligens renūciare videt̄ alteri. Probatur hic in fiñ.tex.et.c.vnico.§.de poſtula.prela.e.li.cū ꝯcor

i electio facta non ſortitur effectū quia electus non ꝯſentit.moritur.iuri ſuo renūciat.aut electio irritatur ꝑter vicium electi occultuz.electores quia non ſunt culpabiles a tp̄e diſſenſus renūciationis.mortis.aut electiōis irritationis.habebunt ad nouā electionem celebrādam temp⁹ integrū dūmō nihil circa p̄dicta fraudulenē egerint aut ꝑ dolū Hoc dicit.

Prima con. Si elect⁹ electioni de ſe facte recuſat preſtare conſenſū electio nulluz poterit ſortiri effectū Probatur hic in tex. Ex q̊ patet ꝙ elect⁹ non ꝯpellitur ꝯſentire.imo p̄t diſſentire.vt in.c.ꝙ̄ ſit.§.e. Putat tñ archidi.ꝙ mortaliter peccat.ſi ſe dignum putat ad p̄laturam et illam non recipit.ꝑ ca.in ſcripturis.viij.q.j.et ibi eſt.g.qđ verum vbi ali⁹ deeſt.vt ibi colligitur.tñ ſm Jo.anđ.electus debz vires ſuas metiri.vt.j.q.j.non eſt putanda.et ſic nōt Joh.an.qđ nō ſꝑ debz electus putare ſe dignum eſſe quia multa onera incūbunt p̄latis ſm Jo.de imo.

Secūda cō. Si electus poſt p̄ſtitū conſenſū electioni renūciat aut moritur ſimiliter effectus ꝯfirmatiōis impeditur Probatur hic in tex. An aūt iſtā renūciationez facere poſſit poſt ꝯſenſū añ ꝯfirmationem in manib⁹ eligentiuz ſine ꝯſenſu ſupioris? vid.hic in.g.verbi renūciat q̄ trib⁹ opini.recitatis ꝯcludit ꝙ ſic.et ꝙ talis renūciatio teneat in preiudiciuz electi.ſed non ſupioris.et ita tenuit Inno.et ſequitur archid.Jo.mo.⁊ Jo.an.⁊ Domi. Circa iſtud qđ de morte dicitur q̄runt doc.ſi in curia moriatur electus añ ꝯfirmationem dicatur p̄latura in curia vacare.de quo hic dubie tractat archi.hodie eſt.g.in verbo collato.in cle.vnica.vt li.penden.q̄ tenet ꝙ non.quia vacatio ecc̄ie ꝑ electionem nō deſijt ſz ꝑ ꝯfirmationem.qđ ꝓbat iſte tex.

Tertia con. Si electio irritetur ꝓpter viciū electi occultū nullū ſortitur electio effectū. Probat̄ etiā h̄ in tex. Et licz occultuz multiplicit̄ dicatur.vt in.c.veſtra.de co.cle.⁊ mu. Tñ in ꝓpoſito viciū electi dicit̄ occultū.ſm archi.qñ electores fecerūt debitā inq̄ſitionē.nec tñ potuerunt habere notitiā illi⁹ vicij.de q̊ ꝑ Jo.an.in.c.inotuit.§.e. Et intellige cōcluſionē verā.niſi ab irritatione electionis fuiſſz appellatū.tūc eñ appellatione pendēte eligentib⁹ non currit tēp⁹ ꝓ alia electiōe faciēda.quia iuſte itelligūtur impediti.et adhuc poſſet ſortiri effectū.ſi appellās vinceret in cā appellationis ſm archi hic

Ultima con. In predictis caſibus a tp̄e mortis diſſenſ⁹.renū ciationis aut irritationis. ad eligēdum de novo hn̄t eligētes integrū tempꝰ. Probatur hic in tex. et intellige quādo eligentes ſciūt aliquē ex dictis caſibꝰ occurriſſe. ignorāti enī veriſimiliter non currit iſtud tēpꝰ. c. ꝙ diverſitatē. de ↄceſſ. pben. c. ↄſultationi. j. de appella. Et p id qd̄ de morte dicitur hic pꝫ. ꝙ poſt mortē p̄lati pt̄ fieri electio. anteꝙ̄ corpꝰ tradatur ſepulture. qd̄ tenet hic archi. de quo p Jo. an. in. c. bone. ij. ſ. e. ti. Et intellige hanc ↄcluſionē in his q̄ habent eligē iure ꝓprio. Si enī aliqs horꝝ caſuū ↄtingit ei q̄ ex iure devoluto haberet eligere vel ꝓvidere. nō ad eum ſꝫ ad canonicos a q̄bus devolutū fuit ius eligendi. redibit poteſtas eligendi. vt hic in. g. verbi integrū. Item eſt hic vna nōbilis glō ponens tp̄a q̄ dantur a iure ad expeditionem ecc̄iaꝝ. et eſt in verbo aliā. quā ſingulariter nō. et vid.

i religioſus ſine licentia ſupiorꝭ ſui qui ipſam dare poſſit electioni d̄ ſe facte ad p̄laturā extra ſuam ecc̄iam ↄſentit. ↄſenſus nō valet. et electio ipa viribus vacuat̄. et vt facilius et celerius electiones ecc̄iarū expediant̄ ſtatuit papa ꝙ ſuperiores ipoꝝ. ſine requiſitione ſuoꝝ capl'oꝝ dare pn̄t religioſis electis licentiā ↄſentiendi. et ad p̄laturas ad q̄s fuerint electi trāſeūdi. Hoc dicit.

Prima con· Religioſi arbitriū ex ſupiorꝭ volūtate pēdet nec velle vel nolle habꝫ. Probatur hic in tex. et in. c. non dicatis. xij. q. j. et ꝓcedit ↄcluſio in actibus legitimis q̄ ad effectū iuris poſitivi. non aūt in delictis q̄ volūtarie ↄmittuntur ita p religioſos ſicut p alios. c. cū volūtate. de ſē. excō. Fallit etiā in his ſine quibꝰ vita hominis naturaliter ſuſtentari non pt̄. ſicut eſt ꝙ reficiātur cibo et potu. ꝙ induant̄ veſte ⁊c. In illis enim velle habent religioſi et eis ꝑmittitur habere tūc. cum talis volūtas reguletur ſm̄ formā regule. Ita nōt Genſ. i extrava. Jo. xxij. que incipit quorūdam. Item ſine licentia abbatis poſſūt religioſi abbatem ipm̄ accuſare et q̄ ad hoc velle habent Item agunt dū ſunt i ſcholis. de q̄ in. g. in. ca. cum paſtoꝝ ij. q. vij. de q̄. ſ. e. q̄rūdam ſm̄ Domi.

Secūda con· Pōt religioſꝰ eligi ad p̄laturā extra ſuā ecc̄iam. ſꝫ conſentire neq̄t. niſi habeat a ſupiore licentiā. Probatur hec ↄcluſio h̄ in tex. a ↄtrario. et intellige ſm̄ moderationē. c. q̄rūdam. ſ. eo. ti. et. li. et cle. j. e. ti. Quis āt ſupior pt̄ dare hāc licentiā? Dic ꝙ cōiter per ↄſtitutiones ordinis ꝓvidetur circa hoc. et tunc ille dabit de q̄ diſponit ↄſtitutio ſm̄ archi. aut nihil de hoc cōſtitutione ordinis cavetur. et tūc p̄latꝰ imediatus monachi. puta abbas eā dabit. vt. lviij. diſ. c. j. et tenet Pau. i cle. j. e. ti. niſi monacho. alterius religiōis facerent ꝓfeſſionem in manibus prelati generalis aut alicuiꝰ recipientis nomine generalis. ꝙ tunc ſolum generalis hanc licentiā dabit Ita tꝫ Jo. an. in quodam ↄſilio in ti. de regula. c. iij. Et dicit Jo. an. q̄ ad hunc conſenſum p̄ſtandum ſufficit conſenſus ſolius p̄lati. Tn̄ ſi religioſus electus tranſire deberet ad aliā dioceſ. etiam req̄reretur ↄſenſꝰ ipi. p. c. admonet. ſ. de renū. et hec

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

de monacho nondū trãſlato a monaſterio intelliguntur. q̃ ſi tranſlatꝰ ad aliã eccĩam eligitur ꝯſentire põt ſine licentia ſupioris. quia iam emãcipatꝰ eſt et liberatꝰ eſt ab obedientia abbatis. c. q̃buſlibꝫ. xvi. q. j. de q̃ Jmo. in cle. j. e. ti. Itẽ poſt ꝯſenſum monachꝰ ſine ſupioris licẽtia diſſentire nõ poſſꝫ. ꝑ rationeꝫ tex. hic. ſm Domi. vacante aũt monaſterio hãc ꝯſentiendi licẽtiã daret epũs cũ cõſenſu ꝯuẽtꝰ. xvi. q. j. q̃ vere ſm Arch.

Tertia con Nõ eſt neceſſaria alicuius licentia qñ monachꝰ eligitur ad ꝑlaturã in ſua eccĩa. Probatur h̃ in tex. a ꝯtrario, et ſentit hic. g. verbi ſuã. facit. c. quã ſit. xviij. di. Jnno. et ꝯpoſ. in. c. j. de poſtu. prela.

Ultima con Monacho electo ad dignitatẽ extra ſuam eccĩaꝫ ꝯſentiendi licentiam ſolus ſuꝰ ſuperior poteſt dare nec etiaꝫ ſine iuſta cauſa eam poterit electo denegare. Prima pars probatur hic i ſi. tex. Et fuit iſtud ſic ꝓuiſum in fauoreꝫ eccĩarum. Nam alias etiã in licẽtia eundi ad ſtudium requiritur cõſenſus fratrum. vt in. c. ij. j. e. li. ne cle. vel mona. et hoc vt euagandi materia ſubtrahatur. Quid autem ſi ſupior hanc licentiam dare nolit. vid. h̃. g. verbi obtenta. Et dic ꝙ aut habet iuſtam cauſam denegandi licentiã quia electus eſt ſibi valde vtilis. et non ita vtilis eccĩe ad quam eligit̃. et ſic papa ſolus poſſet eum ꝯpellẽ. ad dandum hanc licentiaꝫ. ꝑ. g. alĩ. Aut non habꝫ iuſtam cauſam quia eſt valde vtilis eccĩe. ad quam eligitur. ⁊ non eſt ſibi ita vtilis. quia plures eque idoneos habet. et ſic ꝗ inferior poterit eum ad dandum licentiam compellere et eo negligente eam dare cuꝫ conſenſu capĩi ſui. arg. ſicut vnire. de excel. prela. c. conſtitutus. de religi. domi. Aut non eſt iuſta cauſa reſpectu eccĩe ad quã eligitur. quia plures ſunt eque idonei eccĩe. et ſic ſuperior poteſt compellere. ſed non licentiam dare. c. nullus. xviij. diſtin. Aut eſt dubium an cã legitima ſubſit aut non. et ſic inferior a papa p̃t compellere. quia denegare non debet ſine iuſta cauſa. ſed non poteſt licentiam hanc dare ſed ſolus papa. ſolus tñ epũs etiam inuito abbate poteſt capere mõachũ ꝓ ſuo cubiculario. vt ſit teſtis caſtitatis ſue vite. vt eſt. glõ. in. ca. cum paſtoris. ij q. vij.

Nullus religioſus poteſt eligi in abbateꝫ niſi ſit expreſſe profeſſus ordineꝫ regularem. ⁊ aliter factum eſt nulluꝫ. poteſt tamen eligi in regularis aut ſecularis eccĩe epm. etiamſi adhuc nouitij deferat habitum. Hoc. d.

Prima con Duplex eſt monachorum profeſſio. tacita videlicꝫ et expreſſa. Probatur hic in textu. iunc. glõ. verbi expreſſe. Tacita ꝓfeſſio fit per delationem habitꝰ annalem. de qua habetur in. c. i. ſ. de regula. et in cle. ſi. illo. e. ti. Expreſſa aũt ꝓfeſſio eſt illa que fit in manus abbatis aut ſupioris in cuius manibꝰ conſuetudo aut cõſtitutio ordinis eam fieri diſponit. aut alicuius alterius de ipſius mandato. de quo nõ. in. c. porrectum. de regula. et in. c. inſinuante. qui cleri. vel vo. ⁊c. Nec eſt ſcriptura de ſubſtantia huiꝰ ꝓfeſſionis expreſſe.ſed potius de ſolennitate ꝓbatoria.vt poſtea ꝓfeſſus nõ poſſet reclamare .vt ſentit hic.g.in verbo expreſſe.in fi.et tenet.g .in.c. rurſus.qui.cle.vel vo.x̃.

Secũda con. Nõ p̄t eligi in ꝑlatũ ſui vel alterius religionis religioſas.niſi ſit expſſe profeſſus. Probatur hic in tex. Et qđ de alia religione dicitur.correctuz eſt hodie ꝑ cle.j.e.ti.quia nec expreſſe profeſſus ad prelaturam alteri⁹ religionis eligi poſſet.vt ibi. Et ꝓcedit hec ꝯcluſio etiam in religione in quib⁹ non ꝓmittunt omnia ſbalia.vt in militibus beate Marie theutonicorum. Text⁹ em̃ hic in ꝑncipio vniuerſalit̃ loquitur nullus religioſus.facit extraua. Jo.xxij.que incipit antiq̃.et qđ notat̃.de ſen.excõ.non dubium ſm Pau.et Joh.an. An aũt ꝯſuetudo poſſz in ꝯtrarium induci . Joh. de ſco Georgio vult ꝙ non.de quo hic ꝑ Jmo.et Domi.

Tertia con. Expſſe religionem approbatã ꝓfeſſus in prelatum ſue religionis p̄t eligi.nec eſt neceſſariũ eum etiã ad alteram eccleſiã poſtulari. Probat̃ hic a contrario tex. Et eſt contra illos qui dixerunt monachũ poſtulandum .de quo hic in.g. verbi eligatur. Jtẽ ⁊ ꝯtra illos qui dixerunt nullum eligendũ niſi eſſet de illa eccĩa .contra quos tex.hic loquitur de monacho qui in ep̄m p̄t eligi.ad aliam autẽ religionem monach⁹ eſſet poſtulandus.licet expſſe ſit ꝓfeſſus.et hoc a papa ſm Joh. an. Jdem in tacite ꝓfeſſo ad prelaturam ſui ordinis ſm Archi.

Ultima con. Religioſus tacite profeſſus q̃nimo et nouiti⁹ per electionem fieri poteſt ep̄s. Probat̃ hic in fine. Et ratio diuerſitatis habetur hic in.g. fi.

Um expediat iura iurib⁹ concordare ⁊ correctiones iuriũ (q̃n poſſunt ſuſtinere) vitare .noluit papa ꝙ forme tradite in.c.cum dilecti.ſ̄.e.derogaretur .per ſequens.c.quia propter Uñ adhuc hodie valet compromiſſum factum in aliquos vt ipſi compromiſſarij ſecrete et ſigillatim voluntatibus omnium inquiſitis illuz eligant in quem maior et ſanior ps capli conſenſit

Prima con. In electiõe cathedralium ⁊ regularium eccĩaruz per viam ſcrutinij aut ꝯpromiſſi eſt procedendum. niſi ex inſpiratione diuina vno ore fuerit eccĩe prouiſũ. Probatur in.c.quia propter .ſ̄ eo. Et ſic patz ꝙ tm̃ due ſunt forme eligendi in dictis eccĩjs. ſcz ſcrutinij.et illa eſt de nc̃itate et ſꝑ obſeruanda. Ad ꝯpromiſſum enim vno ꝯtradicente non poſſet procedi.vt in.d.c. quia propter.ibi vice omnium.alias ꝯtradicẽs ꝑuaretur voce ſua eo inuito.qđ eſſe non debz. Omnibus autem conſentiẽtib⁹ p̄t procedi per viaz compromiſſi.et tunc non videtur nc̃aria publicatio .aut alia ĩ forma ſcrutinij ſeruanda. Qđ aũt đ inſpiratione dicitur in.c.quia ꝓpter.intelligit Jnno.ꝙ ꝓprie inſpirationis via non ſit forma.ſ3 exceptio a formis.qđ ſonat tex.ibidẽ ,dum dicit.

niſi forſan ab omnibus ⁊c. Et ratio eſt quia que a deo fiunt non recipiunt formam aut legez ab homine. c. licet. de regularibus

Secūda con. Uia ſcrutinij ⁊ cōpromiſſi pñt adinuicē permiſceri. ⁊ ꝯpmiſſarij ptās circa electionez faciendam pt ſm formā huiꝰ tex. limitari et artari. Probatur hic in tex. et in. c. cum dilecti. ſ. e. Ex quo patz ꝙ vbi ius dat certas fōrs ad actuz faciendum. non dicitur fieri ꝯtra illud ius. ſi ille forme ſimul miſceant̄ qđ verum ſi ex tali mixtione nō reſultatt alia ſpecies noua. Secus ſi reſultare alia ſpecies. vt in. c. ſi cui. ſ. eo. Un̄ patz ꝙ forma hic in tex. tradita non eſt noua forma ſeu alia a formis traditis. in. c. quia propter ſ. e. Et ſentit hic. g. penul. quia ē forma ꝯpromiſſi determinati. Idez tenet Jo. mo. Jmo. et Domi. Si eniz diceremꝰ ꝙ eſſet noua forma. tūc cōtra ꝯciliuz. c. quia ꝓpter. eſſz iſta alia forma. Et quia illud ꝯciliuz irritat alias formas eſſet nulla. contra hūc tex. qui eaz approbat. ergo non cenſetur alia forma. Archi. tenet ꝯtra.

Tertia con. Uno de capitulo cōtradicente aut diſſentiēte. nonꝰ pt hꝰ forma cōpromiſſi. de qua in tex. impediri. Jta tenet hic Lapus abbas licet aliud ſit in ſimplici ꝯpromiſſo vt. ſ. dixi. Et ratio eſt quia hoc caſu nullus de capitulo priuatur vice ſua. imo cor omnium recipitur ſicut in ſcrutinio. Ideo tenetur ſequi maiorem partem hanc formam eligentem. qđ nō ad limitationē. g. c. quia propter. ſ. e. in verbo vice omnium Et ideo dicit hic. g. in verbo inq̄ſitis recōmendans hanc formam cōpromiſſi. ꝙ hic ſit vtilior et melior forma quā hodie habemus. quia eē magni iuriſte in forma ſcrutinij errant et ſimpliciter cōpromittendo non ſunt eligentes ſemꝑ contēti ius ſuū omnino in alios transferre Et ſic per hāc formaz vtile eſt procedere. Et aduerte ꝙ in hac forma collatio votorum fieri debet. qđ hic tex. ſatis inſinuat. ſufficit tamen aliq̄lis collatio ſm Jo. mō. nec requiritur ita plena ſicut in forma ſcrutinij. ſm Jo. mona. et forte ſufficit ꝙ fiat per ipos compromiſſarios

Ultima con. Correctiones iurium ſunt vitande et ibi fieri pōt. contrarietates iurium ſunt ad concordiam reducende. Probatur hic et in. l. vnica. C. de inoffi. do. Diſtinctionibus enim iura ſunt adiuuanda ſi videantur contraria. c. litteras de reſti. ſpoli. facit. c. cum tu. de teſti. đ quo hic in. g. ij.

Um non deceat alicui ſuū officium eſſe damnoſum ſtatuit papa ꝙ miſſi ad ſedem apoſtolicaz pro negotio electionis inſtruendo ſm formam. c. cupientes. ſ. eodem. debeant in veniendo ad curiā in ea morando aut ab ea recedendo quo ad perceptionem fructuum cenſeri reſidentes in ipis eccījs quaruz proſequūtur vtilitates. et quotidianis diſtributionibus exceptis. ꝑcipere integre omnes fructus quos percepiſſent ſi in eccīa perſonaliter reſediſſent. nō obſtantibus quibuſcunq̧ cōtrarijs cōſuetudinibus ſtatutis aut priuilegijs. Hoc dicit.

Prima con. Miſſi ꝓ eligētes ad curiā ꝓ inſtruendo negotio electiōis hoc gaudent ꝑuilegio. ꝙ omnes fructus ꝑcipiunt quos recipent ſi reſiderēt in ecc̄ia ſeu bn̄ficio Probatur hic in textu.et declaratur ħ ꝑ glō.verbi reſidendo.quia ſi reſidēs in ecc̄ia ip̄a ex priuilegio ecc̄ie aut ꝑſone ſue conceſſo poteſt percipere fructus aliorū beneficiorum ſuoruꝫ eiuſdem ciuitatis aut dioceſis. tempore quo proſequitur negotiuꝫ electionis eoſdem ꝑcipiet. qđ hic tex. voluit Idē intellige d̄ opponentibꝰ aut miſſis ab eis ſi ſint de ecc̄ia .ſm docto. Sꝫ aliud eſt in electo q̄ ad curiam venit.talis em̄ artatur venire et venit cauſa ꝓprij cōmodi. Ideo fructus in abſentia non percipiet.ꝑ ea que hic habentur in .g.verbi de cauſa

Secūda con. Licꝫ inſtructores ad curiam miſſi cenſeantur reſidentes quotidianas tn̄ diſtributiones non habebunt.cum non cenſeātur diuinis ip̄is intereſſentes. Probatur hic in tex.Vn̄ abſens ꝓ vtilitate ecc̄ie fingitur reſidens et fructꝰ integre ꝑcipit.c.ex parte.de cle.non reſi. Non tn̄ propterea debentur ſibi quotidiane diſtributiōes. Tales em̄ non debentur propter ſolam reſidentiam.ſed propter diuinorū interſſentiaꝫ.vt in.c.vnico.j̄.de cle.nō reſi.et hic in glō.verbi exceptis.Si tn̄ dentur diſtributiones hmōi procurantibus vtilitatem ecc̄ie .non tenentur ad reſtitutionem earum. vt in.e.c.vnico

Vltima con. Statutū ecc̄e priuilegium aut ꝯſuetudo non p̄iudicabit inſtructoribus miſſis ad curiam in hoc priuilegio. Probatur hic in fi.tex.quod verum niſi eſſent ſtatuta conſuetudines. aut priuilegia firmata iuramēto per iſtos miſſos. quia tunc propter iuramentuꝫ ſeruanda eſſent etiam hoc caſu. ſm gloſam finalem hic .Ex qua videt̄ ꝙ ſi ius reuocat ſtatutuꝫ.non intelligitur reuocatum ſtatutuꝫ iuramēto firmatum.per gloſaꝫ hic .facit.c. ſepe.j̄.eodem. vbi de iuramento fit mentio in reuocatione ſtatuti iurati.et ſequitur Johañ.de imol .quia alias non videtur de mente reuocātis fuiſſe ꝙ ſtatutum iuratum reuocare veli;. Alij contrarium tenent per verba generalia textus quibuſlibet ſtatutis ꝛc .que videntur multum facere pro eis.ſm Johannem and .qui tamen dicit ꝙ gloſa hic ꝓcedit fortius quando expreſſe et ſeparatim iuraſſent canonici ſeruare quod continetur in ſtatuto.d̄ quo per eū in.c.j.de his que fiunt a ma.par.capitu.et illud ſequitur Paul. quia hoc caſu ſubeſt duplex vinculum.ſcilicet ſtatuti et iuramenti .ergo vno remoto remanet alterum. ſecus ſi ſimul iuratum fuiſſet.allegato.c.venerabilem.in fine .ſupra eo. et illud ſequitur etiam Domiñ.qui dicit illud eſſe notabile.allegans ꝓ hoc.c.j.ſ.e.libro.de cōſti.vbi ad ſtatuta tollenda per ius cōmune requiritur.de illis fieri mentionem .non autem de modis quibus firmant̄. Aliud tamen eſt in litteris papalibus. ꝙ ſi per illas reuocentur ſtatuta aut conſuetudines firmata iuramento non intelliguntur reuocata niſi id exprimatur.quia ille litte re tanq̄ odioſe reſtringuntur. Ita notat Johañ.an.in.c.j.infra de fili. presby.e.li. Dicit etiaꝫ hic glō.in fine ꝙ ſi miſſi ad curiaꝫ ex quo fructꝰ percipiunt in abſentia ſicut alij tenentur etiam conferre ad expenſas et concordat Joh.mona.non tamē tenentur primo expendere fructus ſuos et reſiduum ab eccleſia petere ne labor eorum ſit ſine fructu.ſm archidia.et ſequitur Pau.

Ex principio textus allegatur q̄tidie.ꝙ officium ſuum nemini debꝫ eſſe damnoſum.et gloſa allegat concordantias

Beo qui cōtra electum aliqueꝫ promouendum aut poſtulandum ad aliquam dignitatem inter cetera opponit aliquem defectū perſone aut ſcientie manifeſtum aut euidentem. non admittitur penitentia aut oppoſitionis reuocatio.quia ſi in probatione deficit puniri debet vt ſecludatur a proſecutione proceſſus. et vltra puniatur ac ſi in probatione omnium que ſibi obiecerat defeciſſet.in preiudicium aduerſarij penitere et deſiſtere nequibit Hoc dicit

Prima con. Euidentem opponens defectum ſcientie aut perſone contra promouendum ad dignitateꝫ vlterius nequit penitere Probatur hic in textu .Unde patet ꝙ vbi ex probatione ius queſitum eſt aduerſario.non poteſt proponens illam reuocare .facit clemen.conſtitutionem.§.penultimo eodem titulo .imo plus hic probatur videlicꝫ ꝙ vbi quis in articulo ꝯponit plura quorum vnum venit qualificatiue ad reliquum oportet vtrunqꝫ probare.nec poteſt reuocare alterū etiam qualitatem.de quo in.c.licet cauſam.de probationi. Et dicit Johannes monachi illud verum .vbi detractio qualitatis obeſſet aduerſario.ſecus ſi ei prodeſſet.quia tunc permitteretur detractio illius.vt in l.ſi delictis.§.ſi detracta.ff.de noxalibus .vbi agens contra dominum ex delicto ſerui ſi dixit dominuꝫ ſcientem poteſt pendente iudicio reuocare ſcientiam domini quam allegauit.hec enim detractio non obeſt domino.contra quem agitur ꝙ ea detracta poteſt dare ſeruum pro noxa.qđ alias non poſſet.vt Inſti. de noxa.in prin.et ibi glō.

Secunda con. ꝛ finalis

Conſentiente iudice et aduerſario poſſit reuocari euidentis defectus oppoſitio. Probatur hic in gloſa finali et concordat Archidi. Altero eorum igitur diſſentiente aut contradicente id non poſſet opponens facere.etiamſi feciſſet proteſtationē conſuetam poni videlicet iſtaꝫ Saluo iure addendi.mutandi.minuendi.corrigendi.declarandi ꝛc. Talis enim proteſtatio modicum aut nihil operatur.vt notatur in.c .inter dilectos.ſupra.de fide inſtrumen.ꝛ in.c.cum contingat.de officio dele. et de hoc per Bald.i.l.edita. C.de eden.et hic Domi.

x eo quod canonicus impubes ad electionem cum alijs canonicis non vocatur nec admittitur electio non annullatur. nec pt̄ de contemptu agē. ex quo em̄ caret diſcretione. non pt̄ habere vocem in electione. In eccleſijs eē regularib⁹ ſeu monaſterijs nō profeſſi tacite vel expreſſe. vel etiaꝫ laici cum clericis. electionib⁹ nequeunt intereſſe Hoc dicit

Prima con. Canonic⁹ impubes non habet voceꝫ in capitulo nec pt̄ agē de ꝯtemptu. ſi eo non vocato fiat electio. Probatur hic in p̄ma parte tex. Et rōnem reddit tex. quia talis diſcretiōe caret. Tales eñ in electionib⁹ eē non debent. vt hic ꝓbatur. Et ꝓpterea etiā furioſi non debent intereſſe. vt hic in glō. verbi diſcretione. Quis aūt dicitur impubes. dicit hic glō. verbi pupillare. ꝙ maſcul⁹ minor q̄ttuordecim ānorū et femina minor duodecim annoꝝ. Nec hoc caſu malicia ſupplere pōt etatē. ſicut nec in tutela. vt Inſti. q̄ mo. tu. finitur. in prin. licꝫ aliud ſit in matrimonio carnali Ratio diuerſitatis eſt. ꝙ in carnali matrimonio pubes dicit̄. qui generare poteſt. c. puberes. ſupra de deſpon. impube. Et ſic ibi determinate numerus annorum non curatur. In electione aūt et tutela a iure certa eſt etas determinata. et illa ſpectatur. Ideꝫ in ꝓfeſſiōe facienda. vt tenꝫ. g. in. c. cuꝫ virum de regula. ſ̄. Ex hac ꝯclōne eē pꝫ et tex. hic ꝙ non habēs ꝑtātē vocis dande in electione non ē vocandus ad electionem. et concor. c. cum inter vniuerſas. c. ꝙ ſicut. c. in geneſi. ſ̄. e. De alijs differentijs matrimonij carnalis et ſpiritualis. vi. Io. an. in. c. tue. de ſpon.

Secūda cō. Pubes ſi ē canonicus vocem habꝫ in electione prelati ſeu pontificis. Probatur hic a contrario textu. qđ hodie intellige verum ſi ſit in ſacris. et alias non. vt in cle. vt hi. de eta. et qualita. Et ſic videt̄ ꝙ hodie debeat eſſe ad minus in decimooctauo anno. cum non poſſit prius in ſubdiaconum promoueri. vt in cle. ſi. de eta. et quali.

Tertia con. Preſentat⁹ a pupillo maiori ſeptennio ſi eſt dign⁹ prefertur preſentato per patronum Probatur hic in glō. verbi ſuffragium. in ſi. et fuit qō dominicalis Bar. brixieñ. lxxvij. et ꝓbat. c. decernim⁹. xvi. q. vij. Itē ꝙ talis ꝯtrahit ſpōſalia licꝫ non mr̄imoniū. ꝗ. de deſpon. impu. c. vnico. et ſic licꝫ eligē nō poſſit. vt hic pꝫ. ꝑntare tñ pt̄. ꝙ ꝑ ꝑntationē nō ꝯtrahit ſpūale mr̄imoniū ſicut ꝑ electionē. Ita tꝫ arch. in. d. c. decernim⁹. Idē Pau. de leaza. q̄ diſputauit hāc qōnē. nullo em̄ iure cauet̄ ꝙ tutor adminiſtrat ſpūalia. ꝗ nec ſpūalib⁹ ānexa. vt ē ius ꝑſonat⁹. c. decernim⁹. et. c. q̄nto. ſ̄. de iudi.

Quarta ꝯ. Nō ꝓfeſſi tacite vel expſſe ī regulari eccā vna cū ꝓfeſſis ſi pūt eligē Probat̄ h̄ ī ſcđa pte tex. qđ verū ſi eēnt clerici. ſm Io. an. aut eē nouicij. vt h̄ ī. g. v̄bi. tacite. qđ veꝝ niſi d̄ ꝯſuetudīe aut p̄uilegio aut pacto ī fūdatiōe appoſito ſecularis cleric⁹ ī electiōe abbati. aut eccē regularis h̄ēt īteſſe qđ eē pt̄ ſm Hoſti. in. c. ea q̄ ad ſi. ꝗ. d̄ ſta. regu. Rō aūt ꝯcluſionis et textus eſt ſm Archidi. quia abbas per monachos eligi debet xviij.q.ij.abbatem.non ꝓfeſſi autez tacite vel expreſſe non ſūt monachi quia ad ſeculū redire pñt .de gratia tñ pñt tales admitti.et tunc eoꝝ voces valent.quia ⁊ extraneis pt tota electio per electores ꝯmitti.vt in.c. cauſam.ṡ.e.ſm archi.

Ultima con. In eccīa regulari non debent laici ꝯuerſi cum clericis ꝯuerſis intereſſe electioni prelati Probatur hic in fi.tex. Idem in cōuerſis laicis in eccījs ſecularib⁹ ſm Archi.quia ex conuerſiōe hmōi nō videntur ꝯtinētiā vouiſſe aut ꝓprijs renūciaſſe.xvij.q.j.vt lex. Et iſtō hodie ſatis patz cum non ſint in ſacris ꝑ.c.fi.de eta.et quali. Et limita hāc ꝯcluſionem ꝓcedē qñ in eccīa ſunt clerici et laici.et agitur de electione p̄lati ipſius eccīe qui debz eſſe ſacerdos.ſm Jo.mō.⁊ Archi.et ꝓbatur in.c.j.de eta.et q̄li. ſecus vbi eſſz cōgregatio ſecularium tm̄.vt patet in hoſpitalibus et ſimilib⁹ pijs locis tunc em̄ tales laici pñt eligere rectorem ſeu magiſtrum.quia talis pōt eſſe laicus.ex quo nō inſtituitur ad diuinoꝝ celebrationem.ſꝫ ad aliquē alium piuz actū.puta redemptionē captiuorū.hoſpitalitatē.ſubſidium terre ſancte.aut ſimilem . ita voluit hic.g.penul.⁊ concor.doc. Scdo limita verā ꝯcluſionem niſi ex ꝯſuetudine antiq̄ ⁊ preſcripta laici conuerſi cum clericis haberent intereſſe electioni.talis em̄ ꝯſuetudo valeret. nec eſt correcta per hūc tex.et hoc ꝓbat hic.g.finalis

I poſtquām

appellatum eſt in ſcriptis.et exp̄ſſa ꝓbabili cauſa ab electione in cathedrali vel regulari eccīa facta.ordinarius ip̄m electuz confirmet .non valet ꝯfirmatio.tanq̄ ab eo qui ꝯfirmare non potuit facta.niſi legitime receſſum fuerit ab appellatione ſua hoc primo. Elect⁹ qui tenetur venire ad ſe.ap.iuxta tenorē .c.cupiētes. ſupra eodem ad proequendam electionem non debet recedere de curia ante finem negotij .niſi de pape licentia .quia hoc erat de mente dicte conſtitutiōis . Si ſecus igitur fecerit.electio eo ip̄o eſt nulla .hoc ſecundo. Debet etiaz obſeruari decretalis cupientes.ſupra eodez .tam in veniendo ad curiam mittendo .et alijs que habentur in ea .quando appellatur ad ſedem apoſtolicam a ꝯfirmatōe electōis aut ꝓuiſiōe per eum facta.ad quez propter inferioris negligentiam poteſtas eligendi eſt deuoluta. Hoc dicit . Et prima pars reſpicit materiam.c.q̄uis.ṡ.e. Due alie partes reſpiciunt.c.cupientes .ṡ.e.

Pria ꝯ. Pendente appellatione in ſcriptis ⁊ ex cauſa ꝓbabili ad electionē cathedralis eccīe ad papam interpoſita ſuſpēſa eſt iuriſdictio iudicis inferioris adeo q̄ confirmatio interim ꝑ eum facta eſt nulla . Probatur hic in prima parte textus.et in.c. q̄uis ſupra eodem titulo. Ratio dubitandi fuit quia regulariter attemptata poſt appellationem extraiudicialem aut ante diffinitiuam in iudicio interpoſitam non reuocātur tanq̄ nulla niſi primo conſtet de veritate cauſe appellatiōis.vt l.c.inē poſita.ſ.de appel.c.non.ſoluz.li.xĩ. ĩ.de appel.ergo idẽ videbat̃ h.ꝙ videlicet nõ devolverit appellatio cãz ꝗuis ex cauſa ꝓbabili interpoſita eſſet.niſi etiã vera eſſz.vt hic in.g.verbi ꝓbabili.et ſequeñ.Sz ꝯtrariuz h decidit̃.Et rõ deciſionis et ſpẽalitatis eſt triplex.vt hic in.g.verbi ſedẽ apſticam.Et ꝓcedit ꝯcluſio hec ſiue appellatio ſit extraiudicialis ſiue iudicialis añ ſñiam.et fortius ſi poſt ſñiam.quia illa appellatio fortior ẽ c.ſolet ĩ.ð appel.dũmõ appellatio ſit inſinuata pti ⁊ iudici.iuxta.c.ſi duobus.ſ.de appel.et cle.cãm ĩ.e.ti.i cle. Itẽ ꝓcedit etiã hic tex.et ꝯcło i poſtulatione.ſm doc.

Secũda con. Electus q̃ artat̃ ſm formã.c.cupientes.ſ.e.ad ſedez apoſtolicã venire debz negotiuz ꝓſequi.et vſqz ad finem ibi manere.ꝙ hoc eſt de illiꝰ ꝯſtitutionis mente. Vñ ſi ſiñ licẽtia negotio ñ expedito receſſerũt.electio vacuatur ipo iure Probatur hic in verſi.ſi electꝰ.et ſic patz ꝙ ꝯſtitutio etiã penalis ꝓut ẽ decre.cupientes.ſ.e.extendit̃ ad id qð eſt de mente ipiꝰ.ꝙ ita punit̃ qui mẽtẽ legis offendit.ſicut qui verba eius et mẽtẽ ſimul offendit.vt in regula certũ eſt ĩ.de re.iur.l.imo dicit hic.g.in verbo mente.ꝙ non dicit̃ tex extendi ad id qð erat de mente. qð nõ.et vid hic latius Ioh.an.in novella.et Domi.q̃ duo ꝓſequitur. An ſꝑ in penalibus mensˀ legis ſit ſequẽda.Scðm ẽ quid dicatur de mente legis.ex quo rõ dubitandi et decidendi ſcði dicti tex.Scðo pz ꝙ cˀtatꝰ ad actum faciendũ intelligit̃ citatus vt ſtet donec actus ꝑficiat̃. etſi prius receſſerit ſine licentia cõtumax reputatur.facit.c.j.ſ.ð iudi. Sz an electꝰ ex cauſa poſſit recedere ſine licẽtia ſiue pena iſtius decre.vide hic per Io.mõ.Gar.et Arch.

Tertia con. et vltima Decre.cupientes.ſ.e.locũ habet nedum cum appellatur ab electiõe.ſz etiamſi appelletur ab inferiore a papa ꝯfirmatione aut prouiſione.Probatur h in fine tex.Rõ dubitandi et decidẽdi in hoc dicto patz ex.g.ſi.et penultima

c **ũ ex eo quod** habes in.c.licz canon.ſ.eo. ꝙ ꝓmotus ad ecc̃iam parochialez teneat̃ infra annũ ad ſacerdotiuz ꝓmoueri et perſonaliter reſidere.aliqui recuſent habere eccleſias parochiales.ex quo facultatẽ legendi et proficiendi nullaz haberent.Quia tamen vniuerſalis eccleſia ad ſue regimen viris litteratis permaxime noſcitur indigere.Statuit hic papa ꝙ epiſcopi et eorum ſuperiores cum his qui obtinent eccleſias parochiales ſibi ſubiectas diſpenſare valeant libere.ꝙ vſqz ad ſeptenniuz poſſint litterarum ſtudio inſiſtere. et ꝙ teneantur infra illud tempus niſi ſubdiaconatus ordinem recipere ad quem infra primum annum debent promoueri.alias ipſo facto ſunt priuati.durante autem huiuſmodi ſeptennio debent epiſcopi et dicti ſuperiores prouidere.vt eccleſijs deſeruiatur in diuinis.per bonos et ſufficientes vicarios.quibus neceſſaria de eccleſiarũ ꝓuentibus miſtrent̃.Elapſo aũt dc̃o ſeptẽnio de bent illi cū quibus fuit diſpenſatuʒ ad diaconatus et p̄ſbratus ordines ꝓmoueri infra ānū.alias penaʒ dcī c.licet canon incurrunt ipſo iure. Hoc dicit

Pria ꝯ. Pōt epūs aut ſuperior epō diſpēſare cum clerico ecc̄iam parochialē ſibi ſubiectā hn̄tem cā ſtudiorum.ꝙ infra ſeptēniū non teneatur ꝓmoueri ad ſacerdotiū.dum tn̄ infra ꝑmū annū recipiat ſubdiaconatū Probatur hic in tex. Permittit̄ autē epis diſpenſatio ſeptēnis circa ordines.nō aūt minores epis id pn̄t.vt hic i g.verbi epī.Et ꝙ hec diſpenſatio ē iuriſdictionis.ſic eā facere p̄t electꝰ ꝯfirmatꝰ.licʒ nōdū ꝯſecratus.Item admīſtrator datus ecc̄ie vacātī. vt in.c.is cui.ſ.e.Itē ⁊.c.ſede vacāte vt q̄ſi vacante.c.penulti.in fi.ſ.de ſup.neg.p̄lato.Et hoc caſu et in alijs in q̄bus epō ꝯmiſſuʒ eſt diſpenſare ſolus epūs ſine ꝯſenſu capl̄i ſui eaʒ facere p̄t.ſm.g.hic in verbo epī. quā doc. intelligunt verā ꝺ ꝯſuetudine. de iure eī requireret̄ ꝯſenſus capl̄i.⁊ tʒ Archi.in.c.i.ſ.de fi.p̄ſby.et.g.i.q.v.pn̄tium.et hāc diſpenſationem factam non poſſʒ reuocare epūs ſine cauſa.ſm.g.hic in verbo ſeptēniū.

Secunda con. Si fiat huiuſmodi diſpenſatio. in loco ſtudij vniuerſalis cum eo cui collata ē parochialis ecc̄ia.nō intelligit̄ diſpenſatū ſuꝑ abſentia.Ita tenēt hic doc. erḡ poteſt ſtudere reſidendo.et reſidere ſtudendo.ſecus ſi cum eo q̄ habet bn̄ficium extra locum ſtudij fiat hmōi diſpenſatio. ꝙ talis includit diſpenſationē ſuꝑ abſentia vt ſcʒ vadat ad locum ſtudij vniuerſalis.alias ſi ꝯtrariuʒ diceretur diſpenſatio redderetur inutilis.facit.c.ſi papa.ſ.de ꝓuile. Tn̄ quia diſpenſatio ē ſtricte intelligenda.c.i.et.c.ij.ſ.ꝺ fi.p̄ſby. Ideo vtile eſt exprimi ꝙ etiā ſuperior diſpenſet ſuꝑ abſentia ſm Ioh. mō.qꝺ etiam nc̄ariū eſſʒ qn̄ ꝯſuetudo aut ſtatutū diſponeret ſuper abſentia.quia in dubio ſuperior non intelligitur diſpenſare contra ſtatuta eccleſie aut conſuetudinem .arg. c.i.ſ.e.li.de conſti.

Vltima con. debʒ ſuperior prouidere de cura et ſeruitio debito eccleſijs.quādo earum rectores ſunt in ſtudijs. Probatur hic in fi. tex. Inferiores aūt prelati vt rectores cum quibus diſpenſatum eſt ſuper abſentia cauſa ſtudij hanc curā parochianorum ſuorum alteri committere non poſſunt ſm Ray.in ſūma ſua.de peni.et remiſ. Idem ſi alias eſſent abſentes ab eccleſia ſua.ꝙ id ſpectat ad epiſcopum. vt hic.qꝺ verum niſi ad modicum tempus id facerent.qꝺ poſſunt puta ad tres ſeptimanas ex iuſta cauſa .Ita diſputando fuit terminatum Bononie ꝑ c.ſi quis in clero.vij.q.i.de quo Ioan.in.c.iij.ſupra.de offic. vicarij. et Guil.in cle.vnica.ſ.e.ti.de offi.vica. Et illud eſt de iure verum.licʒ nūc videamꝰ ſeruari ꝯtrarium

Ommiſſa alicui ecc̄ia parochialis .non dicitur vacare ante lapſum totius anni.Quis tātū de āno tranſiuerit ꝙ infra ipm non poſſit ad ſacerdotiuʒ promoueri nec alteri poteſt antea eo inuito ꝯferri.ānꝰ āt currē ici pit a tpe cōmiſſi regiminis et ipſius habite pacifice poſſeſſionis .nō aūt currit a tpe quo qs eſt iuſte impeditus. ille aūt qui infra dictū tempus ad ſacerdotiū non eſt ꝓmot⁹.et ꝓpterea a iure ecc̄ia ipa eſt ꝑuat⁹ .nō poterit eadē vice iterato ꝯferri. vt non verbis ſʒ reb⁹ lex videat̄ imponi. Ceterū q̄ non intendit ꝓmoueri ad ſacerdotiū et tñ ecc̄iam parochialē recipit. vt fructus ex ea ꝑ annuʒ ꝑcipiat. niſi mutata voluntate ꝓmotus fuerit ad receptoruʒ fructuū reſtitutionē tenet̄. Et ille q̄ tali ecc̄iaʒ ꝯtulit ſciens eum non velle ꝓmoueri ad ſacerdotiū. ꝑter diuinā quā incurrit offenſā obligat⁹ eſt ecc̄iaʒ cōſeruare indemnē. Hoc dicit

Prima con. ꝓmot⁹ ad parochialē ecc̄iam ſi nō ꝓmouet̄ īfra ānū ad ſacerdotiū. ecc̄ia non eſt ꝑuatus. niſi totus ān⁹ eſt elapſus. Probatur hic in pn̄. tex. Et rō dubitandi et decidendi patʒ hic ex. g. verbi elapſ⁹. Ex q̄ patʒ iūc. tex. hic ꝙ vbi pena imponit̄ ex nō facto infra certū temp⁹. pena nō ꝯmittit̄. niſi ex toto temp⁹ ſit elapſū. Et facit appellatus non p̄t petē executionē ſn̄ie añ finē āni dati ad ꝓſequēdū appellationē. licet tātū de tpe anni ſit elapſuʒ ꝙ infra ipm non poſſʒ appellationē ꝓſequi. qđ tenet Goffred. in. c. irreprehenſibilis. ꝫ. de appella. licet Hoſtieñ ibi tenuit ꝯtra. Et rō efficax q̄re hic finis āni expectatur eſt. quia vltimo die poſſit obtineri diſpēſatio epi ad ſtudiuʒ ſm formam. c. ꝫ. ꝑri. verſi. forte pape.

Secūda con. Currit autē iſte ann⁹ a tpe q̄ ꝓmotus ad ecc̄iaʒ parochialē habʒ aut habere p̄t pacificam poſſeſſionē regiminis. licet etiā nō ꝑcipiat bñficij fruct⁹. Probat̄ h̄ in verſ. ann⁹. iūc. g. verbi pacificam. Vñ ſi fruct⁹ ecc̄ie alteri debeant̄ ex ꝯſuetudine aut ꝑuilegio. forte ad q̄nqueñiū. vt in. c. ſi ꝓpter. ꝫ. de reſcp. nihilomin⁹ tñ tenet̄ iſte a tpe q̄ hʒ liberū cure exercitiū aut ꝑ eū ſtat q̄ minus habeat ad ſacerdotiū ꝓmoueri. ſm arch. h̄. alias loc⁹ erit pene ꝑuatiōis. vt h̄. et archi. xxiij. di. in nomine dñi. et Pau. in cle. ſi. ꝺ. eta. q̄li. Et idē intellige in oīb⁹ bñtib⁹ bñficia aut officia in ecc̄ijs q̄ hñt certuʒ ordinē de iure ꝯſuetudine aut ſtatuto annexū. ꝙ a tpe habite poſſeſſionis pacifice aut officij ad ordinem illū ꝓmoueri debēt. Ad hoc tñ ꝙ ꝓmot⁹ ad bñficiū ꝑuet̄ ꝑmo incōpatibili ipſo iure req̄rit̄ eē pacifica ꝑceptio fructuū. aut maioris ꝑtis. vt ē tex. in. c. ſi tibi ꝯceſſo. ꝫ. ꝺ ꝑben.

Tertia con. Nō currit hoc temp⁹ ꝑnale iuſte impedito. nec p̄t cōferri ecc̄ia ꝑochial' ꝺ nouo ei q̄ a iure ea ꝑuat⁹ ē. ꝙ. ꝫ. ānū n̄ ē ꝓmot⁹ ad ſacerdotiū. Probat̄ h̄ ī verſ. ān⁹. et ſequē. Et de iuſtis īpedimētis dat tria exempla. g. h̄ ī verb. īpedimēto. ⁊ tʒ ꝙ elapſo āno ceſſāte impedimēto ſi rector nō ē ī ſacerdotio p̄t ꝯferri alteri ecc̄ia eo nō vocato. et hoc cautū ē ſm Lapū. Et ita cōīe fit ī p̄ctica. ꝑ hoc eñ ꝯfirmat collator ius ſuū. ꝙ de iure p̄t ꝯferre vt h̄ patʒ. Rō ſcđe ꝑtis ꝯclōnis ē ī tex. ꝙ alias verbis tm̄ lex eſſʒ ipoſita. qđ eē nō dʒ ꝓut hic habetur. et in concor'. hic. in. g. verbi faciendum allega. nec debet lex eſſe ludibrio id ē digna haberi ludo et ꝯtēptu ſm Arch.

Ultima con. Recipiens fructus ecc̄ie tenetur ad reſtitutionem ſi ſe non velle clericari in mēte gerebat. et tñ ecc̄iam tenuit. nec ordines vt debuit recepit. Probatur hic in verſi. ceterū. A ꝯtrario ergo patz ꝙ ſi iſte poſtea mutata volūtate ordines recepit. fruct⁹ ꝑceptos reſtituē non tenet̃. vt ꝓbat hic. tex.

I abbatez eccleſie romane imediate ſubiectū ꝯtingat eligi in ep̄m. non eſt illud illicitum. non poteſt tamen ſibi dari licentia ſuū deſerēdi monaſterium ab alio ꝙ̃ a papa. aut apo. ſe. legato de latere miſſo. legatus etiā de latere qui maius in prouincia ſibi decreta poſt romanuz pontificē habet imperium. electiones archiepiſcoporum ep̄orum et exemptoruz poteſt confirmare. alius autez legatus id non poteſt. niſi ad illō habeat ſpēale mandatum. Hoc dicit.

Pria ꝯ. Quilibet prelat⁹ epiſcopo infēior etiamſi ſit exemptus. poteſt ad aliā dignitatem eligi et non poſtulari. Probatur hic in textu qui ad hoc ſolet allegari. Dignitati autez epiſcopali alligatus poſtulari debet et non eligi. c. finali. ſ̄. de poſtula. prelato. et ibi pa tet ratio diuerſitatis. et ratio dubitandi ⁊ decidendi. pȝ hic ex. g. verbi elegiſtis

Secūda con. Exemptus ī epiſcopum electus non poteſt deſerere ſuam eccleſiam. niſi a papa aut legato de latere tranſeundi habeat licentiam. Probatur hic ſimiliter ī textu. Nec ſufficeret hoc caſu tacit⁹ conſenſus pape aut legati. ſm archidiaconum. quia textus hic prohibz tranſitum niſi habita licentia. facit nota. Johañ. anđ. in queſtioñ. mercurialib. ſuper regula cum non ſtat. ĩ. de regu. iur. Ex quo patet ꝙ legatus de latere poteſt ſe intromittere de exemptis et ſedi apoſtolice imediate ſubiectis. Unde appellatione ſedis apoſtolice comprehenditur legatus de latere. quod veruz niſi ponatur verbū apoſtolice ſedis in materia reſeruata ſpecialiter pape. tūc enim ſolus papa deſignatur. vt in clemen. quia contingit. et ibi glō. ꝟ. religio. domi. vel etiam niſi adijciatur verbum reſtrictiuū. puta dūtaxat. quia tunc non comprehenditur legatus etiaz de latere ſm Pau. hic Sic et vbi diceretur ſine licentia pape aut noſtra. tunc enim non ſufficit licentia legati. vt. ſ̄. eodez cupientes. vbi dicitur corā nobis. Et hec faciunt ꝙ ſi papa dicit reſeruata nobis abſolutione talium excōicatorum. ꝙ penitentiarij pape non poſſunt illos abſoluē ſm Pau. et ſequit̃ Lap⁹ in. cle. grauis de ſen. ex.

Ultima con. Legat⁹ de latē poteſt electōes ep̄oꝝ. archiep̄oꝝ. ⁊ exēptoꝝ ꝯfirmare. ali⁹ legat⁹ illud nō p̄t. niſi ad hoc habeat mādatum ſpēale. Probat̃ h̄ in fiñ. tex. et rō ponitur in textu.

I cōpromiſſarius electus ad prouidendum eccleſie infra tempus iuris eligere negligit. in ſuperiorem poteſtas eligendi deuoluit̄. Si aūt eligit ſed indignū ſcienter aut ignoranter. non ad ſuperiorē. ſed ad cōpromittētes reuertitur. niſi in taleꝫ ſcienter conſenſiſſent. quia dol⁹ aut culpa compromiſſarij nō debꝫ eis qui in nullo peccauerunt imputari et idem ſi ꝯpromiſſarius idoneum elegit. ſed ille ꝯſentire renuit. Porro ꝯpromiſſario eligente indignuꝫ ſcienter ipſe et non compromittentes (niſi conſentirent) a ſuis beneficijs per triēnium eſt ſuſpenſus. Talis tamē pena in ep̄o compromiſſario non habet locum. quia ep̄i nullam penaꝫ ſuſpenſiōis a iure impoſitam incurrunt niſi de eis fiat mentio in iure ſpecialis. non hꝫ ec̄ locuꝫ ħ pena. niſi ī electiōib⁹ ep̄oꝝ ꝛ ſupiorū Et ad bn̄ficia que ſic peccans in illa obtinet eccl̄ia reſtringitur. et idē intelligendū de bn̄ficijs eius. q̄ deficit in probatione illius qđ obiecit in perſonam electi aut promouēdi. Hoc dicit vſqꝫ in finē

Prima con. Si compromiſſarij ad eligendum dati fuerint negligentes. ad ſuperiorem deuoluit̄ eccl̄ie prouiſio. ſecus ſi delinquāt indignum eligendo. quia tūc ad compromittentes iterum ſpectat electio. Probatur hic in tex. Rō diuerſitatis eſt. quia ꝯtra negligentiam compromiſſarij poterant compromittētes ſibi prouidere non dando compromiſſario totū tempus iuris qđ habebant aut ſollicitum eligendo. vt hic in glō. verbi trāſtulerūt. ergo ſi illud non fecerunt eis imputatur Si aūt totum tēpus iuris eis dederint aut ſimpliciter ꝯpromiſerunt. tunc re nō exiſtente integra. nō poſſunt poteſtatē eligendi reuocare. vt nō. glō. aūpenul. in. c. in cauſis. ſ̄. e. titulo. ſed contra doluꝫ ꝯpromiſſarij ſibi non poterant prouidere. Ideo talis eis nō imputat̄. Item alia rō eſt quia factuꝫ ꝓcuratoris in omittendo nocet domino. non aūt factū eius in ꝯmittendo. niſi dn̄s id ratū habuerit. ſm Archiđ. et glō. hic in verbo tranſtulerunt. Dicuntur aūt compromiſſarij negligentes. qn̄ infra tempus iuris pretermittunt eligere nullo legitimo impedimento detenti. alias ſecus. Probatur in. c. quia diuerſitatem. ſ̄. de ꝯceſſi. pbē. c. cum ex eo. in fi. et. c. cōmiſſa § porro. ꝭ. e. ſm Io an. Et ſcđam partem intellige de indigno electo a cōpromiſſarijs in dignitate expreſſa. in. c. cum in cunctis. ſ̄. e. ſm Ioh. an. in queſtiōe mercurꝉ. poſita ſuꝑ regula odia. ꝭ. de re. iur. Tunc enī ad cōpromittentes redit poteſtas eligendi. niſi ipſi ſcienter hanc electionem ratam habuerint. quia tunc alienam facerent ſuam. vt in. l. ſi ꝓcura. ff. de ꝯdic. indebi. et hic in tex.

Secūda con. Deuoluitur poteſtas eligēdi ad ſupiorem etiamſi negligentia ꝯpromiſſarij ſit fraudoloſa. Probatur hic in verſ. idem iūc. g. in verbo negligenter Ex quo patet ꝙ lex imponens penam negligēti actum facere infra certum tēpus ꝯprehendit ſub negligente negligētiam etiā doloſam. qđ nōndum

Tertia con. Si cōpromiſſarij infra tp̄s debituꝫ elegerunt dignum. et ille recuſat conſentire debꝫ poteſtas eligendi ad compromittentes redire. Probatur hic in verſ. idem

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

iuncta gl. verbi conſentire. qui intelligit illud verum. niſi eis fuiſſet data poteſtas eligendi ſemel et pluries. ꝙ tunc forma mādati eſſet ſuanda. nec vnica electione ꝯſumpta eēt eoꝝ poteſtas. Ex quo patet ꝙ vbi eligendi ptās alicui datur ab homine vt in ꝓcuratore et compromiſſario. tūc vnica electione ꝯſumit̄ poteſtas illius. licet non ſortiat̄ effectū vt hic probat̄ niſi aliud importarent v̄ba ꝯmiſſionis ſeu mandati. vt iam dixi per glo in verbo ꝯſentire. Secus autem vbi ptās eligendi ꝯpeteret alicui a iure ⁊ originaliter. nō ex accidenti vt in canonicis alicuius eccl̄ie. Tunc enim ſi prima electio non ſortit̄ effectuꝫ nō ē ꝯſumpta eoꝝ ptās. ſed poſſunt de nouo eligere et variare. vt ī. c. ſi electio. s̄. eo. Ubi aūt a iure et ex accidenti ꝓpter videlicet negligentiā inferioris alicui ꝯpetit ptās eligendi. tunc vna electio etiam ꝯſumit poteſtatē illius ꝓut nōt glo. añpenl̄. in dicto. c. ſi electio. Et hec faciunt ꝙ vbi dat̄ alicui ptās exercēdi certos actus nō poteſt iterare illos. etiamſi primus actꝰ non teneat. Itē ꝙ vbi delegatꝰ ꝓfert ſententiā diffinitiuā etiā nullā. non pōt amplꝰ ſe intromittē. quia functus officio ſuo ſiue bene ſiue male. de quo in. c. lr̄is. ſup̄ de off. delegl.

Quarta ꝯ. Compromiſſarij ſcienter indignū eligentes a beneficijs eccleſiaſticis que in illa obtinent eccleſia ꝑ triennīū ſunt ſuſpenſi. nō autē ꝯpromittentes niſi ratuꝫ habuerint electionē hmōi. Probat̄ h̄ in. § porro. Et ratō ꝯclōnis habet̄ hic in tex. ꝙ nemo debet alterius odio p̄grauari. ad qd̄ h̄ tex. ſolet allegari. et ꝯcordātie ſūt ī gl verbi nō ꝯuenit. Et durāte hmōi ſuſpenſione debent ſuſpenſi fructibꝰ eccleſie ſuſtentari ſi egeant. ne in opprobriū cleri mendicent ſm Arch. ar. c. ſi. xciij. diſt. Et idem vbicunqꝫ ſuſpendit̄ bn̄ficiatꝰ a beneficio ꝓpter crimen ꝯmiſſū. Secus ſi ſuſpenderet̄ rōne ꝯtumacie ꝙ tunc durāte ſuſpenſione ꝓhibent̄ aliquid ꝑcipere. vt ī. c. generali. ſupra eo. ꝙ tunc in ptāte ſua ē illā ſuſpenſionē euadere purgādo ꝯtumaciam. qd̄ non p̄t q̄ntūcūqꝫ peniteat ſi ꝓ crimine ꝯmiſſo ſuſpendat̄. facit gl. ſimilis in cle. vt hi q̄. de etat. et q̄lita. ij. rn̄ſ. ſup̄ verbo dimidiū. et ſup̄ v̄bo bn̄ficijs. in. c. ꝙ. ſepe. ī. eo. Et qd̄ ſi iſti non habeant in iſta eccā bn̄ficia? Tene quod hic habet̄ in glo. ſi.

Quinta ꝯ. Hec ſuſpenſionis pena nō habet locū niſi in Epoꝝ ⁊ ſuperioꝝ electionibus nec ī Epis. ꝙ tales nullaꝫ penam ſuſpenſionis incurrunt a iure latam. niſi de eis fiat mentio ſpēalis. Probat̄ h̄ in tex. Et ſolet allegari ſp iſte tex. ad hoc ꝙ Epi nullā ſuſpenſionis penā a iure ꝓmulgatā incurrūt Idem eſt in ſn̄ia interdicti. et ꝯcor. c. quaſi periculoſū. ī. de ſen. ex. et ibi ponit̄ ratio iſtius. Aliud eſt tn̄ in excōicationis pena vt ibi ē glo. in v̄bo ſuſpenſionis. In caſu tn̄ huiꝰ. c. ⁊ § clerici. in. c. cum in cunctis. ſup̄ eo. Epūs puniet̄ alia pena arbitraria ſm Archid. quia vtiqꝫ deliq̄t. ar. c. de cauſis ſupra de off. del. Ex q̄ pꝫ ꝙ vbi quis deliquit et non eſt locus pene iuris erit locꝰ pene arbitrarie ſꝫ Pe. de an.

Rocurator ꝯſtitutꝰ ad appellandū ab electione. poſtulatione aut ꝓuiſione. nō admittit̄. niſi oīa ⁊ ſingula qui in ꝑſonā aut formā vult obijcere. in eiꝰ mādato ſint ſimplr̄ expreſſa et clare. et niſi ſpēale habeat māda tum iurandi corporaliter in animas conſtituentiũ.ꝙ ipſi credunt expreſſa eſſe vera et ſe probare poſſe. Hoc dicit. Et venit ad declarationem.c. vt circa ſupra eo.ſm gl.i.hic

Prima con Procurator cõſtitutus ad appellandũ ab electione poſtulatione.aut prouiſione extra iudicium quo ad duo hic expreſſa habere debet ſpeciale mandatũ. Primũ ẽ quo ad obijcienda.de quo hic in glo verbi ſingulariter.et clare. Et hodie dicendum de hoc.vt in cle.ꝯſtitutionem.ij.rũſ.eo.t.quia exprimi debent ſingulariter crimina et circumſtãtie. criminũ in procuratorio.al's non eſt ſufficiens vt ibi.et glo.in cle.non poteſt.de procu.ſuꝑ verbo in mandatꝭ. Scdꝫ eſt ꝗ ad formã iuramẽti pſtandi in aĩas conſtituentiũ. que etiaꝫ in mandato debet ꝯtineri ꝓcurationis Sine enim ſpeciali mandato non pt quis iurare in aĩas ꝯſtituentis.c.ij ꝭ. de iura.ca. Alios caſus in quibꝰ ſpeciale mandatũ requirit̃.enumerat gl in.c.ꝗ ad agendũ. de procurꝭ.ꝭ.

Ultima ꝯ Procurator ſm formã huius.c.conſtitutus ad appellandũ.etiã in animã ꝓpriam ſubire tenet̃ iuſiurãdũ.admittit̃ etiam ad proſequendaꝫ appellationẽ legitime ſm formã.c.vt circa.interpoſitã.lꝫ nullũ hẽat ſpẽale mãdatũ Prima ps probat̃ ꝑ Jo.an. hic ſuper glo.fi. Nec enim al's ſatiſfactũ eſt conſtõni vt circa.ſ.eo. niſi ipſe appellans iuret. Et ſic refert Archi. fuiſſe ꝓnũciatũ.licet ipſe teneat ꝯtrariũ.Sed Pau.tenet cũ Jo.an.Unde ad glo.fi.hic dũ dicit ꝓcurator.ergo iurat in aĩam dñi. non in propriam. ſupplendũ ẽ.ſ.tñ.et illa fuit mens Jo.an.Scdam partem tenet Spec.ti.de ꝓcurꝭ.ꝭ.i.vſi.ſed pone.et ſequeñ.et facit hic tex.qui dicit ꝺ ꝯſtituto ad appellandum Secus igit̃ in eo qui dat̃ ad proſequendũ. Idem ſi detur ad excipiendũ crimina vel defectus cõtra electuꝫ.qꝛ non oportet ꝙ ſpecificent̃ ſm glo.iiij.cle.non pt.de procurꝭ.

I confirmationẽ electionis ꝓpter omiſſam ſolennitatem debitaꝫ infirmari ꝯtingat.aut ꝙ confirmans ꝑtãteꝫ non habuit ꝯfirmandi.non ꝓpter hoc electio al's canonice facta intelligit̃ infirmari. Hoc dicit.

Concluſio talis elicit̃ ex tex. Cõfirmatione electionis caſſata.non eſt caſſata electio al's canonica. Probat̃ hic in tex.et ratio ꝯcluſionis patet in glo.fi quia confirmatio habet ſe acceſſorie et electio vt principale.cum ꝑ electionem conferatur titulus ꝓlature ⁊ habitus ꝑtãtis adminiſtrande. Per cõfirmationem aũt ſolũ exercitiuꝫ.c.qñto.et que ibi notant̃.lxiij.diſti. Et ſequit̃ Pe.de an. Aliaꝫ rõnem dat Jo.mo.ꝙ in ſeparabilibꝰ inutile non viciat vtile vt in regula vtile.ꝭ.de regu.iu. Electio ãt et ꝯfirmatio ſunt actus diuerſi et ſeparati ab inuicem vt nõ. Inno.in.c.ij.ſ.de reſti.in integ. Et ꝑ has rõnes dic idem in confirmatiõe alioꝝ actuũ.puta ſententie.priuilegij donatõnis.ſtatuti.tranſactionis.aut pacti. In his enim qñqꝫ ſolꝫ interuenire confirmatio.c.bone.c.cũ dilecta cum filibꝰ.de confir.vti.vel inuti. Et ſic confirmatione infirmata nõ intelligit̃ id quod erat ꝯfirmatũ infirmatũ.quia actus ſunt diuerſi vt hic. Et limita hunc tex.et concluſionẽ vt in glo.fi.niſi confirmatio infirmaret̃ vicio electionis. vel niſi infirmet̃ ſimul

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

confirmatio et electio. in dubio referenda eſt ſententia ad acta et cauſam deductam in actis. vt hic in glo. fin̄. quod nota

uia ſepe vacātibus eccleſijs cathedralibus regularibus aut collegiatis. capl'a ꝯuentꝰ aut ſingulares perſone ipaꝝ eccleſiaꝝ. occupant inter ſe diuidunt. ſurripiunt. aut dilapidāt bona a prelatis ipſis dimiſſa aut vacationis tp̄e obueniētia que potius deberent in eccleſiaꝝ vtilitatē expendi. vel futuris ſucceſſoribus fideliter reſeruari. Ideo ſtatuit papa ꝙ illi q̄ de cetero p̄dicta facere p̄ſumpſerunt eo ipſo ſint tādiu ab officio ⁊ beneficijs quibuſcunqꝫ ſuſpēſi donec de oībus ꝑceptis plenariaꝫ reſtōnem fecerint. non obſtantibus q̄buſcunqꝫ priuilegijs. ſtatutis. ꝯſuetudinibus. iuramento. ꝯfirmatōne ap̄lica. aut alia q̄cunqꝫ firmitate roboratis. que oīa q̄ ad hunc caſū papa caſſat et irritat ⁊ nullius de cetero vult eē firmitatis. Hoc dicit. Et indirecte facit ad titulū vt in glo. quod nō.

Prima ꝯ. Bona pꝰ mortem prelati remanētia aut vacationis eccl'e tp̄e obuenientia debent in vtilitateꝫ eccl'aꝝ expendi. aut futuro ſucceſſori reſeruari. Probat̄ hic in tex. et in. c. p̄nti. j. de off. or. ⁊ in concor. in glo. ſuꝑ v̇bo reſeruari allegat̄. Neceſſarie tñ expēſe de illis poſſunt deduci ſm̄ Arch. de quo vide in cle. ſtatutū e. ti. ſuper verbo expenſis. In qua cle. declarat̄ hec ꝯſtō. vt etiam habeat locū in ꝯuenīētibus tp̄e vacationis ex iuriſdictiōe prelati. aut ſigillo. Et ī hoc reprobatur hic glo. Io. an. ſuꝑ verbo reſeruari. et approbat̄ opi. Arch. vt ibi ꝑ glo

Scdā ꝯ. Occupātes aut diſſipantes bona p̄latoꝝ cathedraliū regulariū eccleſiarū aut collegiataꝝ. ſūt eo ipſo et manēt tādiu ſuſpenſi ab officio et beneficijs quibuſcunqꝫ donec oīm ꝑceptoꝝ reſtitutionē fecerint plenarie. Probat̄ hic in tex. Et de bonis dimiſſis ꝑ alios p̄latos diſponit. c. p̄nti. j. de off. or. Et aduerte ꝙ tex. loquitur de bonis ipſoꝝ p̄latoꝝ diſtictis. Ideo ſi bona ꝯmunia vacationis tp̄e male adminiſtrant capl'a. collegia. aut ꝯuentus. mortaliter quidem peccant. ſed pena huiꝰ ꝯſtōnis non tenent̄ ſm̄ Archi͛. Et ꝙ diſtincta bona Capl'm tp̄e vacatōnis adminiſtrat. ꝓbat̄ in. c. cupientes. §. ad hec. ū. e. De talibꝰ enim debet Capl'm rōneꝫ reddere futuro ſucceſſori. c. vnico. §. fi. j. de cle. egro. Iteꝫ non hꝫ etiam locū ꝯcluſio. et text. hic in extraneis qui non ſunt de collegio aut ꝯuentu ſi occupant bona ſm̄ glo hic in verb. eaꝝ. Et quid operet̄ hec ſuſpenſio a beneficio in monacho. dicit hic Arch poſt Inno. et Hoſti. in. c. dilectus. ij. de ſymo. ꝙ non vocabitur ad tractatus ꝯuentus. nec in illis vocē habebit. nec recipiet prebendā in ꝯmuni. ſꝫ in ergaſtulo. Item ſi talꝭ non habeat vnde reſtitutionē faciat. ꝯmutabitur ſibi in penam corporalē. Nemo enim ad impoſſibile p̄t obligari. c. nemo. j. de reg. iur.

Ultima con. Suſpenſus donec ſatiſfecerit. poſt ſatiſfactionē nulla abſolutione eget. Probat̄ h̄ in gl. verbi donec. et ſimilis glo. eſt in cle. i. de deci. ſuꝑ verbo donec. quam nō. Interim aūt prouidenduꝫ eſt eccleſie de fructibꝰ vt hic in gl. verbi officio. Et an celebrās durāte hmōi ſuſpenſione ſit irregularis. vide hic Archi͛.

qui videt̃ sentire ꝙ non. Ex tex nō differentiaʒ esse inter conuentū. ꝛ capitulū.nā Capl'm respicit ecclesias seculares vt in.c.i.et in.c. cōgregato.e.ti.Conuentus vero sunt regulares.c.ij.de sta.reg. Item nō ex tex.differentiam esse inter surripere et dilapidare.quia surripe est latenter capere.xij.q.v.c.sicut hi.Dilapidare autez ē prodigaliter et indifferenter exponere.vt in.c.ij.ad fi.ō.de sta.mō.Itē nō differentiā esse inter iacturam ꝛ damnum seu dispendiū.quia iacturā patimur scienter ꝛ vltro seu sponte vt patet in his qui propter tempestatē res suas iactant in mari.l.i.ꝛ.ij.ff.ad.l.rodi.de iact. Damnū fit nobis nescientibus.c.olim.c.in.nostra.de iniuri. et dam.dat.

onstitutio vt circa.eo.tit.formam dans appellādi illis qui se opponunt electionibus.postulationibus.aut prouisionibus. non habet locuʒ nisi in appellationibus extraiudicialibus quia in iudicialibus debēt seruari iura antiqua.ex quo non reperiūt̃ immutata.

Ex tex· elicitur talis cōclusio. Forma appellādi tradita in.c.vt circa.consistens in modo specificandi crīmina ꝛ defectus.et in iurando locū vendicant sibi solū.qñ appellat̃ extraiudicialiter ab electiōe postulatione.aut prouisione. non āt si appellat̃ in iudicio. Probatur hic ī tex.Unde si in causa electionis iudicialiter appellat̃ a iudice. seruari debēt antiqua iura.s.c.vt debitus.ō. de appel.et.c.cordi.ꝟ.illo e.ti.et.c.i.ō.e.li. et ti.Et sic si ab interlocutoria appellet̃ aut grauamine sufficit appellare ī scriptis expressa causa.Si aūt a diffinitiua et in continēti sufficit dicere viua voce Appello ab iniusta sententia.l.ij ff.de appel.et.l.litigatoribus.C.eo.t. Et aduerte ꝙ appellatio interposita ab executore dato super ꝓuisione beneficij dicit̃ iudicialis.si assumat sibi partes iudicis alias dicet̃ extraiudicialis fm doc.facit gl.in cle.vnica.de off.deleg.et Innoc.in.c.dudum.de ꝑsumpti.

Ex tex· nota ꝙ iura que non reperiuntur correcta aut mutata sunt obseruanda. facit.l. precipimus.C.de appell.l.sancimus.C.de testa.Quod enim nō mutatur quare stare prohibet̃?

i **S cui ɔmittitur** plena et libera administratio seu procuratio cathedralis ecclesie a sede aplica.que sola illud facere potest libere potest facē que epalis iurisdictionis sunt.et que posset electus cōfirmatus.dūmodo abstineat ab īmobiliū bonoꝝ alienatione.Ea autē q̄ sunt ordinis epalis (nisi Epus sit) alijs ɔmittē debet expedienda. Hoc ō

Ex tex· elicitur talis ɔclusio. Habens plenam ꝛ liberam in spūalibus ꝛ temporalibus a papa administrationem ecclesie cathedralis.potest iurisdictionalia exercere.non autem sacralia. nisi fuerit eps. Probat̃ hec conclusio hic in tex Et sic videt̃ ꝙ prelat' ecclesie habeat plenam et liberam administrationem bonoꝝ ecclesie.de quo hic in gl Et conclusiue dic aut papa in ɔmissione administrationis exprimit ꝙ ɔmissarius habeat liberam et generalem.et res est plana.ita potest intelligi tex.hic Aut id non exprimit. et sic si sunt actus quos gerere potest prelatus sine consilio et consensu Capl'i dicitur in illis habere liberam et generalē. vt in .c. paſtoralis. de his q̄ fi. a prela. Aut non poteſt gerere ſine ꝯſenſu capl'i. et ſic ſi ꝯſentit Capl'm habet liberam et generalez. aut non cōſentit. et ſic non hʒ liberam ſʒ Dom̄. poſt Jmo. Patet ſcdo ex concluſiōe ꝙ iſte adminiſtrator non poteſt donare de bonis eccleſie. etiaʒ mobilia vt fructus. quia nō eſt ſponſus nec p̄latus eccleſie. xxiiij. diſt. preſbyterum. nec fructus ſuos facit. ſed tenetur omnia reſeruare futuro ſucceſſori. et de adminiſtratione tenetur reddere rationeʒ. ij. q. vij. c. caput. Adminiſtrat āt et diſponit de bonis et rebus ſm formam. c. grandi. ꝭ. de ſuppl. negli. prela. et. l. procurator cui libera. ff. de ꝓcu. et propterea quotidianas expenſas de bonis eccleſie habebit. c. i. §. penul' ꝭ. de cle. egro. Nec expirat officiū eiꝰ obitu pape vt in glo. fi. et concordat Archi. Et durante eius officio non poſſunt eligere aliū Epm. vt in eadē glo. quam etiam ſequitur Archid. et Compoſt. alt'. c. vt noſtrū. ꝭ. de appell' Sed Pe. de anco. tenet ꝙ poſſunt interim eligere. et ſequitur Dom̄ qui dicit id probari in. c. obitum. lxi. diſtin et in. c. conſtitutum. vij. q. i. vbi punit̄ viſitator ſi nō procurat ꝙ electores eligant. Jtem poteſt hmōi viſitator licentiare clericum vt tranſeat ad aliam eccleſiam ꝑ text. hic qui adimit ei poteſtatem alienandi bona immobilia. Et in hoc deſtruitur glo. lxxi. diſ. .c. fraternitatis. Et qđ dicit Arch. in .c. fi. ꝭ. de ſup. neglig. prela. vbi contrarium tenuerunt. Et procedit hic tex etiam in adminiſtratore dato inferiori eccleſie. excepto eo quod hic dicitur de ſolo papa. ⁊ de requirentibus munus conſecrationis ſm Jo. and. Jtem aduerte ꝙ vnus Epus poteſt dari adminiſtrator duarum eccleſiarum cathedraliuʒ. ita tenet glo. xij. q. ij. c. qm̄. Jtem et abbas eccleſie cathedrali poteſt dari adminiſtrator ⁊ tūc poteſt ea que ħ habent̄. imo ⁊ minores ordines conferre ſubiectis illi eccleſie. per. c. cum contingat. de etat. et qualit. ſm Dom̄. licet quidam tenuerunt contra per tex. hic qui dicit ſolū Epm poſſe ea que conſecrationē requirunt. ſed intellige verum in his q̄ abbas non poteſt

INdemnitatibus

monaſterioꝝ monialiū papa occurrere cupiens. ſtatuit. ꝙ nulla monialis ad electionem admittat̄ in monaſterijs earum. niſi duodecimū annuʒ peregerit. et tacite vel expreſſe profeſſa fuerit. Nulla ꝗ in abbatiſſam vel prioriſſam vbi per talem monaſterium gubernatur eligatur. niſi. xxx. annos compleuerit. et expreſſe ordineʒ regulareʒ profeſſa fuerit. Sane ſi ad electionem per viam ſcrutinij contingat procedi. ⁊ vota monialiū ī diuerſas dirigi illa que a duabus partibꝰ numero fuerit electa. ſi alias reperiat̄ idonea diligenti examinatione ꝑ ſuperiorem vt ad euʒ ſpectat premiſſa confirmetur. ⁊ confirmata ſi abbatiſſa ſit benedicatur. exceptione. contradictione. aut appellatione quacunqʒ alterius partis non obſtāte. Si autē nulla fuerit a duabus partibꝰ electa. tunc etiam poſt ſcrutiniū publicatū et electionem ſecutaʒ poſſunt moniales in aliaʒ ſeu alias vota ſua dirigētes. anteq̄ ad extraneos actus diuertant omni ceſſante prauitate.electe a maiore parte numero accedere. Et ſi per hmōi acceſſū ad duas partes numero poterit perueniri. tūc debet ac ſi duas partes ab initio habuiſſet ꝯfirmari et benedici. Si tamen moniales alique contra ſic confirmatam ⁊ benedictaȝ ac in poſſeſſione adminiſtrationis exiſtentem voluerint ī modum denunciationis aut accuſatōis aliqua proponere.proptˀ quod abijci debeat a dignitate nō repelluntur ab hmōi facultate. Si autem ad electam a maiori pte. alie noluerint accedere.aut non tot ꝙ cuȝ alijs prius in eam conſentientibus faciāt duas partes numero. tūc ſuper obiectis ꝑ alteram partem et ſuper alijs que in tali negocio ſunt inquirenda ex officio plane et ſine ſtrepitu et figura iudicij ſuperior inquirat.anteꝗ electionem confirmet vl' infirmet. Sed cauſa pendente.ſic electa ī ſpiritualibus et temporalibus adminiſtrabit libere.ſic ꝙ de rebꝰ monaſterij nihil alienet.nec aliquam de nouo in monialē recipiat. Si aūt aliqua eligatur.aut nominetur a minori parte numero.ſibi nullum ius adquiratur ex tali electione.nec electioni ipſius poſſūt alij accedere. Et vt facilius monialiū habeatur concordia vult papa ꝙ in eis non fiat collatio zeli ad zeluȝ. meriti ad meritum.ſed duntaxat numeri ad numerum. Hoc dic vſqȝ ad § ceteꝝ.

Prima con. Nulla monialis admittitur ad electōnem actiuam. niſi ſit pubes effecta.et tacite vel expreſſe profeſſa. Probatur in prin.hꝰ tex. et concordat.c.ex eo quod.ſupra eo. ti.quod in viro loquitur. In electione autez paſſiua requiritur profeſſio expreſſa.vt hic et.§.e.nullus.

Scdā con. Quāuis attingēs.xxv. annū poteſt eligi in abbatem.nulla tamen monialis in abbatiſſaȝ aut prioriſſā conuentualem poteſt eligi.niſi.xxx.etatis ſue annum expleuerit. Probat̄ hic in verſi.nec in. Prima pars tam̄ quo ad abbatem probatur in.c.cum in cunctis.§.inferiora.ſupra eo.et hodie expreſſius in cle.ne in agro.§.ceterum.de ſtatu regul.qui §.licet loquat̄ in prioribus.tam̄ locum habet etiā in abbatibus ſm Abbat. Lapum.et ſequuntur hanc conclusionem Joh. mona.⁊ Arch. Et ratio ſpecialitatis in abbatiſſa quare in ea nō obſeruat̄ dictus.§ inferiora.eſt propter fragilitatem ſexus ſm docto. Nec ob.C.de his qui ve.etat.impe.l.ij.vbi probat̄ ꝙ citius femine cōceditur venia etatis ꝙ̄ maſculo qꝛ femine conceditur in xviij.anno.maſculo ſolum in.xx. Nā dicendum ꝙ illud procedit in adminiſtratione proprij patrimonij. Iſtō c.loquitur in adminiſtratione patrimonij eccleſie Jo.an.dicit ꝙ iſtud dependet a voto principis.cui placuit ſic diſponere.nec eſt opus alia rōne.

Alia omnia que in hoc tex.habentur ſunt ſpecialia inducta in electionibus monialium vt euitetur in eis diſcordia. Facile enim inter moniales.niſi eſſet prouiſum.ex diſcordia ipſarum graue diſpendiuȝ eccleſijs immineret.et ſibi inuiceȝ opprobria inferrent. Id enim ſoluȝ mulier tacere poteſt quod neſcit ſȝ doc. Et ex his reddi poteſt ad ſingula ratio ſpecialitatis

Ceterum ſi in electione monialium per formam compromiſſi fuit proceſſum. tunc ſi electe ſe opponat pars minor. confirmetur et benedicatur electa. ſicut dictum eſt in forma ſcrutinij quando a duabus partibus numero facta fuerit electio non obſtante minoris partis exceptione. contradictiõe. aut appellatione. reſeruata tamen ſibi accuſandi et denunciãdi facultate. Si autem maior pars ſe opponat differtur confirmatio. donec de obiectis facta ſit inquiſitio. pendente tamen inquiſitione conceditur electe adminiſtratio. dummodo ab immobilium alienatione. et monialium abſtineat receptione. niſi opponentium pars ſit duplo maior alia. tunc litis euentus expectandus ē. nec antea adminiſtrabit electa. Porro ſi in caſibus in quibus opponentes audiuntur ad ſe. ap. interponatur appellatio. debēt appellantes ſeruare formam. c. vt circa. ſup̄ eo. ti. non tamen tenentur appellãtes eligentes aut electe. imo nec debēt ꝑſonaliter ad ſe. apoſ. venire quia non decet eas propter ſexus verecundiaʒ et ſue cõditionis ſtatum. extra monaſteria ſua euagari. nec expedit eis publico cetui demonſtrari. debēt tamē pro appellationum et electionum negocijs proſequendis mittere ad ſedē apoſtolicam procuratores ſufficienter inſtructos. iuxta formam. c. cupiētes. ſupra eo. tit. alias incurrunt ipſo iure penas in eadeʒ conſtitutione cõtentas. Poſtremo vult papa ꝙ vocati per moniales vt eas dirigãt circa electionis negociũ abſtineant ab omnibus per que poſſʒ inter moniales oriri ſeu nutriri diſcordia. alias ipſo facto ligati ſunt excommunicationis ſententia. Supra dicta etiam omnia vult obſeruari Papa in monaſterijs in quibus iuxta conſuetudinem quarundam prouinciaruʒ ſunt mulieres que non viuunt ſub aliqua religione approbata. nec proprijs renunciant. nec profeſſionem faciunt. ſed vt ſeculares canonici viuunt. excepto ꝙ eligere poſſunt in eiſdem et eligi non ꝓfeſſe. Non vult tamen nec intēdit papa per hec earum ſtatum. ordinē ſeu regulam approbare Et licʒ predicta a iure communi in multis diſcrepãt et in electionibus monaſteriorum q̄rumlibʒ mulierum ſint ſic ſpecialiter obſeruanda. In omnibus tamē alijs electionibus virorum iura antiqua ſunt firmiter obſeruanda. Hoc dicit vſqʒ in finem

Ex tex. elicitur talis concluſio. Hec conſtitutio plura inducens exorbitantia ⁊ ſpecialia nō eſt ad alium caſum extendenda. Probatur in fi. huius text. iuncta. l. precipimus. C. de appellati. cum concord. Unde quedam ſpecialia huius ſtatuti enumerat glo. hic in verbo penaʒ. Sed plenius dic decem hic contineri ſingularia contra ius commune. Primum de etate abbatiſſe. quia debet eſſe triginta annorum. vt in principio huius. c. Secunduʒ quia electione abbatiſſe facta a duabus partibus numero. appellatio alterius par tis quantuncūqꝫ in ſcriptis et expreſſa cā ꝓbabili facta fuerit nō admittitur. vt in § ſane. ⁊ in § ceterum. Regulariter enim recipitur talis appellatō vt in. c. ſi poſtquam. ſupra eod. Tertium eſt quia publicato ſcrutinio admittitur acceſſio minoris partis ad maiorem contra. c. publicato. ſup̄ eo. et habetur hic in § ſi autem. Quartū ſpeciale eſt ꝙ contra electam a maiori parte aut electionē talem nulla admittitur exceptio. allega § ſane. et § ceterum. Quintum ꝙ proceditur ſine ſtrepitu ⁊ figura ſuper obiectis electe per maiorem partez numero. non tamen maiorem duplo. vt in § ſi vero. et § ceterum. verſic. ſi vero. Quod tamen hodie eſt generale in omnibus cauſis beneficialibus. vt in cle. diſpēdioſam. de iudi. Sextum eſt ꝙ abbatiſſa electa a maiori ꝑte numero adminiſtrat ante confirmationem contra. c. tranſmiſſam. et. c. auaricie. ſupra eo. et habetur hic in § ſi vero. et § ceterum. Septimū ꝙ electio facta a minori parte conuētus numero eſt ipo iure nulla. vt ī § ſi vero a minore. Octauum ꝙ hic non fit collatio zeli et meriti. vt hic in § vt autem. Nonum ꝙ non tenentur ad perſonalem comparitionem in curia. vt ī § porro. vſ ſi ſed cum eas. Et ibi duplex ratio ſpecialitatis redditur. Decimum ſpeciale eſt in pena ſeminantium diſcordiā cum vocati fuerint ad electōnis directionem. vt hic in § poſtremo. Ratio ſpecialitatis dictorum poteſt ſumi ex his que dixi. ſ̄ § proximo in fiñ

Vltimo aduerte ꝙ Papa hic loquitur de mulieribus que viuunt in eccleſijs vt canonici ſeculares ſub regula nulla approbata. nec aliquam profeſſionem facientes Et proteſtatur papa ꝙ nō vult neqꝫ intendit per hanc conſtitutionem earum ſtatum approbare. Et de his etiam loquitur tex. in. c. cum dilecta. de maiorit. et obedien. Ubi glo. dicit ꝙ ſunt multe tales in alemania. et ſunt canonice. que etiaz quandoqꝫ matrimonium contrahunt. et hic glo. in v̄bo prouinciarum. dicit ꝙ ī teutonia ſunt tales. Sed quid dicemus an earum regula ſit approbuta? Jo and hic dicit ꝙ q̄uis hic tex. ſtatum earū nec approbat. nec reprobat. Cui concordat conſimilis tex. in clem̄. attendentes § illas quoqꝫ. de ſta. monach. Tamen ſtatus earum videtur reprobatus per ca. pernicioſaz. xviij. q. ij. et ita etiam notat glo. in allega. clemeñ attendentes. Et hoc tenuit Jo. xij. q. vlt. c. fiñ. Duplicia enim monaſteria ſunt reprobata. xviij. q. ij. diffinimus. Solent enim ſepe conuenire in proceſſionibus. vtinam non in latebris de quo per Jo. an. in dicto. c. dilecta. Et ſic tranſire videntur communiter omnes docto. Sed aduertendum ꝙ licet propter proteſtationez de nō approbando quam facit papa hic et in dicta clem̄ nō poſſit dici ſtatus earum approbatus. Tamē videtur per hunc tex. et illam clemeñ. tacite a ſede apoſtolica et patienter toleratus et diſſimulatus Naz Papa conſiderās veriſimiliter impoſſibile aut difficillimum fore inueteratam harum mulierum conſuetudinem extirpari. ⁊ eap ſtatum aboleri. ſtatuit eis modum eligendi prelataꝫ vt hic. et eas per locoruꝫ ordinarios viſitari precepit. vt in dicta cle. attẽdentes. §. illas. vnde non cenſet̃ eas reprobaſſe. ſed conniuentibus oculis et diſſimulando tolerare voluiſſe. argu. c. deniqꝫ. iiij. diſtin. Et ſic ⁊ hodie videtur eas tolerare. facit in ſimili. c. ſuper eo. de cogna. ſpiri. c. mulieri. de iureiuran. Facit ꝙ hic ſtatꝰ non fuit inuentus poſt Conciliuꝫ generale. de quo in. c. fi. de religio. do. Et quia hic ſtatus non eſt reuocatus per Papam qui alios nõ approbatos reuocauit Ideo in ſolido ſtatu permanebit. vt in. c. vnico. de religi. dom̃. §. Item videtur licitum fundare eccleſiaꝫ aut monaſterium pro virginibus illuſtribꝰ et alijs vt ſimul ſub vna p̄lata habitent continenter. et ſic honeſte ſine profeſſione. et diuinis laudibꝰ inſiſtant donec maritos conueniẽtes inueniant. aut ſemper in virginitate ibidem perſeuerent ſi velint Ad inſtar eius quod legimus beatam virginem et alias virgines vſꝗ ad etatem nubilẽ in templo domini cohabitaſſe. Itẽ facit ꝙ oliꝫ licuit monachis ⁊ monialibus habere propria. probatur in. c. quicũꝗ. xij. q. vlt. et ibi eſt gl. et in. l. ſiqs presbyter. C. de epi. et cleri. Ubi etiam notat hoc glo. vt etiam primitiui monachi et moniales continẽtiam et obedientiam vouebant vt colligitur ex glo. auctentice ingreſſi. et auctentice ſiqua mulier. C. de epiſc. et cleri. et ex auc̃. de monach coll̃. i. Et ſolum differebant monachi a clericis ſecularibus. et moniales a diaconiſſis de quibꝰ in. l. raptores. C. de epiſcop. et cleri. quo ad habitum religionis ⁊ vitam ſolitariam. Poteſt ergo dici ꝙ mulieres iſte de quibus hic tex. ſint tales. quales primitiue moniales. et ſic glo. eas appellat. xij. q. vlt. c. fin̄. Licet glo. in dicto. c. dilecta. ſupra eo. vocet eas canonicas ſeculares. Unde adhuc aliquid habent monialitatis. quia abbatiſſam habẽt et conuentum. et vulgo moniales appellãtur. quia vulgus diſtinguere neſcit differentiam earum a monialibus. Quia igitur ſtatus earũ conformior eſt ſtatui canonicorũ ſecularium. quaſi modernarũ monialium aut aliarum religioſaruꝫ perſonarum. Idõ mulieres huius ſtatus que olim moniales dicebãtur. nũc canonice ſeculares dicuntur. vt in dicta clem̃. attendentes. Ex quo videtur ſtatuꝫ iſtarum canonicarum in ſe potius tolerãduꝫ ꝗ̃ reprobandum. exceſſuum tamẽ correctione et morum emendatione ſalua. quia enim ſe canonicas ſeculares eſſe fatentur. et ſtipendijs eccleſiaſticis ſuſtentantur. ſunt ꝗ̃ ꝑſone eccl̃aſtice Idõ ad horas canonicas tenent̃. canonice ⁊ clericalit̃ debent viuere. Nec veſtes rubei aut viridis coloris . aut torquem in collo deferre.vt in.c.clerici offi. de vi.et honeſt.cleric. Nam qui ſimilem cum alijs ſuſcipiunt vitam ſimilez ſentiant in legibus diſciplinam.c.recolentes.de ſta. monach. Et per hec dico ꝙ circa pluralitatem prebendarum.dignitatum. et officiorum obſeruandum eſt ĩ eis idem quod in viris. Et tantum de iſtis mulieribus.de quarum ſtatu religioſi confeſſores plurimum cõſueuerunt dubitare Ideo hec ſunt notanda.

Rouida ꝯſideratõne ſtatuit Papa in .c.quamuis.ſupra eodem.ꝙ ab appellationibus in cauſis Epõrum et ſuperiorum electionuz ad ſe.ap. interpoſitis.poſſunt partes abſqꝫ prauitate recedere.antequam eedẽ appellationes pape eſſent preſentate.Sed licet Judices inferiores q̃ habent de cauſa cognoſcere ante omnia deberent inquirere.an aliq̃ prauitas interuenerit. tamen aliq̃ dimiſſa inquiſitione ad cognitionem.confirmationem.et conſecrationem ꝓcedunt. Ideo ſtatuit Papa expreſſius.ꝙ omnes proceſſus confirmationes. et conſecratõnes omiſſa inquiſitione predicta.ꝑ ordinarios facte ſint nulle.et confirmantes ac conſecrantes huiuſmodi per annum continuum a confirmatione et conſecratione Epiſcoporum dicit eſſe ſuſpenſos ipſo iure. Hoc dicit

Ex tex.elicitur talis concluſio. Confirmatio. conſecratio. et quecunqꝫ acta per ordinarium in cauſis electionum Epiſcoporum ⁊ ſuperiorum poſt receſſum appellatiõis interpoſite ad papam ſunt nulla. et ipſis a cõfirmatione et conſecratione Epiſcoporum per annum continuum ſuſpẽſionis a iure imponitur pena Probatur hec concluſio hic in tex. Et fuit ratio dubitandi ĩ hoc.c. quia per.c.q̃uis.ſupra eod.dabatur inferioribus poteſtas inquirendi de prauitate an interceſſiſſet.et ſic poteſtati earuz videbatur relicta. nec videbantur ad eaz artati per.l.nõ quicquid.ff.de iud.⁊ glo.in cle.diſpendioſam.de iudi.in verbo valeat.Sed ratio decidendi in contrarium fuit ſm Pau.quia hic demãdata erat inquiſitio.per.c.quãuis. ſupra eod.Unde eius omiſſio viciat totum.argu.c.cuz dilecta.ſupra de reſcrip. Item ordinarius recuperat iuriſdictionem per dictum.c quamuis.ſed modificatam. Ideo ſi modum non ſeruat deficit iuriſdictio.pro quo glo.ſuper verbo inhibentes.in clem.i. de iurepatroñ. Item non habet tex.iſte et concluſio locum in eccleſijs regularibus. quia pene reſtringende ſunt.argu. .c.ſtatutum.ſupra eod.Et quod h̄ dicitur ꝙ conſecratõ facta omiſſa inq̃ſitione iſta ſit nlla.Intellige vt in gl.v̇b.firmitatis.vt ſit nlla.quo ad executionẽ.ſortit tamen effectũ quo ad characterem quez imprimit quod et ſequit̃ Dom̃. Et de pena ſuſpenſionis procedentis cõtra formaz .c.Quis.§.dic vt in gl. verbi in quo. quia ſi ſolum confirmauit ſuſpenſus ſoluz a confirmatione ſi confirmat ⁊ conſecrat ab vtroq; eſt ſuſpenſus. vt ſic puniatur in quo deliqt vt hic dic̃ter. Et incurrit hanc ſolum ſolus cõſecrans. non autem aſſiſtentes eidem quia illi non dicuntur conſecrare eũ. nec ſunt ordinarij ſui. probatur in.c. vnico.de ſacra vnctl.et.c.q ſedem.ſup̃ de off.or.

Jeo tempore quo papa prouiſionem alicuius eccleſie cathedral̃e.apoſ.reſeruauit.inhibens ne ad electionem aut prouiſionem ipſius per aliquem procedatur. ac decernens irritum et inane quicquid ſcienter. aut ignoranter in contrarium fuerit attentatum. Electio iam ſit facta in ipſa eccleſia. tunc dicta reſeruatio inhibitio ac decretum electionem factã et alia iaz perfecta non afficit. ſed extenditur ſolum ad ea.que poſtmodũ ſubſequuntur. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cõcluſio. Reſeruatõ. inhibitio ac interpoſitio decreti facta per papam.non extenduntur ad actus precedentes perfectos. ſed ad ea tm̃ que ſubſequuntur.et ſunt peragẽda. Probatur hec concluſio hic in tex. Unde ſi papa reſeruat ſibi prouiſionem eccleſie cathedralis ante electionez. tũc electio ſubſecuta nulla eſſet. etiam ſecuta ab ignorantibus. Quia decre. Pape afficit ignorantes. vt hic. et in glo.verbi ignoranter. Si autez facta eſt electio.omnia ſequentia ſunt nulla.vt ſi ſequatur electi conſenſus. confirmatio.aut conſecratio.nam et talis nulla eſt quo ad executionez ꝑ ut dixi ſup̃.c.prox. Incipit autẽ reſeruatio habere vim ab eo tempore et momẽto.q̃ facta fuit vt omnia poſtea ſecuta annullet ſm Jo.an. hic per tex.in princip. Et quid operetur reſeruatio.quid inhibitio.⁊ quid decretum.vide hic notabilem glo.in verb prouiſionem.que dicit q per ſolã reſeruationem non inducitur nullitas poſtea geſtorum contra eaz. ſed tam̃ peccant contra facĩetes. Lapus tam̃ et Pau.tenent q quia per reſeruationem papa vult eripere poteſtatez de manibus ordinarij collatoris. Ideo amplius ordinarius non poteſt ſe intromittere.facit.c.vt noſtrum.de appella.et glo.in.c.ſi capitulo.§. de conceſſ.preben. Inhibitio autez etiam ſine decreto ſufficit bene ad caſſationem poſtea actorum ſcienter. Et q̃a de reſeruatione dubitatur vt dixi Ideo de ſtilo curie p⁹ reſeruatõez ſemper ſolet ſubijci inhibitio. Decretum autem pape inducit nullitatem geſtorum contra ipſum etiam ignorant̃. vt hic iuncta glo. verbi ignoranter. Nec ob.ſi dicitur.ergo ſuperflue additur in decreto vel ignoranter.quia de ſtilo curie ẽ apponere illud verbũ vt viciat ſi id exprimitur quod tacite ineſt vt clarius conſtet de mẽte pape de alio per Compoſt.in.c.capitulum.ſupra de reſcript.per Joh. and. in.c.ſi apoſtolica.§.de preben.vbi tractat Quid de decreto legati.et ibi dicam.

Iquis iuſto impedimento detẽtꝰ electioni nō poſſit pſonalit̄ intereſſe tunc non ſolū vni. ſed etiam pluribus dum tamen cuilibet in ſolidum poteſt committere vices ſuas ⁊ melioꝛ erit conditio primitus occupantis Si concurrant nō admittantur ſimul omnes. ſed ille ſolus quem Caplʒ aut maioꝛ pars elegerit. Et ſi diſcoꝛdent primo nominatꝰ in inſtrumento aut litteris procurationis admittendus erit. et ſi nullus in ſolidum eſſet conſtitutus nullus eſſet admittẽdus. Poꝛro ſimpliciter conſtituto ꝓcuratoꝛe vno. non p̄t tal' eligere vnū nomine conſtituentis. et alium eligere nomine ſuo. niſi de certa pſona nomine conſtituentis eligẽda ſit cautū expꝛeſſe in ſuo mandato. Item ſi nullus de Caplo velit abſentis mandatum ad eligenduʒ ſuſcipere. non tam̄ poteſt Caplo inuito alium qui non eſt de Caplo conſtituere. Nec etiam poteſt per litteras votuʒ ſuum expꝛimere. quia illud non eſt expꝛimendū ante ſcrutiniū. ſed ſolum in ſcrutinio per eligẽtes ſigillatim et ſecrete Hoc dicit vſqꝫ in finem. Et glo. ij. ponit caſum in terminis

Prima ɔ. Si abſens vocem habens ĩ electione ſit iuſte impeditus. pōt vnū procuratoꝛem aut plures duʒ tamē quemlibet in ſolidum deputet conſtituere ad actum electionis Probatur hic in princi. text. Et intellige de abſentia infra talem locuʒ de quo vocari debeat ad electioneʒ. alias non poteſt conſtituere. vt hic in gl. verbi detentus. Et niſi etiam ipē eſſet impeditus iuſte. non admitteretur procuratoꝛ datus ab eo. Debet igitur fieri ſides de iuſto impedimento ſalteʒ per iuramentum ad quod pꝛeſtandum ĩ aīam conſtituentis ſimiliter habebit procuratoꝛ ſpeciale mandatuʒ vt in glo. alleg. Et quod impedimentum iuſtum dicitur reliquitur arbitrio iudicis ſm gl. hic in verbo iuſto impedimento. Debʒ tamen eſſe tale quod non reddat conſtituentē omnino inhabilem ad vocem habendā vt ſi foꝛte eſt ſuſpenſus ab officio. excommunicatus aut captus ab hoſtibꝰ non poteſt conſtituere procuratoꝛem. vt in. c. cum dilectus. de conſuetud. et. c. cum inter. de elect. Ita et procuratores conſtituti erunt habiles. quia ſi eſſent laici aut non in ſacris conſtituti non admitterẽtur ſm Dom̄. poſt Lapum hic per cle. ij. de etat. et qualita. Et quibus verbis debʒ procuratoꝛ iurare et expꝛimere impedimenta. dicit hic glo. in verbo detentus. in fin̄. ꝙ per verba facti. non iuris. quia dicet dico dominū meū infirmum aut inimicis detentum loco tali. et nō dicat. dico dominum meuʒ iuſte impeditum. in tali loco in quo vocari debet de iure ad electioneʒ quia illa ſūt verba iuris. Sic et notarius ĩ inſtrumento verbis facti nō iuris vti debʒ Nam ad cognoſcenduʒ de iure non notario ſed iudici data eſt poteſtas. ſm Dom̄. quod nota

Scdā conclu. Licet in. c. quia ꝓpter ⁊ illud. ſupꝛa eodē. dicatur. ꝙ iuſte impeditus committit vices ſuas vni de collegio. poteſt tamen plures conſtituere procuratores in ſolidū. ⁊ melior erit occupantis conditio Prima pars ꝯcluſionis dat cauſā dubitādi in hoc ſm glo. hic in verbo conſilio. Ratio autem decidēdi in contrarium eſt ſm Jo.an. quia exquo quilibet in ſolidum eſt conſtitutus. quo ad effectuz iſta commiſſio pluribus facta. dicitur facta vni. quia vnus ſolus admittit̄ ad vocem dandam ſeu actū electionis Quid autem iuris in pluribus procuratoribus ad cauſaz electionis datis. vide in.c.ſi duo.§.ſi. .ij. de procurat. Et quod dicit̄ hic meliorem conditionem occupātis intelligit glo. verbi dūtaxat. niſi in procuratorio haberetur clauſula et ꝙ non ſit melior conditio occupantis. Dicitur autē ille occupans in propoſito qui primo comparet cuz procuratorio. et poſtulat ſe admitti vt patet ꝑ verba ſequentia ī tex. Aliter tū capit̄ in.c. ſi duo. all'. de procur. ij.

Tertia ꝯ. Concurrētibus duob' procuratoribus in ſolidum conſtitutis ad actum electionis. Capitulū aut maior pars vnuz eligat. et Capl'o diſcordāte ille admittitur. quem conſtituens ī procuratorio primo nominat Probatur hic ī tex. Et ratio quare recurritur ad electionez Capl'i ꝙ̄ ad ordinem ſcripture. patet hic in glo. verbi nequeant. Nam exquo notatur in inſtrumentis preponunt quos volunt. et non ſemper digniores. equū fuit p̄mo recurri ad electionē. vt ſic magis idoneus admittat̄. Et dicit̄ in ꝯcluſione de duobus in ſolidū conſtitutis. ꝙ neutro in ſoliduz ꝯſtituto. neuter admittatur vt hic in gl. verbi admitti. et probat̄ in.c.ſi duo.ij. e.li. de ꝓcur

Quarta ꝯ. Si habens vocem nomīe ſuo recipiat etiam mandatū eligendi ab alio. non pōt nominare duos in ſcrutinio niſi de certa perſona eligenda alterius nomine caueatur in mandato. Probat̄ hic in.§.porro. ⁊ ideo ponitur hic in glo. verbi nihil agitur ꝙ qua conſcientia tenetur meliorem eligere ſuo nomīe. etiam tenet̄ ad id nomine alterius. Ex quo patet ꝙ vbi quis debet facere actum ſm propriā conſcientiam nō poteſt diuerſimode illum facere. licet fungatur duaꝝ perſonaꝝ auctoritate. faciūt nō. in.c.cuz olim. de re iudi. Et patet hic ꝙ etiaz ſiquis proprio iure habēt duas voces. quod eſſe poteſt.c.cum olim. all'. talis non poteſt diuerſos eligere. ꝗa ratio huius tex. fortius in eum locū habet ſm Jo.and. Item patet hic ꝙ de certa ꝑſona eligenda pt alicui mādatū dari. de quo hic in glo.fi. Non autem poteſt de certo eligendo compromitti. quia tunc tolleretur libertas eligendi ꝗa electio fieri debet de vno ex pluribus ſm Jo.an. Item an procurator habens mandatū ad eligendum poteſt ſubſtituere. Glo. hic ī verbo de certa. tenet ꝙ ſic. Arch contra. Sed dic gloſam veram quando habet mandatum de certa eligenda. ſm Pau. et Lapū. aut ſaltem ſubſtituendo exprimit ꝙ ſubſtitutus certū eligat ſm Dom̄. et ita opiniones ꝯcordant̄ Item mortuo canonico qui procuratorem ꝯſtituit finitur mandatū ſʒ Arch. geſta tamen ante mortem aut etiā poſtea ab ignorāte mortem valent. de quo hodie in cle.ſi. de procurat.

Ultima ꝯ. Abſens non poteſt inuito Capl'o extraneū ꝓcuratorē ad eligēdū conſtituē. nec pt votū ſuū per litteras exprimere. Probatur hic in fi. .c. Poteſt igitur extraneus ad eligendū procurator conſtitui de conſenſu Capli. ⁊ intellige totius vel maioris partis ſm Joh.and. Nec ob. regula in re communi .§. de regul. iu. quia illa procedit in re communi pluribus vt ſingulis. ſecus in re communi vt vniuerſis. ibi etiaz ſemꝑ valet qđ maior pars facit ſm Jo.an. de quo per glo. in .c. omnes. de conſtitutioñ. ſupra Et ſecūdā partem intellige concluſionis etiam in nuncio. quia minus permiſſum ē per nunciū votuz exprimere. ꝙ ſecretior erat ſcriptura. facit tex. dum vult extraneuz non admitti. Et licet quis poſſet mandatuz alicui dare de certa perſona eligenda in ſcriptis. tñ votū ſuū in ſcriptis deponere nō pt. ſed ſecrete et ſigillatim in ipſo ſcrutinio. vt hic in glo. fi. et ſic nō ob. § ſup proximus.

Quoniaz electione facta. ſuperior q̄ electū confirmare conſueuit. interdum ex cupiditate aut inordinato affectu nimia celeritate electo contra doctrinam apl'i cito manus ꝯfirmationis imponit. Ideo ſtatuit hic papa ꝙ ſuperior qui electionem habet confirmare. debeat coelectuz aut ꝯtradictores ſi tales ſint nominatim vocare. alias generaliter citare om̄es qui ſe opponere velint. vt ſi velint. cōpareant in termino peremptorio cōpetenti eis aſſignando. ꝙ ſi his omiſſis ſuperior electōnem confirmat nulla eſt confirmatio. Hoc dicit. et ē ſolennis ꝯſtitutio quotidie occurrens in practica.

Prima ꝯ. Si fiat confirmatio electōis nō vocatis vocādis aut citatione facta. fiat nō diſcuſſo negocio. irrita et inanis eſt confirmatio. Probat̄ hic ī tex. qui diſiunctiue loquit̄. et ſic duo requirit quoꝝ altero deficiēte nō valet qđ agit̄ ſm Jo.an. fac. c. ſi. ō. de reſti. ſpo. Et dicit hic Jo.an. hec antea in gl. non fuiſſe ſic ponderata. Ante tamen hanc conſtitutionez tenuit cōfirmatio ſine citatione vt nō. doct. in dicto .c. dilectus. ſupra eo. tit̄. et tenet hic glo. verbi inanis. in princ. hodie ſecus vt hic. Infirmatio autē facta ꝑ ſuperiorem non obſeruata ſolennitate huius tex. teneret ſi ſuperior videret eam non canonicaz. c. nihil eſt. ſupra eo. quod ius antiquuz non ē hic immutatum.

Scdá con Fiet vocatio in caſu huius nominatim de coelecto aut contradictore quibus non apparentibus ſufficit eam fieri per edictū generale. Probatur hic in § vocationem. Ex quo patet ꝙ vbi iudiciū fit contra certaz perſonam. debet fieri ſpecifica citatō eiuſdem. Ubi autem non apparet certa perſona aut pars. tunc debet fieri ꝑ edictū generale publice ī eccleſia ꝓpoſituz. de quo per Inno. in .c. humilis. et .c. inter quattuor. de ma. et obe Si tamen exiſtente coelecto aut contradictore eēt facta citatio generalis per edictum tm̄. et coelectus aut oppoſitor ſponte ſe obtulit ⁊ comparuit. valet proceſſus ſm docto. quia ex quo pars preſens eſt in iudicio. et cōparet in iudicio non curamus de citatione. l. de vnoquoq;. de re iudi. ff. Et fiet iſta citatio ad eccleſiaz de cuius prelatura facienda eſt confirmatio ſm doc. Unde tex. hic dum dicit in eccleſia in qua facta eſt electio exponi debet. id eſt ad quā facta eſt ſꝫ Arch. Imo. et Dom̄.

Scđa cõ. Solennitas huiꝰ .c. obſeruanda eſt etiam in poſtulationis ⁊ pñtationis admiſſione. aut inſtitutione. non aũt neceſſario obſeruaꝛ in beneficioꝝ ꝓuiſione aut collatione. Prima pars probaꝛ hic in glo. ij. Et illud equum eſt ſm Pau. ꝓpꝛ obiecta que fieri poterunt contra poſtulatũ aut pñtatuꝫ Scđa ps probaꝛ hic in glo. fi. quã tenet etiam Arch. et ſequunꝛ doc. in .c. fi. ṡ. de tranſla. p̄la. Et rõ eſt ſm Pau ꝙ aut fieret citatio ante collationem aut prouiſionem. tũc fieret ante om̄e ius. aut poſtea. tunc fieret pꝰ om̄e ius quia per collationem confertur ius in re quia hꝫ vim electionis aut confirmationis vt nõ. Innoc. in .c. ꝯſtitutis. ij. de appel. Et nõ hic gl. in verbo celeritate. ad quã ſepe fit remiſſio quia ponit caſus in quibꝰ deſideraꝛ celeritas. et etiam caſus in quibus reprobata eſt feſtinantia ⁊ celeritas. de qua materia etiã in .c. cõmunis filius xxiij. diſt.

De renũciationibus.

Qoniã aliqui curioſi de his diſceptant. que non multum expedit ſcire. et plura q̃ oportet ꝯtra doctrinã apl'i appetũt ſapere. Diſceptant nanqꝫ de hoc an Romanus pontifex. q̇ ſe ad regimen vniuẽſalis eccleſie recognoſcit. poſſit renunciare. et ꝓpterea ſtatuit Celeſtinus papa cuꝫ conſilio et aſſenſu Cardinaliũ. Romanũ pontificeꝫ poſſe libere papatui renunciare. et ne hm̃oi ſtatutũ obliuioni tradaꝛ voluit Bonifacius octauus illud in ſcripturaꝫ redigere.

Prima ꝯ. Quamuis Romanus pontifex propter ſolam hereſim poſſit deponi. ſi tamen ex quauis alia cauſa ſe inſufficientem recognoſcat. libere p̄t papatui renũciare eiuſqꝫ oneri ⁊ honori. Probaꝛ hec ꝯcluſio hic in text. iũcta glo. verbi inſufficienteꝫ. q̄ dicit ꝙ licet papa oĩa iura habeat in ſcrinio pectoris ſui. c. i. ṡ. e. li. de ꝯſti. et p̄ſumaꝛ ſanctꝰ quẽ apex tante dignitatis extollit. vt in ca. nõ vos. xl. diſtin. tñ eũ qñqꝫ fallit obliuio. vt xxiij. diſt p̄terea. et qñqꝫ etiã p̄t eſſe non ſanctꝰ imo hereticꝰ. xl. diſt. ſi papa. et de ſc̃o p̄t eſſe inſufficiens ex defectu lr̃ature. ex ſenectute. infirmitate. aut inexperientie ſic fuit Celeſtinꝰ ſm Jo. an. q̇a licet eſſet vir ſancte vite. tñ in agibilibus nulliꝰ fuit experientie. et tunc p̄t papa dignitati cedere libere vt h̄ pꝫ

Scđa con. Licet renũciatio regl'ariter fieri debet in manꝰ ſupioris. papatꝰ tñ renũciatio fieri p̄t ſine licẽtia. aut requiſitione alicꝰ. Prima ps ꝓbaꝛ in .c. admonet. ṡ. de renũ. Scđa ps probaꝛ h̄ in tex. q̇ dicit libere. nec expreſſit in cuiꝰ manibꝰ Patet igiꝛ ꝙ nõ ẽ aſtrictꝰ papa cedere papatui ĩ manꝰ Cardinaliũ. Licet Celeſtinꝰ ita fecerit ſm Arch. ſꝫ illud ſolũ ſufficit ĩ papa ꝙ ceſſat ab adminiſtratione. et ꝙ ꝯſtat eũ renũciaſſe ſꝫ Vincẽ. in .c. ꝙ in dubijs. ṡ. eo. ti. et Jo. and. h̄. et ꝓbat hoc verbũ libere. in tex. poſitũ Ratõ aũt dubitandi et decidendi ponunꝛ hic in glo. verbi videbaꝛ. dic vt in ca

Ex tex. nota ꝙ curioſus eſt qui diſputat de his q̄ non multuꝫ expediunt. Concordantie ſunt in glo.

Item ꝙ de eſſe et ſubſtātia legis non eſt ſcriptura. ſed de lege fit ſcriptura vt in memoria conſeruet̃. de quo ĩ regula nemo ad impoſſibile.j.de reg.iuris.in merc.et dixi ſupra e.li.in ꝓhem̃

Nota hic gl.in verbo predeceſſor. que ponit differentiam inter predeceſſorē ⁊ ꝑceſſorē dicens ꝙ ꝓprie predeceſſor eſt ille ꝑ cuiꝰ mortē vacat dignitas aut ecc̃ia vel beneficiuȝ. Sed ille preceſſor qui alias q̃ per mortem deſijt eſſe in dignitate. beneficio aut ecc̃a. licet etiaȝ large ille poteſt dici ꝑdeceſſor. de q̄ ꝑ Arch.in.c.ſi.de pac.vbi dicit ꝙ deceſſor dicit̃ ille q̄ deceſſit nll'o medio interueniente. Predeceſſor q̄ deceſſit aliq̄ medio.⁊ ſic deceſſit ante deceſſorem. Anteceſſor q̄ deceſſit multo tꝑe añ. Dicit tñ de hoc nō eſſe curandū. quia ſepe vocabula rerū confunduntur.et vnum ponit̃ pro alio.

Ite prebendam aut dignitateȝ in aliqua eccleſia auctoritate apoſtolica expectante. aliquis in eadem renunciat prebende tenui. aut dignitati fraudulenter.vt illa primo vacet. et ſic repellaris a pinguiori q̄ veriſimiliter creditur ibibem vacatura.potes tu omiſſa illa prebenda vel dignitate fraudulent̃ renunciata pinguiorem aut aliam quam contigerit vacare petere.vt tibi debitam.et habere dūmodo conſtet de fraude ſaltē per probabiles coniecturas. vt quia tꝑe renūciationis ꝑdicte tale q̄d imminebat.propter qđ pinguior ꝑbenda aut dignitas in proximo vacare credebat̃. Et ſi pinguior prebēda aut dignitas dicto renūciāti fuerit collata eo ipſo fraus intelligit̃ eſſe probata.et carebit talis renuncians habita et ambita. Hoc dicit

Prima ꝯ. Siq̄s fraudulenter renūciet tenui prebende.vel dignitati in eccleſia.vt expectans in eadem auctoritate ap̄lica pinguiorē non conſequatur.que ibidem vacare ſperat̃. ꝑt expectans petere ſcđam pinguiorē.petere et habere. ꝑma tenuiori omiſſa. Probat̃ h̄ in tex.Et rō dubitādi tangit̃ hic in gl.vbi proximo vacatura. Nam videbat̃ ꝙ ille pro q̄ ſcribit̃ vt habeat bñficiū.primo vacaturū ĩ eccleſia non poſſet petere ſcđo vacans. vt in.c.ſi clericus.j.de prebē. Sȝ hoc veruȝ eſt.ſi expectans ꝓximo vacaturū ſit negligens illud petere vt ibi pȝ Secus ſi ꝓpter fraudem renunciantis non petit primū.tunc eniȝ petere poteſt ſcđm vacans quia illud intelligit̃ hoc caſu primū ꝓpter fraudē renunciantis ⁊ ſic fingitur incluſū ſub gratia de equitate.vt hic in glo.añpenult̃.et ex hoc pȝ rō decidēdi in hoc capl'o

Scdá ꝯ. Si expectans ſcient̃ tenuem renunciatā in fraudē ſui acceptat aut renunciationi tenuis prebende aut dignitatis conſentit illā ⁊ non ſcđam pinguiorē habebit. Probat̃ hic in glo.i.in fi.q̄a tunc ceſſat fraus.quia ſcienti ꝛc.vt in regula ſcienti.j. de regul.iur. et tenet hic Dom̄

Tertia ꝯ. Expectās q̄ fraudulentam renunciatiōem tenuis bñficij ignorat ipm acceptādo ſibi ꝑiudicat.vt etiā poſtea fraude detecta pinguius petē nequeat. Probat̃ h̄ in tex.dū dicit ſi ea omiſſa.et tenet gl. ſuꝑ verbo omiſſa. Et ſequit̃ Io.de faut. Si enim tenuem prebendaȝ vigore gratie acceptauit iam videtur gratia extincta

Quarta con. In expectante p̄bendā vacantē ex receptione Capl'i in Canonicū hec ꝯſtō nō vendicat ſibi locū. nec in eo cui papa mādat ꝓuidere de bn̄ficio qđ duxerit acceptādū. Prima ps ꝓbat̄ q̄a talis receptio in Canonicū nō afficit p̄bēdā proximo vacaturā vt neceſſario ꝯferat̄ expectāti ſic̄ facit coll'o ap̄l'ica vt nō. in .c. ſi ſoli .ī. de p̄ben. Scđam p̆tē tȝ hic glo. ij. q̄ tunc non eſſet p̄cluſa via q̄n adhuc ſcđam acceptare poſſet. vt .ī. c. ne captande .ī. de ꝯceſſ. p̄b.

Ultima cō. Fraus ī caſu .c. nr̄i ſic̄ et quilibet dolus ꝓbari debet ex perſpicuis indicijs. Et cēſet̄ ꝓbata ſi renūcianti tenuē fuerit pinguior collata. quo caſu habita, carebit ⁊ ambita. Probat̄ h̄ ꝯcl'o hic in tex. Et ex p̄ma p̆te pȝ q̄ fraus non eſt neceſſario plene ꝓbanda. ſȝ ſufficit eā ꝓbare ex ꝑſpicuis indicijs et ꝑ ꝯiecturas. ⁊ ad hoc ſꝑ allegat̄ iſte tex. et ꝓbat. l. dolū. C. đ dolo. Et vide per Jo. mō. in regl'a ſcienti .ī. de reg. iur. quō dolus ꝓbari dȝ Et de exemplis h᷒ tex. vide h̄ in glo. vbi alicui᷒. ⁊ glo. ſeq. Rō ſcđe p̆tis ꝯcl'onis eſt q̄ fraudulent᷒ habita carē debet ꝓpt̄ renūciationē factā. ꝑ c. q̄ꝑ periculoſū. vij. q. i. ambita carebit ꝓpter fraudē et dolū. ⁊ q̄ expectanti debet̄ vt hic in glo. fi.

De ſupplēda negligentia prelatorum.

omana eccleſia reuocat et caſſat edictū et p̄ceptū Archiepi̅ publicatū ꝑ ꝓuintiā. q̄ ſubditi ſuffraganeorū ſuoꝝ libere valeant ꝓ audiendis ⁊ t̄minandis cauſis. ſuā curiā metropolitanā adire. q̄ q̄uis epi̅ ꝓ culpis ſuis ſint excōicati. tn̄ ad Archiep̄m nō dꝫ hoc caſu deuolui iuriſdictio Ep̄i. q̄ illud nll'o iure reperit̄ Archiep̄is ꝯcedi. lȝ canonica pena poſſet Ep̄is imponi ꝓ culpa. Hoc dic̄. Et ſūt plures decre. eiuſdē nōis. auctoꝝ. ⁊ cauſe vt in glo. ij. patȝ

Ex prin. text. elicit̄ p̄mo tal' ꝯcl'o Quāuis ep̄s excōicat᷒. iuriſdictōnis nō habeat exercitiū. nō tn̄ deuoluit̄ hoc caū ad archiep̄m. Prima ps ꝓbat̄ h̄ in gl. vbi culpis. in p̄nc. Excōicat᷒ enī nō p̄t eē iudex. c. ad ꝓbandā. ꝰ. de ſen. et re iu. Jmo nec officialis Ep̄i excōicati iuriſdictionē exercē p̄t. c. i. ī. de off. vica. vbi de hoc. Scđa ps ꝓbat̄ hic in tex. Et rō eſt q̄ Archiep̄s regularit̄ nullā hȝ iuriſdictionē in ſubditos ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ. ſȝ ſolū exercet iuriſdictionē int̄ eos in caſib᷒ in iure exp̄ſſis. et in q̄b᷒ id ſibi reperit̄ ꝯceſſū. q̄ nōnt̄ ꝑ gl. et doc. in. c. paſtoral'. ꝰ. de off. or. et ꝑ Jo. mo. h̄ ad longū. Et q̄ nō reperit̄ ꝯceſſū Archiep̄o vt in excōicato Ep̄o deuoluat̄ ad eum iuriſdictio ipſi᷒. igit̄ illud nō eſt dicendū

Scđā ꝯ. Licet mortuo aut capto Ep̄o ad Capl'm deuoluit̄ ipſi᷒ iuriſdictio. non tn̄ eo excōicato. ſȝ hoc caſu nc̄aria ē pape aut legati ī ꝓuintia exn̄tis ꝓuiſio Prima ps ꝓbat̄ .ī. e. ſi Ep̄s. vbi illud exprimit̄ q̄ mortuo aut capto Ep̄o Capl'm exercet iuriſdictōnē. Hoc āt caſu illud nō eſt cautū iure. ḡ nō pōt Capl'm ſupplē. fac̄ qđ in ſili nōt. Jo. an. ſuꝑ v̄. dioceſano. de teſta. vbi dic̄ q̄ Ep̄o infirmo aut abn̄te Capl'm n̄ ſuccedit in locū ei᷒ q̄ ad executionem teſtamentoꝝ. ꝙ nō eſt expreſſuꝫ. et ſic ſolū in caſib⁹ exp̄ſſis Capꝫ. ſuccedit Ep̄o. Scd̄am p̄tē ꝫ h̄ Hoſt. et Joh̄ mon̄. vt ſic papa ꝓuidē habeat caſui non prouiſo. argu. c. ſi ep̄s. ꝯ. eo.

Ultima cō. Ep̄m excōicatuꝫ ꝓ culpa ſua punire p̄t Archiep̄s pena canonica et arbitraria. Probaṫ h̄ in fi. tex. et glo. fi. et fac. c. de cauſis. de off. dele. Etſi dicaṫ puniri dꝫ pena arbitraria tūc nō pena canonica. ꝙ pena canonica dī q̄ eſt in canone ⁊ iure expreſſa. vt in. l. ſi q̄ pena. ff. de v̾b. ſign. Solꝰ dič Jo. mo. ⁊ Arch. ꝙ pena exp̄ſſa et deťminata a canonibus ꝓprie dī canonica. vt in. d. l. ſi q̄ pena. Illa tm̄ q̄ nō eſt exp̄ſſa et deťminata a canone. daṫ tm̄ ſm̄ moderationeꝫ canonū q̄litate pſone et q̄ntitate culpe ꝯſiderātis dī ꝓprie et ꝯpletiue arbitraria. eo ꝙ iudex ſua diſcretōne ſupplet qđ in canone nō eſt exp̄ſſum. Pōt tm̄ talis pena dici canonica ſaltem inceptiue. et ꝙ ꝑ canones dirigiṫ iudex ī moderatōne ipſi⁹. de q̄ remittit Arch ad ea q̄ habenṫ. ij. q. iij. §. nōndū. ij. i fi. et. ff. de pe. l. hodie. cū ꝯcor.

Randi periculo ex negligentia Regis Portogalie. ipſi regno imminēti papa volēs ꝓuidē. ipſi Regi q̄ erat negligens. ꝓdig⁹. diſſipatoꝛ. ſubditos grauās. et grauari ꝑmittēs. ac etiā toti regno Papa dat coadiutorē. et admīſtratorē. nobileꝫ videlꝫ virū Comitē Bolonie deuotū ꝓbum. circūſpectū. magnanimū. atꝫ potentē Et vult papa ꝙ ipē Comes regnuꝫ reformet. vtilitatē ꝓcuret ipſi⁹ regni. ⁊ eccās. mōſteria. pia loca. pſonas eccleſiaſticas. viduas. oꝛphanos. ⁊ alios ibidē degentes defendat. ac bona deperdita recuꝑet. Mandās oīb⁹ baronib⁹. et Comitib⁹ vt ipm̄ Comitē cū oībus ſuis recipiant in citatibus ⁊ caſtris. villis. et municipijs dicti regni. et ei⁹ oꝛdinationi ⁊ mādatis abſq̄ꝫ difficultate ꝑ oīa obediāt. Sibiq̄ꝫ Comiti ꝯ q̄ſlibet repugnātes ⁊ violētos preſtēt ꝯſiliū. auxiliū. et fauoꝛē. ⁊ eidē de redditib⁹ et ꝓuentib⁹ et iuribus oībus dicti regni plenarie r̄ndeant. vt ſic dict⁹ Comes regi cuꝫ ſuis decenter ac neceſſitatib⁹ regni ꝓ tp̄e incūbentib⁹ valeat de illis ꝓuidē. nō obſtāte homagio. fidelitate. iuramēto. aut pacto q̄bus dicti barones et Comites. regi foꝛte aut cuicūq̄ꝫ alteꝛ ſūt aſtricti. dūmō tm̄ nihil faciant ꝯ ꝑſonā. vitā ac honoꝛē regis. aut filij legitimi ſiquē hr̄e ꝯtigerit. Etſi p̄miſſi barones et comites. in p̄miſſis. dicto Comiti nō paruerint. dat papa executores duos Ep̄os in tex. noīatos. et q̄bus p̄cipit vt eos ad p̄miſſa per cen. eccleſiaſticā monitione p̄miſſa ꝯpellant Proteſtaṫ tm̄ papa ꝙ nō intēdit Regi aut filio ſuo legitimo ſiquē habuerit regnū adimere. ſꝫ poti⁹ ipſis et eideꝫ regno in vita regis ꝯſulere ꝑ ꝓuidentiā dicti Comitis Hoc dicit Gl. i. ponit caſum in t̄minis

Prima con. Poteſt papa deponere regem ꝓpter delictū. non autē ꝓpter ſolā negligentiā ſi regnū deuolueṫ per ſucceſſionē Probaṫ hic in textu iūcta gl. ij. Et intellige verā ꝯcluſionē qn̄ reges iſti de facto nō recognoſcūt Imperatorē aut ſuperioꝛem q̄ caſu papa ſe intromittit. alias nō. vt. xi. q. i. futura. vel qn̄ vacat imperium. aut qn̄ papa habet priuilegium ab Impatore ad id faciendū. vt i terris donatis eccleſie ꝑ Conſtantinuꝫ ſm̄ Jmol. et Dom̄. Et idem in duce comite et barone ſm Inno. Patet ec̄ ex cōclōne ꝙ regnū ꝑt deberi alicui ex ſucceſſiōe et ꝓbat h tex. et tūc ſolū filij legitimi ſuccedūt vt h. nō aūt illegitimi niſi eſſent illegitimati per imꝑatorē vl' ꝑ papā qñ rex tal' recognoſcit imꝑatorē tūc tñ in ꝑiudiciū aliorum ꝯſāguineoꝝ qb9 ex ꝯſuetudine deferretur ſucceſſio regni. papa illud nō poſſet ſine iuſta cauſa ec̄ ꝯ voluntate regis. ne priuet quē iure ſuo. ſi tñ exꝓmit de ꝑiuditio ꝓſumit iuſta cauſa ī eſſe ſm Dom. poſt Ino. alle. nōta per Cy. in l. ſcripta. C. de ꝑci. imꝑa. offe. Regnū aūt romanoꝝ et imꝑiū nō ex ſucceſſione adqrit ſʒ tm̄ ꝑ electionē vt in. c. venerabilē de elect. ⁊ idē in alijs regnis. c. moyſes viij. q. i. et c. legim9. xciij. diſ. niſi ꝯſuetudo aut ꝓuilegiū aliđ diſponēnt videlʒ ꝙ ſucceſſione deuoluerent ꝙ tūc ita ſuaret. c. ī ſynodo. lxiij. diſ. de vo. c. lʒ et h ī tex. Fēia etiā nō ſuccedit ī regno niſi conſuetudo regni aliud hrēt vt in regno apulie. aut niſi in cōceſſiōe aliud eſſet exꝓſſuʒ. aut ex ꝓuilegio illud obtinēt vt in. c. i. §. hoc āt notād. q ſen. da. poſ. ſʒ Dom Itē pʒ ex ꝯclōne ꝙ vbi rex ꝑ electōnē aſſumit tūc ꝓpter ſolā negligētiam etiā deponit. ꝓ quo. c. ſic. de ele. ⁊ c. ea q. de off. arch. Quid de clerico an ꝓpter negligētiā ſolā a bñficio pōt remoueri. tractat hic ad longū Dom et ꝑ glo. et doc. in. c. cū ad monaſteriū §. fi. de ſtat. mō.

Scdā ꝯ. Coadiutor dat9 regi aut alteri prelato generalēr ⁊ liberā hʒ adminiſtrationē et oēs ſubditi illi dignitati tenent eidem in predictis ꝓſtare obedientiam. Probat prima ꝑs hic in vſi. ꝓſertim. et gl. in. c. i. vij. q. i. Uñ debʒ de fructibus dignitatis hīe expēſas ꝓ ſe ſuis ꝗ. Secus tñ eſt in tutorib9 pupilloꝝ qui non alunt bonis pupilli. vt in. l. a tutore. in. fi. ff. de admin. tutor. Scda ꝑs probat hic in verſi. q cū ad vos. ⁊ ſequētib9. Uñ pʒ ꝙ iuramentū ꝓſtitū alicui regi aut dño de obediendo ei ⁊ nō alteri. intelligit niſi ali9 fuerit datus q gerat vices eius vt hic patʒ ſm Dom. Hoc tñ caſu qñ dat coadiutor non totalit abſoluunt ſubditi a iuramento quo ad dñm. qa adhuc tenent ꝑſonā dñi et filij ſui ꝯſeruare. et debitū honorē impendē vt hic. et vij. q. i. quia frater.

Ultima cō. Expirat coadiutoris officiū mortuo eo cui datus fuit ī auxiliū. Probat hic in fi. tex. iūc. glo. fi.

Et nota hic tex. in vſi. Cum oibus ſuis. ꝙ dñs alicui9 caſtri vel ciuitatis poteſt illa ingredi cū oibus ſuis et ſubditi tenentur eū recipere. quod eſt ꝯtra illos q volunt paciſci cū dñis ſuis ꝙ ſine armatis vel cum certo numero ingrediantur eoꝝ loca ſm Io. and. et Dom

Tractat etiaʒ hic Dom. an noie eccleſiarū ꝯtinent monaſteria. de quo per gl. in vba monaſterijs. in cle. i. de elect. Et tenet ꝙ in materia ꝓporcionabili equaliter eis continent. alias non. vt hic ꝑ eum

I Epūs a paganis aut ſciſmaticis capiatur non adminiſtrabit archiepus. ſed Capl'm tam in tpalibus ꝗ in ſpūalibus aci ſedes Epalis per mortē vacaret donec Epus libertati reſtituat. aut per Papam cuius eſt prouidere eccleſiaꝝ neceſſitatib9. qui etiam per Capl'm eſt conſulēdus aliud ordinet. Hoc dicit

Ex tex. elicitᷣ talis ꝯcl'o. ṗma. Cap'l'm eccleſie cathedralis adminiſtrat i ſpūalibus ⁊ temporalib⁹ Ep̄o capto a paganis aut ſciſmaticis iure ordinarie poteſtatis. Probatᷣ hec ꝯcl'o. hic in tex. Et ratio tangitᷣ hic in glo. iij. ꝙ Cap'l'm ſupplet vices Ep̄i qn̄ vacat ecc̄ia vt. j. c. ꝓri. cū concor. ergo et cū quaſi vacat ꝙ. ſ. Ep̄s mortuus eſt ciuiliter vt hic. ea tñ que ordinem ep̄alem requirunt expediret Cap'l'm ꝑ aliū Ep̄m ab ipſo inuitatū. arg. c. is cui. ſ. e. li. de elec. nō tñ poteſt Cap'l'm dare licentiam migrandi ad aliam diocꝫ. clerico. vt. lxx. diſt. fraternitatem. nec generaliter eccleſias et monaſteria ꝑ dioc. viſitare vt eſt glo. ſup verbo Cap'li. in cle. i. de hereti. quā ſequitᷣ Panor. et tenet Jo mō. in. c. j. ꝓxi. Licꝫ Arch hic teneat cōtra. An p̄t concedere lr̄as indulgētiarū ſicut Ep̄s. tractat hic Arch. et. j. de pe. romana. in fi. et ꝑ Jo. and. de exceſſ. p̄lat. accedentib⁹. et. j. de ma. et obe. c. vno. Et intellige hanc ꝯcluſionē etiam ꝓcedere in archidiacono mortuo aut capto qn̄ a Cap'lo eligitᷣ et poſt Ep̄m preeſt Cap'lo. vt h in gl verbi debebit. Secus ſi ex Ep̄i collatione archidiaconat⁹ haberetᷣ. ꝙ tūc ep̄s exerceret iſta. de quo in. c. ad abolendā. ſ. de heret.

Scdá ꝯ. Nec etiam ꝓcedūt in Ep̄o a fidelibus capto. dūꝫ tñ in bello iuſto. Probatᷣ hec cōcl'o quia captus in tali bello ꝗ̄ ad ſeruitutꝫ et ius poſtliminij ꝑ omnia equiparatᷣ capto ab infidelibus aut ſciſmaticis vt probatᷣ in. l. hoſtes ff. de capti. Aliud eſſꝫ in ep̄o capto a fidelibus iniuſte pugnātibus ſine auctoritate ꝑncipis. Et de pena taliter capientiū Ep̄um vide in cle. ſiq̄s ſuadente. de penis.

Tertia ꝯ. Per capturā ep̄i expirat ipſius vicarij mandatū. nec p̄t t̄pe captiuitatꝭ. conſtituere aliuin. Prima ps patꝫ ꝙ per mortꝫ naturalē Ep̄i expirat mādatū vicarij. vt nō. gl. fi. in cle. fi. de ꝓcuratꝭ. et hic tex. equiparat ciuilꝫ naturali quo ad iuriſdictionis exercitiū ergo ⁊c̄. Sc̄da ps probatᷣ hic in text. iuncta glo. antepenſt. ꝙ ſeruus eſt. nō tñ amittit dignitatē ꝑ captiuitatē vt etiam hic patet. et. c. clericos. lxxi. diſt et tenet hic Dom̄.

Ultima ꝯ. Si ad aliquē ſpectat exercē ep̄alia. de cōſuetudine aut priuilegio mortuo ep̄o. talis nequit ea exercere eo capto. Hanc ꝯcluſionꝫ tenet hic Dom̄ poſt Jo. de ſanc. geor. Nec ob. iſte tex. quia loquitᷣ in eo ad quem iure ordiario ſpectat adminiſtrare epiſcopalia. et ſic in fauorabilib⁹ et extēdendis. conſuetudo aūt ſtricti iuris ē ſicut et priuilegiū. ad hoc. c. fi. de off. arch. et. c. ſane. et. c. porro. de priuileg.

Nota etiam ꝙ Ep̄o excōicato nō exercet Cap'l'm eius iuriſdictionē. vt dixi in. c. i. ſ. eo. Nec ob. hic tex. ꝙ Ep̄us excōicatus non cenſetᷣ ꝓprie ciuiliter mortuus ſꝫ eius iuriſdictio impeditᷣ interim Jta ſentit S off. in ſū. de off. ord. §. impeditur. large tñ cenſetᷣ mortuus. c. per venerabilē in fi. qui fi. ſint legit.

cclesie cathedrali vacanti non pōt ab alio ꝗ̄ a Romano pontifice viſitator deputari niſi Cap'l'm ꝑperam in ſpūalibus et t̄palib⁹ adminiſtrauerit. tunc enim Archiep̄us vocato Cap'lo ⁊ cognito negocio. licite poteſt de adminiſtratore prouidere eccleſie. non tñ poteſt adminiſtrator ab alio deputatus ꝙ a papa conferre beneficia ad ſolius Epi collationē ſpectantia. Hoc dicit

Prima ꝯ. Sol⁹ papa deputat viſitatorem eccleſie cathedrali vacanti. et nō Archiepſ. niſi in duob⁹ caſibus hic expreſſis. Probaꝛ hic in tex. et ſic habemus hic vnum caſū ſedi aplice reſeruatū. alij habenꝛ in. c. ꝙ tranſlationem. ſ̄. de off. le. Primus caſus ī quo inferioꝛ puta Archiepus dat viſitatorem eſt qñ Capl'm negligenter. et ſecundus qñ doloſe ⁊ perperam adminiſtrat in ſpūalibus et tpalibus. tunc enim eo vocatoꝛ premiſſa cauſe cognitione. poteſt Archiepſ dare viſitatorem. etiam nulla premiſſa monitione. quia tex. illud hic non requirit ſꝫ Jo. an. licet honeſtū eſſet monitionē premittere. ar. c. accuſatio. ij. q. vij. nec ſufficeret Capl'm male adminiſtrare in ſpiritualibus tm̄. aut temporalib⁹ tm̄ ſm Jo. an. quia tex. hic copulatiue loquiꝛ. et ſic alterū nō ſufficit per nō. in. c. ij. ſ̄. de ſcpt. Quare aūt regulariꝛ Archiepſ non dat viſitatorem. vide hic glo. in verbo non poteſt. que dat rationem.

Scdā ꝯ. Inferioꝛ eccleſie poteſt etiam ab alio q̄ȝ a papa viſitatoꝛ dari niſi ſit collegiata. Primam partem tenet hic Jo. an. a contrario huius tex. Scdāꝫ partē tenet Lapus. quia in eccleſia collegiata vacante adminiſtratio ſpectat ad Capl'm vt. ſ̄. c. prox. cui inferioꝛ a papa ius ſuū tollere non poteſt. vt in allega. glo. verbi non poteſt. niſi ex cauſa. vt ſi Capl'm perperā aut male adminiſtraret aut negligenter. tunc enī procediꝛ vt hic in tex. ar. huius tex.

Ultima con. Uiſitatoꝛ eccleſie cathedrali datus ab alio q̄ȝ a papa non poteſt conferre beneficia ad ſolius Epi collationē ſpectātia. Probatur hic in fi. Beneficia tamen ſpectantia ad collationem Epi ⁊ Capl'i cōmuniter bene confert quia in illꝭ gerit vices Capl'i. Nam et Capl'm per ſe illa poſſet conferre vt in. c. vnico. ſ̄. ne ſe. va. Datus autē a Papa confert beneficia ad ſolius Epi collationem ſpectantia. Ratio huius eſt dantis ꝑrogatiua. vt in glo. antepenl'. De materia et poteſtate viſitatoꝝ dixi in. c. is cui. ſupꝰ e. ti. de elec. ibi vide

De temporibus ordinationum

Epe cōtingit quod excōmunicati. apoſtate. irregulares. ſeu alias indigni. ſe faciunt in remotis partibus ad ſacros ordines promoueri Ideo ſtatuit hic Papa ꝙ de cetero nullus Epſ Italie vltramontanum preſumat ordinare clericū. niſi de licētia Pape ſpēali. vel Epi originis aut beneficij ipſius ordinandi in ſcriptis et cauſa rationabili expreſſa conſtet ordinatori. Qui ꝯtra iā dicta fuerint ordinati. abſque ſpe diſpenſationis a ſede aplica obtinende. ſunt ſuſpēſi. ordinantes vero pena condigna debēt puniri. Prohibetur etiam penitentiarijs pape ne cū taliter ordinatis diſpenſent. aut litteras per quas cuꝫ eis diſpenſari debeat eis concedant ſine licentia pape ſpeciali. Hoc dicit.et ẽ localis ſm Joh.mõ.

Prima ꝯ. Ep̃s Italie citramontanuꝫ nequit ordinare ſine ſpeciali licentia Romani pontificis aut litteris ꝯmẽdaticijs Ep̃i originis aut bñficij ipſius ordinandi rationabilẽ cauſam cõtinentibus. Probat̃ hec concluſio h̃ in verſi.nos igitur. Et ĩ propoſito citramontanus factus Ep̃us in Italia dicit̃ Ep̃us Italie quia titulum attẽdimus in hoc.non origineꝫ ſm Pau et Dom̃. Et includit Italia Tuſciam Sardiam et Ceciliaꝫ.l.inſule.ff.de iudi.l.notionem §.i.ff.de verb.ſign. ſm Jo.mo.et Jo.an. In alijs ergo non habet locum hec conſtitutio.que taꝫ dura fuit prodita contra iſtos.ꝓ eo ꝙ hoc vicium plus inualuit ĩ Italia ſm Jo.mo.facit.l.ij.C.de abige. Unde non haberet locuꝫ in caſu conuerſo.ſi videlicet citmontan⁹ ep̃s ordinaret italum ſine licentia pape aut litteris cõmendaticijs. Licet hoc cãu per omnia videtur eadem ratio ſeu ſimilitudo. Naꝫ dicendũ ꝙ non eſt omnimoda ſimilitudo.vt patet hic in glo. verbi italie. Et an cõſtitutio penalis propter omnimodam ſimilitudinem poſſet extendi.vide hic Dom̃ late bene ad quattuor columnas

Scdã ꝯ. In caſu huius capituli litteras cõmendaticias citramõtano non põt dare Ep̃us domicilij. Hanc ꝯcluſioneꝫ tenet hic glo.verbi exiſtit.licet Jo.mo et Archi.tenuerunt contrariũ per rationem que tangit̃ in eadem glo. Sꝫ Jo.de imol.dicit ꝙ cum agit̃ de euitatione pene ante factum tenenda eſt opi.glo. Poſt factum autem ꝯtraria Et hanc diſtinctionem Domi.putat equam et tutiorem.licet opi. Jo.mo. et Arch credat veriorem.

Ultima ꝯ. Ordiatus ab Ep̃o alieno. ab executione ordinum eſt ſuſpenſus et in caſu huius.c.a ſolo Papa abſoluendus. Probat̃ hic in §.eos.et in §.fi.vide glo.in.c.prox.ſuper verbo ſtatuunt. Pena autẽ ordinantis in caſu huius.c.erit condigna id eſt pena capituli.j.proxi.⁊ aliquantulũ grauior pena.qa et hic ordinato grauior pena imponitur ꝙ̃.j.c.prox.

Ex fine tex.nota de penitentiarijs pape ꝙ non poſſunt abſoluere ĩ caſibus ſedi apoſtolice ſpecialiter reſeruatis.de ꝙ Jo. an.in.c.ex multa.de voto. Itẽ ꝙ litteris eorũ credit̃ quo ad ea que ſpectãt ad eoꝝ officiũ.ſaltem de conſuetudine. De materia in.c.poſt ceſſionem.d̃ proba. Item ꝙ poſſunt poteſtatẽ diſpenſandi eis competenteꝫ alteri committere Ratio quia habent eam iure ordinario. ſecus ſi eis competeret ex poteſtate delegata.vt in.c.fi.s̃.de off. deleg.in fi.et in.c.ſi.de offi.or. Et an officiũ eorum expiret per obitum pape. Dic ꝙ non vt in cle. ne romani §.eo tĩ.de elect.in clem̃.

e **Os qui cleri**cos aliene dioc.ſine ſuperiorũ ipſorũ ordinandoꝝ licentia.ſiue ſcienter id fecerint.ſiue ignorantia affectata.vel alio queſito figmento.per annuꝫ a collatione ordinum ſunt ſuſpenſi.et contra ordinarios ipſos locũ habent pene a iure ſtatute. Item clerici Ep̃oꝝ taliter ſuſpẽſorũ poſtꝙ̃ ſuſpenſio ipſorum eſt manifeſta poſſũt recipere ordines canonice a vicinis Ep̃is abſqꝫ ipſoꝝ Ep̃orum licentia.

De temporibūs ordinationum

Prima ꝯ. Ep̄s aliene dioceſis clericuꝫ ſine ſuperioris ſui licentia non debet ordinare. al's per annuꝫ ſuſpenſus eſt ab ordinum collatione. Probat̄ hec concluſio hic in tex. Et intellige concluſioneꝫ veram ſiue ſcienter ordinet clericum non ſue dioceſis. quod preſumitur ex quo tenetur ſcrutari ordinandum ſm gl. hic in verbo ſcienter. cum qua concor. Joh. mo. et Garſ. Ex quo patet ꝙ in dubio preſumit̄ ſcientia vbi quis artatur ad ſciendū. Similis glo. eſt in. c. innotuit. ſ̄. de elect. Poterit tamen probare ignorantiam per iuramentum vt in glo. alleg de quo hic latius per Pau. et Dom̄. An tūc audiatur aduerſarius volēs probare ſcientiam contra iuramētū. vide hic glo. in verbo affectata. in fi. que tenet ꝙ ſic. quam ſequitur Garſ Jo. an. et Jo. de fau. licet Joh. mo. teneat contrarium. ꝙ cā ſemel iuramēto deciſa non eſt amplius retractāda per. l. actori. C. de re. creditis. Sꝫ nō ob. ſm Jo. an. quia loquitur in iuramento delato a parte. Procedit etiaꝫ concluſio ſi affectata ignorantia talē ordinet. Et que ſit affectata ignorantia dixi in. c. ij. ſupra eo. li. de conſtitu. et hic ĩ gl. v̄bi affectata. Item procedit ſi alio figmento eum ordinat. Exempla ſunt hic in glo. verbi figmēto. Nec habet iſte text. locum in ordināte laicum aliene dioceſis. licꝫ illud etiam fieri non debeat. ī. eo. c. fi. De licentia autem ſui Ep̄i poteſt alius Ep̄s ordinare clericū aut laicū aliene dioceſis. de qua licentia conſtabit per literas cōmendaticias ſui Ep̄i de quarum forma vide in ſpe. ti. de cle. pere. Idem dicit Jo. an. ꝙ ſufficerēt teſtes vel inſtrumentuꝫ publicum. ſaluo tamen caſu. ſ̄. c. proximi. vel requirunt̄ littere patentes. Sc̄daꝫ partem intellige de collatione omniuꝫ ordinum ſm glo. verbi ordinum. et Jo. de fau Sed Jo. mo. Arch. Genſ et Dom̄ tenent ꝙ tm̄ ſuſpēſus eſt ab ordinibus collatis iniuſte. argu. c. odia. ī. de regu iur.

Scdā ꝯ. Clerici ſubditi Ep̄o propter collationē ordinum clericis non ſubditis factaꝫ ſuſpenſo. poſſunt poſtꝙ̄ ſuſpenſio eſt manifeſta a vicinis Ep̄is ordines recipere. non petita ſui Ep̄i lĩa. Probatur hic in fi. c. Et hec pena fuit ſic ſtatuta quia equuꝫ eſt ꝙ ſicut ipſe ordinauit clericos alienos ſine licentia ſuorum Epoꝝ. ſic et clerici ſui recipere poſſint ordines ſine ſua licētia ſꝫ doct. debēt clerici iſti facere fidem vicinis Ep̄is. vel alias conſtabit illis de ſuſpenſione iſtius Ep̄i. Et ꝙ illa eſt manifeſta. alias non poſſunt ordinare clericos ſm Jo. an. Et notanter dicit tex. et concluſio de clericis talit̄ ſuſpenſoruꝫ quia laicis non licebit ſine licentia ſui Ep̄i etiam ſuſpenſi de alio recipere ordines. Ratio quia tāta neceſſitas non poteſt cogere laicū vt fiat clericus. ſicut clericum vt promoueatur ad ſuperiores ſm Jo. and et Dom̄. et facit. c. ī. proxi. § inferiores vbi clerici et ſubditi ponuntur vt diuerſi.

Nam nullus clericum aliene dioceſis ſine ſuperioris ſui licentia poſſit ordinare nomie ſuperioris hoc caſu vult Papa intelligi Ep̄m originis. beneficij eccleſiaſtici. aut domicilij ipſius ordinandi. inferiores aut prelati religioſi aut ſeculares hanc licentiam nequeunt concedere niſi eis a papa ſit ꝯceſſum priuilegiū ꝙ ſuos clericos aut ſbditos ſuos quo voluerint ep̄o poſſint facere ordinare. nec etiam officialis Ep̄i eam concedit ꝙ ad hoc ſe non extendit ſuum officiuꝫ. Ep̄o antē in remotis agente vicariꝰ generalis ipſius in ſpūalibus hanc licentiam concedere poteſt. vl' ſede vacante Capl'm. vel ille ad queꝫ tūc ſpectat ſpiritualium adminiſtratio. Religioſi vero non exempti a ſuis ſuperioribus. priores deputati et eorū ſocij poſſunt licite a locoꝝ ipſorū ep̄is ordinari quandiu ibidem morantur. licet non ſint de illis dioceſibus oriundi Hoc dicit

Prima ↄ. Generalem licentiam recipiendi ordines poſſunt dare tres Ep̄i. videlicet originis. domicilij. et beneficij. Probat̄ hec concluſio hic in principio tex. Nam ex quo excōicati. irregulares. criminoſi et infames ad alienos ⁊ ignotos Ep̄os ſe conſueuerūt transferre pro ordinibus recipiēdis vt. ſ. eo. c. i. in prin. Ideo ſtatutum fuit ꝙ non debent recipi aut ordinari ignoti ſine litteris ꝯmendaticijs ſuorū Ep̄oꝝ. ſ. de cler. pereg. ca. tue. lxxi. diſti. per totum. et ſupra. c. proxi. Et dicunt̄ he littere ꝯmendaticie quia ī eis ꝯmendant̄ alieno Ep̄o. miſſi pro ordinibus recipiendis de vita ⁊ moribus ⁊ etiam exprimunt̄ ordines ſui quos iam habēt. Etiaꝫ al's dicuntur littere dimiſſorie. quia per eas dimittunt̄ a ſuo ep̄o. Et ſufficit ꝙ tales littere ſint ſigillate ſigillo ꝓprij Ep̄i ī nō remotis partibꝰ. Ultramarini auteꝫ habebunt ſigilla quinqꝫ ep̄oꝝ. ſup̄ ꝺ cle. egro. c. i. Et nihilominus ſi ignota eſſent ſigilla nō admitterent̄ dūmodo nō adeſſet vnus teſtis. vel noticia vnius ſigilli vel fama. vel niſi probet̄ ſigillū. arg. c. ij. ſupra de preſump. et ī .l. ſiqua per calumniā. in fi. C. de epiſ et cler. Et dixi in concluſione generalem licentiam. quia licentiaꝫ de qua in. c. i. ſupra eo. non poteſt dare ep̄us domicilij vt ibi dixi.

Scdā ↄ. Hec vera de Ep̄o beneficij eccleſiaſtici cuiuſcunqꝫ. domicilij cuiuſlibꝫ. ac originis ꝓprie ipſiꝰ ordinādi aut paterne. Patet hec ꝯcluſio quia ſiquis habeat beneficiū in dioceſi. propter qđ non eximit̄ a iuriſdictione primi ep̄i puta quia non requirit reſidentiā. nihilominus ep̄s illius beneficij. hāc licentiam dabit. cū text. ſimpliciter hic loquat̄ de beneficio eccleſiaſtico ſm̄ Dom̄. de quo Innoc. et Hoſti. c. i. de cle. per. Item ſiquis habet beneficiū eccleſiaſticū. non tamen in perpetuū titulū ſed in temporalem. illius pretextu poteſt ordinari. vel litteras commendatitias a tali ep̄o habere ſꝫ Lapum hic. ar. ꝟ. fi. ꝗ. e. et cle. quia regulares. de ſupplen. ne. prel. et ſequit̄ Dom̄. Nam beneficium poteſt concedi ad tempus ſm̄ inſtitutionem. c. ſi conſtiterit. de accuſa. et remouibiles ad nutum. poſſunt etiam ad nutum perpetuari. Nam iſte licet habeat beneficium manuale. tamē dicitur habere titulum. etiam reſpectu beneficij. vt ꝓbat cle. etſi principalis. de ℞p. Aliud tamen eſt in magiſtro qui habet prebendam ratione lecture. iuxta. c. quia nonnulli. ſupra de magiſ. quia illius pretextu non poteſt ordinari ſm̄ Archid. quia ille non titulū beneficialē ſed tm̄ prebendaleꝫ. qui valde differt a canonicali. vt notat̄ in. c. cum. M. ꝺ conſtitu. Hec tm̄ fallūt quando papa ꝯtulit alicui beneficiū patiēti defectū in ordinibus. quia tunc papa illoruꝫ collationē eo ipſo ad ſe videt̄ reuocare. arg. nō. in. c. vt nr̄m. de appella. et. c.

inter cetera. de preb. ſm Arch. ⁊ genſ Ham dicit Spe. ti. de lega. §. nunc oſtendendũ. verſic. liiij. Solus papa ordinat promotũ a ſe vel predeceſſore. et ita ſeruat̃. vnde per prouiſos litteres ſup̱ hmõi ordinibus recipiẽdis ꝓmouendis Q̃d dicit ↄcluſio de Ep̃o domicilij cuiuſlibet. Probat hic glo verbi domiciliũ. que dicit quez ĩ pluribus locis poſſe habere domiciliuz Et dicit vbi dicat̃ habere q̃s domicilium vt in ea. Et ꝙ glo. dicit ꝙ ſola domus poſſeſſio non facit domiciliũ habere in loco. intelligit Jo. de ſanc. geor. niſi quis exprimat ꝙ ea intentione ſe ibi tranſtulit. et tunc domum emit aut ↄducit. tunc enim hora vna et momento poteſt quis adquirẽ domiciliũ. alle. l. ciues. C. de incolis. li. x Alias ex ſola comparatione aut conductione domus non adquirit̃ domicilium niſi per decennium ibi habitauerit. vt. C. de incolis. l. ij. li. x. et. ff. de iudi. l. heres abſens. Tertia pars concluſionis probat̃ in. l. aſſumptio. §. i. ff ad municipa. vbi dicit̃ ꝙ filius ẽ originarius ciuitatis ex qua pater naturalem originem duxit. Et ſi dicit̃ tũc haberet quis q̃nqꝫ duos ep̃os originis. Dicendũ ꝙ illud non eſt incõueniens. quia idem ẽ videre reſpectu beneficij et domicilij de quibus conſtat ꝙ in diuerſis diocesibus poſſunt haberi ſm Dom̃. non aũt ſequit̃ q̃s originem auitam. de quo notat̃ ẜ. de ſepul. c. is qui. ſuper glo. ij. per Jo. and Alia ſatis patẽt ex textualibus ⁊ gloſis

Illus epiſcopus vel alius quicunqꝫ infanti niſi religionem intrat. aut illiterato. vel etiam laico aliene dioceſis. ſine ſuperioris ſui licentia clericalem conferre audeat tonſuram. Sed nec coniugato niſi ad religionem intrare. aut ad ſacros ordĩes velit promoueri. prout diffinituꝫ eſt in canone. contra faciens per annum vnum ſuſpenſus eſt a clericalis tonſure collatione Hoc dicit

Prima ↄ. Epiſcopi ⁊ abbates. ſibi ſubiectis clericalem poſſunt conferre tõſuram per quam ordo imprimitur et emunitas confertur Primam partez probat tex. hic dum dicit vel quiuis alius iuncta glo. i. et. c. abbates. ẜ. de p̃uilegi. Scd̃am partem tenet hic glo. ĩ verbo tonſuram. Unde habens primam tonſuram beneficium eccleſiaſticum. poteſt habere. vt in. c. ex litteris. de tranſactio. Simplices autem preſbyteri ordinem pſalmiſtatus conferre poſſunt vt hic in glo. i. ⁊ eſt glo. in. c. i. ſuper verbo Ep̃orum. ſupra eod̃ ti. et li. Et dicit Henri. boick in. c. cũ contingat. de eta. et qualita. ſupra ꝙ contra preſbyteros eſt preſcriptum ĩ toto regno Francie. et valet preſcriptio. Similiter in partibus iſtis contra eos preſcriptũ ꝑ ep̃os.

Secunda conclu. Infanti. illitterato. coniugato. vel extraneo. p̃ma tonſura regularit̃ non ẽ conferenda. Probatur hec concluſio hic ĩ tex. Et dixi regulariter propter caſus in tex. exceptos. naz infanti poteſt conferri clericalis tonſura ſi religionem ingrediat̃. et hoc eſſe poteſt non tamen obligatur preciſe religioni vt hic in glo. verbi intraret. Illiterato autem nullo modo poteſt cõferri. quia talis ex quo litteras neſcit. non eſt aptus ſacris officijs. xxxvi. diſtin.

ca.ſ.et ibi glo.illud intelligit de penitus illiterato.talis tamē ſi ordinaret characterem reciperet.vt ibidem notatur. Nec poſſunt Epi tamen diſpēſare.cum penitus illitteratis vt ordinem recipiant.vt notat Inno.ſ.e.dilectus.⁊ hic Dom̄. Quod ỽ coniugato hic dicit procedit etiam antequaȝ ꝯſūmauerit matrimoniuȝ vt habet ī extrauaganti antique ſm Dom̄. niſi in duobus caſibꝰ in tex.exceptis. Per extraneū autem intellige hominē ſeu laicum aliene id eſt non ſue dioceſis ſm glo.in verbo aliene.Et ex tex.hic iuncta gl.verbi homini. Nō ꝙ appellatione hominis non comprehenditur clericus ſed laicus quando materia in qua ponitur eſt tm̄ aptabilis laico.et nō clerico.Qđ nō ꝓpter banna et ꝓhibitiones que dicunt ꝙ nullus homo audeat tale quid facere ſb pena capitis aut ſimili ſm Dom̄.

De etate et qualitate ordinandorum.

Differt hic titulꝰ a titľo.ſ.de tē.or. vt probat glo.in cle.ſi.e.ti.et ſatis patet ex forma titulorꝫ

ermittimꝰ vt Epi poſſint diſpēſare cum his qui viceſimū annum compleuerunt.ꝙ dignitates vľ perſonatus quibus nulla cura animarū imminet.poſſint et valeant obtinere. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. In dignitatibus ſine cura obtinendis diſpenſat per Epm cum illo qui peregit viceſimū annuȝ. Probatur hic in text. Et dixi de materia in.c.ſi eo tempore.ſ.e.li.de ſcpt. Ratio aūt dubitandi et decidendi tāgitur hic in glo.ij. vt patet in ea. Ex quo etiam nō ꝙ locum habet argumentum a contrario ſenſu.⁊ quando ceſſat. Non enim valet illud argumētum quando contrariuȝ reperit in iure expreſſum. Ita dicit iſta gl.de quo per Joh.an.in.c.publicato.ſ.de elec. Et quia olim expreſſū erat ꝙ minor xxv.annis non poſſet promoueri ad dignitatem vel perſonatum.vt in.c.cum in cūctis.§.inferiora.de elec. Jō Epi non diſpenſabant añ hāc decretalem. et ideo hic tex.vtitur verbo ꝑmittimus ſm Jo.mo. An aūt Epus promouēdo ad dignitatē diſpenſat tractat h gl.fi. Et vera ꝯclo ē ſm Dom̄ ꝙ ſic ſi ꝓmouens ſciat defectū ꝓmoti et facit hoc cū cauſe cognitiōe an ſit diſpenſatio facienda.an non. ad hoc ſup.de appell.ad audientiā.alias non Ita tȝ Jo.an.i.c.frnitatis.ſ.de ſciſm̄

De filijs preſbyterorꝫ

S qui defectū nataliū patit ex diſpenſatione epi. pōt ad ordines minores ꝓmoueri.⁊ obtinere bñficiū non curatū.ſup quo diſpenſari poſſit ꝑ epm. Ad aliud āt beneficiū vel ad ordines maiores ꝓmoueri neqt.ſine diſpenſatōne pape. ille etiā cū q̇ diſpenſat ꝑ papā.vt non obſtāte defectu nataliū ꝓmoueri valeat ad bñficiū etiā curatū.non pt vigore illiꝰ diſpēſationis plꝰ ꝙ̄ vnū bñficiū obtinē.ꝙ hmōi diſpenſationē oportȝ reſtringere tanꝗ̄ exorbitantē a iure. Hoc dicit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Prima ꝯ. Iure communi illegitimi ad ordines et beneficia non propter culpam.ſed propter defectum prohibenẗ promoueri. Probatur hic et.c..i.et fi.ſ.e.et glo.ij.in.c.pri.ſ.e.q̄ reddit rationes tres quare illegitimi repelluntur a promotione vt in ea.et eſt multiplex illegitimus vt hic in glo.ij in quibus tñ omnibus procedit concluſio et etiam hic text.

Scdá ꝯ. Ut illegitimus promoueatur ad minores ordines et ſimplex beneficiuz.poteſt concedere Eps niſi diſpenſare in beneficio reperiatur eidez prohibitū. Probaẗ in princ.huius tex. Et circa ordines aduerte ꝙ minores ordines ſunt ab acholitatu et infra. de quib⁹ xxiij.diſt.acholitus. cum quattuor.c. ſequentibus. Maiores autē ordines ſunt ordo ſubdiaconatus. et reliqui ſuperiores. qui et proprie dicunẗ ſacri.de quibus.xxi.diſt.cleros. et dixi in ꝓhemio huius libri. De beneficio autez ſimplici aduerte ꝙ reperitur ꝓhibitum diſpenſare Epō cum illegitimo ſi ſit paternuz quia nec ſuper tali diſpenſat cum legitimo alius q̄z papa ſm glo .hic in verbo tale.quaz tenet Io.mo.Dom̄.et ſequiẗ curia Romana.Item non diſpenſat cum illegitimo ſuper ſimplici beneficio habente ſacrū ordinem annexum ex priuilegio.ſtatuto. cōſuetudine. aut de iure vt hic in glo.verbi tale. Nec diſpenſat vt fiat Canonicus in ecc̄a in qua pater fuit inſtitutus.ꝑ nō.in.c.ad abolendam.ſ.eo.nec vt fiat Canonic⁹ in eccleſia cathedrali ſm Io.mo.cui⁹ opinionē tenent dñi de rota vt refert Dom̄ deci.cxxxij.que incipit.Itē voluerūt.et hoc propter eminentiā quā habent canonici cathedralis eccleſie ſuper alios.quia ipſi ſūt pars corporis eccleſie et Epi.c.nouit.et.c.quāto de his que fi.a prela.Io.an.tam̄ poſt Arch.tenet contrarium per tex.hic q̄ ꝑmittit Epis diſpēſare in bñficijs nō curatis vt ſunt canonicat⁹ cathedralis ecc̄e.Et hāc opi.amplectiẗ Dom̄.

Tertia con. Diſpēſat ſolus papa cū illegitimo vt promoueatur ad maiores ordines dignitatis perſonat⁹ aut beneficia curata. Probaẗ hic in verſ. ad maiores.iunc.glo.verbi beneficiū. Et q̄uis eſſet diſpenſatum cū illegitimo circa ſacerdotiuz.non tamē intelligitur diſpenſatum circa beneficium curatum.arg.gl.hic in verbo maiores.ſublato enim vno de duob⁹ remanet aliud.nam ⁊ religio diſpenſat cum ingrediente quo ad ordines.nō tamen in cura.facit.c.ſ.proxi.de quo hic glo.verbi maiores.allegata

Ultima cō. Non poteſt obtinere plus q̄z vnicum beneficium ille cū quo diſpenſaẗ vt non obſtante defectu nataliū poſſit habere beneficium curatū. Probaẗ hic in fi.tex. Et intellige ſimul et ſemel ſm glo.i.hic. Non enim prohibitus eſt iſte.dimiſſo vno quod eſt conſecutus . aliud recipere. quia ex quo habilitatus eſt circa vnū beneficiū. dimiſſo illo fateri oportet eum adhuc eſſe habilem. ⁊ non impediet eum recipere aliud ſm Io.and. Et ita tenet etiam Ioh.mo.in addit. et videtur equū. Arch.tñ tenet ꝯ.⁊ ꝙ nec ſucceſſiue pōt duo curata hr̄e. q̄a diſpenſatio ſortita eſt effectum ſemel. per adeptionem primi beneficij. Pro quo facit.c.non poteſt.ſ.de ꝓben.vbi diſpenſatio facta de duobus curatis obtinendis ſimul intelligitur de duobus primis. Facit regula odia .ſ. de reg.iur. Et ita tenuit etiam Jo.mo. in ſua antiqua glo. Et ita ſm Dom. tenent dn̄i de ro. Et dicunt ita ſeruari in curia. et ſic propter dubietatem doctoꝝ videt̄ obſeruandū

Jis cuȝ quo Papa diſpenſauit. vt non obſtante defectu natalium poſſit ad omnes ordines promoueri Et beneficium etiam curatum obtinere. aliam diſpenſatōnem poſtea impetrat a Papa. tacito de dicto defectu. vt poſſit duo curata beneficia recipere ac ſimul habere. talis diſpenſatio eſt nulla. tanq̃ȝ obtēta ſurrepticie. quia non eſt veriſimile ꝙ Papa voluit diſpenſare. ſuper beneficioꝝ pluralitate. cum habente predictuȝ defectum. ſi hoc fuiſſet eidem expreſſum. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Nulla eſt diſpenſatio ſcd̄a addita prime. ſi de prima aut de defectu non facit mentionem. potiſſime ſi ſit ſuper odioſa beneficiorū pluralitate. Probatur hic in tex. Et fuit ratio dubitandi quia per primaȝ diſpenſationem videbat̄ habilitatus et defectus natiuitatis ſblatus. et ſic nō videbatur teneri impetrando diſpenſationē ſuper pluralitate beneficiorū de ſuo defectu amplius facere mentionem. alias ſequeret̄ ꝙ quis eſſȝ legitimus quo ad vnum actum. ⁊ illegitimus quo ad aliuȝ. contra nō. in. c. cū inhibitio. de clandeſt. deſponſ. et tangit hic gl. v. Sed ratio decidendi in contrarium eſt. quia iſte de quo ī tex. non fuit legitimatus. quia tunc viciū eſſet remotū ex toto per legitimationem. maxime in caſu quo ſola conſtitutio canonica facit quem illegitimū de quo vide nō. in. c. per venerabileȝ. ſuper glo. ij. qui fil. ſunt legi. Hic autē ſolū diſpenſatum fuit cum illegitimo vt non obſtāte defectu beneficiū poſſit obtinere. quo caſu ſi aliam diſpenſationē impetrat debet de prima mētio fieri per tex. hic. quia non eſt veriſimile ⁊c. vt in text. Et idem intellige per omnia ſi papa diſpenſat cuȝ al's inhabili. vt cum homicida vel ſimili quia ſi poſtea aliam impetrat diſpēſationem non valet niſi facta ſit mentio prime. aut vicij. per rationem tex. hic ſm Jo. an. et Dom. Primū autē beneficiū poteſt illegitimus impetrare ſi diſpenſationem habeat ad obtinendum beneficium. Nec tenetur facere mentionem diſpēſationis aut defectus in impetratione ſȝ Jo. an. qui dicit ſe audiuiſſe ita curiā tenere Nec ob. tex. hic qui loquitur quando diſpenſatio additur diſpenſatōni. In caſu aūt iſto impetratio beneficij facta per eum cū q̄ iam diſpenſatum eſt nō eſt diſpēſatio. ſed executio eius ſuper quo facta fuit diſpenſatio. et ſic valet

Jo. mo. tractat hic quare ſurreptitio viciat ipo iure litteras gratioſas. et an etiam aliq̄ caſu viciat contentioſas. de quo hic per eum. et Jo. an. in nouel. et Dom. ⁊ eſt materia. c. ad audientiā. ſ. de ℞pt.

Tractat etiam hic Arch. de nato illegitime de legitimo tn̄ matrimonio. quod cōtingit cum quis de conſenſu vxoris ſue promotꝰ eſt ad ſacros ordines. et adhuc generat filiū ex ea. Et dicit ꝙ talis cenſetur pati defectum nataliuȝ ꝑ nō. lxxxi. diſt. c. miniſter. ⁊ tenet Inno et Hoſti. de conuer. ꝯiuga. c. dudum et Goff. eo. ti. §. Iteȝ quid ſi ſacerdos in ſūma. et probat̄ in. c. litteras. ſupra eod. Imo plus peccat ſacerdos cognoſcendo iſtā ꝙ aliā ſm doc. et Arch

De bigamis.

a

Ltercationis antique dubiũ decidit papa declarans bigamos omni priuilegio clericali eẽ exutos. ⁊ foro ſeculari addictos. non obſtante contraria ꝯſuetudine. imo prohibet eis deferre habitũ aut tonſuram clericales ſub anathemate Hoc dicit.

Pri. ꝯ. Quilibet bigamus a ſuſceptione ordinũ eſt prohibitus. nec vt minores recipiat poteſt diſpenſare Epus. Probat̃ prima pars in.c.ſuper eo.ṡ.e.tit. Si tñ de facto bigamus ordiaretur imprimit̃ character eidem vt nõ.glo. magna.circa fiñ.ibidem. De quo Archid.xxiij.diſt.lector. Et qualiter Lamech fuit primus bigamus habetur Geneſ.iiij.et.xxxi.q.i.c.quõ. ſm Jo.an.et Dom. Scdaƺ partẽ tenuit Frã vercelleñ.et Jo.an.ſup dicta glo.magna in fi.vt refert ħ Dom.

Scdá ꝯ. Bigamus priuatꝰ ẽ omni priuilegio clericali. ⁊ aſtrictus ſeculari curie. nõ obſtante contraria cõſuetudine. Probatur hec concluſio hic in tex. Et intellige primã partẽ taƺ de priuilegio canonis.xvij.q.iiij.ca.ſiquis ſuadẽte. q̃ꝫ de priuilegio qđ clerici habẽt ne vexent̃ in perſonis aut rebus. aliquibꝰ exactionibus.vt hic in glo.verbi priuilegio. Itẽ intellige ꝯcluſionẽ de q̃libet bigamo tam vero q̃ꝫ interpretatiuo.vt hic in glo.verbi bigamus. Uñ aduertendum ꝙ duplex eſt bigamus Quidã enim eſt verus bigamus.vt ẽ ille qui ſucceſſiue contraxit cũ duabꝰ xxvi.diſt.deinde.et notat̃.ṡ.e.c.ij. Alius eſt interpretatiuꝰ.⁊ ille eſt duplex Unus qui vere non ẽ bigamus.quia ſcđam nõ duxit. ſed tñ alias vt bigamus in omnibꝰ iudicat̃ et per omnia ꝙ ius interpretat̃ ꝙ ſit bigamus ſimpliciter vt eſt ille qui cõtraxit cũ corrupta.talis non dr̃ verus.quia nõ ꝯtraxit cũ duabus.tñ ex quo ibi non ẽ vna caro ſed diuiſa in plures.interp̃tatiue dicit̃ bigamus vt.ṡ.e. debituƺ Et in illo etiam procedit hic tex. ⁊ ꝯcluſio.et ita vult glo.hic in verbo bigamos.alius eſt interpretatiuus qui tñ in veritate non eſt bigamus.licƺ q̃ ad quid iudicet̃ bigamus. ſicut eſt ſacerdos contrahens cũ corrupta.vel ſcđa vxore.vt in.c.nuper.all'. Et in illo non habet locũ tex.iſte nec ꝯcluſio quia iſte non eſt verus bigamus. ſed iudicat̃ bigamus quo ad executionẽ ordinis.et quo ad inhabilitatem ordinũ ſuſcipiendorũ. Nõ ãt q̃ ad hoc vt ſit exutꝰ oĩ priuilegio clericali. vñ ſi talis ꝯmittit homicidium non poterit puniri a iudice ſeculari vt hic ꝓbat̃ iuncta glo.allega.et Jo.an.in.c.a nobis.ſup̃ eo.et glo.in cañ.quiſquis.lxxxiiij.diſt. Etſi dicat̃ contra finẽ ꝯcluſionis. Conſuetudo dat iuriſdictionem.c.cum contingat.de for.comp. C.de emanci.libe.l.ſi.ergo valeret ꝯſuetudo ꝙ bigamus eſſet de foro eccleſie. Dic contrariũ procedit de conſuetudine valida.rationabili et p̃ſcripta. Iſta aũt conſuetudo eſt reprobata tanq̃ irrõnabilis ſm Jo.de Imo.

Ultima cõ. Clẽicus bigamus ſub anathemate prohibetur tonſurã aut habitum clericalem deferre. Probat̃ hic in fi.tex.contra tñ faciens non eſt excõicatus vt ħ in finali glo. Poſſet tñ excõicari propter peccatũ quia nõ paret huic conſtitutioni.arg.xi.q.iij. ca.nemo epoꝝ. Ex q̃ videtur ꝙ talis peccat mortaliter qui eſt bigamus ⁊ defert tonſuram vel habitū clericalē quia alias non poſſet excōmunicari. vt in predicto.c. Nemo Epiſcopoꝝ. facit.c.ij.de ma.et obedi. Quid autez ſit tonſura. et quid clericalis corona tractat hic Arch.de quo plene ꝑ glo in cle.ij.de vit.et hon.cler. Si tñ eſſet bigamus effectus monach⁹ poſſet bene deferre tonſurā monachalē ſ3 Joan.poſt Arch.ꝙ hic text.loquit̃ de ſecularib⁹. Et facit iſte text.ꝙ exiſtētes de collegio vel vniuerſitate pñt ꝓhibere ne alius qui non eſt de vniuerſitate vel collegio illo portet arma vł inſignia illius vniuerſitatis.facit.c.ij .š.de regul.ſm Dom̄

De officio vicarij

omana eccleſia ſtatuit.ꝙ ſi Archiepūs officialē ſuffraganei ſui ex cā rōnabili excōicat.non tñ ꝓpterea ligantur illi.q̄ vices illius gerūt.cū ꝓpterea nō cōicent eidez in crimine.ea tñ que ipſi faciūt.officialis excōicatione durante.nō valent. ſi ab ipſo tm̄ iuriſdictionē habent. Hoc dicit

Prima ꝯ. Si Archiepſ excōicat ſuffraganei ſui vicariū ſeu officialē.non eſt ꝓpterea excōicatus gerens ipſius vicem. Probat̃ hic in tex. Et rō dubitādi tangit̃ hic in glo. v̾bi ipſius.ꝙ exq̄ officialis fuit.excōicatus ſine expſſione ꝓprij noīs.videbat̃ excōicat⁹.quicūq̄ gerebat poſtea officialis officium arg.c.aduerſus.de emu.eccle.et.c.i.de ſolu. Sed rō decidēdi in ꝯtrariū tangit̃ h in glo.iij.ꝙ officialis fuit excōicatus ꝓpter delictū ꝓpriū.ꝙ ſcz peccauit in his.que ſunt iuriſdictionis epī et in hoc fuit de iuriſdictione Archiepī ſic Epūs.vt in.c.rōna.i. §nſ.j.de appel. Sec⁹ ſi deliquiſſet vt priuat⁹ vt in glo.iij.alleg. Et ſic licet excōicatio emanauit ſub noīe dignitatis.ꝙ tam̄ lata fuit ex cauſa ꝯcernente ꝑſonam tm̄.non extendit̃ ad ſucceſſorē. aut vices gerentē.et ſm hoc limitanduz eſt .c.qm̄ ab h.š.de off.del.

Scdā ꝯ. Quamuis officialis Epī ſpecialē vicarium ad vnā cauſam pt dare. generalē tñ vicariū aut officialē loco ſui cōſtituere nō pt ſine Epī ꝑmiſſione. Pria pars probat̃ in.l.cū pretoꝝ.ff. de iudi. et hic in glo.ver.ipſius. Scda ps pz ꝙ vicarius vicariū nō poteſt dare.c. clericos.š.eo.ſed officialis dicit̃ vicarius Epī.⁊ probat hic tex.iuncto rubro.et cle.i.eo.ti. De facto tñ qnq3 officialis alium dat officialem.vt h in glo.allega.de aſſenſu tñ Epī pt dare aliū etiam generalem vicariū. Et ita tenuit Hoſtień. per.c.clericos.alleg. dicens vicariū poſſe in totuz ad tempus ex cauſa de conſenſu Epī cōmittere vices ſuas quas tñ a ſe non abdicat ſed penes ſe retinet. Nam tex.dic̄ in.c.clericos.alleg.vicarios eccleſiaꝝ alios ſibi ſubſtituere non permittas. Quaſi velit prohibere ꝙ hoc faciāt temeritate propria.ſed ex cauſa id ꝑmittere poteſt.puta quia imminet neceſſaria profectio.ff.de off. ei⁹ cui mādā.eſt iuriſ.l.i.circa prin. Et hanc opinionē approbant dñi de ro.deci.cccc xxxviij.que incipit Item fuit dubitatū.et ſic obſeruat̃. Dicit etiam Fran. in cle.vnica.eo.ti.ꝙ conſuetudo quā officialis dat alium vicariuz. ad tempus tolerat̃.quaſi per quandam tacitam voluntatem Epiſcopi. qui dando officialem.videtur poteſtatē ſubstituendi ad tempus sibi permittere vnde talis substitutus potius intelligitur deputatus ab Epo q̃ȝ ab ipso officiali. q̃d nō

Ultima con. Non valēt facta p̱ vicariū aut vices gerētē officialis. durāte excōicatione officialis si potestatem recepit excōicatione durāte ab eodem. Probat̄ h' in vsi. ea tm̄. Si igit̄ recepit iurisdictionē ab officiali añ excōicationē nō est excōicatus. lȝ bñ suspensa sit iurisdictio ipsiꝰ durante excōicatione. vt hic in fi. tex. Itē si recepit ab Epo iurisdictionē q̃a eps cū dedit nō est excōicatus vt hic i gl verbi ipsius. nisi pticiparet in crimie vt in. c. nuper. de sen. ex. et exemplum dat hic glo. in verbo qui. &c.

Icet per generalē ɔmissionē i officialē epi. causaꝝ cognitio trāsferat̄. nō tam̄ hȝ ptātem inqrendi. corrigēdi ac puniēdi excessus. seu aliq̄s a suis beneficijs remouēdi nisi id sibi specialiter committat̄. Hoc dicit

Ex tex. elicit̄ talis ɔclo Officialis Epi hȝ iurisdictionē ordinariā de ciuilibꝰ causis cognoscendi ex mandato generali. de criminibꝰ āt cognoscē nequit sine mandato spāli. Probat̄ pma ps h' i tert. iūc. gl. vbi officialē. Ex qua ptȝ ꝙ officialis generalis epi est ordinarius et nō delegatꝰ. ⁊ idem nōt Accurs̄ in. l. ij. C. de off. eiꝰ qui vi. alteriꝰ gerūt Scda ps siliter ɔbat̄ hic in tex. facit cle. nō p̄t. de pcurat. Ex quo patet ꝙ appellatione causarū generaliter facta nō comprehendunt̄ cause criminales. q̃d nōndū pro ɔmissionibꝰ causarum que q̄n̄qȝ fiūt. Hodie officiales ɔmuniē inquirūt. puniūt et corrigūt crimina et defectus. ꝙ desup speciale hñt mandatū al's id non possent vt h' patet. De isto etiā est decis̄ rote. cccc. lxiij. que incipit Item ꝙ seruet̄ opio Io. mo. Et q̄n officiales habent specialē ɔmissionē in istis casibꝰ tūc censent̄ i eis delegati. nisi subsequat̄ clausula generalis. quia tunc tota iurisdictio censet̄ ordinaria Ita tenet Iohan. in addi. spe. eo. ti. sup rubrica. et tenent dñi de rota decis̄. dcclxij. que incipit Item si eps s̄m Dom̄ q̄ ordinarius est cui vniuersitas causaꝝ ɔmittit̄. l. cum pretor. ff. de iudic. Item q̄ndo est delegatus appellatur ab eo ad Epm nec poterit fieri prorogatio iurisdictionis ad similes casus quia iurisdictio delegata est improrogabil'. c. p. et. g. de off. deleg. §. quod' secus ē in his in quibus habet ordinariam s̄m Dom̄.

Um i generali mandato non veniūt ea. que aliquis i specie verisimiliter non esset concessurus. nec in libera administratione venit potestas donandi nō potest generalis vicarius aut officialis Epi cōferre beneficia sine mandato spāli. Hoc dic̄

Prima ɔ. Vicariꝰ seu officialis Epi ñ potest conferre beneficia ex cōmissione generali. Probat̄ hic in tex. Ratō dubitandi tangit̄ hic in gl. verbi nō possunt. Sȝ rō duplex decidēdi in cōtrarium tangit̄ hic in princi. tex. propter quas ratiōes tex. semper solet allegari. Et intellige conclusionē etiaȝ si habeat vicarius aut officialis potestatem recipiendi renunciationes beneficiorum ex causa permutationis faciendas. quia nec hoc casu poterit beneficia illo modo renunciata in manib⁹ ſuis ꝯferre. qꝛ collatio bñficij nõ venit in generali mãdato. niſi exprimat̃ vt hic ꝓbat̃. Et ita tenent dñi de rota dec. lvij. q̄ incipit Itẽ nõ ꝙ vicarius.

Scdá ꝯ. Ptãs bñficia non dũ vacãtia ꝯferendi pt generalit̃ alicui tanq̃ officiali ꝯmitti. Probat̃ hic in fi. tex. et intellige dũmõ illud exprimat̃. de quo ĩ gl. fi. h quaꝫ vide. et ſingularit̃ nõ. Dicit enĩ ꝙ collatoꝛ bñficioꝝ pt aliquẽ generalẽ ꝯmiſſariũ ꝯſtituẽ ad collõnez bñficioꝝ ad ſe ſpectantiũ. nõ ãt pt cõmittere alicui ſpẽaliter collationẽ alicui⁹ p̄bẽde qñ vacabit. de q̄ etiã in. c. ſtatutũ. in gl. fi. j. de p̄ben. et Jo. and. in. c. venerabili. de cenſi. ſup gl. ij.

De officio delegati

Tatuimus vt ꝯſeruatores dati aliq̄bus a ſede ap̄lica eos a manifeſtis iniurijs. et violentijs defẽdẽ poſſint. nec ad alia q̄ iudicialẽ indaginẽ requirũt. ſuã poteſtatem extendant. Hoc dic̃

Prima ꝯ. Cõſeruatores aliq̄b⁹ dati vt eos ab iniurijs et violentijs defẽdãt de manifeſtis tñ cognoſcẽ pñt. Probat̃ hic in tex. Et rõ eſt qꝛ ſi de dubiis poſſent cogñſcere. iã eẽnt generales iudices eoꝝ. ſ. c. ad hec. ſ. de ꝛpt. ſm Hoſt. Et p manifeſta intellige notoria q̄ examinatione nõ egent. ſm gl. ij h. et ſufficit ꝙ ſit notoria p euidẽtiã rei. aut ſaltẽ p confeſſionẽ ſm Jmo. Quid ãt ſi neget̃ ſcm vel dicat̃ nõ eẽ notoriũ. Dic vt h in gl. ij. qꝛ cognoſcẽ pt de notorietate ſci. an. ſ. factũ ſit notoriũ ſm gl. Vñ pꝫ ꝙ ꝯſeruatoꝛ aliq̄lẽ hꝫ indaginẽ. ſ. planã. q̄ ſit ad ſui inſtructionẽ Nã etiã in notorijs req̄rit̃ aliq̄lis cognitio. et ordo. qꝛ citatio ⁊ ſñia. c. ad nr̃m. iij. ſ. de iureiu. Jteꝫ excõicare pt iniuriatores. et excõicatõ cauſe cognitionẽ req̄rit. c. ſic̃. et. c. nemo. ij. q. i. Aliq̄lis ḡ indago et cognitio ſibi videt̃ ꝯceſſa. ſine q̄ ſcꝫ nõ poſſet ſuũ officiũ expedire. ſed nõ plena cognitio. q̄ fieri debet ꝑtib⁹ pñtibus obſeruato ordine iuris vt h pꝫ

Scdá con. Hec in ꝯſeruatore generalit̃ aliq̄bus dato. ſecus in hñte clãm ſpecialẽ vt ab oĩbus iniurijs defendẽ valeat illos q̄bus dat̃. etiamſi in eis exigat̃ cauſe cognitio. Prima ꝑs patet in tex. Scda ꝑs pꝫ qꝛ tunc talis ꝯſeruatoꝛ datus cũ ampliori ptãte et in forma latiori vt eſt cõſeruatoꝛ ſtudij Colonieñ. vnde latioꝛ eſt eius ptãs. qꝛ forma mandati eſt obſeruanda. c. dilecta. ſup̄ de ꝛp. Aduerte etiam ꝙ ꝓceſſus ꝯſeruatoris generalit̃ deputati ſm formã hui⁹ tex. ſuper iniuria etiam nõ manifeſta tenet Et valꝫ maxime qñ ꝓnunciauit iniuriaꝫ eſſe manifeſtam et nõ fuit appellatuꝫ ſm Hoſti. Ex quo nota bonã cautelam ſm Dom̃ vt ſcꝫ conſeruatoꝛ ꝓnunciet iniuriam manifeſtam. per hoc etiã faciet ſe iudicẽ ꝯpetentem. licꝫ al's nõ ſit Judex competẽs. Et idem ẽ in q̄libet alio iudice incompetẽte. quod nota. Et de hoc per Jnnoc. in. c. ij. de dilatio. et. c. ſignificantib⁹. ſ. eo. ti.

Multa genera conſeruatoꝝ enumerat hic glo. ij. q̄ etiã dic̃ ꝯſeruatores cẽſeri iudices delegatos eo ꝙ ꝺ ipis tractat̃ ſup rubrica de offi. dele. Et nota hãc gloſã

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝙ a rubro ad nigruz validuz eſt argumentum. ſimilis. g. eſt in. c. tibi. q̄ ſ. e. de reſcp. ſup verbo certo

Uia pontifi-

cali dignitate preditis ꝓpter reuerentiam officij ſacri qḋ exercēt deferre cōuenit. et eos plus alijs honorare decet. vt iudices delegati a papa procedendo contra eos circa penas ꝓcedant cum modeſtia. primo igitur ipſis ingreſſꝰ ecc̄ie vel officium interdicatur ſacerdotale. deinde ab officio ſuſpēdant̄. poſt hoc aggrauetur ꝯ eos ecc̄iaſtica cen. niſi aliter ꝓcedi ſuadeat ꝓternitas nimia aut culpa. Hoc dicit

Ex tex elicit̄ talis cōcluſio. Quāuis in iudicijs quo ad iuſtitiam miniſtrandam acceptio ꝑſonarum non eſt habenda In penis tn̄ et coertionibus imponendis. ordo obſeruandus eſt ⁊ modeſtia. Prima pars probatur in. c. nouit. đ iudi. c. ſi. iij. q. ix. cū concor. de quo in regula in iudicijs. ꝫ. đ re. iur. l. Sc̄da pars probatur hic in textu. et in ꝯcordan. in. g. alt̄. a minori enī pena eſt inchoandum et ad maiorem ꝓcedendum. vt hic. ⁊ de vſu. quia in omnibus. l. diſ. eos qui. cum ſimilibus. Et maioribꝰ. et in dignitate conſtitutis deferendū eſt in penis imponendis. Rōnem huiꝰ dicit g. penul. quia minor pena eſt maior in maiore. quod nō.

Iduo ex tri-

bus delegatꝭ. a ſe. ap. duobꝰ alijs ſubdelegauerint vices ſuas. nō in totū. et illi ſubdelegati cum delegato tertio ꝓceſſerint. ab eoruz ꝓceſſu ad primū delegantem. non ad ꝯdelegatum appellari debebit Hoc dicit

Ex tex elicit̄ tal'. ꝯ. Si ex pluribꝰ đlegatis a ſe. ap. deputatis aliq̄ ſubdelegant non in totum. et illi ſubdelegati cum ꝯdelegato non ꝯmittente fecerīt proceſſum ab eis ad ſe. aplicam eſt appellādum. Probatur hic in tex. Et ꝑ euidentia eſt ſciendum. ꝙ delegatus datus ab inferiori ordinario non p̄t ſubdelegatum dare. vt hic in. g. iij. ⁊ probatur in. l. a iudice. C. de iudi. Delegatus aūt pape poteſt ſubdelegare. etſi ſubdelegat aut ꝯmittit cāz alteri. non in totum. tūc facit gratū. ita ꝙ ſi fuerit appellandum a ſubdelegato ad ipm tanq̄ imediate ſuperiorez debz appellari. nec poteīt eo omiſſo ad ſedē apoſtolicā appellari vt in. c. ſup qōnum. § porro. ſ. e. et. c. ſi delegatus. § fi. ꝫ. e. Hoc fallit in caſu huiꝰ. c. Et ratio dubitandi et decidendi habetur hic in. g. ij. In re eī cōi pluribꝰ vt collegio ſtatur maiori parti. c. ꝫ. de his que fi. a ma. par. capitu. et cū hic in caſu tex. duo ſb delegant. videtur eorum iuriſdictio attendenda q̄ erat ſubdelegata. et n̄ vnius tn̄ qui non ſubdelegauit Cōtrariū hic deciditur propter captionem euitandam. Si enim appellaretur ad condelegatum fieret appellatio ad parem. qḋ eſt contra ſubſtātiam et naturaz appellationis. ar. c. ij. ſ. de ꝯſue. et. l. ꝫ. ff. de appel. reci. Si aūt appellatur ad papaz appellatur omiſſo medio. ſcz duobꝰ delegatis qui gradū faciunt exq̄ non in totuz ſubdelegauerunt. quia tn̄ illud non eſt ꝯtra ſbam appellationis. ideo illud ſequitur. quia minus eſt captioſum. ſm̄. g. et ſequitur Pan. Idez tn̄ eſſet ſi ſolum vn⁹ ex pluribus delegatis non in totū ſubdelegaſſet. et cum alijs delegatis fieret ꝓceſſ⁹ ne ſcʒ ad parem ꝯtingat appellari. vt ħ in.g.ij.et ſi.

I contra vnū ex duob⁹ delegatis cū clauſula ꝙ ſi nō omnes intereſſe poſſint alter in cauſa ꝓcedat ſuſpicio legitima ꝓponatur. cognitio recuſatiōis cauſe ad condelegatum non recuſatum dicitur ꝑtinere. quia ad eū ꝑtinet totius cauſe cognitio ex vi ꝓdicte clauſule. ſi aūt dicta clauſula nō eſſʒ in reſcripto deberet corā arbitris ꝓbari ſuſpitio. vbi aūt officialem epī aut delegatum ipius voluerit recuſare. debʒ coram epō cauſaʒ ſuſpitionis ꝓbare. licet ab officiali epī ad epiſcopū nō poſſet appellare Hoc dicit

Prima con. Papa p̄t cām vni aut plurib⁹ delegare. etſi pluribus tunc ſimpliciter. aut cū adiūctione clauſule ꝙ vni cauſam ꝯmittit Probatur in.c.j.c.ꝓterea.s̄.eo.et in pluribus.c.s̄.et.j.eo.ti. De pluribus ꝯmittat probatur hic in textu.et.c. prudentiam.verſic. illa quippe.et.c. ſuꝑ q̄onum.cum ſimilib⁹.s̄.e.et.j.eo. cum plures. Et q̄nq; plurib⁹ ꝯmittitur cauſa ſimpliciē nulla adiecta clauſula.et tūc vnus ſine alio aut ſb delegato ab eo ꝓcedere non pōt.c. q̄uis.s̄.e.et.c.cauſā matrimonij. q̄nq; adijcitur clauſula vt omnes. aut duo. aut alter eorum mandatū exequatur.et tunc quilibet eorū p̄t libere procedere.c.cū plures.j.e. q̄nq; adijcitur clauſula.ꝙ ſi omnes intereſſe nequerint vel noluerint.et hoc q̄n ſunt tres vl' plures dati. Si aūt duo tm̄ erant. tūc ponitur clauſula ꝙ ſi non ambo. vt hic in tex. et hoc caſu duo vel vnus ꝓcedere nō p̄nt niſi clauſula ſeu conditio fuerit purificata. id eſt añq̄ conſtet de impotētia aut noluntate alioꝝ. vt in.c. prudentiam.s̄.e.et hic in.g.iij. Satis aūt dicitur conſtare de impotentia aut noluntate ſi abſentauit ſe iudex ad valde remotas partes. ſm Io.anð. alias ſi p̄ns fuerit debʒ requiri per collegam. ⁊ ſufficit vnica requiſitio ſm.g.in cle.j.de hereti.et ſequit̄ ibi Pau.et Panor.et hic tenet archið. vbicunq; em̄ par citat parē ſufficit vna citatio ſeu requiſitio. vt j.g.alt. Q̄nq; etiam ponitur clauſula ꝑelectiua. vt ꝙ ſi nō oēs tu frater epē mandatū exequi procures. vt in.c. coraʒ.s̄.e. Et hec clauſula cōiter ponitur q̄n ſcribitur epō et alijs ſimul Et hec clauſula facit claudicare poteſtatē iudicum. quia tunc preelect⁹ non tenetur admittere ſecum ſubdelegatū ꝯdelegati iudicis. vt in dicto c. coram

Secūda con. et finaľ. Quāuis ſuſpicio coram iudice ſuſpecto ꝓpoſita regulariē ſit probanda corā arbitris. hoc tm̄ fallit in trib⁹ caſib⁹ hic expſſis. Prima pars ꝓbatur ħ in verſi. vbi vero. et in.c.cum ſpēali.s̄. de appel.et.c.ſuſpitionis.s̄.e.ti. Secūda pars ꝓbatur hic ĩ tex. Prim⁹ caſus q̄n ex delegatis datis cū clauſula.ꝙ ſi non omnes recuſatur. vt ħ in p̄n.tex. Et rō dubitādi et decidēdi ponitur hic in.g. verbi cā. dic vt in ea. Scd̄us caſus eſt quando delegatus epī recuſatur. vt hic in verſ. cum aūt. Idem ſm Ioh.an. Si plu res darent̃ delegati ab ep̃o ſine cl'a ſimplicit̃ .p̃t em̃ ep̃us vnit pl'ib⁹ ſimplicit̃ aut cũ cl'a delegare.ꝓut dictũ ẽ in papa. Dicit tñ Jo.an.ꝙ delegato ep̃i recuſato cõiter ep̃i ñ inſtant. ꝙ ꝓbetur cã coram eis.ſꝫ ſtatim cõmittũt cãm alteri non ſuſpecto. aut ꝑ ſe cognoſcũt.qd̃ eſt ꝯmẽdabile ſm eũ .Terti⁹ caſus eſt qñ officialis ep̃i recuſatur.et q̃re ad ep̃m nõ appellatur.cũ tñ hoc caſu ꝓpter ꝓbandam ſuſpitionẽ ad eũ recurratur .vid̃ h̃ §.ſi.quaz nõ quia oñt in q̃b⁹ paria ſunt appellatio ⁊ recuſatio.et in q̃b⁹ differũt.Quartuz caſũ addit hic.§.verbi ep̃i.ſcꝫ qñ recuſat̃ ſubdelegatus delegati pape.non in totũ.quia tũc corã delegato ꝓbatur ſuſpitio c.ſuꝑ qõnũ.§.quẽ vero.ẽ.e.de cauſis recuſatiõis ꝓpter q̃s recuſari põt iudex.vi.§.in.c.cãm.ẽ.e.⁊.c.accedẽs ꝑmo,vt li.nõ ꝯteſ.et ꝑ Jo.an .in.c.legitima.§.de appel.et dicit h̃.§. verbi legitima.ꝙ ex vna cã tm̃ iudex recuſatur.videlꝫ ꝓpter ſuſpitionẽ .ſꝫ illi⁹ ſuſpitiõis p̃tes ſit cẽ.q̃s vi. i loc.all'.

Iudex ab apoſtolica ſede deputat⁹ licet poſſit recuſari vt ſuſpect⁹.tñ anq̃ recuſatio ꝯtra eũ ſit ꝓpoſita.p̃t cãz ſubdelegare.etſi in totuz cãm ſubdelegauerit ap̃li⁹ recuſari neq̃t.nec facta ꝯmiſſio impugnari.ſecus ſi de iuriſdictione reſeruaſſet aliq̃d.poſtq̃ aũt recuſatio iã eſt ꝯtra euz ꝓpoſita .cãm alteri ꝯmittẽ nõ p̃t.niſi recuſans in ipſum ꝯſenſerit.ꝯſentiẽte aũt recuſatore p̃t recuſat⁹ cãm alteri ꝯmittẽ q̃diu nõ ẽ ꝓnũciatũ ſuꝑ recuſatõe.poſtq̃ ei ꝓnũciatũ fuerit eũ eẽ ſuſpectũ oĩo d̃ſinit eẽ iudex.vñ eẽ d̃ ꝯſenſu recuſatoris cãm ſubdelegare nõ p̃t. Hoc.d.

Prima con. A iudice ſuſpecto nõ ꝑ viã appellatõis ſꝫ recuſationis ẽ recedendũ. Probat̃ in p̃n.tex. Et intellige veruz niſi iudex recuſaret admittẽ recuſationẽ.tũc em̃ põt appellari .c.ſuꝑ qõnuz.in ſi.ẽ.e.ti.

Secũda cõ. Iudex ſuſpect⁹ in totũ vices ſuas p̃t ꝯmittẽ anq̃ recuſatio ſit ꝓpoſita.nec p̃t ei⁹ ꝯmiſſio ipugnari.ſec⁹ ſi nõ in totũ ſubdelegatio ẽ facta. Probat̃ in p̃ma p̃te hui⁹ tex. Et rõ dubitandi multiplex ⁊ decidẽdi ponit̃ h̃ in.§.verbi ꝓponatur .vt patꝫ in ea. Ex q̃ patꝫ ꝙ viciũ auctoris ſucceſſori nõ nocꝫ .qñ viciũ concernit ꝑſonã tm̃ auctoris.et nõ rem trãſmiſſã in ſucceſſorẽ.ſec⁹ ſi rẽ trãſmiſſã ꝯcerneret.vt in.c.licꝫ ex q̃daz de teſti. Nã recuſatio nõ ꝯcernit p̃ncipalit̃ ipam recuſationez.ſꝫ ꝑſonaz ipſius iudicis .Jdõ ſi trãſferat̃ in ſubdelegatũ.nõ nocet.qd̃ veruz.niſi auctor reſeruaret ſibi aliquaz ꝯgnitionẽ illi⁹ iuriſdictionis trãſmiſſe.vt h̃ vult tex. Nã qñ delegat⁹ in totũ cõmittit fons iuriſdictiõis remanet in p̃mo delegante.et exercitiũ trãſiuit ĩ ſbdelegatuz .et ſic ꝙ nihil p̃tãtis penes delegatũ remanſit.merito nõ p̃t ꝯmiſſio impugnari .intellige ex cã ſuſpitiõis.de q̃ ẽ ſermo. Sec⁹ autẽ ſi diceret̃ delegatũ nõ habuiſſe iuriſdictionem .et ex eo ſubdelegationẽ ñ valẽ.ꝙ tũc audiret̃ talis ĩpugnatio ſm Jo. an.

Tertia con. Delegatus pape ꝓpoſita ꝯtra eũ recuſatõe nõ ſubdelegat niſi recuſatore volẽte et de ei⁹ ꝯſẽſu ſubdelegat vſq̃ ad finẽ cauſe. Probat̃ hic in verſi. poſt recuſationem

Ex quo patz ꝙ recuſatione ꝓpoſita iudex nō ē fūdamētalr̄ iuriſdictiōe ꝑuatꝰ. licz exercitiū iuriſdictiōis impediat̄. Et ꝓpt̄a videt̄ hic tex. ꝙ factū a iudice recuſato eſt nullū. qđ ſētit hic. ḡ. verbi ꝓponat̄. ī fi. a ꝯtrario De iſto ſūt opiniōes Inno. in. c. cuz ſpēali. ſ̄. de appel. tenuit ꝙ geſtū per iudicē recuſatū ſit validū. Hoſti. ibi tenuit ꝯtrarium. et Io. de imo. dicit Bar. idem tenē ī. l. ꝙ poterat. ff. ad trebel. et tenuit hic Pe. de anco. per tex. h̄ q̄ ꝓbat. ꝙ nō p̄t ꝯmittē pꝰ recuſationē ſine aſſēſu recuſatoris. ergo multo minꝰ p̄t ꝓcedē. et hāc credit Domi. verā. quaz etiā tenuit. ḡ. ij. q. vi. q̄tiēs. dicit tn̄ Domi. ꝙ ſi pars recuſans pꝰ ꝓpoſitionē recuſatiōis ꝓſeq̄tur litē corā illo iudice. videlicz ꝓceſſus. ꝙ videt̄ iudex de cōſenſu eiꝰ recupaſſe iuriſdictiōis exercitium q̄ ſolo erat ꝑuatꝰ. de q̄ h̄ latiꝰ per eum

Ultima con. Qui ꝓnūciat̄ ſuſpectꝰ omino iudex eē deſinit. nec etiā poſtea ꝺ ꝯſenſu recuſatoris cāz ulteriꝰ ꝯmittē poterit. Probat̄ hic ī fi. tex. Et rō huiꝰ ponit̄ in. ḡ. fi. Sed q̄s ꝯgnoſcet tūc de cā ꝑncipali. Hoſtieñ. in. c. ſuſpitiōis. ſ̄. e. dixit. ꝙ arbitri aſſūpti ſuꝑ cā recuſationis. vt refert h̄ Archi. cōiter tn̄ tenet̄ ꝯtrariū Un̄ ſētit h̄ Arch. ꝙ nēc ē ꝙ impetretur nouū reſcꝑtū ſuꝑ illa cā. vl̄ ꝙ adeat̄ ordinariꝰ iudex. Tractat hic Domiñ. late an recuſatio poſſit tolli ꝑ ꝑncipem ſicut appellatio. et. ḡ. in. c. ſi q̄s. ij. q. vi. Et ꝯcluſio ē ꝙ ꝑnceps eā tollere p̄t reſpectu certe cauſe q̄ ē dubia in iure an ſit legitima. ꝙ ad euz ſpectat dubia declarare. c. ꝑ venerabilē. q̄ fi. ſunt. le. ſecꝰ ſi certum eſſz ꝙ cā eſſz legitima. ꝙ tunc videret̄ tollē defenſionē naturalē qđ nō p̄t vt in cle. paſtoralis. de re iudi.

Uāuis delegatꝰ ap. ſe. ꝯmittat alicui cāz in totuz. p̄t reuocare cām ad ſe. anq̄ ſubdelegatꝰ iuriſdictione vtat̄. vel ſi re integra moriat̄. cuz iuriſdictio in delegatū anq̄ vtat̄ ipa non cenſeat̄ efficacie trāſiuiſſe. Hoc dicit

Pria ꝯ. Pōt delegatꝰ q̄ in totum vices ſuas ꝯmiſit re intega iuriſdictionē reaſſumē. nedū exp̄ſſe ſꝫ etiā tacite. Probatur hic in tex. Rō dubitādi tāgit̄ h̄ in. ḡ. iij. Et dic vt in ea. Rōnē āt decidēdi ponit tex. in fi. Et dicit̄ ī concluſione tacite. Nā ſi delegatꝰ ad inſtātiā ꝑtis citat ꝑtē. vel ꝓcedit tacite videt̄ reuocare ſubdelegatuz ſm̄ Archi. alr̄. nō. Inno. et Hoſti. in. c. intimaſti. ſ̄. de appel. et facit. c. ſi quē ſ̄. de ꝓcu. et ſeq̄tur Ioh. anđ. Gem. et Domi.

Delegatꝰ ꝑ ſolū vſuz iuriſdictiōis inducit ꝑꝑetuationē illiꝰ. Probat̄ hic in fi. tex. et. c. licz. ſ̄. eo. Un̄ ſi ſubdelegatꝰ morit̄ anq̄ vſus ſit iuriſdictiōe delegatꝰ eā reaſſumit. vt h̄. ſecꝰ ſi poſtea moriat̄. vt hic a ꝯtrario ꝓbat̄. Et idē dicēdū eſſz in delegato mortuo añ vſū iuriſdictiōis. vt in dicto c. licz. Per quē āt actū dicit̄ delegatus aut ſubdelegatꝰ vſꝰ iuriſdictiōe Glō. hic in verbo vſꝰ. dicit. ꝙ dicit̄ vti iuriſdictiōe q̄liēcunq; ea vſꝰ ſit ꝑ c. licz. ſ̄. e. Et ſic videt̄ ſentire ꝙ per quēcūq; actū quē tanq̄ iudex facere dicit̄. vt ſi eligit notariū q̄ ſcribat acta cauſe. iuxta. c. q̄m ꝯtra. ſ̄. ꝺ ꝓba. aut ſubdelegat ꝛc. et hoc tenuit etiā Hoſti. in dicto. c. licz. et Io. de lig.

Archidi. hic tenet ꝙ ꝑ citationē ⁊ ꝑ nullū aliū ꝓcedentē ꝑpetuat̄ iuriſdictio. nec dr̄ q̄s vſ⁹ iuriſdictiōe. all'. c. gratū. s̄. e. et. c. fi. de offi. lega. q̄ iura expꝛeſſe de citatione loquūtur. Hanc opi. tenēt et̄ Vinceñ. Goffre. Ber. et Inno. in. d. c. licz. et ſequtur h' Domi. Nā vt dic̄ iudex eligē dz notariū. q̄ cūcta iudicij acta conſcribat. c. qm̄ ꝯ alle. ergo electio notarij ñ ē de actis iudicij. et ſic nō eſt iudex ꝑ talē electionē vſ⁹ iuriſdictiōe. Hāc opi. et̄. ſequtur Anto. in. d. c. licz. dicē s eā veriorē. et Panoꝛ. q̄ dic̄ ꝙ iura q̄ de vſu loquūtur. vt h. ⁊. ꝑ. c. ꝓrio. et i. c. cuz plures. in. ſ. i. ꝑ. e. cū ſilib⁹ itelligēda ſūt ſm iura q̄ expꝛeſſe d' citatiōe mētionē faciūt. vt ē. c. gratū. s̄. e. et. c. fi. d' offi. le. Etſi dr̄ ſbdelegari ē iuriſdictōis vt in. g. verbi ꝓponat̄. s̄. c. pri. ſ; ante citationē pt̄ iudex delegat⁹ ſubdelegare igit̄ ⁊c. Dicit Panoꝛ. ꝙ veruz ē ꝙ ſubdelegare ē iuriſdictiōis. nō tñ eſt iuriſdictōis delegare. ꝙ a lege cōpetit delegato pape ꝙ pt̄ ſbdelegare. vt in. c. paſtoꝛalis. in pn̄. s̄. e. Et h' nō. et vi. Domi. in. c. i. verſi. nō ſic. ꝑ. d' offi. ordina.

I delegat⁹ cōmittat alicui cām cū cl'a q̄tiēs eū abeſſe ꝯtigerit. pt̄ ſbdelegat⁹ moꝛtuo delegato ꝓcedē. ꝙ tūc vere dr̄ abeē. dū tñ eo adhuc viuente vti cepit iuriſdictiōe. Idē ſi ꝯmiſiſſz cāz alicui cū cl'a. donec duxerit eā reuocādā. ꝙ ex tali ꝯmiſſione pt̄ ſubdelegat⁹ ſi non reuocet̄ et̄ ꝓferre ſñiam. nec expirat re nō exiſtente integra ꝑ ꝯmittētis moꝛtē. ad delegatū aūt q̄ ſub dictis foꝛmis aut alias ñ i totū ꝯmiſit cām. et nō ad delegātē ꝑmuz. a ſubdelegato cū op⁹ fuerit eſt appellādū. Hoc dicit

Prima con. Si delegat⁹ pape ſubdelegat cām cū cl'a. q̄tiēs eum ꝯtigerit abeſſe. pt̄ ſbdelegat⁹ moꝛtuo delegato re nō integra ꝓcedē. Probat̄ h' in pnc. tex. Rō ponit̄ in tex. ꝙ moꝛtu⁹ cēſet̄ abeſſe et vere abeſt nūq̄ reuerſur⁹. vt h' in. g. iij. Et ſic pz ꝙ verbū abeē verificat̄ nedū in abſentia tꝑali. ſ; et̄ ꝑpetua et naturali. vt h' ꝓbat̄. qd' Do. dic̄ nōndū ad ſtatuta q̄ faciūt mētionē de abſētia et ſbdelegat⁹ cū hac cl'a nō pt̄ ꝓcedē delegato pñte. etiāſi vti cepit iuriſdictione. ſec⁹ ſi ſimplicit̄ vel in totū dat⁹ eſſet. vt. s̄. c. primo

Secūda cō. Defūcto delegato pape cū cl'a donec eas duxerit reuocādas. vices ſuas ꝯmittēte. ꝓcedit ſbdelegat⁹ q̄ añ moꝛtē delegati iuriſdictiōe ē vſus. Probat̄ h' in ſcđa ꝑte tex. Et ſic hmōi d'legatio nō expirat moꝛte ꝯmittētis. re nō integra. Etſi delegat⁹ q̄ ſm hāc foꝛmā ſubdelegauit. poſtea in ea cā ꝓcedēt. hoc ipſo vocat̄ ſubdelegatū reuocare. vt. s̄. c. pri. Nec ſubdelegādo ſub dicta foꝛ addidiſſz ꝙ nō intēdēt reuocare ipz ꝑ ꝓceſſū ſi quē fecerit i cā. ſm arch. et ſequtur Genſ. ⁊ Do. Ex q̄ pz ꝙ vbi ꝯmiſſio fit cū cl'a q̄ ſonat in actū poſitiuū noue volūtatis. ſic eſt illa. donec duxerit reuocādas vices q̄ ſonat i actū poſitiuū volūtatis noue. et reuocatiuū ꝯmiſſiōis ꝑme. tūc nō expiret talis ꝯmiſſio moꝛte ꝯmittētis re nō integra. vt h' tex. ꝓbat. Rō quia moꝛs nō inducit pōnē noue volūtatis. ſec⁹ ſi in ꝯmiſſiōe poneret̄ cl'a ſonās in actū ꝑſeuerātie antiq̄ volūtatis. vtputa papa diſpēſat aut ꝯmiſit cauſā vſq₃ ad ſue volūtatis bn̄placitū. et tūc ꝙ ſua volūtas poſt mortez non durat. expirat ↄmiſſio. et effect⁹ limitat⁹ ꝑ illā clauſulā ita loqtur. c. ſi gratioſe. ṡ. de reſcṗ. ſm Jo. d. fau. Pau. d leaza. et Domi. Et ꝑ hoc pz rn̄ſio ad qōnē hic in. g. penul. morā Ex q̄ eē pz ꝙ ad ↄſeruādā iuriſdictionē delegatā ne expiret. fieri dz benigna interpretatio qd nō

Ultima con.

A ſubdelegato nō in totū ad ſubdelegātez. et nō ad papā ē appellādū. Probat̄ h in. ẜ. ad eū. Et fallit h ↄcl'o in caſib⁹. c. ſi. is cui. et. c. ſi a ſbdelegato. ī. e. vt ibi patebit. Hic ergo habem⁹ vnuz caſū in q̄ nō ē licitū appellare ad ſedez aplicā omiſſo medio ſcʒ ſubdelegāte nō ī totū. ↄ. c. ad romanā. ij. q. vi. ʒ ſpēale ē in caſu iſto Rōnez ſpēalitatis dat Jo. an. in. c. ſuꝑ qōnū. ṡ. e. ꝙ appellās q̄rit iudicē q̄ ↄgnoſcat d appellatione. Fruſtra ergo q̄rit illā in curia cū habeat eū in ptib⁹. et in hoc parcit̄ laborib⁹ et expenſis ptiū qd ſꝑ ē faciēdū. c. finē. de do. et ↄtu. Si tn̄ hoc caſu fuerit appellatuz ad papā et nō excipiat̄. valʒ ꝓceſſ⁹ ſm Arch. alt̄ nō. Inno. in. c. cū Bertold⁹. de re iudi. ṡ. et idē cū appellat̄ ad inferiorē a papa omiſſo medio. q̄ſi tacit⁹ ↄſēſ⁹ ptiū hoc caſu īducat ꝓrogationē ſm qd nōt. g. et doc. in. c. dilecti. iij. ṡ. de appel. Et ꝓcedit h ↄcluſio etiā ſi p⁹ ſn̄iam appellat̄ ab hmōi ſubdelegato. vt in tex. quia licʒ tunc delegat⁹ oīo videat̄ deſijſſe eē iudex ꝑ. c. in lr̄is. ṡ. e. tn̄ ꝙ adhuc reſtat executio ſn̄ie. quā facē poſſʒ delegat⁹ q̄ aliq̄d ſibi retinuit de iuriſdictiōe. pt eē ſn̄iam retractare ꝑ appellationem ſicut in ſi'ri dicim⁹ ꝙ iudex appellationis impetrat⁹ ad infirmādā ſn̄iam pt eā ↄfirmare et ecōtra. vt in. c. oblate. ſupra de appel. ſm Jo. an.

Cum plures

a ſe. ap. dant̄ delegati aut iudices ſub illa fōr. vt om̄es aut duo. aut vn⁹ eoꝝ mādatū aplicū exeq̄nt̄. aut ↄſili aliq̄ fōr. tūc pt libē q̄libʒ eorū mādatū aplicū adiplē. et vno eorū negotiū inchoante. alij neq̄unt ſe vlteri⁹ de eodē intromittē. niſi illuz infirmitate aut alia iuſta cā ↄtingēt impediri. vel ſi nollet aut malicioſe recuſaret ꝓcedē. Itē iuriſdictōe ꝑpetuata ꝑ vnū ex iudicib⁹ delegatis. in vita delegātis legitime ꝑpetuata itelligit̄ q̄ ad oēs ↄdelegatos. hoc. d

Prīa ↄ.

Datis plurib⁹ delegatis in ſoliduz ſm formā de q̄ in tex. diſiunctiue pt q̄libʒ eoꝝ mandatū adimplē ꝓ ſua volūtate. ſine alteri⁹ req̄ſitiōe. Probat̄ hic in ṗn. tex. Quid āt ī plurib⁹ ſimplicit̄ datis ſine cl'a. aut ſub alia cl'a. dixi ī. c. ſi ↄ vnū. ṡ. e. Rō āt dubitādi et decidēdi hui⁹ tex. et ↄcl'onis patēt h in. g. ij. Dic vt ī ea. Et dic ꝙ idē eſſʒ in ↄſili fōr vn⁹ ſine alteri⁹ req̄ſitione ꝓcedē poſſʒ vt ſi ſcribēt papa ꝙ alē altex non expectet aut req̄rat. vel ſub forma. de q̄ hic in. g. verbi ↄſimili ſm tex. hic et doc.

Secūda con.

Si vn⁹ ex delegatis hn̄tib⁹ iuriſdictionē in ſolidū cepit ṗmit⁹ vti iuriſdictiōe. impedit ptātē ꝓcedēdi alteri⁹ ↄdelegati in eadē cā. niſi ſupueniēte impedimento in ꝓcedente. Probat̄ h ↄcl'o h in verſi. porro. Et ibi patēt exēpla de impedimētis. Et rō hui⁹ cōcluſiōis ponit̄ hic in. g. verbi de eodē Con⸗

ſtabit aūt de impedimēto inchoantis ꝓceſſū alteri ꝑ lr̄as eiꝰ. ar. l. ſi ꝓcuratorē abſentē. ff. de ꝓcu. aut per alias lr̄as puta ep̄i ſui. vt in. c. tue. ꝺ cle. peregri. vel capituli. vel aliorū ꝑlatorū. de do. et ꝯtu. c. veritatis. ſm Jo. an. et Dom̄. Et ſi ꝓcedit collega añq̄ ſibi cōſtet de impedimēto ꝑmitus īchoātis male facit. ꝙ nō ꝺbuit ꝓcedē. tn̄ valet ꝓceſſꝰ. al'. c. veritate viij. diſ. et tenent dn̄i de rota. deciſ. cccccliz. q̄ incipit. itē ſi duo ex tribꝰ. Hoc tn̄ nō ꝓcedēt ſi eſſēt dati cum cl'a. ꝙ ſi nō oēs ꝛc. ꝙ tūc oꝫ ꝙ priꝰ cōſtet de impedimēto Jta tenet rō. deciſiōe. dcxxxiij. q̄ incipit. Jtez retēto et de iſto Jo. an in. q. mercuria. poſita ſuꝑ regula eū q̄ certꝰ. ꝭ. de re. iur l. Et qꝺ dictū ē ꝙ ip̄edito delegato ꝑmo inchoāte. pt collega ꝓcedē. Dicēdū ꝙ idē ē ſi malicioſe recuſaret ꝓcedē. aut malicioſe differret ꝓcedē. ꝙ lente aut negligenē ꝓcedit ſm archidi. al'. c. ſi hō. xxvij. q. j. et. c. ab eo ꝭ. de appella. Dicit eniꝫ ꝙ ꝑſumitur malicia. qn̄ nō apparet iuſta cā. ꝑ nō. ij. q. vij. c. metropolitanum ſm Archiꝺ. et Jo. an. qꝺ nōnꝺ. ꝓpter iſtos ꝯſeruatores q̄ hodie cōiter dantur ſub iſtis clauſulis

Tertia con. Si datis pluribꝰ delegatis ꝑ vnū ꝑpetuata ē iuriſdictio ꝑ vſū iuriſdictiōis ꝓdeſt ꝑpetuatio talis omnibꝰ alijs. Probat hic ī fin. tex. Et intellige dum ꝑ vnuꝫ ex delegatis ſit ꝑpetuata ꝑ actū validū. ꝙ licꝫ potuit ip̄e ſolꝰ facē illū actū. ⁊ valide eū facit. alias em̄ ꝑ actū nulluꝫ nō eſſꝫ ꝑpetuata iuriſdictio. vt tꝫ h̄ g. fi. et ſeq̄tur archi. licꝫ Hoſtiē. in. c. licꝫ. ꝭ. e. tenuit. ꝙ eē ꝑ actū nullū perpetueē iuriſdictio. ꝑ tex. in. c. venerabili. ꝭ. e. vbi abbas nulliē ꝓceſſit et tn̄ fuit ꝑpetuata iuriſdictio. nec poterat ab eo reuocari. Et dicit Joh. an. ꝙ difficile ē rn̄dere ad illud. c. remittit tn̄ ad ibi nō. ꝑ eū. et ibi dicē ꝙ forte ille abbas fecit aliquē actuꝫ validū. forte citando ꝑteꝫ. vel ei ꝑcipiendo qꝺ mandabaē. vel q̄d ſile. ꝓpter quē actuꝫ fuit ꝑpetuata iuriſdictio. vn̄ eē Hoſti. in. c. oliꝫ de excep. tenuit cū iſta. g. ideo Jo. an. manet ī hac ſua opi. alias ſi facēt actuꝫ illicitū et inualidū. nō eſſꝫ vſꝰ iuriſdictione. ſꝫ abuſus. et ſic nō ē vſꝰ iuriſdictione. vt iudex. ar. c. forus ꝭ in om̄i. de verbo. ſigni. ꝭ. Et ſic eē tꝫ Franē. de zabarel. in. d. c. licꝫ. ⁊ illa ē vera opi. Vn̄ ad. c. venerabili. ꝭ. e. poſſꝫ eē aliē dici. videlꝫ ꝙ vbi abbati fuit ſubdelegata cā in totū. et ſic fuit delegatꝰ q̄ vices ſuas ꝯmiſit fūctꝰ erat officio ideo nō potuit reuocare ſm Fran. vbi. ꝭ. Ex dictis eē pꝫ ꝙ ſi delegatꝰ datꝰ ē ſb ꝯditiōe. aut ex die. ⁊ ꝓcedit an̄ ꝯditionē aut diē. ꝙ ꝑ illū ꝓceſſū nō ꝑpetuaē iuriſdictio. qꝺ eē tenuit h̄. g. fi. pluribꝰ rōibꝰ. et ſeq̄tur Joh. an. in nouel. et Domi.

i ſuper gratia alicui facta a ſe. ap. deputati ſint ijdē executores. tunc ſicut ipa gr̄a non expirat ꝑ obitū pape. licꝫ nihil ſit factū in eiꝰ executiōe. ita nec extinguiē ꝑt̄as executorū. ꝙ ſm naturaꝫ ꝑncipalis regulari dꝫ regulariē acceſſoriū. Et ſi ꝯtrariū diceret aut gr̄a oīo inutilis redderet. aut plꝰ ꝺbito differretur. Hoc dicit.

Extex. elicitē talis ꝯclo. Sicut ꝑ mortē ꝯcedētis n̄ ꝑimitur gr̄a iā facta de p̄nti ſuꝑ ea. licꝫ res adhuc ſit integra Probatur ħ ꝯcl'o ħ in tex. Et' ꝑma ps loq̄tur de grã facta. aliud em̄ ē ī faciēda vt hic in.g.ij. Dicit̄ aūt facta cū iaꝫ ad collationē ē ꝓceſſū. licꝫ illa nō ſit executioni mādata. Et ꝙ talis grã nō expirat ꝑ mortē pape. ideo ſucceſſoꝛ in papatu ſolꝫ pꝰ ꝓmotioneꝫ reuocare oēs grãs p̄deceſſoꝝ ſuoꝝ. vt pꝫ in.c.ſi.ɉ.de ꝯceſ.p̄beñ. et.c.is cui.ɉ.de p̄bend. vbi de hoc. Rō aūt dubitandi et decidēdi ſcd̄e ptis ꝯcl'onis pꝫ hic ētia et in tex. Et ꝓcedit tex. ⁊ ꝯcl'o etiā ſm Lapū p.c.ſi tibi abſēti.ɉ.de p̄beñ. An aūt ptās executoruꝫ ꝑuilegioꝝ durat pꝰ mortē pape ſicut ipa ꝑuilegia Archi. in.c.ſi.ɉ.e.ꝟ. officiū tꝫ ꝙ ſic ꝑ hūc tex. Jo.an.h. et ibi tꝫ ꝯtrariū. Nec ob. hic tex. ꝙ ſi non duraret ptās huiꝰ executoris gratie periret grã vl' redderet̄ inutilis. vt h in fi. Secꝰ in executore ꝑuilegij. ꝙ licet ꝑiret ptās ꝯſeruatoris nō ꝓptea perit ꝑuilegium. ꝙ adhuc p̄t ex ipo agi et excipi. facit.c.i.ɉ.de ꝯceſ.p̄ben. Et ita tꝫ h ec̄ Domi. vid' hic pleniꝰ per eum

i is cui cā a ſe.

ap. ꝯmiſſa ē. etiaꝫ ꝓprio noīe nō exp̄ſſo cā alteri ſubdelegauit nō in totū et mori ſeu excōicari ꝯtigat ipm delegatū durāte tali impedimēto. a ſubdelegato ad ſe. ap. eſt appellādū. ꝙ ſi abſolutionem aut ſucceſſorem delegati expectare oporteret cā plꝰ debito ꝓrogaret̄ et litigātibꝰ p̄iudiciū inferret̄. Hoc dicit

Pria ꝯ.

Qualꝫ reſcriptū cōcedēs iuriſdictionem delegato. q̄uis ꝓprio noīe delegati nō exp̄ſſo. Probat̄ hic in tex. et in.c. qm̄ abbas.ꝟ.e. ſufficit em̄ ꝙ delegatꝰ certificet̄ aliq̄ q̄litate. facit.g. ij. in.c. tibi q̄. de reſcꝑ.ꝟ.e.li.

Secunda con.

Quāuis regulariť a ſubdelegato nō in totū ad ipm delegatū ſit appellāduꝫ. In caſibꝰ tñ duobꝰ hic exp̄ſſis in textu omiſſo medio ad papā p̄t appellari ꝓpter vtilitatē litigantiū. Prima ps ꝓbat̄ in.c.ſi delegatꝰ.ꝟ. ad eū.ꝟ.eo. ⁊ c.cū te ꝯſulente.ꝟ.e. Scd̄a ps ꝓbat̄ hic. et ē pmꝰ caſus cū delegatꝰ eſt excōcatꝰ. ſcd̄us cuꝫ vere mortuꝰ ē. Et rō ſpēalitatis q̄re his caſibꝰ appellatur ad papā pꝫ in tex. Et ideꝫ dicit Jo.an. et Domi. q̄n ipe delegatꝰ eſſꝫ abſens ad nōbilē diſtātiā. ꝙ p̄t appellari ad pmū delegantē. ꝑ q̄ alle. Domi. tex. in.c.ij.ɉ.de ꝓcu. vbi equiparant̄ quē eſſe p̄ñtem et inhabileꝫ ad actū exercendū. et abſentē in longinquū et habilē. Et adde alios caſus ad iſtos. in.c.ſi a ſubdelegato.ɉ.e.ti. et li. Sublato aūt impedimēto delegati in caſibꝰ huiꝰ tex. puto eo abſoluto aut ſucceſſore habito appellat̄ ad ipm. non ad pmuꝫ delegātē. vt hic. iūcta.g.fi. Que etiaꝫ diſputat quid in caſu dubio puta dubitatur an ſit excōicatꝰ. Et dicit ꝙ tunc eſſet appellandū alternatiue ad ipm ſcꝫ aut ad pmū deleganteꝫ. alias nō credit.g. licitū appellare ſm cano. alternatiue. ſed plenius de hoc diſputat Jo.an. an valeat alternatiua appellatio in regula in alternatiuis.ɉ. de re. iur. in.q. mercuria. Sꝫ omiſſis his q̄ ibi ponit Jo.an. et hic.g. tenē dum eſt ꝙ etiā ſm canones indiſtincte valet et admittitur appellatio alternatiua. appello ad talem. vel ad apoſtolice ſedis legatū. vel ad papā ꝓut videmus omni die practicari ⁊ obſeruari. et ita tenent dñi de rota.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

deci.clxx.et incipit. Item ꝙ appellatio alternatiua.quia in caſu magis dubitabili admittitur alternatiua. vt in libello alternatiua poſitio. c. conſtitutus.de in integ.reſti .nec eſt neceſſe ꝙ infra decē dies iſte appellans alternatiue eligat iudicez appellationis.quia proſequendo eligit ⁊ per citationē ſecutam certificat aduerſarium.facit cle.ij.vt li.pen.de q̄ hic per Domi.

B arbitris iuris qui eligunt̄.vt ꝯgnoſcāt de ſuſpitione contra iudicez propoſita.vel de reuocatione reſcriptorū ad lites.quādo iudices ip̄i non poſſunt concordare.appellandum' eſt ſi grauant ad ſedem apoſtolicā. Hoc dicit

Ex tex·elicitur talis concluſio.Quāuis ab arbitro cōpromiſſario.non permittant iura appellare ab arbitro tñ iuris appellatur ad eum qui iura habz cōdere. Probatur hec concluſio hic ī textu iuncta gloſa fina . Ex qua patet ꝙ duplex eſt arbiter ſcz compromiſſarius qui voluntate aditur et ab illo nō appellatur.l.j. C.de arbi. Alius eſt arbiter iuris qui de neceſſitate iuris eligitur in caſibus in iure expreſſis.vt in duobus caſibus ħ in textu poſitis . videlicet quando ſuſpitio eſt propoſita contra iudicē et quādo inter duos delegatos dubitatur de reuocatione lr̄arū. an ſecūde reuocant primas.aut nō.⁊ ip̄i nequeunt concordare.quia tunc aſſumendi ſunt arbitri. c.paſtoralis.ī principio.ſupra de reſcriptis. Et ab his arbitris ſi grauant iniuſte aliquam partez.de quo vide exempla hic in gloſa verbi grauauerint. poteſt appellari ad ſedem apoſtolicaz et non ad alium inferiorem . Et ratio huius patet in gloſa.ij.quia ex q̄ electi ſunt ſm formaz iuris. ideo dicuntur arbitri iuris ad ipſum ius a quo poteſtatem habent oportet appellare.et ſic ad ipſuz qui eſt lex animata ſm gloſam . Item cenſent̄ iſti arbitri delegati pape ⁊c. Et ideo etiam habebunt etatem requiſitam in delegato pape.per.c.cum viceſimū. ſupra eodem.et facit ſm Paul.ꝙ ſi conſanguinei compelluntur ꝑ aliquod ſtatutum compromittere in cauſis ſuis ꝙ a ſententia talium cōpromiſſarioꝝ poteſt appellari ⁊ ad eum qui edidit ſtatutum tale.argu. huius textus.quia eadem ratio eſt in illis q̄ in iſtis facit. c.tranſlato .d̄ ꝯſtitu.de quo Bar.ī.l.prima.C.de no.co.compo. Imo et doc.in.c. q̄nta vall̄.de iu.iurañ. ſupra .et tenent contrarium vt ibi per eos.

S cui cōmittitur vt prouideat certe perſone de beneficio in aliqua eccleſia aut prouincia.poteſt alij licite vices ſuas committere.ſecus ſi cōmitteretur alicui ſine expreſſione certe perſone.ꝙ alicui eccleſie aut beneficio d̄ perſona idonea debeat prouidere .quia ex tunc electa eſt induſtria perſone ſue. non poteſt prouiſionem ſibi cōmiſſam alteri ꝯmittere .niſi forma commiſſionis habeat.ꝙ per ſe vel alium id valeat expedire. Hoc d.

Prima con. Delegatꝰ principis ꝑtātē ſbdelegādi cāȝ ſibi ꝯmiſſā hȝ a lege īfcioris aut ordinarij. Delegatꝰ ſubdelegatū dare nō pt ſine mādato ſpēali. Prima ps ꝓbaẗ. ſ. e. paſtoralis in pn. l. a iudice. C. de iudi. et hic in. g. ij. Scđa ps pȝ in eadē. g. iūcta. g. fi. quā ſingulariẗ nō. ꝙ allegaẗ ſepe ad hoc ꝙ delegatꝰ inferioris a pncipe pt ſbdelegare ſi hȝ ſpēale mādatū. qđ tȝ iſta. g. Idez tenuit Bar. pꝰ Guil. ð cuneo. in. l. more. ff. de iuriſ. om. iu. Subdelegatꝰ aūt delegati a pncipe dati etiā hñs ad hoc ſpēale mādatū nō ſubdelegat. ꝑ. g. ꝗ. et doc. in. c. ſup ꝗnū. § porro. ſ. e. et hoc ne ſit ire in infinitū. ſm Io. an. Et ꝑ hac. g. facit cōis ꝯſuetudo. ꝙ videmꝰ legatos et ordinarios ſcribere cū cl'a. ꝑ te vel ꝑ aliuȝ de ꝗ plenius ꝑ Domi.

Secūda cō. Ubi ad aliquē actū expediēdū papa elegit induſtriaȝ pſone ipiꝰ delegati ſeu ꝯmiſſarij. nō pt talis delegatꝰ vices ſuas ꝯmittē alteri. Probaẗ h ꝯclo hic in tex. et i. c. fi. ſ. eo. ti. Et ſi ſubdelegauerit vices ſuas totꝰ ꝓceſſꝰ habitꝰ ꝑ ꝯmiſſariū ē nullꝰ. facit. c. at ſi clerici. ſ. de iudi. et tȝ Io. an. in. c. venerabili. ſ. e. ti. h vera niſi ex fōr ꝯmiſſiōis ꝓceſſuȝ ſit delegato hmōi poſſe ſubdelegare. vt h in fi. c. Tūc diciẗ aūt electa induſtria pſone ipiꝰ delegati qñ ei cō mittiẗ electio icerte pſone in quā dȝ fieri executio actꝰ ꝗ demādaẗ vt h probatur. et ſic non poteſt ꝯmittere niſi ex ſpeciali conceſſione. Et tunc poteſt ꝯmittere qualificato. et alibi ſm formam. c. ſtatutum. § i. ſupra. de reſcꝑ. e. li. et non cuicunqꝫ. ꝗa alius vices iudicis delegati aut ſubdelegati pape aſſumere non poteſt. licet nudum miniſterium ſimplici pſbytero ꝯmittere poſſet. ſm Archi. ibi. et eſt deci. rote. cxv. et incipit Itē nō. et hec faciunt ſm Domiñ. ꝙ ſi teſtator dat cōmiſſarijs ſuis poteſtatem vt eligant pauperes inter quos legata diſtribuantur. ꝙ non poſſunt vices ſuas alijs committere. ſecus ſi certis perſonis mandaſſȝ ſua bona diſtribui. quia tunc opera tm̄ eis eſſet cōmiſſa

Tatuimꝰ vt ſi inꝗſitio aut aliquid aliud mandetur fieri per ſedem apoſtolicam in certo loco. et illud propter maliciam aut potentiam illius contra quem eſſet procedendum nō poſſit expediri. in eodem loco. aut etiaȝ propter maliciaȝ aut potentiaȝ fautorum ipſius. iudex delegatus ad illud expediendum poteſt eligere alium locum idoneum et ſecurum. idē fiet ſi propter aliam rationabilem cauſam iudex in loco ſibi decreto non poſſet procedere ne tali pretextu mandatum apoſtolicuȝ contingat impediri aut differri. Hoc dicit

Ex textu elicitur talis cōcluſio. Mandatum certo loco factum non eſt alibi niſi ex iuſta cauſa expedienduȝ. Probatur hec concluſio hic in textu iūcta gloſa .j. Nam quando aliquid mādatur expediri in certo loco. tūc non poteſt extra illum locum expediri. quia forma mandati eſt diligēter obſeruanda. c. cuȝ dilecta. ſupra de reſcꝑ. et. c. cui de non. ꝯ ð ꝑbend. Iſtud fallit quando illud expediri non p̄t ꝓpter impedimentuȝ aut potentiā rei ꝑncipalis. aut fautorū eiꝰ. vt hic in tex. Et tūc em̄ in alio loco ſecuro et idoneo actꝰ expediri p̄t vt hic iuncta. g. verbi ſecurū. Et rō ſpecialitatis habet̄ hic in tex. Nec fuit iſtud licitū ante hanc decre. qḋ probat verbū ſtatuimꝰ hic poſitum. per qḋ nō inducitur iuris ātiq declaratio. ſȝ noui ꝓmulgatio. ſm Domiñ. ſup. g. ſ. qḋ nō. quia per hoc patet ſignū ꝯgnoſcendi. an ius nouū ſit declaratorium. de q̄ etiam. g. in cle. generalē. in verbo decernimus. ꝺ eta. ꝛ q̄li. et ꝑ doc. c. decernimus. ſ. de iudi. Et aduerte ꝙ in caſu huiꝰ. c. delegatus. non debȝ eligere quēcunqȝ alium locū ſecurū. ſed viciniorēȝ loco ꝯmiſſionis. pro hoc cle. q̄uis in ꝑncipio. de foro ꝯpe. et. c. vbi periculum. ⁋ porro. de electi. ſ. Et ſi extra hunc caſum citetur quis extra locū ꝯmiſſionis. licet primo non excipiat de incompetentia loci. poſtea tamen q̄ñcunqȝ poteſt excipere ſm archidia. et doc. in. c. dilectus. ij. ſupra. de reſcript. Ratio quia licet dilatoria non ſemper poſſit opponi. c. inter monaſterium. ſupra. de re iudi. Hoc tamen fallit quando oritur ꝺ nouo. c. inſinuante. ſupra. e. Et iſta oritur totiens quotiens citatur ſm Domiñ.

i a ſubdelegato non in totuȝ dato fuerit appellandum. eo quia non admiſit exceptionem. ꝙ anteq̄ȝ per ipſuȝ aut delegatum eſſet inchoatus proceſſꝰ delegans fuit viam vniuerſe carnis ingreſſus. non ad delegatum qui iuriſdictioneȝ negatur habere. ſed ad delegantem primum appellari debebit. et idem in alijs caſibus in quibꝰ delegatus iuriſdictionem habere negatur. Nam ſi in illis ad ipſuȝ deberet appellari. videt̄ur appellans ſibi ip̄i ꝯtrariari. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis concluſio. Quotiens delegatus negatur habere iuriſdictionem. a ſubdelegato ipſius etiam nō in totum ad ſedem apoſtolicam ſeu primum delegantem eſt appellāduȝ. Probatur hec concluſio hic in tex. et pone exempla. vt hic in principio tex. ꝛ in gloſa verbi caſibus. que ponit. xi. exēpla. in quibus delegatꝰ negatur habere iuriſdictionem. vt patet in ea. Si tamen coraȝ delegato proponerentur huiuſmodi exceptiones. ip̄e haberet cognoſcere. et eſſȝ iudex competens ratione incertitudinis. vt hic in. g. fiñ. Ex iſto habemus plures caſꝰ. in quibꝰ a ſubdelegato non in totū appellatur ad ſubdelegantem primuȝ. Alij habentur in. c. is cui. ſ. e. et ibi dixi.

Gloſa tertia tractat duas notabiles q̄ōnes ꝑma eſt an ꝑ ſubdelegationē ītelligatur perpetuata iuriſdictio delegata Et glō. tenet ꝙ ſic. ſed contrariū dixi in. c. q̄uis. ſ. e. et ita tenēt archid. Pau. et Domi. Hic vt ibi dixi

Secunda qō ē an ꝑ mortē delegantis expirat iuriſdictio delegati integra re ip̄o iure. aut exceptiōis ope. et archidi. hic poſt Hoſ. tenet ꝙ ope exceptiōis tm̄ ꝑ tex. hic. q̄ dicit ꝺ hoc exceptionē ꝓponi. ſȝ. g. in. c. cū veniſſent. de teſti. tenet ꝙ ipſo iure expiret mandatum nec valet proceſſus poſtea habitꝰ. idē Pau. hic ꝑ ⁋ officiū. ſ. c. ꝓxi. idē Jo. ꝺ lig. ꝙ mādatuȝ ē ſolutū.l.ſi.ff.ꝺ ſolu.et finitū.Inſti.inanda.§.finitur.et ſic nil reperitur quod poſſit exceptione repelli.et dicit Imo.in.c.cum veniſſent allega.ꝙ hec opinio eſt cōis.quā etiā tenet Bar.in.l.et ꝙ.ff.de iuriſdi.om.iudi.et eſt verioꝛ ſm Do.niſi in caſu.c.ſi ſup grã.ſup.e.et.c.ne aliq.§.de hēti.

Tractat etiā h Archi.plene an hētic⁹ habeat iuriſdictioneʒ.Et tenet ꝙ non Idem Hoſti.in ſūma de homi.§.q̄ pena.In ꝯtrarium faciūt nō.xxij.q.vij.c.ſi.et xxiiij.q.j.in pn.et tenuit Innocen̄.in.c.ꝙ ſuper his.de voto.vbi dicit ꝙ iuriſdictōes licite et ſine peccato ſūt apud infideles.de q̄ h Do.

Ac cōſtitutione ſtatuitur ꝙ null⁹ ꝺ cetero poſſit dari conſeruatoꝛ.niſi ſit epūs aut maioꝛ.aut abbas.vel dignitatē vel pſonatum in ecc̄ia cathedrali vł regulari obtineat.nullus etiā ſui cōſeruatoris pt eſſe cōſeruatoꝛ.nec aliquis pt habere conſeruatorem euʒ qui ſub ſua iuriſdictione dominio aut diſtrictu eccīaſtico vel tpali degit.regibus ⁊ reginis duntaxat exceptis. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio.Aliē q̄ tex.iſte exprimit qualificati.nequeūt conſeruatores a ſede apoſtolica deputari. Probatur hic in tex.Et ſic patʒ ꝙ canonici cathedralium eccīaruʒ licet poſſunt eſſe delegati pape.non tamē cōſeruatores.qđ tenet hic.g.iij.Item ꝙ metropolitanus ſubditum ſuffraganei non poteſt habere conſeruatorem.quia licet talis non ſit ſubditus ſuus eſt tamen de eius diſtrictu quia de prouintia diſtricta per illū Item in caſibus iuriſdictionem habet in illum.ſm Io.de fan.et Do.

Cōſeruatores extra ciuitates aut dioceſes in quibus ſunt deputati aut alibi q̄ in locis inſignibus.vbi copia peritoꝛuʒ poſſit haberi.non poſſunt procedere. nec etiam aliquos vltra vnaʒ dietam a fine ſue dioceſis trahere. vices etiam ſuas alijs non poſſunt cōmittere.niſi aliud expꝛimatur in eorum litteris.hoc tamen fallit in citationibus et ipſarum denuntiationibus.quas poſſunt committere aliis.Et ſi ex beneficio litterarum poſſunt ſubdelegare.tunc ſolum perſonis ſuperius expꝛeſſis et infra ciuitates et dioceſes in quibus deputati ſunt conſtituti vices committāt ſuas. Hoc dicit. Et nota ſingula huius textus

Hic autem cōſeruatores limites ſue poteſtatis nō excedant ſtatuitur ꝙ ſi de alijs q̄ ꝺ manifeſtis iniurijs et violentijs ſe intromiſerint per vnum annum ab officio ſint ſuſpenſi.et pars que hoc fieri procurabit excōmunicationeʒ incurrat.a qua non poteſt abſolui.niſi primo ſatiſfaciat de expenſis ei quem ſic indebite fatigauit.officiuʒ etiam quoꝛuncunqꝫ conſeruatoꝛuʒ ipſo iure quo ad non cepta negotia expirat per concedentis obitū. Circa munera auteʒ expenſas aſſeſſores et notarios et teſtes illa ſunt obſeruanda.que in iudicibus delegatis ſunt ſtatuta.Quicquid auteʒ factuʒ eſt contra aliquod premiſſorum eſt ipſo iure nullum. Hoc dic vſqꝫ in fineʒ.

Ex hoc §. et p̄cedēti elicit tal' ꝯclo licȝ in conſeruatorib' in multis idē eſt ſeruādū qd in iudicib' delegatis. differūt tñ in aliquib'. Probat hec cōcluſio q̄ ad primā partē hic in fi. tex. Secūda ps ꝓbatur ꝑ totum iſtud .c. et h in .g. fi. que colligit hmōi differētias et bene loquitur.

Tractat etiā Jo. an. de cōſeruatorib' ꝑ modū ſūme. de q̄ h ꝑ eum et Domi.

De officio legati

Fficij debitū p̄latorū eſt tollere ſcandala ſubditorū. vñ ſtatuit hic papa ꝙ nullus ecc̄ie romane legatus. ſiue ſit miſſ' a papa. ſiue rōne ſue ecc̄ie legationē habeat poſſit cōferre bñficia. niſi ad id habeat ſpēale mādatum. Hoc tñ fallit in cardinalib' legatione fūgentib'. q̄ ꝓpter ampliorem p̄rogatiuā honoris pñt ꝯferre beneficia ex officio legationis. Hoc dic̄.

Prima con. Tria ſūt legatoꝝ genera inter q̄ ē paritas ꝛ multiplex differentia. Probat hec ꝯclo hic in tex. iūcta .g. iij. Vñ q̄dam ſunt legati miſſi vt ſūt epi. et alij nō vt cardina q̄ a ſede ap̄lica mittūtur ad aliquā ꝓuintiā. de quib' in .c. volentes .ſ. e. Alij ſūt nati q̄ p̄textu ecc̄iarū ſuarū legationē hñt et legati naſcunt. dūȝ ecc̄ijs ſuis p̄ficiunt. ſicut ſūt Archiepiſcop' Eboracen̄. et Cātuarien̄. vt pȝ in .c. j. ſ. e. et .c. j. de appel'. Et dicit Hoſti. ꝙ hodie vix hoc officiū conceditur niſi ꝑſonalit̄. Et ita Theoderic' archiep̄s Colonien̄. ꝓuilegiū legatiōis habuit. Tertij dicūtur de latere vel collaterales. vt ſūt cardinales q̄ aſſiſtunt principi ꝛ lateri eius in conſilijs dādis. vt in .c. in geneſi. i fi. de elect. ſ. vñ dixit Ber. ad Eugeniū papam. Non dico te ſanum latera dolentem. Et hi legati habent ampliorem poteſtatem alijs. vt hic in glo. iij. et in pluribus eē ꝯueniunt vt in gloſa verbi reputantes .j. c. ꝓximo.

Secūda con. ꝛ finalis. Legati cardinales miſſi de latere ſoli poſſunt ex officio legationis conferre beneficia. alij legati id non poſſunt niſi ad id habeant ſpecialem ꝯmiſſionem a papa. Probatur hec ꝯcluſio hic in tex. Et intellige ꝙ cōferūt legati de latere vacantia bñficia et vacatura bñficia reſeruāt ſibi ꝯferēda. q̄rū neutrum faciūt alij legati niſi id habeāt ſpēalit̄ i ꝯmiſſis. c. pñti. et .c. deliberatōe .j. e. Et dic ꝙ ꝯferūt etiā bñficia ꝑ negligētiā inferiorꝫ ad collationeȝ pape deuoluta. vt tȝ hic .g. fi. et ſeq̄tur arch. et Do. et .g. in cle. ſi de bñficio. de p̄ben. in .g. āpenul. In curia aūt vacātia nō ꝯferūt niſi ex ſpēali mandato. vt in .g. fi. et ſequitur Domin̄.

Ex p̄n. tex. nō ad q̄ tenet q̄libȝ p̄lat' ex debito officij. Itē ꝙ ſcādala ſūt vitāda. qd verū ſm Hoſt. et Jo. mō. dūmō de' q̄ ē via vitas ꝛ vita ex hoc ñ offēdat. vt .ſ. ꝺ renū. niſi cū p̄de .§. ꝓ graui. ꝛ in regula q̄ candaliſauerit .ſ. de re. iur.

egatos quos oȝ in ꝓuincijs ſibi decretis euellēꝛ diſſipare. edificare. ꝛ plātare ꝛ q̄ inſtar hñt ꝓcōſulū ꝛ alioꝝ p̄ſiduȝ. dic̄ papa eē ordīarios ī ſuis ꝓuincijdeclarat ꝙ eoꝝ officiū nō expirare ꝑ obitū mittentis. Hoc dicit.

Ex tex. elicit̃ tal' ꝯcluſio Legati ſūt ordinarij iudices in ꝓuincijs ſibi decretis.et eqparant̃ ſecularibus dignitatib' hic in tex.poſitis. Probat̃ hec cōcluſio hic in tex. Nā ꝗcūq; deputat' certo loco ſeu territorio cū iuriſdictione generali.dicit̃ ordinariā iuriſdictionē habē.c.cū ab eccīarū.ſ.ꝺ offi.or. Ita ē de legatis ſedis aplice.Et idō ꝑ mortem pape nō expirat eoꝝ iuriſdictio.etiam re integra exiſtente.vt hic iūcta.g.fi.licet ſec' ſit in delegato .c.licʒ.c.gratum .et.c.relatū .ſ. de offi.dele.Et ꝗs dicat̃ ꝓconſul.et quis preſes.vid.hic in.g.verbi ꝓcōſulū.que etiā oñt quō legati eqparātur preſidib'.et ꝓconſulibus. et dic vt i ea.Et an cet' cardinaliū mortuo papa ꝑt reuocare legatum a papa miſſū.vi.hic in.g.penul.et tene ꝙ ſic ex magna et euidenti cā alias nō.et idē tenēt archi.h.Jo.an.et Domi.

Ex prin-tex.nō quid ſit officiū legati et ordinarij in ſua ꝓuintia ſeu territorio videlʒ vt euellet et diſſipet ꝛc .et habentur hec etiā in.c.ſolite.ſ.de ma. et obedi.et expone verba vt hic .et ibi per doc.et lati' ibi exponit Hoſtien.ꝛ poſt eū hic Archi.ſm quem ſūpta fuerūt hec v̄ba de Hieremia

Tractat etiā hic arch.an delegat' legati poſſit ſubdelegare et concludit aut vult ſbdelegare totā cāʒ ſibi ꝯmiſſā ꝛ non poteſt.quia ſolus dlegatus a principe datus id poteſt.c.cum cauſam in fine.ſupra.de appel.aut vult cōmittere vnum articulū tm̄ .puta citationem aut teſtium examinationem.et poteſt alle.nō.Hoſti.ꝺ offi.dele.paſtoralis.ſup verbo citatiōis et ſequitur hic Domi.

Reſenti cōſtitutione declarat papa omnes reſeruationes beneficioꝝ quas faciunt legati apoſtolice ſedis.et decreta.inhibitiones.et proceſſus ſup eis habitos.per ipſos legatos aut eorum executores.ſi nondum eſt ad conſtitutionem eorundem beneficiorum proceſſum euacuari eo ipſo. ꝙ finitur ipſius legati officiuʒ .Ceterum prohibet papa . ne legatus poſtq̄ vnam reſeruationem fecit in aliqua eccleſia.aliaʒ faciat in ea prima pendente.ne etiam plus q̄ vnū beneficium ad collationem vnius pertinēs aliquo modo reſeruet. Et ſi quicq̄ contra premiſſa attentare preſumpſerit viribus non ſubſiſtit. Hoc dicit

Prima con-Licet ſol' papa poſſit ius ad beneficia vacatura dare.tamen etiaʒ legatus de latere poteſt vacatura beneficia ſue collationi reſeruare. Prima pars probatur in.c.propoſuit.de conceſſi. prebeñ.et.ꝭ.c.proximo. Secunda pars ꝓbatur hic in textu iūcta gloſa.ij. Et forma reſeruationis patet in.c. cum dilectus.de iure patrona.ꝛ.c.ſi apoſtolice.ꝭ.de preben.Et ponit legatus in huiuſmodi reſeruatione ſua decretuʒ.vt hic et dicto.c.ſi apoſtolice.Item executores ſuper ea vt hic probatur

Secunda con-Finito legati officio extinguitur bñficiorū̃ reſeruatio ⁊ ptãs executoris deputati ab eo. ac quilibet act⁹ affectiuꝰ ſup̄ huiuſmodi reſeruatione inducti. niſi ſit facta añ finem officij collatio. Probatur hec ꝯcluſio in pͥma parte huius tex. et q̃ttuor modis quibus finitur officiuꝫ legati. vide hic in .g. verbi finitur. que ec̃ dicit. ꝙ licet notificatio. inhibitio. et decretū̃ non perpetuãt iuriſdictioneꝫ executoris legati. vt hic. tñ ſola citatio ꝑpetuat iuriſdictioneꝫ delegati dati a legato. vt in .c. fi. š. de lega. Rõ diuerſitatis eſt. quia reſeruationes bñficiorum ſunt odioſe. quia ꝑ eas datur via ad bñficia vacatura. et p̄iudicant ordinario collatori. ergo ſũt reſtringẽde aliud eſt in iudice delegato. et idẽ tenent Jo. mõ. ⁊ Arch. Aliud ec̃ eſt in executore dato a papa. cuius ptãs non expirat ec̃ re exiſtẽte integra. vt i. c. ſi ſup̄ gratia. š. ti. ꝯ̄ri. qđ etiã tꝫ .g. allꝫ.

Tertia con.

Reſtricta ẽ ptãs legati circa bñficia. vt poſtq̃ vnam reſeruationẽ fecit non p̄t facere aliaꝫ prima pendẽte in ec̃cia collegiata. Probatur hic in verſi. ceterū̃. Si autem pͥma reſeruatio non pẽderet. qđ p̄t ꝯtingẽ in q̃ttuor caſib⁹ hic in .g. verbi pendẽte poſitis. tũc p̄t legat⁹ bñ facere aliã reſeruationẽ in eadem eccleſia. vt hic a ꝯtrario ꝓbatur. ⁊ tꝫ .g. allꝫ. Et dicitur pendere reſeruatio pͥma etiãſi eius vigore collatio bñficij ſit facta. ſꝫ adhuc lis pendet ſup̄ ea. iudicium em̃ finale ẽ inſpiciendū̃ ſm Archi. et Genſ. facit .c. fraternitatis. de frigi. et .c. ꝯmiſſa. in pͥn. š. e. li. de elec. i eo qđ ibi dicit̃ de poſſeſſiõe pacifica. Et quia tex. et ꝯcluſio loquũtur de ec̃cia collegiata. patet ꝙ in ec̃cia non collegiata p̄t legat⁹ reſeruare plura beneficia. qđ verum ſm Jo. an. et Domi. niſi impediret̃ ex alio capite. puta quia bñficia ſpectarent ad collationeꝫ vnius. vt h̄ i verſi. nec etiam

Vltima con.

Poſtq̃ legatus reſeruauit collationi ſue beneficium ſpectans ad collationem vnius. nõ poteſt pendente ea reſeruare aliud pertinens ad collationem eiuſdem. Probatur hic in verſi. nec etiaꝫ. Et ratio ꝯcluſionis eſt ne nimium grauentur ordinarij. quibus hec conſtitutio prouidere intendit. nec poſſit reſeruare ſimul duo bñficia que ſpectant ad preſentationem vnius. aut quorum vnum ſpectat ad preſentationem. aliud ad collationẽ ſm Jo. an. et Domi. Iſtud em̃ eſt de mente condẽtis qui voluit reprimere grauamen. quod fiebat ordinarijs. licꝫ hec nõ ꝯueniãt verbis tex. q̃ ſonãt ď ſpectãtib⁹ ad collationẽ. ꝓ iſto alle. Jo. an. nõ. in cle. vna. de re. ꝑmu. i fi. penul. .g. Bñficiū̃ aũt ſpectãs ad inſtitutionẽ p̄lati ſolū̃. nõ p̄t ſibi reſeruare legat⁹ ſm Domi. ꝙ inſtõ ẽ iuriſdictiõis ⁊ nc̃itatis. ⁊ legat⁹ nõ p̄t ꝓhibẽ ſubditis ne accedãt ad epm̃ in his q̃ ſũt iuriſdictiõis. ſꝫ litigẽt corã eo. vt eſt caſus. xi. q. i. ꝯuenit

Nota

tex. in pͥn. De legatus faciens actum ptinẽtem ad officiuꝫ legationis debet dicere. ꝙ facit illum auctoritate legationis. et non auctoritate apoſtolica. facit. c. ei qui. ſcđo reſponſo. et. c. ſi apoſtolice .i. de preben̄. et iſtud ec̃ ſeruit pro ſupplicationibus formandis ad legatum

Sūmariū et conclūſiōes Sexti

Eliberatione prouida inhibuit papa.ne legatus appoſtolice ſedis cathedrales.regulares.aut collegiatas eccleſias ſue collationi reſeruet.aut etiaz dictarum cathedralium eccīarū dignitates maiores p⁹ epiſcopos ad quas promouendi habent per viā electionis aſſumi.nec obſtaculū interponat legatus.quo minus eligē habentes libere valeant eligere aut poſtulare.contra hoc factum decernit irritum et inane. Prohibet etiā ne legatus alicui cōmittat ī genere aut in ſpecie.vt recepta reſignatiōe beneficiorum ea libere reſignare volentium illa idoneis conferat perſonis.ne per hoc aperiatur via ad beneficia vacatura.et quicquid fuerit contra iam dicta attentatum eſt nullum Et vult papa ꝙ hec conſtitutio extendatur non ſoluz ad futura ſed etiam ad preterita et adhuc pendentia negotia. Hoc dicit

Prima con. Legat⁹ de latē non poteſt eccleſias regulares aut collegiatas vacantes conferre aut etiam ſue collationi reſeruare. Probatur hic in p̄ncipio tex. Eſt autez ꝯferre ecc̄iam.conferre principalem dignitatem ecc̄ie.vt hic in.§.ij.et de hoc.§.ſingularis in cle.j.de preben. in verbo inſertam.et.§.ij.hic ponit exempla Et ꝓcedit hic tex.et cōcluſio.etiamſi hmōi ecc̄ie eſſent deuolute ad papaz per negligentiam inferiorum.ſm Lapū.et Domi.per tex. hic aliquaten⁹ nō intromittat. Nec ob.c.ſi abbatez.ē.e.li.de electi.quia loquitur de confirmatione que eſt quaſi neceſſaria et eſt iuriſdictiōis ar.c.finalis.ē.e.li.de elec.ꝫ collatio eſt donatio.ē.de offi.vica.c.fi.ergo ſecus in illa. Item procedit concluſio etiamſi hmōi ecc̄ijs prouideri ſolet per viā prouiſionis aut collationis.et non per viam electionis.vt hic in.§.verbi electioni s. cum qua concor.archidi.Senſ. et Domi.

Secūda cō. Nō poteſt etiam legatus de latere conferre eccleſiaruz cathedralium dignitates electiuas.q̄ ſunt poſt ep̄atus maiores. Probat hic etiam in principio tex. Et que ſunt hmōi dignitates.an decanat⁹.aut archidiaconatus tractat hic.§.iij. Et dicit.§.conſuetudinem inſpiciendam.quia ille qui preeſt poſt epiſcopum capitulo cōuocando capitulum.et ſimilia faciendo includitur ſub hac prohibitione.et idez tenet Archi. Et ſic quia hodie p̄ſunt in capitulo cōiter decani et etiaz ꝑ electionem aſſumuntur.videtur de eis hoc intelligendum.de quo plene per Ioh.an.⁊ Domi.⁊ eſt deciſio rote.ccccxxviij. Nec p̄t legatus ſe intromittere de his dignitatib⁹ ꝑ viam permutationis.nec etiam vnire poteſt eccleſias collegiatas.ꝑ textū hic.qui prohibet.ne legatus de illis ordinandis quomodolibet ſe intromittat.

Tertia con. Legat⁹ et alteri non poteſt cōmittere vt reſignationes beneficiorum valeat recipere.⁊ illa poſtmoduz alijs conferre. Probat hic in.§.prohibemus.et ratio prohibitionis ponitur in tex.videlicꝫ ne detur via ad beneficia vacatura.et procedit iſtud etiam in inferioribus legato.et fortius in eis.quia le gat⁹ cum ſit maior potius videtur legatus iſtud potuiſſe q̃ inferior ſm Jo.an.et Domi.tenet ec̃ Arch. Jo.an.et Pau.ꝙ ſi legat⁹ ꝯmiſit alicui receptionẽ renũtiationis beneficiorum et collationem contra hũc tex .et aliquis renũciaſſet beneficio in manibus illi⁹ nõ tenet renũciatio quia facta fuit in manib⁹ q̃ eam recipere non poteſt.ergo nõ valet Itẽ quia tota conceſſio et prãs et quicq̇d factũ eſt ob cã eſt nullum.vt hic in fine tex.

Ultima con.Licʒ cõſtitutio noua regulariter reſpiciat futura. In caſib⁹ tñ extẽditur ad preterita ⁊ ad negotia pendentia. Probatur hec ꝯcluſio quo ad ꝑmã partem in c.ij.et in.c.fi.ſ̃.de ꝯſtitu.l.leges ⁊ cõſtitutiones.C.de legi.Scda pars ꝓbatur hic in tex.de q̃ in dicto.c.fin. ⁊ in cle.diſpendioſã.in fi.de iudi.

Ollatio beneficij facta ꝑ legatũ aliud beneficium habẽti eſt nulla.ſi in ea mẽtio prioris bñficij ñ ẽ facta. Hoc dic̃

Ex tex.elicitur talis concluſio Viciat collatio legati ꝑ taciturnitatem prioris beneficij. Probatur hec ꝯcluſio h̃ ⁊ in cle.ij.de offi.or .Et an iſtud ſit verũ etiã ꝺ collatione facta ꝑ legatũ motu proprio.tractat hic.g.ij.que tenʒ ꝙ non.et idem tenet.g.in .d.cle.ij.ꝙ hoc caſu nihil eſt qꝺ poſſit imputari parti.cum nihil impetrauit .Unñ ſicut mot⁹ ꝓprius pape excludit ſurreptionem.c.ſi motu ꝓprio .ſ̃.de preben. Ita et mot⁹ ꝓprius inferioris cum ſit eadem rõ.et Franc.in.cle.ij. dicit hanc opi.veriorem.contrariũ tamen et ꝙ nõ teneat collatio. tenet hic Jo.mona.et Genſ.in dicta cle. ij.ꝑ tex.h̃ ⁊ in illa cle.qui ſimpliciter dicũt collationẽ fcãʒ a legato aliud beneficiũ habenti non valere et ſimpliciter ſunt intelligendi.arg.c. quia circa.de priui. Idem Pau . Lapus. Laudu.et hic Domi.qui dicit ꝙ rõ q̃re in impetrationib⁹ beneficiorũ debʒ fieri mentio alterius beneficij eſt.quia alias beneficiatus non reputatur habilis ad beneficium.vt i c.is q̃.ſ̃.de preben.Et hanc rõnez exprimit tex.in.c.poſtulaſti.ſ̃.ꝺ reſcꝑ. que ratio etiaʒ in inferiore ꝯcludit. puta legato.Et ideo ꝓpter diuerſitatẽ opinionũ tuti⁹ ẽ ꝙ fiat expꝛſſio

De officio ordinarij

omana eccleſia ꝓhibet ne archieꝑus in dioceſi ſuffraganeoruʒ ſuos foraneos officiales conſtituat. quia extq̃ ꝑ ſe dioceſim ſuffraganei ꝓhibetur ingredi.vt in ea iudicet auctoritate ꝓpria.non eſt licituʒ ſibi alium ad id faciendũ conſtituẽ. Et q̃uis poſſit cauſas ꝑ appellationẽ ad ipm̃ deuolutas in ſuffraganei ſui dioceſi delegare.tñ non p̃t in eadẽ officialẽ cõſtituere qui in cauſis appellationuʒ habeat citare. inhibere.et rebelles ꝯpeſcere.ꝙ in cauſis iam deuolutis ad eũ.iuriſdictionẽ habʒ.ideo illas licite decidẽdas alijs p̃ot ꝯmittẽ.ſecus in alijs.i quib⁹ nõdũ ẽ ad ipm̃ appellatũ. Ideo ꝓ citationib⁹ aut inhibitionib⁹ in illis faciendis. nõ p̃t officialẽ ꝯſtituẽ.niſi aliud habeat ex ſpẽali cõſuetudine.tũc eñ officialis conſtitui pt. ſed priuſq̄ appellat̄ ad archiepm non pt inhibere ne in cā ꝓcedat. Hoc. d. vſq̄ ad. §. official' ꝛc.

Prima con. Archiepiſcopꝰ regulariter ſua auctoritate non pōt aliqd qd iudicialē ꝓceſſū ꝯcernit i ſuffraganei ſui dioceſ facere. nec officialem ibidē conſtituere. Probat̄ h̄ ꝯcluſio in tex. Auctoritate autem pape aut ſuffraganei id bene poſſet ſm Hoſti. et Jo. an a contrario huius lr̄e. Et quare hmōi officialis dicitur foraneus. dicitur hic in. gl. iij. et hmōi officiales foraneos poſſet bene archiepus in ſua dioceſi ꝯſtituere ſm Inno hic. quia hic tex. ſoluꝫ ꝓhibet eos conſtitui in dioceſi ſuffraganei. Tales nō pn̄t delegati pape deputari. vt in cle. ij. de reſcp̄. Dicit etiā Inno. ꝙ tales hn̄t delegatā iuriſdictionem nō ordinariā. et ido ab eis ad eos q̄ eos dederunt ē appellanduꝫ ſm Jo. an. et Domi. Eſt tn̄ verū ꝙ vnꝰ epus aut archiepus pt hr̄e plures generales officiales. ita ꝙ quilibꝫ ſit ordinarius. vt nōt in cle. ij. de reſcp̄. ⁊ facit tex. in. §. ſe. q̄ in ſingulari loqr̄ de archiepo Remenſi. et de officialibꝰ in plurali

Secunda con. Pōt archiepus cauſā ad ſe ꝑ appellationeꝫ deuolutā in dioceſi ſuffraganei cōmittere. non aūt ꝑ cauſis deuoluendis ibidē officialem conſtituere. niſi id habeat ex conſuetudine. Sꝫ nec tunc ante appellationem interiectā pt inhibere. Probatur etiā hic in tex. vbi etiā rō eius potiſſima habetur. Ex quo patꝫ ꝙ tractꝰ futuri tp̄is non ſpectat ad iudicem. l. i. §. i. ff. de ꝓcu. de quo hic ꝑ Hoſti. et Jo. mō. et ꝑ doc. in. c. in nr̄a. §. de ſepul. et. c. ij. §. ꝺ homi. et. c. romana. §. caueāt. §. de ſen. excō. Naꝫ hic archiepus non pt delegare cām anq̄ illius habeat iuriſdictionē facit. c. ꝙ nonnulli. §. ꝺ reſcp̄.

Officiales aūt archiepi q̄diu in ꝓuincia ſua vel circa illā eſt archieps. nō poſſūt in ſuffraganeos interdicti excōicatōis aut ſuſpenſionis ꝓferre ſn̄ias. nā ſuffraganeis deferri cōuenit in pems. ꝓpter pontificalis officij reuerentiā Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Archiepo pn̄te non pt ipius officialis ſuffraganeuꝫ excōicare. ſuſpendere. aut interdicere. Probatur hic in tex. Et ſic patꝫ ꝙ vͦtute eiꝰdē mādati hꝫ officialis archiepi maiorē iuriſdictionē abſēte archiepo q̄ eo pn̄te. ſīle habetur in c. cū nullꝰ. §. epo. §. e. li. de tpi. or. Et rō ꝯcluſionis pꝫ in tex. quia in hoc defertur dignitati et officio pontificali ſuffraganei. ſed ꝙ officiū pontificale ꝓprie reſpicit ea que ſūt ordinis epalis et magis q̄ ea q̄ ſunt iuriſdictiōis epalis. c. ex lr̄is. de exceſ. p̄lato. vbi pꝫ ꝙ nō pt pontificale officiū exerceri ſine ſacerdotali officio Ideo dicit archidi. poſſe teneri. ꝙ h̄ tex. loqtur in epo ꝯfirmato ⁊ cōſecrato. pro q̄ etiā facit. g. in. cle. §. de pe. in pn̄. q̄ tenet ꝙ appellatione pontificis venit ꝯſecratꝰ. nō aūt electꝰ ⁊ confirmatꝰ. Hoſti. tn̄ Jo. mō. et doc. cōiter tenēt ꝙ etiaꝫ ꝓcedat in electo et ꝯfirmato. licꝫ n̄ ꝯſecrato. ꝙ talis gerit officiū pontificale q̄ ad ea q̄ ſūt iuriſdictiōis. c. trāſmiſſā. de elec. et. c. auaricie. e. ti. et li. Sꝫ qd ſi pn̄te archiepo officialis ſuꝰ excōicat epm ɔtra hunc tex. an valet ſententia? Gl. hic in verbo attentet. tʒ ꝙ ſic vt pʒ in ea. quã etiã tenet Hoſti. Lap⁹ Jmol. et Dom̃. licet Jo. et Arch ɔtra ꝑ rationes. de q̃bus in gl. de q̃ h ꝑ Dom̃

J canonici qui ex ɔſuetudine aut al's ceſſare pñt a diuinis ceſſationẽ indicẽ voluerint. debent cauſaʒ ceſſationis in inſtr̃o publico aut patentib⁹ lr̃is auctentico ſigillo roboratis exprimere. ⁊ illud inſtr̃m aut lr̃as ei contra quẽ ceſſare volunt aſſignare. etſi hoc omiſſo ceſſauerint aut cauſam illegitimam in inſtr̃o. aut lr̃is expreſſerint. oĩa tp̃e ceſſatiõis ab illa eccleſia ꝑcepta reſtituẽ tenent̃. et eis debita non percipient. ſʒ eccleſie cedent et nihilomin⁹ ei ɔ̃ queʒ ceſſauerũt de damnis et iniurijs ſatiſfacient. Si ãt iuſte fuit ceſſatio indicta. tenet̃ ille q̃ occaſionẽ ceſſatõni dederat Canonicis et eccleſie cui officiũ debitũ ẽ ſubtr̃ctũ ad om̃e intereſſe. ⁊ ꝑter hoc ad q̃ntitatẽ arbitrariã. ad diuini cultus augmentũ ɔuertendã Hoc dicit vſq₃ ad ꝯ. ceterũ

Ex tex. elicit̃ talis p̃mo ɔclo. Canonici q̃ ex ɔſuetudine aut priuilegio ceſſare poſſũt. indicere poſſunt ceſſationeʒ obſeruata forma hic tradita. al's puniunt̃ triplici pena. Probat̃ hic in text. Ex q̃ pʒ p̃mo ꝙ hanc ceſſationẽ a diuinis nõ pñt facere Canonici iure cõi. ſʒ ex cõſuetudine aut priuilegio. vl' etiã ex ɔceſſione ep̃i. aut ex ɔſtõne ſynodali ſʒ Guil. ꝑ q̃ facit cle. i. ꝯ. de ſen. ex. Nec ẽ iſta ceſſatio idem qḋ interdictũ vt ꝓbat h gl. in v̾bo ceſſare Nã celebrãs in ecc̃a interdicta ẽ irregularis. c. tanta. de exceſſ. p̃ꝫ. nõ ãt celebrans in eccleſia in q̃ ceſſatio diuinoꝝ ẽ indicta vt in hac gl. quã nõ. Et intellige glo verã de ceſſatione ſp̃ali ĩ certa eccleſia indicta. Secus in generali ceſſatione in aliq̃ loco indicta ex cã iuſta. et ab eo qui pt̃. talis enim vim habʒ interdicti. et celebrãs in ecc̃a tp̃e illi⁹ ceſſationis eſt irregularis. ꝓbat decret. nõ eſt. de ſponſal. vbi hoc tʒ Inno. et h Jo. an. in nouel. et doc. Et licʒ h videt̃ loqui de ſpeciali ceſſatione. tñ etiam in generali obſeruãda eſt hec fõr. Nã in pn̄. text. loquit̃ ſimpl'r de ceſſatione a diuinis. deinde dũ dicit ꝑut ĩ aliquib⁹. loquit̃ exemplificatiue. exempla aũt non reſtringũt legem. ꝑ q̃. c. ſi papa. de priuil. Et eodẽ mõ loquitur generalit̃. c. q̃uis. ꝯ. eo. vbi lati⁹ de iſta forma habet̃. maxime ꝑ gl. ſi. Pena ãt triplex irrõnabilit̃ ceſſantiũ pʒ h in tex. in v̾ſi. ſcituri. ⁊c.

Scdã ɔ. Uendicat ſibi locuʒ hec triplex pena etiam obſeruata forma h expreſſa. ſi cã ꝓpter quã ceſſat̃ non fuerit canonica. Probat̃ hic in tex. in v̾ſi. vel ſi cauſa. Et ſic ꝓpter duo hec pena ɔmitit̃. ſcʒ ſi forma iſta nõ obſeruet̃. et ſcḋo ſi cã non ſit canonica. qḋ probat alternatiua. vel. in tex. poſita. Debʒ etiã talis cã eſſe manifeſta ſm glo. h in v̾bo cã. Non tñ requirit̃ ꝙ ſit notoria. qꝛ examinari debet vt in tex. pʒ ſm Archi. Jo. an. et Dom̃. Et debet eẽ iuſta. qꝛ non ꝓ pẽſione nõ ſoluta aut minima offenſa ſm glo. Et breuit̃ illud determinandũ eſt iudicis arbitrio. qꝛ arbitrabit̃ que ſit iuſta cã ceſſationem indicendi ſm Arch. arg. c. de cauſis. de offi. del. Et probat hic tex. in verſi. ſcituri. ꝙ clericus ex culpa ſua nõ officians eccleſiam. tenet̃ eccleſie reſtituere fruct⁹ quos interim ab ea ꝑcepit. Et ſic videt̃ hic tex. ꝑ dicto Ray. in ſumma de rapto. et Jo. cal. in. c. i. de cele.

miſſa.qui dicūt ꝙ clericus nō dicēs horas canonicas teneť reſtituere fructus eccleſie interim ꝑceptos. et facit glo.hic in verbo tenebunť ſm Dom̄

Ultima có Is qui ceſſationi rationabiliter facte cauſam dedit. puniť duplici pena q̄a ad intereſſe teneť eccleſie et Canonicis.et nihilominꝰ teneť pena arbitraria. Probať h̄ in ṽſ. ſi aūt. Ex quo pʒ ꝙ etiam ſm canones licituʒ eſt agere ad intereſſe.de q̄ in.ca.fraternitas.xij.q.ij.et.c.ſacro.de ſen.ex.vbi ꝑ Inno. Item patet etiam ꝙ pro delicto pōt aliq̄s puniri pena pecuniaria.qđ verū dū ɔuertať in pium vſū vt hic.non āt ad queſtū.de q̄ in.c.irrefragabili.đ.e. Quō differunt damnū et iniuria.vide hic in glo.verbi damnis.

Ceterum reprobat Papa deteſtabilem abuſum quo in quibuſdaʒ locis in aggrauationē ceſſatōnis.aliqui imagines crucis.beate Marie virginis.et alioꝝ ſanctoꝝ irreuerenter tractauerūt. ac eas ī terram proijcientes.vrticis ⁊ ſpinis ſuppoſuerunt.quod papa de cetero fieri ꝓhibet.et vult ꝙ in delinquētes huiuſmodi.dura ſentētia vltrix ꝓcedat. Hoc dicit

Ex tex elicit᷑ talis ɔclō. Imagines que in dei eccleſia ꝓpter laicos ſunt inuente licitū eſt adorare Probať hic in tex. iuncta gl vbi deuotionis. que dicit ꝙ ita ſunt adorande imagines.ne tn̄ duliam cōuertamꝰ in latriam. de q̄ remittit ad c.venerabilis.de conſe.diſt.iij.et ibi đ hoc per glo.et hic latius ꝑ doct.poſt Lapū ⁊ abbatem. Qui dicit ꝙ latria eſt ſeruitus et reuerentia ſoli deo debita.vnde ſi talis creature exhibeať dicit᷑ idolatria. Et latria q̄nqȝ cōprehendit.ſ.fidem.ſpem.reuerentiā.ſacrificiū.et oꝛonē. Prima duo ſunt cordis.alia duo ſunt operis. vltimuʒ eſt oris. Dulia ṽo creature debeť in q̄ntum eſt imago dei.et eſt honoꝛ q̄ debetur ſanctis. De beata virgine dicit᷑ ꝙ in q̄ntū eſt ꝑſona ſancta debetur ei dulia In q̄ntū eſt mr̄ dei hyperdulia id ē ſuperioꝛ dulia. et ſic hyperdulia debeť perſone excellenti.ſic̄ eſt beata virgo.caro chꝛiſti.et crux chꝛiſti. Un̄ ſi ꝑſona cui debeť dulia eſt in prelatione conſtituta debeť ei reuerentia q̄ conſiſtit in obedientia preceptoꝛum et in exhibitione honoꝛis. Si āt perſona ē ſimplex debeť ei reuerētia tm̄ que conſiſtit in exhibitione honoꝛis Unde ſequiť ꝙ vere cruci chꝛiſti in q̄ pependit debeť hyperdulia. quia inſtrumentū fuit noſtre redemptionis. Sed crucibus alijs factis in quantū ſunt ligna vel res tales.nihil debeť.ȝ Sed crucibus factis in ſignū crucifixi debeť latria. Imaginibus eniʒ eadem debetur adoratō que debetur illis quoꝛum ſunt imagines quos adoramus ſm theologos et Dom̄ hic

Nota differentiam eſſe inter ſtatuas et imagines ꝙ imago eſt pictura que non ſic totum hominē figurat ſic̄ ſtatua ſm glo. rubrice.C.de ſtatu.et imagi.et Dom̄ h.

Rdinarij locorū poſſunt compellē ſb̄ditos ſuos plēs eccleſias dignitates aut perſonatus curaʒ animarū habentes.vt infra certū tempꝰ ipſoꝝ arbitrio moderandū diſpenſationes ſufficientes ſup eis retinendis ſimul oſtendant. Etſi infra illud tempus iuſto impedimento ceſſante. nullam diſpenſatōnē ſuper eis exhibeať eo ipſo cõſtabit eos illicite dictas eccleſias aut beneficia detinere. Et per eos ad quos ſpectat collatio conferãtur alijs libere. Si aũt diſpenſatõ ſufficiens oſtendat᷑ nullatenus amplius talis exhibens ſuꝑ hmõi bñficijs moleſtet᷑. Prouideat tñ oꝛdinarius vt in eis aĩaꝝ cura non negligat᷑. nec debitis obſequijs eccleſie defraudent᷑. Si vero dubitet᷑ an diſpenſatio exhibita ſit ſufficiens. ſuper hoc ẽ ad ſedẽ apoſtolicaꝫ recurrendũ. cuius eſt extimare quem modũ ſui beneficij eſſe velit. Hoc dicit vſqꝫ ad § in cõferendis

Prima ꝯ. Licet regulariter nemo ſit cogendus edere titulũ ſue poſſeſſionis Hoc tñ fallit vbi quis poſſidet ꝯtra diſpoſitioneꝫ iuris cõmunis. Prima pꝛobat᷑ in.l.cogi.C.de petitio.hered. hic allegata in gl.verbi exhibere. Secunda pars pꝛobat᷑ hic in tex.⁊ in gl alle. Nam habere ſimul plura beneficia maxime curata eſt contra iura vt hic in gl.iij.et iiij. Et ergo poſſunt oꝛdinarij taliter plura beneficia habentia compellere eos oſtendere tituluꝫ poſſeſſionis vt hic pꝛobat᷑. et de hoc per glo.in.c.ex inſinuatione.ṡ.de pꝛocu.et Hoſti.in.c.licet heli. de ſymoñ. Et appellatione oꝛdinarioꝛũ non veniunt ſolũ epĩ.ſed etiã inferioꝛes epĩs vt hic in glo.ij. Ratio quia ſumus in materia aptabili etiam in inferioꝛib⁹ Idem tenet glo.in cle.i. de iurepatr. in ver.dioceſanis

Scdã ꝯ. Non exhibẽs diſpẽſationẽ ſuper pluralitate beneficioꝝ curatoꝝ ad requiſitionẽ oꝛdinarij infra tempus ſibi pꝛefixũ.videtur illicite eo ipſo tenere ea. niſi eum excuſet iuſtum impedimẽtũ. Pꝛobat᷑ hic in tex. nam ex quo nõ oſtendit diſpenſationeꝫ. non cenſet᷑ hẽre eam.et hoc pꝛeſumptione iuris et de iure ſm Guil.et Arch. de quo hic in glo.verbi libere per Dom. Paria ergo ſunt non eſſe et non apparere quoad pꝛoceſſum iudicis.l.ruptilia polla et.l.in lege.ff.de contrahẽ.emp. cũ cõcoꝛ.hic in glo.verbi eo ipſo. allegat. Patet etiam hic ꝙ iuſtũ impedimentũ excuſat queꝫ ab eo quod facere debet infra dilationẽ ſibi dataꝫ.de quo in.c.cupientes.§ ꝙ ſi per.xx.ṡ.eo.li.de electi. Et an audit᷑ volens pꝛoducere iura ſua pꝰ dilationem dataꝫ aut terminũ aſſignatũ.vide hic glo. verbi libere.que ſentit ꝙ ſic.de quo ĩ cle. ſepe ſuper verbo nõ ob.in cle.de verb.ſig.

Tertia ꝯ. Sufficit aũt ad euitandã hanc pꝛiuationis penaꝫ titulũ oſtendere ĩ papiro.licꝫ non pꝛoducat᷑ inſtrumentũ auctenticũ. Pꝛobat hanc concluſionẽ hic Dom pulcre.quia hic cogitur oſtendere titulũ.non auteꝫ iuſtum titulum.ſufficeret ergo pꝛoducere iniuſtũ titulũ.et foꝛtius iuſtũ. licet non ĩ foꝛma auctentica. Nam ſi dubitat ep̃us an ſint vera que ĩ tali cedula continẽtur.an aut ille titulus ſit iuſtus. poterit dare alium terminũ ad certificandum et pꝛobandum contenta cedule ſm eum

Ultima con ꝯ. Sufficienteꝫ diſpẽſationẽ ſuper pluribus beneficijs oſtendens.non eſt amplius moleſtãd⁹ ſuper eis Hec concluſio pꝛobatur in § ceteruꝫ. Dicit᷑ aũt ſufficiens quãdo eſt conceſſa ab habente poteſtatẽ. Et quis ſit ille eſt materia in.c.de multa de pꝛeben.⁊.c.gratia.de ℞p.ṡ.eo.lib. Item quando eſt facta cum expreſſione eoꝛum que poterant mouere cõcedenteꝫ vt in.c.non poteſt.j.de pꝛeb. et quãdo facta eſt ex cauſa iuſta.c.nõ

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

eſt.de voto.s̃.vbi de hoc.Talis enim diſpēſatõ facit licitū qḋ al's nõ eſt licitū.Etſi dubitet̃.An diſpenſatio hui⁹ ſit ſufficiens.aut non.tunc eſt recurrēdū ad papam.vt hic in tex.⁊ concor. ſunt in glo.Et de materia diſpenſationis.vide ad plenū in ſpe.tit.de lega.§.ij.verſic.nunc aliqua.

In conferendis perſonatibus.dignitatibus.et beneficijs curatis.ordinarij illam diligentiam obſeruēt.vt plura talia beneficia obtinenti.aliud conſimile non conferant.niſi prius diſpenſatio ſufficiens oſtendatur eis ſuper obtentis. et qḋ vltimū retinere etiam valeat cum prioribus.vel niſi pri⁹ habita libere.antea reſignet.aliter d̾ perſonatibus dignitatibus et curatis beneficijs facta collatio non valet. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cõcluſio. Non debet conferri beneficium.cui annexa eſt animarū cura ei qui habet conſimilia beneficia plura. Probatur hic in tex.⁊ hoc fallit in duobus caſibus in tex.poſit. Dicitur autem habere plura curata ille.qui etiã habet duo tm̃.licet ex diſpenſatõne.vt in regula pluralis.ꝭ.de reg.iu.ſm Joh.an. et talis eſt inhabilis ad aliud conſimile obtinendū. vt hic.facit.c.is cui.ꝭ.de preben. etſi conferatur ei aliud ſimile non tenet collatio.vt hic in fi.patet.tamen per acceptationem vltimi non perdit priora.niſi poſſeſſionem vltimi apprehendat.quia hec facit priora vacare ne ſtultus ſit melioris conditõnis ꝙ̃ peritus.vt in.c.eum qui.ꝭ.de preb. Ubi autem habenti vnicum curatum tm̃. confertur aliud ſimile valet collatio ſecundi.ſed ex quo habet poſſeſſionē ſecundi aut per eum ſtat quo minus habeat.tunc vacat primū.ita loquitur.c.de multa.de prebē.niſi habeat diſpenſationem ſuper vtroq; retinendo vt ibi.et in.c.non poteſt.ꝭ.de preb Ita et in caſu noſtro ſi diſpenſatõ ad hoc vltimū retinendum iuuaret. poſſet retineri cum prioribus.et valet collatio vt ſi forte habuit duo.et diſpēſatio concedit de tribus.aut diſpenſatio hab; ꝙ poſſit recipere et retinere plura curata bn̄ficia aut dignitates vſq; ad certam ſummā. et conſtat ꝙ priora obtenta ſe ad illam ſummam non extendunt.ſm Franciſ. Joh.and et Dom

Quia pleriq; prelati nimia temēritate ducti. ſubditis ſuis interdicunt.ne inquiſitoribus ad corrigēdū et reformandum ad eorum loca venientibus ſtatum eorundem locorum. perſonarum.aut rerum exponāt.eoſq; ad id celandum penis.iuramentis aut promiſſionibus aſtringunt. Ideo papa cupiens malicie dictoꝝ prelatorum obuiare.predicta ꝑ prelatos fieri de cetero inhibet. etſi contrarium factum fuerit. illud nullum decernit. nec aliquem iuramentis.promiſſionibus.aut penis predictis vult aſtrīgi. Imo preſumptores ꝑ̄dictos vult ꝑ ipſos inquiſitores pena condigna caſtigari. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cõcluſio Non valet iuramentum de celanda veritate ſi a iudice inquiratur preſtitum. Probatur hic in tex. Nam iuramentum non debet eſſe vinculum iniquitatis.c.i.s̃.eo.li. de conſuetudine.facit regula Non eſt obligatorium.ꝭ.de regu.iu. Iſti enim ſubditi erant aſtricti iuramento ꝑ ſu os prelatos immediatos ad nō ꝓpalandum iudici veritatem quod eſt prohibitum vt in.c.i. de crimi. fal. Unde ſi aliquis votum feciſſet ꝙ nollet iurare. nihilominus ſi ſit infamatus cogitur per iuramētuʒ ſe purgare. etſi productus ſit in teſtem ſuper contractu iurabit veritatem dicere. quia ī dicto voto auctoritas ſupioris intelligitur excepta. c. venientes. de iureiuran. Ita tenuit Bar. brixi. in. q. dñicali. xxxix. Si autem quis faceret pactum aut iuramentum de nō accuſando aliquem. valʒ bñ iuramentum aut pactum ad precludendum parteʒ accuſare volentem vt probatur in c. veniens de accuſa. ſupra. ⁊. c. quē admodum. ſupra de iureiuran. De materia inquiſitorum qualiter debent procedere. tractat hic Arch. Et qualiter recipient iuramenta a viſitatis habetˀ i. c. cū dilecti. ſupra de accuſat. et aliquid dicam in. c. i. et. ij. ⁊. de accuſa.

v t litigatores releuētur a laboribus et expenſis. ſtatuit papa ne Archiepus cauſas appellationum vel iure metropolitico ad eum deuolutas alibi ꝙ̄ in ſua propria ciuitate vel dioceſi. vel vnde ad ipſum deuoluuntur audiat vl' cōmittat audiendas niſi aliud de conſuetudine habeat. Hoc dicit.

Ex tex. elicitˀ tal' ꝯclo Ubi iure metropolitico ſpectat ad Archiepꝫ de cauſis ſubditoruʒ ſuffraganei cognitio. illas tractabit aut committet. non alibi ꝙ̄ i aliquo loco hic expreſſo. Probatur hic in tex. et dic illud veruʒ niſi aliud ſibi tribuat conſuetudo que dat iuriſdictionem. etiam quoad locum vbi exerceri debet vt hic probatur. Et talis conſuetudo debet eē preſcripta ſpacio. xl. annorū ſm glo. iij. hic. Jo. mo. et Arch. q̄a eſt contra ius expreſſum. per nō. in. c. fi. ſupra. eo. li. de conſue. Item limita tex. et concluſionem niſi de ꝯſenſu partiuʒ extra loca hic poſita. archieps cauſam audiat cōmittat quia id poteſt dūmodo etiam accedat conſenſus iudicis illius loci ſʒ glo. ij. hic. et glo. penul. Et dicit archidia. ꝙ ſufficit tacitus conſenſus partium. Si ergo Archieps ꝯmittit alibi. ⁊ partes non contradicūt et procedatur valet proceſſus dūmodo patiatur ille qui preeſt iuriſdictioni loci ſm Genf. Ratio autē huius ꝯcluſionis patet ex prin. tex quia Iudex ad hoc intēdere debʒ vt partes releuentur a laboribus ⁊ expenſis. ad quod allegatur tex. et concor. ſunt in gl. ij. in prin. Et q̄n do cognoſcit archieps iure metropolitico de cauſa. vide hic in glo. iiij. ex qua nō et tene ꝙ iura loquētia de delegato aplice ſedis etiam locum habent ſi a Iure cōmuni facta ſit delegatio talis. et in hoc extenditur. c. ſtatutum. ſupra eo. li. de Rep. ſm Dom.

I Epiſcopᵒ ſuam dioceſin per alium viſitat vbi de iure id poteſt.tūc debet ipſe prouidere viſitanti de neceſſarijs. viſitati autez prouidebunt ei de expēſis. Qui enim ſeminant ſpiritualia recipere debent tempoꝛalia.ipſe tamen epiſcopus quando perſonaliter nō viſitat.nihil omnino a viſitatis exigere poteſt aut debet. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Epiſcopi ſingulis annis ſuas dioceſes perſonaliter viſitare debent. niſi eos neceſſitas excuſet.vt per alios id facere valeant. Probatur hic in principio tex. iūcta glo.ij.que etiam oſtēdit quotiens permittitur Epō viſitare dioceſim vt patz in ea.Et ille per quē epſ impeditus viſitare vult. debz eſſe idoneus.potens in ſermone et opere ſz quod traditur in.c.inter cetera.ſupꝛa eo.ti.et in.c. Epm .x. q.i.Etſi in aliquo delinquat Epſ tenetur ſm Archi.ar.l.i.ff.de inſtito.Et idem intellige in Archiepō viſitante prouintiam ſuaz ſm formam.c.romana.§.de cenſi. Et idez etiam in quolibet alio inferioꝛe p̄lato ad quem de conſuetudine pertinet viſitatio.quia in omnibꝰ his locum habz hec ꝯclō.

Scdā con. Si hn̄s viſitare ſit impeditꝰ et committat alteri viſitationis officium.tenetur eidez de neceſſarijs prouidere preter expenſas victualium. Probatur hec concluſio hic in tex. Expenſas preſtant viſitati. Et ratio huius ponitur in tex. q̄a non eſt magnum ⁊c.vt in textu.Ex quo patet ꝙ pro adminiſtratione ſpiritualium licitum eſt recipere tēpoꝛalia.quod verum eſt in caſu ꝑmiſſo.vt hic in procuratione tempoꝛe viſitationis debita.que in victualibus tm̄ ſolui debet vt.§.de cē.ſi.c.i.ij.et iij.Ex quo arguit Archi. pro opi. Hugul.ix.q.i. nullus primas.vbi tenet ꝙ Epſ qui inuitatus vadit ad aliam dioceſim.ꝓ clericis oꝛdinādis eccleſijs. conſecrādis aut conſimilibus.debet habere expenſas.et alle.iura que habentur hic in fi.vlti.glo. Pro qua opi. optime facit tex.ſm Jo.an.de quibus neceſſarijs debz oꝛdinarijs viſitatoꝛ.ꝓuidere ei per quem viſitat vi.hic.in glo.verbi prouidere

Vltima conclu. Qui perſonaliter non viſitat ꝓcurationez verbi perſone ſue non habebit. Probatur hic in fin̄.tex. Et ratio dubitandi et decidendi ponitur hic in glo.fi.vt in ea

um epūs in q̄libet loco ſue dioceſ n̄ exempto iuriſdictōnem oꝛdinariā habeat p̄t etiā in eiſdē p ſe vl' aliū.ꝓ t̄bunali ſedē. cauſas ad foꝛum ſuum ſpectantes audire. perſonas eccleſiaſticas capere ⁊ incarcerare et omnia alia que ad ſuū officiū ꝑtinēt libē exercē. Hoc dic.

Prima ꝯ. Solꝰ epſ hz generalez in ſua dioceſi iuriſdictionem oꝛdinariam. Probatur hic in princi.iuncta glo.iij.que dicit ꝙ alij prelati ī parte dioceſis poſſūt habere iuriſdictionez vt in archidiacono.c.ſi. ſupꝛa de offic. archidiaconi. Hoc autem ꝯtingit dupliciter ſm Pau. Vno modo per modum accumulationis. et tunc locus eſt preuentioni vt ille qui p̄mo aditur poſſit cognoſcere.quo caſu etiam Ep̃us in eo loco poſſet officialem conſtituere Quandoqꝫ ex conſuetudine. aut priuilegio alter habet iuriſdictionem in certo loco dioceſis.per modum preuentõnis aut prioritatis.vt ꝙ primo archidiaconus habeat adiri.ſc̄do Ep̃s.ſi archidiaconus negligens fuerit. quo caſu epiſcopus in ea dioceſis ſue parte officialeꝫ deputare non poſſet.ex quo ſpecialiter de iudice eſt prouiſum. et ſic intelligatur dictũ Archidiac. hic.et facit.c.i.ſupra.eo.tit.et li.Et que ſit iuriſdictio ordinaria tradit hic Archidiac.et per glo. et doct. in.c.cũ ab eccleſiaruꝫ.e.t.ſ̃

Secũda ↄcluſio.

Epiſcopus ſeu alius.toti⁹ loci habens ordinariam iuriſdictionẽ.poteſt locare in qualibꝫ eius parte ſedem. Probatur hic in tex. et ſic facit tex.ꝙ ep̃s poſſit in camera ſua de cauſa cognoſcere ⁊ iudicare.q̄d probat tex. per illud diſtributiuuꝫ quolibet loco. et facit.c.qua fronte.ſupra de appella.cum ibi nõ. Et idem probat tex.in vicario aut officiali Ep̃i dum dicit tex.per ſe vel per alium.Etſi dicitur iudex ſedere debet in loco maiorum ſuorum per.l.fi.ff.de iuſti.et iu. Ergo non in q̄libet loco. Dic̄ Pe.de anc.poſt Hoſtieñ.in ſumma de feu ꝟ apud quem.ꝙ locus maiorũ dicitur dũmodo nõ ſit extra territorium. Si tamẽ iudex ſimpliciter citaret quẽ intelligitur citatus ad locum vbi ſolitum eſt tribunal illius iudicis ſeruari.de quo in dicta.l.fi.et.l.cuꝫ ſententiam.C.de ſen.et interlocutionibus om.iud̄

Tertia ↄ.

Non poteſt tñ epiſcopus cathedram tribunaleꝫ perpetuo aut ad longuꝫ tempus transferre aut conſtituere alias q̄ apud ſuam eccleſiam principalem. Probatur h̄ concluſio in.c.placuit.i⁹.vij.q.i.ibi de hoc eſt caſus. Idem ſi vellet epiſcopus ꝙ cathedra intitularetur in alio loco q̄ȝ in eccleſia ĩ qua p̄mo inſtituta eſt. ⁊ ita poteſt ſc̄do intelligi dictum.c.placuit. Ad tempus tñ p̄t ep̃s apud aliam eccleſiaꝫ ſue dioceſis . non exemptam tñ.collocare tribunal ꝓ cauſis cognoſcendis. Ita ꝓcedit iſte tex. et id nunc videmus Colonie factum

Ultima ↄ.

Ep̃s p̄t clericuꝫ delinquentẽ capere ac carceri deputare Probat̃ h̄ in tex.et in.c.ſi clericos ꝟ.de ſen.ex.e.li. Intellige ꝙ hoc p̄t ꝑ man⁹ alioꝝ.non enĩ debet man⁹ ſuas inijcẽ in aliquẽ vt h̄ in gl.v̄bi cape. An aũt laicũ delinquentẽ poſſit cape ſi crimẽ ſit eccaſticũ. Aliq dicũt ꝙ nõ.qꝛ tex.h̄ in ea p̄te q̃ loqtur de captura reſtringit ſe ad clericos. Sꝫ Dom̃.tenet ꝙ ep̃s id p̄t. Nã in crimine heref id facit.cle.i. de hęti. Itẽ et ꝓ crimine ſacrilegij. xxvi.q.v.ꝟ idoloꝝ ⁊ ibi gl.id tenet Itẽ et ꝓ crimine ſacrilegij.xxiiij.q. iiij.attendendum . Et ꝓ ſtupro vt in.c.i.d̄ adul. Nec ob.c.cũ C laic⁹ ꝟ.de fo.ↄ.⁊ ſilia iura q̃ dicũt laicũ debẽ excõicari ꝙ illa iura ñ negãt qn ⁊ poſſꝫ capi.qnimo id ↄceſſũ inueniẽ vt in iurib⁹ all'. Ex tex.nõ ꝙ loc⁹ exempt⁹ dĩ eẽ de dioceſi.alr̄ enĩ tex.fruſtra dicẽt nõ exempto.d̄ q̃ glo.in cle.frequẽs.de exceſſ.p̄l.⁊ gl.in.c.abbatẽ.ꝟ.de ſꝑp.et cle.i.de fo. ↄpe.

Quãuis ſuper ceſſationib⁹ a diuinis plura ſint ſtatuta. ne tamen de cetero fiant irrationabiliter ſtatuit papa ne Capl'm aut conuentus alicuius eccleſie ſecularis aut regularis ꝓcedat ad ceſſatõnem diuinorum niſi vocatis abſẽtibus eodem modo acſi immineret negociũ electionis habeatur ꝙ diligens deliberatõ ⁊ requiratur ille. propter cuius iniuriam vel offenſam indicenda videtur ceſſatio. ꝙ emendam preſtet quod ſi fecerit aut per requirẽtes quo minus ſatiſfactio fiat ſteterit. nullatenus ad ceſſationeꝫ procedatur. Si autem predictis obſeruatꝭ. ad ceſſationeꝫ procedatur. tunc infra menſem pars vtraqꝫ niſi interueniat concordia iter arripiant ꝑ ſe aut ꝑ ꝓcuratores ſufficienter inſtructos ad ſedem apl'icam veniendi. et q̃ncito poterunt ſe eidem rep̄ſentent. vt ſic per papaꝫ aut in partiuꝫ preſentia. aut in alteri⁹ partis contumacia cauſa cognita pars q̃ culpabilis fuerit repta cognoſcat. docente pena quantum exceſſerit. qui ceſſationi irrationabiliter facte cauſam dederit. aut ſine rationabili ⁊ manifeſta cauſa ceſſauerit Parte autem ceſſante a diuinis. ꝓdicta omnia et ſingula non ſeruante. ceſſatio in eccleſia non ſeruetur. ſed licite ĩ eccleſia vt prius celebretur. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cõcluſio Ad hoc ꝙ ceſſatio a diuinis dicatur canonice indicta. decem ſũt neceſſaria Probatur hec concluſio hic in tex. iuncto .c. ſi canonici. ſupra eo. ⁊ enumerat hic glo. fi. Et ſi hec non ſint obſeruata. dicit Arch. ꝙ ceſſatio non eſt ſeruanda adeo ꝙ nec indicẽtes eã. tenentur obſeruare eam Imo ſi voluerint ceſſare poſſunt per ſuperiorem compelli ad celebrandum ⁊ cantandũ. et ſequuntur doc. Et eſt hec forma etiam obſeruanda. quando Canonici ceſſare volunt nõ auctoritate propria. ſed mãdato ſuperioris ceſſare mandantis. quia ĩ mãdato prelati de ceſſando intelligit̃ excepta h̄ auctoritas. ⁊ forma data per papam. arg. c. venientes. de iureiuran. pro quo etiam facit tex hic aliquatenus attentetur. et ſic ꝓhibet quomodocunqꝫ ceſſare pretermiſſa hac forma. Qđ veruꝫ niſi ſuperior mandet. ꝙ Canonici obſeruent ceſſationem quam ipſe indixit. quia cum mandatuꝫ illud tẽdat ad executionem ceſſationis iã poſite. non habet locuꝫ iſtud. c. qđ quitur q̃ndo canonici volunt ſuo iure ceſſare. quod quia penale eſt. non eſt extendendum. c. ſtatutum. ſupra eo. li. de elec. Et idem etiam in ceſſatõnibus que fiunt ex diſpoſitione ſtatutorum prouincialium quia non habet locum hec forma. quia verba huius decretalis illis ceſſationibus non aptantur. pro q° cle. i. verſi. ꝙ interdictis. de ſent. ex. ſm Dom. Genſ. Io. de ſautu. poſt Archidiaconũ.

Reſenti prohibetur edicto. ne epiſcopus aut ſuperior vel abbas aut quilibꝫ p̄latus regularis aut ſecularis vel perſona eccleſiaſtica vacantium dignitatum. prioratuum. aut eccleſiaruꝫ ſibi ſubiectarum. quarum preſentationeꝫ ordinationem vel cuſtodiam habet. bona a morientibus rectoribus aut prelatis dimiſſa occupet. aut in vſus ſuos conuertat. quia debent in vtilitatem eccleſiarum expendi. aut futuris ſucceſſoribus reſeruari. niſi aliud ei competat ex priuilegio. conſuetudine legitime preſcripta. aut alia rationabili cauſa. epī et ſuperiores contrariuꝫ facientes ab ingreſſu eccleſie Ceteri ab officio et beneficio eo ipſo donec reſtitutionem fecerint ſunt ſuſpēſi. Porro ſi ex priuilegio. conſuetudine preſcripta. aut alia rationabili cauſa. alicui predictorum debeantur dicta bona. tunc illa ſolum debentur eidem. que ſuperſunt ſolutis debitis ſi que ſint. et his que pro ſeruitoribꝰ et miniſtris ſunt neceſſaria. et alijs oneribus vſqꝫ ad nouos fructus Non vult tamen papa per hanc conſtitutionem in aliquo derogare ei qđ ſtatutum eſt in. c. quia ſepe. ſ̄. eo. li. de electi. Hoc dicit vſqꝫ ad finē.

Ex tex. elicitur talis concluſio. Prima Prelatus nō debet occupare bona vacātis dignitatis vel eccleſie ſibi ſubiecte. niſi aliud ſibi competat de priuilegio. ſtatuto aut contraria conſuetudine. Probatur hec concluſio hic in tex. Nam huiuſmodi bona debent in ipſius dignitatis vel eccleſie vtilitatem cōuerti. aut futuro ſucceſſori reſeruari. vt h̄ et in. c. quia ſepe. ſupra eo. li. de elec. et hoc per iconomū eccleſie fiet. Aut ꝑ eum qui habet cuſtodiam ipſius. vt hic in glo. verbi reſeruari. in princip. Etſi eccleſia iconomum nō habeat. ep̄s eum dabit ſm̄ Arch. alleg. c. cum vos. ſupra eo. tit. Quod verum dicit Paul. ſi in eccleſia non eſſet Capl'm. quia ſi ſic. tunc ad Capl'm iſtud ſpectat. vt notant doct. in. c. vno. vt eccleſiaſti. benefici. Et ex alia parte patꝫ ꝙ licet conſuetudo. priuilegium. aut ſtatutum hic reſeruentur. tamen aliud ē in caſu. c. quia ſepe. ſupra eo. li. de elec vbi iſta reprobantur vt patet hic in glo. fiñ. Et ratio diuerſitatis eſt quia ibi leditur caput per mēbra. hic econtra. et leſio capitis eſt grauior. c. qualiter et quando. ij. de accuſa. ſupra ſꝫ Jo. mo. Item quia ſi Canonici eccleſie poſſent habere bona obueniētia ex conſuetudine. priuilegio aut ſtatuto. tardius eligerent cōtra quod voluit illa cōſtitutio prouidere. Hic autem non imminet tale periculuꝫ. ⁊ ſic debent hec iura intelligi. Et ī alio caſu loquitur hec decretalis. et in alio illa. vt hic probat tex. in fi.

Scdā concluſio.

In laico vſurpante bona eccleſie nō habet hec conſtitutio locum. ſed ſolū in prelato eccleſie bona dignitatum. aut eccleſiarum ſibi ſubiectarum. nō autem prebendarum bona occupante. Probatur hec concluſio hic in c. glo. iij. que dicit ꝙ pene in tex. hic poſite non poſſunt aptari ad laicos. Ideo de eis non loquitur tex. Item qñ prebendaꝝ alicuius eccleſie bona occupantur. non habet locuz hec cōstitutio. que loquit̄ cuz vacant dignitates. personatus. prioratus. aut ecclesie. sed in bonis prebendaꝝ seruat̄. c. relatum. ij. de testa.

Tertia ꝯ. Quāuis clericus possit libere testari de bonis proprijs adq̄sitis ex cognatorū successione. artificio. doctrina aut donatione. non tñ potest testari de fructibus adq̄sitis intuitu ecclesie si habeat beneficiū cū administratōe. Prima pars probat̄ i. c. quia nos. de testa. facit. c. Epi. de rebus. xij. q. i. Secūda pars probat̄ hic. in gl. verbi reseruari. Pro quo aduertēdū ꝙ ille dicit̄ habere beneficiū cū administratōne. qui habet beneficiuz q̄ntuncunqꝫ simplex in titulum. cui certa dos ē assignata. cum tunc dicat̄ habere illius dotis administrationē. et de fructib' illius beneficij testari nō potest de iure communi. vt in glo. alleg. Unde si Canonicus habet prebendam distinctam nō potest testari de fructib' illius prebende. cum tunc dicat̄ habere administrationē per. ō. dicta. Et pro isto est text. rotundus in. c. relatum. ij. de testa. Hoc tamen fallit in quattuor casibus. Primus si tantundem ꝯtulisset ecclesie de suo. vt in. ca. siquis q̄libet. xij. q. ij. Scđo fallit si essꝫ statutū aut consuetudo ecclesie. vt de talibus quis testari posset que valēt fm doc in. c. cum ex officijs. de testa. ō. qđ veꝝ in mobilibus et modicis fm Panor Quod et sentit hic Dom. duz dicit ꝙ istud ꝓcedit. nisi talis cōsuetudo aut statutū ecclesie esset onerosa vt in. c. i. de consue. Ualet etiaz consuetudo ꝙ quis testari possit de fructib' percipiendis post mortem ad annū fm Jo. an. in regula Nemo potest. j. de regu. iuris. in mercuria. ꝛ talis consuetudo potius preiudicat successori. q̄z ecclesie. Tertio fallit si intuitu elemosyne velit legare. quod potest in egritudie constitutus. c. ad hec. ꝛ c. relatum. ij. §. licz. de testa. ō. Quarto fallit si vult remunerare seruitia recepta a consanguineis. aut extraneis vt in. c. relatuz alleg. et Panor. in d. c. cū in officijs

Quarta con. Clericus simplicit̄ et personaliter beneficiatus. potest testari de illi' beneficij fructib'. Ratio. quia facit illos fructus suos. vt dicit hic glo. in verbo reseruari. nam tunc tales fructus sibi concedunt̄. ratione stipēdij personalis. Ex quo sequitur ꝙ Canonicus potest testari de quotidianis distributionibus. quia ille dātur propter stipendiū personale et ꝓ labore diurno vt. j. de cle. non resid. c. vno. et ita tenet etiā Guil. in extrauagañ Jo. xxij. suscepti. super verbo consueuit. et in cle. si. de preben. super verbo prebendam. Non potest autē clericus testari de fructib' prebende sue. si habet prebendam non distinctā in ecclesia. Sed omnia veniunt in ꝯmuni. et postea distribuit̄ singulariter cuilibet portio loco prebende quia ille portiones que dant̄ in ecclesijs nō numeratis. loco prebende succedunt. et de eis iudicatur sicut de prebenda vt notat Innoc. in. c. dilectus. de prebē. modo surrogatum. loco alterius illi' nature censetur. c. ecclesia. vt lite pendente. ō. De materia vide ꝑ doct. maxime Panor. in d. c. cum in officijs. et in. c. relatum. ij. ꝛ in. c. requisisti. supra de testa. et h̄ per Dom

De maioritate ꝛ obedientia

Piſcopali ſede vacante poteſt Capitulū ſeu ille ad quem tunc epālis iuriſdictio pertinet abſoluere oēs excōicatos a iure. aut ab homine. quos abſoluē poſſit epus ſi viueret niſi a papa. tali. abſolutio ſit interdicta Hoc dicit

Ex tex. elicit̄ talis ꝯcluſio Uacante ſede pōt ille ad quem tunc ſpectat iuriſdictio epi abſoluere excōicatos a iure aut homine quos abſoluere potuiſſet Eps tpe vite. Probat̄ hic in text. Quod verū ſiue iuriſdictio ſpectet ad Capl'm quia tunc Capl'm abſoluit vt hic. ſiue ſpectet ad alium ex ſpēali ꝓuiſione ſuperioris aut Capli vt hic in glo. ij. aut etiam ex ꝯſuetudine aut priuilegio. Un̄ ſi cū archidia. ſe. va. in ſuo archidiaconatu iuriſdictionē epālem exercet. etiam abſoluit excōicatos q̄s eps abſoluere poſſet ſm Jo. mo. Un̄ ptz q abſoluere quē ab excōicatōne ē iuriſdictionis. non aūt ordinis. qd̄ probat hic tex. Et facit q preſbyter hn̄s poteſtatem abſoluēdi in caſib' epālibus peccatores. non p̄t abſoluere excōicatos a iure aut homie. quos eps abſoluē poſſet. quia abſolutio ab excōicatione eſt fori contentioſi et poteſtatis iuriſdictōnalis. non aūt ordinis aut fori penitentialis vt hic probatur. Et ea que hic dicunt̄ de epo ⁊ eccā cathedrāli etiam locū hn̄t in inferiori eccleſia collegiata. cui' prelatus poteſt excōicare et abſoluere. q̄a eadem eſt ratio in illis. ergo et idem ius. arg. c. tranſlato. s̄. de conſtitu. ſm Pau. ⁊ Dom̄. Et plures caſus in quibus Capl'm ſuccedit epo vacante ſede ſm iura. ⁊ plures caſus in quibus non ſuccedit. ⁊ plures caſus de quib' dubitat̄ an ſuccedat hic ponit Jo. an in nouel. et latius per Dom̄. Et limita ꝯcluſionez ꝓcedere niſi a ſede aplica inēdicta ſit poteſtas abſoluēdi habenti iuriſdictionem epi vt hic in fi. tex. qd̄ intellige ſm Jo. mo. cū expreſſe interdicit̄ per ſedem aplicaz. aut tacite per commiſſionem alteri factam ſm formam. c. is cui. eo. li. de elect.

De pactis

actū quod religioſi faciūt cū rectoribus parochialium eccleſiarum. ne ipſorum ꝑrochianos aliquos recipiāt ad ſepulturam eccleſiaſticam tenentur obſeruare q̄uis libera ſepultura ſit eis cōceſſa ab ap. ſe. et aliqui eligant apud eos ſepeliri. quia pacto tali. huiuſmodi priuilegio intelliguntur renunciare. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Liberam ſepulturam habz eccleſia a iure cōmuni. ex cōceſſione epiſcopi. aut a papa. patet hec concluſio Nā de iure communi que licet eccīa parochial' habet ius cimiterij et his funerandi eos. qui ſunt in parochia ſua. prout nō. arch. xiij. q. i. eccleſias. ⁊ ibi eſt expreſſum ſm Lapum et in. c. in nr̄a. de ſepul. et tenet glo. ij. i cle. dudum. §. huiuſmodi de ſepult. Capelle aūt in ciuitatib' et caſtris non hn̄t ſepulturam de iure cōmuni xvij. q. iiij. c. quiſq̄s verſi. capelle. nec alie eccleſie qb' epi n̄ aſſignauerūt cimiteriū. qd̄ ꝑ epz dz aſſignari vt i. c. nemo ꝺ ꝯſe. di. i. nec eē mōſteria r̄ligioſoꝝ popu ſum nō habentium. Unde iſtis locis poſſunt Epi locorum concedere liberam ſepulturā. Ita tenet ↄſuetudo. et notat Jo.an.in.c.certificari.de ſepul .ſ.arg.c.ad apl'ice.de dona.ſ.et.c.bone rei.xij.q.ij. Papa aūt generale p̄uilegiū dat de libera ſepultura ꝑ totuꝫ orbem.et null⁹ inferior.vt in clem.dudū ꝙ hmōi.de ſepul.

Scdā ↄ. Habētes liberā ſepulturā p̄nt eidem renūciare in totū.aut diminuere eaꝫ ꝑ pactū. Probat̄ hec ↄcl'o hic in tex. qui duplicē hꝫ intellectū. Unū ꝙ pactū fuit factū cū habentib⁹ ſepulturā liberaꝫ in genere ꝙ nullos recipient. Alius intellect⁹ eſt ꝙ pactū fuit fcm ſolū de parochianis paciſcentis. aut de maſculis. aut de hōibus certe agnationis. Sꝫm primū intellectū ꝑ pactū ius ſepulture in totuꝫ tollit̄ et renūciat̄ in totū ei. ſm aliū intellectum diminuit̄. Et rō dubitādi et decidendi pꝫ hic in gl.verbi libera. Et qđ ħ de religioſis dicit̄.intellige etiā in ſeculari ecc̄a cum qua fieret tale pactū ꝙ eadē rō et idem ius eſt vtrobiq ſꝫ Arch.ar.c.tranſlato.de ↄſtitu.ſ. Nec poſſet mōſteriū petere reſtōnem i integrū ↄ̄ iſtud pactū ſm eundē.ꝙ cenſet roboratū p̄ncipis aut legis auctē. ar.l.i.C.de his qui ve.eta.impe. Etſi dicat̄ Libera ſepultura nō p̄t ſeruitutem debere.vt i.l.caueri.ff. ↄmunia p̄dio. Dicit Jo.mō.veꝝ eſt priuato ne id qđ diuini iuris eſt fiat priuatorū. ↄ̄.c.mancipia.de re.ꝑmut.tn̄ libera ſepultura.aut cimiteriuꝫ p̄t debere ſeruitutez alteri ecc̄e aut cimiterio.ſicut vna ecc̄a pōt alteri eſſe ſubiecta.c.q̄relam.de elec.c.ad audientiā.de eccl.eđ cū ſilibus.

Ultima ↄ. Valet pactuꝫ ſoli⁹ parochialis p̄ſbyteri licꝫ non interueniat auctoritas ordinarij. Probat̄ hic i tex. Qđ verū qn̄ per ipſū adquirit̄ eccleſie parochiali.vt hic.non aūt valeret vt damnificaret̄ aut obligaret̄ ecc̄ia. niſi interueniat auctoritas ordinarij vt in.c.ſtatuim⁹.c.de cetero.et.c.veniens.ſ.de tranſac. Simile habet̄ in.l.nō eo minus.C.de ꝓcurat. ꝙ valet ſn̄ia ꝓ minore lata ſine auctoritate curatoris.non aūt contra eū lata.ſm Jo.an.et Dom.

Uamuis pactum quod facit pater cuꝫ filia deſponſata vt ſit de dote contēta et nullū habeat regreſſū ad bona paterna.ſit a iure ciuili reprobatum. Si tn̄ iuramento ſit firmatū.eſt omnino obſeruandum. quia non vergit i eterne ſalutis diſpendiū.aut alteri⁹ detrimentū.hoc fallit ſi vi aut dolo fuiſſet iuramentum extortū Hoc dicit

Prima ↄ. Pactum de futura ſucceſſione ſiue ſit affirmatiuuꝫ.vtputa de ſuccedendo.ſiue negatiuū vt de non ſuccedendo.etiaꝫ lege ciuili eſt reprobatum. Probat̄ hic in tex. et in glo.iij. et iuribus in ea all'.et in.c.ij.de conc. preben.ſ.et ibi glo. Nam pactum affirmatiuū de ſuccedendo aufert liberam teſtamenti factionem.et per ipm datur occaſio captande mortis Jdo tanq̄ odioſum et plenum triſtiſſimi et periculoſiſſimi euētus eſt reprobatum.vt in.l.fi.C.de pact. Pactum vero negatiuum de non ſuccedendo patri.ideo eſt reprobatum. ne filia aut filius retrahatur ab obſequio paterno.et reuerentia parentum. vidēs ſe a ſucceſſione parentū excluſam. Naꝫ ꝓpt̄ ſpeꝫ ſucceſſionis ad maiorē reuerētiā tenent̄.ꝓ q̄.l.vtrū. ff.de ver.ob.

valet tñ bñ pactū a patre factuz.ne ipē ſuccedat filio.vt in.l.i.§.ſi vel parēs.ff.ſi qs a paren.manu .fuerit.q̄uis ecōtra nō valeat.cui⁹ rōnem ponit hic.g.iiij.

Secūda con. Quāuis negatiuū pactū de non ſuccedēdo nō teneat.iuramento tñ ſupueniente firmatur.Aliud eſt in affirmatiuo de ſuccedēdo facto.quia illud nec iuramēto validat̄.Prima ps ꝓbat̄ hic i tex.iūc.g.vbi ſuari debit.q̄ eē ponit rōnē dubitādi . Rō aūt decidendi i cōtrariū eſt.quia licet ꝓhibita a lege ꝓpter ſui turpitudinē.vt q̄ de ſui natura ſunt turpia et ꝯtra bonos mores naturales non pñt firmari iuramēto ſupueniēte.p.l.nō dubiū.C.d legi.et.c.ñ ē obligatoriū.ꝭ.de re.iur. Tñ ꝓhibita a lege in fauorē aut ꝑuilegiū certe ꝑſone ꝑncipalit̄ bñ firmant̄ p iuramentū ſupueniens.vt h ꝓbat̄. Nā pactū de nō ſuccedēdo ē reprobatū a lege.nō q̄ ꝯtra bonos mores aut malū de ſui natura.ſʒ in fauorē ipi⁹ volētis renūciare ſucceſſiōi.Jdō iuramēto ſupueniente tale pactū firmat̄.vt h ſile habet̄ in.c.cū ꝯtingat.s̄.de iu.iurā.et.c.lʒ.ꝭ.e.li.de iu.iuran. et in auc.ſacra pubeꝝ.C. ſi aduerſ⁹ ven.Scda ps ꝯclōnis ꝓbat̄.q̄ pactum de ſuccedēdo ingerit votū captande mortis et inuitat ad delinquēdū.et ſic ē ꝯ bonos mores eē naturales.et nō ſolū ciuiles in qb⁹ q̄libʒ.l.fūdat̄.ca.q̄ ꝯ.viij.diſ.Jdō iuramētū tale pactū nō firmat.p.l, fi.C.de pac.et regulā nō ē obligatoriū.ꝭ.de re.iur .Et idō ſi filia iuraret ñ petē alimēta a patre ⁊ poſtea vergeret ad iopiā.nō ligaret iuramētū rōne iā dcā.nā tale iuramētū ē ꝯ ius naturale.ꝭ.diſ.c.ius naturale.⁊ inſti. de iu.na.gen.⁊ ci.§.pmo.et tʒ ſpe.ti. q̄ ſi.ſc legi.verſ.ſed pone quidam

Tertia con. Etiaʒ hēs iurātis nō ſuccedē repellitur a ſucceſſiōe .iuramētū tñ vi vel dolo ꝑſtitū aut redūdās in alteri⁹ detimētū non obligat aliquē.vel etiāſi vergat i diſpēdiuʒ aīe.Pria ps ꝓbat̄.q̄ hēdes tenēt ſeruare pacta valida ſuoꝝ ꝑdeceſſoꝝ ꝓbat̄.s̄.c.pxi.et.ꝭ.c.px.et ꝓbat hic tex.faciēdo pūctū p⁹ verbū eaꝝ ⁊ ſic ſeqt̄ oīo.i.eē ab hēdib⁹ ſʒ do.lʒ pau. teneat ꝯ̄riū p hūc tex.faciēdo punctū p⁹ verbū fuerit.q̄ tūc ſeqt̄ ab eadē q̄ dicēt aliud i hēdib⁹.ſʒ pmū eſt vei⁹ Nec ob.q̄ iuramētū ē ꝑſōle ar. c.veritat̄.de iu.iurā.q̄ dic veꝝ ē q̄ iſtō iuramētū ñ aſtrigit hēdē ad ꝑiuriū tñ bñ aſtringūtur ſuare pactuʒ iuramēto firmatū qd iuramētū dat robur pacto vt ñ ſolū ꝑiudicʒ paciſcēti.ſʒ eē hēdi.d q̄ h lati⁹ Do.Scda ps ꝓbat̄ h i fi.tex.Ex q̄ patēt q̄ttuor caſ⁹ i qb⁹ iurās ñ obligat̄ ſuare iuramētū . Prim⁹ ſi dolo ſit ꝑſtitū.ſecūd⁹ ſi vi vel metu ſit ꝑſtituʒ .q̄ illd nō obligat .de q̄ hic in.g.vbi.ñ vix de hoc dic vt nōt̄ i.c.verū.de iu.iu. s̄.q̄ cōis opi.ē q̄ tale iuramētū tʒ.ſʒ agit ad relaxationē .⁊ ſic obligat.ſʒ ꝑt peti abſolō.Terti⁹ caſ⁹ ē qñ vgit i diſpēdiū ſalutis aīe.⁊ ſic iuramētū eē qd ſñ pcco veniali ñ pt ſuari.ñ ē obſeruandū ſm arch.qd tʒ.g.iij.c.ſi aliqd.xxij.q.ij.nā vbi tex.in.c.ſi vēo de iur.iu.dixit interituʒ ſalutis eēne qd verbū interit⁹ ſonat i mortē ibi hic tex.dic.diſpendium.qd ſonat in dānū eē paruū .Quartus ē qñ iuramētū vergit in diſpēdiuʒ alteri⁹.qd intellige ꝑncipalit̄.vt in.g.fi.

Alia ex eo ꝙ predicatores minores et mendicantes non obſeruant pacta cum prelatis. capitulis .et rectoribus eccleſiarum inita. plurimum ipſorum detrahitur fame. ac diuerſa inſurgunt ſcandala. Ideo ſtatuit papa ꝙ compoſitiones et pacta inita cum rectoribus parochialium eccleſiarū ſuper iuribus parochialibus aut alijs quib⁹cunq; articulis per dictorum fratꝝ priores ꝯuentuales aut gardianos de conſilio et aſſenſu ſuorum cōuentuū inuiolabiliter obſeruent̄. dum tn̄ alias ſint licita et honeſta. nō obſtante ꝙ a ſede apoſtolica aut a generalibus. ꝓuincialibus. aut miniſtris eorū non ſint approbata Hoc dicit

Prima con Priores et gardiani fratruȝ mendicantium poſſunt cū conſilio et aſſenſu ſuorum fratrū facere pacta licita ad obligandum perpetuo conuentum. Probatur h̄ in tex. Et ſic talia pacta ſunt realia et etiam per ſucceſſores ſuos obſeruanda q̄uis non interuenit auctoritas prouincialis aut generalis ordinis. vt hic probatur. et .c.j.ſ.eod̄. Et rō huius ſm Domi. et Imo. eſt quia tales fratres debēt in ſuis actibus vti puritate .nec debent aliq̄s decipere. Et ſi dicatur. iſti nihil poſſunt poſſidere vt in.c.vno .ī.de reli. domi. ſuper quo igitur paciſcerent̄? Dic ſm Pe.de anco. ꝙ licȝ non poſſūt bona poſſidere .tamē quedā iura ſunt eis reſeruata. per cle .duduȝ. de ſepultu. puta ius funerandi. ꝯfeſſiones audiendi. et recipiendi ad diuina oblationes .et ſimilia. Et ſuper iſtis poſſunt pacta facere et valent. vt hic et in.c.j.ſ.eo. Et ex hoc infert ꝙ forte ſuper iſtis poterunt in iudicio experiri. vel ſalteȝ officium iudicis implorare ſuꝑ reſeruatis in all̄t. cle. dudū. ⁊ cle. exiui. de ver. ſigni. ad hoc qd̄ nōt Bar. i. l. ſeru⁹. ff. d̄ ali. et ciba. le. Poſſūt etiā iſti fr̄es poſſidere modica mobilia et parua. quod verum preterq̄ in minoribus q̄ nullius rei poſſeſſioneȝ habere poſſūt quia bona que ipſi tenent ſpectant ad eccleſiam romanam .vt in.c.exijt .ī.de verbo. ſigni. et cle. exiui. § proinde. e. ti. Dicit tamen hic Joh. and. ꝙ hodie Jo. xxij. in extrauagāti ad cōditorē. renunciauit illi dominio qd̄ verum dicit Imo. de ſpeciali dn̄io generali tn̄ non renunciauit qd̄ habet ſuper eccleſias. c. ij. ī. de prebend̄.

Secūda con Non valet pacta iſtorum fratrum cum laicis inita ſine ſuperiorꝝ ipſorꝝ licētia. Hanc ꝯcluſionem tenet hic Imo. per tex. hic a contrario. tamen dicit ꝙ ratio hui⁹ c. concludit idem in laicis ſuper q̄ dicit cogitandum Dom. dicit poſſe diſtingui. quia aut pactum inducit alienationem iuriuȝ aut reꝝ. et nō valeat ſine licētia ſuperioris .per. c. ſine exceptione. xij. q. ij. aut vero ſolum modificat contractum inter ſe geſtum ⁊ tunc valet ꝑ rōnē hui⁹ tex.

Nota ex principio text⁹. ſm Domi. ꝙ appellatiōe domorum comprehendūtur etiam loca et habitationes fratrum qd̄ facit ad ſtatuta imponentia penaȝ cōburenti domum in ciuitate. vt etiaȝ includatur comburens habitationem fratrum ſm eum.

De procuratoribus

On idiſcrete iudex fecit qui laicuꝫ ꝓcuratorē ad agendū ⁊ defendendū in cā ſpūali admiſit. cuꝫ quilibꝫ admittat̄ ad iſtud officiuꝫ qui non ꝓhibetur. Et licet ꝓcurator ad iudicia poſt litis conteſtationē poſſit alium ſubſtituere procuratoreꝫ. Tn̄ ante litis ꝯteſtationem id non pt̄. niſi ſit datꝰ in rem ſuam. aut a domino habeat mandatū ſubſtituendi aliuꝫ. ꝓcurator ad negotia pt̄ libere aliuꝫ qn̄cūqꝫ ſubſtituere. Hoc dicit. et tres ꝯtinet partes prout ſunt tria dicta ſm̄ Domin̄.

Prima con. Laicus pt̄ in ſpiritualibus cauſis alieno noīe et ꝓcuratorio nomine īteruenire. ꝙuis ſuo nomine nō poſſet ſpūalia poſſidere aut tractare. Probatur hec cōcluſio in pn̄. huiꝰ tex. iūcta. gl. verbi. ſpūalibus. Et rō dubitandi erat vt tangit eadē. g. nō. Ber. in. c. aplice. ꝺ excep. vbi dixit. ꝙ non poſſet quis agere pro ſe aut pro alio pro eo qꝺ poſſidere non pt̄. Rō aūt decidendi in ꝯtrarium pꝫ ex tex. quia edictū de procuratore eſt ꝓhibitoriū. vt hic. et. ff. de ꝓcu. l. mutꝰ. §. i. mō laicꝰ non ꝓhibetur eē procurator in ſpūalibꝰ aliq̄ iure. igit̄ admittitur. Ad nō. tn̄ Ber. dicit Pau. diſtinguēdo aut laicus tractat cām ſpūaleꝫ deducēdo illā ꝺ non eſſe ad eē. vt ſi ꝯſtituatur ꝓcurator ad eligendum. et illud nō pt̄ laicꝰ. Ita intelligit̄. g. Ber. Aut tractatur de negotio ſpūali et eiꝰ effectu. an valeat aut non. et ſic id pōt noīe alieno. vt hic. Vn̄ pt̄ eē aſſeſſor in cā in q̄ tractatur de valore electionis. Item pt̄ acceptare bn̄ficiū nomine alterius vt procurator. vt nō. Jo. an. in. c. accedens. ꝺ. de ꝓbend. ꝙ tunc ip̄e non deducit actuꝫ de nō eē ad eſſe. ſꝫ prelatꝰ conferens bn̄ficiuꝫ de q̄ plenꝰ hic ꝑ Domi.

Secūda con. Procurator pꝰ litis ꝯteſtationē ꝑ ſe factā pt̄ aliū ꝓcuratorē ꝯſtituē. ꝙ tūc ē effectꝰ dn̄s litis. an̄ litis ꝯteſtationē id nō pt̄ niſi in duobꝰ caſibꝰ. Probatur hic in verſi. licꝫ. Primꝰ caſꝰ eſt ſi ſit ꝯſtitutꝰ ꝓcurator in rē ſuā. vt ſi titulo donationis ceſſe ſūt ſibi actiones ꝑ. l. illaꝫ ſtilē. C. de dona. et hic in. g. verbi in rē. Idē in emptore noīs q̄ eſt procurator in rē ſuā ad exactionē debiti. l. penul. C. de hēdi. et ac. ven. Idē in venditore q̄ ꝯſtituit̄ ꝓcurator in cā euictiōis. ꝙ ꝯmodū ⁊ incōmodū ad eū ꝑtinet. Ideo in rem ſuaꝫ dicit̄ ꝯſtitutꝰ. l. i. §. in ꝓpria. ff. qn̄ appel. ſit. Ex parte rei aūt ꝯſtituit̄ ꝓcurator in rē ſuā ſi vendo alicui hēditatē in q̄ ſūt plures creditores. iuxta nō. in l. plantius. ff. e. ti. Et qn̄ cedo alicui actionē in iudicijs duplicibꝰ. ꝺ qbꝰ in. c. ex lrīs de ꝓba. Et aduerte ꝙ ꝓcurator in rē ſuā ꝯſtitutꝰ nō dicitur ꝓprie ꝓcurator inſpecto finali ꝯmodo. ꝙ dn̄s eſt. ꝑ dictū §. in ꝓpria. Nā ꝓcurator eſt q̄ aliena negotia mandato dn̄i adminiſtrat. l. i. ff. de ꝓcu. Dicitur tn̄ improprie ꝓcurator. ſic̄ hō mortuꝰ hō dicit̄ inſpecto fundamento. videlꝫ quia ex ꝑſona et iure alteriꝰ ſe fūdat. nec finit̄ mādatum eiꝰ morte conſtituentis. de q̄ in. l. illā. hic alt. et. l. ſi quidem. C. de ac. et obli.et.c.ij.§.de alie.iudi.mu.cā fac. Scd̄s caſꝰ in quo an̄ litis ꝯteſtatione ꝓcurator pt̄ ſubſtituē.ē cuȝ ad id hȝ mandatū ſpēale. ad qd̄.g.in verbo ſubſtituēdi alr̄.et ſil̄e adducit in iudice.vt ī ea.Et dicit Pau.ꝙ ſi talˀ ſubſtitutꝰ litē eſt ꝯteſtatꝰ.pt̄ adhuc aliū ſubſtituē tāꝗ dn̄s litis. ſȝ illud non poſſȝ antea etiaȝ vigore mādati ſubſtitutiōis.ne ſit ire in infinitū. Et de iſto ē deci .rote.cxliij .Et qlit ꝓcurator pˀ litis ꝯteſtationē dicitur fieri dn̄s litis oſtēdit hic.g. verbi litis.ꝗ intelligit p litē inſtātiaȝ .vel ꝓprie ipam cām.ſed ꝑmā expoſitionē tenet Jo.de imo.Un̄ licȝ ꝓcurator litis ꝯteſtatꝰ in cā ꝑncipali poſſit in eadē inſtātia aliuȝ ſubſtituē.vt h̄ nō tn̄ pt̄ ſubſtituere ad inſtantiā appellatiōis.cū iſte ſint diuerſe inſtantie.c.in appellationis.§.de iura.ca.et .c.romana.§.de teſti.et iſte erat dn̄s litis.i.inſtātie ꝑncipalis cauſe factꝰ tn̄ p litis ꝯteſtationē.vt dicit.g.qd̄ ſequtur Oldrar.cōſilio.ccxlvi.

Tertia con. ꝓcurator ꝯſtitutꝰ pꝰ litis ꝯteſtationē p dn̄m factaȝ nō pt̄ ſubſtituē aliū ꝓcuratoreȝ . Probat̄ h̄ ꝯcluſio h̄ in tex.a ꝯtrario Nā tūc nō ē dn̄s litis .vt h̄ ꝓbat̄ .Et tȝ hic g.verbi ab eo.et ſeqt̄ Jmo.ꝛ Bar.ī l.nulla.C.e.ti.licet alij teneāt ꝯtrarium.vt nōtur in.l.nihil.C.e.

Ultima con. Procurator ad negotia cōſtitutꝰ pt̄ regulariter aliū ꝓcuratorē loco ſui dare. Probat̄ hic in fi.tex.iūcta.g.fi .Et rō diuerſitatis inť hūc et ꝓcuratoreȝ ad iudicia eſt.quia regulariť in negotiis non agiť de tā graui ꝑiudicio ſicť ī iudicijs ſm Do.ꝺ ꝗ h̄ plenꝰ p euȝ

Uáuis ante litis cōteſtationē pt̄ ꝓcurator libere reuocari a dn̄o.poſtea tn̄ dn̄s euȝ reuocare nō pt̄ ſine rōnabili cā eo inuito.Si tn̄ dn̄s timeat de ipiꝰ colluſiōe nō prohibeť eideȝ aſſiſtere in iudicio. Hoc dicit

Prima con. Dn̄s poteſt indiſtincte ꝓcuratoreȝ ab eo conſtitutū ante litis conteſtationem reuocare. Probat̄ hec cōcluſio in ꝑn.huiꝰ tex. qui tex. vtit̄ verbo libē.qd̄ denōt ꝙ an̄ litis conteſtationē pt̄ reuocari ꝓcurator pro volūtate dn̄i ſine cauſa ipm mouente. Alibi libē denōt.ꝙ nō eſt nēce licentiaȝ hr̄e.de ꝗ p.g.in cle.dudū.§.ſi vero.de ſepul.et ꝓcedit cōcluſio qn̄ dn̄s vult in totuȝ reuocare procuratorē.ſecꝰ ſi in parte tm̄ eū vellet reuocare.vtputa in vno iudicio.et in alio vult eū ꝑmanere.quia tūc procuratore inuito id non pt̄.et pt̄ procurator inſtantiam dn̄i arguere et reprobare .vt in.l.in cauſis.ff.e.Ex quo pȝ vnꝰ caſus in quo non pt̄ libere an̄ litē conteſtataȝ reuocari procurator. Alij notantur in.l.ꝗ omnia.ff.e.videlicȝ qn̄ eſſȝ datus in rem ſuam.talis eñ domino preferť l.procuratore.ff.e.ti. Secūdꝰ eſt qn̄ repetit a domino expenſas per eum in cā factas.quia tūc an̄ ſatiſfactionem dn̄s eum non pōt reuocare.l.ꝗ omnia.et.l.in cauſis.ff.e.Et ſm hec intelligendū eſt ꝑncipium tex.hic.ꝙ libere reuocari pt̄ procurator ante litē conteſtatā.id eſt non interueniente cauſe cognitione.de qua ſequiť in tex.an conſtitutus ſit inhabilis.an non .Aliqua tamen cognitio dȝ interuenire.an videlicȝ conſtituens reuocandi habeat ptātez ꝑ iura alle. ſm Joh.an. An autē reuocatio procuratoris debeat ꝑuenire ad notitiam iudicis vel aduerſarij per litteras reuocantis. iuxta .l. ſi procuratorem abſentez.ff.e.vi.h.g.in verbo reuocari.q̄ recitatis duab⁹ opinionib⁹ ponit diſtinctionē Hoſti.cū q̄ etiā trāſeunt hic doc. Quid de ꝓcuratore dato ad renūciādū beneficio q̄liter pt̄ reuocari.vid.in cle.vna.de renūcia. Itez de reuocatione ꝓcuratoris ad negotia.nōtur in.c.ex ꝑte decani.ē.de reſcp̄.

Secūda con. Nō pōt dn̄s p⁹ litis conteſtationē a ꝓcuratore factā ſine cā rōnabili reuocare ſuū ꝓcuratorē. Probatur hec ꝯcluſio in verſi. poſtea tn̄. Rō quia tūc eſt dn̄s litis fact⁹ procurator.vt.ſ.c.pri. Sūt aūt plures cauſe rōnabiles ad reuocationē ꝓcuratoris poſt litem ꝯteſtatā hic in tex.poſite. Prima eſt ſi ſuperueniant inimicitie etiā non capitales ſm.g.niſi dn̄s cauiſſet ꝓ ipo iudicatū ſolui.quia tunc ꝯpellitur ꝓcurator dn̄m defendere et litē proſeq. niſi interueniant capitales inimicitie ſm.g.hic in verbo inimicū.quā nō. Et q̄ dicantur inimicitie capitales. vid.g.i.c.cū oporteat.ď accu.⁊ glō. Inſti.de excu.tuto.in.§. Item ꝓpter et in.l.licꝫ pretor.ff.de arbitr. Scd̄a cā eſt ſi efficiatur ꝓcurator ſuſpect⁹ dn̄o.et illa ſuſpitio ꝓbatur ſm.g.h Et an ex hoc ſolum ꝙ ꝓcurator cōtradicit reuocatōi videaꝛ ſe ingerē debeat dici ſuſpect⁹.vi.in .g.verbi ſuſpectū.q̄ ſentit ꝙ ex hoc ſolū ꝙ procurator reſiſtit nō eſt ſuſpect⁹.vt ꝑpetuo remoueri ꝓpterea poſſit. Sꝫ ſi ſolus ꝯtradicit ⁊ non etiaꝫ aduerſari⁹ qui etiā pt̄ cōtradicē. quia ſua intereſt ne procurator iam informat⁹ reuocetur.l.q̄ omnia.ff.e. tūc ꝓcurator reſiſtens ſuſpect⁹ erit ꝙdiu cā reuocationis tractaꝛ .q̄ ſi probetur vera ꝑpetuo remouetur.alias gerit negotium ſuū.ſm Jaco.bu.in. d.l. q̄ omnia. Cautela eſt autē ꝙ ꝓcurator reſiſtēs proteſtetur ꝙ ꝯtradicit non vt contra dn̄i voluntatem ſe ingerat.ſed magis vt pudorez ſuū defendat. Ita docet iuriſconſultus in dicta.l.q̄ omnia . Alia cauſa ſi ingreditur procurator religionē intellige etiā non ꝓfitendo ſm.g.hic.et placꝫ Pau.h.quia et alia exempla hic poſita loquūtur ď impedimento tꝑali q̄ etiā tenet ꝙ nouiti⁹ poſſꝫ eē ꝓcurator. Et iſtud poteſt ſolui ꝑ.c.beneficiū.ē.de regula.ſm Domi. Et alia exempla de cauſis rōnabilib⁹ dat h tex.et.g.in verbo rōnabilis Vn̄ vbicunqꝫ eſt par aut maior ratio ꝙ̄ in caſib⁹ hic expreſſis pt̄ reuocari. ar. nō.in.l.eos qui.ff.e. Et ſic ſi ꝓcurator excōicetur poſt litis ꝯteſtationē poteſt propterea reuocari ſm Lapū inducit nō. Inno.⁊ Hoſti.in.c.exceptionem.de exceptio.

Tertia con. et finalis. Quādocūqꝫ dn̄s timet de colluſione ꝓcuratoris ſui.poteſt eidem in iuditio aſſiſtere.etſi conſenſerit aut volens ſit ꝓcurator.etiam poſt litem ꝯteſtatam qn̄cūqꝫ poteſt dominus euꝫ ſine cauſa reuocare. Prima pars probatur in fine tex. Scd̄a pars probatur in verſ.poſtea duꝫ dicit.nolente. Et intellige verum niſi aduerſarius contradicat.quia et eius intereſt procuratorem non reuocari .vt dixi.et tenet Pe.de an.hic in.g.verbi poſſit.

nec ꝑ iſtam aſſiſtentiã dñi videt̃ reuocare procuratorẽ. ſecꝰ ſi ꝑ ſe cãm tractaret. vt ĩ. e. c. ſi quẽ ꝯſecus. p̃t tñ ꝓbationes inducere q̃s procuratoꝛ omitteret. vel ſaltẽ ꝓcuratoꝛem informare ⁊ inſtruere quid dicere debeat. vt in. g. fi. Inuito ergo procuratoꝛe ꝑncipaliter actuz facere non poſſz. vt ſentit. ea. gl. fi. Et an valeat actꝰ geſtus ꝑ dñm poſt litẽ ꝯteſtatã a ꝓcuratoꝛe. vi. Jo. an. ⁊ doc. in. c. ij. ſupꝛa de teſti.

S qui a procuratoꝛe eſt ſubſtitutꝰ vigoꝛe poteſtatis ſibi tradite a dño. non p̃t poſt mandatũ ſuſceptuz etiamſi nondũ eo ſit vſus reuocari ab illo. licz aliud ſit ĩ delegato ſe. ap. vices ſuas alteri cõmittente. Hoc tñ fallit qñ ꝓcuratori etiã a dño fuit data ptãs ſubſtitutum reuocandi. Conſtitutus etiã ꝓcuratoꝛ in pluribꝰ cauſis aut omnibus. ſi in vna earũ dedit ſubſtitutuz in alijs non pꝛohibetur exercere ſuũ officium. Hoc dicit

Prima con. Procuratoꝛ ex ſpeali mandato ſibi dato dans ſubſtitutum. non reuocat illum poſt ſuſceptum mandatũ. Pꝛobatur in ꝑncipio huiꝰ tex. Ratio ꝯcluſionis eſt quia dando ſubſtitutũ functꝰ iam ẽ officio ſuo. licz aliud ſit ĩ iudice delegato. qui licz cauſam ſubdelegauerit. tñ anq̃ ſubdelegatus iuriſdictione vſus ſit ſubdelegatũ reuocare p̃t vt in. c. q̃uis. s̃. e. li. de offi. deleg. Et rõnẽ diuerſitatis ponit hic. g. in verbo aliũ. vt in ea. Et aduerte ꝙ ꝓcuratoꝛ ꝯſtitutꝰ aut etiam ſubſtitutus a ꝑncipio p̃t nolle ſuſcipere mandatum. quia a ꝑncipio illud recipere ẽ voluntarium. §. mandatũ. Inſti. manda. poſtq̃ aũt ſuſcepit mandatuz ſi velit renũciare mãdato re integra id p̃t. et per talem renũciationẽ finitur mandatum. all'. §. mandatum. re aũt non exiſtente integra id non p̃t niſi rõnabilis cã ſubſit. vt ſic idez dicamus in renũciatiõe mãdati. qḋ dicimꝰ in reuocatione. in. c. ij. s̃. e. ti. et li. ſm Joh. an. Ex quo patz. ꝙ ꝑ ſuſceptionem mandati ꝓcuratoꝛij nõ intelligitur quis vti mãdato. quod facit ꝙ delegatus ſuſcipiendo mandatũ iuriſdictionis. non dicatur vſꝰ iuriſdictiõe. de q̃ dixi in. c. q̃uis. s̃. e. li. de offi. dele.

Secũda con. Si tñ ꝓcuratoꝛ p̃dictus ad reuocandũ ſubſtitutũ habeat mandatuz ſpẽale. p̃t ipſm reuocare. Idem ſi ſubſtitutum dediſſz ex ptãte legis. et non ex mandato ſibi facto ab homine. Pꝛobatur hec cõcluſio quo ad ꝑmam partem hic in verſi. niſi. Et intellige ꝙ habẽs ſpẽale mandatũ reuocandi p̃t reuocare ꝓcuratoꝛem non indiſtincte. ſed ſm ꝙ admitteretur dñs. et non alias. vt dictũ ẽ. s̃. c. prim. ſm Jo. an. Scda pars pꝛobatur hic in. g. verbi aliuz circa fi. et in. c. j. in fi. de ꝯuerſi. infide.

Vltima con. Procuratoꝛ p̃t cõſtitui ſimpliciter in vna cauſa in pluribus aut omnibus. etſi ĩ vna dat ſubſtitutum. in ea deſinit officium ꝓcuratiõis. Pꝛobatur hic in fi. tex. iũc. g. verbi omnes. et. l. i. §. ſi. ff. e. Et aduerte ꝙ procuratoꝛ ſimpliciť cõſtitutꝰ intelligitur in oĩbus cauſis ꝯſtitutꝰ p̃ntibus et futuris. ar. l. ſi pupillus. cum ſe. et ibi Barto. ff. de tute. Quid aũt ſi dubitatur de man

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

dato ſubſtituti an ſatiſdabit dominū aut procuratorē rem ratā habiturū? Dic ſm Jo.an.ꝙ ſatiſdabit dominū rem ratā habiturū.niſi eſſꝫ ſbſtitut⁹ a procuratore ex ptāte iuris vt quia ꝑ litis ꝯteſtationeꝫ erat dñs litis aut in rem ſuā dat⁹ ꝓcurator. ſm qḋ dicit.g. hic in verbo aliuꝫ in fi. Jta etiam tenuit Lapus.facit.c.j.et.ij.ſ̄.e.ti.

Ali ad agēdū

et defendendū et ad omnia alia etiāſi exigant ſpēale mandatuꝫ ꝯſtituitur ꝓcurator.vigore hui⁹ mādati non admittitē ad aliquē articulum de requirentibus ſpēale mādatum.ſi tamen aliqui de illis articulis fuerint ſpecificati.etiam ad alios admittitur non expreſſos.Et nō poteſt procurator ſine ſpeciali mandato deferre aduerſario iuramentū tranſigere aut paciſci.niſi bonorum aut cauſe libera adminiſtratio ſit cōceſſa eidem. Hoc dicit.

Prima con.

Procurator ad iudicia ſeu lites cōſtitutus debꝫ habere mandatum ad agendum et defendendum Probatur hic in ṗncipio tex.et in.c.accedens.ſ̄.e .Tñ dicē Joh.an. ꝙ valꝫ ꝓcuratorium licet non exprimitur in eo ad defēdēduꝫ et ita ſpe.eo.ti.§.i.verſ.ſed pone. qḋ mandatum dicit fuiſſe obtentum.ꝓ quo facit.c.j.ſ̄.eo.li.et ti.vbi tex.vtitē alternatiua.vel.Et eſt ratio ſm Dominicē.quia tacite videtur ſibi data ptās ad defendendū in cauſa reconuentionis.facit.l.ſeruū.§.fi.ff.e.titu. Quid ergo ſi detur ad agenduꝫ tm̄ cum illa dictione taxatiua .Domi.h refert opiniones et concludit ꝙ ecē tunc videtur procuratorium ſufficiens ſi vult defendere et ſatiſdare de iudicato ſoluendo.quia tūc non intereſt aduerſarij niſi eſſꝫ talis cauſa in qua non eſſet conſultum aduerſario per hmōi cautionem. vtputa in reali quo magis interſit rei habere rem ꝙ intereſſe.l.non ſolum.§.i.⁊ ſe. ff.eodem ti.

Secūda con.

Dat⁹ ꝓcurator cum generali clauſula vt poſſit facē oīa que dominus faceret etiamſi requirerent ſpeciale mandatum.nō admittitur ad aliquod ſpeciale mādatum requirens vigore illius clauſule. Probatur hic in textu.Et hoc verum niſi haberet liberam adminiſtrationem cauſe.aut bonorum vt ī fine. Et tunc dicitur habere liberaꝫ quando illud ē expreſſum in procuratorio.ſm Jo.an.in.c.petitio.ſ̄.e.ti.vel ſi alicui ſit data plena adminiſtratio.non expreſſo verbo libera. ſm Bar.in.l.procurator cui libera ff.e.per.l.ſi ꝓcurator.C.e. Rō autē dubitandi huius concluſionis et textus erat.quia exquo fuit generalitē ad omnia conſtitutus videbatur ꝙ poſſit ſpecialia exercere.arg.c. generi.j.de re.iur.l.c.ſolite. de ma.et obe. omne enim dicens nihil excludit.vt ibi. Ratio decidendi in contrarium eſt.quia exquo nihil eſt expreſſuꝫ ď requirentibus ſpeciale mandatum. totum cenſetur generale. et facit qḋ notat.h.g.iij. Quid auteꝫ ſi iſte admittatur ad requirentia ſpeciale mādatum.an valent acta per eum. Archidi.tenet ꝙ ſic.ſi dñs tacite et expſſe ratificet.alꝭ.g.penul.in.c .per tuas ſ̄.de arbi.et.g.i.c.veniēs.ij.de teſti.q̄ incipit.ſed quare .Vñ ſi quis videt cauſam ſuā agi nomine ſuo ꝑ falſuz ꝓcuratorem.et tacet.fit ſibi preiudicium.quia ex ſua voluntate cenſetur agere.cum poſſet prohibere et non ꝓhibeat.ꝑ.l.ſepe.ff.de re iudic.de q̄ Anto.de butr.in.c.ex parte decani.s̄.de reſcp.et hic ꝑ Domi.

Ultima con. Aliquo articulo de requirētibus ſpēale mandatū in ꝓcuratorio expreſſo ſecuta generali clauſula .admittitur ꝓcurator ad alia non expreſſa .duz tm̄ nō ſunt expſſis maiora Probatur hic ī verſ. ſ3 ſi aliqui.iūcta.g.verbi nō expreſſe et in cle.non pr̄.e.ti.Tunc āt dicunt̄ exprimi requirentia ſpēale mandatum .qū nominatim mandātur.l.nō ſolum.§ſi.et.l.pomponius.in prin.ff.e.ti.Nominatim aūt fit. quod fit expreſſo nomine ꝓprio.vel eo qd̄ habet vim nominis proprij.ē.licz ex q̄dam.s̄.de teſti.l.certum.ff.ſi cer.pe. cum ſitibus.Qui aūt ſunt caſ⁹ ſpeciale mandatum requirentes .tex.hic enumerat tres.vt patz in ſi.et hic ē glō. que enumerat quaſi.xx.quā ſingulariter nō.quia ſemꝑ ad eaz fit remiſſio.et Bal.Inſti.per quas pſo. agē poſ.enūerat.xxxiij.ꝛ ꝗ h.g.dicit ꝗ ī cā matrimōiali reqrit̄ ſpēale mādatum. non eſt verum ſm̄ doc. cōiter.de quo ē deciſio rote.cccxli. Aduerte etiam ꝗ procurator ad faciendum pacē debz habere ſpeciale mādatum.alias non admittitur .vt tenet ſpe.ti.de treu .et pa .verſicu.hoc quippe.et probatur in vſi.feu.ti.de pa.teneñ.in principio.ſequitur Bal. vbi ſupra.verſ.xxv.

q

Ui generaliter conſtituitur procurator ad negotia.poteſt etiam in iudicio agere et defendere .preterꝗ̄ in caſibus requirentibus mandadatum ſpeciale.Et poteſt filiuſfamilias ſine conſenſu patris cōſtitui procurator.tam ad negotia.ꝗ̄ etiam ad iudicia.et licet poſt decimūſeptimum annū poteſt quis eē procurator ad negotia.niſi tm̄ maior ſit.xxv. annis conſtitui non poteſt procurator ad iudicia. Hoc dicit.

Prima con. Mandatum generale procuratori datum ad negotia.ſe extendit etiaz ad iuditia Probatur in principio tex.et facit.c.cuz dilectus.s̄.eo.Et ratio cōcluſiōis ſumitur ex ſignificato huius nominis negotium.quod multiplex eſt.vt in c.forus.§.negotium.s̄.de verb.ſigñ. Uñ negotium in cauſis dicitur.vt ibi ꝛ ponitur pro cauſa criminali et ciuili.vt.l.cum clericis.primo rñſo. C.de epiſ.et cle.per qd̄ videtur ꝗ ꝓcurator ad negotia generaliter cōſtitutus.etiaz ad cauſas criminales videtur conſtitutus ſm̄ Archid.qd̄ fallit in criminibus in quibus non interuenit procurator. de quo in.c. veniens.per.g.et doc.s̄.de accuſati. Unde in qualibet cauſa criminali admittitur procurator ad allegandas cauſas abſētie.quia publice intereſt abſentem a quibuſcunqȝ defēdi.l.ſeruū.§.publice.ff.eodem titulo. Sed ī cauſa criminali criminaliter intentata non admittitur procurator ad allegandas cauſas cauſe.cuius rationem dat hic duplicem Archidi.et de hoc in dicto.c.veniens. per anto.et Panor.

Secūda con. Ad vnā negotij

ſpeciem habens mandatuz non admittitur volens eam deducere in iudicium. Hanc concluſionez tenet ħ Pe. de anco. et doc. per. l. ſi procurator. C. e. Ex quo patet ꝙ ꝓcurator datus ad ſolutionem recipiendam. non poteſt facere confeſſionem ð ſolutione in preiudiciū domini. et datus ad mutuam pecuniam recipiendam non poteſt confiteri ſe recepiſſe mutuo illam pecuniam. et ſi confitetur non preiudicat confeſſio dño notatur i. l. ij. § fi. ff. ſi cer. petatur. l. ſi debitorē. ff. de noua. et ibi de hoc per Bar.

Tertia con. Quo ad officium procurationis filiuſfamilias cenſet̄ ſui iuris. vt quo ad illud non requirat̄ conſenſus patris. Probatur hic in ſcđa parte textus. Et ratio dubitandi ⁊ decidendi habetur hic in gloſa verbi filiuſfamilias. De quo dicendum vt in ea. Et de iſto tractat ſpe titulo de actore § i. verſiculo. ſed an eget. et caſus quibus filiuſfamilias etiam pro ſe ſine conſenſu patris eſſe poteſt in iudicio. vide in. c. ex parte. de reſtitu. ſpolia. per gloſam. et in. c. ſi. ī. e. li. de iudi.

Vltima con. Quamuis maior ſeptēdecim annis poteſt eſſe procurator ad negotia. minor tamē vigintiqnqz annis nequit dari procurator ad iudicia Probatur hec concluſio in fine textus. Et ſic maior etas reqritur ad iudicia ꝙ̄ negotia. vt hic patet. et in concor. in gloſa allegati. In aduocato autem ſufficit etas ſeptēdecim annorum. vt hic in gloſa antepenultī. Et quare maior etas requiritur in procuratore? Dic aduocatus non obligatur in iudicio. ſed procurator. ſic imo ſit dominus litis conteſtate ſm ſpe. titulo ð aduocatis § i. verſiculo. Item ꝙ eſt maior. et de hoc per gloſā. in. l. i. § initium. ff. de poſtulañ. Quid autez ſi minor vigintiqnqz annis admittat̄ in procuratorem. an valent acta cuz eo. Joħ. an. ſentit ꝙ tenet iudicium ſi non excipiatur contra eum. Idez dic̄ Jmo. tenē. g. et Bar. i. l. exigēdi. C. e. et. l. licet. Cōtrariū ſentit Bar. in. l. minor. ff. e. et facit iſte tex. in fiñ. dum dicit. nequibit. qđ includit nō poteſtatem tam facti ꝙ̄ iuris. et ſic nullo modo conſtitui poteſt ad iudicia. nec habet perſonam ſtandi in iudicio. ⁊ illud credit Domi. ꝓ quo etiam facit. quia vbicunqz ius determinat certam etatem ad actum aliquē. qđ añ fit nō valz. c. lr̄as. ð reſti. ſpo. c. lr̄as. de deſpon. impu. Ita eſt in propoſito. igitur ꝛc. Hoſtieñ. autez argumentabatur etiam minorez vigintiqnqz annis ad negotia conſtitutum admitti ad iudicia. vt patz ħ in gloſa penultima. ſed nō procedit argumentum ſuum per notata in ſimili in. c. ſtatutum § i. ð. e. li. de reſcp. in gloſa verbi canonicis. de quo late per Domi.

J duo ſimul conſtituuntur procuratores non adiecto in ſolidū vnus ſine alio non poteſt perficere id quod eſt eis mandatum. Secus ſi ſint dati in ſoliduz et tunc potior efficitur illius conditio qui per litis conteſtationem occupat negotium. quo caſu cum ipſe ſit dominus litis effectus. alī ſe intromittere nequit vlterius. niſi dictum eſſet in cō ſtitutione ꝙ nō ſit melior ꝯditio occupantis.tunc em̄ ſi occupantez negotium cōtingeret infirmari.mori.impediri.aut nolle proſequi.ab alio poteſt negotiū perfici .niſi per occupantez eſſet datus ſubſtitutus.quia ille deberet preferri. Etſi nullo ſubſtituto dato alter ſuſceperit negotium.primus occupans illud non p̄t reſumere.niſi iſtum etiaz contigerit impediri aut nolle procedere.Sane in cauſis ſpūalibus pluribus procuratoribus non in ſolidū deputatis ne ꝯcurſu eorum fiat intricatio .debet iudex idoneorez ex ipis eligere.et omnia cum eo facta valebūt . nec ad proſequendum cauſaz poſtea alius admittatur.niſi prout dictuz ē d̄ nō occupante poſt occupationē alterius admittendo. Hoc dicit vſq; in finem

Pria ꝯ. Ex duobus ꝓcuratoribꝰ ſimul ſimpliciter conſtitutis.alter ſolꝰ admitti non debz. Probatur in p̄n.huius tex.Secus autem ſi primo vnus et poſtea alius eſſz ꝯſtitutus.quia dominus dando ſcd̄m ,videtur p̄mum reuocare.dūmodo ad eandem cām ambo conſtituti ſint. de quo dicendum.vt hic in.g.ij.et.ſ.e.c. nō iuſte

Secūda con. Si ſimul duo procuratores in ſolidumꝰ conſtituātur. qui primo litem ꝯteſtatur admittet altero excluſo.niſi adiectuz fuerit ꝙ non ſit melior occupantis cōditio. Probatur hic in verſ.ſecus ſi. Hoc fallit in.§.ſane.ꝫ.e.Et intellige quemlibet ſimpliciter in ſoliduz conſtitutuz.etiamſi dicatur conſtituo tales in ſolidum.et non addatur veſtruz quemlibet.⁊ ſic non ponatur dictio diſtributiua.ita tenēt domini de rota in antiquis deci.cclviij. Pro quo dicunt hic eſſe caſum.quia hic non ponitur dictio diſtributia quēlibz. et tn̄ hec dictio in ſolidum id operatur.alias hec dictio nil oparetur cōtra .c.ſi papa.ꝫ.de priuile. Quid aūt ſi ſimul litem ꝯteſtentur .an vnus p̄t poſtea litem ſolus proſequi. Jo.an. tenz ꝙ ſic.ſicut ſi ambo eſſent procuratores in ſolidum.tamen iudex nō deberet admittere ad ꝯteſtandaz litem.niſi alterum tm̄.vt hic in glō.ſi eniz.vt euitetur perplexitas.de quo hic in glō.iij.ne videlicz vnus confiteatur alter idē neget.Et quid hoc caſu eſſet dicendum vide in glō.alle. Etſi dicatur nunꝗ̄ poteſt melior eē conditio occupantis.ſed deterior. quia graue eſt agere.vt dicit textus in.l.pluribus.ff.eodem. Solutio dicendum ꝙ dicitur conditio melior occupantis conſiderata intentione aut voto eius qui inchoauit ſed cōſiderato exercitio actus quod graue eſt.loquitur ꝯtrarium.ſm Joh.an.et Domi.

Tertia con. Clauſula ꝙ nou ſit melior occupantis ꝯditio.habitum procuratoris non occupantis preſeruat.licet regulariter ſit ſine exercitio.vt patet hic in verſiculo.niſi dictum Nam illud operatur hec clauſula.ꝙ licet non occupans maneat procurator.tamen non habet exercitium niſi in caſibus.ſcilꝫ ſi non ſubſtituit et eſt infirmus abſens aut aliter impeditus ⁊c.Subſtitutus autē ab occupante preferretur conſtituto procuratore a domino.vt h̄ patz quis ꝓcurator dominus erat ꝛc.

Quarta con. Si procurator in ſolidum datus preoccupans negotiuꝫ ex impedimento ſit excluſus. non reaſſumit illud. niſi alter ſit impeditus. Probatur hic in verſiculo ceterum. ꝯtra quem oppone et ſolue vt h̄ in .g. verbi ceſſante

Ultima con. Ex duobus ꝓcuratoribus ſimul datis in cauſis ſpiritualibus iudex idoneoreꝫ eligit qui ſolus cauſam poteſt ꝓſequi. nec alius admittetur. niſi primus legitime ſit excluſus. Probatur hic in .§. ſane. Et intellige concluſionem ⁊ textum in duobus ſimul ab vno datis Nam ſi a duobus dentur ſimul admittuntur. probatur in .c. exhibita. ſupra. de iudi. Poteſt autem iudex tacite admittendo vnum ex duob⁹ ipſum ad proſequendum eligere. ſi alter expreſſe nō eligit. ita tenent domini de rota. deciſione centeſimaq̄nta. que incipit. Item ſine cauſa beneficiali. Et q̄s dicitur magis idoneus. vide h̄ in .g. penul.

Licet conſtitutus procurator ab abſente mandatum ſibi preſentatum noluit ſuſcipere. poteſt poſtea penitere ⁊ ꝙ̄diu conſtituens in eadem voluntate permanſerit mandatum accceptare. Hoc d.

Prima con. elicitur ex textu. Procurator poteſt conſtitui preſēs et etiam in abſentia. etſi primo rennuit mandatum. ꝙ̄diu tamen conſtituens in eadem voluntate perſeuerat locum habet penitentia. Probatur prima pars hic iuncta gloſa .ij. Scd̄a pars probatur hic iuncta .g. fina. Ex qua poteſt colligi ratio dubitandi et decidendi. et limita eam. vt in eadem gloſa. Et aduerte ꝙ voluntas domini conſtituentis in dubio non preſumitur mutata. ſed durare donec probetur mutata. pro q̄ c. maiores. in fine ſupra. de baptiſ. Probatur autem mutata. ſi hoc cōſtituens verbis exprimat. ſm Ioh. an. vel alijs modis duobus. poſitis hic in glō. verbi. ꝙ̄diu. et infert glō. fina. ad queſtionem hunc tex. de electo. qui rennuit conſentire primo vt adhuc poſtea in electoribus in eadē voluntate manentibus poſſit cōſentire. quod verum dūmodo tamē infra tempus conſentiat. de quo in .c. ꝙ̄ ſit. ſupra eodem li. de elect. Idem dicit Ioh. and. in iudice qui primo noluit recipere reſcriptum. et tenuit hic Archidia. et ſequitur Paulus. et idem tenet Genſ. de arbitro eadem ratiōe. nec poteſt reddi ratio diuerſitatis ſm eum.

Si quem conſtituas procuratorem q̄tiens te abeſſe contigerit. licet cauſam poſtea per te ipſum tractas. nihilominus per hoc ipſuꝫ nō reuocas. Secus ſi ſimpliciter procuratorem conſtituis. quo caſu cauſam per te tractando ipſum reuocare cenſeris. niſi proteſtationem premittas. ꝙ ipſum reuocare non intēdis. aut hoc appareat ex alijs coniecturis hic in textu poſitis Hoc dicit

Prima con. Dominꝰ ꝯſtituēs ꝓcuratorem cuꝫ clauſula quotiens ip̄m contigerit abeſſe tractādo per ſe cām non cenſetur ip̄m reuocare. Probatur in p̄n.tex.et dicitur dñs abeſſe quo ad caſum noſtrū vt procurator poſſit proſequi cauſam.qñ non eſt in loco vbi iudicium agitur vel vbi eſt tribunal iudicis .facit.l.iiij.§.abeſſe.ff.de dam.infe.et notat̄ in.l.pñs.ff.e.ti.et procedit ꝯcluſio ī procuratore etiam ad negotia ꝯſtituto.ſm Jo.and.de quo hic latius per eum

Secūda con. Si dñs qui ſimpliciter ꝓcuratorem conſtituit cauſam ꝑ ip̄m ceptam ꝑ ſe ip̄m tractauerit iuris p̄ſūptione eū reuocare cenſetur.niſi aliud expſſerit. Probat̄ h̄ in verſi.ſecus ſi.et intellige ſi ꝓcuratore ꝯſentiente cām ꝑ ſe tractat p̄ncipaliter actū faciendo .alias eo inuito poſt litē ꝯteſtatā id nō poſſꝫ nec reuocare e p̄ſſe poſſꝫ eū.vt in.c.ij.§.e.Ita nōt hic.g.in verbo ſiue poſt. Vel intellige cuꝫ dñs ꝑ ſe fuit litem ꝯteſtatꝰ.et ſic etiā aliqui intelligunt hūc tex.ſm Domi.

Ultima con. Si etiā dñi p̄ſentia aliq̄ caſu fuerit opoꝛtuna .ſi fecerit aliquē actū non cenſetur reuocare per illum procuratorem ab eo ſimpliciter ꝯſtitutū. Probat̄ in fiñ. tex.ꝑ quē ſi.dicit h̄ Domi .nōbiliē. ꝙ lꝫ ꝓcurator debeat citari ad cām qñ fuit litē ꝯteſtatus.vt nōtur in.c.in noīe.§.de teſti .Si tñ eſt abſēs vl̄ infirmꝰ debꝫ dñs citari.et non ꝓcurator.vt ꝓbat hic tex.ſm eū .Et idē eſt qñ dantur articuli de quibus eſt melius īformatus dñs q̄ ꝓcurator quia tūc rñdere debꝫ dñs principalis et non procurator .vt hic.cuꝫ cōcordañ.in.g.añpenul.alle.qd̄ nōn.

Rocurator non eſt idoneꝰ q̄ ad matrimoniū cōtrahendum.niſi ad id habeat ſpēale mandatū.et licꝫ alias procurator ad negotia p̄t qñcūqꝫ dare ſubſtitutū.iſte tñ ꝓpter periculū qd̄ ex taꝫ arduo facto īminere poſſꝫ.id nō p̄t niſi ſpēaliē id ſit eidem ꝯmiſſum. Sane ſi hmōi ꝓcurator añq̄ ꝯtrahat matrimoniū a domino ſit reuocatꝰ .non tenet matrimoniū poſtmodū contractū.licꝫ tā ipſe procurator q̄ ea cum qua cōtrahit penitus reuocationeꝫ ignorauerint.quia illius deeſt conſenſus ſine quo cetera valere non poſſūt . Hoc dicit

Prima con. Inē abſentes ꝑ ꝓcuratoreꝫ poteſt ꝯtrahi matrimoniū. Sicut etiā ꝑ litteras aut nūciū. Probatur hec ꝯcluſio quo ad primā partem hic in tex. Scd̄a pars ꝓbatur hic in iuribus alle. in glō.ij. Nā omnes ꝯtractꝰ q̄ ꝯſenſu ꝯtrahūtur inē abſentes p̄nt ꝯtrahi .ſm.g.ꝑ iura in ea alle .nec de hoc vnq̄ erat dubiuꝫ in matrimonio. Intellige tñ ꝯcluſionē qñ inter abſentes eſt aliq̄ notitia. Nā ſi ex toto ſe inuicē ignorarent non poſſent conſentire.quia amor et odium non poſſunt eſſe inter omnino incognitos .Et ſic nec contrahere de quo per gloſā in.ca.nec illud.xxx.q.v.et gloſā ſummariā xxix.q.j.Et ex hoc habemus limitationem tex.noſtri

Secunda con. Ad hoc vt ꝑ procuratorȝ poſſet ꝯtrahi matrimoniū. reqritur ſpēale etiā de certa ꝑſona mandatū. Probatur hic ī ꝑn. iūc. g. verbi ſpēale. in fi. quā etiaȝ ſeqtur Pau. ꝑ rōnem dictaȝ in ꝑri. ꝯcluſione. quia amor et odium non pñt eſſe inter incognitos. Rō autȝ dubitandi ſumebatur ex dicto Philippi. in. c. corā. ḋ in inte. reſti. q dixit ꝑ nullū ius ꝓbari ꝙ in matrimonio debeat interuenire ſpēale mandatū. contrariū hic eſt mō deciſuȝ. Et rō decidēdi eſt arduitas negotij. vt pȝ in tex. ꝟ. fi. Et idē dic in ſponſalib⁹ ſcḋm doc. quia ꝑ ea ꝑuenit̄ ad matrimoniū. c. ex parte. ij. de ꝯuer. ꝯiuga. et qbus verbis vti dȝ ꝓcurator remittit Archi. ad ſūmā Hoſti. ḋ ſponſa. ꝟ. qliter ꝯtrahatur. poſt ꝑncipiū. vbi dicit ꝙ in ſponſalib⁹ dicet ꝓmitto tibi de mandato dñi mei et noīe eiuſdem ꝙ ipē ducet te in vxorē. et ipſa econtra rñdebit. ꝓmitto tibi nomine dñi tui et ſibi ꝑ te. ꝙ ego ducam ipm ī maritū meū. In matrimonio de pñti dicet procurator. talis dñs me⁹ ꝯſentit in te tāq̄ in vxorē. ⁊ ipā rñdebit. et ego te mediante recipio dñm tuū in meū ⁊ in ipm ꝯſentio tāq̄ maritum

Tertia ꝯ. Quāuis regulariter ad negotia ꝯſtitut⁹ pt̄ alium ſubſtituē. ad matrimonia tñ dat⁹ id ñ pt̄. niſi hēat mādatū ſpēale. Probat̄ hic in ſcḋa ꝑte tex. ⁊ c. ij. ḋ. e. ti. ⁊ li. Rō ſpēalitatis ē magnū periculuȝ qḋ ex facto poſſet īminē Mā ꝯc̄⁹ m̄rimoīj dicit̄ arduū factū. vt hic patȝ. Ideo ꝓcuratoris ꝯſtituti ad ꝯtrahendū matrimoniū induſtria electa intelligit̄. ꝓpter quā melius ꝯfidit dñs in eū q̄ȝ in aliū ſbſtitutū. et ideo etiāſi ꝓcurator mandatū habet de ꝯtrahendo cuȝ certa et determinata ꝑſona. adhuc ꝓcurator ſubdelegare non pt̄. forte ei dominꝰ dedit ꝓcuratori aliqs inſtructiones nō expſſas in mandato aut circūſtātias. Aliud aūt eſſet ſi nō eſſet induſtria electa ꝑſone. ar. c. is cui ḋ. e. li. de offi. dele.

Ultima con. Licȝ regularit̄ in reuocatione ꝓcuratoris reqritur ipſius certioratio. valȝ tñ reuocatio ꝓcuratoris ad ꝯtrahēdū matrimoniū ꝯſtituti. licet nulla reuocationis fiat eidē notificatio. Probatur ꝑma pars per. l. ſi mandaſſet. ff. manda. ⁊ nō. i. c. ex ꝑte decani. ḋ. de reſcṗ. vbi eñ qs ꝑ procuratorē aut nūciū contrahit non ex ſuo facto. ſȝ alteri⁹ obligatur. l. multū. C. ſi qs alteri vel ſibi. Ideo illū in quē ꝯſenſū ſuū tranſtulit nēe eſt certiorari. facit. l. j. ff. q iuſſu. et hec in procuratore. vbi aūt qs ꝑ nūciū aut epl̄aȝ vult ꝯtrahere cū abſente. volens ꝑ ſe ipm obligari ſꝑ ſufficit reuocatio an̄ ꝯtractum. etiāmſi nō trāſeat in notitiā nuncij aut partis. quia cenſet̄ mādatuȝ reuocatum. l. ſi pat. ff. de manumiſ. vindic. Ratio quia nuncius aut epiſtola ſolum ꝓbet nudū miniſteriuȝ. vt pica et organum mittentis. allega. l. multum. vbi de hoc. Ratio autem ſpecialitatis circa procuratorem ad matrimoniū ꝯtrahendum patet ex textu. quia cum ad ſubſtantiam matrimonij requiratur conſenſus verus domini. qui deficit. ex quo dominus reuocauit ꝓcuratorem⁹. Idō non valet nec ſubſiſtit matrimonium poſtea contractum etiamſi dñs iurauit reuocare non velle ꝑcuratorem. ſm .g. hic in verbo reuocat᷑. vñ hoc caſu non pt bñ firmari mādatū vt firmetur ꝯtractus. eſt igitur cautela et practica ſm Jo. an. ꝙ partes ꝑncipales poſtea ratificarēt ꝯtractū preſentes.

De his que vi metus ve cā fiunt

Quō differunt vis et metus vid. ꝭ.e.c.j.in.g.verbi vim

Abſolutionis bñficium ab excōicatione ꝑ metū extortū aut reuocatio excōicationis interdicti. aut ſuſpenſiōis metu procurata. eſt ipō iure nulla. Et excōicatus ipō facto extorquens. ne ſine vīdicta creſcat audacia Hoc. d.

Pria ꝯ. Quāuis regulariter ꝑ metuꝫ facta non ſūt nulla. ſꝫ reſcindenda. abſolutio tñ ab excōicatiōe aut reuocatio cuiuſcūqꝫ ſententie cēſure ecclaſtice ꝑ metum extorta. eſt ipō iure nulla. Probat᷑ hec ꝯcluſio hic in ꝑma pte tex. iūcta. g. j. Ex q̄ etiā patꝫ rō dubitandi. Aliud tñ eſt in excōicatiōe ꝑ metū lata. quia illa eſt valida ⁊ ligat vt hic in. g. verbi vacuam᷑. licꝫ poſſet ꝑ exceptionem elidi. Et hꝫ h tex. locū in obtinente abſolutionē a minore excōicatione ſm Domi. ꝑ hūc tex. Nā vbicūqꝫ fit mentio de excōicatione in materia proportiōabili tam maiori q̄ minori excōicatione intelligitur de vtraqꝫ. vt nōt glō. penultima. in. c. preſidentes. ꝭ. de hereti. facit gloſa in cle. j. de priuileg. ſuper verbo a canone. lꝫ alias nomine excōicationis veniat maior tm̄. quando materia non eſt aptabilis minori. vt in. c. ſi quem. ꝭ. de ſen. excōi. Cū igitur abſolutio vtriqꝫ ſententie ꝓportionetur tam maiori q̄ minori. c. nuper. de ſen. excōi. igitur ⁊c. Non aūt habet locuꝫ tex. in obtinente relaxationem a diuinis ſm doc. quia penalis eſt. et loquitur ſolum in ſententijs cenſure. que ſunt tres. ſcꝫ excōmunicatio. ſuſpenſio. et interdictum c. querenti. ē. de verb. ſigni. et ſic nō extenditur ad ceſſationeꝫ a diuinis. Non ob. ſi dicatur ꝙ ceſſatio saltēꝫ generalis eq̄paretur interdicto. vt dixi in. c. ſi canonici. ē. eo. de offi. or. poſt Jo. an. quia hoc ꝓcedit ſolum in caſu cle. j. de ſent. excōi. ar. nō. in. c. ꝯſtitutionem. ſuper verbo prorogamus. ꝭ. de regular. Et faciunt hec ꝙ iſte tex. non habeat locū ꝯtra dominos temporales qui cogunt aliq̄s violare interdictum. cantare tpe interdicti. quia de illis non loquitur. ſꝫ ꝯtra eos emanauit cle. grauis. de ſen. excōi. et ſic hic tex. intelligi debꝫ in ſuis terminis

Secunda con. Extorquēs abſolutionem ab aliq̄ ſñia cenſure eſt excōicatus ipō iure. Probatur hic in ſcōa parte tex. Et intellige ſiue ſit femina ſiue vir. ſm Jo. an. quia maſculinum ꝯcipit femininuꝫ. c. generali. ē. de elect. An aūt hanc penam incidit. qui per vanum metum extorſit abſolutioneꝫ ab aliqua harum trium ſententiaruꝫ. Gloſa finalis tenet hic poſt Garſi. ꝙ non. et tenet Joh. mona. Guil. et Fran. Quō verum dicit Lapus ſi ꝯſideram᷑ metus illationeꝫ per comparationem ad eum cui infertur ad hoc vt ipſe excuſetur. facit. c. quicunqꝫ. de ſentē.

excōi.ſed ꝯſiderando illationē met⁹ ꝑ reſpectum ad eū qui metuꝫ intulit tunc iudex debꝫ arbitrari ꝙ q̄liſcū ꝗ ſit met⁹ etiā van⁹ ſufficiat ad hoc ꝙ incurrat excōicationē.et nō valeat abſolutio.dūmodo minis et non p̄cibus ſit obtēta abſolutio .quia q̄ metum intulit non debꝫ poſtea dici metum fuiſſe vanū.facit glō.in.c.cupientes.§.ꝙ ſi ꝑ.xx.ſup verbo veriſimilia.s̄.e.li.de elec.An aūt excōicatio ſit ſñia tractat hic Archidi.et idem in.c.ij.s̄.e.li. de conſtit.vbi plenius Domi .Et dicit archi .ꝙ ꝓprie non eſt ſententia.quia ſñie eſt diffinire.vt probatur.ij.q.vi.§.diffinitiua et glō.ij.in.cle.ſi.de appel.ſed excōicatio non diffinit ſꝫ punit.c.i.⁊.de ſen.excōi.Improprie tñ ſententia dici p̄t vt hic ſm Archi.de quo etiam.ij.q.⁊.primates.Dominicus in.c.ij.alle.dicit poſt Jnno.ꝙ licꝫ excōicatio nō ſit diffinitiua ſententia.quia nō diffinit cauſam.tñ eſt interlocutoria cū omnis vox iudicis faciens ad cauſam dici poſſit ſententia interlocutoria.alle.gl.in.§.omnem.in auc̄.de litigio .colla.viij.et in alle.§.diffinitiua.de quo in.c.afferte.de p̄ſump.

De in integꝝ reſtitutione

Ecleſia que petit reſtitutionem in integrum aduerſus ſententiam aut contractuꝫ.non eſt admittēda.ſi elapſum ſit integrum q̄driennium.niſi fraudis aut preuaricatiōis probetur interueniſſe ꝯmentuꝫ .aut alia rationabilis cauſa .que poſſet mouere ſuperiorem ad concedendū hmōi beneficium. Hoc dicit.

Prima con. Sicuti minori leſo in ꝯtractu.alias de iure valido Jta etiā ecc̄ie conceditur in integꝝ reſtitutio .Probatur prima pars ī l.pma.C.ſi aduerſus do . Scḋa ps ꝓbatur hic et in.c.j.s̄.e.ti. Nā eccia fūgitur iure minorum.vt in.c.j.alle. Vñ qñ contractus celebratus cum ecc̄ia aut minore eſt nullus.ꝑ quem inducitur leſio.tūc non habꝫ locuꝫ reſtitutio .c.conſtitutus.s̄.e. Nā tūc ꝯpetit leſo remediū iuris cōis et ordinarium . Jdeo non ꝯceditur reſtitutio.qḋ eſt extraordinariuꝫ remedium.facit.l.in cauſe.ij.de minori.ff. et eſt.g.penul.in all'.c.j.Et dic eodeꝫ mō ꝯcedi reſtitutionē ꝯtra leſionem factā in ſñia.vt hic.aut in ꝯfeſſione vt.j.c.pri.aut in ꝓbatione omiſſa.c.auditis.s̄.e.Dummodo tñ leſio ſit enormis.qꝛ non datur reſtitutio niſi ꝓ graui leſiōe.c.j.s̄.e . Jdeo in omiſſione exceptionis dilatorie modici preiudicij aut contra repulſionem eius non daretur reſtitutio ſm Jo.an.in.c.corā.s̄.e.ti.ꝛc.

Secunda con. debꝫ autē eccleſia petere reſtitutionem in integrum infra quadriēnium continuū a tempore leſionis ꝯputādum. Probatur hic in textu qui determinat iſtud tempus. Naꝫ olim erant opiniones diuerſe circa hoc.vt.c.j.s̄.e. vt patet hic in gloſa verbi admittēda.et ex ea poteſt ratio dubitandi ſumi.Et aduerte quia infra iſtud q̄driennium debet etiam cauſa reſtitutionis in integrū finiri ⁊ terminari.vt h̄ in.g.verbi q̄driēniū.⁊ hodie de hoc habem⁹.tex.in cle.vnica.e.ti. Ex quo patz ꝙ ecc̄ia fungitur iure minoris iā facti maioris.vt h̄ in.g.ij.Sumitur aūt h̄ ecc̄ia ꝓ ꝑlato ecc̄ie De q̄ ꝑ.g.ij.in cle.vnica.e.ti.qui ſi repellatur ex cā aliq̄ admittūtur clerici ecc̄ie aut vn⁹ ex illis ad ꝓſequēdū ius ecc̄ie.faciūt nō.in.c.cū veniſſet.ē de inſti. Ponitur igit̄ h̄ ꝯtinēs pro ꝯtento. Nā cū ecc̄ia ſit res inaīata. non pt̄ petē reſtitutionem. Et quō multis modis capitur ecc̄ia.eſt.g.in c.finali.ē.ne ꝑlati.vi.ſuas.et in.c.ſi. lxviij.diſ.

Tertia ꝯ. De hmōi q̄drīenio ſubducit̄ totum id temp⁹ q̄ ꝑlatus vixerit qui ecc̄iam leſit.aut bona eius male alienauit. Probatur in.c. tū ex l̄ris. ē. e.et hic in.g.fi.et placet Jo.mona.⁊ Jo.de imo.per.c.ſi ſacerdotes .xvi. q.iij.vbi fit cōputatio a die mortis prelati male alienantis. Arch.tū tenuit ꝯtrariuz.quia textus h̄ indiſtincte loquitur. Sed dicendū ꝙ h̄ tex. poſtea a ſimplici negligentia prelati excludit caſuz preſumpte fraudis q̄ iminet et ſubeſt q̄diu vixerit ꝑlatus qui male alienauit.ex q̄ em̄ ipe leſit ecc̄iam conatur veriſimilit̄ vt obſeruetur ꝯtractus ſuus.et alios clericos retrahat cum velit defendere factum ſuū lz malum.facit.c.vt noſtrū vt ecc̄. bn̄.ē.

Vltima con. Poteſt ecc̄ia ex legitima cauſa puta preuaricatiōis aut fraudis ꝯuentum etiam poſt q̄driennium a ſuperiore obtinere beneficium reſtitutionis in integrum. Probatur h̄ in fine.et ī.c. proximo. et exemplifica.vt hic in gloſa verbi preuaricationis.cum ſequē̄. Quis autem dicitur hic ſuperior coram q̄ petitur reſtitutio. Dicendum ꝙ ille qui tulit ſententiam aut alius ſi eſt par ei.ſecus ſi ē minor.de q̄ per Jo. hannē and̄ i.c. penultimo.ſupra eodem titulo.

Nota hic gloſam in verbo contractum ꝙ ecc̄ia reſtituitur aduerſus contractum etiam iuratum ſi ledatur in eo. ſecus in minore. vt in auctē̄ .ſacramenta puberum. C.ſi aduer.ven. Ratio diuerſitatis eſt ſm Jmo .quia prelatus eccleſie qui iurauit ſuper contractu.procurator eſt non domin⁹ c.ij.ſupra.d donatiō̄ . Jdeo eius iuramentum damnoſum eccleſie non poteſt illi preiudicari.ſed minor eſt dominus rei ſue licet adminiſtrationem non habeat .propter defectum etatis.et cum iuramentū faciat ipm cenſeri maiorez.pro quo notatur in l.ij. C.de reſcin.ven.et in dicta auc. ſacramenta

Jaduerſ⁹ confeſſionem in iudicio factam velit leſa eccleſia reſtitui in integruz debet petere reſtitutionem in integrum infra quadriēnium ab ipſius ꝯfeſſionis tpe cōputandum. poſtea non debz audiri.niſi ex aliqua cauſa rōnabili.vbi aūt ꝑ viam iuris velit confeſſionem ſuam tanq̄ erroneam reuocare.hoc poteſt quandocūq3 ante finem cauſe. Hoc dicit

Prima con. Eccleſia reſtituitur in integrum contra leſionem ex iudiciali confeſſione ſurgentem infra quadriennium a tempore cōfeſſionis computandum. Probatur hic in tex.et facit.l.certum.§.penul.

ff.de con feſ.et facit ad nõ Jo.an.ſ̄.ti.ꝓxi.ꝙ vbi ecc̃ia ꝯtra ſñiam petit reſtitutionē ꝙ id faciet infra q̈driēniū a tp̃e ſñie computandū.⁊ nõ pꝰ lapſū deceȝ dierum.qui dantur ad appellandum prout aliqui dixerunt Sed putat Joh̄.an.dictum illorum ꝓcedere qñ peteretur reſtitutio ad appellandū.ſecꝰ ſi contra ſñiam aut grauamen.quia tunc a tp̃e leſionis peti debȝ.vt ibi probat̃.Sic etiam ſi ecc̃ia non probauit in termino ꝑemptorio incipit currere iſtud tempus a fine termini.non aūt a tempore non ſñie.ſm Archi.hic.⁊ Inno.ī c.coram.ſ̄.eo.⁊ gloſa in verbo leſionis.in cle.vnica.eo.ti.Contra hanc concluſionem tamen.g.ij.opponit ⁊ q̈druplicitē ſoluit.vt pȝ in ea

Secunda con. ⁊ finalis Excluſus a beneficio reſtitutionis non excluditur ꝓpterea a via (ſi ei competat) iuris cōmunis.Probat̃ hic in fine tex.et.ſ̄.c.proximo.Naȝ hic confeſſio etiam poſt quadriennium poteſt reuocari quando errore facti fuit omiſſa.per viam iuris cōmunis ⁊ abſq; remedio reſtōnis.in integruȝ.vt probat hic tex.in verſiculo.vbi vero.ſi videlȝ probatur error.et dūmodo fiat hmōi reuocatio añ ſñiam ⁊ añ cōcluſionem.in cā ſm Jo.mō.⁊ Archi.ꝑ c.cum dilectꝰ de fi.inſtru.ſ̄.d̄ quo plene in.c.fi.ſ̄.de confeſ.⁊ ꝑ legiſtas in.l.vnica.C.de ꝯfeſ.Et ſic patet ꝙ vna via conceditur id.qđ alia prohibetur.ꝯtra regulam cum quid.ī.de regu.iuris.Sed dic ꝙ regula procedit quādo aliquid prohibetur habito reſpectu principaliter ad ipſum prohibitum.Secus autem ſi prohibitio ſe habet ad viam aut modum.nõ ad rem vt hic pȝ

De arbitris

Jex tribꝰ arbitris duo condēnāt aliquē in decē.⁊ tertius in q̄nq;.preualȝ duorū ſñia.Sed ſi vnus condēnat ī q̄ndecim.alter in decē.tertius in q̄nq; valet ſententia illius qui dixit de minori ſūma.cum omnes ſint concordes in illa.Hoc dicit.

Ex tex elicitur talis concluſio Ubi ex pluribꝰ arbitris maior pars cōcordat in vna ſūma.valȝ illiꝰ partis ſentētia.omnibus aūt diſcordātibus valet ſētētia ſūme minoris.Probat̃ hec ꝯcluſio hic in tex.Et rō dubitādi ṗmi dicti fuit 2ᵐ dc̄m tex.vt patȝ hic in.g.ij.Sȝ rō decidēdi ſm Jo.mō.ē.quia vbi ē ꝯpromiſſū in tres.ſñia duorū valeret etiāſi tertiꝰ ꝯtradiceret.vt.ff.e.l.Item ſi vnus.§.fi.et.c.j.ſ̄.eo.Ergo fortius cum in aliquo ꝯcordat.et facit ſi ſit compromiſſū ſimpliciter intelligitur actū vt ſtetur iudicio maioris partis.ꝯcor.l.diem.§.ſi plures ff.e.et doc.in.c.cauſis.ſ̄.de elec.Rō autem ſcđe partis eſt quia minor numerus includitur in maiori.vt h̄ in.g.fi.Et ſic omnes in minori ſumma concordare videntur.igitur valet ſñia de minori ſūma.qđ verum ſm glō.fi.etiāſi condemnans in maiori ſūma proteſtetur ꝙ non intendit conſentire in minorem.vt hic in gloſa finali.quia proteſtatio illa eſt contraria facto.Ideo non releuat per notata in.c.cum.M.ſupra.de cōſtitutionū.Et de iſto eſt ſimilis deci.rote in antiquis.et eſt.xiij.

T questionibus que ꝓpter abſentiam arbitrorū indeciſe manēt occurratur. Statuit hic papa ꝙ ſi tribus arbitris electis.vnus ab alijs legitime requiſitus nō curauerit ceſſante impedimento procedere aut negotiū expedire.poſſūt duo preſentes libere (tertij abſentia diuina replente preſentia) negotium expedire ac ſi preſens eſſet.et nollet in eandem ſententiam cum eis conſentire.licet lex ciuilis aliud videatur innuere.Circa iudices tamen ātiqua iura debem⁹ obſeruare.Hoc dicit.

Ex tex elicitur talis concluſio.Ex pluribus arbitris ſimpliciter electis valet ſentētia plurium minori parte preſente ⁊ contradicente.aut etiam poſt debitam requiſitionē voluntarie aut malicioſe ſe abſentante.Probatur hec concluſio hic in textu.et ſupra.c.ꝓximo.et dicitur ſimpliciter electis.quia ſi ibi eſſet clauſula.vos vel alt̄ veſtrum.aut clauſula ꝙ ſi non omnes.non procederet dubitatio.quia forma compromiſſi eſſet obſeruanda.quemadmodum dicimus in delegatis ſub his clauſulis datis.vt h̄ in gloſa finali.Ita ſentit hic glō.iiij.et ſequitur Genſel.Et procedit hec cōcluſio et textus de equitate canonica.aliud autem eſt de iure ciuili.vt hic in textu.⁊ in.l.ſi in tres.ff.eo.titu.Et ratio vtriuſq; iuris patet h̄ in gloſa verbi ciuilis.Dic vt in ea.Et limita concluſioneʒ.vt hic in.g.verbi preſente.niſi in compromiſſo actum ſit.ꝙ non valeat ſententia niſi omnes concordent in ea.quia tūc nec habebit locum decretalis iſta.quia non ſunt ſimpliciter aſſumpti.nec haberet locum ſi tot arbitri ſe abſentarent.quot ſunt preſentes.ſed maior pars debʒ eſſe preſens.et tūc minor abſens legitime requiſita habetur pro preſente ⁊ cōtradicente.vt hic in gloſa verbi preſente.An valʒ autem ſententia duorum tertio preſente et tacente.aliqui tenēt ꝙ non.quia arbitri omnes pronūciare debent.l.ſi vnus.§.ſi in plures.ff.e.et.l.ſi vnus.et tenuit Hoſtieñ.in ſumma eodem titu.§.qualiter.ante fiñ.Azo.tenuit contrarium.ꝙ hoc caſu valʒ ſententia duorum per.l.ſicut.ff.e.et l.ſi vnus.§.ſi in tres.eođ.titulo.et tenuit Goffređ.in ſumma eodem titulo.verſiculo quid ſi duo.dicens tacētem haberi pro contradicente.et ſequitur Johañ.anđ.in addi.ſpe.eo.titulo.§.finali.verſiculo et nō.Quid autem tenendum ſit in pluribus iudicibus diſcordantibus.vide hic in glō.finali.que pulcre diſtinguit et quid in arbitris iuris.dicit hic Johañ.anđ.ꝙ hic textus etiaʒ in illis locum habet.quia eadem eſt ratio in illis Sʒ Johañ.de ſancto georgio hic.et Barto.in.l.ſi vnus.§.ſi in tres.ff.e.tenent ꝙ aliud ſit in illis q̄ i arbitris compromiſſarijs.quia potius accedūt ad naturā iudicuʒ delegatoꝝ q̄ arbitroꝝ.vt in.c.ab arbitris.ſ̄.e.li.de offi.dele.ſm.Domi.

Nota quattuor cauſas in q̄bus nō aſſumūt arbit̄. Primo in cauſa reſtitutiōis in integrum.vt in.c.per tuas.extra.e.titu.Secūdo in cauſa matrimoniali.qđ intellige verum in matrimonio carnali.ſecus autem in ſpirituali.puta in cauſa electionis.aut alias ſpirituali.cū i illis bene aſſumitur arbiter iuxta ea que habentur in.c.ex parte de arbi.et in.c.niſi. de p̄ben. et in.c. cum inter.cū ſi.de elect.Tertio in cā liberali.qđ intellige verum ſtricto ſūpto vocabulo.puta qñ agitur vel diſputatur.an quis ſit liber vel ſeruus.iuxta.l.ſeru⁹ non diſtinguemus §.de liberali.ff.de arbi .Secus autē ſi ageretur aut diſputaretur vtrum eccl̄ia eſſꝫ libera vel ſubiecta de hac cauſa.quia non dicitur ꝓꝛie liberalis.vñ aſſumi p̄t arbiter iuxta ea q̄ habentur in.c.cū tp̄e.de arbi. Quarto in cauſa criminali criminalit̄ mota.vt in.c.j.extra.de arbi.in glō.fi.ꝛc. Et ex p̄miſſis colligi p̄t talis regula videlꝫ.Ꝙ in omnibus cauſis maiores iudices requirentibus arbiter aſſumi non p̄t .Ex quo infertur ꝙ ī cauſis pape reſeruatis arbiter aſſumi non p̄t.etiam de ꝯſenſu partium de quibus cauſ habetur in.c. maiores.de baptiſ.et in.c.q̄uis.de electi. et in.c.ꝙ trāſlatiōm.de offi.in glō.j.

De iudicijs

Aris non eſt ambiguū non poſſe iudicem delegatuꝫ qui ad id non recepit ſp̄eale mandatum citare aliquam partem ad ꝑſonaliter in iudicio ꝯparēdum.niſi cā ſit criminalis.vel ꝓ veritate dicēda aut iuramento calūnie p̄ſtando.aut alia iuris nc̄itate. Hoc dicit

Prima con. Nō pōt iudex delegatus aut ordinari⁹ inferioꝛ a p̄ncipe partem ad ꝑſonaliter ꝯparēdū in iudicio compellere. niſi delegat⁹ pape ad id habeat mandatū ſp̄eale Probatur hec ꝯcluſio hic in p̄n.iuncta.g.verbi delegatum.et in ordinario ꝓcedit ꝯcluſio. niſi in caſibus h̄ expreſſis Ratio aūt dubitandi quo ad delegatū pape patꝫ ex eadē.g.ꝙ videtur ꝙ idem poſſet qđ papa.ſed papa pōt quē ꝑſonaliter citare. vt ī c.cum dilecti.de do.ꝛ ꝯtuma.ſ̄. Sꝫ ꝯtrarium hic deciditur .quia beneficium iuris q̄ conceditē vnicuiqꝫ ꝑ ſe aut aliū reſpondere.nemini eſt auferendū.c.querelam.ſ̄.de ꝓcuratorib⁹ cum ꝯcoꝛ. Non ob.ꝙ delegatus pape id qđ papa p̄t.quia illud verum in his ſine quib⁹ cauſa expediri nō p̄t.ſꝫm Inno. Hoſti.et Archi.ſꝫ cauſa p̄t expediri etiāſi ꝑſonaliter non ꝯpareat.dūmodo ꝑ ꝓcuratoreꝫ cōpareat.igitur ꝛc.qđ verum niſi delegat⁹ pape ad id haberet ſp̄eale mādatum a papa.vt hic in.g.iiij.

Secūda con. In caſib⁹ h̄ expſſis p̄t iudex cogere partes ꝑſonalit̄ ꝯparere coram ſe .Sunt aūt q̄ttuoꝛ caſus in tex.poſiti. Primus eſt in delegato pape ad id habente ſpeciale mandatum.de quo dixi.ſ̄ .Scđs ꝓ veritate dicēda qđ facit ꝙ ad rñdēdum poſitionibus concernentibus factum ꝓꝛium litigantium p̄t compellere iudex partes.vt ꝑſonalit̄ reſpondeāt.đ quo in.c.paſtoꝛalis.ſ̄.e. Tertius eſt ſi cauſa ſit criminalis et criminaliter intentata in qua nō p̄t intēuenire ꝓcuratoꝛ.de quo h̄ in gl. verbi criminalis.et in.c.petitio.ſ̄.đ accu.et aliquid dixi in.c.que generalit̄.ſ̄.e.li.đ ꝓcura.Et dicit hic.gl.ꝙ ſi non fuit exceptum contra ꝓcuratoreꝫ in cauſa criminali.valet geſtū cum eo.Idem Io.mona .ꝛ Archi ī dicto.c.qui generaliter.quo ad futura tñ repelletur ſꝫm Io.an. etiam qñcunqꝫ poſt litem ꝯteſtatam ante tū ꝯcluſionem.qđ etiā tenet Archi. v.q.iij.reos.et dñi de rota . ꝯcluſiōe centeſimaq̄dragesimaoctaua.licȝ.g. tenuit ꝯtra.in.l.q̄uis.C.de adult .q̄ ſentit ꝙ.h̄ exceptio ſit dilatoria . Panorm̄.tū in.c.accedens.s̄.de accuſa. tenet ꝙ geſta cum ꝓcuratore in criminalib⁹ non tenent .de quo pleni⁹ ꝑ Domi.et ibi ꝑ eum.Quartus caſ⁹ eſt in iuramento calumnie p̄ſtando. qđ dic vt hic in.g.fi.quā nō.Alij caſus poſſunt eſſe ſm Genſ.ſi pars pl⁹ confidit de p̄ncipali ꝙ̄ ꝓcuratore. aut ſi melius ſcit veritatē.l.ſi ꝓcurator.ff.de ꝓcura.et.l.fi. C.de ꝓcura. cum ibi nō.Et in iſtis caſib⁹ q̄n q̄s citat⁹ eſt ꝑſonaliter non ſufficit mittere ꝓcuratorem .ſed ſi ire non pōt debȝ mittere nūcium ad allegandū cauſas abſentie.ꝑ nō.i.c.fi.s̄.de ma. et obedien̄.ſup.g.verbi ꝑſonaliter.⁊ debȝ iudex his caſibus cauſam exprimere quare ꝑſonaliter citat partem alias nō valet citatio.vt hic.niſi ſtatus cauſe aut forma reſcripti id habeat.ſm doc.qui dant ſimile in citato die feriato.l.j.ff.de ferijs.

Mulieres non decet vagari nec cetibus virorū immiſceri Ideo prohibȝ papa eas cauſa ferēdi teſtimonij aut qualibet alia in iure non expreſſa inuitas ꝑſonaliter ad iudiciū citari.Sȝ ſi teſtimonium earū fuerit nc̄arium. iudex expenſis ꝓducentis mittat ad eas notarium.aut aliam ꝑſonā idoneam.aut ſi ſit talis in quo receptio teſtium non poteſt alteri ꝯmitti.iudex ꝑſonaliter vadat ad eas.qđ ſi n̄ poſſit facere aut non deceat conditionem ꝑſone ſue.mittat ad eas hui⁹ iuris auctoritate Prouideat tamen iudex vt cauſam ad viſitandum ꝑſonaliter mulierȝ non fingat fraudulenter .alias ipo facto excōicationeȝ incurrit. Ceterum femine religioſe que debent ſub clauſura morari. et volentes non debēt extra ſuū monaſteriū ꝑſonaliter ad iudicium trahi Et irritum eſt ipo iure quicquid cōtra premiſſa factum fuerit . Hoc.d.

Prima con. Muliēs non p ſīt ad iudicium trahi inuite.niſi ex cauſis expreſſis in iure. Probatur h̄ in p̄n.huius tex.et ille cauſe habent.s̄. c.pri.a ꝯrio igit̄ apparet.ꝙ volētes poſſunt trahi ad iudicium.qđ in ſecularibus.ſecus in religioſis.p̄ſertiȝ illis q̄ debent morari ſub clauſura. vt in.§.ceterum.j.e.Et quia tex .vtit̄ verbo preſertim.videtur velle.ꝙ alique ſint ſine clauſura.de quib⁹ etiaȝ in.c.indēnitatibus.circa fi.s̄.e.li.de elect.et facit h̄ tex.ꝙ ſi mulier tutrix filiorum ſuorum vult conſtituere actorem.qui cauſas pupillorꝝ ſuo periculo agat.que conſtitutio fieri debet cum iudicis decreto. Inſtitu.de cura.§.fin.ꝙ hunc petere poteſt ꝑ ꝓcuratorem non accedendo ꝑſonalit̄ ad iudicem.qđ verum dūmodo ille procurator habeat ſpēale mandatū ad hoc ſm Archi.ad idem facit. l. cum a matribus. C.qui pe.tuto .et ſequitur Jo.an.et Domi.

Secūda con. Iudex p̄t vni ſoli cōmittere examen teſtiū. ſiue talis ſit notari⁹ aut alius. Probatur hic in verſ.ſed cuȝ neceſſariū facit.c.j.de teſti.cogen̄.et.c.cuȝ Bertoldus.de re iudi .Debet tamen ille vnus cui cōmittitur examen eſſe honeſtus et ſecum habebit notarium.

per.c.licꝫ vniuerſis.de teſti. et.c.qm̄ ꝯtra. de ꝓba.ſm.glō.hic in verbo idoneā. Nec ob.hic tex.qui videtur velle ꝙ vni ſoli poſſit illud ꝯmitti. quia reſpectū habet tex. ad ꝑſonaꝫ p̄ncipaliter cui cōmittitur examen. non ad notariuꝫ.qui eſt acceſſoriꝰ iudici. Soli igitur notario pt̄ ꝯmitti teſtis examinatio etſi alteri. oportet ꝙ aſſit notarius etiā ſi iudex ab eo iuramentum recepit. ꝙ fideliter ſuū officium adimplebit. qđ facere debꝫ iudex ſm Archi.ꝑ.c.ad audiētiam.de preſcꝑ. Si aūt duobus aliis ꝯmittaẗ examen.non oportꝫ adeſſe notarium.ꝑ.c.qm̄ contra falſaꝫ de ꝓba.que nota.

Ultima con. Sūt tñ caſꝰ certi a iure prohibiti vt iudex examē teſtis ꝯmittat alteri. Probatur hic in verſ.vel ſi forte.iūcta.gl.verbi ꝓhibente.ſm quam .g.iudex in cā criminali criminaliter intentata nō pt̄ iudex examinationem teſtis ꝯmittē alteri.qđ verum ſm Bald.in auē apud eloquentiſſimuꝫ.C.de fide inſtrumeñ.niſi ex cauſa legitima .pro quo facit hic tex.qui ꝑmittit ꝯmiſſionem ſi teſtis ſit talis cōditionis. ꝙ non compellitur perſonaliter venire.quia mulier et ſimiliter iudex talis.ꝙ non decet euꝫ perſonaliter accedere teſtem puta epiſcopus.et ſeqtur hic Domi .Ex dictis videtur ꝙ mulier pt̄ eſſe teſtis in criminali criminaliter intentata .de quo in.c.forus.in fi.s̄.de verbo.ſigni et in.c.ex eo.xv.q.j.Jure eñ ciuili admittitur in omni cauſa ciuili et criminali excepto teſtamento .iure canonico in exceptis criminibus tm̄ vt ibi nota.

Nota principium tex .vt iacet ꝙ vagatio mulieribus eſt prohibita. et ſimiliter permixtio earum in congregatione virorum. et concor.ſuꝑ.j glō.in.§.ſꝫ cū Nota ꝙ vbi expenſe alique ſunt faciende circa moduꝫ ꝓbādi.ille debꝫ facere eas qui probare intendit.facit.c.ſtatutum §.penul. s̄.de reſcꝑ.e.li.et.c.p̄ñtium.j.de teſti.

I annum decimūquartum compleuiſti. potes ſtare ī iudicio in cauſis ſpiritualibus.et in dependētibus ab eis per te aut per procuratorem ac ſi eſſet maior vigintiqnqꝫ annis .Si autē minor quattuordecim annorum fueris.ꝑ te ſtare in iudicio nō potes Sꝫ dandus eſt tibi curator per epiſcopum tuū.aut eius officialem ad hmōi exercendam litē .Si tñ ſis maior ſeptennio.cuꝫ auctoritate alterꝰ ipſorum poteris conſtituere ad huiuſmodi lites procuratorem. hūc ēt curatorem aut auctoritatem conſtituendi procuratorem poteſt concedere delegatꝰ ſedis aplīce in cauſis que coram ipō duntaxat ſunt tractande.et licet alias filiusfamilias in iudicio non poſſit eſſe ſine conſenſu patris. In his tñ cauſis non eſt neceſſario requirendus ipius conſenſꝰ Hoc dicit.

Prima con. Licet in ciuilibꝰ cauſis minor vigintiqnqꝫ annis nō poſſit eſſe ꝑ ſe in iudicio. In ſpūalibus tamen id poteſt et in condependentibus decimoqr̄to anno ꝯpleto Prima pars probaẗ in .l.iij.vniuerſis.C.qui tuto.da.poſ.l.cū minores C.ſi aduer.rē.iudi. Naꝫ ſi minores ſint pubertate erūt in iudicio auctoritate tutoris.ſi queꝫ habeant.alio q̄n eis etiaȝ inuitis dabitur curator ad lites.l.i.C.qui pe.tuto.et Inſtit. de cura.§.inuiti.; Hec vera quo ad incōmodum eorum. Nam ad ꝯmodum eorū valent geſta pro eis.l.nō eo minus.C.de ꝓcura. Extra iudicium aūt quo ad adminiſtrationē rerum adoleſcentes inuiti non recipiunt curatorem.ſed ſoluȝ datur petenti ꝑ iudicē.l.i.C.qui pe.tuto.nec pōt dari in teſtamento.licȝ datꝰ cōfirmetur.C.de teſta.tute.l.penul. Inſtitu.ḋ cura.§.i. Scd̄a pars ꝓbatur hic in tex. Et dicūtur cauſe ſpirituales bn̄ficiales.matrimoniales.⁊ alie de quibus in clem̄.diſpendioſaȝ.de iudi. Item cauſe dependentes ſunt cauſe dotis.quo ad matrimonium. Item cauſe decime ⁊ fructuū īparū cauſa iuris patronatus.⁊ in adq̄ſitis a beneficio.ſm Archi.et Io.an.

Secūda con

Minor quatuordecim annis in ſpiritualibꝰ nō agit ꝑ ſe.ſed ꝑ ꝓcuratorem ꝯſtitutuȝ auctoritate epi aut officialis ſui vl' delegati pape ad illam cauſam.niſi ſit minor ſeptēnio.quo caſu per dictos iudices datur eideȝ curator. Probatur hec ꝯcluſio in verſ.ſi vero intra. Non em̄ ſufficit in hmōi cauſis auctoritas patris aut imperatoris.vel alteriꝰ iudicis ſecularis.quia h̄ agimus de ſpūalibus.de quibus laicꝰ nil p̄t diſponere.ſm glō.h̄ in verbo eiuſdē. Debȝ ergo adiri iudex ecclīaſticus.vt eiꝰ auctoritate detur curator.aut ꝯſtituatur ꝓcurator ī hmōi ſpūalibus. An aūt clerico ſuper bonis temporalibus p̄t dari curator a laico iudice. Glō.h̄ i verbo hmōi ſentit ꝙ ecclīaſticus iudex id pōt.rōne ꝑſone.de quo etiam Inſti.ḋ atti.tuto.§.nos aūt. Et ibi nō.ꝙ iudex laicus clerico non p̄t dare tutorem.ꝙ ille ꝑncipaliter datur ꝑſone.§.certe. Inſti.qui tuto.da.poſ.et illi ſolū datur.qui eſt de iuriſdictione dantis.neq̄.C.qui tuto.da.poſ. Curator aūt econtra ꝑncipaliter datur rebꝰ.vt ibi nōtur.igitur talem bn̄ dabit. Vn̄ etſi clericus minor vigintiq̄nq̄ annis impetijt laicuȝ coram iudice laico.iuxta.c.ſi clericꝰ.ḋ.de foro cō.poteſt laicus iudex ad illam litē clerico dare curatorem. Ita tenēt dn̄i de rota.deci.xxij.ꝑ.l.ſi.§.i.C.de adminiſtra.tute. Habȝ em̄ hoc caſu iuriſdictionē in ꝑncipali.ergo ⁊ in acceſſorijs.l.quotiens.de iudi. Iteȝ talis curator ſolum datur ad litem p̄ſentem ꝑ eum.coram quo lis pendet l.fin̄.§.ſȝ etſi quis.C.ḋ adminiſ.tute.de quo h̄ latius ꝑ Domi. Item dat' curator ſolū preſēs et preſenti.⁊ volens non inuitus.ꝑ.l.qui habet.§.pupillus.⁊.§.deniq̄.ff.de tute. An delegatus ordinarius poſſit dare curatorem in cauſa coram eo pendente? Glō.h̄ in verbo ab eo.ſentit ꝙ non. Idem Archid.qd̄ verum ſm leges.ſed ſm canones ſecus.quia omnia poſſunt delegari iure canonico.iux̄ nō.in.c.ꝙ ſedē.de offi.ordi.ḋ. Quid autem ſi pater vult emancipare filium ſuū clericum.coram quo iudice id faciet.tractat hic Domin̄.et tenet poſt domi.de rota.deci.clxxiiij.ꝙ tā coraȝ iudice ecclīaſtico qui eſt iudex ꝑſone.vt h̄ in glō.verbi hmōi.ꝙ coraȝ ſeculari.quia emancipatio eſt actus patris.C.de emanc.libero.l.i. ergo coram iudice patris fiet.

Ultima con

Licȝ regulariter filius non poſſit eſſe in iudicio ſine conſenſu patris .hoc tñ fallit in ſpiritualibꝰ. Probatur hic in fi. textꝰ. Et ibi ponitur rõ fallentie .et alios caſus quibus filius ſine ꝯſenſu pr̃is pt̃ eſſe in iudicio.vi.hic in.g.fiñ.et ꝑ g.in.c.ex parte.ſ̄.de reſti.ſpo.

De foro ꝯpetẽti.

omana eccleſia ſtatuit. ꝙ archiep̄us non poſſit ꝯgnoſcere de cauſis ſubditoꝝ ſuffraganei ſui omiſſo articulo appellationis.vel ſi non eſt appellatuꝫ etiamſi ſubditi ꝯſentiãt .niſi tunc accedat voluntas ipſius dioceſani ep̄i Nec pt̃ archiep̄s ꝯpellere ſubditos ſuffraganei ſui ipſius delegationem ſuſcipere.ſñias aut precepta exequi aut teſtimoniũ in cauſis ꝑ appellationeꝫ ad ip̄m deuolutis ferre.niſi aliud in his tribus ſibi ꝯpetat de conſuetudine.nec pt̃ archiep̄s prelatos et alios ſubditos ſuffraganei cogẽ. vt ſuꝑ ſalarijs aduocatorum et procuratorum in cauſis corã archiep̄o motis rñdere. Hoc.d.vſqꝫ ad.§.contrahentes

Prima con.

Nõ poſſunt clerici ſubditi ep̄o.adire archiep̄m ꝑ viaꝫ ſimplicis querele.aut ꝑ appellationem omiſſo appellationis articulo.quia nulla ꝯpetit archiep̄o ĩ eos regularit̃ iuriſdictio . Probatur in principio tex.qd̓ verum niſi de ꝯſenſu ep̄i.quia tunc poſſũt prorogare iuriſdictionem ſui ep̄i in alium iudicem eccl̃iaſticum.c. ſignificaſti.ſ̄.eo. Laicus vero etiam ſine ꝯſenſu ſui iudicis.pt̃ adire alium iudicem et prorogare iuriſdictionem.vt hic in glõ verbi clericorum.Cuius ratio ẽ ſm̃ Domi.quia non ſunt ita aſtricti nexibus ſuperioruꝫ ſicut clerici.Alias tres rõnes dat.gl. in.ca.inolita.xi.q.j.Et patet ex cõcluſione .ꝙ iudex q̃ non poteſt adiri .niſi per viaꝫ appellationis.nõ pt̃ de principali ꝯgnoſcere.niſi prius cognoſcatur de viribus appellationis. intellige añ ſñiaꝫ interpoſite.etiamſi partes conſentiant. Rõnem huiꝰ ponit hic.gl.j. Iudex ergo habens iuriſdictionẽ limitatam primo cognoſcit de cauſa an habeat iuriſdictioneꝫ in ea.intellige tñ illud verum.niſi ep̄s detuliſſꝫ appellationi.quia tunc abdicaſſet a ſe cauſam.ꝑ.c.cuꝫ appellationibus.j.ꝺ appel.et facit hic tex .niſi de dioceſanorum voluntate

Secunda con.

Non pt̃ archiep̄us compellere ſubditos ſuffraganei.vt cauſas delegatas ab eo ſuſcipiant.teſtimonia corã eo ferãt aut ſñias ſuas exquantur.niſi cõſuetudine aliud obtineat. Probatur h̃ in.§.neqꝫ An aũt in caſibus duobus in preſenti concluſione poſitis valeat contraria ꝯſuetudo.Archi.tenet ꝙ nõ.quia tex.in his tribꝰ caſibꝰ loquitur de conſuetudine.ergo ſecus in alijs.ar.c.nõne.ꝺ preſũp .Cõtrariũ tenet Genſ.quia conſuetudo dat iuriſdictionem.c.cũ ꝯtingat.ſ̄.eo .cũ ſimilibus. Nec obſtat hic tex .qui licet loquatur de tribus. non tamen negat de alijs .Quid ergo faciet archiep̄us.quando vult cauſaꝫ cõmittere ſubdito ſuffraganei.aut ſi egeat teſtimonio.aut ſi recuſat exequi p̄cepta ſua? Dic ꝙ mãdabit ſuffragãeo vt ip̄e compellat ſubditum ad id faciendum .vt hic in.g.verbi ſuſcipere ꝙ ſi ep̄s fuerit negligẽs compellere ſubditum. tunc propter negligentiā epī. ad archiepiſcopū iuriſdictio deuoluitur. per glō. in. c. romana. ſ̄. eo. li. de ſuppleñ. neg. p̄la. et tenet ħ Do.

Ultima con. Conſuetudine aliud non diſponente. archiepūs. officiales. p̄latos. aut ſubditos. ſuffraganei non poteſt compellere. ſuꝑ ſalario aduocatorum et ꝓcuratorum coram ſe reſpondere. Probatur hic in verſi. nec etiam. An autem ꝓcurator poſſit petere ſalarium cuʒ officium ſuū debeat eſſe gratuitum. vid. hic in glō. verbi ꝓcurator. Et quid ſi quis contraxiſſet cuʒ procuratore aut aduocato in curia archiepī. an tunc ſaltem ratione contractus ibi poſſet conueniri. vi. hic. g. in verbo reſpondere. et dic vt in ea

Contrahētes

aliarum dioceſium ſuper contractibus initis in dioceſ. archiepī. non compellit archiepiſcopus inuitos coram ſe reſpondere. niſi ibidem inueniātur. licʒ poſſit archiepūs eis alibi exiſtentibus citatis et nō comparentibus in poſſeſſionem bonorum que ibi habēt miſſionem facere. aut ſi malicioſe ſe occultāt ne citari poſſint. poteſt archiepiſcopus decernere etiam miſſiōem faciendam. in poſſeſſionem bonorum que habent in alia dioceſi. duʒ tamen dioceſani loci ad denuntiationem archiepiſcopi faciant huiuſmodi miſſioneʒ. nec poteſt archiepiſcopus mittere clericos ſuos per dioceſim ſuffraganei ſui. vt coram eis fiant contractus aut facti recognoſcantur et approbātur. nec poteſt compellere tali occaſione ſubditos ſuffraganei coraʒ ſe ſtare iuri. nec eos excōmunicare. pro eo ꝙ citati nolunt coraʒ eo ſtare iuri. Hoc dicit vſqꝫ in finem

Prima con. Ratione contractus in aliena dioceſi celebrati contrahens non poteſt conueniri in loco contractus inuitus ad effectum diſtringende perſone. niſi ibidem fuerit repertus. Probatur in hoc §. et per hoc limitatur. c. fiñ. ſ̄. eo. vt rōne contractus ſortiatur quis foruʒ. ita ꝙ ſi ibi inuentus etiam inuitus compellatur ibidem reſpondere. qđ verū ē ſi fatetur contractum. ſi autem negat prius ſūmarie conſtare debet iudici de contractu. et tunc pronunciabit iudex ſuam eſſe iuriſdictioneʒ facit. c. ſuper litteris. ſ̄. de reſcriptis Si autem contrahens ſit extra locū contractus. poteſt iudex eum citare etiamſi ſit extra territorium iudicis vt ħ probatur. Et illa citatio ſi nō compareat citatus conſtituit eū cōtumacem aut contemnētem quo ad quid. quia quo ad miſſioneʒ in poſſeſſioneʒ ex primo decreto faciendā aut decernendam. ſi bona ſint in alterius iuriſdictione ſita. non autem ad effectum ꝙ iudex poſſet eum excōmunicare. quia non poteſt eum ꝑſonaliter diſtringere. et per ꝯſequēs nec excōmunicare. argu. c. nemo. xi. q. iij. Non obſt. ꝙ extra territoriū ius dicenti non paretur impune. argumeñ. c. ij. ſupra eodem li. de ꝯſtitu. quia illud procedit in ius dicenti. citare autem potius eſt requirere ꝙ̄ ius dicere. ſm Joħ. mona. de quo ħ plenius Jo. an. et Domi.

Ultima con. Pro ineundis contractibus aut recognoſcendis.

non poteſt archiepiſcopus clericos ſuos ad dioceſ.ſuffraganei mittere. aut etiam ſubditos ſuffraganei propter ea coram ſe citare aut excõmunicare .Probatur hic in.§.nec clericus Et patet ex iſto ꝙ notarius nõ poteſt conficere inſtrumenta extra territorium illius a quo eſt conſtitutꝰ per hunc textum .ſm Pe.de ſamſo. quia ſigilla iſtorum clericorum faciebant contractus auctenticos .non tamen extra dioceſiꝫ poterant ſigillare.de quo in ſpe.de inſtrumeñ.edi. §.reſtat.verſicu.nota ꝙ.et ꝑ gloſã in verbo cenſentur .ī.de re iudi.c. abbate ſane.A principe autem ꝯſtitutus aut ab eo qui priuilegium habet a principe.vbiqꝫ poteſt facere inſtrumenta.argu.c.cuncta.ix.q.iij.niſi priuilegium eius ſit reſtrictuꝫ ad certũ territorium.c.ſane.et.c.porro.de priuile.Ab inferiore auteꝫ conſtitutus extra territorium conſtituentis non poteſt conficere inſtrumenta.vt hic ſm Domiñ.ſed ꝯfecta infra territorium conſtituentis faciunt fideꝫ etiam extra territorium.vt eſt caſus in c.cum dilectus.de fi.inſtrumeñ. Patet ſcđo ex ſcđa parte .ꝙ citatus a non ſuo iudice non comparens .nõ poteſt propterea excõmunicari .per c.nemo.xi.q.iij.In caſibus tamen q̃bus archiepiſcopus iuriſdictionem habet in ſubditos ſuffraganei eos excõmunicare poſſet.dũmodo exꝓmat caſum in citatione per queꝫ cõcluditur ſua iuriſdictio.quia tunc tenentur venire.alias non ſm Hoſti. et Johem mona.facit.l.fi.ff. de iuriſ. omni.iudi.et verſiculo nec etiam ſupra eodem.c.

Eculares iu

dices qui compellunt clericos aut alias perſonas eccĩaſticas ad ſoluẽda debita coram eis litteris aut alias probata.ſunt compellendi vt deſiſtant per locorum ordinarios cenſura eccleſiaſtica.cum hoc caſu non cõpetat eis iuriſdictio aliqua. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio.Judex eccĩaſticꝰ poteſt etiam ex officio compellere iudicem ſecularem .ne in cauſa ciuili citet clericum aut perſonam eccleſiaſticam. Probatur hec concluſio hic in textu iuncta gloſa.ij .et.iij . Nam prelatus poteſt ex officio defẽdere iura ſubditorum ſuorum.de quo in c.auctoritate.de priuileg.Et intellige hunc textum in clerico non coniugato .quia coniugatus poteſt in cauſa ciuili coram laico conueniri. dummodo tamen non fiat diſtrictio in perſona.vt in.c.vnico.ī.ď cle coniugatis. Procedit etiam hic textus.ſi clericus contraxit cuꝫ laico coram iudicibus ſecularibus loci. qui deſuper litteras conceſſerũt ſuo ſigillo ſigillatas . In loco vbi tali modo contractus fieri ſolent. Nam tales litere faciunt fidem etiam contra clericum. ſicut fideꝫ faciunt inſtrumenta tabellionum laicorum.quod bene probat.c.cum dilectus.de fide inſtrumeñ .Debent tamen produci tales littere contra clericos coram competenti iudice ſcilꝫ eccleſiaſtico.per hunc textũ .facit.c.ſi diligenti.ſ.eo.ti.

AIz.C. laicꝰ
pro quo fideiuſſit cleri-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

cus recuſat ipſum ſeruare indemneꝫ contra iuramentum a ſe preſtitum poteſt clericus ipm cōuenire coraꝫ iudice eccīaſtico. ad quem ratiōe iuramenti ſpectat cognitio. et poteſt ille premiſſa monitione laicum ad ſeruandum clericum indemnem cōpellere. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Ratione iuramenti ſuper contractu laicoruꝫ preſtiti poteſt iudex eccīaſticus vbi de obſeruatione agitur adiri. Probatur hic in tex. iuncta. glō. fiñ. Unde patet ꝙ iuramentum ſuper contractu preſtitum mutat forum. ita ꝙ vbi alias partes deberent ſuper ſimplici contractu litigare coram iudice ſeculari debent ratione iuramenti coram iudice eccīaſtico tñ litigare. quod h̄ ſentit glō. finalis. Aliqui tamen dicunt ꝙ non mutat forum. ſed accumulat forum foro. et illud veruꝫ eſt ſm Domi. quando agitur ex iuramento vt ſeruetur. nec reuocatur in dubium an iuramentū ſit licitū. vel non. De iudice ſeculari id probatur in. c. licꝫ. j. de iureiurañ. De iudice eccleſiaſtico eſt hic tex. Si autem excipitur coram iudice laico đ iuramēto. de illo etiam cognoſcet. de illo ⁊ diffiniet. ſeruando ius canonicū. ad hoc per iudicem eccīaſticuꝫ compelli poteſt. allegato. c. licet. et. c. q̄uis ſupra eodem libro. de pact. et auct. ſacrā. puberum. C. ſi aduerſus vēdi. Que autem ſunt cauſe eccleſiaſtice mere aut mixte. tractat hic Johes and. et poſt eum Domiñ. et vid. in c. cum ſit generale. ſupra eodeꝫ titu. et per gloſam et docto. Tractat hic etiam Domi. an valet iuramentum de non fideiubēdo pro aliquo. Archidi. xi. q. j. ſicut. tenet ꝙ nō valet iuramentum per illum tex. qui dicit ꝙ peccant laici. niſi ſibi inuicem fideles dederint operam in his que pertinent ad vſuꝫ vite. Et licet quis nō teneatur iure canonico aut ciuili fideiubere pro alio. tenetur tamen de equitate naturali ſm Archid. ibi et hoc etiam tenet Lapus. De iſto etiam per Joh. and. in addi. ſpecul. ti. de iureiurañ. ſuper rubrica. et Old. conſilio ſuo. lxxxix. qui ita cōcludit. Aut iurat clericus iſtud ⁊ non ē illicitum. quia de iure ad hoc tenetur. c. j. de fideiuſſori. quod veruꝫ putat Domiñ. niſi habeat patrimonialia quia ſi talia habet idem in eo qđ in laico dicendum eſt. Si igitur laicus ita iurat et tunc ſi neceſſitati proximi poteſt aliter ſubuenire. ⁊ illud facere debet. et ſuum iuramentum ſeruare. aut id non poteſt. et ſic ex obſeruatione iuramenti periret ſalus proximi temporalis aut ſpiritualis et tunc fideiubere debet. non obſtā. iuramento per textum optimū. xxij. q. iiij. § ſi. de quo h̄ vid. Domi.

De litis cōteſtatione

Xceptionis ſeu defenſiōis peremptorie obiectus. nō impedit nec retardat litis ꝯteſtationem. niſi ſit exceptio rei iudicate. rei trāſacte aut finite.qđ verũ etiãſi dicit obijciens reſcriptum non fuiſſe obtentuꝫ ſi exceptio deleganti fuiſſꝫ expoſita Hoc dicit

Ex tex. e licitur talis ꝯcluſio. Non impedit litis ꝯteſtationem aliqua exceptio pemptoria.niſi ſit đ re iudicata trãſacta aut finita. Probatur hec ꝯcluſio h in text. Et ſumitur h exceptio large vt eẽ extendat ſe ad defenſionẽ Nã ꝓprie loquẽdo int̃ h ẽ differẽtia.vt patet h in glõ.iij.quam nõ ꝓpter ſtatuta diſponentia non admiti exceptionem ꝯtra inſtrumẽtum debiti.quia cũ ſtatuta ſint ꝓprie et ſtricte intelligenda.c.cũ dilect⁹.de ꝯſue. defenſio videt̃ admittenda . Itẽ loquitur h cõcluſio ⁊ tex.h in pemptorijs. Nã ſũt alie exceptiões dilatorie.vt h.in.g.ij.et ille bñ impediunt litis ꝯteſtationẽ tꝑaliter.et eã differunt .nõ autẽ ꝑẽptorie.c.exhibita.š.de iudi. Hoc fallit in trib⁹ pemptorijs h in tex.et ꝯcluſiõe enumeratis.q̃ dicũtur ꝓuilegiate.quia pñt in vim dilatoriarũ opponi.⁊ tunc impediũt litis ꝯteſtationẽ.et pñt etiã opponi in vim pemptoriarum. Et rõ ſpẽalitatis in his tribus eſt.ſm Io.mõ .et Ioh.an.ꝙ iſte exceptiões reſpiciũt etiã inſtantiã.⁊ illã finiunt.quia exq̃ ſemel lis ẽ finita.re⁹ non debꝫ ꝯpelli ſubire inſtantiã. Alie aũt pemptorie ꝯcernũt rẽ ipſam.et intellige rẽ iudicatã impedire litis ꝯteſtationẽ.qñ ẽ iudicata ab eo q̃ ius iudicandi habuit.id eſt a ſuo iudice.vt h in glõ.verbi finita circa pñ.et nõ fuit impeditus,.puta quia non excõicat⁹.ſciſmaticus,.aut hereticus.de re iudi.ad probanduꝫ de hereti.excõicam⁹.§.credentes.etſi iudicatũ ſit ordine iuris obſeruato alias non obſtaret.vt in.§.diffinitiis ij.q.vi. Et idem intellige in p̃cepto qđ fertur in cõfeſſuꝫ ante litẽ ꝯteſtataꝫ.vt in eo etiam h tex. locuꝫ habeat quia ex eo oritur actio in factum ſicut ex ſententia.et tenent domini de rõ.deci.cclxxxi. Per rem aũt finitam aliqui intelligunt litem finitaꝫ amicabili ꝯpoſitione in ſpũalibus ĩ quib⁹ non cadit tranſactio ꝓprie dicta.c.ſuper eo.de tranſact.quod verum dicit Ioh.anđ.quando amicabilis ꝯpoſitio interuenit poſt litem motaꝫ ita vt ꝑ eã poſſꝫ dici lis finita.alias ſec⁹. Gl.h ĩ verbo finita.primo ſentit ꝙ tex.dum dicit de re finita non ponit nouam ſpeciem.ſed ꝙ verbis replicatis repetit id quod p̃miſit. Et ita etiam dixit Inno .ſed ſm Lapũ.tunc tex. vteretur ſuꝑfluitate . Ideo.g.intelligit poſtea ꝑ litẽ finitã.rem deciſã iuramento delato a parte parti in iudicio.qđ iuramẽtuꝫ maiorem vim habet q̃ res iudicata.l.ij.ff.de iureiurañ. vel ſm Lapum res dicitur finita ſi quis iurauit ſe perpetuo non acturum .quia tunc niſi ex cauſa agere non poteſt. l.admonendi.ff.de iureiurañ.l.poſt q̃ liti.C.de pact. Et intelligit etiam Ioh.anđ quando poſt litem motã interueniret illud iuramentuꝫ.vt ſic lis per illud dicatur finita.et ſic ꝓprie loquitur.c.veniens .de accuſa. An autem exceptio preſcriptionis impedit litẽ ꝯteſtari. Gl.hic ĩ verbo finita.videt̃ ſẽtire ꝙ ſic.⁊ ꝙ ſit exceptio litis finite,.dũ dicit. vel longo ſilentio.et ita tenuit h Hoſti.et male.ſm Ioh.anđ.alleg .ſpe.titulo de excepti.§.dicto.verſ. ꝫ adhuc.vbi tꝫ eam ante litem conteſtatam non admitti.et ita dicit ſeruari de conſuetudine romane eccleſie.de quo hic latius per Domi.et doctores .in.l.emptor.C.de preſcrip.long.temporis. Et aduerte ꝙ ſi in alia exceptione peremptoria ꝗ hic enumerata parte non contradicente ante litem cōteſtatam admitteretur probatio et probetur.debet impedire litem conteſtatam.ſm Johañ.mona.et Archidia.Ex quo enim notorium eſt de exceptione non debet iudex permittere vt cauſa in iudiciuꝫ deducatur.c.quoniam.ď filijs preſby. Sed ſilentium imponere debet actori.c.veniens.de accuſa.Et idem in quacunqꝫ exceptione peremptoria ⁊ notoria oppoſita.ſm Lapuꝫ et Domi. per quod multum ampliatur hoc capitulum. Item aduerte ꝙ licꝫ exceptio ď non petendo quia concernit actionem et obligationem et non ꝓceſſum. Ideo poſt litem conteſtataꝫ opponitur et non ante. tamen ſi qͥs iurat ſe non petere tunc impedit litem conteſtari.vt impediatur periurium.nec aperiatur via periurijs.c.verum.de iureiurañ.et idem vbicūqꝫ quis ex admiſſione ad iudicium incurreret.periurium tunc poteſt a proſecutione proceſſus repelli .ſm Domiñ.

I oblato libello per reum proponitur peremptoria exceptio per hoc non intelligitur facta litis conteſtatio .nec etiam impeditur propterea fieri .niſi ſit vna ex illis tribus priuilegiatis.de quibus.ſ̄.c.proximo.dictũ fuit Hoc.d.

Ex tex elicitur talis concluſio. Exceptione peremptoria per reum propoſita .non intelligitur propterea litis conteſtatio facta. Probatur hec concluſio hic in textu. Et ratio dubitandi poteſt ſumi ex gloſa verbi facta. Ratio autem decidendi ſumitur ex regula exceptionem obijciens.ꝫ.de regu.iu. Et procedit hic textus et illa regula quando excipiens ſtat in finibus exceptionis non ꝓgrediendo vltra quia tunc nec fatetur .nec negat .et ſic non fit litis conteſtatio.c.vno.ſ̄.eo.ti. Secus ſi vltra progrederetur reſpondendo directe libello dicens petita per actoreꝫ fieri non debere. quia ſibi factum ſit pactum de non petendo.quia tunc videtur litem cōteſtari.per reſpōſionē em̄ rei ad narrata et petita per actoreꝫ fit litis cōteſtatio.c. vno alle.

De iuramento calumnie

I de calumnia aut veritate dicenda non eſt iuratum in principio litis.poteſt poſtea in qualibꝫ parte litis iurari.quia non eſt de ſbſtãtia ordinis iudiciarij iſtud iuramentuꝫ a pͥncipio preſtari .etſi in tota cauſa eſſꝫ tacite omiſſũ.nō eſſꝫ ꝓpterea nullꝰ ꝓceſſus.et licet in ſpiritualibus cauſis canones requirant iuramentum de veritate dicenda. et non de calumnia vitanda .tamen vt etiam vitetur in ſpiritualibus calũnia illō iuramētũ in ſpūalibꝰ vult preſtari papa hoc dicit. Et ſūt tria dicta vt hic in gloſa prima

Ex tex. elicitur talis concluſio. Iuramentū calūnie ab initio non eſt neceſſe ꝑſtari. quinimo in tota cā ꝑt tacite omitti. et tam de calūnia ꝙ de veritate in ſpiritualibus cauſis debꝫ iurari. Probatur h in tex. Et rō dubitandi ⁊ decidendi p̄me partis patꝫ h in.g.verbi ex iſtat. Rō dubitandi in ſcđo dicto patꝫ h in.g.verbi ānullandꝰ Rō autem decidendi vltimi dicti. patet hic in glō. verbi iuramentum. et dic vt in glō. Dicitur autem iuramētuꝫ calūnie. qn̄ quis iurat vitare calumniam. et ſex ꝯtinet capitula. que notantur in.c.j.ſ̄.e. et Inſtitu. de pe.te. litigā.§.i.in.gl.verbi ad ꝯtradicēdū et patent in his metris. Iſtud iuret ꝙ lis ſibi iuſta videtur. Et ſi queretur verum non inficietur. Nil promittetur. nec falſa probatio detur. Ut lis tardetur dilatio nulla petet. Et iſtud iuramentum expreſſe non poteſt remitti. l.ij.C.de iura.calū.⁊ glō.in.c.tuis.ſ̄.de teſti. Ratio quia propter publicam vtilitatem eſt introductum. alleg.l.ij.§ſed quia veremur. vt veritas eliciatur et ne iudici illudatur. c.ceterum. ſupra eodē. Iō expreſſe eidem renunciare non poſſunt litigantes. tacite aūt bene vt h

N appellatiōis cā iurādū eſt de calūnia licꝫ etiaꝫ ſit iuratū in ꝑncipali cā. et idē in iuramēto de veritate dicenda. Procuratores aūt ꝯſtituti poſt preſtitum calūnie iuramentū. vt vitent calūniaꝫ debent iurare etiamſi a dominis inſtructi ſint quid ponere debeāt aut reſpondere. In omnibus etiam cauſis poteſt iudex ante litis ꝯteſtationem aut poſtea. quotiens ſibi videbit expedire exigē a partibꝰ iuramētum malicie. Hoc dicit

Prima con. Licꝫ in prima iſtātia iuratū ſit de calūnia. aut veritate dicenda. tn̄ idē iuramentuꝫ iterari debꝫ in appellationis cā. Probatur h in p̄n.tex. Rō dubitandi habetur h i.g.ij.iūcta.g.j. quia i eadē cā nō videtur ſepius iuranduꝫ. Rō aūt decidendi in ꝯtrariuꝫ ꝑt eſſe. quia dato ꝙ eſſet eadem cā. tn̄ eſt alia inſtātia. l.ij.C.de ꝓcura.c.non iniuſte.ſ̄.de ꝓcura. et iuramentum de calumnia aut veritate dicenda ad inſtantiam refertur. facit.c.fi.ſ̄.de teſti. Preterea in ſcđa inſtantia noue ꝓbationes ⁊ defenſiones ꝓduci poſſunt. ergo ꝑſtantur et iuramenta circa tales. probatur in.c.cuꝫ Iohes. de fid.inſtru. ꝑ.l.ꝑ hanc.C.de tpī.appel. Quō aūt differūt iuramentuꝫ calūnie. et iuramentū de veritate. vid.in.g.penul.⁊ c.j.ſ̄.eodem libro. de iudi.

Secūda con. Procurator cōſtitutus poſt iuramentū calūnie tenetur nihilominꝰ de calūnia iurare Probatur h i verſ. ꝓcuratores. Rō ponitur i tex. vt calūnia vitet ab eo et facit ꝙ ꝓcurator de calūnia iurare debꝫ nō ſolū in animā dn̄i ſui ſic̄ in alijs iuramentis dicimus. ſed etiam de calumnia iurabit in animam ꝓpriam. Nam vult hic tex. ꝙ ipſe iuret. et ſic in animam ſuam. et tenet h gloſa in verbo ab ipīs. Syndicus autem vniuerſitatis iurat de calumnia in animam propriam tm̄ vt eſt gloſa in.c.in pertractādis. ſupra eodem titulo. quod nota in practica.

Vltima con. Iudex pōtꝰ qñcūqꝫ a partibus exigere iuramentū malicie. Probatur hic in fiñ. tex. Et rō dubitandi ⁊ decidendi patꝫ in .g. ſi. et ſm Io. an. ſtatur dicto iudicis ſine alia ꝓbatiõe. ſi dicit. expedit iuramentum iſtud recipe. quia iſtđ iudicis arbitrio relictū eſt. vt patꝫ hic in tex. ergo pars ſibi queſtionē referre non pt̄. ꝑ .g. in cle. j. de iu. patro. ſuper verbo oneramꝰ. et dixi in .c. ſtatutum. §. aſſeſſorez. s. de reſcꝑ. Et an iudex recuſatꝰ a recuſãte poteſt iſtđ iuramentū de malicia recipere. viđ. in ſpec. ti. de recu. §. q̃liter. verſi. quid ſi ſit preſumptio. ⁊ tex. hic probat ꝙ ſic. qđ tenent hꝫ Ioh. anđ. et Domi.

Illaz tibi iudex fecit iniuriam. qui ꝓcuratorem aduerſarij tui conſtitutum ad cauſam admiſit ad iurandum de calumnia. ſi ad id habuit ſpẽale mãdatum. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Litigãs ꝑ ꝓcuratorē pt̄ iuramentū calūnie ꝓſtare ꝑ ipm ſi ei ad iurandum dedit ſpẽale mandatū. Probatʳ hꝫ in tex. Reqritur ergo ſpẽale mandatū ad iuranduz de calūnia. qđ veꝝ in animã dñi. Sine tñ mandato ſpẽali pt̄ iurare ꝓcurator in animã ꝓpriã. vt. s. c. pri. ij. rñſ. An aūt iudex pt̄ citare principalez et eum ꝯpellere ad iurandū de calūnia. non obſtãte ꝙ dedit ꝓcuratori mãdatū ſpẽale dicit Io. an. Aut ꝓcurator eſt datꝰ generaliter ad omnes cauſas et cum mãdato ſpẽali de iuramento calūnie ꝓſtãdo. tūc talis ꝓcurator admittitur ad iurandum. ꝓut Io. an. dicit ſe ſepius vidiſſe. et ita ſeruatur in practica. licet tex. hic duz dicit cauſam. et dum in ea facit in contrarium. et tunc iudex poteſt principalez compellere ad iurandū quia melius eſt inſtructus. aut ē ſpecialiter datus ad certam cauſam et ad iurandum in cauſam domini. tūc fieret iniuria domino ſi non admitteretur procurator ad iurãdum in tota cauſa. etiamſi dominꝰ ſit iuſtior. In reſponſionibus tamen particularibus ad interrogationes iudicis aut poſitiões bene compelletur dominus ſi eſſet iuſtior. pro quo. l. fiñ. C. de procura. et dixi in. c. j. s. eodez li. de iudi.

De reſtitutione ſpoliatoruz

Requēs deuenit ad papam querela ꝙ ſpoliationis exceptio in iudicio in ſpiritualibus cauſis ſepe calumnioſe ſit oppoſita. Ideo ſtatuit papa ꝙ in cauſis ciuilibus propter exceptionem ſpoliationis facte ab alio q̃ ab actore. iudex in principali non differat procedere. Sꝫ ſi dicatur in ciuilibus ſpoliatio facta ab actore. aut in criminalibus cauſis a quocūqꝫ infra quindecim dierum ſpaciuz. die in quo proponitur ſpoliatio minime computato. debet probari. alias excipiens in expenſis interim ꝑ actorem factis prehabita taxatione iudicis condēnetur. et alias prout iudici equum videtur punietur. Ille autem hoc caſu in criminalibus dicitur ſpoliatus qui tota ſubſtantia ſua vel maiori parte ipiꝰ ē p̄uatus

De reſtitūtione ſpoliatorum

et de illo intelligendi ſunt canones qui volunt ꝙ nudi ꝯtendere et inermes inimicis nos opponere non debemus. Hoc.d.

Prima con. In ciuilibus nō admittitur exceptio ſpoliationis facte ab alio q̄ꝫ actore. in criminalib⁹ vero n̄ refert ſi facta ſit ſpoliatio a quocū̄qꝫ. Probatur h̄ in tex. iuncta glō. verbi a quocū̄qꝫ. et ē h̄ exceptio ſpoliationis dilatoria. vt hic patet. quia differt p̄ncipale negotiuꝫ. et eſt tex. et ibi Inno. in. c. cum dilect⁹. ſ̄. de ordi. ꝯgni. et. g. in. c. ex ꝯqueſtiōe. ſ̄. e. et prius debꝫ diſcuti et terminari. c. exhibita. de iudi. Si igitur ſpoliatio ꝓponitur facta ab alio q̄ꝫ actore in ciuilibus ꝓceditur ad vlteriora. ea non obſtāte. vt h̄ patꝫ. Ex q̄ videtur ꝙ vbi ꝓponitur dilatoria ⁊ iudex ꝓcedit ad vlteriora. videtur tacite ꝓnunciare ſuper dilatoria non admittenda. vt h̄ ꝓbatur. et de hoc in. c. dilectus. ij. de reſcp. ⁊. g. ij. in cle. ſi. de appel. Rō aūt ſcđe partis ꝯcluſionis eſt. quia criminales cauſe ſūt odioſe ⁊ reſtringende. vt in regula i penis. ꝉ. de re. iur. Item quia accuſatus de crimine maiori ſuffragio indiget q̄ꝫ ꝯuentus ciuiliter. et aſſiſtet quis reſtituto qui deeſt ſpoliato. xi. q. iij. c. paup ſm Hoſti.

Secūda con. Ille dicitur ſpoliatus in cauſa criminali qui ꝓuat⁹ ē tota ſb̄a ſua aut p̄te maiori. Probat̄ h̄ in v̄ſi. illum. et talis hꝫ ꝓuilegium vt r̄ndere non teneatur accuſatori an̄ reſtitutionē. vt h̄ et. ꝉ. § ſolet. iij. q. ij. c. oportet. et. ij. q. ij. c. nullus. Itē ꝙ ſpoliatus non p̄t exui. ſcꝫ ꝑ ſn̄iaꝫ cū ſit ſpoliatus ꝑ violentiam. priuatio em̄ ꝓſupponit habitum vt h̄. ⁊. c. ad diſſoluendū. de deſpon. impu. Intellige tn̄ hanc q̄ōneꝫ ſpoliationis obſtare. q̄n̄ agitur de crimine criminaliter. ſec⁹ ſi ciuiliter ꝑ viam inq̄ſitionis aut denūciationis euāgelice ad penitentiā agendam. de quo hic latius Jo. an. et Domi.

Ultima con. Exceptio ſpoliationis debet infra. xv. dies ꝓbari. alias excipiens in expenſis cōdēnatur actori. Probat̄ h̄ in tex. ex quo patꝫ ꝙ deficiēs in ꝓbatiōe dilatorie exceptionis ꝯdēnari dꝫ in expenſis ſtatim nō expectato fine litis in p̄ncipali ꝯcor. c. pia. ꝉ. de excep. et ſic. c. finē. ſ̄. de do. et ꝯtu. etiaꝫ p̄t habere locū in dilatorijs exceptiōib⁹. et ibi tenuit Hoſti. et h̄ eſt ꝓ eo tex. Dꝫ tn̄ taxatio expēſaruꝫ p̄cedē ꝯdēnationē. vt h̄ pꝫ. ſꝫ hodie fit ꝯdēnatio ⁊ reſeruat̄ taxatio. de q̄ ꝑ. g. ſuper verbo docuerit. in. c. i. e. li. de elect. ſ̄. In his aūt. xv. dieb⁹ non ꝯputat̄ dies in q̄ ꝓponit̄. vt h̄ in. gl. verbi ꝓponit̄. Et idē videt̄ in alijs dilatiōib⁹. ꝑ illā. g. Sꝫ circa hoc dic. Aut ꝯſtat de mente diſponētis. ꝙ velit aut nolit diē ꝯputari. tunc ſeruetur mens. vt h̄ exp̄ſſū ē. Aut non ꝯſtat de mente tunc ꝯſideranda. ſūt verba. ſi eniꝫ dat̄ ſimplicitē termin⁹. x. dieruꝫ. tunc dies in quo ꝓponitur non ꝯputatur quia intelligit̄ de diebus ꝓxime futuris. l. cū qui calendis. ff. de verbo. oblig. Aut dicitur infra hinc ⁊ tres dies debꝫ ꝓbare. et tunc ꝯputantur dies de momento ad momentuꝫ. ij. q. ſexta. §. biduum. Idem ſi ſtatuitur terminus computandus ab actu. non a die actus. allegato §. biduum. et notatur in clemē. cauſam. de elec. aut ſtatuitur termin⁹ a die q̃ celebꝛatur actus. et tunc nõ computat̃ actus. vt. §. de prebeñ. ſtatutuꝫ. et qđ ibi nõt̃. et ſepe de iſto eſt queſtio. et ad hanc diſtinctionem ſolet fieri remiſſio. ideo eã tene. ſm Imo. ⁊ Do.

Solet autẽ dubitari an accuſato qui ꝯ ſpoliatiõe tertij excipit indulgẽdũ et ſtatuẽdũ ſit tempus certuꝫ infra quod petat reſtitutionem bonoꝛũ. Et papa putat ꝙ ſic. ne ita inſiſtat exceptioni. vt elidat omnem accuſationem. ꝙ ſi infra tempus ſibi ſtatutum reſtitutionem non petierit. nec cauſã in q̃ntũ poteſt ad effectum non perduxerit. poteſt tunc accuſari exceptione non obſtante. Statuit etiaꝫ papa ꝙ ſpoliatio rerum priuatarum agenti ſuꝑ eccleſiaſticis rebus vel econtra non opponatur. Hoc dicit.

Prima con. Accuſatus de ſpoliatione facta a tertio. excipiens infra certum tempus ei a iudice dãdum debet reſtitutionem petere. alias procedit accuſatio. non ob. ſpoliationis exceptiõe. Probatur h̃ ꝯcluſio hic in tex. Ex quo patꝫ ꝙ vbi aliqua qđ incidit in ꝓncipali queſtiõe p̃t iudex ſtatuere t̃minũ infra quem debꝫ expediri. alioquin procedet in principali. vt hic ⁊ in. c. latoꝛ. qui fi. ſunt legi. Debꝫ enĩ ſemper videre ne iudicium coꝛã eo agitatuꝫ ſit illuſorium. c. bone. ij. §. nec nocebat. de poſtula. prela.

Ultima con. Agenti de reb⁹ eccleſiaſticis non obſtat exceptio p̃uatarum reruꝫ. nec econtra Probat̃ hic in fi. Et ratio patꝫ in glõ. finali

Sed huic cõcluſioni videtur obſtare multum. c. cum dilectus de oꝛdi. ꝯgni. Gl. fi. ſoluit dupliciter. Primo ꝙ hic textus ꝓcedit. qñ cauſa vertit̃ inter ꝑſonas ecc̃iaſticas. Uel et ſc̃do dicit hic res ecc̃iaſtice dicuntur ille quas laicus poſſidere non p̃t. vt decime et ſilia ſpũalia. de quib⁹ ibi nõ agebatur. Sꝫ de rebus tempoꝛalibus ecc̃ie q̃s laici poſſunt poſſidẽ. et ille dicũtur in ꝓpoſito p̃uate Uel tertio. dicit Archidi. ꝙ in. c. cum dilectus re⁹ excepit de re quaꝫ poſſidebat ab ecc̃ia in feudum. et q̃ dixit ſe priuatum. et ſic audit̃ quia talis etiã eſt ecc̃iaſtica. ſicut res de qua agebatur. Hic aũt tex. loquitur quãdo agebatur de re ecc̃iaſtica. et reus excepit de ſpoliatione rei ꝓprie ſeu priuate. et ſic nõ auditur. vt hic. Uel q̃rto dic ꝙ hic agebatur de re priuata que pꝛopꝛia eſt et poſſidetur a laico aut clerico. vt a priuato. et excipitur de re ecc̃ie. que nullius eſt in bonis. Et de iſtis non excipitur ad res priuatas. nec ecõtra. et placet Ber. abba. et Boati. et ſic planus eſt intellectus huius. §. de quo hic latius per Io. an. et Do. qui etiaꝫ tenet p⁹ Lapũ ꝙ ſi rectoꝛ ecc̃ie parochialis ꝯnegat ſuis parochialibus celebꝛare diuina aut dare ſacramẽta et poſtea agit contra eos de decimis ipſi poſſunt excipere de ſpoliatione diuinoꝛum. et pꝛobat quilibet intellectus gloſe. Nam hic agitur inter rectoꝛẽ ⁊ laicos parochianos. ⁊ ſic nõ inter perſonas ecc̃iaſticas tm̃. Item quia hic agitur de rebus ecc̃iaſticis quas laici poſſunt poſſidere. vt de auditione diuinoꝛum et perceptione ſacramentoꝛum. et ſic non obſtat hic tex. ſm ſc̃m intellectum

D decimas q̄s canonici dicunt ſe poſſediſſe infra parochiaꝫ alterius clerici non debent reſtitui. licet dicant ſe ſpoliatos per ip̄m clericum. niſi docuerint ſe poſſeſſionem earū habuiſſe legitimā. quia contra eos eſt preſumptio. cū d̄ iure ɔ̄muni ad ecc̄iam parochialem infra quaꝫ ſūt predia ꝑtineant. Hoc d.

Ex tex. elicitur talis ɔcluſio. Agens reſtitutorio iudicio. non debꝫ reſtitui. ſi ius cōmune obſtat ipi agenti. Probatꝰ h̄ ɔcluſio hic in tex. qd̄ verū vbi ex forma libelli et allegatione ſua ɔſtat ꝙ ius ɔmune facit contra ipſum. vt ꝙ dicit peto reſtitui ad decimas poſitas infra parochiam talis adverſarij mei. quia tunc ɔnunciabit iudex eum non audiendum. niſi doceat de titulo. quia ex confeſſione ſua factū eſt notorium. modo defectus proprietatis notorie habet obſtare agenti poſſeſſorio recuperande. vt hic ad quod ſemper ſolet allegari hic tex. quod verum ſm̄ Archidi. quando de tali defectu proprietatis conſtat iudici notorio iuris. vt hic conſtabat ex fatua allegatione iſtorum clericorum. ſecus ſi hoc non conſtaret ex forma libelli. vt ſi quis ſimplicit̄ petit ſe reſtituiꝰ ad decimas talis loci quibus ſpoliatꝰ eſt. tunc enim debet reſtitui probata poſſeſſione et ſpoliatione. vt hic in glō. verbi preſumatur. nec oportet docere tituluꝫ nec locuꝫ habet hec decretalis. quia ſi excipiatur contra eum ꝙ non pertinet ad eum. non admittitur exceptio tanꝙ̄ de proprietate. c. j. ſupra. eodem titulo. An autem ſufficiat in caſu huius. c. q̄ exceptio defectus ꝓprietatis obſtat agenti poſſeſſorio recuperande. aut requiritur ꝙ etiaꝫ fundet intentionem rei excipientis. vide hic in glō. iij. que vult ꝙ etiam requiratur ꝙ fundet intentioneꝫ rei vt hic. et idem tenet Archidia. contrarium tenet Inno. in. c. conſtitutꝰ de in inte. reſtitu. ⁊ Joh. and̄. in ſpe. de reſtitu. ſpoli. ſuper rubrica. revocans hanc gloſam. Anto. de but. diſtinguit pro concordia. aut loquimur de cauſis beneficialibus. et ſufficit ꝙ exceptio notorie detrahat iuri agentis. licet non fundat ius excipientis. Ita procedit dictuꝫ Inno. et Jo. an. in ſpe. tit. alle. Rō ne vicioſus ad bn̄ficia pateat ingreſſꝰ facit c. i. j. d̄ eo q̄ mittitur in poſ. Aut loquimur in alijs cauſis. et ſic vera eſt hec. g. vt hic probat tex. quia faciet exceptio contra actorem notorie et pro reo. et ſic tenent domini de rō. deci. vij. et Jo. d̄ imo. in. c. in litteris ſ̄. eo. Et ex iſto patꝫ deciſio alteriꝰ queſtionis. an videlꝫ laicus ſpoliatꝰ decimis poſſꝫ petere reſtitutionem decimarū d̄ q̄ hic i. g. verbi p̄ſumit̄.

De dolo et contumacia

Ctor qui non venit ad terminum ad queꝫ fecit reum citari. debet condemnari in expenſis propter hoc factis reo venienti. nec ad aliam citationē amplius admitti debet. niſi caveat ſufficienter ꝙ in termino comparere debeat. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Actoꝛ qui fecit citari reum non comparens in termino citationis reo venienti ꝯdemnatur in expenſis et tenetur ad onus cautionis. de quo in ſcđa parte tex. Probatur hec cōcluſio hic. Ex quo habemus duas penas actoris contumacis. Prima eſt pena expenſarum que etiam locum habet in reo cōtumace. c. cum dilecti. §. đ do. et contu. c. querelam. de ꝓcura. etiāſi reus ſit contumax in p̄ma citatiōe non peremptoꝛia. licet non in ſcđa vel tertia. vt hic in. g. ij. et. c. querelam. de ꝓcura. licet non poteſt excōicari niſi peremptoꝛie citatus ſit contumax. nec etiam pati miſſionem in poſſeſſionem vt in. e. g. et faciunt nō. in. c. qm̄. §. fiñ. vt li. non ꝯteſt. Adverte tñ ad vnuz quod quotidianū eſt. ꝙ ſi reus comparet in p̄mo termino citationis. et confitetur debitum. nō debz ꝯdemnari in expenſis. ſi non fuit pꝛius requiſitus aut monitus ad ſoluenduz ſm Panoꝛm̄. in. c. ij. ē. de accuſati. et Guil. de cu. in. l. omnes. C. de epiſ. ⁊ cleri. facit. l. debitoꝛes. C. de pigno. Ideo libellantes ſolent adijcere ⁊ requiſitus ſatiſfacere recuſauit. quod nota. Scđa pena actoris contumacis eſt ꝙ p̄ſtabit cautionem ſufficiētem ſi velit ad aliam citationem admitti. ꝙ ipe in termino debeat comparere. vt hic in fi. et in hoc ponitur ius nouū. ſed p̄ma habebatur etiaz iure antiquo ſm Io. mona. in. c. auditis. ē. de ꝓcura. auť. que ſemel. C. quō et qñ iudex. et in. l. non ignoꝛet. C. de fruct. ⁊ li. expeñ. Et q̄ cautio dicitur ſufficiens. vi. hic in. gl. verbi ſufficienter. Debet aūt iſta cautio p̄ſtari iudici. c. paſtoꝛalis in fi. de offi. oꝛ. vel reo. xiij. q. iiij. libelluz. etſi non ē qui recipiet non eſt ſibi imputandū ſm Inno. alle. c. ex ratione. de appel. ſm Io. an. Et qualiter reus etiam alio modo p̄t ſibi ꝓuidere cōtra contumaciam actoris. vid. ꝑ Ioh. anđ. poſt Inno. de offi. dele. c. ꝯſuluit. ꝙ p̄t petere reus vt abſoluatur a termino et ab inſtantia iudicij. Sed p̄mum pōt fieri abſq; alia citatione actoris. ſcđm non. đ quo etiā in ſpe de contumace. §. i. verſ. fiñ.

e **Nz qui recedit** appellans a iudice ꝓpter grauamen quod ſibi p̄tendit illatū non tenetur iudex ad alia facienda in iudicio citare. cum ſic recedendo videatur proteſtari ꝙ de cetero nolit coꝛam illo iudice litigare. niſi tñ ſponte ab appellatiōe ſua recederet. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Ubi iudici conſtat ſaltem p̄ſumptiue ꝙ alter litigantiū non vult coꝛam ipo amplius in tota cauſa comparere. non habet nēc eum amplius citare. Probatur hec ꝯcluſio hic in tex. facit clem̄. j. e. ti. et tex. hic dum dicit. non teneris. Naz ſi iudex vult p̄t eum citare. ſm Io. an. c. conſuluit. ē. de offi. dele. et hic in glō. penul. Ex quo etiaz p̄t ſumi ratio dubitandi. et ſic habemus hic caſum in quo poteſt ꝓcedi contra abſentem non citatum etiam ad ſententiam regulariter. contra. c. inter quattuoꝛ. de maio. et obeđ. c. ꝯſuluit alle. cum ſimilibus. et facit hec decretal. ad duas queſtiones. đ quibꝰ hic in glō. penul. et fi. Ex pꝛima patet ꝙ hic tex. etiam locum habz qñ quis eſt citatus ad totam cauſam ⁊

eſt contumax.quia non requiritur ꝙ poſtea citetur ad particulares actus.hec aūt citatio ad totā cauſam admittitur tunc ſolū qn̄ iudex citat hn̄tez domiciliū valde remote a tribunali ſuo.vt in romana curia aut archiepō.aut legato.quia tūc ē difficile ad quemlibꝫ particularē actū citare.et ita loquūtur iura q̄ hāc citationē ꝑmittunt.c.auditis.de ꝑcu. c.tū ex lr̄is.de reſti.in inte.c.cū olim de do.et ꝯtu.cū ſimilib⁹.ſm Jo.an. in ſpe.ti.de cita.§.viſo.verſ.Itez licꝫ et Domi.hic.Si autē taliť citat⁹ ſemel ꝯparuit et ſatiſfecit actui.tunc ſi īminet alius act⁹.debꝫ fieri noua citatio.quia abſurdū eſſꝫ ꝙ ſemel citatus ad totā cām et ꝯparens ampli⁹ non deberet citari ſm Jo.an.⁊ Fre. de ſenis.ꝯſilio.lxviij.et Bar.in extrauagan̄.ad reprimendā.ſup verbo ꝓ edictum.

Ex tex hic pꝫ.ꝙ p̄t quis renūciare appellationi ſue de q̄ hic in.§.an̄penul.et in.c.q̄uis.ſ.e.li.de elect.Et tūc in caſu huius decre.eſt talis appellans et recedens a iudice iterū citand⁹ ꝑ iudicē alias non valent acta ꝑ eū.vt hic in fi.ſec⁹ eſſꝫ ſi non renūciet.ſꝫ alias appellatio efficiatur deſerta eo forte īuito.qđ cōtingit multis modis.iux̄ nō.in cle.ſicut.de appel.ꝑ tex.hic.qui ſolū loquitur de renūciante ſponte appellationi.ſm Jo.an.

De eo qui mittitur i poſſeſſionez cā rei ſeruāde

e Am qui ſuper ecc̄iaſtico bn̄ficio litigat contra poſſeſſorē.non vult papa ꝓpter ꝯuēti ꝯtumaciā mitti in poſſeſſionez cā rei ſeruāde.ne vicioſus ad beneficia pateat ingreſſ⁹.p̄t aūt hoc caſu etiā lite non ꝯteſtata.non obſtāte rei abſentia aut ꝯtumacia ꝓcedi in negocio ⁊ ꝓferri eē diffinitiua ſn̄ia Hoc.d.

Prima con. Quāuis in cā ciuili qn̄ agiť reali poſſit fieri miſſio in poſſeſſionē ꝓpter contumaciā rei tn̄ fieri non p̄t talis miſſio in cā bn̄ficiali. Prima pars ꝓbať in.c.tue.⁊ c.qm̄.§.in alijs.ſ.vt li.non ꝯteſt.vbi de hoc.Scd̄a pars ꝓbať h̄ in tex. Et rō eſt ne ad bn̄ficia vicioſ⁹ pateat ingreſſ⁹.vt hic in tex.Et ꝓcedit h̄ tex.in q̄cūqꝫ bn̄ficio minimo et maximo.ſm Hoſti.et ſētit hic.§.ij.Itē ⁊ in hoſpitali ⁊ ipi⁹ rectore.ſm La. ꝑ q̄.§.in cle.diſpendioſā ſup verbo bn̄ficijs.de iudi.et hoc qn̄ ꝯferunť ī titulū bn̄ficialē.alias videnť magis dici officia.Et ſic videť ꝙ h̄ tex.nō habeat locū ī eis.ar.cle.ꝙ ꝯtingit.⁊ ibi.§.de reli.do.In contrariū tn̄ faciūt nō.Jo.an.in.c.ꝯtingit.ſ.de do. in.§.fin̄.vbi dicit miſſionem in poſſeſſionē fieri poſſe.qn̄ agiť ſup iuribꝰ ſpūalib⁹.vt ꝺ adminiſtratōe ſacroꝝ cura aut ſiľib⁹. Sec⁹ ſi ageret de dignitate ſeculari.ꝙ non expedit ciuitatē eē ſine rectore.l.meminiſſe.ff.de offi.pſi.ar.c.ne ꝓ defectu.de elec.Jō ꝓcediť tūc eē lite nō ꝯteſtā ad diffinitiuā.et ſic videť eadē rōne idez dicēduꝫ in rectore hoſpitalis Cogita. Ex dictis etiā patꝫ ꝙ ſi agiť de iure ꝑſonat⁹ p̄t fieri miſſio ꝯ̄ ꝯtumacē.⁊ ita teneť Hoſt.⁊ Arch.⁊ Jo.an.ꝙ h̄ tex.qui excipit a regula.de q̄ in.§.ꝑma.ſolū excipit cās bn̄ficiales ī qb⁹ non ꝑmittit fieri miſſionez ergo in alijs ſpūalib⁹ manem⁹ ſub regula d̄ q̄ in.g.ꝑma. Un̄ ſi agereť de eccīa tā q̄ de ꝓprietate pt̄ fieri miſſio cōtra ↄtumacē. ꝙ cā non eſt bn̄ficialis. ſed ſpūalis. vt ē.g. in cle. diſpēdioſā alť. et ꝓbatur in.c.ij.ſ̄.de do.et ↄtuma. An hic tex.etiā locū habꝫ qn̄ quis agit ad bn̄ficiū nō obtinēdū. ſꝫ qđ habuit et amiſit. vi.h i.g.verbi obtinēdis. Et tꝫ.g.ꝙ ſic ⁊ illa.g.ē fundā

Ultima con. In cauſis bn̄ficialib⁹ reo ↄtumacē abſēte. pt̄ cā terminari diffinitiue. etiā non ↄteſtata lite. Probatur hic in tex. Et rō hui⁹ eſt ꝑiculū vacationis. Un̄ abſentiā ↄtumacis in cā hmōi ſupplet diuina ꝑn̄tia. facit.§.porro.in.c.qm̄.vt li.nō ↄteſt. vbi idē diſpōitur qđ h. Sꝫ ſolū loqtur in cā electiōis. Ibi etiā exꝑſſe non ꝓhibetur fieri miſſio in beneficialib⁹. et ſic excuſať ſuꝑfluitas hui⁹ iuris. ſm Jo.an.et Domi. q̄ ec̄ tenēt h. ꝙ in ſpūalib⁹ non poſſꝫ fieri miſſio in poſſeſſionē fructuū bn̄ficij ꝙ acceſſoriū ꝛc. vt in re℞a acceſſoriū ꝫ. de re.iur. Et an in ſpūalib⁹ ↄfeſſio rei ꝓdeſt actori. vi.hic Do.et aliqd dixi in.c.penul.ſ̄.e.li.de reſcp.

Ut lite pēdente nihil innouetur

Iſpendijs eccleſiarū papa cupiēs occurrere ſtatuit ꝙ ſi ex plurib⁹ litigātib⁹ ſuꝑ electōe in diſcordia d̄ ſe celebrā aliquē ↄtigat mori iuri ſuo renūciare aut alias a ꝓſecutiōe ſecludi. pendente lite cū ſuꝑſtite. nō dꝫ ali⁹ eligi alias electio facta eſt ipo iure nulla Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ↄcluſio. Altero ex duob⁹ litigantib⁹ ſuꝑ electiōe ſecluſo. pēdente adhuc lite cū reliq. nō pt̄ fieri noua electio. Probať h in tex. etſi fiat illa eſt nulla. etiāſi ſuꝑſtes litigās d̄ nouo eligať ꝑ hūc tex. q̄ ſimpliciť ꝓhibꝫ nouā electionē fieri. ſm Jo. an. Et idē eſt etiā in poſtulationib⁹ et ꝑn̄tationib⁹. vt lite pendēte inter ꝑſentatos aut poſtulatos ali⁹ poſtulari aut ꝑn̄tari non poſſit. ſm Joh. an. et facit.c.ꝫ.pri. hoc verū ſm euꝫ in poſtulationib⁹ laicorū. q̄ licꝫ ꝑn̄t cumulare aliū ꝑn̄tando infra tēpus q̄drimeſtre.c.ꝙ aūt.de iure patron̄. Tn̄ hoc ē verū qn̄ nō pendet lis ſuꝑ ꝑn̄tationib⁹ factis. vt hic ꝓbať. et hoc ꝓpter litis pendentiā. ꝙ lite pendente nihil ē innouandum. vt h. qđ nō. et tenet hic Lap⁹ et Joh. caldri. ↄſilio ꝑmo.in ti.vt li.pendēn̄. Non ob.c.auditis.ſ̄.de electi. vbi dicitur ſcđam electionē valeť poſt ꝑmā. licꝫ ſit caſſanda. Quia dic vt in.g.verbi ſtatuim⁹. illud verū eē. qn̄ tales electiones non ſūt deducte in iudiciuꝫ nec lis pendet ſuꝑ ipis. alias ſec⁹ vt hic patꝫ Sed ↄtra hoc videť eē.c.ij.ſ̄.de reſti.in inte. vbi electio facta lite pendēte nō eſt infirmāda nec ↄfirmāda. ſꝫ eſt ſpectand⁹ euēt⁹ litis. Solutio. dicūt doct. qn̄ loqtur qn̄ ↄtentio eſt inter electores ſeu illos q̄ vendicāt ſibi ius eligendi. et ſic electio ab vno litigante mortuo renunciāte aut ſecluſo. pt̄ ꝓcedi ad aliā electionē. vt ibi pꝫ. Hic aūt tex. loquitur qn̄ ↄtētio eſt inter duos electos. q̄s eorū ſit potior. et ſic hec decre. non corrigit illā ſm Jo.an. qui dicit hāc ſolutionē tenendā. licꝫ Jo.mō. et archid. aliť dicant. Idem tenꝫ Franc.

de zaba.in cle.ṕma.e.ti.Lap⁹ tn̄ dic ꝙ iſte tex.p̄t etiā locum habere.qn̄ ē qđ etiam inter electores .vt quia q̄libet pars electorū petit electioneꝫ a ſe factā confirmari.qđ pn̄t ꝓ q̄ nōt Inno.in.c.dudū.ij.de elect .et idē videtur in collationib⁹ ⁊ ꝓuiſionib⁹ pari rōne ſin eū

Que res dicat̄ litigioſa vid̄ h̄ glō.in verbo litigātib⁹ et .g.in.c.ſi ti.q.j. et de ꝯſtr.vtili vel inutili.c.j.⁊ c.eccia.ij.ſ̄.e.ti.Qn̄ āt dicatur litis pendētia īducta.hodie ē expeditū in cle .ſi.e.ti.

Ibi contra q̄s litigat̄ ſup̱ bn̄ficio eccleſiaſtico qđ poſſidēt lite adhuc pēdēte cedāt aut moriant̄ q̄diu lis non ē finita ꝯtra ſupſtites bn̄ficiū alteri non debꝫ cōferri. nec ad id aliq̄s debꝫ eligi aut pn̄tari.ne ꝑ ſurrogationē noui aduerſarij. litē in diſpendiū eccie contingat ꝓrogari.qđ ſi ſecus actū fuerit.eo ipo irritum eſt.ad defenſionē tn̄ litis p̄t ille cui⁹ intereſt admitti in eo ſtatu in q̄ litem repperit. Hoc dicit.

Prima con. Bn̄ficij litigioſi ab vno ex litigantib⁹ poſſeſſi etiaꝫ altero ſecluſo.nō tenet collatio Probatur hic in tex.Et ſic ordinari⁹ bn̄ficiū litigioſū alteri conferre nō p̄t quia ꝑ litis pendentiaꝫ et hanc qđnem ligate ſunt man⁹ ei⁹.qđ verum qn̄ poſſeſſor bn̄ficij moritur aut cedit.ſecus ſi petitor moritur.aut decedit ⁊ remanet ſupſtes poſſeſſor.ꝙ hoc caſu p̄t alius ſurrogari.ſm̄ Io. an.quia h̄ tex.tn̄ loq̄tur qn̄ poſſeſſor moritur.aut decedit et fūdatur ſup̱ equitate contra rigorē iuris.igitur nō debꝫ excedere caſū ſuū .facit c.ꝯſtitutionē.j.de regula. Rō diuerſitatis eſt.ꝙ mortuo petitore.finita eſt lis.nec ſubſtitut⁹ vtitur iure ṕmi ſꝫ noua collatione.non ſic mortuo poſſeſſore.durat eniꝫ adhuc lis ſup̱ bn̄ficio qđ petebat̄.et ſic peti poterat vacans vt poſſeſſū Itē intellige ꝯcluſionē et tex.qn̄ agens petit bn̄ficiū dicens illud ad ſe ſpectare.ſecus ſi ſolū petit poſſeſſorē a bn̄ficio remoueri.vt hic in.g.verbi ſimpliciē. Et dicit̄ in ꝯcluſione de bn̄ficio litigioſo.quia bn̄ p̄t ordinari⁹ cōferre bn̄ficiū ab alio| poſſeſſū de' facto tn̄ vacans ipo iure.non ob .poſſeſſione facti qn̄ non eſt litigioſum .vt in.c.licꝫ ep̄us.j.de prebend̄.

Vltima con. Qui vult admitti ad ꝓſecutionē litis ꝑ aliū īchoate dꝫ ṕmo ꝓbare de ſuo intereſſe. Probatur hic in fi .tex .Et rō hui⁹ ꝯſtitutionis hoc caſu p̄t ſumi ex.gl. fi.et pone exēplum.vt in.g.penul.et de materia vid̄ in.c.veniens.ij.ſ̄.de teſtibus

De ꝯfeſſis iure

☞ **Tatuimus vt** poſitiones negatiue q̄ alias ꝙ ꝑ confeſſionē aduerſarij non pn̄t probari iudices poſſint admittere equitate ſuadente. Hoc.d.

Prima con. Iudex poſitionem negatiuam improbabileꝫ non debꝫ admittere.niſi eq̄tas aliud videatur ſuggerere. Probatur hic in tex.Et que dicatur negatiua ꝓbabilis aut improbabilis.vi.glō.in.c. bone.j.ſ̄.de elect.et in.l.actor.C. de ꝓba.cano.vi.q.vltim̄.c.actor. Et ꝙ vt dicit.g.ꝑ iſta materia poſitionuȝ non h̄ntibus practicam videtur aliena. Jdeo aduertendū ꝙ poſitiões et articuli formandi et trahēdi ſunt ex ſb̄a libelli.vt nōt Jo.an. in cle.ſepe.de verbo.ſig .Et in hoc differūt hec tria.quia libellꝰ eſt virtualit̄ ſyllogiſmꝰ dialecticꝰ ꝯtinēs minorē.ſ. factū.non aūt maiorē q̄ eſt iuris.ſed ꝯcl'onem q̄ petitur vt ita vel ita fiat Poſitio vero et articulus ſūt narratio facti.ſine ꝯcluſione.et ſūt vnū et idē in re.ſȝ differūt in fine.ꝙ poſitio dicitur narratio facti in q̄ntū ordinatur ad rn̄ſionē rei.ꝑ quā ponens releuetur ab onē ꝓbādi. Nam q̄ negat petitionē libelli omnia negat. ⁊ ſic actor deberet omnia ꝓbare. qͦd ē difficile. Jdeo particulatim et diuiſim fiūt ꝑ actorē pōnes.vt ſaltem in aliq̄ releuet̄ ab onē ꝓbandi ꝑ ꝯfeſſionē rei.in dicta cleṁ.ſepe.ſuꝑ verbo ꝯfeſſiões. Vn̄ poſitio ē narratio breuis factū ꝯtinens ad eliciēdam veritatē.ſm Jo.an.ī.c.pri.etſi negata fuerit poſitio ꝑ reū.actor habȝ eā ꝓbare ꝑ teſtes.inſtrumēta aut alias. Et in q̄ntū ad hmōi ꝓbatiões ordinatur.dicit̄ articulꝰ.vt nōt .g.in.c.ij. in verbo articulꝰ.ī.ti.pri.et in cle.ſepe.de verbo.ſig.in.g.ſuꝑ verbo articulos. Pōt etiā dici interrogatio in q̄ntū fieret ꝑ iudicē interrogatiue. vt hic in.g.magna.quā ſingulariter nō.quia in hac materia poſitionuȝ ꝑ ordinē decē ſoluit q̄ōnes. Prima quid ſit poſitio in ꝑncipio ſui Secūda vn̄ pōnes habuerūt originem.in verſi.habuit. Tertia q̄re fiant poſitiões in cauſis.ibi fiūt. Quarta q̄uō differt poſitio ab interrogatione in verſ.differūt aūt .Quinta quis et q̄liter ſit rn̄dendū poſitioībꝰ.in verſi. ad pōnes. Sexta ꝑ qͦd iuramentum rn̄deat̄ pōnibus.in verſ.ſcire debes Septima q̄uō fiūt pōnes ſeu formētur.ibi pone em̄. Octaua de quibus formāde ſint pōnes.in verſi.ſcies āt Nona.an ponēs ꝯtraria audiatur. ibi caueat aūt. Decima qs' ſit effectꝰ poſitionū.in.g.fi.ibi eſt autē,. Et nō hn̄ hāc.g. Que aūt ſit rō tex. noſtri et huiꝰ ꝯcluſiōis.patȝ in.g.verbi negatiuas. Dic vt in ea. Et quia om̄e ꝓbabile.eſt ponibile.licȝ non econtra.vt hic ꝓbatur.tractat h̄ Jo.mō. de miraculo an ſit ꝓbabile et q̄uō. de quo etiā hic ꝑ Domi.poſt eum.

J poſt preſtitum iuramētuȝ calūnie aut veritatis dicende.reꝰ aut ꝓcurator ipiꝰ interrogatꝰ et iuſſꝰ a iudice.poſitionibꝰ ꝑ aduerſariū factis.ſine cā rōnabili recuſat rn̄dere.aut ſe contumaciter abſentauerit.ſuꝑ ꝯtentis in ipſis poſitionibꝰ ꝓ confeſſo haberi debebit.ſi aūt fuerit ꝯtumax añ huiuſmodi.iuſſuȝ non habet̄ ꝓ ꝯfeſſo. Sȝ alias ꝯtra tanq̄ ꝯ ꝯtumacē ē ꝓcedendum. Hoc dicit.

Prima con. Non reſpōdēs pōnibꝰ interrogatꝰ et iudice rn̄dere iuſſꝰ.cenſet̄ ꝯtēta in eis cōfeſſꝰ. Probat̄ h̄ ꝯcluſio h̄ in tex. Adhuc tn̄ requirūtur aliq̄ q̄ hic ex tex.et.g.colligūtur. Primū ꝙ ille qui debȝ rn̄dē ſit p̄ns in iudicio.et a iudice monitꝰ rn̄dē recuſet.recedat' cōtumacit̄.aut reſpondere non velit.ſecꝰ ſi abſēs fuiſſet iuſſꝰ.vt hic in.glō .verbi iuſſꝰ. quā etiā tenet archi.et Dy .in regul. ꝯtra eū.ī.de re.iur. Ja.tn̄ hūr .tenuit in.l.ij.ꝭ fi.C.de iura.ca .ꝙ ſufficit ſi copia poſitionū mittatur cum notario ad domū ipiꝰ rñdere debentis. et ꝑ notariū reſpondere iuſſus recuſet. quia tūc iudex cenſetur iuſſiſſe. cuiꝰ auctoritate eſt iuſſus. c. mulieres in fi. ē. de ſentē. excōi. Et illud eſt veriꝰ de iuris rigore. licȝ gl. ſit tutior ſm Domi. quā Jo. de imo. credit in practica obſeruādam. Scōm qđ reqrit eſt. ꝙ ipe iuſſus non rñdeat pñs. ſed rñdere recuſat expſſe aut tacite approbando friuole. c. ij. ē. e. li. de do. et ꝯtuma. Aut nō velit reſpondē. ꝙ videlȝ iudice interrogante tacet. ꝙ habetur ꝓ ꝯfeſſo. vt hic. Tertio reqritur ꝙ ſua ꝯtumacia nō poſſit aliq tergiuerſatione celari. ſecꝰ ſi excuſaret ꝯtumaciā dicendo. ꝙ non teneretur rñdere. vt in ſequeñ. ꝯclone dicā Quarto reqritur. ꝙ iam iuratum ſit de calūnia aut veritate dicenda. vt hic in tex. Idem tñ ꝓbat Domi. qñ añ litis ꝯteſtationē iuramentū interueniſſȝ ex parte interrogati. qđ fieri pt. vt in. g. magna. ē. c. prim. in ſexta parte. Et ꝙ iſtis ꝯcurrentibꝰ nō reſpondens poſitionibꝰ habetur ꝓ cōfeſſo. verū eſt ipo iure. ita ꝙ non requiratur ſñia iudicis. ſm. g. fi. hic. ⁊ Jo. an. Idem Archi. licȝ ꝯtrariū teneat Jo. mona. Eſt tñ verum ꝙ reqratur declaratio iudicis. debȝ enim iudex ꝓnūciare eū ꝯtumacem in reſpondendo. et ſic patefacto delicto declarare eū hñdum pro ꝯfeſſo ſm Bar. in. l. fi. i. § ꝙ ſi actor. C. de iura. calū. vbi de hoc ꝑ eūȝ. et Jo. de pla. in. l. ſi ille. C. de decurio. li. x.

Ultima con.

Ex cā rōbili non artatur reꝰ rñdere pōni. Probatur hic in tex. dum dicit. abſqȝ rōnabili cā. et. g. hic in verbo rōnabili cā. dat. x. exempla. quā. g. ſingularit nō ⁊c. et declarationē eiꝰ ꝑ exēpla vide in ſpe. ti. de pōne § ſeptimo.

De teſtibus

Ediatores ſymonie in deteſtationē criminis admittūtur ad ferendū teſtimoniū contra ſceleris auctores. dum ciuiliter agatur et non criminalit. nec emolumentū ex officio ſuo ſint aſſecuti. Hoc. d.

Prima con.

Mediatores cōtractuū ñ pñt ſuꝑ ipis ferre teſtimōium. niſi de conſenſu partiū. Probat in. § qm vero. in auc. de teſti. collati. vi. et eſt hic. g. in verbo ciuiliter. Et huiꝰ ratio ē. quia ꝓſumitur ꝙ habeat affectionē ad actū cuiꝰ mediator extiterat. et ꝙ velit eum habere effectū ne cogatur reſtituere ſalariū aut alias impingatur ei ꝙ minꝰ cautus fuit. ſm. g. in. d. § qm. Et dicunt mediatores hmōi alio noie ꝓſenete et ꝓcium qđ eis datur dicit ꝓſeneticū. vt. ff. de ꝓſene. l. j. et. ij. ſm. g. ij.

Secūda con. et finalis.

Si tamē agatur de crimine ſymonie ciuiliter mediator criminis in teſtē admittet cōtra auctorem criminis. ſi emolumentum conſecutus non fuit. Probatur hic in tex. Et ſic eſt hic ſpeciale in deteſtationē criminis. ꝙ mediator in teſtem admittitur. etiam inuita parte. Dicitur aūt criminaliter agi de crimine ſymonie. qñ ad hoc agitur vt accuſatꝰ ab ordine deponatur. vel ſm Joh. mona. qñ ad hoc agitur vt puniatur vt ſymoniacꝰ et a beneficio ꝑ ſymoniaȝ obtento ab ꝗclaꝶ. quo caſu mediatoꝛ a teſtimonio repellitur. Ciuiliter aūt agitur. qn̄ ad hoc agitur vt ab adminiſtratione amoueatur. de quo i. c. ꝑ tuas de ſymo. Aut ſi dans agit ꝯtra recipientē repetendo id qđ dedit. c. audiuun⁹. de ſymo. Aut ſi ꝯtra petētē beneficiū excipiatur ꝙ ſit incapax quia ſymoniac⁹. facit. c. cū dilect⁹. in fi. de ordi. ꝯgni. Et his caſib⁹ mediatoꝛ admittiꝶ dūmodo non ſit ſoci⁹ criminis ⁊ muneris. id ē dūmō emolumentū nō ſit conſecut⁹. hoc eſt ſm Archi. fructū laboꝛis aut᷑ adq̄ſitionem alicui⁹ ꝯmodi tꝑalis. tunc eniꝫ repelleretur ꝙ magis infect⁹ eſt q̄ alius q̄ eſt ſocius ſeu mediatoꝛ criminis tm̄ ſm. Jo. mona. Nec ob. c. veniens. ſ. e. ti. vbi videtur repelli ec̄ ſocius criminis tm̄ a teſtimonio cōtra ſymoniacū. quia ibi ec̄ fuerit ſocius muneris. quia emolumentuꝫ liberationis ex remiſſione debiti fuit conſecutus. ſm Domi. Itē intellige ꝯcluſioneꝫ tex. in ſocio criminis ſeu mediatoꝛe emendato. Nec ob. c. ꝑſonas. et. c. teſtimoniū. ſ. e. ti. Quare aūt nō admittatur criminis ſoci⁹ tm̄ qn̄ agiꝶ criminaliter? Dic quia tunc limpidioꝛ ⁊ clarioꝛ ꝓbatio requiriꝶ imo clariſſima. l. fi. C. de ꝓba. canoniſata. ij. q. viij. c. ſciāt cuncti

Reſentiū au-

ctoritate mādat papa ꝙ in remiſſionib⁹ que fiūt ex curia lite cōteſtata ſuꝑ libello poſito rn̄ſo et articulato. qn̄ eſt rn̄ſū negatiue aut minus plene ꝑ ꝓcuratoꝛes partiū. tūc eñ papa trāſmittit poſitiōes alicui iudici deputato. vt ille ad poſitiōes ꝑ ꝑ̄ncipales ꝑſonas recepto pri⁹ iuramento de veritate dicenda rn̄dē faciat ſufficiēter ꝑ vtrāqꝫ partē. Et ſi conuent⁹ fuerit iurabūt abbas et pꝛioꝛ in animas ꝓpꝛias et in aīas ſingularium ꝑſonarū de ꝯuētu vel maioꝛis partis eoꝛūdem. ꝙ tā in ponendo q̄ rn̄dendo dicant veritateꝫ ſuꝑ ipis. Et ſiliter ſyndic⁹ iurabit dicē veritatē de eo qđ ſcit aut credit de hmōi poſitionib⁹. Itē ſuꝑ articulis etiāſi dētur aut tranſmittātur debēt iduci teſtes ꝓbatoꝛij. Etſi aduerſarius velit repꝛobare hmōi teſtes ꝓbatoꝛios. pōt inducere teſtes repꝛobatoꝛios foꝛte in curia noīatos, q̄ ſm interrogatoꝛia ab aduerſa parte data examinari debent. facta tm̄ ſpecificatione criminū et alioꝛū obiectoꝝ. Qꝫ ſi tertio alia pars velit ꝓducere teſtes repꝛobatoꝛios repꝓbatoꝛioꝝ etiā debent recipi et examinari ſcꝫ ſpecificatione ꝑus criminuꝫ et obiectoꝛū. dū tm̄ pars eos ꝓducens preſtet iuramētū. ꝙ ex malicia eos non ꝓducit. Hoc dicit Et ꝑt hec decretalis meli⁹ ſciri ex pꝛactica curie q̄ doctrina. ſm Jo. mō. et doc.

Prima con-

Poſitionibus ē reſpondēdū ꝑ iuramētum veritatis neqꝫ cōtra eas poſtq̄ recepte et approbate ſūt ꝑ iudicem admittiꝶ ꝯdictio partis. Probatur hic in pꝛima parte tex. et intellige ꝑmā parteꝫ veram in ſpūalib⁹. c. ij. ſ. de iura. ca. in quibus etiā hodie de calūnia iuraꝶ. c. i. §. fi. ſ. eo. li. de iura. calū. et fit iſta reſpōſio ꝑ ꝑ̄ncipales ꝑſonas. vt hic. qđ verū qn̄ ſūt honeſtioꝛes et cauſe vehemētioꝛes. c. j. ſ. e. li. de iudi. l. fin̄. C. de ꝓcu. Et ideo facta fuit hic remiſſio ꝓpter magnā diſtantiam loci alias ꝯpellerentur ꝑ̄ncipales ꝑſonaliter comparere coꝛā iudice et ibi re ſpondere.alꝉ.c.j.Et facit papa hanc remiſſionē non ex rigore iuris ſtricti.ſꝫ ex arbitrio ꝓprio.ſm Archi.h de q̄ late hic ꝑ Jo.anð.Et q̄ ſit forma iurandi de veritate dicenda.qū qs pro ſe aut alijs iurat.patꝫ hic in tex. Nā hic ſimul egerūt abbas ⁊ cōuent⁹. Jdeo ꝑ p̄latos iurāt ſingulares de ꝯuentu.ideo videant qb⁹ animas ſuas ꝯmittant.ſm Domi. Poſſet tn̄ ſol⁹ p̄lat⁹ agere ex officio ſuo ꝓ iure ꝯuent⁹.maxime in bonis cōibus.quia ip̄e exercitiū habꝫ actionis et eccl'iam defendere dꝫ.c.cuꝫ deputati.s̄.de iudi.licꝫ in diſcretis ſoluꝫ capitulū agat.c.edoceri.verſ.de hoc.s̄. de reſcꝑ.

Secūda con. Pro recipiendis teſtib⁹ reprobatorijs ꝓbatoriorum qn̄qꝫ fit remiſſio.etiā ſi ꝓbatoriorū in curia ſit facta ꝓductio. Probat̄ hic in.§.teſtes.Et ſic pꝫ ꝙ licꝫ agēs ꝓduxerit teſtes in curia. tn̄ reus ad reprobandū illos non tenet̄ ꝓducē ſuos in curia.qð cōiter tenet̄.licꝫ cōtrariū videt̄ tenere.c.cū olim.de priuile.s̄.et ibi.g.ij. Sed dic ꝙ ibi ꝯuētū fuit.vt etiaꝫ re⁹ ſuos ꝓduceret in curia vel ſponte recepit inducias vt ibi teſtes produceret.aut ſic placuit ibi pape.ꝙ partem habuit ſuſpectā.

Tertia con. Teſtes ſūt diligent̄ examinandi ſm̄ interrogatoria ab aduerſa parte data. Probatur in eodē §.teſtes.Ex q̄ patꝫ ꝙ ille ꝯtra quem ꝓducuntur teſtes hꝫ formare īterrogatoria.Et quō formari debēt vi.h g.ī vb.ītrogatoria.quā nō.ꝙ dclarat materiā interrogatoriorū.et ſūt examinādi teſtes ſuꝑ articulis. Eſt aūt articul⁹ pars intētionis q̄ ſit vt deſuꝑ teſtes ꝓducant̄.de q̄ ꝑ.gl.ſuꝑ verbo articulos.in cle.ſepe.de verb.ſigni.et ſm Archi.hic.de q̄ in ſpe.ti.de teſte.§.nūc videnduꝫ.in ꝑn.et per totum §.

Quarta con. Excepcio criminis ꝯtra teſtes p̄t opponi in genē abſqꝫ alia ſpecificatione.ad eā tn̄ ꝓbandā nō debꝫ qs admitti niſi p̄mo ſpecificatōe facta. Probat̄ in.e.§.teſtes.et in.§.fi.de q̄ ꝑ Jnno.in.c.cū dilect⁹.de pur.cano.et Pau.in cle.ꝯſtitutionē.de elect. An aūt debēt ſpecificari locus et tēp⁹ ꝯmiſſi criminis.ſicut in accuſatione.vt in.l.libellorū ff.de accuſa.canoniſata.ij.q.viij. Hoſtieñ tenꝫ ꝙ ſic.et idē Archi.de quo latius hic ꝑ Domi.

Vltima con. Re⁹ p̄t reprobare teſtes probatorios actoris et actor iterū p̄t reprobare teſtes reprobatorios rei. Ultra aūt non eſt loc⁹ teſtiū reprobationi. Probatur h in fi.tex.et in.c.licꝫ.iij.s̄.d teſti.et illud ꝓcedit in reprobatione ꝑſonarū.ſꝫ in reprobatione dictorū p⁹ aꝑturā videtur qs admittend⁹. alias daret̄ teſtib⁹ vltimo deponentib⁹ occaſio deponēdi falſū.ſm Jo.an.de quo h plene ꝑ eum.a volente tn̄ reprobare teſtes reprobatorios exigitur iuramentū malicie.de quo h in.gl.fi.

omana eccleſia ſtatuit ꝙ ī cā appellatōis non debeat recipi in teſtē ꝓcurator appellantis aut aduocat⁹ ei⁹ in priori iudicio. Et ꝙ etiaꝫ p̄ſūptione faciēte ꝓ appellante ſibi nō deferat̄ iuramentū a iudice indiſtincte.ſꝫ qð iudici videbitur inſpectis circumſtātijs ꝑſonarū et cauſe Hoc dicit.

Prima con.

Aduocatus vel ꝓcurator cauſe p̄ncipalis nō p̄t teſtificari in cā appellationis. Probaṫ hic in p̄ma parte tex⁹. Et intellige ꝙ ꝓcurator appellantis in p̄ori inſtantia ꝓ ipo appellāte non admittitur in teſtē in cā appellatiōis. Ita eodē mō ꝓcurator appellati ꝓ appellato non admittit̄ et pariformiter de aduocato eoꝝ dicēdū. Et licz h tex. ſolū loq̄tur de appellantis ꝓcuratore aut aduocato. tñ eadē rō eſt ī appellato ſm Jo.an. ergo idē ius. Rō aūt dubitādi et decidendi patz hic in.g.j.ex q̄ patz.ꝙ cā appellatiōis nō eſt alia cā a p̄ncipali.licz ſit alia inſtātia.facit ne li.in.vna ea.qz cā.ctio.p̄u o.in ru.et nigro. An aūt ſolicitator cauſe p̄t eſſe teſtis in cā illa dñi de rota.deci.centeſimaq̄nq̄geſima q̄ incipit. Itē ꝙ ſolicitator. dicūt ꝙ ſi talis eſt miſſ⁹ et ſalariat⁹ ꝑ partē et non p̄t eſſe teſtis. ſicut nec ꝓcurator eadē rōne.ſcz quia ſuſpect⁹ ē ꝓpē affectionē quā habere p̄ſumit̄ ad cauſā q̄ fuit rō deciſionis hui⁹.c. Si autez fuit deputat⁹ ꝑ ꝓcuratorez cauſe.ꝙ forte erat ꝓcuratoris familiaris. et admittatur. quia ſocij mei ſoci⁹. non eſt me⁹ ſocius.l.nā ſoci⁹.ff.pro ſocio c.legitur.lxxxi.di.qḋ veꝝ crede in leuibus.puta in probando ſigna ſigilla aut diligētiā ꝓcuratoris. In grauibus aūt vbi quis ad honorem ſibi reputat victoriam cauſe non admitteret.aut ad dedec⁹ ſuccumbere eſt ſuſpectus teſtis ſm eum

Secunda con.

Preſumptione faciente pro appellante in cā appellatiōis ſibi iuramētū nō defertur niſi iudici videatur. Probaṫ h in verſi.neq3. Et idem etiā in appellato ſm Jo.an. quia eadē eſt rō in eo hic aūt tex. loquitur de appellāte. ꝙ Remē. archieps fauebat appellātib⁹. ꝙ p̄ſumptione faciēte ꝓ eis detulit eis iuramentū ad finē ꝙ ſubditi ſui ſuffraganeorum appellarent ad eū ⁊ curiā ſuā. An aūt in delatione iuramēti req̄ratur citatio partis. dñi de rota.deci.dclxxxiiij.tenent ꝙ ſic.ꝙ inē eſt partis.et quelibz poteſt dici ſibi deferendū fore attentis circūſtātijs cauſe et perſonarum. Itē vna p̄t alteri deferre.c.fiñ.ſ.de iureiurañ.vbi plene de delatiōib⁹ hmōi iuramēti.

De iureiurādo

Ontigit i quibuſdam eccleſijs ꝙ null⁹ ibidem recipitur in p̄latuz aut canonicum.niſi iuret ſeruare ſtatuta aut cōſuetudines eccl̄ie ſcripta et non ſcripta. Idē contingit in ciuitatib⁹.caſtris.et terris in aſſumendis rectoribus et officialibus. verum quia in hmōi ſtatutis ſepe continetur illicitum.ad qḋ nullum ligare debz iuramentum. Ideo precipit papa ꝙ ſcientes in dictis cōſuetudinibus aut ſtatutis ꝯtineri illicita impoſſibilia aut eccl̄aſtice libertati obuiātia.nō preſtent talia iuramenta.quia ea p̄ſtare nequeunt ſine diuine maieſtatis offenſa. Etſi ab ignorātibus dicta iuramenta ſint p̄ſtita ſolum arctātur ipoꝝ ꝓtextu ad licita poſſibilia et eccl̄aſtice libertati non obuiantia ⁊ non ad aliq̄ illicita in eis contēta Hoc dicit.

Pria ɔ. Qualꝫ consuetudo aut statutum habens ꝙ prelatus nouꝰ. canonicꝰ. aut ad dignitatẽ aut officiũ electꝰ. habeat prestare iuramentuꝫ de obseruandis statutis et ꝯsuetudinibus. Probatur hic in tex. qḋ verum intellige dũmodo post receptionẽ aut electionẽ ꝑstetur vt hic ꝓbat tex. dũ vtit̃ verbo ꝑlati. Si eñ añ electionẽ ab eligẽdo exigeretur illud eẽt illicitũ et symoniacũ. si sup re spũali exigat̃. ꝑ tex. i. ca. Artaldꝰ. viij. q. iij. qḋ verum nisi exigat̃ a supiore. aut nisi omẽs ď capl'o iurarent. ẜm Archi. et Jo. an. de quo vide. nõ in. c. sicut nr̃is. ď. eo. ti. et plenius. viij. q. iij. in sũma.

Secunda con. Jurans generalit̃ seruare statuta et ꝯsuetudines astringit̃ soluꝫ ad licita possibilia et ecc'iastice' libertati ñ obuiãtia Probatur hic in tex. Et de hoc dic vt hic in. §. fi. Juramẽtũ eñ non est vinculũ iniquitatis. vt hic. etsi generale sit. recipit interpretationeꝫ a iure cõi. ꝑ. c. veniens. ď. e. ti. ẜm Archi. Et patẽt ex hoc tex. et ꝯclõne tria q̃ inducũt inualiditatẽ statutorũ ⁊ cõsuetudinũ. scꝫ qñ sunt illicita. impossibilia. ⁊ libertati ecc'iastice ꝯtraria. de quo in. c. erit autem lex. iiij. dis. c. ꝑ. de ꝯsuetu. et aut̃. cassa. C. ď sacrosã ecclesijs.

I **Licet mulieres** que consentiũt in alienationẽ dotis aut dotationis ꝓpter nuptias. et iurant non ꝯtrauenire teneantur ď iure canonico hmõi iuramẽtum nõ vi nec dolo ꝑstitum obseruare. iudices tñ seculares licet eis de iuramento ꝯstet eas ꝯtra ꝓpriũ iuramẽtũ audiũt: q̃s vult papa ꝯpelli ꝑ locorum ordinarios hoc casu ad obseruãdũ ius canonicũ vt vitetur ꝑiculũ aĩaruꝫ Hoc. d.

Prima con. Quãuis alienationis rei dotalis aut donate ꝓpẽ nuptias ꝯtractꝰ etiaꝫ de ꝯsensu vxoris celebratꝰ sit inualidꝰ. iuramẽtum tñ sup hmõi ꝯtractu ꝑstituꝫ iure canonico est seruandũ. Probatur prima pars Insti. q. alie. licet vel nõ. §. nam dotale. et. ff. de fundo. dota. l. lex iul'. Scđa ps probatur hic. et in. c. cum ꝯtingat. ď. e. qḋ verũ. nisi iuramẽtuꝫ tale eẽt vi aut dolo ꝑstituꝫ. vt in iuribꝰ alle. facit. c. q̃uis. ď. e. li. de pac. Et ratio huiꝰ scđe partis ꝯclõnis ẽ quia iuramentũ hoc casu prestitum est sup renũciatione iuris ꝯcernẽtis fauorẽ iurantis circa rẽ familiarem et priuatã ipsius Ideo obligat et renũciationẽ seu contractũ firmat ẜm Domi. hic. secus si iuramẽtuꝫ sup re turpi aut illicita eẽt ꝑstitum. quia tũc nõ est obligatoriũ. ita intelligit̃ l. non dubiũ. C. de legi. et regula nõ est obligatoriũ. ꝭ. de re. iur. Practicã tñ inualidandi alienationem dotis etiã iuratã. vi. hic in. §. fi.

Secũda cõ. Compellitur iudex secularis obseruare ius canonicum obuians periculis animarum etiaꝫ quo ad decisionem causarum. Probatur hec conclusio hic in textu. et in. c. decernimus, infra. de senten. ex. Non obstat. c. si duobus. supra. de appellatiõ. et glosa in. c. finali. sup. eo. li. de arbi. Quia dic ꝙ aut leges nõ disponũt in materia pcc̃i. ⁊ tũc si contra ius canonicum ꝓcedũt ꝯtria quia debent ſeruari in foro ſeculari inter laicos. et canon inter clericos Aut leges diſponūt in materia pcc̄i alic̄ q̄ canones. et tūc canones ſunt ſeruādi in foro ſeculari inē puros ec̄ laicos ſicut inter clericos. quia in talibus leges ꝯdeſcēdūt canonibꝰ. ita ꝓcedit qđ hic dicit̄. Fit autē hec cōpulſio iudicis ſecularis ꝑ loci ordinariū etiā inferiorē ep̄o. ſm Jo. an. de q̄ vi. nō. in cle. ṗma. de iurepatro.

Nam in poſitionibꝰ aut reſponſionibꝰ ſuꝑ negotio electiōis poſt iuramentum factis repitur aliq̄s ſibi cōtrariꝰ. dꝫ ei tanq̄ ꝑiuro perpetuū ſilētiuꝫ ſuꝑ electiōe ipā īponi. niſi eū excuſat iuſta cā et rōnabilis. Idē ſi ꝓcurator hmōi rn̄ſiones fecerat aut poſitiōes ꝯtrarias dn̄o expreſſe id mandante aut ex poſt facto ſciente et ratuꝫ habente ſeu eas non reuocāte. Hoc. d.

Prima con. Poſt iuramētū dans poſitiones aut rn̄ſiones manifeſte ꝯtrarias eſt ꝑiurus. Etſi agitur de bn̄ficio obtinēdo ei ſilētiū imponit̄. niſi eū excuſet cā rōnabilis. Probatur hic in ṗma parte. quia dans poſitiōes hoc ip̄o eas fateri videt̄. quia ille eſt effectꝰ poſitionū. vt pꝫ ī c. j. ē. ti. ꝓxi. in fine magne. gl. Igitur ſi dat ꝑ iuramentum eſt periurus. ⁊ per conſequens a beneficio obtinēdo repellitur. quia etiam periurium deijcit obtinentē a beneficio obtento. vt hic in. g. ij. Rōnabilis aūt cauſa excuſaret ab hacꝰ pena ponēte cōtraria. Exempla ſūt hic in verbo iuſta cauſa. vt ſi vnuꝫ multipliciter intelligi poteſt. vel vult probare ſe erraſſe. et propterea reuocare confeſſionem maxime circa factum alienuꝫ vbi eſt probabilis ignorantia. l. nō nūq̄. ff. de colla. imo et ſtatiꝫ reuocari poteſt ꝯfeſſio facta in iudicio añ q̄ ſit in actis etiā non docto errore ſm alle. g. quā nō. cū qua cōcor. Jo. mona. et Archi. de q̄ Jo. an. et Hoſtieñ. c. gaudemꝰ. de diuor. et. c. cum cauſā. de appel. Iteꝫ habet hic tex. ec̄ locum ſm Jo. an. ſi ꝑ poſitiones et reſponſiōes apparet ꝯtrarietas ⁊ nō ꝑ alterū tm̄. quia eadē ē ratio vt pono me bone fame qđ aduerſariꝰ meus concedit. poſtea ponit me ꝑiurū homicidam ⁊c. et ꝙ hoc ſit notoriuꝫ et publicū. ex hoc apparet ꝑiurium aduerſarij mei. Itē et habet hic tex. locum ſm eundeꝫ in articulis ſi per iuramentum dentur quia hec equiparantur. ſecus ſi non formentur ꝑ iuramentum. quia nō haberet locuꝫ tex. quia ponens dicit ſic eſſe Et idē in rn̄dente. articulans vero non aſſerit. ſꝫ dicit ꝙ vult aut intendit ꝓbare. Nec habꝫ hic tex. locum in poſitionibus ante iuramentū datis. neqꝫ in poſitionibꝰ ꝑ fidei dationē datis quia tex. ſolum dicit de datis per iuramentū. igitur ⁊c. Pro hoc regula ī penis. ē. de re. iur. ſm Domi.

Secūda con. et finalis. Delictuꝫ procuratoris non nocet domino ec̄ lite iam conteſtata. niſi in caſibꝰ in textu expreſſis. aliud eſt in ipſius cōtumacia. Probat̄ h in ſcđa ꝑte tex. iūc. c. ij. ſupra eodem libro. de confeſſi. ē quo in. c. j. ſupra. vt lite non conteſ. per gloſam et doctores. Patꝫ hic ꝙ vtilius eſt actori ꝙ dominus reſpōdeat poſitionibus per ſe q̄ per procuratorem. de q̄ dixi ec̄ in. c. j. ē. e. li.

de iudi. Si eñ domin⁹ reſpondens eſt ſibi ꝯtrarius poſt ꝑſtitū iuramētum locū habꝫ hic tex. Sec⁹ in ꝓcuratore regularit̄. Fallit tñ ſi ꝓcurator haberet exp̄ſſe mandatuꝫ ad ſic rñdēdū vel ponendū. quia ſic dñs ē ꝑiurus. Scd̄s caſ⁹ ſi dñs ſciēs hm̄oi ꝯtrarietatē ratā habuerit eā. Terti⁹ ſi non reuocauerit facta ꝑ ꝓcuratorem. nā tunc dñs factū alienuꝫ facit ꝓprium ꝑ ꝯſenſum. facit. lxxxiij. diſ. ꝑ totū. ſm Jo. an.

De exceptióib⁹

p

Ia conſideratione ſtatuit ſancta mater eccleſia ꝙ excōicatiōis exceptio in q̄cūq; parte litis oppoſita litē differat ꝛ agentē repellat. et hoc vt magis eccleſiaſtica cenſura timeat̄ ꝑiculum cōionis euitet̄. ꝯtumacia reꝑmatur et excōicat⁹ ꝯfuſus facilius ad graꝫ et cōionē reuertat̄. Sꝫ ꝙ h̄ exceptio hodie frequēter ad differendū negotia ꝓponitur ꝑ maliciaꝫ. Ideo cupiens papa adhibere medelā. Statuit ꝙ ꝓponere volens exceptionē excōicationis. debꝫ exprimere ſpēm illi⁹ et nomē excōicatoris ac eā infra octo dierū ſpaciū (die in q̄ ꝓponit̄ n̄ ꝯputato) ꝓbabit apertiſſimis documentis. alias iudex ꝓcedit in cauſa et ip̄m excipientē taxatione ꝑhabita ꝯdemnabit in expenſis. Etſi poſtea durante iudicij inſtantia iterū excipiatur de eadem excōicatione vel alia et ꝓbetur repellatur actor a ſequētib⁹ in iudicio peragendis. donec meruerit gratiam abſolutionis. omnibus precedentibus in ſuo robore duraturis. Prouideat tamen iudex ꝙ vltra duas vices exceptio excōicationis coraꝫ eo non opponatur. pretꝙ̄ ſi noua emerſerit vel euidens et prompta ꝓbatio de antiq̄ ſuperuenerit. Si aūt poſt rem iudicatā excōicatio opponatur executionem impedit ſententie. Sētentia tamen precedens debito non caret robore. hoc etiam tenenduꝫ eſt ꝙ ſi actor excōmūicat⁹ ſit publice. poteſt iudex eum quandocunq; ex ſuo officio repellere. etiam reo non excipiēte. Hoc dicit

Prima con Exceptio excōmunicationis maioris in qualibꝫ parte litis oppoſita agenti ipſum repellit ab agendo ſuper principali. Probatur hic in principio et in. c. exceptionem. ſ. e. ti. Et quattuor rōnes huius ſtatuti patent hic in tex. i principio. Et intellige hanc concluſionem veram. ſi maior excōmunicatio opponatur in vim dilatorie et ꝓbetur. Alias non ſufficeret eam opponi. vt i. c. ſuborta. ſupra de re iudi. Nec habet excōmunicatio minor hunc effectum. vt patet hic in gloſa verbi ſpeciem. et. c. a nobis. ſupra eodem titulo. An autem ab extraiudicialibus ſecludatur excōmunicatus. vide hic gloſam in verbo communibus. et circa eam Johannem and̄. et Domin̄. et per Innocentiū et doctores in. c. veritatis ſupra. de dolo ꝯtuma. vbi plene d̄ materia. Et aduerte ꝙ etiam ſi contra actorem iurauit nullam exceptionem proponere. reus tamen excōmunicationeꝫ opponere poteſt. quia non opponēs incurreret peccatum. Ideo iuramētū nō eſt obligatoriuꝫ. c. j. ſupra titulo proximo

Secūda con. Debz tñ excipiēs de excōicatione ſpēm excōicatōis ⁊ nomē excōicatoris exꝓmē. et niſi eā īfra octo dies ꝓbauerit expenſarum ꝯdēnationē ſuſtinere. Probatur in verſi. ſi quis igit. Spēs debz exprimi. quia minoꝛ excōicatio nō repellit ab agendo. vt dixi. Etſi dicať tñ appellatione excōicationis in dubio venit maioꝛ. c. ſi quē. de ſentē. excōi. ō. Ideo ſimpliciť eaz opponere ſufficit. Dico ꝙ hoc verū eſt in ſnīa iuri. aut hominis. que fauoꝛabilis eſt q̊ ad hoc quia medicinalis eſt. Hic aūt loqtur in odioſa ꝓpter opponētium dolū. igitur hic potius intelligeremus de minori. ar. c. odia. ij. de regu. iuri. Nomē excōicatoris debz exprimi ex cauſa. que habetur hic in glō. verbi nomen. Et qđ ſi opponiť ſnīa excōicationis late a canone? Dic ꝙ tunc debz exꝓmi nomē canonis ꝓpriū aut ꝯpetentibus indicijs dz canon ſpecificari. quia nō eſt licitū vagari in incerto. vt hic ſm Hoſti. et Archi. Fatetur tñ Io. an. ꝙ ſi exprimatur cauſa ita ꝙ auferatur incertitudo videtur ſufficere. de quo h̃ latius p eum. et qualiť probari debz dicit hic tex. aptiſſimis documentis. et ſic non ſufficeret ꝓbare euz qn̄qꝫ fuiſſe repulſū. ſm Io. an. in. c. cuz dilectus. de oꝛ. ꝯgni. ſup. g. penul. Nec ſufficeret ꝓbare famā. ſm Io. an. in c. prudentiā. ſup verbo ꝯpetentē. de offi. dele. quia fama equiparatur ſolū vni teſti. vt notatur. iiij. q. iij. verſ. itē ſepe. An autez ſufficeret probare denūciationē. viđ. hic. g. in verbo nomen. in fi. que. ſentit ꝙ non. licet Hoſti. tenuerit ꝯtrarium. Sz dic ꝙ aut opponitur excōicatio in vim ꝑemptorie. exempla ſunt. hic in. g. verbi opponit et tūc ꝓcedit glō. hic. aut in vim dilatorie et tunc ꝓcedit opinio Hoſti. Rō diuerſitatis ē quia p̄mo caſu agitur de maiori p̄iudicio ꝙ ſcđo. Ideo tunc plenioꝛ reqritur ꝓbatio ſm Domi. Io. de ſcō Geoꝛ. Imo. et doc. et ē deci. rote. cclviij. in noua que incipit. Item licz. De iſto aūt termino octo dierū. an p̄t ꝓlongari glō. in verbo octo. ſentit ꝙ nō et ſequūtur doct.

Tertia con. Succūbēs bis ꝓpter defectū probatōis excōicationis repellitur a ptāte excipiendi de excōicatiōe in eadē inſtātia amplius. Probatur hic in verſ. ꝓuiſo. Fallit autē hoc in duobꝰ caſibꝰ in tex. poſitis. Et hāc ꝯclōnē et p̄cedētē itellige đ dilatoria excōicatōis. Quid aūt de ꝑēptoria. vi. in cle. fi. de appel.

Quarta con. Excōicatio pꝰ ſnīam oppoſita ipiꝰ executionez ipedit. ſz ſnīam nō tollit. Probať hic in verſi. ſz ſi poſt. et ſic acta in iudicio cum actoꝛe etiaz publice excōicato valēt. qđ verū. ſi ſint acta corā oꝛdinario. Si aūt ſūt acta coraz delegato qđ iuris? viđ. p. g. in. c. j. ꝟ. eo. li. de reſcp. et ibi dixi. Habemꝰ igiť h̃ vnam exceptionē dilatoriā q̄ ipedit ſnīe executionē. Iō eē corā executoꝛe mero p̄t opponi. vt h̃ i. g. verbi ipediet. etſi nō admittēt eā ab eo appellari p̄t ſm Io. mō. De alijs exceptionibus ꝯſimilibus. vide in. c. ꝙ ad conſultationem. ſupꝛa. de re iudi. et per Io. mō. hic. et plenius ſm Hoſtieñ. in ſūma de offi. delega. in ꝟ que. delegari ad ſiñ. Dicit tamen Iohannes. anđ. ꝙ executoꝛ merus examinabit ſummarie huiuſmodi exceptiōes. ſed nō ꝓnūciabit ſup illis. ſed ad delegātem partes remittē debꝫ.c.de cetero.ē .đ re iudi.ſec⁹ eſt in mixto executoꝛe.ꝗ omnes rōnabiles exceptiōes admittere debꝫ ⁊ examinare ac terminare c.accepim⁹.de eta.et quali .Et q̇s dicitur mer⁹.⁊ q̇s mixtus executoꝛ.vide pulcram.g.in.c.pꝛudentiam.§.ꝗ vero.de offi.deleg.

Ultima con. Debet iudex excōmunicatum publice ex ſuo officio repellere. Pꝛobatꝛ hic in fiñ.tex. Ex quo patꝫ caſ⁹ in quo iudex ſupplet ex officio đ quo in.g .añpenul. Rō aūt hui⁹concluſionis eſt periculum animarū.ſm Hoſtiē.qui dicit hanc prouiſionē vtilē vt xp̄iani timentes incōmoda circa abſolutionem petendā nō doꝛmiāt.put multi faciunt.vt patꝫ in.c.fiñ.ē.de peculio.Quis aūt dicatur publice excōicatus.vid.ꝑ.g.in verbo publice .in cle.j.de ſepul.

Nam quidaꝫ iudices ſeculares recuſant admittē exceptionē rei iudicate per ecc̄iaſticū iudicē in caſu etiā q̇ de iure aut ꝯſuetudine ꝯgnoſcendi habuit ptātem. Ideo papa decernit eos ꝯpellendos a locoꝝ oꝛdinarijs per cenſuram ecc̄iaſticam ad hmōi exceptionē admittendā. Quia etiā eccleſiaſtici iudices debent coꝛā eis admittere exceptiones rei iudicate ꝑ ſecularē iudicē. dūmodo nō inducant periculū animarum Hoc.dicit

Pꝛia ꝯ. Iudex ecc̄iaſtic⁹ iuriſdictionē exercet in laicos de iure cōmuni in caſibus.aut etiam cōſuetudine. Pꝛobatur hic in pꝛincipio.et facit.c.ſi clericus in fiñ.ē.de foꝛo.competeñ. Nā conſuetudo dat iuriſdictionē.vt h̄ in.g.iij. Qñ autē de iure adducit exempla hic in.g.iiij. Et dicit Paulus circa hoc ꝙ in ſpiritualibus et matrimonialibus et annexis cognoſcit etiam inter laicos.c.tuam.de oꝛdiñ.ꝯgni.c.cauſam.qui fi.ſunt legi. Similiter in articulis fidei ⁊ in crimine hereſis.ſed tunc executio finalis ſpectat ad iudicem ſecularē.c. excōmunicamus.j.ē.de hereti.et .c.cum ſm leges.j.de hereti. In alijs criminib⁹ diſtinguendum eſt. Aut enim ſūt introducta per ius canonicum .vt eſt crimen ſymonie.et eccleſiaſticus ꝯgnoſcet.c.cum ſit generale.de foꝛo cōpeteñ. Aut per vtrunqꝫ ius.⁊ ſic locus eſt pꝛeuentioni.argum̄.c.tue.de pꝛocurato.de quo vide gloſam que eſt notabilis.in.c.nos inter.de pur. canoni.

Secunda con. Inē eaſdē perſonas opponi poteſt exceptio rei iudicate coꝛam quocunqꝫ competēti iudice. Pꝛobatur hic in textu. Et que requirūtur ad hoc ꝙ obſtet exceptio rei iudicate .vide hic in.glō. notabili.i verbo admitti .et vid.plene per Innoceñ.in.c.finali.de oꝛdi.cogni. Patet igitur ꝙ ſententia lata ab vno competenti iudice debet ſeruari ab alio cuiuſcunqꝫ etiam ſit iuriſdictionis.alias dicitur contemnere illius iuriſdictionem pꝛo quo cōtemptu poteſt puniri .vt hic in tex. Nam ſecularis ab eccleſiaſtico excommunicatur pꝛemiſſa monitione.ſm doctoꝛes.per.c.adminiſtratores.xxiij.q.v. Eccleſiaſticus autem per ſuperioꝛem ſuum punitur pena debita.vt hic in tex.

Ultima con. Nõ ad mittit iudex eccl̄iaſticꝰ exceptionē rei iudicate ꝑ laicum. ſi ex ſñia ſurgeret periculū animarū. Probat̄ hic in fi. tex. Et pone exēplū forte in vſuris. Et videtur ex iſtis ꝙ iudex eccl̄iaſticus non exeqtur ſñiam laici niſi priꝰ ꝯgnoſcat an ſit ꝑiudicialis anime. d̄ q̄ in. c. j. ſ. de offi. oꝛ.

De preſcriptionibus.

Piſcopuz qui decimas aut eccl̄ias ab eo ꝑ aliū ep̄m petitas dicit ſe legitime preſcripſiſſe. ſi infra alteriꝰ dioceſim ſint cōſtitute. oportet titulum ꝓbare. quia ꝯtra ipm̄ facit ius ꝯmune. licet em̄ regulariť in preſcriptione rei eccl̄iaſtice bona fides ſufficiat. Si tñ ius cōmune aut pſūptio contra pſcribentē faciat. eſt n̄cariꝰ titulꝰ. niſi tāti tp̄is allegaretur pſcriptio cuiꝰ ꝯtrarij non exiſtit memoria. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio pͥma. In pſcriptiōe rei eccl̄iaſtice ſufficit pſcribēti bonā fidē habē. Probatur h̄ in verſi. Nā licʒ. et in. c. de q̄rta. et. c. vigilāti. et ꝑ g. c. ſi diligenti. ſ. e. et hoc verū regulariť. fallit in duobꝰ caſibꝰ h̄ in tex. poſitis. Primo ſi ꝯtra pſcribentē facit ius ꝯmune. vt hic. tunc em̄ requiritur etiā titulꝰ. Aliud exēplū eſt in c. illud. xxiij. diſ. Et hoc verum ſiue q̄s agat ex pſcriptione. ſiue ꝯueniat̄. vt h̄ in. g. magna. q̄ ponit ſeptē opiniones circa ꝓbationē tituli. et vltimā dicit hic approbatā. q̄ erat etiaʒ opi. Ber. in. c. ſi diligēti. ſ. e. ti. Secūdꝰ caſꝰ in q̄ reqrit̄ ꝓbatio tituli eſt qñ ſaltē pſūptio ē ꝯtra pſcribētē. pone exemplū in. c. ſi diligenti allē. Itez in plato q̄ exigit grauamina a ſbditis. pſumit̄ em̄ ꝙ ſubditi potiꝰ ex timore pſtent. q̄ᷓ ex debito. ideo nō procedit pſcriptio ꝯtra eos ſine titulo. vt. j. q. j. nullus. ⁊. x. q. iij. ꝙ ꝯgnouimꝰ Idē qñ ep̄us aliū ep̄m aut miles militē ſepiꝰ recepit ad prandiū aut hoſpiciū. illud em̄ pſumit̄ factum ex grā ⁊ charitate. Ideo ſi receptꝰ ꝑtē dicit ſe pſcripſiſſe pſūptio eſt ꝯtra euʒ Ideo debʒ allegare ⁊ ꝓbare titulū vt nōtur. de cā poſſ. et ꝓprie. ſup. glō. verbi dante. ſᵐ Domi. Ex dictis patet ꝙ vbi quis pſcribit ꝯtra ius cōmune plura requirūtur. Primo requiritur em̄ poſſeſſio. vt in regula ſine poſſeſſione. j. de reg. iuris. Scd̄o requiritur bona fides. vt in. c. vigilanti. ⁊ c. fi. ſ. e. et in regula malefidei. j. d re. iur. Et q̄s dicit̄ bone fidei poſſeſſor et quis malefidei poſſeſſor. vi. gl. penul. in. c. ſi diligenti. ſupra. e. Tertio reqritur iuſtus titulꝰ. vt h̄. Et licʒ titulꝰ ſumit̄ multipliciť. vt notat̄. ꝑ. g. in. c. dudū. ij. ſup̄. de elect. ſup verbo intitulatam. In ꝓpoſito tñ capit̄ ꝓ cā dñij adq̄rendi. q̄ tituli habent̄. ff. de vſucap. poſt illā rubꝛicam in titulis octo ſequeñ. et ꝑ Hoſti. in ſūma huiꝰ titu. in pͥma parte. In preſcriptioni hꝰ ei decem vel viginti annorum et vſucapionibus indiſtincte requirit̄ titulꝰ Inſti. e. ti. in pͥn.

Secūda con. et fin. In pſcriptione tāti tp̄is cuius inicij non ē memoria hoīnū. nō oportʒ ꝓbare aut allegare titulū Probat̄ h̄ i fi. tex. ⁊ intellige etiaʒ ſi ius cōmune ſit ꝯ pſcri bentē.vt hic ꝓbatur Et rō ꝯcluſionis ſm Archi.ꝛ Jo.mo.eſt.quia ex tāto tpe p̄ſumitur titul⁹.et putāt ꝙ p̄ſumatur ti.ꝓ ſuo.vt.ff.ꝓ ſuo.l.j.in pn.et.l.iiij.in fi. Debz tn̄ ꝓbari tēp⁹ tā longum Et quō illud ꝓbatur cuius initij non eſt memoria.vid.ḣ in glō.fi.quā ſingulariter nō.et cuius etatis debēt hoc caſu eē teſtes ! Dic ſm Domi.poſt Lapū.ꝙ ad minus erunt.liiij.annorū.vel ſaltē tāti tpis vltra.xl.annos.ꝙ fuerūt doli capaces tempore quo videre inceperunt pro quo.g.fi.xxxvij.diſ.c.relatum.ꝺ quo per doct.j.de ver.ſig.c. veniens et.ſ.e.ti.c.cum nobis

i qui propter

delicta vel exceſſus ſuos bonis ſuis q̄ a romana aut alijs tenēt eccījs ſint priuati.null⁹ talia bona apprehendens aut occupans p̄t preſcribere.niſi contra eccīam romanā centenaria.ꝯtra alias q̄dragenaria annorum p̄ſcriptiōe.Si vero poſt mortem aliqs detegatur fuiſſe heretic⁹.qui in vita putabatur catholicus.bona ſua quadraginta ānorū ſpacio preſcribūtur.etiā contra romanam eccīaz a filijs ſuis.nepotib⁹ aut alijs heredibus ſuis extraneis.dūz tamen catholicis. Hoc.d.

Prima con. Centenaria p̄ſcriptio preiudicat eccīe romane .q̄dragenaria alijs īferiorib⁹ eccījs.in omnibus reb⁹ p̄ſcriptibilibus Probatur hic in tex.cū concor.in.g.allē.licet olim omnes eccleſie gaudebāt preſcriptione centum annorū.l.fin. C.de ſacroſā.ec. Et intellige cōcluſionem.dūmodo dicta preſcriptio centum vel.xl.annorum legitime ſit ꝯpleta.de q̄ in.c.ſ.pxi.quia requiritur poſſeſſio ꝯtinua .bona fides .et q̄nqꝫ titul⁹. vt ibi dixi Et q̄ dicatur eccīa rōna hoc caſu ſcz ī cētenaria p̄ſcriptione.dicit Archi. ꝙ eccīa lateranē q̄ eſt patriarchalis in q̄ papa ſūm⁹ patriarcha reſidet.xxiij.di.c.j.de quo dixi in.c .fūdamenta .ſ.e.li.de elect. Res igiť illius eccīe et generaliť omnes res q̄ ad diſpoſitionem ſūmi pontificis īmediate pertinent.gaudent iſto priuilegio .c. ad audientiā .ſ.e.ti. nō aūt poſſeſſiōes eccīe beati Petri.et tn̄ patrimoniuz pape et eccīe .dicitur patrimonium beati Petri .ſm Hugu.in .c. nemo xvi.q.iij.de quo in.c.auditis.ſ.e.ti.

Secunda con. Licz heretici ipo iure bonis ſuis ſint priuati.tn̄ ſpacio.lx.annorū taz ꝯtra romanā ꝙ alias eccīas bona hmōi per poſſeſſores catholicos p̄ſcribuntur ſi ipi dū vixerūt putabantur catholici. Probať hic in ſcđa parte text.iūct.c.cuz ſm.j.de here. Ex quo habem⁹ hic ſpēalē caſū.in q̄ preſcribiť etiā ꝯtra romanā eccīam ſpacio.xl. ānorum. Et rō ſpēalitatis eſt fauor religionis et in odiū hereticorū .vt hic in.g.fi.et demū poſt mortez eorū currit iſta preſcriptio .quia ſicut in vita non preſcribitur crimini.ita nec bonis.l.apoſtatarum .C.de hereti.nec habet locum hic tex.et ꝯcluſio.ſi ante completaz preſcriptionez detegantur defuncti fuiſſe heretici.ſm Jo.an.ꝑ tex.hic dū dicit.detegātur.facit.c.veni .ſ.e.ti.

De ſentētia et re iudicata

Jn eterni iudicis tribunal.non habeat illū pro reo quē iudex iniuſte cōdēnat.vult papa ꝙ iudices eccīaſtici caueant.ꝙ in iudicijs eoꝝ odiū.fauoꝛ.timoꝛ.aut p̄miū.ſibi locuʒ non vſurpent.Etſi aliqͥs iudex eccīaſticꝰ contra conſcientiā ꝓpꝛiam et contra iuſtitiā in grauamen alicuiꝰ partis fecit aliquid in iudicio ꝑ gratiā.aut munera.ſuſpenſꝰ ē ꝑ ānū ab officio et condēnandꝰ parti leſe ad extimationē litis.Etſi hmōi ſuſpenſiōe durante ſe ingeſſerit diuinis.efficiť irregularis.a qua irregularitate neqͭ abſolui.ab alio q̄ ꝑ papā.Et nihilominꝰ locū habebūt alie cōſtitutiones.que iudicibꝰ male iudicātibꝰ infligunt penas diuerſas.Qui enim in multis offendit dignum eſt vt in multis puniať. Hoc dicit

Prima con. Quattuoꝛ ſūt q̄ humanū ꝑuertūt iudiciuʒ.odium.fauoꝛ. timoꝛ.et p̄miū. Probatur hic in tex.et in.c.q̄ttuoꝛ.xi.q.iij.Et ideo iudices debēt cauē.i.euitare.ne ex aliq̄ eoꝝ male iudicent.Et qꝺ de odio diciť.intelligitur de odio p̄uato.vt ħ in.g.odium eſt vicioꝝū licitū eſt.j.q.j.odit.Itē et odiū culpe q̄ inducta ē p̄ſcriptio ad negligentiā puniēdā licitū eſt.c.vigilanti.de p̄ſcp.Qꝺ de fauoꝛe dicitur.intelligiť de malo fauoꝛe.xi.q.iij.c.non ſolum.verſi.Itē timendum.non aūt de bono fauoꝛe quē iudex p̄t impēdere.c.ex tenoꝛe.de foꝛo compe.s̄. Timoꝛe etiam nō iudicabit.quia timoꝛ peruertit opinionē et hebetat intellectuʒ.iij.q.v.c.accuſatoꝛes.Cum omni igitur ſolicitudine et mentis lib ertate procedē debet iudex.ij.q.vij.ſicut.ſᵐ archidi.Jteʒ pꝛemij expectatio ꝓhibita eſt in iudice.tam ſcʒ tacita q̄ exp̄ſſa.ſcʒ conuētiōalis.quia qui rite iudicat ⁊ pꝛemium remunerationis expectat.fraudem in deo perpetrat.xi.q.iij.qui recte.Et penas aliquid dātis ⁊ recipientis pecuniam.vide.l.ij.⁊ auť.nouo iure.C.de peñ.iudi.male iudi.⁊ Ualerius maximus.lib.vi.ſcribit.ꝙ rex perſarum iudicem coꝛruptum fecit excoꝛiari et ad terroꝛē alioꝛum fecit pelleʒ ſedi tribunalis affigi

Secūda con. et finalis. Eccleſiaſticus iudex ſcienter iudicans male obnoxius eſt multiplici pene hic expreſſe. Probatur hic ī tex. Et diciť de eccleſiaſtico iudice. quia licet diſpoſitio tex.locum habeat in laico iudice. Ita vt ille etiam tenere habeat hic contenta.tamen ſi contrariuʒ fecerit non punitur pena hic contenta.ſm.g.h in verbo eccīaſtici.ſʒ alia pena.de q̄.C.de pe.iudi.ma.iudi.ꝑ totū.Et ad hoc ꝙ iſte pene locum habeant ſex exiguntur copulatiue. Primo ꝙ iudicet contra ſcientiam. Scđo ꝙ contra ius iudicet.nec alterum hoꝛuʒ ſufficeret.vt hic in.g.verbi et contra. Tertio ꝙ faciat aliquid in grauamen alteriꝰ partis ſcʒ actoꝛis aut rei. Si igiť grauat notariū nūciū aut aliū nō hʒ locū pena.aut ſi ꝓcedit die feriā ſine grauamine ſm Frañ. Quarto ꝙ in iudicio grauet.alias ſecꝰ.ſm Jo.mō. Quinto ꝙ aliquid faciat Intellige ꝺ his que habentur in.c.quoniam contra de probat.ſᵐ Joħ.anꝺ.poſt Hoſt. Jdeʒ tamen ſi omitteret aliquid in grauamine partis.qꝺ facē deberet.

quia ⁊ ille facere dicit̃ ſm Dom̃ vt ꝓbatur xxv.q.i. Ideo vbi dicit̃ ꝙ ↄtra ſtatuta agit qui illa non obſeruat. et eſt glo.in.c.i.de vſur. Sexto requirit̃ ꝙ per gratiã.i.ad preces.vl' ſordes.i. pecuniã aut preciũ id fecerit ſm Archidi.qui etiam dic̃ ꝙ ſi ad preces ferat̃ ſñia retractat̃.l.ſeruo inuito.§.cuʒ ꝑtor.ff.ad trebel. Si ꝑ preciũ nulla ẽ .l.venales.C.qñ ꝓuocare non ẽ necl. canoniſta.ij.q.iij. Etſi aliquid horuʒ ceſſauerit ceſſant pene huius tex.que ſunt tres. Naʒ primo efficit̃ prodig⁹ fame ſue.et ꝓſecutor ꝓprij honoris ſiẽ et quilibet.alius qui ducit vitã enormiter diſſolutã.c.fi.§.de appel. Secũdo talis eſt ſuſpẽſus per annũ ab officio iudicandi ſcʒ et etiam diuino ſʒ doc. quod innuit lr̃a ſequens de irregularitate. Ex qua nõ ꝙ ſuſpenſus a iure ſe ingerẽs diuinis efficit̃ irregularis. de quo per doc.in.c.fi.de cle.ex.min. Et quid ſit irregularitas. et vnde ſũpſit originẽ.vide per Inno.in.c.niſi cum pridem.de renun.et Spe.ti.ij.§. iuxta.in prin. Et hic per Joh.and.et Dom̃.et dicam in.c.i.§.caueant.ꝗ.e.li. de ſent.exc. Et ꝓbat h̃ tex.ꝙ ſolus papa diſpenſat cum irregulari. de quo ĩ .c.clerici.de cle.ex.mi. Tertia pena eſt ꝙ ↄdemnãdus eſt parti leſe ad intereſſe.ↄcor.l.fi.C.de pe.iud.ꝗ mal.iud. Sunt et alie pene Judicis male iudicantis vt patet ex fine tex.et glo.hic ĩ verbo ↄdemnandus.

D apoſtolilice et ꝗ. Fredericus Imperator de quo in text. ꝑmo fuit fidelis.poſtea eccleſiam multipliciter impugnauit.et varios exceſſus ↄmiſit.propter quos fuit a Greg.ix. excõicatus.et poſtea ꝑ Inno.iiij (cui⁹ eſt hec decretal') fuit per ſpeciales nũcios et magne auctoritatis viros requiſitus.ꝙ prelatos et clericos quos habuit captiuos relaxare vellet et reſtituere.ꝙ ipſe dñs Papa et ſui Cardinales quantũ in eis eſſet.optarent ſecum et cũ oibus hominibus paceʒ habere.et ꝙ iidem nuncij poſſent tractare pacem.et audire ſatiſfactionẽ. quã velit pro oibus exceſſibus ꝓ quibus excõicatus erat facere. Etſi eccl̃ia euʒ ↄtra debitum et iuſticiam leſiſſet parata erat corrigere et emẽdare ſm dictamen Regum.prelatoꝝ. ⁊ principũ propterea ad tutũ locũ aliquem ↄuocandoꝝ. Idem tñ Imperator induratus.obſtinatus ⁊ ſuperbus hmõi monita et preces nõ curauit. Quare papa non valens eius iniq̃tates ampli⁹ ſuſtinere ſine graui chriſti offenſa.ipʒ Imperatorem ꝓpter piuriũ qd̃ ↄmiſit violando pacem int̃ eccleſiam et ipʒ reformatã. Item propter ſacrilegiuʒ qd̃ ↄmiſit capiendo Cardinales ſancte Romane eccleſie.et alios eccl̃iaꝝ ꝑlatos ad Conciliũ miſſos. Item propter hereſes non leues ſed difficiles. Item ꝓpter multa grauamina in ſubditos regni Cecilie (quod ẽ patrimoniũ propriũ eccleſie) per ipſuʒ illata Et quia non ſoluit Pape penſioneʒ pro eodem regno debitaʒ.et propter multa alia.delicta hic ĩ tex.deciſa.depoſuit ab imperio cuʒ conſilio Cardinaliuʒ et totius Concilij.et omnes illos qui eidem fidelitatis iuramẽtis ſunt aſtricti.a iuramentis hmõi ꝑpetuo abſoluit. Inhibens ne aliquis eidem tanq̃ Imperatori aut regi de cetero obediat.aut ei conſiliuʒ.auxiliũ aut fauorem impendat. Contrarium facientes ipſo facto excõicat.et electoribus imperij poteſtatẽ eligendi aliũ in Imperatorẽ concedit. et de regno Cecilie dicit papa ſe cũ conſilio Car dinaliuꝫ velle ꝓuidē. ꝓut melius videtur expedire. Hoc dicē vſqꝫ in finē.

Prima ꝯ. Papa in factis arduis ꝓſertiꝫ ꝯtra Imperatorem habet requirere conſiliū maxime ſuoꝝ fratrū. Probatur hic in ſupraſcriptione iuncta gl. i. ⁊ in § nos itaqꝫ. ĩ. e. c. Et ꝓcedit hec ꝯcluſio de honeſtate. non autē de neceſſitate. ꝙ papa habet liberaꝫ adminiſtrationem ſolus. ⁊ tollere pōt determinationē Concilij. vt in. c. ſignificaſti. ō. de elec. Fecit igit̄ iſtud Papa de conſilio Concilij. ad tollendam oēm ſuſpitionē mali. et vt claudant̄ detrahentiū ora ſm Jo. an. Hinc etiaꝫ eſt ꝙ Papa nō ꝯmittebat hic reuocationē ſue ſententie Concilio. ſꝫ ſibi ipſi. offerebat tñ ſe paratū illam reuocare de conſilio Concilij. facit dictum. c. ſignificaſti. et. xi. q. iij. patet. et. c. ſeq. De materia vide Jo. mō. et poſt eū doct. in. c. ſuper eo. ĩ. de heret.

Scdá con Poteſt Papa ꝓpē ſupioritatē quā habet. ex cauſa deponē Imperatorem Probat̄ hec ꝯcluſio hic in tex. Ex qua autē cauſa id poſſit dicit hic in glo. verbi grauiſſima. ꝙ licet ꝓlati clerici ꝓpter quolibet magnum crimen poſſunt deponi. vt in. c. i. lxxxi. diſt. de quo per Ant. de but. in. c. at ſi clerici. de iudi. tñ Imperator deponi nō pōt niſi ꝓpter crimen grauiſſimuꝫ et maximū. ex quo generat̄ ſcandalū ⁊ timet̄ periculū. quia ipſe preeſt q̄ſi omibus chriſtianis. vt vij. q. i. c. in apibus. Dicit tñ Hoſti. in. c. venerabilē. de elect. vt refert hic Jo. an. ſup glo. quendaꝫ Epm in Concilio. de quo hic tex. loquit̄ cōſultum. An et qñ papa poſſit Imꝑatorē deponē. dixiſſe. ꝙ ꝓ mortali quolibet. tñ graui et incorrigibili. maxime cū per illud ſcandaliſat̄ eccleſia vt hic fuit. allegauit nō. ꝑ Hug. et Jo. xl. diſt. ca. ſi papa. et. ca. aliꝰ xv. q. vi. vbi patet ꝙ Papa deponit Regem Francoꝝ ex cauſa quē nō coronat nec examinat. fortiꝰ ergo Imperatorē quem coronat et ſibi ſubeſt. deponet. ꝓpter ſuas iniquitates. xcvi diſt. c. i. cum ſimilibꝰ. Quattuor autē grauiſſima que hic Fredericus cōmiſit enumerant̄ hic in tex. ſcꝫ periuriuꝫ ſacrilegiuꝫ. hereſis. et detractatio ſeu di Et illa nō pro ſtatutis que dicunt penā augendam in grauiſſimis. Et ſi dicat̄ Tantus princeps nō accuſatus denūciatus aut citatꝰ deponi nō debuit. per. c. i. de cā poſſ. et ꝓp. cum ſimilibus. Solꝰo dixit Eps in Concilio de quo in tex. interrogatus. iſtuꝫ Imperatorem tūc fuiſſe citatū. Et dato ꝙ non fuiſſet citatus. Rñdebat ꝑ nō. Jo. ij. q. i. manifeſta. c. cum ſit. de appl. et. c. bone. de electi. § contra. Et ſic voluit ꝙ in notorio non requirit̄ citatō de quo plene in. c. via. de coha. cler. et mu. c. ad nr̄am. iij. de iureiu. Dicit etiam ꝙ notoria erant crimina iſtiꝰ Frederici.

Ultima ꝯ. Prelato depoſito a dignitate feudatarij et alij qui ſibi iurauerunt a iuramento ſt̄ abſoluti. Probatur hic in fi. tex. Et ſic patet ꝙ iuramentū ex parte recipientis non eſt ꝑſonale ſed reale durans. q̄ndiu manet ille cui iurat̄ in dignitate ſm Dom. đ quo in. c. veritatis. ō. de iureiur.

Qui habent eligere Imperatorem. vide hodie in gl. penl. Et an Papa poſſit electores imperij priuare ptāte eligendi. Dicit eadē gl. ꝙ non ſine cauſa. Et infra quantū tempus teneant̄ eligere. vide hic in gl. fi. que dicit tempus eis non eſſe determinatū. Quo aūt iure electores iſti hūt ius eligendi Imperatorem dicit Joan. ꝙ ab eccleſia. de quo in.c.venerabilem.ſ̄.de elec.

Sex cauſas que pacem impediunt in ſeculo.vide hic ī gl. verbi pacem.quā ſingulariter nō.Et dicit Dom̄ ꝙ quia diuerſitatē coꝛpoꝝ ſequit̄ diuerſitas animoꝝ.c.q̄a diuerſitatem.de ꝯceſſ.p̄bend.Ideo propter hanc diuerſitatem animoꝝ non poteſt haberi pax in hominibus.nec deus ex oꝛdinata charitate paceꝫ facere poſſet in mundo ſm̄ Paul.

bbate de boneſam pꝛoponente contra hoſpitalarios hieroſolymitanos ꝙ locus de roſellis. cum ſuis finibus ſpectaret iure ꝯmuni vel q̄i ad monaſteriū ſuum.ex donatione regis arragonum. et pꝛopterea eēt monaſterio ſuo adiudicandus. et hoſpitalarij inde ammonendi. Hoſpitalarij pꝛo defenſione ſua allegarunt. ꝙ auus⁊ pater dicti Regis pꝛius eiſdē pꝛedicta donaſſet.valide. duꝫ adhuc eſſent ſub poteſtate ſaracenoꝝ.et ſub conditione illa ſi ad manus fidelium redirent.⁊ per conſequens ſtatim deuenirent ad chꝛiſtianos ad eos eēnt deuoluta. Pꝛeſertim quia donationi rerum donatarū qualitas non obſtabat.nec natura.Iteꝫ ꝙ etſi conſtaret monaſterio populeti a Rege arragonū pꝛedicta eſſe donata.et ab abbate ⁊ monaſterio populeti eadem.monaſterio boneſam donata. tñ illa donatio facta fuit. poſtq̄ lis inter abbatē et conuentum monaſterij de boneſa. et hoſpitalarios eſſet ꝯteſtata. etſi ſic aliquod ius haberet monaſteriuꝫ de boneſa.tñ non eſſet in iudiciuꝫ deductum.et per conſequens ex eo iure nō eſſet pꝛonunciandū. Replicabat̄ pꝛo parte abbatis⁊ conuentus de boneſa.ꝙ cum Rex arragonuꝫ ſuo ſtudio ac diligentia ab infidelibus pꝛedicta adquiſiuiſſet loca.⁊ eſſēt ſua pꝛopꝛia. non obligaret eū donatio aui aut patris de eis facta.cum ad manus fidelium peruenirent. Itē ꝙ etſi donatio facta monaſterio de boneſa.per monaſteriuꝫ populeti ſit facta poſt litis ꝯteſtationē.tñ debeat valere et ꝓdeſſe monaſterio de boneſa.agenti.cum hēat cauſam idoneam.et de iure ſuo conſtet.licet poſt acceptum iudicium ſuperuenerit.pꝛout etiam ſufficit reo eius intereſſe tempoꝛe ſententie ferende Sed duplicādo pꝛopoſuerunt hoſpitalarij ꝙ tā aui donatio q̄ dictoꝝ locoꝝ adquiſitio nomine regni ſit facta.Ideo donatio aui debeat cenſeri valida.Itē ꝙ non debeat iuuare donatio facta poſt litis ꝯteſtationē monaſterio de boneſa.quia quando aliquis agit expꝛeſſa certa et ſpeciali cā licꝫ poſtea alia aut ſimilis ſuperueniat.tñ illa in iudiciuꝫ deducta dici nō poterit. Secus ſiquis ageret ſeu peteret rem in genere.ſine certe cauſe expꝛeſſione.quia foꝛte aliquem generaliter ſibi obligatū.aut rem aliquā ad ſe iure dominij vel quaſi pertinere.ꝙ tunc Iudici incumbit inſpicē.an ſufficienter de intentione cōſtet actoꝛis aut etiam ex cauſa poſtea accidente. Tum pꝛimo quia etſi petituꝫ fuit pꝛimo indebite. non minus tñ valuit et tenuit iudicium poſtea ſubſecutū Tū ſcđo quia nec Iudex taliter ꝯcognita veritate poſſet cum bona cōſcientia pꝛonunciare ī contrariū.Tum tertio quia parum pꝛodeſſet reo ſi non condemnaretur ex hmōi cauſa ſuperuenienti.quia ſtatim eo abſoluto.alio inſtituto contra eum iudicio ex illa eſſꝫ condemnandus cā. Cum igit̄ abbas monaſterij de boneſa. dixit predicta loca ad ſuum monaſteriū ſpectare ex predicta regis donatione. nec illud ꝓbauit. ſed ꝙ donata fuerunt eidē ab abbate ⁊ conuentu monaſterij populeti. de quo nihil dixit in ſuo libello. nullū ꝯmodū ex hmōi donatione deberet reportare. Attendens igit̄ Cardinalis cui hec cauſa fuit ꝯmiſſa. hāc allegationem hoſpitaliorū iuſtam et equam. et ꝙ abbas et conuentus de boneſa. non probauerūt donationez regiam ſibi factam in petitione et libello eorum expreſſam. ab eorum petitione de mandato Pape ⁊ conſilio Cardinaliū. hoſpitalarios ſententialiter abſoluit. et Papa ſententiaz eiꝰ ꝯfirmauit. Hoc dicit tota decretalis

Prima ꝯ In actione reali debȝ exprimi cauſa propinqua. in perſonali cā remota. cuius expreſſio in reali nō ē neceſſaria Probat̄ hec concluſio ħ in pncl. Et pro intellectu huius ſcias ꝙ actio perſonalis oritur ex obligatōe tanq̄ȝ ex matre ⁊ cauſa proxima. ⁊ obligatio ex contractu que eſt cauſa remota actionis perſonalis Probat̄ in l. licet § ea obligatio. ff. de ꝓcura. Et hec remota eſt exprimenda in libello actionis perſonalis Unde in certi cōdictione que ex mutuo ꝯpetit ita format̄ libellus. Mutuaui. T. x. Ecce cōtractus mutui qui eſt cauſa remota q̄ x. requiſitus recuſat mihi reſtituere. quare peto ipſum ꝯdemnari ad dandum mihi dicta. x. Non aūt ſufficeret exprimere cauſaz propinquam. puta obloz. quia libellus remaneret generalis ⁊ incertus. nec ſuper eo reus poſſet deliberare. Ideo non eſt admittēdus. vt hic in glo. verbi obnoxiū. In reali aūt actōne eſt totum econtra. ꝙ ibi ex neceſſitate eſt exprimenda cauſa ꝓpinqua. que eſt dominiū vel q̄ſi dominiū Non aūt neceſſe eſt exprimere remotā. hoc eſt titulū ſeu cauſam per quē querit̄ dominiū. Hec tn̄ cauſa remota hic ī tex. etiam fuit expreſſa dū monaſteriū dixit iſta ad ſe ſpectare iure dominij. vel quaſi ex titulo donationis Regis ⁊c. Et ex hac expreſſione ſuccubuit monaſteriū. cuius ratio pȝ ex ſequenti ꝯcl'one

Scdā con Si in libello actionis realis exprimat̄ cauſa certa ſpecialis. oportet illam probare. alias exprimens eā etiam alia ſufficienti ꝓbata debet ſuccumbere. Probat̄ hic in § ceterū. ⁊ in § prefatus. Et quia monaſteriū non ꝓbauit donationem Regis. quam libellauit. ideo ſuccubuit. lata tn̄ ſententia et abſolutio hoſpitalarijs potuiſſet monaſteriuz adhuc ſemel egiſſe ex alia cauſa nō expreſſa in priori iudicio. nec obſtaret exceptio rei iudicate. Secus aūt vbi in reali actione q̄s non exprimit cauſam aliquā remotā ſed ſimpliciter dicit rem ad ſe ſpectarē iure dominij vel quaſi. tunc enim videt̄ omne ius ſuū in iudiciū deducē. et p̄t probare quālibet cauſam et obtinebit. etiaȝ ex cauſa poſt litē inchoatam ſuperueniente ſm iura canonica ⁊ equitatem canonicaz. licet ſm iuris ciuilis rigorem ꝯtrariū eſſet dicēdum vt ſentit hic gl. in verbo expſſa. Nā ſi reus ex hmōi cauſa ſupueniēte probata nō ꝯdemnaret̄ alio iudicio ꝯtra eum inſtituto et iterato ꝓbata cauſa condemnaret̄ cū maiori grauamine q̄ȝ ſi ex priori iudicio fuiſſet cōdemnatus. Ideo hoc caſu ius canonicū prouidere voluit. et ſeruandum eſt in foro eccleſiaſtico et ciuili ſubiecto eccleſie In terris autez imperij leges eſſent ſeruande. et ſic niſi ex cauſa ante inchoatum iudiciuȝ ſibi competente doceret de iure ſuo deberet condemnari ſm̄ legiſtas. l. vnica. C. de alie. iu. mut. cā fa. Item ex ſentētia lata ex proceſſu ſuper libello generaliter. nulla certa cauſa expreſſa. dato. orit̄ exceptio rei iudicate generaliter obſtans volenti agere poſtea ex quacūꝙ cauſa ſpeciali et certa expreſſa vt h̄ in glo. verbi conſcientia. Et idem intellige per omnia ſi in perſonali actione generaliter dico talem mihi obnoxium nulla certa cauſa expreſſa. q̄ libellus reo non opponente admittit̄ et actor qualibet cauſam probare poteſt. et ſententia contra eum lata generaliter parit exceptionem rei iudicate. vt hic in glo. verbi obnoxium. ⁊ in glo. verbi conſcientia. Et per hoc patet intellectus huius. c. et ea nō. et vide plenius in. l. i. ff. de eden. et in. l. edita. C. eo. et in. c. ij. ē. de lib. obla.

Tertia ꝯ. Licȝ contraria allegās vt actor nō eſt audiēdus. et conſuetudine tamen admittit̄ libellus alēnatiuus. ſi dico rem ad me ſpectare iure dominij. vel quaſi in actione reali. Probat̄ hic in principio tex. iuncta glo. iij. que etiaȝ oſtendit quando quis poſſit rem petere iure dominij. ⁊ quando iure quaſi dominij. et circa hoc tractat plene materiam actionis publiciane. et dic vt in ea.

Quarta con. Donari non poſſunt donatione ſimplici res in poteſtate hoſtium conſtitute. donari tam̄ poſſunt ſub conditione. ſi ad manus donātis reuerſe fuerint. Prima pars probatur quia tales res donate non poſſunt tradi. et ſic donatio non pōt habere effectum. ideo non valet ſicut nec ſtipulatio hominis aut fundi in poteſtate hoſtiū conſtituti. l. liber homo. et. l. ſi ſtipular. ff. de ver. ob. ⁊ Inſti. de inuti. ſti. in prin. Scd̄a pars ꝓbatur hic in verſi. allegabat̄. iunc. gl. verbi rigorem. Hoc enim caſu reſpici debet tēpus exiſtentis conditionis etſi ea adueniente non obſtat rei qualitas aut natura de quo hic in gl. verbi qualitas. valet donatio. etſi ſit facta eccleſie ſtatiȝ res donata efficitur res eccleſie ſine reali traditōne. quod eſt ſpeciale in eccleſia cuȝ alias ſemꝑ requiratur traditio ad dominij tranſlationem. l. vt inter diuinum. C. de ſacroſanc. ecc. iunc. §. per traditionem. Inſti. de re. di. et in. c. ij. de conſuet. ē.

Quinta ꝯ. Donatio facta per Regem trāſit ad ipſius ſucceſſorem Probat̄ hic in. §. ſed adhuc. quod verum quando facta fuit nomine dignitatis. ⁊ de bonis dignitatis. prout hic factum fuit ſecus ſi facta eſſet de bonis priuatis. quia tunc non tranſit ad ſucceſſorem et ita procedit hic. §. pro parte Et q̄a in dubio adquiſita per regeȝ iuſto in bello. vident̄ adquiſita intuitu dignitatis. et non perſone. Ideo nepos regis arragonuȝ qui dicta loca recuperauit a ſaracenis vexillis regni. cenſetur ea regno recuꝑaſſe. et ſic dignitati. et ſic purificata fuit conditio. et ſic hoſpitalarijs facta donatio ſortita erat effectum

Ultima ꝯ. Exprimens ī libello ſpecialem cauſam. videt̄ eo ipſo ponere oīa concomitātia neceſſario ad ipſius actus eſſentiam Probatur hic in. §. prefatus. circa fi. Et ſunt duo concomitantia cauſam ſpecialem. ſcilicȝ loc⁹ ⁊ tempus. que tamen non concomitantur cauſam generaleȝ ſeu generaliter propoſitam. vt hic in glo. verbi loc⁹ et tempus. Cuius ratio ē ſm Jo.an. quia genera.locis et temporibus nō menſurantur.ſed ſpecies ſm iuriſtas id eſt indiuidua ſm logicos.habent tales concomitantias. Homo enim vt genꝰ non generat.ſed ſpecies vt dicendo ſocrates.⁊ ſic genera non menſurantur tempore. quod eſt menſura motus.qui ſolum eſt ſingulariū. Uniuerſalia eni intelligibilia ſūt.nec mēſurari poſſunt loco et tempore. Quibuſdaʒ tamen curioſis aliud videtur vt hic in tex.et illud verius de aſperitate iuris ciuilis ſm Pau.et glo.hic in verbo expreſſa An autem locus et tēpus ſint de ſubſtantia inſtrumēti.vide hic in glo.verbi cenſeret.quaʒ nō.

uʒ ab vno arbitroruʒ aut iudicum alijs preſentibus.et mandantibus profert̄ ſententia.perinde eſt acſi ab oīibus ſimul eſſet recitata.dum tamen recitās non in ſingulari ſed in plurali numero.ſua pronunciet verba. In electione tamen vt euidentius cenſeatur vnica.ſiue per viaʒ ſcrutinij ſiue compromiſſi procedatur eſt ab vno per verba ſingularis numeri pronūciatio facienda. Hoc dicit

Prima ꝯ. Ex pluribꝰ iudicibus aut arbitris electis.omnes debent pronūciare.aut vnꝰ ſñiaʒ in pñtia et de mandato alioruʒ recitare. Prima pars ꝓbatur in.l.item ſi vnus.§. Item ſi plures.ff.de arbit.c.ſi.ſ.de re iudi. Scd̄a pars probat̄ hic in tex. Et ratio dubitandi tangitur hic in glo.i. Ratio autem decidendi eſt q̄a quando vnꝰ de mandato aliorum pronunciat ꝑinde eſt acſi omnes ꝓnunciarent. Et ꝙ dicitur vnum poſſe de mādato aliorum pronunciare verum eſt dūmodo ipſe ſit vnus ex iudicibus aut arbitris.quia ſi eſſet alius non valeret ſententia ſm Joh.an. Ideo notanter dicit tex.ſi ab vno arbitrorum ⁊c.⁊ ꝓbat.c.ꝗ.prox. Procedit etiam cōcluſio quando omnes ꝯcordant in vna ſententia.alias ſecus vt in auc.vt nō expedi.l.ſacras iuſſ.§.ſi autem.coll.ix. ſm Joh.and.

Scdā con. Quando plures iudices aut arbitri committunt pronunciationem vni.tunc talis ꝓnunciando debet vti verbis pluralis numeri. Probatur hic in tex. Et limita hanc concluſionem vt hic in gl.verbi oportʒ. Ratio autem concluſionis.quia licet ſolus pronunciet.tamen eſt quaſi miniſter aliorum.ff.de conſti. pec.l.cum qui.§. Julianus.et.l.licʒ. Etſi vnus ſolus eſſet iudex.et proferret ſententiaʒ per verba pluralis numeri.non viciaretur ſm Archid.quod probat hic tex.quia ab iſta prolatione. niſi vnū caſum.electionis ſcʒ.excipit. Ergo in ſententie prolatōne ſiue ſit iudex vnꝰ ſiue plures.poſſunt vti verbis pluralis numeri.et ita ſeruatur in vno iudice quotidie.

Ultima con. Licet electio conficitur ex conſenſu pluriuʒ. pronunciari tamen debʒ per verba ſingularis numeri et per vnum tm̄. Probatur h in verſic.licet ſecus.facit.c.ſicut.ſupra de elec.e.li. Et ratio concluſionis patet hic in tex. Et procedit hec concluſio ſolum in illis electionibus.in quibus ſeruari debet forma.c. quia propter.ſ.de elec.vt notatur in alleg.c.ſicut. Et intellige concluſionem quando verba pluralis numeri referrētur ad pluralitatem perſonarum. ſecus ſi referrentur ad vnam perſonam tm̄. ꝗ tūc ceſſat ratio. nec propterea poſſūt dici plures electiones. exemplū patet in ep̄o compromiſſario electo qui dicit Nos. T. ep̄s ꝛc vt patet in gl. fi.

Etſi ſentētia diffinitiua debeat per iudicem de ſcripti recitatiōe proferri. alias nō meretur habere nomen ſententie. nec eſt neceſſe ab ea appellare Tamen epiſcopus ad inſtar illuſtrium perſonarum. propter prerogatiuam dignitatis poteſt ſuam ſententiam per aliuꝫ recitare. Sententia etiam ſcripta partibus edita. non recitata per iudiceꝫ aut recitata per ipſum ſtando. non ſedendo. nullius eſt momenti. Hoc dic̄

Prima ꝯ. Circa prolationeꝫ ſententie diffinitiue. talis requiritur ſolēnitas ſubſtantialis. ꝙ ipſa ſententia primo redigat̄ in ſcriptis. et poſtea per ip̄m iudicem recitetur ex ſcriptis. Probat̄ hic in principio tex. et ī. l. i. ij. iij. C. de ſen. ex pe. recitan. Ex quo patent tria ex quibus diffinitiua redditur nulla. Primo ſi non fuerit ſcripta. ſecūdo ſi ex ſcripto non fuerit recitata. tertio ſi per alium. non per iudicem proferat̄ Alia multa enumerat Spec. in tit. de ſen. prol. in § Iuxta. per totum. ꝓ hoc in. l. prolatam. C. de ſenten. ⁊ interlo. om. iud̄. Et dicit concluſio et tex. hic de diffinitiua. quia interlocutoria licet ſit redigenda in ſcriptis. tamē poteſt proferri ſine ſcriptura vt hic ī gl. i. Idem etiam in precepto quod fertur in confeſſum ante litis conteſt. ſꝫ practicam glo. in. c. dudum. ij. de elec. et. c. ex parte. de ver. ſigni. ſm̄ Dom̄ h poſt dn̄os de rota. q̄a illud preceptū non eſt diffinitiua. alias ferri nō poſſet lite non conteſtata. Quid autem ſi iudex neſciat litteras. Dic vt hic ī gl. ij. Patꝫ etiam ꝙ ſentētia non poteſt ferri per aſſeſſorem quia per iudicem tm̄ vt hic eſt caſus. et tenet Archi. xi. q. iij. ſūmopere. Item patꝫ ꝙ ſi iudex ſententiam ſcriptam haberet. ſed exterius non legendo ſcripturam eam ꝓferret. non valeret ſententia. quia de ſcripto debꝫ recitari ſententia. vt hic in tex. Caſus tm̄ q̄bus valet ſententia ſine ſcriptis lata. vide hic in gl. verbi illuſtrium.

Secunda ꝯ. Epiſcopi ⁊ alij illuſtres poſſunt proferre ſententias diffinitiuas per alios. Probatur hic in verſ. ep̄s tm̄. et in. l. ij. C. de ſent. ex per. reci. et ratio patet ī tex. quia eos conuenit ampliori prerogatiua gaudere. Ex q̄ patet ep̄os eſſe illuſtres. De quibus ⁊ qui dicātur ſuperilluſtres. qui ſpectabiles. et qui clariſſimi. vide in Spec. ti. de iuriſdict. om. iud̄. verſ. ſm̄ canones. ij. q. vi. anterioꝝ. verſi. illud etiaꝫ ⁊ glo. in § ſancimus. in auc̄. de illuſtr. et qui ſuper eos ſunt. colla. v. Et iſtō intelligendum eſt de ep̄o conſecrato. et non de electo tm̄ et confirmato. q̄a dignitas ⁊ honor in hoc tex. proprie reſpiciunt ordinationem et conſecrationem. c. ij. verſi. ſunt autem. ſupra de tranſla prela. facit regula que a iure. § de reg. iu.

Vltima ꝯ. Sententia ſine recitatione partibus edita. aut a iudice ſtante et non ſedente prolata ē ipſo iure nulla. Probatur hic in fin̄. text. et ſic patent alij duo modi nullitatis. Et patꝫ hic ꝙ hmōi ſententia nulla non meretur dici ſententia quia caret ſubſtantiali forma que dat eſſe rei.l.prolatam. ſupra alle. Nec eſt neceſſe a tali ſententia appellare. ſi tñ appellet̄ ab ea. habebit appellatio effectum deuolutiuū cauſe ad ſuperiorem. licet non ſuſpenſiuū aut extinctiuum ſm Joh.mō. et Arch.de quo ꝑ Inno. et Hoſt.in.c. dilecto.§.de appel.et.l.ſi expreſſiui.ff. de app.recip. Ratio aūt quare iudex ſententiādo debet ſedere. dicit Dom̄ ꝙ cum magna deliberatione ⁊ maturitate debet ſententia ferri.xi.q.i.ſummopere. Animus aūt in maiori quiete eſt ſedendo.et idem eſt in alijs actibus iudicialibus.quia iudicis ē ſedē.l.a procedēte.C.de dilat. Anima enī ſedendo ⁊ qeſcendo fit prudentior.vt hic et ibi. Quid aūt ſi iudex ſederet ī alta turri aut palatio. aut in equo ſederet.vel eſſet infirmus ⁊ non ſciret ſedere?vide hic in glo.ſi.

De appellatōib⁹

Ordi nobis ē lites diminuere et litigantes a laboribus ſubleuare. Unde ſtatuit Papa ꝙ ſi aliquis in iudicio vel extra a grauamīe vel interlocutoria ad ſe.apo.voluerit appellare.cauſam appellōnis in ſcriptis expmat.et aplos petat. quos papa vult eidem exhiberi.et in eis quare appellō non ſit admiſſa.aut ſi eidē ꝓpter ſuperioris reuerentiam delatū ſit.debet exprimi. Poſt hec appellanti ſm diſtantiam locoꝝ. perſonaꝝ.et negocij qualitatem.tempus ꝓſecutionis debet ſtatui.etſi voluerit appellatus debēt principales perſone per ſe ipſas.aut per procuratores ſufficienter inſtructos.ad ſe.ap.accedere.vt ſi pape videbitur.articulo appellationis expedito.aut de voluntate partium omiſſo.quantum poterit de iure procedat̄ in principali negocio. ꝑ hoc tñ minime cenſeant̄ mutata ī appellationibus a diffinitiua interpoſitis ꝑ antiqua iura.ſtatuta. Appellās igitur qui predicta nō obſeruat reputabit̄ non appellaſſe. remittit̄ ad priorem iudicē.et in expēn ꝯdemnabit̄. Appellatus aūt predicta ꝯtemnens. cenſet̄ ꝯtumax.et ꝯ̄ eum.tam circa expenſas q̄ in cā ꝓcedit̄.put a iure permittit̄ Juſtū enī ē vt ī illū inſurgāt iura.q̄ ius.iudicē.et partē illudit. h d.

Prima ꝯ.

Licitū eſt ſꝫ canones. nedum poſt ſententiam diffinitiuā. ſꝫ etiā ante ab interlocutoria aut grauamine appellare. Probat̄ hec ꝯcluſio hic in tex.et in.c.ſuper eo.ij.§.e.vbi de hoc. ſm ll.tñ regulariter non appellat̄ añ ſñiaꝫ.de q̄ i.l.añ ſñie.ff.e.ti. ⁊.l.añ ſñie C.q̄.ap.ñ reci.et.l.ij.C.de.epiſ.audi. Hoc tñ fallit quotieſcunqꝫ grauamē illatū per interlocutoriam non eſt reparabile per appellationē interpoſitam a diffinitiua.vt patet in caſibus nōtis ibidem per glo. Hec oīa procedunt qñ appellatō interponit̄ ab eo cuius intereſt.alias non admitteret̄.c non ſolēt.ij.q.vi.c.cū inē.R.de ele.§. Et q̄ ſit ſñia interlocutoria.q̄ diffinitiua vi.gl.ſingularē ī cle.vna.de ſe.poſ.⁊ f

Scdā con.

Appellās ab interlocutoria iudicis.aut a grauamine extraiudiciali.tria ſolennia hic in tex. poſita habet obſeruare Primo ꝙ ī ſcriptis appellationē interponat. et illud de nouo hec ꝯſtō induxit.vt h in gl vbi interlocutoria. Scdo cām appellōnis expmat.Qd vex etiā ſi cā ſit notoria de iure et de facto. q.l.ꝯstat ꝙ ē rōnabilis.et ꝙ est vera. licet notoriū excusat ab onere ꝓbādi. nō tñ releuat ab onere exprimendi aut ꝑponendi. ꝓut est glo.iiij.in cle.appellāti.eo.ti.in cle Sufficeret tñ si cā specialiter nō exprimeret. ꝙ exprimeret ꝑ relatōnem ad acta.vt ꝙ diceret appello ab interlocutoria vīa iniqua ꝑut apparet ex actis.⁊ hoc dūmō cā appareat ex actorū allegatōne.siue alia facti ꝓbatōne ꝙ tenet appellꝰ fm Innoc.in.c.ij.de no.o.nū.et Pau.in.d.cle.appellāti.et est decisio rote in nouis.sexta.et incipit Item si appellet. Tertio requirit ꝙ aplos petat.i.lr̄as dimissorias fm gl.h in vb.aplos. Et dicunt apli ab apos qđ est de.et stolon missio qī dimissio cause.quā facit iudex.Et qnqꝫ spēs aploꝝ vide in Spe.e.ti.ꝑte qrta ꝯsequit. Nam sunt ꝯuctionales.testimoniales.delatorij.refutatorij.⁊ reuerentiales.et ibi vide illoꝝ formas.

Tertia con. Hec predcā appellādi forma debet obseruari in appellōne ex̄iudiciū nō a iudice interposita.etiamsi appellaret ad inferiorē a papa. Prīa ꝑs hic in glo.verbi. vel extra in scđa eius opīone quā gl. dicit tutiorē. In oībus igit ex̄iudicialibus siue grauetur qs a iudice qui forte cōfert alicui beneficiū meū. aut mihi debitum me nō vocato.aut a me possessū.siue inferat a parte.locū hꝫ hic tex.et appellādū erit expressa cā et in scriptis fm gl Nec ob.tex.ī.qui dicit de aplis exhibendis q dant solū a iudice.c. vt sup ī.e.Et sic videt loq solū de ex̄iudiciali appellōne fcā tñ a iudice. quia dic ꝙ ille tex.refert soluꝫ ad appellōnes q fiunt a iudice. ꝙ ad alios non pōt aptari.Et sic pꝫ ꝙ in ex̄iudiciali appellatione fcā a ꝑte. nō ē necesse petē aplos fm Fran.d̄cellen. tutiꝰ tñ ē petere.et ita seruat. Dicet igitur petens aplos. Peto sicꝫs sit qui dare posset. et ita seruat Scđa ꝑs ꝓbat h in glo. vbi ad nos. Nā hec ꝯstō q ad formā appellādi et petitionē aploꝝ in quolibet ordinario inferiori locū habet. licet non q ad deuolutionē cause fm Jo.an.post Pet.de samso.et boati.et per hoc cessat obiectio gl.

Quarta con. Tenetur iudex a q appellāti aplos tradē. et cāꝫ appellōnis ac delationis aut non delatōnis in eisdem exprimē. Probat hic in vs. qs ei ꝑcipimꝰ ⁊c.Et intelligo primaꝫ partē etiamsi apli non sint petiti.dūmō tam iudex appellōnem recipiat ꝙ tenet dare aplos.l.eos.in fiñ.C.eo.⁊ gl.in verbo oblatos.in cle.ij.e.ti. Si āt non recipit appellōnem.nō tenetur tradē aplos nisi petīti.vt h fm Hos. et facit tex.h ꝙ gratis apli debent exhiberi.de q etiā gl.i. d.cle.ij.Ex scđa ꝑte pꝫ ꝙ iudex pt admittē appellōnē ab interlocutoria aut reijcē.Si enī appellat a diffinitia regularit ē aduertēda ꝙ pt iustificari ex noua cā.l.per hāc.C.de tē.ap.Fallit in casibꝰ de qbus in.c.rōna.ꝯsinauit.ī.e.Si appellat ab interlocutoria fm formā huiꝰ tex.si iudex cognoscit appellationem iniustā nō debet eā admittē.c.vt debitus.ñ.eo.et.c.cū appellōnibus.ī.eo.ti. Si cognoscit eam iustam debet reuocare grauamen.c.cum cessante.supra.e. in casu dubio deferre debet vt hic in glo.verbi delatum.ob reuerentiaꝫ superioris.Ante delationem tamen est i ꝑtāte reuocare grauamē.postea nō. Ita intelligit all.c.cum cessante.Aduerte tamen ꝙ hodie iudices in apostolis datis causam appellationis nō exprimunt.sed appellans eā exprimit

Raro etiam exprimitur cauſa quare delatum ſit aut non. niſi ſit cauſa reuerentialis que leue exprimitur. q̄ practica eſt contra diſpoſitionem hui⁹.c.

Quinta con. Iudex a q̄ etiā poſtq̄ appellationi interpoſite ab eo ē delatum. aſſignare poteſt appellatōni ꝓſequēde terminū. Probatur hic aperte in verſi. per hec. de quo per Io. an in.c.cum appellationibus.ſ.eo.ti. Nō autem poteſt prefigere terminum finiende appellationis.c.cum ſit romana.c.perſonas.ſupra eo.ti. Et que iudex conſiderare debet in dilationib⁹ moderandis. patet hic et ibi. Et qualiter infra hunc terminum etiam appellans tenetur cauſam finire. vide in cle.ſicut.eo.ti.

Sexta con. Appellatus poteſt efficere vt per appellationem interpoſitaʒ ab interlocutoria iudex appellatōnis cognoſcere habeat. etiaʒ de principali cauſa. Probatur hic in verſ. ſi appellatus ⁊c. Quod verū quando appellatur ad papam. ⁊ etiam. inuito appellāte Cuius ratio eſt quia appellans ante ſententiam innuit appellationē eſſe legitimam. ⁊ ſic cauſam eſſe deuolutā Petente ergo appellato ꝙ cauſam coram iudice ad quē tractetur puta papa. appellans reſiſtere nō poteſt. Appellans autē id efficere non poſſet ꝙ appellatus tenetur ſolum proſequi articulum appellatōnis. Et hec vera in ciuilibus. in ſpiritualibus non eſt neceſſe id petere. de quo dic vt in.c.i.ſupra eod.li.de elec.

Septima ꝯ. Adhuc hodie poteſt ſicut olim appellari a diffinitiua ſine cauſe expreſſione et ſine ſcriptura. Probatur hic in verſic.is que. iuncta glo. vbi ſtatuit. Sufficit igitur dicere. appello a ſentētia veſtra diffinitiua tanq̄ȝ iniqua. Quod verum quādo ilico appellatur id eſt iudice adhuc ſedente pro tribunali ſm Arch. et probatur in.l.ij.ff.eo.et in.l.litigatorib⁹.C.eod etiamſi iudex ſediſſꝫ ad magnam horam poſt ſententiam. quia adhuc diceretur incontinenti appellatuȝ apud acta. Secus ſi diuertit ſe ad prandiū vl' alios actus. quia tunc etſi infra tēpus iuris id eſt decem dies velit appellare. auē. hodie. C.eo. tamen debȝ tunc ī ſcriptis appellare.l.eos in fine. C.eodem

Vltima con. Triplici pena punitur appellans. non ſeruans hanc cōſtitutionem. Appellatus autem contēnens ſue contumacie ſuſtinebit penā. Probatur hic ī fine tex. Si igitur appellans non appellauit in ſcriptis expreſſa cauſa. aplos nō petit. nec venit inſtructus vt hic habetur Primo punitur in hoc. quia cenſetur non appellaſſe. Scđo quia remittitur ad iudicē a quo. Tertio punitur in expēſis. Et per quem iudicem. dic vt in gl. verbi condemnandus. quia per iudiceʒ ad quem. vel etiā a quo. Appellatus autem qui voluit coram ſuperiore cauſaʒ proſequi ſi id poſtea ſine cauſa facere omiſit. proceditur contra eum tā in expenſis q̄ȝ in cauſa quantuʒ de iure permittitur per iudicem ad queʒ. vt hic in glo. antepenl'. Et qualiter ꝯ ꝯtumacē ꝓcedi poteſt. plene notatur in.c.put.de dol.et cont. Dicit tamen hic Io.mo. appellatuʒ ab expenſis excuſari. niſi quando ſententia eſſet manifeſte iniqua. Habet enim pro ſe iuſtā cauſam litigandi. quia ſententiam Item quia non agit ſed patitur. de q̄ Innoc. et docto. in.c.finem. de dol. et ꝯtum̄.et in regula ignorantia.de reg. iuris.ī.

Egitima cauſa ſuſpitiõis propoſita contra iudicem.et electis arbitris. qui de ea cognoſcant ſm formam iuris.ſepius conuenire in idem nõ curant. nec tertium aduocant. cum quo ambo aut alter procedat et ſic q̃uis excommunicentur in fauorem aut odiuꝫ partium diu in excommunicatione perſiſtunt.Quare ſtatuit Papa.ꝙ Iudex recuſatꝰ poteſt arbitris aſſignare terminum competentem.infra quem negocium ſuſpitõnis terminent.alioq̄n ipſe ex tunc in principali negocio poteſt procedere Hoc dicit.

Prima con. De iure canonico poteſt quis taꝫ ordinarium q̄ꝫ delegatum recuſare vt ſuſpectum Probatur hic in tex.iuncta glo.iij.ſm leges aūt ordinarius non recuſatur ſed ſolū delegatus vt i.l.apertiſſimi.C.de iudi. Si tamen habetur ordinarius ſuſpectus ei adiungitur epiſcopus cū quo cognoſcit vt in auctentica ſi vero ibi poſita

Secunda con. Volēs recuſare iudicem debet corā eo proponere cauſaꝫ ſuſpitionis legitimam. Probatur in.c.cum ſpeciali.s.de appell. et in .c.ij.requiris.s.eo.et hic in tex.Et dꝫ hmōi ꝓō fieri ante lit.conſ.l. apertiſſimi.alle.Imo debet eſſe prima exceptio que proponitur.quia ſi alia eaꝫ precederet.videtur iudex approbatꝰ ſm Inno.in.c.inter monaſterium.de re iudi.ex cauſa tamen de nouo orta poſt litem conſ.poſſit etiaꝫ tunc ꝓponi.c.inſinuante.de offi.dele. Item debet proponi coram iudice non corā alio.et in ſcriptis.non viua voce per tex.in.l.apertiſſimi.C.de iudi.⁊ hic ī glo.iij.in fi. Que aūt ſit legitima cauſa ſuſpitionis. Dic ꝙ ſex enumerātur per glo.i.in.c.cauſam que.de off.del. et alique in.c.accedens.iᵒ.vt lite non conteſt.et in.c.poſtremo. ſupra eo.ti. Et Hoſti.hic enumerat.xviij. de quibus in ſpe.eo.ti.§.ſupereſt.et hic Io.an.de quibus expreſſum eſt in iure ꝙ ſufficiant. Sed ſi aliqua preter illas proponitur de qua dubitatur an ſit legitima.videndū eſt an ſint maiores expreſſis.et tunc dicetur legitima ſꝫ Inno.in.c.cum ſpeciali.ſupra eo.Et quando hoc ſit. reſidebit in arbitrio iudicis ſm eundem Continebit autē libellus recuſatorius q̄s recuſat.quē iudicē recuſet.ex q̄ cā ſuſpitõnis.in q̄ cauſa.Et cautum eſt conſilium. etiaꝫ arbitrum in eo nominare ſm Hoſt. hic.ſicut hec omnia ī appellatione exprimi.cum recuſatio et appellatio equiparentur.c.cum ſpeciali.alle.

Tertia con. Coram iudice legitima cauſa ſuſpitõis allegata. eligendi ſūt arbitri ꝑ partes qui cognoſcūt de ſuſpitionis cauſa. Probatur in.c. cum ſpeciali.c.ij.requiris.ſupra eod.et hic Non tamē ſemper eliguntur arbitri vt patet hic in glo.iij.et dixi in.c.ſi cōtra vnum.ſupra eo.li.de offi .delega. Et tenentur huiuſmodi arbitri electi procedere in negocio ſuſpitionis. vt patet in c.cum ſpeciali.verſicu.ſciant. Ideo ſi non fecerint peccant mortaliter.et poſſunt excommunicari.arg. c.Nemo epiſcoporum.xi.q.iij. et hic in textu. Etſi diſcordant ipſi habent eligere tertium.et nō ꝑ ꝑtes vt h.⁊ i.c ſuſpitionis.de offi. dele.et quod tunc fecerit maioꝛ pars valebit. facit.c.fi. e.li.de arbi. Habent autē cognoſcere de cauſa ſuſpitionis.an ſit legitima.⁊ etiam an ſit vera.et hic in glo.ij.Etſi pronunciant iudiceꝫ ſuſpectum.tunc ſi eſt delegatus Pape ſeruatur quod habetur in.c.iudex.ſ̄.eo.li.de off.del. etſi eſt oꝛdinarius ſeruat̄.c.cum ſpeciali.ſ̄.eo.

Ultima con. Si duo ſint arbitri per partes electi.poteſt iudex recuſatus eos compellere.vt concoꝛdant. et cauſam ſuſpitionis finiant. aut tertium aſſumant. Probatur hic in tex. Et hanc compulſionem faciet ꝑ cenſuram eccleſiaſticam aut aliam penā. puta mulctam vel captionem pignerum ſm Arch. Poteſt etiaꝫ ſtatuere eis terminū quem niſi terminauerint cauſam ſuſpitionis ipſe procedere velit in pꝛincipali.vt hic in glo.verbi ꝑ iudicem.et quomō hec conſtitutō nō ſit iniqua.vide hic gl.fi.

omana eccleſia ſtatuit ꝙ cum ſuffraganeoꝝ Remeñ eccleſie.et ſuoꝛum officialiū.ſit idem cōſiſtoꝛiū.non poſſit ab ipſis officialibus appellari ad ſuffraganeos.ſed ad Remeñ Archiepūm. Ab archidiaconis autem et alijs inferioꝛibus pꝛelatis ſuffraganeis ſubiectis.debet appellari ad ipos ſuffraganeos.non ad archiepm.niſi aliud competat archiepiſcopo de conſuetudine ſpeciali. Hoc dicit vſꝫ ad.§.cum autem.

Pꝛima ꝯ. Ab officiali Epi ſicut ab epiſcopo debꝫ ad Archiepm interponi appellatio. Probatur hic in princi. tex. Et ratio dubitādi poteſt ſumi ex glo.ij.hic. Ratio auteꝫ decidendi patet ex text.quia officialis et epi idem eſt conſiſtoꝛium.quod verum de officiali generali Epi. qui vicarius eius dicitur.ſupꝛa e.li.de offic.vica.per totum.et oꝛdinariam habet iuriſdictionem.vt hic in glo.ij.facit.c.ij. ſupꝛa e.li.de conſuetu. Aliud in officiali foꝛaneo in certa parte diocl.cōſtituto ad tempus.quia talis cenſetur delegat⁹. et ab eo ad conſtituentem appellatur .c.romana.i.rñſ.ſupꝛa eo. li.de off.oꝛ de quo glo.in cle.ij. de ſcpt.ſuper verbo foꝛaneos. Non ob.c.dilecti 3m.ſupꝛa eo. quia loquitur ī delegatō epiſcopi ad certam cauſam. a quo appellatur ad epm vt ibi notat̄.et ibidē vide de materia.Quid aūt ſi Epus omnes cauſas delegat ne ad Archiepm per appellationem eatur? Jo.mo.dic̄ ꝙ Archiepus in genere poteſt excōmunicare illos qui turbāt fraudulēter iuriſdictionem ſuam. etiaꝫ fraude non pꝛobata per.c.romana.§.caueāt.ſ̄.eo.li.de ſen.excō.ſm Dom. Non autem in ſpecie niſi fraus pꝛobetur vocatis his per quos eſt commiſſa ſm eundem.de quo in ſpe.eo.ti.§.nūc tractemus.et Joh.an.in.c.ſuper queſtionum.§.intentionis.ſuper glo.ij.ſupꝛa de off.del.

Secunda ꝯ. Prelatus ſubditus epiſcopo poteſt ſibi conſtituere officialem in his que ſpectant ad ſuam iuriſdictionem. Pꝛobatur hic in tex.in verſi.ab archidiaconis. iuncto verſi. et eoꝛum officialibus. Facit.c.romana. pꝛimo rñſo.ſ̄.de ſenten.excommu.ſ̄.eo.lib.

Ultima concluſ. A p̄latis ſ̄bditis ep̄o appellat̄ ad epꝫ nō ad archiepiſcopum.ne appellatio dicatur facta omiſſo medio. Probatur hic in tex. et idem in officialibus illorum prelatorum quia eadē eſt ratio in eis. quia idem ſit ipſorum conſiſtorium Ex quo patet ꝙ etiam ſm canones non valꝫ appellatio omiſſo medio. quia gradatiꝫ eſt appellandū vt hic.et.ij.q.vij.ca.anteriorꝝ.§.illo videlicet.quod verꝫ eſt regulariter. Fallit aūt in caſibꝰ. Primo in Papa ad quem appellatur omiſſo quolibet medio.ij.q.vi.ad romanam.c. ſi duobꝰ. .§.eo.Scdo fallit in legato ad quem appellat᷑ omiſſo medio de quolibet ꝺ prouintia. Ita tenet hic gl.in verbo curia.quia eadem eſt ratio in eo.que in papa videlicet immediata iuriſdictio ⁊ ordinaria in omnes de prouintia Ad ſuperiorem non appellatur omiſſo medio.c.dilecti.iij.§.eo.et hic cuius tres dat Bal.rōnes in dicto.c. dilecti. Prima quia immediatꝰ ſuperior habet immediatam iuriſdictionē Scda quia fieret iniuria inferiori ſi omitteretur ⁊ contemneretur Tertia quia nil inordinatum placꝫ iuri. Fallit tamen iſtud ſi aliud tribuat cōſuetudo vt hic in tex.et glo.alleg. Scdo ſi priuilegio obtineat vt in eadem gl. Tertio qn̄ Archip̄s coram ſuffraganeo conuenit eius ſubdituꝫ ſequēdo forum rei.prout debet.c.cū ſit. de fo. compe.tunc non appellatur ad eū ne ſit iudex in cauſa propria. pro quo facit.c.ſi.cum concor.gl.ij.§.de inſtitut. Quarto cum Epūs agit contra ſubdituꝫ.quo caſu debet iri ad arbitros cum ibi nota.§.e.li.de off.dele. Quinto quando concurrūt iuriſdictio mediata et immediata ſub Epō. et ſic a delegato Archidiaconi poteſt appellari ad Epūm aut eius officialem.ꝙ eſt ordinarius totius dioceſis.xi.q.i. diſt.i. Sexto quādo proximus ī gradu non eſt catholicus.tunc appellat᷑ eo omiſſo quia cognoſcere nō poteſt de preſcrip.c.veniens.de elect.c.quia diligētia. Hos caſus vide hic ꝑ Do. ⁊ Arch.ij.q.vi.anteriorum.v̄ſi.illo ⁊c

Cum autem ad Archiepiſcopuz a ſuffraganeo aut eius officiali ante diffinitiuam eſt appellatum. Archiepiſcopus nullatenꝰ citare debet partes.nec alij citationē committere.niſi cauſa legitima ſit expreſſa in appellatione.Si vero vocatis partibus dicatur nullatenus. aut non infra decem dies.poſt interlocutoriam aut diffinitiuaꝫ fuiſſe appellatum.aut alias negociū non eſſe ad archiepm̄ deuolutū.non poteſt Archiepūs inhibere.iudici a quo.ne procedat.niſi prius eidem conſtet negociū per appellationem deuolutuꝫ.Si autem dicatur appellatuꝫ ex iniuſta aut minus legitima cauſa. et ꝙ ideo non ſit admittenda appellatio.tunc ſi ante ſententiam ſit appellatum.non poteſt iudex appellationis ſeu Archiep̄s inhibere iudici a quo.ne procedat. niſi prius appellatōne recepta tanq̄ exꝓbabili cauſa emiſſa inceperit cognoſcere an ſit vera.Si autem poſt ſentētiam eſt appellatum.vtputa in caſibꝰ a iure prohibitis.vt ſi appellat᷑ a ſententia lata ſuper crimine notorio et manifeſto aut ſuper confeſſato.⁊ ſimilibus.tunc poteſt iudex ad quem inhibere.poſtq̄ an recipienda ſit huiuſmodi appellatō aut nō. inceperit cognoſcere. Hoc dicit vſqꝫ § In alium.

Prima ꝯ. Judex appellationis interpoſite ante ſententiaꝫ diffinitiuã non citabit partes. niſi appellatō contineat cauſam legitimam. Probatur hic in §. cum aūt. ſm vnum intellectū. Naꝫ appellatō ab interlocutoria non continens in ſe cauſam legitimam eſt manifeſte friuola. et nulla. vt in. c. cordi. ſupra eo. et. c. vt debitus. ſ̃. e. Licet aliud ſit in appellatione interpoſita a diffinitiua. vbi nō requirit̃ expreſſio cauſe. vt hic in glo. verbi diffinitiua. Cum igit̃ appellatio eſt manifeſte friuola et nulla ita. ꝙ hoc patere poteſt ex inſpectione ipſi᷒. tunc nō deuoluit nec iudex appellationis citare poteſt nec alteri citationem ꝯmittere poteſt ſed poteſt eam reijcere etiam abſq; alicuius partis vocatione vt hic probatur. et facit. c. lr̃e. de dila. et. c. i. ſ̃. eo. ti.

Scdā ꝯ. Debet etiam Archiep̄s in cauſe appellationis citatione probabilem cauſam appellationis exprimere. Probat̃ hic in eodem §. cum aūt. ſm alium intellectum quem etiaꝫ ponit hic glo. verbi expreſſa. Nam cum Archiep̄s nō habeat regulariter iuriſdictionem ĩ ſubditos ſuffraganei ſui. niſi per appellationem ex legitima cauſa emiſſam. c. romana. et ibi dixi. ſ̃. de ſuppl. neg. prel. Non artat citatio ipſius. ſubditū ſuffraganei. niſi talis cauſa in citatorio exprimat̃. per quam appareat eum iuriſdictionem habere vt in glo. verbi citent. quam ſingulariter nō. quia idē eſt in quolibet alio iudice. de cui᷒ iuriſdictione nō eſt ab ip̄o citat᷒. Quia igit̃ ius commune eſt contra Archiep̄um citantem. igit̃ debet exprimere cauſam in citatione. concludentē euꝫ habere iuriſdictionē. vt in glo. alleg. et ſic tenet Hoſt. Inno. et gl. hic in verbo expreſſa. Valet tñ ſi fiat ſine cauſe expreſſione vt dicit eadē gl. Sed dic ꝙ duplex eſt cauſa ſcꝫ generalis. ⁊ illã tenet̃ exprimere. vt cum dicit ꝙ veniat ad cauſam appellationis interpoſite a tali ſententia. quia alias non cōpeteret ſibi iuriſdictio per ſup̄ dicta. Alia eſt cauſa ſpecialis. ex qua ſcꝫ eſt appellatum. Et an illa ſit exprimēda? Inno. dicit ꝙ ſic per hanc lr̃am. que videt̃ illud ſentire qñ non cauillatur. Et quia ipſe fuit auctor huius decl. videt̃ ei credendum. et tenet hoc etiaꝫ Dom̄. ꝫ quia hoc raro fit aut nunꝙ̄ ſed generalis cauſa duntaxat exprimitur. Ideo cogitabitis.

Tertia ꝯ. Si vocatis partibus coram iudice appellatōnis neget̃ deuolutum eſſe negociuꝫ. non poteſt iudici a quo ne procedat inhibere. niſi prius eidē cōſtet de deuolutione. Probat̃ hic in §. ſi vero vocatis. Et ſic habemus vnū caſum in quo Judex appellatōnis inhibere poteſt. et eſt hic cōmunis tam appellationi interpoſite ab interlocutoria ꝙ̄ a diffinitiua. Ex quo patꝫ ꝙ appellato ſemper prefigendus eſt terminus ad dicendum contra appellationem anteꝙ̄ procedatur ĩ cauſa appellationis. quia poteſt eſſe ꝙ non ſit appellatum. aut non infra deceꝫ dies aut ꝙ renunciat. aut ſimili modo deſerta ſit. appellatio. vt hic in glo. verbi ſimile. Item patet appellantem ꝓbare debere duo. ſcilꝫ ꝙ appellauit. et ꝙ infra decē dies appellauit. et ꝙ nō ſufficit primū probare. d̃ quo in. c. dilecti. ſupra de electi. Licet igitur ꝯſtet de appellatione. non tamen preſumit̃ facta infra decem dies niſi probetur Ideo cauti appellantes debent ſecū portare ſñiaꝫ diffinitiuã et appellōnē quod nō. Si aūt ſñiam diffinitiuam non poſſunt habere. quid iuris. vide nõ. Io. an. in. c. g. perpetuus. de fi. inſtru. quia ſi appellatus eaȝ habeat cogendus eſt eam exhibere. quia eſt de communibus actis. Quis autem ſit effectus inhibitionis habet̃ in. c. non ſolum. ī. eo.

Quarta con Si appellatio interpoſita ab interlocutoria coram iudice appellationis dicat̃ facta ex cauſa minꝰ iuſta. non poteſt inhibere iudex ad queȝ iudici a quo. niſi cognita iuſticia inceperit cognoſcẽ. an cauſa ſit vera. Probat̃ hic in verſi. ꝙ ſi obijciatur. Ex quo patet practica iudicis ad queȝ appellatũ eſt ab interlocutoria. ſi ſalteȝ appareat prima facie iuſte appellatũ. quia primo citabit partem appellatam ad dicendum contra appellationẽ. Etſi opponit̃ ꝙ. ſit interpoſita ex cauſa minus iuſta aut legitĩa. De hoc arbitrabit̃ iudex appellatõis Et que ſit iuſta aut legitima vide hᷓ in gl. verbi legitima. Si viderit eã iuſtam ⁊ legitimã. tunc poteſt inhibere quia dicit̃ tũc incipere cognoſcere de vẽitate qñ ſuper ea recipit inſtr̃a aut teſtes ſm̃ Io. and.

Vltima con Iudex appellationis interpoſite poſt diffinitiuã inhibere non poteſt. niſi cognoſcẽ ceperit an ſit recipienda aut non appellatio. Probat̃ hic in. §. ſi autez poſt. Eſt appellatio a diffinitiua recipiẽda regulariter. niſi dicat̃ appellatuȝ in caſu ꝗ inhibita eſt appellatio a diffinitiua. Quorum caſuũ aliqui habent̃ in tex. Primus qñ lata eſt ſententia ſuꝑ notorio facti. Scd̃s eſt qñ lata eſt in cõuictũ et confeſſum. de quo dic vt ĩ gl verbi de quo. Alios caſus vide hᷓ in glo. verbi cõſimilibus. et. ij. q. vi. in ſumma. et. §. ſunt quoꝝ. cuȝ ſe. Etſi in his caſibus appelletur. iudex a quo nõ tenet̃ appellationi deferre. ſed poteſt ꝓcedere ad executionẽ niſi exprimatur cauſa legitima in ea. ſicut dicimus cũ appellatio inhibetur ab homine ſcilȝ a Papa. c. paſtoralis. ſupra eo. ſꝫ Lapuȝ hic. Tenetur igit̃ his caſibus appellãs a diffinitiua exprimere cauſaȝ alias appellatõni ſue nõ deferet̃ per iudicem a quo. licet iudex ad quem poſſit eam admittere. regulariter dicimꝰ ꝯtra. c. cordi. ſupra e.

In aliuȝ quoqȝ tertium aliquid innouanteȝ circa rẽ de qua litigatur inter appellantem et appellatum poſt inhibitioneȝ iudicis ad quem non poteſt exercere aliquã iuriſdictionẽ cum etiam appellans ad Archiepũȝ in aliqua cauſa. in alijs remaneat ſub iuriſdictione ſui ordinarij. non poteſt Archiepũs iuriſdictionem ordinarij in alijs impedire. nec etiam appellantem ab eius poteſtate eximere. Debet etiam ad Archiepũm a ſuo ſuffraganeo in cauſis in quibꝰ temporalem iuriſdictionẽ exercet appellari. niſi de conſuetudine. ꝑuilegio aut alioꝰ iure ſpeciali appellanduȝ ſit ad alium Sententias etiam interdicti. ſuſpenſionis aut excõmunicatiõis in appellantem. per iudicem a quo ꝓmulgatas non reuocet iudex ad quẽ. aut denunciet nullas ẽc. niſi vocatis partibus ⁊ cognito legitime de appellatione. Cum autem ad Archiepũm ante ſententiam diffinitiuaȝ eſt appellatum. ſi Archiepũs cognouerit appellationem minus rationabiliter factã. non omittat ad iudicem a quo remittere cauſam. Hoc dic vſqȝ in fi.

Summariū et Cōcluſiones ſexti

Prima ꝯ. Inhibitō emanans a iudice. propter pendentiam cauſe ad tertiaȝ perſonā nō extendit ſe. Probatꝛ h in §. in aliū. ⁊ rō eſt. ꝙ res inter alios acta alijs nō nocet. c. q̄uis. ē. de re iudica. Non p̄t ergo iſtū tertiū inuitū vocare ad iudiciū occaſione rei de qua eſt litigatꝛ vt hic. niſi tñ impediret ille iuriſdictionem ſuā vt hic in gl. i. et in. c. .i. ē. de off. del. ſi tñ ſponte ſe offerat liti ſuper re de qua eſt queſtio. tūc pōt cognoſcere ⁊ iuriſdictionē exercere rōne rei. vt in. c. veniens. ij. de teſti. et in .c. cū ſuper. de re iudi.

Scdā ꝯ. Appellans a ſuo iudice in vna cauſa. ꝑ hoc nō eximitꝛ a iuriſdictione ipſiꝰ in alia. Probatꝛ hic in §. cū vero. et in. c. ad hec ſi ī vna. et. c. ꝯpoſuit. ē. e. quod verū ſiue appellatū ſit a diffinitiua. ſiue interlocutoria. ꝙ eadem eſt rō ſm Jo. and. Et an hec ꝯcluſio etiam ꝓcedat in delegato cui plures cauſe ſunt ꝯmiſſe. et ab eo appellatꝛ in vna. vide ī .c. ꝯpoſuit. alle. ⁊ hic Dom. q̄ finaliter ſentit. ꝙ idem eſt in eo qd̄ in ordinario. Quid autȝ ſi generaliter in omnibus cauſis appellat ſubditus Epī ab epō. an tūc in oībus eximitꝛ a iuriſdictione epī? Et dic ꝙ non. ꝙ non valȝ talis generalꝭ appellatio. c. ij. c. vt debitus. cū ſimībus. ē. eo. Judex tñ a quo ī vna cā appellatꝛ. in alijs p̄t ſuſpectꝰ recuſari. vt hic in glo. verbi archiep̄us de q̄ dic vt in. c. ad hec ſi in vna. ē. eo.

Tertia ꝯ. Ab epō tpalē iuriſdictionē habēte iure ordinario appellari debet ad Archiep̄m niſi aliud. obtineat de cōſuetudine aut priuilegio Probatꝛ hic in §. debȝ. Si āt vt delegatus cognoſceret. tunc ad delegantȝ appellaretꝛ. Notat glo. in verbo ſupplicij. in. c. ſepe. xxiij. q. viij. Fallit etiā ſi iuriſdictō hmōi tpalis non eſſet totaliter trāſlata ad eccleſiam vt in re quā tenet eccleſia in feudū ab imperio. ꝙ tunc ad Imperatorē appellatꝛ. vt dicit gl. in. c ſolite. de ma. et obe. ꝙ et tunc Ep̄us cognoſcit vt iudex ſecularis. c. ex trāſmiſſa. ē. de fo. ꝯpet. et ſentit hic glo. in v̄bo alia. de quo in Spe. ti. de app §. Nunc actenus ad ſi.

Quarta con. Archiep̄s nō poteſt reuocare aut nullas pronunciare ſententias cenſure latas a ſuis ſuffraganeis niſi vocatis ꝑtibus Probatꝛ hic in §. ſñias. Et intellige qñ aditꝛ ꝑ viaȝ appellationis. tūc nō habet iuriſdictionȝ. niſi primo iuſtificetꝛ appellatio. Ideo oportȝ ꝙ ꝑtes vocentꝛ. ita vult iſte §. et ſi aliter reuocet non tenet relaxatio. quod probat hic verbuȝ nullatenus ſm Jo. and. Et quia hic tex. loquitꝛ in reuocatione ſententie q̄ difficilius ꝓceditꝛ q̄ȝ abſolutō. queritꝛ q̄d in abſolutione? Et dic ꝙ. etiam fieri non debet. parte in cuius fauorȝ lata eſt excōicatio. non vocata. preſertī cuȝ excōicatio lata eſt pro manifeſta offenſa. c. ex parte. i. de verb. ſign. ſi tñ fiat. tenet. de quo ī. c. qua fronte. ſup̄ eo. Hoc tñ fallit qñ periculum eſt in mora. vt hic in gl. verbi reuocent. ſic et excōicato ob ꝯtumaciam concedi poteſt. ſi preſtet cautionȝ de ſtando iuri et ſoluendo aduerſario expenſas etiam contradicente aduerſario ⁊ appellante. c. qua fronte. alꝭ. et. c. cū ꝯtingat. de off. dele. ſm Lap. et Dom. hic

Ultima con. Ubi conſtat iudici appellationis. appellationem ab interlocutoria nō fore legitimā nō cognoſcet de p̄ncipali cauſa. ſed remittit appellantem in expē ꝯdemnatuȝ ad priorem iudicē. Probatur hic in fi. tex. Ex quo pȝ ꝙ ṕmo diſcutiēduȝ ē de virib⁹ appellationis q̄ de ṕncipali cā. facit. c. romana. ṕmo rñſ. de fo. ꝯpe. et ꝓcedit lꝫ concluſio et tex. hic niſi iudex a quo detuliſſȝ appellationi. quia tūc non tenet̄ iudex ad queȝ cām remittere. vt in. c. cū appellatiōib⁹ ꝫ. e. ij. rñſ. et ſine mora et abſqꝫ difficultate fiat iſta remiſſio. vt hic et ī c. cū appellationib⁹ ꝫ. e. ſm Jo. and.

v

T ſuper appellationibus facilioꝛ inſtructio in proceſſu cauſe valeat haberi. ꝓcipit papa iudici a quo appellatur vt requiſitus tribuat ap̄los appellanti. Quos ſi non det ex tunc ſi ꝓcedit in cā irritus et invalid⁹ eſt ꝓceſſus. niſi appellationi ſit renūciatū. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Si iudex non tradit ap̄los appellanti requiſit⁹ eius invalidus eſt proceſſus. Probat̄ h. et in. c. ab eo. ꝫ. e. vbi ꝺclarat̄ hoc. Quid ſint ap̄li. et quid cōtinere debeāt. dixi in c. j. ꝫ. e. Et q̄liter peti debent. Dic vt hic in. g. verbi requiſit⁹. et ī. c. ab eo ꝫ. e. et in cle. ij. e. ti. quia inſtanter ⁊ ſepius ſaltem vnico ꝯtextu. vt ibi dicitur. Fallit aūt hec ꝯcluſio ſi renunciatū ſit appellationi. vt hic. ꝙ tunc valȝ ꝓceſſus poſt renūtiationem habit⁹. ſec⁹ de eo qui poſt denegationē ap̄lorū. et añ renūciationē eſt habit⁹ quia ille non ꝯualeſcit. quia fuit nullus. vñ videt̄ iudex ꝑ denegationeȝ ap̄lorū ṕuari exercitio tm̄ iuriſdictionis. nō habitu. alias ꝑ renūciationē nō recōualeſcet. Et dicitur nōnē de iudice requiſito ꝫ. ꝙ q̄uis iudex a quo deferendo appellationi teneatur dare ap̄los etiā non requiſit⁹. vt in l. eos. in fi. C. eo. tm̄ vt locus ſit pene hui⁹. c. requiritur ꝙ requiſitio ṕcedat. Et intellige ꝙ null⁹ eſt ꝓceſſus habit⁹ poſt denegationē ap̄lorum. aut poſt lapſū tpis ſtatuti ad traditionem. vt hic in. g. verbi ex tūc. ſec⁹ de eo q̄ eſſȝ ſeruatus pendente termino ap̄lorū. quia ille valȝ vt ſentit. gl. et ſentit Jo. an. hic. Hoſti. tm̄ tenȝ ꝙ ēc ille eſt nullus. et exponit hic text⁹ ex tūc. id eſt ex q̄ requiſit⁹ eſt iudex a q̄ ꝫ. Et hanc opi. approbat rota deciſio. cxxiiij. Jdeo vt vitet̄ nullitas ꝓceſſus aut ſñie cū appellatur añ ſñiaȝ ſtatim iudices reſpondeant de apoſtolis. dicendo. non deferim⁹. ⁊ tunc ꝓcedant ad ſñiam. et ita ſeruatur.

Nȝ appellationib⁹ friuolis nec ius deferat. nec ſit a iudice deferendū. ſi iudex a quo appellationē min⁹ legitimā non admittat. et appellans nihilomin⁹ eam proſequatur. remittēd⁹ eſt. ꝑ iudicē appellationis ad ṕorem iudicem. et eadem die faciet expēſarum condemnationem. Si tñ iudex a quo admittat fruſtratoriam appellationem. licet tam appellatio q̄ iudicis delatio refutari poſſit ꝑ ſuperiorem. quia tamen iudex a quo q̄ntuȝ in ſe eſt abdicavit a ſe iuriſdictionem. cauſa totalis eſt in ſuperioris poteſtatem transfuſa. nec eſt ad iudicem a q̄ de nēcitate remittenda. Statuta aūt in appellationibus poſt ſententiam interpoſitis remanēt nihilomin⁹ ſalua. Hoc dicit

Prima con. Judex ñ debȝ deferre appellationibus friuolis. quia nec de iure deferendū eſt eis. Proba tur hic in p̄n.tex.qđ nō. quia quotidie iudices ſolēt rn̄dere per hec verba non deferendo appellatiōib⁹. Dicitur aūt appellatio friuola.id eſt inanis et vacua.facit.l.quiſquis.C.de reſcin.ven. Nam friuolū dicitur q̄ſi inutile.

Secunda con. Si iudex a quo non admittit appellationez.per hoc non aufertur ptās appellanti.q̄min⁹ poſſit ꝓſeq̄ eandez. Probatur hec ꝯcluſio etiam hic in p̄n.et in.c.ſepe.§.ꝙ ſi forte.ſ.e.ti.

Tertia con. Iudex deferens appellationi fruſtratorie iuriſdictionē abdicat a ſe.et transfūditur in ſuperiorē deciſio toti⁹ cauſe. Probatur hic in.§.ſi vero iudex.qđ veruz ſi iudex a q̄ fuit iudex p̄ncipalis cauſe. alias ei⁹ delatio transfert ſoluz articulum appellationis.et nō totā cām ſm Jo.an.de quo in ſpe.eo.ti.§.q̄lit in fi. Patz ex iſto ꝙ appellatio q̄ nō valet de iure.valet iure delatiōis. facit.c.dilectis.in p̄n.et in fi.⁊.c.intimaſti.ſ.e.ti.et.c.licz.de offi.lega.ſm Hoſti. Poteſt tñ iudex ad quē etiā inuito iudice a quo.reijcere hmōi fruſtratoriā appellationē et ei⁹ delationē.et ad iudicez a quo remittere appellantē ſi vult.licz ad hoc non teneatur ex nēcitate ꝓpter delationē iudicis a quo vt hic ꝓbatur.etiāſi reuerentiales dediſſz ap̄los.ſm Jo.an. per remiſſionem tñ hmōi appellātis ad iudicē a q̄ non datur ei noua iuriſdictio.ſꝫ ipſe ꝯgnoſcit ex antiqua iuriſdictione.ſiue ſit ordinaria.ſiue ſit delegata.ſm.g.hic in verbo refutari. Nam ꝑ delationem ſolum abdicauit a ſe exercitiū.habitu aūt nō erat p̄uatus.vt ſentit.g.alle. Hinc ē ꝙ etiāſi appellans deſerit appellationē.iudex a q̄ licet detulerit cognoſcē p̄t.vt hic in.g.verbi remittenda.⁊ tenet Archi.⁊ Pau.in cle.penul.eo.ti. Si tamē iudex appellatiōis expreſſe hoc agit.ꝙ iudex a quo ſit delegat⁹ valz ꝯmiſſio.vt hic in.gl.verbi refutari.in fi.licz eniz cā non poſſit delegari iudici q̄n appellatio fuit iuſta.⁊ ſi delegeť.nō valz reſcriptū.ſm Cy. et Pe.in.l.eos.C.de ap. quia ſuſpectus habetur.ar.c.ad hec ſi in vna.ſ.eo.Tñ q̄n appellationi friuole detulit in nullo grauauit appellantē.Jō non p̄t dicere ꝙ habeat eū ſuſpectū. ꝙ facit qđ ipſe voluit.iō valz cōmiſſio ⁊ lr̄e ſm Domi. An autē iudex q̄ detulit appellationi p̄t re integra delationem reuocare. Joh.an.dicit ꝙ non.ꝑ tex.hic. quia iuriſdictionez a ſe abdicauit.facit.c.ſignificātib⁹.de offi.dele.quia non reuocatur inclocutoria cui⁹ ꝓnūciatio remotionez iuriſdictionis inducit.vid.Jnno.in clem̄.j.eo.ti.

Item an poſt delationē p̄t iudex appellanti ꝓfigere terminū? Dic ꝙ ſic Probatur in.c.ſepe.ſ.e.et tenz.gl.in.c.ij.de ma.ꝯtrac.ꝯtra interdi.ec. Item et terminū ſtatutū ex interuallo poſſet prorogare quia iudex remanet q̄ ad ea que tendunt ad faciliorem cauſe exitum ſm Domi. Itez an ſtatuitio termini fc̄a ad proſequendum appellationez habeat vim delationis? Dic ꝙ non.vt hic in.g.penul. Idez tenz Archi.de quo in ſpe.e.ti.§.nūc dicamus.in fi. vbi concluditur etiam ꝙ ſi notari⁹ ſcripſit ꝙ iudex benigne recepit appellationem.ꝑ hoc nō videť deferre appellationi.de q̄ ibi et hic ꝑ Domi.

De ſentētia et re iudicata

Ultima con. Hic ſtatuta locum habent in appellatione inēpoſita ab interlocutoria. aliud ſ̄ inēpoſita a diffinitiua. Probatur in fiñ. tex. Nā in vtroqꝫ dicto tex. aliť obſeruatur in diffinitiua ſm Domiñ. In pͥmo quia iudex ſꝑ debꝫ deferre appellationi a diffinitiua. quia appellans pōt nouas ꝓbationes inducere. vt hic in. g. fi. qđ verum niſi fuiſſet appellatio inhibita. vt dixi in. c. romana. § ſi aūt. s̄. e. ti. In ſc̄do dc̄o etiam aliter obſeruatur in diffinitia quia licꝫ iudex a quo defert appellationi a diffinitiua īterpoſite. que reperitur friuola. quia iudex ad queꝫ ꝓnūciat eam minus iuſtā. et ſic male appellatum et bene pronūciatum debꝫ cauſa remitti ad iudiceꝫ a quo vt ille exequatur ſn̄iam. vt in. c. paſtoralis. de offi. deleg. s̄. vbi de hoc. Secus in interlocutoria. vt hic.

Beo qui appellat infra. xxx. dies inſtanť peti debent apłi. ac eidem infra ideꝫ tempus tradi. et niſi appellans infra dictum tempus eos petat. licet appellationem proſequatur. preſumitť eidem renūciare. illud autem qđ habetur in. c. vt ſuper. s̄. e. ꝙ null⁹ eſt ꝓceſſus. ſi iudex a quo nō tradat apoſtolos requiſitus. etiaꝫ locum habꝫ quādo iudex requiſitus eſt tradere apoſtolos. cum debita inſtantia. cōgruo loco. ⁊ tempore. ⁊ eos tradere expreſſe denegat. aut infra dictuꝫ tēpus eos tradere non curat. Hoc. d.

Prima con. Appellans petere debꝫ apoſtolos cum magna inſtantia infra. xxx. dies. alias excluditur a proſecutione appellatiōis. Probatur hic in prin. text⁹. Et ratio eſt quia apoſtoli dantur vt facilius inſtruatur cauſa appellationis. c. vt ſuper. s̄. e. Ex quo ergo non petit apoſtolos cuꝫ inſtantia debita. et ſic negligens eſt adimplere ſolēnitates requiſitas. non videtur velle proſequi et ſic preſumitur ꝙ renūciet appellationi. et eſt hec preſumptio iuris ⁊ đ iure. que non admittit probationeꝫ in contrarium. c. is qui. de ſpon. qđ verum ſi negligens fuit petere. ſecus ſi impedit⁹. c. fi. s̄. qui ma. accu. poſ. Et ideo licꝫ non ſit neceſſe eodē momento temporis apoſtolos petere. quo appellatio interponitur. vt hic probatur. tamen videtur fatu⁹ qui non petit eas in interpoſitione appellationis ſm Jo. an. Qualis autē inſtantia requiratur in petitione et an ſufficiat vnico ꝯtextu petere plures. vide hic in. g. iij. et hodie eſt expeditum ꝙ ſic. in cle. ij. e. ti.

Secūda cō. Tempora petendorū apoſtolorum incipiunt currere cuꝫ tempore appellationis interponēde et ſic a tempore ſententie ſeu ſcientie Probatur hic in. g. ij. ſm Domiñ. et tenet glō. ij. in cle. ij. eodem ti. ⁊ accipitur in. l. vna. ff. de libel. dimiſ. Hoſtieñ. aūt ⁊ Pe. de ſamſo. tenuerunt. in. c. cordi. s̄. eodeꝫ. ꝙ currant a tempore appellatiōis īterpoſite. De iſto etiaꝫ eſt deciſio rote. xliij. que incipit Item fuit dubitatum. vbi recitatur etiam diſtinctio. Joh. de ligna. in. c. dilectis. s̄. eodem. Et tandem collector dicit obtētū ꝙ ſeruaretur opi. Hoſti. tanꝙ equior. et ita dicit palatium obſeruare. vide hic Domiñ. et ita tenet Genſ. etiam in cle. ij. e. ti.

per multas rōnes. ſꝫ Paul. ibi tenet ꝯtra. et ſequitur Jmo. et Panoꝛ.

Ultima con. Si iudex a q̄ non tradit apoſtolos ꝯgruo loco ⁊ tpe requiſitus. eius inualidus eſt ꝓceſſus. Probatur hic in § illud. ⁊ in c. vt ſup. ē. e. ti. Et quis dicitur loc⁹ congruus. vid. hic in. g. verbi loco. Ex qua nō. ꝙ datio apoſtoloꝝ ē actus extraiudicialis. quia etiaꝫ ſup appellatione a diffinitiua interpoſita poſſūt peti in domo aut camera iudicis. vt in. glō. Nec requiritur ad eam vocatio partis. que reqreretur ſi eſſꝫ actus iudicialis. ij. q. j. nos in queq̄. Quid aūt ſi nō pt haberi copia iudicis. aut nō audet accedē appellans iudicem. quia ferox eſt et dedignatur ꝺ appellatione interpoſita? Dic ꝙ debet ꝓteſtari infra tempus aſſignatum pro apoſtolis, vt. ē. e. c. ſi iuſtus. ff. de libel. dimiſ. l. ij. § ſufficit. etſi pt adeat infra illud temp⁹ iudicem ad quem. ij. q. vi. § biduū. ſᵐ Jo. an. Item ſi āteq̄ appellans petit apoſtolos vadat ad iudicē ad queꝫ et ille citet appellatum. et ꝓcedat in cauſa. valꝫ proceſſus. ſi poſtea petijt aplos infra. xxx. dies vt debꝫ. Alioquin non valeret. vt hic patꝫ in primo rñſo. Et ſic iſtud depēdet ex futuro euentu. ſm Lapum hic et Domi.

On ſolum innouata poſt appellationem a diffinitiua interpoſitam. debent ꝑ iudiceꝫ appellationis ante omnia reuocari. preterq̄ in caſibus in quib⁹ iura vetant appellare. ſed etiam ea q̄ medio tpe inter ſententiaꝫ et appellationē infra decem dies interponendam fuerint innouata. Jlla auteꝫ q̄ poſt appellationē ab interlocutoria interpoſitam innouantur. iudex ad quem non debet reuocare. donec ei conſtiterit cauſam appellationis veram eſſe. niſi inhibeat iudici a q̄ canonice poſtq̄ conſtiterit ei appellationem ex probabili cauſa emiſſam fore. tunc enim ante omnia ſūt reuocanda in priſtinum ſtatum. quecūq̄ poſt inhibitionem hmōi fuerunt innouata. Hoc dicit

Prima con. Sic p⁹ appellationem a diffinitiua interpoſitaꝫ nihil ꝺbꝫ innouari. nec ad executionē ꝓcedi. Jta nec pendente termino. x. dierum ad appellandum. alias attētatum debꝫ ꝑ iudiceꝫ appellationis ante omnia reuocari. Probatur h in ṗn. tex. qui dat hanc regulā. Et intellige de innouatis ⁊ attētatis ꝑ iudicem a quo indebite et iniuſte. ſec⁹ ſi licite eſſent attentata. vt hic in glō verbi q̄cquid. Poteſt enim iudex pēdente appellatiōe facere omnia que tendunt ad faciliorem cauſe exitum. vt ſtatuere terminuꝫ. reformare poſſeſſionem. et ſimilia. de quo in ſpe. e. ti. § penul. in ṗn. et. ē. eo. c. cum teneamur. Quare aūt pendente termino nil eſt innouanduꝫ. vid. hic in. g. verbi innouata fuiſſent. Añ omīa āt dicuntur reuocari attētata. qñ reuocātur ante omnē iuſtificationem appellationis et diſcuſſionem cauſe. talis em̄ iuſtificatio non eſt neceſſaria in appellatione interpoſita a diffinitiua licꝫ aliud ſit in appellatione ab interlocutoria Ratio differentie eſt. quia primo caſu iudex a quo debuit appellationi deferre cum ipſa potuit ex nouis iuſtificari. ſcđo caſu nō. cū arguatur iniq̄tas ei⁹ a q̄ ē appellatū

Ideo ſcđo caſu iudex ad quē examinat appellationem an legitima ſit. et ſic reuocat attētata. pro quo cle. appellanti. e. ti. Oportꝫ tamē in hac reuocatione conſtare de hoc qđ ē diffinitū appellatum et poſtea attentatum. vt hic in glō. verbi ante omnia cum qua concor. Jo. mona. et rota. deci. clxxxvij.

Secunda con. In caſibus in quibus a iure prohibita eſt appellatio a diffinitiua. ſi appelletur. nō reuocantur ante omnia attētata Probatur hic in verſi. exceptis. et illi caſus tanguntur hic in. g. iij. et vi. etiā in. c. romana. §. ſi aūt. ſ. e. In iſtis igitur caſibus p̄t iudex a quo exeq̄ ſententiaꝫ non ob. appellatione. qđ verū ſaluis nōtis in. d. §. ſi aūt. videlicꝫ niſi exp̄matur cā rationabilis in appellatione. aut inhibitio facta eſſꝫ ꝑ iudicem ad quē. vt ibi nōtur. Idem dic ſi appellatio eſſꝫ ab homine inhibita. vt a papa. dum ſcribit appellatiōe remota. quia hoc operatur illa clauſula. vt nōtur in. c. paſtoralis. ſuper. g. ſ. ꝛ. ij. ſ. e. ti. Et ille eſt vnus effectus illius clauſule

Tertia con. Petens reuocationē attētatorum poſt appellationē ante diffinitiuā interpoſitā debꝫ primo cauſe expreſſe in ea probare veritatem. Probatur hec ꝯcluſio in verſ. illa vero. Et eſt rō quia non ſufficit cauſam appellationis eſſe ꝓbabileꝫ. niſi ſit vera. et de hoc debꝫ conſtare iudici ad quē. c. inꝑpoſita. §. i. ſ. eodē

Ultima con. Si tñ iudici a quo ſit inhibitum per iudiceꝫ appellationis canonice ne procedat in cā reuocātur tāq̄ nulla omnia ꝑ ipm poſtmodū attētata. Probatur h̄ in verſ. niſi iudex. Qñ aūt dicitur inhibitio canonice facta. patꝫ hic iūct. c. romana. §. ꝙ ſi obijciatur. ſ. e. ꝙ tunc demū qñ conſtat iudici ad quem. negotiū ad ſe deuolutum ꝑ appellationem emiſſam ex cauſa ꝓbabili. et incepit cognoſcere de cā an ſit vera. ꝙ tunc demū inhibere poteſt. Et effectus illi⁹ inhibitionis eſt. ꝙ omnia poſt eā attētata reuocātur tāq̄ nulla. etiāſi in veritate cauſa in appellatione expreſſa non ſit vera ſm Do. ſecus ſi non eſſꝫ canonice facta inhibitio. de quo eſt deciſio rote in nouis. cccxcij. et incipit. Itē ſi appellat̄ manifeſte friuole añ ſententiā. Eſt ꝛ ali⁹ caſus in quo ſit reuocatio attētati poſt appellationeꝫ ab interlocutoria interpoſitā. ſi iudex detulit appellationi. vt in. c. cum appellatiōib⁹ ſ. e. et hic in. g. verbi. niſi iudex. Terti⁹ poteſt ſcꝫ dum iudex legitime req̄ſitus non vult dare apoſtolos. ſ. c. ꝓxi. et. c. vt ſup. Quarto ſi appellans ſe obtulit ꝓbaturum veritatē cauſe appellationis coram iudice a quo. ꝛ ꝓpter non admiſſionem appellauit. c. ex parte ade. ſ. de teſti. Quintus ſi aliquid in preiudiciū appellati ꝑ appellantē attentatur. c. ex parte. ſ. de reſcrip. Sext⁹ cum appellatio ab appellato approbatur. vt in. c. j. ſ. eo. ti. ſm Lapū. Quid aūt de attētatis a tertio Item qđ de attētatis a parte. vid. hic plene. in. g. ſi. ꝛ per Jo. mō. in. c. cupientes. §. penul. ſ. e. li. de elec. ꝛ ꝑ doct. in. c. bone. ſupra. e. ti.

Oncertatiōi antique finē imponē volēs papa ſtatuit ꝙ volēs appellare ab electione poſtulatione ꝓuiſiõe aut aliquo actu extraiudiciali debꝫ appellare infra .x. dies a tẽpoꝛe ſcientie grauaminis ſibi illati ꝯputãdos. poſtea non poterit appellare. ſed alio remedio iuris cõis bñ p̃t poſtea ſe iuuare. Hoc dicit.

Prima con. Ab actu omnino extraiudiciali p̃t ꝗs appellare. dummodo ꝓ illũ ſentiat ſe grauari. Probatur hic in pn̄. et in .c. cordi. s̄. eo. et ibi pꝫ. ꝙ tũc in ſcriptis illud grauamen exprimi debꝫ. Effectꝰ aũt huiꝰ appellatiõis eſt. ꝙ reuocat factũ ſuꝑ quo appellatur ad audiẽtiã iudicis ad queꝫ. et ſic talis appellatio eſt ſolum quedam ꝓuocatio ad cauſaꝫ .c. cũ ſit romana. s̄. e. titu. Et ſi ex iuſta cã appellatur ad papaꝫ. inferioꝛ amplius ꝯgnoſcere non p̃t. Iteꝫ nõ valent lr̃e ab altera partiũ impetrate non facta mentione de hmõi appellatione .c. ex parte .ij. de reſcꝑ. Ille tñ ꝯtra quẽ appellatur nõ debꝫ ceſſare ⁊ dimittere factũ ſuꝑ quo appellat̃. ſꝫ ceptum ꝑficiet. Nec reuocatur geſtum niſi probata veritate cauſe ob quã appellatur. ſupra .c. ꝓxi. in .g. ſi. circa mediuꝫ. probata aũt tali veritate factum etiã a iudice iudicatur ꝓ nullo. Ex q̃ nõ ꝙ geſtũ poſt appellationẽ legitimã ẽ ipo iure nullũ. de q̃ hic pulcre ꝑ Domi. Intellige aũt cõcluſionem qñ appellatur a ꝑcedenti actu. ſecus ſi a futuro grauamine. d̃ qua et qñ fiat. vide in cle. ſicut .e. ti. et ibi gl. ponit multa exempla

Secũda cõ. Deceꝫ dies dantur ad appellandũ etiam ab extraiudiciali grauamine. qui ꝯputandi ſunt a die ſcientie. Probatur hic in tex. Et q̃liter iſti .x. dies ſũt vtiles a ꝑncipio et ꝯtinui in ꝓgreſſu. vide. hic in .g. verbi. ſciuerit. Ex qua paꝫ. ꝙ non ſufficit ſcire actũ geſtum. niſi etiam ſciat quis ſe grauatum. vt in .e. gl. Opiñ. autem antique. de quibus textus loquitur ponuntur hic in glõ. verbi grauatum.

Vltima con. Per lapſuꝫ decendij eſt quis a remedio appellationis excluſus. non aũt ab alijs vijs ſibi de iure competentibꝰ ad reuocationẽ actus. Probatur hic in fi. tex. Vñ qui grauatur quia ſuũ beneficium alteri aſſignatur. licꝫ negligens fuerit appellando. poteſt tamen agẽ petitorio aut poſſeſſorio. qd̃ ſibi reſeruatum intelligitur. ſm Ioh. mona. per .c. licꝫ ep̃us. ꝟ. de preben̄. Et eſt rõ ſm euꝫ. quia habens plures vias licet ſit ſibi preſcriptum in vna puta in via appellandi. non tñ in alia ſcꝫ contradicendi per ſimplicem querelam. et facit ꝙ poſt deſertionem appellatiõis poteſt quis agere de nullitate ſententie. de quo in .c. licꝫ. ꝟ. de ſenten̄. ex. ⁊ .l. ſi exp̃ſſim. eo. ti.

Ppellatio quam appellãs in ſcriptis poꝛrexit iudici a quo appellauit. ex eo non poteſt impugnari ꝙ coram ipo lecta non fuit. Hoc dicit.

Prima con. Appellans a iudice coram eo debet appellationem ſuam intꝑponere. Probatur hic iuncta glõ. ij. Quia illud verum eſt. ſi cõmode eius preſẽtia haberi poteſt .c. vt debitus ſupra eodem. et iura in glõ. ij. all'. alias appellans poteſt accedere iudicem ad quem. et corā eo appellare. vt in §. biduum. ij. q. vi. Si autem non pōt accedere iudicem aut timet accedere iuſte. ſufficit appellare in abſentia eius. et ſic transfertur iuriſdictio ꝑ talem appellationeȝ ad iudicem ad quem. c. ſi iuſtus. ſ. eo ť. et ar. c. paſtoralis §. i. ſ. de offi. or. Qđ verū quo ad validitatem appellationis. Sȝ quo ad hoc ꝙ ſuſpendatur iuriſdictio iudicis a quo requiritur ꝙ fiat ei intimatio que fieri dȝ per ſcripturam auctenticam. licȝ nō ſit neceſſe appellare in ſcriptura auctentica. vt h in. g. verbi ꝯponi. Et ꝙ ad ſuſpenſionem requiratur intimatio. probatur in. c. ſi duobus. ſ. e. ti. Item etiam requiritur quo ad reuocationem attētatorum. de quo ē deciſio rote. ccclxx. que incipit. Iteȝ ſi appellatur a diffinitiua. Debȝ auteȝ iudex adiri in īterponēda appellatione. quia ṗncipaliter ꝓter iudicem interponitur et agitur de eius iniquitate. ſm Jo. an. in regula in generali ſ. de regu. iuris

Secunda con. ꝛ finalis

Valet aūt appellatio in ſcriptis iudici porrecta. licȝ coram eo nō fuerit lecta. Probatur hic in tex. Et ratio dubitandi et decidendi patet hic ex gloſa finali. Ex cuius fine patet. ꝙ non eſt neceſſe appellantem dicē appello. cum porrigit appellationeȝ in ſcriptis. licȝ illud hodie ſolent dicē appellantes. An auteȝ appellans debeat iudici dimittere copiaȝ appellationis? Dicit Domi. ꝙ ſic. quando interponitur appellatio in caſu quo requirit̄ expreſſio cauſe. vt in extraiudiciali et iudiciali a grauamine. iuxta. c. cordi. ſ. eod. et in diffinitiua in caſibus. vt in. c. romana §. ſi auteȝ ſupra. eo. Tunc enim iudex a quo tenetur dicere cauſā quare defert aut non. all'. c. cordi. ſed ſuper verbo volatili. non poſſit bene inſtrui. alias non tenetur tradere copiaȝ. et ita tenet Genſ. in cle. cauſam. de electioñ. ſm Dominicum.

Ia iudice a

cuius grauamine appellauit citetur appellās ad docendum de grauamine ꝛ audiendū reuocationem eiuſdem. non tenetur appellās coram eo comparere. quia ſuſpenſa eſt iuriſdictio ſua per appellationem. nec etiā tenetur coram eo de grauamine docere. cum iudex ꝑ ſe id habeat videre. Si tamē iudex grauamen reuocauerit cum effectu ī termino citationis. licȝ appellās nō ꝯparuit in eodem. poterit ex tunc libere procedere in cauſa ac ſi appellatio non fuiſſȝ interpoſita. Hoc dic.

Pꝛia ꝯ.

Appellans a grauamine ad docendum de illo non tenetur comparere corā iudice a quo. Probatur hic in tex. Non pōt igitur iudex a quo appellantem ꝯpellere ad docendū de veritate grauaminis. quia corā iudice ad quē debȝ talis ꝓbatio fieri. vt hic in. g. iij. Rō āt ꝯclōnis pȝ in tex. quia ꝑ appellationeȝ ſuſpenſa eſt iuriſdictio iudicis a quo. vt hic. ꝛ. c. venientes. ſ. de iureiurañ. et ſic ad citationem eius non tenetur appellans venire. Item ipē ꝑ ſe videre debȝ an grauauerit. ergo non tenet̄ appellās ſe grauatum coraȝ eo docere. Et intellige ꝙ per ſe videre habȝ de ꝓbabilitate appellatiōis et experire imo et apud peritos inquirere. non aūt vt iudex habꝫ ꝯgnoſcere d̄ veritate. vt dixi.⁊ probatur in ca.decreto.ij. q.vi.Cui⁹ rõ ponitur in.c.ſolicitudinem.s̄.e.in.g.que incipit Sꝫ quare. ꝙ ſꝑ ꝓnūciaret ſe non grauaſſe

Secūda cõ. et finalis Sufficit appellanti citato ꝑ iudicem a q̊ ꝯparere ad audiendū grauaminis reuocationem.ſi eam duxerit faciendam Probatur h̄ in verſ.niſi Patꝫ igitur ꝙ iudex a quo põt reuocare grauamen propter qđ appellatur ab eo.et tūc libere p̄t ꝓcedere ſi cum effectu ſit reuocatum,ante non.vt hic .Et intellige veruꝫ in grauamine illato ꝑ interlocutoriā.vt hic in.g.ij. Iteꝫ dūmodo ſit talis interlocutoria per quā non inducitur remotio iuriſdictionis.vt nõtur in.c.ſignificantib⁹. de offi.dele.s̄.et videtur hic tex.probare ꝙ ad reuocationē hanc iudex debꝫ vocare partē.de quo in ſpe.de excep.§.viſo verſ.ſꝫ ſi iudex. et plene de materia in.c.cum ceſſante.s̄.eo.⁊ in.l.ꝙ iuſſit.ff.de re iudi. Poſt auteꝫ reuocationē factam iudex ſi velit ꝓcedere requirit̄ de nouo citatio. ſm Jo.an. Nec ob.c.eū qui.s̄.eod.li.de do.et ꝯtu.quia loquitur in appellatione friuola.et ſic ibi ab inītio fuit cõtumax.hic autē tenuit appellatio et ab initio fuit grauatus. Itē ibi non deſijt eſſe iudex.hic deſijt.qđ patꝫ in tex.ibi reaſſumit.qđ verū.niſi de facto nollet venire. quia tunc locū haberet.c.eū qui all'.de quo lati⁹ hic ꝑ Domi. An aūt appellans ꝑ hmōi cõparitioneꝫ videatur recedere ab appellatiōe ſua.g.hic in verbo teneris tenet ꝙ non.quā veram intellige.qn̄ ꝯparet ad docendum de grauamīe ſolum per viam ſimplicis infirmationis.ſecus ſi tanq̄ coram iudice.ꝙ tunc eſſet ꝯtrarius ſibi.quia fateret̄ eum iudicem.et ſic iuriſdictionē nõ eſſe ſuſpenſam.ſm Domi.

a **Collatiōe** beneficij facta ꝯmuniter ꝑ epiſcop et cap'lm.in preiudiciuꝫ alicuius.non eſt appellandum ad ep̄m.ſi intereſſe habuit vt prelatus .ſed ad archiep̄m aut papam.ſecus ſi interfuit vt ſimplex canonicus .quia tūc appellari debꝫ ad eundem epiſcopū Hoc dicit.

Prima con. Collatio beneficij quandoqꝫ ſpectat ſimul ⁊ ꝯmuniter ad ep̄m et cap'lm. Probatur h̄ et in.c.cum ecc̄ia.ſupra.de electio.in glõ.ij.⁊ hic per Archidia.Et vt hic patet.illud cõtingit dupliciter.vno modo quādo epiſcopus interuenit vt prelatus.Alio mõ qn̄ vt canonicus.De quo dic vt h̄ in.g.iij. q̄ ē ſingularis.que etiam dicit ꝙ in dubio preſumitur intereſſe vt prelatus.Et ratio eſt quia ip̄e eſt caput.c.nouit. de his que fiūt.a prela.ſupra.Quid aūt ſi hoc caſu capitulum vni ꝯfert. et epiſcopus alteri.Vinceñ in dicto c.cum ecc̄ia.tenet ꝙ neutra collatio tenet.Sed ſi epiſcopus habuit ſecuꝫ vnum aut duos canonicos.an tunc valet collatio ſua? Vide Joh.and. poſt hoſtieñ.in.c.poſtulaſti.ſupra.d̄ conceſſ.prebeñ.ſuper glõ.ij.vbi tenꝫ ꝙ non.quia epiſcop⁹ ad minus debet ſecum habere maiorem partem capituli.vt valeat collatio de quo ibidem

Secūda con. ⁊ finalis A colla

tiōe capl'i appellatur ad epiſcopuz. ſi interrerat epiſcopus vt canonic⁹ ſecus ſi vt prelatus. Probatur hic in textu ſm Dominicum. Et duo ſimilia adducit hic gloſa fina. Aduerte tamen ꝙ aliud eſſet in archiepiſcopo legato. quia ſi procedit vt archiepiſcopus nō poteſt ad eundem appellari. vt ad legatum. quia ad eundem videretur īterpoſita appellatio quod eſt contra ſubſtantiaz appellationis. c. ij. ſupra eodem libro. de cōſuetu. Nō obſtat hic textus. et. c. poſtulaſti. ſupra de conceſſi. prebend. quia hic epiſcopus proceſſit ſimul cum alijs et non ſolus. et ſic de facto aliorum et ſuo poteſt ad eum appellari. vt ad ſuperiorem in caſu huius capituli. ſecus ſi ſol⁹ proceſſiſſz etiaz ſm diuerſam qualitatem. ſecunduz Johem and.

Icet ab iterlocutoria nō fuerit appellatum infra. x. dies. per quam repulſa fuit exceptio peremptoria negotio principali preiudicans. aut iudicium nulluz reddens. ſi tamen appellatur poſtea' a diffinitiua. etiam vltra decendiuz promulgata. poteſt iudex appellationis licite emendare grauamen per interlocutoriam illatum. Secus ſi interlocutoria eſſz lata non ſuper eo ꝙ preiudicat principali negotio. aut iudicium annullat hoc dicit.

Prima con. Interlocutoria preiudicās principali negotio. aut prolata ſuper eo ꝙ reddit iudicium nullum. non tranſit in rem iudicatā per lapſum decem dierum. Probat̄ hec concluſio hic in textu. Solū igitur tranſit in rem iudicatam. cum a diffinitiua ſententia non appellatur. Per appellationem enim a diffinitiua interpoſitaz poteſt emendari huiuſmodi interlocutoria. et omnia male geſta per iudicem a quo in negotio principali. Quod verum per viam iniuſtitie. non autem per modum attentati. niſi prout habet̄ in c. non ſolum. ſupra eodem tit. Que autem ſūt huiuſmodi exceptiōes p̄ncipale negotiū contingentes aut iudicium nullum reddentes. vide hic in glō. ij. iij. et. iiij. et exempla hic in textu

Secunda con. Inēlocutorie que directe non reſpiciunt p̄ncipale negotium tranſeunt in rez iudicatam per lapſum decem dierum Probatur hic in ſcda parte textus. Et ſic non poſſent tales reuocari. ꝑ iudicem appellationis interpoſite a diffinitiua. vt hic. Et ratio diuerſitatis eſt. quia iudex' appellatiōis interpoſite a diffinitiua ſtatim cognoſcit de principali. c. ſignificauerunt. ſupra. de excep. Ideo etiam cognoſcit de exceptione contingente p̄ncipale. ſed non de emergentibus non concernentibus p̄ncipale ſm Joh. de ligna. Item de exceptiōibus reddentibus iudicium retronullum cognoſcit que ſimiliter iudicium appellationis contingunt. ſm Johez. de fantu. Joh. mona. dicit. In ꝯtingentibus p̄ncipale negotium ante diffinitiuā q̄s nō ē leſus cum totus proceſſus ordinatur ad diffinitiuaz

Jdeo appellatio ab illa interpoſita ſuſpendit totū. Quid aūt ſi a repulſione interlocutorie fuerit appellatuꝫ et appellans ſuccubuit an iteꝝ poſt diffinitiuā appellans debꝫ audiri. vide in cle. ſi. e. ti. an etiam iudex poſt interlocutoriam debeat deſiſtere a proceſſu vſqꝫ ad. x. dies et expectare appellare volentem. vid̄. hic pulcraꝫ g. in verbo ab ipō. et tenꝫ ꝙ non

De vita et honeſtate clericorum.

Lerici qui non modicum dignitati clericalis ordinis detrahunt ⁊ ſe ioculatores ſeu goliardos aut buffones faciūt. ſi ꝑ annū illam ignominioſam artē exercuerint ipo iure. Si minori tp̄e et non deſiſtunt poſt trinā monitioneꝫ. carent omni ꝑuilegio clericali Hoc d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Clerici hiſtriones ꝑ annū ꝯtinuū ſūt priuati ꝑuilegio clericali antea non. ſi reſipiſcant tertio moniti. Probatur hec ꝯcluſio hic ī tex. Et intellige hanc ꝯcluſioneꝫ de illis clericis q̄ publice et ꝯtinue exercent hiſtrionatū. et faciūt ſpectaculū ſui corporis. Occulte aliq̄d ioci facē non eſt ꝓhibitū. vt hic in. g. iij. de q̄ per Jnno. in. c. cum decorē. ſ. e. titu. Et aduerte ꝙ hos ioculatores goliardos et buffones canō vocat hiſtriones. iiij. q. j. c. j. de ꝯſe. diſ. ij. c. pro dilectione. Et dicūtur goliardi forte ſm Joh. an. Jdeo quia ſolent eſſe guloſi. ita etiam dicit Jo. in ca. donare. lxxxvi. diſ. Et aduerte ſm doctores. ꝙ iſte annus erit integer ⁊ cōtinuus. Jus enim aut ſtatutum req̄rens certum tempus ad hoc vt pena ꝯmittatur intelligit̄ de tempore continuo. facit. l. iij. ff. de vſuca. l. cuꝫ heres § ſtich⁹. ff. de ſta. libe. Et quia h̄ text⁹ loquitur ſimpliciter de quolibet clerico et quolibet priuilegio. Jdeo locum etiam habet in clericis in ſacris conſtitutis. et etiam in priuilegio canonis. ſm Archidia. Jo. and. Lapum et Domin̄. Jmo locuꝫ habet ī monacho ſiue in habitu monachali iſta ꝯmitteret ſiue extra habitum. quia nomine clericorum cōtinetur. xij. q. j. duo ſūt. et facit rō poſita in tex. ſm Lapū et Domi.

De clericis ꝯiugatis

Lerici qui contraxerūt matrimonia cum vnicis et virginib⁹. ſi deferant tonſuram ⁊ veſtes clericales. retinent priuilegium clericale in perſona clericis conceſſum per canoneꝫ ſi q̄s ſuadente. nec etiam poteſt talis pro delictis ab eo ꝯmiſſis criminaliter aut ciuilit̄ trahi ad iudicium ſeculare. in alijs autem non gaudent priuilegio clericali. nec in predictis. niſi tonſurā deferāt et veſtes clericales. Hoc dicit

Prima con. Clerici non coniugati vel etiaꝫ in minoribus dūtaxat conſtituti gaudent priuilegio multiplici. Patet concluſio. quia p̄mo gaudent in perſonis priuilegio canonis ſi quis ſuadente.xvij.q.iiij. Scd̄o gaudent ꝑuilegio fori etiā q̊ ad ciuiles cauſas q̄uis petitum ab eis ſit liq̄dū.c.ſeculares.§.eod.li.de foro ꝯpetē. Tertio quia non tenent̄ ſoluere pedagia.c.q̄ꝙ.de cenſi.i.e.li. Quarto emunitatem habent in exactionib⁹ et collectis.c.i.§.de emu.ec. et hic in.g.verbi ceterū. Quinto circa tutelas ⁊ curas non recipiēdas.l.generaliter.C.de epiſ.et cler.canoniſta.xvi.q.i.et.lxxxvi.diſ.c.fin̄. Sexto quia laici nō admittunt̄ ad accuſationem clericorum.c.de cetero.de teſti.de quo.ij.q.vi.in ſūma. Septimo habent priuilegiū circa iuramentuꝫ calūnie p̄ſtandū ꝑ aliū.c.i.§.de iura.calū. Itē octauo habent priuilegiū quo ad familiā.lxxxix.diſ.iudicatū l.ij.C.de epiſ.⁊ cle. Et his ꝑuilegijs renūciare nō p̄t.c.ſignificaſti.ſupra de fo.ꝯpe. Si tñ īmiſcent ſe ſenis facto perdūt ꝑuilegiū clericale.ſcꝫ ꝑſone.c.perpendim⁹.ſupra.de ſen.excō. Idem ſi non deferunt veſtes ⁊ tonſuras clericales.et moniti nō curāt.et tūc amittūt ꝑuilegium fori.c.ꝯtingit ij.⁊.c.audientia.d̄ ſentē.ex.ſupra.de veſtibus clericalibus.vi.c.clerici officia.§.e.de tōſura.vi.g.i cle.ij.e.tit.

Secūda con et finalis. Clericus ꝯiugat⁹ omni ꝑuilegio clericali ē ꝑuat⁹. fallit hoc ſolū in duob⁹ caſib⁹. Probat̄ hec ꝯclo hic in tex. Et ꝯq̄ritur Io.mō.de hac diſpoſitiōe. quia olim in ꝯiugatis clericis regula fuit ꝓ foro eccl̄iaſtico et exceptiones ꝓ foro ſeculari.vt in mercaturꝭ. ſupra.e.ex parte.⁊.c.fi.de vi.⁊ hone.cle. Hodie ē ecōtra.vt hic pꝫ. Rō āt ꝯuerſiōis hui⁹ fuit q̄rela ⁊ ſcādaluꝫ ſeculariū principū.qui grauant̄ in hoc ꝙ clerici ꝯiugati erant ita imunes ſicut non ꝯiugati. Regulariē cōtra hodie ſūt in omnib⁹ de foro eccleſie.vt h̄. Fallit h̄ rl̄a q̊ ad emunitatē ꝑſōe ꝯceſſā ꝑ ca.ſi q̄s ſuadēte.xvij.q.iiij.ꝙ illa eē gaudēt ꝯiugati.dūmō tū q̄ttuor concurrant hic in tex.enumerata. Primū eſt ꝙ ꝯtraxit cū vnica. Rōnem dat hic.g.ij. Scd̄o ꝙ cōtraxit cū virgine.ſed dic idē ſi fuiſſꝫ corrupta per ipm̄.et non ꝑ aliuꝫ.vt hic in.g.iiij. Tertiū requiſitū ꝙ deferat tonſurā.de q̄ ꝑ.g.in cle.ij.eo.ti. Quartum ꝙ veſtes deferat clericales Aliquorū horū deficientiū non gaudet priuilegio canonis. ſi quis ſuadente.hic in fine. Scd̄o fallit in regula ī criminalibus criminaliter aut ciuiliter ſeu pecunialiter intētatis.quia in illis ſemper cleric⁹ coniugatus eſt de foro eccleſie.intellige concurrentibus quattuor iā enumeratis. Aliquo enim horum deficientiū eſt d̄ foro ſeculari.ſicut etiā ī omnib⁹ alijs.de quibus dixi in ſupra proxi.ꝯcluſione. Patet igitur ꝙ clericus coniugatus in ciuilibus ꝯueniendus eſt coram iudice ſeculari et tenet hoc Io.cal.Io.an.et Domin̄. Item patet ꝙ non poteſt eſſe officialis aut vicarius epiſcopi.qd̄ tenet Io.an.ſupra eodem ti.c.Johannes et Lapus hic qui dicit ꝙ nō poteſt eſſe arbiter aut compromiſſarius ad eligenduꝫ prelatū eccleſie. Quid autē ſi clericus coniugat⁹ defert duas veſtes vnā clericalē.aliā laicaleꝫ? Dic ꝙ extrinſeca veſtis debet conſiderari.facit.c.ſi iudex laicus.infra.de ſententia excōmunicationis. Itē an clericus habens gr̄aꝫ ꝯtrahēdo videtur renūciare gratie .vid.hic in g.verbi.clericalis.⁊ ī cle.gr̄e.d reſcp.

De clericis nō reſidētibus

Onſuetudinē que habet ꝙ q̄tidiane diſtributiones dentur pn̄tibus in ciuitatib⁹ vbi ſūt beneficia.licȝ nō interſint diuinis officijs reprobat.et ſtatuit ꝙ hmōi diſtributiones in q̄buſcūqȝ ꝯſiſtant in rebus dentur ſolum pn̄tib⁹.et diuinis intereſſentib⁹ aliter recipiens diſtributiones non adquirit dn̄ium in eis. nec facit eas ſuas.ſed tenetur reſtituē eas.niſi eū excuſet infirmitas ſeu iuſta ⁊ rōnabilis corporalis nc̄itas.aut euidēs eccleſie vtilitas.Et idē eſt obſeruādū in diſtributionib⁹ ꝓ defūctorū āniuerſarijs largiendis Hoc dicit

Prima con. Reprobata eſt cōſuetudo ꝑ quā quotidiane diſtributiones dātur pn̄tib⁹.licȝ diuinis non intereſſentib⁹. Probatur hic in p̄ma parte tex. Aliud tñ ē in corpore ꝓbende qd̄ p̄t ex cōſuetudine deberi abſenti.c.cum omnes.s̄.de ꝯſti. ⁊ hic in.gl.verbi reꝓbātes. Patȝ ergo hic ꝙ aliud eſt reſidere .aliud diuinis intereſſe .et facit ꝙ ꝑuilegiat⁹ integre in abſentia percipiat prouēt⁹ beneficij ſui ac ſi reſideret in eodem.nō tñ habebit q̄tidianas diſtributiones.qd̄ tenȝ h̄ .g.affuerint Itē pȝ ꝙ licȝ exiſtēs in ſeruitio pape ꝑcipiet integre fructus ſui bn̄ficij.vt in c.cū dilect⁹.ſupra.e.et ibi pȝ q̄s dicitur in ſeruitio pape eſſe in glo .tñ ille non p̄t ꝑcipere diſtributiones ſm doc.Et quid iuris de ſeruitoribus cardinaliū tractat hic Arch.et ꝯſuetudo hȝ ꝙ etiā ꝑcipiūt fructus bn̄ficiorū. Itē pȝ ꝙ reprobata ē ꝯſuetudo ꝙ canonic⁹ de foris veniens faciens morā in domo ſua ad duas vel tres dies anteꝗ̄ veniat ad ecc̄iam habeat diſtributiōes q̄tidianas ſm Archi.Genſ.⁊ Paul .ꝑ ꝓ̄n.hui⁹ tex. qd̄ verū ſi abſentauerit ſe pro negocijs ſuis aut ſua voluntate.ſecus ſi ꝑ neceſſitate aut vtilitate ecc̄ie.facit.c. q̄uis ſupra.de offi.ordi .Dominic⁹. Quid aūt de conſuetudine .ꝙ mortuus in primo anno percipiat omnes diſtributiones quotidianas.vide per Joh.an.in regula nemo.pt̄ ꝗ̄.de reg.iur.in mercuri.

Secunda con. Quotidiane diſtributiones debent duntaxat dari diuinis intereſſentibus. qd̄ fallit in tribus caſibus. Probatur hic in.§.ſtatuim⁹.et in verſ.exceptis Primus caſus eſt.ſi fuerit infirmus .facit.c.j.de celebra .miſſa. et intelligit Johannes and.de illo qui alias deſeruiret diuinis ſi infirmitas nō impediret.alias ſecus ſm eum.per.c.ad audientiam.ſupra eodem.quod notanduȝ contra illos qui non ſunt ſoliti intrare eccleſiam. Et patet ex textu ꝙ ratione infirmitatis non ſubtrahitur beneficium aut ſtipenduȝ alicui datum pro ſeruitio perſonali quod nota pro doctoribus legentibus et familiaribus ſm Dominicū. Et intellige dummodo infirmitas ſit grauis et manifeſta.vt .v.q̄ōe.iij.canone primo. quia et illa excuſat ab horis legendis .ita ꝙ infirmus etiam poſt recōualeſcentiā non tenetur horas reſumere. ſm Jo. an. in. c. ·j·§. de cele. miſſa. Secūdus caſus eſt qn̄ iuſta ⁊ corporalis neceſſitas excuſat beneficiatum ab intereſſentia. exemplū eſt ſm doc. ſi potionez ſūpſiſſet. aut minuiſſz ſanguinem. detentꝰ. aut alias quocūqꝫ modo iuſte impeditus. ſm Archi. vt de conſe. di. iiij. c. hi qui. cum ꝯcor. Idez ſi non auderet intrare locum bn̄ficij. quia forte eſſz bānitus extra locuz. dum tn̄ ſine culpa ſua. ſm Domi. et Jo. an. forte ꝓpter delictū conſāguinei ſui. aut alias. Tertius caſus eſt ſi vtilitas ecc̄ie euidens ipm̄ excuſat ab intereſſētia diuinorum. ſecus igitur ſi eſſz vtilitas occulta. ſm Archi. Et facit contra illos qui ſimulant ſe procurare vtilitatem eccleſie. quia nihil debēt percipere. Et intellige de ꝓcurātibꝰ vtilitatem illius ecc̄ie cuiꝰ diſtributiones percipiunt. ſm doc. Nec ob. c. cum non deceat. §. eo. li. de elect. ꝙ dic vt hic in. g. verbi vtilitas. quam tenent doct.

Tertia con. Extra dictos caſus diſtributiones recipiens ꝗcum non intereſt diuinis. tenetur eas reſtituē etiāſi ei donate eſſent ſpōte. Probat hic in § qui vero. vn̄ patz ꝙ recipiens rē ꝯtra diſpoſitionem iuris. non pt̄ eā cū ſalua conſcientia retinē. ſed tenetur eam reſtituere. facit. c. ij. §. de re. ecc̄. non alien̄. An aūt remiſſio ꝓdeſt. vid. hic in. g. verbi. ſuas. que tenet ꝙ ſic. qd̄ veruz eſt quando accreſcunt ꝓpter abſentiam ipſius alijs canonicis. ſecus ſi deberent conuerti in vtilitatem eccleſie. ſm Domin̄. h. Quid autem ſi omnia que dantur. de beneficio dentur ſingulis diebꝰ in pane. vino. frumento. pecunia. et ſimilibus. An hec conſtitutio locuz habz in illis vi. hic in. g. penul. que tenet ꝙ non. Item non haberet locū hec conſtitutio ſi quotidiane diſtributiones darentur non ratione diuini officij. ſed alterius. puta pro lectione decreti. ſm Pau.

Vltima con. Hec cōſtitutio etiam locum habet in diſtributiōibꝰ dandis pro defunctorum anniuerſarijs. Probatur hic in fi. textus Idem ſi fiat ſeptima. viceſima. aut alia die memoria defuncti. ſm Joh. and. allega. c. fin̄. de teſtamen̄. et. c. ex parte. iij. de verbo. ſignific̄. et facit ſi capitulum canonicorum inuitetur ad ſepulturaz non habebunt cereos aut preſentias canonici qui non vadunt ad funus. licet conſuetudo cōtrarium diſponeret. niſi in caſibꝰ ſupra exceptis. ſm Domi. qui dicit ſe illud habuiſſe in practica

De prebēdis et dignitatibus

Vſcepti regiminis cura romanum pontificē ſollicitat a ꝓuidendū vtilitati et ſaluti ſubditoruz in hoc ꝙ interdū ꝯdit noua iura. interdū etiam innouat antiq̄. vnde ꝙ antiquitꝰ erat ſtatutum. ꝙ dioceſani locorū nullū ad aliquam eccleſiā inſtituerent ad preſentationē religioſorū. niſi tātū ei ď prouentibus ipſius ecc̄ie coram eis fuerit aſſignatum. vñ iura epiſcopalia poſſit ſoluere. et congruam ſuſtẽtationez habere. papa in hac conſtitutione innouat. et ad omnes eccĩarũ patronos etiã exemptos ⁊ alios quoſcunqꝫ extendit. ⁊ ꝯtrariam conſuetudinem condemnat. Hoc dicit vſqꝫ in finem

Prima con.

Religioſi ſũt capaces iuriſpatronatus ſecularis eccleſie. cuius vigore competit eis preſentare. non conferre. Probatur hic et in. c. fi. ṡ. de iure patro. Pro q̄ aduerte ꝙ eccĩe ſeculares quattuor modis pertinent ad religioſos ſm Pano. in. c. de monachis. ṡ. eodez. Primo ex donatione laici patroni ⁊ cõſenſu epiſcopi. et tunc licz glõ. in allegato. c. auaricie dicat. ꝙ transfertur ius in religioſos non ſolum preſentandi. ſed etiam quo ad temporalia. tamẽ Pano. poſt Antoñ. reprobã illa glõ. tenet. ꝙ ſolum ius preſentandi transfertur cuz ipe laicus donãs nõ plus habeat. pro quo regula nemo poteſt. ꝗ. de regu. iur. Nec obſtat confirmatio epiſcopi. quia qui confirmat non donat. de nouo. c. inter dilectos. de fide inſtrum̃. Non ob. etiã. c. paſtoralis. de donat. quia ibi epũs donauit de conſenſu tñ patroni laici. hic ecõtra patronus. Scđo mõ eccĩa ꝑtinet ad religioſos ex donatione epĩ. et tunc ſi donauit q̄ ad temporalia de ꝯſenſu capl'i ⁊ ex cauſa. et valet donatio. c. paſtoralis. all'. ⁊ cle. ij. de re. ec. nõ alie. Si aũt donauit pleno iure vtendo hac generalitate verboꝝ. ⁊ iterũ valet q̄ ad tp̄alia et ſpũalia. ſm. g. in all'. c. de monachis. ⁊ ſequitur Pano. Si aũt ſimpliciter dicit. donam⁹ vobis illaz eccleſiã. tũc tene. c. paſtoralis. de dona. et ꝙ alia iura ꝯpetant religioſis vltra redditus temporales. Tertio religioſi hñt eccĩam ex fũdatiõe ꝓpria et tenet. g. in. c. de monachis. ꝙ hñt ibi tp̄alia. et pñt ibi vicarium ponẽ et deponere. Pano. tñ tenz ꝙ ſoluz habent ius patronat⁹. quia et epũs in alieno territorio edificans eccĩaz non plus haberet. Quarto ſpectat ad religioſos ius patronatus variis modis. vt quia dotauerũt eccĩaz tanq̃ laici. vel adq̄ſiuerunt cum vniuerſitate. ville. caſtri ⁊c. Vel patron⁹ laicus dedit eis tm̄ ius patronatus et ſolum ius preſentandi habent. Et religioſi habẽtes ius preſentãdi ſi ſcienter indignum preſentant ſunt priuati poteſtate preſentãdi pro illa vice. per. c. cum in cunctis. in fine ſm Archid. que pena non haberet locum in laicis ſm Jo. an. in. c. cum vos. ſuper. g. ij. de offi. ordina. et hic per Archid.

Secunda con. ⁊ finalis

Ad preſentationem religioſoruz nõ debet quis per dioceſanum admitti. niſi ei tãtũ de prouentibus eccleſie fuerit aſſignatum. vt incumbentia onera per eum valeant ſuſtineri. Probatur hic in textu. et in. c. d̄ monachis. ſupra eodem. et in clemen. ij. ꝗ. de iure patrona. Et extenditur illud hic etiam ad exemptos patronos. et alios non religioſos. Item contraria; conſuetudo reprobatur. vt hic in fine patet. Et ad intellectum huius concluſionis et textus. ſciendum ſecundum Johannem andree et doctores. in. c. de monachis. ꝙ quandoqꝫ religioſi habẽt ius patronatus tm̄ in eccleſia. et tunc non procedit⁹ hic tex. nec ꝯcluſio. quia nihil tunc ꝑcipiunt de tꝑalibus ſicut nec patronus laicus. c. cū ſeculuꝫ. de iure patrona. Q̄nq̄ꝫ et ſcd̄o habent ſoluꝫ ius inſtituendi ad regimen eccleſie. et iterum non habet locum h̄ tex. ⁊ ꝯcluſio. quia nō preſentāt ep̄o rectorem. cum ipſi inſtituant. Et ꝙ ad temporalia eccleſie manus extendere non poſſūt cle. ꝙ regulares de ſup. neg. p̄la. Q̄nq̄ꝫ et tertio hn̄t plenū ius īſtituēdi etiā ad curā ꝓpli ⁊ auctoriſabilē. Et ſic etiā h̄ tex. nō hꝫ locū. quia etiā ep̄us q̄ hāc inſtitutionē facere hꝫ de iure cōi. ad tꝑalia eccl̄ie man⁹ extēdē nō p̄t niſi q̄ ad iura ep̄alia. c. ꝯquerēte. de offi. or. Q̄nq̄ꝫ et q̄rto ſubeſt eis eccl̄a q̄ ad tꝑalia quia ꝓpter religioſorū inopiā papa vel ep̄us ꝯcedit eis eccl̄iam q̄ ad tꝑalia. et talis ꝯceſſio ītelligitur vt poſſint ꝑcipere reddit⁹ et ꝯuertere ī vtilitatē ꝓpriam. ꝯſeruata tn̄ eccl̄ia in p̄ſtino ſtatu. et ex tali ꝯceſſione hn̄t p̄ſentationē rectoris. et tūc ꝓprie locū habꝫ qd̄ hic dicitur. et in. c. d̄ monachis. et. c. auaricie. ſ. e. ti. Q̄nq̄ꝫ ⁊ vltimo. eccl̄ia ſubeſt eis q̄ ad tꝑalia ⁊ ſpiritualia. et tunc cōſideratur ſi pleno iure ſubeſt eis. ꝙ hn̄t ꝑtātē inſtituendi ⁊ q̄ ad regimē eccl̄ie ⁊ ꝓpli. et ipſi tenētur ſubire omnia onera illarum eccl̄iarū. et tunc non hꝫ locū hic tex. cū ſimilib⁹. ſꝫ cle. i. § ſane. de iure pat. quia nō eſt tunc nc̄e recurrē ad ep̄m ꝓ inſtitutiōe. c. vnico. de capel. mō. i. e. li. Sed hoc caſu ponunt ibi vicariū ⁊ deponūt. de quo vid̄. nō. g. in. cle. i. de exceſſ. p̄la. ſuꝑ verbo ad mēſam. que declarat qn̄ et quibus modis eccl̄ia dicitur eſſe de⁹ menſa religioſoruꝫ. Si vero eſt ſubiecta in ſpiritualibus et temporalib⁹ ita ꝙ religioſi habent ibi temporalia et etiaꝫ inſtituere ad regimen eccleſie. et ad titulum. non autem auctoriſabiliter quo ad regimen populi. tunc etiam locuꝫ habet quod hic dicitur. quia pro cura populi oportet recurrere ad epiſcopum. et ibi tunc inſtituēdo debet fieri aſſignatio congrue portiōis. Et quantum habebit pro cōpetentia. non poteſt comprehendi certa regula. ſed attendi debet qualitas patrie. perſone. eccleſie. ſitus. ⁊c. De quo per gloſam ſecundam in. c. cum adeo de reſcrip. et gloſam ſummariam. xxi. q. i. per Hoſtien. in. c. cū ſm̄. ſ. eodem titulo. et hic per Archidiaconū.

Icet omniū beneficioruꝫ ad romanū pontificem ſpectet diſpoſitio plenaria. ita vt non ſolum poſſit conferre vacantia. ſed etiam ius tribuere ad vacatura. Collationem tamen eccleſiarum. perſonatuum. dignitatuꝫ. ⁊ beneficiorum. apud ſedē apoſtolicam vacantiuꝫ ſpecialibus ceteris reſeruauit romanis pontificibus conſuetudo antiqua. quaꝫ papa approbat ac ſtatuit. vt nullus de cetero dignitates. perſonatus. aut beneficia apud ſedem apoſtolicam vacantia quacunq̄ꝫ auctoritate. ordinaria. aut delegata. generaliter. aut ſpecialiter, ſibi tributa p̄ſumat cōferre. niſi ſpecialis ⁊ expreſſa poteſtas detur a romano pontifice ſuꝑ conferendis beneficijs in curia vacantibus. Aliter actum decernit papa irritum. Hoc dicit.

Et artatur hec conſtitutio' q̄ ad tempus .j̄.c.proximo. et etiā artatur quo ad eccīas parochiales .j̄. eod.ſi apoſtolica.et declaratur .j̄.e.c.pn̄ti. ſm Joh. mona.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Auctoritate ordinaria aut delegata q̄ntūcūq; late ꝯceſſa non datur alicui; ptās ꝯferēdi beneficia vacantia in curia .niſi de eis fiat mentio ſpēalis et expreſſa . Probatur hic in tex. Et q̄ bn̄ficia dicuntur vacare in curia.habetur .j̄.e.c.p̄ſenti. Et quō limitatur hec cōcluſio dixi in textualib⁹. Et licz an̄ iſtā conſtitutionem de ꝯſuetudine papa cōferret hmōi bn̄ficia.vt hic pz in tex. tn̄ approbatio hui⁹ ꝯſuetudinis fc̄a per hāc cōſtitutionē ſic ligat man⁹ ordinarioꝝ.ꝙ ꝯtra eaz non poſſūt ſm Archi. Et probatur in fi.tex. ꝙ irrita eſt collatio ꝯtra diſpoſitionez hui⁹.c. Et ſub hac cōſtitutiōe nō cōprehendūtur ep̄atus.vt hic in .gl.ij. quia non eſt dignitas.ſz culmen dignitatū.qđ verū in materia odioſa. vt in ꝓpoſito. Nā ꝑ hāc conſtitutionem ꝑiudicatur ordinarie ptāti. In non odioſis aūt ep̄atus venit nomine dignitatis.ꝓbatur in.c.auaritie. s̄.e.li.de elect. Abbatia aūt ꝯprehēditur ſub hac ꝯſtitutione.ſm.g.ij.h. quia equiparatur alijs dignitatib⁹ inferiorib⁹ ep̄atu,c.q̄ꝙ.s̄. eod.li.de elect.in fi.et abbas vocatur ꝑlatus. c.j.de eta.⁊ q̄li.s̄,c.pn̄ti .e.li .de offi. ordi.⁊ ſeq̄tur Jo.de fantu.⁊ Domi. Itē bn̄ficia ſpectātia ad pn̄tationez laicoꝝ ſub hac' ꝯſtitutione nō comprehenduntur.vt hic in.g.verbi collatio.quā ſequitur Genſ.⁊ Lap⁹ qui alle.c.cū dilect⁹.cuz ibi nō.s̄.de iure pa.quia ſi ꝯtrariū diceremus .ꝙ papa ꝯferret beneficia iuriſpatronat⁹ laicalis retraherent̄ laici a dotatione ⁊ edificatiōe eccl̄iarū. ꝯ quā rōnē non eſt veriſimile ꝙ papa in ſpecie veniat.ergo in ſuis generalibus verbis ꝯtrauenire non intelligit̄.arg.c.cum in generali.s̄. de offi.vicar. Si igitur papa alicui ſpēalit̄ concedit. ꝙ poſſit ꝯferre beneficia vacantia ī curia ad certum temp⁹ aut; vſq; ad certū numerū.tūc id p̄t facere mandatarius .Et an ptās ſua expirat ꝑ mortē pape concedentis. Joh.an.tenet hic ꝙ non.ꝑ.c.qm̄ abbas .de offi.dele.c.decet.j̄. de re.iur.c.ſi' groſe. s̄.e.li.de reſcrip. Quid autez ſi papa dat alicui ꝓprio motu ptātē conferēdi tot beneficia in poſterū vacātia. q̄liacūq;.⁊ vbicūq; .⁊ q̄litercūq; .nō obſtāte etiaz ꝙ eſſent talia de quib⁹ oporteret expreſſam et ſpēalez in litteris ap̄licis facere mentionez an talis poſſit; cōferre beneficia in curia vacantia. Domi.poſt Lapum tenet ꝙ ſic.per nota.in.c.j.ſupra. eod .lib. de conſtitu. Aduerte etiam ꝙ ſi papa non proprio motu conferat alicui beneficiuz vacans in curia.non valet collatio,niſi expreſſuz ſit ꝙ vacabat in curia.⁊ ita obſeruat curia ſm Lapum hic ⁊ Domin̄. An autē ſi abſens a curia renūciat beneficio ſuo per procuratorem in curia.dicatur beneficium vacare in curia .Archidi.tenet hic ꝙ ſic.de quo per gloſam in clem̄.j.ſuper verbo collato.vt li.penden.quia actus renunciatiōis factus per procuratorem conſideratur non ꝯſtitutio.vt in illa glō.

Tatūtuz ſupra.c.proximo de beneficijs apud ſe.ap. vacātib⁹ per alium q̃ ꝑ romanuz pontificem non ꝯferendis ita eſt moderanduz. vt nõ obſtãte illo ſtatuto hi ad q̃s ſpectat eorum collatio poſt menſez a die vacationis numerandũ. ea cõferre poſſint ꝑ ſe ip̄os tm̃mõ. ſi ſint pñtes. vel ſi in remotis fuerint abſẽtes. per eoruz vicarios generales in pñtia conſtitutos canonice ad hoc deputatos. Hoc dicit.

Prima con. Si papa non confert bñficia vacantia in curia infra menſem pñt ꝯferri ꝑ ordinariuz eoꝝ collatorẽ. Probatur hic in tex. Eſt igitur hic iducta p̄ſcriptio vnius menſis ꝯtra romanũ pontificez. q̃ tñ nõ debz currẽ ſedi qñ caret romano pontifice. vt hic i. g. verbi numerandũ. q̃ dicit ꝙ hic papa p̄fixit ſibi tam breue temp⁹ ad ꝯferendum in fauorem eccliaꝝ. ne ꝯtingeret diu eas vacare. Nec hz hic tex. locuz in bñficijs deuolutis aut reſeruatis. ꝙ in illis non inuenim⁹ pape p̄fixũ tẽpus ad ꝯferendum. ſicut in caſu iſto. Currit etiã iſte menſis a die vacationis. excluſo die vacatiõis. vt hic in g. alle. qd dnõt p̄poſitio. a. i tex. poſita. q̃ facit ſeparationẽ. ſm. g. in. l. iij. i fi. ff. de act. emp. et vi. hic ꝑ Archi. et Domi. Aduerte tñ ꝙ ordinari⁹ qui pape ſuccedit. hz temp⁹ ordinariuz. puta ſex mẽſiũ. iuxta. c. ij. ṡ. d conceſ. p̄bẽ. Et an legat⁹ de latere poſſit ea ꝯferre? Dic ꝙ ſic. ꝑ. c. j. ṡ. e. li. de offi. legati. quia et executor aplic⁹ id poſſet. vt in. cle. ſi de bñficio. e. ti. ſm Jo. an. Et p̄cedit hic tex. generaliter in omnib⁹ bñficijs etiaz electiuis in curia vacantib⁹. ſm Jo. an. et Joh. de lig. licz tex. loq̄ videtur. ſolũ de collatione. quia collatio h large ſumitur vt includat electionẽ et p̄ñtationez. Nec ob. c. cũ in illis. ṡ. i. ꝯ. e. vbi h diuerſa cẽſentur. ꝙ loq̄tur in impetrationib⁹. q̃ ſũt odioſe. Nec eñ decre. moderatur p̄cedentẽ q̃ generalit̃ loq̄tur. ergo et iſta. facit. gl. ij. in. c. is q̃. ṡ. e. li. de elect.

Ultima con. Elapſo mẽſe ordinari⁹ collator ſi pñs fuerit. debz ꝑ ſe. aut ſi abſens fuerit remote. ꝑ ſuuz generalẽ vicarium ad hoc legitime ꝯſtitutũ ꝯferre dicta beneficia in curia vacantia. aliter facta collatio de ipis eſt nulla. Probatur h in fi. tex. Et eſt rõ quia cũ iſta beneficia ſpectabãt ad collationẽ pape. ⁊ ordinarij ſua p̄tãte erãt ꝓuati. et h eis reſtituitur p̄tãs ꝯferendi ea in hoc caſu cũ certa fõr. ſi illa nõ obſeruet act⁹ ẽ nullus. vt. ṡ. de elect. c. ꝓuida. et cle. p̄ma. de iure patro. in. g. Item quia papa in traditione rei ſue p̄t pactuz apponere. vt hic i. gl. verbi ꝑ ſe ip̄os. In caſu abſentie non poſſz ꝯferre h bñficia. ꝑ ſpẽalẽ vicariũ. ſz ꝑ generalem vt hic. habebit tñ ille ſpẽale mãdatũ. vt hic in. g. fi. qd veruz ſm Archidi. etiã ad hoc ꝙ ꝯferre poſſit beneficia in curia vacantia poſt mẽſẽ ꝛc. qd dicit Jo. an. tutũ añ factũ. licz poſt factum diceret valere ſi ſpẽale mandatũ habuiſſz ad conferendum bñficia ſine dicta exp̄ſſione.

Nouis pleniſſime in bñficijs ſit intp̄retatio facienda. reſtringende tñ ſũt vt ambicioſe littere ad beneficia. Ideo ſi papa mandat alicui ꝓuideri vſq̃ ad certam ſũmam ei ꝓuidendũ erit non in penſione ſz bñficijs. niſi de pẽſiõe expreſſa mentio habeatur in litteris.et licz noīe eccīarū ciuitatis ɔpzehendatur etiā eccīa cathedralis. Si tñ papa mandat alicui ꝓuideri de bñficio in aliq̄ eccīarū ciuitatis aut dioceſ.nō includitur ſub generalitate hac cathedralis ꝓpter honorez ipſi⁹.Secus ſi mandaret alicui in aliq̄ eccīarū prouintie.quia tūc et metropolitana et cathedralis alie includerentur eccīe quia vberiozem grām q̄ in caſu precedēti videt̄ papa velle facē Hoc.d.

Prima con Latiſſie.ſūt interptanda pncipū bñficia.niſi ſint grē ɔceſſe ad beneficia.Probatur hic in pn.tex.Et ad pmā partez allegat.g.ij.cōcoz.quā intellige verā ɔtra ipm principem.et vbi alteri non fit pīudiciū.alias fieret ſtricta interptatio fm Pau.p.c.ex tuarum.de vſu pal.Rō ſcđe partis eſt.quia lrē ad bñficia dicūtur ambitioſe.eo q̄ impetrātes eas ambiunt dignitates.nōt.in c.vltra de trāſla.epō.Itē p eas pīudicatur ordinarijs collatorib⁹.ſicut in reſcriptis ad lites.c.Radulphus.de reſcrip.

Secūda con Impetranti vſq3 ad certam ſūmā non debetur penſio.ſed ei vſq3 illam ſūmā ꝓuidetur ī benficio.Probatur hic.in verſic.et ideo.Et hec forma lrārū frequētat̄ in apulea.vbi ſūt bñficia valde miſera fm Jo.an.Et rō ɔcłonis pz h̄ ī g.verbi penſione.Poteſt aūt in caſu dicto ꝓuideri non ſolū de vno bñficio.ſ3 de duob⁹ aut plurib⁹ vſq3 ad ſūmam illā.quia tex.hic loquitur đ vno impetrante in ſingulari.z plurali numero de beneficijs.qđ veruz intelligunt doct.de ſimplicib⁹.non de curatis.per qđ corrigitur dictū Hoſtieñ.in.c.cuz dilectus.ē.de iure pa vbi dicit tali.niſi vnū poſſz conferri cum reſcripta fm ius ſunt intelligenda.que volunt vni niſi vnicuz beneficium conferri.de quo hic latius p Do.p⁹ Jo.an.Et cū ſcribit̄ fm dcaz fōrm đ beneficio minori pt ꝓuideri non de maiori.Secus ſi mandaret ꝓuidere de beneficio tanti valoris aut tante ſūme.quia tunc de maiori poteſt prouideri.fm.g.hic in verbo vſq3 ad certam.quā reprobat Pau.quia ſic exceditur forma mandati ī plus.ſicut in minus.c.cui đ non.ī.e.Idem Joh.de fautu.Et Jmo.idez tenet in cle.vnica.de conceſ.prebeñ.et tenet Jo.an.ī.e.c.cui de nō.et Dominic⁹ h̄.z ſic hec.gl.videtur poſita de vicio ſcriptoris

Ultima con In litteris impetratis ad beneficia appellatiōe eccleſiarum.ciuitatis.et dioceſ.nō venit cathedralis eccīa.Appellatione tamen eccleſiaruz prouintie omnes eccleſie compzehenduntur etiaz cathedralis et metropolitana.Probatur hic in.ē.q̄q̄.vſq3 in finem.Et ratio vtriuſq3 partis patz in tex.In larga tamen ſignificatione.appellatiōe eccleſie ciuitatis continetur cathedralis.c.cum tibi.de verb.ſignif.ē.Sic etiam licet in litteris papalibus ad lites aut beneficia appellatione dioceſis non comprehenditur ciuitas.de eta.et quali.accepimus in fine.g.penultim.et.c.Radulphus.ſupra.đ reſcp.et h̄.Tamen ſecus quando verbum dioceſis exprimitur a lege aut ſtatuto.fm Joh.de fautu.h̄.et ſic ꝓcedit gl.ij.in.c.vnico.ī.de re.permu.e.li.Quid autem ſi ſcribitur q̄ pro uideatur impetrãti ꝺ beneficio ſpectante ad collationem epĩ talis .an includitur beneficiuꝫ ecc̃ie cathedralis ſpectans ad eius collationẽ. Jo. an. dicit ꝙ ſic. quia hic ſumus extra caſum textus noſtri .facit textus hic duꝫ dicit. hoc caſu ꝛc .Et ideo ſi ſcribatur vt prouideatur alicui in aliq̃ ecc̃iarum patriarchatus includitur ecc̃ia patriarchalis. quia plus ẽ nominare patriarchatum q̃ prouinciam. c. cleros. xxi. diſ. ſed appellatione prouincie includitur. igitur ꝛc. Naꝫ patriarche habent archiepiſcopos quibus poſſunt tradere palliũ. c. antiqua. ſupra. de priui. Idem putat ſi ſcribatur ꝙ ꝓuideatur alicui in aliqua ecc̃iarum regni. principatꝰ. marchionatus. ducatus comitatus ꝛc. ſi ibi ſit cathedralis ecc̃ia. putat Joh. an. illam comprehendi. cuꝫ verba id ſonant nec putat caſũ illũ exceptũ. ⁊ ſeq̃tur Domi. Et ꝓcedit iſta ꝯcluſio ⁊ textꝰ in lr̃is gratie. aliud ĩ lr̃is iuſticie. in quibus appellatione eccleſiaꝝ ciuitatis comprehenditur cathedralis. ſm gloſam hic in verbo includi. Sunt autẽ littere iuſticie que impetrantur ꝯtra ordinanteꝫ vt prouideat ordinato de beneficio. qui etiam prius erat ad hoc obligatus .vt in c. cum ſm. de prebẽ. ſupra. Nam cũ lr̃e iuſticie non minuant obligationem ⁊ ecc̃ia cathedralis ante eis fuiſſet obligata. per eas non debꝫ minui obligatio ſm Paul .De ſtilo curie qui habꝫ ꝙ in cathedralibus eccleſijs non ſolet exprimi nomen ſancti aut patroni ſicut in inferioribus etſi ꝯtrarium fiat. lr̃e ſũt inualide. vide hic in .g. verbi extẽdit̃. in fi.

Jam de beneficio ecc̃iaſtico ſecularibus clericis aſſignari conſueto alicui mandatur prouideri. de illo debꝫ intelligi ꝙ tãto tempore ab vno aut pluribus ſecularibus clericis in eo inſtitutis fuit continue ⁊ pacifice poſſeſſuꝫ. vt legitima p̃ſcriptio ſit cõpleta. licꝫ añ vel poſt per religioſos fuerit gubernatum. Cum autem ſcribitur ꝙ alicui ſeculari clerico prouideatur de aliquo prioratu. non poteſt ei prouideri de prioratu. qui ꝑ religioſos modo predicto ſolitus eſt gubernari. niſi aliud in litteris ſit expreſſum. Hoc dicit.

Prima con. Impetrãti beneficium ſeculare. prouidetur de bñficio per ſeculares clericos vſqꝫ ad preſcriptionem legitimam gubernato. Probat̃ h̄ in prima ꝑte textꝰ ſm Domi. Idẽ ſi clericus ſecularis ſimpliciter impetrat bñficium. quod ꝓbat hic ſecũda pars textus. quia ex quo ſecularis ĩpetrauit ſeculare debetur. Et patet h̄ ꝙ cõſuetudine ⁊ p̃ſcriptiõe poteſt induci ſtatus in beneficio quolibꝫ et qualicunqꝫ. vt debeat gubernari per certuꝫ genus clericorum religioſorum aut ſeculariũ facit. c. cum dilectus. de conſue. et. c. abbate. ſupra. de verbo. ſign. Nõ ãt vt de illa conſanguinitate debeant aſſumi. vt ibi probatur. Eo tamen ĩpo ꝙ beneficium eſt per ſeculares quadraginta annis ⁊ pacifice gubernatum. aut econtra ꝑ religioſos nõ eſt impreſſus talis ſtatus ipi beneficio ſm Lapuꝫ. ſed requiritur ꝙ hoc ſit actum vt ſic regatur et ſic rectum ſit per quadraginta annos bona fide. Dicit tamen ꝙ a principio exp̃mi non poteſt ꝙ regatur tñ per ſeculares aut tm̄ per religioſos niſi ꝑ epiſcopum. vel niſi abbas ī eo habeat iuriſdictionem quaſi epiſcopalez et preſcriptam. quia tunc idez in eo qd̄ in epiſcopo. alle. c. accedentibus et. c. ſicut vnire. de exceſ. prelato. cuz ſimilibus. Dicit etiam ꝙ ſi religioſ⁹ preficiatur beneficio ſeculari. quod fieri poteſt de iure ꝯmuni. nōtur in c. ꝙ dei. de ſta. mona. ſupra. Tamen ipm̄ regere debz ſm̄ officium ſeculare. et non regulare. vt nōt. gl. in cle. finali. de cele. miſ. et cle. quia regulares. de ſupp. neg. prela. Nec hoc caſu imprimitur talis ſtat⁹ beneficio. ꝙ ē ſeculariter rectum. licz per religioſū etiam per quadraginta annos et ſic clerico ſeculari poteſt cōferri. quod etiam tenet Jo. de lig. ħ ſm̄ Domi.

Secunda con. Clerico ſeculari ſimpliciter prioratum impetranti. non prouidetur de conſueto per regulares gubernari. Probatur ħ in ſecunda parte textus. Et fallit ī caſu cum expreſſe contrarium habetur in litteris vt ħ. facit. c. ſupra ꝑ primum. j. rn̄ſo. in fine. Unde appar et ꝙ de ſpeciali gratia pape prioꝛat⁹ regularis poteſt ſeculari cōferri. facit c. ij. in principio. ſupra. eodez titulo et libro. Quid autem ſi iſte clericus ſecularis impetrans non eſſz factus regularis. nunquid de tali prioratu poteſt prouideri. Dic ꝙ non. vt hic in glō. penult.

Uper eo ꝙ quis poſſit in eadem eccleſia habere perſonatum et prebendaz. cui annexa eſt eccleſia parochialis. in qua habet de cōſuetudine iuriſdictionem et ſic aīarū curam non oportet habere de neceſſitate diſpenſationem. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Quāuis ſine diſpenſatione papali non poteſt quis habere plura bn̄ficia curata. poteſt tamen quis de conſuetudine habē dignitatem curatam. et aliud beneficium cui annexa eſt parochia curata. Prima pars probatur in. c. de multa. ſupra. eo. ti. et in. c. gratia. ſupra. e. li. de reſcrip. et ibi dixi. Scd̄a pars probatur hic in textu. Nam iſte nō dicitur habere plura beneficia curata. quia ponderatur principale ſcilz prebenda que non eſt curata. Et duas rationes huius tex. et ꝯcluſionis ponit ħ glō. verbi. obuiet. et ꝑ hunc tex. dicit Jo. and. ꝙ impetrans aliud bn̄ficium de hac ecc̄ia parochiali annexa. non tenetur facere mentionem. ſed ſufficit de principali ſcz de prebenda facere mentionem. facit regula acceſſorium. j. de reg. iur. Patet etiam ħ ꝙ de ꝯſuetudine p̄t quis habere duo beneficia in vna ecc̄ia Idē de diſpenſatione epi. vt ħ in glō. fi. Sed triplex q̄s eſſe non pōt in vna ecc̄ia ſine diſpenſatione pape. s̄. e. li. de conſue. c. j. Qualiter aūt iſte debeat deſeruire ecc̄ie parochiali annexe Dic ꝙ per vicariū. vt in. c. extirpande. §. qui vero. s̄. e. Et apud quez ſit cura diſputat hic glō. ij. Et dic ſm̄ Domi. ꝙ ſi querim⁹ de cura fori cōtentioſi. tūc clarum eſt ꝙ illā habet canonic⁹. vt ħ patz. aut de cura fori pn̄ialis. et tūc in ea ꝯcurrit habitus et actus. q̄ ad habitū cure eſt penes canonicū. quo ad exercitium penes vicarium perpetuuz. ſm̄ Jo. de lig. de quo etiā vide Panoꝛ. in repetitione dicti. §. qui vero

De prebendis et dignitatib⁹

c

Am cui a sede apostolica in aliq̄ ecc̄ia cōfertur canonicatus.licz nōdum in illa sit ecc̄ia receptus in prebēde assecutione (omnib⁹ alijs postmoduz similem gratiam in eadem ecc̄ia habentibus) decernit papa p̄ferenduz licz isti posteriores primo suas litteras presentent.et p̄mo in eadem ecclesia recepti fuerint. Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis ꝯclusio. Ex sola collatiōe canonicat⁹ facta per papam ius adq̄ritur exquo in assecutione prebende ille cui collat⁹ est omnibus postmodū impetrātibus antefertur. Probatur hic in tex. Ex quo patz ꝙ papa quandoqꝫ ꝯfert solum canonicatuz et non prebendam.sed de proxima vacatura nulli alij debita sibi ꝓuideri mandat.facit.c.q̄uis.ī.eo.c.duobus.supra.eo.li.de rescriptis.et frequentatur hec forma multum in curia.s̄m Guil.in cle.si .eo.ti .Ex sola aūt tali collatione ius adquiritur ⁊ spirituale beneficiuz .exquo sibi vēdicat locum in capitulo ⁊ stalluz in choro.nec diu debz manere sine prebenda.sicut nec anima sine corpore diu viuit.nōtur in.c.dilectus p̄mo. supra.eo. Itez ex illo iure omnibus posterioribus antefertur.scz similez gratiam habentibus.vt h̄ in.gl.verbi similis.et ab eodez impetrantib⁹ secus si a diuersis.vt probatur in.c.bi qui.ī.eo Patz igitur hic ꝙ in assecutione prebende attēditur impetrātium prioritas date.quod veruz q̄ndo collatus est a papa canonicatus vt hic .secus si mandatur conferri. tunc p̄mo recept⁹ p̄fertur alteri.qđ sentit h̄.g.ij.de q̄ in iurib⁹ ī ea alle.

I pro clericis pauperibus aut alijs papa scribat.vt eis prouideatur de beneficijs etiam curam animarum habentibus.valent littere.licet nōdum sint in sacris ordinibus constituti.nec de defectu ordinum fiat mentio in eisdem litteris.debent tamē tales postq̄ adepti sunt huiusmodi beneficia se facē promoueri ad ordines.quos ad b̄n̄ficia requirunt infra tēpora a iure statuta. Hoc.d.

Prima con. In minoribus ordinibus ꝯstitutus p̄t per viā gratie ꝓmoueri ad curatum b̄n̄ficiū sine dispensatione. Probatur hec cōclusio hic in textu. Nec eñ hmōi littere dicuntur surrepticie.et eo ꝙ de d̄fectu ordinū nulla in eis fit mētio licz aliud sit in taciturnitate defect⁹ scientie.etatis.aut morū.vt h̄ in.g.ij. An iste ꝑ viā electiōis possit assumi Glō.h̄ in verbo ꝓuidē.tenz ꝙ non. Sz de hoc dic et de alijs vijs.vt dixi in.c.licz canon.supra.e.li.de elect. in q̄nta ꝯclusione

Secunda con. ⁊ finalis In sacris non existens ꝓmot⁹ ad curatum b̄n̄ficiū.debz infra terminum iuris assumē ordinē illū quez req̄rit ip̄m b̄n̄ficiū. Probatur h̄ in tex. Ex quo pz ꝙ iura req̄rentia sacros ordines.eos non requirūt tp̄e ꝯmissionis.et sic coetanee. Sz sufficit infra terminū iuris eos assumē.qui terminus habet̄ in.c.licz canon.s̄.e.li .de elect.⁊.c.cū in cūctis.ꝟ.inferiora.e.ti. in antiq̄s. Hoc verū nisi aliud esset dispositū exp̄sse a iure.vt in ꝯmēda parochialis ecc̄ie q̄ nō p̄t fieri nisi conſtituto in ſacerdotio.c.nemo deinceps.s̄.e.li.de elect. Idem ſi aliud diſpoſitū ſit p̱ ſtatutū aut diſpoſitionē eccīaſticarū p̱ſonarū.quia tunc h̄ etiā tex.locuꝫ non habēt et in minoribꝰ ꝯſtitutus illa beneficia non ꝯſequeretur.niſi in reſcriptis ponētur clauſula tollēs ſtatuta. per nō.in.c. cum aliquibꝰ.s̄.e.li.de elect.ꝛ.c.ſi capitulū.j.de ꝯceſſ.p̄ben.Sꝫ ſi p̱ laicū talis qualitas eſſet ipſa in bñficio a p̄ncipio tp̄e fundationis.tunc nec talis clauſula ſe extēdēt ad illud beneficium.ꝙ papa non ſic intēdit laicis p̄iudicare vt clericis.ar.nō.in.c. ij.s̄.e.ti.ꝛ.li. Intelligitur igit̄ h̄ text. de requirentibꝰ certū ordinē aptitudine et non actu.ſm rotā.deci.iij.in nouis.q̄ incipit. Itē ſi ſtatutum eſt. Quis aūt clericꝰ dicitur paup̱.dicit̄ ille cui de nullo bñficio ē ꝓuiſuꝫ.vt j.eo.ſi paup̱ clericꝰ.ꝛ.c.poſtulaſti.ꝛ c.ſi ꝓponente.s̄.de reſcp̄.et an p̱ lr̄as generales ꝯceſſas in forma paupeꝝ puta ꝙ impetranti ꝓuideatur d̄ aliq̄ bñficio eccīaſtico vacante in aliq̄ eccīarū ꝛc.poſſit ꝓuideri ei ꝓ q̄ ſcribitur de beneficio p̱ eū ad quē nō p̱tinet collatio niſi illius bñficij vacātis tm̄.Archid.h̄ dicit Bonifacium declaraſſe ſeptimo die pontificatus ſui.ꝙ non.facit verbuꝫ aliq̄ bñficio ꝛc.qđ denōt pluralitatē beneficiorū de quo vi.nō.in cle.j.e.ti.Et ſolꝫ cōiter dici ꝙ bñficiū monoculuꝫ nō cadit ſub gratia.qđ tenent etiā dñi de rota.deci.ccxv.que incipit.Iteꝫ voluerunt ꝛc.

Jeū ſuper cuius prouiſione legatꝰ in certa eccīa ꝯceſſit lr̄as.quibꝰ nō eſt obtp̱atū mandat papa auctoritate ſua recipi in illa eccīa in canonicū.et ſibi ꝓuideri de p̄benda ſm ipiꝰ legati ꝯtinētiā lr̄arū.talis hmōi mādati auctoritate receptus.auctoritate pape.et nō auctoritate legati.intelligitur receptus.Ideo eſt omnibꝰ poſt eum eadeꝫ auctoritate receptis p̄ferendus. Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Si papa implet mādatū alteriꝰ ſup̱ ꝓuiſione faciēda.ꝓuiſio auctoritate pape intelligitur eſſe facta. Probatur h̄ in tex. Et ſic patꝫ ꝙ omnia facimꝰ q̄bus auctoritatē impartimur.vt h̄ ꝓbatur.ꝛ ī.c. ſi ꝯplice.j.e.ti.ꝛ.li.ꝟ.ſꝫ neqꝫ.C.de ve. iu.enu.Nō ob.c.lr̄is.s̄.de reſcp̄.vbi videt̄ ponderari q̄s incepit.nō q̄s p̱fecit.Quia dic ſm Domi.ꝙ illud ꝓcedit qñ dubiū eſt q̄ intentiōe p̱ficiens exeq̄tur actū alteriꝰ.vt ſic in dubio videatur potiꝰ exequi factuꝫ alteriꝰ q̄ ꝓpriū. Hic aūt tex.ꝓcedit qñ ꝯſtat ꝙ mandans executioni factuꝫ alteriꝰ.voluit illud cenſeri ꝓpriuꝫ.vt pꝫ ibi auctoritate nr̄a.Et intelligit̄ h̄ tex.in legato q̄ p̄t ꝯferre bñficia.d̄ q̄ in.c.j.s̄.e.li.de offi.lega.ꝛ in lr̄is reſeruatorijs.quia vacaturā non ꝯfert c.p̄nti.ꝛ.c.deliberatione.eo.li.d̄ offi lega.Itē qñ fuerunt facte ſup̱ ꝓuiſione facienda.q̄ ſi iā fc̄a eſſꝫ ꝓuiſio p̱ legatū tex.iſte non ꝓcederet.cū mandatū pape tūc poſtea emanans eſſꝫ executoriū.nō collatoriuꝫ.ſm Pau. et facit alle.c.lr̄is.ſupra.de reſcrip.

andato apoſtolico alicui directo ſub ea forma vt ei ꝓ q̄ ſcribitur ꝓuideat d̄ bñficio ſpectante ad ſuaꝫ vel alteriꝰ collationē ꝓxime vacaturo. debꝫ ille cui ſcribit̄ implere mandatum pa pe in bn̄ficio ꝑmo vacāte. ſiue ad ſuam ſiue ad alteriꝰ collationez ꝑtineat. Si vero plura bn̄ficia ſimul vacant ad collationē eiꝰ cui ſcribitur ⁊ alteriꝰ ſpectantia obſeruari debꝫ ordo ſcripture. vt ꝓuideatur ei ꝓ quo ſcribitur de bn̄ficio ſpectāte ad illiꝰ collationez. qui ꝑus erat noīatꝰ in reſcripto. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio ꝑma. Si papa in litteris ad bn̄ficia ſup alicuius ꝓuiſione ꝯꝓhendit plures collatores altnatiue. impleri debꝫ mandatū in beneficio ꝑmo vacante. Probatur hic in ꝑma parte tex. Et rōnem huiꝰ ⁊ limitationē. vid. in. gl. iij. Et intellige ꝙ h mandatū erat directū ꝑ certa ꝑſona. qd̓ pꝫ in tex. dum dicit. ei ꝓ q. Un̄ ſciendum ꝙ q̄druplex eſt forma ſcribendi. Qn̄qꝫ ſcribitur ꝓ certa ꝑſona et certo bn̄ficio. Qn̄qꝫ ꝓ certa ꝑſona et bn̄ficio incerto. vt h in tex. nr̄o. Et he forme habentur in. c. ex parte. j. de offi. deleg. Qn̄qꝫ ſcribitur ꝓ certo beneficio et incerta ꝑſona. vt in. c. is cui. ij. rn̄ſo. e. li. ð offi. dele. Qn̄qꝫ ꝓ incerto beneficio ⁊ incerta ꝑſona. et ſic reſpicit gratia eum cui ſcribitur. vt in. c. dudū. in ꝑn. j. e. et. c. q̄uis. j. ⁊. ij. rn̄ſo. j. eo. Quid aūt ſi ſcribitur alternatiue pluribꝰ collatoribus ſm formā huiꝰ tex. et vacat bn̄ficiū ſpectans ad collationez vtriuſqꝫ. an de illo pt̄ impetrāti ꝓuideri? Hoc. tenēt ꝙ non. quia ex forma pꝫ ꝙ papa ſolū alterū in ſolidum voluit grauare. etſi ꝯtrariū diceretur. nō eſſꝫ drā inter formam ꝯiūctam ⁊ diuiſā. ꝯtra. c. fi. j. e. ti. Quid āt ſi ſcribit̄ alicui vt ꝓuideat de bn̄ficio ſpectante ad ſuam collationē. alioqn de ſpectante ad collationē cuiuſcūqꝫ alterius. vid. h ꝑ Archi. Jo. an. ⁊ Dom̄.

Secunda con. ⁊ finalis. Mandato alternatiuo ſm formam huiꝰ tex. facto inſimul pluribꝰ bn̄ficiis vacantibꝰ. ſeruādus eſt ſcripture ordo. Probatur h in ſcd̓a parte tex. Et ſic nō. ꝙ licꝫ regulariter q̄libꝫ alternatiua ſit ꝑſtationis. vt ī regula in alternatiuis. j. de reg. iur. et nōt. g. in. c. cum plures. ſ. eo. li. de offi. dele. Tn̄ etiaꝫ qn̄ alternatiua eſt ordinis. vt in caſibus hic in. g. verbi ordinez allegatis. Un̄ dicit Domi. ꝙ in altnatiuis ꝑſtationis ſeruandus ē ſcripture ordo qn̄ qualitas ſcd̓a adijcit̄ in defectū ꝑme. vt hic patꝫ. Naz papa hic addit de alio collatore in ſbſidium. de quo vid. Jo. an. in. c. cū dilecta. ſ. de reſcrip.

J clericus cui papa mandat prouideri de prebenda prima vacatura incerta. et eū poſtea recipi in canonicum et fratrē in eadez ecc̄ia negligent̄ omittit petere ꝓbendam ſibi debitaz qn̄ vacat de alia illius mandati vigore ſibi non pt̄ ꝓuideri. Si tamen talis fuiſſet ab initio ꝑ papam effectꝰ canonicus in ecc̄ia non ob. dicta negligentia ratione canonicatꝰ per eum ad quē ſpectat in ecc̄ia ꝓbēdarū collatio eidem prouidendum erit de ꝓbenda nulli alij auctoritate apoſtolica expectanti debita. etſi alteri cōferatur in eius preiudiciū collatio eſt inualida. Hoc. d.

Prima con. Si clericus cui papa mandat ꝓuideri de prebenda vacatura negligens eſt petere vacātem. ſibi debita extincta eſt gratia.

Pꝛobatur hic in pͥma parte tex. Et qñ dicitur iſte negligens. vi. h in. gl. verbi negligens. quia illud relinquēdū eſt arbitrio iudicis. vt in. e. g. q̄ꝛdiu tñ vacat ꝑ̄benda ſibi debita impetrans nō dicitur negligēs. ſ; poſt q̄ eſt deuentū ad collationē alteriꝰ Vñ ſi iſte impetrans reclamat añq̄ ſit ꝓuiſū alteri nō dicitur negligēs. etſi eo agente alteri ꝯferatur. nō valet collatio ad hoc. c. auditis. š. de elect. ꝛ. c. q̄dam. ·ꝗ·e. et ſentit h. g. verbi aliā. Patꝫ etiam ex tex. ꝙ ꝑ collationē ꝑ̄bende vacantis. non cenſetur facta collatio canonicatꝰ Nā hic tex. vult ꝙ poſt collationē ꝑ̄bēde executoꝛ faciet recipi eum in canonicum Nec poſſꝫ iſte executoꝛ añq̄ vacat ꝑ̄benda mandari iſtū recipi in canonicū. quia foꝛma mandati eſt ſeruāda. c. cui de non. ·ꝗ·e. c. cum dilecta. š. de reſcrip.

Secunda con. Si āt papa ꝯtulit alicui canonicatuꝫ in eccīa lꝫ negligens fuerit petere pꝛebendaꝫ ſibi debitaꝫ. oꝛdinarius tñ ꝓuidebit ei de ꝑ̄benda nulli alteri aplico impetranti debita. Pꝛobatur h in ſcd'a parte tex. Ex quo pꝫ ꝙ canonia ꝑ̄t eſſe ſine ꝑ̄beñ. qd' veruꝫ. re. ſ; nō ſine ſpe. quia habetur ſub expectatione ꝑ̄bende. c. relatū. š. e. ti. et. c. ſi poſtq̄ ·ꝗ·e. An aūt oꝛdinariꝰ ꝯferens ꝑ̄bendam in hoc caſu in defectū executoris ꝯferat vt oꝛdinarius aut delegatus. qd' vtile eſt ſcire ꝓpter appellationes inteꝑ̄ponēdas ab eo vi. Guil. in extrauagāti ſedes. in. glō. magna. in fi. et h ꝑ Domi. Et videtur Domiñ. velle ꝙ cenſeatur oꝛdinariꝰ. quia q̄ties datur iuriſdictio a lege. niſi aliud expͥmatur a lege dicitur oꝛdinaria. nōtur in. c. cū ab eccīaꝝ. š. de officio; oꝛ. iſta datur a lege. Itē vbi oꝛdinariꝰ ſupplet defectū delegati. hoc facit vt oꝛdinariꝰ. c. ſignificauit. š. d' offi. oꝛdi. ita eſt hic. igitur ꝛc.

b **I qui apoſto**lica auctoꝛitate ſūt recepti i aliq̄ eccīa i canonicos. debent in aſſecutione pꝛebendarum omnibꝰ aliis legatoꝛū aut alia quacūq; auctoritate receptis anteferri. ille aūt qui recipitur ad mandatū legati aut alterius auctoꝛitate apoſtolica ſpēaliter ſibi ꝯceſſa. intelligitur auctoꝛitate apoſtolica receptus. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Receptus auctoꝛitate pape etiā ad mandatū legati aut alteriꝰ in aſſecutione ꝑ̄bende ꝑ̄ferendus eſt omnibꝰ aliĳs. Pꝛobatur h i tex. Et ſic fallit hec regula q̄ pͦoꝛ eſt tpe. ·ꝗ· d' re. iur. Rō fallentie pꝫ h in. g. ĳ. quia hic non eſt par cauſa vtriuſq;. cum vnus ſit receptus auctoꝛitate maioꝛis. q̄ alius. ideo ꝑ̄fertur. qd' verū ē in iure ad reꝫ. ſecꝰ ſi ageret de iure in re. Ita ꝓcedit. c. ſi a ſede. ·ꝗ· eo. ſm Domi. et facit pꝛo militibus et doctoꝛibus creatis a maioꝛi. ꝙ debeant pꝛeferri aliĳs etiam antea in eadem dignitate conſtitutis. d' quo per Io. an. in. c. tua. de maio. et obe. Item an recepti in canonicum ſub expectatione pꝛebende. percipere debet quotidianas diſtributiōes. Io. and'. reſpicit ad nō. in. c. cum acceſſiſſent. de conſtit. et ibi videtur tenere ꝙ ſic. Idem hic Archidia. Tamē cōtrarium tenet in iſtis partibus conſuetudo que eſt ſeruanda ſm Guil. de mon. laudu. in clemē. ſi. de ꝑ̄beñ. Quid autem ſi mandatarius ſpeciale mandatuꝫ habens ad hoc a ſede apoſtolica mandat quem recipi in canonicum.nec exprimit qua auctoritate Joh.de ligna.dicit ꝙ videtur auctoritate legationis illud mādaſſe.per.c.mandato.ſupra de reſcript.quod verum ſi illud potuit iure legationis.vt quia fuit cardinalis.ſi autem faceret tale quid.qḋ non poteſt iure legationis.ſed tamē id poſſet iure delegationis.tunc auctoritate apoſtolica cēſetur illud feciſſe.facit.c.niſi eſſent.ſupra eo.t. ſm Dom̄

I poſtquam

papa alicui contulit canonicatū et ei mandauit prouideri de p̄benda proximo in eadeꝫ eccleſia vacatura.ordinarius collator prebendam vacantem alteri contulerit forte ignorans gratiā apoſtolicam nō valet talis collatio.Cum ille cui papa contulit canonicatum ius habeat ad prebendam proximo vacaturā.que etiā ꝓ ip̄o eſt affecta.ideo eā petere poteſt.licet alteri ſit collata.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Per collationem canonicatꝰ factaꝫ a papa prebenda ꝓximo vacans nulli alteri debita ꝑ impetrante eſt affecta. Probatur h̄ concluſio hic in tex.et in.c.eum cui.ſupra eodem.Vn̄ per talem collationem manus ordinarij etiam ignorantis eam ſunt ligate .ſicut per decretum pape et eundem habet effectum talis collatio. quē decretū pape.vt.s̄.e.li.de reſcp.tibi q̄.⁊ ibi dixi collatio igit̄ ordinarij de hmōi p̄bēda altēi fc̄a n̄ valꝫ.etiā ſi ignorat talē p̄bendā collatā.fortiꝰ ſi ſciuit vt hic Nō ob.c.ſi clericꝰ.ꝭ.vex.s̄.eo.Quia dic hūc tex.itelligēdū ſm illū.vt.ſ.ꝓcedat niſi ſic factꝰ canonicꝰ fuerit negligēs.ꝙ ſi eſſꝫ negligens ſibi iputaret negligētia vt ibi pꝫ.Quid aūt ſi papa ꝯfert hmōi p̄bēdā alteri pꝰ collationē canonicatꝰ nō fc̄a mētiōe de collatiōe canonicatꝰ arch.dic̄ ꝙ nō tꝫ collatio tāꝗ̄ ſurreptitie ipetrā.ꝙ n̄ p̄ſumit̄ papa p̄bēdā ꝓ alio affectā.⁊ ſic ius alteri q̄ſitū velle tollē.c.ex.ꝑte .j.d offi.del.Et aduerte ꝙ qn̄ mādat̄ ꝓuidē alicui de ꝓria vacatura.tunc ēē ſi tp̄e date aliq̄ vacat illa dbet̄.vt h̄ voluit.g.iij.Ad idē ē.g.i cle.vnica de ꝯceſ.p̄bē.ſup verb.bn̄ficia.Idē ſi mādat̄ ꝓuideri de p̄bēda.ſi q̄ vacat ⁊ nll'a vacat.ſꝫ poſtmodū icipit vna vacare.ꝙ⁊ illa venit ſb gr̄a.vt tꝫ.g.j.in.c.dilectꝰ.ij.s̄.e.qḋ nō

Aduꝫ papa

cuidā ep̄o legato in ꝑtibꝰ gallicanis dedit ꝑtātē ꝙ poſſit auctē ap.recipē reſignationē bn̄ficioꝝ eccl'iaſticorū ab illꝭ q̄ ifra legationē ſuā ꝯſtituti vellēt libē bn̄ficia ſua reſignare.⁊ beneficia ip̄a poſſit idoneis ꝯferre ꝑſonis.pꝰea papa cuidā N.d bonefam canōicatū leronien̄. ecc̄e q̄ ē ſituā in dc̄is ꝑtibꝰ ⁊ p̄bēdā ſi q̄ tūc vacaret nll'i alij debitā ꝯtulit.⁊ ſi nll'a tal' vacaret ꝓrio vacaturā eidē. N.ꝯferendā reſuauit.nec tn̄ fecit papa aliq̄ mētionē de dc̄a ꝯceſſiōe.Sꝫ appoſuit decretū⁊ dedit executores.pꝰ hoc q̄dē canōicꝰ leron̄.ecc̄e canōicatū et p̄bēdā illiꝰ ecc̄e reſignauit i manibꝰ dc̄i legati.q̄ legatꝰ eos cuidam p̄ſbro Guilhelmo ꝯtulit dc̄e ꝑtātis vigore decreti ꝓuiſiōis ac reſuatōis pape ignarꝰ.Executores āt dc̄i . N.ſibi p̄bēdā eādē ꝯtulerūt.q̄rit̄ cui debet̄ de iure.dn̄s papa dic̄ ꝙ ſpectat ad dc̄m. N.non āt ad p̄ſbrm guilhelmum .Quod probat quinꝫ rationibus et duobꝰ ſimilibꝰ Prima rō. quia. N.qui gratiam pape habuit prior erat tp̄e igit̄ potior .Scd'a ꝙ gr̄a. N.erat ſpc̄alis .modo ſpēs de rogat generi. licet de genere in ſpecie derogante nulla fiat mentio. Tertia rō. quia etſi pape fuiſſʒ expoſituʒ de poteſtate dicti legati. tñ has litteras ꝯceſſiſſʒ non facta mentione de poteſtate legati. Quarta rō. quia abſurdū eſſʒ tam late impediri litteras apoſtolicas. niſi ſpēalem mentioneʒ facerent de ptāte legati. Quinta. ꝙ decretuʒ qḋ erat in līis. N. maxime cū iā per papam eſſʒ canonicꝰ effectꝰ ligat ſtatim ignorantes. cū nō eſſet ſuꝑ icerto beneficio. nec pēderet ex alieno arbitrio qui ius haberet acceptandi. Ideo videtur ꝙ illud poteſtas legati q̄ ad hoc bñficiū reuocata. etiā ab ignorāte. quod fieri poteſt. cū non agatur de ꝑiudicio legati ſʒ de lucro dicti Guil. bñficiandi. ergo non valʒ qḋ poſtmodum fecit legatus. Ad qḋ inducit duo ſimilia. ·Primū. nam ſeruus calendariꝰ. id ē pecunie mutuande prepoſitus poſt mortē dñi mutuās nō facit pecuniā accipientis. licʒ ꝯtrahentes mortem dñi (per quā reuocatꝰ ſeruꝰ) ignorēt. Scdm ſil̄e. nam dñs qui ꝯceſſit ſeruo ſuo habē peculiū. ſtatim cuʒ ſuaʒ mutauerit volūtateʒ perimit nomē peculij. Cōcludit igitur inualidaʒ eſſe collationem legati. Hoc d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Quāuis pape legatus habeat ſpēalē ptātem ꝯferendi beneficia. valēt tñ līe pape infra fines legationis cōceſſe ad bñficia. licet in eis de ptāte legati nulla ſit mētio facta. ·Probatur hec ꝯcluſio h̄ i tex. Nā licʒ papa tribuat alteri poteſtatē ꝯferēdi bñficia aut aliū actū faciendi. tñ per hoc ipe non exuitur illa poteſtate. ſed penes eum remanet adhuc eadem et maior. vt hic in ſcḋa parte tex. Et tunc potior eſt cōditio ꝑoccupantis. que ſola ratio eſſet ſufficiens ad deciſionem huiꝰ textus. Prima eñ gratia generalis fuit nihil actu continens. Scḋa ſpecialis continēs aliquid actu. quia per eam effectus fuit ipſe. N. cannoicus ſpecies autez actu extracta de genē. amplius ſub ea non continetur. ſm Joh. an. vt in regula generi. ꝟ. de re. iuris.

Nota ex hoc tex. Ꝙ licitū ē arguere ab abſurdo de quo hic in glō. verbi abſurdum. Nā abſurduʒ eſt illud ad qḋ abſurdum ſequitur. de quo argumētū. ſ. de offi. Archi. c. cū ſatis. et in. c. ij. ꝟ. e. li. de homic.

Uia ſepe pa

pa cōfert alicui canonicatuʒ alicuius eccleſie. et mandat ei prouideri de prebenda cū vacauerit. ſecūdo ꝯfert alteri etiam canonicatū in eadem ecclīa et mandat ei prouidere de prebenda et dignitate. perſonatu ſeu officio cum facultas ſe obtulerit. et poſtea vacat in eccleſia prebenda cuʒ dignitate. perſonatu. aut officio. Ideo vult papa primum (cum tempore anterior ſit nec ei per ſecundum mandatum preiudicari debet) in prebenda vacante preferēdū. niſi eſſet annexa dignitati. perſonatui. aut officio vacanti. quo caſu deberet ſecundo impetranti Hoc dicit

Ex tex. elicitūr. talis concluſio. In litteris ad beneficia prefertur regulariter ille qui prior eſt in data. Probatur hec ꝯcluſio ħ in tex. et in. c. hi qui. ſupra eodē. Et ratio eſt. ꝙ per ſcdm reſcriptum papa non intendit preiudicare ṕmo. etiam quo ad ius queſitum ad rem niſi de hoc faciat mētionē. c. ꝗuis. ſ e. li. de reſcrip. Ex quo pꝫ. ꝙ etiamſi in caſu hui⁹ tex. ſcdo eſſꝫ collat⁹ canonicatus ꝑ papam et non ṕmo. tn̄ ṕmus eſſꝫ in prebenda vacante ꝓferendus ſm Archi. quia papa ponderat ħ anterioritateꝫ tp̄is. non potioritateꝫ gratie. qđ ſequitur etiā Jo. de ligna. Fallit aūt hec ꝯcluſio in caſu huius tex. in quo poſterior in data eſt potior in gratia. Et rōnē fallētie dat hic. g. fin. q̄ etiam addit q̄ttuor alios caſus fallentie. q̄s vi. i. g.

Item in illis

perſonis q̄ ad bn̄ficia curata ꝓmoueri debent maior idoneitas reqratur. ꝙ̄ in alijs. idō ſi papa mādat alicui ꝓuideri de aliqb⁹ ecc̄ijs. ꝑſonatib⁹. dignitatib⁹. ſeu alijs bn̄ficijs quibuſcūqꝫ. non p̄t ei prouideri de his q̄ habent curā animarum. niſi etiaꝫ de cura papa fecerit mentionē expreſſam illis etiaꝫ quibus papa mandat ꝓuideri de perſonatibus vel dignitatibus etiā curā animarū habentibus. ad quorūcunqꝫ prouiſionem. preſentationem. vel diſpoſitionem ſpectantibus. ꝓuideri non poteſt. de prelaturis. perſonatibus. et dignitatibus electiuis. Cum aūt magna ſit differentia inter collationem. preſentationeꝫ. et inſtitutionē. ſi mandet ꝓuideri papa alicui de beneficio. ad collationem alicuius ſpectante. non poteſt prouideri de eo qđ ad ipius preſentationem pertinet aut inſtitutionem. Si vero papa mādat alicui prouideri de beneficio ſpectante ad collationeꝫ vel preſentationem aliquorum non adiecto ꝯmuniter vel diuiſim. non poteſt ei prouideri de beneficio ſpectāte ad prouiſionem alterius eorum tm̄. aut preſentationem. ſicut ſi mandatum eſſet prouideri de beneficio ſpectante ad collationem alicuius. non poſſet fieri ꝓuiſio de eo qđ ſpectat ad collationeꝫ ipius ꝯmuniter cum tertio. Hoc dicit.

Prima con.

Littere ad beneficia conceſſe non includunt curata niſi de eis fiat mentio expreſſa. Probatur hic in prima parte textus Et ratio tangitur hic in textu. quia maior idoneitas in illis requiritur. facit. c. cum in cunctis. in principio. ſupra. de elect.. et. c. cum ſit ars artiuꝫ. de eta. et qualitate. Et procedit textus in mandato facto de prouidēdo. ſec⁹ in prouiſione facta de dignitate aut perſonatu iam vacantib⁹. quia valeret dato ꝙ non fiat mentio de cura ipius. Ita tenent domini de rota in nouis deciſionib. ccxij. Ratio quia hec gratia de vacante eſt vberior. ꝙ̄ mandatum de prouidendo. de quo vide gloſam. in clem̄ ij. eodem titulo. que videtur velle cōtra. ꝙ nedum de beneficio. ſed etiaꝫ de qualitate eius fieri debꝫ mentio Littere tamen ad beneficia ſimpliciter conceſſe includunt bene requirentia ordinem ſacerdotalem aut alium certum ordineꝫ. vt ħ in glō. iiij. ⁊ ſequūt doc. ꝙ tex. a ſua generalitate ſolū excipit bñficia curata.ergo alia includūtur.qđ limitat Lap⁹.niſi ita requirerent certum ordinē ꝙ nō deberēt ꝯferri niſi exñti in tali ordine. de q̄ dixi in.c.ſi ꝓ clericis.s̄.eo.ti.

Secūda cō. In lr̄is bñficialib⁹ electiuū non includit̄.ſi alij modi ꝓuidendi tm̄ exp̄mūtur. Probat̄ h̄ in.§. illis vero. Rō dubitandi fuit.ꝙ hec verba ꝓuiſio ⁊ diſpoſitio.includere videnť omnē modū ꝓuidēdi.ſm.g. iij.in.cle.ſi.de elect.ergo ⁊ electionē. Rō decidēdi eſt in tex.ꝙ ſum⁹ ī materia odioſa.c.q̄uis.s̄.e.ti.⁊.ſ̄.h̄ in.§. cū āt.ergo ſtricta fiet interp̄tatio.⁊ vno mō ꝓuiſionis exp̄ſſo.non venit ali⁹ diuerſ⁹. Differūt eñ hi modi ſtricte loquēdo. Nā p̄ñtatio ꝑtinet ad patronū.q̄ licʒ ſit ecc̄iaſtic⁹. tñ vigore iuris p̄ronat⁹ ꝯferre nō p̄t.ſʒ p̄ſentare tm̄.c.fin̄.s̄.de iure p̄ronat⁹. Verba collatio ⁊ ꝓuiſio.ſūt ſynonima.c. dudū p⁹ p̄n.s̄.e.et hñt ſe in vim electionis ⁊ ꝯfirmatiōis.ſm.g.in.c.j.s̄. e.li.de elect.et ſic collator ⁊ ꝓuiſor ſine facto alteri⁹ ꝯfert bñficiū. Diſpoſitio aūt eſt generale verbū ⁊ magis dubiū fecit h̄.⁊ ſonat idē qđ ordinatio.et ſumitur h̄.ꝓ inſtitutione.⁊ ſic differt ab electiōe.quia elect⁹ inſtituitur ꝑ alium ſcʒ ſupiorē ꝯfirmantē electionē.ſm.gl.in cle.p̄ma.§.ad h̄.e.ti. Quid autē ſi ſimplicitē mandatur prouideri de bñficio? Dic ꝙ omnes modi videtur includi.de q̄ ꝑ.g.ī cle. p̄ma.in verbo q̄uis.eo.ti.

Tertia con. Si in lr̄is impetratis ad bñficia.vn⁹ ꝓuidēdi mod⁹ ſit exp̄ſſus.ali⁹ intelligitur exclus⁹. Probat̄ ī.§.cū aūt.facit.c.ſuſceptū.s̄.e.li. de reſcp̄.et rō pʒ in tex. Nō ob.ſi dicit̄.collatio hʒ vim p̄ñtatiōis ⁊ inſtitutiōis.vt dixi in p̄ma ꝯcl'one.ergo ſi grauat̄ q̄s in collatione.qđ ē pl⁹. forti⁹ in inſtitutione aut p̄ñtatione qđ eſt min⁹.ꝑ regulā pl⁹ ſp.ſ̄.de reg. iur. Dicit Jo.an.illa regula nō ꝓcedit in hac materia in q̄ forma mādati oīo eſt obſeruāda.vt pʒ in.c.cui d̄ nō.ſ̄.e. Si tñ papa mādat ꝓuidēi alicui de bñficio ſpectāte ad inſtitutionē epi.bñ includit̄ ſpectās ad p̄ñtationē ecc̄iaſticarū ꝑſonarū ⁊ inſtitutioni epi. Nō ob.h̄ tert.ꝙ intelligit̄ qñ ad vnā ꝑſonaʒ illi act⁹ referūtur.ꝙ ſi ad diuerſas referūtur vn⁹ actus bñ includit aliū.facit qđ dicit̄ inſtituta.de ſeruitu.ruſti.p̄di.in p̄nc.ꝙ q̄ actū hʒ iter habʒ ⁊c.

Ultima con. Lr̄e ſimpliciter duob⁹ directe.alterū ſolū nō aſtringūt.nec directe vni duos afficiunt. Probat̄ h̄ ꝯcluſio in.§.ſi vero. Rō p̄me ꝑtis ē.ſm Jo.mō.ꝙ pluralis locutio ē implicite copulatiua.ſicut ē vniuerſal' locutio.l.ſi fu⁹.§.ſi pluriū ff.ſi quis cautionibus.ſecus in diſiūcta.c.inter ceteras.ſupra.de reſcrip. Rō ſc̄dē partis ē. quia illud qđ eſt ꝯmune non dicitur meū.de quo hic in gloſa finali. Et dic hoc verum in materia odioſa.vbi verba ſumūtur proprie.vt hic. In materia autē fauorabili ꝯmūe mihi et alteri poteſt dici meum.l.ſi quis ſeruos.ff.de le. iij.ſm Joh.de fantu. Quid autem ſi beneficium ſpectat ad preſentationem duorum ſucceſſiue alternatis vicibus.et in litteris fiat mentio de vno tm̄.an poteſt fieri prouiſio de illo.et Johan.and.dicit ꝙ ſic. quia ipſe habʒ preſētare illa vice.ergo includitur. Non obſtat.c.ſi.ſ̄.eo.quia iſte pñtat vice ꝯpꝛia ibi vice capl'i. ⁊ ſic ſolꝰ iſte grauatᷣ hoc caſu ſꝫ Jo. an.

J tibi abſenti ꝯferatur bñficiuꝫ ꝑ tuū epm̄ non adq̄ritur tibi ius in tali bñficio nec pt̄ dici bñficiū tuū. niſi collationem tibi factā habueris ratā. nō pt̄ tn̄ bñficium alteri ꝯferri. niſi tu ꝯſentire recuſes. etſi alteri ꝯferatur non valet collatio tāq̄ facta de bñficio non libero. Si aūt epus notificata tibi collatiōe. tibi p̄fixerit terminuꝫ ad ꝯſentiēduꝫ. poterit eo elapſo niſi ꝯſenſeris libere ꝯferre alteri tale bñficiū. q̄diu tn̄ non eſt alteri collatū. potes impedire collationē epi p̄ſtādo tuū ꝯſenſuꝫ. Hoc. d.

Prima con. Abſenti ⁊ ignoranti pt̄ ꝯferri bñficiū. nō tn̄ eſt ipiꝰ nec dicitᷣ ſuū añq̄ ſit acceptatū. Probatur h̄ in tex. Et p̄ma ps ꝓbatur etiā in. c. accedēs. ſ. e. ti. et. c. grā. ſ. e. li. de reſcꝑ. Et an valꝫ collatio bñficij clandeſtina. Archi. tꝫ h̄ ꝙ ſic. qd̄ verū in ſimplicibꝰ. ſecꝰ in dignitatibus. ꝓbatur in. c. quia ꝓpt̄. de elec. et ibi Inno. Pau. tn̄ limitat dictū verꝫ vt valeat clādeſtina collatio, ſi poſſet probari. alias ſecus. Ita voluit Inno. in. d. c. ꝙ ꝓpter. Scd̄a ps huiꝰ ꝯclōnis pꝫ ꝙ approbatio collationis per eum cui fit. dat ei ius in bñficio vt dicatᷣ ſuū. etiaꝫ añ adeptam poſſeſſionē. c. ſi. ī. de ꝯceſ. p̄beñ. qd̄ verū q̄ ad titulū. nō aūt q̄ ad dñium rerū bñficij. vt in. c. ij. ſ. de dona. facit deciſio rote. xxx. in antiquis

Secūda con. Añ acceptationem nō adquiritᷣ dñiuꝫ bñficij abſēti etiāſi collatū eſſꝫ ꝯſanguineo abſētis generali ꝓcuratori aut negotiū geſtori. Probatur h̄ iūcta. gl. ij. que vult. ꝙ ꝑ generalē ꝓcuratorem non adq̄runtur dñi bñficia. niſi poſt ratihabitionē dño. qd̄ veruꝫ ſi datꝰ eſt generalitᷣ ad cauſas ⁊ negotia. Ita intelligitur. g. ſecus ſi datꝰ fuerit ad acceptādū q̄cūqꝫ bñficia. ſm̄ Hoſt. in. c. accedens. ſ. e. quia tātū facit genꝰ q̄ ad omnia. q̄tū ſpēale mādatū q̄ ad q̄dā bñficia. et ſeqtur Dom. Dꝫ tn̄ fieri h̄ ratificatio infra tēpꝰ īfra qd̄ dñs ꝯſentire deberet. alias nō ꝓdeſſꝫ. ꝑ nō. in. c. vt circa. et. c. q̄ ſit. ſ. e. li. de elect. et tenēt dñi de rō. deci. cclxxxix. q̄ incipit. Itē ad recipiēdū de ꝯſanguineo. Idē ſm̄ Hoſti. quia licꝫ lex talē agē ꝑmittit. non tn̄ facit eū ꝓcuratorē. l. iij. §. i. ff. iudi. ſol. et ꝙ reqritur ꝯſenſꝰ ꝯferentis ⁊ collati. c. cū inter canonicos. de elect.

Tertia cō. Bñficiuꝫ collatū abſēti añ eiꝰ diſſenſū. nō pt̄ ꝯferri alteri. Probatur h̄ in verſi. ipe. tamen. quod verum a quocunqꝫ etiaꝫ executore deputato alicui a ſede apoſtolica. qd̄ probat hic textus dum dicit. quicūqꝫ alius. argumeñ. c. ſolite. de maio. et obedien. Et ratio concluſionis ē. quia beneficium illud ante diſſenſū meum licet vacet. tamen non dicitᷣ liberum. imo eſt affectum. ſm̄ Joh. monachi. ne alteri poſſit conferri. Ex quo patet ꝙ beneficiuꝫ quandoqꝫ dicitur vacans et liberum ⁊ tunc conferri poteſt infra tempora ſtatuta. in. c. ij. ſupra. de conceſſi. preben. Quandoqꝫ dicitur vacans non liberum. vt hic. Et quandoqꝫ dicitur non vacans. et his duobus modis ꝯferri non poteſt. vt hic. ⁊. c. j. ⁊. ij. ſ. de ꝯceſſio. preben.

Ultima con. Poteſt collator illi cui ꝯtulit ſtatuere terminum infra quem niſi conſenſerit alteri poterit ꝯferre bñficium. Probatur in verſi. ſed ſi. qđ verum etiam ſi ſit inferioꝛ epo. aut alias nullam habeat iuriſdictionem in eum. quia eſt actꝰ voluntarie iuriſdictionis. ſm Joh. de lig. ⁊ Domi. Et debꝫ hmōi collationis notificatio et termini ſtatutio fieri ita ꝙ de eis poſſit plena fides fieri. etſi poſt lapſuꝫ termini eps alteri ꝯtulit beneficiuꝫ. ⁊ ille cui collatum fuit beneficium dicat ſe ante collationem adhuc ꝯſenſiſſe. ipe tenetur probare ꝙ preuenit epm. vt ꝓbat textus. ibi. anteꝙ̃ tamē. ſm Jo. de lig. Numquid autē epus poſſit añ lapſum termini alteri ꝯferre ſub cōditione. ſi non conſentiat is cui primo fuit collatū? Dic ꝙ non. vt h in gloſa verbi perſonaꝫ. Item an ſi diſſentiat ille cui terminus fuit ſtatutꝰ poſtea tñ re adhuc exiſtente integra vult ꝯſentire. vid. hic in glō. penulti. que tenet ꝙ ſic. quam tenent ꝯmuniter doctoꝛes. niſi etiam renunciaſſet. quia tunc ius ſuū eſſꝫ extinctum omnino. vij. q. j. ꝙ̃ periculoſum. ſ̄. de renūtia. ex tranſmiſſam. ideo amplius non reiuiuiſcit

e

Um qui beneficiū curatum vi occupat aut ſe iniuſte ſcienter intrudit in eo. vult papa ipo iure eſſe priuatuꝫ beneficio curato ꝯſimili. qđ primitus obtinebat. ne ſtultus melioꝛis cōditionis ꝙ̃ prudens exiſtat. et vt temeritas talis violenti qui ꝓpria auctoritate occupat beneficia ecclīaſtica. etſi non amoꝛe virtutis ſaltem refrenetur foꝛmidine pene. vult papa ꝙ ab omni iure quod in beneficijs violēter occupatis aut ad ea habuit. debeat eo ipo cadere. Hoc dicit.

Pria ꝯ. Intruſus aut per vim occupans beneficium curatuꝫ. ipo iure priuatus eſt beneficio quod prius habuit cū ſimili animarū cura. Probatur hic in prima pte tex. ⁊ ratio patꝫ in tex. Non habꝫ ergo locum in occupante per vim beneficium ſimplex. vt h in. g. ij. Et an habeat locum in occupante perſonatum non curatū. videtur etiam ꝙ nō. quia loquitur de curatis. Sꝫ Pau. tenꝫ ꝯtrariū. et ſequitur Domi. quia tex. emanauit ad declarationē. c. de multa. ſ̄. eo. tit. ſed q̃ ad ꝯtenta in illo. c. de multa. idem ē iudiciuꝫ de dignitatibus pſonatibꝰ et curatis beneficijs. ergo ⁊ iſta in omībꝰ illis locū habꝫ. facit. gl. iij. c. is q. ſ̄. e. li. de elect. et facit h tex. ꝙ ſit dr̃a inē vim occupantē bñficiū. ⁊ intruſum Nā hñs canonicū tituluꝫ. ſi ꝑ vim obtinet bñficiū. ⁊ illud ingreditur ſua auctoꝛitate. alio reſiſtente puta poſſeſſoꝛe. dr̃ vim facere. nō tñ cēſet intruſꝰ. ꝙ itruſꝰ dr̃ q̃ ſine titulo occupat bñficiū. qđ nō ꝑ reſcp̄tis. q̃ dicūt dū tñ nō fuerit itruſꝰ. Et an ſbditi teneāt intruſo obedire. ⁊ debitores eccīe teneant ei ſoluē. vi. ꝑ Jo. an. i. c. i lr̃is. ꝯ reſti. ſpo. et h ꝑ arch. q̃ diſtinguit. ꝙ aut iſte facit aliqđ ſeu agit noīe ꝓpo. et ſic nō ē audiēdꝰ. aut noīe dignitatꝭ. ⁊ ſic donec ꝯuictꝰ fuerit de mala fide. aut violentia ē ei reſpondendū. de quo h ꝑ doct.

Secūda cō. ⁊ ſi. Ipo iure amittit quis bñficium. ſi ꝓpꝛia auctoꝛitate occupat illud. ꝙuis ſit ſibi debituꝫ. Probat h in fin. tex. Et idē in eo q̃ itrat ꝓpa auctoꝛitate poſſeſſionē rei

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

ſibi debite.aut ſue apud aliū ꝯſtitute.vt in.l.ſi quis in tātā .C.vnde vi. Et intellige hanc ꝯcluſionem niſi ꝑ violentiaꝫ ingrederetur auctoritate iudicis.⁊ non ſua propria.ꝙ tūc nō ꝑderet ius ſuū.vt nōt Jo.an.in.c.ex parte.de arbi.Et ſic ꝓbatur h̄ manifeſte ſm Archi.ꝙ ꝯfirmatꝰ an̄ inſtallationē.de qua in.c.vt noſtrum. vt eccle.bn̄.ſine di.ꝯſe.non pt̄ ſine pena adminiſtrare.de q̄ h̄ plenꝰ Joh. an.Sētit tamen h̄ Lapus ꝙ aut q̄s ingreditur poſſeſſionē beneficij ſibi debiti vacuā ꝓpria auctoritate ⁊ nō ꝑdat ius ſuū.licꝫ pt̄ argui ꝙ non recepit ab eo qui potuit ꝯferre. Nam tex.in ſcḋa parte ſolū loquitur de violento.vt hic in gloſa verbi violēti aut ingreditur poſſeſſionē quā aliꝰ detinet illo inuito et ꝯtradicente.et ſic dicitur violentꝰ.et ꝯtra eū ꝯpetit interdictum.vn̄ vi.vt in.c.cū ad ſedeꝫ. de reſtitu.ſpo.et ſic loquitur h̄ tex.in ſcḋa pte .et h̄ diſtinctio ē eq̄ ſm doc.

Nota hic ex text.ꝙ ſtultitia non excuſat a delicto aut a pena.qḋ veruꝫ intellige.qn̄ nō ꝓcedit ex defectu naturali aut ſenſus. vt in.c.maiores.in fi.de baptiſ.⁊ cle.ſi furioſus.de homici.

Item nota hic glō. in verbo formidine.q̄ ponit triplicem timorē ſeruilē.filialem.et initialem.et dic vt in ea.et in.c.ſi quis ſeta.de pen̄.diſ.ij.vbi dicit̄ .ꝙ ſicut ſeta introducit filum.ita timor charitatem

S cui conceditur auctoritate ap̄lica vt poſſit alicui ꝑſone idonee ꝓuidere in ſua ecc̄ia vel in alia.non pt̄ ꝓuidere aliud ſufficiens bn̄ficium obtinenti.niſi illud ꝑmo dimittat.aut gratia cōtineat ꝙ etiā beneficiato ꝓuidere valeat.quo caſu pt̄ prouidere bn̄ti ſolū vnicum benficiū.dūmodo illud non ſit curatum.Si autē ꝯcedatur ꝙ prouideat de beneficio alia beneficia habenti. debꝫ illa pluralitas ſolū ad duo beneficia non curata reſtringi et ꝓuiſio ꝯtra predicta facta nulliꝰ eſt momenti. Hoc.d.

Prima con. Habēs poteſtatem prouidendi auctoritate apoſtolica de beneficio.non poteſt prouidere alias beneficiato. Probatur h̄ in p̄ma parte tex.Et fallit h̄ ꝯcluſio in duobꝰ caſibꝰ hic in tex. Rō auteꝫ dubitādi et decidendi habetur h̄ in g.verbi non pt̄.Dic vt in ea .Et intellige hanc ꝯcluſionē ſiue hec poteſtas ſit data maſculo .ſiue femine.ſiue legato de latere .vt in.c. dudum. et in.c.hi qui.ſupra.e.ſiue imperatori.qui ſm Johanē anḋ.habet priuilegium.quod Guil.ſub bulla vidit. ꝙ in qualibet eccleſia almanie poſſet facere vnum recipi in canonicuꝫ Et ſic dicitur habere primarias p̄ces.vt notat ſpe.eodem titulo.in fi. Simile notatur de rege apulie.xvi. q.vij.in ſumma in fine.et de rege anglie.x.diſ.imperium .et per Johan̄. anḋ.ſupra eodem titulo et libro.c.ij Tales igitur non poſſunt diſpenſare ſuper pluralitate .vt probat iſte textus.Et idem in abbatibus. pro quo faciunt notata in.c.ij.de eo qui fur.or.ſuſ. vbi notat Innocentius ꝙ abbatibus et minoribus prelatis omni caſu diſpenſatio eſt prohibita.vbi non apparet manifeſte permiſſa. Nō obſtat.c.j. et.iij.ſupra .de officio legati.et clementin̄ .finali.de offi.ord.vbi videtur bn̄ti vnū bn̄ficiū poſſe ꝯferre aliud.quia illa iura loquūtur in conferentib⁹ auctoritate ordinaria.hic aūt tex.de ꝯferente auctoritate delegata. et ſic q̄nq̄ꝫ pl⁹ p̄t legatus auctoritate legatiōis. et etiā q̄nq̄ꝫ alius ordinari⁹ q̄ ſpēalis pape delegatus

Secunda con. et finalis

Si ꝯceditur alicui p̄tās ꝓuidendi d̄ beneficio ec̄ bn̄ti plura. ad duo tm̄ refertur non curata. Probatur hic in .§ ſi vero.et ſic patꝫ ꝙ pluralis locutio in materia odioſa nō excedit numerum duorum.

I beneficia auctoritate ap̄lica collā aut decreto inꝑoſito reſeruata.ꝯtingat ab ordinarijs collatorib⁹ ip̄oruꝫ aliq̄b⁹ ignorātib⁹ collationem aut reſeruationē pape de facto ꝯferri.et illi poſt adeptaꝫ poſſeſſionem pacificā.eorū p̄ora beneficia dimiſerūt.et illa alijs collata ſine dicta ignorantia eis ꝑiudicet.cū ſint ſine culpa.ſtatuit papa.ꝙ ſi huiuſmodi beneficiati certiorati poſtmodū de collatione ſeu reſeruatiōe p̄dicta ſine difficultate omnino dimiſerint dicta bn̄ficia.poſſūt libere redire ad ſua beneficia p̄ora.nō obſtante collatione quibuſcūq̄ꝫ ꝑſonis facta.Si aūt difficultatem adhibuerint interdicta ē eis facultas ad dimiſſa beneficia redeūdi. Et idem in dimittēdo recepta.et recuꝑando dimiſſa in omnib⁹ q̄ p̄dicta occaſione ſua p̄ora dimiſerūt bn̄ficia vult obſuari papa. Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio Recipiēs beneficiuꝫ alteri collatum aut reſeruatum ꝓpus ex ignorātia ſi certioratus illud ſine difficultate dimiſerit. recuꝑat p̄ora ꝓpterea dimiſſa. Probatur h̄ in tex. Et innititur hec decre.equitati.⁊ ſuccurrit iuſte ignorātie. Ad hoc tm̄ vt locū habeat bn̄ficiū hui⁹ decre.duo ſūt nc̄aria. Primo ꝙ ille q̄ dimiſit p̄ora bn̄ficia recepit ignorāter beneficium ſibi indebitū.q̄ ignorātia ī dubio p̄ſumitur.vt hic in.§.iij.q̄ etiam dicit non requiri.ꝙ ꝯferens fuit ignorans.Si aūt ſciēter iſte recepiſſet indebitū.nō haberet locū text.quia eſſꝫ in culpa.Scd̄o req̄ritur ꝙ certior effect⁹ iſtud ſcd̄m ſine difficultate omnino dimittat.Et dicit̄ certioratus de ſcd̄o ꝙ alteri ſit collatum.q̄n de hoc nullā dubitationeꝫ habē p̄t. vt quia vidit l̄ras collationis pape aut reſeruatiōis.ꝑ.c.ſi duobus.§.de appel.et tūc ſine difficultate illud debet dimittere.id eſt ſine omni allegatione iuris aut facti dꝫ deſiſtere ſm̄ Archi.qd̄ ꝓbat tex.q̄cunq̄ꝫ ſublata difficultate.facit.c.j.⁊.ij. de ꝯiu.leꝑ. quo facto p̄t ad p̄ora bn̄ficia redire qd̄ verū ſm̄ Archi.etiā auctoritate ꝓpria.ne talis ignorantia ſit ei aliq̄ modo ꝑiudicialis.vt hic ꝓbat̄.qd̄ verū ſm̄ Domi.ſi p̄ma bn̄ficia ꝑ nullum erant occupata.ſꝫ adhuc vacāt de iure ⁊ facto.Si eñ eſſēt occupata ꝑ alium.non debꝫ illa intrare auctoritate ꝓpria.alias poſſꝫ locuꝫ habere pena.c.cum q̄.§.e.ti.et.li.ita ec̄ tenent dn̄i de rota.deci.cxviij.in antiquis.q̄ incipit.Itē nota ꝙ vbi aliquis.et deci.cccxxxviij.q̄ incipit Itē fuit dubitatum. Nec poſſit iſti redeunti ad priora beneficia obijci ꝙ ea detineat ſine titulo.qd̄ voluit iſte textus.dū dicit libere. Poſtq̄ tū recuperabat priora poſſꝫ de hoc agi cōtra eum. Nec ob. regula dolo facit. ff. de re. iur. quia illa non hꝫ locū in poſſeſſorijs recuperandis. prout ibi notatur ſm Jo. and.

On pōt prodeſſe diſpenſatio ſup pluralitate bñficiorū. ſi impetrans in ea ſb̄ticuit bñficiū q̄ntūcunqꝫ modicum. et indultū vt q̄s duo bñficia curata ſi alias canonice ei conferant̄ ſimul recipere poſſit ⁊ habē. intelligitur d̄ duob⁹ p̄mis q̄ poſt dictū indultū cōtingit eum obtinē. Cū aūt papa diſpenſat cū aliq̄. ꝙ non obſtāte ꝙ bñficiū eccl̄iaſticū habeat de alio ſibi ꝓuideri poſſit. non intelligitur ꝑ hoc diſpenſare ꝙ beneficiuꝫ ſcd̄m poſſit cū p̄mo retinere Hoc. d.

Prima con. Viciat̄ diſpēſatio ſup pl̄alitate bñficioꝝ ſi iperās eā tacuit bñficiū q̄ntūcūqꝫ modicuꝫ Probatur h̄ in p̄ma p̄te text⁹. Debꝫ ergo talis impetrās facere mētionē de omnib⁹ que obtinet. alias nō valet diſpenſatio. Ratō aūt dubitādi fuit ſm Archi. quia nō videt̄ d̄ modico curandum. vt in. c. etſi queſtiones. de ſymo. Sꝫ rō decidēdi in contrariū tāgitur hic in. §. ij. quia hmōi diſpēſatiōes ſūt odioſe ⁊ ſic reſtringē de. ſ. e. li. de reſcp̄. c. ſi gratioſe. et p̄cedit in diſpenſationib⁹ q̄buſcūqꝫ etiā inferioꝝ a papa. quia tex. hic indiſtincte loquitur. et in omnib⁹ eadeꝫ eſt rō ſm Jo. an. Sed ſecus ē in collationib⁹ ſeu impetrationib⁹ bñficiorū. vbi aliud ē in papa ⁊ aliud in legato ſeu inferiori. vt in. c. ſi. e. li. de officio lega. et cle. ſi. de of. ordi. Quid aūt de eo qui tacet titulū patrimonialē. vid̄. Jo. an. in. c. poſtulaſti ſupra. eo. ti.

Secunda con. Diſpenſatio legitime ſup duob⁹ bñficijs obtinendis et retinendis obtenta refert̄ tm̄ ad duo p̄mo recepta. Probatur hic in. §. illud. et ſic nō p̄t talis alia i locū ſurrogādo recipe. Et an eodeꝫ mō diſpenſatio facta cuꝫ illegitimo vt non ob. defectu nataliū poſſit ꝓmoueri ad bñficium curatū ſit intelligenda de p̄mo tm̄ dixi in. c. j. ſ. e. li. de fi. p̄ſby. in vltima ꝯcluſione.

Ultima con. Prouiſio alicui facta de bñficio. non ob. ꝙ alīs habeat diſpenſationē ſup vtroqꝫ nō inducit Probatur h̄ in. §. cū vero. olit aūt ſurreptionē. vt in fine pꝫ. qd̄ verū dūmodo exp̄ſſa ⁊ ſpecifica mētio de obtento ſeu obtentis ſit facta alias nec ſurreptioneui tolleret. ſm Jo. an. et ꝓbatur in cle. ſi. d̄ offi. oꝛ. Rō aūt q̄re h̄ cl̄a non ob. ⁊c. nō opatur diſpenſationē eſt. quia de diſpenſatione in hoc caſu non videt̄ actuꝫ. nec papa illud intendebat. ergo nec verba id opant̄. c. cum dilect⁹. cū ſilibus. de ordi. cogni. Itē diſpenſationes ſūt odioſe. ideo reſtringende. c. ij. de fi. p̄ſby. ſ. eo. li. et hec vera niſi habeatur in lr̄a ſup q̄ obtinēdo vna cū dictis diſpenſam⁹. quia tūc diſpēſatū ē. vt clarū eſt ſup vtroqꝫ retinēdo. Et an tūc ſup reſtringenda intelligitur diſpenſatū. vid̄ h̄ in. g. verbi retinere. que tꝫ ꝙ non.

I apoſtolice ſedis legatus. ex legationis auctoritate in aliq̄ eccl̄ia reſeruat ꝓ aliq̄ canonicatū ⁊ p̄bendam ꝓxime

vacaturos nulli alteri debitos cum
decreti appoſitiōe.et dat executores
qui eos ꝯferant cū vacauer int ei ꝑ
quo reſeruatiōem fecit.et poſtea pa
pa plenam mētionē facit de ꝑdictis
et factū legati ratū habens illud au
ctoritate apoſtolica cōfirmat,dans
executores qui auctoritate apoſtoli
ca iuxta tenorē lr̄arum legati proce
dant cenſetur talis ꝓuiſio ꝓpter au
ctoritatem pape impartitā apoſto-
lica.ideo omnib⁹ poſtmoduz a ſede
apoſtolica ſimilē gratiā habentib⁹
etiamſi canonicatū a papa ſint cōſe
cuti.eſt iſte ꝑ quo legatus reſeruati
onem fecit preferend⁹. Hoc dicit

Prima con. Poteſt legatus
in lr̄is reſeruatiōis ſue apponere de-
cretum.licz non habeat ad hoc ſpe
ciale mandatū. Probatur h in text.
ſūc.g.verbi decernat.Et an decretū
legati ligat ignorātes ſicut decretū
pape.vt in.c.dudū.verſi.nos igitur.
Archi.h et Cōpoſt.in.c.capitulum
de reſcrip.tenent ꝙ non.quia ſolus
papa ꝑt ſupra vel ꝯtra ius q̄le ē il-
lud qd̄ ꝓbabiliter ignorātes ligen
tur.c.ij.ſ.e.li.de conſti.Sed ꝯtrariū
tenz h Jo.an.qui dicit ꝙ legati ho
die in lr̄is reſeruationis inhibent ⁊
decernūt.et ponūt hec verba ſcienē
vel ignoranter ſicut papa. Idē Jo.
de lig.et Domi.q̄ dicit.illud de iure
ꝓbari.vt i.c.cū dilect⁹.ſ.ꝺ iure pa.
vbi papa ad temp⁹ decreti legati ſe
refert et ſic vult ꝙ illud ligat .nec il-
lud eſt ꝯtra ius ligare ignorantes q̄
ad annullationē facti.ſed ligare eos
ad penam eſt ꝯtra ius.ſm Jo.de lig.
Nec ſic ligat ignorantes etiā decre
tum pape.vt in.c.apoſtolice.de cle.
excōi .miniſt.

Secunda con. ⁊ finalis
Si papa confirmat mandatū lega
ti ſup ꝓuiſione facienda gratia ē pa
palis cenſenda Probatur hic⁊ in.c.
ſi eum.ſ.e.Et rō.quia omnia nr̄a fa
cim⁹ quibus auctoritatem imparti
mur.l.i.§ ſz neqꝫ.C.de ve.iure enu.⁊
ad hoc q̄tidie tex.iſte allegatur. Et
intellige concluſiōem.qn̄ ꝯfirmatio
pape facta eſt ex certa ſcientia .cum
plena narratione eius qd̄ geſtum ē
ꝑ legatū.vt hic in.glō.verbi ꝯfirma
mus. Non ergo ſufficeret curſoria
aut ſemiplena narratio.ſm Jo.an.
Dicitur autez facta in lr̄is pape ple
na narratio de reſeruatione legati.
quando papa exprimit reſeruatio-
nis decretum et executorum datio-
nem.de quibus hic in tex.facit .c.ex
litteris .de donat. Et q̄uo differt h
decretalis a.c.ſi eum.ſ.e.vid.in glō.
ꝑma.Ex qua nō ꝙ ad excuſandum
ſuꝑfluitatē iurium ſufficit variatio
in facto.Et rō huius eſt. quia ex fa
cto oritur ius.facit .l .interpoſitas.
C.de trāſact.c.ꝺ muliere.ſ.ꝺ ſpōſa.

I motu proprio papa confert benefi
cium aliud obtinenti.⁊ ꝺ
illo non facit mentionem .Non vult
ꝓpterea talem gratiam que ex mera
liberalitate proceſſit fore inualidaz
Secus ſi ad alicuius petitionez pa
pa fecerit talem gratiam.quia tunc
etiamſi quantumcunqꝫ modicum be
neficium taceatur papa vult eā cen
ſeri ſurreptitiam.Dicitur autez mo
tu proprio facta gratia.ſolū cū hoc
expreſſum eſt in ipa . Hoc.d.

Pria ꝯ. Lr̄e ad beneficia
impetrate ſūt ſur

reptitie ex beneficij q̃ntũcũq3 modici taciturnitate. Probatur hic in. §. ſecus. et. ſ. de reſcṗ. c. ſi ꝓponente. Et ꝓbat h̃ tex. ꝙ talis ſurreptio in lr̃is bñficialibus viciat ipõ iure. Idẽ ꝓbatur in. c. non pt̃. ꝓ rñſo, ſ. e. de quo in. c. ad audiẽtiam. ij. de reſcṗ. lic3 in lr̃is ad lites diſtinguatur. an aliq̃d taceatur ꝑ ſimplicitatem. aut ꝑ maliciam. vt in. c. ſuper lr̃is. ſupra. de reſcrip. quia ꝑ illas nouũ ius nõ adq̃ritur. ſicut per litteras ad beneficia. An aũt de iure qđ quis hab3 ad beneficium teneatur in impetratiõe alterius facere mentionẽ. Archi. t3 ꝙ non. quia non h3 bñficiũ. Ioh. anđ. diſputando tenuit ꝯtra. in. q. mercu. poſita ſuper regula ignorantia. de q̃ viđ. ſ. e. ſi ꝓponente. An aũt de emolumento aut penſione ab ecc̃a teneatur facere mentionẽ. de hoc vi. ſ. de ꝑb̃. poſtulaſti. vbi Io. Vincẽ. Inno. Hoſt. dixerũt ꝙ ſic. Archi. h̃ dic̃ cõtrariũ. quia non recipit in titulũ ſeu beneficium. ſ3 in ſtipendiũ vt laicus. Idem Goff. in. d. c. poſtulaſti. et facit deci. rote. ccxx. q̃ incipit. Ite3 nõ ꝙ paup. vbi dicitur ꝙ de penſione aſſignata clerico in titulũ de bonis laici etiam auctoritate epi. non tenetur in impetratiõe facere mentione3 quia talis non eſt perpetuo deputatus ad hoc ꝙ ſit bñficiũ ecc̃iaſticu3. ſ3 moritur cum ꝑſona. Ide3 rota in antiq̃s deci. cvij. que nõ.

Secũda cõ.

Si papa motu ꝓprio alicui bñficium ꝯtulit omñe viciu3 ſurreptionis talis motus ꝓpri⁹ excludit. Probatur hic in ṗnci. Rõ eſt ꝙ gratia ꝓcedit ex mera liberalitate ꝯcedentis ſine aliq̃ impetratiõe. Iõ nihil pt̃ imputari tali obtinenti. Et idẽ dic in collatione legati facta motu ꝓprio. cũ ſꝑ eadem ſit rõ. et ſic tenet. g. in cle. ij. de offi. oꝛ. et Franciſ. ⁊ hic Io. de lig. lic3 q̃dam ꝯtra. Et attenta rõne tex. dicit Io. an. ꝙ mot⁹ ꝓprius excludit q̃mlib3 etiã aliã ſurreptionem. puta numerũ canonicorũ. ſtatuti iuramenti. vel ꝙ ecc̃ia ṗus per eũdem papã de alio fuit grauata. Na3 licet de hmõi q̃litatibus non fiat mentio. tñ val3 gratia. ex q̃ procedit de mera liberalitate. nec pt̃ reddi rõ diuerſitatis. Poſſ3 tñ opponi ſi fuiſſent ſemel grauati. eos nõ teneri ad receptionẽ iſtius. ſicut etia3 adhuc poſſunt opponi defectus ꝑſone. puta nataliũ. etatis corporis. bigamie. ⁊c. vt ſentit h. g. verbi ob hoc licet eñ motus ꝓprius excludit ſurreptionem. non tñ inducit diſpenſationem. Ideo cautus ſit aduocatus hoc caſu in opponendo vt non dicat litteras ſurrepticias. ſ3 opponat grauamen ecc̃ie aut inhabilitatẽ ꝑſone. et ita tenent etiam dñi de rota deci. cccccliij. q̃ incipit. Ite3 lic3 proprius motus.

Tertia cõ.

et finalis. De ꝓprio motu pape non alias q̃ ſi in litteris exp̃matur poteſt conſtare. Probatur h̃ in fine tex. iũct. g. ſi. que etiam dicit. ꝙ ſi non habeatur in litteris. licet ꝓbetur teſtibus. tamen gratia nõ cenſetur proprio motu facta. Et idem ſm doct. in caſu conuerſo. vt ſi in litteris exprimitur motus propri⁹. licet contrarium quis velit probare ꝑ teſtes non⁹ auditur ꝓpter rationez. g. ſi. hic. Et quia illud eſſ3 amittere probationem per quã papa redargueretur de mendatio. ꝯtra ea q̃ nõntur in cle. litteris. de ꝓba. Et in hoc papa gaudet ꝑrogatiua ſupra legatum cōtra cuius litteras admitteretur probatio. ſm Jmo. in dicta clemen̄. ij.

J pluribꝰ dignitatibꝰ aut ꝑbēdis ſimul vacantibus in aliqua eccleſia. papa alicui dignitatem aut ꝑbendam vacantem in eadeꝫ eccl'ia nulli alteri debitam contulit. Si quidē hmōi gratia facta fuit motu ꝓprio pape. ad pinguiorem dignitatem aut prebēdam debꝫ referri. Etſi equales fuerint ad illaꝫ refertur quā ille cui cōfertur infra decē dies a tempore notitie ipſius vacationis computādos elegerit. Si autem ad petitionē alicuius talis gratia facta fuit. tunc eſt reſtringēda ad eam que eſt minoris valoris. Etſi equales ſint ad eaꝫ q̄ ille ad quem collatio pertinet: infra decem dies predictos duxerit eligēdam. Etſi alter eorum infra dictum tempus non elegerit. ad aliū electio tunc pertinebit. Hoc dicit.

Prima con. Gratia beneficialis facta motu ꝓprio concedentis ē quo ad expreſſa in ea ampliāda vt fauorabilis. Probatur hec cōcluſio hic in tex. Vñ patꝫ ꝙ motus ꝓprius ampliat gratiam in expreſſis in ea. ſed quo ad non expreſſa non ampliat. ſed ſurreptionem excludit. vt probatur ſupra. c. proximo. Vñ ſi motu proprio papa mandat alicui prouideri de prebenda alicuius eccl'ie. et due ſimul vacant debetur ſibi melior. ⁊ vbi eſſꝫ equalitas. daretur ſibi electio. vt hic. quod verum ſi ſimul vacant tempore date litteraruꝫ. licꝫ ante illud tempus vna vacabat prius alia. ſm Joh. an. Secus tamen ſi papa ſcripſiſſꝫ ſuper proximo vacatura. vt hic in glō. ij. quia tunc non includerentur ſimul, niſi ſimul vacaſſent. alias prima deberetur. facit. c. ſi clericus ſupra eodem.

Secunda con. Collatio facta ad petitionem alterius tāq̄ ambitioſa eſt reſtringenda. Probatur hic in verſ. ſi vero. ⁊ in. c. q̄uis. ſupra eodem. Et qđ beneficiuꝫ dicitur minoris valoris aut maioris. Dic vt hꝫ in glō. verbi maioris. quam nota ꝓ clericis. qui ꝯmuniter querunt q̄ntū valet beneficium in abſentia ⁊ nihil curant de oneribus aut cura

c

Nam in eccleſia in qua ſunt duodecim canonici et tredecim prebende. eſt cōſuetudo ꝙ epiſcopus pro tempore habeat vnam prebendam ex dictis et vocem habeat in capitulo vt canonicus. licet non ſit canonicus. per litteras apoſtolicas mandatur alicui prouideri de prebēda proximo vacatura nulli alteri debita. nō poteſt ei prouideri de prebēda que vacat per mortem epiſcopi. ſed aliam expectare debet. ne futurus epiſcopus prebenda careat contra conſuetudinem ipſius eccleſie ⁊ ne numerꝰ canonicoruꝫ amplietur in ipſa eccleſia. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Papa non intendit prouidere impetranti de prebenda epiſcopo prebendario debita. Probatur hec concluſio hic in textu ꝗ non intendit conferre prebendaꝫ alteri debitam. facit. c. q̄uis. ſupra eodem libro. de reſcript. Et ſm Joh.

mona.melius eſt gratiam impetrantis differri.q̄ ep̄m defraudari. facit l.omnes iudices.in fi.C.de feri.Itē non intendit papa particulares cōſuetudines eccie tollere.niſi id exprimat.vt hic et.c.finali.ſ.eodez libro.de ꝯſuetu.et ibi glō.fiñ.quod verum de conſuetudine per quam prebēda alteri debetur.ſed conſuetudini per quam prebenda ad collationem alicuius certi ſpectat papa derogat quando determinate non ſcribit ad collationem.vt hic in.g.fina.quam nota.Itē in hoc ꝙ h tex.vult cōſuetudine poſſe induci vt beneficiū certe dignitati debeatur.facit text' ad dubium.an patronus in creatione beneficij poteſt adijcere onus vt ſemper preſentetur aliquis de ſua genealogia.et facit textus ꝙ ſic.ad idem.c.cum dilectus.de conſuetudi.et.c.abbate.de verbo.ſignifi. An āt conſuetudine poteſt induci ꝙ ep̄us ſit canonicus in eccīa ſua. Archidi.tenet ꝙ non.quia ſequeretur impoſſibile.ꝙ idem eſſet pater et filius. Joh.and.dicit opinionē ſuaz nihil valere.vnde dicitur reprobata in.c.a collatione.ſ.eodez libro.de appel. quod ſequitur etiam Joh.de ligna.ꝛ Domi. Nec enim inconueniens eādem perſonaz repreſentare diuerſas alio reſpectu etiam patris ꝛ filij.l.ſi conſul.ff.de adoptio.

J tibi conceſſo priuilegio vt fructus beneficiorum que vſq̄ ad certum tempus vacabunt in dioceſi tua percipere poſſis propter debita eccleſie tue perſoluenda.Et poſtea vacat in eadem dioceſi beneficium curatum qd alteri ſimile curatū habenti confertur.equum eſt vt q̄diu tu fructus ipſius percipis primū vacare nō reputetur. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Primū curatum beneficium poteſt quis retinere cuz ſecundo q̄diu alius fructus ſcdi percipit ex papali priuilegio. Probaẗ h in text.Et i hoc ponit hec decretalis equitatem.quam prefert rigori ſtatuto.in.c.de multa.ſupra eodē titulo.Et an legatus poteſt priuilegium de quo in tex.dare epiſcopo.et in quibus beneficijs locum habz vid.in.c.ſi eo tempore.ſ.eodem lib.de reſcp.An autem in caſu hui' decretalis habens primū et ſcdm poſſet durante adhuc tempore priuilegiati dimittere ſcdm et retinere primum.Joh.and.hic tenz ꝙ non.ꝛ ſequitur Joh.de ligna.quia in primo poſt adeptionem ſcdi non habz verum tituluz.Ex quo tenetur temporaliter ſcz vſq̄ durat priuilegiuz epiſcopi.qd eſt contra naturam beneficij quod debz eſſe perpetuuz.lv.diſ.c.precepta.et notatur in.c.veniens.ſupra.de fili.peſby.in vlti.glō.facit textus hic qui non dicit primuz non vacare per adeptionem ſcdi.ſz ꝙ non debz repūtari vacans q̄diu alius percipit fructus.et ſic effectuz ſuſpendit ipſius vacatiōis ſm Do.Et an iſte infra annum teneatur promoueri ad ſacerdotium ratione illius beneficij cuius fructus nō percipit.vid.hic in glō.fi.que tenet ꝙ ſic ex quo habet exercitium cure ratiōe cuius ordines requirūtur.ad quod ſingulariter allegatur glō.

c

Si de nō ſacerdotali prebenda mandat

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

prouideri ſacerdotalis etiam volenti non poteſt conferri. Similiter ſi ī eccl̄ia (vbi ſunt integre prebende et dimidie) mandatur alicui ꝓuideri de integra nō poteſt ei (ſi cōtentus eſſe velit) ꝓuideri de dimidia. Idē eſt ſi mandatur alicui prouideri de prebenda certi valoris. vt etiā ei volenti prebenda minoris valoris nō poſſit conferri. quia forma mandati in litteris ad beneficia diligenē debet obſeruari. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ↄcluſio. In litteris beneficialibus verba in ꝓprio ſignificato ſūt ſeruanda. nec poteſt executor etiam parte conſentiente aliud facere q̄ cōtineatur in gratia. Probatur hic in tex. Qđ verum etiamſi reſpiciat incōmodum impetrantium Ratio huius patet in fine textus ꝓpter formā mandati que diligenter et exacte ſeruanda eſt in hmōi litteris odioſis. Unde hoc caſu plus non continet ī ſe id quod eſt minus. vt notat gloſa in regula plus ſemper. ſ. de reg. iur. Et quomodo ſit reperire dimidias prebendas. cum tamen ſectio prebēdarum ſit prohibita, vt in. c. maioribus. ſupra eodem. Hic vt hic in gloſa. iij.

I

Icꝫ epiſcopꝰ conferre poſſit primuꝫ curatum beneficium qđ obtinebat ille q̄ nunc habet pacificam poſſeſſioneꝫ ſecundi. aut per eum ſtat quo minꝰ eam habere poſſit. tamen non debꝫ eum cui contulit tale ſecundum inducere in eius poſſeſſionem corporalem. nō vocato eo qui illud habuit cum ei poſſit competere ius retinendi illud.

Prima con. Beneficiuꝫ ipſo iure vacans poteſt conferri. etiā nō vocato poſſeſſore ipiꝰ beneficij Probatur hic in p̄ma parte textus. iuncta glō. penul. circa finem. quod verum etiaꝫ non caſſato colore poſſeſſionis facti aut retentionis. qđ verū quando ius illuꝫ caſſat. vt hic. alias ſecus. vt in. c. cum noſtris. ſupra. de conceſſ. prebeñ. Et an patronus poteſt preſentare ad huiuſmodi beneficia de iure. ſed non de facto vacātia non vocato poſſeſſore facti In caſu huius. c. et ſimilibus. Dic q̄ ſic ſm Domi. quia ſi poteſt fieri collatio q̄ eſt in plus. ergo et preſentatio que ē in minus. c. dilectus. ſ. de offi. lega.

Secūda cō. In danda poſſeſſiōe beneficij per alium de facto tm̄ poſſeſſi. debet ipſe poſſeſſor vocari Probatur hic in ſcđa parte textus. Rō ē quia licet poſſideat prima facie cōtra ius. non debꝫ tamen a poſſeſſione expelli. niſi vocetur et diſcutianē iura poſſidentis. quia poſſet ei competere retentio aliquo caſu. vt hic ī glō. finali. qđ facit ſm Dom. contra multos executores. qui vocato poſſeſſore alteri poſſeſſionem conferūt. ſiue ille voluerit probare ius retinē de ſiue non. et male ſm Dom. Si tamen collatio beneficij de iure vacātis fuiſſꝫ facta poſſeſſore vocato. nō eſſet neceſſe poſſeſſorem vocare ad traditioneꝫ poſſeſſionis. quia datio poſſeſſionis ſolum eſt quedam executio collationis ad quam fuit vocatus. igitur ꝛc. remittit Io. an. ad c. ordinarij. ſ. eo. li. de offi. ordĩn. Et an executor a papa datus ad conferendum poteſt inducere in poſſeſſi onem. Jo. mona. dicit hic ꝙ ſic. etiã ſi papa ſolum dicat cõferas. nec addat ⁊ in poſſeſſionẽ inducas. cuꝫ ſecunduꝫ ſit executiuũ ꝑmi. alle. c. ſignificaſti. ṡ. de offi. dele. An autẽ datio poſſeſſionis aut inſtallatio ſit neceſſaria in beneficijs. Archid. dicit h ꝙ ſic. per tex. qui collectiue hec duo requirit. qui dicit etiam ꝙ hec de iure cõi ſpectãt ad Archidiacoᵐ. de quo i c. ad hec. ſupra. de offi. Archi.

e **I cui ſimplici**ter mãdatur de beneficio ꝓuideri. non poteſt ſacerdotalis prebenda conferri. ſi nondum etatis ſit legitime. vt ad ſacerdotiuꝫ poſſit ꝓmoueri. Sed aliaꝫ debebit expectare. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ↄcluſio. Cui ſimpliciter mãdatur prouideri de prebenda. non eſt ſacerdotalis. niſi aptꝰ ſit ad ſacerdotium. conferenda. Probatur hic in tex. et limita eam. vt in. g. j. niſi papa per illam clauſulaꝫ. nõ obſtante. tolleret hmõi inhabilitatem. Includitur ergo ſub tali mandato ſimpliciter directo ꝑbenda ſacerdotalis ⁊ non ſacerdotalis. licꝫ curatum beneficium non includeretur. niſi đ cura fieret mentio. c. cuꝫ in illis. ṡ. e. quia maioꝛ idoneitas in illo requiritur. ꝓpter maius periculuꝫ qđ in eo vertitur. vt in. c. cum ſit ars artiũ. ſupꝛa de eta. ⁊ quali. ſm Jo. de lig. Que aũt ꝑbenda dicitur ſacerdotalis tangit hic glõ. verbi ſacerdotalis. Et dicit Jo. an. et Dominĩ. ꝙ altero de tribus modis dicitur ſacerdotalis. Primo ſi per ſtatutum. priuilegium. inſtitutionem ꝑmariam. aut conſuetudinẽ. non poteſt conferri. niſi ↄſtituto in ſacerdotio. Scđo qñ obtinens eam tenetur fieri ſacerdos. alias priuatur ea. Tertio qñ tenetur fieri ſacerdos et alias fructus non ꝑcipiet. quo caſu poſſit ↄtingere ꝙ ꝑpetuo retineãt ꝑbendam. talis tñ hodie poſt annũ non habebit in capitulo vocem. vt in cle. vt hi qui. de eta. ⁊ qualita. Et qđ hic tex. dicit de ſacerdotali ꝑbẽda. intellige etiam procedere in diaconali ⁊ ſubdiaconali. vt nec tales ↄferri poſſint non habenti legitimã etatem ad illos oꝛdines. quia eadeꝫ eſt ratio ſm Archi. et cõiter docto. omnes. preter Jo. an. qui hic multis rõnibꝰ ↄtrarium tenuit. q̄s tñ ſoluit Jo. cal. vid. hic ꝑ Domi. An aũt requiritur ꝙ iſte ſit aptus ad ſacerdotium aut oꝛdinem alium requiſituꝫ tempoꝛe date litterarũ. aut ſufficiat habilitas. tꝑe vacationis. vide hic in gloſa verbi nondum. que ſentit ſufficere habilitatem tempoꝛe vacationis. Et reſpondet tripliciter ad c. ſi eo tempoꝛe. ſupꝛa. eodem libꝛo. de reſcꝑ. qđ dic tꝑs date inſpiciẽdũ et ſecundam ſolutionem gloſe appꝛobat Anto. in cle. ſi. de reſcrip. quia i contrario reſcriptum fuit in parte ſurreptitium. hic autem in nullo eſt ſurreptitium. cuꝫ in genere impetratur pꝛebenda. ſecus igitur ſi expꝛeſſiſſet de ſacerdotali aut non ſacerdotali. quod nota.

I pauper clericus nulluꝫ habens beneficium habeat litteras a papa. q̄bus mandatur eidem prouideri de beneficio. poſtea conſequatur ꝑ epiſcopum aut alium oꝛdinariuꝫ collatoꝛem beneficiũ. non tenetur ille cui littere papales fuerũt directe adim plere qđ ſibi extitit mādatū Hoc.d.

Ex tex elicitur talis ꝯcluſio. Si papa mandat alicui prouidere đ beneficio ex certa cauſa.impeditur petere beneficium deficiente ea. Probatur hic in textu Nam ſi papa mandat prouideri ei de beneficio quia nullum beneficiū eccĺaſticum obtinet.et talis poſtea beneficiuꝫ conſequitur.extinguitur gratia.quia cauſa mandati erat prouidere de beneficio non beneficiato qua ceſſante ceſſat mandatum.c.cuꝫ ceſſante.ſ.de appellat. et facit hic.§.j.Et nota ꝙ forma de qua in textu dicitur forma pauperuꝫ in qua plura obſeruantur ſm Joh.anđ. Naꝫ ṗmo ſm diuerſitatem regionum ſolet fieri taxatio ꝙ nō excedat certaꝫ ſūmam.c.q̃uis.c.cui de non.ſ.eođ. Scđo ſolet per executores peritia impetrantis inquiri.an ſcilꝫ bene legat. cantat.et conſtruat. que tria in examinatione inquiri debent.et debent ſaltem duo concurrere. Tertio ſi per examinatores approbatus eſt.datur forma ad inquiſitores vt inquirant.ſi eſt vite laudabilis ⁊ cōuerſationis honeſte.vt in cle.cum ei quem.de conceſſi.preben.et de hinc prouideant ei ſm ſue probitatis merita.Ex quo videtur inſpiciendum eſſe tempus vacationis.et nō impetrationis.de quo hic per Dominic. Item declaratur in hac forma ꝙ ſibi volenti poſſit prouideri đ minori.vt in alle.cle.et datur de facto terminus vnius menſis ad acceptāduꝫ et in fine ponitur decretuꝫ ſm Do. Et an hic textꝰ procedat ſi habens litteras in forma pauperum.poſtea adquirit penſionem aliquaꝫ.aut ordinatur ad titulum patrimonij ſui aut alterius. Dic ꝙ non.vt hic in.§.finali.

Ia ſede apoſtolica vel legati ipius conferatur alicui beneficium.quod eodem die alteri cōferatur per ordinarium.nec apparet que collatio ſit prior.erit conditio poſſidentis potior Si autem neuter poſſideat ille prefertur cui beneficiuꝫ a maiore collatum erat. Hoc dicit

Ex tex elicitur talis ꝯcluſio. Si non poteſt conſtare de prioritate collationis beneficij pluribꝰ a diuerſis collati ṗmo poſſidens.deinde a maiore beneficium obtinens debet preferri. Probatur hic in textu .Ex quo patet ṗmo ꝙ ꝯmodum poſſeſſionis eſt magnū vt hic in glō verbi poſſidentis. Nā licet ſola poſſeſſio beneficij non det titulum.vt hic in.c.i.j.de regu.iuris. poſſeſſio tamē iuncta cum titulo potens eſt extinguere alium titulum ſibi oppoſitum concurrentem in tempore.vt hic patet.Secūdo patet ꝙ vbi in collatione beneficij vacātis concurrunt plures poteſtates ineq̄les eodeꝫ tempore.quod eſt poſſibile.vt notat glō.finalis.ſupra eodem libro.de offi.lega.c.j.prefertur ille q̄ ius obtinuit a maiore. et ſic maior poteſtas iuncta minori abſorbet vires illius. facit cle. j. in fine. vt li. peñ. Aduerte tamen ꝙ hic text⁹ non habet locum ſi papa aut legatus reſeruauit beneficium vni. et ordinarius contulit alteri eodem tempore. ſed prouiſus per ordinarium obtinebit exquo alius nihil probat in⁹ cōtrarium. ſm Iohānem an. de quo dicit videndum nota. in glō. pone. in cle. litteras. de reſcrip. Nec habet locū ſi epiſcopus extra dioceſim conſtitutus confert beneficium vni preſēti et acceptanti. et vicarius eius preſens habens mandatuꝫ conferendi beneficia. confert illud alteri nec apparet de p̓oritate. quia collatio epiſcopi potior. ita tenꝫ Caſpar de cal. cōſilio ſeptimo. eodem titulo. quia epiſcopus maior eſt. quod etiam ſequitur Domiñ. quia in caſu queſtionis videtur epiſcopus auferre vicario poteſtatem in hac parte. quod poteſt. ſicut in procuratore videm⁹. in. c. penultimo. ꝙ ſecus. eodeꝫ libro. de procura. Et ſic etiam ſi obtinēs a vicario beneficij poſſeſſionem habeat. tamen illud non prodeſt ſibi. quia collatio epiſcopi ablatiua eſt poteſtatis vicarij quo ad illud bñficium per iam dicta. Quid autem ſi idem beneficium ſit collatum duobus. nec apparet ꝺ prioritate. putat Iohānes an. ꝙ incertitudo que declarari non poteſt viciat. c. ij. eodem libro. de elect. Etſi inſtare vellēt ad concedentem poſſent recurrere vt ille declararet quis pri⁹ erat. ⁊ hoc ſequitur Domiñ. neutro poſſidente. ſed ſi alter poſſideret agens ſuccumberet in dubio. vt in. c. in preſentia. de probati.

Vt ſingula officia ſingulis cōmittenda ſint perſonis. prohibet papa ne aliquis religioſus aut monachus pluribus prioratibus vel eccleſijs curatis. ſine licentia ſedis apoſtolice preſit. etiamſi cura ip̄a non per ſe ip̄os ſed per preſbyteros ad eorum preſētationem per epiſcopos inſtituendos habeat preſentari. niſi vnus p̓orat⁹ ab alio dependeat. vel adinuicem ſint annexi. Etſi aliquis religioſus talem prioratum aut eccleſiam habens. alium receperit primū ip̄o iure vacantem dimittere debet ſtatim omnino. alias priuatur vtroqꝫ et efficitur inelegibilis. nunc autem obtinens plures huiuſmodi prioratus aut eccleſias infra menſeꝫ a tempore notitie huius conſtitutionis. vnum quem retinere velint alijs dimiſſis eligāt. alias pene predicte locum habent. Prohibet etiam papa ne prioratus eccleſie. adminiſtrationes. aut officia vnius monaſterij cōſueta per monachos eiuſdem gubernari cōmittantur. abſqꝫ licentia pape monachis alterius monaſterij. quia non poteſt vnus habere locū in diuerſis monaſterijs. quorūꝫ vnū ab alio non dependet. Qui autem contra dictam prohibitionem alienis mōchis dcā ꝯmiſerint. aut ꝯmiſſa dimiſerint. ſint ea vice ꝓuati ꝑtāte

ordinādi de ipſis.etiā de ipſis ꝑ dio-
ceſanos ſi exēpta non ſint alioqn̄ ꝑ
ſedem apo.ordinet̄.etiaz ea ſuſcipere
preſumentes aut retinere efficiūtur
ineligibiles ip̄o iure. Hoc.d.

Prima con-

Religio-
ſus ſecū-
dum ꝓ̇ratum aut ecc̄iam recipiēs
cum cura ꝓuatus eſt ꝓ̇ri ip̄o iure.
etiamſi cura ſit per alios exercenda.
Probatur hec concluſio hic in ꝑn.
Et rationem ponit tex.in ꝑnc.quia
ſingula officia ꝛc.Et ꝙ pluralitas
euagationem inducit que maxime
in monachis eſt reprobata.et.g.alle
gant ꝯcor.Fallit hec ꝯcluſio in duo-
bus caſibus in tex.poſitis quos nō
quia ex eis patent duo modi vnien
di bñficia.de q̇ vid.g.iij.in.c.eaz.de
eta.et quali.et.g.in.c.j.§.ne ſe.vacan.
vbi etiā alij modi nōntur. Pena au
tem religioſi non dimittentis ſtatiz
ꝑmū ꝓ̇ratum aut bñficium curatū
eſt.quia inelegibilis efficitur ꝛ ꝓua
tur vtroqꝫ.vt hic in verſi.ſtatuentes
ꝯcor.extrauagans execrabilis Joh.
xxij. Regularit̄ ḡ religioſus ē eligibi
lis.niſi ex delicto fiat inelegibilis.c.
ſi religioſus.ſ.eod.li.de elect.vbi de
hoc.Et intellige euz regulariter eli
gibilem.etiā ad ecc̄iam parochialez
Pro quo hic tex.Et hoc veruz ſm
doct.ꝯmuniter.ex diſpenſatiōe i cor
pore iuris clauſa.qn̄ electio fit ꝓpter
idoneitatem ꝑſone ad officiū ꝑdica
tionis.qđ maxime ꝓuilegiatuz ē.de
q̇ in.c.ꝙ dei timorē.đ ſta.mō.đ q̇ in
ca.ꝑriſcis.lv.diſ.ꝛ.xvi.q.j.in ſūma.ꝛ
in cle.j.de elect.An aūt ꝑ laicum ad
eccleſiam parochialem poſſet religi
oſus ꝑn̄tare.vide.deci.rote.cclvij.et
ibi recitantur plures opi.

Secūda con-

Predē-
pene eti-
am locum hūt in eo qui an̄ hanc cō-
ſtitutionē plures ꝓ̇ratus aut cura-
ta bñficia habuit.niſi infra menſem
a tpe notitie hui⁹ ꝯſtitutionis vnuz
eligat.et alia dimiſerit. Probat̄ h in
§.circa.Ex quo patz ꝙ noua ꝯſtitu
tio ligat poſt menſem.qđ verū qn̄ il
lud exꝑmitur in ea.vt hic.alias no-
ua ꝯſtitutio ligare incipit poſt du-
os menſes a tpe conſtitutionis.niſi
detur ſcientia eiuſdē.quia tūc ſtatiz
ligat.ita ſentit hic.g.verbi ꝑuenerit.
qđ nō.Et de hoc vide Jo.an.j.e.li.
ſup data

Tertia con-

Beneficia
ꝯſueta regi
ꝑ monachos vnius monaſterij.non
poſſunt ab alio q̄ per papam alijs
ꝯmitti.Probatur hic in.§.ꝓhibem⁹
et ꝓcedit ꝯcluſio tā in curatis q̄ nō
curatis.quia tex.nil h dicit de cura
tis.vt in primo dicto.Patz igit̄ ꝙ ꝑ
legatū alijs monachis non poſſunt
ꝯmitti.facit.c.ſi abbatem.ſupra.eo-
dem libro.de electioñ.Nec poſſunt
clericis ſecularibus cōmitti.vt in.c.
poſſeſſiones.de reb⁹ eccle.non alie.
Nec tamen pena huius.c.in illis lo-
cum habet.quia de illis hic nihil ex
preſſit.ſed ſolum de monachis.Ra-
tio autem concluſionis eſt.quia mo
nachus nō ꝑt habere vocē in diuer
ſis mōaſterijs.inter q̄ nō ē ꝯnexitas
niſi ſit tranſlatus canonice ad illud
ꝙ tunc ꝑt preſici alteri monaſterio.
quia non dicitur amplius alterius
monaſterij.Ita itelligit̄ cle.j.de elec.
Qualit̄ aūt monach⁹ poſſꝫ tr̄fferri
et tr̄ſire de vno monaſterio ad aliđ
legitime.viđ hic.g.nobilē in verbo

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

canonice que tria ponit mēbra. aut enim tranſire vult ad ſtrictiorem vitam. et id poteſt petita licentia tm̄. lꝫ nō obtenta. vt in. c. licꝫ. de regula. aut ad minorem. et tūc ſine cauſa ſolus papa diſpenſat. cum ſit cōtra iura ſm glō. Nec hoc caſu diſpēſatio pape tenetur in foro conſcientie. vt probatur in. c. non eſt. de voto. per glō. Cum cauſa auteꝫ legitima ſubeſt puta infirmitas ꝑpetua. ſenectus aut auſteritas regule. aut ſimilis. an tunc epiſcopus cum abbate diſpēſare poſſent. vid. Archi. xx. q. j. c. monachum. Domiñ. hic pulcre et Panor. in. c. nō eſt. de regula. Aut vero ⁊ tertio caſu ad parem religionem tranſire vult. et id poteſt de licentia abbatis ⁊ conuentus. ſm gloſam. de q̄ hic latius Domi.

Vltima con. Nō ſeruans hanc conſtitutionem ſi eſt conferēs priuatur poteſtate cōferendi ea vice. ſi eſt ſuſcipiens efficitur inelegibilis ipſo iure. Probatur hic in fine textus. Et quis hoc caſu prouidebit. patꝫ ex fine. quia dioceſanus in non exemptis. papa in exemptis. de quo vide gloſam primam. in clemeñ. prima. de priuile.

Vm in eccleſiis facīēda receptio canōicorum. collatio prebendarum aut beneficiorum minorꝫ abſentes canonici ſi id cōmode poteſt fieri (niſi aliud cōſuetudine obſeruetur) ſunt vocandi. alias ſi inſtant factum in eoꝝ abſentis debet caſſari. Hoc. d.

Prima con. Ad receptioneꝫ canonicorum aut collationem beneficiorum debent vocari abſentes canonici. niſi conſuetudo habeat eos non vocari. Probatur hec cōcluſio hic in textu. Et adhuc ſunt duo caſus in quibus vocandi ſunt abſētes vt in electione facīēda. et in ceſſatione diuinorum indicenda. ſm gloſaꝫ ſuper verbo ipſorum. in. c. preſentiū. ſupra eodem libro. de teſti. In alijs non vocantur neceſſario. Et ſic in alienationibus rerum eccleſie non neceſſario vocantur. quod tenet h̄ gl. verbi cōmode. que etiā oſtēdit ꝺ quo loco ſint vocandi. quia de illo de quo cōmode vocari poſſunt. etiā ſi locus ille ſit extra prouintiam. et hec ꝯmoditas reſpicit eccleſiaꝫ non perſonam vocandam. ſm Archidi. de quo in gloſa penultima. in. c. cuꝫ inter vniuerſas. ſupra. de electi. Et an vagabundus ſit vocandus. vid. Archidi. hic et Jo. an. in. c. quia propter. de electio. vbi etiam tractat de excōmunicato. Et hic Archidiaco. dicit eum vocandū. quia pt̄ p̄tendē nullitatem excōicatiōis. Sꝫ cum ꝓteſtatione vocabitur. q̄ ſi ſit excōicatus non intendunt ſecuꝫ eligere. Et intellige hunc textum et concluſionem de receptione iuris. que videlicet voluntarie fit per canonicos in ꝯmuni congregatos Et tribuit ius canonicatus. quando in eccleſia ſpectat receptio canonicorū ⁊ collatio ꝑbendarum ad ipſos canonicos. et h̄ꝫ vim collatiōis. ſm Jo. an. in. c. ſi caplo ꝭ. ti. pri. Eſt eñ alia receptio facti q̄ fit ad mādatū ſupioris. q̄ iam contulit canonicatum et mandat ꝙ recipiatur talis in canonicum .et in tali non eſt neceſſaria, vocatio abſentiuz.quia de neceſſitate eſt obtemperanduz de qua loquitur Hoſtieñ.in ſūma de conſti.§ quid ergo. et in illa non habet locum hic textꝰ. Nam abſentes illo caſu non poſſūt allegare contemptum. quia ſi preſētes fuiſſent neceſſario haberent obedire ſm Archidia.et Domiñ. Jtem procedit hic textus etiam de collatione beneficioruz que competit capitulo ſi beneficia ſint extra illaz eccleſiaz.quia textus indiſtincte loquitur ſm Joh.anð.

Secunda con. ⁊ finalis

Abſens non vocatus ad receptionem canonici poteſt contemptum ſuū proſequi et petere receptionem retractari. Probatur hic ĩ textu. Et idem ſi ſint in electione contemptus aut in alio caſu quo debuit vocari. c.ꝙ ſicut.ſupra.de electioñ. Non eſt ergo actus geſtus per preſentes nullus.quia ſi tacet ille qui fuit cōtemptus valet actus.facit.l.filio.ff.de iniuſ.rup.et irri.teſta .vbi teſtamentū in quo filius eſt preteritus annullat̄ ſi filius vult illud retractare .alias valet.

Reſenti cōſtitutione ð claratur.c.ij .ſupra eodem.qđ vult beneficia apud ſedē apoſtolicam vacantia non conferri per alium ꝗ̄ per papam .vt locū habeat in beneficijs que habent legati aut nuncij pape.aut etiam quicunqꝫ alij ad ſedem ap.euntes.aut ab ea recedentes ſi moriantur in curia.aut ĩ loco vicino curie. Jtem et in beneficijs que curiales habent ſi in loco vicino curie moriantur.etiamſi ad curiam erant reuerſuri.dūmodo ibidem domicilium proprium non habuerunt. Et dicuntur hoc caſu loca vicina curie.que non diſtant a loco vbi moratur papa vltra duas dietas legales. Sane ſi quis originem traxit de loco vbi eſt curia et ibidē moriatur.non includūtur beneficia ſua ſub dicto ſtatuto.niſi curialis ſit et moretur ibidem illo modo. Jtez ſi curiā contingat transferri de vno loco ad alium.et curiales moriant̄ ĩ via aut in loco vnde recedit curia. q̄ntūcunqꝫ talis ſitus ſit remotus a curia includuntur ſub dicto ſtatuto eorum beneficia. Hoc.d.

Prima con.

Ad papaz ſpectat beneficioruz venenitium ad curiam aut recedentium a curia collatio.ſi moriūtur in loco curie vicino. Probatur in primo et ſecundo dicto huius.c. Patet ergo ꝙ aliud ē de beneficijs ſtantium vel morā trahentium in loco vicino.quia eoruz beneficia non ſunt reſeruata collationi pape.nec ð illis loquitur hic textus.facit.§.penultim.ſ.eodez .Quid autem ſit mors.dicit hic Archidia. ꝙ eſt priuatio vite et diſſolutio corporis et anime.notatur in.c. in quadam de celebrat .miſſa.et in.c.charitas.de peniteñ.diſ.ij.et ſicut tenebre nihil ſunt in re ſed nominant defectuz lucis. Jta nihil eſt mors.ſed ſolum ſignificat priuationem vite .et accepit nomē a morſu ꝑmi hōinis ꝗ vetite arboris pomū mordens mor

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tem incurrebat ſm̃ Iſido. et ſũt tria mortis genera. ſcꝫ acerba. vt infantium. ĩmatura vt iuuenum. ⁊ matura ſeu naturalis. vt ſenũ. ſm̃ Ioh. and. poſt Archid.

Secũda con. Idem đ beneficiis curialiũ in loco vicino curie decedentium. Probatur hic in § idem eſt. et procedit cõcluſio. niſi in loco vicino curiales domicilium aut domũ haberent vt in eodẽ §.

Tertia con. Dicitur ãt hoc caſu locus curie vicinus diſtans ab ipſa curia minus duabus dietis legalibus. Probatur hic in § loca. et ſm̃ glo. h̄ vna dieta legalis continet. xx. miliaria. vt in. l. vicena milia. ff. ſi qͥs cautio. et. g. ibidẽ dicit. ꝙ. xx. paſſus faciunt vnũ miliare. Et nota hic. ꝙ vbi lex facit mentionẽ de dietis. intelligitur de vulgaribus. et non de legalibus. quod ꝓbat hic tex. dum vult hic ſpecialiter cõputari dietas legales. ergo in contrarium eſt ius regulare ad qđ ſolꝫ allegari h̄ tex.

Quarta con. Si hñs domum originis in curia morientis ibidem bñficia collationi pape non ſunt reſeruata. Probatur h̄ in § ſane. quod verũ niſi ſit curialis. vt in. e. §. Ex q̊ patꝫ ꝙ cauſa accidẽtalis adiecta naturali qñqꝫ imutat naturalem. ⁊ q̄litas quãdoqꝫ plus oꝑatur ꝙ̃ origo ſm̃ Io. mona. de quo in regula. qui prior. §. de reg. iur. in mercur.

Ultima con. Beneficia curialium decedentium aut in loco vñ receſſit curia. aut vbi ſeſt. aut in via ſunt per ſolum papam conferenda. Probatur hic in § ſi. quod veruꝫ etiam de loco vnde receſſit' curia quãtuncunqꝫ remoto. ſecus autẽ ſi moreretur curialis circa et nõ ſequeret̃ curiam. ſm̃ Io. an.

I apoſtolica ſede vacãte ꝯtigat apõ ipaꝫ aliquas ecc̃ias parochiales vacare poſſũt, illi ad quos id pertinet libere de eis ordinare. Non ob. c. ij. đ. e. conſtitutione. Idem de vacantibꝰ apud ſedem apoſtolicam romano pontifice adhuc viuente. ſi ante ipiꝰ obitum non fuerint collate Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Apoſtolica ſede vacante non dicuntur parochiales eccleſie in curia vacare. Probatur h̄ ꝯcluſio in vtroqꝫ dicto tex. Poſſunt ergo hoc caſu eccleſie parochiales libere. id eſt nõ expectato lapſu mẽſis. ꝓut habetur in. c. ij. ſupra eodem titulo. per ordinarium collatoreꝫ cõferri. Et ratio huius probatur in textu. ne diutina vacatio eccleſiarum parochialium periculuꝫ afferat animabus ſubditorum. facit. c. q̃uis. ſupra eodem libro. de electi. et. c. ne ꝓ defectu. eodem titulo. Et procedit hic textus in parochialibus eccleſiis que non cadunt in nomen dignitatis. et ſic non đ collegiatis. ꝓ quo c. ſtatutuꝫ. ſupra eodẽ libro. de elec. An autem textus et concluſio locũ habeant eccleſia romana quaſi vacante. vt ſi papa captus ſit a ſciſmaticis. dicendum ꝙ non. quia tunc nõ eſt curia. per notata Iohannis an. in. c. dura. de crimi. fal. vbi dicit ꝙ vbi papa eſt ibi eſt curia aut ſedes apoſtolica.

I cui nulla perſonaruꝫ expreſſione facta ſit poteſtas data. vt auctoritate apoſtolica poſſit aliquibus perſonis idoneis ꝓuidere ī certa eccleſia. aut beneficia ad ſedē apoſtolicā deuoluta conferre. talis poteſtas non expirat per obitum pape etiaꝫ re integra. Secus ſi alicui data ſit poteſtas ſuper prouiſione certe perſone facienda. quia talis expirat mortuo papa re integra. cum ſit in fauorem eius pro quo ſcribitur facta. Hoc. d.

Prima con. Poteſtas conceſſa alicui vt beneficium conferat perſone idonee. non tamen exp̄ſſe eſt ꝑpetua. nec expirat cōcedentis morte. Probatur hic in pᷓma parte. Et ratio eſt hoc caſu. quia intelligitur quoddam priuilegium a principe datum qđ decet eſſe permanſurū de quo in regula decet. et in regula priuilegium. ꝭ. de regu. iur.

Secunda con. Poteſtas conceſſa ſuper prouiſione certe perſone facienda expirat mortuo papa re integra. Probatur hic in ſecunda parte textus. et procedit etiamſi motu proprio eſſet facta. quia ſemper eadeꝫ eſt ratio. nec littera diſtinguit ſm Joh. anđ. Quādo autem res dicatur integra fuit diuerſoruꝫ diuerſa ſententia. ſed Dominī. poſt Lapuꝫ ita cōcludit. Aut executor datus ad prouidendum eligit procedere vt iudex. tunc requiritur citatio eius qui per litteras aut mandatum grauatᷓ ad hoc vt res deſinat eſſe integra. ꝑ c. licet. et. c. gratum. de offi. delegati. et. c. q̄uis. et ibi. g. ſupra eodem lib. de offi. delega. Aut eligit procedere vt executor. et non vt iudex. qđ poteſt. et tūc videtur ſufficere ꝙ incipiat procedere ſine citatione. forte ad inquiſitionem cum in forma pauperum ſcribitur. per notata in cle vnica. de offi. delega. Quid autem dicēdum ad. c. ſi ſuper gratia. ſupra eođ. libro. de offi. dele. Dic vt hic in glō. finali. quam tenent Joh. mona. Archidia. et doc.

I epiſcopus ꝯmittat alteri epiſcopo ī genere vt vice ſua ordines conferat in dioceſi ſua. non expreſſis aliquibus certis perſonis. Et ille ad ſacros ordines promouet aliqueꝫ ſine titulo cum ſit in culpa taliter ordines ꝯferendo. tenetur ordinato miniſtrare vite neceſſaria. donec ei prouiſuꝫ fuerit de competenti beneficio. ſecus ſi certe perſone fuerint expreſſe. quia illis ſi tituluꝫ non habeant tenetur epiſcopus cōmittens ordinationem miniſtrare neceſſaria vite. Et idem ſi dedit licentiā recipiendi ordines titulum non habenti quia ipſe tenetur illis de nēcarijs ꝓuidere. Hoc. d.

Prima con. Ad maiores ordines non debꝫ epiſcopus promouere clericum niſi habeat vite neceſſaria aut titulum. Probatur in. c. epiſcopus. ſupra todem titulo. et in. c. cū ſm. c. tuis cū ſimilib⁹. et h̄ iūc. g. ij. Et ſufficit titulus ſaltem patrimonialis. vt in eadem gloſa. iiij. Et idē de ordinibus minorib⁹ ſm Panor. in alleg. c. epiſcopus. Si tn̄ ordinat ad minores non beneficiatum aut non habentem vite neceſſaria. non compellitur ei prouidere đ nēcarijs vite.nec ſcribitur ei ꝓ tali fm.g.iij.h

Secūda con. Si epūs ad maiores ordines clericum non beneficiatum nec vite neceſſaria habentez ordinauerit.et eidem donec beneficium competens fuerit conſecutus vite neceſſaria miniſtrare debebit. Probatur in iuribus allega.ſ̄.concluſiōe proxima.Et appellatione neceſſariorum vite comprehenduntur cibaria.veſtiarium.habitatio .vt in l.legatis.ff.de ali.et cibale et alia.de quibus dixi in.c.j.ſ̄.eo.ti.et.li.Et tenetur epiſcopus ad iſta fm facultates epiſcopi et conditionem ordinati.de quo in dicto.c.epūs .Et quid ſi talis preſentatus fuiſſet epiſcopo per archidiaconū.an ille tunc tenet̃ eidem prouidere.viđ.g.in.c.ad h.ſ̄.de offi.archidi.Itē an clericus ordinatus poſſet renūciare huic obligationi qua tenetur ei epiſcopus.viđ. hic in glō .finali.

Tertia con. Poteſt epiſcopus alteri cōmittere ordinationem clericorum ſue dioceſis. quo caſu ſi generaliter facta fuit ꝯmiſſio ſine expreſſione certe perſone tenetur ordinarius prouidere ſine titulo ꝓmotis. Probatur hic in ṗn.ter.Et rō ꝯcluſiōis eſt.quia in generali mandato nō videtur data poteſtas faciendi actum a iure prohibitum. vt hic facit .c.ſi compromiſſarius.§.i.ſ̄.e.li .de elect. Secus igitur ſi mandans conferri ordines certam expreſſit perſonam. quia tunc videtur illaz vt habilem ad ordines approbare Ideo tūc mādans tenetur ſi non habuit titulum vt hic in.§.ſi vero.etſi ille qui tenet̃ prouidere ordinato non habeat vnde prouidebit vtputa ordinans. nō tamen propterea tenetur mandans Nec econtra.fm Archi.et doct.hic et maxime ex eo quia etiaz ordines recipiens fuit in culpa .Ioh.de lig. tamen dicit ꝙ ſibi prouidebitur officio iudicis ne mendicet

Ultima con. Dans litteras ꝯmendatitias ad ordines non beneficiato et non ordinans tenetur ei đ vite neceſſario. Probatur hic in fi. Et ratio habetur hic in tex.

Uamuis papa in genere det alicui poteſtatem conferendi ſex beneficia clericorū ſuoꝝ cedentiū aut decedētium auctoritate apl̄ica .valꝫ tñ gratia q̃ papa mandat ſpēaliter alicui ꝓuideri de canonicatu et prebenda.licet ī ea đ prima generali gratia nulla ſit mentio facta.Sicut ſi papa dediſſet alicui poteſtatem ꝯferendi bn̄ficia deuoluta ad ſe.ap.nihilominus poſſet vnum ex talibus ꝯferre aut cōferri mādare.licet de prima gratia nullam faciat mentionē. Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Ualet collatio bn̄ficij ꝓpter papā facta.licet nō fecit mētionē de generali ꝯmiſſiōe alteri tradita Probatur hic.et in.c.dudū.ſ̄.e. ti. Nā lr̄e ſpēales derogāt generalibꝰ.licꝫ đ eis nullā faciant mentionē vt hic et ibi.Secus ſi ṗores eſſēt ec̄ ſpēales.quia tūc p̄ualent niſi de eis fiat ſpēalis mentio in ſcđis.c.ex parte.ſupra.de offi.dele.Et idē ſi ſecunde littere eſſent generales ſicut ṗme vt quia ſcd̄o dat etiã p̄tãtez ꝯferẽdi bñficia deuoluta ⁊c. tũc enim etiam non preiudicant primis. niſi ſpecialem de eis fecerint mentionem. Et aduerte ꝙ habens poteſtatem conferendi beneficia ſex clericorum. poteſt conferre omnia beneficia eorũ. etiamſi habẽt vltra ſex beneficia quia hic non determinatur numerꝰ beneficiorũ. ſʒ numerꝰ clericorũ tm̃. qđ verũ. dũ tñ vacent altero de modis h̓ exp̄ſſis. alias non. vt in. c. ſuſceptuʒ. ſ. e. li. de reſcrip. et ꝓbatur h̓ in glō. verbi decedentium. Et an talis gratia intelligiť de ſex primis. Glō. eadẽ tenet ꝙ nō. alij tenẽt ꝯtrariũ p. c. nō p̄t. ij. rñſo. ſ. e. quã opi. dicit Jo. de lig. de iure veriorem. Dom. tñ ſaluat. g. quãdo papa feciſſet talẽ gratiam motu ꝓprio. quia tũc late intelligenda eſt. et ideʒ quando ad inſtãtiam priuilegiati. et ſolũ preiudicať pape. vt ſic in preiudicium concedẽtis fiat lata īterpretatio. per. c. quia circa. de puile. vbi autem alteri puta ordinario preiudicaretur procedat alia opinio.

Nota hic ex text. expreſſum ꝙ appellatione bñficiorum ꝯprehenditur canonicatus et p̄benda. qđ verum in lr̄is beneficialibus quarum effectus diriuantur ī tertium. vt hic. An idem ſit quando in impetrantem diriuatur. materia eſt in. c. ſi. ſupra eodem ti. et ibi videtur doc. tenere ꝙ non vt ambitio reſtringatur. et ſic ſunt tres gradꝰ bñficiorum. ſcʒ dignitates, canonicatꝰ. et minora beneficia Dic vt ibi

Jis cui papa defunctus fecit gratiã, in aliqua eccīa de canonicatu. prebenda. et dignitate, perſonatu. aut officio. canonicatum ⁊ prebendam dignitati. pſonatui. aut officio non annexã ꝯſecutus fuit ante reuocatoriam alterius pape de nouo creati. nō amittit ius qđ in prebenda et canonicatu habʒ. ſed ius quod ad dignitatẽ perſonatum aut officium ei competit reuocatum eſt. Secus autez ſi canonicatũ et dignitatem. perſonatũ aut officiuʒ canonico duntaxat cõferri conſueta fuit ante reuocatoriã conſecutus ſub expectatione prebẽde. quia magis dignum qđ iſte iam habet conſeruat ius minus dignum ad prebendam ratione canonicatꝰ competens. Unde prebẽda nulli alteri debita ſibi eſt conferenda. ⁊ idẽ ſi iſte ex collatione epiſcopi aut alterius habuit dignitatem. perſonatũ aut officium canonico tm̃ conferri conſueta. qui canonicatum habuit a ſede apoſtolica. quia ei etiam debetur prebenda. Doc. d.

Prima con. Reuocatoria gratiarum que ſolet fieri per papaʒ nouiter promotum. non tollit ius queſitum in re. ſed ſolum ius querẽdum. Probatur hic in principio textus. iuncta gloſa prima. Et effectũ talis conſtitutionis reuocatorie ponit hic glō. ſuper verbo verba. Patet igitur ꝙ conſecutus ante reuocatoriam canonicatum. licet expectat prebendam. non tamen perdit ius quod conſecutus eſt. vt hic. Unde ī ſeparabilibus inutile non viciat vtile. de quo in regula vtile, infra. de re. iur. Et ſm Jo. an. ī. c. pxi. p ſolã collationẽ ſiue t̄ditionẽ poſſeſſiōis adquirit̄ ius in rem per illum tex. qđ verū ſm Dom̄ qn̄ collatio ē acceptata. alias ſecus vt in.c.ſi tibi abſenti.š eo.ti.

Scdā ꝯ. Jus tñ in re ante reuocatoriam queſitū cōſeruat ius ad rem minus dignū eidem annexū. Probat̄ hic in.§.non ſic Et rō eſt in tex. ꝙ magis dignū ꝛc.gl. alle.ꝯcord.

Ultima ꝯ. ex tex.elicit̄ cōcluſio Ualet eccleſie ꝯſuetudo.ꝙ dignitas nō poſſit conferri.niſi canonico. Probatur in ſcđa ꝛ tertia pte tex.Et an ſufficiat tunc eſſe canonicū ſine p̄benda.Text. ī vtroqꝫ dicto probat ꝙ ſic. Et dicit Jo.an.bis ī eccl̄a Bononien̄ obtētū Et hoc caſu impetrans talem dignitatem.tenet̄ de tali ſtatuto facere mētionē al's ſ̄ptum cenſet̄ ſurrepticiuꝫ. ꝙ oīa exprimenda ſunt que Papam mouere poſſunt ad concedenduꝫ aut denegandū ſm Arch

Modaꝫ obtinēte canonicatum ſub expectatione prebēde a Nicolao papa.quidā ali⁹ in eadē eccleſia ſimilem grām habuit a Celeſtino ſucceſſore Nicolai.cū cl'a anteferri.et appōne decreti. Fuit tñ p̄mo ꝓuiſum de p̄benda vacante. anteq̄ ad ipſū et executores ſuos.ꝑueniſſꝫ notitia gratie ſcđe. Poſt hec et añ collationē prebende ſcđo factā.emanauit ꝯſtō reuocatoria Bonifacij. querit̄ quis eorū debet potior in p̄benda vacante haberi.Et dicit Papa nullū ius aliqđ in p̄benda h̄re. Nō primū ꝙ collatō bñficioꝝ ſibi facta fuit ꝯ̄ decretū Celeſtini.lꝫ ab ignorātib⁹.et ſic nō valuit collō.et ꝙ ſcđs ſolū habuit ius ad p̄bendā.et non in prebenda.illud tollit ſupueniēs Pape reuocatoria. h' đ

Ex tex. elicit̄ talis ꝯclō Reuocatoria pape obeſt p̄bendā expectanti. et impoſitio decreti obeſt ignoranti. Prima ꝓbat̄.š.c.ꝓxi.et in.c.ſi.de ꝯceſſ.p̄b. Scđa pars ꝓbat̄ hic.et in.c.dudū.š.eo. Et dicit Lapus ꝑ hunc tex. ꝙ decretum pape nedū ligat manus inferioris ordinarij.ſꝫ etiam man⁹ pape ꝛ executorum ei⁹.facit cle.vna.de ꝯceſſi.p̄bē.qđ nō.

andatū apoſtolicū alicui factū vt prouideat alicui de beneficio ſpectante ad collationeꝫ Capl'i ꝯprehendit bñficia Capl'i.q̄ ꝯferunt̄ ꝯmuniter ꝑ Caplm.aut ſingularit̄ et viciſſim ꝑ Canonicos.vice et auctē Capituli. Nō autē bñficia ſpectantia ad collōnem aliqꝝ Canonicoꝝ.rōne dignitatū.perſonatuū.et officioꝝ.q̄ ipi habent.aut etiam rōne p̄bendaꝝ.niſi mādatū ſit ꝓuidere de bñficio ſpectāte ad collationē illius Capl'i ꝯmunit̄ vel diuiſim. ꝙ tunc bñficia rōne p̄bēdaꝝ ad aliquoꝝ collationē ſpectātia ꝯprehendunt̄. Hoc dicit

Prima con. Mandatuꝫ factū de ꝓuidendo alicui de bñficio ſpectāte ad collationē Capl'i non extendit̄ ad bñficia ſpectantia ad collationem ſingularis Canonici aut p̄lati. Probat̄ hic in p̄ma et ſcđa pte text. Et rō pꝫ hic in glo.verbi extendit. ꝙ papa nō intēdebat grauare ſingulares ꝛ e Capl'o.ſꝫ totū Capl'm.vt in.c.cuꝫ in illis.in fi.š.eo.ti. Intellige tñ ꝯcluſionem verā qñ ad Canonicū aliquē de iure ſpeciali ꝯpetit coll'o bñficij vt ratione ſui canonicat⁹ ſpēaliter. Secus ſi haberet ex eo ꝯferre ꝙ Canonicus et ſic rōne canonicat⁹ in genere.quia tunc videt̃ ꝯferre iure ac vice Capl̃i. facit.c.ſup eo.ſ.eo.et ꝑ ꝯſequens mãdatũ predictũ eũ includeret.ꝙ mãdatũ factũ in principali includit vice gerentem illi⁹ vt hic in p̃mo dicto tex.⁊ de hoc in.c.eam te.ſ.de R̃p. et fiñ.

Scdá con Si tñ in dicto mãdato facta ſit mentio Capl̃i ꝯmuniter ⁊ diuiſim.ꝯprehendunt̃ etiam ſingulares de Capl̃o Canonici. Probat̃ hic in fi.tex. An ãt tunc prelat⁹ includit̃ aut beneficiũ ad ipſi⁹ coll̃onem ſpectans? Dom̃ hic tenet poſt Capũ. et Imol. ꝙ non ꝑ tex.hic in prima p̃te. et optimus tex.in.c.eam te.ſ.de R̃pt. Etſi p̃lati habent vocẽ in Capl̃o.id ꝓcedit iure ſpeciali.nõ iure cõi. ad qđ papa ſimpliciter ſcribendo videt̃ ſe referre per.c.i.ſup̃ eo.li.de conſti. Sed quid ſi mandat̃ ꝯferri bñficiũ ſpectans ad collationẽ decani et Capl̃i cõiter vel diuiſim an p̃t ꝯferre ſpectans ad ſingulares Canonicos rõne p̃bendarũ ſuaꝝ. Et videt̃ ꝙ ſic ꝑ tex.hic ĩ fi. Cõtrariũ tenent dñi de rot.deciſ.cij.que incipit. Item nõ.ꝙ iſta gr̃a ſatis põt operari effectũ ſuuꝫ in ſpectantib⁹ ad collationẽ decani ⁊ capl̃i.ideo illa ſolum ꝯprehendit. Secus ſi ſcriberetur ad collationẽ capl̃i cõiter vel diuiſiꝫ. tunc tex.locũ haberet.qđ nõndum.ꝙ ſepe occurrunt tales lr̃e.et ſequit̃ Domini.ꝙ mandata hmõi ſunt ſtricti iur̃. vide etiã in decl.cxxix.

De clerico egrotãte

aſtoralis officij debitũ exequendo declarat et ſtatuit Papa ꝙ datio coadiutoꝝ Epoꝝ et ſupiorũ p̃latoꝝ de cauſis maioribus ſit cenſenda.et ad ſolum romanũ pontificẽ referenda. Ne tñ eccleſie in remotis exiſtentes.hac occõne patiant̃ diſpẽdia ſtatuit papa ꝙ ep̃us ſenio aut valitudine grauatus.aut al's in executione officij perpetuo impeditus.poſſit de ꝯſilio ⁊ aſſenſu ſui capl̃i.aut maioris p̃tis eiuſdem.vnuꝫ aut duos auctoritate ap̃lica ſibi aſſumẽ coadiutores. Si vero demens ſit ep̃s.tunc capl̃m aut due partes eiuſdem auct̃e ap̃lica vnuꝫ aut duos aſſumẽ poſſint. Si ãt Ep̃s ſenio aut morbo incurabili grauatus.aut alias perpetuo reddat̃ ad officij executionem inutilis.nec tñ coadiutorẽ habere velit.tũc Capl̃m ſtatũ et ꝯditionẽ ecc̃e. ac ſingulas circũſtantias ad notitiaꝫ q̃ncito poterit fideliter deferat. recepturi humilit̃ id. quod ſedes ipſa ordinat. Vult etiam Papa ꝙ coadiutores p̃dicti de prouentib⁹ prelatoꝝ.in quoꝝ auxilium aſſumunt̃ habeant ſumptus moderatos.et ab om̃i alienatione bonorũ p̃lati.aut eccleſie abſtineant.ac rõnem reddere teneant̃ deo ac prelatis ipſis ſi fuerint ſane mentis.ac eoꝝ capitul'. ſeu ſi id antea nõ fecerũt ipſoꝝ prelatoꝝ ſucceſſoribus. Et dictũ de Ep̃is etiam obſeruandũ eſt in ſuperiorib⁹. Hoc dicit

Prima ꝯ Dare coadiutorẽ ep̃is et ſuperiorib⁹.eſt de cauſis maioribus ad ſe.ap.referendis. Probat̃ hic in p̃nc. Et que ſũt alie cauſe maiores ſoli pape reſeruate. vide per gl.in.c.ꝙ tranſlationẽ.ſupra de off.leg. Licꝫ ergo archiep̃s p̃t q̃ñqꝫ eccleſie cathedrali vacanti dare viſitatorẽ. c.eccleſie.ſup̃.e.li.de ſupp.negl.p̃l.nõ tñ dat ep̃o coadiutorẽ vt h. Nec valẽt ꝯ̃ria ꝯſuetudo ꝙ reſeruata p̃ncipi ſpẽaliter in ſignũ ſpecialis priuilegij.non poſſunt ꝑ inferiores preſcribi vt in gl.ſingulari h̄ in verbo non obſtante.quam tamen limita niſi eſſet conſuetudo tanti temporis cuius initij non eſt memoria ꝙ illa tolleret ius principis ſm̄ Panor in.c.ſuper quibuſdam.s̄.de verb.ſig. Nam vt ibi patet imponere noua pedagia aut telonea ſpectat ad ſoluȝ principē.et tn̄ preſcriptione tanti tp̄is de cuiꝰinitio non eſt memoria poteſt ad aliū pertinere.quod nota. Etſi dicat̄ archiep̄s confirmat ep̄m.c. tranſmiſſam.s̄.de elec.⁊ ſic dat ei ꝯfirmationē Ergo et p̄t archiep̄s priuare ep̄m.ar regule omnis res.de reg.iur.s̄. Dic illud argumentū non procedere in ſpiritualibus in quibus facilius eſt conſtruere q̄ȝ deſtruere.vt in.c.licȝ.in pn̄. de tranſla prela.et in.c.inter corporalia.eod̄.ti.

Secunda ꝯ. Ep̄s aut etiam inferior beneficiatus.ꝓpter caſum ſuperuenientem.aut quencunqȝ morbum non debet amittere ep̄atum aut beneficium licet non poſſit habere ordinis exercitiū. Probat̄ hec concluſio hic ī tex. per totū.qui id probat in ep̄o iuncta gl.verbi perpetuo.que idem ꝓbat in quolibet beneficiato.facit.c.de rectoribus.ſupra eo.ti. Nec ob.c.tuā nos. ſup̄ eo.vbi videt̄ ꝙ ꝓpter morbum lepre aut ſimilem morbū inficientem ⁊ ſcandaloſum debeat quis amoueri a beneficio et adminiſtratione.reſeruatis ſibi ſoluȝ neceſſarijs vite. Sed dic ſm̄ Dom̄ vt ibi nō.per glo.et Goffr. ꝙ non remouet̄ quis ꝓpter lepram a prelatura ſeu titulo adminiſtratōnis quod in actu conſiſtit. ꝙ illud nō exercebit ꝓpter ſcandaluȝ populi

Tertia con. Nec ꝓcedūt ſi ꝓpter caſuȝ ſine culpa ſua contingentem impēdit̄ in ordinis executione. debet tn̄ tunc per alium deſeruire. et vterqȝ de fructibus beneficij ſi ſufficiāt debent viuere. Probat̄ hic et ſupra eo.per tot. et in.c.peruenit.de appel. Et hunc vicarium ad tempus ipſe ſolus poteſt īferior ep̄o ꝯſtituere ſm̄ Lau.in clem̄. vnica.de off.vic.

Quarta con. Ep̄o impedito in officij ſui exercitio.debȝ dari coadiutor prout diſponit hec ꝯſtitutio. Nā primo p̄t papa dare coadiutorem et nullus inferior. Si aūt ſit in remotis a curia p̄t ipſe ep̄s ſi rationeȝ habeat de conſenſu Capl̄i aut maioris ptis ſibi aſſumere coadiutorē. Nec requirit̄ hoc caſu ꝙ p̄cedat tractatꝰ Capituli.ꝙ nec in electione requirit̄ dummodo ſeruet̄ forma.c.quia ꝓpter. ſup̄ de elec. Minus ergo in datione coadiutoris qui tp̄alis ē ſm̄ Dom̄ hic. Si ep̄us ratione careat Capl̄m aut due partes dabūt ſibi coadiutorē. Et dicit̄ demens ſi neſcit exp̄mere qd̄ vult et diſcretione caret. quod ex loquela inordinata apparet vt hic probat̄. et in ca.legimus.xciij.diſ. quod dic̄ Domi.nōndum circa dicta teſtiuȝ de dementia alicuiꝰ deponētiū Si ep̄s nolit habere coadiutorē.conſulet̄ papa qui ſm̄ Jo.mo.forte coget ep̄m recipere coadiutorem. aut ipſe dabit aliquem aut dationē alteri ꝯmittit

Quinta con. Coadiutor prelato datus debȝ de bonis prelature viuere.et ab omni alienatione bonorū abſtinere. Probat̄ in.§.preſenti. Et ꝙ vniuerſaliter probibitus ē alienare. nec īmobilia nec mobilia poterit alienare.qd̄ limita vt in glo.fi.niſi eēnt talia mobilia que ſeruādo ſeruari nō poſſūt. quia niſi id conſideretur damnum incurreret eccleſia contra principium tex. An aūt pōt beneficia ꝯferre? Tex. hic facit ꝙ non. Oldrardus ꝯſilio. xiiij. vt dicit Dom̄ diſtiguit aut fuit datus perpetuo impedito mente et corpore puta dementi. et ſic coadiutor confert. Non ob. ꝙ ſit ei alienatio prohibita vt hic ꝙ hoc veruꝫ de voluntaria. hic autem ē neceſſaria ꝑpter periculum vacationis. Aut fuit datus coadiutor impotenti ſolum in corpe quo ad exteriora exercitia vt propter ſenectutem. et ſic prelatus cōferet beneficia. facit. l. i copuland. C. de nup.

Ultima con. Tenetur coadiutor de adminiſtratis computationeꝫ facere perſonis hic expreſſis. Probatur hic in fine text. et cum ſemel eam reddiderit amplius nō tenetur ſuper eiſdem reddere ſm Arch et Jo. mo. Quod verum quādo plene reddidit vt debuit et nil doloſe egit. l. cum ſeruus. ff. de condi. et de. ⁊ l. tres fratres ff. de pact. quod notanduꝫ ſm Dom̄. Et vide đ materia coadiutorū ꝑ modum ſūme Jo. an. in. c. ſi. ſ. eo. ti. ⁊ ibidem per Panor.

De inſtitutionibus.

e

tſi capitulum cathedralis eccleſie. non poſſit vacāte ſede beneficia ſpectantia ad collationē epiſcopi cōferre preſentatos a patronis poteſt ſi idonei ſint admittē ac inſtituere. licet ſolus ep̄us ſi viueret haberet admiſſionem et inſtitutionem facere. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Capitulum eccleſie cathedralis ſede vacante non poteſt beneficia ſpectantia ad collationem ſolius epiſcopi conferre Probatur hic in principio. et in. c. vno ſ. eo. li. ne ſe. vacā. et eſt verum ſi ſpectant ad collationē ſolius epī iure ſuo proprio. Secus ſi iure deuoluto quia illa confert ratione iuriſdictionis, ep̄alis. in qua Capl'm ſuccedit. vt eſt glo. in. c. quanq̄. ſup. e. lib. de elect. quod eſt ſingulare. Quid igiť fiet in vacatione beneficij ſpectātis ad collationem ſolius epī ſede vacante. ſi imminet periculū animarum Dic ſm Hoſti. ꝙ oportet recurrere ad papam. facit. c. romana. ſ. eo. li. de ſupp. negl. prela. Et idem in beneficio ſpectante ad preſentationē ſolius epī vt ſede vacāte Capl'm preſentare ad illud non poſſit ſm Arch. hic quia ⁊ per preſentationem ius adquiriť. licꝫ ad rem. c. cum dilectus. de iurepa.

Scdā con. et ſi. Capitulū ſede vacāte admittit ⁊ inſtituit preſentatuꝫ. licet hec ſede plena ſpectent ad ſoluꝫ epiſcopū Probatur hic in tex. Et intellige dūmodo infra debitū tempus ſint preſentati de quo in. c. vnico ſ. de iurepa. ſiue a laicis ſiue a clericis ſint preſentati ſm Jo. an. q̄a non refert quo ad Capl'm. Ratio autem quare Capl'm admittit preſentatos et non confert. quia conferre non eſt mere iuriſdictionis. notatur in. c. vnico ſ. ne ſe. vacā. Sed admittere et inſtituere preſentatos eſt iuriſdictionis. vt notat Inno. in. c. de cetero. de tranſact. et in iuriſdictione Capl'm ſuccedit ep̄o ſede vacāte. c. cū olim. et c. is qui. de ma. ⁊ obe.

Item admittere et inſtituere hūc aut alium preſentatum ſi idoneus fuerit eſt neceſſitatis.c.cū bertoldus.ſup̄ de re iud. Sed conferre beneficium huic vel illi eſt voluntatis et liberalitatis. ergo non eſt abſurdum ꝙ liberalitas aut donatio prohibeatur et admittere permittatur ſm Joh.de lign.

Iis ad quez pertinet preſentatio rectoris. ī eccleſia parochiali p̄ſentat aliquem ad ipam.non conſtitutū ī ſacris.dūmodo alias talis ſit idoneus.ꝛ infra tempus iuris ad ordinē debitū promoueri valeat erit admittendus. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Preſentatuꝫ ad eccleſiam parochialem non repellit defectus ſacrorum ordinum. dum tamen infra annum promoueri poteſt ad ordinem requiſitum. Probatur hec cōcluſio hic ī tex. Debꝫ iſte preſentatus eſſe in minoribus ordinibus.c.ij.ſ̄.eo ti.et.c.ex litteris.de trāſac. et vide ibi nō.et in.c.dudum.de preſump. p que videtur ꝙ ſufficit ꝙ aſpiret ad clericatum.vt ſi eſt ſcholaris et expectat fortunam. Cogita tñ. An autem patiēs defectum ſacrorum ordinū poteſt eligi ad eccleſiaꝫ parochialem aut alio modo ad eam aſſumi. Glo.ſi.hic ſentit ꝙ non. Sed dic de hoc vt dixi in .c.ſi pro clericis. ſupra de preben.

De conceſſione prebende vel eccleſie non vacantis

Alia in cūctis glo.ij.ponit caſū ī terminis in hac decretali.et diuidit eam ꝛ ſumin atur per glo. primam. Et quia ponit allegatōnes aduocatorū vtriuſqꝫ partis quas ſingulas tradere in ſcriptis eſſet ſupfluum Ideo breuit̄ hoc intendit Si papa mandat alicui prouidere de p̄benda vacante aut vacatura in certa eccleſia.quam duxerit acceptandam cū appoſitōne decreti. certo etiam executore ei pro quo ſcribitur deputato. qui ei de huiuſmodi prebenda .prouideat non poteſt talis executor ante acceptatōnem aliquid facere p quod prebenda afficiatur pro impetrante.quinimo ante acceptationē huiuſmodi poteſt ordinari⁹ collator talem prebendam conferre.etiamſi ſciat impetrantem talem gratiam habere.etiam executor ante acceptationē.reſeruationem et proceſſus feciſſe Hoc d̄

Ex tex. tal' concl' Suffic̄ in beneficiali cauſa dare petitionem aut libellum ſine concluſione aliqua. Probatur hic in petitione iſtius Andree qui petens beneficium fundabat ſe et bene. in collatione ſibi facta de beneficio vacāte per habentem poteſtatem conferendi.et ſic erat canonica.c.i.ſupra.e.ti.nullaꝫ tamen concluſionē poſuit.quod verꝫ formaliter et in forma conſueta.tamē in effectu ſatis cōcludebat. ꝙ ſibi eēt prepoſitura adiudicāda.amoto quolibet illicito poſſeſſore.facit.c.ex parte.ij.de ꝛp.de iurepa.cum dilectus.ꝛ .c.cum olim.ſupra eo. Poteſt etiā dici ꝙ hic non ſit libellus andree ſed allegatio iuris.

Ex §·dicebat et verſic.nec etiam. et ſeq.elicitur talis concluſio. Quamuis noua conſtitutio nō ligat ignorātes niſi poſt duos menſes. priuilegia tamen ſingularia ſtatim ligare incipiunt cū peruenerunt ad ipos priuilegiatos Prima pars probatur hic iuncta gl.verbi tempus Et intelligit Hoſti.in conſtitutionibus principis vt illas nō liceat ignorare poſt tempus duorum menſium.Sed in ↄſtitutionibus inferiorū putat ꝙ ſit tēpus arbitrarium.De quo etiam ꝑ eū ī ſua ſūma de ↄſtit.vide que dixi ſup. de preben.c.cum ſingula. in ſcđa concluſione.Scđa pars probatur etiam hic iuncta gl.verbi priuilegijs. q̄ dat ratōnem diuerſitatis ſuperficialē tm̄ ſm doc.Eſt igitur alia ratio quia cōſtitutio principis omnibus eſt cōmunis.et oēs aſtringit. c.i.et.c.ſi de cōſti.Ideo in ea eſt ſtatutum vniforme Sed priuilegium eſt lex priuata.quā ſola intentō concedentis contemplatur.Ideo ſm eius intentionem eſt recipienda que eſt.vt firmitatem habeat ex quo ad illuz cui conceditur peruenerit.licet etiam ille in cuius preiudiciuz conceditur illud ignoret. facit .c.dilecti.§.de religi.do. Priuilegium igitur nequis poſſit excōicari eximit priuilegiatum ab inferioribus etiam ignorantibus. ne ab eis poſſit excōicari q̄ncito peruenerit ad priuilegiatum.Quod veruz ſi abſenti conceſſū fuerit proprio motu. aut ad inſtantiam alterius .q̄ꝫ priuilegiati. Si enim per ſe aut procuratorem aut nunciū impetrauit tale priuilegiū ſtatim eo bullato habet effectum.ex quo cōcurrunt voluntates impetrantis et concedentis.faciunt nō. Io.an.in.c.i.§.de priuil.ſuper ver.indultum

Ex §·ex parte elicitur talis cōcluſio Licet executor gratie apoſtolice habeat poteſtatez conferendi prebendam vacantem. valet tñ collatio ordinarij.ſi prius confert eandez Probatur in·§·ex parte.quod verum niſi prebenda eſſet affecta per ↄceſſū executoris Et tres modos quibus ꝑbēda affici poteſt ponit hic tex.ī verſi.niſi quos nō.et dixi in c.tibi qui.§. de ℞pti.Et adde alium modum qui habetur in·§·econtra.§.e.c.videlicet ꝑ ſolam acceptationem impetrantis ſine etiā collōne executoris. qđ veꝝ in caſu huius capituli quando in litteris. erat decretuz pape quia imprimit vires ab acceptatione alias ſecus

Ex verſic.ſbiūctum talis elicitur concluſio Executor dat' vt poſſit alicui de bñficio qđ duxerit acceptandum prouidere non poteſt ei anteq̄ꝫ illud acceptet conferre Probatur in verſic.alleg. Facit.c.ſi pro te.ſupra eo.li.de ℞p.et facit hic in gl.in v̄bo acceptaret. Nec etiam decretū aliquid operatur ante acceptationem. cum ſit ſuper incerto. et nullas vires imprimit.nec ligat vt hic in gl.verbi referri.Ex quo patet ꝙ collatio dca coni facta per executorem ſuū fuit inualida Primo quia ante acceptationem contulit.et ſic inordinate proceſſit cum contrarium facere debuiſſet. Scđo quia dignitas tēpore collationis non vacabat.Item quia incertaz cōtulit.nec enim papa facit huiuſmodi collationes de non vacantibus.c.propoſuit.ſupra eo.ti.c.duduz. ſupra titl.ij.

Eteſtanda aliquorum peruerſitas abſtinere neq̄ a vetitis Hinc eſt ꝙ licet in.c.accedens. ſupra eodem.fuerat ſtatutum. vt promittē tes aliquibus prouidere de beneficijs cum potuerint.aut facultas ſe obtulerit debeant adimplere promiſſa.ex hoc tamē vt docuit experientia.aperitur via ad promittenda beneficia vacatura. et plurima oriuntur animarum pericula. Jdō occurrere cupiens papa reprobat omnes promiſſiones. per quas directe aut indirecte aperiri poſſet via ad beneficia vacatura. volens per eas ad prouidendū alicui nullum de cetero obligari. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōcluſio Promiſſio beneficij vacaturi ē prohibita ſub quacunqꝫ verboꝝ forma ſit facta Probatur hec concluſio hic in tex. Et ratio eſt quia per eam votum captande mortis ingeritur. contra.c ij.ſupra eo.ti. Et licꝫ olim eſſet differentia inter promiſſionem beneficij vacaturi cum ſe facultas obtulerit aut poterit. que promiſſio valuit vt hic in glo.verbi facultas et inter promiſſionem vacaturi beneficij.que non valuit.c.ij.ſupra e. Hodie tamē omnis promiſſio indiſtincte per quam via poſſit dari ad beneficia nondum vacantia ē prohibita.non auteꝫ omne ius ad ea.quod dic vt hic in glo.fiñ

n ☞ **E captāde aliene mortis tribuatur occaſio vult papa** ꝙ ille cui eſt facta gratia.vt ei prouideatur de dignitate. perſonatu. beneficio aut prebenda. quam acceptandam duxerit in aliqua dioceſi.prouincia aut eccleſia.certis executoribus ei deputatis.poſſit acceptare primū beneficium.prebendam aut perſonatum vacaturum ī genere.aut ex cauſa ſcōm.aut vlterius. ſed non certum et expreſſum vacaturꝫ in ſpecie.quod ſi fecerit inualida eſt acceptatio et viribus non ſubſiſtunt proceſſus ſm eam per executorem ſbſecuti. Quinimo ordinarius poteſt tale beneficiuꝫ cum vocat libere conferre. niſi illi qui ipſuꝫ acceptauit ſit poſtmodū collatum tale vacans beneficium. et ſic ius iam queſitum. Hoc dicit

Prima cō. Nulla eſt acceptatio certi et expreſſi beneficij nō vacantis.nec valent executoris deſuper facti proceſſus. Probatur hec concluſio hic in tex. Licet enim acceptatio fieri debeat de certo beneficio vt notatur in.c.ij.ſupra eo.li. de electio.quod fit dum quis acceptat.primum quod vacabit in dioceſi.prouintia aut eccleſia.tamen non poteſt quis certum et expreſſum acceptare antequam vacat.puta beneficium quod obtinet Titiꝰ ne detur occaſio captande mortis hic probatur. Etſi contrariuꝫ fiat non valꝫ acceptatio nec proceſſus vigore ipſius per executorem facti nec afficiunt manus ordinarij vt h̄

Secunda con. Si tamen de beneficio male acceptato acceptati fiat collatio legitima dū vacat. per eam eſt manus ordinarij collatoris ligata Probatur hic in verſi. Imo. ex tali enim collatione ſi preueniat collationem ordīarij adquiritur ius etiaȝ nulliter acceptanti. et in collatione beneficij quam recipit ille qui debet acceptare intelligitur fieri acceptatō vt habetur in cle. vnica. § penl. e. ti.

Ultima ꝯ.

Ille pro q̄ ſcribitur de prebenda acceptanda. primam acceptare debet. ſecūdā aut vlteriorē acceptare nequit ſine rationabili cauſa Probatur hic in verſi. licet. iuncta glō. verbi cauſa ⁊ in c. i. ſ̄. e. ti. et li. in fi. Et nota ꝙ acceptatio debet fieri per verba pñtis temporis vt accepto illud bñficiū et cautū ē vt fiat coraȝ executore. lȝ etiā eo abſente poſſit fieri duȝ tñ teſtes adhibeantur vt conſtet de ea vt ē glō. ſ̄. e c. i. ſup verbo acceptare et gl. in cle. vnica e. ti. ſuper verbo executores Item poteſt fieri acceptatio per procuratores ſm arch. allegat c. fi. ſ̄. de procura. et beneficiuȝ vacans poſt menſem acceptari nō poteſt vt in clem̄. vnica e. ti. de quo ibi in glo. verbi notitia.

xecutor generaliter datus. ſuper prouiſione alicuius facienda in aliqua prouintia nó poteſt genēaliter inhibere ordinarijs collatoribus ne ad prouiſionez aliquorum procedāt. donec illi pro quo ſcribitur ſit prouiſum. Reſeruationem tamen et inhibitionem ſpecialem poteſt facere de pͥmo vacaturo vl' de vlteriori ſi habeat in mandato. et contra talem inhibitionem factum ab eo ad quem ſpectat beneficij collatio non tenet Hoc dicit

Prima cóluſio.

Executor generaliter datus. niſi ad id habeat ſpeciale mandatum nō poteſt inhibere generaliter collationem beneficiorum. Probatur hic in prima parte. Et ratio eſt q̄a durum eſſet et graue per generalez inhibitionem inhibere collationē omnium beneficiorum. Et dicitur executor generaliter datus. quādo ſcptum ſibi directum vagatur per prouintiam. Quod tamen glo. ij. extendit. dic vt in ea. Et dic illud veruȝ ſiue ſcribatur ſine beneficio acceptandi. quo caſu ad primū vacaturum refertur mandatum. ſiue cum beneficio acceptādi. Quo caſu licet acceptare et dimittere ita centeſimuȝ ſicut primum ſcilicet ex cauſa vt ſ̄. proxima

Ultima concluſ.

Specialem tamen inhibitionem ⁊ reſeruationem poteſt facere huiuſmodi executor de primo vacaturo aut de vlteriori ſi id habet in mandato. Probatur hic in ·§· poteſt tamen. Et ſic licet quandoqꝫ aliquid in ſpecie quod non licet in genē. vt hic. quandoqꝫ econuerſo vt ſup̄ proximo. c. Et ratio concluſionis eſt q̄a in mandato directo omnia videt̄ur incluſa ſine quibus id quod mandatur non poteſt expediri. c. preterea. ſupra de offi. deleg. Sed ſine ſpeciali reſeruatione non poteſt huiuſmodi mandatum expediri Igitur ⁊c. et hoc voluit Innocent. et Hoſtienſ in. c cum dilectus de iurepat.

i capitulo alicuiꝰ eccleſie ad quod ſpectabat collatio prebēdarum ⁊ receptio canonicorum ſcripſit papa vt alicui nominato in litteris conferant prebendam. et eum reciperent in Canonicum. et dedit executorem. qui negligente Capitulo mandatum apoſtolicū exequatur Tunc per ſolam preſentatōnem litterarum factam ipſi Capitulo abſqꝫ aliquo proceſſu executoris affectum eſt beneficium. ita ꝙ alteri de eo facta collatio non valꝫ. Et ſi capitulum infra competentem terminum ſibi ab executore prefixuꝫ. mādatum apoſtolicum non exequatur. poterit ipſe executor ei pro q̄ ſcriptum fuerat abſqꝫ aliqua vocatione Capituli canonicatum et p̄bendam dum vacant cōferre. hoc dicit

Ex tex. primo elicitur talis concluſio Si Papa mādat ordinario vt alicui prouideat de beneficio. ⁊ dat executorem qui prouideat eo negligente dicitur p̄benda vacans affecta per ſolam preſentationem litterarum factam ordinario. ſine aliqua executoris inhibitione. Probatur hec cōcluſio hic. et procedit concluſio quando ordinario fuit mandatum vt prouideat ei pro quo ſcribitur. et datur executor ad prouidendum in caſu quo caſu ordinarius fuerit negligens Nam ſi iam prouiſio fuit facta per Papam et mandatur ordinario ſoluꝫ receptio facti. tūc ante preſentationem affecta fuit p̄benda Ita loquitur. c. ſi poſtquam ſ̄ eod. li. de prebend. et vide in. c. tibi qui. de ſcp. vbi dixi. Item ſi datus fuiſſet executor ad compellendum ordinarium ⁊ non ad prouidendū tunc etiam per preſentatōnem litterarum ordinario factam non eſſet p̄benda affecta. ita loquit̄. c. ·ſ̄· pri. Et q̄ ſit ratō diuerſitatl. inē hūc caſū et caſum tex. noſtri. vide hic gl. pulcram in verbo exequatur. quā etiam approbat et tenet Archidi. ·ſ̄· c. prox. Et quādo preſentatio lit teraꝑ facienda eſt alicui Capitulo an citari debet Capl'm aut vniuerſitas quomodo tunc ſit facienduꝫ. et qualiter debet congregari. vide hic in glo. verbi factā que dat practicam. et ſolet ad eā fieri remiſſio. Et aduerte ꝙ in caſu huius cōcluſionis. ⁊.c. non ſufficit ſola ſcientia ordinarij ad affectionem. quia reꝗritur preſentatio vt hic patet. facit glo.fi.in.c.non iniuſte. de procur. Item ſi Capitulum eſt ordinariꝰ collator non ſufficit fieri preſentationeꝫ procuratori aut vicario capituli. probatur in.c.dudum. ſup̄ eo.li. de preben.

Secunda ꝯ. Executor ad prouidēdum datus in ſubſidium poteſt ordinario ad prouiſionem faciendā certum ſtatuere terminum quo elapſo transfertur poteſtas in ipſum. Probatur hec concluſio in verſic. Imo. Et eſt ratio. quia alias non poſſet conſtare de negligentia ordinarij. facit quod notatur in.c.ſignificauit in glo.penult. ſupra de offic.ord. Secus ſi fuiſſet executor ſimpliciter datus. quia tunc nō tenetur expectare negligentiaꝫ ordinarij ſm glo. hic in verbo ex tunc. Et patet ex tex. hic ī fi. qua forma debet vti executor in conferendo. quia non debet dicere Recipio te in Canonicum. ſed do. confedo vl' confero tibi canonicatuꝫ. aut inueſtio te de canonicatu. et hoc ſtatiꝫ poteſt facere executor data negligentia Capituli ſed prebendaꝫ nō poteſt conferre niſi cū vacat. vt patet in fi.c. Si tamen eccleſia haberet certum numerum Canonicorum ante vacationem executor cōferre non poſſet Canonicum.c.ꝓ illorum.§ de preben. ſm Dom.

Vltima ꝯ. Executor datus ad conferenduꝫ non poteſt ad faciendam collationem compellere nolentem ordinarium. Hanc concluſionem tenet hic Ioh.andre. quia forma mandati eſt ſeruāda exacta diligentia.c.cum dilecta. ſupra de &p. Poſtquaꝫ tamen prouidit poteſt compellere Canonicos vt ipꝫ recipiant receptione que in facto conſiſtit. alias non fieret vera executio ſm eum

Iſoli ordinario Papa ſcribit pro aliquo beneficiando aut ordinario ſcribat et executori ad compellenduꝫ dato. aut ſoli executori conſtituto ad faciēduꝫ alicui prouideri de beneficio. per preſentationem talium litterarum factam ordinario. non afficitur beneficium. Sed ſi ordinarius alteri id conferat. licet male agit. tamen tenet collatio. niſi in tribus caſibꝰ Primus ſi in litteris decretuꝫ fuit appoſitum decernens irrituꝫ. quicquid contra tale mandatuꝫ fuit factum. Secundus ſi executor talis ordinario inſinuat poteſtatem ſuā et ei collationem interdixiſſet cum appoſitione decreti. Tertius ſi ille pro quo ſcriptum erat iam in canonicuꝫ erat recept⁹ quibus caſibus nõ tenet collatio per ordinariũ alteri facta Hoc dicit

Prima ꝯ. Si ſm vnã ex tribus formis hic expreſſis pro aliquo beneficiãdo ſcribitur. etiam per preſentationeꝫ litterarum. beneficium non afficit̃. Probatur hic in principio tex. Valꝫ ergo collatio beneficij vacantis per ordinarium contra mandatum pape etiã ſcienter facta vt pꝫ hic in tex. Eſt tñ propter inobedientiam ordinari⁹ puniendus. et qualiter. habetur in. c. dilectus. ij. s̄. de preben. Et procedit cõcluſio ſiue gratia ſit ſtricta puta mandatum eſt prouideri in vna eccleſia. ſiue ſit latior vt in dioceſi. Item ſiue ſit facta de beneficio ſimplici. ſiue curato. quia ſemper eadem eſt ratio.

Scdá ꝯ. et fi. Cõtra mãdatum Pape facta collatio per ordinariũ eſt inualida ſi p̃benda pro eo pro q̃ ſcribitur ſit affecta. Probatur hic in verſi. niſi iũcto fi. Et tres caſus q̃bus p̃bẽda dicitur affici id eſt informari aut capi pro impetrante ita ꝙ ordinari⁹ eam conferre non poteſt Ponit h̄ tex alios. dixi in. c. tibi qui. s̄. eo. li. de Rꝑ in quarta ꝯcluſione et ibi poſui ſeptẽ Et plene que gratie afficiant tractat hic glo. magiſtralis. ⁊ eſt fi. in verſi. videndũ eſt ſcdo. que glo. etiam late in prin. ſui diſtinguit quid iuris quãdo plures concurrunt in eadem eccleſia. quis ſit potior in ea

Actoritate Romani pontificis defuncti. quidam receptus eſt in eccleſia paruiẽ in Canonicum ſub expectatõne prebende primo vacature. Deinde et ſcdo auctoritate Romani pontificis de nouo promoti. alius ſimilem gratiam habet in eadeꝫ eccleſia. Poſt hoc tertius recipitur auctoritate Ro. pon. de nouo promoti ĩ canonicum et fratrem. cum prerogatiua gratie ꝙ omnibus auctoritate predeceſſorum pape receptis debeat p̃ferri. non autem auctoritate concedẽtis Nunc autem vacat prebenda. et queritur cui debeatur. et quo ordine eis ſit prouidendũ. Et dicit Papa ꝙ primaꝫ habebit ſecundus. ſecundam prebendam tertius Et tertio vacantem habebit primus. quia ex tenore litterarum patet ꝙ Papa vult tertium preferri primo. ⁊ ſcdm tertio cõſequit̃ q̃ ſecũdus ex perſona tertij. qđ non poſſet habere ex ſua. Et inducit tex. ſimile in ſucceſſione.

Prima ꝯ. Si Papa ſcribit pro tribus in vna eccleſia ſingulis debetur ſꝫ ordinem debitum prebenda Probatur hic in tex. ⁊ dic hoc verum quãdo cõſtat ex tenore litterarum ꝙ vult omnibus prouidere. alias indubio non preſumit̃ ꝙ velit vnam eccleſiaꝫ grauare de duobus. c. mãdato. ſupra de Rꝑ. et dixi in. c. duobus. s̄. e. li. de Rꝑ. Rpt. Qꝫ autem in caſu huius. c. prim⁹ impetrans non habꝫ primam prebẽdam ſed ſecundus. licꝫ ex perſona tertij. eſt propter voluntatem pape qui voluit tertium preferri primo ſed nõ ſecundo. Unde habet hic locuꝫ regula. Si vinco vincentem te. vinco te. nam ſecundus vincit tertiuꝫ qui vincit primum. ergo et ipſe ſecundus vincit primum. Alio tamen reſpectu nõ habet hic locum illa regula vt ſi primum comparemus ad ſcdm. et tertium Nam licet primus vincat ſecundū qui ſecūdus vincit tertium. tamē primus non vincit tertiuz. imo vincitur ab eo de qua regula per legiſtas. vt in auc̄.licet.C.de natural.libe. Et pulcre per Joh.fab. in.§.preferuntur Inſtit.ad terculia. Et dic in diuerſis caſib⁹ non habet locum vt probatur in dicta auc̄.licet. In eodem autez caſu ſi eſt eadem rō vincendi te qua vinco vincentem te.habet locum. vt.l.de acceſſionibus.ff.de diuerſ et temp.p̄ſcrip.et hic. Quia voluntas pape eſt hic eadem cauſa vincendi vtrunqꝫ vt dixi.aut non eſt eadem ratio vincendi vtrunqꝫ. et non habet locum regula.vt in.l.claudius.ff. qui poti.in pig habeantur.

Ultima ꝯ. Si papa dat ſecundo impetranti clām anteferri.tunc primo impetrantibus et prius receptis in prebenda debet preferri. Probatur hic in tex.et hoc verum niſi primo impetrans haberet ius in re vt ſi prebēda eſt ſibi collata ſm doc. Et hec clauſula anteferri ſolz dari contra habētes gratias a predeceſſore concedētis. et hoc eſt de ſtilo curie. Licet etiam qūqꝫ papa eam concedit contra omnes habētes gratiam auctoritate apoſtolica.et etiam a ſe.vt patet in.c.quodā ſupra eo.li.de preben.mens ergo pape eſt ſeruanda ſm Jo.an. Item hec clauſula facit quem preferri habentibus ius ad rem.non autem habētib⁹ ius in re vt hic et.§.c.prox.ibi doc.

Quoniam ex conſtitutione reuocatoria quaz fecit Bonifacius p⁹ promotionem ſuam. per quam caſſauit omnes collationes.prouiſiones ⁊ gratias ſuper quibuſcunqꝫ beneficijs vacaturis conceſſas. in quibus nondum eſſet ius in re queſitū. plura fuerunt exorta dubia.vult papa illā declarare p̄nti conſtitutione. Dicit igit̄ reuocatoriam locum habē in illis.q̄ recepti ſunt in canonicos in eccleſia vbi eſt certus numerus prebendarū ſub expectatione prebende aut portionis. niſi tales tempore quo emanauit conſtitutio reuocatoria p̄ceperūt diſtributiones et alia vt canonici exiſtentes de numero. nec expectabant amplius per mortem. aut renunciationē aliorum. niſi portionum ſiue diſtributionum ſuarum augmentum.q̄ tunc non includūtur ſub reuocatoria ſicut nec includuntur recepti per literas facultatis auctoritate recipientium. licz expectant adhuc beneficiū. Includuntur autem habentes a ſede apoſtolica canonicatum et percipientes diſtributiones et alia vt Canonici. Si expectant adhuc dignitates.perſonatus officia.aut beneficia. Canonicis de numero exiſtentib⁹ duntaxat dari conſueta. Item includuntur omnes alij habentes gratias ſuper quibuſcunqꝫ beneficijs.etiamſi per executores eorū ſint facti varij proceſſus ſi tēpore quo emanauit reuocatoria conſtitutio.vigore ipſius gratie non ſit ei qui gratiam habuit facta collatio Hoc dicit.

Prima cō. Reuocaoria gratie dn̄i Pape includit receptuz in canonicū ſub expectatione p̄bende etiamſi ibidem dentur diſtributiones quotidiane Probatur hic in principio iūcto.§. preſenti. Ratio quia talis non habet ius in prebēda quod adquirit̄ p collationem vt in.c.penul.et.c.ſi.ſup̄ eo.li.de preben.ergo includitur.vt.ĩ. eo.§.ſi. Habet tamen iſte ius in canonicatu. ſed quia ĩ reuocatoria expreſſe caſſantur collatõnes facte ſuper canonicatibus ſub expectatione p̄bende Ideo et illud tollit̃. Fuit ratio dubitandi ĩ hoc dicto. quia per receptionem iſtius in canonicũ.iam prebenda fuit affecta pro eo ſupra eod̃.li.de preben.duduʒ. Igitur videbatur ſibi deberi.non ob.reuocatoria. Sed ratio decidendi in contrarium eſt quia de mente et verbis reuocatorie eſt ꝙ tollantur iura ad rem. Et quia h̄ tm̄ fuit ius queſitum ad prebendam conſequendam.ideo illud tollitur. Et patet ex iſto ꝙ gratia facta alicui nõ expirat per obituʒ concedentis.quia ſi ſic non eſſet opus reuocatoria.et probatur hoc in.c.ſi ſuper gratia.ſup̄ eo.li.de offi.del.et in.c.ſi cui. ſupra eo.li. de preben.in gl.ſi.

Secunda ꝯ. Recepti in canonicos auctoritate ap̄lica expectãtes tm̄ portionum ſuarum augmentũ.non includũtur ſub reuocatoria. Probatur h̄ concluſio hic in.§.ſi autem. Et procedit hec cõcluſio de recepto in canonicum in eccleſia.vbi eſt diſtinctus ⁊ determinatꝰ numerꝰ canonicoꝝ Nõ ãt erat ibi determinatus numerus portionum aut prebendarum vt patet ĩ eodem §. Et fuit ratio dubitãdi hoc caſu.quia recepti hoc caſu aliq̃d adhuc expectabant quod nõ erant adepti tempore reuocatorie.et ſic illud videbatur tollere reuocatoria. Sed ratio decidẽdi in contrarium fuit.ꝙ iſti iam erant in perceptione omniuʒ iurium canonicatus ⁊ etiam diſtributionum.nec expectabunt aliquod nouum ius ſed ſoluʒ ampliationem ſue portionis et ſic augmentum veteris.

Tertia con. Per litteras facultatis in canonicum ſub expectatione prebende receptus. non eſt ſub reuocatoria incluſus. Probatur hic in v̄ſi. vel ad res. Et q̃s dicit̃ receptus per litteras facultatis.patet in.c.cum aliquibus. ſup̄ eo.li.de ℞pt. Ratio dubitãdi fuit quia iſte per litteras ap̄licas fuit receptus.igitur ⁊c. Ratio decidendi in cõtrarium fuit quia iſte nõ fuit receptꝰ auctoritate ap̄lica. ſed auctoritate recipientium.vt hic in glo. verbi facultatis.

Quarta con. Ultra numerum receptus in canonicum. licet habeat iuris canonicalis plenitudinem comp̄henditur ſub reuocatoria. ſi expectat adhuc prebendam.officiuʒ vel dignitatem. Probatur hic in.§. in illis. Et ille dicitur habere plenitudinẽ iuris canonicalis.qui habet ſpectantia ad canõicos.ſcʒ vocẽ in cap̄lo ſtallum in choro ⁊c licet non habet prebendam qd̄ dicit domi.nõn. circa ſtatuta que dicunt ꝙ habens plenitudinem iuris canonicalis non percipiat quotidianas diſtributiones niſi ſit in certo ordine Et videtur hic tex.probare. ꝙ habere diſtributiones etiam ſit de iure canonicali.et ſic quilibet canonicꝰ etiam vltra numerum receptus diſtributiones habere deberet.qd̄ videtur hic tex. probare qd̄ eſſet multuʒ pro impetrãtibꝰ q̃ hodie cõmunit̃ fiũt canonici ꝑ papã de q̃ ꝑ Jo.an.ĩ c.cũ M de ꝯſtit.⁊ c.dilectus.ĩ.de p̄ben.q̃ dicit illd̄ poſſe ꝓcedẽ ĩ volũtarie receptis ſcʒ ex voluntate recipiẽtiuʒ. qui quia deſeruiunt eccleſie equum eſt vt diſtributiones ſaltem habeãt In de neceſſitate autem receptis illud non videmus ſeruari Ratio dubitandi in hoc dicto fuit. quia iſte qui habuit locuz ĩ choro et vocem in Capitulo ꝛc. iam videtur habere plenum ius Igitur ꝛc Ratio decidendi in contrarium ẽ q̄a expectabat ius nouũ et diſtinctum a primo ſcilicet dignitatem. officiũ aut prebendaz. Igitur comprehenditur ſub reuocatoria.

Ultima ɔ. Sub reuocatoria pape cõprehendunt̃ habentes ius ad beneficia vacatura. ſi ante eam nondum ſit collatio facta. Probatur in. §. fi. et eſt verũ. licet varij proceſſus erant fulminati per executores. vt in eodẽ. §. ꝓ quos forte videbat̃ ꝙ non deberent comprehendi Sed contra tales h̄ decidit̃ ꝙ reuocatoria tollit omne ius ad rem. ⁊ non ius in re. ſed ſolum per collationem illud ius ĩ re adquiritur vt hic. et in. c. penl̃. et fi. ſupra de preb et ibi dixi.

Nota quia tex. in. §. preſenti ⁊ ſequẽti facit diuerſitatem inter portionem et prebendam. ꝙ licet hec duo poſſint vnum ſignificare. tamẽ q̄nqꜫ diſtinguuntur. Et dicitur p̄benda que diſtincta eſt in perceptione et adminiſtratione. Portio aũt que de oĩbus redditibus communiter collectis datur vel detrahit̃ vt in pluribus eccleſijs fit. vt dixi in. c. cum in tua. ſup̄ e. li. de conſuet.

Ne ſede vacante aliquid inouetur.

J ad Epiſcopum et Capl̃m ſimul pertinet collatio beneficiorum. tunc epiſcopo mortuo aut a beneficiorum collatione ſuſpenſo. p̄t per Capitulum fieri bñficioꝝ collatio. Idez econtra. poteſt Epiſcop' in caſu iſto Capitulo a collatione beneficiorum ſuſpẽſo. aut omnibus de capitulo maiori excõmunicatione ligatis. Cum autem ad ſoluz Epiſcopum ſpectat collatio beneficiorũ cuz conſilio vel conſenſu Capituli. tunc eo mortuo aut ſuſpenſo. niſi ſit ĩ mora abſolutionez petendi. non poterũt per Capituluz huiuſmodi beneficia conferri. vbi etiam de conſuetudine. aut ſtatuto eccleſie ſpeciali ſpectat ad aliquem collatio beneficiorum de cõſilio Epiſcopi. tunc Epiſcopo mortuo aut exiſtente in remotis. ita ꝙ ei' preſentia non poteſt haberi. non debet propterea collatio beneficij vacãtis differri. Hoc dicit.

Prima ɔ. Si collatio beneficiorum ſpectat communiter ad Epiſcopum ⁊ capitulum. et alter efficiatur inhabilis manet poteſtas tota apud reliquum Probatur h̄ in principio. Et inhabilis dicitur ille qui eſt ſuſpenſus ſcilicz ab officio aut a collatione beneficij. de quo in. c. cum dilectus. ſupra de cõſue. Idem eſt in eo qui eſt excõmunicatus maiori vt in. c. ſi celebrat. de cle exc. miniſt.

Scdã ɔ. Collatione ſpectante ad Epiſcopuz de conſilio aut aſſenſu Capituli non cõfert Capitulum beneficia eo exiſtẽte inhabili. Probatur hic in. §. Cum vero. Quod verum niſi Epiſcopus eſſet inhabilis propter ſuſpenſionem eſſet in mora petendi abſolutionem. aut relaxationem ſuſpenſionis. quo caſu Capl'm conferret vt in eodem §. qd̄ verum in beneficijs iure proprio ſpectantibus ad collationem epi. ſecꝰ eſſet in alijs puta deuolutis ſꝫ Arch. Nam ꝙ hic Capitulum et ſic inferior ſupplet negligētiam epiſcopi eſt ex eo ſm Jo. mo. quia capl'm et eps ſūt vnum corpus. c. nouit .§. de his q̄ fi. a prel. et ſpūale ꝯiugiū inter eos eſt cōtractū. c. requiſiſti. de teſta. ergo propter ſocietatem et fraternitatē citius pōt fieri deuolutio de vno ad alium arg. eius quod habet in. l. vna. C. qn̄ nō petent. ptes pti. accrl. Inter Capitulū tn̄ et epm in deuolutis ceſſat illa ratio coniunctionis quia in eis nō ē tanta coniunctio. Ad quem aūt iure ꝯmuni ſpectat cōferre beneficia. vide hic in gl. verbi aſſenſu. Et in hoc ſtādū eſt conſuetudini eccleſiarum que eſt optima legū interpres. c. cum dilectus. de conſue. ſupra eo. li. de electio. in p̄ma ꝯcluſione

Ultima con. Habens conferre beneficia cuꝫ epi conſilio eo mortuo vel abſente in remotis cōfert ſine illo Probat hic i. §. verbi vero. Aliud in eo qui habet conferre cum conſenſu epi ſm glo. hic in verbo conſilio. Itē non poſſet eps conſiliuꝫ alteri cōmittere. quia induſtria perſone videtur electa. vt tenet Arch. ad hoc. c. dilectꝰ de capel. mo. et tenuit Vincen. in. c. cumana. de elec. Et differunt conſilium et conſenſus. quia habens aliquid facere cum conſilio alterius. non tenet ſequi illud conſiliū. ſed ſufficit ſi ipm requirat. Aliud eſt in conſenſu. vt in. c. cum in veteri. de elect. et. c. cū olim. de arbi. Quod verum ſm Dom. niſi petatur conſiliuꝫ ab eo a cuius poteſtate dependet actuꝫ fieri vel nō fieri ſicut cum dicimus clericum non poſſe conueniri cū alio epo ſine conſilio ſui epi. c. i. de fo. compet. quia ibi conſilium capit pro conſenſu. Idem eſſet ſi requirit conſilium a participe officij ſuper illa re que ad officiū ſpectat ipſorum. vt patet in coadiutore. c. venerabili. et ibi Inno. de offic. delega. de quo hic latius per Dom

De rebus eccleſie non alienādis.

Uduꝫ rector cuiuſdaꝫ eccleſie dulmenſ petebat decimas īfra metas ſue dioceſis conſiſtentes quas archidiaconus dulmeñ. detinebat. Archidiaconus dixit eas nō debere reſtitui eccleſie predicte. quia ꝑ epm Dulmenſ de conſilio Capl'i ſui fuiſſet ordinatum. ꝙ dicte decime deberent ſpectare ad archidiaconum. quia tenues et modici alias erant archidiaconi prouentus. Papa ſententiauit prout in tex. habet. videlicet ꝙ tempore conceſſionis et ordinatiōis predicte. dicta eccleſia caruit rectore et defenſore. Nec fuit ſolennis et diligens tractatus habitus in ea. qui debet interuenire in perpetua eccleſiaſticarum rerum alienatione. nec etiaꝫ euidēs neceſſitas. aut vtilitas ſuberat non deberet dicta ordinatio vel conceſſio decimarum valere. ſed ꝙ dicte eccleſie deberent reſtitui, prefate decime. Hoc dicit

Prima ꝯ. Res eccleſie regulariter vtroq̄ȝ iure ſunt ꝓhibite alienari niſi ſint tales que ſeruando nequeūt ꝯſeruari. Prima ps probat̃ i.l.iubemus nulli. et in auc̃.ibi poſita.C.de ſacroſan.ec et.ſ.eo.in rubrica ꝑ totū.et xij.q.ij.in ſūma.et per totuz.et ꝓcedit tam in rebus ſacratis q̄ȝ in nō ſacratis ac prophanis. Sūt aūt ſacre res que per ſe habēt ſanctitatē vt ſacr̄a eccleſie. Sacrate ſunt q̄ qn̄q̄ȝ erāt ꝓphane.et poſtea ſanctitatē receperūt ꝑ ꝯſecrationē vt calix. eccleſia.ꝛc. Prophane ſunt q̄ nullā receperūt ꝯſecrationē. licet ſint deputate ꝓ miniſtris eccleſie aut diuino cultu.vt habitationes clericoꝝ.p̄dia.aīalia.et mancipia eoꝝ. Et oēs iſte regulariter ſunt alienari prohibite vt dixi. Scd̄a ps pȝ q̄ res que nequeunt ſeruando ſeruari. tenet̃ p̄lat᷒ alienare.al's diceret̃ negligens et inutilis.ſicut tutor vt habet̃.C.qn̄ decr. opus non eſt.l.ſi.et.C.de admi.tuto.l.lex q̄ tutores.facit glo.ſi.in.c.paſtoralis.ſup̄ eo.li.de cle.egrot. Nec hoc caſu aliqua ſolennitas eſt nēcaria ꝓpt̃ accelerationē que in alienatione illarū requirit̃ ſm doc.in.c.nulli.ſup̄.e.t.

Secunda ꝯ. Prohibent̃ aliēari alie res ecc̄aſtice.niſi iuſta cā ſubſiſtente. ac obſeruata certa ſolēnitate. Probatur hec ꝯcluſio hic in tex. Et cā dicit̃ iuſta illa que eſt in iure expreſſa. vt ē cauſa nc̄itatis.cā pietatis.cā vtilitatis.et cā minoris incōmoditatis. Probatur.x.q.ij.hoc ius.xij.q.ij.aurū. et.c.ſine exceptione.et.c.terrulas. Solēnitas requiſita eſt illa que habet̃.xij.q.ij.ſine exceptione.et hic.q̄ tractat᷒ Capituli diligens debet fieri ꝛ ſepius illō cautū eſt de alienatōne facienda. Et ſi videat̃ facienda.auctoritas epī debet interuenire ꝛ conſenſus clericoꝝ. Non aūt requirit̃ decretū epī q̄ illō non reperit̃ iure cautuz. Et quō dīnt auctoritas.decretū.et ꝯſenſus. vide h̄ in glo.verbi tractat᷒. Que etiam dic̃ q̄ non ſufficit ꝯſenſū Canonicoꝝ ſingulariter adhiberi. ad alienationem niſi prius habito tractatu ꝯmuni deliberaſſent alienare. quo caſu ſufficit ꝯſenſum ſingularit̃ adhibere. Itē dicit eadem glo.q̄ non eſt hodie de neceſſitate ſ̄uanda ſolēnitas.l. hoc ius porrectū.x.q.ij.q̄ ab vſu receſſit.ꝛ ita ſequunt̃ doc. Habet̃ tn̄ illa lex in corpore iuris canonici.vt oſtendat̃ affectus principū ad eccleſiā.nō tn̄ eſt canoniſata.q̄ alij canones de ea non faciunt mentionē ſm glo. Et dicit Domi.q̄ quiſq̄ȝ debet ſcire allegare hāc glo.quod probat.q̄ leges incorporate in volumine decretoꝝ non ſunt canoniſate.ita q̄ ſint ſeruande ꝑ iure in foro ecc̄aſtico.niſi aliq̄ canones faciant de eis mētionē. Et ita etiā doctores notant in.c.ij.ſup̄ de Rp. Et dicit h̄ Domi.q̄ ſtandū in alienatione reꝝ eccleſie ſolennitati introducte de conſuetudine tā quo ad detrahenduz q̄ quo ad ſupaddendū ſolēnitati de iure introducte.dū tn̄ obſeruet̃ tractat᷒ et cognitio.q̄ illa. ꝯſuetudine nō poſſunt tolli. Ita etiam tenent doct.in.c.nulli.ſupra eo.ti.

Tertia con. Pōt eps̄ eccleſiam etiā vacantē alteri ſeu dignitati de cōſenſu ſui Capli vnire. Non āt poteſt rē aliquā eccleſie vacātis alteri dare.niſi ei dato defenſore. Probatur prima ps in cle.ij.e.ti. Scd̄a pars probatur hic in tex. Et rōnem diuerſitatis dat ibi glo.in v̄.defenſor. que eſt ſingl'ari.

Quarta con. Pōt eps̄ bō ecc̄ie

vacãtis inferioris alienare ſuata forma iuris. cauſa ſubſiſtente. et dato illi ltimo defenſore. Probatur hic iũcta glo. verbi defenſore. que etiam dicit que ſit poteſtas hmõi defẽſoris eccleſie vacantis. poteſt enĩ alienare bona eccleſie conſideratis illis de quibus ĩ glo. et eṗs alienatiõi tali debet auctoritatem interponere. Et hoc caſu qñ inferior eccleſia alienationem facit ex iuſta cauſa tunc ſi non eſt collegiata. aut conuentualis ſed ſolũ habꝫ rectorem. tũc ſufficit rectoris ꝯſenſus. iuſta cauſa et auctoritas eṗi. Nec requirit ꝯſenſus aut tractatꝰ Capli eccleſie cathedralis. Probatur in ca. in venditionibus. xvij. q. iiij. Si autem eſt collegiata tunc debet interuenire ꝯſenſus clericoꝝ illius eccleſie et cõſenſus eṗi. c. abbatibus. xij. q. ij. ⁊ hec cũ eṗs nõ eſt alienator ſed ſoluꝫ auctoriſans. qa ſi eſſet ipſe principalis alienator etiã rei inferioris eccleſie requireret tractatus et ꝯſenſus capli ecc̃e cathedralis. Ita loquit hic tex. Item ſi eccleſia eſſet pleno iure ſubdita monaſterio tã in temporalibus ꝙ̃ ſpiritualibus ſufficit auctoritas abbatis ibidem quaſi eṗalem iuriſdictionẽ habentis. alꝫ preter abbatis ꝯſenſũ requirit auctoritas eṗi. dicto ca. abbatibus. Et dic eṗi eccleſie cuius res ẽ alienanda nõ ſufficit cõſenſus eṗi alienatoris. quia hic ꝯſenſus requirit propter onus reale. quod habent eṗi in eccleſijs et rebus earũ ſibi ſubiectis vt in ca. oĩes baſilice. xvij. q. vlti.

Quinta ꝯ. Dictis concurrentibus valet alienatõ rei eccleſiaſtice. etiamſi data ſit eccleſie eo pacto vt eam non poſſit alienare. Hanc opi. tenet Goff. in ſũma. de condi. appo. § fiñ. et Arch in dicto. c. hoc ius porrectũ. et placet Panor. in. c. verum. de condi. appo. vbi vide per glo. et doct. Bal. tñ contrariũ tenuit ſi ſit prohibita alienare expreſſa cauſa. volens ꝙ nec tunc in caſu iure ꝯmuni permiſſo poſſit alienari. vt verba teſtõris prohibentis alienationem aliquid operent vltra ius commune. de quo per euꝫ in auc. hoc ius porrectum. C. de ſacroſan. ec

Sexta ꝯ. Alienatio facta ſine cauſa aut ſine ſolennitate ad hoc hodie neceſſaria eſt ipſo iure nulla Hanc concluſionem tenet Arch. ĩ. c. prox. hic Imol. et Io. de ſaur. ⁊ probat. c. ĩ. prox. ibi ĩ forma et caſibus a iure permiſſis. et eſt communis opĩo. Nam iura vniformiter prohibent alienationem reſpectu forme. et reſpectu cauſe. ergo prohibitio pariter debet operari. contrariũ tam̃ notat glo. xij. q. ij. in ſũma. et in ca. ſine exceptione. et male

Septima ꝯ. In cãu licito cum ſolennitate facta alienatio eſt valida. etiamſi grauiter ledatur eccleſia. Hanc ꝯcluſionem tenet Ber. in. c. i. de in inte. reſti. dicens hoc caſu eccleſie ſubueniri per beneficiũ reſtõnis in integrũ Ita etiam tenet Hoſt. in. c. tua nos in verbo irrita. ĩ. de his que fiũt a pre. quia enim hoc caſu ceſſat via ordinaria qa non poteſt allegari contractus nullꝰ. habebit locum reſtõ in integruꝫ. pro quo. l. in cauſe. ij. ff. de minoribus.

Octaua ꝯ. Si in inſtrumẽto alienationis rei eccleſiaſtice narratur iuſta cauſa ⁊ ſolennitatẽ debitã interueniſſe non ꝓbãt talia verba in preiudiciũ eccleſie Probat hec ꝯcluſio hic in text. quia in prima parte dicit ꝙ fuit facta hec alienatio ex iuſta cauſa. In ſcda dicitur ꝙ nõ ſuberat neceſſitas ſeu cauſa iuſta. et ſic in inſtrumento non videt̃ deſuper fides adhibenda. oportet ergo ꝙ probent̃ iſta aliter. Et iſtam cōcluſionē tenet Laud. in cle. i. eo. tit. qa etiā non credit̃ verbis narratiuis ſententie ſi iudex dicat viſo libello lite ꝯteſtā ⁊c. vt notant doct. in. c. ſi papa. ſ. de priuil. et in auc. ſi quis ī aliquo. C. de eden. niſi eſſet talis ſolennitas que tunc temporis potuit interuenire vt ſibi notat̃

Ultima ꝯ. Alienans rem eccleſie in cāu non permiſſo. aut non ſeruata ſolēnitate debita punitur multiplici pena. Probat̃ in. c. nulli. in. c. ſiquis preſbyteroꝝ. ſ. eo. l. iubemus. C. de ſacroſā. ec. nam debet deponi. Iteꝫ poteſt excōicari. niſi ſeruet eccleſiam indemnē faciendo celerem reſtōnem. pōt enim agere ꝯtra eum in quem alienauit. cū contractus non teneat. et ille tenetur reſtituere rem cū fructib⁹ ſi malefidei poſſeſſor erat. de quo in. c ſiquis preſbyteroꝝ. ſ. eo. ti. per gl.

De conſultiſſimo edicto prohibet Papa ne aliquis prelatus eccleſias ſibi cōmiſſas bona ipſarū aut iura laicis. ſupponat aut ſbijciat eos tanq̄m ſuperiores aut aduocatos recognoſcendo. in perpetuuꝫ aut ad tēpus longum. ſine conſenſu ſui Capli et ſpēali licentia Pape. Non tm̄ prohibet bona in feudū ꝯcedere. aut ī caſibus licitis alienare. et omnes cōtractus pene et iuramenta ꝯtra predicta preſtita. ⁊ ex eis ſecuta decernit omnino eſſe nulla. Nihilomin⁹ prelati contrafacientes ipſo facto per trienniuꝫ ab officio et adminiſtratione ſunt ſuſpenſi. Clerici āt ſcientes tale quid factū. ⁊ id ſuperiori non notificantes. a beneficijs q̄ in eccleſia ſic grauata obtinent. ſimiliter p̄ trienniū ſunt ſuſpenſi. Laici āt qui ante hanc ꝯſtitutionē prelatos et clericos ad hanc ſūmiſſionem ꝯpulerūt niſi dimittant ſūmiſſionem et eccleſias in libertate dimittāt poſt monitionē eis factā. et qui de cetero hmōi cōpulſionē fecerint ipſo facto ſint excōicati. Si aūt habita lĩia et interueniēte ꝯſenſu. de quib⁹. ſ. fiāt tales ſūmiſſiones. nō debēt laici propterea vltra naturaꝫ ꝯtractus. aut legem eis datā. aliqd vſurpare. et ꝯtrariuꝫ facientes niſi moniti deſiſtant. et vſurpata reſtituāt excōicationeꝫ ipſo facto incurrūt. et terra ipſoꝝ. interdicto poteſt ſupponi Hoc dicit

Prima ꝯ. Prelati eccleſiarū prohibiti ſūt ſūmittere laicis ſuas eccleſias ſeu bona immobilia aut ipſarū iura ſine ꝯſenſu ſui Capli. et pape ſpeciali lĩia Probat̃ hic in princ. Et dicunt̃ fieri hmōi ſūmiſſiones dū eccleſiaꝝ prelati conſtituūt aut recognoſcūt ſe tenē bona hmōi a laicis vt hic in tex. habet̃. Et eſt rō hui⁹ prohibitionis ſm Arch. ꝙ iſta ſūmiſſio ſi bene ꝯſideret̃ eſt quedā alienatio. prelati enim vidētur conſiteri. ꝙ dominiū directuꝫ ad laicos pertinet. ſicut cū conſtituo me poſſidē rem nomine alieno. abdicat̃ a me poſſeſſio. l. quod meo. ff. de adq. poſſ. c. cū veniſſet. de reſt. ſpo. Dicitur aūt licentia pape ſpecialis que eſt expreſſa ſm Io. an. allegat. l. negocium C. de nego. geſt. Et ſm Lapū oporꝫ papā ſcire quare et de quib⁹ reb⁹ ſit licentia ꝯcedenda. arg. eoꝝ que habentur in. l. ob es. C. de pređ. mino. et. l. magis puto. ⁋ non tm̄. ff. de re. co. Et ſm doc. hec ꝯſtō eſſet ſeruanda etiam ſi bona alicuius eccleſie aliter nō poſſent redimi a vexationib⁹. quia nō de beret facē hāc ſūmiſſionem non ſeruatis his de quibus hic ī tex. dicitur niſi fieret ad tempus modicum vt hic patet. Et videtur ex dictis ꝙ eccleſie non debēt habere aduocatos aut patronos. niſi vt hic text. permittit. Qḋ verū niſi in fundatoribus et alijs q̄s iura permittunt. Et ſic non ob. c. preterea. c. quanto. et. c. a nobis. cū ſimilibus. ſ̄. de iurepat.

Secunda ꝯ Non prohibetur prelat⁹ bona eccleſie in emphitheoſiꝫ concedere. Probatur hic in verſi. non concedendo. quod verum in conceſſo et obſeruata forma iuris. vnde poſſeſſiones minus vtiles dantur in emphitheoſim etiam perpetuaꝫ. c. perpetua x. q. ij. dūmodo ſeruatur forma iuris. alias non poſſunt dari in emphitheoſim. xij. q. ij. c. alienationes. ſicut nec alienari. c. nulli. ſ̄. e. Iteꝫ vtiles et precioſe etiam non dantur in emphitheoſim. dictis. c. alienationes. et. c. nulli. Et de hoc cōtractu emphitheotico vide in Spe. de loca. § nunc aliquo. ⁊ hic Dom̄ in prima oppōne. et. c. potuit. ſup̄ de loca

Tertia ꝯ Puniuntur prelati hanc ſummiſſionez facientes. ac clerici eccleſie ſuperiori denunciare negligētes. et etiam laici clericos ad eam cōpellentes. Et pene omniū iſtoꝝ patent clare ex tex.

Ultima ꝯ Ex ſummiſſione etiam licite laico facta non debet ſibi vendicare plus iuris q̄ꝫ ex pacto ſibi competat. aut ipſius contractus natura. Probatur hic in fi. al's punitur pro vt ex tex patet

De rerum permutatione

icet aliqui expectent beneficia ꝓximo vacatura in aliqua dioceſi. per hoc tamen qui ſua beneficia in eadem dioceſi ſ͛ꝫ formam iuris reſignant ex cauſa permutationis faciende. non vult papa in permutatione impediri vt ī hoc preferatur equitas rigori. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Permiſſa eſt permutatio beneficiorum etiaꝫ vbi eſt expectans beneficium proximo vacaturū. Probatur hic in tex. Licet enim in ꝑmutatione oportet interuenire vacationem beneficiorū. vt hic probatur. ⁊ ſic de rigore iuris talia beneficia ex cauſa permutatōnis reſignata comp̄hendantur ſub gratia. tamen equitas hoc caſu ſuadet contrarium. ideo illa eſt ſeruanda. preſertim hoc caſu. quia eſt ſcripta. de quo in. l. placuit. C. de iudi. et. c. fi. ſupra de tranſact. Et licet hec materia ſit lata. ⁊ hic doc. ſcribāt plura. breuiter tamen eſt ſciendum ꝓ intellectu materie. ꝙ quedam eſt permutatio beneficiorum vt habeantur in proprietatē. vt ꝙ quis habeat ius conferendi. aut preſentandi beneficiū pleno iure Et illa permutatio admittitur etiam eis non vacantibus. et eā faciunt nō beneficiati. Sed monaſteria loca aut prelature. probatur in. c. ad queſtiones. ſupra e. facit. c. conſultatōnibus. de donaī. Alia eſt permutatio beneficiorum vt habeantur in titulum. Et vt illa valeant plura requiruntur. Primo vt vnum beneficium cum alio beneficio permutetꝛ et vtrūqꝫ in titulum habeatur. Si igitur beneficium ſit alicui aſſignatum pro ſtipēdio iuxta.c.ſuper ſpecula.de magiſtris.non poſſet illud permutare cuꝫ alio in titulum aſſignato. Probatur hic in tex. Idem in expectante beneficium tm̄.quia non habet adhuc titulum. Idem etiaꝫ in hoſpitali leproſario.p̄ſtimonia aut huiuſmodi.niſi habeantur in titulum.facit cle.per litteras.ꝺ preben. Scđo requiritur ꝙ beneficiū non ſit pape ſpecialiter aut generaliter reſeruatum.qa in reſeruatis ceſſat poteſtas inferioris ſm Dominī. Tertio requiritꝛ ꝙ ſit tale ꝙ quandoqꝫ vacet. Unde in beneficijs que ſunt de menſa ceſſat permutatio. quia nūq̄ꝫ vacant ſm gl.in cle.frequens.de exceſſ.prel. Idem in canonicis in eccleſia non numerata ſm Imo.in cle vnicam.eo.titu. Quarto requiritur ꝙ ſit beneficiū infra ep̄ale quia in ep̄alibꝰ ſoli pape reſeruatꝛ tranſlatio.de trāſl. prela.per totum ſm Imo.vbi ſupra. Quinto requiritur ꝙ ante permutationem fiat reſignatio. quia beneficium non vacans alteri in tituluꝫ neqꝫ conferri.c.ij.de concl.preben. Et fieri debet reſignatio in manus eligentiū. vel collatoris.aut etiam debentis auctoriſare permutationem ſm doc.h. Sexto requiritur ꝙ interueniat auctoritas ſuperioris.nam cū permutatio beneficiorū ſit prohibita in concilio Turoneñ.vt in.c.maioribus. de p̄bē. non debet admitti.niſi quatenus diſpenſatum reperitur contra illud. Sꝫ reperitur diſpenſatū quia ſi ſuperior viderit expedire poſſet transferre ꝑſonas.et non alias.c.queſitum. ſup̄ e. titu. Dicitur aūt hoc caſu ſuperior epiſcopus.aut alius inferior habēs epiſcopale ſm glo.et doct.in cle. vnica.eodem ti.et cle.i.de ſtatu mo. Et quid ſi compermutātes ſint de diuerſis dioceſibus.vide hic in glo.verbi collationē.que dicit ꝙ debet fieri reſignatio beneficioꝝ in manibus vtriuſqꝫ. Quod verum ſi ambo conueniant ſimul.alias multe intricatōes fieri poſſent Septimo requiritꝛ ꝙ interueniat conſenſus omnium qui habent intereſſe in beneficijs.et voluit hic glo.ait. et ſufficit ſi ſequatur ſaltem conſenſus ex quo requiritur per modum conſenſus tm̄ per nō.doc.in.c.cum conſuetudinis.de conſue.ſm Pau.et doc. Habent autez intereſſe electores.collatores.patroni.aut habentes ius inſtituendi aut confirmandi.et ergo omniū conſenſus requiritur Etſi tales contēpti fuerint et nō vocati poſſunt inualidare permutationem ſm Fred de ſenis. Et videtur ſatis ꝙ id poſſent infra tempus prouiſionis aut preſentationis eis a iure datum.niſi obſtet tēpus edicti emiſſi.c.ſi.de elect.li.vi. Et ſi iſti requiſiti nolunt conſentire non poteſt epiſcopus permutatōnem eis inuitis expedire etiamſi ſumme vtilis ipſis eccleſijs eſſet.ſm Fre.de ſenis ꝯſ xxiiij. Octauo requiritur ꝙ beneficia ſint talia ꝙ permutantes ius ī eis habeant. Unde ſi vnus ius non habeat in beneficia.quia illud ſymoniace eſt adeptus ſi permutat cum alio iuſtuꝫ titulum habente.non poteſt ſcōm iuſta conſciētia retinere quia primū ſuum non erat ergo nec ſurrogatum in locum eius.facit.c.eccleſia.vt lite p̄e. Etſi contrarium diceremus vtile eēt beneficia per ſymoniaꝫ acquirere cōtra.c.quanto.de diuor. Vide hic late

Dom̃.et Fred de ſenis in tractatu de permutatione beneficioꝝ.et Alexandrũ in repetitione huius.c. et doct.ſ̃. eo.ti.queſitum.

De teſtamentis

i pater habens filium et filiam impuberes.ac vxoꝛez Condat teſtamentuz et in eo inſtituat heredes.filiam in certa re.et filiũz in alijs bonis.etſi alter eoꝛum ſine liberis decedat.moꝛiatur alteri. etſi vterqꝫ ſine liberis deceſſerit. chꝛiſti pauperes inſtituit.vxoꝛi autez aliqua in teſtamẽto ſuo legauit. tunc ſi moꝛitur teſtōꝛ. deinde filiꝰ.et poſt hoc filia. infra pubertatis tempoꝛa.et remaneat mater in vita.omnia bona ad pauperes ſũt deuoluta. Nec debꝫ mater deducere quartam trebellianicam.aut iure nature debitam.nam dicte ſubſtitutões de filio.ad filiam et egra.et de eis ad pauperes.ſunt cenſende directe quia ſemper ſubſtitutio interpꝛetanda eſt. vt intelligatur directa.dũmodo verbis et perſonis conueniat. licet qñqꝫ etiam directa ex cauſa cenſeatur obliqua.Et q̄uis dictus filius teſtamentum faciendo non poſſet pꝛiuare matrem debita iure nature. pater tamen faciendo teſtamentum ipſi filio id poteſt.cum tale ſit paternum teſtamẽtũ. Hoc dicit. Et pone caſum vt in gl.ſ.

Pꝛima con. Volens ſolennit̃ teſtari debet heredem ĩ teſtamento inſtituere.alias teſtamentum eſt inutile Pꝛobatur in.§.ante. Inſti.de lega.l.fi.ff.de codicill'.⁊.§.i. Inſti.de fideicommiſſ.hered. Eſt autem duplex inſtitutio.videlicet pꝛima ⁊ illa retinet nom̃ generis.et dicitur inſtitutio. Et ſcd̃a et illa aſſumit ſibi nomẽ ſpẽale.⁊ dr̃ ſb̄ſtitutõ q̄ dr̃ ſcd̃a.q2 ſcd̃o aut vlterioꝛi loco ſeu gradu ſit. de q̄ p glo.rubꝛice Inſti.de vulg.ſubſti. Unde ſi inſtituo Sempꝛoniuz heredem. etſi heres mihi non erit.ſit Titius mihi heres. tũc Sempꝛonius dicitur inſtitutus.Titius autem qui ſcd̃o loco inſtituitur dicitur ſubſtitutus.Et ꝙ ſubſtitutõ etiam ſit inſtitutio pꝛobat hic tex.

Scd̃a ꝯ. Si teſtōꝛ habeat filios in poteſtate.illos tenetur inſtituere aut exheredare expreſſe.alias nullum eſt ipſius teſtamẽtum. Pꝛobatur hic. et Inſtit.de exhereda.libe.in pꝛin.⁊.§.noſtra.Et quod dicitur ꝙ poteſt eos exheredare.verꝫ eſt ex iuſta cauſa expreſſa in teſtamento.de quibus cauſis in.c. quinta vallꝰ per gl.ſupꝛa de iureiuran. Poteſt autem inequaliter filios inſtituere vt h̃ pater.et plus vni q̄ alteri relinquere Honeſtum tamen eſt pꝛopter diſcoꝛdiam vitandaz vt ſeruetur equalitas .l.illud.C.de donat. Quid autem habebit inſtitutus in re certa. vide h̃ in glo.verbi certa re.et in.l.quotiens.C de heredi.inſti.nam habetur pꝛo vniuerſali herede ſi nõ habeat coheredẽ ſi habet coheredez habetur pꝛo legatario poteſt auctoꝛitate pꝛopꝛia appꝛehendere rem quod nõ poteſt legatarius.vt.ff.quoꝛum legato.per totum. Item inter eum et inter vniuerſaliter inſtitutum habꝫ locũ ius accreſcendi quod iterũ non habet locum inter legatarium et heredem.de quo p Bar in.l.ex facto.ff.de heredi.inſtitu.participat igitur iſte de natura vtriuſqꝫ. Quid autem ſi pater non inſtituiſſet filium in aliquo ſed legaſſet ei plura bona Solutio non valet teſtamentū quia titulo inſtitutionis debet habē aliquid ex teſtamento al's dicit illud nullum Ita tenet hic gl.verbi inſtituit in prima opi.quam tenet arch.in c raynuncius et eam dicit dominicus debere ſeruari in practica

Tertia ꝯ. Poteſt pater teſtamentum facē neduum ſibi. ſed et filijs ſuis in poteſtate impuberibus Probatur hic in tex et inſti.de pupil.ſubſti. in pn.qđ verꝫ ſi pater ſit ſuiꝫ iuris. quia ſi ſit in poteſtate ſui patris teſtari non poteſt.etiam đ conſenſu patris ſui.Quis donationem cauſa mortis facere poſſet.de illius conſenſu vt.ff.de teſtamenta.l.qui in poteſtate.et inſti.qui.non eſt ꝑmiſ. teſt.facere in principio et ibidem vide rationem diuerſitatis per glo. ⁊ rationem concluſionis dat hic gl.verbi pupillorum.Et procedit hec concluſio ſi pater ſibi fecit teſtamentum. quia pupillare pars eſt paterni teſtamenti.vt h in fine.et ff.de vul.et pup.l.ij.et ibi plura requiſita ad pupillarem ſubſtitutionem notantur. et Inſti.de pupil.ſubſtit.in glo.i.et hic per Archidiacl.

Pro euidētia tamen huius concluſionis ⁊ totius materie ſciendū ꝙ duplex eſt ſubſtitutio quedam eſt directa.quedam obliqua ſeu indirecta. Directa eſt quando ſubſtitutꝰ propria auctoritate capit bona teſtatorum. Indirecta dicitur vbi ſubſtitutus de manu alteriꝰ bona hereditaria capit.que etiā dicitur fideicōmiſſaria. Exemplum eſt ſi dico Inſtituo ſempronium heredem et rogo ſeu volo ꝙ reſtituat hereditatem aut bona talia Titio. Ita dicit glo. in.l. inter omnes.ff.qui ſatiſd.cog. Subſtitutio directa diuiditur in quinqꝫ ſpecies.quedam eſt vulgaris.quedaꝫ pupillaris.quedam exemplaris.quedaꝫ reciproca ſeu breuiloqua. et quedam compendioſa.de quibus omnibus ꝑ glo.ſupra e.c. Raynuncius. in verbo abſqꝫ liberis.et Inſti.de pupil.ſubſti. §.qua ratione. Vulgaris eſt que a quolibet ⁊ cuilibet fieri poteſt. Ideo hoc nomen habuit. et fit his verbis. Titium heredē inſtituo.etſi heres nō erit.Sempronium ſubſtituo.que verba ſunt affirmatiua habito reſpectu ad eum qui ſubſtituitur. ⁊ negatiua ſi referantur ad eum cui fit ſubſtitutio. et hec eſt quandoqꝫ expreſſa vt in exemplo poſito.quandoqꝫ tacita vt q̄ndo eſt in alia ſpecie ꝯprehēſa vt patebit. Pupillaris q̄ fit pupillo exiſtēti in poteſtate his verbis Titium filium meum impuberem heredem inſtituo.etſi heres erit.et in pupillari etate deceſſerit.ſemproniuꝫ ſubſtituo. vt Inſti.de pupill.ſubſti.in prin. Idem ſi dicitur moriatur ſempronio vt hic in tex.Et eſt etiam duplex ſcilicet expreſſa que fit verbis expreſſis conuenientibus.vt in exemplo dato. Et tacita que eſt ſub alia ſpecie incluſa.l.iā hoc iure.ff.de vul.et pupil. Exemplaris eſt quam parens facit filio mēte capto.que ad exemplum pupillari. ex humanitate quadam inuenta fuit vt.C.de inſti.et ſubſtit.l.humanitatꝭ. et in ea debēt ſubſtitui filij.aut eis nō exiſtentibꝰ fratres.vt in illa.l.de qua in.§.qua ratione. Inſti.de pupi.ſubſt.

Breuiloqua ſeu reciproca dicit̄ q

breuibꝰ verbis plures ſubſtōnes comprehendit. ad minus enim duas ſubſtitutiones continet. et poteſt duabꝰ perſonis duntaxat inſtitutis octo cōtinere ſubſtitutiones. Fit autem his verbis aut ſimilibus Titiū aut Sempronium heredes inſtituo. et eos inuicem ſubſtituo. vt hic in gl. verbi deductione. Compendioſa dicitur q̄ ſub conditione mortis vl' alia. multa tempora complectitur vt Sempronium filium meuꝫ impuberem inſtituo et quandocunqꝫ deceſſerit. ſit Titius heres. vt hic in glo. alleg. Nam continet vulgarem ſi filius meus moritur anteq̈ adeat hereditatem. l. iam hoc iure. ff. de vulg. ⁊ pupil. Continet pupillarem ſi heres ſit ⁊ in pupillari etate deceſſerit. all'. l. iam hoc iure. Item fideicōmiſſariam ſi heres ſit et pꝰ pubertatem deceſſerit. de quo Bar. in. l. centurio. ff. de vul. et pupil. Et in hac compēdioſa verſantur triplicia v̄ba. ſcilicet directa. obliqua. et communia Directa ſunt illa que importāt vt ſbſtitutus poteſt adire hereditateꝫ per ſe. vt ſūt inſtituo. heres eſto. et ſimilia vt in toto titulo. ff. de heredi. inſtitu. Verba obliqua ſunt que de ſui natura vt ſubſtitutus capiat de manu alterius. vt patet in verbo reſtituatur. reddatur. et ſimilibus vt. ff. ad trebel. per totum. Verba communia ſunt q̄ poſſunt adaptari ad vtrāqꝫ ſignificationem. vt in v̄bo ſubſtituo. perueniat. pertineat. habeat remaneat. deuoluatur. de quo latius in dicta. l. centurio. et verbum moriatur cōmune ē vt hic. Imo ī dubio potius interpretāda ſunt verba. vt ſint directa q̈ obliq̄ Et effectus cognitōnis horum ē magnus. quia ſi compēdioſa facta ē pupillo per verba directa. valet infra tēpus pubertatis iure pupillaris. pꝰ pubertatem euaneſcit omnino. quia verba directa obliquari non poſſunt. niſi vt habetur in. l. verbis ciuilibus. ff. de vul. et pupil. et maiori. xiiij. annis. Paganus directe non poteſt ſubſtituere. § ſi. Inſti. de pupill. ſubſti. lꝫ aliud in milite vt hic in glo. verbi deductione. Si autem compendioſa ſit facta per verba obliqua pupillo. valet omni tempore iure fideicommiſſario et obliquo. quia omni tempore per obliquum poſſum alicui ſubſtituere. vt in toto titulo ad trebel. ff. Si autem verbum commune ſit in ſubſtitutōne tunc infra pubertatem valꝫ iure directo. vt pupillaris. quia perſonis congruit vt hic in tex. poſt pubertatē valet iure obliquo. et obliquatur tl'e verbum. ideo dicitur commune. Et hoc caſu poteſt deduci quarta trebellianica. que alias non haberet locuꝫ in ſbſtitutione directa. Et ī hoc fundatur deciſio huius tex. Nam ſubſtitutiōes de quibus in tex. erant pupillares directe. non tamen expreſſe ſed tacite cōprehenſe ſub compendioſa. ex quo hereditas fuit adita per eos. alias eſſet vulgaris in compendioſa cōprehēſa. l. q̄uis. C. de impu. et alijs ſubſtit. Ideo pauperes hic ſubſtituti merito omnia bona teſtōris et pupillorū habere debent abſqꝫ deductione quarte trebelleianice. Secꝰ ſi ex obliqua ſuccederent pauperes. quia tūc deductionem pati deberent vt pꝫ ex dictis

Vltima con. Vbi teſtator dicit filium meum inſtituo heredem. et quandocūqꝫ deceſſerit volo q̈ moriatur pauperibus. tunc ſi infra pubertateꝫ moriatur ſuccedūt pauperes iure directo. ſi poſtea ſuccedūt iure obliquo ſeu fideicommiſſario. Probatᷣ hec concluſio hic in tex. Et primo caſu ceſſat omnis deductio quarte. ſcďo caſu deducitur duplex quarta. ſcilicet trebelleianica. et quarta iure nature filio debita. Unde nota ꝙ licet multiplex ſit quarta vt notat glo. in. c. raynuncius ſupra eodem que incipit nō ergo. tamen ad propoſitum noſtrum triplex eſt quarta. quedam eſt trebelleianica que detrahitur per heredez rogatum reſtituere alteri totaz hereditatem vt Inſti. de fideic. here. § ſed quia. Alia eſt quarta falcidie que debeṫ iure inſtōnis. et iſta detrahiṫ per heredem de ſingulis legatis qn̄ tot legata ſunt facta vt heredi non remaneat quarta hereditatis. vt Inſti. ad le. fal. in prin. Alia eſt quarta debita iure nature. ⁊ debetur filio in bonis paternis. et econtra parentib⁹ in bonis filioꝝ. et eſt hodie aucta ad trientem qn̄ ſūt quattuor filij aut infra. aut ad ſemiſſem qn̄ ſunt ſex filij. aut ſupra vt in auc̄. de trien. et ſemiſſ. § et nos. coll. iij. et eſt glo. in. § ſi. Inſti. de inoff. teſ. Si ergo iſte filius de quo ī text. deceſſiſſet poſt pubertatem tūc mater poſſet ſibi retinere primo debitā iure nature filio et ſic trientem. ſcďo quartaz trebelleianicam. ⁊ ſic medietatem bonoꝝ̄. et ſolum reſiduam medietatem teneretᷣ reſtituere pauperibus. et hoc tenendo opi. glo. hic in verbo trebelleianice. videlicet ꝙ licet in legato facto pauperib⁹ ceſſat quarta legis falcidie vt in auc̄. ſimiliter. C. ad. l. falc. tn̄ trebelleianica pōt de hmōi legatis detrahi. ita ſentit hic glo. Bart. tn̄ in. l. marcellus. ff. ad trebell. tenet ꝯtrarium per multas rōnes. et Anto. in. c. Raynaldus. ē. eo. dicit ſe vidiſſe conſilia ꝓ vtraqꝫ pte. ſentit tn̄ opi. Bar. equiorem eſſe. ideŏ tenenda eſt. et etiam videtᷣ ꝯmunior. et vide ꝑ legiſtas in auc̄. ſed cū teſtōr. C. ad. l. falci. et in. l. ſiquis ad declinandū. C. de epiſ. et cle. et. ē. e. l. c. Raynūcius. ⁊. c. raynald⁹ ibi plene ď iſta deductōe duaꝝ q̄rtaꝝ

Eligioſus executor in teſtō. aut alia vltima voluntate deputat⁹. non pt̄ officiū executionis ſuſcipere. aut exequi. ſine ſuperioris ſui licentia ꝗ velle aut nolle non habꝫ Item pluribus executorib⁹ ſimpliciter deputatis. ſi vnus abſens. mortuus. aut aliṫ impeditus fuerit. aut ſe intromittere noluerit. ali⁹ libere id exequi poterit ne volūtas teſtōris impediatᷣ. hoc ď

Prima con

Religioſus deputari pt̄ executor vltime volūtatis. nequit tn̄ officiū executionis aſſumē nō obtenta licētia ſui ſuperioris. Probatur hec ꝯclō in prima pte text. Et rō dubitandi pt̄ ſumi hic ex gl. verbi obtenta. Ratio aūt decidēdi eſt ſm Jo. de fant. pietas huius officij. que operatur hoc idem qđ vtilitas monaſterij. habita licentia ſuperioris. et ſentit etiam glo. alle. in prin. Dicunṫ autem executores teſtamentoꝝ qui vltimas voluntates defunctoꝝ ad effectum ꝑducunt. qui alio nomine fideicōmiſſarij appellanṫ. et alijs noībus. de q̄bus in Spe. de inſtru. edi. § nunc vero. v̄ſi porro. Et intellige hanc ꝯcluſionem de religioſo clauſtrali vt hic in glo. ij. Secus in non clauſtrali vt priore cōuentuali aut abbate qui poſſunt aſſumere officiū executionis ſine ſupioris licentia. quia tales ꝓcuratores cōſtitui poſſunt. c. ſopite. de cenſi. et eſt gl. in cle. i. de procura. Sufficit autez in caſu huius tex.et concluſionis licētia immediati ſuperioris ſm Jo.an. Nec ſufficeret tacitus conſenſus ſcilicet ſi non contradicit.pro hoc glo.in v̓bo obtenta in cle.vnica.e.ti. Et vacante monaſterio ꝯuentus poteſt dare hāc licentiam aut adminiſtrator quia cōuentus ſuccedit in iuriſdictione.c.cuꝫ olim.de maio.et obed.et.c.vnico.ſup̄ eo.li.et ti.ſm Lapum.⁊ Dom̄.Et an mulier poteſt eſſe executor aut minor vide hic in gl.ij.quam etiam tꝫ Spe.alle.§.vl.qd de minore.⁊ v̓ſic.ſequenti ⁊ Bar.in.l.a filio.i p̄n.ff.de ali. lega.

Scdá con.et fi. Deputatio pluriuꝫ executorum ſimpliciter facta cenſetur diſtributiue facta.vt ſingulariter officiū poſſint exeq̄ ſi ſubeſt cā. Probatur h.in ſcđa parte tex. Si autem nō ſunt ſimpliciter deputati. ſed cum clauſula.tunc ſeruetur voluntas teſtōris.vt hic in glo.verbi expreſſit. Aliud tamen eſt in ꝓcuratoribus ſimpliciter conſtitutis.c.ſi duo.ſupra eo.li.de procura.Et ratio tangitur h in tex.que eſt multum fauorabilis.Et ꝓcedit concluſio etiamſi executor p̄mo acceptauit beneficiū⁊ poſtea nō vult exequi.quia alter ſolus poteſt procedere ſm Archid per rationem huius tex. Nec ob.c.Johes.ſupra eo. quod vult executorem compelli ad executionem poſtq̄ aſſumpſit officiuꝫ. quia illud non tangit hunc caſuꝫ. Item ꝓcedit hec concluſio ſi executor vult ſꝫ non valet exequi ſm Jo.an.niſi eſſet impedimentuꝫ modici temporis ſine preiudicio executorum. facit hic tex. dum dicit nimium differri ꝛc.c.ſciſcitatus.de Rp.et.c.prudentiam.§.adijcimus.de offi.deleg.

De ſepulturis

Animarū periculis obuiare cupiens Papa prohibꝫ omnibus clericis religioſis et ſecularibus ne aliquem inducant ad vouendum. Iurandum aut fide interpoſita ꝓmittendum eccleſiaſticam ſepulturā apđ eorum eccleſias eligere aut electaꝫ nō immutare.et facta in contrarium decernit nulliꝰ firmitatis. Et ſtatuit q̄ talis eligens non poſſit ſepeliri apud eccleſiam ſic electam. nec alibi eligendi ſepulturam habeat facultatem.ne contra promiſſionem votuꝫ aut iuramentum veniendi habeat occaſioneꝫ Sepelietur autem apud illam eccleſiam apud quam de iure eſſet ſepeliēdus.ſi ab inteſtato eēt mortuus. Clerici ſeculares aut religioſi contra iſtā conſtitutionem aliquos in ſuis ſepelientes eccleſijs.tenētur ad reſtitutionē corporum ſepultorum.ſi petantur.et omnium.occaſione funerum ad eos peruentorum.infra decendiuꝫ.Et niſi hanc reſtitutionem infra illud tempus fecerint.ex tunc et cimiteriuꝫ ibi dicta corpa ſūt ſepulta eo ip̄o ſūt interdicto ſuppoſita donec p̄dictorū reſtō plenarie ſit facta. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Non p̄nt clerici religioſi aut ſeculares paciſci.vt moriens quis eligat apud eos ſepeliri. Probatur hec concluſio in.c.pleriq̄ꝫ.ſup̄ de pac.Et rationem dat hic gl.iij. Intellige autem hanc concluſionem q̄ tale pactū interuenire non poteſt.cuꝫ ipſis ſepeliendis. Valeret tamē tale pactum factum cum eccleſia. vt probatur in.c.i ſupra e.li.de pact.

Secunda con

Si tamē huiuſmodi pactam iuramento fuerit firmatum. iurans contra ipſum veniēs non euitabit periuriū. Probatur hec concluſio hic in tex. ſm Joh. de faut. dum dicit nec alibi ⁊c. Et ratio eſt ne detur materia infringendi iuramētū. Hoc igitur caſu plus attēditur acceſſoriū ꝙ principale. et hic gl. in verbo veniendi allegat ſimile. Et eodeʒ mō votum aut fides firmat tale pactum quia hec quo ad deum eque obligāt vt iuramentū ſʒ gl.iij.hic. de quo vide Panor. in.c. debitores. ſupra de iureiurā. et glo. ſingularē in.c. penult. de iureiuran.

Tertia con

Siquis a religioſis aut ſecularibus clericis ad iurandum vouendum. aut ſi de interpoſita promittenduʒ inducatur vt apud eorum eccleſiam. ſepulturā ſuam eligat. aut electam non immutet. huiuſmodi pacto non obſtante. vbi de iure ſepeliēdꝰ ē ſepeliatur. Probatur hic ī tex. Papa enim hoc caſu decernit iuramentum non obligare prout in ſimili facit ſup̄ e.c.ij. de re. eccl. nō alie. Ubi autem de iure cōmuni quis debeat ſepeliri. dic̄ hic glo. verbi apud quas. ꝙ in eo loco vbi maiores eius ſoliti erant ſepeliri. vt in ca. ebron. cum ſequentibus. xiij.q.ij. Et dic ꝙ ſi de ſepulcro maiorum non apparet. tunc ſi eſt indigena ſepelietur apud eccleſiam vbi diuina audiuit.c.i. ſupra eodem. vbi de hoc. De viatore dicit Arch. ꝙ ſepelietur ī eccleſia parochiali in qua mortuus ē vt.xiij.q.ij. eccleſias. Idem Hugu. xvi q.i. et Vincen. ſupra e.c. nos inſtituta

Item ſi iſte fuit inductus vt apud aliam eccleſiam non inducentium iuret eligere ſepulturam. ibi non habet locum hic tex. nec pena ſm Jo. an. quia etiam ceſſat ratio text. que erat vt puniatur auaricia inducētiū ſm Jo. de lignan.

Ultima' con

Sepeliens in caſu prohibito funus tenetur reſtituere corpus et omnes occaſione ipſius ꝓuentus. Probatur hic in fi. et in.c. in noſtra. ſupra eo. Hoc autem caſu eſt grauior etiam pena ſcilicet interdicti ſi infra decem dies non fiat reſtitutio Et quando incipiant currere illi decem dies. vide hic in glo. antepenult. Et hodie venientes contra hanc cōſtitutioneʒ preter has penas ſūt ipſo facto excōicati. vt in cle. cupiētes. in fine de penis

c

Um quis eligit ſepulturam alibi. ꝙ in eccleſia apud quā maiores ſui ſoliti ſunt ſepeliri. debet ſolui portio canonica non eccleſie dimiſſe. ſʒ illi in qua cōſueuit audire diuina officia. et recipe ſacr̄a eccl̄aſtica. Cū āt habēs duo domicilia in t̄io loco eligit ſepulturā. debent eccl̄e domicilioꝝ diuidē inē ſe portionē canonicā Etſi dimiſſa ſepltura maioꝝ. eligat ꝗs ſepulturā ī loco minꝰ religioſo. valʒ electō lʒ antiq̄ iura loquant̄ vario mō. h̄ d̄

Prima con

Licʒ in ſepulcro maiorum. de iure debeat quis ſepeliri. ſi tamen in alia eccleſia ſepulturam eligit debetur portio canonica nō dimiſſe ſed parochiali. Probatur hec ꝯcluſio hic in tex. Et prima pars probatur etiam in.c.i. ſupra eo. et dixi ſu pra.c.prox.Quare autem debetur canonica portio eccleſie parochiali pꝫ hic ex tex.quia pro laboribus in adminiſtrandis ſacramentis et diuinis officijs.Qui enim ſocius fuit laboris debet etiam eſſe ſocius conſolationis et dignus eſt operarius mercede ſua.c.ſupra eo.ti.Unde dicit hic Archi.ꝙ etiam de eo qui moritur in aliqua religione in anno probationis debet eccleſia parochialis habere ſuam canonicam portionem.quia non plene cōuerſus eſt.nec videtur mutaſſe domicilium.Pro quo.xiij.q.ij.§.quia ergo.Idem ſequitur Jo.de fau. Jo.an tamen in.c.de his.ſupra eo.in glo.ij.tenet contrarium.de quo vide hic ꝑ Dominic.

Scdā con. Poteſt qs habere plura domicilia quo caſu ſi alibi eligat ſepulturam.debet inter eccleſias domiciliorum diuidi portio canonica. Probat hic in.§.cum ab eo. Ratio quia eadeꝫ ratio facit pro vtraqꝫ.propter exercitium eniꝫ et officia diuina datur portio.Igitur ſi exercitium diuiditur nō habebit quilibet integram portionē ſed equaliter diuident inter ſe portionem vnam.Et facit ꝙ ſi p̄nceps promittit centum primo intranti caſtrū.ſi plures intrent ꝙ omnes non habebunt niſi centum.quod cōmuniter tenent doct.per.§.ſi plures Inſti.de leg.ag.ſuc.et de hac q.in.l.cuꝫ ex pluribꝰ.ff.de manu teſta.Ubi auteꝫ quis dicatur habere domicilium.vide in.l.ciues.C.de incolis.li.x.⁊.l.in lege.ff.de ver.ſig.Et dic ꝙ vbi ſe collocat cum familia ſua.et maiorem partem ſuaꝝ fortunarum habet.de quo in.c.ex pre ſupra de fo.compet.et.c.cum nullus.ſupra de tempo.ord. Hic autem quo ad canonicam portionem conſideramus locum domicilij quē inhabitat ſm Dom.

Tertia con. Licet portio canonica in mendicātibus ſit determinata ad q̄rtam.in alijs tamen conſuetudini ſtat. Probatur hec cōcluſio hic in gl. verbi canonica.Et vbi non eſt conſuetudo de aliqua parte certa.ſemꝑ debet̄ quarta.quia in illa portione tanꝙ in minori ſumma concordāt omnes canones.c.de quarta.de preſcrip.c.conquerente.de offi.ord. Facit regula in obſcuris.§.de reg.iu. Et ita etiam notatur ſupra eo.certificari.Pacto tamē aut compoſitōne poſſet determinari ſicut conſuetudine.c.ex parte.iij.ſuꝑ eo.de ver.ſig.

Ultima ꝯ. Ualet noue ſepulture electō etiam ī loco minus religioſo Probatur hic in fi.tex.Olim iura diuerſimode circa hoc diſponebant.vt pꝫ in.c.fraternitatis.ſupra eo.Sed hic papa hanc diuerſitateꝫ iurium declarauit prout illud ad eum ſpectat.c.ſuꝑ litteris.ē.de ℞p.cū concord

S qui domiciliuꝫ habꝫ in ciuitate aut caſtro.ſi cauſa recreationis.aut alias ad tēpus.ad villam ruralem ſe transfert.et ibi morit̄.non elelecta ſepultura debet ſepeliri non in eccleſia dicte ville.ſed in eccleſia ſua parochiali.vel potius vbi eſt maiorum ſuorum ſepultura.ſi ſine periculo poſſit ad eam deportari.Mulier auteꝫ que plures maritos ſucceſſiue habuit.ſi nō electa ſepultura moritūr eſt cum vltimo viro ſepelienda.

Hoc dicit

Prima con. Tranſſerēs ſe ad alium locum ex cauſa ad tempus. nihilominus ſepeliri debet apud eccleſiam vbi de iure quis eſt ſepeliendus. Probatur hic in tex. quod verum ſi ſine periculo ad locum ſepulture debite poteſt deferri. alias poteſt ſepeliri apud eccleſiam vbi moritur. Et facit pro viatore ꝙ debet ſepeliri in loco vbi moritur. quod tenet Anto. in .c.i. ſupra eo. quia recipiēdo ſacramēta ab eccleſia parochiali vbi moritur videtur ibi eligere ſepulturam. quod verū niſi commode poſſet deferri ad ſuorum maiorū eccleſiā. aut ſi non habet ſepulcrum maiorum. ad ſuam parochiam vt hic probatur. Facit etiā pro ſcholaribus qui in dubio ad locum ſtudij non videntur domiciliuz transferre. quia non habent animum ibi remanendi. de quo in .c. ꝙ clericis ſup̄ de fo. compe. et dixi in .c. cum nullus. ſupra de temp. ord̄. Quid autem ſi pater in alio loco eſſet ſepultus q̄ alij maiores alicuius. Dic vt hic ī gl. quam approbat Panor. in .c.i. ſup̄ eo.

Ultima con. Mulier ſucceſſiue habens plures maritos. cum vltimo eſt ſepelienda viro Probatur hic in fi. Sequitur ergo vxor virum tam in vita q̄ in morte. l. femine. ff. de ſenato. et hic. Et etiā in viduitate retinet honorez ex mariti qualitate ſibi adqſitum Quod verum ea manente in viduitate. vnde vxor Regis per mortez Regis non perdit nomen Regine. vide gl. i. in .c. ſcripſi. xxvij. q. ij.

Jcet pater filijs ſuis impuberibus eligere ſepulturam poteſt. ſi illud habeat conſuetudo loci. tamē ceſſante cōſuetudine id non poteſt. licet tales impuberes nequeant ſepulturam ſibi eligere. Et licet filiusfamilias ſine pr̄is aſſenſu poſſit ſibi ſepulturā eligere. pro anima tamē niſi habeat peculium caſtrenſe aut quaſi. nihil poteſt relinquere. Hoc dicit

Prima con. Poteſt pr̄ ex conſuetudine filio ſuo impuberi ſepulturaz eligere. Probatur hic in prima parte text. Et dicit idem in matre ſi conſuetudo de matre diſponeret. quia non apparet ratio diuerſitatis. Facit hic quod habet in glo. iiij. et .v. ſm Dom̄. Ceſſante igit̄ conſuetudine pater nō poteſt filio ſuo impuberi de iure eligere ſepulturam. Sed ſepeliri debet apud maiores. ſi habeat ſepulcrū maiorum vł ſi non habeat tale. apud eccleſiam parochialem vt in glo. v. Et ſi dicatur pater đ iure poteſt filio impuberi facere teſtamentum .c. ſi pater ſupra eo. li. de teſta. Jtem ad eum ſpectant expenſe funeris. l. filius. ff. de in rem verſo. ergo etiam ceſſante conſuetudine loci đ iure communi. poteſt filio ſepulturam eligere quod eſt mirꝰ Solutio dicenduz ꝙ propter has rationes. Vincen. Lauren. Goff. et glo. ſupra eo. ti. in .c. noſtra. tenuerunt illđ quod aſſumitur in cōtrario. et Hoſt. in ſumma eodem ti. in principio. Sz hic corriguntur eorum dicta. ſm Archidiac. et ſic tranſit Jo. an. Et ratio poteſt eſſe ſm Dom̄. quia iā erat ius queſitū eccleſie vbi dēbat ſepeliri qđ non eſt mutabile niſi per ipſuȝ de cuius ſepultura agitur .c. cum liberum. ſupra eo. Non ſic in hereditate filij in qua nondum fuit ius queſitum veniētibus ab inteſtato. Igitur ſecus in caſu iſto. Imol dicit ꝙ contraria procedunt ī temporalibus.et quo ad alios effectus. quaſi velit ꝙ aliud ſit in electione ſepulture que eſt quid ſpirituale.xiij.q.ij.c.queſta.cum ſequentibus.

Scd̄a ꝯ Filiuſfamilias pōt libere etiam ſine cōſenſu patris ſepulturam eligere. Probat h̄ in ſcd̄a p̄te tex. Et intellige dūmodo ſit pubes ſm' gl.hic. et probat princi.tex. Patet ergo ꝙ quo ad electioneȝ ſepulture filius non eſt ſubiectus patri Ratio quia in ſpiritualib⁹ nō curatur patria poteſtas.c. ſi annū ſupra eo.li.de iudic.ſed ius iſtud ſpirituale eſt vt dixi s̄.Unde tenet Hoſt̄.ideȝ in ſeruo vt ſine domini voluntate poſſit eligere ſepulturaȝ quia in ſpiritualibus non curatur dominica poteſtas.c.i.de ſeruis non ord̄.ita notat.s̄.e.ti.de vxore.

Tertia con. ⁊ fin.

Filiuſfamilias ſine conſenſu patris. non p̄t etiam pro ſua aīa teſtari.niſi ī peculio caſtrenſi vel quaſi Probatur hic in fi.text.Et quid ſit peculium caſtrenſe aut quaſi.dic vt hic in glo.Dicitur autem peculium quaſi puſilluȝ patrimonium ꝙ filius aut ſeruus habeat ex permiſſu patris aut domini.l.depoſiti §.peculium.ff.de pecul.Et eſt multiplex vt probatur in § igitur Inſti.per quas perſonas no.act.⁊ in rubrica.ff.de peculi.Et a contrario huius tex.videtur ꝙ filius de conſenſu patris poſſit reliquere pro anima ſua etiam in teſtamēto aut codicillis. et non ſolum in donatōne cauſa mortis quia etiam non pro anima ꝑmiſſa eſt ei de cōſenſu patris donatio cā mortis vt in.l. tam his.ff. de dona cā mortis. Et tenet hic Dom̄ de ſimplicitate canonica poſt Fređ de ſenis.et videtur ſequi Imo.Et probat h̄ tex in exceptione ſua.nā exceptio firmat regulam vt notatur.ī.de reg.iu.ſuper rubrica

Eligioſi non poſſunt ſepulturam ſibi eligere.cū nō habeant velle aut nolle.ȝ ſunt apud ſua monaſteria ſepeliendi.niſi adeo ab eis ſint remoti ꝙ ad ea commode non poſſint portari. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Religioſi in ſuis monaſterijs ſunt ſepeliēdi.nec poſſunt eligere ſepulturam alibi.niſi ſint a monaſterijs multum remoti Probatur hic in tex.Et ratio dubitandi et decidendi ſumitur hic ex glo.penult.et fi. Ideo auteȝ ſepeliri debent apud monaſteria ſua quia ibi audiunt diuina et percipiunt eccleſiaſtica ſacramēta cle.ne agro ī §.ſane.de ſta.mo.ꝓ hoc .c.cum quis ſupra eo. Nec poteſt eligere alibi ſepulturam Ratio patet in tex.quia velle aut nolle non habet.et glo.alle.Si auteȝ ſit in remotis adeo ꝙ commode ad monaſterium nequit deferri poteſt ſepeliri alibi. Et dicit Lapus ꝙ ſepelietur in parochia in q̄ moritur. Facit quod dixi de viatore ſupra eod̄.c.i.et.c.ij.Sed an hoc caſu poteſt eligere ſepulturam. Glo.fi.in fine ſentit ꝙ ſic. Idem Io.mo. et Archid̄ ⁊ Genſ̄ per tex.iſtum a cōtrario ſui.et idē tȝ Lap.et Pau. Nec ob.ratio huius tex.quia etiā hoc caſu militare videtur quia poteſt dici ꝙ quando mōchus abeſt de licētia ſui ſuperioꝛis videtur habere licentiam faciendi. que incumbunt. c. quamuis. ſup̄ đ offi. oꝛdi. et ita etiam ad hunc caſum videtur habere licentiam. Joh. an. tamē poſt Inno. tʒ ꝙ nec hoc caſu pōt eligere. Ad hunc tex. a cōtrario reſpōdet ꝙ tex. hic permittit ꝙ monachus ī remotis moꝛtuus. poteſt alibi ſepeliri. et hanc opinioñ ſequiẗ etiā Dom̄ et videtur Panoꝛm̄. in. c. de vxoꝛe. ſupꝛa e. quelibet tñ opi. eſt pꝛobabilis.

De decimis

Iſcretóni Pꝛedicatoꝛum et minoꝛum mandat Papa ne in ſermonibus ſuis vel alibi. dicant aliqus. que audientes a ſolutione decimarū ⁊ alioꝛum debitoꝛum eccleſie retrahant. vel alias audientium animas coꝛrumpant. ſed verbo et opere ad pꝛedictoꝛum ſolutionē informēt Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Debent religioſi mēdicantes cauere ab his que in ſermonibus eoꝛuʒ coꝛrumpere poſſent animas audientiuin. aut populum retrahere a ſolutione decimaruin. Pꝛobatur hic in textu. Et ratio eſt. quia non ſoluens decimas peccat moꝛtaliter. ex quo talis poteſt excōicari. c. ex parte. i. ſupꝛa eo. cum ſimilibus. Hodie aūt pꝛedicans ne dentur decime ē ipſo iure excōicatus vt in cle. cupientes. § i. de po. Ubi etiam pꝛecipiẗ mēdicantibus ꝙ certis diebus ī ſuis ſermonibus expꝛeſſe populum informare debeant diligenter ad ſoluendū decimas vt ibi patʒ. Et aduertendū ꝙ decima ē omniū iuſte queſitoꝝ talis pars deo debita, Et clericis dande ſē decime. xvi. q. i. ca. decime. Et olim erant quattuoꝛ genera decimarū. de q̄bus in. c. i. ſupꝛa eo. Quedam eniʒ ex lege ſoluebanẗ leuitis a populo Alie erāt quas leuite ex hmōi receptis dabāt ſumis ſacerdotibus. Alie erāt q̄s populus de nouem partibus reſeruatis ſeparauit in ſuis hoꝛreis ad inuitanduʒ ſacerdotes templi in hieruſalem in veſtibulo templi. Quarte erāt que dabantur pauperibus. In loco pꝛimarū ſucceſſerunt hodie ꝯmunes decime. Et ſunt ille duplices hodie. q̄dam ſunt decime perſonales. quedaʒ pꝛediales. Perſonales ſunt que danẗ ex opera perſonali. et ſoluende ſūt eccleſie parochialiſin qua percipiuntur ſacramenta. de quibus ī. c. paſtoꝛalis ſupꝛa eo. Pꝛediales ſunt que ſoluuntur ex fructibꝰ pꝛedioꝛum. et ſolui debent in eccleſijs in quibus ſituata ſūt pꝛedia. de quibus ī. c. ſi. c. cum ſint homines. cum ſimilibus. ſupꝛa eodem titulo. Et an ſoluere decimas ſit ſub p̄cepto. vide hic in glo. ij. que ponit q̄n opiniones. ⁊ in fine pꝛimaʒ appꝛobat. Et tenet Joh. an. in glo. magna in. c. a nobis ſupꝛa eo. ti. ꝙ ſint ſub p̄cepto. et illa eſt ꝯmunis opinio. Que autem mala pꝛoueniunt ex non ſolutione decimarum. vide hic in gl. verbi aliarum reruʒ. Et quattuoꝛ bona que pꝛoueniunt ſoluēti ponit hic Jo an. Conceditẗ etiā fructuuʒ vbertas. coꝛpis ſanitas. remiſſio pccoꝝ. ⁊ adq̄ſitio regni celoꝝ. vt ī. d. c. decime. De primitijs id eſt primis fructibus que deo offeruntur.vide.xiij.q.i.§.his ita. et.ſ.e.c.i.

Tatuto iſto declarat papa illud priuilegium. quod quibuſdam ꝯcedit̄.vt percipere valeant decimas noualiuꝫ pro ea parte.pro qua percipiūt veteres.nō includat decimas noualiū tp̄e impetrati ſcpti ꝑ alios poſſeſſas.nec de noualibus alibi ſitis q̄ in locis vbi veteres perceperūt Nec intelligit̄ de portōne alia quaꝫ impetrãtes tempore impetrationis ꝑceperunt. Etſi impetrantes ꝑceperūt veterem decimã integre.vel plus q̄ medietatem pretextu dicti priuilegij ſoluꝫ habere poſſunt medietatē noualium decimaꝝ.ne ex hmōi priuilegio tam graue eccleſijs parochialibus inferatur preiudiciū. Excipit tñ in hoc religioſos Ciſtercienſ et Carthuſ ordinum. Item vbi ex conceſſione tali decimaꝝ rectori parochialis eccleſie tã graue inferret̄ preiudiciū.vt de redditibus eccleſie nō poſſet congrue ſuſtētari.et ep̄alia ꝑſoluere.debent ordinarij locoꝝ ꝯpellere priuilegiatos predictos.vt rectoribus pro oneribꝰ ſuſtinendis ſtudeant aliquã portionem aſſignare. Hoc dicit vſqꝫ §.ſane

Prima con. Sup̄ decimis noualiū ꝑcipiendis infra parochiã alterius pro ea portione pro qua impetrans percipit antiquas impetratuꝫ priuilegiū intelligendū eſt prout hic eſt declaratū. Nã hic habent̄ quinqꝫ declarationes huius priuilegij. et patent ſatis ex text. Non enim extendit ſe ad decimas noualiū ab alio poſſeſſas.intellige iuſte et bona fide.vt h̄ in glo.verbi poſſidebant. q̄ ſi aliꝰ haberet poſſeſſionem violentaꝫ aut malã fidem nō impedirent̄ vires priuilegij vt in illa glo. Item non extendit ſe niſi ad locum vbi antique erant poſſeſſe.vt hic in verſi.nec ad illas. Nec extendit̄ vltra menſurã antiquarū de q̄ dic vt hic in glo.verbi ſtatuimus.

Scdã ꝯ. Si ex priuilegio de percipiendis infra alterius parochiam decimis ꝯtingat eccleſiam parochialeꝫ grauari. debet eidem de prouētibꝰ decimaꝝ aliq̄ ꝑs aſſignari Probat̄ hic in §.vbi aūt. Et licet Jo.mo. et Arch intelligūt illum §.ſolū de Ciſtertieñ. et Carthuſieñ. q̄ hoc ſtatuto non ꝯprehendunt̄ vt.ſ.§.ꝓx.ſpecialit̄ enim eccl̄a iſtos ordines priuilegiauit ꝓut declarat Jo.an.tñ latiꝰ intelligit hunc §.vt reſpiciat oīa ſuperiꝰ dc̄a.⁊ etiã caſꝰ hic nō poſitos Et ſic vbicunqꝫ grauant̄ eccl̄ie parochiales ex hoc q̄ alij percipiunt decimas dioceſanꝰ ꝓuideat.ꝓ q̄ facit tex. ibi ꝑ hmōi ꝯceſſiones. Et q̄ ſemꝑ eadem eſt ratio que in tex. ponit̄ Que ãt ſint noualia. Dic q̄ nouale ē ager de nouo ad culturã redactus de quo nō ꝯſtat.q̄ ꝑus vnq̄ fuerat cultꝰ.de q̄ in.c.cōmiſſum.ſ.eo.et.c. quid per nouale.de ver.ſig. Etſi decime alicuius parochie ſpectant ad aliquos religioſos ex aliquo priuilegio ſimpliciter conceſſo de decimis illius parochie percipiendis. tunc ex illo priuilegio etiam noualia percipiēt.quia cui maius conceditur.etiaꝫ minus intelligitur conceſſum.c.ex parte.iij.ſupra eo. Secꝰ ſi antique decime religioſis ſolum ſunt conceſſe.aut noualia expreſſe ſunt excepta.aut parochialis eccleſia in noualibus preſcripſit.et tūc noualia non debentur religioſis niſi ex nouo priuilegio. Ita procedit h̄ tex.

Sane licȝ a religioſis laici. qn̄qȝ recognoſcāt ſe recepiſſe decimas in feudū. tn̄ nō poſſunt religioſi hoc pretextu de manibus laicorū decimas ſine epī auctoritate adquirere. Sed cum auctoritate epī pn̄t adquirere a laicis decimas illas ſolū quas laici habebant perpetuo in feudū ante lateraneñ Conciliuȝ. Dioceſani aūt eccleſiaꝝ parochialiū ad requiſitionem rectoꝝ earundē. debent eis facere iuſtitiam de religioſis ſupꝫ decimis. que ad eos ſpectabant niſi agat̄ de rebus exemptis. Et debent om̄es religioſi de t̄ris ſuis ſoluere decimas integre eccleſijs parochialibus. q̇bus antea debebant̄. niſi priuilegio aut ꝓſcriptione inueniat̄. Nec poſſunt ex eo q̇a de manib⁹ laici ex donatione adquiſiuerunt in aliqua eccleſia omnes decimas maiores aut partē. decimas nouales ſuperuenientes percipe ī eiſdem. niſi ex cauſa rōnabili id poſſit fieri Hoc dicit

Prima cō. Olim fuit ꝑmiſſum laicis dare decimas in feudū. hodie illud ꝑ lateraneñ Conciliuȝ eſt prohibitum. Probat̄ per glo. et doc. in. c. q̄uis. ſupra eo. iuncto. c. cum et plantare. s̄. de priuile. vbi habetur illud Concilium Et fuit ſeruatū Rome ꝑ Alexandruȝ iij. anno dn̄i. Mclxxix. ſm Arch. de q̇ in dicto. c. q̄uis. per Jo. an. Fuit aūt prius permiſſū ꝯcedē laicis decimas in feudū vt defenderent eccleſiam ab oppreſſionib⁹ hereticoꝝ. q̇bus ceſſantibus venit dictū Conciliū. Quid autē ſi laicus poſſidet decimas. nec apparet an ante aut poſt Conciliū lateraneñ eas ſui predeceſſores recepert̄. De hoc per Jo. an. s̄. de his que fi. a prela. c. cū aplica. et hic Jo. mo. et Archid. tenent quod ibi tenuit Hoſtiē. ꝙ laici preciſe ꝯpellunt̄ reſtituē eccleſie eas. niſi probarent ꝙ ante Conciliū eas habuerūt. q̇a preſumptio ē contra eos et ius ꝯmune. facit. c. i. s̄. eo. li. de preſcri.. Jo. an. tenet ꝯtrariū. ꝙ ſufficit allegare ⁊ probare ꝓſcriptionē tanti tp̄is cui⁹ initij nō eſt memoria. ⁊ preſumet̄ titul⁹. c. i. alt̄. Idem Paul. et Jo. de fau.

Scdā ꝯ. Poſſunt āt laici huiuſmodi decimas eccleſijs. quarū erant reſtituere ſine conſenſu epī. nō aūt alijs puta religioſis. etiamſi fateant̄ d̄ facto ſe a religioſis eas in feudū tenere. Probat̄ hic in. § ſane. Et p̄ma ps probat̄ in. c. cū aplica. alle. De conſenſu autē epī poteſt laicus tales decimas alijs eccleſijs. q̄ q̇bus debebant̄ dare vt hic. Quod verū dūmodo ante ꝯcilium in perpetuum erant laicis in feudū ꝯceſſe. vt ī. § illas. ſecus ſi poſt. quia tūc nō tenuit ꝯceſſio. ideo reſtituende ſunt eccleſijs. de quibus debent̄ vt hic. et dicto. c. cum aplica. Nec pōt ep̄s rem vni⁹ eccleſie dare alteri. vt in gl. fi. in dicto. c. cū aplica. Quod veꝝ niſi ex iuſta cauſa et ſolennitate iuris ſeruata. c. i. ſupꝫ eo. li. de re. eccl. non alie. Itē procedit hec ꝯcluſio qn̄ decime ſoluȝ de facto erant a religioſis per laicū recognite. quia ſi vere fuiſſent. religioſoꝝ reſtō eis fieri poſſet ſine ꝯſenſu dioceſanorū. alt̄. c. cū aplica

Tertia ꝯ. Compellunt̄ religioſi rn̄dere ſupꝫ decimis parochianis q̇b⁹ debent̄ niſi agat̄ de rebus exemptis. Probat̄ ī. § dioceſani. Et ꝓcedit ſm doct. de religioſis etiam exemptis. quod ꝓbat h § relatus ad ꝓcedentia. Et intelligit Dom̄ niſi ꝯcurrat etiā exemptio rerū vt in fi. Aliū caſuȝ q̇ dioceſanus cognoſcit de exemptis.vide ĩ cle.i.de ſen. exc.vbi de hoc.et.§.de priuil.c.i.

Quarta ꝯ. De iure ꝯmuni religioſi tenent̄ ſoluere decimas prediales eccleſijs quibus antea debebant̄ ꝗ̄ ad eos ꝑuenerunt hm̄oī poſſeſſiones. Probat̄ hic in.§.ceterū.nā ꝓpter tranſlationē rei in aliū non debet eccl̄a iure ſuo priuari. .c.quicunꝗ.xvi.q.i.et.c.cū in tua.ſ.e. Res enim tranſit cū onere.c.ex lr̄is.de pigne. Et ꝓcedit ꝯcl'o etiam in exemptis niſi ſint ſuper decimis nō ſoluendis ſpeciali priuilegio muniti.c.ex parte.i.et.c.nuper.ſ.e.qd ſolus Papa p̄t dare.c.a nobis.ſ.e.ti. Poſſunt etiam p̄ſcribere ius ꝑcipiendi decimas.ꝙ a clericis p̄t illud preſcribi ſm̄ Lapuz. .c.nuper.et.c.in aliquibus ꝑ gl.ſ.eo. et per Ioh.xvi.q.iij. ꝙ cognouimus.

Ultima ꝯ. Si religioſi ex donatione habeant laicoꝝ decimas antiq̄s. nō poſſunt ex eadem ꝑcipere nouales ſuꝑuenientes in eodē loco. Probat̄ hic in fi.tex. Quod verū etiaz q̄ñ percipiunt antiq̄s ex donatōne licite fc̄a. Et ratō ponit̄ in gl.fi. ꝙ iſte nouales laicis non accreſcerēt. ergo nec religioſis eas a laicis detinētibus. Qd verū niſi cā rōnabilis aliud eis tribuat.vt ſi haberent priuilegiū vt dixi in p̄ncl. .c.in.ij.ꝯcl'one

De regularibus et tranſeuntibꝰ ad religionem

S qui ingreditur monaſteriū añ pubertatē.vt fiat monachus.p̄t ꝯpleto pubertatis anno. in ſequenti anno exire libere.niſi ĩ eodem anno ꝓfeſſionē expreſſam faciat aut prius factā ratam habeat.aut habitū ꝓfeſſorū recipiat. Et ſi poſt annū pubertatis.ad integꝝ annū in monaſterio ꝑmanet.vbi habitꝰ ꝓfeſſorū et nouicioꝝ ſunt indiſtincti.videt̄ tacite ꝓfeſſionē feciſſe.aut prius a ſe factam ratificaſſe niſi tanta ſit habitꝰ indiſtinctio.ꝙ ꝓfeſſi.nouicij.et ꝯuerſi. eodem penitus habitu vtant̄. Qui aūt poſt pubertatē.habitū religionis aſſumit cenſet̄ per delationē annalē tacite ꝓfeſſuz. etiamſi religionis habitꝰ ſit indiſtinctiſſimus.q̄a cum hic ad annos diſcretiōis ꝑuenerit. quid agat agnoſcere debet Qd ſecus eſt in impubere qui nō habet plenū adhuc intellectū Dicunt̄ aūt habitꝰ diſtincti. ſiue habitus nouicioꝝ et ꝓfeſſorū ſint diſſimiles.ſiue habitus ꝓfeſſoꝝ benedicātur.ſiue alias bi habitꝰ diſcernantur. Hoc dicit

Prima ꝯ. Si minor.xiiij annis religione ingredit̄ vt efficiat̄ mōchꝰ.in āno xv.libere poteſt exire.preterꝗ̄ in cbꝰ caſibus. Probat̄ hec ꝯcluſio hic ĩ p̄ncip. Et qd hic dī de anno.xiiij. et.xv. in viro.intellige repetitū de annis xij et.xiij.in muliere ſm̄ Io.an. Et ratō ꝯcluſionis eſt quia ſic̄ impubes nō ē aptus ad mr̄imoniū carnale.c.ij.et.iij de deſponſ.impu.ſic nec ad ſpūale.ipſe religioni deuouere non p̄t.vt hic ⁊ xx.q.i.ca.i.et.ij.et.ſ.e.c.ſignificatuz. et .c.ad nr̄am. Ideo profeſſio impuberis nō obligat eū Imo adhuc libere poteſt ad ſeculū redire. quantocunꝗ etiā tp̄e ſtetit in monaſterio.nec ē obligatus religioni etiaz in genere.quia annus.xv.ē ſibi annus ꝓbationis vt hic.nec p̄t talis exiens ꝯpelli ad reſtitutionē expenſarū quas fecit ĩ monaſterio ꝑ tex.dū dicit libere. qd nōndū ſm Dom̄. Et ꝓcedit hic tex. de ingrediente ſua ſponte ĩ pupillari etate. q̄a libere pt̄ exire ante .xv. annū ꝯpletuz Secus in oblato a parentib⁹ qui fortius obligat̃ Ideo an̄ pubertatez exire non poteſt. de quo in .c. cū virū .ſ. eo. ti. Caſus aūt tres excepti. patēt ſatis ex text.

Scdā con. Impubes religionem ingreſſus. poſt pubertatē per annū habitū ꝓfeſſoꝝ diſtinctuz deferens cenſet̃ tacite profeſſus. Si vero poſt pubertatē ingredit̃ indiſtinctiſſimū deferens. ꝑ annū cenſet̃ feciſſe tacitā ꝓfeſſionez Probat̃ hic in verſi. ꝙ ſi ꝑ totū. et v̄ſ ſequen. et rō diuerſitatis pꝫ in tex. Et pro declaratione hui⁹ ꝯclōnis nō ꝙ duplex eſt ꝓfeſſio. ſ. expreſſa. de qua ĩ .c. ij. ſ. e. Et tacita que fit ꝑ declarationē habitus ꝓfeſſoꝝ annalez ſm naturā ipſius habit⁹. Quidā enim ē habitus diſtinctus. q̄dam indiſtinct⁹. et quidā indiſtinctiſſim⁹. Diſtinct⁹ ē qn̄ ꝓfeſſi habēt habitū diſtinctū a nouicijs. et non diſtinctū a ꝯuerſis. Et tal' diſtinctio eſt qn̄qꝫ patens. vt qn̄ ē diſtinctio ĩ colore. forma. aut ſciſſura. iuxta cle. eos. eo. ti. et tunc deferēs habitū per tp̄s quantūcūqꝫ longuz ꝓbationis nō cenſet̃ ꝓfeſſus. de quo in glo ij. alle. cle. eos. Qn̄qꝫ talis diſtinctio ē latens. forte ꝯſiſtens in bn̄dictōne veſtis. aut ꝙ dat̃ habitus ꝓfeſſorū ſub certa forma. aut a diſtincta ꝛ ſpeciali pſona. et tunc deferens habituz nouiciorū ꝑ lapſum anni cenſet̃ ꝓfeſſus ꝑ tex. alle. cle. et ca. puelle. xx. q. i. Qd̄ verū niſi conſuetudo vl' ſtatutū religionis diſponeret. ꝙ ꝓfeſſio certo tp̄e debeat fieri in monaſterio et vocat̃. aut ꝙ alia ſolēnitas obſeruet̃. quo cāu ſola delatio annalis aut vltra nō inducit ꝓfeſſionē. ar. ca. illud. xx. q. i. et .c. ꝙ in inſulis. ſup̄. e. ti. ꝙ ex quo ꝯſuetudo ſic diſponit non eſt preſumendū ꝯtra deferentē. qd̄ voluit ꝓfiteri ꝑ lapſum tp̄is. niſi ſolēnitas ꝯſueta obſeruet̃ ſꝫ Inno. in .c. ij. ſup̄ eo. ti. et illud Domi. dic̄ nōndū ad limitationē h⁹ tex. Habitus indiſtinctus eſt qn̄ ꝓfeſſi et nouicij eodem habitu vtunt̃. ſed conuerſi habent differentē. Indiſtinctiſſim⁹ eſt qn̄ ꝓfeſſi nouicij et ꝯuerſi omnes eodem habitu vtunt̃. Hec probant̃ ꝑ hūc tex. et nōt gl. in cle. eos. eo. ti. ꝛ ſic declaratus ē hic tex.

Vltima ꝯ. Delatio annalis habitus religionis inducens ꝓfeſſionē non admittit aliquā in ꝯtrariū ꝓbationem. Hanc concluſionē tenent hic doc. cōmuniter q̄a eſt preſumptio iuris. ꝛ de iure pro ꝓfeſſione facta. igit̃ nulla admittit̃ probatio in ꝯtrariuz. pro hoc .c. is qui fidē. ſup̄ de ſpon. ꝙ vniuerſ. Jo. an. niſi eſſet proteſtatus ꝙ per lapſuz anni nō intendebat obligari ꝙ talis proteſtatio conſeruat ius proteſtantis. de quo glo. fi. in alle. cle. eos. ꝛ in .c. ij. ſupra eo. ti. per Jo. an. et ſequit̃ Jo. de lig. per .c. i. ſup̄ ꝙ me. cā. et Domi. h̄ ꝛ ſentit gl. in .c. ex parte. ſup̄ e. ti.

Non ſolū prohibent̃ fratres p̄dicatores ꝛ minores. infra annū probationis. aliquē ad profeſſionez recipere. ſed nec debent conſtitutuz infra annū probationis impedire. ad aliā religionē aut etiam ad ſeculuz tranſire. niſi maior. ſit xiiij. annis et ꝓfeſſus ſit ordinē regularem tacite vel expreſſe. vel niſi clara probatione aut competentibus indicijs oſtendat̃. ꝙ oīno voluit vitam mutare. Si āt dicti fratres ꝯtra hanc ꝯſtitutionem aliquem ad profeſſionem receperint. non ē taliter receptus obligatus ordini. et recipientes a receptione alioꝝ ad ꝓfeſſionem ſunt ſuſpenſi. et tanq̄ ꝓ maioribus culpis puniendi. Hoc dicit

Ex tex. elicit̃ talis ꝯcluſio prima Quāuis ingreſſ⁹ religionez p̄t renūciare anno ꝓbationis. hoc fallit in mendicantiū ordinibus. Probat̃ hec ꝯcluſio hic in tex. iūcto. c. ad apl̃icam. ſ. eo. tit. vbi patz q̄ annus ꝓbationis induct⁹ eſt in fauorem ingredientis et recipientiū. ita regulariter pōt tali anno renunciari. vt ibi. Et ꝓcedit hic tex. etiaz in mulieribus ordinū mendicantiū vt ſunt moniales ordis p̄dicatoꝝ et ſancte Clare. etiamſi nō mendicēt. aut mendicare poſſint. per glo. in cle. vt ꝓfeſſores. de ſta. mo. ſup ṽbo quoſlibet. ſufficit eniz ad hoc q̄ includant̃ q̄ ſint de ordine mendicantiū ſm Lapū. et ſequit̃ Dom̄

Scdā ꝯ. Non p̄nt fratres exiſtentē infra annū ꝓbationis inuitū retinere q̄n poſſit ad aliam religionē aut etiā ſeculū redire niſi ꝯſtet q̄ ſeculum voluerit mutare. Probat̃ hic poſt principiū. Duo aūt indicia ex quib⁹ ꝯſtare p̄t quē voluiſſe ſeculo renūciare ponit h̄ gl. vbi indicijs. vt ſi renunciauit bn̄ficio. aut ſi diſpoſuit in teſtamēto de bonis ſuis omnib⁹. Et quid ſi hoc caſu egredit̃: an p̄t teſtamentū mutare? vide h̄ per Dom̄. Alia indicia ponit Jo. an. in. c ſtatuim⁹. ſ. eo. ſup glo. ij. videlz ſi cōſitet̃ q̄ tp̄e ingreſſus habuit animū dimittendi ſeculū. Item ſi in ingreſſu illud expreſſit. Jtez ſi ſe et ſua expreſſe monaſterio obtulit. Jtē ſi ꝓprijs omnino renūciauit. Jtē ſi caſtitatez. obedientiā ſolennit̃ ꝓmiſit. Jtē et ſm Domi. ſi magnā tonſurā ſibi fecit q̄a illa eſt ſignū cōuerſionis. et nōt glo. xxiij. diſtin. clerici. et in. c. ij. ſup̄ e. ti. Jn dubio aūt hec volūtas non p̄ſumit̃. ideo monaſteriuz dicēs illud tenet̃ ꝓbare eam vt hic in tex. aut clara ꝓbatione aut indicijs ꝯpetentibus. que non faciūt tn̄ claram ꝓbationē vt hic patet. Et hoc nōndum ꝓ ſtatutis clarā probationē requirentibus ſm Dom̄. Et quodlibz ſignū euidenter oſtendens quē velle vitam mutare. inducit ꝓfeſſionem. ſi fiat per exiſtentē ī religione vt hic. fac. c. conſulti. ſup̄ eo. Jntellige religioni in genere. non aūt in ſpecie.

Ultima cō. Contra hāc cōſtitutōnē profeſſus. religioni in genere ⁊ nō in ſpecie eſt obligatus. Probatur hic in fi. tex. Licet igit̃ taliter profeſſus non tenet̃ manere in ordine quē eſt profeſſus vt hic. tn̄ in genē religioni profeſſus eſt. vnde poſſunt fratres agere cōtra eū ad hoc q̄ nō maneat in ſeculo. ſed ad aliquā religionē cōuertat̃. Nō verū. ſi non deliquerūt agentes cōtra eum. vt quia ex indicijs apparuit q̄ ſeculuz mutare voluit ſm Arch. ⁊ Jo. an. An aūt iſte poſt annum deferēdo habitū obliget̃ ī ſpecie religioni. quā eſt profeſſus et ſic ratificet̃ profeſſio prius habita. iuxta. c. ſup̄ proxi. Lap⁹ tenz q̄ non. quia ex culpa prime profeſſionis ſuſpenſi ſunt recipientes ī futurū a receptione profeſſionis vt hic in text. ergo nō fuit qui poſtea profeſſionem recipet. et ſe ſolo non p̄t quis profiteri ꝑ nō. in. c. conſulti. ſupra eo. ti. Jtez ſi poſt annū poſſent recipere eū. lex eſſet verbis tm̄ impoſita. quia q̄n inualide receperūt aliquem. anno continuato valeret receptō. Eſt ergo neceſſariuz q̄ anteq̄ recipiat̃ vicium purgetur. et ꝙ prius aliud monaſterium ingrediat᷑. ⁊ poſtea poterit in primo monaſterio recipi. facit ī ſiḿ. c. cōmiſſa. ſ. eo. li. de elect. Et hec ꝓcedunt niſi deſ᷑ capacitas ex ꝑte recipientiū quia alius datus eſt potens recipere ꝓfeſſionē ſm Dom. Per hec etiā patet magna limitatio ad. c. ſ. proxi. vt non loquat᷑ in mendicantibus ꝑ iam ſ. dicta Et triplicē penā facientiū cōtra hanc ꝯſtitutionē. vide hic in text. ⁊ de ſuſpenſione recipientiū quē. contra hanc ꝯſtitutionē. dic ꝙ ab ea ſolꝰ papa abſoluit qui ligauit. Nec ob. h glo. que dicit ſuperiorē abſoluere. q non peccauit. ꝑ. c. nuꝑ. de ſen. ex. quia illud. c. non habet locū in inferioribꝰ ab epis ſm Fred. de ſenis ꝯſ ſuo. xv. Nā a ſn̄ia canonis nō poſſunt abſoluere inferiores epis. niſi ī caſibus expreſſis vt ibi ꝑ eum. Ab alia autē ſuſpenſione iuris abſoluūt epi. niſi ſit facta ad certū tp̄s. prout eſt glo. in. §. ceterū. ſ. eo. li. de elect. in. c. cupientes. et in. cle. i. de hereti. Itē hac ſuſpenſione durāte recipientes quē ad ꝓfeſſionē nō ſūt irregulares ſm Io. an. ⁊ Dom ꝙ iſta ſuſpenſio nō ꝯcludit ad actum attributū certo ordini. ꝙ abbatiſſa ⁊ abbas nō exiſtens in ſacris ex diſpenſatione pn̄t recipere quē ad ꝓfeſſionē vt in. c. tuā. de eta. et qual. ſm Archi. ī. c. prox. ⁊ ſic irregularitas ex hoc nō incurrit᷑ per ea que habent᷑ in. c. fi. ſuꝑ de cler. ex. min. et facit. c. is qui. ī. eo. li. de ſen. ex. Alie pene ſūt clare ex tex.

onſtitutionē

. c. ſuꝑ. primi de non recipiendo quē ad ꝓfeſſionē in ordine ꝑ̄dicatoꝝ ⁊ minoꝝ ante ꝓbationis annū. extendit papa ex ſimilitudine rationis. ad ordines alioꝝ mendicantiū. Sed in alijs ordinibꝰ pōt fieri licite profeſſio infra annū ꝓbationis tacite vł expreſſe. Sed expreſſe facta religioni in ſpecie. ꝓfitentem obligat. Tacite aūt facta. per ſuſceptionē habitus profeſſoꝝ infra ꝓbationis annū. ſolū obligat ꝓfitentē religioni in genere. ſi ſit etatis apte. ſciēs. voluntarius. ac triduo ꝑſeueret. Hoc dicit

Prima con.

Conſtitutio ſupra proxima ex paritate rationis ad oēs mendicātes eſt extenſa. Probat᷑ hic ī p̄n. et facit ſm glo. hic ꝙ extrauagās Suꝑ cathedrā. que hodie habet᷑ in cle. dudū. de ſepul. non habeat locū in Auguſtineñ. et Carmelitis. ꝙ ſolū loquit᷑ in ꝑ̄dicatoribꝰ et minoribus. nec ad alios mēdicātes reperit᷑ extenſa ſm gl. Sed dic ꝙ hodie ꝑ Clemētem. v. fuit extēſa ad Carmelitas. ⁊ ꝑ Io. xxij. ad Auguſtineñ. Ita dic᷑ Io. an. hic ſuꝑ glo. ſibi conſtare. et idem nōt. ī. de reg. iur. in regula. que a iure. et notant doc. in alleg. cle. dudum.

Scdā ꝯ. ⁊ fi.

Quāuis ī ordinibus nō mendicantiū infra annū ꝓbationis profeſſio expreſſe facta obliget religioni in ſpecie. tacite tm̄ ꝑ ſuſceptionem habitus ꝓfeſſoꝝ facta. obligat religioni ſolū in genere. ſi concurrāt in tex. enumerata q̄nq̄. Probat᷑ hec concluſio hic in. §. in alijs. Et rō prime partis eſt. quia talis expreſſa profeſſio ē votū ſolenne. c. vnico. ī. de voto Ideo compellit᷑ profeſſus ad ipſius executionē. c. ex parte. in fi. ī. de conuer. ꝯiug. Differt ergo hec expꝛ̄ſſa ab ea que fit in ordinibus mendicātiū infra annū quia illa ſolū obligat religioni in genere. vt ſupra. c. prox. In tacita autē ꝑ habitus ſuſceptionē facta infra an nium non eſt differentia vt dicit ħ gl. in ver. obligat. Nec loquit̄ tex. hic de tacita profeſſione. que inducit̄ per delationez habitus annalem. de qua in .c.i. ſup̄ eo. quia in illa non requiruntur hec quinq̧ de quibus hic in text. ſcilicet habitus profeſſorū. receptio. etas legitima. de qua in .c.i. ſupra eo. et ꝙ ſcienter fiat. Item ꝙ non fiat coacte. Item ꝙ et dec̄ perſeuerantia tridui. Sed ⁊ his concurrentibus infra annū probationis habitum profeſſorum diſtinctum ſuſcipiens ſolum obligatus eſt religioni in genere. nō aūt in ſpecie. Ideo religionem cuius habitū aſſumpſit poteſt dimittere et aliam intrare. Adeo tamen religioni eſt obligatus ꝙ ſi dimiſſa aſſumpta anteq̄ aliaz intrat contrahat matrimoniū. illud non valet ſm Ioh. an. de q̄ ſupra eo. c. conſulti. et tenet Spe. in titulo de ſta. mo. verſi. xliij. ⁊ Dom. licz Caſpar de caldri. tenuit contrarium et ibi vide Panor. Quid de eo qui ingreditur religionem animo dimittendi ſeculū ſi contrahat an dirimit̄ matrimoniū? Et videtur ꝙ ſic per .c. ſup̄ proxi. In cuius autē manus fieri poſſit profeſſio. vide per Io. an. in .c. porrectum. ſupra eo. et per doct. in .c. cōſuluit. ſupra qui cle. vel vouē. quia ī manu abbatis. aut epi aut alteri⁹ de mādato eorum. et etiam in manibus abbatiſſe ſm Arch. per dictū .c. conſuluit. de quo in .c. vidua. xx. q. i. et q. ij. c. ſtatuimus. in glo. vbi videtur ꝙ fieri debeat in manus preſbyteri aut miniſtri recipiētis nomine abbatiſſe. ⁊ ita videmus fieri.

Eneficium eius qui religionem ingreditur infra annum probationis non eſt alteri conferendum niſi cum ipſius conſenſu. aut ſi cōſtat ꝙ ſeculū voluit dimittere. aut profeſſionem expreſſe fecit. aut habitum ꝓfeſſorum ſcienter recepit. debet tamē interim beneficio per aliuz deſeruiri. cui de prouentibus congrua portio debet aſſignari. Hoc dicit

Prima ꝯ. Beneficium religionez ingredientis. non eſt alteri conferenduz infra annū probationis. niſi in quattuor caſibus hic expreſſis. Probatur ħ Et capitur hic beneficiū large vt etiam maiora beneficia comprehendat. Facit regula prima .ſ. de regul. iur. Et ſm Io. and. miſſa fuit hec decretal. Capitulo pariſieū. vbi fuit de facto caſ⁹ quia Canonicus ingreſſus fuit ordinem Predicatorꝫ. qui fuit requiſitus infra annum probationis ab epo vt aut profiteretur. aut reſideret. Canonicus autē dixit. in hoc ordine infra annum profiteri non liceret. exire nō decet. renunciare non placet. ſic epus alteri ſuū beneficiuz contulit. et male vt hic patet. Potuit tamen eſſe rō dubitandi id quod hic notatur in glo. magna in prin. quia in .c. ex tranſmiſſa. de elect. fuit beneficiū ingredientis religionem alteri collatum. et tenuit collatio. Sed dic vt in gl. ꝙ ibi renūciauit ingrediens beneficio. et ſic animo ſeculū dimittendi conſtabat eum intraſſe. Et ſic ſumus in vno caſu hic excepto. Et ſi dicat̄ tunc male feciſſet papa mandando in eo .c. ex tranſmiſſa. ꝙ iteruz ingrediens recipiatur ad beneficiū. Dic ꝙ renūciauit cum proteſtatione ꝙ per talez renunciationē non intendebat ſe obligare etiam religioni in genere ſm doct. Et nota ħ glo. magnā. que primo dicit ingredientē religionem infra annū probatōnis non renunciasse gratie sue per ingressum. quā etiaʒ tenet Dom. ex quo non est professus. Item tenet glo. ꝙ beneficium seculare non posset cōferri novicio Mō Lap. intelligit verum de simplici. secus dic̄ in curato ad qd̄ eligi potest. etiam professus expresse. aut tacite. vt. xvi. q. i. c. sic vive. Sʒ de regulari beneficio. dic ꝙ illud sibi cōferri non potest hodie per tex. ī clem̄ ne in agro §. sane. de stat. mō. vbi tex. vult ꝙ non. nisi expresse ꝓfessis talia conferri possunt. Item tenet hec glo ꝙ tempore probationis retinens beneficium non est vocandus ad electionem prelati. qa apparet ꝙ non vult venire illo tempore. et sequunt̄ communiter doc. Aliud tamen esset ī patrono sm glo. qui iuri singulari presentat. non iure collegij. facilius enim tollitur ius collegij ꝙ singulare c. cuʒ omnes de consti. Item an iste fruct⁹ beneficij percipere debʒ tempore ꝓbe. vide hic in glo. finali. que tenet ꝙ non. Quod verū sm Dominū nisi monasterium in quo probaret iste r̄ligionem non haberet de quo possit ministrare pnti alimenta, quia tunc iustum esset ꝙ illi darentur fructus sm dominicum

Ultima ↄ Beneficio ingredientis religionem extra casus quibus induciē vacatio per vicarium ī servitio ē providendum. Probatur hic in fi. tex. facit c. cum ex eo. s̄. e. li. de elect.

q

Ui post votū de ingrediendo certaʒ religionem prestitum aliam etiam laxiorē ingreditur potest licite remanere ī ipsa. non obstante primo simplici voto quia per sequens votum solenne ītelligitur derogatuʒ illi. pro voto tamē non impleto debʒ ei penitētia imponi. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis conclusio. Votuʒ de certa religione intranda est simplex et tollit̄ per sequens votum. etiam emissum ī laxiori religione. Probatur hic in textu. penitentia tamen imponitur ei q̄ non implevit votū vt hic. et in. c. meminimus. supra qui cle. vel vo. Item posset religio de qua votum est emissum hunc voventeʒ compellere ad ingressum. imo si certam non vovissʒ intrare. sed ī genere religioneʒ. ecclesia illum cogeret ad profitendū aliquaʒ sm doct. de quo Jo. an. post Innoc. in. c. ex parte. de censi. Nec iste vovēs ingrediendo religioneʒ videt̄ eo ipo professus solenniter. quod probat h̄ tex. dum dicit et profiteatur. et sic copula. et. requirit preter ingressuʒ professionem sm Arch. de quo per Hos. et Jo. an. in. c. ꝑ tuas. supra de voto. Fran. de zaba. dicit in. c. meminimus alleg. ꝙ talis vovens intrare certam religioneʒ satisfecit voto eo ipo ꝙ ingreditur et habitum suscepit licet postea ex causa exeat Mō etiā videtur ꝯ̈ Inno. goff. et abba in. c. statuim⁹. s̄. e. q̇ voluerunt ꝙ per ingressum et habitus susceptionem profiteri intelligeretur et quo ad matrimonium post cōtractum dirimendum de quo hic Latius per dominicum

Jad soluʒ abbatem pertinet monachoruʒ creatio nō potest novus monachus assumi a convētu. eo mortuo secus si simul ad vtrunq; spectet mo nachoꝝ creatio. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Conuent⁹ nouū monachum recipit vacante monaſterio. ſi cōmuniter ad abbatem ⁊ conuentū ſpectet monachoꝝ receptō. alias nullo modo. Probatur hic in tex. Capitulū eniꝫ non ſuccedit in ſpectantib⁹ ad prelatum ſingulariter ⁊ iure ſpeciali. facit. c. vnicum. ſup̄ eo. li. ne ſe. vac. Ad quem ſpectat de iure ɔmuni monachoꝝ receptio. Dicit hic glo. ij. ꝙ cōmuniter ad abbatem et conuentuꝫ quam etiam tenent Jo. mo. et Arch. et Henr. Jo. an. in. c. ad apl̄icam. ſup̄ eo. ſentit ꝙ de iure ɔmuni abbas per ſe aut alium habet recipere profeſſionem monachi conſultis fratribus. et ſic ibi aliter ſentit q̄̄ hic. et pro hoc facit illud. c. ad apl̄icam. ⁊. c. porrectū ſupra eo. que loquunt̄ ꝙ ad abbatez pertineat. Facit etiam. c. nullā. xviij. q. ij. vbi dicit̄ ꝙ tota diſpoſitio monaſterij ſpectat ad abbatem. Nec ob. c. ea noſcit̄. ſup̄ de his que fi. a prela. q̄a loquit̄ in preſentatione ſpectante ad eccleſiam. quā abbas facere debet de conſenſu Capli. al's non valet. Et in hanc opi. declinat Panor. in alleg. c. Ad apl̄icam. qui dicit ꝙ ſi de iſto habeatur conſuetudo in monaſterio. illa ſeruet̄. qua ceſſante dicit ꝙ abbas de conſilio fratrū debet recipere monachum. Fatet̄ tamen ꝙ non tenetur ſequi conſilium. ſꝫ ſufficit petere et expectare. alias nulla eſt receptio. alleg. c. cum olim. de conſue. et. c. cum in veteri. de electi.

De voto et voti redemptione

Quod votum ſit ſolenne declarat hic papa dicens ꝙ ex quo matrimonium inſtitutū eſt a deo in paradiſo. et ſolennitas voti inuenta eſt ex conſtitutione ſolius eccleſie. Ideo quo ad dirimendum poſt contractum matrimoniū. ſolenne dicitur votum. quod eſt ſolenniſatum per ſuſceptionem ſacri ordinis. aut per profeſſionem expreſſam. aut tacitā. factā alicui de religionibus per ſedez apoſtolicā approbatis. Reliqua vota q̄̄uis impediant matrimonia cōtrahēda. et quāto manifeſtius ſunt emiſſa. tranſgreſſores propter ſcandalum debeant puniri duriori pena. non tam̄ dirimūt matrimonia poſt contracta Hoc dicit

Prima ɔ. Matrimonij ſacramentuꝫ a deo in paradiſo inſtitutū in ſtatu innocentie recepit vnitatez et indiſſolubilitatis vinculū. Probat̄ hic in p̄n. Et intellige de p̄ma inſtitutione ipſius que fuit ante peccatum ad procreationem ſobolis. et per v̄ba Ade ore prophetico prolata. de quibus in gl. ij. Fuit aūt matrimoniuꝫ ſcđo inſtitutum etiam poſt peccatum extra paradiſum ad vitandam fornicationē. de quo. xxxij. q. ij. ī ſūma. et. §. his ita. Ex quo patent due excellentie matrimonij vltra alia ſacr̄a. de quibus dātur metra. Ex auctore. loco. medicina. tēpore. ſigno. Cauſa cōiugij patet excellentia caſti. Et ſic ſunt ſex excellentia. Prima ſcđa et quarta patent ex tex. quia a deo in paradiſo. et in ſtatu innocentie fuit inſtitutū. Tertia ⁊ ſexta patent ex iam dictis in ɔcluſione iſta

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

Quinta de ſigno patet in.c. debitum ſupra ꝺ biga. De indiſſolubilitate dicit Quos deus coniunxit homo nō ſeparat.ſup̄ de tranſla.prela.c.quāto. ⁊.c.inter corporalia.Et qui dimiſerit vxorem ſuam excepta cauſa fornicationis.facit eam mechari.c. ex publico.ſupra de conuer.coniug. Et intellige poſt conſūmationem eius. quia poteſt diſſolui ante conſummationē per ingreſſum religionis alterius coniugum.vt in alleg.c.ex publico.et hic in glo.magna.nō tamen per ſuſceptionem ſacri ordinis vt determinat eadem glo.ꝓ qua hodie eſt tex.in extrauagan.Jo.xxij. que incipit Antique. que determinat vt hic gl.

Scdá ꝯ. Solenniſatio voti per ſuſceptionem ſacri ordinis.aut profeſſionem factam alicui de religionibus per ſedem apoſtolicā approbatis a conſtitutione eccleſie inducta.poteſt neduȝ impedire ſed etiam inualidare matrimonia pꝰ contracta.Probatur hic in tex.Et ſic licet matrimoniuȝ contractum papa diſſoluere non poſſit.c.inter.de traſl. prel.et dixi.ſupra.tamen poteſt inducere impedimentum ante matrimonium contractum quod dirimit etiam poſt contractum.vt hic patet. Nam et alias ad contrahenduȝ facit inhabiles.quod patet in plurimis impedimentis matrimonij.c.ſuper eo.ꝺ cognatio.ſpi.c.nō debet.de ꝯſang.et aff. cū ſimilibus.Et ſic habemus hic ꝙ q̄ ad mr̄imonia poſt contracta dirimēda votuȝ duobus modis dicit̄ ſolenne qui patent in tex.q̄uis et alias votum poteſt fieri cuȝ ſolennitate. puta cuȝ miſſa.cū letanijs aut ſimilibus ſolennitatibꝰ.de quibus i.c.meminimꝰ qui cler.vel vo.tamen tale non habet effectum dirimendi matrimonia poſt contracta vt hic patet. Quare auteȝ votum ſimplex.non dirimit ita bene matrimonia ſicut ſolenne. cum tamē equaliter ligent quo ad deum. vt i.c. rurſus.qui cle.vel vo.dicunt doct.q̄a publice honeſtatis iuſticia requirit hoc.ꝙ votū ſolenne dirimat.quia in honeſtum eſt oblatuȝ deo per monachatum aut ſacrum ordineȝ.xciij.diſ. cū in preterito.et.c.ſequē.poſſe cōtrahere mr̄imonium.cum dominiū corporis ſui videatur tranſlatū in deuȝ. que ratio ceſſat in voto ſimplici non veſtito ſolennitatibus illis.per quas dominiū corporis videtur transferri Ex quo patȝ ꝙ votum non ex ſui natura.ſed ex conſtōne eccleſie habet dirimere matrimonia.⁊ probat hic tex

Vltima ꝯ. Votū ſimplex continentie.licet habeat matrimonium impedire. non tamen poteſt poſt contractuȝ dirimere.Probatur hic in fi.Si igitur dimittens votum ſimplex continētie contrahit poſtea matrimoniuȝ. licet peccat.tamen tenet matrimoniū. Et debet talis exactus debitum reddere quia illud neceſſitatis eſt.non tamen poteſt ſine peccato exigere. quia illō volūtatis eſt.et ſic ex primo votū frāgit ſꝫm Archid.de quo xxvij.q.ij.c.de viduis.et in.c.rurſus.ſupra qui cle.vel vo.vbi Jo.an.dicit iſtud durū eſſe.ſꝫ dicit equum dicere.qui etiaȝ talis poteſt debitum exigere.quia votuȝ ſimplex per matrimoniū ſubſequens tollitur.acſi nunquaȝ eſſet emiſſum.Itē quia eccleſia compellit eum manere. etſi peccaret exigendo pararetur ei laqueus.contra ca.nerui.xiij.diſti.facit

.c.penul.ſup̄ ti.i.Et ſic ſoluꝫ de fractione voti debet imponi iſti penitētia et ceſſare debet obligatio voti.⁊ illō ſequitur Jo.cal.Idem Fran. dicens ꝙ tutior via eſt petere diſpenſationē ſuper voto.ſed Jo.an.opi.eſt verior. ¶Primā tamen opi. Arch.tenet ſanctꝰ Tho.in.iiij.ſententiaꝝ.diſ.xxviij.arti.iiij.⁊ Caſpar calō.

De ſtatu monachorum ⁊ canonicorum regulariū.

PEriculoſo ſtatui monialiuꝫ qui honeſtatis habenis. monachali modeſtia ac ſexus verecundia abiectis.extra ſua monaſteria per habitacula perſonarum ſecularium diſcurrunt cupiens obuiare papa Statuit ꝙ oēs moniales cuiuſcunqꝫ ſint ordinis.aut in q̄buſcunqꝫ mundi ꝑtibus exiſtentes debent ꝑmanere de cetero ſub perpetua clauſura. nec vnq̄ monaſteriū poſſit exire aliqua.niſi tali morbo ꝙ non poſſit ſine periculo. aut ſcādalo cū alijs ꝑmanē laboraēt aliq̄.nec alicui ꝑſone honeſte. aut inhoneſte pateat acceſſus ad ipſas.niſi rationabilis ſubſit ⁊ manifeſta cauſa ¶Prohibꝫ etiam ne in monaſterijs ordinū non mendicantiū plures recipiantur ī ſorores q̄ de bonis monaſterij ſuſtentari poſſunt.et contra factuꝫ decernit irrituꝫ. Hoc dicit vſqꝫ ad.§.ſane.

Prima con. Moniales ꝓfeſſe vbicunqꝫ ſint. debēt ſub ꝑpetua clauſura permanere. nec poſſūt exire. aut alij illam intrare. ¶Probatur hic in.§.i.Et eſt vera regulariter. fallit in caſibus hic poſitis. ¶Primo ſi monialis laboraret tali morbo. ꝙ ſine periculo aut ſcandalo infra clauſuraꝫ ſtare nō poſſet.vt ſi eēt leproſa aut ſimili morbo infecta.vt hic in verſic.niſi. Scdo fallit ſm glo.hic in verbo perpetua. ſi velit intrare aliaꝫ religionem iuxta glo.in.c.cum ſingula.ſup̄ eo.li.de ꝓb. et que ibi dixi. Idem ſi eligeret ad regimen alicuius mōſterij.intellige eiuſdem religionis et habitus.iuxta cle.i de elec.Tertio in caſu.§.verum.ī.eo.c. Quarto poſſet dici ꝙ ceſſaret hec cōſtitutio.nec ligaret in illis partibus⁊ locis vbi non eſt recepta. pro hoc.c.leges.et.§.ſtatuimus.iiij.diſt. et notat in.c.i.de treu.et pa.Et dicit Jo.and. ꝙ fert ꝙ non ſint recepta ī partibus gallicanis.et vidit eam etiaꝫ venetijs nō obſeruari.Quinto poſſunt alij ingredi monaſteria monialiū.q̄n ſubeſt rōnabilis ⁊ manifeſta cauſa.que duo debent ꝯcurrere. et req̄rit etiaꝫ vlt̄ licentia ſpecialis illius ad queꝫ ꝑtinet vt hic in verſi.nulla ꝗ.Et que ſint tales ꝑſone vide h̄ in glo.v̄bi cauſa.Et quō potuit papa monialibꝰ ſtrictiorem vitam imponere.vide hic in glo v̄bi ꝑntes.quā nō. Imo religioſis inuitis ꝑt diſtrictior vita imponi ꝑ papam.non aūt ſecularibꝰ.vide Panor.ī.c.cū olim.ſup̄ de cle.ꝯiu.⁊ gl. in regu la ꝙ oēs.in ſi.§.Et habem⁹ ex gl. vbi cā.et.ſ.dictis ꝙ papa multa p̄t circa religioſos.in veſtib⁹.cibis. clauſura. et alijs.q̄ ſunt de bonis fortune.reſeruatis tñ naturali ſuſtentatione.et ſubſtantialibus regule de quib⁹ in.c.cūꝫ ad monaſteriū.de ſtat.mo. In bonis āt nature.grē ꝛ glorie non eſt tāta potentia pape q̄ ſibi deus reſeruauit ſꝫ Jo.andree

Scdā ↄ. Poteſt monial' graui infirmitate detenta ſuperiore abſente de ↄſenſu monialiū exire.ſuperioris lĩa non obtenta. Hāc ↄcluſionem tenet hic Dom̄. Et intelligit qñ in breui ſuperioris licentia haberi non p̄t.vt quia ē in remotis.et infirmitas eſt grauis et manifeſta.etſi p̄t curari.poteſt exire ad tp̄us donec curet̄.et poſtea redire tenetur. Ad hoc.§.§.prox.vbi exire abbatiſſā admittitur ſi per alium homagiuꝫ p̄ſtare non poſſit.dum tñ ſtatim reuertat̄.ita et hic. Nec tex.hic loquens de infirmitate facit mentionē de licentia Ergo non videt̄ hoc caſu neceſſaria nec talis exiens ligat̄ excōicatione. ſi que lata ſit in exeuntes.ꝙ nō eſt veriſimile ꝙ proferens voluit ↄprehendē hunc caſū nēcarium ꝭm eum.facit glo in.c.cū ſup.de teſti.cogē. Si tñ in breui ↄſenſus ſupioris pōt haberi debet requiri.quia cū iura prohibeant monachum exire monaſteriū ſine licētia ſuperioris.xvi.q.i.ca.monachi. Licet lex certo caſu diſponat ꝙ liceat exire.requirit̄ tñ licentia ſuperioris per alia iura.que in egreſſa licentiaꝫ talē requirūt ꝭm Dom̄

Tertia ↄ. Ut quis poſſit intrare clauſuram monialiū ex cauſa iuſta.aut ſi monialis exire poſſit.debꝫ ſpecialiter a ſuperiore lĩa eſſe petita et obtenta. Probat̄ hic ꝭm Arch.et Jo.an. Nec hoc caſu abbatiſſa poteſt licentiam hanc dare.quia ipſa ad clauſuram artatur ergo contra eam non habet facere.ſꝫ Jo.mo. Ille igit̄ ſuperior poteſt eam dare qui clauſuram habet facere vt.§.eo.§.qm̄ pro hoc.c.preterea.de offi.dele. Et talis debet eſſe approbat⁹ ab ep̄o.vt in ca. qui religioſis. xviij.q.ij.

Ultima ↄ Tot moniales in monaſterio non mendicantiū debent recipi quot poſſunt abſq̃ penuria de bonis monaſterij ſuſtentari. Probatur hic in.§. ſane. Nec valꝫ receptio vltra facta vt in eo.§. Et ſic poteſt papa irritare votum in religione emiſſum.quod verū quando prohibitio votū p̄cedit vt h̄ Quid ſi votū p̄ceſſit.vide in.c.cūꝫ ad monaſteriū.in fi.de ſta.mo. Et patet hic quaſdam etiaꝫ eſſe moniales mēdicantes.contra Guil.de mon.laud. in cle.i.de regula. et de hoc ibi Fran. qui dicit ꝙ bene poſſunt eſſe moniales que habent regulam mendicantium vtḣ.nō tñ debēt mēdicare. vt voluit Guil. Et quō hic text.loquit̄ de penuria.nō de commoditate. vide h̄ in glo. Et ꝭm Dom̄ facit hic.§.p queſtione Jo.de deo li.iij.q.x. vbi tenuit ꝙ ſi monaſterium ſit inſtitutū.ſolū ad recipiendū meretrices penitentes nō tenet receptio virginis dicentis ſe meretricem.nec poſſet ibi ſaluari fraude durante.qua reuelata debꝫ expelli.al leg.c.cum dilecti.de elec. Itē quia mētiri non debuit etiam humilitatis cā. xxij.q.ij.cū humilitatis.ꝛ facit hic textus quia ſi per tales occupentur loca monaſterij ad numerum quo plures non poſſent ſuſtētari ſine penuria.auferetur ingrediendi facultas meretri cibus penitentibus cum ipſarꝫ receptio non teneret vt hic patꝫ. facit optime cle. quia contingit in verſi. cum tamen de religi. dom. dicit tamē ſemper verba inſtōnis pōderanda c. porro de priuile. cum concor.

Uerū cum abbatiſſa aut prioriſſa ꝓ feudo ſui monaſterij. alicui domino temporali homagium aut fidelitatem debet preſtare. ſi id ꝑ procuratorem non poteſt facere cū honeſta et decenti familia poteſt exire. et iurare. ac cito ſine dilatione qualibet debet ad monaſteriuꝫ ſuum redire. Obſecratur tamen dn̄s papa dn̄os tēporales. ac eos obtemperare nolentes per cen. ec. ab eoꝝ ordinarijs vult compelli. vt in ſuis curijs admittant abbatiſſas. prioriſſas. ac moniales. monaſteriorum ſuorum negocia gerentes. per procuratores litigare. Et idem iniungit ep̄is ⁊ quibuſcunqꝫ alijs prelatis. Et quia paruꝫ ē iura condere niſi ſit qui ea executōni demandet. precipit papa omnibꝰ ordinarijs locoꝝ vt in monaſterijs ſibi ſubiectis auctoritate ordīaria prouideant de clauſura monaſteriorū monialium predicta. In monaſterijs āt exemptis ſuorum locoruꝫ. prouideāt de clauſura auctoritate ap̄lica. nec ꝓpterea in alijs caſibus ī exemptos iuriſdictio eſt tradita Hoc dicit vſqꝫ in finem

Prima con. Poſſunt perſone eccleſiaſtice etiam mulieres. temporale feudum a dn̄o ſeculari tenere. quo caſu et ipſi homagium tenentur p̄ſtare. Probatur hic in princi. nec alias poſſunt pſone eccleſiaſtice laico fidelitatem iurare. c. nimis. ſupra de iureiurand. Et de forma huius homagij vide in. ca. de forma. xxij. q. v. ⁊ in cle. Romani. de iureiuran. ⁊ dicitur alio nomine homagiuꝫ. vt in cle. paſtoralis. de re iudi. in glo. verbi homoqꝫ legius. Et proprie p̄ſtatur pro temporalibus tm̄ Juramentū aūt fidelitatꝭ. preſtatur etiam pro ſpiritualibꝰ. c. antiqua. de priuileg. Et per hoc ſoluit̄ contrarium. de. c. fi. ſupra de reg. iur.

Scdā ꝯ. Moniales ꝓ homagio preſtādo debēt procuratores mittere. aut ſi id efficē nequeant cum decēti comitiua exire. Probatur hic in eodem pn̄c. Et dn̄i temporales monentur admittere eorū procuratores. Qꝫ ſi in litigijs eos nolint admittere. poſſūt ordinarij locorū eos ad hoc compellere vt hic in § porro. Cum qua autez ſocietate debent moniales exire. vide hic in glo. verbi ſocietate. Et dicit Arch. etiam ꝙ poterīnt ſecum habere patrem ſuū ſpiritualem aut abbatez de quo ī ca. in decima. xvviij. q. ij.

Ultima cō. Ordinarij locorum in monialium monaſterijs ſibi ſubiectꝭ. auctoritate propria. in exemptis auctoritate apoſtolica prouidere habēt de clauſura. Probatur hic in § fi. nec poſſunt preſcribere contra hanc conſtitutionem quia mādatur eis obſeruatio eius in virtute ſancte obediētie ſm̄ Arch. et ſic non valꝫ conſuetudo contraria. c. i. ſup̄ eo. li. de conſuet. Et patent ex tex. tres ſtatus monialium. Quedam ſunt immediate ſubiecte ſedi apoſtolice. quedā ſubiecte ſunt dioceſanis. quedam exempte ſunt a iuriſdictione dioceſani. Subſunt tamē ſuis prelatis inferioribus exemptis puta abbatibus vt in Ciſtercienſ. de quo glo. in verbo alia. in cle. ij. eo. tit. vbi de hoc ꝑ Guil. et Panorm̄.

De religioſis domibus.

Eligionū diuerſitatem Concilium (ne confuſionez induceret) prohibuit. q̄a tamen poſtea multiplicatōnem illarum. per importunitatem quorundam precum extortam ac preſumptuoſam alioꝝ temeritatez repetita vice prohibuit papa ꝑ hanc conſtitutionem. ne aliquis de cetero nouū ordinem aut religionez inueniat. aut habitum noue religionis aſſumat. et omnes mendicantiū ordines poſt dictum Concilium creatos per papam non approbatos reuocat. Cōfirmatos autē per papam poſt Conciliū mendicantes ita vult permanē. vt non poſſint aliquam de nouo ad profeſſionem recipere. nec domū aut locum adquirere aut alienare ſine ſpeciali licentia ſedis aplīce. nec extraneis predicare. confeſſiones eorum audire. aut eos ad ſepulturam admittē. et contra factum non tenet. et contra faciens ſententiā excōicationis incurrit. Non vult tamen hanc conſtitutionem papa ad ordines Predicatoꝝ Minoꝝ. Heremitarū ſancti Auguſtini. ac Carmelitarū extēdere. ſed illos vult permanere. Vult etiam ꝙ exiſtētes de ordinibus reuocatis ſingulariter poſſint ad ordines alios tranſire. non autem collegialiter ſine licentia ſe. ap. Hoc dicit vſq₃ in fi.

Prima ꝯ. Sine licentia pape non pōt aliquis nouam religionem inuenire aut habituz noue religionis aſſumē. Probatur hic in prin. et in. c. fi. ſup̄ e. vbi idem fuit ſtatutum quod hic ē repetitū. Nec in hoc eſt ſuperfluitas q̄a illud ius antiquū non fuit receptum. ſeu obſeruatum vt hic in prin. patet. Et qualiter iſtud de habitu ſit intelligendum. vide hic in glo. verbi habituz. que vult ꝙ ſiquis ſingulariter in domo ſua vellet nouū habitū indu. hoc poſſet. vt in ca. parſimoniam. xli. diſt. Sed ꝙ quis nouā congregationem faceret et aſſumeret habitum diuerſum ab alijs. ⁊ ꝯmunem inter ſe. illud eſt illicitum et ꝓhibitum. ita vult hec gl. notabilis. contrariū faciētes ſunt excōicati. vt. j. eo. c. et in cle. i. e. ti.

Scdā ꝯ. Reuocantur oēs ordines mēdicātes poſt. c. fi. ſupra eo. ti. inuenti. ſi per papam nō reperiantur approbati. Probatur hic in verſ. cunctas. Et ſm Archid. includuntur etiam monaſteria feminarum ordinis mendicantium. quia lex indiſtincte loquitur. ⁊ maſculinum concipit femininum. et ſequit̄ Jo. an. Et qui dicantur mendicātes patet ex tex. qui vult ꝙ ex regula aut conſtitutionibus regule illud cognoſci debet quia ſi alteruz prohibeat habere reddit⁹ aut poſſeſſiones vſq₃ ad congruam ſuſtentatōnem dicunt̄ mēdicantes. Et dicitur mēdicus ſm Jo. an. a mene id eſt defectus. et dico cis. quia ſemper defectum ſuum dicit. et ſemper petit. licet non ſemper accipit.

Vltima ꝯ. Mendicantes ordines ꝑ papam approbatos tolerat modo h̄ ex preſſo. Predicatorib⁹ auteꝫ ꝛ minoribus ſimpliciter approbatis. Auguſtinenſes ꝛ Carmelitas vult permanere in ſtatu ſolido. Probat̄ hic in §. cōfirmatos. et ſequē. vſꝫ in fi. Et patet ex tex. vnus mod⁹ deſtruēdi collegiū. vt cū non pn̄t aliquē de nouo recipe vt ſic deficiant in ſe ipſos vt h̄ pꝫ. Quid ſi iſti contra ꝓhibitionē pape quē recipiant ad ꝓfeſſionē. an ſit obligatus ſaltem religioni in genere. Vide hic ī glo. verbi receptio. que ſentit ꝙ ſi tal' ꝓfitens intēdebat ſe obligare religioni in ſpecie quam ingreſſus eſt. ꝛ ſic nec obligat̄ religioni ī genere. al's ſic. Et de hoc ſtandū erit iuramento ſuo vt dicit Guil. vel ſtat̄ ei ſine iuramento in foro ꝯſcientie. de quo p̱ Dom̄ ī .c. ꝯſtitutionē. ſup̄ eo. de regul. Et fac̄ ꝙ ꝓfeſſus ordini mendicantiuꝫ infra annū non ſit obligatus etiā religioni in genere ſi intendebat ſe obligare in ſpecie. de quo per Dom̄ in loco alleg̱. Ad quē aūt ꝑtinere debeāt bona collegij deſtructi. patet hic quia non diuidunt̄ inter ſingulos. ſed diſpōni ſe. apo. reſeruant̄ in pios vſus p̱ locorū ordinarios. aut eos quibus papa id cōmiſerit ꝯuertenda. et in hoc facit h̄ decret. ad hunc titulum

De capellis monachorum

Reſbyteri ad curam populi p̱ monachos preſentati. ꝛ ab ipſis inſtituti ſūt perpetui. nec poſſunt ꝯtraria nō obſtāte cōſuetudine aut ſtatuto. ab hmōi eccleſijs ab alio ꝙ̄ epō ꝛ ex cauſa rationabili remoueri. Hoc dicit.

Ex tex. elicit̄ talis ꝯcluſio. Inſtituti p̱ epm̄ ad curā populi debent eſſe ꝑpetui. Probatur hic et glo. iiij. hic alle. Quod verū etiam in inſtitutis in eccleſijs mōchorū. Facit. c. i. ſup̄ e. Nec ꝓdeſt cōſuetudo aut ſtatutū ꝯtrariū. ſecus ī ꝓuilegio ꝙ religioſi habentes ꝓuilegiuꝫ ꝙ inſtituti ī ſuis eccleſijs remoueri poſſēt eo adhuc poſſent vti. ꝓut habent humiliati ſm̄ glo. ꝛ etiā Premonſtraten̄ ſm̄ doct. Et licet text. h̄ loquit̄ qn̄ tm̄ pn̄tatio ꝑtinet ad monachos. et inſtitutio ad epōs. poteſt tn̄ etiaꝫ habere locū. qn̄ eccleſia pleno iure ſpectat ad monachos. vt cū monachi habēt inſtituere quo ad titulū. ſed epſ quo ad curā ꝓpl'i. quo caſu epſ hꝫ examinare inſtitutū p̱ mōchos ſibi pn̄tatum. ad curā ꝓpl'i inſtituendū an ſit ſufficiens. .c. veniens. §. de ver. ſig. p̱ Inno. Si aūt eccā ꝑtinet ad mēſam abbatis aut cōuentus. nō hꝫ locū hic tex. ꝙ tunc ꝑpetualis vicari⁹ ibi poni. et ad libitum remoueri. de quo glo. in cle. frequēs. de exceſſ. p̄l. et cle. ꝙ regulares. de ſup. negl. p̄la. Itē ꝓcedit h̄ tex. etiā ſi ad p̄ſentationē abbatis de ꝯſenſu ꝯuent⁹ ſui ꝓut fieri dꝫ de iure cōi. niſi aliud ꝯſuetudo habeat vt h̄ in glo. ij. p̱ epm̄ mōch⁹ ſit ad eccāꝫ inſtitut⁹ vt poſtea ad petitionē abbatis nō poſſit remoueri p̱ tex h̄. ꝙ indiſtincte loquit̄. nec diſtinguit int̄ religioſū inſtitutū aut ſecularē. Sp̱ enī ill⁹ eſt deſtituē cui⁹ eſt inſtituē. lꝫ Ioh. de deo. li. i. q. xxvij. tenuit ꝯtriū. Et ad quē de iure cōi ſpectat inſtituē. vide h̄ p̱ Arch.

De iurepatronatus.

I laicus

Ius patronatus. quod habet in eccleſia dat eccleſie. aut alicui loco religioſo. etiam ſine cōſenſu epiſcopi. valet donatio. iuri tamen epiſcopi non preiudicať in aliquo Et licet laic⁹ patronus ad pn̄tandū habeat tp̄s ſolū quadrimeſtre. eccleſia tñ aut mōſterium ex donatōe laici habens hoc ius poterit infra tp̄s ſemeſtre p̄ſentare. et omnino quo ad pn̄tationē tanq̄ patronus eccl̄aſticus dꝫ reputari. hoc d̄

Prima ɔ Si laicus hn̄s ius patronat⁹ in aliqua eccl̄a. illud eccleſie vel loco religioſo donauerit. etiam ſine ɔſenſu epi̅ donatio eſt valida. Probať h̄ in prin. Et ratio dubitandi patꝫ hic ex glo. verbi cenſenda. Rō decidēdi ptꝫ hic in glo. verbi alteri. et facit. c. illud ſup̄ eo. ti. Si aūt donatio fieret laico neceſſari⁹ eſſet ɔſenſus epi. a ɔtrario hui⁹ tex. Et idem ſi fieret clerico iure ſuo proprio aut pr̄imoniali quia tūc pōt ad laicos heredes tranſire p̱ ſucceſſionē. vt in. c. filijs. et. c. conſiderandū. xvi. q. vij. Et eſt rō. quia non ē recedenduꝫ a iure antiquo niſi quaten⁹ reperiť conceſſum. Cū igiť hic expreſſū ſit de loco eccl̄iaſtico aut religioſo tm̄. Igiť non debem⁹ illud extendere ſm Ino. de quo p̱ gl. fi. in. c. illud. ſ̄. e. et Io. an. et doct. Et quid ſi eccleſie in qua laicus hꝫ pn̄tare donat ius p̄ſentandi. vide hic in glo. ij. Et quid ſi ſit datū ep̄o. Dic q̄ tunc ſine pn̄tatione debet inſtituē niſi habeat compatronū quia tunc aliter pn̄tat ⁊ ip̄e inſtituit ſm Io. an. in. c. ſignificaſti. ſ̄. e.

Scd̄a ɔ. Si in eccleſiam ius patronatus tranſferať donatione laici. ſine ɔſenſu epi. in nullo debꝫ ep̄o p̄iudiciū fieri Probatur hic in. § p̱ prefatā. al's ſi ɔſentiret. poſſet ei p̄iudicari vt pꝫ hic in glo. v. Et patꝫ hic vnus mod⁹ tranſferendi ius pr̄onat⁹ videlꝫ p̱ donationē. aliū habuim⁹. ſ̄. i prox. ɔcl'one. q̄ p̱ ſucceſſionē. de alijs vide glo. in. c. pie mētis. xvi. q. vi. Et quō valet hec donatio facta eccl̄e. ſine ſigno glebe aut alio vide in deciſ rote. cccli. in nouis et incipit Itē fuit dubitatū. Itē an ius pr̄onatus tranſit cū vniuerſitate eo expſ̄ſo vt ſi vendať caſtrū cū oībus iurib⁹ et honorib⁹. et etiā iure pr̄onat⁹. vide hic late p̱ Io. an. qui dat ɔſiliū q̄ nō fiat expreſſio iuris pr̄onatus ⁊c

Vltima ɔ Laicus ad pn̄tanduꝫ habet quadrimeſtre tp̄s. eccl̄a vō ſemeſtre. lꝫ a laico adquiſiuit ius pr̄onatus Probať hic in. § fi. Et ſic fallit hec regula Qui in ius. ⁊c. e. li. de reg. iu. cui⁹ rōnē dat hic glo. penl'. Et licet olim ita expreſſe non erat iſtud ſtatutuꝫ aliquo iure vt hic dicit glo. verbi quadrimeſtre. tñ ſatis fuit expreſſum in. c. cuꝫ ɔpter. ſ̄. e. vbi tex. loquiť de laicis. ⁊ dicit de quattuor mēſibus. De clericis ſatis expreſſū fuit in. c. ij. ſup̄. de ſuppl. negl. p̄la. quod dat ſex menſes. Et q̄re minus temp⁹ dať laicis ad pn̄tandū q̄ clericis. vide per glo. in. c. cuꝫ vos. ſupra de off. ord. Et aduerte q̄ etiam vltimo die temporis quadrimeſtris admittiť laicus preſentans ſm Ioh. an. in alle. c. cū vos. et Dom̄ hic p̱ tex. hic. qui dat ſibi temp⁹ quadrimeſtre. facit glo. fi. in. c. ſi electio. ſupra eo. li. de elect. licet Pau. in cle. ij. eo. tit. tenuit contra ⁊ male. non ſufficeret tamen ſi infra tempus eligeret preſentanduꝫ niſi etiaꝫ actualiter preſentet per hūc tex. de quo in. c. fi. ſupra eod̄ ti. Quid autem de clerico qui habet preſentare ratōne patrimonij ſui. an debꝫ hr̄e tp̄s ſemeſtre tanq̄ pr̄onus eccl̄aſticus Dic q̄ nō. ſꝫ habebit tempus quadrimeſtre.et ꝑ omnia cenſet᷑ vt patron⁹ laicus.c.cū dilectus.ſup̄ eo. Secus ſi rōne eccleſie habeat pñtare tunc ꝓcedit hic text. Nota hic gl. in verbo ſemeſtre in hoc ꝙ excōicatus pōt donare et cedere actiones ſuas alteri.et poteſt ceſſionarius ſtatim agē etiam excōicato manente.quod tenet hec gl ⁊ Arch.in.c.pia.ſupra eo.li.de excep.

De cenſibus exactionibus et procurationibus.

omana eccleſia ſtatuit ꝙ archieps volēs viſitare ſuam prouintiam hunc moduȝ obſeruet vt p̄us viſitet ſuum Capl'm.ciuitatem ac dioceſim plene.tam quo ad clericos q̃ laicos.deinde ad totam prouintiā ſeu eius partem viſitandā poterit declinare.et ciuitates ac dioceſes ſuffraganeos et eorū ſubditos. eccleſias et monaſteria. ac loca pia libere viſitare.ac procurationē a viſitatis recipe. Hoc dicit vſq̧ ad.§.exquo tam̄

Prima con. Archiepiſcop⁹ volens viſitare ſuam prouintiā hūc obſeruabit ordinē ꝙ p̄mo viſitet Capl'ȝ ciuitatē et dioceſim ſuā plene.dehinc poterit viſitare prouintiā in toto vel in parte. Probat᷑ hic ordo in prin. et eſt hic ordo ſubſtantialis ſm Jo.mō ita ꝙ eo omiſſo proceſſus eſt nullus. all'e.c.cū dilecta.ſup̄.de ℞pt.et.l.prolatam.C.de ſent.et interl.oīm iud. Ubi aūt ordo nō eſt ſubſtantialis. etiā eo omiſſo tenet proceſſus.ſed poteſt appellari.c.i.de reſti.ſpo. Primo igit᷑ viſitabit Capl'm qđ cū eo facit idē corpus.c.nouit.de his q̄ fi.a p̄. Et rōneȝ dat h gl.ṽbi pri⁹.dehinc ciuitatem et dioc.q differūt.c.radulph⁹.ē. de ℞pt et de hoc ſup̄ e.cū venerabilis.ſup gl. .i.et viſitabit tā maiores q̃ȝ minores ecc̄ias etiā nō curatas.et facit.§.ſane.ī.e. Itē et laicos viſitabit q̄ tn̄ nō ſoluunt ꝓcurationes ſm glo.h in ṽb.laicos.⁊ ſic ſeruat᷑ de ꝯſuetudie ſ3 Dom̄ et ꝯcor.cū gl. Hoſt.Jo.mo. et Inno. Arch tn̄ t3 ꝙ etiā laici tenent᷑ ſoluē ꝓcurationes.all'e.c.cauēdū.x.q.iij.⁊ ibi nōt Hugu.ꝙ eps vno die erit cū clericis.alia cū laicis.et ſic ſentit ꝙ laici etiā ꝓcurāt.et hec opi.de iure ē vera.l3 gl.ſeruāda ſit in practica ſ3 Jnno.h

Scdā ꝯ. Si archieps viſitās nō p̄t pticularit᷑ ad quēlib3 locū accedē ad vnū locū congruū et vicinuȝ p̄t ꝓpl'm vocare. Probat᷑ h in ṽſ.etſi ꝯmode.et impedictes nūcios ſuos p̄t archieps punire.c.rōna.ī.de pe. Et loc⁹ dr̄ ꝯgru⁹ q̄ ē honeſtus ſm glo.h in ṽb.ꝯgruū. Et dic ꝙ erit etiā ſufficiēs ad oēs recipiendos ſm Jo.an. Nec ē p̄ciſe determinatū de loco.iđ ſufficit ꝙ ſit ꝯgru⁹.facit.c. ſtatuimus.ij.ſup̄ e.li.de off.dele.

Tertia ꝯ. ⁊ fi. Archieps ſua dioc. plene viſitā p̄t ꝯtinuare viſitatōnē ſuā ī ſua ꝓuintia. Facit h in.§.deinde.pri⁹ ⁊ nō p̄t ꝓuintiā viſitare.qđ verū niſi aliud obtinet de ſpēali ꝯſuetudie. Probat᷑ in.c.romana.ſup̄ e.li.de offi.ord. Etſi hoc caſu in viſitando ꝯcurrūt archieps ⁊ eps debēt ſil' admitti cuȝ id nō ſit ī iure ꝓhibitū. Etſi diſcordāt ī ſñia valȝ ſñia ꝓ reo.arg.c.ex lrīs.de ꝓba. Si tn̄ ecc̄a nō p̄t ꝓcurare vtrūq̧. p̄mus eſt admittendus.c.ꝓpoſuiſti.de for. com.

Etſi nō apparet quis fuit primus admitteret archiepūs tanq̄ ſpēalit̄ hoc caſu priuilegiatus. de quo ꝑ Jo. an. i. c. cum ex officij. ſup̄ de preſcript. ſup glo. penul. Ubi aūt eṗs ꝯcurrit cuꝫ ꝑlato ſibi ſubiecto. eſt ꝑferend⁹ eṗs. niſi ꝯſuetudo obſtaret ſꝫ Arch. alle. nō. Inno. in. c. in lateranē. ſup̄ de ꝑben. Et aduerte ꝙ archiepūs dicit̄ viſitare etiamſi vadat cā ꝯſignādi pueros. vel conſecrandi eccleſias. vt in. c. i. ſup̄ de rel. do. ſeu ꝓ quocūq₃ alio cōmuni negocio. qđ multos tangit. argu. c. relatū. x. q. iij. Idem q̄n id facit ꝓ ſalute aīaꝝ ſeu cultu diuino ampliando. ſeu ꝓ ſtatu eccleſie in meli⁹ reformando. vt. x. q. i. placuit. Sec⁹ ſi vadit ꝓ cauſis expediendis ſm̄ Inno. ⁊ doc. Et ſpectat ad officiū viſitatoris ṗmo diſcutere ſtatum clericoꝝ. qualit̄ baptiſmū et alia ſacr̄a adminiſtrent. et qualiter ſe habeāt in eccleſia et vita. Etſi omnia recte inueniat deo gr̄as agat. Si āt aliter inueniat ignaros inſtruat. et hec nocte qua venit expediat. ſequēti die de mane plebi vocate debꝫ predicare verbū dei in docendo fidē et ꝙ mortalia vitent. ⁊ ſe continue in bonis operib⁹ exerceāt. x. q. i. placuit. §. ſane. ſꝫ Hoſti. Et ſic de illa eccleſia ad aliā ꝓficiſcat̄. Et Hoſti. in ſūma đ off. or. §. penl̄. videt̄ velle ꝙ poſt prandium. de illa eccleſia ibit ad aliam. et viſitabit aliaꝫ. et ibi de ſero ꝓcurabitur. Sed qualitercūq₃ ſumam⁹ modū eundi ꝓcuratio debet eſſe vnius diei. vt. x. q. iij. inter cetera. et tm̄ in victualibus debet hec ꝓcuratio ſolui. vt. ſ. eo. §. ſane. de quo ibi latius

Ex quo tamen eṗs incepit viſitare aliquā prouintie ſue dioceſim. tranſiens ad aliaꝫ. nō p̄t redire ad primā. niſi omnes alie dioceſes ipſius ꝓuintie. et ſua in toto vel in p̄te quas ſecure p̄t viſitare. ſint viſitate. niſi a dioceſano loci ex cauſa eēt requiſitus ad reiterāduꝫ in aliquo loco viſitationē. vel niſi oēs. aut maior pars eṗoꝝ ꝓuintie ad id ſuum preſtiterit ꝯſenſum. Itē pacta viſitatione totius ꝓuintie. reiterare non p̄t archieṗs eandē viſitationē. niſi prius i ſcriptis ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ requiſierit ꝯſiliū. et eam fieri debere ꝑ ipſuꝫ. corā eis ſit diffinitū. Quib⁹ ſic factis p̄t viſitationē iterare ſm̄ ordineꝫ ſup̄ poſitū. incipiet tm̄ ſp̄ ab illis eccleſijs ⁊ perſonis. que prius nō fuerūt viſitate. niſi i alijs viſitatio ſit magis neceſſaria Hoc dicit vſq₃ ad §. ſane.

Prima ꝯ Archieṗs poſt viſitationeꝫ inceptam in vna dioc̄. licet in totū eam non viſitauit. tm̄ eam exeundo redire ad ipam ſe impedit. Probat̄ hic. Et intellige niſi cū limitationib⁹ in tex. poſitis. Rō ꝯcluſionis fuit ſm̄ Fran. ne illa dioceſis grauet̄ ex illa iterata viſitatione. Item et ſcđo ne viſitatio aliarum dioceſiū negligat̄. Quid ergo ſi non expedita viſitatione ex cā intrat aliam dioceſim. an poteſt redire ad ṗmam? Dic ꝙ ſic ſm̄ Hoſti. et Jo. an.

Scdā et vltima ꝯcluſio Licꝫ prima viſitatio ꝓuintie ſit libera. nō tm̄ ſcđa. ſꝫ interuenire debent hic expreſſa. Probat̄ hec cōcluſio hic iuncto ṗn. hui⁹. c. Et q̄re iſta difficultas requirit̄ i ſcđa viſitatione prouintie. Dicit Hoſti. ꝙ ideo vt archieṗs non ſit negligens ꝓuocare conſiliū ꝓuintiale ꝙ ſine eo defacili conſiliū ſuffraganeoꝝ habere neq̄t ſi tm̄ alias p̄nt h̄ri ſufficit. Ex q̄ patet ꝙ q̄ actū cū ꝯſilio alioꝝ facere debet conſiliū ab eis ſimul ꝯgregatis requirere debet. qđ nō. In hoc caſu ſtabit dicto ipſius archiepī ſi dixerit viſitationē oportunā ſm doc. Et practicā ꝓnunciandi vide ħ in gl. vbi diffinitione. Et caſus quibꝰ ſcriptura ē neceſſaria. vide ħ in glo. vbi in ſcriptis que eſt nõbilis. ⁊ ad eā ſꝑ fit remiſſio

Sane archiepiſcopus viſitās dꝫ ꝓponere verbū dei. inq̄rere de vita et ꝯuerſatione miſtrorū in eccleſijs. et alijs locis viſitatis. ac alijs ad officiū ſuuz ſpectātibꝰ ſine exactione iuramēti. infamatos denūciabit ordinarijs. vt ꝯ̄ eos inq̄rāt. notoria āt crimina pena debita puniat

Prima ꝯ. Debet archiepiſcopꝰ viſitando verbū dei ꝓponē. et de vita miſtrorū ac ꝑtinentibꝰ ad diuinū officiū ſine iuramenti exactione inq̄rere. Probat̄ ħ. Debet igit̄ viſitator eſſe inſtructus in ſcia. Tn̄ ſm doct. etiā p̄t ꝑ alium p̄iudicare. vt in. c. inter cetera. s̄. de offi. or. Et nō ħ ꝙ in hac generali viſitatione nō exigit̄ iuramentū. quia ipſa eſt p̄paratoria ad ſpecialez. de q̄ dic vt hic in gl. vbi coactione. ⁊ i ſpe. ti. de inquiſitore § q̄nto. vſic. vt āt. Si ſpeciali aūt p̄t exigi iuramentū ⁊ formā ꝓcedēdi in generali inq̄ſitione ponit Arch. in. c. ꝙ pleriqꝫ. s̄. eo. li. de off ordiñ

Ultima ꝯ. Archiepſ̄ ꝓpē negligentiam ſuffraganeoꝝ punit notoria crimina eorundē ſubditoꝝ. Probat̄ ħ in § notoria. et intellige ſine ordine iuris. q̄a in his ordo eſt non ſeruare ordinē. c. q̄m̄. de fil. pſb̄. ⁊. c. ad nr̄am. iij. de iure iurl. Et ſic hic eſt caſus in q̄ archiepſ̄ iuriſdictionē hꝫ in ſubditos ſuffraganei. Alij habent̄ in. c. paſtoralis. s̄. de off. ord. per glo.

Procurationes moderatas i victualibꝰ tm̄ recipe p̄t viſitator non in pecunia. nec ipſe nec aliquis de ſua familia pretextu cuiuſcunqꝫ officij aut ꝯſuetudinis recipiat aut munus aliqḋ etiam ſponte oblatū. alioq̄n maledictiōis penā incurrit a qua niſi duplū reſtituat liberari nequit. Et hāc formā viſitādi vult etiā in alijs ordinarijs viſitatoribꝰ obſeruari. ſaluis ꝯſtōnibꝰ et ꝯſuetudinibꝰ regulariū approbatis Hoc dicit vſqꝫ in finem

Prima ꝯ. Viſitanti ſoluēda eſt ꝓcuratō moderata in victualibꝰ. et non in pecunia. Probat̄ hic et in. c. j. § pr. Et appellatione victus ꝯtinet̄ eius potꝰ veſtis. hoſpiciuz. ſtramenta. et oīa ad viuendū neceſſaria. l. victus. ff. de v̄. ſig. l. legatis. ff. de ali. le. Nec vident̄ hec remiſſa ſi de alimētis tranſactū fuerit niſi ſpecificent̄. l. cum hi. § eum qui. ff. de tranſact. Debet tn̄ cauere viſitator ne vltra grauitates grauet eccleſias. c. cum apl's. et. c. ſopite. ſup̄ eod. ti.

Scdā ꝯ. Nō poteſt viſitator aut exiſtētes de ſua familia exigere pecuniā. aut etiā ſpōte oblatuz munus recipere ſub maledictionis pena. Probat̄ hic iuncto § caueat. Nec excuſat conſuetudo ꝯtraria. ꝙ cenſetur irrationabilꝭ. ex quo eſt per ſedem aplicaz reprobata. per ca. quis neſciat. xi. diſt. et ca. i. et. ij. xij. diſ ideo preſcribi non poteſt. c. fi. de ꝯſue nullū igit̄ donuz recipiet. Unde periculum eſt recipere victualia portāda licet comedenda quantacunqꝫ recipere non ſit peccatū. licet exigere poſſet eſſe peccatum ſm Jo. an. et Dom̄. ne hoc modo fiat fraus huic ꝯſtitutōni Et q̄uis ratione viſitationis aut of ficij familiares etiaȝ nihil poſſunt recipere. tm̄ ſi clericus facit litteras pro labore poteſt aliquid habere. xij. q. ij. charitateȝ. niſi de publico haberet ſalariū ſm Jo. mo. Jo. an. et Dom̄

Ultima con Predicta forma viſitationis debet ſeruari in epiſ ⁊ alijs inferiorib⁹ prelatis. regulariū conſuetudinibus exceptis. Probat̃ hic in ꝟ fi. Et intellige de forma tradita a ꝟ ſane vſqȝ in finē. non de forma tradita in pri. tex. ſm Dom̄. In delegatis dic formā mādati obſeruandā. c. cuȝ dilecta. de ℞p. In legatis etiā forma ē ſeruanda. Ita determinat hic Imol. q̄a ordinarij ſunt. licet Jo. mo. et Hoſti. tenuerūt ꝯ̄

xigit peruerſorum audacia. vt nō ſolū contenti iuris prohibitione delinquentibus etiam imponatur pena Quia igit̃ conſtitutio. ſ. ꝓxima prohibens procurationē non recipi niſi a locis viſitat̄. nec ab ill' recipi ꝓcurationē in pecunia. aut etiaȝ recipe aliq̄ munera. nō fuit bene obſeruata. Ideo papa adiuuare volens eam pena. ſtatuit ꝙ ratione ꝓcurationis exigentes aut recipientes pecuniam. aut munera a viſitatis. aut aliquid ratiōe ꝓcurationis exigētes a nō viſitatis. tenent̃ reſtituere dupluȝ recepti: eccleſie. q̄ id ſoluit infra menſem. alias elapſo eo tp̄e Archiepi. Patriarche. et epi ab ingreſſu ecc̄e. Inferiores vero ꝑlati ab officio ⁊ beneficio ſunt ſuſpēſi. donec de duplo eccleſijs grauatis plenarie ſatiſfecerint. nec valȝ hoc caſu remiſſio. Hoc dicit.

Ex tex. elicit̃ talis cōcl'o Nomine ꝓcurationis nō licet exigere munera aut pecuniā. nec a non viſitatis licitū eſt recipe ꝓcurationem. contra faciens incurrit penā hic poſitam. Probat̃ h. et ſup̄. c. ꝓxi. Et quod dicit̃ hic de pecunia eſt verum etiā pro ferraturis aut vecturis equoꝝ ſm doc. et probat. c. ſup̄. ꝓxi. dum dicit in victualib⁹ tm̄. Glo. tam̄ hic in verbo pecuniā tenuit contra ⁊ errauit ſm Jo. an. Limita tm̄ hoc hodie vt in. c. ꝟ. prox. quia a volentib⁹ licet recipere ꝓcurationē ī pecunia vt ibi. Iteȝ quod dictū eſt ꝙ non viſitati non tenent̃ ad procurationē. dic verū ad eam. que debetur rōne viſitatōnis. Nam etiam alia de cauſa debet̃ procuratio ad quā tenent̃ vt hic ī gl. verbi viſitationis. et pene patent ex tex. quia recipientes aliq̄d contra cōſtitutionē iſtā tenent̃ ad reſtitutioneȝ iſtam. nec valet remiſſio. ꝯcoꝛ. cle. nolentes. in fi. de here. et. c. ſtatutū. ꝟ ſiq̄d aūt. ſup̄ eo. li. de ℞pt. Item et alia pena imponit̃ ſm diuerſitatē ſtatus delinquentis vt patet hic in tex. Et de effectu harū penarū dic vt in glo.

Elicis recordationis Gregorius decimus ſtatuit in. c. ſup̄ prox. ꝙ ratione viſitationis a viſitatis nō poſſit pecunia exigi. aut etiaȝ a volētibus recipi. Et quia ex hoc taȝ perſonis viſitātib⁹ q̄ locis viſitatis plura oriunt̃ incōmoda. Statuit hic papa ꝙ a volentibus rectorib⁹ eccleſiarū. et locorū viſitatorū. poſſit a viſitatorib⁹ recipi pecunia pro ſumptibus faciendis tempore viſitationis. ita tamen ꝙ vna die nō recipiat̃ plus q̄ ꝓcuratio vna. ſiue viſitent̃ vnus locus ſiue plura. Alia in. c. ſup̄ proximo, ſtatuta vult papa manere ſalua. hoc d.

Prima con Quāuis ꝑ viſitato

rem ab ipſis viſitatis inuitis nō pōt pecunia exigi.tñ a volentib' pōt procuratio in pecunia recipi. Probatur hic in tex.iuncto.c.ſup̄.proxi.⁊ ita etiam fuit iure antiquo. quare dicit.gl. verbi concedimus ꝙ Ω reuolauit ad A.id eſt extremitas ad principiuz vt dicitur in.ca.ab exordio.xxxv.diſtin. Corrigitur ergo in hoc.c.ſupra.pxi. et.c.i.§.procurationes.ſupra.e.⁊ hoc ratione incommodi quod ſequebatꝛ. de quo hic in gl.verbi diſpendia. Recipi autem debet pecunia tm̄ pro ſumptibus moderatis et nō taxari ad tantam quantitatem vt aliquid ſuperſit vt hic probatur Et appellatione pecunie in propoſito venit non ſolū pecunia numerata ſed etiam arida et liquida conſiſtentia in menſura certa. vt i pullis.vino.⁊c.dūmodo moderamen ſeruetur.de quo hic tex. facit q̄a quicquid habēt hoīes dicitꝛ pecunia. .i.q.iij.c.totum.vbi de hoc.et.l.ij. C. de conſti.pe.ſm Jo.an. Hodie autez taxata eſt quantitas ſm qualitatē diuerſarum regionum. et cōditionē perſonarum per conſtitutionez Benedicti.que incipit Vas electionis ſm Jo and.et Dom̄.

Ultima ꝯ Viſitans etiaz plura loca vna die.vltra vnam procurationez nō debet recipere Probatꝛ hic in.§.adijcientes. Et ſic vnius diei vna erit procuratio.c.inter cetera.x.q.iij. Ratō ꝙ viſitatio eſt principale. et procuratō acceſſorium.ergo vnius diei viſitationi non debet accedere pluriū procuratio.ſm Jo.mo.et Jo.an. An ergo debet ieiunare ep̄s aut ſemel tm̄ comedere? Jo.an.in.c.procurationes.ſup̄ eo.tit.dicit ꝙ non.ꝙ mens conſtitutionis eſt ꝙ tantuz recipiat ꝙ tota die ſufficiat puta decem aut tres flor.ſm exigentiam perſonaꝝ. Abſurdū enim eſſet ꝙ in omnibus eccleſijs viſitatis vno die reciperet.quia tunc acceſſorium eſſet maius q̄ principale. contra regulam acceſſorium.ĩ.de reg.iur. Et ſcias ꝙ quelibet eccleſia per ſe ſufficiens tenetꝛ procurationē impēdere ſuperiori viſitāti Sed ſi ecc̄a per ſe nō ſufficit debent plures in vnū coniungi ſm Panoꝛ.in alleg.c.procuratōes Qui etiam dicit ꝙ ep̄s non debz ceſſante cauſa vltra vnam diem trahere moram in vna eccleſia.vt in ca. inter cetera.x.q.iij. Si aūt eccleſia non poteſt vno die expediri.poteſt ibidē morari pluribus diebus.ꝙ etiam ſtatim redire poſſit.probatur i.c. placuit.x. .q.i.et ca.non ſemel.xvi.q.i.de quo in .c.cum apl's.ſup̄ eo.ti.et.c.i.ſupra eod ti.et lib.

Uanquam exactiões pedagioꝝ vtroq; iure ſint regulariter prohibite.tamen magis prohibentꝛ exigi ab eccleſijs ⁊ perſonis ecc̄aſticis.ac rebus earū.que a ſeculariū perſonaruz exactionibus immunes ſunt et exempte diuino et humano iure. Unde diſtricte inhibet papa.vt non obſtante conſuetudīe contraria.nullū collegiū aut vniuerſitas aut ſingularis pſona ab eccleſijs aut perſonis eccleſiaſticis pro ipſis perſonis aut rebus earū q̄s ſecuz deferunt.non cauſa negociationis.exigat aut extorqueat per ſe aut per aliuz pedagia aut guidagia Singulares perſonas contrafacientes excōicat Si autē collegium aut vniuerſitas contrarium fecerit. locum illum interdicit.nec ab hmōi ſententijs debent liberari.niſi exacta reſtituātꝛ ple narie.et ſatiſfecerint de tranſgreſſione Hoc dicit.

Pri. ꝯ. Quamuis pedagia et guidagia regulariter ſint vtroqꝫ iure prohibita. iure tamẽ diuino et humano eccleſijs et clericis cum ſuis rebus ſuper eis non ſoluendis eſt immunitas conceſſa. Probatꝛ hic in tex. Sunt autẽ pedagia exactiones que dantur a tranſeuntibꝰ in locis conſtitutis a principe q̇a ſolũ princeps habet ptãtem imponendi ea. vt in.c.innouamꝰ.ſ.eod.et.l.i.ij.et.iij.C.no.vect.imp.nõ poſſ. Et ſi inferiores ea imponant carebunt cõione eccleſiaſtica. donec ceſſauerint. vt i.c.ſiquis romipetas.xxiiij.q.iij. Guidagia aũt dantꝛ pro ducatu per terram alicuius vt ſecurus vadat ſm glo.in.c.ſuper quibuſdam.ſ.de ver.ſig. Et quia hec ſũt regulariter prohibita. ido dicens ea ſibi debere.habꝫ ea probare ſꝫ Dom̃ Et quõ iure diuino priuilegium immunitatis eſt clericis conceſſum oſtẽdit hic glo.verbi diuino ad quam ſolet fieri remiſſio. Et facꝛ ꝓ dictis Domi.in.c.ij.ſ.de ma.et obe. Hanc autẽ immunitatẽ non habent clerici in rebus quas ſecum deferũt cauſa negociationis per tex.hic a contrario. et tenet glo in clem̃.p̃nti.ſ.eo.ti.ꝙ de eis tenentꝛ ſoluere pedagia. Nec ob.c.fi.ſupra de vi.et ho.cle. vbi videtꝛ ꝙ antequam clerici negociatores perdant priuilegiũ in rebus ſuis requiratꝛ trina monitio. quia illud verum eſt ad perdendum priuilegiũ immunitatis in omnibus rebus ſm Domi. ita loquitur cõtrarium In rebus autẽ quas deferũt aut deferri faciũt cauſa negociatiõis ſtatim ſine monitione perdunt priuilegiũ. Ita loquitꝛ hoc.c.et notatꝛ i cle.p̃nti.eo.tit. Quid aũt ſi deferant clerici ſecum res eccleſie cã negociationis an etiam de illis debeant ſoluere gabellam tangit Panor.in.c.fi.de vit.et honeſt.cle. Et ibi refert Fre. de ſenis tenere conſ.cc.ꝙ non.ꝙ delictũ perſone non debet in damnũ eccleſie redũdare. Nec ob.hic tex. ꝙ loquitꝛ in bonis clericoꝝ.non aũt in bonis eccleſiarũ quod dicit ſemper nõndum. Ex quo ſequitꝛ ꝙ bona clericoꝝ et eccleſiarum non gaudent eodem priuilegio Quod eſt verũ regulariter vt notat Panor.in.c.fi.ſupra de vi.et honeſt.cle.et dñs An.in.c.ſi diligenti. de preſcrip.et plenꝰ Panor. in repetitione.c.eccleſia ſancte Marie.de conſti.⁊ facit gl.in.c.poſſeſſiones.xvi.q.iij.que vult bona patrimonialia clericorũ p̃ſcribi ſicut bona laicoꝝ.non ſic in rebꝰ eccleſiarum p̃ſcribendis.vbi requirũtur.xl.anni.c.de quarta.de preſcript. Item clericus leſus in p̃rimonialibꝰ non poteſt reſtõnez in integrũ petere ſicut leſus in bonis eccleſie.ſentit glo. in cle.vnica.de in integr.reſt.et Spe in tit.de in integr.reſt.§.ſed qualiter.verſ.ſed nunquid. Fallit aũt hec regula in caſibus in iure expreſſis in q̇bꝰ ſolũ clerici gaudẽt eodem priuilegio vt i exactionibus vt hic.et.c.quia nõnulli.ſ.eo.li.de immu.eccl. Naꝫ de patrimonio non tenetꝛ clericꝰ ſoluere aliquas exactiones.aut gabellas Et alios caſus enumerat Spe. in ti. de cler coniug.§.fi. Et licet glo.hic.et glo.in.c.fi.de vi.et ho.cle.et.c.ex litteris. de pigner.dant contrariã regulam.tam̃ nec regula.nec ratio placet Panor.in alleg.repe.c.eccleſia ſancte Marie.ibi vide latius per eum

Ultima ꝯ. Faciẽtes cõn hanc ꝯſtõnez tenentꝛ exacta reſtituere.et incidũt i ſententias cenſure. a quibus nõ liberant̃ niſi facta reſtõne et ſatiſfactione. Probat̃ hic in tex. et in cle. pñti. eo. tit. j. in cle. que venit executiue ad hanc ꝯſtõnem iubet̃ hec pena publicari ꝑ prelatos eccłaꝝ ꝯſtito eis de tranſgreſſione. Soluens aũt nõ ligat̃ vt ibi. nec laici recipiẽtes ſi clerici ſponte ſoluãt Facit verbũ extorquẽt aut exigũt in tex. poſitũ. Epi aũt abſoluunt ab his cenſuris ſm Archi. ꝙ papa ſibi abſolutionẽ nõ reſeruauit. c. nuꝑ. de ſen. ex. Qd verũ dummõ p̃cedat reſtõ plenaria et ſatiſfactio de delicto vt hic ꝑꝫ Et fiet talis reſtitutio clerico nõ nomine eccleſie ſi exact⁹ ſoluit de bonis p̃rimonialib⁹. arg. c. ſacerdotes. xij. q. iiij. Si ãt ſoluit de rebus eccleſie tũc eccleſia aut clerico noĩe eccłie faciẽda eſt reſtõ per idem. c. ſacerdotes. Et eodem mõ dic de ſatiſfactõne iniurie vt ſi ꝯcernat priuilegia eccłaꝝ aut rerum eccłie fiat eccłie aut prelato noĩe eccłie vt in ca. ſiquis ꝯtumax. xvij. q. iiij. alꝭ fiat ꝑſone. per. c. parochianos. de ſen excõmunicati.

Erpetuo edicto declarat papa archiepiſcopũ poſſe libere ſꝫ formã. c. i. ſuꝑ eo. ti. et li. ſuã prouintiã etiam ſuffraganeis nõ negligentib⁹ viſitare. viſitatõeꝫ reiterar̃. ac ꝓcuratõeꝫ a viſitatis recipe. nõ obſtãte ꝯtraria ꝯſuetudine. Poteſt etiã archiepẽs dũ viſitat. ſubditoꝝ ſuffraganei ſui ꝯfeſſiones audire. ac eos abſoluẽ et penitẽtiã ſalutarẽ impõnẽ. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Põt archiepẽs ꝓuintiã ſuã viſitare. viſitationẽ iterare. ac ꝓcurationẽ a viſitatis recipe. etiãſi ſuffraganei in viſitando nõ ſũt negligẽtes. nõ obſtante ꝯtraria ꝯſuetudine. Probat̃ h in tex. et illud importat hoc verbum libere. in tex. poſitũ. Nõ dat̃ ergo archiepẽs ad viſitandũ in ꝓuintia ĩ defectũ ſuffraganeoꝝ. aut in caſu negligentie ꝓut olim tenuit Her. ĩ. c. romana. ſuꝑ eo. et Jo. ix. q. iij. c. ij. et fuit tũc cõis opinio. ſꝫ accumulatur viſitatio ſua viſitationi ordinarioꝝ. et ſic pñt ſimul ꝯcurrẽ et ambo ſunt admittẽdi ſi viſitati ſufficiũt ambos procurare. alꝭ quis eoꝝ debet p̃ferri dixi. ſ. eod. c. i. Et nõ ꝙ ꝯſuetudo nõ poteſt viſitationẽ. iterationẽ. aut ꝓcurationem impedire. vt hic iuncta glo. Similit̃ nec pactũ ſm Inno. ꝙ iſtud ius ẽ publicũ auctoritate et vtilitate. ergo pacto tolli nõ põt. de quo in. c. ſi diligẽti. de foro ꝯpe. ſuꝑ. et hic Jo. an. Põt ergo ſingulis annis archiepẽs ſuam ꝓuintiam viſitare. ſꝫ tñ obſeruato ordine de quo in. c. i. ſuꝑ. eo. tit. Sed quid tunc faciet pauꝑ plebanus. Dicit Jo. and. in. c. mandamus. ſuꝑ de off. arch. poſt Hoſti. ꝙ impotentiã viſitati implebit viſitans ſuis ſumptib⁹ vt non grauetur Nã ſi eccła tõliter eſt impotens tenet̃ epẽs ſuis expenſis eam viſitare. vt nõ. glo. in. c. cũ apłs. ſupra eo. ti. Nãꝓpter hec onera hãbꝫ redditus epatus. Idem Panor. ſuꝑ eo. in. c. ꝓcurationes. qui dicit. licet epũs tenet̃ viſitare. et ideo habet redditus. tamẽ in ſignũ ſubiectionis. et vt facilius inducat̃ ad viſitationẽ iura ꝑmittũt ꝙ poſſit exigere procurationeꝫ ſic̃ videmus in canonicis quib⁹ dantur quotidie diſtributiones quotidiane propt̃ diuinoꝝ inceſſentiaꝫ. licet teneant̃ ad diuina. c. i. et quod ibi notat̃ ſuꝑ. eo. li. de cle. non. reſi. Qualiter aũt viſitãde ſunt eccłie vnite. vide hic per Arch. et doc. poſt eum

Ultima ɔ. Archiepꝯ viſitatōnis tempore. p̄t oīm viſitatoꝝ ɔfeſſiones audire et eos abſoluere. ac pn̄iam imponere. Probaꝛ hic in fi. Et ex hoc pꝫ caſus in quo archiepꝯ hꝫ iuriſdictionē ī ſubditos ſuffraganei ſui quo ad forum pn̄iale. q̄ eſt hic limitatus ad certū tempus. cū. ſ. viſitat. vnde alias non p̄t iſta ſm Jo. and. quia non eſt iudex aīaꝝ ipſoꝝ. facit. c. oīs. ſupra ꝺ pen̄. et remiſſ. Alios caſus vide per g. in. c. paſtoralis. ſup̄ de offi. oꝛ. et ix. q. .iij. in ſūma. Et patet hic in tex. ꝙ ɔfeſſoꝛ primo debet abſoluere ɔfeſſum q̄ȝ pn̄iam ei imponē. cuiꝰ ɔtrariuȝ tenet glo. in cle. dudū. § ſtatuimus. de ſepul ſup verbo audire. Et ibi dicit Steph ꝙ ille ordo licet ſit conueniens. nō tn̄ eſt de ſubſtantia aut neceſſariꝰ. et plꝫ ibi Panorm̄. Sed opponiꝛ ɔtra tex. ſi ſingulis annis p̄t archiepꝯ viſitare ꝓuintiā ſuā. ſupflua eſſet diſpō. c. ſic oliȝ ſupra de accuſa. vbi diſponiꝛ ꝙ ſingulis annis fiet Conciliū ꝓuintiale ī q̄ fiet criminū et delictoꝝ ſubditoꝝ ſuffraganei correctio Sed dic ꝙ non ſuperfluit q̄a illa que archiepꝯ in tranſcurſu diocl. et viſitatione. non perpendit. debet Conciliuȝ ꝓuintiale examinare et punire. Preterea licet Archiepus p̄t ſingulꝰ annis viſitare vt h. nō tn̄ viſitat ſingulis ānis ꝙ vt docet experientia vt plurimū abſtinent ab ea Jdo vtilis fuit hec prouiſio. c. ſic olī. allegati ꝓ contrario.

De conſecratione eccleſie vel altaris

i eccleſiaȝ ſanguinis aut ſemis effuſione ɔtingat pollui. cenſeꝛ cimiterium eidem contiguū pollutū. nec ī eo debet aliquis ſepeliri anteq̄ȝ ſit reconciliatū. Nō aūt econtra polluto cimiterio eccleſie. ɔtiguo polluta eſt eccleſia. ne minus dignuȝ. ad ſe trahat maius dignū. Ubi ſunt duo cimiteria coherētia. pariete medio ſeparata. vno violato aliud non cenſeꝛ pollutū. licet de vno per portā pōt fieri trāſitus ad aliud cimiteriū. Hoc dicit.

Prima ɔ. Eccleſia ſāguinis aut ſemis effuſione polluta. pollutū eſt cimiterium eidem ɔtiguū. non aūt remotum. Probaꝛ hic in princi. Et quō ea que ſancta ſunt pollui pn̄t. vide hic in glo .ij. que dicit ꝙ polluunꝛ ſolū quo ad opinionē hoim. Et ſimile habeꝛ ī ca. ꝙ quidaȝ. in fi. i. q. i. ꝙ mali polluunt ſacra q̄ntū in eis eſt ꝙ ſacramēta ī ſe impolluta manent. vn̄ ꝓpter occultaȝ pollutionē nō eſſet reconcilianda eccleſia ſm gl. ꝙ tunc ceſſat cauſa reconciliatōnis inductiua. Et ſic propē nocturnā pollutionē in eccleſia ɔtingentem non eſt reconcilianda eccleſia. de quo glo. in ca. eccleſijs. de ɔſec. diſtin. .i. et Jo. an. in. c. ſi. ſupra eo. Per cuius aūt ſeminis effuſionē polluaꝛ eccleſia vide hic in glo. iiij. quā per omnia tenet Dom̄. Et qualiter ꝑ effuſionē ſanguinis polluaꝛ. et an ſine effuſione ſi aliter homo occidaꝛ ī eccleſia ſit polluta. vide hic in glo. iij. Et quia h tex dicit ꝓpter effuſionē ſanguinis pollui eccleſiam. facit ſm Dom̄ ꝙ ſi vulnus inferaꝛ in eccleſia ſolū cuȝ duabꝰ aut tribus guttis in eccleſia cadentibus ꝙ eccleſia non dicit̃ polluta. Ad idez tex.in.c.fi.ſ̄.eo. Nam effuſio videt̃ denotare magnā ſanguinis effuſionem per tex.et glo.in.c.illoꝝ.ſ̄.de ſen.excl. facit.c.ligneis.ſup̄ eod̄.ti. Et ita dicit Dom̄.de facto ſe rn̄diſſe.et idem tenet Panor.in.c.ꝓpoſuiſti.ſ̄.e.ti. Et dicit iſta nōnda ad ſtatuta et iura que faciunt mētionē de ſanguis effuſione.ꝙ intelligant̃ de magna effuſione. Et ꝓcedit etiāſi magna ſanguis effuſio fiat per nares ex percuſſione.ſecꝰ ſi a caſu ſm Dom̄.facit.c.fi.ſ̄.eo.

Scdā ꝯ. Eccleſia et cimiterium polluta debent reconciliari.nec priꝰ in eccl̄ia eſt celebrandum.aut in cimiterio mortui debent ſepeliri. Probat̃ h. ⁊ in.c.ꝓpoſuiſti.et.c.fi.ſup̄ eo.et.c.ꝯſuluiſti.ſ̄.e. Celebrans tn̄ an̄ reconciliationē in tali eccl̄a nō eſt irregularis vt ē tex.in.c.is q̄.ſ̄.de ſen.ex.licz ſit puniendus ꝑ delicto vt ibi.et eſt ſuſpenſus ab ingreſſu eccl̄e.c.epoꝝ.ſ̄.de priuile.ſm Lapū Et ſi durāte tali ſuſpēſione celebrat erit irregularis.c.is cui.ſ̄.de ſen.ex.et ſic ē ꝓximus irregularitati.de quo dicenduz vt notat̃ in.d.c.epoꝝ.quia opiniones ſunt de illo.c. an ſolū debeat intelligi de ꝑuilegiatis.ꝙ ſub illo ti.ponit̃.et ſic nō ꝓcederēt iā dicta.de quo ibidē. Qualit̃ aūt et ꝑ quē debeat fieri reconciliatio. Dic ꝑ epm̄.et ꝑ aq̄m ſolennit̃ benedictā. et cū vino mixtaz vt eſt tex.in.c.vlti.et.c.aqua.ſup̄ eo.de quo etiā in.c.ꝓpoſuiſti.eo.ti.

Tertia ꝯ et fina. Cimiterio polluto non dicitur polluta eccleſia.etiaz eidē ꝯtigua. Probat̃ h in verſi.ſecus.et rō patz in tex.q̄a minꝰ dignū nō t̃hit ad ſe maiꝰ dignū.ad qd̄ allegat̃ tex. Viciū ꝗ acceſſorij nō inficit principale. Alia patent ex tex.

De reliquijs ⁊ veneratione ſanctorum

loriosꝰ deus in ſanctis.et in maieſtate mirabilis.cunctos ſuos miniſtros altis magnificat honoribꝰ. Ita ⁊ alma mater eccleſia.ſuis ꝯſequens veſtigia.vnde ſtatuit apl̄orū.euangeliſtaꝝ.et quattuor doctoꝝ eccl̄e feſta ꝑcipua.ꝓpter eoꝝ ꝑlucida ⁊ ſalutaria documenta et ſcripta.qbus tanq̄ ſidus matutinum irradiat vniuerſalis eccleſia.ſub duplici officio ꝑ vniuerſas eccleſias orbis annis ſingulis perpetuis tp̄ibus ſolennit̃ celebrari Hoc dicit. Et nō h pulcrū exordiū.

Ex tex. elicit̃ talis ꝯcl̄o. Apl̄orū euangeliſtaꝝ ⁊ quatuor doctoꝝ eccl̄e feſta generalit̃.ſunt ſub duplici officio celebrāda. Probatur h in tex. Et que ſūt noīa.xij. apl̄orum.vide hic in gl.ij. Et patz h ꝙ papa ſolus p̄t ſtatuere ꝙ feſtū alicuius ſancti ſb duplici officio celebret̃. Epi āt in ſuis dioceſibꝰ id pn̄t quo ad ſanctum iā canoniſatū.ſed celebrationez alicuiꝰ ſancti nō canoniſati inducere non pn̄t.etiā in ſua dioceſi.vt in glo. magna h.et tenet glo.in.c.fi.ſup̄ de ferijs. Et dicit Inno.in.c.i.ſupra.eo.ꝙ canoniſare eſt ſanctū regulariter ⁊ canonice inſtituere. Et ſpectat ad ſoluz Romanū pontificē. et illius dat h glrōnem quadruplicē vt in ea pz ꝙ oīa q̄d ſanctꝰ ꝯſequat̃ ex canoniſatōe Itē oīa q̄ req̄runt̃ ad hoc ꝙ ſcs poſſit canoniſari.et vult ꝙ duo.ſ.gl'oſa vita et miracula.nec vnū ſufficēt ſine alio ſz

Inno.ſ.eo.ti.c.i.Et an qđlibet miraculū ſufficit dicit gl. in fi.ꝙ nō. et hꝰ occaſione oñt q̄ requirunt̄ ad hoc vt dicat̄ miraculū.de q̄ etiaꝫ vide p̄ Archid.i.q.i.teneamꝰ.Et an ſit de neceſſitate miraculi ꝙ fiat in inſtāti. vide p̄ Arch.xxvi.q.v.nec mirū.Et quō ꝓbet̄ miraculū.vide Jo.an.i.c.i.ſup̄.e.li.de ꝯfeſſ.Itē q̄liter teſtes debēt examinari ſup̄ miraculis alicꝰ ſācti. vide in.c.venerabili.de teſti.ꝛ ibi doc.Itē qñ dr̄ officiuꝫ duplex. vide h in gl.fi.et dic ī hoc ſtandū ꝯſuetudini eccaꝝ.

De emunitate eccleſiarum

Quia nonnulli tp̄aleꝫ iuriſdictionem aut p̄tātem habentes. honoris aut ꝓuilegioꝝ ecc̄iarū ac clericoꝝ ſunt inuidi.papa volens eorū auſus et temeritatē ꝯprimē.ſtatuit nō licere cōitatibꝰ.ſcabinis. ac iudicibꝰ.tp̄alem iuriſdictionē hñtibꝰ.tallias.collectas.aut exactōnes.imponē eccleſijs.ꝑſonis ecc̄aſticis aut earū rebus.et poſſeſſionibꝰ adq̄ſitis.aut ī poſterū adq̄rēdis.nec poſſint ecc̄as aut ꝑſonas ecc̄aſticas ꝯpellē bona iā queſita.aut etiā adq̄renda alienare. Hꝰ d

Prima ꝯ. Immunes ſūt ecc̄e. ꝑſone eccleſiaſtice.et res ecc̄aꝝ.a tallijs ꝛ collectis ſeculariū ꝑſonaꝝ. Probat̄ h in tex.Et fuit h ꝓuiſio fc̄a ꝯ grauamina laicoꝝ.q̄ inferebant eccleſijs ꝛ ꝑſonis ecc̄aſticis vt ptꝫ in tex.et Jo.an.in.c.cū aplīs.ſ.d cenſi.exponit tallijs. id ē collectis.Et ſolent imponi ꝑſonis ꝑ reſpectū ad bō ſm q̄ntitatē bonoꝛuꝫ cuiuſlibet.et ſic nō onera mere realia ſꝫ ꝑſonalia Petunt̄ eni a ꝑſonis ꝙ habent bona.ſi eniꝫ eſſent realia ecc̄e et clerici tenerent̄ ad ea vt h in glo.vbi bonoꝝ.Et aduertē ꝙ onera realia debent ſolui ī illis locis vbi predia ſūt ſituata.l.forma.§.ſi vo.ff.de cenſi.Fac̄ in ſīli.c.fi.ſup̄ de paro.et de deci.c.cuꝫ ſint hoīes.Onera āt ꝑſonalia aut realia ecc̄aꝝ.nō tm̄ p̄dioꝝ vt ſunt ꝓcurationes legatoꝝ.fructꝰ p̄mi anni.decīe papales.et ſīlia ſunt ſoluenda in loco vbi ſunt ꝑſone vel vbi ecc̄e ſunt ſite.licet etiā p̄dioꝝ alibi ſitoꝝ habeat̄ ꝯſideratio vt ꝓpter illa plꝰ ſoluat̄.ꝙ non iō onus eſt reale ſꝫ ꝑſonaꝝ ſoluentiuꝫ ꝙ acceſſoriū ſequit̄ naturā ꝑncipalꝭ vt in regula acceſſoriū.ꝭ.eo.li.de regꝭ.iu. Pena āt facientis ꝯ hāc ꝯſtōnem ſm Arch.et Jo.an.eſt ꝙ exigēs tallias tenet̄ duplū reſtituē vt in ꝯſtōne Fred. hac edictali.§.illicitas.collꝭ.x. Et dic ꝙ ꝙ.c.clericis.ꝭ.eod.eſt correctū.vt in cle.vnica.ꝭ.eo.ti.Jō p̄t hic locū pena .c.nō minus.et.c.aduerſus.ſ.eo.tit̄ vt ſi moniti n̄ volūt deſiſtē ſint excōicati

Vltima ꝯ. Laici nō pñt ꝯpellere clericos vt alienent aut extra manū ſuam ponant bona q̄ eis licite ſunt queſita Probat̄ h ī fi.tex. Et rō dubitādi p̄t ſumi ex gl.fi.h. Rō āt decidēdi in ꝯrium eſt.ꝙ ecc̄e ſūt immunes iure diuino et humano.c.q̄nq̄.ſup̄ eo.li.de cēſi.Priuilegiū q̄ ecc̄aꝝ tollit ratōnem gloſe Quid aūt ſit extra manuꝫ ponē refert Jo.an.Pe.de bel.ꝑ tit.in.l.i.in ꝑn.ff.de poſ.dicentē ꝙ hoc verbuꝫ ē valde latū Nā emptoꝛ domꝰ ꝓhibitꝰ eā ex manū ponē.nō p̄t illā ꝯmodare alteri aut ſeorſū alteri ꝯcedē. licet poſſet ſecū aliū recipe. l. iiij. ff. de vſu ⁊ habita. de q̄ Cy. C. de re. alie. nō ali. l. fi.

Ecet domum

dñi ſanctitudo. Jdō ingreſſus in ecc̄aꝫ debꝫ eſſe humilis et deuot⁹. ꝯuerſatō in ecc̄a debet eē quieta. deo grata. et inſpicientib⁹ placida. nomen ꝗꝫ Jeſu chriſti qđ eſt ſup̲ om̄e nomē ſpecialiť extollendū eſt ī ecc̄a. ac audiētes illđ debent deflectē cordis ſaltē genua et inclinare capita. Probibet etiā papa in ecc̄a ſeditionē fieri. aut impetū. ꝯſilia. contiones. ac perlamēta ſocietatū ac vniuerſitatū. et vana colloq̄a. Jteꝫ fabulationes ⁊ alia q̄cunqꝫ poſſent diuinū officiū ꝑturbare. Jtē negociationes. q̄ etiā in ecc̄aꝝ fieri nō debēt cimiterijs. ⁊ oēs ſeculariū iudicioꝝ cognitiones. aut ſtrepit⁹ ibidē ceſſent. Et ordinarios locoꝝ papa facit h⁹ ꝯſtōnis executores Jrritat etiā ꝓceſſus ac ſñias iudicuꝫ ſeculariū in dictis locis agitatos ac latas. Et nihilomin⁹ contemnentē diuine ⁊ aplice vltioni vult ſubijci. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Ingreſſ⁹ eccleſie debꝫ eſſe humilis. inſiſtendū eſt ī ea orōib⁹. Probať hic poſt prin. Et rō eſt ꝙ humiliter ingredimur. et manemus corā domino tp̄ali. fortius ergo corā dño dominoꝝ. ad hoc. c. v̄gentis. ş. de heret.

Scdā ꝯ. Ceſſare debent ī eccleſijs clamores. ſeditiones. ac vniuerſitatuꝫ conſilia. ac laicoꝝ publica perlamenta. Probať hic in ş nullus. Et pulcre patꝫ ex tex qualis debet eſſe conuerſatio in eccleſia. Et de ſeditioſis tractat hic Arch. dicens ꝙ ſeditio fit concitādo plebē ⁊ dicit̄ quaſi ſeorſū itio. quia in diuerſum vadūt. ⁊ aliquos ſecū trahūt. Et ſm canones ſeditioſi prohibenť ordinari. xlvi. diſt. ſeditionarios. Jmo ꝓmoti ſunt deijciendi. xi. q. i. conſpirationem. Scđꝫ leges ſi fit ſeditio Rome eſt crimen leſe maieſtatis. alias pena capitali puniť. l. i. C. de ſeditioſ. De q̄ per Hoſt. in. c. fi. ſupra de teſt. An cōſilia clericorū et ſcholariū poſſunt fieri in eccleſijs? Videť ꝙ non. per text. dū dicit quarūlibet vniuerſitatū. Solutio. Eccleſiaſtica ⁊ ſpiritualia negocia poſſunt ibi tractari. et ſic poſſunt clerici ibi ſynodū facere. et ſcholares ibi magiſtrari. quia illđ eccleſiaſticū eſt. c. i. de magiſt. Secularia autē tractare ibi non poſſunt ꝑ hunc tex. Potiſſime tamen loquitur text. de laicis ſm Jo. an.

Tertia ꝯ. Negociatō ac iudicis ſecularis cognitō prohibentur fieri in eccleſia aut cimiterio. Probatur hic ī ş ceſſent. Et ad primū concurrit. ca. ſedulo. lxviij. diſt. De ſcđo dic ꝙ quia tex. hic vtiť ſigno vniuerſali. Jdeo ꝓhibet omnes cauſas ſecularium iudicuꝫ tractare in eccleſijs. ſiue ſint criminales. ſiue ciuiles. ſiue mixte. Unde vt ait Valerius li. i. c. i. Sabinus ducatura. et Gaius magiſterio priuati fuerunt. quia queſtiones etiam paruas audiebant in tēplo ſm Jo. an. Quid autem ſi Judex ſecularis procedit in eccleſia aut cimiterio. Dic proceſſum nullum. et etiam ſententiam. vt hic in text. iuncta glo. proceſſus. Et ſi dicať Juriſdictiones ſunt diſtincte vt in. c. nouit. de iudic. q̄ papa non p̄t irritare ſententiaꝫ vel ꝓceſſū iudicum ſecularium. ꝙ hoc eſſet mittē falcē in meſſem alterius. Sol. papa in caſu nr̄o id ꝑt ꝓpter delictū. Rōne enim loci iuriſdictionē hʒ in delinquētes in ecc̄a. faciūt nō. in. c. quanqʒ. §. de vſur.

Ultima ↄ Locoꝝ ordinarij debent h̃ ↄtenta exequi. Probat̃ h̃ in. §. ordinarij et cum ſint deputati ad exequendum nō pñt diſpenſare ↄ̃ eā ſm Guil. et clericū pyſanuʒ. allegāt. c. i. ſuꝑ de na. ex li. ven. et. l. cū hi. §. etſi ꝑtoꝛ. ff. de trāſac.

Archidia. hic dicit̃ ꝙ chriſtiani dicūtur a chriſto. et nō ieſuani a Jeſu. ꝗ chriſtus dī vnct᷒ ſpūſancto a deo patre. quaʒ vnctionē de᷒ cōicauit nob. ſʒ rē ſignificatā ꝑ hoc nomē Jeſus nō cōicauit nob. Jeſus enim ſonat idem qḋ ſaluatoꝛ. et ſibi ſoli ↄuenit. Itē Jeſus eſt nomē ꝓpriū. et ſic nō cōicabile. ſed chriſt᷒ eſt cōicabile. vñ et plurale hʒ. cū dicit̃ Nolite tangē chriſtos meos De iſto etiā Arch. in. c. ij. xxij. diſt

Lericis laicos infeſtos opido tradit antiquitas. Quia decretalis iſta oīno eſt coꝛrecta ꝑ cle. vnicaʒ. §. eo. ti. Ideo non eſt ſtandū circa eā. ſm doc. de quo vide gl. i. in alleg. cle.

Uoniam aliqui iudices ſeculares impediunt in ipoꝝ terris aut diſtrictib᷒ in cauſis ad foꝝ ecc̄aſticū de iure aut conſuetudine ſpectantib᷒ ad iudicē ecc̄aſticū ordinariū aut delegatū recurri. Jō ſtatuit papa neqꝫ impetrātes lr̃as aplicas. aut alias ad forū ecc̄aſticuʒ recurrentes. in cauſis ſpectantib᷒ ad forū ecc̄ie. per ſe aut ꝑ aliū ↄpellat deſiſtē aut tales aut eoꝝ ꝓpinquos in ꝑſonis aut reb᷒ ꝑ̄ſumat grauare. ↄ̃facientes ipo facto decernit excōicationi ſubiacē. a q̃ nō debʒ abſolui niſi ꝑus tā iudici (cui᷒ iuriſdictō ē turbata) q̃ꝫ pti de iniurijs. damnis ⁊ intereſſe fuerit ſatiſfactū integre Hoc d̄

Ex tex. elicit̃ talis ↄclō Impedientes quē coꝛā iudice ecc̄aſtico litigare aut lr̃as aplicas impetrare. in cauſis ad foꝝ eccleſiaſticū ſpectantibus de iure vel de conſuetudine ſūt excōicati ipſo iure. Probatur hic in tex. Et ſic eſt hic caſus in q̃ impedientes iuriſdictionez eccleſiaſticam ſunt excōicati. Nec debʒ abſolutio ab ordinario dari niſi ſatiſfacto ſm formā huius. c. Nec credit Arch. ꝙ valeat abſolutio ↄtra hanc formā facta. Jo. an. tñ de hoc remittit ad gl in cle. i. de iurepa. et eſt ſuꝑ verbo inhibentes. ꝑ quā dicit hic Dom ꝙ valet abſolutio ꝙ ordinarius ptātē abſoluēdi hʒ a iure. non ab hoīe. al's deberet ſuꝑ oīa formam obſeruare. de q̃ vide in glo. alleg. Et loquitur tex. etiam de eo qui bona aut ↄſanguineos impetrantis aut litigantis coram iudice eccleſiaſtico vult grauare. Ex q̃ patet caſus in quo faciens iniuriā laico eſt excōicatus Alius eſt in. c. ſciant cuncti. ſupꝛa eo. li. de elect. Alius in. c quicunqꝫ. de ſen. ex.

e

Os qui habēt tpale dñium. ſi ſuis ſbditis interdicunt. ne clericis. aut ꝑſonis ecc̄aſticis aliqḋ vēdāt. blada molāt. panē coquāt. aut alia obſequia preſtēt. decernit papa ipſo fc̄o foꝛe excōicatos. q̃a talia tendūt in derogationē ecc̄aſtice libtatis Hoc dicit

Ex tex. elicit̃ talis ↄcluſio Excōicati ſunt tēpoꝛales dñi. qui pꝛohibent ſubditis ſuis cuʒ ecc̄aſticis ꝑſonis ↄtrahere. aut eis cōmunia obſequia preſtare Probat̃ hic in tex. et facit. c. nouerit. ſ̄. de ſentē. ex.

ſecularibus negocijs ſe immiſceant.

vbi excõicanť oẽs qui faciunt obſeruant.ſcribũt aut iudicant ſm ſtatuta edita contra libertatẽ eccleſie. Et diciť aliquid fieri contra libertatem eccleſie qñ fit ↄ͂ priuilegia data eccleſie vniuerſali.vel a deo.vł a papa.vł ab imperatore. Secus ſi fieret ↄ͂ priuilegiũ ↄceſſum eccleſie particulari ſʒ Inno.in alleg.c.nouerit. De quo etiaʒ p̱ doc.in.c.grauis.ſ̃.de ſen.ex.et p̱ Bar in auc̃.caſſa.C.de ſacroſanc.eccl. que etiam dicit ꝙ ſtatuta laicoꝝ per que laici efficiunť audaciores ad nocẽdũ clericis.et clerici timidiores dicunť ↄ͂ libertatẽ eccleſiaſticã.vt ſi hʒ ſtatutuʒ ꝙ interficiens laicũ puniať grauiť.interficiens clericum puniať in.x. flor. aut alia minori pena. et ſequiť Pañ. in alł.c.nouerit. Et intellige hec etiã ſi indirecte p̃iudiceť eccleſijs aut clericis in libertate per hũc text.qđ nõ ꝓ ſtatutis.an et qñ dicanť fieri ↄ͂ libertatẽ eccleſie. Facit eniʒ ꝙ ſi ſtatutũ loci habeat nequis vendat immobilia. aut ſimilia non exẽti de iuriſdictione ipſoꝝ ſtatuentiũ.⁊ nõ ſubeunti onera eoꝝ ꝙ ſub verbis generalib⁹ nõ includunť eccleſie.pro q̃ etiam eſt tex. in.c. eccleſia ſancte Marie.de ↄſtit.cuʒ ſuis ꝯcor.et illa eſt veritas. De quo h̃ late Jo.an.et Do. Et quia tex.hic loquiť de habentib⁹ tp̱ale dñium pʒ ꝙ non hʒ locũ in officiali aut alio nõ dño q̃ facit ↄ͂ hanc ↄſtõnem.qđ tenẽt doct. ꝙ penalis eſt hec ↄſtõ.ſʒ hʒ locum in epõ.aut abbate tp̱ale dñium hñte.q̃s tex.de eo loquiť.pro q̃ gl.in.c.multorũ.de pe.et glo.ij.in.c.grauis.ſupra đ ſenten.excl.

Ne clerici vel monachi ſecularib⁹ negocijs ſe immiſceant

Tatutum in.c.ſuper ſpecula.ſup̱ eo.ti.ꝙ decani.archidiaconi.prepoſiti.plebani.cantores et alij ꝑſonat⁹ hñtes.nõ debeãt audire phyſicã aut leges.nõ extendiť ad eos qui hñt eccleſias parochiales eccaꝝ rõne niſi tales ecc̃e ſint plebanie hñtes ſub ſe capellas in qb⁹ ꝑpetuos vicarios hñt inſtituẽ. Hoc dicit.

Ex tex. eliciť tał ↄcł'o Caplm ſup̱ ſpecula. ꝓhibens audientiã legũ aut phice.nõ includit hñtes parochiales ecc̃as.niſi ſint plebanie. Probať h̃ in tex. Et q̃d ſit plebania pʒ h̃ ex fi.tex. Et an ſufficiat ꝙ hẽat ſub ſe vnã capellã.vi.h̃ in gl.v̇bi capellas.q̃ tʒ ꝙ ſic.et illđ veꝝ ẽ indubie ſi plebania ſit collegiata.ꝙ tunc ẽ dignitas p̱.c.ſtatutũ.ſ̃.e.li.de ele. Si ãt nõ ſit collegiata tunc videť ꝙ dẽat hr̃e ſub ſe capellas.in qb⁹ hẽat ius inſtituẽdi.nã tũc videť in illꝭ hr̃e rõne iuriſdictõis dignitatẽ. Et ſic videť tenẽ Spe.e.ti.p⁹ p̃nc.et Lapũ. Idẽ Fre.de ſe.ↄſ.lxxxi.et Joh.de fau. Et q̃le ius hẽat pleban⁹ in capell' ſui plebanat⁹ nõ eſt iure determinatũ.⁊ ĝ in hoc ſtandũ ẽ ↄſuetudini ſm Arch.de q̃ p̱ Inno.et Jo.an.in.c.cũ dilect⁹. de capell' mo.⁊ i.c.ad audiẽtiã.i.de ecc.edi. Rõ ãt dubitãdi p̃t ſumi h̃ ex gl.vbi declaram⁹. Rõ ãt decidendi in ↄ̃riũ p̃t eſſe ꝙ ſolũ p̃latis et p̃sbyteris inẽdicta eſt audiẽtia legũ et phyſice.c.fi.ſupra eo tit. Non autẽ rectoribus eccleſiarum parochialium v

T periculoſa religioſis ſubtrahat̃ euagandi materia. inhibet papa. ne aliquis religioſus ꝓfeſſus tacite vł' expreſſe in ſcholis vel alibi. habituȝ religionis dimittat temere. nec accedat ad ſtudia lraꝝ. niſi a p̄lato cuȝ ɔſenſu ſui ɔuentus vel maioris ptis ſibi det̃ licẽtia eundi. ɔtra aliqd̓ dictorũ faciens ipſo facto eſt excõicatus. ⁊ ſimili ſententia ligatꝰ eſt doctor. q̃ religioſum habitũ dimittentẽ docẽ preſumit leges aut phyſicaȝ. aut etiam in ſcholis ſuis retinet. Hoc dicit

Prima ɔ Religioſus ꝓfeſſus habituȝ religionis dimittens temere excõicatus ẽ ipſo iure. Probat̃ h̃ in p̄n. tex. nã dicit ca. xxij. diſt. ſanctimonialis. ꝙ ſi monachus debet vti habitu ſuo. etiã in lectulo vt habet̃ in. c. fi. xxi. q. fi. Illud tñ nõ eſt amare intelligenduȝ ſm Arch. vñ ſi monachus in cella ſua dimittat habitũ. aut dũ balneũ intrat. non ligat̃ ex mẽte huiꝰ ɔſtõnis. alias pauci eſſent nõ ligati. facit p̄n. tex. qd̓ intendit vagatõnibꝰ monachoꝝ ꝓuidere. Et intellige iſtud de habitu exteriori religioſoꝝ. ꝙ talem dimittens apoſtata eſt et excõicatus vt hic. ⁊ tenet glo. ſuꝑ verbo extrinſeci. in clem̃. qm̃. de vit. et ho. cle. de quo Io. an in regula certũ. ꝑ. de reg. iu. Et ſufficit fatuitas religioſi ad hanc ſententiaȝ incurrendã. licȝ non aſſit dolus, per gl. ſuꝑ verbo temerarius in. c. i. ꝑ. eo. li. de ſen. ex. Item intellige ɔcluſionẽ et tex in eo q̃ dimittit habitũ religionis ſue aſſumpto habitu ſeclari q̃ dicit̃ apoſtata. l. diſt. c. fi. et facit in p̄n. dũ dicit vt vagatõnis materia ⁊c. Nã ſi religioſus dimittat habitũ ſue religionis ⁊ aſſumit aliũ habitũ etiã laxioris religionis. licet dicat̃ apoſtata. nõ tñ ꝓpt̃ talem apoſtaſiã incurrit excõicationẽ vt eſt tex. in. c. ex ꝑte. ſ. de tẽ. ord̓. Nec ob. hic tex. duȝ dicit ſue religionis. et ſic videt̃ loqui de religione ſpeciali ꝙ põt dici ꝙ religio ſit vnica generalit̃ ſumpta q̃ ad tria ſubſtãtialia regule. de quibꝰ in. c. cũ ad mõſterium. de ſta mõ. lȝ habeat diuerſas ſpẽs ꝓut nõt Io. an. in. c. ſane. de regula. Sumat̃ ḡ hic generalit̃. ⁊ ſic nõ ob. et ita tenuit Lapus allegatione ſua. xxiiij. ſm Do.

Scdã ɔ Excõicatꝰ ẽ ad quecũqȝ ſtudia accedẽs mõchus nõ obtẽta lĩia p̄lati ſui et ɔuentus. Probat̃ h̃ in vſi. nec accedat. Et intellige de p̄lato immediato puta abbate aut eo qui tenet locũ abbatis vt colligit̃. xix. q. iij. c. ſtatuimus. i prin. et facit tex. dũ dicit de ɔſilio ſui ɔuentus. Et loquit̃ de prelato immediato qui hȝ ɔuentũ. Vñ non ſufficẽt lĩia epi ſm Arch. Imo non p̄t epus ɔpellere abbatẽ vt det lĩiam mõcho etiã docili et ſtudẽ volẽti eũdi ad ſtudiũ. ꝙ abbas ẽ vice dei ſuꝑ mõchos alłt. c. ſtatuimꝰ. Nec cogi debet de ſuo bñficiũ facere. x. q. ij. ca. p̄carie ſm Archid̓. Qd̓ verũ niſi ſubſit nẽcitas imminens vt ꝙ mõſteriũ hȝ magnum ꝓplm. cui mõchi miſtrant ſacra. nec abbas allegat aliquã cãm rõnabilẽ in ɔtrariũ. ꝙ tũc ſufficeret lĩia epi ſoliꝰ. Ita diſputando tenuit Stephanus prouincialis. et ſequitur Io. an. Domi. et Imo. Et ꝙ abbas cogi poteſt. alleg. Stephanꝰ. ca. perlectis. verſic. ad epiſcopum. xxv. diſtin. Vel ꝙ epiſcopus ſuꝑplere poſſet. allegat. c. i. lxxxi. diſtin et. c. nullam. xxiij. diſt. Itẽ quia ɔtemptor ſcientie eſt membrũ diaboli. c. fi. xxviij. diſt. Et ꝙ monachi exhortant̃

ſecularibus negocijs ſe immiſceant

ad ſciam.xvi.q.i.ſic viue.et.c.doctos. ⁊ quod notat̄.ij.q.vij.cū paſtoris.Et quō ſtudiū ꝯpetat religioſis.vide per Jo.an.in.c.ſane.in gl.mag.ſ̄.de regula. Ratio ꝯcluſionis eſt. quia ſuo monaſterio debet monachus eſſe contētus q̄ſi mortuus mūdo.xvi.q.i.placuit.Et hodie in monaſterijs debꝫ teneri mgr̄ qui in primitiuis inſtruat monachos.cle.ne in agro.§.rurſus.de ſta moñ.Et an mōchus ī ſtudio exiſtēs de licentia prelati et conuētus ſui poteſt mutuū recipe.ꝯbere.aut fideiubē. vide hic per Archi.et per glo.penul. in.c.ex parte.de accu.⁊ in.c.ꝙ quibuſdam.ſ̄.de fideiuſſ.

Ultima ꝯ. Doctor ſciēter religioſū phyſicam aut leges docens eſt excōicat᷒. aut etiam religioſū in ſcholis ſuis ſcienter retinens. Probat̄ hic in.§.fi.Et intellige primam partē etiamſi extra ſcholas ſcientias doceat monachum in camera aut domo.per tex.qui ſciēter docentem excōmunicat.et poſtea ſubdit aut in ſcholis ſuis ⁊c. Facit decretl̄.ſup ſpecula.ſ̄.eo. que ſimpliciter auditū prohibebat.nō diſtinguēs de loco ſm Jo.an. Pro hoc.c.ſaluator.i.q.iij. Itē intellige ꝯcluſionē etiaꝫ de religioſo qui habitū religionis nō dimiſit.vt hic in glo.verbi dimiſſo.quā etiam tenet Arch.Jo.an.tn̄ diſputando dicit hoc verū dūmō doctor ꝯmunicat bis legendo. quia tūc ſcd̄a vice doctor cōicat excōicato. Et ſic ꝓpter participationē ligat̄ vt hic in gl. Prima āt vice nō incurrit excōicationeꝫ ꝓpter lecturā tn̄ ſi monachus habitū non dimittit.quia hec decretl̄.prorogans penā religioſi impoſitaꝫ per antiqua iura ad doctoreꝫ.nō debet excedere caſum ſuū,et ſic non habet locū niſi q̄n habitū dimittit ſm Jo.an.

Piſcopus aut alius eccleſiaſticus habens iuriſdictioneꝫ temporalem ī loco.ſi ꝯmittat temporali ſuo baliuo.vt de certo maleficio cōmiſſo veritatem inquirat.et iuſticiaꝫ faciat. nō eſt cēſendus irregularis.ſi ipſe baliuus inquiſita v̄itate ꝯtra malefactorem procedat ad penam ſanguinis.licet enim clerici cauſam ſanguinis nō poſſunt agitare.poſſunt tamen eas ſine metu irregularitatis q̄n temporalem iuriſdictionem habent.alijs delegare Hoc dicit

Prima ꝯ. Clerici ſunt capaces iuriſdictionis ſecular. in t̄ris vel ciuitatib᷒ Probat̄ h in text. Pōt āt illud dupl'r ꝯtingē.vno mō rōne p̄laturе vt ī epis alemanie. Alio mō rōne p̄imonij.q̄ caſu etiā h tex.locū hꝫ. cū generaliter loquat̄ de clerico.⁊ raro ſimplex clericus iuriſdictionē tp̄alem hꝫ niſi ratione p̄imonij ſui.

Ulti ꝯ. Hmōi clerici pn̄t etiam ſpēalit̄ alicui delegare vnā cāꝫ crīnalem. nec irregularitatē incurrūt.ſi tal' delegat᷒ inferat ſanguīs penā. Probat̄ h in tex. de generali ꝯmiſſione nō fuit dubiū ſm gl Sꝫ idē in ſpēali vt h.et nc̄itas cōmitēdi hoc caſu excuſat ab irregularitate ſm doc. Per qd̄ videt̄ ꝙ ſi p̄latus aut cleric᷒ talē iuriſdictōnē hn̄s ꝯmittat alteri clerico.ꝙ ſibi baliuuꝫ aut iuſticiariū ſup crīne aliq̄ velit deputare et talis deputet aliquē qui ad penaꝫ mortis aut ad mutilationē mēbri ꝓcedit talis clericus efficit̄ irregularis quia nulla neceſſitate excuſatur quēadmodum clericus infra cuius iuriſdictionem delictum eſt ꝯmiſſum. Si igitur ep̄s in remotis habitet. nō habens noticiam baliuoꝝ. hanc cōmiſſionem non clericis ſed laicis demādabit. Unde putat etiam Jo. and. ꝙ ſcribens talem ꝯmiſſionem ſi eſt clericus non eſt tutus. pro quo facit. c. ſentētiam ſanguinis. ſup̄ eo. ti. Ex iſto patet ꝙ de iure canonico cauſa criminalis etiamſi ſit meri imperij poteſt delegari. facit. c. ꝙ ſedem. ſupra de off. ord. et . c. in archiep̄atu. ſup̄ de rapto. vbi de hoc in glo. fi. que omnia delegantur de iure canonico. vt ibi probātur.

De ſponſalibus

X ſponſalibus puris et certis etiamſi ſint nll'a propter aliquod perpetuum impedimentuꝫ dirimens matrimonia. dūmodo tamē ex conſenſu ſint valida. inducitur publice honeſtatis iuſticia. que efficax ē ad impediendum et dirimendum matrimonia ſequentia. non autem precedentia Ex ſponſalibus autem conditionalibꝰ ante euentum conditionis. tanq̄ ex conſenſum non habentibus et incertis publice honeſtatis iuſticia nō oritur. Hoc dicit

Prima ꝯ. Ex ſponſalibꝰ puris et certis etiam nullis. dummō ex conſenſu ſūt valida inducit̄ publica honeſtas. q̄ potens eſt dirimere mr̄imonia ſequētia. non aūt precedentia. Probat̄ hic in text. Et intellige ꝙ dirimit mr̄imonia ꝯc̄ta cū ꝯſanguinea prioris ſponſe vel econtra cū ꝯſanguineo prioris ſponſi. dū tn̄ ſequunt̄ ſponſalia prius ꝯtracta. ꝙ per hoc impedimentū. nō tollit̄ vinculū ſeu mr̄imoniū prius cōtractū. Nec etiaꝫ ſponſalia de futuro prius ꝯtracta. Ex quo patꝫ caſus in quo ſponſalia de futuro ꝯc̄ta non diſſoluunt̄ per mr̄imoniū per verba de p̄nti ſubſecutū. videlꝫ qn̄ illud matrimoniū ꝯtrahit̄ cū cōſanguinea prioris ſponſe. ꝙ illud non tenet vt hic ꝓpter ſcꝫ impedimētū ortum ex primis ſpōſalibus. Secus ſi ſponſalia de futuro cū extranea contrahit̄ mr̄imoniū de p̄nti quia tūc ꝑ mr̄imoniū ſubſequēs tanq̄ fortius vinculū tollunt̄ ſponſalia de futuro priꝰ ꝯc̄ta. vt in. c. ſi inter ſupra eo. ti. et in. c. i. de ſpon. duo. Patet ḡ h ꝙ ſi mōchus aut p̄ſbyter ꝯhat ſpōſalia aut aliq̄s cū ꝯſanguinea aut affine ꝯhat orit̄ ex his ſponſalibꝰ impedimētū publice honeſtatis iuſticia ꝙ lꝫ ſponſalia hmōi ſūt nulla. ꝓpt̄ impedimentū dirimens. ſūt tn̄ valida ex ꝯſenſu et inſpecto iure naturali Et ſic ſoluit̄ ꝯtriū de regla nō preſtāt. ꝗ. de regl. iu. Licet eniꝫ hmōi ſponſalia nulla ſint q̄ ad effectū iuris ꝙ nō p̄nt ſubſiſtere. tn̄ ꝙ oīno non ſunt nulla. p̄ſtant impedimentū ex diſpōne iuris publice honeſtatis iuſticiam inducētis ſm̄ doc. De alijs impedimētis mr̄imonij remittit h gl. verbi alia

Scdā ꝯ. Ex ꝯſenſu ſponſaliorū etiam de futuro impedimentū etiā publice honeſtatis iuſticie oriri ītroduxit ecc̄e ꝯſtō. Probat̄ h in tex. Ex q̄ patēt duo. Primū ē ꝙ iſtud impedimentū nō hꝫ ortū ex copula carnali. aut niſu ad eā ſic̄ affinitas. vt in. c. diſcretionē. et. c. penl̄. de eo qui cogno. ꝯſang. vxo. ſue. Sed ex conſenſu ſponſalioꝝ. ꝑ qd̄ deridet hic Jo. an. Arch. q̄ h t̄ctat de ex̄ordiaria pollutione.an inducat publice honeſtatis iuſticiam. Dicit tñ Jo.an.ꝙ eſt caſus in quo niſus ad copulã inducit honeſtatẽ.ſ.qñ ambo infantes aut alter ꝯtrabunt ſponſalia. que tñ non tenent ex defectu ꝯſenſus Sed ſi poſt infantiã ſequeret̃ copula. haberem⁹ publicã honeſtatem. non tñ ex copula. ſed ex ſponſalibus precedentibus. De hoc videt̃ caſus in.c.iuuenis.de ſponſal.ſm vnũ intellectũ quem ponit gl. in ca.ſiquis deſponſauerit.xxvij.q.ij. Facit.c.vnicũ.ĩ.tit.prox. Scd̃o patet ex ꝯcluſione ꝙ iſtud impedimentuȝ ꝓceſſit ex ꝯſtitutione eccleſie. Reputat enim eccleſia honeſtum qđ nemo duceret in vxorem ſponſi ſui conſanguineã.aut econtra ſponſa conſanguineum ſponſi vſqȝ ad quartũ graduȝ. In mrĩmonijs enim non ſolũ qđ licet. ſȝ etiã qđ honeſtũ eſt cõſideratur.l.ſemper.ff.de ri.nupt. Et ſic corrigit̃ quo ad litteralem intellectuȝ id quod habet̃.viij.q.i.ca.olim.quia hodie non poteſt qs habere ſponſam fratris ſui in vxorem. Facit.c.ad audientiam.ſupra eo.et.c.ſponſam.

Ultima con. Ex ſponſalib⁹ ſub conditione contractis. ante euentum conditionis nulla oritur iuſticia publice honeſtatis. Probat̃ hic in fine. Et ratõ eſt quia talia ſponſalia ante euentum conditionis non ſunt certa nec conſenſum aut vinculũ ſed ſolam ſpeciem habent vt in.§.ex conditionali. Inſti.de ver.oblig.vnde vinculum ſupueniens illius ſpei tollit effectum Et ſic perinde eſt acſi non fuiſſent cõtracta. Facit.c.ij.ſup̃.eo.li.de elect. Et intellige tñ concluſioneȝ veram dum conditio appoſita non ſit talis que ꝓ non adiecta habet̃.vt in glo.fi. Item dũmodo non ſit de preterito aut de preſenti.ſed de futuro.quia alias non ſuſpendit vt in allega.§.conditiones. Item procedit concluſio etiamſi cõditio expreſſa tacite inſit. quia etiam talis facit actum conditionaleȝ vt in gl. Quod verum quando poſtea impedimentum apparet. ſed vbi non apparet de impedimento non redderet̃ contractus conditionalis ſm Jo.an

De deſponſatione impuberum.

I infantes ſimul aut vnus maioꝛ ſeptẽnio ⁊ alter minoꝛ.contrahunt ſponſalia.aut parentes ꝓ ipſis. non valent.nec publice honeſtatis iuſticiam inducunt.nec per ſuperuenientiam maioꝛis etatis reconualeſcunt. niſi cohabitatione. verbo. aut facto ea ratificent. Eodẽ modo.ſi duo impuberes non proximi pubertate.⁊ in quibus malicia etatẽ non ſupplet.aut pubes cum impubere ꝯ̃hit mrĩmonium per verba de pñti. Nã iuris fictione intelligunt̃ ꝯtracta ſolũ ſponſalia de futuro.nec trãſeũt in matrimoniũ de p̄ſenti ꝑ aduentuȝ pubertatis. niſi ꝑ carnalem copulã aut aliũ modũ appareat ꝑſeuerãtia voluntatis.vſqȝ in temp⁹ pubertatis. Inducunt aũt hec ſponſalia impedimẽtũ qđ dr̃ iuſticia pblice hõeſtatꝭ.h dic̃ vſqȝ ad.§.porro.

Pri.ↄ. Sponſalia ꝑ infantẽ ꝯ̃cta ſũt nulla.nec validant̃ ꝑ aduentũ maioꝛis etatis.niſi fuerint ratificata. Probat̃ h̃ i.§.p̃mo. Rõ p̃ine ꝑtis pȝ hic in glo.i. Rõ ſcd̃e ꝑtis patet h̃ in glo. vbi recõualeſcũt. Et quõ c̃b⁹ modis ratificari poſſunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

patꝫ ex tex.Et exempla ponuntur in glo. Nunquid autē ꝓximi ſeptennio pñt ꝯtrahere ſponſalia.vt ſunt qui cōpleuerūt ſex annos cum dimidio ⁊ vltra ſm Frā.de za.p⁹ Inno. in.c.iuuenis.de ſpon.Et dicendū ꝙ cōis opinio habet etiam ꝙ tales poſſunt contrahere ſponſalia ſi ſint doli capaces Ita tenet glo.xxx.q.ij.in ſūma.⁊ goff in ſūma de ſponſa.⁋ et nota.facit.c.iuuenis.de ſponſa.Fran.dicit in alleg.c.iuuenis.ꝙ in caſu ſingulari illius decre.ꝯtrahere pñt.ſ.cum tentant cōmiſceri.et illud ꝯſtat.aut ꝓbabiliter dubitat̄ ꝓpter cohabitationē.al's ſtat̄ regule.que ad ſponſalia ꝯtrahenda reqrit etatem ſeptē annoꝝ vt hic.et in.l.i.ſponſalibꝰ.ij.ff.de ſponſa.cuꝫ nec videatur illa regula habere exceptionem ſcriptā in iure.Facit tex.hic qui dicit maioꝛ ſeptennio.de quo in.d.c.iuuenis.Quō aūt in ſponſalibꝰ in maſclo et femina tempus eſt vniforme.et nō in mr̄imonio.vide hic in gl.ij. Et rationē dant doct.ꝙ ſpōſalia ꝯſenſu cōtrahunt̄.qui ita cito habet̄ in maſclo vt in femina.Matrimoniū aūt etſi cōſenſu ꝯtrahat̄.tñ ille ꝯſenſus exigitur ad effectū ꝯiunctionis carnalis et ob bonū ꝓlis re aut ſpe.Et talis conſenſus non pōt haberi niſi a ꝑſonis habilibus.que habilitas citiꝰ cauſat̄ in mulierē ꝙ̃ viro naturaliter. lex āt debꝫ eſſe ꝯformis nature.vt in ca.erit aūt.Quare āt natura citius facit mulieres puberes.dicūt doct.varie Gl.i.l.ij.C.de his qui veniā eta.imp.dicit ꝙ mala herbā citius creſcit.Fran.de zaba.in.c.lr̄as.ſup̄ eo.non placet hec ratio.vnde dicit ꝙ eſt debilioꝛ herba Ideo naturaliter citius ꝑficit̄.Item ꝙ facilius eſt pati ꝙ̃ agere ⁊c.

Tertia ꝯ Ut ſponſalia de p̄ſenti valide cōtrahant̄ requirit̄ ꝙ ꝯtrahētes ſint puberes ambo.al's iuris interp̄tatione cēſent̄ cōtracta ſponſalia tm̄ de futuro. Probat̄ hic in ⁋ idem quoqꝫ.Et prima pars etiā probat̄ in.c.ſcd̄o.et in.c.atteſtationes.ſup̄ eo.et Inſti.de nup. in p̄nci.Scd̄am partē intellige ꝓcedē etiamſi ex forma verboꝝ ſint ſponſalia de p̄ñti.tñ propē defectū ꝯſenſus ſalteꝫ in altero tm̄ lex canonica interpretat̄ contracta ſponſalia de futuro et ſic aliud verba important ꝙ̃ ſonāt et ſit intentio proferentiuꝫ. et hoc qa non poſſunt aliter habē effectū iuris vt ſonāt.et ſic fit interpretatio vt res potius valeat ꝙ̃ periat.et eo mō quo valere poteſt.d̄ quo hic in gl.ubi matrimoniū.et doct.circa eam. Hec tñ interpretatio non poſſet fieri in ſtatutis quia ſtatuta nō recipiunt interpretationeꝫ extenſiuā.ſꝫ ſolū illā que verbis ꝯſonat ſm Dom.facit.c.in nr̄a.ſupra de iniur.

Tertia ꝯ Sponſalia de preſenti ex forma cōtractꝰ ſꝫ iuris inťpretatōne de futuro tñ per ſolum pubertatis aduentū nō tranſeunt in matrimonium. Probat̄ hic in verſi.per aduentū. Requiritur ergo carnalis copula.aut ꝙ alio mō ſint approbata.et ſic per amplexꝰ oſcula.mutuam cohabitationem. et ſimiles actus poſſunt tranſire ī matrimoniū.vt hic iuncta glo. Aliud tamen ē in ſponſalibus de futuro.verbis ⁊ mēte contrahentiuꝫ.quia talia per oſcula et amplexus aut aliū actū ꝙ̃ carnalem copulā.non tranſeūt in matrimoniū.vt in.c.i.de mr̄imo.ꝯtrac.ꝯ̄ inť.ec ſm Io.et Pau.et Dom.et gl.in alle. capitulo.i.

Ultima ꝯ Pubertati ꝓximus ad matrimoniū ꝯhendū non cenſet̄ habilis niſi malicia ſuppleat defectum etatis. Probat̃ h̃ in tex. duz tex. vtit̃ hac copula. et. que hec duo denotat requiri. ſm Jo. an. et glo. in. c. ꝯtinebat̃. et. c. ſi. ſ. e. Et intellige vtrunq; requiri. ſi incipiamus a p̃mo Si v̾o a ſc̄do incipiamus illud ſolū ſufficit per. c. de illis. ij. ſup̄ eo. ti. et facit hic glo. verbi ſupplebūt. Jta dicit Panoꝛ. ĩ alt̃. c. de illis. Per maliciaz ãt intellige h̃ potentiam aut vigoꝛem ad carnalē copulā ſm Arch. de quo etiā in. c. ſi. ſup̄ eod Et q̄s dicit̃ ꝓxim⁹ pubertati vide gl añpent̃. in. c. ꝯtinebat̃. ſup̄ eo. et eſt gl. Inſti. de inuti. ſti. §. pupillus. Quō ãt ꝯſtat de malicia an ſuppleat etatem? Dic vt hic in gl. verbi ſupplebūt. ꝙ ꝑ copulā. Sed an etiā ꝑ alia ſigna. Dic̃ Panoꝛ. in. c. de illis. ij. ſ. e. ti. p⁹ Inno ꝙ etiaz ex aſpectu coꝛpis ſi aptus apparet. de malicia conſtare p̄t. alt̃. c. de illis. ij. ſup̄ eo. cum dicit̃ ibi potuerūt ꝯiungi. ꝛc.

Poꝛro ſi parētes pro filijs puberib⁹ aut impuberibus p̄ñtibus. et ꝯſentientib⁹. aut non ꝯ̄dicentibus ꝯ̄hunt ſponſalia. tenent et ex eis oꝛit̃ publice honeſtatis iuſticia. Idē ſi t̄pe filij ꝯ̄tc⁹ abñtes fuerit et poſtea tacite aut exp̄ſſe ea ratificauerint. al's non valent ſponſalia a parentib⁹ pro filijs ꝯtracta. Hoc dicit.

Pri. ꝯ. Non obligant̃ filij ex ſponſalib⁹ ꝑ parētes ꝓ eis ꝯtractis. Probat̃ h̃ in tex. et i. l. nō cogit̃. ff. de rit. nup. et. l. filiofamilias. ff. de ſponſa. Nā quo ad m̃rimonium filij cenſent̃ ſui iuris. vt in. c. ſi. ſup̄ eo. li. de iudi. Nō ob. c. i. ſup̄ eo. ti. vbi dicit̃ ꝙ p̄r pōt filiū ſaltē impuberem tradē m̃rimonio cui vult. ꝙ ſm Hoſ ibi p̄t tradē traditione facti. ſic̃ eū tradit religioni. vt in. c. cū virū. ſupra de regula. Sed eū obligare nō p̄t. vt hic ꝓbat̃. Etſi dicit̃ t̄n in. c. i. ſupra eo. dr̃ ꝙ filius cum ꝑuenerit ad ꝑfectaz etatē. debet oīno implē qđ p̄r promiſit. Dic ꝙ ibi verbū debet honeſtatē importat. nō n̄cītatē. vt ibi notat̃.

Scdā ꝯ. Obligat̃ fili⁹ ex ſpōſalib⁹ ꝑ parentes cōtractis. ſi expreſſe aut tacite ea ratificauerit. aut p̄ñs non ꝯ̄dixerit Probatur etiā hic. facit regula ratihabitio. ꝯ. de regu. iur. iuncta regula q̄ tacet. ꝯ. de reg. iur. que ꝓcedit in re appetibili naturaliter. de q̄ hic agit̃ ſm Joh. mon̄ Et ꝙ hic tex. dicit de parentib⁹ q̄ cōtrahunt ꝓ filijs p̄ñtib⁹ et nō ꝯ̄dicētibus ꝙ obligāt filios. etiā ĩcludit matrem. ſm Jo. an. ꝙ etiam m̃r venit appellōne parentis. vt i. §. nouiſſime Inſti. ad oꝛphici. et tenet Fran. in. c. ij. ſ. eo. Quid aūt ſi frater. patruus aut extneus ꝯ̄hit pro aliquo p̄ñte et nō ꝯſentiente. an obligat̃. ſunt opīones. Joh an. dicit ꝙ nō ſufficit taciturnitas. ſed requirit̃ ratificatio expreſſa aut tacita. Idem Inno. in. c. i. de ma. ꝯtrac. ꝯ̄ inē. ecc. et ibi idem Panoꝛ. et placz h̃ Arch. cū hic ſum⁹ in caſu. quo verba requirunt̃ aut factuz. c. ſi inē. ſupra de ſponſa. Hoſt. aūt tenuit ꝯ̄rium ꝙ ſi ꝓ ſoꝛoꝛe p̄ñte et nō ꝯ̄dicente ꝯ̄hit frater p̄ſumit̃ ꝯſentire. ar. l. ſi remunerādi. §. ſi paſſus. ff. manda. vbi paſſus ſum aliū ꝓ me fideiubere. teneoꝛ actione mandati. Idem videt̃ Jo. de imol. et Jo. mo. cū agat̃ de re appetibili.

Ultima ꝯ. Sponſalia ꝓ abſentib⁹ contracta. tenent ſi abſentes ea ratificent Probat̃ hic in. §. ſi. Et loquit̃ tex. ĩ parentibus. et idem in extraneis. vt hic in glo. penult. quā nō. Nō valent ex go ſponſalia pro abſente a quocūqꝫ ꝯtracta. niſi abſens ea ratificet verbo aut facto vt ſi interuenit talis actus ꝑ quē apparet de ꝯſenſu vtputa amplexus tanq̄ ſponſorū ſm̄ Panor. in .c.i. ſup̄ eo. Nō enim intelligeret̄ filiꝰ ꝯſentire ſponſalibꝰ pro eo abſēte cōtractis. ſi poſtea certificatꝰ tacuit ſꝫ requirit̄ actus ꝑ quē liquide pateat de cōſenſu eiꝰ. facit. ſ. e. c. i. et. ij. rūſo dum dicit verbo vel facto ⁊c.

Ndum inter baptiſatū et ſuſcipientem ac ſuſcipiētis filios ac eiꝰ vxorem ꝑus cognitā. Sed etiā inter ſuſcipientē et parentes baptiſati. ſpūalis cognatio cōtrahit̄. q̄ poteſt impedire ⁊ dirimere mr̄ionia poſt cōtracta. Et eadem de baptiſāte ſunt dicēda. Et eodem mō oritur ſpūalis cognatio ex confirmatiōe in frōte facta. q̄ poteſt impedire et dirimere mr̄ionia poſt contracta. Inter alias ꝑſonas non dirimit cognatio ſpūalis mr̄ionia. nō obſtāte ꝯſuetudine ꝯ̄ria Hoc dic̄

Prima ꝯ. Impedit et dirimit mr̄imonia ſpūal' cognatō orta ex ꝯfirmatione et baptiſmo. Probat̄ h. et intellige verū de mr̄onijs poſtmoduꝫ contractis ꝙ priꝰ cōtracta non diſſoluit. ſ. e. c. ij. et hic in tex. cū dicit poſt ⁊c. Quare ex alijs ſacramētis nō oritur hec cognatio patet. ĩ. e. c. fi. in glo. fi. Et de cathecismo patebit. ĩ. c. proxi.

Secūda ꝯ. Ad dirimēdū matrimoniuꝫ poſt cōtractū. vltra ꝑſonas hic expſſas nō porrigit hec cognatio ſuuꝫ effectū. Tāgūtur aūt h xx. caſꝰ ſm gl. fi. et ſūt iſti. Nā ꝓhibetur matrimoniū inter leuatū et leuātem. Inter leuatū et filios leuātis. inē leuatū et vxorem leuātis ꝑus cognitā. inter leuantē ⁊ parentes leuati. inter vxorem leuantis priꝰ cognitā et parētes leuati Itē inter baptiſatum et baptiſantem. inē baptiſatū et filios baptiſantis. inter baptiſatum ⁊ vxorem baptiſātis prius cognitam. inē baptiſantem et parentes baptiſati. inter vxorem baptiſantis prius cognitā. et parentes baptiſati Et eodem modo dicendum ē in confirmatione quo ad tenentē ⁊ confirmantem et ipſum tentum ⁊ parentes eius vt per ſe patꝫ Ex quo pꝫ ſm Io. and. ꝙ in hac cognatione habemus paternitatem et filiationem. Item fraternitatem ⁊ compaternitatem et in his tribus conſiſtit omnis cognatio ſpiritualis. nec habemus ĩ iſta ꝯgnatōne ſpirituali nepotes aut auos ſpirituales. q̄a poteſt quis ducere filiam carnalem filij ſui ſpiritual' aut matrem patrini ſui vt patet hic ex glo. fi. et per Io. an. in rubrica. ſ. e. et in c. martinꝰ. eo. ti. Et ex dictis videtur ꝙ baptiſans et confirmans poteſt habere vxorem. quod poteſt eſſe ſi cognatꝰ fiat poſtea epiſcopus vxore vouente caſtitatem In baptiſante illud non habet dubium. quia baptiſmus a laico imo a femina in neceſſitate poteſt conferri. c. i. §. ſacramentuꝫ de ſum. tri. ſ. Et ex t̄li baptiſmo oritur cognatio ſpiritualis cum effectu iſto. ſm Panor. in. c. i. ſ. e. ti. ꝙ iura indiſtincte loquuntur et extenditur etiam ad filios ſpurios et illegitimos baptiſantis vel ꝯfirmantis aut leuātis vt probatur in. c. fi. ſ. e. ti. qđ nota circa filios ſpurios ſacerdotuꝫ An autem hec cognatō oriat̄ ſi iudeus leuat puerum de ſacro fonte. aut paganus vid. gl. xxxi. q. i. c. i. Et Io. an. in regula ex eo. ĩ. e. li. de re. iuris et ibi tenet ꝙ non. licet aliud ſit in here tico quia ille incorporatus eſt eccleſie ꝑ ſacramentū baptiſmi. ſed nō alij Ideo nō poſſunt eſſe participes ſpiritualis cognatiōis. Et eadeꝫ rōne ſi chriſtianus filium iudei leuat aut baptiſat. inter eū ⁊ parentes iudeos nō contrahiẗ hec cognatio. de quo in al leg. c. i. Item an hec cognatio poteſt cōtrahi per procuratorē. Arch tenꝫ hic ꝙ non. quia iura in hac materia loquētia loquunẗ de leuante. ſuſcipiente ⁊c. et ſic requirūt actū corporalē Et idem Jo. an. in regula poteſt qs j. de reg. iu. in mercur. Idem Bar. in .l. gallus. ff. de li. et poſth. Fran. de zaba. in. c. veniens. s̄. eo. dicit verius eē ꝙ pt contrahi ꝑ ꝓcuratorem. ꝙ quilibet actus ꝑ procuratorē fieri pōt q̄ non eſt prohibitus. l. i. ff. de ꝓcura. facit regula poteſt quis j. de re. iur. Sꝫ iſte non reperiẗ ꝓhibitus. igiẗ ⁊c. Et illud dicit ſeruari. Nec obſtant iura de leuāte. ſuſcipiente et ceteris loquētia. quia loquunẗ quo ad illum qui ē preſens et leuat. qui debet ꝓpriam manum apponere. Sed ſi per procuratorem contrahiẗ ſufficit ꝑ eum manuꝫ apponē. et diciẗ dn̄s appoſuiſſe. ⁊ illō dicit ibi Panor. poſt factū ſeruari. ſꝫ primū ante factū tenendū. Quid aūt ſi ſyndicus leuat nomie vniuerſitatis cui adquiritur hec cognatio? Dic ꝙ non vniuerſitati. ꝙ nō eſt capax ipſius. arg. c. romana. §. caueant j. de ſenē exc. Nec ſyndico q̄a non intendebat ſibi adquirere ꝑ glo. in cle. eos. de cōſang. et affi. Et ſic compaternitas caret hoc caſu effectu. Panorm̄. tn̄ in. c. veniens. s̄. eo. credit poſſe attentari ꝙ conſtituenti ſyndicū adquiraẗ hec cognatio ſpūalis. quia diſpoſitio cōcepta in vniuerſitatē reſoluiẗ in perſonas ſingulares. ne res effectu careat. vt in. c. ſi ſententia j. de ſen. ex. Iteꝫ ad que teneaẗ pr̄ ſpūalis. Dic ꝙ tenetur filiolū docē ſymbolū. orationem dn̄icam. et alia que directe pertinent ad ſalutē. vt in. c. vos aūt. de ꝯſe. diſt. iiij. Eſt enim fideiuſſor pro filiolo apud deū. Et ſic patet ꝙ periculoſum eſt eſſe patrinū. Sed Arch dicit ī ca. baptiſmū. de ꝯſec. diſt. iiij. ꝙ iſto tempore nō eſt ita periculoſū quo parentes pueri chriſtiani ſunt q̄ eos inſtruere teneneẗ. ⁊ ſic preſumiẗ ꝙ ab ipſis fidem addiſcant cū quib' ſemꝑ cōuerſanẗ. Ex quo patet ꝙ ſi ipſi eſſent ſuſpecti de fide aut infideles adhuc patrini tenerenẗ vt olim ſm̄ Jo. an. Itē monach' non poteſt fieri compater leuando. xviij. q. ij. peruenit. ſed bene baptiſando. et eſt gl. xxx. q. i. c. om̄is. ibi vide

Ex catheciſmum. qui precedit baptiſmū ſacramentorū ianuam et fundamentuꝫ. contrahiẗ cognatio ſpiritualis. que impedit matrimoniū contrahendū. quod probat decretal' contracto. s̄. eo. ti. duꝫ dicit ꝙ vix impedit. Quod enim vix fit. etiaꝫ fit. nō tamen eſt potens dirimere poſt contractum Hoc dic Et nō h ex tex. ꝙ illud quod vix fit. etiam fit. glo. alleg. concord

Pri. d. Cognatio ſpūalis cōtracta in catheciſmo non habet parem effectum cum ea q̄ contrahiẗ in baptiſmo. Probaẗ hic iuncto. c. proximo. Hec enim cognatio ſolum impedit mr̄imonia contrahenda. nō aūt dirimit contracta. aliud aūt de cognatione orta in baptiſmo. vt ſup̄. c. prox. et ſic debilis et infirma eſt hec cognatō in catheciſmo contracta.ꝯcor.c.ꝯtracto.ſup̄ eo.vbi dicit̄ ꝙ vix impedit ꝯtrahendū id eſt difficulter. Et eodē mō capit̄ dictio vix in.c.conquerente.de cle.non reſi. In perpetuo aūt et ſimpliciter prohibitis hec dictio vix nō recipit hāc ſignificationē.vt in.l.tutor.ff.ad velleia.vbi ponit̄ vix pro imopſſibili.et in.l.alienatione.ff.de ver.ſig. vbi ponit̄ pro nunꝗ̄ ſm Arch hic.

Ultima ꝯ. Contrahitur autē ſpūalis cognatio in catheciſmo eiſdē modis quibus in baptiſmo. Iſtam concluſionem firmat hic Io.and.et facit.c. contracto.ſupra eo.et.c.i catheciſmo de conſe.diſt.iiij. Et pro euidētia aduerte ꝙ adulti baptiſandi debent inſtrui ī fide per.xx.dies añ baptiſmuz vt dicit glo.i.in.c.ij.de capel.mō. Et nota ille actus inſtructionis dicit̄ catheciſmus.nam cathezizo idem ē qđ inſtruo vt hic in gl.i. Dicit̄ etiā ſcrutiniū in.c.ij.alleg.quia ſcrutant̄ vota baptiſandoꝝ.an ſint fideles aut infideles.vt in ca.ante baptiſmū.de ꝯſec diſtin.iiij. Hugl.ſentit ꝙ cathezizare grece idem eſt quod abiurare.quia ī eo fit abiuratio.dū dicit̄ Exi ab eo ſpūs immundus vt in ca.in catheciſmo.de conſe.diſt.iiij. Et hodie fit catheciſmus infantiuz anteꝗ̄ introducant̄ in eccleſiaz. Nec eſt catheciſmꝰ ſacr̄m quia precedit baptiſmū ianuam ſacroꝝ. Unde patet ꝙ cathezizatus adhuc eſt membrū diaboli. tam̄ poſt catheciſmū diabolus minus ei nocere poteſt.et ad hoc valet catheciſmus.et quia optat ad baptiſmum et gratiam de quo in ca.ſiue paruuli de ꝯſe.diſt.iiij

uamuis non plures ꝙ̄ vnus vir vel mulier.baptiſatuz de ſacro fonte leuare debent. ſi tamen plures id fecerint ꝗ ad omnes contrahit̄ ſpiritualis cognatio.impediens et dirimens matrimonia. Et idem dicendum eſt in confirmatōne. Ex alijs aūt ſacr̄is nō oritur cognatio ſpūalis. Hoc dicit

Prima ꝯ. Baptiſatū de ſacro fonte vnus tm̄ patrinus debet leuare pueꝝ de ſacro fonte. Quia dic ꝙ illud expreſſe non reperit̄ prohibitum in viro et vxore. Sed generaliter illud bene reperit̄ prohibitū.cuz plures prohibent̄ eundem leuare. Ita nō.in.c.ſi ſupra eo.ti.7 in.d.c.ꝙ aūt. Uel dic ꝙ vir 7 vxor vna caro cenſent̄.ideo illđ in eis non reperit̄ prohibitum. Sed videt̄ ꝙ dum adultus aliquis baptiſatur.puta infidelis ad fidē ꝯuerſus nō req̄rat̄ aliq̄s leuās Nā leuans ſeu patrinus ex eo requirit̄ vt reſpondeat renunciādo ſathane pro paruulo vt in ca.paruuli.et in ca.cuz pro paruulis.de conſe.diſt.iiij. Facit tex. hic qui dicit infante. Solo Licet dicta cauſa non concludit in adultis.tamē ſunt etiam alie cauſe quare leuans requirit̄ qui in eo etiam locum habēt. Nam etiam ideo requirit̄ vt baptiſatum admoneat ſemꝑ vt ſit firmus in fide.ca.vos aūt.de conſecr.diſt.iiij.et ibi Arch. Licꝫ eni baptiſans ad hoc tenet̄.tm̄ non ſemper poteſt illi intendere.ideo patrino hoc ꝯmittit. Et hᷣ ratio in adultis etiam concludit. Facit ꝙ confirmatōne dicit̄ ꝙ etſi adulto det̄.tm̄ debet interuenire leuās ad denotandū ꝙ nullus per ſe ſtare poteſt:pro hoc.c.i.ſup̄ eo. Sic et in baptiſmo quia non debꝫ preſumere de ſe.ꝙ in fide inſtrui poſſet. ſine alioꝝ auxilio. An aūt in catheciſmo.baptiſmo.et confirmatione ſimul poſſit eē vnus patrinus. vide hic in gl.ij.et videmus communiter in cathecismo ⁊ baptiſmo vnum adhiberi. An autem plures accedentes ad leuanduꝫ puerū de fonte.peccant? Arch hic dicit ꝙ ſic.quia faciūt contra prohibitionem canonū. Putat tñ Jo.and.ꝙ vbi ſtatutū nō reſiſtit ꝙ illa ſit leuis culpa.maxime ſi ſtatutū aſſiſtat vt in .c.cum P.de accuſat. Hodie videmꝰ de cōſuetudine plures accedere ad leuandū puerū de baptiſmo. que conſuetudo videt̄ excuſare a peccato. ſic̄ et diſpenſatio epī excuſaret ſꝫ Dom. quia eis diſpenſatō non reperit̄ prohibita.pro quo glo.in.c.at ſi clerici. ſupra de iudic.

Scdā ꝯ. Si plures accedunt ad leuandū pueruꝫ de baptiſmo.contrahit̄ quo ad oēs ſpūalis cognatio. Probat̄ hic in tex. Et intellige non quo ad ſe inuicem. pro vt notat̄ in.c.Martinꝰ.ſupra eo.ti.et eſt glo.in.c.ſi.xxx.q.iiij.et hic Joan.Dom et doct. Sed contrahit̄ cuꝫ ſuſcepto et parentibus ſuſcepti. Ita intelligit̄ hic tex.et probat.c.i.eo.tit. ſupra. Et intellige idem de confirmatione quo ad tenentem.confirmatū. vt hic in.§. de confirmatione

Ultima ꝯ. Ex alijs ſacramentis p̄ter ſacr̄m baptiſmi et confirmatōnis nō orit̄ cognatio ſpiritualis. Probatur hic in ſi.tex.et rationē huius dat gl.ſi. Etſi opponat̄ de ca.omnis.xxx.q.i.vbi text.dicit ꝙ omnes quos in penitentia ſuſcipimus. ita filij noſtri ſunt vt baptiſmate.ſuſcepti. ergo etiam in penitentia contrahit̄ ſpiritualis cognatio. Solō aut queritur an ex penitentia oriatur cognatio impediens et dirimens matrimonia.⁊ dic ꝙ non vt hic probatur. Aut alia. et dic ꝙ ſic. Non ob.dictio ſimilitudīs vt.que ponit̄ in dicto.c.omnis.quia dic ꝙ non importat omnimodam ſimilitudinem. Unde patet ꝙ recepta ad penitentiam dicit̄ filia ſpūalis ſacerdotis recipientis eam ad confeſſionem. Etſi cum ea fornicaret̄ deponi deberet ⁊ durius puniri ꝙ̄ pꝰ adulterio.de quo in cañ.ſiquis ſacerdos. xxx.q.i.et i ca.ſeq. Nec ob.hic tex.dū dicit ex alijs ſacramentis nequaquā oriri cognationem. Quia dic ꝙ magis concor.vt patet cum additur cl'a ſequens q̄ matrimoniuꝫ impediat ⁊c

De accuſationibus. inquiſitionibus et denunciationibus.

Poſtquam inquiſitus confitetur crimina aliqua.coram inquiſitore. non poteſt confeſſionem ex eo reuocare ꝙ ſuper criminibus illis. non erat diffamatus. nec capl'a per inquiſitorem ei fuerūt tradita. Hoc dicit

Prima ꝯ. In proceſſu inquiſitōnis hec duo ſunt obſeruanda.vt inquiſitiōeꝫ precedat infamia.⁊ inquiſito tradantur per inquiſitorem capitl'a. Proba tur hic in tex.et in.c.cum oportet.⁊.c.qualiter et quando.ij.ſupra eo.Et ratio eſt quare infamia debeat precedere quia nemo ſine accuſatore eſt ꝯdemnandus.l.&ptuz.§.ſi qs.ff. de munere et hono.et.c.de manifeſta.ij.q.i.et ideo requiritur accuſator verus.ſi ꝓceditur ſcilicet per viam accuſatõnis vt ſaltez fict' puta infamia quãdo ꝓceditur per viam inquiſitõnis.Et h ordo eſt de neceſſitate et ſubſtantia.ſicut et traditio caplõꝝ quãdo pars petit ipſũ obſeruari.aut excipiat ſeu negat ſe infamatum.Si autem pars tacet valz proceſſus eo non obſeruato.facit glo.ſi.ĩ.c.proxi. et glo.i.in.c.i ſuꝑ de libel.obl

Secūda ꝯ.et ſi. Si hᵒ ordĩe non obſeruato coram inquiſitore ſuper certis criminibus deputato inquiſitus crimen confitetur debet puniri nec poteſt reuocari confeſſio Probatur hic in tex.Et ratio eſt q̃a lz ſtulte fecit inquiſitus ꝙ ſe non oppoſuit.tamen tacẽdo huic forme renunciat vt dixi.et magis ſi confitetur vt hic.et ei confitenti creditur in ſuuz preiudicium.c.ſi.de coha.cle.et mul.Ido punitur.quia iam factum eſt crimen per confeſſionem notorium.facit ca.ecce.xxiij.q.iiij.Si autez ex alio capite ſuam confeſſionem vellz reuocare id poſſet ſm Jo.an.Et quando poſſit quis ſuam confeſſionem reuocare vide per glo.in.c.ex litteris.de diuor et in ca.ſiquis iuratus.ij.q.iij.et in.c.ſi.ſuꝑ de confeſſ.

Sed opponitur contra tex. Nemo ſine accuſatione ē puniendus vt dixi in prima concluſione.ſed hic nullus eſt accuſator. etiam fictus.igitur ⁊c.Solutio contrarium procedit regulariter.Fallit autem in caſibus notatis in.c.vt noſtrũ vt eccleſi.bene.ſine dimi.confe. Inter quos eſt vnus in notorijs.c.ad nr̃az.iij.de iureiurã.Et crimina huius de quo in text.erant notoria per confeſſionem.de quo in.c.penult.in glo.antepenul.ſuꝑ de purga.cañ.Etſi dicit̃ omiſſio ordinis etiam in notorijs viciat proceſſum.vt in ca.eoꝝ qui.xi.q.iij.Dic vt notat̃.ij.q.i.in ſũma.et.c.vlt.de purga.ca.quia contrariũ procedit quando ordo eſt de ſubſtantia et neceſſitate.quia tunc omiſſio eius viciat.arg.c.cum dilecta.de &pt. Sec' ſi eſſet congruitatis quia omiſſio ei' non viciat parte tacente.quando autem pars reſiſtit ſi non auditur põt appellare.et iſto caſu loquitur tex.h.Facit.c.i.ſuꝑ de reſti.ſpol.

His cui commiſſa ē inquiſitio criminũ contra certam perſonam inquirit.de criminum veritate.omiſſa inquiſitione infamie parte preſente.et non contradicente. non poteſt inquiſitus proceſſuz hmõi impugnare Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis cõcluſio. Quamuis in cauſa inquiſitionis prius de infamia debet inquiri.valet tamen proceſſus ſi preſente et tacente inquiſito.infamie inquiſitione omiſſa ad veritatẽ contingat procedi.Probat̃ hic in tex.Et ratio huius eſt eadem que in preced.c.q̃a vtrobiqꝫ renunciatuz eſt proceſſui q̃ debuit ſi id eſſet petituz premitti.Et intellige hanc concluſionem vt in gl.i.quando papa inquiſitionem committit ad petitionem alterius ꝙ tũc debet delegatus inquiſitor premittere articulū infamie. etiamſi papa ſcribat multorum relatione accepimus. ſm Jo. an. Ratio quia papa ſcribendo ad petitionem alterius intelligit̄ parti reſeruaſſe oēs defenſiones. nec velle iuris ordinē corrumpere. l. ſiquā. C. de inoffic. teſt. et. c. eccleſia. ij. de electi. Aliud aūt eſt quando papa proprio motu inquiſitionem committit et ex officio ſm gl. Qđ verum q̄ndo papa ex officio committit aſſerendo talem infamatū. quia dicit cōſtat nobis talem infamatum. Secus autem ſi ſimpliciter narrando hoc diceret. vt quia dic̄ Multoꝝ clamor ad nos peruenit talem fore criminoſuz. quo caſu de infamia eſt querendū. per nō. in. c. cum oporteat. ſup̄ eo. ti. An aūt epūs ex ſola ſuſpitione contra ſubditum ſuū poteſt inquirere. Dicit h̄ Archid. ꝙ ſi ſubditus ſoli epō eſt ſuſpectus et occulte. ⁊ non poteſt procedē contra eum. Aut epō ⁊ alijs eſt veriſimilic̄ ſuſpectus. et ſic poteſt. Et ita tenet Jo. an. in. c. ex parte. ſup̄ de off. or. vbi videt̄ caſus. Panor. dicit in. c. cuz oporteat. ſup̄ eo. ꝙ ſi ordinarius procedit alio promouente inquiſitionem. debet obſeruare ordinem iuris. etſi requiſitus eum non obſeruat. poteſt appellari. facit. c. ſupra proxi. et q̄ ibi dixi. Si āt ex officio mero procedit tunc ſi ſibi cōſtat de infamia per inquiſitōnem extraiudicialiter factā et poteſt procedere ad inquiſitionez veritatis q̄ntumcunqꝫ pars contradicit. c. qualiter ⁊ quando. ij. ſupra eod̄ ti. Satis enim eſt ꝙ ad ipſuz clamor peruenit. nec habz alicui de hoc facē fidem. Si tñ inq̄ſitus appellaret oporteret ordinariū apud iudicem appellationis docere de infamia. de quo ī alleg. c. qualiter et quando. et in Spe. §. nunc tractemus. vſi. hoc aūt ſcias.

De hereticis

Quoniam numerus epiſcopoꝝ ad degradationez clericoꝝ a iure requiſitus. nō poteſt faciliter cōuenire concedit papa. ꝙ q̄ñ clericus in ſacris ordinibus cōſtitutus fuerit ꝓpter hereſim immurandus. aut tradendus ſeclari curie poteſt ſolus epiſcopus eius euz degradare conuocatis abbatibus ⁊ alijs prelatis ac litteratis de quibus id videbitur expedire. Hoc dicit

Prima con Licet regulariter plures epī requirant̄ in degradatōe clerici conſtituti in ordinibus ſacris ſolus tñ epſ deponit clericū in q̄buſcunqꝫ ſacris ordinibꝰ conſtitutū propter crimen hereſis. Probat̄ hic ī textu. Et quot epī requirant̄ in degradatione preſbyteri. diaconi aut ſubdiaconi. vide hic in glo. ij. et nō. xxxij diſt. in ſūma. et ille numerus etiā oliz requirebat̄ in cauſa hereſis. Sed iure nouo ſolus epſ ſufficit vt hic videmus. Et ratio huius iuris noui ptz in tex. In degradatōne aūt eoꝝ qui in minoribꝰ ordinibus ſunt. non req̄rebat̄ etiam olim numerus epoꝝ vt nō. in. c. degradatio. §. e. li. de penis

Scdā ɔ. Epſ in clerici ꝓpter hereſiz degradatione deb; perſonas h̄ expſſas ꝯuocare. Et q̇ ſint ꝯuocandi p; in tex. Et cu; dic̄ de lr̄atis. includit etiā laicos lr̄atos vt ſūt doctores et periti ī iure canonico et ciuili ſm Jo.an. Et hi ſūt p̄ñtes loco ep̄oꝝ. p̄ſertim abbates. d̄ q̇b⁹ in tex. faciūt nō. Joh.an.in.c.degradatio.alleg. Et intellige ꝙ iſti debent eē p̄ñtes in v̄bali degradatōne In q̄ etiā debēt adeſſe capl'ares epi. vt h̄ ī g.fi.niſi ep̄s tñ h° ſol⁹ p̄ſcripſiſſet ſm doc. Jn auctuali āt degradatione nō reqrit̄ p̄ñtia oīm iſtoꝝ vt tāgit Jo.an.in all'.c.degradatio. Et l; hi oēs ſint vocādi. et ſup ipſis vocādis ſtet̄ determinationi epi. tñ ſol⁹ ep̄s fert ſniā; ꝙ ipi⁹ ē degradare ſ Jo.an

Ultima ꝯ. Cleric⁹ in hē ſim plapſ⁹ niſi reſipuerit. degradat̄ ac ſeculari curie tradit̄. aut ꝑpetuo inmurat̄. Probat̄ h̄ in tex. et in.c.ad abolendā.§.p°. et.c.excōicam⁹.ij.ſ.eo. Jmmurat̄ aūt ſeu ꝑpetuo carceri tradit̄. qñ p⁹ ſua; ꝯdēnationē vult redire ad fide;. c.excōicam⁹.ij.alle. Jdē ſi fuerit religioſ⁹ lapſ⁹ q̇ vult redire. de q̄ in.c.accāt⁹.§.fi.ſ.e.t. Quis āt ſit hētic⁹. vide glo.l.ij C.de hēt.et in.c.firmiſſime.ſ.e.ti. Dicit̄ enī mltꝑl.modis q̇s hētic⁹. Primo q̇ falſā de fide opiōnē gignit vt Arrius. Sabelli⁹. et ſiles. aut ſequit̄ vt arriani ⁊ ſiles.xxiiij.q.iij.heretic⁹. Alio mō di̇ heretic⁹ a ſacris ecc̄e ⁊ cōione fideliū diuiſus.iiij.q.i.ca.ꝙ āt. Jtē q̇ alit̄ ſentit de articul' fidei ꝙ̄ rōna eccleſia xxiiij.q.i.h̄ eſt fides. Jtē q̇ ſacrā ſcpturā alit̄ intelligit ꝙ̄ ſpūſſc̄s efflagitat.c.hēſis.xxiiij.q.iij. Jte; q̇ dubitat in fide.c.i.ſ.e.ꝙ firmit̄ credē debemus.c.i.ſ.de ſū.t̄. Di āt hētic⁹ ſm Joand.ſup rub.h̄ ab herciſcor.i.diuido ꝙ diuidit̄ ab ecc̄e vnitate.et ſic reſpicit̄ ꝑncipiū a q̄ recedit. Uel di̇ ab hereo ꝙ heret errori quē defendit. Error enī nō facit hereticū ſ; ꝑtinax defenſio.c.dānam⁹.ſ.de ſū.t̄.et.i.q.i.h̄ ē et ſic reſpicit̄ t̄min⁹ ad que; tēdit. Et ꝙ ī hoc eligit. dict⁹ ē hētic⁹ ab electione ꝙ ꝑ talis electōnis obſtinationē ſit hētic⁹.xxiiij.q.iij.hēſis. cū ſb⁹.ca. ſequētibus ſm Joh.ano.

Uicunq; ſepelit hēticos. credētes. fautores. ⁊ defenſores ipſoꝝ. ī cimiterio excōicat⁹ eſt ipſo iure. nec deb; abſolui. niſi ſatiſfecerit et ꝓpꝛijs manib⁹ ſepultos exhumauerit Et locus ꝓpterea ſepultura carebit. Jnhibet etia; papa ne aliq̇s laic⁹ publice vl' occulte p̄ſumat de fide catholica diſputare. al's debet excōicari. Hoc dic̄ vſq;.§. heretici.

Pri. ꝯ. Excōicat⁹ ē ſepeliēs ſcient̄ hereticoꝝ credentiu;. receptatoꝝ. fautoꝝ et defenſoꝝ. corꝑa. nec abſoluit̄ niſi ea exhumauerit. et loc⁹ ꝑuat̄ eccl'iaſtica ſepultura. Probat̄ h̄ in p̄n. Et alios q̇tuor caſus in q̇b⁹ priuat̄ q̇s ecc̄aſtica ſepultura ponit glo.in.c.ex ꝑte.ij.de ſepul. Merito āt hoc cāu denegat̄ ecc̄aſtica ſepultura.c.ſacris.ſ.d ſepul. Jtē excōicat⁹ in caſu h⁹ tex. non abſoluit̄ niſi p̄miſſa ſatiſfactione vt p; ex tex. Et tal' ſatiſfactio deo fieri d; ꝓ pcc̄o et ecc̄e ꝓ offenſa ſm Arch all'.c.cū deſideres.§.vlt.ſ.de ſent.ex.et.c.excōicamus.§.ꝙ aūt.ſ.e. Et quō dn̄t h̄ q̇nq; noīa in tex. et ꝯclōne poſita t̄ctat hic

Jo.an.ꝑlixe p⁹ Arch. Et de hẽtico habuim⁹ ſup̃.c.ꝑx. De credẽte dic̃ ꝙ dr̃ ille q̃ ꝓprio ore dic̃ ſe credẽ errores alioꝝ hẽticoꝝ. alle.c.cū ꝓ puulis.de ꝯſe.diſt.iiij.et tales iudicanẽ hẽtici.c.excõicam⁹.ij.§.e.ti.et.c.ſup q̃buſdã.§ de ver.ſig.vbi d̃ hoc. Itẽ dicunẽ credẽtes q̃ adorauerũt ⁊ reuerentiã ſuo mõ exhibuerũt hẽticis. aut ꝯſolõnez aut cõionez ab hẽticis receperũt. aut ſilia faciũt ad ritũ eoꝝ ꝑtinẽtia. nam ex factis ꝓſumiẽ affectus.c.nup.de biga.et ca.q̃ viderit.xxxij.q.v. duz tñ talia ſint facta q̃ ſpectant ad ritũ errantiũ. et ꝑ q̃ error ꝓbaẽ ſm Arch. Vñ infert ꝙ viſitans hereticos aut dãs eis elemoſynã. aut ꝓbens eis ducatũ aut ſimilia faciens. ex quib⁹ de eoꝝ ritu nihil apparet expreſſe nõ dr̃ hẽticus. Qd̃ intelligit Jo.an. niſi pri⁹ fuiſſet lapſus. vt in.c.accuſat⁹.§.ille q̃q̃.§.e. Receptatores ãt ſũt q̃ ſcienẽ recipiunt hereticos vt celent vel euadãt man⁹ iudicis. facit.l.ꝯgruit.ff.de off.pñ.et.l.i.ff.de receptato.facit.c.felicl. in pn.§.de pe. Et licz ſꝫ grammaticũ hoc verbũ videẽ frequentiaz denotare.tñ ſm Juriſtas capiẽ pro recipere .l.fi.ff.de recepta. De fautoribus ⁊ defenſoribus.ſocijs.ꝯſortibus.collegis et ſodalibus.vide glo.notabilẽ in cle ſiquis ſuadente.de penis. et hic lati⁹ per Jo.and.poſt Arch

Secũda ꝯ.et fina.

Diſputantes de fide catholica laici publice vel occulte debent excõicari Probatur hic in.§.inhibemus.⁊ dic monitionem premittendam ſm Archidiacl.per.c.indigne.xij.q.ij.⁊ ſentit gl.in verbo innodetur. Item intellige per laicum.illum.qui nullũ ordinem habet.nec religioſus exiſtit. licz etiam quandoqꝫ ponatur pro illitterato Ita ſentit hic glo.verbi laice.et placet Dominicl. Et dicit Joh.an.ꝙ laici ſibi debent cauere vt neduz turbis concitatis pro vt dicitur in.l.nemo.C.de ſum.trinicl.ſed nec priuatiz de fide diſputent.vt hic patet. alias debẽt excõmunicari vt hic. Et ſic videtur ꝙ peccat mortaliter per canonez Nemo epiſcopoꝝ.xi.q.iij. De clerico an poteſt diſputare de fide. Dic ꝙ ſic dũmodo non diſputet quaſi dubius de fide.de quo gl.in ca.nos ad fidem.xcvi diſtl.

Heretici credentes eis.fautores.defẽſores.et receptatores ipſorum cum ſuis filijs.vſqꝫ in ſecundam generationem non debẽt ad aliquod beneficium eccleſiaſticuz vel officium publicum admitti.et ꝓmoti ad eccleſiaſtica bñficia aut dignitates.ad preces huiuſmodi perſonarum eis ſunt priuati. Etſi ſcienter ea receperunt ad alia non debent admitti. Filij etiaz per patrem hereticũ emancipatio facta non valet.etiamſi poſt emancipationem detegatur ꝙ pater tempore emancipationis fuit in crimine hereſis. Hoc dicit vſqꝫ in finem

Prima ꝯ. Heretici credẽtes eis.receptatores.defenſores ac eoꝝ vſqꝫ in ſcd̃az generationem filij nõ pñt ad eccãſtica beneficia.aut publica officia promoueri. Probaẽ h̃.et capiẽ h̃ bñficiũ in lata ſignificatione. licꝫ ſumꝰ in materia ſtricta ſꝫ glo. Et de officijs publicis exemplificat gl. vt in officio iudicandi et notariatus. Per que patꝫ ꝙ papa pt̃ inhabilitare laicos ad officia etiam ſecularia. qñ ꝯmittunt crimina eccāſtica. facit. c. felicis. ꝭ. de peñ. Et habemus h̃ etiã caſuz in q̃ filius ꝓ crimine paterno punit̃. cõtra. c. in dei. i. q. iiij. vbi dicit̃ ꝙ filius nõ portabit iniquitatez patris. de quo dicẽdum vt ibi in gl. ſũmaria.

Scdã ꝯ. Obtinentes ad preces hereticoꝝ beneficia eccāſtica illi ſunt priuati. etſi ſcienter ea receperũt. inhabiles ſunt ad obtinenda. Probat̃ h̃ in. §. ad hec. Ex quo patet ꝙ licet regulariter non refert ꝑ quem p̃ces offerant̃. vt in gl. tñ ſpẽale eſt vt res reddat̃ vicioſa ſi obtineat̃ ex precibꝰ reprobatoꝝ. Et rõ ſpẽalitatis eſt immẽſitas huiꝰ criminis ſm Jo. mo. ita vt etiam ignorantia hic nõ proſit. Simile in. c. ſi alicuius. de elec. Et quia tex. loquit̃ de beneficijs et dignitatibꝰ eccāſticis non hꝫ locũ in ſecularibꝰ. nec extendit̃ ad dignitatẽ ep̃alem ſm Jo. an. ⁊ Dom̃ per ea que habuimꝰ in. c. ij. ſup̃ eo. li. de preb. ꝙ nõ eſt ꝓprie dignitas ſꝫ culmen dignitatuz. iõ in materia penali appellõne dignitatis nõ includit̃.

Ultima ꝯ. Non valet emãcipatio filioꝝ facta ꝑ hereticũ ſi poſtea detegatur viciũ. Probat̃ hic i fi. Ex quo pꝫ ꝙ geſtũ ꝑ inhabilem toleratũ nõ valet qñ illõ fecit nõ ex publico offõ. ſꝫ priuato. ſecꝰ ſi ex publico vt ſi forte iudex fuit vt in. c. ad ꝓbandũ. ſ. de re iud. et i. l. barbariꝰ. ff. de off. pret. Pꝫ igit̃ hic ꝙ ꝓpter crimen hereſis ſoluit̃ patria ptãs. de q̃ et eiꝰ effectibꝰ Inſti. de pa. po. ſol. §. fi. et ibi gl. Et q̃d ſit emancipatio. vide in. §. p̃terea Inſti. q. mo. ius patr. pot. ſol. Et eodẽ mõ nõ valeret manumiſſio ſerui facta ꝑ hereticũ. ſꝫ non ea rõne ꝙ ſeruus ſui iuris ſit effectus. ſꝫ ꝙ dñs ptãtez nõ habuit in eum. cũ a tp̃e delicti tam ſeruus q̃ꝫ reliqua bona intelligant̃ fuiſſe cõfiſcata. c. cũ ſm leges. ꝭ. eo. ti. Et iõ nõ valet manumiſſio.

Ilij vel heredes petentiũ i infirmitate ſua hereticoꝝ ꝯſolatões ꝑ manꝰ impõnem ſm peſſimã hereticoꝝ ꝯſuetudinẽ nõ admittant̃ ad ꝓbãdũ ꝙ nõ ſana mẽte id fecerũt. aut ꝑdita loq̃la. ſi in vita ſuſpecti erãt aut diffamati de hereſi. aut ꝯſtat ꝙ fuerint ſane mẽtis. al's admitterent̃ ad hanc ꝓbationẽ dũmõ vtant̃ ad hoc teſtibꝰ fidedignis. et nõ ſuſpectis. Hoc dicit

Pri. ꝯ. Recipiẽs ꝯſolõnẽ ab hereticis iudicat̃ hereticꝰ ſi eo tp̃e fuit ſane mẽtis. Probat̃ hic Tľes ei pñt dici credẽtes vt dixi. ſ. c. pr. Et ponit̃ h̃ ꝯſolõ i malã ptẽ. lꝫ regularit̃ ꝯ̃ vt xiij. q. ij. aĩe. et. c. cuꝫ tp̃s.

Scdã ꝯ. Etſi de ſana mente ſuſpitione hereſis aut infamia ꝯſtet. nõ admittit̃ ab heredibꝰ et filijs eoꝝ ꝓbatio ꝯ̃ria. Probat̃ hic Ex q̃ pꝫ p̃mo h̃ ſuſpitionẽ impedire ꝓbationẽ ꝯ̃riã. qđ eſt h̃ ſpẽale i odiũ huꝰ criminis. al's nõ impedit ſꝫ fortiorẽ ꝓbatioẽ reqrit vt in. c. ꝙ veriſile. ſ. de p̃ſũp. et. l. ij. C. q̃ acc. ñ p. et ad hãc ſuſpitõez ꝓbandã ſuffic̃ leuis ꝓbatio ſꝫ Arch. vt i. c. lr̃as. de p̃ſũp. ⁊. l. ij. C. ꝺ het. Itẽ dic̃ Arch. ꝙ ad hoc ꝙ infamia a facultate ꝓbãdi repellat. req̃rit̃ ꝙ ſit publica. c. inquiſitõis in fi. ſ. eo. de accuſat. Ex quo videtur ꝙ nõ ſufficit rumoꝛ.xxiiij.q.iij. non inuenitur.in fi. Item dicit Arch ꝙ de ſana mente requiritur ꝙ conſtet legitime id eſt clara probatione. et competentibus indicijs.c.non ſolum.ſupꝛa eo.li.de regular.

Ultima ꝯ. Predictis ceſſantibus poſſunt filij et heredes conſolationez ab heretico petentis probare ꝙ duz id fecit non fuit ſane mentis. Probatur hic in fi.et hoc dummodo vtatur teſtibus fidedignis.nō ſuſpectis puta vxoꝛe.filijs.aut familiaribus. de quibus notatur in.c.in litteris.ſupꝛa de teſti.et.iij.q.v.in ſūma ſm Arch. Admittunt̄ ergo iſti ad pꝛobandum negatiuam.contra.c.quoniam contra.in fi.de pꝛoba.ſed hec eſt negatiua q̄litatis in ſe includens affirmatiuam. Naz tu non es ſane mentis.includit hanc.tu es furioſus.ido eſt pꝛobabilis.iuxta nō.in ca.actoꝛ.vi.q.vlt.et.c.bone.i°.ſupꝛa de elect. Et pꝛobat̄ furoꝛ per verba ⁊ facta.de quo in.c.cū dilectus.de ſucceſſ.ab inteſt.et h Archidiaconus

uper eo quod ſcribitur ꝙ eccleſia non claudit gremium redeunti.et alibi ꝙ in hereſim abiuratam relapſi ſūt ſine aliqua audientia curie ſeculari tradendi.que ſibi videntur aduerſari. Reſpondꝫ papa ꝙ taliter relapſi ſūt ſine aliqua audientia tradendi curie ſeculari.ſi tamen reuerſi fuerint et penitent.non ſunt eis deneganda penitentie et euchariſtie ſacramenta. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Quamuis relapſi in hereſim abſqꝫ vlla audientia tradant̄ curie ſeculari.ſacr̄a tamen penitentie et euchariſtie eis conceduntur ſi penitent.et ad fidē fuerint reuerſi. Probatur hic. Et hic eſt vnus caſus ī q̄ audientia denegat̄ alicui. Alij habent̄ per glo.in cañ.i.xxiij.diſt. Quid autem de alijs ſacramentis ſcilicꝫ vnctione extrema.et ſepultura eccleſiaſtica. Dicit Jo.an.ꝙ hic non dixit đ extrema vnctione quia non adaptat̄ huic caſui.quia relapſi in hereſiz tradunt̄ incendio.et idem de ſepultura.de quo in.c.ſtatutuz.ij.ſ.eo. ſuper glo antepenult. Et in his verbis ſm Lapū vult Jo.an.ꝙ nec cinis nec coꝛpꝰ traditur eccleſiaſtice ſepulture. Et ex hoc dicto Jo.an.dicit Dom̄ notanđ ꝙ iſtis qui damnantur ad moꝛtem non eſt concedenda vnctio extrema. Idem ſentit Arch.xcvij.diſt.§.oleuz. vbi dicit ꝙ iſtud ſacramentū non debet dari niſi conſtitutis in infirmitate coꝛpoꝛali qui ſm humanaz eſtimationem moꝛti appropinquant. pro q̄ facit text.de ſacra vnct.c.vno. Et ſic de facto dicit ſe Dom̄ alias reſpōdiſſe cum quidā damnatus omnino voluiſſet hoc ſacramentū ſuſcipere. Ex dictis etiam nō.hic Jo.mo.ꝙ liberatus a peccato quo ad deuz per penitentiam nō eſt liberatus quo ad mūdū.et ī foꝛo iudiciali.alł.ca. admonet̄ xxxiij.q.ij. Idē tenet gl.in.c.de his.ſ. de accuſat.et Arch.de pe.diſt.vi.c.ſacerdos.ſup ṽbo ꝯfeſſus

In fidei fauoꝛem ꝯcedit papa vt in negocio inqſitōis hēretice prauitatis ꝯ hēreticos.fautoꝛes et credētes eis admittant̄ in teſtimoniū excōmunicati participes et ſocij criminis dūmodo veritatē deponūt ex numero et q̄litate pſonaꝝ ac alijs coniecturis ſit preſumptio veriſimilis. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis concluſio In fauorem fidei contra hereticos admittuntur in teſtes alias de iure inhabiles. dummodo veriſimile preſumatꝛ ꝙ non deponatur ab eis falſitas. Probatꝛ hic in tex. Multa ergo ĩ iure ſunt ſtatuta in fauorẽ fidei contra iura communia vt hic et. c. ij. et. iij. ſupra eo. et. c. ꝑ. xxi. quia magnus eſt fauor fidei. et merito cum extra ipſam nullus poteſt ſaluari. vt in ca. alienus. et ca. quicunq;. xxiiij. q. i. et tantus ꝙ etiam papa de crimine hereſis occulto poteſt accuſari ſm Arch. facit ca. ſi papa. xl. diſt. imo et deponi ſi nollet ſe corrigere. et conſiliū hoc caſu eſſet iudex eius. alleg. ca. ſi papa. in glo. et in. ca. nunc xxi. diſt. Si tamen poſt mortez papa de hereſi accuſatꝛ. ſucceſſor eiꝰ erit iudex. Facit quod notatꝛ. xxiiij. q. i. ca. i. Ita ad propoſituz. excōicati qui de iure repelluntꝛ a teſtimonio. vt ĩ. c. veniens. ij. in fi. de teſtl. Itez participes in crimine qui etiam repelluntꝛ. vt in. c. veniens. i. de teſti. et. c. mediatores. ſupra eo. li. ⁊ ti. admittuntꝛ contra hereticos in fauorem fidei vt hic. Idez ſi teſtis ſit inhabilis ſm ea que habētur in. c. felicis. ꝑ. eo. li. de penis. ⁊ in iudicijs ſm Archi. Hi admittuntꝛ hoc caſu dūmodo non preſumantꝛ dicere falſum. que preſumptio colligitur ex numero teſtiū vt facilius credat inquiſitor. x. teſtibus ꝙ̄ duobus. facit. c. in noſtra. de teſt. Item ex qualitate perſonarū deponentiū quia forte frater contra fratrem deponit. de quo non eſt veriſimile ꝙ falſum diceret. c. litteras. de preſumpti. Item ex qualitate eorum contra quos deponitur quia infamati ſūt aut ſuſpecti de hereſi contra quos facilius creditur teſtibus. vt hic in gl. fi. Et quia text. loquitur quando procederetur per viam inquiſitionis non haberet locum hic text. in caſu quo procederetur contra hereticum per viam accuſatōnis aut exceptionis. quia iſtud ius exorbitans eſt a iure communi ideo non extenditur ad caſus non expreſſos. etiam ex ſimilitudine ratōnis. Et ita tenet hic glo. ij. et ſequitur Io. and. licet Arch tenuit contrarium Sed Dom̄ ſequitꝛ Io. an. rationibus dictis. Et quia ꝓceſſus inquiſitiōis fauorabilis eſt ꝑ reſpectum ad proceſſum accuſatōnis aut exceptionis criminū quod dicit notandum.

Reſidentes

in regno. prouintia. aut loco etiamſi ſint excōmunicati. aut intruſi de facto debēt ad requiſitionem ordinariorum aut delegatorum ipſorum aut inquiſitorum heretice prauitatis. quādo recurſus ad ſuperiores haberi non poteſt ſine periculo exercere officium ſuum ⁊ iuriſdictionem contra hereticos. fautores et defenſores eoꝝ Nec propterea requirentes ſunt excōmunicati. aut ꝑſidentes intelliguntur approbati Hoc dicit

Prima con Poſſunt inquiſitores ordinarij et delegati petere iuſticie executionez contra hereticos aut ſecularem iuriſdictionem in loco habentibus. licet intruſis aut excōmunicatis ſine metu excommunicatiōis Probatur hic in textu. Et intellige q̄ndo mora in adeundo habētem po teſtatem eſt periculoſa.alias ſecus vt ħ in glo.iij.et ſic multa ſpecialia ſunt hic in fauorem fidei ſtatuta. Primo ꝙ intruſus tyrãnus aut excommunicatus licite exercet.quod ē iuriſdictionis.tamen per hoc viciũ in eo non tolliť ca.neq̃ ĩ agris.xiiij.q.v. Scdꝫ ſpēale quia hic valet proceſſus habitus per excõicatum maiore excõicatione et publice qui regulariter non valet.vt in.c.ad probandum. ſuꝑ de re iud.et in.c.i.ſupra eo.li.de ſupp.ne.prel. Minori tñ excõicatione ligatus iuriſdictionē exercere poteſt.c.ſi celebrat.de cle.ex.miniſtr'. Tertiũ ſpeciale quia excõicans hic excõicato non eſt excõicatus.contra.c.cum deſidēs et.c.nuper.ſuꝑ de ſen.ex.et hic in glo iiij. Et ſic poteſt papa ſtatuere ꝙ cõicans hic excõicato nõ incurrit excõmunicationē vt hic patꝫ.facit.c.ſi vere.ſuꝑ de ſen.ex.

Nam contumacia ĩ cauſa hereſis ſuſpitioni preſumptionē vehementem adijciat.ideo ſi ſuſpectus de hereſi citeť vt reſpondeat.et propter contumaciam ſuã excõicatus excommunicationem per annũ ſuſtineat vt hereticus p̄t condemnari Hoc dicit

Prima ↄ. Suſpectus de aliquo crimīe poteſt ſuper eo citari. etſi comparet et ſubterfugit.aut etiam non comparet poteſt excõicari. Probať hic ĩ tex iuncto.c.lr̃as.ſuꝑ de preſumpt. Et intellige qñ ſuſpitio ē probabilis ⁊ ita ꝓcedit hic tex. Cõmunit' enim repelli debꝫ ſuſpitio q̄ recipi.ij.q.i.primo ſuꝑ omnia.vbi de hoc. Etſi talis ſuſpectus citetur.et nõ veniat.aut venit ſed contumaciter recedit preſumitur culpabilis ſuper eo ſuper quo citať. vt hic.⁊.c.nullus dubitat.ſuꝑ de preſump. Et quia cõtumacia graue peccatuꝫ eſt.xi.q.i.ſciendũ.⁊ nõ.iiij.q.i.ĩ ſũma.ideo poteſt excõicari etiaꝫ ſine noua citatione.per.c.i.ſupra de iudi. vbi de hoc. Dicit tamen Arch. ꝙ anteq̃ excõiceť requiriť ꝙ precedat admonitio iudicis.ſaltem bina.de quo xxiiij.q.iiij.dixit ap̄ls.ſupra eod.c.excõicamus.§.qui aũt.in glo.

Secũda ↄ.etſi. Si ſuper hereſi ſuſpectus citeť vt de fide reſpondeat.et propter contumaciam fuerit excõicatus per annũ perſiſtens damnatur vt hereticus Probatur hic in tex.et ratio eſt quia iſte preſumptiue cenſeť hereticus.vt hic ĩ tex. Ex quo habemus optimuꝫ tex.ſm̄ Dom̃ ad cognoſcendã differentiã inter ſuſpitionem.preſumptionē vehementē.et p̄ſumptionem violentam.de quo hic ĩ glo.ij.et per An.de bu.in.c.veſtra.d coha.cle.et mu. Nam vt hic patet ꝓpter ſuſpitionem quis poteſt citari ⁊ citato poteſt indici purgatio vt in.c lr̃as.ſupra de preſum.et.c.ad abolendam.§.quia vero.ſupra eo.ti.quam ſi non fecerit poterit excõmunicari.c. excõicamus.§.qui antē.ſ.eo. Probatur aũt ſuſpitio leui argumēto.l.ij.C de here.vt ſi frater aſſerit fratrem ſuum hereticum.quia non eſt veriſimile ꝙ frater hoc diceret niſi eſſet talis c.lr̃as.all'. Si igitur citatus talis nõ comparet.aut comparet ſꝫ ſubterfugit.vel facit aliquem alium actum q̄ inducit etiam preſumptioneꝫ ꝙ delictum fecerit.tunc dicte ſuſpitioni additur ſcd̃a preſumptio tanq̃ confirmans p̄imã. Et dĩ vehemēs aut fort'. ⁊ talis dꝫ hereſim abiurare.§.c.ꝑx.in prin.ſicut illi q̄ deprehenſi ſunt in hereſi.c.ad abolendam.§.p̄nti. ſup̄ eo.ti. Si aūt iſte propter contumaciam ſuam excōicet̄ et in ea perdurat p̱ annū inſurgit alia preſumptō. Et additur vehementi que dicitur violenta.ꝛ ex illa poteſt damnari vt hereticus in hereſi.et in alijs criminibꝰ tanq̄ de crimine conuictus vt hic in gl.fi. qđ verū niſi contrariū probet̄. quia iſte nō ē hereticus niſi preſumptiue. nec eſt preſumptio illa iuris et de iure ꝙ in contrariū fieri poteſt probatio vt tenet glo.penul.in.c.lr̄as.de p̄ſumpt.

Ccuſatꝰ aut vehemēter ſuſpectus de hereſi qui in iudicio hereſim abiurauit.ſi poſtea reincidat in ipaz cenſeri debet relapſus.et relapſorum pena puniri. Secꝰ ſi modica et leuis ſuſpitio fuit contra ipſum de hereſi. Iſte etiam q̄ in vno articulo errauit. et hereſim ſimpliciter aut generalit̄ abiurauit.ſi in alio articulo.etiam ſeparato delinquit vt relapſus.eſt puniendus Idem de eo qui hereſim de quā conſtat abiurauit.ſi poſtmoduz verbo aut facto hereticis fauorē impendit. Hoc dicit vſq̧.§.licet

Prima ꝯ. De hereſi ſuſpectus illam abiurare debet.ſiue ſuſpitō ſit vehemēs ſiue leuis. Probat̄ hic et in.c.ad abolendam ſupra eo.t. Et forma abiurationis colligit̄ ex ca. Ego Berengarius.de conſ.diſt.ij.et.c.inter.de pur.ca. Nam ſuſpitio etiā vehemens nō plene probat. ideo ex illa non poteſt quis condemnari.preſertim de hereſi.Secus eſt de violēta vt dixi ſup̄.c.ꝓx.ꝛ ē h̄ g.ij.Et q̄ ſit leuis p̄ſūptio.q̄ vehemēs tetigi ſ̄.c.ꝓx. Et dic̄ h̄ Archid.ꝙ vehemens p̄ſumptio p̄t ortū h̄re ex dictis teſtiū. vt ſi infamatus ē quis publice de hereſi.teſtes deſuper ꝓducunt̄ in iudicio inſtituto ꝯ̄ talez et deponūt ꝯ̄ talem ꝙ viderūt euz cōuenire cū hereticis in ꝯuenticulis eorū.et familiaritatē ꝯtinue et occulte cū eis habere.iuxta nō.in.c.inter.de pur.ca. Leuis eſt qn̄ quis p̱ annuz fuit excōicatus.c.grauem.de penis.aut rumor eſt de eo ꝙ ſit credens hereticis.aut viſitet eos.aut familiaritatez habet cū eis.nec tn̄ ex hoc magnum ſcandalū eſt ortū. Et breuit̄ iſtud relinquit̄ arbitrio iudicis

Scdā ꝯ. Etſi vehement̄ de hereſi ſuſpectꝰ p̱ abiurationē in hereſiz labit̄.cenſet̄ relapſus.et pena relapſoꝝ punit̄. Probatur hic in.§.i. Secus ſi leuit̄ fuit ſuſpectus vt in tex. Rō diuerſitatis eſt ſm Io.mo.ꝙ licet ꝓpter vehementē ſuſpitionē nō p̄t dici vere lapſus in hereſim.ꝙ de lapſu nō plene ꝯſtat.tn̄ ꝙ talis p̄ſumptio plꝰ facit q̄ ſemiplenam ꝓbationē.iō p̄t dici lapſus cū plꝰ habeat de lapſu q̄ de eiꝰ ꝯ̄rio.vt in ſi.l. nō.ꝗ.e.li.de ver.ſig.c.ſi.ideo iuris fictione dr̄ relapſꝰ vt h̄. Si āt leuis ꝛ modica fuit ſuſpitio tunc q̄a talis plꝰ hꝫ de ꝯ̄rio lapſus q̄ de lapſu.iō non punit̄ pena relapſoꝝ vt h̄ in ſcđo dicto hꝰ p̄n. Eſt āt pena relapſoꝝ grauiſ ꝛ magna.c.ſup eo.ſup̄ e.ꝙ ſine vlla audientia tradunt̄ curie ſeculari igne cremandi.c.ad abolendam.ſupra eo.tit̄. Item intellige etiam concluſionē qn̄ iſta abiuratō fuit facta in iudicio vt hic.et in.c.excōmunicamus.i.§.i. ſup̄ eo.ti.ſin Arch et Io.mo.

Tertia ꝯ. Ut tamē quis pena relapſorū poſ ſit puniri.requirit̄ ꝙ ſaltem cōſtet de hereſi poſteriori Probatur hic in.§.ille et ibi nōt Jo.an.requiri vt cōſtet de priori vl'poſteriori plene vt locū hēat pena.relapſorū nec vtroqʒ caſu ſufficit ſola ſuſpitio etiam vehemens ꝙ talis nō plene probat vt dixi. ſup̄ et eſt glo.in.c. litteras de p̄ſump.

Quarta con. In vno articulo fidei culpabilis.hereſim abiurās dicitur relapſus ſi poſtmodū cōmittat in alium articulum hereſis Probat̄ hic et in.§.cū vero et procedit ſiue generalit̄ hereſiʒ abiurauerit ꝙ adijcit in iuramēto et omnē hereſim ꝑ quo c. ego berengarius de conſe.diſ.ij. et ita habʒ cōſuetudo ſm Jo.an.ꝙ omnis ſuſpectꝰ vel hereticꝰ licʒ in articulo tm̄.generaliter abiurat Quid ḡ ſi abiuraſſet ſolū illā ſpēm hereſis aut vnū capitulum.glo.hic in verbo ſimpliciter tenet ꝙ ſi labatur in aliā ſpeciem aut capitulum hereſis.nō dicit̄ relapſus quaʒ tenet Jo.an.vt verba aliq̄d operentur iux̄.c. ſi papa.§.de priuileg. Et ꝙ in penis benigna fieri dʒ interp̄tatio arch.tenet ɔ̄riū et ſequit̄ Dñi.ꝙ cū hereſes oēs int̄ ſe habēt cōnexitatem.c.excōmunicamꝰ.ij.ſup̄ c.ti.Ideo abiurās etiam vnam ſpēm heret̄ videt̄ omnes abiuraſſe Ideo ī vnā relapſꝰ poſtea dicit̄ relapſꝰ ⁊ hec opi.ē verior ſʒ Dom̄. Ad rōnes Jo.and.dicit ad primam ꝙ licʒ quo ad v̄ba vnā ſpeciem abiurās hereſim videt̄ ſpecialit̄ abiurare.tm̄ ꝓpter cōnexitatē talis in effectu omnes abiurauit Ad ſcd̄ʒ dicit ꝙ hic nō fit extēſio aliqua q̄a iſte intelligitur generaliter omnes abiuraſſe Quid autez ſit articulꝰ vid̄.in.c.p̄ntiū e.li.de teſti. Et dicit h̄ Arch.ꝙ idē ē q̄d mēbrū Et dicitur ab arto as. ꝙ artat firmit̄ ad credendū.c.firmit̄.ſ.de ſū.trini.et ibi in rubrica nōtur de articulis fidei et ꝑ Jo.mō.ſ.e.li.de ſū.trini.ſup̄ rubrica

Ultima ɔ. Abiurās hereſim de q̄ fuit cōuictus aut ɔuincit̄.ſi v̄bo aut fc̄o hereticis cōmunicat relapſꝰ dr̄ Probatur in.§.ille quoqʒ Et ē rō ſm Jo.mō.ꝙ cōtra abiurationē factā dirc̄e vel indirecte facē nō debet.et ī tm̄ debet odire hereticos ꝙ nullā comitantiam cuʒ illis habeat.xiij.q.iiij.odi. Alias ſi cōtrarium fecerit ducatum hereticis prebens.aut viſitans illos aut aliquid horum de quibus ī tex. relapſus cenſetur et hereticꝰ Et intellige vbi prius fuit lapſus.alias nō.vt nōtur in.c.ij.primo reſpōſo.ſ. eo.per Jo.an.poſt Arch. Non enim ſufficēt q̄d fuiſſet ſolum ſuſpectus de prima hereſi et eā abiuraſſet ſm Jo.an. Et an iſte in nc̄itate poſſet ſine pena. relapſorū ꝓ hereticis dare elemoſynā. dicit ꝙ ſic vt h̄ in glo.verbi non poſſit Et de hoc an oībus dāda ſit elemoſyna aut potius fideli ꝙ̄ infideli vi.gl.in ca.quieſcamus.xlij.diſ.

Licʒ periurus

etiā poſt pactaʒ pn̄iam repellat̄ a teſtimōio.ſi tm̄ ī cā h̄eſis celās v̄itateʒ. deierando.poſtmodū vult veritateʒ dicē ī fauorē fidei admitti debʒ.ſi ex manifeſtis indicijs appareat ꝙ vult v̄itatē deponē. h̄ dic̄ vſqʒ ad.§.ſane

Prima ɔ. Quāuis piurꝰ etiā emendatus a teſtio regularit̄ repellitur.in cauſa tamen hereſis cum circūſtancie ideʒ ſuadent talis admittitur Probatur prima pars in c.teſtimonium ſupra de teſt. Secunda pars probatur hic ⁊ rō ſpecialitat̄.ē fauor fidei ꝓpt̄ quē multa ſpecialia ſtatuunt̄. Et limita ↄcluſionē. niſi aliud puta falſitas etiā obſtaret vt in glo. verbi obſiſtat. Poteſt ergo papa ſtatuere et diſpenſare ꝙ periurus ad teſtimoniuz admittat̄ quod tenz Arch. poſt Vincen. xxij. q. v. paruuli. arg. c. cū I ⁊ A. de re iud.

Scdā ↄ. et ſi. Et ſi teſtis regulariter ex ītuallo non poſſit dictuz corrigē In cā tam̄ hereſis id p̄t fidei fauore. Probat̄ p̄ma ps i. c. cū clamor. de teſti. et. c. p̄terea. de teſ. cogl. vbi de hoc Scda ps ꝓbat̄ hic in tex.

Sane ex quo negociū fidei eſt ſūme priuilegiatuz. nō debet per alia negocia impediri. Jō inquiſitor heretice prauitatis a ſede ap̄lica deputat⁹. nō debet ſe de diuinationib⁹ ⁊ ſortilegijs intromittē niſi ſapiant hereſim manifeſte. nec debet ſe intromittē de q̄ſtione aut reſtōne vſurarū. p̄t tñ heredes fautorū hereticorū ↄpellere qui fautores non fuerunt heretici vt penitentiā iniunctā defunctis in bonis tp̄alibus faciendam adimpleant. non āt poſſit ↄpellere eos. vt penitentiā recipiāt. et faciāt. quam defuncti ꝓmiſerūt facē. ſi fuerūt ante ꝙ̄ eis fuiſſet impoſita p̄uentū morte. Qñ autē heredes a ſucceſſione repellunt̄ ꝓpter hereſim defuncti. poteſt p⁹ mortē heretici ad declarationē ipſi⁹ ad finez ꝙ bona ↄfiſcent̄ ꝓcedi. Pñt etiā ſacerdotes et alij clerici negociū inquiſitionis impedientes per inquiſitores puniri. Et religioſi grauı⁹ ſūt puniendi ꝙ̄ ſeculares clerici ſi inuenti fuerint in hereſi aut crimine ↄſimili. Hoc dicit vſqȝ in finem

Prima ↄ. Inquiſitor heretice prauitatis nō cognoſcit de ſortilegijs ⁊ diuinationib⁹. Probat̄ hic in tex. et fallit in vno caſu qñ talia ſapiunt hereſim manifeſte vt hic. Qñ aūt ſapiūt hereſim vide hic in glo. verbi ſaperent. et ad finez ꝙ inq̄ſitores poſſint ſe intromittere nō ſufficit illud. ſed etiā requirit̄ ꝙ ſapiant hereſim manifeſte vt h. Nec poteſt cognoſcere an ſapiant hereſim quia iuriſdictio eſt ſibi attributa exiſtente illa qualitate notorietatl. vt vult hic glo. in v̄bo manifeſte. Secus ſi vellet cognoſcere an ſapiāt manifeſte hereſim. quia illud poſſet inq̄ſitor per. c. i. ſup̄. eo. li. de offi. lega. ſm Dom. de quo hic in ſi. per eū. et ſequitur Panor. in. c. i. ſup̄ de ſortilegl. Et quot modis capit̄ diuinatio. ⁊ an ſit de genere maloꝝ vide h ꝑ Arch. ⁊. g. nōbilē. xxvi. q. ij. in ſūma. ⁊ in. c. i. et. ij. ſup̄ de ſortile. Et quō genus diuinationis a perſis fuit inuentū. ⁊ de quatuor ipſi⁹ generib⁹ in ca. igit̄. xxvi. q. iij

Scdā ↄ. Nec pōt talis inq̄ſitor ſe de q̄ōnib⁹ vſuraꝝ intromittere. Probat̄ hic in. §. de q̄ſtionibus. Quod veruz in foro contentioſo aut iudiciali. etiamſi ꝑ inquiſitores ↄ̄ aliquos ſit ꝓceſſum q̄ pertinaciter dixerūt exercē vſuras non eē peccatū et cōuicti de hoc eas abiurarūt ⁊ reſtitutio eis iniūcta fuit ꝙ ſi eis ſuper hoc q̄ſtio moueat̄ a debitorib⁹ inq̄ſitores tñ ſe nō intromittunt vt h in tex. dū dicit in p̄nia ⁊c. Et ſi ō facto de hmōi queſtiōib⁹ ſe intromittant nō valet qḋ agūt ſm Jo. mō. ꝙ non ſpectat ad eoꝝ officiū vt h et in regula ea que fiūt. ī. de re. iuris In foro aūt p̄niali poſſūt inquiſitores iniūgere vſurarum reſtitutionem vt hic etiam probatur Et ex hoc dicit Dōi. ꝙ poteſt imponi pro p̄nia id ad qḋ etiam de iure quis teneť vt confeſſor imponit vſurario pro pñia ꝙ male extorta reſtituat. qḋ dicit bñ nõndū.

Tertia ꝯ. Ordinarij locoꝝ debent de predictis criminibꝰ diligenter inquirẽ ⁊ diſtricta vltione corrigẽ. Probať hec ꝯcluſio. quo ad diuinationes ⁊ ſortilegia in hoc § ſane. in prin. et in ca. peruenit. xxvi. q. v. Et qua pena cl'es criminoſi debent puniri. vide in glo. i. ṡ de ſortileg. q̄ dicit ꝙ debent priuari officio et beneficio. Et dicit ibi Panorm̄ ꝙ etiaz eṗs p̄t tales ſortilegos dehoneſtare. ponendo eos ad ſcalaz cū vituperio. aut alias. ⁊ deijcere eos extra diocẽ. vide bonū tex. xxvi. q. v. c epi. et qḋ nõ. xxxij. q. i. de benedicto. Et etiā iudex ſecularis p̄t ſe impedire ꝙ non eſt mere eccleſiaſticū. imo acerrime puniť per ius ciuile. vt. C. de male. et mathe. per totū. Quo ad crimen vſurarū idem tenet hic Jo. mo. et facit. c. i. in fi. ꝭ. de vſur.

Quarta ꝯ. Compelliť heres fautoꝝ hereticoꝝ defuncti implẽ pñiam dummõ ꝯſiſtat in re tꝑali implementum. Probať hic in § ſi vero. Et idẽ in heredibus alioꝝ vt in. c. fi. de ſepul. ⁊ in. c. in lr̄is. de rap. Et qñ pñia ꝯſiſtat ĩ rebus tꝑalibus defuncti. ita ꝙ poſſit ꝑ heredẽ vel aliū expleri. et proſit ſaluti aīe defūcti. vt hic in gl. verbi ad ſalutẽ. et in gl. ſeq. Si aūt defūcto nõ fuiſſꝫ iniūcta pñia dū vixit. poſt mortem ei non poſſet imponi. ꝙ pñia defuncti ſibi reſeruať in purgatorio. c. qualis. xxv. diſť. Nec morienti id eſt tendenti ad mortẽ eſt pñia iniūgẽda ſed ſolū innoteſcẽda vt in ca. i. xxvi. q vij. Nec hoc caſu heredibꝰ pro defūcto p̄t imponi ſatiſfactio. vt h ĩ § porro. Nec ob. c. vᷓgentis. ṡ. e. vbi filij heredes puniunť ꝓ peccatis parentuꝫ ꝙ illud ꝓcedit in ꝯfiſcatione bonoꝝ non in pena corporali aut pñia. q̄ ſuos tenꝫ auctores. c. queſiuit. de his q̄ fi. a ma. ꝑt. c. de quo. i. q. iiij. in pn. Et ꝓcedit ꝯcluſio de eo fautore aut receptatore hereticoꝝ. qui tm̄ nõ eſt hereticus ꝓprie vt hic in glo. verbi hr̄eticus. Nā licꝫ inquiſitores ꝯ̄ tales poſſunt procedẽ vt hic. ⁊ ſint excõicati. c excõicamus § credẽtes. ſuṗ eo. tit. nec debeant ſepeliri in cimiterio. vt. ṡ. eo. c. ij. Tñ poſſunt habere heredes. nec bona eoꝝ poſſunt ꝯfiſcari. ſic nec bona heretici penitentis ⁊ incorporati vnitati ecc̃e añ mortẽ. licet deceſſerit añ pñiam peractā. ꝙ etiā p̄t hr̄e heredẽ vt hic in § porro. licet aliud ſit in heretico. de cuiꝰ crimine etiam poſt mortẽ queriť ad effectū confiſcatiõis bonoꝝ. vt hic in § in eo. et. c. cū ſcḋm. ꝭ. eo. et. c. vᷓgentis. ſuṗ eo.

Quinta con. Impedientes inquiſitores procedere ſuper hereſi. poſſūt per inquiſitores puniri. Probať hic in § ſacerdotes. Et procedit ſiue impedientes ſint clerici ſiue laici. pro q̄. c. ꝭ. prox. Tales enim dicunť hereticorū fautores. facit § ſi vero. ſuṗ eo.

Ultima con. Pro hereſi aut crimine ſimili. grauius puniunť religioſi q̄ ſeculares clerici. Probať hic in § fi. Et poteſt eſſe ratio ꝙ in eodẽ genere delicti grauius peccāt. ex quo artiori vinculo ſunt aſtricti ſcḋm Joh mo. facit. c. q̄ntumlibet. xlvi. diſť. Sꝫ an hec ratio indiſtincte ſit vera. tractat hic Jo. an poſt ſanct. Tho. in. ij. ij. q. clxxxvi. art. fi. vbi tenet ꝙ ſic. in tribꝰ caſibꝰ. Primus qñ peccat ꝯtra votū religiõis ſue. vt fornicat̃ aut furatur ꝯtra vota ꝯtinentie ⁊ pauꝑtatis. Secund⁹ cū peccat ex ꝯtemptu ꝙ ꝑ hoc ſit ingrat⁹ diuini officij. quo ſublimatus eſt ad ſtatū ꝑfectionis. ⁊ dei filiū ꝯculcat ꝑ ꝯtemptū. Terti⁹ ꝓpter ſcandalū. ꝙ multi ad eius vitā reſpiciunt Facit ḋ voto. c. magne. Sed ſi religioſus nō ex ꝯtemptu. ſꝫ ex infirmitate vel ignorãtia peccat. nō ꝯtra votum religionis et occulte abſqꝫ ſcandalo leui⁹ peccat eodē genere pcc̃i ꝗ̃ ſecularis. ꝙ ex multis bonis que facit abſorbet̃ pcc̃m illi⁹ ſi ſit leue. etſi ſit mortale facili⁹ reſurgit ꝓpter intentionꝫ quā habet ad deū erectā. que licet intercipiat̃. facili⁹ tñ reparat̃. Sed fatetur ꝙ ſi tales lapſi veniãt ad ꝯtemptū. peſſimi efficiunt̃ et incorrigibiles. ꝓ quo facit alle. c. q̃ntūlibet. Sed dicit Dom̃. ꝙ licet iā dicta ꝓbant ꝙ religioſus lapſus facili⁹ redit ad pñiam ꝗ̃ alius hō. nō tñ ꝯcludūt ꝙ delictū ei⁹ ſit i ſe min⁹ ꝗ̃ alioꝝ. Vñ gl. in ca. hō chriſtian⁹. xl. diſt. examinat qḋ pcc̃m ſit graui⁹. et vult in hoc ꝯtemptꝫ in quocunqꝫ attendi debē. vt pl⁹ cōtemnens. plus peccet. et illḋ Dom̃ credit verius. Poſſet tñ occaſionalit̃ grauius fieri delictum alteri⁹ ꝗ̃ religioſi q̄ hꝫ fratres ſubleuãtes. ⁊ ſic facilius reſurgit. vñ talis grauitas nō ſurgit ex ſubſtãtia delicti. ſꝫ poti⁹ ex ꝑſeuerantia delicti q̄ facit quãqꝫ veniale tranſire in mortale. vt nõt gl. in § nūc autē xxv. diſtinct.

Tatutū per quod negociū inquiſitõis heretice prauitatis impedit̃ directe vł' indirecte. nullius ē momenti. Et hñtes ꝑtãtem edendi ⁊ corrigēdi in loco illo ſtatuta. poſſūt ad exhibendū tale ſtatutū ordinario loci aut inquiſitori ꝯpelli. ⁊ ad illud reuocandū aut ſaltē moderandū vt nō extendat̃ ad hoc negocium inquiſitionis. Hoc dicit

Ex tex. elicit̃ talis ꝯcl'o Nō valent ſtatuta laicorum per q̄ impedit̃ aut retardat̃ directe vel indirecte proceſſus inq̄ſitorū. Probat̃ h. et rō eſt ꝙ ſtatuta laicorū que derogant ꝓuilegijs eccleſie non valent. c. nouerit. ſ̄. de ſen. ex. c. i. ſ̄. e. li de emu. eccl. Idem ſi ſint ꝯtra fidem aut negocio fidei preſtent impedimētū directe vł' indirecte vt hic. et exempla patent in glo. An aūt valet ſtatutū laicoꝝ ꝙ ꝯtrahens mr̃imoniū cū filiafamilias ſine ꝯſenſu parentuꝫ. incidat in certā penā. tractat h late Io an. Et refert Bononie in diſputatione determinatū ꝙ ſic. ꝙ eſt ꝯſonū vtriqꝫ iuri. xxxij. q. ij. honorantur. ff. de ri nuptī. l. ij. et. iij. Nec eſt ſuꝑ ſubſtãtia mr̃imonij. ſed ſuper forma ꝯtrahendi editū. ⁊ ꝑ multas alias rõnes. Io. an tñ tenet ꝯtrariū q̄ non p̄t negari q̄n illud ſtatutū preſtat impedimentum matrimonia contrahēdi directe aut indirecte. ergo non valet per hūc tex. Itē pena prohibet̃ in mr̃imonio ne libertas eius impediat̃. c. gemma. de ſponſa. et ergo etiam ab hac pena iudex eccaſticus ꝯtrahentē p̄t defendē cū mr̃imoniū et oı̄a dependentia ab eo ſint de foro eccleſie. c. tuā. de ordi. cog. et. c. lator. qui fi. ſunt legi. et hanc tenet Dom̃. et dñs An. c. i. de ſpon. et idem ibi tenet Panor. Nam vbicunqꝫ ſtatutū laicoꝝ penam imponit retrahendo a contractu mr̃imonij. ⁊ illa pena diminuit ꝑimoniū vł' famā ꝯtrahentiū tale ſtatutū non eſt ſeruādū. iuxta nõ. in. c. penul. ſ̄. de ſe. nup. ⁊

glo. in. c. cum leges. §. eo. ti.

n e aliqui decetero in dubiuz reuocēt an officiū inquiſitoris heretice prauitatis deputati a ſede ap̄lica in certo loco expiret per mortem pape. declarat ip̄m officiū ſuuz durare nedum quo ad negocia in vita mandatoris cepta. ſed etiam quo ad non cepta aut etiā nondū exorta. Hoc d.

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Officiū inquiſitorum hereſis non expirat morte concedentis. etiam in negocijs nondum inceptis aut exortis. Probatur hic ī tex. et eſt ſpeciale in fauorem fidei. vt hic in fi. tex. Per quod reſpondetur ad. c gratum. cū ſuis concord. ſupra de offi. dele. que probant delegatam iuriſdictionē expirare per mortem concedentis quo ad non cepta. Nam propter fauorem fidei multa ſpecialia ī hac materia ſunt ſtatuta gl. fi. alle. et facit hic text. ſm Dom̄ ꝙ iuriſdictio conceſſa. vt nō expiret quo ad negocia non cepta. non includit negocia que nondum erant tempore conceſſionis orta niſi hoc exprimatˀ vt h. qd̄ dicit nōndum Dom̄ pro priuilegijs. et conſeruatorijs. Et procedit cōcluſio ſm Jo. an. in inquiſitore ſimpliciter dato. ſecus ſi daretur cum clauſula vſq̄ ad beneplacitum ſedis ap̄lice aut voluntatez pape. quia tunc dicē dum vt in. c. ſi gratioſe. ſup̄ eod. li. de ℞pt. Et an procedit in dato ab inferiore q̄ a papa. Genſel. tenet ꝙ ſic ꝙ eadem ſemper eſt ratio. Sed Domi. tenet contrarium. cuz hic tex. ſit exorbitans in multis a iure cōmuni. Jdō ex identitate rationis non debet extendi. vt in regula que a iure. §. de reg iur. Et tex. bis nō abſq̄ myſterio exprimit ab ap̄lica ſede ſm euz. An autem inquiſitor hereticoꝝ ſit ordinarius aut delegatus. Jſte tex. inducitˀ pro et contra. Nam exquo poſt mortem concedentis durat officiū videtˀ ordinarius. Jn contrarium videtˀ ꝙ hoc ſpecialiter hic in eo eſt conſtitutum. Jo. an. hic loquitur alternatiue. Videtˀ enim ordinarius quia ad vniuerſitatem cauſarum datur a principe. facit. c. ij. ſupra eo. li. de offi. lega. ⁊ hic glo. Sed contrarium tangit. §. eo per hoc. et. §. c. prox. §. deniq̄. et ſic ſentit ꝙ ſit delegatus. quod videtur ſeq̄ Lapus qui dicit ꝙ non videtˀ datus ad vniuerſitatem cauſarū ſed ad vnā cauſam. ſcilicet hereſis. licz ad vniuerſitatem perſonarū ſm Dom̄. Et ſi dicitˀ. ℞ptum ad futuras lites non extēditˀ. c. ſi. ſupra de ℞p. Dic ꝙ contrarium procedit in ℞pto ad lites ⁊ iuſticiam quod eſt odioſum et ſtricti iur. Hic tex. loquitur ī conceſſione fauorabili propter fidem catholicam. et hic eſt ꝯmiſſio generalis que bene ꝯprehendit futura. l. ſi. C. qui poti. in pig. hab.

v T officium inquiſitoruz in aliquo loco deputatoꝝ efficacius peragatur. vult papa ꝙ pluēs inquiſitores ad inquirenduz in certo loco deputati. poſſunt infra illum locuz vbicunq̄ procedere ſimul. aut etiaz ſeparatim contra hereticos. fautores. et defenſores. prout eis melius videbitˀ expedire omni timore humano poſtpoſito. Et ſi aliquis ad fidem vere redire voluerit ei dūmodo p̄mo hereſiz abiuret iuxta formā eccleſie abſolutionē impendāt. et ꝙ talibus iniungi conſueuit pro penitentia iniungant. Hoc dicit vſqꝫ ad.§.verū.

Prima ɔ. Pluribus inquiſitoribus ſimpliciter datis reſpectu' alicuius loci. aut prouincie poteſt ipſorum quilibꝫ ſingulariter procedere.et in qualibet illius parte pro tribunali ſedere. Probatur hic in principio. Ex quo duo ſpecialia habemus. Primū ꝙ ſicut ordinari⁹ poteſt ſedere in qualibet parte diocḋ.ſiue pro tribunali vt hic in gl iij. Ita et inquiſitor. Et tenēdo ꝙ talis ſit delegatus tunc habem⁹ ſpeciale de quo dixi ſup̄.c.prox. In alio autem delegato dic vt in.c.ſtatutū. de reſcpt.ſup̄ eo.li. Scḋm ſpeciale ꝙ licet plures inquiſitores ſimpliciter dent̄. vnus tamen poteſt procedere ſingulariter ſine alio regulariter cōtra vt hic in glo.iiij. Ratio ſpecialitatis eſt fauor fidei vt in prin.text.

Scḋa ɔ.et ſi. Hereticū volentē ad vnitatem eccleſie redire poteſt inquiſitor ſi abiurat hereſim ab excōicatōne abſoluere ſꝫ formā eccleſie prout hic in verſi.ſi vero.naꝫ tales excōicati ſunt ipſo iure vt patꝫ ī.c.excōmunicamus.ſupra eo.ti.Et ſm Arch.inquiſitores poſſunt etiaꝫ abſoluere tales a ſententijs quas papa profert contra tales ter in anno.puta in die Iouis ſeptimane ſancte. In die aſcenſionis dn̄i.et in feſto dedicationis eccleſie ſancti Petri qḋ eſt in octaua Martini ſm gl.in cle.i.ſuper verbo ſolennes.de iudi. Naꝫ hic tex. generaliter inquiſitoribus abſolutōnem eorum permittit.ergo nedum a ſententia canonis ſed etiam a ſententia tali pape abſoluunt.de quo vide Ioh.an.in.c. excōmunicamus.i.§.ſane.ſuper glo.i. ſupra eoḋ.ti. Plus dicit hic Arch.ꝙ iſtos etiam epiſcopus aut eius ſuperior abſoluere poteſt Idē notat Io .xxiiij.q.i.c.ij.

Uerum vt in tā graui crimine hereſis cū magna cautela procedat̄.vult papa ꝙ inquiſitores aut ab eis ſuper examinatione teſtium ſup̄ hereſi deputati adhibeant duas pſonas religioſas et diſcretas. coram quibus notarius aut duo viri loco ipſius adhibiti fideliter dicta ipſorum conſcribant. Uult etiam ꝙ religioſi ꝙ dum in ſeculo adhuc eēnt officium tabellionatus exercuerunt. per inquiſitores requiſiti. teneantur hoc caſu ſcribere et facere omnia que ſpectant ad officium ſcriniarij. Hoc dicit vſqꝫ ad.§.ɔpeſcendi

Prima ɔ. Non debet ſolus iudex ī cauſa hereſis teſtes examinare. ſed coraꝫ viris religioſis quos ſecum debꝫ habere. Probatur hic. et iterum eſt hic vnum ſpeciale.nam regulariter in q̄libet cauſa debēt teſtes in ſecreto examinari per iudicem adhibito ſolo notario.de quo in.c.venerabilis.ſup̄ de teſti. In hoc autē crimine nō omnino ſecrete examinantur.facit.c.ſalno.ix.q.iij. Ratio ſpecialitatis eſt q̄a hoc crimen graue eſt.ideo cautius in eo procedi debet.facit.c. quieſcam⁹. .xlij.diſtinct. Debent ergo adhiberi duo viri religioſi.Et intelligit Arch et Io.an.poſt eum ſtricte hoc verbū de illis qui habitum religionis aſſūpſerunt.quia ꝓ illis religioſis preſumitur.facit.c.ij.§.ſuper eo.de no.ope. nunci.vbi de hoc. Nec ſufficit ꝙ ſint religioſi niſi etiam ſint diſcreti.ꝑ tex. Sunt enim multi religioſi idiote et et ignari iuris.c.ex multa.de voto. q̃ hoc cāu non debent adhiberi.ſed diſcreti.qui poſſunt diſcernere inter lepꝛam et lepꝛam id eſt quis et qualit̄ ſit ligandus.abſoluendus.de penitē. diſtī.vi.in.c.i.in ꝑnci.

Scdā ꝯ.⁊ fi. Poteſt etiā tabellio religioſus in crimine hereſis exercere officiū tabellionatus.Probatur hic in tex.Imo in caſu tex.tenet̄ religioſus exercere officium notariatus. Nam quod pꝛecipitur neceſſe eſt fieri. xiiij.q.i.quod pꝛecipitur. Sed hoc verū dūmodo illud officiū exercuit dū fuit in ſeculo.alias nō tenetur(licet notarius fuiſſet)inchoare exercitiuz in religione vt ſentit tex.Extra aūt hūc caſum nō poteſt monachus tabellio exercere ſuū officium.etiam in cauſis coꝛam iudice eccleſiaſtico vertentibꝰ de quo in.c.ſicut.ne cle.vel mo.⁊ hic in glo.verbi pꝛemiſſa.que tenet ꝙ veteres rogationes poteſt complere. licet non poſſet nouas aſſumē.Jo. de lign̄.tamen dicit ꝙ ſine licentia pꝛelati ſui non debet complere inſtrumenta ſua. Nec ob.ꝙ pꝛeuentus ſit ꝑ rogationez. quia per ingreſſum religionis moꝛtificatus eſt. nec habet velle vel nolle.c.conſtitutionē.ſupꝛa eo.li. de regula.

Compeſcendi per cenſurā eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita poteſtatem habent inquiſitoꝛes in eos. qui negociuz inquiſitionis aut fidei aliquo modo impediunt.et ergo cōgregato populo pꝛo inquiſitiōis negocio.poſſunt pꝛedicatoꝛes queſtuarios arcere a pꝛedicatiōis officio.qđ etiam de iure eſt eis interdictum.cuz ſolum petere poſſunt humiliter charitatiuū ſubſidium. Poſſunt etiam ꝯtra pꝛedictos ſi opus fuĕit inuocare auxilium bꝛachij ſecularis. non ob. quibuſcunqꝫ priuilegijs ſub quacūqꝫ verboꝛum foꝛma.⁊ quibuſcunqꝫ conceſſis aut concedendis.nec obſtañ cōſtitutōne edita de duabꝰ dietis Uult etiam papa ꝙ rectoꝛes et conſules ciuitatum et locoꝛum ad requiſitionez dioceſanoꝝ aut inquiſitoꝛum iurēt inuiolabiliter obſeruare⁊ facere obſeruari ſui regiminis tempoꝛe a ſubditis iuriſdictioni ip̄oꝝ ꝯſtitutiones editas ꝯ̄ hereticos fautoꝛes ⁊ credentes et eoꝛum filios ⁊ nepotes.Qui ſi noluerint iurare et obſeruare tanq̄ infames et hereticoꝛum fautoꝛes officio et honoꝛe priuentur.nec vlteriꝰ pꝛo conſule aut rectoꝛe habeat̄ in aliquo.Imo facta per eum nullam habent firmitatem.Hoc dicit vſqꝫ in finem.

Pꝛima con. Inquiſitoꝛes pꝛauitatis heretice poſſunt pꝛo concernentibus fidem.congregationez fidelium facere.et queſtoꝛes ibidem pꝛedicare volentes vt deſiſtant cenſura eccleſiaſtica compellere.Probatur h̄ in text.Debet tamen monitio ſententiaz cenſure pꝛecedere vt hic. Et illđ regulare.vt in.c.ſacro. ſupꝛa de ſentl̄. excōi.Et nota ex tex.ꝙ queſtoꝛes elemoſynaꝝ officium inquiſitionis.etiam per pꝛedicationes ſuas impedire non debent.alias poſſunt cenſura eccleſiaſtica compelli vt deſiſtant vt h̄ Et ſic videtur ꝙ moꝛtaliter peccant per ca.epiſcopoꝝ.xi.q.iij.Quod verum ſi moniti non deſiſtūt. ſed pertinacius inſiſtunt. Patet etiam ex text.

ꝙ ad queſtores non pertinet predicare. et concor. ad hoc cle. ij. in princ. de penit. et remiſſ. de quo etiam in. c. cuʒ ex eo. §. de pe. et rem̄.

Ultima ꝯ. Officiales ſeculares ad requiſitionem iudicis eccleſiaſtici tenētur iurare ꝙ conſtōnes editas cōtra hereticos obſeruēt. ⁊ eas ab alijs obſeruari faciant. Probatur hic in fine Idem etiam olim erat ſtatutum ī. c. excōicamus. i. § moneanṫ. ⁊. c. ad abolendam § ſtatuimus. ſup̄ eo. ti. Et pena iudicum ſecularium iurare nolentium patet ex tex. nam vt infames et hereticoruʒ fautores officio et honore ſpolienṫ per ſententiam ſcilicet ſm Jo. mo. et Arch. et inhabiles reddūtur ipſo iure ad obtinendum alia officia. Ex quo patet ꝙ facilius repellitur ab obtinendo ꝙ̄ deijciaṫ ab obtento

Cꝯmiſſi officij debitum inquiſitores exequantur cōcedit papa liberam facultateʒ inquiſitoribus faciendi ſeptem hic expreſſa. Primo ꝙ poſſunt cōmittere citationes ⁊ denūciationes ſententiarū in hereticos ⁊ eorum fautores latarū. Scd̄o ꝙ pn̄t peritos aduocare vt eis aſſiſtant. et conſiliuʒ prebeant. Tertio ꝙ poſſint clerum ⁊ populum conuocare prout negocio inquiſitionis viderint expedire. Quarto ꝙ contra eos poſſint ꝓcedere qui in prouintia inquiſitorū hereſim conſtat cōmiſiſſe. ſi in aliam voluerint ſe transferre. Quinto poſſunt facere ſibi tradere quoſcunqʒ libros ⁊ proceſſus per iudices apoſtolicos aut legatos ꝯtra hereticos habitos. Sexto ꝙ poſſint cōmutare et mitigare penas ab hereſi reuerſis inflictas. Septimo ⁊ vltimo ꝙ poſſint priuare hereticos. fautores ⁊ defenſores ac eoꝝ filios. ac denunciare eos priuatos quibuſcunqʒ officijs publicis et honoribus. nec non beneficijs eccleſiaſticis ⁊ dignitatibus de dioceſanorum aut eis abſentibus eorū vicariorum conſilio niſi ꝑ ordinarios talibus fuiſſet talium beneficiorū facta collatio. Hoc dicit.

Prima ꝯ. Cōmittere poſſunt inquiſitores citationes alijs ⁊ ſententiaruʒ latarum ſuper crimen hereſis denūciatōes Probatur hic in principio Ratio dubitandi fuit in citatione quaſi ante citationem non eſſʒ perpetuata iuriſdictio. ar. c. paſtoralis § i. ſup̄ de offi. delegl. Quo ad ſententiam ratio dubitandi poniṫ hic in glo. verbi ſententiarum Potuit etiam ratio eſſe ꝙ per diffinitiuaʒ videbaṫ functus officio ſuo. per. c. in litteris. de offi. deleg ſupra. Sed ratio decidēdi in contrarium in vtroqʒ dicto tangitur in pn̄. c. ſm Jo. an. vt ſcilicet liberius exequi poſſint officiū iniunctum. Item et ꝙ inquiſitor delegatus eſt pro quo. c. ꝑ hoc. § eo. ti. et habet iuriſdictionē. nō miniſterium tm̄. ideo ꝯmittere poteſt et hoc habʒ a lege. c. paſtoralis. in pn̄ ſup̄ de off. deleg. Per quam rationeʒ dicit Jo. an. ꝙ licʒ hic conceditur ſolum de duobus actibus ꝙ eos committere poteſt. Idē tamen eſt in alijs actibus iudicialibus. et hoc tenet gl. in cle. nolentes ſuper verbo ipſoꝝ. eo ti. in clem̄. quam vide

Scdā ꝯ. Pōt inquiſitor peritos pro negocio fidei aduocare. ⁊ eis vt ſibi aſſiſtant p̄cipere. Probaṫ hic in verſ. aduocādi.

Et licꝫ nemo cogatur regulariter ſuis ſtipendijs militare vt in.c. cū ex officij.de preſcrip.et in ca.non licet. xi.q.iij.tñ hoc cāu tenenē gratis conſulere ẜm doct.nec debent exigere ſalarium.licet oblatum poſſunt recipere Cuius ratio eſt.quia qſqꝫ negocium fidei defendē teneē.ca.nolite. xi.q.iij. ẜꝫ Arch.Et dicunē hic periti litterati q̄ differunt a ꝓudētibꝰ vt in ca.nemo peritꝰ.xi.q.iij.Nec de quolibꝫ litterato intelligiē tex.puta medico.ſed de theologi.legiſti.et canoniſti.arg.c.fi.§.i.ſ̄.e. Nā cū de crimine eccāſtico tractē.c.vt inqſitionis.§.ꝓhibemus ſ̄.eo.ꝑ canones decidi debꝫ. vt in ca.ſiquis cū clerici.xi.q.i.cū ſuffragio ⁊ famulatu legū.vt in ca.ſi in adiutorium.x.diſtinc.⁊ ca.hortamur.iij.q.ix. Hos aūt vocabit ꝓut expedierit vt dicit tex.Uñ dicit Jo. an.ꝙ cuꝫ hoc arbitrio inqſitoꝝ ſit ꝯmiſſuꝫ. vocatꝰ non p̄t ſibi deſuꝑ qōnem referre.allegat in ſimili.c.ſtatutū.§.aſſeſſorē.s̄.de ẜp.eo.li. Jn ꝯ̄rium tñ facit gl.in.c.ij.s̄.de corp.vicia. Pro ꝯcordātia dici p̄t ẜm Lapū Aut aliq̄d relinquiē cōſcie alicꝰ.et ſic non audiē volens ſibi qōnem referre.ita ꝓcedit.§.aſſeſſorēꝫ. Aut diſcretioni.et ſic audiē ꝯ̄rium allegans.et ſic in caſu nr̄o audieē.de q̄ per Dom̄. in.c.cū appellōnis.s̄.eo.li. de iura.calum.

Tertia ꝯ. Pōt etiaꝫ inquiſitor ad inquiſitionis ꝓceſſū ꝯuocare clerū et populum. Probaē hic in verſi.ꝯuocandi. Et ſit iſta ꝯuocatio ad ſententias et penas quas inferunt.et ad videndū cruciari aliq̄s ꝑ crimine hereſis qđ expedit ad inſtructionē et terrorē aliorū ẜm Jo.an.⁊ Dom̄. Jdem fieri ſolet qñ abiurant hereſim. qđ etiam ſit publice in loco alto. et ſpecialiter ad hoc deputato

Quarta ꝯ. Procedit inquiſitor cōtra delinquentē in ſua prouintia.etiamſi ſe transferat ad aliaꝫ et ſit de alia. Probaē in verſi.et ꝯtra.nam rōne delicti in loco ꝯmiſſi.ſortiē forū in illo loco. facit.c.fi.s̄.de fo.ꝯpe. et.l.i.C.vbi de cri.agi oꝫ.Et ſic p̄t hoc caſu ꝓcedi ꝯ̄ abſenteꝫ in crimine hereſis.etſi ꝯſtat de ꝑfidia.et ſunt ſolennia edicta ꝓpoſita.p̄t abſens pronūciari reus de crimine.ſi non ꝯſtat p̄t excōicari.⁊ ſic locum habet.c.cū ꝯtumacia.s̄.e.ti.et li. Et hec procedūt qñ citatio preceſſit mutationē domicilij.et ſic fuerūt preuenti ꝑ.c.ꝓpoſuiſti.s̄.de fo.ꝯpetē.Si aūt talis non preceſſit. tñ remittendi ſunt ad locū delicti. quia ibi forū ſortiunē.vt in auc̄.vt nulli iud.§.ſi vero quis ꝯprehenſas.de quo remittit Archiđ ad nō.in.ca.i.iij.q.vi.et.c.i.s̄.de rapto.Qualiter in alijs criminibꝰ p̄t contra abſentē procedi remittit ad.c veritatis.s̄.de dol.et ꝯtu.et glo.iij.q.ix.in ſūma.Et quid in cāu ꝯuerſo huius tex.vide hic in gl.verbi ꝓcedēdi.

Quinta con. Repetit etiaꝫ proceſſus ī cauſa inqſitionis per quoſcūqꝫ habitos.et mitigare ⁊ ꝯmutare poteſt penas circa obedientes. Probaē hic in verſi necnon.⁊ ſequenti. Et ad ſcōm concor.ca.accedens.l.diſt.⁊ ca.tempora.xxvi.q.vij. Nec ob.iura hic in.g.verbi mutādi all'. quia hic ſnīa diffinitiua nondū fuit lata ſuper pena carceris. Sed ad cautelā fuit impoſita ſponte ad grām redeunti pēa carceris.ne alijs noceat aut alios inficiat vel vt appareat an in luce an in tenebris ambulet et non ad penam.

argumēto.c.q̄uis.§.de penis de quo hic Jo.an.p⁹arch.q̄ ec docet formaē ſniam qn̄ q̄s redit ab hereſi ut h̄ p̄ eū

Ultima con. Heretici credentes filij et eoꝝ nepotes ip̄o iure ſunt excōicati ⁊ per inq̄ſitores p̄uari p̄nt oībus publicis officijs hōrib⁹ et bn̄ficijs eccleſiaſticis. Probat̄ h̄ in §.fi. ⁊ bn̄ficio p̄uari dʒ de ꝯſilio dyoceſis aut eo abſente ſui vicarij al's nō p̄t p̄uari bn̄ficō niſi in caſu ſcʒ cū ep̄s ſcienter ꝯtuliſſʒ bn̄ficiuʒ hc̄tico quo caſu nō ē req̄rend⁹ in p̄uatōe facit.c.diuerſis §. de cle.cōiuga.imo hoc caſu eſt puniendus vt in fi.q2 fautor cenſet heretici ⁊ vt talis debet puniri.c. decreuit.§.e.ſm archidi.⁊ p̄ metropolitanū ſuū p̄ ca. q2 ꝯgnouim⁹ xi.q.iij ſm Dom. An aūt in caſu hui⁹ tex.req̄rat̄ etiā ꝯſenſus Dioceſani aut vicarij Arch.⁊ Jo.an.tenent q̄ ſic q̄d inſinuat p̄poſitō de i tex. dū dī ꝺ ꝯſilio dioceſani.quia p̄pō de ſui natura videt̄ ip̄ortare neccitatē ſequēdi cōſiliū ſm Inno.in.c.plē.de ꝯſti.⁊ notat̄ in c.cū olim de arbi.et plene p̄ Jo.an. in.c.nullus plurib⁹.§.de re.iuris ⁊ ſit rō hui⁹ in hoc tex.vt inde p̄cedat de ſtitutō vn̄ p̄ceſſit inſtō p̄ ca.inuentū xvi.q.vij.

Ontra criſtianos ad ritū iudeoꝝ trāſeuntes aut redeūtes et eoꝝ fautores ē p̄cedendū tāq̄ ꝯtra hēticos etiā ſi baptiſati fuerit metu mortis aut dū fuerūt adhuc infantes.hoc dicit.

Prima con. Chriſtiani ad ritū iudeoꝝ trāſeūtes puniūtur ut heretici et oēs eoꝝ fautores. Probat̄ h̄.Tales em̄ heretici cēſeat̄ et lex ciuilis etiā punit tales ꝯfiſcatōe bonoꝝ vt.l.i.C.de apoſta. Un̄ pʒ q̄ dicētes legē cū euāgelio.et circūciſionē ſuādā cū baptiſmo incidūt i hereſim dānatā.c.maiores poſt prin.de baptiſ. ſm Jo.an.q̄ etiā dicit q̄ iudei inducētes criſtianos ad ritū eoꝝ etiā p̄nt p̄ inq̄ſitores puniri de quo hic p̄ eū

Scdā ꝯ.⁊ fi. In infantia aut etiam p̄ metū mortis baptiſati ꝯpellūtur ad obſeruantiā ſuſcepte fidei et redeuntes ad iudaiſmum iudicātur heretici. Probat̄ h̄ in tex.ex quo pʒ q̄ metus etiā cadēs iīconſtantem nō impedit effectū baptiſmi. Sec⁹ ſi coactō fuit abſoluta puta q̄s inuit⁹ ⁊ reclamās immergit̄ cū verboꝝ ꝓlatōe.de quo in.c.maiores de baptiſ.et hic in.§.iij. Pʒ ſcd̄o ex iſto q̄ ignorāter baptiſati obligant̄ ſacram̄to baptiſmi.q̄d vez in infantib⁹ q̄ ignorāt q̄d videt̄ l.i.C.de fal.mo.et idez in furioſ dūmodo non obſtet contraria p̄cedēs volūtas vt notat̄ in all'.c.maiores ⁊ rō hoꝝ pʒ in.c.q̄ris de ꝯſe.diſt.iiij. Nā hoc op̄atur magna virtus hui⁹ ſalutaris ſacramēti.fides p̄entū ⁊ patrinoꝝ de quo etiaʒ notatur in.c.nihil de cōſe.diſt.iiij. Et ꝺ hoīs iſtoꝝ redeūtiū ad iudaiſmū dic vt in.§.fi.

Ecreuit papa q̄ p̄pter hereſim maritorum non debeant confiſcari dotes catholicarum vxorum.niſi mulieres ſcient̄ matrimonia cōtraxiſſent cum ipſis hereticis.hoc dicit.

Prima ꝯ. P̄pter hereſim mariti dos vxoris catholice non debet confiſcari.

·Probatur hic in tex.et procedit indiſtincte.q̄ñ poſt matrimonium contractum maritus labitur in hereſim ⁊ faciunt ea que habentur hic in gl. ij.Si autem hereſis mariti preceſſit matrimonium eſt diſtinguēdum. qꝛ ſi mulier ſecum contrahens illud ignorabat et idem per tex.hic a cōtrario ſm Jo.an.aut illud ſciebat ⁊ tūc punitur vt heretica et dos confiſcabitur ita procedit tex.hic in ſecunda parte facit.c. cum ſm.ſ.e. nec mirum quia per hoc videtur fauiſſe heretico. Jdō merito punitur ut hereticorum fautor.et ſic nedum dos ſed etiam cetera bona confiſcantur ſm archidi.et facit ad hoc tex.in auc.de p̄uile.do.hereti. mulie.non preſtan. p̄ totum.

Ultima con. Ualidū eſt matrimonium inter criſtianam et hereticum etiam ſcienter contractū.·Probatur hic in tex.et notatur in.c.fi.de condi.appo. ſuper glo.i.per Jo.an.⁊ per glo.in ca.non oportet xxviij.q.i. licet nō debꝫ contrahi cū tali ut ibidem et in ca. caue.eadem cau. et q̄ſt. Simile eſt in excommunicato cum quo matrimoniuꝫ contractum tenet de quo non eſt dubium et probatur in.c.ſignificaſti de eo.qui dux.in ma. quam pol.per adutl.

Tatutuꝫ in.c.

.ij.ſ̄.e.qđ inhabilitat ad beneficia eccleſiaſtica.et officia publica hereticos et eorum filios vſqꝫ in ſecundam generationem intelligitur de deſcendentibus vſqꝫ ad ſecunduꝫ gradum.per lineam maſculinaꝫ ⁊ in deſcendētibus per lineam maternaꝫ ſolum includit exiſtentes in primo gradu. Sed nec predicti deſcendentes ſunt ad officia et beneficia inhabiles ſi ipſorum parentes ante ipſorum mortem eccleſie fuerint incorporati et receperunt penitentiam ꝓ culpis ſuis aut parati erant penitentiam ſubire.

Prima con. Jnhabiles ſūt ad eccleſiaſticum beneficium et officiuꝫ ſeculare filij hereticorum vſqꝫ ad ſecūdum gradum paterne linee.⁊ vſqꝫ ad primum materne.·Probatur hic in prima parte Et declara hāc concluſionem vt hic in glo.iij.que etiam dicit hunc tex.procedere in filijs naturalibus tm̄ et illegitimis. et illud dicit equum quia non attendimꝰ hic patriam poteſtatem cum per crimen hereſis perdatur patria poteſtas vt in.c.ij .§fi.ſ̄.e.ti. et li. et idem tenet archidi.et Jo.mo. nam hec iura indiſtincte loquuntur de deſcendentibus et filijs.et cum ratio pene ſit indifferens ad omnes filios.quia paternum crimen in eis timetur.l.quiſquis.C.ad le.iuli.maieſ. Jdeo identitatis ratione et non extenſione omnes includuntur. et patet ex dictis. ꝙ magis puniuntur deſcendētes ex viris in caſu tex.q̄ꝫ deſcendentes ex feminis.quia primi vſqꝫ ad ſecundū gradum incluſiue.ſecundi vero vſqꝫ ad primum.Cuius ratio eſt ſm Jo.monachi quia infectō in viro eſt maior q̄ꝫ in muliere. nam maiori bono maius malum opponitur ſm philoſophum facit xxxiij.q.v. hec imago.

Scdā ꝯ.et fi. Non tñ dicūtur here

tici q̄ an̄ mortē vnitati eccleſie ſunt incorporati Probaṫ hic in ſecūda parte et facit.c.ferrū.l.diſ. Vn̄ tales in filijs non puniūtur tanq̄ decedētes in hereſi vt hic.et ad euitandū hanc penā ſufficit parentē penitētē hāc penitiā recepiſſe.licet illā an̄ mortez non ꝑfecit. Idez ſi non recepit ſed paratus fuit recipere vt in fi.text.iuncta.g.fi. Ratio aūt cōcluſiōis eſt ſm̄ Jo.mo. qꝛ verba ſunt intelligenda cū ꝑſeuerantia et cōtinuatōe vt in.l.quociēs ff.qui ſatiſ. cogūtur. Item ſunt intelligenda ſi res in eodem ſtatu perſeuerat.l.cum quis.ff.de ſolu. An autē filij relapſorū in hereſim indiſticte ſūt inhabilēs ad officia publica videṫ ꝙ ſic.qꝛ vt filij hereticorū euadere poſſint hanc penā.tex.r̄quirit duo ſcꝫ ꝙ ꝑentes ſint penitentes et ꝙ ſint in vita incorporati eccl'e.ſed relapſi nō reincorporantur qꝛ ſine omni audientia curie ſeculari relīquūtur.c.ſuꝑ eo ſ.e.t.et.c.ad abolēdū.§.illos ſ.e. Cōtrariū tn̄ determiat hic Jo.an.⁊ Domi.qꝛ q̄uis nō reincorporātur eccl'e ut eis ſaluetur vita tꝑalis tn̄ quo ad ſalutē eternā incorporātur alle.c.ſuꝑ eo. Ideo ſi penitent nō dicūtur heretici de quo hic plenius Dom̄.

Inquiſitores heretice prauitatis etiā a ſe.ap.deputati nō poſſunt cōtra epōs inquirē de hoc crimine. niſi aliud habeatur in lrīs eoꝝ expreſſe. ſi tn̄ eos ſuſpectos inueniāt.id debēt ſe.ap.nūciaṙ Hꝰ ð

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. In generali mādato inquiſitōis criminū non venit ptās inquirendi cōtra epm̄. Probaṫ hic i tex.et intellige etiā ut cām inſtructaz ad papā remittāt vt hic in.g.iij.in fi.

Habemꝰ ergo hic vnā prerogatiuā epōꝝ et rō huiꝰ eſt qꝛ epi ſunt colūne eccl'e. Igitur cōtra eos tales proceſſus fieri nō dn̄t ſn̄ ſpāli licētia pape.⁊ licet hic tex.de epiſcopis ſolum loquaṫ.tn̄ putat Jo.an.ſatis eque ꝙ ſi ex qualitate vel pluralitate ꝑſonarū de hereſi ſuſpectaꝝ ꝑiculū notabile aut grandis ꝑturbatio credaṫ ꝓuentura ſi cōtra illos inquiraṫ de hereſi.licet illi nō ſint epi ꝙ etiā conſulēdus ē papa facit.c.fi. ſ ð trāſlactō. ⁊ qð ibi notaṫ et in cle.ꝑma ad fi.e.ti.vſ.ꝙ ſi odij iuncta.g.vbi obtentu que dicit ꝙ ſi ob ſcandalū vitandū inquiſitor obmittat ꝓcedere nō ligatur pena illiꝰ cle.ergo ꝓpter ſcādaluz vitandū poteſt omittere proceſſum.

Ex hoc quod papa generalit̄ ꝯmittit alicui negociū inquiſitōis.nō derogaṫ ſuꝑ ꝓceſſu hereticoꝝ locoꝝ ordinarijs ⁊ ut meliꝰ inquiſitōis negociū fiat ð eodē facto.vtꝗ; ꝑt inqrē cōmūīt vel diuiſim. Et ſi in ſn̄ia diſcorpāt ad ſedē aplicā negociū ſufficientē r̄mittāt inſtructū.⁊ dn̄t epi i inqrēdo auctoritate ordinaria aut delegata.ſeruare modū inqſitoribꝰ a iure.aut alijs cōſtitutōibꝰ ⁊ ordinatōibꝰ apoſtolicis traditum.hoc dicit.

Prima con. Si papa gñalr̄ delegat alicui inqſitōis negociū.nō derogat ꝑ hoc ordiarijs ſuꝑ ꝓceſſu hereticoꝝ. Probaṫ h̄ in ꝑncipio ⁊ potuit eē ratio dubitādi qꝛ papa alteri ꝯmittēdo hoc officiū videbaṫ illō ab ordinario aduocaſſe facit.c.licꝫ ſ ð offi.le.⁊.c.eccl'a.ij. vt li.penden. cum ſilibꝰ Itē incōueniēs videṫ ad diuerſa iudicia quem poſſe trahi.c. diſpen dia.ſupra eo.li.de ℞p.⁊.l.repetita.C de epiſ.et cle.Et ita quidā magni dixerunt his rōnibus.tamē hic contrarium eſt diſpoſitū.Non ob. ratōnes et iura allegata.quia ſuccumbunt in fauorem fidei propter quez hoc ius nouū emanauit. et ſuffragaᷓ debito ordinariorū.ſm Jo.an. Uel ſm Domi.contraria procedunt in inquiſitore ſpecialiter contra certas perſonas deputato.qui ordinario derogat.vt hic in glo.i.arg.c.paſtoralis. de ℞p.⁊.c.ſtuduiſti.ſup̄ de off.lega.aliud in generaliter deputato quia talis generalis cōmiſſio videᷓ multiplicare ſubſidium. nō auferre aut tranſferre.maxime quouſq₃ non eſt deſcenſum ꝑ inquiſitorem ad ſpeciez. quia antea eq̄parantur legato et ep̄o. Sicut ergo legatus non tollit iuriſdictionem ep̄i ita nec inquiſitor iuriſdictōnem ordinarij.Sed poſt deſcenſum ad ſpeciez videtur delegatus ad vnam cauſam tm̄.et ſic derogat ordinario.per.c.paſtoralis.in fi.de ℞ptl.

Scdā ↄ. Hmōi inq̄ſitor etiā generaliter i aliq̄ loco deputatus non eſt ordianarius ſʒ delegatus. Probatur hic dum dicit tex.delegaᷓ.probatur idez ī.ꝑ.c. rñſo arguendo ꝑ decretalem vltimaz. ſup̄ de re iudi.vbi duobus iudicibus ordinarijs diſcordantibus in ſententia tenet ſententia abſolutoria. Hic aūt debet fieri remiſſio ad ſedē apoſtolicam.ergo ſunt inquiſitores delegati. Idem probaᷓ ſm veritatem ſup̄.e.c. ne aliqui.licet etiam in contrariuʒ inducaᷓ.Sed verius eſt ꝙ fauore fidei iuriſdictio inquiſitoꝝ non expiret ꝑ obitū pape.licet ſint delegati ſm Jo an. Patet ergo ex iſtis ꝙ iuriſdictio alicui generaliter ꝯmiſſa r̄ſpectu certi territorij ſuꝑ vno negocio tm̄.puta bladoꝝ aut ſimili dī delegata et n̄ ordinaria.de quo in.c.cū ab eccleſiarum.ſup̄ de off.or.⁊ facit cle.ij.de ℞p

Tertia ↄ. Poſſunt ep̄s ⁊ inquiſitor ꝯtra eundē ſuꝑ eodē facto ſimul ꝓcedē. etſi in ſnīa diſcordāt cām inſtructā ad papā remittē Probaᷓ h in v̄ſi.vex. Rō ꝑʒ in tex. ꝙ negociū meli⁹ diſcutiᷓ qd̄ a plurib⁹ agitaᷓ.c.prudentiā.verſi.illa quippe.ſ.de off.del. Et ſic p̄t q̄s hoc caſu ſuꝑ eodē crimine trahi ad diuerſos iudices. Regulariter ꝯ̄ vt in.c.diſpendia.ſ.eo.li.de ℞p.Et de delicto vni⁹ pluries queriᷓ.de q̄ hic in gl.v̄b differendū.Quid ſi ſit citāt ad diuerſa loca.cui debʒ citat⁹ obedire?Arch putat ꝙ corā inq̄ſitore debʒ ꝯparere etiamſi pri⁹ ab ordinario fuit citat⁹. q̄i t̄bunal ſuū ſit maius.xi.q.iij.q̄ reſiſtit.et.ca.q̄ ꝯ̄.viij.diſt. Idē tenet Jo.an. Jo.de lig.et lati⁹ Dom.p̄nt iſti ſimul ꝓcedē.⁊ in eodē loco ꝯuenire vt in v̄ſi.vex.in p̄n. P̄nt etiā ꝓcedē ſimul' ſʒ ſeꝑatim q̄ ad locū Jta loquiᷓ h tex i v̄ſ.etſi diuiſim.et tūc debēt ſibi inuicē ꝓceſſ⁹ ꝯicare.⁊ i fine fieri dʒ qn̄ nō reſtat niſi ferre ſnīaʒ vt i extuagl. Bn̄ dicti ex eo ꝙ.et gl.in cle.i.e.ti.ſuꝑ verbo ad ſnīaz. Si autē alter ſolus proceſſit.videᷓ ꝙ non teneᷓ alteri cōicare ſuum proceſſum vt in extrauagan alle.Sʒ hodie tene circa hoc qd̄ habeᷓ in cle.i.e.t.p⁹ p̄n.Cū āt i ſnīa diſcordāt debet iri ad papam vt h.et ꝑ vtrunq₃ debet fieri remiſſio negocij inſtructi.Sed dicit Jo.an.ꝙ ſi alter nollet inſtruere.alter id facere debet. Et dic eos diſcordare ſiue diſcordāt ferendo.quia proferunt contrarias ſententias.ſiue in non ferendo.q̄a abſtinent a pronunciatōne propter diſ cordiam.et hoc vltimum placet Jo. monachi.

Ultima con Ordinarius procedens in negocio inquiſitionis quacunqꝫ poteſtate debet modum datū inquiſitoribus in procedendo obſeruare. Probatur hic in.§.fi. Et intellige etiam de modis procedēdi datis in clementinis. quia tex. iſte intelligit de ordinationibus tam factis q̄ faciendis.et ſic etiaꝫ illas includit. Si autem ordinarius procedere auctoritate ordinaria quando contra ſuos ſubditos procedit.ſed quando procedit contra exemptos.quod poteſt.vt i.c ad abolendam.in fi.ſupra eo.tunc auctoritate delegata intelligit procedē ſm Lapum

v **T inquiſitionis negociū** ad gloriam dei proſperetur mandat papa obſeruari omnes leges editas per Fredericum Imperatorem contra hereticos.et eorum fautores. niſi ſint contra canones. Vult etiā ꝙ domini temporales et rectores locoruꝫ obediant ordinarijs locorū et inquiſitoribus in hereticorū et eorū fautorū captione.inueſtigatione. et diligēti cuſtodia.et ad carcerem ſeu locum ad quem mandant deductione.ac cōuictos et condemnatos de hereſi ſtatim recipiant.et puniāt debita pena. non obſtante appellatione aut ꝓclamatione aliqua. Prohibet etiam ne temporales dñi de hoc crimine cognoſcant.aut iudicēt.quia eſt mere eccleſiaſticū Nec captos ob hoc crimē hereſis liberent.niſi ab inqſitore aut epiſcopo habeant licentiam.aut mādatum.aut executioneꝫ eis a dioceſano vel inqſitore cōmiſſam facere differant.aut alias proceſſum inquiſitorum aut dioceſanoruꝫ aliquo modo impediant. Contrafaciētes aut ſe opponentes et eis ſcienter auxilium et conſilium preſtantes excōmunicat.⁊ ſi per annum in excōicatione permanent vt hereticos condemnat. Hoc dicit.

Prima con Debet iudex ſecularis ſuper fidei negocijs auxilium preſtare et parere iudicibus eccleſiaſtici. Probatur hic in tex.in.§.vniuerſos. Et quatuor in tex.enumerant in quibus debent obedire eccleſiaſticis iudicibus.videlicet in hereticorū inueſtigatione.captione.cuſtodia. ⁊ deductione ad locum ad quem mandauerit.et quintū addit quia condēnatos de hereſi debet ſtatiꝫ recipere et punire debita animaduerſione id ē pena. que auertit animā a corpore.vt in.c. ad abolendam.§.i.ſupra eo. Et ſic iudex laicus exequitur ſententiam eccleſiaſtici iudicis abſqꝫ eo ꝙ d̄ viribꝰ eius cognoſcat.quod probat hic tex et de hoc in.c.i.ſ.de off.or. Itē patꝫ ex iſto ꝙ in criminalibus ſtatim ſententia eſt executioni demandanda.ſecus in ciuilibꝰ Glo.allegat ⁊ remittit

Scdā ꝯ. Suſpecti ⁊ infamati de hereſi debent ſub arcta cuſtodia in carceribus donec ꝑ eccleſiam negocium eorum terminatum fuerit detineri. Probat hic in.§. et vt ꝑfatas.et patꝫ ex eodē.§.ꝙ epi ⁊ inquiſitoēs poſſunt habere carceres de quo hodie in cle.i.§.ſane.cū.§.ſeq. eodem titulo. Et patet ex iſtis ꝙ lite pendente poteſt quis detineri in carcere. quod eſt ſpeciale in hoc caſu propter enormitatem criminis. Et ꝓcedit quando ſuſpitio eſt non leuis ꝯtra aliquem. alias antequam quis ſit conuictus non incurritur pena carceris. ĩ ciuilibus aut criminalibus. l. negantes. C. de act. et obli. et xv. q. viij. c. fi. ſm Joh. mo. de quo in. c. ſi clericos. § de ſenten. ex. quia procedit vbi vult dare fideiuſſores. et vbi crimen non eſt enorme vt ibi patz

Tertia ꝯ. Aliquo de hereſi cõdemnato debet procedi ad executõnem ſententie non obſtante ipſius appellatõe. Probatur hic in verſi. non ob. Nam hereticis credentibus et fautoribus eorum interdicta eſt appellatio. vt h̄ patet. Et intellige quando conſtat eos hereticos eſſe. quia conuicti ſunt aut confeſſi et cõdemnati. quia tales nullo iuris priuilegio gaudere debẽt vt in auc. de priuilegi. doct. circa mediũ Si autem non conſtat eos eſſe tales. non debet eis beneficium iuris auferri. ideo ſi in proceſſu inq̇ſitionis grauentur. qui dicuntur ſuſpecti de hereſi poſſunt appellare. quia defẽſio legitima eis non eſt deneganda. c. cuz inter. ⁊ c. ſignificauerunt. de except. ſup̃ cum illa ſit iuris naturalis. cle. paſtoralis. de re iudi. et ſic iſti a diffinitiua non appellant vt hic. ſed ab interlocutoria aut grauamine bene appellãt. ſm Jo. an. et Do.

Quarta con. Crimen hereſis ē mere eccleſiaſticum. ideo de eo nõ impedit ſe iudex ſecularis. etiam contra laicum. Probat̃ hic in § prohibem⁹. Unde quattuor in text. prohibentur iudicibus ſecularib⁹ Primũ ne quoquo modo cognoſcant de hoc crimine. hoc eſt nec p̃ncipaliter. nec incidẽter ſm gl. Et licet alias iudex incidẽter cognoſcit de queſtõne. de qua p̃ncipaliter non poteſt cognoſcere. vt ĩ. l. quotiens. C. de iudi. tamẽ dic hoc verũ quando iudex alias de ſe eſt capax cognitionis. licz propter magnitudinem cauſe non poteſt cognoſcẽ. tunc incidentia cauſe facit ꝙ põt cognoſcere ne ſit in poteſtate rei illudere iuriſdictionẽ. l. ſi eidem. ff. de iuri. om. iu. Secus vbi iudex in ſe capax non eſt. vt quia iudex ē laicus et negocia ſunt eccleſiaſtica. quia tũc nec incidẽter cognoſcere poteſt vt hic. et in concor. in glo. allegl. Scdo prohibetur iudici ſeculari ne captos ꝓ dicto crimine relaxet ſine licẽtia inquiſitoris. aut epiſcopi. Et ſufficit ĩ relaxatione licẽtia vnius eorum. etiamſi alius cõtrarium mandat. ſm Jo. an. Patz ex iſto ꝙ de mandato iudicis aut alterius quem captum detinet ſine illius licentia eum relaxare non debet. et ſm leges pena relaxãtis captiuos ē grauis vt patet in. l. a cõmentarieſes. C. de cuſt. reo. Tertio prohibetur ne executionez eis pro dicto crimine iniũctam facere detractent. et ſic hoc caſu negligentia et tarditas habet penaz excõmunicationis Quarto prohibetur ne directe aut indirecte proceſſuz inquiſitorum impediant Etſi opponitur de eo quod habetur deuteronõ vij. vbi populo iſrael mandatum fuit vt aras idolorum ſubuerterent. et xiij. vbi iubentur idolatre interfici. et ciuitates comburi igne. facit ca. vtilẽ xxiij. q. ij. vbi ſimile habetur. Dic Joan. reſpondenduz per id quod habetur. ij. q. vij. § itẽ cum Balaam. verſic his ita. vbi dicitur ꝙ multa in veteri teſtamento concedebant̃ que hodie ſunt ꝓhibita. nec ſũt t̃henda in exem plum noſtre actionis.ad idem.xxij.q iiij.quis ignoret.et de penit.diſti.ij.c. ſi enim.

Ultima con. Excōmunicationem incurrit contra hanc conſtitutionem faciens ⁊ negocio fidei ſe opponens. Probatur hic i.§.ſiquis. Et loquitur iudicibus temporalibus vſqꝫ ad verſi.nec non. Et abinde etiam aſtringit alios vt ex verbis claret. Incidit aūt in hanc penam faciens contra aliquem caſuꝫ huius.c.a.§.vniuerſos vſqꝫ ad.§.fi. Uel ſm alios faciens contra aliquez de quattuoꝛ caſib⁹ in .§.prohibemus poſitis. Primus intellectus videt̄ placere Jo. an. et Dom̄

c **um ſecundū** leges bona contrahentiuꝫ nefarias et inceſtas nuptias confiſcata ſint.et mulier rapta raptoris nuptijs conſentiens amittat ipſo iure bona que ſibi per legem a raptore et conſortibus eius obuenerant.et illicitas merces tranſuehens. aut vectigal non ſoluens dominium rerum vectarum amittat.decernit papa bona hereticoꝝ.cuꝫ hoꝛribili⁹ delinquant ipſo iure eſſe confiſcata. nō tm̄ debent bona ipſa per pꝛincipes et dn̄os tp̄ales appꝛehendi. priuſq̄ per inquiſitoꝛem aut ep̄um loci de hereſi ſint condemnati Hoc d̄

Pꝛima con. Hereticoruꝫ bona ipſo iure ſunt cōfiſcata. Probatur h̄ in pꝛima parte text. Et quadruplici argumēto legali in tex.pꝛobatur. de quibus argumentis dic vt in tex.hic iuncta glo. Et concluſionez intellige vt confiſcatio bonoꝝ heretici ſit facta a tempoꝛe commiſſi delicti.vt h̄ i glo.verbi ipſo iure. Quod adeo verꝝ eſt ꝙ vendicari poſſunt bona per fiſcuꝫ de manu poſſeſſoris nullo dato pꝛecio per quotcunqꝫ manus tranſierint.per.l.inciuilem.C.de fur. niſi p̄cium aut aliquid loco pꝛecij eſſet in bonis heretici.ar.l.ſi cum dotem.§.fi .ff.ſolu.matri.⁊ facit.c.v̄gentis.ſupꝛa eo.ti.et.l.apoſtataꝝ.i.rñſ.C.de apoſtatis.

Scdá con. ⁊ fi. Appꝛehenſio tamen bonoꝛū non eſt facienda niſi condemnatione facta de hereſi appꝛehenſio bonorū ſit declarata. Probat̄ hic in.§.confiſcationis.et ſic ſuper hereſi ſententia eſt ferenda.⁊ per iudicē eccleſiaſticum vt hic.et.c.vt cōmiſſi. et.c.ſupꝛa prox.§.⁊ vt pꝛefatas. Non ob.ca.i.xxiiij.q.i. Ubi pꝛobat̄.ꝙ non opoꝛtet nouam ſententiam ferre cuꝫ per canones pꝛius ſit lata.quia dicit Arch in alleg.c.vt commiſſi. ꝙ verū eſt.ꝙ ad hoc vt ſit hereticus non opoꝛtet nouam ſententiam ferre.ſꝫ ſufficit ꝙ inciderit in hereſim damnatā Ad hoc tamen ꝙ occupatio bonoꝝ fieri poteſt requirit̄ ſententia vt hic. Licet eni ipſo iure bona heretici ſint cōfiſcata.executio tm̄ differtur donec ipſe d̄ cuius bonis agitur declaretur per ſententiam hereticus extitiſſe. Et ſic hec eſt vna ſententia declaratoꝛia tm̄.et valet confiſcationem ipſo iure factam eſſe quia ſufficit i ſententia declarare quem eſſe hereticum. licet nihil dicatur de confiſcatōne.quia illa ip̄o iure eſt facta vt hic.faciunt nota in.c.i.§.de homici. Item valet quoad fructus medij tempoꝛis poſt commiſſum delictum et ante ſententiam perceptos quod fiſcus petere poteſt vt nõ. in auc̄. de inceſti. nupti. Jtez quia ſi bona alienant̄ poſt delictum cõmiſſum a fiſco vendicant̄ vt dixi ſupra. Quid autem de alienatis ſtatim ante lapſum in hereſim. vide hic Dom̄

Tatuta predeceſſoꝝ ſuoꝝ ſequens papa concedit ꝙ in negocio inquiſitõnis valeat procedi ſimpliciter et de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. vult etiamſi accuſatoribꝰ aut teſtibꝰ in crimine hereſis videat̄ periculũ poſſe graue accidẽ. nõ debeant ipſoꝝ noĩa accuſatis aut illis cõtra quos inquirit̄ publicari. ſꝫ ſecrete debent exprimi noĩa eoꝝ̃. corã ep̄o aut eo abſente corã ſuo vicario. ſi inquiſitor procedit aut corã inquiſitore. ſi ep̄s procedat. et nihilominus coram prouidis et honeſtis viris iuriſperitis quoꝝ conſilio in proceſſu ⁊ ſententia debet vti. Poſſunt etiam inquiſitor et ep̄s illis precipere ſub pena excõmunicationis. vt noĩa ipſa teneãt in ſecreto. licet ep̄s inquiſitorem aut econtra inquiſitor ep̄ꝫ propterea nõ poſſit excõicare. et periculo ceſſante debent noĩa accuſatoꝝ et teſtiũ partibus publicari ſicut in quolibꝫ alio proceſſu iudicij. Precipit tñ fictiões vitari vt non dicãt periculũ in publicatione vbi nõ eſt aut ſecuritatẽ vbi eſt diſcrimen qđ ipſoꝝ ꝯſcie relinquit. Ultimo ꝯſtões. mandata et reſponſa Romanoꝝ̃ pontificũ ſuꝑ negocio inquiſitionis facta ꝯſtõnibꝰ ſup̄ ſcriptis non ꝯtraria approbat ⁊ reſeruat. Hoc dicit

Pri. ꝯ. In negocio inquiſitionis heretice prauitatis. poteſt procedi ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij. Probat̄ hic in prin. Et de ſignificatione horũ verboꝝ̃ hic aliquid dicit glo. magna in pñ. et tractant hic Jo. mo ⁊ Arch. in. c. indemnitatibꝰ. ď. eo. li. ď electi. Sed Jo. and. hec omnia hic decidit propter ea que habent̄ in tex. ⁊ glo. in cle. de ver. ſign. vbi omnia iſta deciduntur Et quia tex. hic dicit poſſit videt̄ ꝙ iudex hoc caſu non artat̄ ita procedẽ. arg. l. non quicquid. ff. de iudi. De quo et alijs quattuor caſibus in quibus poteſt procedi ſimpliciter et de plano vi de nõ. in cle. ij. de iudi. et in cle. ſepe. ſuꝑ verbo nõ contradicẽ allegata.

Scdã ꝯ. et ſi. Si accuſatoribꝰ aut teſtibꝰ imminet periculũ poteſt ⁊ debet omitti publicatio teſtiũ. aut nominũ accuſatoꝝ̃. Probat̄ hic in §. iubemus. Et eſt hic ſpeciale ꝙ publicatio nominũ non fit hoc caſu. duꝫ tamẽ periculũ quod timet̄ ſit graue vt dicit text. facit. c. graue. xi. q. iij. Regulariter autem fieri debet publicatio nominum vt accuſati aut hi ꝯ̃ quos inquirit̄ plenius valeant ſe defendẽ. c. qualiter et quando. ij. §. debent. ſup̄ de accuſa. et §. ceſſante. ĩ. eod. c. Ratio ſpecialitatis eſt graue periculum qđ timetur ⁊ fauor fidei. Super hoc autem periculo ſtatur conſciẽtie epiſcopi aut inquiſitoris vt hic in §. ceterũ. Pro quo ſciendũ ſm Arch ꝙ in tribus caſibus quis relinquitur conſcientie ſue. Primo quando non debet prohiberi quia poteſt illud de quo agitur facere aut etiam dimittere ſine peccato vt xxxiij. q̄ſti. iiij. vir cum propria. Secũdo qñ timetur ſcandaluꝫ. vt ꝙ multitudo eſt in cauſa vt in cañ.deniqꝫ.iiij.diſt. Tertio qñ deficit iudiciū.et hoc dupliciter ꝯtingē pōt Uno mō ꝓpter perſonā que nō p̄t iudicari.vt.xvij.diſt.§.hinc etiam. ⁊ ca. nūc aūt.xxi.diſ. Alio mō ꝓpter crimē qđ occultū eſt.vt.xxxv.q.vi.c.ſi duo. et.ij.q.v.ꝯſuluiſti.ſm Jo.an.⁊ Dom̄ Quid aūt in alijs cauſis ſi iudex nō publicatis atteſtōnibus ꝓferat ſñiaꝫ an tenet? Glo.hic in v̄bo iudicijs.tenet q̄ ſic. ſi pars tacuit et nō ꝯtradixit.qđ eſt bene notandū ſm Dom̄

De ſciſmaticis

a

d ſuccidēdos īfructuoſos palmites papa recitatꝭ. factis d̄teſtabilibus Jacobi et Petri de calumna olim cardinalib⁹.eos a cardinalatu deponit.ac om̄i honorē ſpoliat.ac eos vt ſciſmaticos ⁊ hereticos puniendos ab oībus capiēdos exponit.et oībus bonis priuat.et omnes qui eos ſcienter.ꝓ cardinalib⁹ habuerint aut admiſerint.etiamſi cardinales fuerint excōicat.et pape abſolutionē reſeruat. Inſup etiam oēs poſteros Johis de caluinna fr̄is dicti Jacobi.⁊ p̄ris dicti Petri oībus bonis eoꝝ ꝯfiſcatis.reddit inhabiles et indignos ad honorē cardinalat⁹ et q̄cunqꝫ officia.et beneficia in eccleſia Rōna in perpetuū. In alijs eccleſijs vſqꝫ in quartū graduꝫ.et vult q̄ ſimiles exceſſus pariformiē puniant̄ ī futurū Hoc dicit. Et eſt in p̄te reuocata per extrauag. Benedicti q̄ incipit Ad dudū bone memorie.vbi iſti fuerūt reſtituti ad oēs penas p̄terqꝫ ad cardinalatuꝫ.et inhabilitatis ad papatū.et bona cōfiſcata que erāt alijs ꝯceſſa.et poſt eū Clemēs.v. clemēt eos ad cardinalatum reſtituit. Et hi duo iteꝝ in cardinalatu aſſūpti fuerūt.poſtea Jo.xxij.iuxta interp̄tationē nōis gratioſi vnū ex his poſteris dn̄i Johis h̄ damnatis altitudine dignitatis ꝯmendauit.et in cardinaleꝫ ꝓmouit ſm Jo.and.qui dicit ſe ꝓpterea parū moraturū in hoc.c. nec hodie legit̄.

Nota ex p̄n.text.pulcrā arengam ad formandum ꝓceſſus ꝯtra ꝯtumaces ſm Dom̄

Ex hoc tex.poteſt elici talis ꝯcluſio Ad ſoluꝫ papam de ꝯſilio cardinaliuꝫ ſpectat depoſitio eoꝝ. Probat̄ in hoc text. Et que ſit poteſtas collegij cardinaliuꝫ ſede vacante.vide hic in glo. magna Et concluſio glo.eſt hodie approbata in cle. Ne romani.de elect. Et an tunc poſſit reſtituere depoſituꝫ p̄ papam.arg.eſt in hoc tex.q̄ ſic duꝫ tex. expreſſe in hoc caſu id prohibet. ibi. nec etiā p̄ collegiū.de quo dicendum vt in alle.clem̄. Et an cardinales faciant collegiū.remittit Jo.and.ad nō. per Hoſt.in.c.ad liberandā.de iudeis. Et glo.h̄ ſunt vt plurimuꝫ l̄rales ſunt tn̄ notāde propter auctoritates quas allegant ſm Dom̄.

De homicidio

ro humani generis redemptione dei fili⁹ ad ima mūdi deſcendit. mortem temporalē ſubijt aſcenſurus beato petro curaȝ gregis ſui commiſit cui papa ſuccedens animarum ſaluti iugiter intendit. vnde qꝛ quidam inhumanitate et ſeuicia deteſtanda alios per aſſiſſinos occidi faciunt. corporum et animarũ interdũ mortem ꝓcurant. papa volẽs occurrere ſtatuit ꝙ quicunqȝ aliquẽ criſtianũ per aſſiſſinos occidi fecerit aut mandauerit licȝ mors ſecura nõ fuerit aut patenter receptauerit defẽderit aut occultauerit ipſo facto ſit excõmunicatus. et ab omĩ honore dignitate bñficio et officio depoſitus. ⁊ cũ omnibus ſuis bonis diffidatus tãꝙ̃ criſtiane religionis emulus. nec requiritur contra eũ aliqua excõicationis depoſitõnis aut diffidationis ſententia. poſtꝙ̃ ꝓbabilibꝰ argumentis conſiſterit ipſum cõmiſiſſe hmõi ſcelus. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cõcluſio. faciens vel mandans queȝ interfici ab aſſiſſinis punit̃ tribus penis hic contẽtis. Probat̃ hic in tex. Et quinqȝ perſone hac conſtitutõne ligantur que patent in tex. et prima plus delinquit qꝫ ſecũda. ſecũda plus ꝙ̃ tertia ⁊ ſic de alijs ſm hoſti. Et ꝓ intellectu tex. aduertendum ſm Joh. an. hic ſuper. glo. vbi formidãtes. ꝙ eſt quidam baro ſaracenus qui habet ſub ſe aſſiſſinos qui ſũt ſerui ſui ita nutriti ꝙ pendo mandato dñi credũt ſaluari et ſolent alios interficẽ pro pecunia et multi criſtiani ꝑncipes a talibꝰ occiſi ſũt Et dicunt̃ aſſiſſini forte a ſcindo is. qꝛ ſcindunt animã a corpore Juxta velle et mandatum dñi ſui et per hec videtur ſm archidi. ꝙ tex. non loquitur de his qui ſũt ſub alterius dominio et pro pecunia homines occidunt ⁊ pro eo facit tex. ſm Jo. an. Sȝ Jo. de ymo. tenet contra quia cauſa finalis conſtitutionis fuit periculum animaruȝ et correctio peccatorum ut ſentit hic glo. verbi preſertim et Jo. an. ſuper ea que cauſe etiã concludũt ad quoſcunqȝ pro pecunia occidentes alios ⁊ placet domico quia eẽ tex. ſimpliciter loquitur in § ſacri de quibuſcunqȝ aſſiſſinis facit. c. ſi romanorũ xix. diſt. Non haberet autẽ hic tex. locũ ſi infidelis hoc modo occideretur ꝙ tex. dicit criſtianum non dicit hominem per quod Jo. an. dicit ſe defendiſſe quendam prelatum qui probatus fuit hominez feciſſe occidi ꝙ nõ ſufficit ad has penas incurrendas ſed locum habent alie pene ciuiles ⁊ canonice de quibus Hoſti. in ſumma. e. ti. § qua pena. Cauti ergo dñt eſſe aduocati in obſeruandis verbis huius tex. et quo ad has penas non requiritur ſententia iudicis ſed ſufficit ſentẽtia declaratoria ſuper crimine ꝙ tale crimen commiſit aut probatum ſit et pene ſortiẽtur ſuum effectum concor. c. cum ſm ẽ ti. proxi. et ſic debent intelligi omnia iura ciuilia ⁊ canonica que dicunt ipſo facto quem puniri confiſcatione aut alia pena ut ſufficiat iudiceȝ declarari ipſum reum. l. fi. cuȝ ſimilibus. C. ad le. iuli. maieſ. facit. l. fi. C. ſi reus vel accuſa. mor. fuerit. plures autem penas quas imponit eccleſia enumerat hic Jo. an. de quo per glo. in. c. ad reprimendaȝ ẽ de offi. ordina.

Relatis aut

clericis licitum eſt ꝺ ſuis malefactoribus apud ſecularem iudicẽ deponere querelam. petere emendaȝ et prouideri ne de cetero talia preſu mantur dūmodo ꝙ ad penā ſanguinis non intendūt ꝓteſtentur nec eis imputabit ſi ad penam ſanguinis ꝑ iudicem ſecularem procedatur alias materia trucidandi et delinquendi ī clericos laicis daretur. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Poſſūt clerici ꝯ ſuis malefactoꝛibus coram ſeculari iudice conqueri ⁊ emendam petere etiaꝫ ſi pena ſanguinis pro eis de iure debeat infligi Probatur hic ī tex. ⁊ intellige dummodo ꝓteſtetur ꝙ ad penam ſanguinis agere nō intendit. de quo hic in glo. vbi ꝓteſtādo ⁊ intellige ꝙ etiam ſi clericus tradat iudici malefactoꝛem vel procurat ꝙ capiatur qꝛ nō imputabitur ſibi moꝛs inde ſecuta de quo tamen in ſpe. ti. ij. §. iuxta. vſi. quid ſi clericus tradidit. et Hoſti. in ſumma e. ti. § que pena vſi. verū. Quid aūt ſi dicit clericus accuſo talem de tali furto et proteſtatur vt hic an incurrit irregularitatem ſi iudex ꝓcedit ad moꝛtem Jo. an. dicit ꝙ licet clericus caute facit ſi dicit conqueroꝛ vt ſic ſeruet verba tex. faciunt nota. ij. q. vij laicis. et Inno. in c. cū. p. ꝯ accuſa. tamē putat hoc caſu ceſſare irregularitatē nam ⁊ querela inofficioſi dicitur accuſatio. C. de inoffi. teſta. l. pentibus. ⁊ l. in arenam ⁊ ſequitur Dom̄.

S qui mādat

aliquem verberari licet prohibet ip̄m occidi vel mutilari efficit᷑ irregularis ſi mandatarius eū occidat aut mutilet quia in culpa fuit et cogitare debuit ꝙ dicta poſſent euenire. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōcluſio Mandāti aliquē verberari moꝛs imputat᷑ licꝫ expꝛeſſe inhibeat ne occidatur Probatur hic ī tex. et ratio dubitationis ponitur h̄ in glo. i. Ratio autem deciſionis ī cōtrarium ponitur hic in glo. iij. quia ī culpa fuit mandādo. igitur caſus ſequens ei imputatur per que patet ꝙ hec dec. non habet locū in illo q̄ licite verberare mandat aliquem qꝛ tūc non eſſet in culpa vnde ceſſaret cauſa conſtitutionis ergo et conſtitutio c. cum ceſſāte ꝯ de appel. ſm̄ Jo. an. ⁊ Dom̄. Et nō ex hoc tex. ꝙ quo ad penam irregularitatis incurrendaꝫ paria ſunt aliqueꝫ interficere vel mēbrum mutilare. ad quod etiam facit cle. i. e. ti. et ibi glo. alle. concoꝛ.

De vſuris

Surarum voraginem

compeſcere volens papa pꝛecipit. c. quia in omnibus ꝯ e. ti. obſeruare contra vſurarios ſub maledictionis pena Statuit etiā ut nec collegiuꝫ nec vniuerſitas aliqua vel ſingularis etiā perſona cuiuſcunqꝫ ſit ſtatus aut dignitatis alienigenis publice vſuram exercere volentibus ad hoc in terris ſuis domos cōducere. conductas habere aut etiam permittant inhabitare ſed eas infra tres menſes de terris ſuis expellant nec alios de cetero admittāt nec aliquis talibus ad exercendum vſuras locet aut alio titulo concedat Contrarium facientes ſi ſūt epiſcopi aut maioꝛes ſuſpendit Si ſunt minoꝛes excommunicat collegiuꝫ aut vniuerſitatem interdicit. Et laicos per locoꝛū oꝛdinarios per cenſuram eccleſiaſticaꝫ puniri pꝛecipit. hoc dicit.

Prima ꝯ. Precipit papa ſub pena maledictõis cõtra vſurarios obſeruari ſtatuta.ſ.eo.ti.c.ꝙ in oĩbus Probat̃ hic in prin. Et tres pene ibidem ꝯtinent quas hic enumerat gl.verbi cõſtõnem. Et vocat h̃ tex.vſuraꝫ voraginē.nã vorago dr̃ ꝓfunditas ſeu baratrũ ad qḋ tendunt vſurarij. Et ponit̃ ꝓ ꝯſumptione.nã voracitas dicit̃ guloſitas q̃ oĩa cõſumit. Ita vſura q̃ ad ſoluentem dr̃ vorago ꝙ ꝯſumit ſb̃ſtantiã et bona ſua. Item q̃ ad recipientem p̃t dici vorago. ꝙ ꝯſumit aĩaꝫ ipſius Licet enim aĩa immortalis ſit vt in ca.tp̃us.xiij.q.iij. hoc verũ eſt q̃ ad viuere.tñ quo ad bene viuere eſt mortalis.ꝙ illud perdit ꝑ vſuram et ꝑ q̃libet pccm̃ mortale ſm Io.mo. Et pꝫ per hũc tex. ꝙ vſura eſt crimē eccaſticum ꝙ ꝯcernit periculuꝫ aĩaꝝ. An ãt ſit mere eccaſticũ.videt̃ ꝙ nõ. ꝙ etiam leges vſuras ꝓhibēt.vt h̃ in glo.verbi aĩas.de quo per Io.mo.h̃ ſuper rubca.ꝛ Garſ hic. Et breuiter p̃t dici ꝙ vbi non ſit q̃ſtio an id qḋ petit̃ ſit vſura vel non.iudex ſeculari. p̃t cognoſcere. vt ſi repetat̃ vſura ſoluta. Ubi aũt queſtio eſt an id quod petit̃ noĩe vſuraꝝ includat̃ vel non. tunc ſpectat cognitio ad iudicē eccaſticũ ſm Pau.in cle.i.e.ti.ꝛ ꝓbat̃ in.c poſt miſerabilē.ſ.eo.tit. de quo lati⁹ hic Dom̃.

Scdã ꝯ.ꝛ ſi. Dñi vniuerſitates.ꝛ collegia debēt expellere alienigenas in terris ſuis vſuras publice exercentes alias incidunt in penas hic poſitas. Probat̃ hic in.§ et quia. vſqꝫ i ſi. Ex quo patet p̃mo ꝙ hec ꝯſtõ non habꝫ locũ in oriundis de terris ipſi⁹ dñi. vniuerſitatis.aut collegij vt hic in g. verbi alienigenas. Bene tñ habet locũ in incolis et ciuibus nõ origine ſꝫ ex accidenti.vt in eadē gl.ꝙ hec ꝯſtõ ponderat ciuilitatem reſpectu originis tm̃.ſꝫ hoc caſu ciues ex accidēti veniunt appellõne alienigenarũ qḋ nota. Scḋo pꝫ hanc ꝯſtõnem nõ hr̃e locũ in alienigena q̃ clam vſurã exercet. et nõ publice ſeu manifeſte. de quo dic vt hic in glo.verbi manifeſte. Tertio pꝫ ꝙ null⁹ debet locare domũ aliũde genitis ad exercendũ vſuras.ad aliũ aũt actũ bene p̃t locare.probat v̇bũ ad hoc in tex.poſitũ.ſꝫ nec alio quocunqꝫ titulo ad vſurã exercendã concedere p̃t.etiaꝫ ex titulo ꝓuatiuo dominij.vt tenet hic glo.in verbo titl'o. quã ſequit̃ Arch ꝛ Genſ. Ex qua pꝫ ꝙ verbũ ꝯcedo eſt aptũ denotare cõceſſionē tranſlatiuam ſi ꝯgruat materie in qua ꝓfert̃ ſm Dom̃. Pene autē facientiũ ꝯtra hanc ꝯſtõnem patēt ex tex. Aduerte tñ ꝙ tex.loquēs de vniuerſitate loquit̃ de vniuerſitate eccaſtica.non in ſeculari.qḋ patet ꝑ tex. p̃cedentē immediate.qui dicit ſi fuerint ꝑſone eccaſtice.q̃ determinatio durat vſqꝫ ad verſi.ceterũ. q̃ aduerſatur p̃cedentib⁹. et ita tenent cleric⁹ pyſanus Io.de lig. Io.de fauē. Io.an. et Dom̃.licet Arch.ꝛ Guil.tenuerũt cõtrariũ.ſꝫ p̃ma opĩo videt̃ ꝯſonare lr̃e

Quamuis vſurarij manifeſti in vltima voluntate mandēt vſuras extortas per eos reſtitui.nõ tñ debet eis eccaſtica ſepultura cõcedi. donec iuxta facultates d̃ vſuris extortis ſatiſfecerint.aut illis quibus reſtõ facienda eſt ſi p̃ntes ſint idonee de reſtõne facienda caueant.aut alijs qui eis adquirē poſſunt vel eis abſentib⁹ or dinario loci aut eius vices gerenti aut parochie in qua teſtator habitat rectori coram aliquibus fide dignis d̄ parochia aut notario publico de ipſius ordinarij mandato Ex hmōi tamen cautōne ſemper adquiritur actio illis quibus reſtō vſurarum debet fieri ⁊ ſi quantitas vſurarum ſit certa illa debet exprimi. Si incerta ſit debet recipiens cautiōem quantitatem aliquam moderare veriſimilem al's ipſe tenetur Qui cōtra hanc conſtitutōem manifeſtū vſurarium ad ſepulturam eccleſiaſticā admittere fuerint auſi ſubiacent penis c.quia in omnib⁹.s̄.e.ti.nullus etiaȝ teſtamento manifeſti vſurarij interſit aut confeſſionē ei⁹ audiat aut abſoluat niſi pri⁹ de vſuris ſatiſfecerit aut cautionem idoneam de ſatiſfaciēdo ſm vires patrimonij preſtet Et aliē ab eo factum teſtamentū eſt nullum hoc dicit.

Prima con

Manifeſtus vſurarius nō traditur ſepulture eccleſiaſtice niſi primo ſatiſfaciat aut d̄ ſatiſfaciēdo caueat idonee. Probatur h̄ in principio tex.nec habet hic tex.locum in vſurario non manifeſto. Et quis ſit manifeſtus vide hic glo.⁊ s̄ c.pri. Occultus ergo poteſt ſepeliri in cimiterio non premiſſa ſatiſfactōe aut cautiōe de qua in tex.Quid āt ſi poſtea pateat talē fuiſſe vſurariū an ſit exhumandus. Dominicus putat diſtinguendū qꝛ aut mortuus eſt nō apparentibus aliquibus ſignis cōtritiōis.et ſic ſi oſſa diſcerni poſſunt ab alijs debet exhumari ar.c.ſacris.s̄.d̄ ſepulturis. Aut fuit cōfeſſus vel al's ſigna contritōis in eo apparuerunt ⁊ tunc nō exhumabit̄ per.c.a nobis de ſen.ex.et heredes ipſius compelli debent preciſe ad ſatiſfaciendum.vt hic in glo.v. Qualiter autem ⁊ quibus fieri debet reſtitutio vſurarum aut ſatiſfactio vide hic in glo.verbi ſatiſfieri iuncta.g.vbi facultates Itē nō habet locuȝ hic tex.in eo qui mutuauit ad vſuras.ſed nōdum vſuras recepit.vt patet in tex. ibi quas receperunt. Iſte enim licet d̄o tenetur ſatiſfacere de peccato.non tamen tenetur ſatiſfacere alicui alteri de vſura. Ideo cautus debȝ eſſe aduocatus ꝗ vult vti iſta conſtitutione ad viciandum teſtamentum aut ſepulturā impediendam vt nō ſimpliciter formet articulum ꝙ mutuauit ad vſurā ꝓut dicit Io.an.ſe vidiſſe allegat in ſimili.nota.s̄.e.ti.c.i. An auteȝ preter vſuram lucrum ex ea perceptum ſit reſtituendum.dic ꝙ quo ad caſum hui⁹ decē.ſufficit reſtituere vſuras r̄ceptas Et idem tenȝ Archiō.in omni caſu. alij tenuerunt contra Sȝ dic ſm Iohā.cal.in.c.fi.s̄.e.ti.ꝙ ſi res recepta ꝓ vſura non parit fructum vt eſt pecunia triticuȝ aut ſimiles res. et ſufficit reſtituere rem quia ſi lucrum ex tali re percipitur illud ē ex induſtria. Tenetur tamen ad compenſam damni quod alter in bonis ſuſtinuit per detentionem illius rei aut res pro vſura recepta eſt fructifera. tunc ſi naturaliter fructus germinat ut ager aut ex vſu ut domus que locatur. ⁊ tunc nedum res extorta ſed etiam fructus ſunt reſtituendi facit ꝓ hoc.l.fi.ſi reȝ in fi.ff.de hereti.de quo hic latius ꝑ Dominicum.

Secunda con

Si manifeſt⁹ vſurarius mandat vſuram per eū extortā reſtitui et moritur anteꝙ̄ reſtituatur poteſt ſepeliri ad cimiterium ſi poſtea per quemcunqꝫ alium cautio idonea ſm formam hic traditaꝫ exhibeatur Hanc ꝯcluſioneꝫ tenet h Jo.an. ⁊ vult hic tex.dū dicit ſit cautum. ⁊ alibi fuerit ſatiſfactū. ⁊ ſic loqtur impersonaliter. ſufficit ergo per quēcunqꝫ ſatiſfiat aut caueatur. non aūt ſic eſſet q̄ ad validādū teſtamētū ut patet ex glo.fi. Que aūt cautio dicatur idonea vide hic in glo.verbi idoneam. Et ꝑ hanc cautōem adq̄ritur actio illis quibus reſtitutio eſt facienda ut hic ꝓbatur. An aūt dn̄o adquirit̄ actio ꝑ ꝓcuratorē. vide hic glo.verbi adq̄rere ad quaꝫ ſolet fieri remiſſio.

Terti. ꝯ. Ubi d̄ q̄ntitate vſuraruꝫ conſtat debet illa ĩ cautōne exp̄mi alſ iudex id qđ veriſimile eſt debꝫ arbitrari Probatur hic in §ceterū. ⁊ poteſt cōſtare d̄ certa quantitate qn̄ forte ab vno ſolū extorſit aut miſtrū habuit ad hoc opus cū quo facta computatōe corā m̄ris ꝯſtat bn̄ quātū exegit ſm Jo. an. Qualit̄ aūt fiet moderatio ſeu taxatio certe quātitatis ꝑ iudicē qn̄ d̄ ea non cōſtat. vide hic in glo.verbi alioquin.

Ultima ꝯ. Prohibitum eſt vſurarium manifeſtū ad ſepulturā eccaſticā admittere. teſtamentū cōdere. aut teſtamento ip̄i⁹ intereſſe niſi p̄mo ſatiſfaciat aut de ſatiſfaciēdo caueat idonee Probat̄ hic in §fi. et pondera tex. q̄ loquit̄ de admittētib⁹ ad ſepulturaꝫ nō de ſepelientib⁹. ꝓ quo vide glo.ĩ cle.eos.de ſepul. ⁊ haberet locū pena hui⁹ tex. ſi vſurari⁹ nō ſepeliret̄ ſꝫ fingeretur ſepeliri. ⁊ in veritate ali⁹ aut etiā nullus ſepeliret̄. qꝛ ratō ꝓhibitōnis etiam hoc caſu concludit q̄ fuit etiaꝫ opprobrium heredum facit.c. quanto de priuile. ſm Joh.an.patet hic etiam q̄ papa poteſt infringere teſtamēta laicoꝝ ⁊ alias vltimas voluntates. de quo dic ut hic in gloſa finali.

De exceſſib⁹ prelatorum

Um ex eo q̄ de nouo domos vel loca ad habitandū fratres mendicantes ſuſcipiunt ⁊ olim recepta dimittunt ſcandala diuerſa proueniūt. ꝓhibet papa ne de cetero mendicātes in quocunqꝫ conſtituti loco ad habitandum dom⁹ vel loca ſuſcipiunt de nouo aut hacten⁹ recepta alienēt q̄cunqꝫ titulo niſi habeant a ſe.ap.ſpecialem licentiam de hac conſtitutiōe mentionem faciētem. ⁊ contra factuꝫ papa irritat. ad eos tamen qui vitā heremiticam ⁊ ſolitariā ducunt hāc conſtitutōnem non vult papa extendi quin poſſint ĩ locis vbi non ē habitatio hominuꝫ loca adquirere aut mutare de licentia ſuorum dūtaxat ſuperiorum. hoc dicit.

Prima con. Prohibiti ſunt mēdicantes ad habitandum adquirere noua loca vel alienare aut mutare anteq̄ ſine ſpeciali pape licētia Probatur hic in tex. et contra factum eſt irritum ut i.§nos in fi. Item hodie tranſgreſſores huius cōſtitutiōis ſūt ipſo facto excommunicati per cle.cupiētes p̄mo reſponſo de penis. Licet autem nouū multis modis dicat̄ vt notat glo.ſuper verbo nouo in.c.generali.ſ.e.li.de elec. tamē quo ad caſum huius dec̄.dicuntur mendicātes adq̄rere de nouo quando adquirūt eum poſt hanc decretalem qḋ ꝓbat hic glo.v.ſm Jo.an. Antiqua autez dicuntur hic loca quādo fuerunt añ hanc decretalem adquiſita. Unde ſi poſt hanc decretalem adquiſita mutentur ſine licentia pape aut alienentur non habet locum pena hic poſita.nec alle.cle.ſm Lapum hic ꝛ ꝓbat natura huius dictionis hactenꝰ que dicitur ab hac et tenus et ſignificat idem qḋ vſqꝫ nunc ſm Papiam qḋ Dom̄.dicit valde notable quia vidit cōtrariū bononie rñſum dū frēs de obſeruantia inciperēt edificare locū ſupra montē ſancte marie de ſpāli licentia pape ex parte ſeptentrionali ꝛ quia locus erat valde ventoſus et frigidus deliberauerunt mutare ī loco eodem.ſed ex altera parte vt mōs eos tegeret et per dicta patet ꝙ non habet locū hic tex. Ratio aūt huius concluſiōis ē ſcandalū ortū ex adq̄ſitione ꝛ mutatōne locoꝝ ut pꝫ in tex. naz ſm Jo.an.plurima ſcādala ꝯſueuerunt obuenire reſpectu clericoruz ꝛ aliorum religioſoꝝ quibꝰ appropinquabant Ideo in fi.permittitur adquiſitō in locis vbi non eſt hoīm habitatio. hinc aliqui religioſi ſunt priuilegiati ne ad certam menſuraz religioſi mēdicātes poſſint ſe apud eos locare ſm Jo.an. An aūt legati poſſint dare hanc licentiā. Dom̄.videtur tenere ꝙ non.cum aliud ſit ſedes apoſtolica.aliud ipſius legati ꝑ c.ſi. de ſi.preſbi.ꝯ quo in.c.ſi abbatē ſ.e.li.de elec.

Scdā con Debet aūt papa dando licētiam contra hanc conſtitutōem facere de ea mentōnem ſpālem Probaē hic in.§.nos.ꝛ huius occōne late tractat hic Jo.an.et poſt euz Dom̄.an papa in reſcripto contra ius conceſſo de iure communi teneatur facere mentōem.et dic breuiter ꝙ aut reſcriptū habet clauſulas derogatorias in iure communi ſcriptas.aut nō primo caſu tunc ſi in reſcripto noīatim continetur non ob.tali le.vel ca. aut alias per equipollentiam vt valet ſi concedens habet ius tollendi talem legez aut ca.ut eſt princeps vt ſ.de reſp.c.nonnulli.c. ſi apoſtolicas. ſ.e.li.de preben.l.ij.§ ſi quis a principe.ff.ne quid in lo.pub. Si vero reſcriptū non noīatim ſeu per equipollentiam noīm ſeu generaliter habet clauſulam nō obſtante aliqua.l.quo caſu ſunt diuerſe opiniones. ſed glo. in.c.i.ſ.e.li.de conſti.ſuper verbo noſcatur diſtinguit inter priuilegia et reſcripta vt priuilegia valeant. quia princeps priuilegiando intendit facere contra ius iij diſ.c.priuilegia. et c.abbate.de v̄.ſig. Reſcripta autē nō valeant.ꝙ papa ꝯcedendo reſcriptū videtur facē ſm ius cōne ut.l.reſcpta C.de preci.impa.offeren.canoniſata xxx.q.ij.ꝛ ꝓ hac diſtinctōe facit mos curie qui habet reſcripta ꝑ cancellariam ſine lectōne tranſire. priuilegia aūt nō ſm Jo.an. et Dom̄. Secūdo āt caſu principali qñ nō hꝫ clauſulaz derogatoriā tūc ſi eſt de caſibꝰ de q̄bus cauet de iure debere fieri mentionem tunc nō valet niſi fiat mentio de iure illo ut hic.et.c.nonnulli.ſ.de reſcp.de eta.et qua.eam te. de cle.nō reſi.c.cū dilectꝰ.et.c.plē.et tꝫ Archi. in.c.licet.ſ.e.li.de conſti. aut non eſt de illis caſibus tunc in forma priuilegij conceſſum tenet per ſ dicta Si in forma reſcripti conceditur tunc ſi motu proprio principis conceditur ꝛ vȝ.c.ſi motu proprio.ſ.e.li.de preben.et in cle.ſi roman⁹.c.ti. ꝛ facit.g.fi.in fi.ſupra de nu.peti.c.ij.Si autē ad petitionem alterius conceſſum ē non vȝ niſi princeps ex certa ſcientia ſcribat.quo caſu valeret. quia in dubio non preſumitꝰ princeps iuris obſeruantiam velle tollere ut in.c.eccleſia.ij.ſupra de elec.et.l.ſi quando.C. de inoffi. teſta. et per dicta ſm Joh.an.poteſt haberi magna informatio ad illam queſtionē qua queritur de ṽbis derogatorijs ad priuilegia.pacta.ꝯſuetudines.ꝛ ſtatuta.ſcilicȝ. An tollantur per verba generalia ꝛ q' i priuilegijs ſufficiant generalia verba Probatur h ꝛ in.c.vt officiū.§.contradictores ſupra.eo.li.de heret. De cõſuetudinibus ꝛ ſtatutis idem probatur in.c.quia ſepe.ꝛ.c.cum non deceat ſupra.e.li.de elec.et cle.prima in fi.de iure patr. De his quatuor permittim probatur idē in clem.dudū ṽſi. nos etenim de ſepul.et in.c.i.i fi. de ſen.ex.Et generalit̃ poteſt dici ꝙ in om̄i materia ſi per verba derogatoria licet generaliter prolata ab eo qui derogare poteſt apparet ei⁹ voluntas ꝙ generaliter omnibus derogare voluit illi ſtabitur per ſupra dicta vide hic plenius per doc.

Ultima ꝯ. Ad vitam heremiticaȝ poteſt tranſire monachus ſi licentiaȝ ei preſtet ſolus ſuus prelatus. Probatꝰ hic in.§.fi.Quid autē ſi velit tranſire ad aliam religionem. vide per glo.ꝛ ibi dixi in.c.cū ſingula.ſ.e.li.de p̄bē.

De priuilegijs

v Olétes libertatem ſic obſeruare exemptis vt alij eam non infringant nec exempti eius limites excedāt Statuit papa ꝙ quandocunqȝ aliqui ſint exempti tamen poſſunt ratione contractꝰ rei de qua agitur ꝛ ratõne delicti coram ordinarijs locorum conueniri. Exemptio autem proderit eis vt ſi delinquant contrahant aut res de q̈ agitur in loco exempto ſita ſit non poſſint coram ordinario loci conueniri.nec etiam ratione domicilij.imo nec per ordinarium loci vbi domicilium eſt conſtitutum poſſunt ad locum delicti contractus aut rei remitti.Jn caſibus tamen quibus iura cõmunia ordinarijs iuriſdictionem tribuunt in exemptos iuriſdictionē habent in ipſos Et idem per omnia dicit papa de priuilegijs vt non poſſint conueniri niſi coram certis iudicibus.hoc dicit vſqȝ.§.in eos.

Prima con. Exemptionis ꝑuilegia quantumcunqȝ lata non includunt exēptiōem ratione rei cõtractꝰ vel delicti concernentis loca non exempta Probatur hic i tex.nec ob.id fruſtra eſt exemptio.vt patet hic ṽſi. nunquid iuncta glo.verbi nunquid ergo ꝛ intellige niſi aliqui ſint priuilegiati cõtra formaȝ huius dec. ꝓut hodie ſunt habentes multa priuilegia.vt etiam in his caſibus hic permiſſis non poſſint coram ordinarijs conueniri que ꝑuilegia valēt ꝛ tenēt ſm Jo.an.ꝛ Dom̄.hic ꝛ intellige niſi priuilegium exemptionis eſſet impetratum poſt citationem ordinarij vt c.cum capella.ſ.e. ꝛ auc.qua in prouincia.vbi d cri.agri oportȝ ſm Dom̄

⁊ per hunc text. dicit Jo. an. ꝙ quis debet eſſe cautus vt ſemper contrahat cum exempto extra locuz exemptum ꝙ de actibus geſtis in loco exempto ordinarij ſe non intromittūt vt hic in ỽſi. nunquid.

Scdā con. Et licet iudex dōicilij poſſit cognoſcere de contractu aut delicto aut re ſita alibi. hoc tamen fallit qn̄ domiciliū exemptōis habet priuilegiū Probatur pͥma pars in. c. fi. § ꝯ fo. compe. ⁊ ibi. g. i. ſcd̄a pars ꝓbaẗ h̄ in ỽſi. nunqd. imo licz iudex dōicilij poſſet remittere ſubditū ad reſpondēdū corā iudice cōtractꝰ delicti aut rei ſite. ut i. c. rōna. § ꝓhētes. §. e. li. de fo. ꝯpe. ⁊ ꝑ glo. i cle. paſtoralis. de re. iudi. tamē ordiarius loci exempti id nō pt vt hic. et illud voluit h̄ glo. dū equiparat illū anglico ſm Jo. an. et ꝙ hāc remiſſionez iudex dōicilij facē poſſit in delictis eſt planū ꝑ. g. in allē. c. paſtoralis. ſed in ꝯtractibus aut ratione rei alibi ſite iudex nō habz remittere. ſed ſatis ē ꝙ iniungat ꝙ vadat defenſurꝰ ibi cauſaz ſm Hoſti. et Archi. et hoc voluit hic tex. dū dixit iniungēdi ſm Dom. Pz ex dictis ꝙ ſi monachus exēptus incedit ſine habitu extra locū exemptū pt puniri ꝑ ordiariū imo et ligaẗ ſtatuto epī puniente certū delictū facit. c. ꝙ ſup his et ibi notaẗ ſup. g. i. §. de ma. et obe. ⁊ ita diſputando tenuit ſtephanꝰ ꝓuincialis hic. qđ vez niſi eſſet plene exēptus. ꝯtra caſus etiā in hac decretali exemptos q̄lia ꝓuilegia dicit Jo. an ſe vidiſſe Jn his ergo ỽba ꝓuilegiorū ſunt ponderanda vt in. c. porro §. e. ti. cum ꝯcor. ibi allegatis Quid āt ſi monachꝰ monaſterij exempti ſtans in loco exempto ꝑcuſſit lapide ſtantem extra locū exemptū quis erit iudex huius delicti Jo. an. dicit diſputando fuiſſe terminatuz ꝙ vterqꝫ iudex de qua queſtione vide. i. de re. iuris in obſcuris in mercu.

Tertia ꝯ. In multis caſibz exēpti ſubſunt iuriſdictōi ordinarij Probatur hic i. § ſaluis iuncta. g. verbi inſtituta. et ad de. g. plē. in cle. dudū de ſepul. vbi patent multa noua iura quibus ordinarij habent ptātem in exemptos

Ultima con. Priuilegiatꝰ vt non teneatur niſi tm̄ ſub vno iudice reſpondere non cenſeẗ per hoc exemptus ab alijs iudicibus ratione cōtractus delicti aut rei ſite Probatur hic in. § et id ipm ex quo patet ꝙ ad omnes cauſas alicuꝰ etiā nondū exortas pt ſibi dari delegatus. qđ vez in modum priuilegij. non aūt in modū reſcripti nec ob. c. fi. ſupra de ℞p. ita dicit hic glo. verbi certo Pz ſcđo ex iſto ꝙ priuilegiū recipit limitationes quas recepit ius cōmune in materia ſup qua diſpoīt. qz ſicut de iure communi in ſua ꝓuintia et nō alibi dz quis de crimine damnari. ij. q. vi. porro ⁊ tn̄ illa iura r̄cipiūt limitatōz niſi extra ꝓuītiā delinqret. c. i. ſupra de reſcripto. Jta dicimꝰ etiā in ꝓuilegio ſimpliciter diſponente ꝙ debeat quis ſub vno iudice reſpondere vt h̄ Quid aūt ſi actor eſt priuilegiatꝰ de trahendo ſuos obnorios corām certo iudice ⁊ trahit reum priuilegiatū vt dz hic in tex. vide hic late ꝑ Dom̄

Ne eos quibꝰ conceditur priuilegiū ab apoſtolica ſede ab aliquo iudice poſſint excōmunicari ſuſpēdi vel interdici vt habēt plures religioſi non poſſunt locorū ordinarij ſententias cenſure proferre vbicunq; fuerint conſtituti niſi ſint ī locis conſtituti ī locis ordinarijs ipſis ſubiectis vt ibi morentur et pro tempore quo ibi reſident hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cōcluſio. Priuilegium cōceſſū perſone ne a quoq; poſſit excommunicari non operatur effectum ſi pſona inhereat non ꝑuilegiate rei. Probatur hic in tex. et excludit iſtud priuilegium omnes ordinarios ne hec tria in tex. poſita poſſint in taliter ꝑuilegiatum exercere excepto papa ⁊ eius legato d̄ latere vt.ī.de v̄.ſig.c.veniens in prin. ſm Jo.an. et ſi ordinarius excommunicet ſic priuilegiatuz non valet ſententia tanq̄ a non ſuo iudice lata ſm Hoſti.alle.c.romana in fi.ſupra.e.li.de fo.compe. In huiuſmodi autem priuilegiatis quo ad alia ſalua manet iuriſdictō ordinariorum vt hic in glo.verbi quantum ad iſta.⁊ determinat hoc tex.in.c.ne aliqui.ī.e.ti.

Cū de diuerſis mundi partibus multi cōfluant ad ſedem apoſtolicam papa ad profectum eorum et communem aliorum omnium vtilitatem ſtatuit ꝙ in curia romana ſit ſtudium vniuerſale iuris diuini et humani canonici et ciuilis ⁊ ꝙ ſtudentes ibidem gaudeant libertatibus priuilegijs ⁊ fructus beneficiorum integre percipiant ſicut illi qui ī alijs ſtudijs vniuerſalibus ſtudent hoc dicit

Prima con. Curia romana habet vniuerſalis ſtudij ꝑuilegia Probatur hic et ratio quare ordinatum illud fuit patet ex tex. propter ſcilicz vtilitatem omnium quibus literati poſſunt afferre ſcientie fructuz oportunum vt in.c.cum ex eo ſupra.e.li. d̄ elec. Et apparet hic mirabile quia in curia romana poteſt legi ius ciuile et nō pariſius nec' in locis vicinis vt ſupra.e.c.ſuper ſpecula. Et eſt ratō quia in francia illo iure non vtūtur ſm Johannem de fantu. Quid autē venit ħ appellatōe romane curie vid̄ hic in glo.penulť. Item patet hic ꝙ locus vbi ſtudium deputatur debet habere certa priuilegia vide etiaz de hoc et de priuilegijs doctorum ī cle. prima.e.ti.⁊.l.medicos.C.de profeſ. ⁊ medi.li.x.

Secunda con. Clericꝰ bñficiatꝰ abſēs grā ſtudiorū ī ſtudio vlī exn̄s ꝑcipit fructꝰ ſui bñficij ſi id ſibi ſit indultū. Probať ħ ī fine iūcto.c.tue.ſ̄.de cle.nō reſi. Et illud intellige verū exceptis diſtributōibꝫ quotidianis vt ħ in.g.fi. Itē dūmodo ſit in ſtudio de licentia ſui p̄lati al's em̄ in ſtudio eſſe nō p̄t ⁊ q̄s p̄latꝰ hanc licētiā dare p̄t dixi in.c.licet canō.ſ̄.e.li. de elec.in vltīa cōcluſiōe.nec eo ipſo ꝙ q̄s ē in ſtudio de licentia ſuꝑioris ſui p̄t ꝑcipe fructꝰ bñficij ſui vt tenet ħ.g.fi.ſꝫ reqriť ꝙ id ſit ſibi indultum vt dicit ī.c.tue all'. Et intellige indultū ſm Jo.an.ibidē.ſi illud ſit ſibi indultū ex ꝑuilegio iuris cōis vt in ſtudēte ī theologia vel ꝑ ꝑuilegiū hoīs aut ꝯſuetudinē vel ꝯſtōnem eccl'e aut etiā ꝑuilegiū ſtudij Et licet Archid. tenet de iure communi abſentes cauſa ſtudij de licentia prelati percipere fructus ſicuti preſentes. quia non minus ſeruit eccleſie q̄ ibi exiſtens argumento.l.aduocati.C.de aduō diuerſo.iudi.quam opi.etiam ſequit̃ Lapus.tamen opi. Jo.an.⁊ glo.ſi.h̃ verior eſt de iure quia priuilegiũ etiam in corpore iuris clauſum vt habent ſtudentes in theologia.c.ſuper ſpecula.ſupra.e.de magiſ.nõ debet ex identitate etiam rationis extẽdi ad alias perſonas vt patet per glo.in.c. conſtitutionẽ ſupra.e.li.de regulari.

Abbates priuilegiati a ſe.ap. ꝙ poſſũt ſolennem benedictionẽ facere ſuper populum poſſunt in eccleſijs ipſis pleno iure ſubiectis quãdo celebrantur officia diuina. Poſt ſolennia miſſaꝝ ac laudes matutinas et veſpertinas ſolenniter benedicere populo. Alibi in vijs ⁊ locis alijs eaꝫ facere nõ poſſunt niſi id expreſſe eis ſit conceſſum non poſſunt conferre primam tonſuram niſi ſuis conuerſis aut eis in q̃s quaſi epiſcopalem habent iuriſdictõnem niſi aliud habeant ex priuilegio hoc dicit.

Prima con. Si papa concedit priuilegium abbati ꝙ poſſit ſolenniter bñdicere populo intelligitur bñdicendi facultas data in tribus officijs diuinis hic expreſſis in eccleſijs ſubiectis taliter priuilegiato Probatur hic in tex.in principio.Aliud eſt in archiepiſcopo q̃ in tota prouintia ſua etiam in locis exemptis benedictioneꝫ impendit vt in cle.ſecũda.e.ti. Et que benedictio ſit ſolennis patet hic in glo.verbi ſolennem que dicit ꝙ illa ſit benedictio epiſcoporuꝫ quã faciunt ſolenniter dicendo Sit nomẽ domini benedictum quia priuatam etiam preſbiteri faciũt in miſſa quam gl.intellige niſi epiſcop⁹ ſit p̃ſens.quia tunc pſb̃r eam facere non debet vt in.c.deniq̃ꝫ.xxi.diſ.hoc veꝝ epiſcopo prohibente. ſed eo permittente poterit etiaꝫ benedicere epiſcopũ vt notat gl.xcvi.diſ.ecce. ſm̃ Domi. Quid autem de pſb̃ris cardinalibus an benedicant vide per Jo.an. in.c.ij.ſupra de ſuppl.negli.prela.vbi dicit ꝙ licet tales ſuper ordineꝫ ſacerdotalem nullam benedictionem habeant.vtuntur tamen epiſcopalibus inſignijs ⁊ minores ordines cõferũt ⁊ ſolenniter benedicunt ſm̃ Lapum ⁊ cum tex.hic loquitur d̃ priuilegio apoſtolico ſoluꝫ.probat ꝙ abbates conſuetudine non poſſunt adquirere hanc poteſtatem benedicendi. nã inſignia epiſcopalia non p̃ſcribũtur ꝑ inferiores xciij. diſ. ꝓuenit facit.c. quanto.ſupra de conſue.

Ultima con. Sol' cõuerſ ſui monaſterij poteſt abbas conferre tõſuram clericalem ⁊ illis in quos habent iuriſdictõnem quaſi epiſcopalẽ Probat̃ hic in.§.fi.⁊ quando abbas habeat quaſi epiſcopalem vide in.g. verbi quaſi epiſcopalem Et an quilibet abbas tõſurare poteſt ſuos cõuerſos vide hic in glo.v̓bi tonſuraꝫ. que glo.facit ſm̃ Jo.an.pro abbatibus qui bñdicunt calices pathenas ⁊ veſtes ſacerdotales de quib⁹ de ſacra vnc.c.vno in ſi. ⁊ de conſe.diſt.i. veſtimenta.nam ſi benedicunt et cõſecrant perſonas fortius et res xij.q. ij.precipimus.ſed a conſecratione calicis in qua ſit vnctio vt in.d.c.vnico abſtinere debẽt.in alijs predictis et ſimilibus ſuſtineri poſſunt in quibus ſit ſolum verbalis benedictio. quando ad opus ſuarum eccleſiarũ id agunt.alias abſtinere debent cum nec ſolenniter benedicāt populum ut hic nec aquam etiam ſolenniter benedicunt. ut in.c.aqua de cōſe. ecc̄.vel al.maxime quia ipſorum bn̄dictio ſimplex eſt vel ad plus mixta vt notatur in cle.attēdentes in.§.ſtatuimus de ſta.mō. et ibi de iſto per guil.de mōte lau.plene vbi tenet cōtra iſta ꝙ videlicet non poſſint bn̄dicere calices veſtes et cetera ꝛc. De abbatibus autē mitratis tractat Johan.an.ī.e.c. ut apoſtolice .§. glo.ij.

Actoritate ſe.ap.ſtatuit ꝙ exempti non poſſint conſtruere capellas aut oratoria in locis non exemptis ſine dioceſanorum ipſorum locorum licētia nec tempore interdicti celebrent diuina in ſic conſtructis niſi in caſibꝰ a iure ꝑmiſſis. Inhibet etiaꝫ papa ne exempti capellas oratoria ī locis exemptis preſumāt facere niſi habeant licentiam aut priuilegium ſe.ap.cauſas ec̄ hominum liberorum ſibi ſubiectorum nō debent in ſe ut actores aut defenſores aſſumere.hoc dicit

Prima con. Sine licētia dioceſani nō poteſt ꝺ nouo capella aut oratorium conſtrui Probatur hic ī principio ⁊ in ca.nemo edificet. ꝺ cōſe.diſt.i.et in auc. ut nul.fa.ora.do. ꝓter volun.epiſco.colla.v. et intellige concluſionem de oratorio publico. ſecus in priuato. ut in.c.patentibus ſ̄.e.et.c.ſi.de cenſi.ſ̄.et quomodo differunt capella et oratorium ibi vide quid autem.ſi ſine dioceſani licentia conſtruatur oratoriū ī dioceſi.dic ꝙ cedit dioceſano cum ſuis fructibus. non ut in ſuos vſus habeat. ſꝫ vt illud tanq̄ ut alia oratoria ſue diocesis regat et fructus in vtilitatem ipſius conuertat. ſm Johannē andree in.c.cum olim.ij. ſuper gl.i.ſ̄.e.et Lapum hic.

Secunda con. Gerit autem papa reſpectu loci exempti vicem ordinarij dioceſani. Probtur hic ī §. inhibemus. quia in locis non exemptis dioceſanus dat licētiam. In exemptis papa dat.de quo hic in glo.verbi ſedis apoſtolice que etiam tenet legatum de latere hanc licentiaꝫ poſſe dare. De q̄ videlicet an legatꝰ de latere poteſt illa que reſeruantur ſedi apoſtolice vide in.c.ſi abbatē.ſupra.e.li.de elec. Item priuilegiuꝫ cōceſſum aliquibus ut poſſint in fundis ſuis edificare eccleſias ⁊ capellas cum altari et celebratione diuinorū ſine licentia dioceſani intelligitur ꝺ fundis habitis tēpore priuilegij nō de poſt adquiſitis ar.c.paſtoralis.et c.ī his cum ſimilibus.ſupra.e.ti.et qr ſumus in materia que eſt contra ius ut iij diſ.ꝓuilegia. Jdo fieri dꝫ interpretatio ſtricta dummodo verba aliquid conferunt.c.abbates ſupra.de ver.ſig. ſm Jo.cal. in conſilio xij. et Dom̄.hic.

Ultima con. Superior nō p̄t ſuo nomine agere pro cauſa ſui ſubditi etiam cenſualis. alias tamen liberi Probatur hic in fi. et procedit concluſio tam in cauſis criminalibꝫ q̄ꝫ ciuilibus ſubditi qđ probant verba cauſas ſeu lites hic poſita. nā hec differunt.per cauſas enim intelliguntur criminales.per lites ciuiles. quia litis nomen actionem ſignificat ſiue in rem ſiue in perſonaꝫ. ut.ff. de ver.ſig.l.lites. de quo etiam in.l.cauſas.

C.de tranſac.et limita hanc concluſionem niſi ſuperioꝛ in re ſubditi haberet aliquod ius vt forte directum dominiū.quia tunc ꝓ ſuo iure poteſt eſſe in iudicio.ꝓ quo vi.nota.ī c.quoniā frequenter.§.penult.in.gloſa.i.ut li.non cōteſtata. et hoc voluit hic textus dum dicit tantum. Secundo limita concluſionē niſi ſuperioꝛ velit venire vt procurator ſubditi ad iudicium ꝓ eo quia illud poteſt niſi religio ꝓhiberet. ut.ſ.ꝺ poſtu.c.ij.de quo dic ut notatur ī.c.cum.J.et.A.de re iudi. et ꝓbat ħ tex.cum dicit ſuo nomine. Tertio limita illud verum ut hic in glo.fi.niſi videlicet fuerit turbatus ſubditus colonus in colendo. quia poteſt dominus agere interdicto vti poſſidetis.vel ſi ī iniuriam ſuperioꝛis id factum eſſet daretur actio iniuriarum ⁊ eſt iniuria quotienſcūqꝫ grauatur eius ſubditus. ⁊ ſꝫ hoc procedit qđ notatur de re iudi.ad apoſtolice vñ. eratqꝫ parata alias nō poteſt dominus agere ꝓ ſuo ſubdito. ut ei ſatiſfiat ſicut nec ius ſubditi poteſt remittere ſm gloſam quam nota.quia vult ꝙ dominus non poteſt remittere illata ſuis ſubditis tēpoꝛe guerre faciēdo pacem niſi ipſi ſubditi cōſentiant ſm Dom̄.

n

Caliqui prop

ter ſua ꝓuilegia apl'ica alijs ī iurient̄ ꝓhibet papa ne ꝓuilegia quibuſcūqꝫ ſingularibꝰ ꝑſonis ꝯceſſa ne excōicari a quoquā ſuſpendi aut īt̄dici poſſint vel ſub quacūqꝫ v̄boꝝ foꝛma extēdant̄ ad oꝛdinarioꝝ ſententias et ꝓceſſus exceptis ꝓuilegijs hoc mō ꝯceſſis regibꝰ regis ⁊ eoꝝ filijs aut etiā religioſis nō ꝑſonarum ſꝫ oꝛdinum aut locoꝝ rōe.hoc dicit.

Ex tex. elicit̄ tal' ꝯcluſio Priuilegiū cōceſſū ꝑſone ſingulari ne a quoquā poſſit excommunicari ſuſpēdi aut terra eiꝰ īt̄dici nō dꝫ ad ſnīas oꝛdinarioꝝ extēdi. Probat̄ ħ in tex. ⁊ fallit hec ꝯcluſio ſi tale ꝓuilegiū ſit ꝯceſſū regibꝰ regis aut eoꝝ filijs ut ħ ī tex. Ualebit igit̄ iſtud ꝓuilegiū ꝑſoꝛ̄ ſic ꝓuilegiate cōtra ſnīas ⁊ ꝓceſſus ⁊ ſnīas delegatorū executoꝝ ⁊ ꝯſuatoꝝ.ꝙ ħ tm̄ reuocat̄ quo ad oꝛdinarios qđ veꝝ niſi cl'e derogatoꝛie eſſēt ī reſcp̄to dictorū iudicū ⁊ tales cl'e.q̄ etiā huic ꝓuilegio derogarēt.de qbꝰ plene.ſ.ti.ꝓxi. c.i.ꝑ Jo.an.⁊ ibi aliqđ dixi. Itē ꝓcedit ħ tex.⁊ ꝯcluſio etiā ſi hodie poſtꝙ̄ hec decretal' emanauit ꝯcederet̄ ꝑſone ꝓuilegiū de quo ī tex.ꝙ hec dec̄ locū hꝫ in ꝓuilegijs ꝯceſſis añ hanc dec̄.⁊ poſt ꝑ rōem tex.poſitā ī ꝑñ.ꝙ vrget eq̄liter.⁊ ꝓ hoc facit finis tex. ibi ꝑpetuo.nec ob.ꝙ tex.dicit ꝺ ꝯceſſis.⁊ ſic videt̄ loq̄ de p̄teritis. ꝙ intētio lr̄e nō ē ut diſtinguat ꝯceſſa ante hāc dec̄.a ꝯcedēdis poſt.ſꝫ ē intētio ut quotiēſcūqꝫ q̄rit̄ de viribꝰ talis ꝓuilegij ſit locꝰ ei qđ ħ ꝺꝛ.⁊ ſil'e ī.c.ſi ꝓuilegiū.§.de v̄bo ſig.ſm Jo.an.et dicit Dom̄.hoc dictū bn̄ notādū. quia ex eo patet ꝙ ꝯſtitutō loquēs ꝑ v̄ba preteriti tēꝑis extēditur ad futura quando ratio et verba conſtitutōis futuro adaptantur.non habet autē hic tex.locum nec concluſio in huiuſmodi priuilegijs conceſſis oꝛdinibꝰ regularium aut locis eoꝛum vt in.g.fi.Secus in conceſſo locis ſecularīū quia illa ſunt reuocata quo ad oꝛdinarioꝝ ſententias per hunc tex.Qui autem hoc priuilegium habent et a quibus poſſunt excōmunicari ſuſpēdi aut interdici. vide hic in glo. verbi a quocunqȝ.

v T apoſtolice ſedis benignitas interp̄tetur priuilegia de vſu pōtificalium abbatibus et alijs inferioribus prelatis conceſſa. ne inde ſequantur ſcandala ſtatuit papa ꝙ abbates et alij prelati habētes vſum mitre ex priuilegio pape ſi ſint exempti in conſilijs ꝓuincialibus et ſinodis epiſcopalibꝰ quibus aliqui tenentur intereſſe vtātur mitris tantūmodo aurifriſiatis. nō tamen aureas aut argenteas lamīas aut gemmas habentibus non exempti vero vtantur ſolum ſimplicibus ⁊ albis In alijs autē locis quibuſcūqȝ vtantur mitris prout eis permiſſum eſt a ſe. ap. hoc dicit.

Prima con. Prelatis inferioribus ab epiſcopis nō competit de iure cōmuni vſus mitre ratione ſue dignitatis ·Probatur hic in principio iuncta glo. ij.

Scdá con. Poteſt tamen papa inferiori prelato concedere per priuilegiū ornamenta pontificalia et mitrā ꝓpē eccleſie ſue honorem ⁊ gloriam ·Probatur hic in tex. qui etiam probat ꝙ plus debȝ honorari prelatus q̄ plus poteſt vti talibus q̄ȝ alius qđ nota ꝓ ordinandis abbatibus qui per eos geruntur ſm Dom̄ Sūt āt ornamenta pōtificalia baculus paſtoralꝰ quo tm̄ papa nō vtit̄. c. i. ad fi. ē. de ſacra. vnc. et annulus et alia de quibus ibi notatur Dicit tm̄ Jo. an. ꝙ inferiores taliter ꝓuilegiati ꝓpē ornamēta pōtificalia hmōi nō pn̄t ordines exercē ſicut nec olim chori epī id potuerūt lxviij. diſt. chori epi. per qđ etiaȝ deſtruitur id qđ dixit Lapus abbas ꝙ abbates mitrati poſſent virgines cōſecrare. qđ ponit Archid. xxvi. q. vi. c. ij. In honorem em̄ eccl'aꝝ nō ī amplitudinem officij dantur illa. ut hic patet ſm Jo. an.

Ultima con. Quāuis ꝓlati in ſinodis debeant ſtare cum ornamentis ſue dignitatis quibus vtuntur in diuinis officijs mitrati. tamē ex ꝓuilegio ultra permiſſiōem huiꝰ tex. nō vtant̄ talibȝ ·Probatur hic in tex. et ſi contra permiſſiōem ſeis conceſſam vtātur talibus in ſinodo poſſunt ordinarij eis reſiſtere ⁊ coercere etiam ſi ſint exempti cum delinquant in loco non exempto ꝑ. c. i. ē. e. ti. et circa vſum pontificaliū ī hmōi priuilegiatis debet omnino attendi tenor ꝓuilegij. vn̄ ſi abbati eſt conceſſus vſus pōtificaliū in monaſterio ſuo extra illud eo vti non poſſet ꝑ iura hic in glo. ſi. allegata. et ꝓbat h̄ tex. ī fi. nec ob. c. i. ē. đ vſu. pal. vbi archieps̄ cui ꝯcedit̄ vti pallio ī eccl'a ſua p̄t eo vti in oībꝰ eccl'ijs ſibi ſubiectis. et ſic vident̄ etiā h̄ appellatōe monaſterij cōtineri oēs eccl'e eidē ſubiecte. qꝛ dicēdū ꝙ nulli p̄iudicat̄ ſi archieps̄ vtat̄ pallio in eccl'ijs ſibi ſubiectis. ſȝ h̄ detraheret̄ hōri epī ꝑ vſū pontificaliū hoc caſu. Si āt ꝓuilegiū nō reſtrigit vſū pōtificaliū ad ſuū mōſteriū. ſed ſimpliciē ꝯcedit vſū pōtificaliū tūc p̄t eo vti in ſuo mōſterio ⁊ in eccl'. s ſibi pleno iure ſubiectis ar. c. abbates in ꝑn. ē. e. ti· Si āt vult vti ī alijs locis in q̄bus ē inuitatꝰ. ⁊ tūc in exēptis id p̄t etiaȝ īuito epō ar. c. ꝙ traſlatōem ē de tpi. ordi. In nō exēptis epūs p̄t eum prohibere. In ſinodo ſeruare debet prouiſionē huius tex. que fuit equiſſima propter ea que ħ habentur in gl.v.

Am perſone eccaſtice exeptōis ꝑtextu correctōes ⁊ iudicia ordinarioꝝ declināt ⁊ plura que eis infamiā pariunt ꝑſumant.ſtatuit papa ꝙ quicunqꝫ aſſerūt ſe per ꝑuilegia aliqua exemptos teneanť ad requiſitionē ordinariorū ipſis ordinarijs in loco ꝯgruo ⁊ ſecuro aut delegatis ab ipſis ordinarijs infra terminū ꝯpetētē.ceſſante impedimento.oſtendē.et ad legenda integraliter exhibere. necnō de articulis de quibus queſtio eſt tranſſumptuz tradē.Qui aūt preſcriptionē canonicam allegant ſup libertate ,ſeu exemptione.debent de ea corā ordinarijs aut delegatis predictis fidem facere Qui aūt allegant ſimul ꝑſcriptionē et priuilegiū debent edere ꝑuilegium ſm modū ſupra dictū. Etſi nō ſit ſufficiens ad ꝓbandū exemptionem ſed dat cauſaz preſcribendi.debet coram predictis perſonis.xl.annorū preſcriptio probari.qua probatōne pēdente non debent allegātes in libertatis poſſeſſione turbari.licet ordinarioꝝ de iure ꝯmuni ſit fundata intētio. niſi preſcriptionem allegantes poſſiderent vi aut clam aut precario. Si āt priuilegia non exhibuerint vt dictuz eſt.ſ.tunc quia de iure cōmuni intentio ordinariorū eſt fundata. poſſunt libere vti iuriſdictione ſua. Hoc dicē vſqꝫ in finem

Prima con. Dicens ſe exemptuz a iuriſdictione ordinaria cogiť oſtendere ordinario exemptionis priuilegia. Probatur hic in.§.i. Et practica compellendi tradiť in tex.quia debet per ordinariū aſſignari locus ſecurꝰ et congruus. Et eligi debēt perſone prudentes coram quibus fiet editio et debet terminus ꝯpetens aſſignari ad eā faciendū.vt hic patet.⁊ infra illū.ita debet edi ꝙ poſſit integrum et totuz videri et legi.ſed copia non debet tradi.niſi illoꝝ articuloꝝ ſuper q̄bus ꝯtrauerſia vertiť. Et hec forma ſemper eſt obſeruanda. vbi quis cogitur ad editionez alicuius inſtrumēti vt probat hic glo.verbi integraliť quā nota.quia facit ꝙ ex viſione atteſtationum quis non preſumiť plene percontaſſe dicta teſtium. de quo per Inno.in.c.cum clamor.ſup.de teſti.De quibus autem ordinarijs hic tex.loquitur dicit Jo.and.ꝙ de illis quorum intentio iure communi ē fūdata vt patet in.§.penult.et fi.Sꝫ ſatis idē credit Dom de illis quorū iuriſdictio eſt tam notoria et fūdata ꝑuilegio vel conſuetudine ꝙ non poteſt negari.vt in partibus gallicanis in multis decanis. archidiaconis. et ſimilibus poteſt exemplificari.de quibus loquitur.c.dilectus.de appellat.c.ex parte.de ver.ſignific.c.cum cōtingat.de fo.compet.et.c.i.de off.or. Dicitur autez hic locus congruus q̄ non eſt turpis vľ inhoneſtus ſm Jo an.per.c.cum eps.ſupra eo.li.de offi.ord. Etſi opponatur.nullus cogitur edere aduerſario ſuo inſtrumēta. dic vt hic in glo.verbi tradere

Scdā ɔ. Allegans preſcriptionem exemptionis ſeu libertatis debet eam probare coram ordinario aut ab eo delegatis. Probat hic textꝰ.in.§.ſi āt.Ex q̄ pꝫ ꝑmo ꝙ libtas ē ꝑſcriptibilis. qđ veril eſt trãſlatiue de vno ſupiore ad aliuz ad hoc.c.veniẽs.⁊.c. cũ ex officij.ƌ p̄ſcrip.ſed extinctiue ita ut preſcribẽs nullũ habeat ſupiorẽ ẽ impſcriptibil' c.cũ non deceat ƌ preſcrip.ſ̄. Poteſt etiã ſubditus certas libertates p̄ſcribere.c.auditis. de p̄ſcrip.c.accedentibus de exceſ.p̄la.⁊.c.i.de ↄſan.et affi. non aũt plenã exemptõem Jdo tex. hic dixit libertate Secũdo patet ꝙ ordinarius p̄t eſſe iudex in ſue eccleſie cauſa nec dicit̃ ꝓpterea eẽ iudex ĩ cauſa ſua de quo hic in glo.verbi ordinarijs.⁊ hanc ſolutõem tene in preſcriptõe q̄ ꝓbat̃ corã eo ſed in p̄uilegio qđ editur coraz eo ut ſ̄.§.pr.dic ꝙ illo caſu non iudicat ſed oſtendit̃ ſibi p̄uilegium nõ ut iudici ſed ut extraiudicialiter ſe informet ſm practicã.c.cũ contingat ſ̄ de ꝛp.vñ ſi eo viſo apparet ꝙ inducit exemptõnem dicȝ ꝙ obſtat.ſi erit dubiũ recipit deciſionẽ ad papã ꝑ.c.cũ veniſſent et q̄ ibi notantur ſ̄ de iudi.ſm Dom̃.

Tertia ↄ. Licet aũt libertatis p̄ſcriptõez allegantí obſtet ius ↄmũe.nõ debet tñ turbari in poſſeſſiõe ſua.lite pendẽte Probat̃ h̄ in.§.ꝙ ſi tales et idẽ in allegante priuilegiũ vt dicit gloſa vbi turbet̃ pro hoc.c.i.ſ̄.vt li.pẽ.et rõ cõcluſiõis ẽ ꝙ ex oñſione p̄uilegij ſeu tituli reddebat̃ dubiũ ius aduẽſarij.iõ non ſit ſtatim executio ꝑ ordinario nec p̄t turbare poſſeſſionez ſic adiutam titulo nedum allegato ȝ producto vt h̄ Nec ob.c.cũ dilect⁹ de cauſa poſ.et ꝓprie.ſ̄.vbi ſtatim ſit executio in petitorio cũ ↄſtat ƌ eo vbi plene cõſtabat de ꝓprietate cũ fuerit de illa pleniſſime diſcuſſũ et cognitum hic aũt agitur de nõdũ cognito ⁊ diſcuſſo Et eodez modo poteſt rñderi ad.§.ſequẽ. hic in tex.ſm Lapũ ⁊ Domi.⁊ dicit Lap⁹ abbas ↄcluſiõem ꝓcedere quando allegat̃ p̄uilegiũ et p̄ſcriptio.ſi em̃ ſolũ p̄uilegiũ allegaret̃ tunc nõ cõferret ad titulũ p̄ſcribendi q² de ip̄a nõ agitur ſm eũ. Et ſic ptȝ ꝙ in adquiſitione eiuſdẽ iuris poteſt quis ſe iuuare duplici titulo de quo remittit hic glo.vbi munitos et vi.h̄ Jo.mo.et doc.in.c. auditis ſ̄ de preſcrip.hoc tamẽ caſu qñ allegans p̄uilegiuȝ eſt in poſſeſſione exemptionis non debet ordinarius pendente ꝓbationis articulo iuriſdictonem in euz exercere ut dixi. ſec⁹ ſi ſola p̄ſcriptio allegaretur. quia tũc videtur ꝙ ſiue ordinarius ſit in poſſeſſiõe ſubiectionis ſiue non poteſt vti iuriſdictione ſua contra allegantẽ preſcriptõez donec probet preſcriptionem. et ſic loquitur finis.c.⁊ ratio quia p̄ſcriptio eſt odioſa ut hic in glo.fin.et ius cõe eſt fauorabile ſupra.e.li. de preſcrip.c.i. et de reſti.ſpo. cum ad decimas ſm Dominicum.

Vltima con. Fundat epiſcop⁹ ſuper ſubiectione quarumlibet perſonarum eccleſiaſticarum ſue dioceſ' intentionem ſuam de iure communi ita ꝙ non ipſe ſed dicens contrariuz grauatur onere probãdi. Probatur hic in.§.fi.⁊ glo.allegat.

Piſcoporuz ⁊ aliorum prelatorum querelis papa excitat⁹ ſtatuit ne aliq quãtuncunqȝ exempti ſcienter celebrent aut celebrari facient in ciuitatibus vill' aut locis ab hoĩe vel a iure interdictis niſi in caſibus a iure permiſſis nec etiam excommunicatos pu blice aut interdictos admittāt ad diuina officia eccleſiaſtica ſacramenta aut ſepulturam eccleſiaſticam cōtrarium facientes preter alias penas iuris ſūt ſuſpēſi ab ingreſſu eccleſie donec ad arbitrium eius cuius ſentētiā contempſerunt ſatiſfecerint de tranſgreſſione hoc dicit

Prima con. Non poſſunt exempti quantuncunq; plene ī locis interdictis celebrare.excōicatos publice ad diuina officia.ſacramēta eccleſiaſtica vel ſepulturā eccleſie admittere. Probat̄ hic in tex.et idem dic in nō exemptis ut ꝓbat.c.is qui.ꝫ.de ſen.ex cōmuni. Sed an pena huiꝰ tex.etiam locum habet in nō exemptis contra hanc conſtitutōem facientibꝰ.g.plē. hic tenet ꝙ ſic ⁊ ſequtur archi. Jo.mo tenet cōtrariū ꝑ roēs.gl.et dicit Jo. an.ꝙ vellet hāc opi.ꝑualere ꝓpter mltta ꝑicula que imminēt clericis ex admiſſiōe excōicatoꝝ ad diuina qꝛ vt docet expiētia clericoꝝ legio ex hoc ligatur ſaltem in italia ⁊ ꝓ hac opi. facit ꝙ dec.iſta locata ē ſb titulo de ꝑuile. ꝗ nō ꝯgruit decretal̄ loqui d̄ non exemptis et nō priuilegiatis et ſic tranſit dominicus Quis autez dr publice excōicatus vide ꝑ glo.ī cle. eos de ſepul.et talis ſi eccl'am intrat dn̄t oms̄ exire ut notat̄ xi.q.iij.ſicut apl'i. Si tamē ſacerdos incepit canonem non dimittet ꝓpterea miſſā inexpletā ſm Inno.in.c.nuꝑ d̄ ſen.excōi non ſic fiet in occulte excommūicato qꝛ ſciens talez in eccl'a ita exire debet ꝙ eū nō ꝓdat facit vij.q.i.ſi tm̄ ſm archidi.

Ultima ꝯ. Delinquentes contra hāc cōſtitutōez p̄ter penas iuris ab ingreſſu eccl'e ſunt ſuſpēſi donec ſatiſfecerit ad arbitrium iudicis cōtempti. Probatur hic in fi. et pena iuris in celebrante in loco interdicto eſt irregularitas.c.is qui.ꝫ.d̄ ſen.ex. In celebrāte coraz excōicato maiori publice ē ſuſpenſio ab ingreſſu eccl'e ⁊ talis eſt proximꝰ irregularitati quia ſi ingreſſus eccleſiam in ea celebret diuina ut prius eſt irregularis ut in all'.c.is q. ⁊ hic in glo.plē. Quid autē ſi iſte inique arbitretur dic ꝙ tūc debet reduci ad arbitrium boni viri ut in.c.veniens.et.c.quinta vallis ſ̄ d̄ iureiurā ſm Jo.an.et idem dic vbicunq; aliquid reliquitur arbitrio iudicis ſm Dom̄.de quo per glo.in.c.i.ſupra.e. li.de iura.calum.et licet archid.tenet hunc tex.locum habere ſolum in cōtemnente ſententiam hominis. tamē credit Dom̄.ꝙ etiam has penas incurrit veniens contra ſententias iuris ⁊ tunc ſtet arbitrio cōditoris illius iuris facit.g.plt.in.c.i.de ma.contra.interdic.ecc̄.contracto. Item tenent hic Jo.mo.archi.⁊ doc.ꝙ ſi exempti ad diuina recipiunt ſepeliunt aut ſacramenta adminiſtrant excommunicatis ab epiſcopis poſſent epi ꝓcedere contra tales exemptos qꝛ delinquunt in rem non exemptam.ſ̄.c. patentibus.⁊ quia priuilegia exemptionis ad hos caſus ſe non extendūt nec extēdere pn̄t ut ſ̄.e.cū et plantare.ꝫ.excōicatos et ſ̄ de ſen.ex.c. et nō nulli de ꝗ hic late ꝑ Jo.mo . et dom̄

Ex exemptionem ꝯceſſā eccl'e cenſent̄ exēpti tā eccl'a ꝙ̄ monachi et canonici clerici et cōuerſi ac ꝑpetuo oblati nō āt p̄ſbꝛ prochial' quo ad ea ꝗ curā reſpiciūt nec ipi prochiani Si āt canoici alicuius eccleſie ſunt exempti nõ propterea eccleſia aut clerici alij ſunt exempti Item ſi clerici eximantur non eſt eccl̃a exempta niſi aliud habeatur in ṕuilegio exemptõis hoc dicit.

Ex tex. elicit̃ tal' ꝯcluſio. Plenioꝛ ē exemptio q̃ cõcedit̃ eccl̃e ꝗ̃ clericis. ⁊ illa plenioꝛ ē q̃ꝫ que conceditur canonicis Probat̃ hic in tex. ex quo patent tres gradus exemptionis. q̃nq̃ꝫ em̃ eximit̃ monaſteriũ ſeu eccl̃a quo caſu miniſtri includunt̃ ⁊ alie ꝑſone deputate ſeruitio eccl̃e Itez et ꝯuerſi et ꝑpetuo oblati. hi em̃ gaudent ṕuilegio monaſterij vel eccl̃e cõceſſo de quo in glo. fi. in cle. ṕma de deci. et dicunt̃ perpetuo oblati q̃ ſe ⁊ ſua dederũt eccl̃e cũ effectu vt ibi et. c. vt priuilegia. ē. e. ⁊ poſſunt dici hi q̃ de familia vocant̃. c. cũ olim. ē. de arbi. ſm Io. an. ⁊ d̾ cõuerſis ſecl̾ariũ eccl̃aꝝ an gaudẽt emunitate eccl̃aſtica quo ad ca. ſi q̃s ſuadente. xvij. q. iiij. tangitur in. c. nõ dubiũ. ē. de ſen. excõi. et tex. h̃ facit ꝙ̃ hic loq̃tur em̃ ꝑmixtim de monaſterio ⁊ eccl̃ia ſeculari. ⁊ vult ꝙ̃ ꝯuerſi eccl̃aꝝ ſeculariũ gaudeãt exemptiõe cõceſſa eccl̃e. Fortius ergo debent gaudere emunitate ſm Dom̃. q̃nq̃ꝫ et ſcd̃o caſu. canonici alicui⁹ eccl̃e eximũtur. q̃ caſu eccleſia nõ intelligit̃ exẽpta nec alij clerici eccl̃e vt vicarij et alij ꝓ ſeruitio eccl̃e deputati. nec oblati eccl̃e aũt cõuerſi. ut in glo. fi. ꝙ̃ verba ṕuilegioꝝ ſtricte ſunt interp̃tanda. dũ tñ aliq̃d ꝯferant. c. porro. cũ ſimilibꝫ ē. e. Et rõ ē ſm Io. an. ꝙ̃ preiudicãt ordinarie p̃tãti q̃ fauoꝛabilis eſt. xi. q. iij. ꝑuenit. et. c. qui reſiſtit. Nec ob. huic. ij. caſui. l. ciuib⁹. ff. d̾ reb⁹ dubijs quã. g. pl̃c. allegat. ꝓ hoc dicto licet magis faciat contra. dũ dicit ꝙ̃ relictũ aut fidei cõmiſſũ datũ ciuib⁹ ciuitatis. videt̃ ciuitati relictũ. Nã licz varie ſunt ſolutiones. tñ p̃t dici ſm pa. in. c. requiſiſti. ē. d̾ teſta. ꝙ̃ ciuitas reſpectũ adquiſitõis repñtat̃ a ciuib⁹ vt in illa. l. ciuibus. Non ſic eſt in canonicis alicuius eccleſie. qꝛ ĩ eccleſia etiam ſunt p̃lati vicarij et alie perſone eccleſiaſtice. Q̃nq̃ꝫ vero et tertio caſu exemptio ꝯcedit̃ clericis alicui⁹ eccleſie. quo caſu eccl̃a nõ intelligit̃ exempta Vñ hoc caſu eccl̃a ĩ oĩb⁹ reſpõdebit ep̃o p̃terq̃ in iuriſdictõe clericoꝝ ⁊ canonicoꝝ Et ex his patet ꝙ̃ diſpoſitio relata ad rez contentã nõ includit rem continentẽ. amplioꝛ eſt ergo diſpoſitõ referẽs ſe ad cõtinẽs. qꝛ illa etiã includit rẽ ꝯtentã. licet nõ ecõtra. vt probat tex. in principio iũcto fi. ſm Dom̃.

Si papa in aliquo ṕuilegio aut ſcṕtura nõ ṕncipaliter ſuꝑ exemptõne facta narret aliquã eccl̾am ſpectare ad romane eccl̃e ius ⁊ ꝓprietatẽ niſi aliter exẽptio probet̃ exempta per hec verba nõ cenſet̃. ſed ſi cũ de eccl̃e aut mõſterij exemptõne ageret̃ papa aſſertiue vtat̃ aliq̃ de quatuoꝛdeciz formis h̃ poſitis hoc ſufficit ad ꝓbatõnem libertatis Prima ſi aſſerat ipſaz eccleſiã exemptã Secũda ſi aſſerat eã eſſe iuris bti petri. Tertia ſi aſſerat eam ſpectare ad ius ⁊ ꝓprietatem romane eccl̃e Quarta ſi aſſeritur ſpectare ſpecialit̃ ad romanaz eccleſiam Quinta ⁊ ſexta ſi ſimpliciter aut ſine medio dicit̃ ptinere ad romanã eccl̃am. Et ē rõ q̃tuoꝛ caſuũ vltimoꝝ ꝙ̃ cũ oĩs eccle toti⁹ orbis ſpectãt ad romanã eccl̃am. ſi v̾ba ṕdicta nõ inducerent exemptiõem nihil opa rent̃ q̃d ẽẽ nõ debet. Septima forma ſi ꝑuilegiū dicit. aut papa aſſerit ꝙ eccleſia ſit libera. Octaua ſi aſſerit ꝙ potiaꝛ romane ecc̄e libertate Nona ſi dicit ꝙ prerogatiua gaudeat ſpeciali Decima ſi dicit ꝙ romane ecc̄e ſoluat annuum cenſum ad percepte libertatis indicium. Undecima ſi dicit ꝙ ipām eccāz eximit ab ordinarij ptāte Duodecia ſi dicit ꝙ nō audeat illuc ep̄us cathedraz collocare. Decimatertia ſi dicit ꝙ non audeat ibi ep̄s exercē ptātem imperandi ſeu ordinationē q̄uis leuiſſimā exercendi. Decimaq̄rta. ſi aliqui recipiuntur a papa in proprios ⁊ ſpeciales ſubiectos. non aūt ſunt exempti in ſpāles et ꝓprios filios romane ecc̄le ſuſcepti. nec etiā ecc̄a ſi ſimpliciter annuū cenſum dicaꝛ ſoluere romane eccleſie ꝓpterea eſt exempta. Nec ſi eccleſie detur libertatis ꝑuilegiū. ⁊ ſequaꝛ clauſula vt ſoluat ānuū cenſum. aut cōceditur aliq̄b⁹ ꝙ non poſſint excōmunicari ſuſpēdi aut interdici aut aliud priuilegiuz ſpeciale ſit ꝯceſſum. aut ſi aliq̄ in ſpeciales romane ecc̄le filij aſſumātur. ⁊ ſequatur in priuilegio ꝙ ad indiciū libertatis ſoluant ecc̄le romane annuū cenſum. nō vult tñ derogare aut tollere alios modos ſi repiantur aliqui modi exemptōnum. hoc dicit.

Prima cō. Verba narratiua poſita in cōceſſione principis non ꝓbāt niſi ſup eis fundetur intentio narrantis Probatur hic in principio. ⁊ exēplum patet in glo. ij. ſecus ſi priceps de facto ꝓprio tale quid narraret ſup quo fundatur intentō ſua. vt ſi dicit mandamus talē a nobis excōicatuz capi. q̄ ꝓbant hec v̄ba excōicatōem c. de. lris de ꝓba. Ratio āt dubitandi ꝑt ſumi hic ex. g. iij. ſed ratio decidendi eſt ſm Jo. mona. q2 ꝺ natura narratoꝝ eſt ꝙ ꝓbentur et non ꝓbent. c. illud de preſumptio. ⁊ ideo nec oīa narrata in inſtrumento notarij inducūt ꝓbatōem ſm Hoſti. in. c. qm̄ de ꝓba. Sed ſolum illa q̄ die et loco in inſtrumēto contentis ſunt geſta. niſi aliud i ſbſcptōne expmat. allegat tex. iſtū. Et ꝑ hec tollitur opinio bernardi notata de reſcriptis nonnulli. ſup verbo ſine ſpāli mādato vbi dicit ꝙ quis ꝓbatur ꝓcurator alicuius eo ipſo ꝙ papa ſcribit. Conqueſt⁹ ē nobis ꝓcurator illius qꝺ falſum ē vt h̄ pz ſm Archi. qui remittit ꝺ materia iſta ad ſummā azo. C. de falſa cauſa adiecto. ⁊ vide etiā ꝑ Antho. in. c. ſi. ꝺ ſucceſ. ab inteſta. et hic Dom̄. et pa. in alle. cle. lris.

Ultima con. Quāuis iure cōi quelibet ecc̄a toti⁹ orbis romane eccleſie eſt ſubiecta. varie tamē ſūt forme ꝑ quas ꝓbare pōt ab ordinarijs inferioribus ſe exemptā eccleſia Probatur h̄ in tex. vſq ad v̄ſi. nō ſic. vbi quatuordecim forme enumeraꝛ q̄s nota. ⁊ q̄uo plus eſt recipe aliquos i ſubiectos romane ecc̄e ꝙ in filios pz in v̄ſi. ſimiliter iūc. ſeqñ. Cuius ratio poniꝛ h̄ i. g. verbi nō exiſtūt. et habz hic tex. etiā locū in priuilegijs exēptionū ꝯceſſis ꝑſonis religionib⁹. aut ordinib⁹. q2 eadē ē ratio ſm doc. q̄uis tex. ſolū loq̄tur de mōſterijs et eccleſijs. Nam hoc ideo fecit q2 ſic incepit in principio facit. c. ſ. proximū

Ex tex. Nota hic ꝙ verba priuilegioꝝ aliquid dn̄t opari. et ad hoc ſolet cōiter allegari tex. Et dic vt xix. diſ. ſi romanoꝝ. et hic late per Dom̄. q2 illud verū ē regulariter. Fallit quando aliqua verba exprimuntur cauſa dubitationis tollende. c. a multis. de eta. et qualit. ⁊. c. littere. de dilati. Idem ſi id quod conceditur erat totū ex diſpoſitione iuris cōmunis. et expreſſio ſit ſolum quia plus ſolꝫ timeri. quod ſpecialit̃ exprimit̃ ꝙ quod generaliter cauet̃ vt in. c. quia in cauſis. ſ. de procurat. et. c. etſi chriſt⁹. de iureiurā. ſm Dom̄

Icet aliqui ſint priuilegiati vt tempore intdicti poſſint celebrare diuina ianuis clauſis. excōicatis et interdictis excluſis. alios etiam aliunde venientes non debent admittere. niſi ſint ſuper hoc priuilegiati. etſi dicto modo perſona ſingularis ſit priuilegiata. licite poteſt admittere eius familiares. domeſticos. licet aliud ſit in familiaribus alicuius conuentus. aut collegij ſic priuilegiati. nec hoc ꝓuilegio gaudet ille cuius culpa interdictum latum fuit. Hoc dicit

Prima ↄ. Priuilegiati vt tempore interdicti clauſis eccleſijs poſſint diuina celebrare. non poſſunt alios etiaꝫ extraneos admittere. Probat̃ hic in prin. text. Et ratio dubitandi ſumit̃ hic ex gl. iij. Et ratio decidendi in cōtrarium patet ex eadem glo. Ex qua nota ꝙ argumentū a contrario ſenſu validum eſt in iure. et dicitur fortiſſimū. l. i. § huius rei. ff. de offi. eius cui man. eſt iuriſd. Non tamen procedit vbi contrarium exprimit̃ in iure. ſic hic ſit. facit glo. ij. in. c. ſignificaſti. ſup̄ de fo. cpe. Item in priuilegijs etiā nō ſumit̃ hoc argumentū a cōtrario ſenſu vt hic patet. de quo in. c. cū in partibus. ſ. de ver. ſignif.

Scdā con Priuilegiū cōceſſum ſingulari perſone includit domeſticos et familiares. qñ alias eſſet inutile. Probatur hic i ſcda parte text. ſecus ſi remaneret ſine illis vtile vt hic patet in § non ſic. Et vult hic glo. penl. in prin. Et de familiaribus priuilegiati ſm formaꝫ tex. hic. dic ꝙ poſſunt nedum miſſam. ſed ⁊ alias horas audire per verbum diuina. in tex. poſitum. Iteꝫ dño abſente priuilegio vti non pñt. quod probat tex. ibi cum ea ſm Io. an. et Genſ. et Dom̄. Item quod hic dicit̃ de familiaribus conuentus ſic ꝓuilegiati vt nō gaudeant hoc ꝓuilegio. Hic illud verum in mercenarijs et ſimilibus. ſecus in perpetuo oblatis et conuerſis. de quibus in. c. cum olim. ſ. de arbi. et. c. per exemptionē. ſ. eo. Quid autem ſi vnus eſſet ſoluꝫ in conuentu preſens. an ne poſſet familiarē admittere ad concelebrandū ſecum. Glo. ſi. hic tenet ꝙ ſic. quaꝫ etiam tenet Io. cald. i tractatu de eccleſiaſtico interdicto in. vi. membro. vſi. Quid ſi in eccleſia. licꝫ Archid. tenuit contra.

Ultima ↄ. Huiuſmodi ꝓuilegio nō vtitur qui cauſaꝫ dedit interdicto. Probatur hic in fine text. Ratio eſt quia nemo debet iuuari ex eo in quo deliquit. c. ex tenore. ſ. de rẽp. ſm Io. mō

Uoniam episcopi frequent̃ ſe habēt abſētare a ſua eccleſia. nec tamen decet eos eſſe vllo die ſine miſſa. concedit eis papa ꝙ poſſint habere altare viaticum. et in eo vbicunqꝫ locorum celebrare ac celebrari facere ſine tamen alicuius interdicti tranſgreſſione. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis cõcluſio. Quãuis miſſa regulariter in eccleſia debeat celebrari. hñt tamen epiſcopi priuilegium in viatico altari vbiqȝ celebrãdi aut celebrare faciendi. Probatur hic in tex. ⁊ rõ huius priuilegij patet ex principio tex. quia ſepius habẽt epiſcopi ſe abſentare a ſuis eccleſijs. ⁊ nõ debẽt ex honeſtate eſſe ſine miſſa igitur ⁊c. et q̃uis in.c.ꝙ nonnulli.ſ.e. fuit prouiſum vt epiſcopi tẽpore interdicti poſſent extra eccleſias ſuas celebrare. tñ hic latius eis prouidetur vt ſcȝ etiaȝ poſſint facere coram ſe celebrari nec poſſent prohiberi per alios in quoꝝ dioceſi ſunt. quia ex priuilegio huiꝰ tex. cõceditur eis auctoritas celebrãdi aut faciendi celebrare corã ſe vbicȝ id ẽ per totam chriſtianitatem in altari viatico id ẽ portabili aut poſſibile vehi. Et hoc priuilegium tam generale ſolus papa concedit notat Jo.an.in.c.in his.ſupra.e.ti. Epiſcopi autem ĩ ſua dioceſi hanc licentiaȝ alijs concedere poſſũt ſ̃m Jo.an.in all'.c.in his. Quedam alia priuilegia epiſcopis conceſſa colligit hic.glo. penultĩa. et vide plene de priuilegijs epõꝝ in ſpe.ti.ij.§ nunc de epiſcopoꝝ ṽſi. appellatio quoqȝ ĩ multis. Et an hoc priuilegium etiam competit electo et confirmato. non autem conſecrato Dom̃. determinat ꝙ ſic. q2 vbi materia ẽ pariter proportionabilis confirmato. ſicut conſecrato appellatione epiſcopi. comprehenditur etiã non conſecratus. vt notat.g.in cle. q̃uis poſt prin. de foro compe. Jta ãt auditio miſſe aut celebratio ſpectat ad non conſecratũ ſicut ad conſecratum. Ubi autem materia non eſt indifferens appellatione epiſcopi veniret ſolum conſecratus. vt voluit glo. in cle. prima ꝺ penis ſuper verbo põtificem. de quo per panor. in alle. cle. q̃uis de fo. compe.

De iniurijs ⁊ dãno dato

e

Et ſi pignerationes ſeu repreſalie per quas vnus ꝓ alio grauat̃ reprobentur a iure ciuili tanq̃ graues legi. et equitati naturali contrarie. ne tamen ad perſonas eccleſiaſticas aut bona eorum concedant̃ aut extendantur quantuncunqȝ generaliter conceſſe. prohibet per hanc cõſtitutionem ſpecialiter papa et contrafacientes niſi infra menſem a tempore conceſſionis aut extẽſionis preſumptionem ſuaȝ reuocent. excõmunicationem incurrunt ⁊ vniuerſitatẽ interdicto ſupponit. hoc dicit.

Prima cõ. Dictat ius ciuile et naturalis ratio ꝙ non fiat vnius perſoẽ ꝓ debito alterius ĩpigneratio. Probatur hic in tex. cũ ꝯcordã. allegatis hic ſ.in.g.iiij.in pñ. ⁊ inf̃ duabꝰ.g.ſeqñ. Nec ob. ꝙ heres grauet̃ ꝓ defũcto debito et ſucceſſor ꝓ ꝑdeceſſore. q2 iſti vna perſona cenſent̃ iuris fictõne vt hic in glo. vbi ꝑgrauat̃. Quid autez de fideiuſſore an intelligat̃ condẽnatus condemnato pͥcipali debitore ꝓ quo fideiuſſit. dic vt in ea.gl. quaȝ tenẽt doc. communiter. Et huiuſmodi pignerationes vnius pro alio vocantur repreſalie vt hic. et ſunt etiã ex

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

preſſe prohibite ĩ auc. vt nõ fideiuſ. pig. pro ali. perſo. ſ. i. coll. v. ⁊ in auc. ſimo. C. de ac. et ob. vbi etiã pena ponitur. qꝛ quadruplũ exacti tenet̃ extendẽs repreſalias ad alios reſtituere. ⁊ ab actione prima debet cadere. et facit. l. extat. ff. ꝙ me. cau. Non ob. c. dñs. xxiij. q. ij. vbi videt̃ repreſalias non eẽ ꝓhibitas iure. diuino vel poſitiuo quia loquit̃ qñ ciuitas vel dominus requiſitus non vult iuſticiam facit ſm glo. hic in verbo concedi. et ſic ſentit glo. adhuc illo caſu licitam eſſe pignerationem facere auctoritate proprij iudicis. quod tenet hic Archiđ poſt Guil. duꝫ tamen precedat ſententia eius ſuper neglectu et defectu iuſticie. Guido tñ epũs Concordieñ in ſua diſputatione tenuit ꝙ iudex ſpoliati contra illos qui non ſũt de ſua iuriſdictõne. non poteſt repreſalias cõcedere. pro quo facit. c. innotuit. de elect. et. c. ij. ſ. eo. li. de conſti. Et intelligit illđ. c. dñs. ꝙ ciuitas requiſita vt iuſticiaꝫ faciat. et negligẽs plectenda eſt per ſuum iudiceꝫ. et ita etiam intelligit Jo. de fan. et Franc. ver. de quo per Joh. an. ſuper regula non debet. de reg. iu. in merc. Dictuꝫ tamen Arch. põt procedere ſm Guidoneꝫ quando nullus reperitur ſuperior qui de ciuitate aut dño negligẽte. iuſticiam faciat. quod tamen raro contingit. cuꝫ ex tali defectu iudex eccleſiaſticus poſſet adiri ſm euꝫ. de ꝗ vide plene per Bar. in tract. repreſaliarum in. iij. principali qõne in ſcđo dubio.

Secunda ɔ. Debitum ſuum ab eo ꝗ non fuit obligatus ratione repreſaliarum conſecutus. in foro conſcientie non eſt tutus Probatur hic in tex. ſꝫ Guil. et Arch. nam illud eſt male ablatum vt hic patet. ergo debꝫ reſtitui alias recipiens non poteſt ſaluari vt in regula peccatum. ĩ. de reg. iur. de ꝗ plenius. per Jo. an alleg. regula non debet quis. ĩ. de reg. iur.

Ultima ɔ. Concedẽs vel extendens repreſalias contra clericos. aut ipſorũ bona. punitur pena hic ɔtenta. Probatur hic in tex. et patet ex hoc ꝙ differentia eſt inter concedere et extẽdere repreſalias. de quo dic vt hic ĩ gl. verbi extendi. Et ꝙ hec pena etiã locum habꝫ in concedente. aut extendẽte repreſalias ad bona clericoꝝ. licet in verſi. illi autez. nihil dicatur de bonis. patet ꝙ hic prohibent̃ cõcedi repreſalie. aut extendi contra perſonas eccleſiaſticas. aut bona. ergo contrarium faciens debet pati penam huiꝰ. c. Et quia eſt ſatis. contra perſonas extendunt̃ qñ ad bona extẽdunt̃ Et ſm doct. menſis ꝺ quo loquitur tex currit de momento ad momentuꝫ ſicut tempus interponende appellationis. c. ꝙ ad conſultationeꝫ. ſ. de re iudi. Quid autem ſi clericus fuit captꝰ infra menſem ⁊ dimiſſus. vide hic in gl. ſi.

De penis.

omana eccleſia ſtatuit ꝙ archiepſ qñ prouintiã viſitat. aut ɔciliuꝫ ꝓuinciale ɔuocat. pt punire illos ꝗ ſibi. ſue familie. aut nuncijs ꝓpterea miſſis iniuriant̃ ſi offenſa ſit notoria. et per eaꝫ ſua impediat̃ iuriſdictio. alias id nõ pt. niſi aliud ei tribvat conſuetudo. hodie autē iure nouo p̄t punire quaſlibꝫ manifeſtas offenſas ſibi ⁊ ſuis illatas cū ſua iuriſdictōe vtitur. etiam ſi ex talibꝰ offenſis ſua iuriſdictō nō impeditur. Hoc dicit.

Ex tex. elicit̄ tal' ↄcluſio. Poteſt archiepſ p totaꝫ ꝓuinciā punire ſibi vel ſuis iniuriam ēē dū vtit̄ iuriſdictōne debita. dū tñ offēſa fuerit notoria ⁊ maīfeſta Probatur hic in .§. ſibi etiā. qđ verū etiam ſi per illam iniuriam nō impediatur iuriſdictio epi qđ ꝓcedit hic ſpecialit̄ papa Nō ob. hic v̄ſi. ſi hac occaſiōe vbi requirit̄ ꝙ ex iniuria illata impediatur iuriſdictio archiepi. ꝙ ibi papa ius vetus declarat. ſed poſtea in .§. ſibi ius nouū ſtatuit. et licꝫ Hoſti. miratur ꝺ hoc ꝙ primū dictū huius tex. ſtatim corrigitur. ꝑ ſecundum tñ dicit Jo. an. ꝙ ex hoc nō dꝫ turbari ꝗ papa iuſte fecit ꝓnūciādo p̄mo int̄ ptes de iure qđ tūc erat. et ſcđo ex iuſta cā nouū ius ſtatuēdo qđ vetꝰ ampliat. ſilr̄ i. c. ad petitōeꝫ. ſ. de accuſa. ⁊. c. ex pte ꝺ ꝯceſ. p̄bē. ⁊ ſm hoſti. hoc fecit Inno. papa in hac dec̄. vt ſciānꝰ ꝙ ſi i ſuis. g. inueniant̄ ꝯria ſciāmꝰ poſteriori dicto ſeu opiniōi ſtanduꝫ ⁊ hoc nota ꝑ ſcp̄tis Inno. qđ veꝝ dicit dom. niſi cū p̄ores opiones iuuātur melioribꝰ rōibꝰ. qꝛ tūc illis ſtaret̄ ſi. diſ. ca. ego ſolus. ⁊ quō h̄ arc̄pus p̄t eē iudex i cā ꝓpa. ⁊ an illud ſit licitū. vide h̄ i. g. v̄bi punire. ⁊ plene h̄ ꝑ Dom. q̄ de papa incipit ⁊ deſcendendo de ſingul' p̄latis ⁊ iudicibꝫ illđ ꝓſeqtur. ⁊ vide paſ̄. i. c. cū veniſſēt. ꝺ iudi. Et ꝙ h̄ dꝛ ꝓcedē tert. qñ iniuria ē notoria. Ideo ē ſm Jo. mona. ne arc̄pſ reglariter ꝓhibitus exercē iuriſdictōem i ſubditos ſuffraganeoꝝ iuxta nō. i. c. paſtoral'. ſ. de offi. oꝛ. valeat hoc p̄textu i om̄i cāu iuriſdictōne vſurpare. Et intellige idē qđ h̄ dꝛ in q̄libet ep̄o etiā inferiore iuriſdictōeꝫ habente a fortiori cū illi ordinariaꝫ hn̄t regularit̄ ſm Hoſt. lꝫ ber. tenuit contrarium.

egradatio verbalis clerici in ſacris ordinibus ꝯſtituti debꝫ fieri a proprio ep̄o aſſiſtente ſibi certo ep̄oꝝ numero a canonibus diffinito. Quis in minoribus ordinibus cōſtitutus poſſit degradari a ſolo ipiꝰ ep̄o. Actualis autē degradatio clerici fit ad inſtar exactorationis militis ſecularis. cui primo militaria auferuntur inſignia. et tunc a caſtris reijcitur. priuilegio et conſortio militari exutus Ita clericꝰ degradandus debet indui ſacris veſtibus acſi i officio ſuo deberet ſolēniter miniſtrare. Cui ep̄s ſuꝰ ſingulatam veſtes ꝙ̄ alia que ſibi in ordinatione fuerunt collata auferat. incipiendo ab illo ornamēto quod ſibi vltimo collatum fuerat. et procedendo gradatim vſqꝫ ad primam veſtem in collatione prime tonſure eideꝫ collataꝫ. Et radatur tunc caput. ne aliqđ veſtigium in eo clericatus remaneat Et poteſt ep̄s in abſtractōne huiuſmodi ornamentoꝝ ad terrorem vti verbis aliquibus oppoſitis illis quibus vtit̄ tempore ordinationis. et in ablatione vltimi pōt dicere auctoritate dei omnipotentis tibi habitum clericalem auferimus. ⁊ te deponimꝰ degradamus. et exuimus omni ordine et priuilegio clericali Hoc dicit.

Prima cō. Degradatio verbalis ſeu depoſitio ab ordine clericoꝝ in ſacri.

ꝯſtitutoꝝ fieri dꝫ a ꝓprio ep̄o.cū tn̄ aſſiſtentia alioꝝ. Probať h̄ in pncipio. Et quot dn̄t aſſiſtē eidē vide h̄ ī glo.ij.q2 ſex in depoſitiōe pſb̄ri.tres ī depoſitōe diaconi ⁊ ſubdiaconi. nec dꝫ ꝯputari in hoc nūero ep̄oꝝ ep̄us ꝓpri⁹.qđ ꝓbat tex.dum dicit a ꝓprio ep̄o ſibi aſſiſtēte certo nūero ⁊c. Aſſiſtūt aūt iſti ep̄i deponenti. nō tn̄ vt aſſeſſores quoꝝ ē ꝯſulere ſolū vt in.l.fi.C.de aſſeſſo. Sꝫ aſſunt vt iudices quoꝝ etiā ē ſn̄iare Probať in.c.i.xv q.vij.et.c.ep̄us.ij.e.cā.⁊.q.i. vbi dicit tales cās ſinodali iudicō opoꝛtꝫ diffiniri facit.c. non p̄t.ſ.de re iudi.ſm Dom̄. ⁊ ita h̄ tex.dꝫ intelligi de tali aſſiſtentia de q̄ iura antiq̄ diſponūt ſm eū An āt ī actuali ſeu reali degradatōe de q̄ in.§.actualis.ī.e.reqratur iſta aſſiſtentia. Dic ꝙ non ꝑ tex.in.§.cleric⁹.ī.e.q̇ nihil dicit de aſſiſtēcia. ⁊ tꝫ ſpe.ti.đ accuſa.§.ſc̄do libro.vſ.Et ē nōndū ꝙ actual' degradatō executō ē v̄balis degradatōnis ⁊ executio ſn̄ie nō reqrit illā ep̄oꝝ aſſiſtentiā qualez reqrit ꝓlatio ſn̄ie.et hoc tenꝫ Jo.an. hic. Dicit tn̄ ꝙ de ꝯſuetudine generali ep̄i audiūt cū ſuo capitulo. ⁊ qn̄qꝫ ſoli cās crimiales clericoꝝ ſuoꝝ ꝓ q̄bus debeť depoſitō non adiūcto ſibi hoc numero ep̄oꝝ qn̄ nō ꝓcediť ad actualē degradatōem.⁊ eos ꝯuictos aut ꝯfeſſos puniunt.facit ꝓ hac ꝯſuetudine.c.fi.đ cele.miſſa.c.non eſt.e.li. de ꝯſue.⁊.c.lꝫ.e.li.de offi.vica.c. at ſi. ⁊.c.cū non ab hoīe.ſ.de iudi. Itē dicūt hic doc.ꝙ abſens poſſet deponi verbaliter ſi ꝯtumaciť ē abſens.notatur in.c.veritatis de do. et ꝯtu.et.ij.q.ix.in ſumma.ſꝫ actualiť nō.etiā ſi ꝓcurato2 ſu⁹ ſit p̄us ꝑ regulā legis.de q̄ in.c.veniēs.ſ.de accuſa.ꝙ vbi pēa non poteſt imponi abſenti nō poteſt ꝓcedi ꝑ ꝓcuratorem.

Secunda ꝯ. In degradatōe clerici in minorib⁹ ordinibus ꝯſtituti ſufficit ſn̄ia ꝓprij ipſi⁹ ep̄i. Probať h̄ in v̄ſi. quanq̄. Ex quo pꝫ ꝙ cleric⁹ in minoribus ꝯſtitut⁹ p̄t ꝓ crimine degradari. Et ꝓbať etiā in.c.cū nō ab hoīe.ſ.de iudi. Sc̄do pꝫ ex hoc ꝙ maio2 ſolennitas reqriť in degradatōe eius q̇ eſt in maiori ordine ꝯſtitut⁹ An aūt electus ꝯfirmat⁹ nondū ꝯſecrat⁹ p̄t degradari clericū. Dic ꝙ non. de quo ꝑ doc.i.c.trāſmiſſā.ſ.de elec.⁊ h̄ ꝑ doc.

Ultima ꝯ. Degradatio clerical' actualis fit ad inſtar militis armate milicie exauctoratōis Probať hic ī.§.actualis. Ex quo pꝫ ꝙ validū eſt argumentū de milicia armata ad celeſtez ſeu clericalē.et nō ex textu practicam deponēdi militē ſecularē et practicā ſuandā in depoſitōne clericoꝝ.et eſt plana ex tex. An aūt ſacerdos degradatus retinet ꝑuilegiū ca.ſi qs ſuadēte.xvij.q.iiij.§.ſi.hic tꝫ ꝙ nō. Cōficēt tn̄ verū ſacramentuꝫ euchariſtie ſm archi.hic poſt ſanctū tho. et Inno.⁊ Hoſti.in.c.ij.ſ.de cle.ex.miniſ.quāqꝫ hic.§.ſi.videť ſentire ꝯtra.et rō diuerſitatis eſt.ꝙ ptās ꝯficiendi nō dependet a bonitate ſacerdotis ſꝫ ab ordīe ſꝫ degradat⁹ ordinē retinet et caracterē q̇ imprimiť aīa ab ipſo deo.nec ꝑ hominē p̄t anferri ꝑuilegiū quod a iure poſitio datū ē clerico faciliť tolli p̄t vn̄ in multis caſib⁹ auferť etiā nō degradato.vt pꝫ ſupra.e.li.de biga.c.i Et hec ē cōis opi. ex quo patet ꝙ ſi degradat⁹ ꝑ papā reſtitueret de nouo nō ordinareť q̄uis inſignia ablata eidē reſtitui deberēt Itē pꝫ ꝙ ꝑuilegiū clericale nō eſt ꝯceſſū caracteri clericali quod voluit hic glo.fi.

Quamuis ad cuſtodiã reoꝝ et nõ ad penã carcer ſit deputatꝰ.ꝑt tñ ep̃s aut aliꝰ ordinarius clericos ſuos de criminibus ɔfeſſos vel cõuictos ſi circũſtantie id exigant damnare ad penã carceris in ꝑpetuũ vel ad tp̃s.hoc dicit.

Ex tex. elicit̃ tal' ɔcluſio. Quãuis carcer de iure ciuili ſit deputatus ad cuſtodiã. ꝑt tñ de iure canonico dãnari q̊s ad ꝑpetuum.vel ad tp̃s ad carceris penam Probat̃ hic in tex. et ad ṗmã partez alle.g.ij. Et licz monaſteriũ ponat̃ ꝑ carcere xxvij.q.i.c.ij. Tñ putat arch. hũc tex.directe intelligendũ de vero carcere quẽ etiã clerici habere pñt ⁊ eccl'a.vt in.c.inq̃ſitõis.§.i.de hereti.s̃. c.li.et cle.ṗmã.§.ſane de hereti. Et d̃z q̊s damnatꝰ ad ꝑpetuos carceres ꝑ eccl'am.qñ ꝑ ſñiam damnat̃ q̊s includẽdus ad tp̃s vite ſue pane doloris ⁊ aq̃ anguſtie ſuſtentãdꝰ vt in.c.nouimus.s̃.de ver.ſig. et ſentit hic.g. vbi in ꝑpetuũ. qđ veꝝ qñ ꝓ delicto condẽnatꝰẽ q̊s ad carceres.qꝛ ſi ſuper cõtumacia intelligeret̃ ad tp̃s ɔdẽnatꝰ ꝑ tex.in.c.ex lr̃is.s̃.de ɔſti.ſm Jo.an ⁊ Jo.de fau.Et rõ quare ius canonicũ ꝑmiſit penã carceris fuit ſm Jo.mo.⁊ archi.qꝛ deꝰ nõ vult mortẽ peccatoris ꝫ magis vt cõuertat̃ ⁊ viuat ezechie.xviij.et in auc.vt non lux ho.cõtra na.in prin.coll'.v.ꝫ iura ciuilia loco carceris infligunt penã mortis. vt hic ĩ glo.ij. mitius ergo agũt hoc caſu iura canonica Etſi dicat̃.nõ debemus vti re ad aliũ finẽ q̃ꝫ ſit ordinata ꝑ glo.in.c.tertio.s̃.de app. Dic ſm Joh.de fau.illud veꝝ qñ id eſſet contra naturam illius rei. ꝫ quãdo eſt p̃ter naturam rei poſſumus bene vti vt hic.

Quicunqꝫ aliquis dãnat̃ a iure vel ab homine cũ ſuis filijs ⁊ poſteris vſqꝫ ad tertiã generatõem nõ afficiũtur aliq̃ pena deſcendẽtes ꝑ lineã femininam niſi aliud ſit in iuris vel hoĩs ſententia expreſſum.hoc dicit.

Ex tex. elicit̃ talis concluſio. Pena alicui cum ſuis poſteris impoſita ab hoĩe vel a iure non extenditur ad poſteros linee feminine Probatur hic in tex. et gl. ij.dat rationem tex. Fallit hec cõcluſio quando aliud in ſententia exprimitur vt hic in fi.patet iuncta.g.fi. ⁊ patet hic q̃ regulariter appellatione poſterorum in materia penali nõ veniunt deſcendẽtes ex linea feminina Et hoc veꝝ etiã ſi ſimpliciter ſine determinatione quota numeri poſteritas alicuius damnetur ſm Joh.an. Sed tunc quo ad quartũ graduz includantur deſcendentes in pena potius pontificis deciſione q̃ꝫ doctorũ determinatõe eget ſm Jo.an.⁊ Domi. Quid autem ſi pena imponit̃ alicui et ſue cognationi vſqꝫ ad certum gradum an collaterales includãtur. Garſi.diſputauit et dixit.q̃ ſi querit̃ an collaterales debuerũt puniri. Et dicendum q̃ cum nec puniantur in crimine leſe maieſtatis .l. ſi quis in militibus vi.q.iij.et iura vulgaria q̃ reſtringunt penas ad auctores ſuos Si queritur an papa potuit punire collaterales.et dicenduꝫ ꝙ ſic ex plenitudine poteſtatis facit.c.i.ſup̃.e.li. de ſciſma.et.c.ꝗ.pxi.in.§.ceteꝝ

Elicis recordationis honorij tertij veſtigijs inherens bonifacius inſeqñs percutientes aut capientes cardinalem romane eccleſie.et conſocios ipſorum aut ad id dantes conſiliuꝫ vel fauorem id fieri mandantes vel ratū habentes aut predicta facientem receptantes et defenſantes dicit eſſe reos criminis leſe maieſtatis infames diffidatos et bannitos inteſtabiles actiue et paſſiue et incapaces alicuiꝰ ſucceſſionis.etiaꝫ ab inteſtato ⁊ vult eorum edificia dari in ruinaꝫ vt nec reparentur tempore aliquo nec aliquis eis ſoluat debita aut reſpondeat in iudicio.et omnia bona eorum applicentur fiſco.et eis priuentur ſuccedētes ab inteſtato.et omnibus feudis beneficijs et alijs que tenent a quibuſcunqꝫ eccleſijs ſunt ipſo iure priuati.et de eis per eccleſiarum rectores poteſt diſponi et filij eorum ⁊ nepotes ipſo iure priuati ſunt omnibꝰ beneficijs.etiaꝫ ſi ſit dignitas epiſcopalis nec poſſūt ꝓmoueri ad aliquē honorem vel dignitatem eccleſiaſticam vel ſecularem.nec poſſūt eſſe notarij teſtes in iudicio aut in aliquo officio publico adempta ſpe diſpenſationis ſuper premiſſorum aliquo. Item inſecutores et alij prenominati ſunt ipo facto excommunicati. ſicut manus violentas iniiciens et per omnia loca in quibus delictum eſt perpetratum debēt ſingulis diebus dominicis et feſtiuis pulſatis campanis et accenſis candelis excommunicati publice nunciari. nec poſſunt excepto mortis articulo ab alio ꝙ̄ ꝑ papam abſolui.et anteꝙ̄ abſoluatur debet idonee cauere ꝙ pene imponende parebunt et domino auxiliante peragant. et nudi diebus feſtiuis ferulas in manibus habentes per eccleſias principales illius loci et vicinorum incedant cum quibus per eaſdem eccleſias fuſtigentur et poſtmodum vltra mare triennio penitentiam peragant.poſtea iniurias ſuas ⁊ ſuorum proſequi et debita poſtmodum contracta repetitio eis non debet denegari nudum conſilium aut ſimplicem fauorem in premiſſis prebentes.Fin quod' exceſſus exigit debet puniri per iudices et poterit propter enormitatem flagicij. etiam ad collaterales fratres et nepotes ⁊ pronepotes extendere penas in hac conſtitutione contentas Hoc dicit vſqꝫ ad.§.premiſſis

Prima concluſio Capiens percutiens hoſtiliter inſequens cardinalem romane eccleſie tanꝙ̄ ſacrilegus vna cum ſocio criminis dante conſilium auxilium aut fauorem obnoxius eſt multiplici pene. Probatur hic in principio. Pena autem percutientis alium quemcunqꝫ pontificem habetur in clemētina prima eodem titulo Dicitur autem inſequi cardinalem hoſtilit̄ ꝗ in ſequitur illũ tanꝙ capitalis inimicus hoſtem. vel quando inſequitur publice et manifeſte facit.c.de his.l.diſ. ſm archidiaconũ qḋ ꝺ capiēte dicit̃ verũ eſt ſi eũ cepit cũ effectu. vñ ſi qͥs inſultũ ad domuȝ cardinalis fecerit. vl' eũ obſedit i domo nõ eſt locꝰ huic pene ſi non obſedit eũ ad cuſtodiam ſed ad verecundiã tñ ſm archi.all'. nõ. Innocen.in.c.nup.de ſen.excom. ſ. Quid ãt ſit dare ꝯſiliũ auxiliũ aut opē in delictis habet̃ in.l.furti.§.ꝯſiliũ.ff.de furtis.vbi dicit̃. Conſilium dare videtur q̇ perſuadȝ impellit aut inſtruit ꝯſilio ad furtũ faciēdũ. Opē fert qui miniſteriũ atqȝ adiutorium ad ſurripiēdas res ꝓbet.ſm Jo.mo. ⁊ arch.facit inſti.de ob.que ex delic. naſ.§.interdũ.et ſm Inno.dicitur cõſuluiſſe delictũ.etiã his q̇ oñdit vtilitatē ꝓuenientē ex illo. vt notat in.c. audientiã de homicidi.et ex illo cõſilio merito tenet̃.ꝙ fraudulentũ.vt i regula nemo ex ꝯſilio.de re.iuris De ſocio fautore et defenſore. vide gl.in cle.i.e.ti.et vide que dixi in.c.ij.ſupra e.li.de hereti.

Secunda cõ. Poteſt iudex eccleſiaſticus ꝓpter delictũ laici in clericũ cõmiſſi etiã eius deſcendētes ꝑuare ſuis bonis honoribꝰ et dignitatibus licet non deliquerunt ipſi. Probatur hic in.§. ꝙ ſi qͥs. et ſimile habetur in all'.c.ij.

Tertia con. Licet regulariter inſequēs et vibrãs clericũ excõicatꝰ non ſit ſi eũ non ꝑcutiat.tñ excõcatõnem incurrit hoſtiliter inſequēs cardialeȝ ꝗuis i eũ manꝰ violētas nõ iniiciat. Prima pars ꝓbatur ꝑ glo.in.c.ſi qͥs pulſatꝰ ꝺ pe.diſ.i.et tenȝ archi.xvij.q.iiij.c.ſicut ſecunda pars hic in.§.pñti et eſt caſus ſpecialis.

Ultima con. Lex imponens ſimpliciter penã danti cõſiliuȝ vel fauorem nõ intelligitur de nudo cõſilio vel fauore Probat̃ in.§.illud.et ē bñ notandũ. Eſt aũt nudus fauor q̇ nil adijcit ad delictũ. ſed nihilominꝰ delictũ eſſet factũ.vt ſi cõſulit poſt inſecutōem vt inſecutor ſibi caueat tal' peccat.ſȝ non tantũ ꝙ cõprehēdatur ſub primo membro tex. Idē in eo q̇ ſcit delictũ facienduȝ.et non indicat ad quod tenetur vt ſupra de fur.c.q̇ cũ fure.vel dicit ad aliũ.placet mihi hoc delictũ. Alius ē fauor adijciens. et ē qñ quis ꝑſtat opem aut auxiliuȝ et ſic preſtat aliquid ad delictum forte accõmodat arma inſequētibꝰ cardinalem.et de tali loquitur prin.tex. de quo etiam vide in cle.prima.e.ti. in gloſa

Premiſſis annectit papa ꝙ ſi aliquis clericos vel religioſos familiares Cardinalium aut Pape inſequitur modo dicto. ita puniatur vt pena proportionetur delicto. Occidens autem Cardinalem per ſe aut per alium vel occiſioni cauſam dãs vltra penas predictas ſic debet pũiri ꝙ magis qͣ viuere eligat mori.et nihilominus poteſtates temporales penis legalibꝰ. contra tales poſſunt vti.nam nemo poſſet eſſe tutꝰ ſi romane eccleſie cardinales et eius filij ſpeciales predictis ſubijcerentur ꝑiculis.vnde etiaȝ vult ꝙ pricipes ſecl'ares hãc ꝯſtõem faciãt obſeruari alias tã ipi qͣ ipoꝝ officiales infra menſeȝ a tēpore quo predictorum habent noticiam incurrunt ſententiam excommunicatōnis et ciuitas quecunqꝫ preter vrbem romanam que talia preſumentibus dederit conſilium. auxilium vel fauorē aut eos infra menſeꝫ iuxta facultatē condigne non punit. pontificali ⁊ ſacerdotali dignitate eo ipſo eſt priuata. et ipſo iure interdicta. Hoc dicit.

Prima con. Iniuriātes familiaribus cardialiū aut pape. debēt ſƀiugari pene debite. Probatur hic in princip. Et intellige de familiarib⁹ clericis ⁊ religioſis ipſoꝝ. non aūt in laicis ſeruitoribus eorū. quia tex. de eis non loquit̄. Et qui dicunt̄ familiares. vide in. c. fi. ſ̄. de verb. ſig. Et pꝫ hic ꝙ familia non gaudet priuilegio dn̄i. de quo in. c. licet. ſ̄. eo. li. de ꝑuile. vbi in ij⁰ rn̄ſo gaudet familia eodem priuilegio cū dn̄o. Et dic ꝙ ibi agit̄ de re fauorabili. hic de pena odioſa. Item ibi alias priuilegium eſſet inutile. ſecus hic

Scdā con. Eque puniuntur Cardinalem romane eccleſie occidētes ⁊ occiſioni cauſam prebentes Probatur h̄ in. §. ſiquis. quod verum đ cauſa proxima. vt in dante opem aut conſiliuꝫ occiſioni. c. de cetero. de homicidio. ſecus ſi remotam dediſſet. c. exhibita. ſ̄. de homicid̄. Item propter penaꝫ iſti dicūtur ſpeculū vindicte. qꝛ ſicut nos ſpeculamur ī ſpeculo ſic ſpeculādo penā iſtoꝝ retrahimur ab offēſa ſimili. ſ̄. e. li. de homici. ꝓ hūani đ occiſoribꝫ pſb̄roꝝ inferioꝝ ⁊ mōchorū dic vt hētur xvij. q. iiij. ſi qs deiceps. ⁊ c. pſb̄roꝝ. ⁊ c. q̄ occiderit de ꝑcutiēte capiēte aut inſequēte ep̄m vi. ī cle. ſi quis ſuadente. e. ti. de penis.

Tertia con. Non ceſſat pena legal' licꝫ delinquēs paſſus ſit penā canonicā crimis Probat̄ hic in. §. per hoc vn̄. ꝓ eodem delicto pn̄t plures pene imponi. qđ veꝝ qn̄ ē enorme nec qlibet pena ꝑ ſe ſufficit. de q̄ ī. c. at ſi clerici. ſ̄. de iudi. ſm Io. an. ⁊ facit qđ licet ſtatutū loci īpoīt penā ꝓ delicto tn̄ nō videt̄ ſublata pena iuris impoſita ꝓ eodē delicto. de quo ꝑ Cy. in. l. qui ſepulcro ī fi. C. de ſepult. viol.

Quarta cō. Si has penas nō fecerit obſeruari iudex ſeclaris punit̄ cū ſuis officialib⁹ Probat̄ h̄ in. §. q̄ ꝓpter ⁊ niſi id infra mēſeꝫ fecerit taꝫ ipē q̄ eius officialis incurrit excōicatōem vt in eodē. §. ꝑmo. et ſic ꝓpter delictuꝫ dn̄i officiales eius puniūtur etiā pena excōicatōis. ſꝫ hoc ē ido ſm archidi. ꝙ debebāt informare dn̄m ad id qđ incūbebat ꝑ ca. error. lxxxvi. diſ. et qꝛ id neglexerūt puniūtur ob ꝓpū delictū. ⁊ ſic nō obſtat ꝯtrariū qđ formari poſſꝫ de regula nō dꝫ. ī. de re. iuris. ꝑ qđ videt̄ ꝙ ſi officialis fecit qđ poterat nō ligat̄. et currit iſte menſis a tp̄e noticie p̄dicti delicti aut ꝑ accuſatorem aut ꝑ denūciatōem ſeu famā ſm archi. et poſtmodū ꝯputatur de momēto ad momentum. de quo hic per eum.

Vltima ꝯ. Ciuitas ī p̄dictis delinqns dando conſilium auxilium aut fauorem priuatur pontificali et ſacerdotali dignitate preter vrbem Probat̄ hic in fi. et ſic epiſcopus in tali loco non poteſt exercere officium ſuū epiſcopale. et ꝑuatur iure ſuo ſine culpa ſua. ſꝫ non ſine cauſa. An āt in dioceſi officiuꝫ exercere poteſt. vide hic Io.

an.poſt Arch.et vbi dioceſis non eſt ſub coertione ciuitatis eſt minus dubium.de quo hic late per Dom̄. Pꝫ ex iſto ꝙ tota ciuitas vl' vniuerſitas poteſt delinquere.quod verum quando omnes de vniuerſitate collegialiter.et vt cōmune.vel vt rectores ciuitatis illicituꝫ aliquod agunt. aut qđ incumbit facere negligunt.facit.l. Iubemus.C.de ſacroſan.eccl.l.aliud § refertur.ff.de reg.iu.et per doct.in.c. .i.ſ̄.de do.et ꝯtum̄.Unde hic ciuitas non debꝫ capi pro hoibus ciuitatis quia ſi ſingulares delinquūt.ſ̄.eſt ꝓuiſum. Hic autē quando ciuitas aut cōitas delinquit.Quare aūt vrbs romana excipitur vide in gl.fi.

De penitentijs ⁊ remiſſionibus

omana eccleſia prohibet ne archiepſ̄. queſtoribus fabrice ſue eccl'e det poteſtatem citandi ſubditos ſuffraganeoꝝ ſue prouintie q̄ eis reſiſtunt.aut nolunt obedire. poſſūt tn̄ archiepi omnes chriſtifideles ad benignam receptationem et ſubuentionem faciendam fabrice charitatiue monere. Item in indulgentijs cōcedendis non debet archiepſ̄ numerum ſtatutum in.c.cum ex eo. in fi.ſ̄.e.ti.extēdere. Hoc dicit

Prima ꝯ. Poteſt archiepiſcopus pro ſubſidio fabrice ſue eccleſie per totaꝫ ſuam prouintiam queſtores mittere. Probatur hic in prin. et quid ſit officium iſtoꝝ queſtorum habuimꝰ in.c. vt officium § compeſcendi.ſ̄.eo.li.debere.et in.c.cum ex eo.ſ̄.eo. et cle.ij.ſ̄ eo.titu.

Scdā con. Poteſt archiepiſcopꝰ ad ſubuentionem faciendam ſubditos monere.ſed queſtoribus poteſtatem citandi eis reſiſtentibus aut non parentibus non poteſt cōcedere Probatur hic in prima parte tex.⁊ ratio huius eſt ſm Hoſt.quia contribuere ad opus fabrice eſt opus pietatis et miſericordie.lxxxvi.diſt.c.non ſatis.Et licet ad principes et religioſos ſpectat eccleſias reſtaurare.lxxxvi.diſt.c. fin̄. tamen ad hoc nemo eſt aſtringendꝰ. Sunt enim ab initio vota gratuita. vt in.c.magne.ſ̄.eo.de vot. Nec ob.c fi.de his que fi.a ma.part.ca. quia illud de his quorū principaliter intereſt.et qui ad id tenent̄.ſcilicꝫ de canonicis cathedralis eccleſie.Iteꝫ quando maior pars capituli ꝯſentit.illos bene compellit ep̄s.quia ei immediate ſubſunt.Secus in caſu noſtro.de q̄ ibi per Io.an. Ratio auteꝫ ſcd̄e partis concluſionis eſt quia regulariter archiepſ̄ nō habet iuriſdictionem in prouintia.c.paſtoralis.ſup̄ de off.or Item quia in hac materia non habꝫ iuris executionem. ſed ſolam monitionem et exhortationem.vnde cancellaria hoc caſu non concedit compulſorias ſm Hoſt.et ideo nec alteri.ſcꝫ queſtori poteſt archiepūs iſta concedere.quia nihil dat ⁊c. c.ꝙ autem.ſupra de iurepa.ſm Hoſt.Ioh.mo. et doct. Poſſet tamen ſuffraganeos et eorum officiales punire et citare ſi reſiſterent queſtoribus fabrice eccleſie metropolitane ſm Hoſtienſ quia alias hec poteſtas mittēdi queſtores. et ꝯcedendi indulgentias eſſꝫ penes

Archiepiſcopum illuſoria facit .c.i. s̃.e.li.de offi. vica. et ſequitur Dom̃. Nõ ob.huic tex.c.i.s̃.ti.pr. ꝙ illõ loquit̃ qñ ſbditi ſuffraganeoꝝ ĩpediũt nuncios archiepiſcopi in his in qbꝰ competit ei iuriſdictõ contẽtioſa.vel quaſi iſte tex.in his in quibus habꝫ ſolam charitatiuã exhortationem vt dixi

Ultima con. In concedẽdis indulgentijs non debẽt archiepiſcopi excedere ſtatutum generalis concilij. Probatur hic in.§.fi.facit.c.fi.in fine.ĩ.eo. et illud concilium habetur.s̃ eo.c.cum ex eo.§.ad hec. Et ibi dicit̃ ꝙ in dedicatione eccleſie non poſſũt epiſcopi dare vltra vnum annum indulgentiaruꝫ in anniuerſario et alijs actibus non plus q̃ quadraginta dies. Et ſic per illuꝫ tex.patet ꝙ epiſcopi concedere poſſunt indulgentias. Idem poſſunt archiepĩ vt hic patet Idem poteſt legatus notatur in.c.fi ſup̃ de off.lega.ſemper tamen ſuis ſbditis. Non ſubditi tamẽ illis vti poſſunt de licentia ſuorum prelatorum. de quo in.c.ꝙ autem.ſupra eo. ⁊.ĩ.eo .c.fi. An autem electus ⁊ confirmatꝰ non tamen conſecratus poteſt cõcedere indulgẽtias.tractatur in.c.accedentibus.ſupra de exceſſib.prelatꝲ.et ibi Caſpar caldrꝲ. tenet ꝙ ſic.etiamſi non ſit preſbyter.quia iſtud pertinet ad clauem iuriſdictionis quã iſte habet.c.tranſmiſſam.ſupra de elec. ideꝫ ibi Panor. Ideꝫ Tho.in quarto ſententiaꝝ.diſt.xx.q.iij.ar.iij. ſm Dom̃. ⁊ facit quia talis in foro contentioſo abſoluere poteſt ab excõmunicatõne de.c.ſede vacante. Item abbatibus ⁊ alijs prelatis inferioribus. dic ſꝫ omnes ꝙ non poſſunt indulgentias concedẽ.qꝛ nõ reperit̃ eis cõceſſũ.nec aliq̃s p̄t theſaurũ eccẽ diſpẽſare niſi papa.et ille cui id ꝑ papaꝫ repit̃ ꝯceſſũ Et tenet Pau.in cle.i.de here.⁊ doct. in dicto.c.accedẽtibus. Nec ob.ꝙ capitulum ſede vacante ſuccedit in his que ſunt iuriſdictionis quia nõ ĩ omnibus his ſuccedit vt patet in depoſitione clericorum. abbatum.collatione prebendarum.c.vno.ſup̃ eo.li.ne ſe.vacꝲ. Et ſic nec ĩ conceſſione indulgentiarum.de quo latius in dicto.c. accedentibus.

Iepiſcopus ſubdito ſuo dat lĩiaꝫ eligẽdi confeſſoreꝫ. non poteſt confeſſor a tali electus in caſibus reſeruatis epiſcopo abſoluere confitentem. Non valet etiam aliqua conſuetudo ꝙ aliquis poſſit eligere ſibi cõfeſſorem qui abſoluendi aut ligandi eum habeat poteſtatem preter ſui ſuperioris licentiaꝫ Hoc dicit

Prima con. Poteſt epiſcopus ſibi ſubdito dare licentiam eligendi confeſſorem Probatur hic in p̄nclꝲ. ⁊ an inferior epiſcopo hanc licentiaꝫ ſuo ſubdito dare poteſt.vide hic in g̃.i.que tenet ꝙ ſic. Item tenet etiaꝫ ꝙ epiſcopus omnibus de dioceſi hanc licentiam dare poteſt.etiamſi alij habeant ſpecialem ſacerdotem curatũ quod etiam tenꝫ Dom̃. quia quilibꝫ dicitur epiſcopi parochianus.x.q.i. precipimus.et.c.fi.ſupra de ferꝲ. Nõ autem poſſet eam dare vicarius epiſcopi generalis.ſm Arch. An autem hec licentia conſumatur vnica electione Ioh.an.remittit ad notata in.c. non poteſt.ſupra eo.li.de prebendis Per que dicendum ꝙ vtile eſt ꝙ ex p̓matur in licentia ꝙ quotienſcunq; voluerit poſſit eligere

Secunda ꝯ. Habens ab epiſcopo licentiam eligendi confeſſoꝛem debet eligere, perſonam idoneam. nec tamen habet talis in caſibus reſeruatis epiſcopo aliquam poteſtatem. Probatur hic in p̓ma parte ⁊ rō huius patet in textu ⁊ idē dicendū eſt ſi ep̄s dedit ſacerdoti generalē licentiā de audiendis ꝯfeſſionib⁹ ſuoꝝ ſubditoꝝ ſ̄m Io.an.qꝛ eadē eſt rō ⁊ ꝓbat̄ in cle.dudū.§.ſtatuim⁹.v̄ſi.ꝑ hm̄oi ꝺ ſepul. Hn̄s aūt hm̄oi licentiā eligendi ꝯfeſſorē dꝫ eligere idoneū.⁊ quis ſit idone⁹ vide hic glo.verbi idoneā cui adde glo.in cle.p̓ina de p̓uile.ſuꝑ verbo ſpeciali q̄ tenet etiā requiri ꝙ ſic electus habeat exercitiū ſue poteſtatis.id eſt curam aīarum. Ibi tn̄ tenet panoꝛ.poſt hoſti.in ſumma ti.eodem.§.cui.ꝙ etiam ſimplex ſacerdos hoc caſu cenſetur idone⁹.qꝛ talis habet ꝑtātem ꝑ ſe et materiā ſubiectam qn̄ habens licentiā hm̄oi eū eligit.et ſic nihil euꝫ impedit.qui aūt ſunt caſus reſeruati ep̄is vide h̄ in glo.v̄bi reſeruata.ad quā ſolet quotidie fieri remiſſio et ꝑ guil.de mon.lau. in cle. dudum.de ſepul. ſuꝑ verbo conceſſa q̄ dat verſus Qui facit inceſtū defloꝛans aut homicida Sacrilegus patrū ꝑcuſſoꝛ aut ſodomita Trāſgreſſoꝛ voti. ꝑiurus.ſoꝛtileg⁹ q; Sic mētita fides. faciēs incēdia. ꝯlis Opp̄ſſor blaſphem⁹.heretic⁹.oīs adulter. Pōtificē ſuꝑ his ſemꝑ detēt⁹ adibit. Et ibidē dicit ſuꝑ verbo abſolutōnis ꝙ de iſtis caſib⁹ nō ꝑt dari certa reglā. ꝙ dependent ex ſtatutis ep̄oꝝ ⁊ conſuetudinibus qđ etiā tenet Io.an.in ſumma ꝯfeſſionali.li.iij.ti.xxxviij. De caſibus papalibus vide Inno.in.c.nuꝑ ſuꝑ v̄bo ſpāliter.ſ̄.de ſen.ex.vbi ponit quinq;.ꝑm⁹ eſt in ca.ſi qs ſuadente xvij.q.iiij.ſecūdus in ꝯfractoꝛe eccl̄e.c.ꝯqueſt⁹ ſ̄ de ſen.ex. tercius in eo qui falſificauit literas pape.c.dura.in fi. de cri.fal. quartus in eo qui communicat excommunicato a papa in crimine damnato.c.inquiſitionī.ſupꝛa de ſen.excommuni. quintus in incendiario eccleſiarum.c. tua.ſupꝛa de ſen.excom.

Vltima ꝯ. Non poteſt obtineri quacunq; conſuetudine vt quis ſine ſuperioris licentia poſſit confeſſoꝛem eligere Probatur hic in.§.fi.et intellige de eo qui poſſit eum ſoluere ⁊ ligare vt hic in glo.fi.⁊ triplicē rōēꝫ hui⁹ cōcluſionis ponit hic glo.verbi conſuetudo.quibus addit Dom̄.aliaꝫ quia dicitur pꝛouerbioꝛum xxvij.de pꝛelato Agnoſce diligenter faciem pecoris tui.ſed hanc agnitionem impediret hec conſuetudo.igitur non valet Nec ſufficeret hoc caſu ꝯſuetudo cuius inicij non eſt memoꝛia qđ ꝓbat negatiua tex.ibi nl̄lā quoq; ſ̄m Domi.Sed quid tūc de ſacerdotibus q̄ ſibi eligunt confeſſoꝛem et ſibi inuicem confitentur. Tex.hic facit cōtra eos.ad idem.c.fi.ſupꝛa.e.vbi aliqui pꝛiuilegiantur in electione confeſſoris.nec alij ſuper hoc ſunt pꝛiuilegiati ſ̄m Hoſti.in.c.conquerēte de offi.oꝛdi.vnde debent confiteri ſacerdotes penitentiario epiſcopi aut epiſcopo ſ̄m abbatem in.c.fi.ſupꝛa.e.ti.foꝛte ſatis poſſꝫ dici ꝙ de tacita tolerātia epiſcopoꝛum et ſcientia videatur eis data licentia eligendi confeſſorē ar.noꝝ in.c.veniens de filijs pꝛeſbi.⁊ c.fraternitati de ſciſmati.

Indulgentie ab vno vel pluribus in dedicatione eccleſie aut alio pio actu cōceſſe vires non obtinent ſi ſtatutum. c. cuꝫ ex eo ſ. ad hoc. ſupra. e. ti. excedunt. hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis concluſio Siue ab vno ſiue a pluribus epiſcopis concedātur indulgentie non poſſunt conſiliū generale quod habetur ſupra. e. c. cum ex eo excedere. Probatur hic in tex. facit. c. i. ſupra. e. ti. et li. Ex quo patꝫ ꝙ tantū valet indulgētia data ab vno epiſcopo q̃tum data a pluribus. etiam ſucceſſoribus eiuſdeꝫ dignitatis nec plus valet ſecunda q̃ prima. Et hoc facit papalis reſtrictio que hoc facere potuit primo. quia omnes inferiores habent poteſtatē ab eo Ipſe autem a ſolo deo. ca. i. xc. diſt. Item hoc potuit ratione iuriſdictōis quā habet in omnes ca. in nouo xxi. diſt. et habuit iuſtam cauſam hoc faciendi propter abuſum epiſcoporum. vt notat Inno. in alle. c. cuꝫ ab eo. Dabant enim epiſcopi in alienis dioceſibus indulgentias ſub ſpe ratificationis epiſcoporum ipſorum locorū. Et dicit Io. an. ꝙ quandoqꝫ omnium epiſcoporum qui haberi poterant in curia recipiebātur ſigilla Nā ipſe vidit. xx. ſigilla in vna litera. et poſtea predicabatur tot ānos indulgentiaruꝫ eſſe datos quot ſigilla ibi habebantur. quibus fraudibus per hanc decretalem obuiatur. Sed cuꝫ adhuc hodie contrariū ſepe fiat cuꝫ plures epiſcopi dent indulgētias ad vnum caſum quilibet vſqꝫ ad numerū in alle. c. cum ex eo ſtatutum. Nū quid valent ſaltem pro numero dierum q̃ vnus epiſcopus poteſt dare? diſputat hic gl. ſi. ponēdo duas opiniones Et tenet gl. ꝙ valent. qđ etiam tenet Archi. et Genſe. Sed ꝙ in nullo valent huiuſmodi indulgentie tenet hic Io. mo. quam etiam tenet Caſ. caldri. in repetitione. c. noſtro ē e. ti. per tex. illius. c. dum dicit nō excedit. per quem tex. epiſcoporum poteſtas reſtricta eſt ad certum numerꝫ in tantum ꝙ ſi excedant illum. poteſtatem non habent. pro quo videtur hic etiam tex. dum dicit. indulgentias. que excedunt. vires non obtinēt Nec dicit ꝙ non obtinent vires. in eo ꝙ excedunt. ſed ſimpliciter loquitur in toto viciantur. et ſunt nulle. et in hac opinione etiā reſidet hic Domi. et eſt de iure verior. prima tamē benignior

De ſnia excommunicationis

☞ Cum medicinalis ſit excōicatio nō mōꝛlis diſciplinās ⁊ nō eradicans dummodo ille in quem lata eſt eam non condemnat Statuit ꝙ quicunqꝫ Iudex excōmunicat. ſententiā excommunicatōnis in ſcriptis proferat. cauſam excōicatōnis in ea exprimat. etſi requiſitus fuerit ab excōicato infra mēſē ei exemplū excōicatōis t̄dat dūmō lr̄is auctētic̄. reqſitō fiat.

Si quis iudex hāc ꝯſtitutōnem violat ꝑ mēſem ab ingreſſu eccl'e et diuinis ē ipſo facto ſuſpenſus ꝑ ſupiorez. ſnīa hmōi debet ſine difficultate relaxari. et excommunicator ipſi excommūicato ī expēſ ⁊ oī intēſſe ꝯdēnari et alias pena arbitraria puniri ⁊ debent h̄ omīa etiaʒ in ſnīa ſuſpenſiōis ⁊ interdicti obſeruari hoc dicit vſqꝫ ꝟ. caueant

Prima ꝯ. Excommunicatio q̄ ē medicina ꝑ iudicem eccleſiaſticū cū cautela ⁊ ꝓuidentia ē ꝓferenda. Probat̄ in principio tex. ⁊ ſm Archi. dicitur excōicatio medicina duplici reſpectū vno modo reſpectu ꝓferētis q̄ debet videre anq̄ʒ excōicet an hec medicīa quā miniſtrare intendit veriſimiliter ꝓfutura ſit quo ad ſubditū. vt ſic q̄ ad ſe ꝓſequat̄ id quod medentis eſt ⁊ corripientis. vt ī tex. dicitur. ſic em̄ fecit apoſtolus excommunicādo omnem pctōrem in interitum carnis vt ſpūs eius ſaluus fiat. xi. q. iij. c. audi. Scdo dicitur medicinalis reſpectu patientis quando eam non ꝯtemnit vt hic dicitur. non em̄ euellit ſeu eradicat nec a deo ſeparat excōicatio ipſa q̄ eſt pena. c. quo mō. xi. q. iij. cum c. ſequētibꝰ. ſʒ cauſa ꝓpter quaʒ fert̄ q̄ etiā eſt radicitꝰ extirpanda. alias vtꝰ inſeri non p̄t. de pe. diſ. ij. c. ꝙ radix. vnde eſt medela anime ſi patiēs confuſus ex eo ꝙ vitari ſe videt facilius reuertit̄ all'. c. audi. ⁊ c. pia. in prin. ē. e. li. de excep. a ꝯtrario. excōcatio eſt mortalis in quolibet ipſoꝝ nō recte ſe habente. c. epi. xi. q. iij. nā ſi excōmunicans nō ꝓſeqtur id qđ medētis eſt ſcʒ vt attendat ea q̄ dei ſūt iniuſta eſt ſnīa ex animo. vt hic in glo. ⁊ potius ligat̄ ipſe q̄ liget. ca. illud plene. ix. q. iij. vnde dicit Jo. an. thomā dic'. iiij. ſententiarū diſ. viij. articulo ſi ꝙ pl̄atus qui vidit hanc medicinā excommunicationis etiam iuſte lata non ꝓficere in ſubdito ſed magis officere. illam diſcrete tollere debet. etiam durante contumacia. Vn̄ in quantum eſt pena ſi fertur in inuitum ſic auferri poteſt per ſuperiorez ab inuito facit. c. i. de re. iuris. non ſic in culpa q̄ voluntate contrahitur et ſine ea non tollitur. per que patet ꝙ licet regulariter non petenti non debet dari abſolutio. tamen ex cauſa id fieri poteſt vt patuit quod etiam ſentit Inno. in. c. veniens de teſti. et doc. in. c. deſideres. ſupra. e. et. c. ſignificaſti. ſupra de eo qui dux. in ma. non tamen abſoluitur iſte a vinculo peccati vt dictum eſt. quod nō. In patiente etiaʒ eſt mortalis ſi contemnat et aſpernatur aut vilipendit eam. talis enim cōtemptus mortalis eſt. xi. q. iij. ſententia paſtoris. et ſic intelligitur. c. ſi epiſcopi. e. cauſa et. q. Ubi propter excōmunicationem dicitur q̄s citius moriri. Contemnitur autem excommunicatio multis modis. Uno modo propter accumulatōnem culpe. Secūdo quando ex certa ſcientia intrat eccleſiam niſi cauſa predicatōnis audiende. xxv. diſ. c. i. in principio. c. reſponſio ſupra. e. Tertio quādo ad valuas eccleſie audit diuina. c. permittimus. ſupra. e. quo caſu etiam clerici patientes puniri debent. cle. i. e. ti. Quarto ſi communioni fidelium quam euitare poteſt ſe ingerit. c. illō. ſupra đ cle. excommuni. miniſtran. Quinto quādo nimis dormit ſententia. c. per tuas ꝟ. verum. ſupra. e. maxime vltra annum. xi. q. iij. ruſus. ⁊. c. quicunqꝫ. ſm Jo. an. in. c. dilecto. ꝟ. e.

Secunda cõ. In ſcptl. expſſa cā excõicatio dʒ ferri.et eiꝰ exemplū requiſituʒ dʒ excõicato tradi. Probat̄ ħ in.§.ſi quis.ex quo habemꝰ plures ſolēnitates in hac ſñia obſeruandas Nam dʒ ferri in ſcriptis .et idem in ſñia diffinitiua.vt ħ in.g.verbi cām. et ſufficit ṗuata ſcriptura.ſm Inno. Scđo dʒ in ea exṗmi cā quia ſine cā nemo eſt excõicandus.et eſt talis cā ꝯtumacia.ꝗ pōt ſurgere ex diuerſis alijs cauſis ſpēalibꝰ.vt pʒ in.gl.ver. cām.in ṗn. Qñqʒ tñ dicitur quis ab homine etiā ꝓ offenſa excõicari. ꝺ ꝗ per.g.in.c.ex parte.j.ē.de verbo .ſig. et ħ ꝯtumacia dʒ eſſe manifeſta.c.ſacro.ſupra.e.ti .Et in hoc differt hec ſñia a diffinitiua.in ꝗ non eſt exṗmēda cā.c.ſicut.ſupra.ꝺ re iudi.et ħ.gl. iij.Solēnitas ſm Hoſti.ꝗ dʒ ꝑcedē excõicationem.ſcʒ cā iuſta non minima.c. epoꝝ.⁊ ca.ſacerdotum.xi.q.j. Quarta ſimiliter debʒ ꝑcedere .ſcilʒ iuſtus motꝰ iudicis.vt hic in ṗn.tex. Quinta etiam dʒ ꝑcedē ſcʒ monitio canonica.de ꝗ in.c.ſacro.ſupra.e.tit. Et tangit.gl.ꝗnta ħ.que dicit.ꝙ dʒ eſſe iuſta ex cā ex ordine.et ex animo ſunt et due ſolēnitates ꝗ poſt eaʒ reꝗruntur.ſcʒ ꝙ petenti detur exēpluʒ infra menſeʒ ſi requirat̄ ꝑ ſcripturā auctenticā.alias locum habent pene huiꝰ tex.et currit hic menſis a die ſētentie.ſm.g.verbi reꝗſitꝰ.et tʒ Joh. an.in nouel.licʒ Hoſtl. tenuit et Archidi.ꝙ currit poſt reꝗſitioneʒ .que opinio licʒ ſit eq̄.tñ dictū.g.ꝑfertur ne iudex poſt plures annos reꝗſitꝰ ī hanc penā incidat .ex eo ꝙ non ſēꝑ curā habuit ad cuſtodiā huiꝰ ſcṗture.ſm Jo.an. An āt tex.et ꝯcluſio locū habeant in ſñia excõicationis ꝯ incertā ꝑſonam et non noiataʒ .lata iuxta.c.ſi ſacerdos.ſupra.de offi.oꝛ. vide hic in.g.verbi cām.ꝗ tʒ ꝙ ſic.et ſeqtur Jo.an.in nouel.et eſt tutū ita ſeruare. Jo.mõ.tñ ⁊ Archi.tenēt nō hr̄e locū hūc tex.et illa opi. eſt benignioꝛ.quia pene ſūt molliende.c.pene.de pe.diſt.j.et eam approbat ꝯſuetudo.q̄re videt̄ poſſe defēdi .c.leges iiij .diſtl.

Tertia cõ. Huiꝰ ꝯſtōnis violatoꝛ temerariꝰ ab ingreſſu ecc̄ie et diuinis per menſem vnū eſt ſuſpenſꝰ. Probat̄ ħ i §.ſi ꝗs.et dicitur violare hāc ꝯſtōnē qui ex odio non ex charitate excõicationē tulit.vel nō excõicauit i ſcriptis.vel cām non expſſit in ea.vel requiſitꝰ infra menſē exēplū non tradidit excõicato.ſm Archi. Temerariꝰ aūt ꝗs dicatur.vid hic in.g .ſingulari in verbo temerariꝰ.ꝗ dicit hūc temerariū.ꝗ fatue ſtulte aut negligent̄ ſine cā facit qđ ꝓhibitū eſt .et ꝓbat l.eū queʒ temere.ff.de iudi.qđ nō.ꝙ ſepe in ꝯſtōnibꝰ ⁊ ſtatutis pena imponitur illis ꝗ temere violauerint ea et includūtur etiā tūc illi ꝗ dolo contrauenīūt.vt hic i.e.g.i fi. Et de effectu ſuſpenſionis.de ꝗ in textu. Dic ꝙ ſuſpenſus a diuinis etiā extra ecc̄iaʒ diuina celebrās eſt irregularis .vt ħ in.g.antepenul. Suſpenſꝰ aūt ab ingreſſu ecc̄ie ſi extra ecc̄iam in altari viatico celebrat.non eſt irregularis. ſi in ecc̄ia eſt irregularis.c.is ꝗ.j.e.li. de ſen.ex.tenētur tñ iſti ſuſpēſi ad diuina officia dicenda.nō tāꝗ officiātes.ſʒ tāꝗ ſoluentes debitū.ſm Jo. mõ.alias pena ꝑſtaret eis īmunitatē.qđ eſſe non dʒ.l.relegatoꝝ.ff.de interdictl.et rele. Itē quia ħ ſuſpenſio ad tempꝰ determinatum limitat̄ non eget alia abſolutione. vt hic in g.de quo.g.in.cle.j.de deci.

Quarta cō. Excōicationem iniuſte latā dʒ ſupior ſine difficultate aliq̄ relaxare ⁊ excōicatorē taʒ in expēſis ꝙ intereſſe ꝯdēnare. Probatur h̄ i.§.ſupior. Ex q̄ patēt due alie pene excōicatoris iniuſte. Differunt eñ̄ expenſe ⁊ intereſſe.vt ꝓbatur i.c.i nr̄a ſupra.de iniuri.⁊.gl.in.c.ſi canonici. ſupra.de offi.or. Et ſufficit hec ꝓbari ꝑ iuramentū cum ſurgāt ex maleficio ſm Hoſti.et Jo.mō. q̄ remittit ad nō.in.c.dilecti.ſupra.de fo.ꝯpetē. Ultra p̄miſſa punitur etiam talis excōicator pena arbitraria.vt pʒ i tex. Sūt ⁊ alie.de quibꝰ in.c.ſtatuimꝰ.§.e.ti.et.c.cū eterni.ſup̄.e.li.de re iudi. et ideo multis penis affligitur excōicator.quia in multis delinquit.c.cū eterni.alle. Et qđ hic dicit̄ de ſupiore.intellige d̄ q̄cūq̄ʒ.q̄ tñ̄ īmediate p̄eſt excōicatori.ſm Hoſti.ſecus ſi mediate.c.romana.p̄mo rñſo.§.e.ti. Itē iſta relaxatio fieri dʒ ꝑ ſupiorē ſine difficultate.de q̄ in.gl.verbi difficultate.et extra.g.dic.i.ſine mora ſine ſatiſfactione et ſine cauſe ꝯgnitione et ſine excōicati grauamine.dū tñ̄ conſtet ꝙ ſn̄ia lata ſit ꝯtra hanc ꝯſtōneʒ ſm Ber.Inno.et Archi.

Quinta cō. Hec ꝯſtitutio dās formā ꝓferendi ſn̄iam excōicationis ec̄ locū obtinet in ſn̄ījs interdicti ⁊ ſuſpenſionis. Probatur h̄ in.§.et hec.et intellige de ſuſpenſionibꝰ ⁊ interdictis ꝑſonarū q̄ fiunt ab officio ſacramentis aut bn̄ficio.in alijs ſecꝰ. Alij caſus in q̄bꝰ ꝯueniūt ⁊ in q̄bꝰ etiam differūt he tres ſn̄ie cenſure.hic recitantur ꝑ Joh.an.et Domin̄.

Caueant iudices et ec̄c̄iarū p̄lati ne ſuſpēſionē ab officio incurrāt.quia ſi taliter ſuſpē ſi celebrāt vt p̄us diuina irregularitatē incurrūt.a q̄ ab alio ꝙ ꝑ romanū pōtificē liberari nō pn̄t Hoc.d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Suſpenſꝰ ab officio celebrans diuina incurrit irregularitatē a qua nemo p̄t abſoluē p̄ter romanū pontificē. Probatur hic i tex. et in.c.cū eterni.ſupra.e.li.d̄ re iudi. et.c.clerici.de cle.excō.miniſt̄. Pro q̄ nō.ꝙ irregularitas ē nota ſeu impedimentū canonicū ex facto ſeu defectu ꝓueniēs q̄ q̄s ꝓhibetur ad eccleſiaſticos ordines ꝓmoueri aut i eis miniſtrare.ſm ſpe.ti.de offi.lega.§ ij. verſ.iuxta.in p̄n.vbi plene tractat d̄ materia irregularitatis poſt Inno. in.c.niſi cum p̄deʒ.ſupra.d̄ renū. Et vn̄ irregularitas ſūpſit origineʒ tractat Inno.in.c.tanta.de exceſ.p̄la.et Jo.an.in alle.c.cū eterni. Nam iura antiq̄ hoc nomē nulli exp̄mebāt Sʒ excōicatū aut ſuſpenſū celebrāteʒ dixerūt indiſpenſabilē ⁊ deponendum niſi ꝑ papā diſpenſaret cū eo.idō merito talē vocamꝰ irregularē quaʒ interp̄tationē approbant h̄ iura noua. Incurritur aūt irregularitas ſolum in caſibꝰ in iure exp̄ſſis.c.is q̄.j.rñſo.§.e.ti. Et hic habemus ꝙ ſuſpenſus ab officio celebrans diuina. vt p̄us ē irregularis.qđ verū ec̄ ex alijs officijs diuinis ꝙ miſſa.vt vult hic tex. de q̄ Inno.in.c.ſi.de exceſſ.p̄la. dūʒ tñ̄ ſolēniter ſe ingerat agendo ī officio ordinis.vt pꝰ.ca.ſi q̄s ep̄s.xi.q.iij.vt ſi ſacerdos cantat miſſā.diaconus legit euāgeliū ⁊c. Orando tñ̄ vt faciunt laici nō peccat.imo ad hoc tenetur.de pe.diſt. v.c.falſas.debēt enī ſuſpenſi et excōicati in ſacris ꝯſtituti aut alias bñficiati legere horas canonicas.ſꝫ ꝓuatim non officiādo. ſm .g.in.c.illud.de cleri.ex.miniſt.et doc̄.in.c.ij.e.ti. Vñ ſi ſuſpenſus cum alijs legit.nō dꝫ dicere dñs vobiſcū aut ſimile qḋ tendit ad dignitatem ordinis.ſꝫ nec excōicatꝰ q̄ etiaꝫ non poſſꝫ cum alijs horas legē.quia ſibi nō licꝫ alijs cōicare etiā in oratione c.illud alle.et alle.c.ſi q̄s epūs.xi.q.iij.imo nec ꝓuatiꝫ īfra eccīas horas dicere dꝫ.ſm Jo.an.in.c.j.de cle.exc.miniſt. Ex dictis pꝫ ꝙ ſi ſuſpenſꝰ ab officio aut excōicatꝰ non celebrat.ſꝫ tm̄ intereſt diuinis.et ſic ſe īmiſcet nō eſt irregularis.niſi auctoritatē p̄ſtaret celebrāti.ſm doc.hic.de q̄.g.nō. in cle.ij.de ꝓuile.ſuꝑ verbo celebrari aut ipē officiaret vt ꝓus vt hic dic̄ gl.verbi ſicut ꝓus. Franc̄.tm̄ dicit ꝙ ſi ſuſpenſus intrat chorū legendo et cantando cuꝫ alijs eſt irregularis ꝓ quo facit.quia pſalmiſta hoc mō in choro cantando pſalmos irregularitatē incurrit.qḋ veruꝫ ſi in officio cantat.vt priꝰ.ſecꝰ ſi cantat vt laicus Et hoc verū tenendo ꝙ pſalmiſtatꝰ ſit ordo.alias ſecꝰ eſſꝫ.de q̄ ſuꝑ.in ꝓhemio huius libri. Et itellige h̄ omnia et ꝯcluſionē in ſuſpēſo ab homine vel a iure ꝓncipaliter.vt in all̄.ca. ſi q̄s epūs.et hic. Nā q̄libꝫ in mortali ꝯſtitutꝰ ſuſpenſus eſt ab officio ꝓncipaliter a deo et minꝰ ꝓncipalit̄ ſeu ex ꝯſequenti a canone ſeu iure.quia ſibi non licet celebrare.ſi tm̄ celebrat non eſt irregularis.vt in.c.ſi.de coh̄.cle.et mulie.⁊.c.ſi celebrat.de cle.excō.miniſt. Quid aūt ī notorio fornicatore celebrante.vt ꝓus Inno.⁊ Hoſtien̄.hic tenent ꝙ eſt irregularis Innocen̄.in.c.ſi.de cle.exc.miniſt.videt̄ ſentire ꝯtrariū. quia ꝙ ſuſpenſus ꝓncipaliter a iure ſit irregularis ſi celebrat.dicit ꝓcedere in ſimpliciter ſuſpenſo ⁊ ꝓncipaliter a canone.ſecus ī ſuſpenſo donec peniteat. quia talis magis a deo q̄ ab homine videtur ligari.et cum notoriꝰ fornicator ſit ſuſpenſꝰ donec penituerit.c.iij.de co.cle.et muli.igitur non eſt irregular. ſi celebrat.et idē ſentit in ſymoniaco notorio eadē rōne.ꝑ.c.tāta.d̄ ſymo. et dicit Jo.de imo.in.c.j.de iudi.hāc opi.benigniorē.et ideo amplectēdā argu.regule in penis.j.de regu.iur. Dicit tm̄ tutius diſpenſationē impetrare.de quo latius Panor.in.c.vrā de co.cle.et mu. Item aduerte ꝙ ad hoc ꝙ excōicatus aut ſuſpenſus celebrans irregularitatem incurrat.requiritur ꝯtemptus.qḋ probant verba ca.ſi quis epūs.xi.q.iij. Vñ ignorantia ſi eſt probabilis eos excuſat. ſi craſſa et erronea eos non excuſat. ſꝫ habiles ad diſpenſanduꝫ reddit.c. ap̄lice.ſuꝑ.de cle.ex.miniſt. Et cōſuetudo hꝫ ꝙ cum talibꝰ q̄ ſine ꝯtemptu celebrauerūt legati de latere diſpenſant.ſm Jo.cal.in.c.j.de iudi.

Olet dubitari an ſuꝑior dꝫ abſoluere nō obſtante partis aut iudicis cōtradictione illuꝫ q̄ petit ſe abſolui ad cautelam.quia dicit excōicationē ī ipm latā eſſe nullam. Itē et an talis pendente probatione nullitatis in alijs ſit tanq̄ excōicatꝰ euitandus. Unde papa ſtatuit in ꝓma q̄ōne obſeruandum illum de quo queritur abſoluēdū.niſi pars aduerſa aut excōicator dicant eum excōicatum ꝓ manifeſta offenſa.et iō probēt infra octo dies quo caſu non abſoluitur. niſi p̄ſteť p̄us emenda ſufficiens .vel ſi offenſa dubia ꝓponitur non abſoluitur niſi de,parendo iuri ꝯpetens cautio preſtetur. In ſcđa q̄ōne vult pendente articulo ꝓbationis illum euitari in his q̄ in iudicijs facit vt actoꝛ. ſʒ in extraiudicialibꝰ actibꝰ talis non eſt euitandus. Hoc.d.

Prima cō. Tūc p̄t peti abſolutio ad cautelaʒ q̄n excōicatꝰ dicit excōicationē in ſe latā eſſe nullā. Probať hic p̄n.tex. Et intellige ꝯcluſionē nō ſolū q̄n dicitur nulla excōicatio'.q̄ꝛ lata poſt appellationē legitimā .aut quia in ſe ꝯtinet patenē errorē intolerabilē. q̄ caſus h̄ exp̄mūtur in ſcđa q.tex.et in.c.ꝑ tuas.ſupra.e.ti. Sed etiā ꝓcedit ꝯcluſio in q̄buſcūqʒ aliis caſibꝰ nullitatis.de q̄bꝰ ꝑ gl.in.c.p̄nti.ī.e.ti.ꝓpter idētitatē rōnis.ſm Jo.an.et Hoſti.et ideo tex.in p̄nci. loquitur generaliter ſm doct. Et d̄ iſta abſolutione ad cautelaʒ tractat hic Jo.an.ꝑ modū ſūme.et poſt euʒ Domi. Eſt eīn abſolutio ad cautelā q̄dā vera vel putatiua ab eccl'iaſtica cenſura liberatio eos quos res tangit reſpiciēs.et hʒ locū in ſn̄ia excōicationis.vt hic in ſuſpēſiōe. vt in.c. apoſtolice.ō.de excep.et in interdicto ſpēali.ſʒ non generali.vt.ī.eo .c.p̄nti. Ubi igiť h̄e ſn̄ie allegantur nulle locus eſt huic abſolutiōi.etſi poſtea ꝓbationibꝰ ꝯſtiterit eā fuiſſe vere nullā.habetur ꝓ imaginaria aut putatiua abſolutione.ſi cōſtiterit q̄ fuit excōicatio valida.tūc habeť h̄ abſolutio ꝓ vera abſolutione.et ſic pʒ declaratio deſcriptionis. Dicitur autē abſolutio ad cautelā.quia petēs eā licʒ non putet ſe ligatuʒ.tn̄ ꝓpter duplicitatis ambiguū aut ſcrupulū cōſcientie caute ſe habēs petit abſolui vel licʒ nullū ſcrupulū hʒ.tn̄ eam petit propter dāna vitanda ſi de facto vitaretur in iudicijs ⁊ extra. Uel tertio ad cautelā cōicare ſibi volentiuʒ ne timeant periculum. Petitur aūt per ſuꝑioꝛem eius q̄ tulit ſn̄iam.aut per ip̄m ferentem.aut per delegatuʒ pape.de quo hic in.glō.iij.que ſentit talem ex generali ꝯmiſſione non abſoluere.et illud intelligit Jo.mona. verū in parte excōicata.quia teſtem excōicatuʒ talis bn̄ abſoluit ad cautelam.donec deponat dictum ſuum vt nō.in.c.veniens.ij.ſupra. de teſti. et in.c.fi.ſupra.de iudi.in parte deciſa.et ita cōiter ſeruatur . Itē non datur hec abſolutio q̄n pretenditur excōicatio iniuſta.quia tunc opus eſt vera abſolutione.cum talis excōicatio liget.c.cum contingat. ſupra.de offi.dele. Item non preſtatur etiam ex nc̄itate per iudiceʒ q̄n excōicatio dicitur nulla.ſʒ ex gratia'.et ergo iudex poteſt eam denegare ſi id iudici ex coniecturis videbitur. Et rō eſt. quia de iure prius debʒ conſtare de veritate cauſe q̄ abſolutio detur.c. cum contingat.all'. Et contra hunc rigoꝛem introducta eſt hec gratia. igitur non eſt extendenda.l. q̄ vera ff.de legi.ſm Inno. Hoſt.et Jo.an. ad petitionē tamē excōicatoris aut partis aduerſe non debʒ denegare. vt vult hic tex.de quibus omnibus hic latius per Jo.an.et Domi.

Secūda cō. Anq̄ huiuſmodi abſolutio concedatur petenti.debʒ pars aduerſa citari. Probatur hic in tex. dum dicit.excōicatoꝛ vel aduerſariꝰ et hoc propter contradictioneʒ ſibi p̄miſſam hic in tex. Vn̄ ſaltem parti aduerſe debet ſignificari an aliquid velit opponere qđ non eſt dubiū ſm doct. niſi ſpēale periculuꝫ eſſꝫ in mora. vel niſi papa ſpēalē gratiam faceret. ſic loqtur. c. venerabili. ⁊ c. ſacro §. i. ſupra. e. ti. ſm Jo. an. de q̄ in. c. cū parati. ſupra. de appel.

Tertia cō. Repellitur petens abſolutionem ad cautelaꝫ ſi opponatur ip̄m excōicatū ꝓpter manifeſtā offenſam. Probatur h̄ in verſi. niſi ꝙ vero. ſi illa offēſa māifeſta ꝓbet̄ īfra. viij. dies q̄ currē incipiūt a die admiſſiōis exceptionis et non a die allegationis ſeu ꝓpoſitionis. et tunc currūt đ momento ad momentuꝫ. et ſic dies in q̄ admittitur etiā ꝯputatur in hoc termino ſm Archi. et tenent dn̄i de rota deci. ccv. in nouis. que incipit Jtē ꝙ terminꝰ octo dierum. Aliud tn̄ eſt in caſu. c. frequens. ſupra. e. li. đ reſti. ſpo. quia ibi ꝯtrarium eſt expreſſum ꝑ papam. ſcꝫ ꝙ dies ꝓpoſitionis nō debet cōputari. qđ hic non exp̄mit̄ Et h̄ intellige ꝑ offenſā manifeſtaꝫ. notoriam offenſā. ſm. g. et ideꝫ in cōtumacia notoria. vt in. e. g. que etiaꝫ dicit hanc abſolutionem habere locum in ſn̄ia canonis. qđ intellige qn̄ quis dicit alium incidiſſe in ſn̄iaꝫ canonis. et ip̄e dicit contrariū. quia in tali dubio facti poteſt peti abſolutio ad cautelaꝫ. alias ſi conſtaret delinquentem incidiſſe nō habet̄ locū

Quarta cō. Pro manifeſta offēſa excōicatus non abſoluitur niſi premiſſa ſatiſſactione. pro dubia vero excōicatus abſoluitur. p̄ſtita de parendo iuri cautione. Probatur hic in. §. in p̄ma. in fi. et in. c. ex parte. j. ē. de verbo. ſign̄. vbi de hoc. Et intellige p̄mā partem procedere niſi in ſpiritualibꝰ. in q̄bus abſolutio dꝫ p̄cedere emendaꝫ. etiāſi notoria ſit offēſa aut ꝯtumacia. alias excōicatus ordinaretur. vt hic in. g. verbi emendā Jtē intellige cautionem ſufficienteꝫ hoc caſu requiri fideiuſſoriā aut pignoratitiā. ſm Jo. an. in allē. c. ex parte. niſi aduerſarius ſit p̄ns et nō obiiciat de offenſa ſaltem dubia. aut cōfiteatur poſt appellationem ſꝫ temerariaꝫ ſn̄iam excōicationis latā. quibus caſibus ſufficit iuratoria cautio ſm Jo. an. in. c. ꝑ tuas. ſupra. eo. per tex. in. c. venerabili. ſupra. e. ti.

Ultima cō. Audit̄ excōicatꝰ volens probare nullitatem ſn̄ie excommunicationis et vitatur talis pendēte articulo ꝓbationis in alijs. q̄ vt actor facit in iudicijs. non aūt in extraiudicialibꝰ actibꝰ. Probatur hic in fi. Jdeo aūt admittitur ſi vult ꝓbare nullitatē excōicationis. quia ex hoc dependet an abſolutione indiget aut non. c. cum ꝯtingat. ſupra. de offi. dele. et vitatur in alijs q̄ in iudicijs facit vt actor. quia confitetur ſe excōicatū. licꝫ poſt appellationem. et nulliter. ſed ꝯfeſſo in iure creditur ꝯ̄ ſe. c. fi. ſupra. de ꝯfeſſ. Jdeo vitat̄ merito. niſi ſibi ꝓuideat petendo abſolutionē ad cautelā. qđ tn̄ hoc caſu. in extraiudicialibus non vitat̄. Rō ponitur hic ī. g. verbi extra iudiciū.

Tatuimꝰ vt nullus iudex excōicet maiori excōicatione participantes excōicatis ab eo in locutiōe aut oratione. aut ſimilibꝰ. ꝓpter que ligatur q̄s minori excōicatione. niſi canonicā p̄mittat monitionē. aliter excōicatio ꝓlata eſt nulla. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Iudex participātes excōicatis a ſe non p̄t excōicare niſi p̄miſſa canonica monitione. Probatur hic in tex. Et q̄ monitio ſit canonica hoc caſu. pꝫ. ſ. e. c. ꝯſtitutionem. Et habem⁹ ex iſto p̄mo ꝙ ē duplex excōicatio. ſcꝫ maior ⁊ minor. de effectibus vtriuſqꝫ. vide. in. c. a nobis. ſupra. de ſen. ex. Et q̄uo diuerſe ſunt ſpēs minoris. pꝫ in. c. penul. ſupra. e. ti. ꝑ. g. Incurritur aūt minor ex participatiōe in orōne. locutione. et ſiīlibus habita cū excōicato maiori. vt hic in. g. iij. etſi ex tali participio indureſcat excōicatus maiori p̄t participans ligari minori. ſeruata forma hui⁹ tex. Ex quo videt̄ ſc̄do. ꝙ participās excōicato maiori peccet mortaliter. ꝑ ca. nemo ep̄orū. xi. q. iij. qḋ verū. ſi poſt monitionē iudicis non deſiſtit. ſm Io. an. et de hoc vide ꝑ Ioħ. an. in. c. ſacris. ſupra. ꝙ me. cau. vbi pulcre ꝑ euꝫ. et dꝫ iudex ſeruare formam hui⁹ tex. ⁊ p̄mittere monitionem ſiue excōicet participantes in ſpecie. ſiue in genere. vt quia dicit excōico petruꝫ. quia cōicat. M. excōicato a me. ſiue dicat participātes cum M. excōico. ſm Inno. Tertio pꝫ ꝙ ſi ep̄us excōicat cōicantes cū excōicatis ab archiep̄o aut alio iudice. non ſeruata forma tex. nec monitione p̄miſſa. non habꝫ locuꝫ hic tex. nec eſt ſn̄ia nulla. vt probat tex. ibi ab eo ꝛc. ſm Io. an. Nam cū regulariter ſētētia excōicationis a ſuo iudice lata. ꝓpter ordinem non ſeruatum. non ſit nulla. c. ſacro. ſupra. e. et. c. p̄mo. ſup. eo. ti. et li. a qua regula excipitur hic vn⁹ caſus ſingularis extra illum ſtamus regule

q **Uia periculoſum** eſt ep̄is et eorum ſuperiorib⁹ incurrere ip̄o facto ſn̄iam interdicti aut ſuſpenſionis. Statuit papa ꝓpt reuerētiā officij pōtificalis vt n̄ incurrant dictas ſententias occaſione cuiuſcūqꝫ ſn̄ie. mandati. aut ꝯſtitutionis. niſi de ip̄is fiat mētio ſp̄calis. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Nullā penā ſuſpenſionis vel interdicti incurrūt ep̄i. niſi in ſn̄ia aut cōſtitutione ſint expreſſi. Probatur hic in tex. Et ratio hui⁹ redditur in p̄ncipio tex. quia ep̄i et ſuperiores puta cardinales non ep̄i ſunt impediti circa officiū pontificale. vt declarat. g. j. Ideo eis hoc p̄uilegium eſt conceſſū. De alijs priuilegijs ep̄orum dixi remiſſiue. in. c. q̄m ep̄i. ſupra. e. li. de priuile. Et quia textus nihil dicit d̄ excōicatione. ideo non habent hoc p̄uilegium in excōicationis ſn̄ia. cui⁹ rōnē dat h. g. iiij.

Omana eccleſia ſtatuit ꝙ archiep̄us aut eius officiales nō poſſent omiſſis ep̄is ip̄is ſubiectis abſoluere aut relaxare ſn̄ias excōicationis. ſuſpenſionis. vel interdicti. ab archidiaconis et alijs ſubditis ep̄orum prolatis. niſi aliud habeant ex ꝯſuetudine. Item ꝙ ſententia excōicationis in genere aut ſpecie ab archiep̄o prolata aut ſuis officialib⁹ ſolūmodo liget ſubiectos iuriſdictioni ip̄ius. Item ꝙ nec proferat aliquam ſententiam excōicationis in genere aut ſpecie ꝓ culpis p̄teritis aut p̄ntibus niſi premiſſa canonica monitione.alias dicit ſñias illas iniuſtas eſſe. Hoc.d.vſqȝ ad §.caueant

Prima cō. Sñiam cenſure a ſbdito epī latā.non pt̄ archiep̄us tollere niſi aliud habeat de conſuetudine. Probatur h̄ in p̄n.Et ratio hui⁹ pȝ in.g.iij.quia non ſunt iudices excōicatiōis nec excōicatoruȝ.et intellige hoc verum et concluſionem .niſi ad archiep̄m appellatū ſit et gradatim. ſm Joh.an.et niſi ꝯſuetudo aliđ habeat aut priuilegium. ſm.g.

Secunda cō. Generalꝭ ſñia archiep̄i ligat tm̄ imediate ſubiectos ipſius iuriſdictioni. Probatur hic in §.porro.et in.c.a nobis.j.ſupra.e.ti. Si igitur archiep̄us excōicat oēs qui furtū fecerint in ſua dioceſi non ligantur non ſubditi in dioceſi ſua furtum ꝯmittentes.quia licȝ rōe delicti forū ſortiuntur archiep̄i.non tm̄ efficiuntur ipſius ſubditi.vt nōt gl.i in.c.nup.ſupra.e.et.g.in.cle.vnica.de foro ꝯpe.ſup verbo ſubditos .qđ verū ſi iſta excōicatio eſt lata p modū ſñie.et ſic loquitur allega.c.a nobis. Secus ſi eſt lata p ſtatutum penale. qđ fecit archiep̄us.quia tūc ei⁹pena ligatur.etiā nō ſubditus delinquēs infra territoriūȝ archiep̄i.et ita cōiter tenent legiſt.in.l.i.C.de ſum.tri. Ratio eſt.quia ſtatutuȝ habȝ cauſaȝ ſucceſſiuā.et iniicit vinculūȝ tp̄e delicti ergo ſi illo tp̄e delinquēs efficit̄ de iuriſdictione ſtatuentis .ſtatutuȝ in eum vinculum iniicere poteſt tanq̄ȝ in ſubditū.Sententia aūt ex pūti aſſumit vires in eū in quem fert̄ .vñ ꝯprehendere habet tm̄ ſubditos ſm Panor.poſt Inno.in alle.c.a nobis Ignorantia tm̄ ſtatuti excuſat a pena ſtatuti etiā in ſubditis.ſm.g.i ca. a nobis.et Anto.dicūt hoc verum. niſi ſtatutum puniat factū alias dānatum.quo caſu ignorantia non excuſat. Ita etiā tenȝ Bar.in.l.cūctos ppl'os.C.de ſum.tri.que ſñia vera in alia pena ab excōicatione. quia ab excōicationis pena videtur ſemper ignorantia ſtatuti excuſare .per.c.ij. ſupra.e.li.de ꝯſti.Et ſit rō.quia excōmunicatio non fertur.niſi rōe contēptus.ſed ignorans non contemnit. et illud dicit Panor.equū .in alle.c. a nobis.Ex his habemus ꝙ diſpoſitio generaliter facta reſtringitur ad limites poteſtatis diſponentis.et facit ꝙ ſtatuta laicorum ſimpliciter loquentia non includunt clericos.etiā in caſibus in quibus non ſunt priuilegiati.quia ſolum ad ſubditos referuntur.et ſic facit hic tex.ꝯtra Bar. in.l.omnes populi.ff.de iuſti.⁊ iure. vbi notat contrarium.

Ultima cō. Excōmunicationē p̄cedere debet monitio pro quocūqȝ etiā feratur delicto. Probatur h̄ in §.ſed nec in ſpecie.et.c.ſacro.ſupra.e.ti.alias prolata dicitur iniuſta ratione ordinis non ſeruati. vt ibi .Et dicitur hoc caſu monitio competēs que dicitur generalis aut ſpecialis. prout generalem aut ſpecialem ſententiam ferre intendit iudex .ſm doctores.licȝ generalis non ſufficit qñ per ꝯmunionem quis debet excommnnicari.c.ſtatuimus.et.c. conſtitutionē.e.ti.et li.Et eodē mō dic in ſuſpenſione precedere debere monitionem quando profertur ſuſpenſio ꝑ contumacia.ſecus ſi pro delicto infligeretur per modum pene .puta ſi contrito proximū interdicitur offici um.quo caſu non reqritur monitio ꝑ tex.in.c.latores.de cle.excōi.miniſ. et nōt Jo.an.in.c.i.de exceſſ. prelat. qđ nota quia ſingulare.

Caueant archiepi ne aliq̄s generalit̄ aut ſpēaliter excōicēt pro culpis futuris ſub hac forma.ſi tale quid fecerint .aut pro culpis p̄teritis ſi infra certuz temp⁹ non ſatiſfecerint de illis. niſi mora ī ſatiſfactione exhibenda p̄ceſſerit aut culpa vel offenſa aut alia cā rōnabilis quā exp̄māt in ſniīs. Hoc dicit.p̄mo. In vniuerſitatē etiā vel collegiū ꝓhibet papa excōicationē ferri ne innocentes cōtingat ligari.ſꝫ illi de vniuerſitate aut collegio qui culpabiles ſunt pn̄t bn̄ excōicari. Hoc dicit vſqꝫ in finem

Prima ɔ. Pro futuris delictis non p̄t quis excōicari niſi in trib⁹ caſib⁹. Probatur hic in p̄n. Nō valꝫ ergo excōicatio ſi diceret p̄lat⁹ excōico.T. vel eos qui furtū fecerint .ꝙ eodem mō poſſꝫ dicere excōico eū .ſi ꝯtra p̄cepta decalogi facit. et ſic non tenet excōicatio.Et ideꝫ dic in alijs ſniīs cenſure.de quib⁹ in.c.q̄renti.ſupra.đ verbo.ſign̄.quia in omnib⁹ illis ꝓcedit hic.§.Naꝫ monitio dꝫ has ſniās p̄cedere.nec debent ꝯcurrere monitio et ſnīa.niſi ex cauſis. de quib⁹ in tex.de quibus exemꝑlifica .vt in gl. vnde valeret dicta ſnīa.excōico.T.ſi furtum fecerit ſi ſuſpect⁹ ſit de furto. aut culpa p̄ceſſit.et generalis etiam ſi hoc caſu valeret ſi plures erant fures in illa dioceſi. et ita loquitur. c. a nobis.§.e.ti.ſupra .Item et ſtatutū p̄t ferri ibi in quo ꝓferat̄ ꝓ futuro delicto.vt in.c.ij.ſupra.e.li. de ꝯſtit. Nam illud eſt de natura ꝯſtitutiōis vt futura reſpiciat.c.fi.ſupra. đ ꝯſti. nec ſniam ꝑ ſtatutū latā oportꝫ precedere monitio.qđ nō .et ſic tractus futuri tp̄is qn̄qꝫ ſpectat ad iudicem de q̄ hic in.g.et ꝑ doct.in.c.auditis. ſupra.de ꝓcura.et in.c.in nr̄a.ſupra. de ſepul. Itē Franc.infert ex p̄dict. malefacere iudices .qn̄ excōicāt omnes qui non exequūtur eorū mandata.aut non citant noīatim in eis.licꝫ id cōiter habetur in mandatis

Secunda cō. Nec p̄t extra caſus tres hic expreſſos ꝓ iam ꝯmiſſo delicto ſub hac forma.ſi delinquens in talem non ſatiſfecerit ferri excōicatio. Probatur hic in eodem.§.Et idem dicendū in ſuſpenſione ⁊ interdicto.vt iam dixi. Ratio dubitandi fuit.quia viſum fuit quibuſdam ꝙ ita ferri poſſet quaſi tempus in tali ſententia expreſſum haberet locum monitionis.Sed contrariuꝫ hic ſtatuit̄.niſi cū mora culpa aut offēſa p̄cedat.vt hic dicitur lata ſentētia contra diſpoſitionem huius.§.tenet.nec eſt nulla.licet ſit iniuſta .ſm Johā. andree.quia hic non ponitur decretuꝫ annullans.et facit.c.ſacro ſupra eodem.et canone ſententia paſtoris .xi.q.iij.

Vltima con. Prohibitum ē in vniuerſitatem proferri excōmunicationis ſententiam. Probatur in.§.vniuerſitatem.qui ſemper ad hoc allegatur.Et ratio huius prohibi tionis eſt vt euitetur periculum animarum. et ne innocentes puniantur Nam ſi vniuerſitas poſſet excõmunicari ligarentur etiam abſentes cõtra cano. ſi habes. xxiij. q. iiij. Item ꝛ ſtulti innocentes anniculi infantes contradicentes et ſucceſſores. quia omnes ſunt de vniuerſitate. vt .j. eo. ſi ſententia. quod eſſet abſurdum. Et procedit hic text⁹. etiamſi maiores de vniuerſitate ſint culpabiles. quia ob hoc non poteſt vniuerſitas excõmunicari. vt hic in gloſa finali. licet propterea poſſet vniuerſitas interdici. allegato. c. ſi ſententia. et. c. non eſt. ſupra. de ſponſa. An igitur ſententia lata ĩ vniuerſitatẽ ſit nulla. Glõ. hic in verbo penitus tenet ꝙ non ẽ nulla. Sed contrarium tenet Hoſti. Jo. mõ. Arch. Franciſ. et docto. cõmuniter. quia excõmunicatio ſolum ligat veram perſonam. c. cum dilect⁹ de religio. domi. c. ſicut. de iureiurã. ſed vniuerſitas dicitur perſona non vera ſed repñtatiua. l. mortuus. ff. d̄ procurato. Item et perſonam habẽtem animam rationabilem et baptiſatam. c. j. ſupra. eodem libro. de reb. eccle. non alienañ. c. omnis xpianus. xi. q. iij. qua caret vniuerſitas. et illõ clarum eſt tenendo ꝙ dictio. penit⁹. que in textu ponitur ſit excluſiua poteſtatis. quod videtur tenere Jo. an. in. c. vno. de poſtula. prelato. ſup verbo penitus. Nam ſententia a nõ ſuo iudice lata non valet. c. at ſi. de iudi. facit pro iſto. l. non dubiuʒ. C. de legibus. Qualiter igitur poteſt vniuerſitas compelli ad recipiendũ aliquem in canonicum aut aliud faciendum. Dic ſingulos monendos. licʒ ꝯtra capituluʒ. et non contra ſingulos habeat iuriſdictionem. quia cum capitulum ſit nomen intelligibile ſine ſingulis nihil facere poteſt. aut per ſuſpenſionis. aut interdicti penas cogi debet. quod non habet dubium. de quo hic latius per doctores

Ilecto prelato eccleſie iuriſdictionẽ habente promittit papa ſe defendere contra ſpoliantes iniuſte aut occupantes res eccleſie non ſolum gladio materiali ſed etiã gladio ſpirituali. id eſt per ſententiam excõmunicationis. preſertim ſi occaſione excõmunicationis late aliqui bona eccleſie preſumpſerunt violenter inuadere. Nam omnes leges omnia qʒ iura vim vi repellere. et cunctis ſeſe permittũt defenſare. et quia etiam poteſt quis auxilium preſtare ſuo vicino et proximo pro ipſius iniuria repellenda. imo ſi eam repellere negligit cum id facere poſſit videtur iniuriantem fouere magis licitum eſt prelato ſibimet ſubuenire et ſe vtroqʒ gladio iuuare qui ſibi mutuo ſolent ſubuenire. Hoc dicit.

Prima conclu.

Repulſio violentie licita eſt et permiſſa eſt omni iure. Probatur hic in principio textus. et declara illud vt hic in gloſa tertia. que allegl. etiaʒ iura concord̄. et ꝓcedit cõcluſio dũtñ fiat talis repulſio cum moderamine inculpate tutele. De quo dic vt nōtur.in.c.significasti.ij.supra.de homicid.et circa hoc nō etiā h.g.in verbo sibimet.que dicit ꝙ hoc moderamen attendit tm̄ circa lesionem corpalē.et non circa alias penas.alias iste decan⁹ de q̄ in tex.recurrēdo ad excōicationē ꝯ balliuū tpalē illō non obseruassʒ.Itē ꝓcedit ꝯcl'o nedū in violentia illata ꝑsone.ʒ etiā i ea q̄ reb⁹ infert.vt hic ꝓbat.et in.c.olim.j.de resti.spo.ibi de hoc.Non ob.si dicatur ꝙ nemini licitū est bellū mouere sine auctoritate p̄ncipis.vt in ca.q̄d culpat.xxiij.q.iiij.quia illud verū est in mouente bellū et inuadente.aliud in defendente.q̄ non eget auctoritate p̄ncipis.quia iuste se defendē p̄t auctoritate iuris.vt pʒ in p̄n.hui⁹ tex.fm Hosti.de q̄ Joh.an.in.c.j.supra.e.li.de homici.

Secūda ꝯ. Potest q̄s defendē vicinū et ꝓximū ꝯtra iniuriantē eidē suū prestando auxiliū.Probat hic in vers.et q̄dē.et sic determinat hic qd disputauit Gratian⁹.xxiij.q.iij.ꝑ totum videlʒ vtrū q̄s possit ꝓpulsare iniuriam socio suo illatā.Et h ꝓbat ꝙ sic quia hoc licʒ in vicino.multomagis in socio.quia societas est qd daʒ ius fraternitatis.l.verum.ff.ꝓ socio.fm Jo.an.Itē h vident decise opi.notate sup.e.q̄nto.de eo q̄ p̄t ꝓhibere ne cleric⁹ verberet.et non ꝓhibʒ an sit excōicat⁹.Nā tex.h dum dicit ꝙ valens ꝛ negligēs iniuriātē vicino repellere.videt iniuriātē fouere.probat hūc esse excōicatū.ꝙ particeps est culpe.vt hic ꝓbatur.qd verū fm Jo.an.ꝛ alios si dolose hoc ꝑmittit siue habeat verberantē in p̄tāte.siue non.ꝑ.l.j.ff.de sicca.et.l.penulti.ff.de adul.ꝑ q̄ pʒ neminē incidere l canonem q̄ non ē in dolo.qd nota.Et ex hoc tex.nō.ꝙ non defendēs quem q̄ ad defensionē ei⁹ tenet.dicitur iniuriari.ꝛ ꝑ ꝯsequens possʒ ꝯtra eū agi et est de mente Domi.

Ultima cō. Cōtra molestātē bō tpalia eccl'e pōt p̄lat⁹ gladio spūali et materiali se defendē.Probat h in tex.Et rō dubitādi et decidēdi pʒ h ex.g.verbi sibimet.et dicit Jo.an.ꝙ q̄n excōicatio ꝑ modum defensionis fertur.vt hic in tex.nō est nc̄aria monitio.et tm̄ iusta est.de q̄ ꝑ Inno.i.c.venerabili.sup̄.de censi.in.g.magna vltra mediū.ꝛ iura q̄ dicūt monitionē p̄mittendā.loquūtur q̄n fert a iudice tanq̄ a iudice.secus si ꝓcedit vt ꝑs.se ꝛ sua gladio spūali defendēdo vt in casu.c.nr̄i.qd nō.ꝙ singulare ē Itē hac defēsione gladij spūalis vti p̄t p̄lat⁹ etiā si alias sibi adessʒ facultas defēsionis gladij tpalis.fm Jo.an.Nec ob.tex.i.ꝯ.nec q̄m a ꝯtrario quia supplendū ē ad illū maxime fm Hosti.Archi.et Jo.an.ꝓ q̄ facit verbū forte.qd insinuat.ꝙ etiā si affuisset tpalis defēsio idē essʒ.ꝛ fm Host.p̄lat⁹ dʒ gladiū spūalē p̄mittere tanq̄ lucē et ducē.ꝛ deinde ad tpalē recurrē tanq̄ ad malliū.c.postulasti.s.de homici.Ex q̄ pʒ ꝙ clerici p̄nt arma mouere ꝓ sua defēsiōe.de q̄ nōt.xxiij.q.iiij.in p̄n.et vi.Panor.i.c.clerici.s.de vi.ꝛ ho.cle.vbi plene ꝯseq̄tur.et ꝓ defēsiōe sua id oib⁹ clericis ē ꝑmissū.vt h iun.g.si.quā singlr nō.

Enerabilib⁹

vult papa archiep̄m n̄ posse absoluē excōicatos a p̄lati.s̄bditi.ipi⁹ ſuffraganeis.quia non eſt iudex iporū excōicatorū aut excōicantiū. Sȝ excōicatos a ſuffraganeis aut officialib⁹ eoꝝ pt abſoluere.ſi ad euȝ fuerit appellatuȝ.ſi non fuit appellatum ad eū non pt abſoluere excōicatum ab epo aut eius officiali ad inſtātiā alteri⁹ partis. nec pt qrimoniaȝ excōicati ꝯtra partem aduerſā recipe. quia non eſt hoc caſu iudex ꝯpetēs. ſȝ poſſȝ punire epm excōicatorem ſi ꝯtra eū excōicat⁹ corā archiepo deponit qrelā.niſi epus ꝓ alia parte ꝓmulgaſſȝ talē ſniam.quia tunc ptis et non iudicis eſt defendē talē ſniaȝ Sec⁹ ſi epus ꝓ ſuo iure defendēdo extra iudiciū.aut ex officio ꝓcedēs in iudicio aliquē excōicaſſȝ.ꝙ poſſȝ ꝓpterea ꝯueniri coram archiepo .ꝙ ipius hoc caſu eſt defenſio. Hoc dic̄ vſqȝ ad .§.porro

Pria ꝯ. Non pt archieps abſoluere excōicatū a ſubditis ſuorū ſuffraganeorum Probatur hic in pn.tex. Et dic ideȝ eē in alijs ſnijs cenſure.c.rōna.j.rnſ.ſ.e.ti.vbi illud etiā limitat̄ niſi videlicet cōſuetudo aliud tribuat.vt ibi pȝ. Et rō ꝯclōnis eſt h in text .Ex q patent duo ad hoc reqri. vt qs poſſit ab alio excōicatū abſoluē. videlȝ ꝙ ſit iudex excōicati et excōicatoris de quo in.c.cū ab eccliarū.ſ. de offi.oꝛ. Scdo pȝ ex iſto ꝙ ptās abſoluēdi ab excōicatione.eſt iuriſdictionis nō ordinis.ḋ q̇ i c.a nobis .ij.ſ.e.ti.

Secunda cō. A ſuffraganeo aut officiali ipius excōicatuȝ abſoluit archiepus ſi ad ipm fuit appellatū. Probatur h in verſ. excōicatos. quia per appellationē ſit iudex ſubditorum ſuffraganei ſui. vt hic in.c. paſtoꝛalis.ſupꝛa.de offi.oꝛ.cū ſimilibus. Naȝ licȝ appellatio non ſuſpendit excōicationē ꝓus latā.c. paſtoꝛalis.in fi.ſupꝛa.de appel.⁊.c.is cui.§.fi.ſ.e.ti.deuoluit tn̄ cām ad ſupioꝛē.et ei dat abſoluendi ptātem .vt h.et ḋ hoc ꝑ.g.i.c.ad repmēdā.de offi.oꝛ.

Tertia cō. et fi. Subdit⁹ ſuffraganei excōicatus auditur ab archiepo.qn̄ ḋ iniuſta excōicatione ꝯqritur de epo vt pena ei imponatur et ꝓ intereſſe ſuo. Probatur h in verſi.ſȝ ſi.Sec⁹ ſi ꝯquerēretur de iniuſta excōicatione ad finē ꝙ relaxetur ſnia.quia tūc nō audiretur.vt hic in verſ .neutra.Ex quo pȝ ꝙ iniuſte excōicans eſt puniend⁹.⁊ tenetur ad intereſſe.vt hic.et c.j.ſupꝛa.e.ti.⁊.li. Et hoc caſu epus ꝑ archiepm puniri pt .quia iudex ē hoc caſu.cū re⁹ eſt ipe epus. Ex quo patȝ ꝙ vbi agitur de iniuſtitia act⁹ geſti ꝑ iudicē ſi qdem ꝓceſſit ex officio ſuo dȝ ipe iudex vocari ad defēdenduȝ proceſſū ſuū. Si autem proceſſit ad inſtantiam alterius partis tunc principaliter ſpectat defenſio illius actus ad partem pro qua geſtus eſt.et non ad iudicem. Secūdario tamen bene ad illum pertinet.ꝙ iudex defendere poteſt ſuam ſententiam ſi vult.ij.q.vi.quotiens. ḋ quo per Innocen̄.in.c.in noſtra. de procuratoꝛ.et.c.de cetero.de accuſatio. Quid autem ſi iudex ex officio proceſſit ex inſtigatione procuratoꝛis fiſcalis quis vocat̄ .Solutio procuratoꝛ fiſcalis et ille in expenſis condemnatur ſi non debite deducit qḋ ſequi dȝ.et non iudex.ꝙ hoc caſu nō ꝓcedit ex mero ſuo officio.qḋ nō, Porro archiepus vel ipius officialis in caſib⁹ in qbus iuriſdictionē hʒ in excōicatos a ſuis ſuffraganeis añ aliquaʒ cauſe ꝯgnitionē eos abſoluere pt ſi id petunt iuxta eccie formā. Exēpluʒ dat de eo q̇ appellat poſt diffinitiuā. preterq̄ in caſib⁹ qb⁹ iura ꝓhibent appellationē. Idem de excōicato a ſuffraganeo extra iudiciū aliqueʒ ꝓ defenſione iuris ſui excōicante. qui de hoc pt conqueri archiepō. ⁊ añ cognitioneʒ cauſe dʒ ei ꝯcedi abſolutio. niſi epus diceret eū ſuſpenſū ꝓ offenſa manifeſta. Vñ ſi citat⁹ non ꝯparet in termino ⁊ ꝯfitetur ſe ꝯtumacē. vel alias ꝯ̄ ꝯtumacia eius conſtat. quia forte in iudicio dixit ſe nolle cōparē tūc ꝙ ꝯtumacia ſua ſeu offenſa ē manifeſta. ideo ſi ob eā ſit excōicat⁹ ⁊ ſe petat abſolui añq̄ de expenſis ſatiſfiat ⁊ cautionē preſtet de ſtādo iuri nō debʒ ſibi abſolutio ꝯcedi. Sec⁹ ſi ſuffragane⁹ citatū non ꝯparētē excōicaſſʒ. et ille excōicat⁹ dicat ſe ī itinē captū fuiſſe vel alio legitimo impedimēto detētū ꝓpter qd non potuit venire ad iudiciū. quia tūc cū ſuffragane⁹ ꝓceſſit ex officio. aut cum ad archiepm eſt interpoſita appellatio debʒ excōicato ꝯq̄renti ꝓtin⁹ ſm formā eccie ꝯcedi abſolutio. Pariformiter exemplificat de citato ad locum non tutū. et ꝓpter nō ꝯparitionē excōicatū. ꝙ ſi iudex non ꝓnūciauit locū idoneū. pt ſupior adiri. et dʒ ante omnia ei mun⁹ abſolutionis in formā eccie ꝯcedi. Hoc. d. vſq; ꝯ. ſʒ ſi ex cā.

Prima ꝯ. Si iudex a q̄ excōicat⁹ petit abſolui habeat abſoluēdi ꝓtatē debʒ ei añ omnia ꝯcedere abſolutionem. Probatur hic ⁊ in.c.cū ꝯtingat de offi.dele. Et dic illud verū ſeruata forma eccie.de q̄ in.c.cū deſideres ſupra.e.ti. Et dic illud verū ſemꝑ et quocūq; tpe. quia ſñia excōicatiōis nūq̄ tranſit in rem iudicatā quo ad hoc ꝙ ab ea abſolutio peti nō poſſʒ ſi preſtet cautionem aut emendam. iuxta.c.ex parte.j.ſupra.de verb.ſigl. licet bene tranſit in rem iudicatam. quo ad hoc ꝙ non reſtituitur excōicatus contra condemnationeʒ expēſarum. vel vt non reputetur ꝯtumax ſi non appellauit infra deceʒ dies.c. ꝙ ad conſultationem.ſupra.de re iudic. Sʒ tunc poteſt adhuc querimonia ſupplicationis vel reſtitutionis ī integruʒ fieri ſuperiori qua talis petit. aut ſupplicat ſe reſtitui ad cauſaʒ agendam ſine pena expenſaruʒ. quia pretendit ſe non fuiſſe contumacem. ſm Jo.and.in.c.querelam.ſupra.de procura. licet hec ſupplicatio in ſententijs que omnino tranſeunt in reʒ iudicatam non poteſt fieri niſi ꝓncipi. vt nōt Jo.an.in.c.ex lr̃is.ſupra.ꝺ reſti.in inte. Itē et infra.x.dies per appellationē poſſet ſñia excōicatiōis reuocari.l.ab eo.C.quomodo et q̄ndo iudex. Item ſi a diffinitiua ſit appellatum et infra decem dies iudex excōmunicat partem non parentem forte antequam appellatio intꝑponitˀ abſolutio a ſuperiore eſt petenda. q̄ hoc caſu eſt neceſſaria. quia non reuocatur excōicatio hoc caſu per viā attentati. vt tenet hic.g.notabilis in verbo appellatū. quaʒ tenent dñi de rota deci.ccclxxviij. licʒ Joh.mona. tenuit contra.de q̄ in.c.non ſolum. ſupra.e.li.de.appel. ⁊ ibi.dixi

Secūda ꝯ. et ſi. Si manifeſta offenſa vel ꝯtumacia opponit̄ petēti abſolutionē. non ꝓcedit̄ abſolutio eidē an̄ omnē cauſe ꝯgnitionē. Probatur h̄ in verſi. niſi ſuffragane⁹. hoc em̄ caſu p̄mo dꝫ p̄ſtari ſatiſfactio anteq̄ʒ det̄ abſolutio. vt in. c. ſolꝫ. s̄. e. ⁊. c. ex pte. j. de verbo. ſig. Sec⁹ ſi offēſa dubia vel ꝯtumacia dubia allegetur. ꝙ nō dꝫ impediri abſolutio in foꝛ ecc̄ie. et exempla de vtraqꝫ ꝯtumacia dat hic tex. Nā citat⁹ non ꝯparēs dr̄ p̄ſūpt⁹ ꝯtumax. ꝙ potuit eē impedit⁹ ita ꝙ venire nō potuit. vt h̄ in. §. idez de q̄ vi. g. magnā in cle. ſi an̄. de do. ⁊ ꝯtu. q̄ ſentit hūc verū ꝯtumacez ſi citatio apprehendit ip̄m citatum. Sꝫ dic ꝙ eſt vera donec ꝓbatur ꝯtrarium. Itē ē vera donec ꝯſtet de impedimēto. et ideo etiaꝫ dicit̄ p̄ſūptiua. vt hic. Si igitur talis fuerit excōicatus ⁊ petit ſe abſolui. allegās ſuū impedimentū dꝫ ſtatim abſolui etiā reſtitutione expēſarū nō facta. ſm Jo. an. et pꝫ in verſi. p̄ce. Sec⁹ ſi iſte ꝯfitetur ſe ꝯtumacem. aut in iudicio dixit ſe nolle parere. ꝙ excōicat⁹ ꝓ tali ꝯtumacia nō abſoluit̄. niſi ſatiſfactione p̄miſſa. alle. c. ex pte. Quid aūt ſi nūci⁹ q̄ citauit refert iudici citatum r̄ndiſſe ſe nolle ꝯparē. an ſit manifeſte ꝯtumax ſi nō ꝯpareat. Gl. h̄ tꝫ ꝙ nō. quam nō. ⁊ ē in verbo ī iudicio. opoꝛtꝫ ei ꝑ alios ꝓbari hāc r̄nſionē ptis. anq̄ʒ ꝯtumacia ei⁹ efficiat̄ manifeſta. Sꝫ an credat̄ nūcio ſic referēti ex dictis. pꝫ ꝙ n̄. ꝑ. g. h. Nā nūci⁹ iurat citare fideliť ⁊ citationes referre. vn̄ credit̄ ei ſup illis duob⁹ ⁊ ſup ſuo facto. n̄ ſup r̄nſiōe ptis. de q̄ eē Frā. de zaba. in all'. clem̄. ſi an̄. Aliud exm̄ dat tex. i. verſ. et hoc ip̄m. De citato ad locū n̄ tutum ⁊ de hoc excipiēte. Nā licꝫ iudex aſſignet ei t'minuꝫ ad ꝓbandū. et ip̄e exceptionē ſuā nō ꝓbat nec ꝯparet. ⁊ ideo excōicatur. nō dcit̄ manifeſte ꝯtumax q̄ min⁹ poſſꝫ a tali ſn̄ia appellare. qd̄ nōndum ſm Jo. Licꝫ em̄ ꝯtūax in nō veniēdo nō audit̄ appellās. alle. cle. ſi an̄. tn̄ quia h̄ p̄tendit locū ſibi non tutū. ꝯtumacia eius nō eſt manifeſta. ideo docto de exceptione etiā coꝛā iudice ſupioꝛe pꝫ ꝙ non tenebat̄ venire. c. ex parte. j. ſupꝛa. de appel. Si aūt ꝓnūciatū eſſꝫ ꝑ iudicem ꝙ locus ſit tut⁹ parti. ⁊ ideo partē excōicauit. quia nō cōparuit. tūc non abſoluitur pars niſi p̄ſtita cautione de ſtando iuri. et ſolutis expēſis niſi appellaſſꝫ ab īterlocutoꝛia predicta. Rō quia hoc caſu ī p̄ncipali ⁊ etiā ī acceſſoꝛio ſcꝫ negotio expenſarū eſt ꝯtumacia notoꝛia. exq̄ citat⁹ adquieuit ſn̄ie q̄ facit notoriū. ideo non abſoluitur. niſi reſtitutis expenſis. ſm Jo. an. Jo. mona. ⁊ ſequitur Arch.

Sed ſi ex cā legitima appellatione interpoſita iudex appellātē excōicat nō dꝫ ſupioꝛ ſtatī ꝓnūciare excōicationē nullā. eē poſt ꝙ ſibi ꝯſtat ꝙ lata ē poſt appellationē ex cā legitima intꝑpoſitā. ſꝫ p̄t eaꝫ relaxare ad cautelā. Hoc dicit vſqꝫ ad. §. ſane.

Pria ꝯ. Excōicat⁹ p⁹ appellationē ex cā ꝓbabili intꝑpoſitā ſtatiꝫ abſoluit̄ ad cautelā. ſꝫ n̄ ꝓnūciat̄ excōicatio nll'a. niſi p̄us doceat eē veritatē. Probat̄ in hoc. §. ⁊ ī. c. intꝑpoſita. s̄. d̄ app. Vn̄ ad obtinēdū finale ītētū appellatiōis. n̄ ſufficit ꝓbare cāꝫ inſertā eē lſ̄imā. ſꝫ opꝫ eē ꝓbare eā eē verā. vt in illo c.interpoſita.abſolutio tñ ad cautelam p̄t tradi an̄ ꝯgnitionē veritatis vt h̄ʒ i.§.ſi.j.e.et ibi.g.bona.et ideʒ ꝑ omnia in excōicato.q̄ dicit errorem intolerabilē in ſn̄ia expſſū.et in ꝯtrariū ꝓbabilē ille error defendit̄.Exēpla patent hic in.g.verbi iuſtitia

Secunda cō. et ſi .Appellatio interpoſita a citatione ad locū non tutū eſt valida.licʒ exceptio coraʒ iudice de loco non tuto nō ſit ꝓpoſita Probatur h̄ in tex.Cōtrariuʒ tenet Archi.in.§.ſupra.pxi.ꝑ illū textū .et Hoſti.in.c.ex parte.j.ſupra.de appel. dicentes ꝙ iſte citat᷒ tenet̄ excipe de loco nō tuto.et petere ꝙ aſſignet̄ locus ſecur᷒.ſed ꝙ illud debeat petere doct̄.cōiter non recipiūt.ꝙ hoc non repitur iure cautū.⁊ iudex ex officio ſuo de loco ſecuro ꝓuidere hʒ.An aūt ꝓponi debeat h̄ exceptio de loco non tuto corā iudice.videtur Jo.an. tenē cū doct̄.p̄dictis ꝙ ſic.niſi cuʒ locus notorie eſt non tut᷒.ꝑ tex.in cle. paſtoralis.§.non ſane.de re iudi .vel niſi non poſſet ſecure adire citat᷒ iudicem vt exceptionem ꝓponeret.Innocen̄.in alle.c.ex parte.tenet citatuʒ ad locum non tutū ſtatim poſſe appellare a citatione.per tex.ibi in verbo libere.Idem Pau.in cle.quia cōtingit.de reli.do. quia talis citatio ꝑ ſe grauat.igitur ab ea p̄t appellari. et videt̄ h̄ tex. apt᷒ Idē tenuit Imo. in alle.c.ex parte.et Joh.mō.dicit .ꝙ cancellaria dat lr̄as ſuꝑ appellatiōe abſq̄ʒ eo ꝙ h̄ exceptio ſit ꝓpoſita.et videt̄ ꝯſuetudine h̄ opinio approbā.

Sane cum certum ē aliquē eē excōicatum iuſte dʒ ſuꝑior ipm ad excōicatorē abſoluendū remittē.nec dʒ ipē ſuꝑior talē abſoluere.niſi in mora ſit ꝑiculū.aut excōicator deneget p̄ſtare abſolutiōis bn̄ficiū.Si aūt ꝯſtat ſuꝑiori excōicationē eſſe iniuſtā.dʒ ipē ſine difficultate mox excōicatum abſoluere .nec debʒ eū ad excōicatorem remittere. Si dubitatur an ſn̄ia ſit iuſta aut iniuſta.p̄t ſuꝑior abſoluere excōicatū ſᵐ formā eccl̄ie.niſi excōicari offerat. qd̄ honeſtius eſt.Sʒ vbicūq̄ʒ ſuꝑior de excōicatione habet ꝯgnoſcere.tenet abſolutio ꝑ euʒ facta.etiā ſi ſit iniuſta.quia non eſt ꝯtra ius ꝯſtitutionis errore expſſo in ea. Hoc.d. vſq̄ʒ ad.§.deniq̄ʒ

Prima ꝯ. excōicatuʒ iuſte dʒ ſuꝑior ad excōicatorē abſoluendū remittē. Probat̄ h̄ et in.c.ꝑ tuas.ſ̄ .e.ti.c.cuʒ ꝯtingat.ſ̄.de offi.dele.et.c .ad reprimendā.ſ̄.de offi.ordina .Et fallit h̄ ꝯcluſio in duobus caſib᷒. Prim᷒ qn̄ ꝑiculū eſt ī mora.quia tūc ſuꝑior p̄t abſoluere.qd̄ verū ſi ſubeſt ſp̄ale periculū ꝓpter morā.puta quia infirmitate grauat᷒.aut iminet belluʒ ⁊c. Secus ſi generale periculū ſolū ſubeſt.puta mors in genere.eo ꝙ excōicat᷒ citius moritur ꝓpter excōicationem.vt dixi in.c.j.ſ̄.e.ti.quia hoc generale periculū nō venit ſub exceptione.Scd̄s caſus eſt qn̄ ſuffragane᷒ aut excōicator negligens eſt abſoluere.et ꝯcor.iura allegata

Secunda cō. Iniuſte excōmunicatus ad excōmunicatorem pro abſolutione non eſt remittendus. Idem etiam in caſu dubio licʒ remittere hoc caſu ſit honeſti᷒. Probatur in.§.ſi vero.et ſe.⁊ ꝯcor.ad primū.c.ſacro.e.ti.

Deſētētia excōicatiōis

Ultima cō. Sicut excōmunicatio iniuſta a ſuo iudice lata tenet ⁊ ē valida. ita et abſolutio iniuſta a ꝯpetēti iudice facta. Probatur in.§.vbi āt Et rō ponitur in tex.ex qua patꝫ ꝙ excōicatio cōtra ius ꝯſtōnis lata nō tenet.qđ veruꝫ eſt qñ error iuris eſt patenē expſſus in ea.vt pꝫ in.§.pt.ꝗ.e. Ita notat.g.in.c.cuꝫ inter.ſupra.de re iudi.

Deniqꝫ archiepūs pōt a ſubditis ſuffraganei ſui emendas pecuniarias exigere.ſi id habeat ex ꝯſuetudine in illis caſibꝰ in quibꝰ eos pt excōicare.poteſt ec̄ abſoluere ad cautelā tūc qñ excōicatus dicit ſn̄iam in ſe continere itolerabilem errorem.vt quia in ea aliquid continetur ſub vi precepti qđ eſt ꝺ genere malorū.aut ſub vi ꝓhibitiōis qđ eſt de ſe bonum.et ſuffraganeꝰ aut excōicator dicit in ꝯtrarium ꝙ ex iuſta ⁊ cā rōnabili et ꝓ cōſeruanda iuſticia id ab eo fuiſſet preceptū vel interdictum.Eo dēmō abſoluit ad cautelā eū q̄ dicit ſe pꝰ appellationē legitimaꝫ ab interlocutoria ī iudicio vel extra iudiciū interpoſitaꝫ eſſe excōicatū.etiā anq̄ ei cōſtet appellationē legitimaꝫ.dūmō cōſtet eidem eā eſſe añ excōicationē interpoſitam. Hoc dicit.

Prima cō. Pōt iudex ſi id habeat cōſuetudo pecuniarias penas exigere ab excōicato. Probatur h ī tex. dū id ꝑmittitur archiepō in caſibꝰ qbꝰ pt ſubditos ſuffraganei ſui excōmunicare.qrū caſuū aliq̄ hn̄tur in.c. ꝗ.ꝺ.e.li.de pe.et de hoc in.c.paſtoralis.ſupra.de offi.or.An autē de iure iudex pt exigere ꝓ delicto iſtā penā pecuniariā.aliq̄ dicūt ꝙ ſic.ꝑ.c.dilectꝰ.de offi.or.et eſt verū vbi ius expſſe hoc ꝑmittit.c.ī archiepātu.ꝺ rap.c.cū deuotiſſimā.xij.q.ij.c.qm̄. xviij. diſt.ſed vbi ius illud expſſe non permittit.tūc ſi conſuetudo vel ſtatutū illā imponi permittit .tūc ſi ꝑmittit aggrauando penā criminis ⁊ pt imponi ꝑ iudicem.ꝑ textū.hic in.c.ij.de delict.puer.Si aūt ꝓ quolibꝫ crimine ꝑmitteret ſoluere pecuniā nō valeret.ſm Hoſti.in alle.c.ij.quia eſt irrationabile dans occaſionem delinquendi ⁊ exponens homines ⁊ bona eorum venditiōi precio.pro q̄ facit.c.pauper.xi.q.iij.vbi nullam reꝰ pertimeſcit culpam quam redimere poteſt per pecuniam.Ubi autem ſtatutū vel conſuetudo nil diſponit de pena pecuniaria.tunc ſi ius cōmune certā penā ꝓ delicto ſtatuit.tunc dic ſm Hoſti.et Jo.an.in alleg.c.in archiepātu ꝙ ex cauſa.et qñ ſcandaluꝫ non iminet.et iudex ex officio procedit pt illam penam ꝯmutare.ꝑ.l.qđ ergo.§.pena grauior.ff.de his q̄ nō.infa.et.§.nō.ij.q.iij.ſecus ſi non ſubeſſet cauſa .aut ſcandalum imineret ex ꝯmutatione aut ab alio criminoſus eſſet accuſatus.quia tunc nec pena mollis.nec durior debet infligi q̄ in iure ſit ſtatuta.l.ij.in fine.C.ne ſa.bap.ite.licꝫ plerūqꝫ contrarium fiat de facto.notatur in.c.ad audiētiaꝫ.de homicid.et hoc in.c licꝫ.de peñ.per gloſam et Panormita.Ubi aūt ius certam penaꝫ non imponit tūc iudex extra iudiciū ꝓcedēdo.ñ pt pecuniariā ipōnē.ꝙ certi ſē modi ꝑcedendi ſup delictis q̄s obſeruare dʒ.de q̄bus in.c.q̄liter ⁊ q̄ñ.de accu. et quia alias videret̄ q̄dāmō facere q̄ſtū de pc̄cis alioꝝ.qd̄ eſt illicitum c.irrefragabili.de offi.ordi.in fi.Sʒ iudicialit̄ ꝑcedendo.tūc q̄ certa pena a iure nō repitur p̄t illaʒ impon̄e q̄ plus timet̄.c.q̄m frequent̄.vt li.nō ꝯteſt.et ſic etiā pecuniariā.c.de cauſ de offi.dele.et ſic intelligit̄.c.dilect⁹. de offi.or.Quid aūt fieri debeat de hmōi pecunia.Dicit Panor.in alle. c.licʒ.q̄ ſi imponitur ex ſtatuto aut ꝯſuetudine.p̄t iudex eā ſibi imburſare.c.ij.de delict.pue.et.c.dilect⁹.alle. Si aūt ex officio tūc q̄uis iudex indigens poſſit eā ſibi reſeruare.vt nōtur in all'.c.dilect⁹.tñ vt omnē ſuſpitionē cupiditatis euitet dʒ eā ī pias cās erogare.vt nōt.g.in.c.ij.de deli. puero.An aūt ꝑ abſolutōe ab excōicatione poſſet exigi pecunia.vi.h in g.verbi inodare.q̄ dicit q̄ ſic.añ ⁊ p⁹ abſolutionē.Et dic hoc vltimuʒ.ſcʒ vt poſt exigat̄ honeſti⁹.nec ob.c.ad aures.de ſymo.vbi dicit̄ ſymoniacū eē aliq̄d exigē ꝑ abſolutiōe ab excōicatione.q̄ tñ ꝯtumaciā puniri eſt cōſonū iuri.c.i.de poſtu.p̄la.c.dilect⁹.ſ. de pe.Ideo dicit Hoſti.in.alle.c.ad aures.q̄ ſi ꝯſuetudo aut ſtatutū hʒ q̄ excōicat⁹ anteq̄ abſoluatur ꝑ q̄libet menſe q̄ ſtetit in excōicatiōe certā q̄ntitatē ſoluat tunc eſt obſeruandū.q̄ eſt rōnale et iuſtū.put dic̄ obſeruari in francia.et ita pōt intelligi qd̄ dicitur de emendis.in.c.dilect⁹ de offi.or.nec tūc petitur aliq̄d pro abſolutiōe.ſʒ ꝑ delicto ꝯtumacie.et ſi vltra ſtatutū aut ꝯſuetudinē aliq̄d exigit̄.dicitur mod⁹ excedi.l.hodie. ff.de penis.et ideo p̄t ꝑs appellare.c. de pōre.de appel.nōtur in.c.licʒ.ſ.de offi.or.⁊ ceſſāte ꝯſuetudine aut ſtatuto ex officio iudicis p̄t puniri ꝯtūacia illa pena q̄ plus timet̄.c.de cauſ cū ꝯcor.ſupra allegat.

Secunda cō. Si excōicat⁹ dic in ſñia ꝯtineri intolerabilē errorem p̄t petē a iudice q̄ abſoluat̄ ad cautelā. Probatur hic in.§.p̄t q̄ʒ.qd̄ verū ſi iudex q̄ eaʒ tulit tale q̄d allegat ſeu exp̄mit,.quod facit caſū dubiuʒ. vt h in tex.in verſi.et ſuffragane⁹.iūcta.g.verbi iuſtitia.Naʒ niſi tale q̄d alleget̄ poſſʒ talis ſñia q̄ patenē errorem iuris in ſe ꝯtinet ſtatim ꝓnūciari nulla.ſm Io.anđ.h.et dicit h Innocen.q̄ in caſu hui⁹ ꝯcluſiōis hanc abſolutionē ad cautelā exceptio manifeſte offenſe non poſſʒ impedire.lʒ impediat q̄ñ nullitas p̄tendit̄ ex eo. quia excōicatio lata ē p⁹ appellationē.vt in.c.ſolʒ.ſ.e.Et rō eſt q̄ manifeſt⁹ delinquē ſnon audit̄ appellās. c.ꝓuenit.⁊.c.cū ſit romana.ſup.đ appel.et ſic ex hac exceptiōe ꝓbata apparet male appellatū.Sec⁹ cūʒ error exprimitur in ſñia q̄ſi impoſſibile ſit q̄ talis error exp̄ſſus ſit cāꝑ qua q̄s debeat excōicari.Qñ aūt error iuri. dicatur exp̄ſſus in ſñia.declarat hic tex.per exempla Nam tunc dicitur exprimi in ſententia q̄ñ iudex excōicauit aliquē.quia facit aliq̄d qd̄ eſt de genere bonoꝝ.vt quia viſitauit infirmos orauit.dedit elemoſynā ⁊c. vel interdixit aliquod horum.Ideʒ ſi per modum precepti continetur ī ſententia aliquid quod eſt de genere malorum.vt eſt hominem offendere contra iuramentū venire furtum cōmittere ⁊c.

Tertia conet finalis. Si ſẽtẽtia excõicationis poſt appellationeꝫ ſit lata. ꝑt eius nullitas pretendi. ideo datur abſolutio ad cautelaꝫ petenti. Probatur etiã hic in fiñ. tex. et in. c. ſolet. s̄. e. Et dic ideꝫ ſi alia nullitas ꝑtendatur. vt ibi dixi. Et intellige ĩ caſu huius ꝯcluſionis abſolutioneꝫ ad cautelam ꝯcedi ꝑ ſupiorem etiaꝫ añꝙ incipiat ꝯgnoſcere de veritate appellatõis ĩnpoſite etiãſi ex̃iudiciliaẽ ſit appellatũ. dũ tñ conſtet appellationẽ ꝑceſſiſſe ſententiaꝫ. vt hic ꝓbat. et voluit h. g. penul. q̃ ẽ nobilis

Ecernim⁹ vt iudex eccĩaſticus compellere valeat iudices ſeculares ꝑ eccĩaſticam cenſurã. monitiõe ꝑmiſſa. vt excõicatos a patrocinando. agendo et teſtificando in ſuis iudicijs repellant. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Iudicẽ laicũ cõpellit eccĩaſtic⁹ vt excõicatũ repellat ab actibus iudicialibus ſibi ꝓhibitis. Probatur hic in tex. et qua pena. pꝫ in tex. quia cenſura eccĩaſtica q̃ continet excõicationẽ. ſuſpenſionem. et interdictuꝫ. vt hic in. gl. j. et intellige de omnib⁹ iudicibus eccĩaſticis qui iuriſdictionem epalẽ vel q̃ſi in loco habent. ſm Io. an. et hoc caſu debꝫ iudex ſecularis credere eccĩaſtico iudici dicenti quẽ excõicatum ſm Io. mona. quia iudicis ſecularis de hoc non eſt ꝯgnoſcere. pro q̊. c. ſi iudex. ĩ ſi. qđ verum intelligit Domi. qñ dubitatur de validitate excõicationis Nam qñ dubitatur de facto an q̇s ſit excõicatus vel non. ꝑt iudex laic⁹ ꝯgnoſcere ſm euꝫ. de q̊ in. c. cum. C. laicus. s̄. e. li. de fo. ꝯpeteñ. Et intellige ꝯcluſionẽ et tex. de excõicato maiori. quia mater ſancta eccĩa illuꝫ excluſit. ergo et iudex eum excludẽ debet ex officio ſuo. et nullo opponẽte ſi excõicatio ſit notoria. c. exceptionem. s̄. de excep. vel ſi nõ ſit notoria faciet iudex hanc repulſioneꝫ ad petitionẽ partis excõicationẽ ꝓbãtis ꝑ litteras forte ordinarij. c. poſt ceſſionem. de proba. Et tres act⁹ excõicatis ꝓhibitos vide hic in tex. De quibuſdaꝫ alijs vi. hic. gl. ſi. que videtur tenere ꝙ excõicatus non poſſit condere teſtamentũ. qđ etiã late tꝫ Io. mõ. in. c. q̃ q̃. s̄. eo. đ vſuris. Sꝫ contrarium tenet Archið. in. c. pia. s̄. de excep. et hic Ioh. an. qui dicit excõicatum eq̃parari relegato et non deportato. vt eſt. g. in. c. paſtoralis. s̄. đ appella. in. g. vlti. ſꝫ relegatus põt teſtari. ff. de interdict. et rele. l. j. Nec eĩ excõicatus ꝑdit bona ſua. vt deportatus et teſtamentũ eſt diſpoſitio de bonis ſuis. ff. de teſta. l. i. de quo late hic ꝑ Io. an. qui etiã rñdet ad rationes opinionis ꝯtrarie. Item an notarius excõicatus poſſet inſtrumentum conficere. viđ. hic in. g. ſi. quam tenꝫ hic Domi. Et de materia vide Innocẽ. et alios in. c. veritatis. s̄. de do. et ꝯtuma.

Onſtitutioné poſitã in. c. ſtatuim⁹. s̄. e. ti. q̃ vult participantes excõicatis maiori non niſi canonica monitiõe ꝑmiſſa excõicari papa declarando dicit tunc habere locuꝫ qñ alijs legitime obſeruatis monit⁹. exꝑmitur nõiatim. Statuit etiã ꝙ loco monitiõis canonice iudices vtantur trib⁹ monitiõibus vel vna pro omnibus q̃ habeat competentia dierū interualla.niſi aliud ſuadeat facti nc̄itas aut rōnabilis cā. Hoc.d.

Prima con.

In participantes excōicatis maiori non pt̄ excōicatio ferri.niſi p̄us noiatim ſint moniti. Probatur hic in pn̄ .Et qn̄ qs dicatur noiatim monit⁹.vide hic in g.verbi noiatim.q̄ etiā tenz p hunc tex.hodie in genere non poſſe excōicationē in participantes ferri.eo ꝙ hoc caſu monitio generalis reprobatur in hoc tex.qđ etiā tenz Joh.mō.et Archi.licz Hoſti.et Gar.s̄.ſz g.eſt ſeruanda.ſm Jo.mona.Et videtur ex tex.ꝙ extra hunc caſuz monitio dicitur canonica ſi noia excōicatoꝝ non exp̄mūtur in ea.⁊ voluit hic tex.dum dicit.in hoc caſu.Et ſic vult ꝙ alias valet generalis monitio.et probatur in.c.ſi ſacerdos.s̄.de offi.ordi.et.c.poſt miſerabilez .s̄.de vſuris.et.c.etſi iudeos.de iudeis.ſm Jo.an.Non pt̄ etiā hoc caſu ſimul cū monitione noiatim facta excōicatio ferri.facit.c.ſtatuim⁹.ſupra.e.ibi poſt monitionē.qđ etiā eſt ſpēale

Secunda con. ⁊ finalis

Debz etiaz alias monitio canonica ꝯtinere aliq̄rum dierum interualla. Probatur h̄ in.§.ſtatuim⁹.et ꝓcedit ꝯcluſio etiaz in excōicationib⁹ latis alias q̄ ꝯtra participantes excōicatis ſm doct.et ꝓbat hic tex.dū vtit̄ verbo ſtatuim⁹.et in omnib⁹ iudicib⁹ excōicantib⁹ ꝓcedit.ſiue ſint ordinarij.ſiue delegati.ſiue epi.ſiue inferiores.qđ vult tex.duz dicit.ſic generaliter iudices ſm docto.Debz ergo iudex volens excōicare aliquem ipm trib⁹ edictis monere .aut vno i ſe ꝯtinente interualla dierū.vt hic i g.āpenul.Et ſm doct.eſt tutum ꝙ q̄lib3 dilatio ad min⁹ duos dies cōtineat.ꝙ tex.hic vult ꝙ etiaz in vna dilatione ſeruentur ꝯpetētia intualla dierū.et ſic pluriū dieꝝ interualla reqrit.et ſic obſeruant executores apoſtolici.tn̄ cōiter aſſignant ſex dies ꝓ q̄lib3 dilatione.Et hec vera.niſi i caſu excepto in fi.hui⁹tex.de q̄ exemplifica.vt hic in.g.fi.Et ꝓpter hunc caſū forte ꝯciliū.c.ſacro.s̄.e .ti.nō dixit de trina monitione.ſed ꝯpetētez monitionez añ excōicationem debē premitti

Reſēti papa

declarat edicto ꝙ in generali interdicto loci nō h3 locuz ad cautelaz relaxatio. Hoc.d.

Ex tex.

elicitur talis ꝯcluſio In generali interdicto loci non hab3 locū relaxatio ad cautelā. Probatur hic in tex. Nā l3 regula ſit ꝙ ſñie cenſure pn̄t ad cautelā tolli.qn̄ allegant̄ nulle.c.ſolz.s̄.e.Tn̄ fallit i caſu hui⁹ tex.ſcz i intdicto generali loci . Pro q̄ adde ꝙ generale interdictū loci dicit̄ qđ ad locū aliquē generalit̄ refertur.ſcz ad ciuitatē.caſtrū.aut villā.vt in.c.cuz in partib⁹.ſupra.de verbo.ſig.Spēale aūt intdictū loci eſt.ꝙ ad aliquez locū ſpēalit̄ refert̄.vt qn̄ talis eccīa ciuitatis interdicit̄.aut etiaz oēs eccē ciuitatis vel dioceſ.quia tūc extra illas eccīas adhuc pn̄t celebrari diuina.puta ſub tentorio etiā alta voce ꝓmū nō relaxatur ad cautelā .ſcđm ſic.Et rō diſpoſitionis hui⁹. c.p3 h̄ ex.g.4.q̄ etiā dat rōnes dubitādi.Et ex his ſequitur ꝙ ſi executor gratie apl̄ice excōicat canonicos et intdi cit ecc̄iam.quia non recipitur in canonicū is cui dat⁹ eſt ad mandatuꝫ ſuū.tunc ſi canonici ꝓpter appellationem ꝑcedentē aut aliā cām dicūt ſententias nullas eē poterunt relaxari ad cautelā.et placꝫ Jo.an.quia intˀdicta ecc̄iaruꝫ non ſūt generalia.nec in eis locū habꝫ.§.adijcim⁹.i.c.alma.ſ.e.ti.qd̄ etiaꝫ tenent dn̄i de rō.deci.ccccxiij.Quid aūt de interdicto in ꝑſonaꝫ lato? Dic ſi eſt ſpēale ⁊ pt̄ relaxari ad cautelā.vt hic in.§.penul.ꝙ tale interdictū vim excōicatiōis hꝫ quo ad ꝑceptionē ſacramentorū.ſm̄ g.et cōiter doct.Si aūt eſt generale latū generaliter in ꝑſonas.vt in.c.ſi ſn̄ia.ſ.e.et iterū pt̄ relaxari ad cautelam.quia vt pꝫ in.e.c.ſi ſn̄ia tale intˀdictū non dicitur ꝓlatū in locuꝫ.ergo de eo hic text⁹ non loqtur.et ſic ſtabim⁹ regule.de q̄ in.c.ſolꝫ.ſ.e.Ex dictis ergo pꝫ vna differētia intˀ interdictū loci.generale ⁊ ſpēale.quia ꝑmū nō relaxatur ad cautelā.ſcd̄m ſic.Alia differentia ē.quia ꝑmuꝫ ſcꝫ generale non pt̄ proferri ſine ſpēali mandato pape pro debito pecuniario.vt in extrava.Bonifacij.ꝓuide attēdentes.ſec⁹ in ſpēali.Alia differentia etiā ſupra fuit tacta.quia decretalis alma.ſ.e.non hꝫ locuꝫ in ſpeciali interdicto loci.quia in eo nō ē licitū celebrare diuina ſubmiſſa voce.In generali aūt bn̄ locū hꝫ.vt ibi

Qui ſunt caſus ꝓpter q̄s excōicatio dicitur nulla.vi.ſ in.§.verbi cautelā.ad quā ſolꝫ fieri remiſſio.cui adde caſū.c.romana.§.in vniuerſitatē.ſupra.e.ti.ſm opin. verā ibi determinatam

Quicūqꝫ dat licentiā offendendi aut grauandi eos qui ecc̄iaſticā cenſurā in aliq̄s exercuerūt ī ꝑſonis aut rebus aut etiaꝫ in ſuis vel etiā hanc ſn̄iam cenſure obſeruantes.aut obſeruari facientes.incurrit ip̄o facto ſn̄iaꝫ excōicationis.nec licentiā ip̄am reuocent re integra.vel ſi ad captionem bonorū ſit ꝓceſſum infra octo dies ſit fc̄a reſtitutio aut ſatiſfactio.Eodem modo excōicat⁹ eſt vtens ꝑſata licentia aut ꝓprio motu faciēs h̄ ꝓhibita.et ſi excōicat⁹ ꝑ hanc ꝯſtitutionē ꝑſeuerat in excōicatiōe ſpatio duorum menſiū.non pt̄ ex tūc abſolui ab alio q̄ꝫ ꝑ romanum pontificē. Hoc.d.vſqꝫ in finem.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio.Excōicat⁹ eſt ip̄o facto inferens grauamina in reb⁹ aut ꝑſonis hic exp̄ſſis ꝓpter ſn̄iam excōmunicationis.interdicti.aut ſuſpenſionis.Probatur hic in tex.et patēt tales ꝑſone ex tex.nec h̄ locū habꝫ ſi h̄ grauamina inferantur ꝓpter alias ſn̄ias q̄ꝫ cenſure.ſm Jo.an.quia tex.hic ſolum loqtur de ſn̄ijs cenſurarū Et loquitur qn̄ ſn̄ie cenſurarum fuerūt late in aliq̄s ꝑſonas.Quid ergo ſi ꝓpter dn̄m terra eius interdicatur vt in.c.non eſt vobis.ſup̄.de ſponſa.an ꝯſtitutio locū habeat.Et nō videtur.quia tex.loqtur qn̄ in ꝑſonas fertur ſn̄ia cenſure. et quia penalis eſt non debꝫ extendi.Jo.an.tn̄ determinat ꝯtrariū.quia lata videt̄ hoc caſu ſn̄ia in ꝑſonam:quia requiritur ſatiſfactio ꝑſone.c.alma poſt ꝑn.ſ.e.ti.Et dicit Franc̄.q̄ꝫ quia multi ꝑlati timebant qn̄qꝫ exercere cenſuram ꝓpter grauamina q̄ eis aut ſuis inferebantur.ideo edita fuit hec ꝯſtitutio.Qui aūt veniāt appellatione ſuorū.vi.hic in glō.verbi ſuoruꝫ.naꝫ ve niunt filij ſerui. Item domeſtici vxores ⁊ coloni ɔſāguinei ⁊ familiares vt ꝓbatur .xij.q.ij eccīarum ſeruos. Inſti.de his q̄ ſui vel alie .iur.ſunt. per totū.iij.q.v.in ſūma.et.l. quicunqꝫ.C.de re mili.

Iudex laicꝰ aliquē malefactorem capiat et ille ſe clericū dicens et ad iudicē eccīaſticum ſe remitti petat. vel ſi iudex eccīaſticꝰ ex officio eum repetat et ipe iudex ſecularis eū clericū eſſe negat. de hoc .videlꝫ an talis captꝰ ſit clericꝰ. iudex eccīaſticus ɔgnoſcē habet .vocari debet tñ iudex ſecularis vel aliꝰ intereſſe habens. Et ſi ſit notorium talem captū eſſe clericum q̄ priuilegio clericali debeat gaudē vel ſi de hoc eſt publica fama. vel ſi cōiter pro clerico habebatur incontinenti ante aliquaꝫ ɔgnitionem de clericatu debꝫ reddi eccīaſtico iudici. Et idem ſi ante captionem publice ſe geſſit vt clericus et in habitu ⁊ tonſura clericali fuit captus. Qđ ꝓbat tex. triplici argumēto legali Primū de eo q̄ eſt in poſſeſſione libertatis. licꝫ ab alio dicetur libertinus. q꞉ talis donec ſeruitutem ꝓbauerit ꝓ ingenuo eſt habendus. Scđm eſt q꞉ fabricenſes ex ſtigmate eis impreſſo ɔgnoſcuntur. Tertium de cuſtodibꝰ aquaꝝ q̄ hydrophilati vocantur q̄ etiam ex ſignis ſuis manifeſti ſunt. Vñ q̄libꝫ preſumitur eſſe talis .q̄lis habitꝰ quem geſtat ipm fore demōſtrat. qui igitur cōiter habebatur ꝓ laico ⁊ vt talis publice īceſſit. q̄uis in habitu clericali repertus ⁊ captꝰ ſit. non reſtituitur iudici eccīaſtico. niſi de titulo prius fidem fecerit ꝓpter preſūptionem ex delatione habitus laicalis ɔtra ipm ortam. Interim tñ iudex ſecularis nil faciat contra eum penitus. Hoc dicit hec decretalis vtilis. ⁊ ſepiſſime practicat̄. ſm Io.an.

Prima con. Clericꝰ captꝰ a laico iudice ꝑ crimine p̄t de clericatu excipe ⁊ ſe ad eccīaſticum iudicē remitti petere. Probatur h̄ i pn.tex. Et rō eſt. quia talis a ſuo iudice eſt puniendus. c. at ſi clerici. ⁊ c. cū non ab hōīe. vt.ſ̄. de iudi. ⁊ c. fame.ſ̄.e.

Secunda con. Pōt etiam iudex eccīaſticꝰ ex officio clericū repetere captū a laico. Probatur h̄ in pn. et ſīr'a inducit.g.ij. Eſt aūt iudex eccīaſticꝰ hoc caſu ep̄us ſuꝰ. officialis. aut aliꝰ. quoꝝ forū clericꝰ captꝰ rōne delicti ſortitur. vt in.c.fi.ſupra. đ foro ɔpeteñ.

Tertia con. Si iudex ſecularis captū a ſe clericū eē negat. hmōi rei ɔgnitio ad iudicem eccīaſticū ſpectat Probatur hic in .§.i. Et rō dubitādi potuit eſſe. q꞉ iudex in dubio ɔgnoſcit an ſua ſit iuriſdictio. l. ſi q̄s ex aliena. ff. de iudi. ⁊ c. ſup l̄ris. ſ̄. de r̄ſcp. Et ergo h̄ iudex ſecularis videbat̄ de hoc ɔgnitionem habē. Sꝫ rō decidendi ɔtrariū ſumit̄ ex tex. quia h̄ agitur de re eccīaſtica ⁊ ſpūali. de q̄ eē ꝑ viā exceptionis ⁊ incidēter iudex laicꝰ ɔgnoſcē non p̄t. vt h̄ pꝫ. ⁊ i .c. lator. ſ̄. q̄. fi. ſunt legi. ⁊ c. tuā. đ or. ɔgni. imo h̄ plꝰ ꝓbatur. videlꝫ q꞉ q̄n iudex eccīaſticꝰ faciet. tñ nihilominꝰ p̄t ɔgnoſcere an ſit iuriſdictio. quod nōtur ſingulariter. et videt̄ ɔ.g. in.c. ſtatutū .§.i. ſup verbo copia.ſ̄.e.li.đ reſcp. vñ.g.i.c. cū ꝑſone.ſ̄.e.li.đ pui.

ſupra.verbo ordinarijs.ſentit ꝙ tutius eſt iſtud ꝑ delegatū expedire Colonie decan⁹ maioris ecc̄ie clericum captū per laicos repetit.⁊ officialis ep̄i de clericatu cognoſcit.et ſic ſine omni ſuſpitione cā ꝓcedit.

Quarta con.

In q̄rtuor caſibus tenetur iudex ſecularis clericuʒ a ſe captū.an̄ꝙ ſe doceat clericuʒ remittere ad iudicē ecc̄iaſticū.⁊ habētur hi caſ⁹ in.§.etſi notoriū.⁊.§.idem ec̄.et ſūt plani ex tex.et q̄rtum caſuʒ tex.corroborat triplici argumento legali.q̄ declarātur ꝑ.g.et ex p̄mo caſu pʒ ꝙ exceptionē notoriam iudex debʒ admittere ⁊ ei parere abſqʒ iudiciali ꝯgnitione.qđ nō.ſingularit̄. Ex ſc̄do caſu pʒ ꝙ multū oꝑatur cōmunis fama.nā in caſu tex.noſtri inducit plenā ꝓbationē etiam in caſu criminali.cū ſcʒ inducitur ad ꝓbationem iuriſdictionis. Secus ſi induceretur ad ꝓbationē criminis.quia nec ſemiplenā induceret.ꝓ quo.gl.i c.veniens primo.de teſti.nec in caſu hui⁹ tex.fama cōis ꝓbat hūc captū vere clericuʒ.ſʒ oꝑatur id ꝙ debeat captus remitti ad ecc̄iaſticuʒ donec ꝯſtet an ſit clericus an non.etſi ꝯſtet ꝙ non ſit cleric⁹.adhuc poſtea debʒ remitti ad ſecularem.Ex tertio caſu nō ꝙ deꝑhenſus in habitu ⁊ tonſura eſt ſtatim remittend⁹ ad ecc̄iaſticum iudicē.et eſt bn̄ nōndū.ſm Jo.an.Et rō pʒ ex tex.quia talis p̄ſumitur cleric⁹ donec ꝓbetur ꝯtrariū forte ꝑ ꝯfeſſionem aut indirecte.vt ſi dicatur ꝑuatus ꝑuilegio clericali.ſi tn̄ eſſʒ penit⁹ illr̄atus.eſſʒ vrgens p̄ſumptio ꝯtra eum ꝙ non eſſʒ cleric⁹.ꝓ q̄.c.null⁹.ē.e.li.de tp̄i.or.Et an capientes tales deferentes habitū ⁊ tonſurā clericales ſint excōicati.nō͠tur i c.vt fame.§.i.ſupra.e.⁊.c.ſi cleric⁹.ſ.e. et in.c.cum non ab homine.ſupra.đ iudi.ſuꝑ.g.j.⁊ in ca.p̄ſbr.lxxxi.diſtin̄.

Ultima con.

Aſſumptio clericalis habitus facta ꝑ euʒ q̄ primo reputabatur laic⁹ non tribuit poſſeſſionem clericat⁹. Probatur h̄ in.§.ſi. Un̄ talis ſtatim nō remittitur ad iudicē ecc̄iaſticum ſi ſit capt⁹ a iudice ſeculari.ſʒ ꝑus debʒ ꝓbare clericatū ſuū ad qđ admittitur.non obſtāte eo ꝙ publice ꝓteſtat⁹ ſit ſe laicum.⁊ ſic non videatur audiend⁹.argu.c.ꝑ tuas.ſupra.de proba. Nam ſm Jo.mona.auditur ꝓpter bn̄ficiū ꝯceſſuʒ ordini clericali.et licʒ iſte capiatur i habitu clericali.tn̄ ſtatim nō remittitur.quia multo plura ꝯtra ipm faciūt q̄ ꝓ ip̄o.releuat tn̄ in hoc delatio habit⁹ tp̄e captiuitatis.ꝙ q̄eſcē debʒ ſtrepitus iudicis ſecularis pendente articulo ꝓbationis

Tatutuʒ in.c.

ꝯſtitutionē.ſupra.e.de excōicatione non ferenda in participātes excōicatis nō p̄miſſa canonica monitione ſm formā illius tex.etiaʒ hʒ locū in interdicti ⁊ ſuſpenſiōis ſn̄ijs et nulle ſūt he ſn̄ie aliter ꝓmulgate. Hoc dicit.

Ex tex.

elicitur talis ꝯcluſio. Iudex volēs participantes excōicatis ſuſpēdere.debʒ etiā ſpecifice ⁊ noīatim eos monere Probatur hic iūcto.c.ꝯſtitutionem ſupra.e.et.c.ſtatuim⁹.ſupra.e.inter q̄ c.nō eſt ſupfluitas.qđ ſic pʒ.quia ex q̄ iudices faciles erant ad excōicandū participantes excōicatis.iō emanauit.c.ſtatuim⁹.ſupra.e. vbi ſtatuit̄ monitionem ꝓmitti poſtea iudices fecerũt fraudez in genẽ monẽdo. Iõ ꝯtra hanc fraudẽ ꝓuidit. c. ꝯſtitutionem. ē. e. Demuz iudices quia excõicari non poterãt participantes niſi noĩatim monitos dicebant. excõicamꝰ talẽ ⁊ ſuſpendimꝰ omnes ei participãtes ⁊ interdicimꝰ. ideo emanauit hoc. c. et patz ex hoc ꝙ eſt difficile ſingulorũ malicijs obuiare.

l **Icet ſentẽtia** excõicationis lata poſt appellationẽ legitimaz nõ recõualeſcit ꝑ appellantis appellationẽ ſuã nõ ꝓſequẽtis negligentiã. poſt appellationem tñ noĩatim ⁊ ſpecifice excõicatꝰ ſi infra tempꝰ debitũ illaz nõ eſt ꝓſecutus põt publice excõicatꝰ denũciari. et tã ĩ iudicijs ꝙ̃ extra vt excõicatus vitari. donec docuerit appellationẽ fuiſſe legitimã. aut alias ſententie nullitatem. Hoc dicit.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. ꝓma. Excõicatio pꝰ appellationẽ legitimaz lata eſt nulla nec ratificatur etiãſi appellatio efficiatur deſerta. Probatur ħ in tex. Et intellige ꝯcl'onem ſiue appellatio ſit interpoſita añ diffinitiuam ſñiam a grauamine. ſiue ſit interpoſita a diffinitiua. quia ꝗ̃ ad caſũ noſtrũ idem iuris eſt in vtroq; caſu. ſm Ioħ. an. licz ſcđo caſu non oporteat in appellatione cãm exp̄mẽ quaz in appellatione a grauamine oportet exp̄mẽ. vt ħ in. g. iij. Itẽ ꝓcedit ꝯcluſio ꝗ̃litercũq; appellãs deſerat appellationez ſiue tacite eidẽ renũciet. ſiue exp̄ſſe. vt in c. ſolicitudinẽ. in fi. de appel. ſecꝰ ſi nõ potuit appellãs ꝓſeq̄ appellationẽ infra ẽminuz hõis aut iuris. ꝙ īpeditꝰ aut iuſta cã ſuberat q̃re non tenebat̃ eã ꝓſeq̄. forte ꝯpromiſſuz fuit. Nam his caſibꝰ non hꝫ locũ tex. qđ ꝓbat ħ tex. dũ dicit. non fuit ꝓſecutꝰ. et facit cle. ſi. c. ⁊ cle. ꝙ̃diu. de appel. Et ꝓdictis non ob. l. furti in ꝑn. ff. de his ꝗ nõ. infa. quia rñdenduz ẽ. vt hic in g. iiij. et breuit̃ a ſñia nulla appellãs ſi deſerat appellationẽ. regularit̃ tñ non ꝑ hoc aſſumit vires ſñia ec̃ alia q̃ cenſure. vt ħ in. g. ij.

Secũda con. ⁊ finalis. pꝰ appellationẽ etiã legitimã excõicatꝰ ſi appellationẽ debite non ꝓſeq̃tur põt publice excõicatꝰ denũciari. ⁊ tanq̃ excõicatꝰ ab omnibꝰ donec de nullitate docuerit debebit euitari. Probatur in ſcđa parte huius tex. Ex q̃ pꝫ ꝙ denũciatio excõicationis non nẽcario ꝯcludit quẽ eſſe vere excõicatũ. licz bñ ꝯcludit denũciatũ. tã in iudicialibꝰ ꝙ̃ extraiudicialibꝰ eẽ vitãdũ. de ꝗ dicẽdũ vt ħ ĩ. g. vbi nũciari

In clericos iuriſdictioni prelati ſubiectos ipſe p̄latꝰ etiam ꝑ laicos faciat capi aut in carcerẽ induci licz non ſint incorrigibiles ipi clerici. dũ modꝰ al's non excedatur. non eſt p̄latꝰ aut etiã capiẽtes excõicati. non debẽt tñ clerici in carceribꝰ detineri. ſi fideiuſſoriã p̄ſtent cautionez de ſtando iuri. niſi enormitas delicti aut alia cauſa rationabilis eos ſuaſerit detineri. Hoc dicit.

Prima con. Capiẽs clericuz de mandato epi aut p̄lati alteriꝰ niſi alias ex ꝓpoſito modũ excedat. nõ ẽ excõicatꝰ. Probatur ħ in p̄ma parte tex. Et rõ dubitãdi põt ſumi ex decre. vniuerſitatis. ē. c. et his ꝗ habentur in glõ. v. Rõ decidendi in ꝯtrarium pȝ ex tex. quia ad hoc vt manꝰ in clericũ iniciẽs incurrat excõicationem reqͥritur. ꝙ vel temere id agat. vel iniurioſe. vt h̃ dicit. ⁊ facit. c. ꝯtingit. ſ̃ e. ſ; nullũ eoꝝ h̃ p̃t nõri. igitur ⁊c. Intellige tñ ꝯcluſionẽ de p̃lato hñte iuriſdictionẽ in clericũ captuȝ'. vt h̃ in g. ij. et dũmõ habeat p̃tatẽ puniendi crimina. vt h̃ in. glõ. v. ⁊ facit cle. j. ad fi. de cele. miſſ.

Secũda cõ.

Pro qͥlibȝ crimĩe graui p̃t clericꝰ capi ⁊ detrudi in carcerẽ. dũmõ ꝯſtet eũ delictũ ꝯmiſiſſe ſaltẽ ꝑ p̃ſũptionẽ. Probatur h̃ ꝯcluſio in. c. grauis. ſ̃. de depo. vbi tex. ex eo ꝙ ille clericꝰ de q̃ ibi loculos habuit. vult ꝙ eſt p̃ſũptio ꝯtra eũ. et iõ ex̃ponitur ad torturã. facit. c. vt inqͥſitionis. §. i. ſ̃. e. li. ꝺ here. et clem̃. i. §. i. de hereti. Et intellige ꝯcluſionẽ de captura ⁊ incarceratiõe q̃ fit ad cuſtodiã. nõ aũt ꝺ ꝑpetua aut tp̃ali incarceratiõe. q̃ fit ad penã. quia illa fieri non p̃t niſi plene liq̃at de delicto. vt ij. q. viij. ſciant cũcti. xx. q. j. c. j. et. c. tue de pe. et q̃ dixi in. c. q̃uis. ſ̃. eo. li. de penis.

Ultima con.

Clericꝰ captꝰ ſi p̃ſtat cautionẽ fideiuſſoriã de ſtãdo iuri. dȝ de carcere relaxari. Probat̃ hic in ſcd̃a parte tex. Nõ tenet̃ ergo talis captꝰ cauere de parendo volũtati aut arbitrio ſupioris. aut etiaȝ renũciare appellationi. facit. c. ad h̃ ſi in vna. ſ̃. de appel. l. fi. ff. q̇ ſa. cogũ. Un̄ cauere debẽt ſibi p̃lati nr̃i tp̃is q̇ detinẽt ꝯſtitutos in ſacris ⁊ in dignitatibꝰ captos in carceribꝰ etiãſi ſꝫm formã huiꝰ tex. cauere ſint parati. ſꝫm Io. an. In caſibꝰ aũt in textu poſitis p̃nt eos nihilominꝰ detinere captos. vt ſi enormitas criminis id ſuadeat. vt in falſario lr̃arum pape aut q̇ eas p̃ñtat. xix. diſ. in memoriaȝ de reſcp̃. c. ij. c. ſup eo. de cri. fal. Ideȝ ſi eſt infamatꝰ de crimine enormi. vt̃ ſi occidit ep̃m. aut eſt infamatꝰ ꝺ hereſi. c. vt inquiſitiõis. ſ̃. e. li. de here. et idẽ in ſimilibus criminibꝰ Io. an.

I ſentẽtia interdicti ferat̃ in clerum. nõ ẽ interdictus ꝑplus. nec ecõtra. niſi aliud exp̃matur in ſñia. Ceterũ ſi ꝓpter delictũ dñi vel rectoris ẽ interdicta ciuitas non ſunt interdicti ciues. q̇nimo licite audiũt extra illã ciuitateȝ diuina. niſi ſint culpabiles. vel niſi etiã in eos ꝓpter delictuȝ dñi lata ſit interdicti ſñia. Cũ vero ꝑplus alicuiꝰ terre interdicitur. non p̃nt ſingulares de ꝑp̃lo illo extra caſus in iure ꝑmiſſos alicubi audire diuina aut ꝑcipe eccl̃iaſtica ſacramenta. quia ſingulares hoc caſu intelligunt̃ inẽdicti. ne effectu careat talis ſñia

Prima con.

Inẽdc̃o ꝑp̃lo nõ ꝯprehenditur clerꝰ ſub hac ſñia. nec ecõtra. Probatur hic in p̃n. tex. Ex q̊ pȝ ꝙ appellatione cleri non ꝯtinet̃ ꝑplus. nec ecõtra. qḋ verꝝ nedũ ĩ iſta materia. ſ; etiaȝ in qͥlibȝ alia ſñia. cuius illa corpora eſſent capacia. dicit tñ Genſ. in cle. in peleriſqȝ'. de electi. ꝙ ſi ꝑp̃lo ꝯceditur p̃uilegium ꝯpetit etiã illud clero. etiaȝ ex ꝓpria ſignificatiõe populi. ꝑ. § plebeſcitũ. Inſti. de iure na. gen. et ciui. Et idẽ dicit ĩ omnibꝰ fauorabilibꝰ. facit. c. dilecti. de fo. ꝯpe. ſ̃. Ad hũc tex. dicit ꝙ loquitur in odioſis. Appellatiõe diſtrictualiũ aut ꝓuincialiũ veniũt etiaȝ cle rici.ſm Jo.an.de q̄ in alle.cle.⁊ in.c.ſi.ſ.e.li.de offi.dele.⁊.c.dilecti.ſuper verbo anglicis.ſupra.de fo.ꝯpeteñ.

Secunda con.

Si ꝓpter delictū dn̄i aut rectoris ītdicat̄ ciuitas aut terra.pn̄t inhabitātes alibi licite admitti ad diuina. Probat̄ hic in.§.ceterū.et fallit in duobꝰ caſibꝰ ī tex.poſitis.Et ex iſto pꝫ primo ꝙ ꝓpter delictū dn̄i aut rectoris pōt ciuitas a terra ſua interdici. ꝯcor.c.ſane.ij.ſ.de offi.dele.⁊.c.nō ē vobis.ſupra.de ſponſa .Que aūt terra hoc caſu includatur.dicit Joh.an.ꝙ illa in q̄ dn̄s ꝓpter quē latū eſt itdictū hꝫ directū dn̄ium et plenuꝫ.aut vſufructū tm̄.q̄ eſt in multis caſibꝰ pars dn̄ij.l.iiij.ff.de vſufru.Idē ſi nudam hꝫ ꝓprietatē ī ea.facit Inſti.de here.inſti.§.i.ij.⁊.iij.et terra in q̄ hꝫ dn̄iuꝫ iuriſdictionale.c.j.ſ .de poſtu.p̄la.et videt̄ expſſū in all̄.c.ſane.Idē de ea in q̄ hꝫ vtile dn̄ium.vt ſi eaꝫ tenet in feudū.emphiteoſim.aut doteꝫ .de q̄ ꝑ Jo.cal.in tractatu de eccle.ītdi.in ſcd̄o mēbro.verſ. quid ſi ītdicit̄ t̄ra.An veniat terra quaꝫ tenꝫ talis dn̄s loco pignez.Dic ꝙ aut in ſn̄ia ītdicitur terra quā talis dn̄s tenet et tunc terra impignerata etiam venit aut interdicitur t̄ra ipiꝰ dn̄i.et ſic non venit.Ita nōt Jo.an.in.all̄.c.j.de poſtu.p̄la.Itē ſi in diuerſis ꝓuintijs poſſidet t̄ram.ſi q̄dē ꝓ diuiſo omnes veniunt.alias non.facit.c.ſacris.ſupra.e.ti.Iteꝫ noua terra illi dn̄o poſt latū ītdictū adq̄ſita. non venit niſi id exp̄mat̄.facit.g.j.in.c.cū capella.ſupra.de p̄uile. Itē terra vēdita adhuc remanet īterdicta. quia res trāſit cū onere.Debꝫ aūt hoc caſu tolli ꝑ euꝫ q̄ tulit et ille facilem ſe ꝓbebit vbi fraus ñ interuenit.facit.c.ſacris.ſupra.e.ti.de q̄ ꝑ Jo.an.ī.alle.c.j.Scd̄o pꝫ ꝙ appellatiōe cōtinētis non venit ꝯtētum.qn̄ cā que exp̄mit̄ nō pt omnibꝰ ꝯtētis aptari.de q̄ in c.ꝑ exemptionem .ſ.e.li.de p̄uile.

Ultima con.

Intēdicta vniuerſitate vel cap̄lo. ſingulares ꝑſone intelligūtur ſuppoſite īterdicto Probatur h̄ in.§.ſi. Nā ibi ſit mētio vniuerſitatis in materia q̄ non eſt ꝓportionabilis vniuerſitati vt vniuerſitati.vniuerſitas ſumitur ꝓ particularibꝰ capitibus in ea incluſis.et ſic cap̄lo interdicto.ſingulares cenſent̄ interdicti.ſm Jo.and.Sꝫ in hoc caſu ſingulares noīatim intelliguntur interdicti.vide Inno.in.c.in lateraneñ.de ꝓben.in cle.j.de ſepul.et Jo.cal.in tractatu de eccle.interdic.alle.circa p̄n.ſcd̄i membri.An auteꝫ hoc caſu abſentes tp̄e delicti ꝯmiſſi ꝓpt̄ qd̄ fuit latum interdictum aut preſentes et ꝯtradicentes ſint interdicti vidit Jo.an.ſepe dubitari.tenꝫ tm̄ ꝙ ſic.ꝑ hunc tex.q̄ probat hac ſentētia innocentes puniri. Nec hoc caſu diſtinguūtur culpabiles ab inculpabilibus.facit.quia illud qd̄ fit a maiori parte populi.videtur factuꝫ a toto populo.c.j.de his que fiūt a ma.par.ca.qd̄ ec̄ tꝫ Jo.cal.ī tractatu all̄.

J ciuitas caſtrū aut villa ſint eccl̄iaſtico ītdicto ſuppoſita.licet videantur murorum ambitu terminari.tn̄ etiam eorum ſuburbia et cōtinentia edificia intelliguntur interdicta .ne ſi celebretur in ſuburbijs ꝯtingat cenſuraꝫ eccl̄iaſticam vilipē di. Eadem ratione interdicta ecc̃ia non poteſt celebrari in capella. eidẽ ꝯtigua nec ĩ cimiterio eidem ꝯtiguo aliquis põt ſepeliri. Hoc dicit

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Interdicto loco ṗncipali. interdictus eſt etiam loc⁹ adherens illi. Probatur ĩ vtroqȝ r̃ſo huius tex. Extenditur ergo hoc caſu diſpoſitio penalis vltra naturam et ꝓprium ſignificatum verborũ. qḋ eſt ſingulare hoc caſu. Et regula eſt in ꝯtrarium. et ſpecialitatis ratio pȝ in tex. Et ſm Jo. an. ſi locus ṗncipalis ab homine ſit interdictus. etiam adherens et acceſſorius illi cenſetur non a iure. ſed ab homine. licet dicamus participantem in crimine a iure excõicatum. c. ſi ꝯcubine. ſupra. e. quia ibi eſt duplex culpa ſcȝ principalis. et illa ligatur ſententia hominis. et ſbſequẽs culpa participãtis. et illa ligatur ſñia iuris. hic auteȝ eſt vnica ſententia ⁊ eadeȝ culpa Quis autem poteſt relaxare interdictum iuris? Dicit Jo. an. poſt Archid. ꝙ epiſcopus vbi conditor canonis ſibi relaxationem non reſeruauit. ar. c. nuper. ſupra eodẽ. Si aũt ꝓ eodẽ đlicto a iure profertur excõmunicatio in ſingulares. et interdictum in ciuitatem aut locũ et papa reſeruat ſibi abſolutionem ab excõmunicatione Dicit Archi. ꝙ etiam videtur ſibi reſeruaſſe relaxationeȝ interdicti licet interdicti mentio non fiat. quia quotiens vitium ex vna radice naſcitur. debet etiam vna lege tolli. l. finali. C. de nup. Sed in ꝯtrarium facit. c. nõne. cum ſua materia. de preſump. ſupra. et illud tenet Dominic⁹ et in ſuſpenſione hoc tenet gloſa. in cle. i. §. quia vero. de hereti. ſuper verbo excõmunicatiõis Item procedit hec ꝯcluſio etiamſi locus adherens loco interdicto puta ſuburbium. nõ eſſet de iuriſdictione loci interdicti aut vniuerſitatis interdicte. ſm Jo. cal. in tractatu de eccle. interdi. in ſecundo membro. verſ. circa quod q̃ritur. per rationem huius textus Et quid dicitur ſuburbiuȝ ſeu coherẽs edificium. relinquẽdum eſt arbitrio iudicis ſm gloſam hic. et Joh. cal. ĩ loco alle. Iteȝ quid ſit ciuitas caſtꝝ aut villa. vide ħ per Joh. and. et breuiter conſuetudo regionis plurimũ eſt attendenda

S qui celebrat ſcienter in eccleſia ſanguinis aut ſeminis effuſione polluta. aut excommunicato maiore preſente. nõ incurrit irregularitatem. cuȝ id non reperiatur expreſſum in iure Celebrans autem in loco interdicto niſi ſuper hoc ſit priuilegiatus aut a iure id ſibi ſit conceſſum irregularitatem incurrit. efficitur ineligibilis actiue et paſſiue. nec poteſt ſecum diſpenſari ab alio ꝙ̃ per pontificem romanuȝ Hoc dicit.

Prima con. Nullam cõtrahit irregularitatem celebrans in excommunicati maioris preſẽtia vel in eccleſia polluta Probatur in prima parte huius tex. Et rõ ꝯcluſionis pȝ ex tex. quia irregularitas non ꝯtrahitur niſi in caſibus in iure exp̃ſſis ad qḋ hic tex. allegatur. ſed iſti caſ⁹ nõ reperiuntur exp̃ſſi. igitur ⁊c. et ex hoc videtur ꝙ irregularitas eſt itroducta de iure poſitiuo. ⁊ ꝓ tanto papa in omni irregularitate p̄t diſpenſare. de quo ꝑ Inno. in. c. fi. de cleri. excōi. miniſt. et. c. niſi cū pridem. ſ. ꝺ renū. Iſte tñ celebrās ſcienter ī ecc̄a polluta aut coraꝫ excōicato maiori agit temẽ. vt dicit h̄ tex. quia in ecc̄a polluta ſuſpenſa ſūt organa diuine laudis. c. fi. de ꝯſe. ecc̄. vel alta. put in ſimili dicitur. in. c. iij. ſupra. de iure pa. Scd̄o caſu peccat. vt in. c. ſacris. ſupra ꝙ metꝰ cā. et primꝰ irregularitati. vt h̄ in. g. iij. ſm Io. an. q̄ etiam dicit. ꝙ excōicatos maiori p̄t hoſtiarius ecc̄ie expellẽ. vt in cano. cleros. xxi. di. vbi ſ; de hoc in. g. vltima.

Secūda ꝯclu. et fina. Celebrans in loco interdicto in caſibus non ꝑmiſſis. efficitur irregularis. actiue et paſſiue inelegibilis ⁊ ꝑ inferiorem a papa indiſpenſabilis. Probatur hic in ſcd̄a parte tex. Et dicit Math. in cle. .j. e. ti. ꝙ iſte non eſt irregularis. quia ꝓhibitꝰ ordinari ꝑ regulā apl'i. ſ; quia ꝓhibetur ꝑ papaꝫ a cōi regula q̄ omnes admittit. niſi ꝓhibeātur. vt in alle. cle. ⁊. c. fi. de exceſſ. pla. Quid aūt ſi celebrans ſcit locū a iure interdictū. ſ; illud nō ē publicū ꝑ denūtiationem an celebrās in eo eſt irregularis; Archi. tꝫ ꝙ ſic. et hoc ideo. ꝙ celebrare voluntarium eſt. de iſto ꝑ. g. in. cle. grauis. e. ti. ſupꝑ verbo ſuppoſitis. Et ꝙ iſtud graue eſt ꝓpter. g. in cle. vnica. de cenſi. ideo ad releuandū ꝯſcientias timoratas fuit ordinatum in ꝯcilio Cōſtañ. et poſtea in Baſilieñ. ꝙ non incurrat irregularitas hoc caſu. niſi poſt denūciationē. et facit alle. clem. vnica. Quid aūt de celebrāte tp̄e ceſſionis a diuinis. dixi in. c. ſi canonici. ſ. e. li. de offi. ordi.

Uoniaꝫ ibaptiſmo ⁊ ꝯfirmatiōe vtimur chriſmate. ⁊ h̄ ſacramenta etiā adultis tp̄e interdicti ꝯferūtur licite pōt eẽ chriſma in die cene ꝯfici tp̄e interdicti. Hoc. d.

Prima con. Baptiſmꝰ ⁊ cōfirmatio in fronte ꝑñt nedū pueris ſ; eẽ adultis ꝯcedi īterdicti tp̄e. Probatur h̄ in tex. Iura aūt antiq̄ h̄ all'. in. g. iij. ꝯceſſerūt ſolū baptiſmū paruulorū h̄ exp̄mit. Idēꝫ de baptiſmo adultorū. Et rō ꝑmiſſionis pꝫ ex tex. ꝙ baptiſmꝰ ē ſūme nc̄itatis ſacramētū. c. maiores. de bap. Et ꝯfirmationē q̄ ꝯtēneret. non eſſꝫ verꝰ xp̄ianus vt in can. .j. ⁊. c. vt ieiuni. de ꝯſecra. di. iiij. igitur ⁊c. Et ex hoc habemꝰ hic duo ſcramēta tp̄e inēdicti permiſſa. Tertiū ſacrm̄ ſcꝫ p̄nīe etiā viuētium enumerat h̄. g. Quartuꝫ qḋ ꝑmittit eſt ſacramētū euchariſtie in q̄ntū dicit viaticū q̄ſi ducēs ad p̄riam. c. ꝙ ī te. ſ. ꝺ pe. ⁊ remiſ. Quintuꝫ qḋ ꝑmittit ē matrimoniuꝫ. qḋ omni tp̄e pōt ꝯtrahi. et etiaꝫ ꝑ gentiles et excōicatos. c. q̄nto. de diuor. ⁊. c. ſignificaſti. de eo qui dux. in ma. quaꝫ pol. ſ; de ſolennitate. an tunc fieri poſſit. Dic ꝙ ſic. quia non reperiturꝰ probibita niſi certis tēꝑibus. de quibus in. c. capellanus. de feri. Benedictio tamen nubentium bene eſt probibita quia illa eſt ordinis clericalis. c. .j. et ij. ꝺ ſecun. nup. De ordine ſacro dicit Inno. in. c. nō eſt vobis. de ſponſali. ꝙ tempore interdicti poteſt conferri clericis. non autem laicis. de quo ibi Panor.lati⁹ Itẽ ꝯfectio chriſmatis ꝑmittitur.vt h̄.de quo in ꝯcluſione ſequẽti. Prohibẽtur aũt tp̄e interdicti.primo extrema vnctio.ſcd̄o eccĩaſtica ſepultura.de quo in.c.ꝙ ĩ te.all̄.tertio celebratio diuinoꝝ.de quo in.c.fi.j.eo.ti.

Secunda con. et fin̄. Permittitur chriſma confici in cena dn̄i etiã tp̄e interdicti. Probatur h̄ in textu. Et hui⁹ rõ vrgens ponitur h̄ ĩ tex. Naz ꝑmiſſo vſu rei tp̄e ꝓhibito etiaz intelligitur ꝑmiſſa illi⁹ rei creatio. Naz veteri chriſmate ꝓhibetur ſacerdos baptiſans vti ſub pena depoſitiõis.vt h̄ in.§.fi. Et quia in baptiſmo et ꝯfirmatione vtimur chriſmate.bn̄ ꝯcludit rõ hui⁹ tex. Dicunt tn̄ docto.ꝙ tp̄e interdicti in die cene dn̄i non dz ꝯfici chriſma ſolenniter alta voce.pulſatis campanis.⁊ facit.c.ꝑmittim⁹.ſ.e.vbi hoc etiã tz Hoſtienſ. Et ꝙ chriſmatio fit in fronte et ꝑ ſolũ ep̄m.vi.in.c.q̄nto.d̄ ꝯſue.ſ. et q̄re ꝯcedit.vi.ĩ.c.vnico.d̄ ſac̄.vnc.

S cui eccleſie ingreſſus ē interdict⁹ irregularis efficitur.ſi durãte ſuſpẽſione in eccĩa celebrat vt pri⁹.etſi ꝯtingat eũ mori.nõ dz in eccĩa ſepeliri. Sane ſicut excõicatio nõ ſuſpendit̄ ꝑ appellationẽ ſequẽtẽ.ita nec appellatio ſuſpẽdit ab officio vel ingreſſu eccĩe latã ſuſpenſionem. Hoc dicit

Pria ꝯ. Ab ingreſſu eccĩe ſuſpenſ⁹ in ea celebrãs diuina efficit̄ irregularis. Probatur h̄ in pn̄.qd̄ verũ ſi celebrat in ſuo officio diuina.vt ꝑus. De q̄ dic vt dixi.ſ.e.ti.⁊.li.c.j. Et ſic habemus effectũ ſuſpenſiõis ab ingreſſu eccĩe. An aũt talis p̄t ꝑtranſire eccĩam.vi. ꝑ Io.cal.in tractatu de eccle.inẽdic. in fin̄.ſcd̄i mẽbri.et placet ſibi q̄uis iſte ex ꝓpria ſignificatione vocabuli ex nulla cã p̄t ingredi eccĩaz.et ideo nec poſſit in ea ſepeliri. vt hic in ſecũdo dicto. Tn̄ quia h̄ tex.in primo dicto.⁊ tex.in ca.pn̄ti.v.q.ij.vidẽtur tale interdictũ reſtringere ad celebrationẽ ⁊ auditionem diuinoꝝ. Ideo placz ſibi ꝙ tp̄e quo in eccĩa non celebrant̄ diuina p̄t talis in eccĩa orare.et faciũt nõ.j.q.j. qui ſtuder.in fin̄. Si tn̄ ſolũ audit diuina.nõ incurrit irregularitatẽ.vt h̄ pz.et facit.c.is q̄ ſupra.eo.ti.

Secunda con. Eccleſiã intrare ꝓhibit⁹ ſi moritur impenitẽs non p̄t ſepeliri in ea mortu⁹. Probatur hic in ſcd̄a parte tex. Ex quo patet ꝙ ſola penitentia ſufficit ad hoc ꝙ ſepeliri poſſit in eccĩa ſine alia interdicti relaxatiõe. Tutius tn̄ eſt ſm̄ Ioh.an.ꝙ fiat relaxatio .que etiaz ĩ morte fieri poteſt a ſimplici ſacerdote.vt in.c.finali.ſupra.de ſepul. Secũdo patz.ex iſto ꝙ prohibitus intrare locum ad certum tempus.prohibitus videtur. ſiue viuus ſit ſiue mortuus ſit.et ſic vidit Domin̄. alligari hunc textum contra quendam qui relegatus fuit a ciuitate ad certum tempus.et interim obijt duz cõſanguinei corpus eius vellent ſepeliri in ciuitate: allegabatur .ꝙ id non poſſent.ꝑ iſtum textum

Ultima con. Suſpenſionem ab ingreſſu eccẽ vel officio nõ ſuſpẽdit ſequẽs appellatio. Probat̄ h̄ ĩ.§.fi.⁊ idẽ ĩ ſuſpẽſiõe alia ab actu mere ſpūali. Secus aūt in ſuſpenſiōe a beneficio. vt h in. g. ſi. et tʒ etiā Archi. Et idem dic in alijs ſnījs cenſure. vt per appellationem ſequentē non ſuſpendantur. ꝓbatur hoc de excōicatione in. c. paſtoralis. in fin̄. ſupra. de appel. De interdicto in. c. ad hec qm̄. ſupra de appel, ⁊ hoc ſi ſimpliciter feratur. ſecus ſi in diē. aut ſub ꝯditiōe. ita loquitur. c. p̄terea. ij. ſupra de appella. quod nota.

Eligioſo manꝰ violentas in clericū ſecularem inijcienti. p̄t per ep̄m abſolutio ab excōicatione cōcedi. eo caſu quo clerico ſeculari ꝯcederetur id facienti. Et q̄uis ingreſſus religionem an̄ profeſſionem non ſit religioſus cum effectu ⁊ vere. inijciens tn̄ manꝰ violentas in eum incurrit excōicationem latam a canone. Hoc. d.

Prima con. Si religioſus verberat ſecularē clericū abſolui p̄t per ep̄m eo caſu quo abſolueret ſecularem clericum. Probatur in prima parte huius textus. Et rō dubitandi ſumitur ex gloſa. iij. Ex qua ec̄ patet ratio deciſionis huius textus Quando autem epiſcopus abſoluē poteſt ab excōicatione cano. ſi quis ſuadente. xvij. q. iiij. vide. hic in. gl. ij. que dat circa hoc ſex exēpla. Et dic quando inijciens eſt pauper cui non conuenit mendicare. quia talis non vadit ad curiam. Que autem paupertas excuſat quem ab illo itinere. Dicit Johann̄. and̄. in. c. ea non ſcitur. ſupra eodem titulo. quia ſi eſt mendicans. non excuſatur. quia ita bene poteſt in via mēdicare ſicut alibi. niſi haberet vxorem et filios quibus non poſſʒ forte in via exiſtens ita bene prouidere. Sed ſi eſſʒ alias non mendicus. ſʒ pauper laboribus ſuis ſe nutriēs. excuſatur. de quo ibidem p̄ Jo. and̄. An autem epiſcopꝰ in caſibus huius tex. p̄t abſoluē religioſū qui ante aſſumptionem religionis iniecit manus violentas in clericum. Doctores dicunt ꝙ ſic. ſi nūc eſt profeſſus et vere religioſus. et de hoc non fuit dubium propter ea q̄ hic habentur in glō. iij. Excōmunicatum tamen ꝓpter iniectionem manuū in clericum adhuc nouicium ſi priꝰ excōicationē incurrerat. abbas non poteſt abſoluere. ſed ep̄us in caſibus glō. ij. hic. aut papa extra illos ſm Jo. an. in. c. cū illoruʒ. ſupra. eo. poſt Inno. et abba. h. alias quilibet excōicatꝰ vt euitaret iter ad curiam recipet nouiciatū alicuiꝰ monaſterij facit tex. h in. ij. rn̄ſo. nouitiū. tn̄ qui in probatione conſtitutꝰ excōicationem incurrit abſoluit abbas ſuꝰ. de quo in alle. c. cum illorum. Et nota etiam hūc tex. procedere ⁊ ꝯcluſionē in religioſo monaſterij exempti ſeu exempto. ſm doct. quia eadē eſt rō ī illis ſcʒ ne vagent̄. facit. c. ij. ſ̄. e. li. ne cle. vel mona. c. fi. ſ̄. de regu. cū ꝯcor. et fi.

Secūda có. Verberans nouitiū religionis ꝯtrahit excōmunicationem canonis. Probat̄ hic in ſecūda parte textus. Et ratio dubitādi et decidendi poteſt ſumi hic ex glō. verbi non poteſt. licet eñ talis nō ſit religioſꝰ cū effectu ⁊ īcōmutabilit̄ religioſus tn̄ eſt ſʒ ꝯmutabilit̄ quia exire poteſt. c. ſuꝑ eo. et. c. ſtatuimus ſupra eodem. de regulari. ſicut etiaʒ tacite ꝓfeſſꝰ p̄t īfra triduū penitē ⁊

exire vt in.c.non ſolũ.§.e.li.de regu. et ꝓbat h tex.ꝙ ingrediens ꝓfeſſionem ꝑſonaꝝ cuiuſdã generis gaudet p̃uilegijs ꝯceſſis hominib⁹ illi⁹ ꝓfeſſionis.et ſic volẽs effici de aliq̃ arte cũ eſt incorporat⁹.et facit exercitiuz illius artis de voluntate regentiuz illã artẽ.gaudet p̃uilegijs illi⁹ artis.

e

Os qui ab excõicatione iuris aut hõinis ꝓpter ꝑiculum mortis aut aliud impedimentũ non poſſunt a quo ꝺ iure abſoluendi eſſent.habere recurſũ. ⁊ ab alio abſoluuntur.vult papa ne illudatur cenſure in eundez excõmunicationez reincidere ip̃o iure.ſi impedimento aut periculo ceſſante ad illum a quo abſoluendi ſunt de iure non acceſſerint q̃cito poſſunt ꝯmode et humiliter pareant mandatis ecc̃ie. Idez ſtatuit de abſolutis a papa aut legatis ipſius.quibus ab eis iniunctum fuit vt ordinariorum vel aliorum iudicum conſpectui ſe preſẽtent ⁊ paſſis iniuriam ſeu alias ad quorum excõicati ſunt inſtantiaz ſatiſfaciant.ſi cum primuz potuerunt cõmode id non curauerunt facere Hoc.d.

Prima con. Propẽ impedimentum legitimum aut ſpẽale periculum mortis poteſt excõmunicat⁹ abſolui ab eo qui de iure ip̃m abſoluere non habz a ſententia excõicationis. Probatur hic in principio textus Pro quo aduerte ꝙ de iure abſoluere debz ab excõmunicatione canonis epiſcopus .niſi ille caſus alteri abſolutionem reſeruet.c.nuper.ſupra eodem tit .Exemplum patz hic in.gl.ij.que enumerat.xxxij.caſus excommunicationis late per ꝯſtitutiones in hoc libro, inſertas .qb⁹ adde aliũ caſum q̃ habetur in.c.j.§ .e.li.de vſuris.quem h glõ.omiſit .et adhuc vnus habetur in.c.exigit.j.ti.ꝓximo q̃d tñ.c.ita deciſum venit ſub bulla Et pauci ex caſibus hic enumeratis ſunt papales.id eſt reſeruati pape.ſz ſolum q̃ntus.xxiiij.xxviij.⁊.xxx.poſt perſeuerantiam duorum menſium. De caſibus autem per conſtitutiones clementinarum introductas.vi. glõ.in cle.j.eodem titulo .ex quibus xvi.ſũt papales.id eſt pape reſeruati.quos ibi gloſa ſingulariter expreſſit.Et de his caſibus vide etiã Hoſtieñ.in ſumma.eodem titulo.§.ceterꝫ in prin.vbi colligit triginta caſus iuris veteris.Ab excõmunicatiõe aũt hominis abſoluit qui eam protulit. et in eius defectum vel negligentiaz ſuperior ſi eſt ordinarius qui excõmunicauit.vel ſi ſit delegatus ip̃e delegans abſoluit in caſu negligentie ſeu defectus.vt in.c.ad reprimendã et.c.paſtoralis.ſupra .de offi.ordiñ. ⁊.c.prudẽtiam.§.ſexta.ſupra de offi. delega. In mortis autem articulo quilibz abſoluit.vt hic probatur.et in.c.finali.ſupra.de ſepultur.et in.c. ꝙ de his.et.c.q̃uis.ſupra eodem.et notatur in.c.de cetero.ſupra eodem de quo per gloſam in.c. paſtoralis. ſupra de officio ordinarij. Et idem dic in impedimento legitimo.vt ꝓpter illud etiam alius poſſit abſoluere.q̃ ille ad quem de iure ſpectat abſolutio. vt hic. quod intelligit Johannes andree. de impedimento perpetuo.de quo in.c.quamuis.

ẜ.e.ti.et illud verꝫ q̃ ad veraꝫ absolutionē ꝛ ꝑpetuaꝫ .ẜ ꝗđ h̄ dr̄ intelligit̄ de tpali. alias non tenētur ire iteruꝫ ad eū a quo de iure est absoluend⁹. quod h̄ reqritur. vt patebit.

Secūda con. A non suo iudice in casu nc̄itatis aut ꝑiculo imīnēte absolut⁹ ab excōicatiōe reincidit in eandē sn̄iam. si non pn̄tat se ei qui de iure eū debꝫ absoluere ꝙ cito pt̄ ꝯmode. Probatur hic in pͥma parte tex. Nam talis absolutio limitatur ad tempus ꝑiculi. ideo illo cessante non subsistit. vt hic patet. Unde dicunt doct. ꝙ iste debꝫ se pn̄tare in ꝓpria ꝑsona ei qui de iure hꝫ absoluē c. ꝙ de his. supra e. ti. cui⁹ occasione tractat hic Arch. an ꝑ ꝓcuratorem pt̄ peti absolutio ab excōicatione. đ quo ꝑ Jo. an. in .c. cum desideres. ẜ. eo .ti. pͥmo rn̄so. Et cōiter tenetur ꝙ sic licꝫ sec⁹ sit in absolutione q̃ petiē in foro pn̄iali. de quo plenius ibidē debent isti cessante impedimento ꝙ cito pn̄t se pn̄tare. ẜm Jo. mona. iđ quia ꝑ iuramentū in absolutiōe pstitum tenētur ad factū iniūctuꝫ in absolutione. ideo illud ꝙ cito pn̄t debent implere. l. ꝯtinu⁹. ẜ. cū ita. ꝛ. l. interdū. ff. de verbo. ob. Etsi iusta cā cessante nō pn̄tant se illi a q̃ sunt absoluendi dicuntur ꝯtemnere se pn̄tare. vt nōtur. ij. q. vij. metropolitanuꝫ. Qn̄ aūt intelligitur se posse ꝯmode pn̄tare. vid. g. q̄npenul. in. cle. j. de pe. q̃ iungenda est huic textui.

Ultima con. Si absoluto a papa aut legato iniūctuꝫ est vt ab ordinario vel alio iudice pn̄iam recipiat et eius arbitrio satisfaciat illud ꝙ cito ꝯmode poterit facere nō curat in eandem excōicationem ipo iure cadit. Probatur hic in fine textus. Et intellige de eadem sentētia non in numero. ẜ in genere. ẜm Jo. mona. qui etiā dicit hanc ꝯclusionē ꝓcedere in excōicatione a iure lata tn̄. quia papa vel legatus nō absoluit ab excōicatione hominis de stilo curie. sed remittit ad excōicatorez. qđ tamen fallit vbi delegatus non potest absoluere. puta quia mortu⁹. aut post annuꝫ a tempore sententie late. c. querenti. de offi. deleg. et. c. pastoralis. ẜ. preterea. de offi. ordi. Itez loquitur hic text. et ꝯclusio de absoluto a papa aut legato Secus ergo est in absoluto ab alio inferiore. ar. huius tex. a ꝯtrario. ẜm Jo. an. et facit. c. ad audiētiam. de deci. Quid ergo de absoluto a sententia iudicis. ẜm formam ecclesie prestito iuramento de stando iuri aut parendo mandatis ecclesie si non pareat. aut non stet iuri. an reincidit sententiaꝫ eandem ipo iure. Johannes monachi tenet ꝙ non. sed iterum per sentētiam debet excommunicari. vt sic stetur antique regule. de qua in. c. significauit. de officio ordinar. c. inquisitioni. supra. de appellationib⁹. et. c. sacro. supra. eodeꝫ titulo. nisi in casu in quo apparet h̄ viciata. l. p̄cipimus. C. de appellatiō. et sequuntur illud domini de rota. decisiō. ix. que incipit. Item nota. ꝙ vbi excommunicatus. vbi etiam tenent ꝙ auditor vel delegatus istum posset reintrudere post annum. quia ex quo sub conditione ista absoluit si satisfaceret ẜm formam ecclesie non videtur functus officio suo. ꝙdiu ꝯditio non eſt impleta.ar .l.licȝ ī ṕn. ff.de iure do.ſm eos.Jo.an.tñ h tenuit ꝯtrarium.quia voluit hūc tex. etiā.intelligi de ſnīa hominis ꝑ verbum quibuſuis.capiendo illud vniuerſaliter.ꝓut ſonat.Sȝ cū alia opinione Joh. mō.tñſit hic etiā Dom.

Um quis cuius nomine alter clericū verberauit illud factū ratificauit.excõicationem incurrit.cū ratihabitio retrotrahatur et mādato ꝯparatur. Si aūt eius nomine nō eſt ꝑcuſſio facta tunc ꝗuis eam ratihabendo peccet tñ excõicationem ꝓpterea non incurrit. Hoc dicit

Pria ꝯ. Si is cuiꝰ nomine clericus eſt ꝑcuſſꝰ ratificet percuſſionē eſt excõicatus. Probatur h in ṕma ꝑte text. Et rō patȝ in tex.quia ratihabitio retrot̄hitur et mandato ꝯparatur etiā in maleficijs.vt h patȝ.dum tñ noīe ratificantis maleficiū ſeu actꝰ qui ratificatur ſit geſtus.quia alias ratihabitio non haberet locū vt hic ꝓbatur.et in regula ratū quis.j.eo.li.de regu.iur. Jn habente autē generale mandatū a me ſi maleficiuȝ ꝯmittit nomine meo.ſufficit ſcientia et non ꝯtradictio.nec req̄ritur ratihabitio quia exq̄ ſcio reſiſtere debeo .alias teneor.vt in.c.cum in poſitionibus ij.rñſo.ſupra.eo.li.de iureiurañ.c.j.in fine.vt lite non ꝯteſt.et.c.cum olim. de offi.delega. Aduerte tamen ꝙ in caſu huius tex.iſte ratificans tunc ṕmo ligatur ſententia excõicationis cum ratificat.ſm.g.hic in verbo incurrit. Vñ ratihabitio trahitur hic retro ad actum primo habituȝ non tamen ad tempus illius actus.ſm doctores. Et ratio eſt .quia excõicatio eſt pena delicti.nec ligat innocētem.c.j.de teſti.co.et ſic anteꝗ̄ ratificet non ligatur.

Secunda con.⁊ finalis Approbans malum per alium perpetratum peccat.etiamſi eius nomine non ſit actum .Probatur hic in ſcd̄a parte textus. Non tamē incurrit excõmunicationem ſi approbat ꝑcuſſionem clerici per alium hoc modo.non ſuo nomine factam. Cuius ratio ponitur hic in textu. Etſi dicitur textus iſte probat etiam nō meo nomine geſtum poſſe habere ratum quia dicit ꝙ iſte peccat ratumhabēdo ꝛc. Dic ꝙ ibi ratum debet exponi.id eſt gratum.

☞ **Lma mater** eccleſia ſepius aliqua ſalubriter edita vtilitate ſubditorū ſuadente reuocat et ī meliꝰ reformat. Quia igitur olim ſtatutum fuit vt in terris et locis interdictis nulla celebrari diuina deberent aut miniſtrari ſacramenta.certis caſibus et ſacramētis exceptis.et ex hoc ſtatuto excreuit indeuotio populi .pullulabant hereſes.et plura alia inſurrexerunt animarum pericula. Jdeo papa per conſtitutionem preſentem concedit ꝙ tempore interdicti.tam infirmi ꝗ̄ ſani admittuntur ad penitentie ſacramentum.quod propter pronitatez ad peccata hominibus maxime eſt neceſſarium.niſi ſint excõmunicati.qui preterꝗ̄ ī mortis articulo nō ſunt admittēdi.vel niſi ſint tales ꝗ̄ ꝓ culpa vel dolo lata ē ſnīa interdicti qbꝰ nō ꝯceditur pñia .niſi ṕmo ſatisfecerint de offenſa ſi pn̄t.vel ſaltē de ſatiſfaciendo ꝯſtent cautionē idoneam.vel ſi nō pn̄t ſatiſfacere aut idonee cauere iurent. ꝙ cum poterunt ſatiſfaciant .et ꝙ ad ſatiſfactiōem faciendam ꝑ eos q̄ eā facere pn̄t laborent.Sꝫ nec ꝓpter iſtud relaxerē etiā q̄ ad eos vbi loc⁹ vel vniuerſitas eſt interdicta interdicti ſn̄ia .ſꝫ ſolūmō iniūgatur eis pn̄ia.Hoc.d .vſq̧ ad ꝟ.adijcimus

Prima con. Statuta q̄ntūcunq̧ rōnabilia pn̄t mutari ex rōne alia.Probatur hic in ꝓn .et in.c.nō debꝫ.ſupra.de ꝯſan.et affi.et in ꝓhemio.ſupra.e.li .et hic in.ꝟ.ij.

Secūda con. Regulariter nulla ſacramenta eccl̃iaſtica tpe interdicti miniſtrare ſunt permiſſa .Probatur hic in tex.et fallit in ſacramētis de quibus hic in.ꝟ.iij. et dixi latius in.c.qm̄ in baptiſmo.ſupra.e.tit.Et ꝑ hoc patꝫ ꝙ dicens aliqđ ſacramētum tpe interdicti ꝑmiſſū .debꝫ hoc oſtendere.quia regulaꝫ habꝫ ꝯtra ſe ꝓ hoc notatur.ī.de re.iur.ſup rubri.

Ultima con. Quamuis olim pn̄ia tpe generalis interdicti ꝯcedebatur ſolū morienti .hodie tn̄ regulariter omnes tā ſani q̄ infirmi pn̄t hoc tpe ad pn̄iam recipi.Probatur hic in verſ.ꝯcedim⁹.iuncta.gl.verbi ſimplicit̄.et rō hui⁹ conceſſionis pꝫ ex tex.Et dicit̄ regulariter ꝓpter excōicatos qui non recipiūtur ad penitentiā ſeu ꝯfeſſionē niſi fuerint abſoluti ꝑ eos q̄ id poſſunt .de quo in c.eos q̄.ſupra.e.vel niſi ſint ī mortis articulo ꝯſtituti.quo caſu admittūtur.dum tn̄ ſint abſoluti ſaltē a ſimplici ſacerdote q̄ id in hoc articulo facere poteſt.vt in.c.ſi.de ſepul.Itē et dicitur regulariter ꝓpter eos qui cauſam dederunt interdicto .qb⁹ ec̄ denegatur ſacramentū pn̄ie niſi ſatiſfecerint.aut caueāt vt pn̄t .ne fructū habeant ex delicto.ſm Jo.mō.Itē et ꝓpter eos qui dederūt ꝯſilium.auxilium.vel fauorē.ad ꝑpetrādū delictum.cuius occaſione latū eſt interdictum.qui etiā eodē modo tenent̄ ſatiſfacere.Ex quo videtur ꝙ is de cuius conſilio rapina fit in ſolidum tenetur đ reb⁹raptis.de quo pulcre ꝑ Inno.in.c.ſicut dignū.ē.đ homi.

Adijcim⁹ quod tpe interdicti generalis poſſint in eccleſijs dici miſſa et diuina officia vt prius ſubmiſſa voce ianuis clauſis excōicatis et interdictis excluſis et non pulſatis campanis et illis non intereſſentes diſtributiones q̄tidianas amittant in eccl̃ijs in quibus tales diuinis intereſſentib⁹ dari ſolēt In q̄ttuor autem anni feſtiuitatib⁹ videlicꝫ natalis domini.paſche.pentecoſtes.et aſſūptionis beate marie virginis.etiā interdicti generalis tēpore pulſentur campane. aperiātur ianue.et celebrentur diuina ſolēnitē et alta voce.Excōicatis excluſis ſed interdictis admiſſis .dūꝫ tn̄ culpabiles altari non appropinquent .Alia que circa obſeruantiam interdictorum ab alijs romanis pontificibus ſunt ſtatuta confirmat.Et omnia ꝓuilegia q̄buſcūq̧ conceſſa q̄ ſūt huic conſtitutioni ꝯtraria caſſat Hoc.d.

Prima con. In locis generaliter interdictis ꝑmittuntur diuina officia vt prius ſaluis quattuor que exꝓmit hic tex. Probatur h̄ in textu Et eſt iſtud ius nouū .oliꝫ em̄ ſemel tm̄ in hebdomada ꝑmittebatur celebrare p̄ſbyteris parochialib⁹ ꝓ cōficiendo corp⁹ dn̄i ꝓ infirmis.c.permittim⁹.ſupra.e.hodie vt prius licꝫ celebrare.dūmō ſeruantur q̄ttuor h̄ exp̄ſſa ſcꝫ ꝙ non pulſentur campane miſſe dicātur ſubmiſſa voce .claudātur ianue.et excōicati ⁊ interdicti excludantur ⁊ ꝑ tranſgreſſionē cuiuſlibet violaretur interdictū .ſm Joh. an. Et dicitur i ꝯcluſione in locis generaliter interdictis ⁊c.quia in eccl'ia ſpēaliter interdicta non pn̄t celebrari diuina ſm formā hui⁹ tex .quia h̄ tex.locū hꝫ.qn̄ terra ſeu loc⁹ eſt intēdictus.et tale dicitur interdictuꝫ generale.c.cū in partib⁹.ſ̄. de ver.ſig. et dixi in.c.pn̄ti.ſupra.e.et hoc tenet Jo.cal.in tractatu de interdic.eccle. in ſcd̄o mēbro.in verſ .ꝑ p̄dicta ſoluitur qō .Et eadem rōne non haberet locū hic tex.ſi papa p̄ciperet exire clerum reſeruatis p̄ſbyteris parochialibus ꝓ ſacramentis miniſtrandis que ꝑmittūtur tp̄e interdicti .vt qn̄qꝫ ꝯtingit.Sꝫ in tali caſu loc⁹ erit ei.qd̄ habetur in all'.c.ꝑmittim⁹ ſm Jo.an.hic et ibi.Et quia tp̄e intēdicti in loco interdicto verbum dei p̄t predicari.c.rn̄ſo.ſupra.e.ꝓ illa cauſa pn̄t campane pulſari ſm morem tn̄ ꝯſuetum et non cū maiori ſolēnitate ſed non debēt pulſari hoc tp̄e qn̄ diuina celebrantur.vt h̄ pꝫ.Et rō eſt. quia campane pulſantur vt ppl's vocetur.c.j.de offi.cuſt.c. Johēs.de homici.Sꝫ quia pp'lus non admittitur ad diuina.ideo nec dꝫ vocari . quia aūt ſermo ꝑmittitur.ergo et pulſus ad ſermonē tanq̄ ſignū ⁊ p̄ambulū actus ꝑmiſſi.facit.c.p̄terea .c.ſuſpitionis.et.c.prudentiam.de offi.deleg. Et eodem mō ꝑmittitur pulſatio q̄ fit ꝓ ſalutatiōe Marie ſm morē cōſuetum.aut pro oſtenſione reliqarū. quia non eſt officium ordinis. Sed pro miſſis ⁊ diuinis ſubmiſſa voce ſm formam hui⁹ tex.dicēdis nō poſſunt pulſari campane q̄ntūcū ꝗ parue.vt per eas vocentur q̄ ſunt extra eccl'iam.alias incurreretur irregularitas.ꝑ hunc tex.et ne fraus fiat huic conſtitutioni ſm Jo.cal.in tractatu alle.in ſexto mēbro.Alio ergo ſigno puta ꝑcuſſione tabule debent ꝯuocari.et ſic ſignum ꝑmittitur.per qd̄ ſatis poſſꝫ dici ꝙ ꝑ ſonuꝫ campanelle poſſꝫ ſignum fieri.qd̄ fere vndiqꝫ habꝫ ꝯſuetudo

Secūda ꝯclu.

Etiam tp̄e generalis interdicti in q̄ttuor feſtiuitatib⁹ anni pn̄t diuina publice celebrari. Probatur h̄ in.§.in feſtiuitatibus. Debent hoc caſu excōicati excludi.vt in textu dicitur. et hꝫ hic.§.ſm Jo.an.magnā equitatē q̄uis tēdit ad notā clericorū quia in locis intēdictis et rebellibus ſunt cōiter multi excōicati qui de facto ꝑ clericos nō pn̄t repelli Itē et in his feſtiuitatibus q̄ttuor culpabiles circa ſn̄iaꝫ interdicti non debent appropinq̄re altari.et ſic ꝓpter opprobrium culpe remotius remanebūt.ar.c.in capite l.diſ. An aūt laicis in his feſtiuitatibus debꝫ ꝯcedi ſacramētū euchariſtie.videtur ꝙ ſic.ſaltē in trib⁹ p̄mis feſtiuitatib⁹ h̄ exp̄ſſis.ꝑ ca.qui id dicunt.de ꝯſe.diſ.ij.c.etſi non frequētius.c.ſeculares.et.c.om̄is homo .Sꝫ Arch.hic tenꝫ ꝯtrariuꝫ.et illud dicit Jo.an.tenēdū tanq̄ indubitatuꝫ.ꝙ h̄ tex.ſicut et §.adijcim⁹.non loqtur nec aliquid tractat de ſacramentis aut participatione ſacramētoꝝ.ſed ſolū de diuinis officijs.Vn̄ nec mortui in his feſtiuitatibꝰ pn̄t ſepeliri in cimiterio ſm Jo.an.qđ etiā tenꝫ .g. in cle.eos.de ſepul.ſup verbo a iure. Qn̄ aūt incipiet dies in his q̄ttuor feſtiuitatibus q̄ ad diuinoꝝ celebrationem.vid.hic in.g. verbi aſſūptionis.quā etiā ſeqtur Jo.cal .per.c.ij. ſupra. de feri.

Ultima con. Omnia ꝑuilegia huic ꝯſtitutioni ꝯtraria quibuſcūqꝫ conceſſa.ſunt hodie ꝑ hanc decretalem reuocata. Probatur h̄ ī fi. tex.et.g.fi.dat exempla.et intelligit tex.de ꝑuilegijs ante hanc ꝯſtitutionem ꝯceſſis.ſecꝰ de his que poſt eā ꝯcederentur .qđ etiam ſeqtur Arch. et facit tex.hic.ꝙ in reuocatione priuilegioꝝ debeat exp̄mi cauſa q̄re fiat reuocatio ꝑut hic fecit papa

De verboꝝ ſignificatióibꝰ

Eniés ⁊ cetera. Per verba ꝯtenta in ꝑuilegio .recipimꝰ vos in ſpēales ⁊ ꝓprios romane ecc̄ie filios non confertur exemptio.ſed priuilegiant̄ ſic recepti.vt excōicari.ſuſpendi.vel interdici nō poſſint .niſi a papa vel ipiꝰ de latere legato. Dicitur etiā locus deſertꝰ in ꝑuilegijs lucij. de quibꝰ in tex.qui nūq̄ fuit inhabitatꝰ aut cultꝰ.vel vltra memoriā hominū ſub ſaracenoꝝ poteſtate fuit detentꝰ.In quibꝰ ecc̄ie a fratribus conſtructe ſūt libē a dioceſana lege. nec pn̄t interdici aut excōicari .ſm tenorem dicti ꝑuilegij.dūꝫ tn̄ ꝑ fres de licentia pape in eis ſunt conſtructe.et per ſuos clericos idoneos gubernent ipſarū populū.quos pn̄tent epis a qbꝰ exāinent̄ ⁊ iſtituent̄ ad curā animarū.Ceterū dicti fratres decimas laboꝝ et noualiū ꝓprijs manibꝰ cultoꝝ et de bonis alijs ſibi a deo collatis cum integritate ſoluāt clericis ſui ordinis. a quibus tertia vel quarta non debetur epis.In alijs eoꝝ poſſeſſionibꝰ reſeruatur ius ecc̄ijs parochialibꝰ ⁊ epis.nec ꝑ hāc declarationem papa vult derogari alijs partium iuribꝰ. Hoc dicit

Et pro caſus poſitione.vid.gl.ꝫ.i verbo ꝓſoluant.et q̄ ad prima duo dicta h̄ decre.facit ad titulum.q̄ ad alia non ſm Jo.an.

Prima con. Exemptio nō ꝯfertur ꝑ receptionē in ſpēales ⁊ ꝓprios filios romane ecc̄ie.nō pn̄t tn̄ tales ſic recepti a quocūqꝫ interdici aut ſuſpendi vel excōicari. niſi a papa aut legato de latere. Probatur h̄ in pn̄.⁊ in.c.ſi papa.verſ.non ſic.ſ.e. li.de priuile. Aliq̄lis ergo exemptio ꝯfertur ꝑ dictā receptionē.et de effectu huiꝰ receptionis ⁊ talis ꝑuilegij. vide.in.c.ne aliq.ſ.e.li.de priui. Recepti aūt in ſpēales ⁊ ꝓprios ſubiectos ſūt exempti.vt in. c.ſi papa. de priuile.e.li.verſ.ſimilit̄.et cur tam varie.vide ibi ꝑ.g.ſuper verbo non exiſtunt. Patet ex iſto etiam ꝙ legatus de latere poteſt cognoſcere de cauſa exemptoꝝ.qđ abbas dicit alibi non ꝓbari ita clare Nam vt h̄ patꝫ talis legatus ligat exemptos in hoc in quo erant exempti.et ſic videt̄ habere iuriſdictionē in eos .de quo in c.j.ſ.de offi.delega. An aūt teplarij et hoſpitalarij ſint exempti. dicit h Jo. an. ꝙ ſi h tex. intelligatur de eis ꝓbat ꝙ non ſunt exempti. ſ; ſolū priuilegiati. Si aūt intelligamꝰ hūc textū non loqͥ de eis. ſ; vt dixit Inno. et abbas. ꝙ loquitur de qͥdā ordine qui dicitur ſancti Jacobi. et eſt ī hiſpania in qͦ ſunt laici vxorati. qui certis diebꝰ in ſeptimanis abſtinent a thoro vxoris. et habēt etiā clericos in ordine ſuo. et tunc non ſoluitur h h qđ de templarijs ⁊ hoſpitalarijs. an ſint exempti. et de hoc Jo. an. remittit ad nō. ꝑ ſe in. c. recepimꝰ. ṡ. ꝺ ꝑuile. ſuꝑ. g. j. que. g. ibi videtur tenē de iſtis. et etiā ciſtercieñ. ꝙ ſint exempti. Hoſti. ibi ꝯtra. alle. de ciſterciē. tex. in. c. j. de ſupplen. neg. ꝑla. ⁊ de ſymo. ne diu. et de hoſpitalarijs ⁊ templarijs alle. hūc tex. Jo. an. ibidez ꝓ ꝯcor. dicit ꝙ. g. ibidē reſpicit factuz. dictū aūt Hoſtieñ. reſpicit ius. et ita etiā tranſit ibi Joh. de ligna. qͥſi velint ꝙ de iure ſcripto non ꝯſtet eos exemptos eē. qͥuis de facto ſint exēpti forte ꝑ ꝑuilegia qͥ tenentur oſtendere. quia non ſūt clauſa in corpore iuris. quod nota.

Secūda cō. Quāuis qͥlibz locus dicitur deſertus qͥ non ſeritur aut in quo deſeritur habitatio. In caſu tñ huiꝰ tex. id intelligimꝰ cū certi tꝑis ſpacio. Probatur hic in. §. illū. Ex qͦ patz ꝙ ex ꝓpria ſignificatione vocabuli deſertū non requirit exceſſū memorie. vt pz etiā in appellatiōe qͥ dicitur deſerta poſt lapſum anni. l. qm̄ C. de appella. et cle. ſicut. de appel. et ecc̄ia ꝑ non reſidentiaz dicitur deſerta. c. ij. de cle. non reſi. tñ in caſu huiꝰ tex. ad hoc vt locus deſertꝰ dicatur. requiritur ꝙ non fuerit inhabitatꝰ aut cultus a tempore cuiꝰ eſt memoria hominū. vel ꝙ vltra memoriam hominū fuerit ſub ſaracenorū ꝑtāte id eſt ꝙ non ſit memoria hominū ꝙ ꝑ xp̄ianos fuerit habitatꝰ. vt hic ꝓbatur. in. §. verbi penitꝰ

Tertia con. Laici religioſi ꝺ omnibus bonis. habent ſoluē decimas clericis. etiā de ꝓprijs ſuis laboribꝰ. Probatur hic in. §. ceterū. Et debēt ſoluere hmōi decimas ꝺ iure cōi eccleſie parochiali. vt in. c. cū ꝯtingat. de deci. et in. §. in alijs. j. e. c. Aut clericis ſui ordinis ex ꝑuilegio. vt hic iūcta. g. verbi ꝑſoluant. qđ verum ī decimis noualiūz. ⁊ illorum que añ cōcilium. de quo in. c. nuper. ſupra. de deci. mōchi. adquiſiuerunt. De alijs aūt qͥ ſuis manibus non colunt aut que ab alijs habent aut poſt ꝯciliūz debent ecc̄ie parochiali ſoluere decimas. ita etiam loquitꝛ. §. in alijs. j. e. c.

Vltima con. Quamuis de iure cōi debeatur ep̄o qͥrta decimarum. pñt tñ ab eius ſolutōe aliqui ſe defendere ꝑ priuilegium. Prima ps probatur hic. et in. c. de quarta. ṡ. de reſcꝑ. c. conquerente. de offi. ordi. c. qm̄. et. c. dudum. de deci. Et videtur hic ꝙ illam quartam etiam ep̄s exigere poteſt de iure cōi a religioſis. alias ꝙ non exigeretur in caſu huiꝰ textus ab his fratribus. non eſſ; priuilegium ſm Hoſti.

Onſtitutionē

c. ſi forte. ſupra. e. li. de electi.

Cque vult opponentem electo aut ꝓmouendo inter alia euidētē defectū ſcientie aut perſone aſtringi. ad illiꝰ ꝓbationem ante diſcuſſionez alioꝝ obiectoꝝ.etſi ip̄m nõ ꝓbauerit eē puniendũ.ac ſi defeciſſꝫ in probatione omniũ obiectorũ.et excludi a proſecutiõe aliorũ)vult papa habere locum et ſeruari in eo qui opponit electo.aut ꝓmouendo manifeſtuꝫ defectum ſenſus, alicuiꝰ aut intellectꝰ.et ſic vult papa capere ꝑ eodeꝫ q̄ ad illam conſtitutioneꝫ euidens et manifeſtum. Hoc dicit vſqꝫ ad .§. ceterum

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Capitulũ ſi forte. ſ. e.li.de elect.locũ hꝫ neduꝫ in opponēte ꝓmouendo euidenteꝫ ꝑſone defectũ.ſed etiã in eo qui opponit manifeſtum Probatur hic in tex.Et ſic h̄ duo in ꝓpoſito ſũt ſynonima.d̄ quo h̄ in.g.verbi manifeſtũ.Ex quo etiã ſumitur ratio dubitandi Et decidēdi ratio fuit.quia vt liquet ex vi nominis.nam manifeſtum ideꝫ eſt qđ apertũ.clarũ ſeu certũ.arg.c.j.ſup̄.de peni.⁊ remiſſ.⁊.c.veſtra.de cohabi.cle.⁊ muli.et illud qđ aptum ⁊ claꝝ eſt.dicitur euidens.vt in.c.euidētia.de accu.ſ.Unde licꝫ manifeſtum aliquali ꝓbatione egeat.tñ dici poteſt euidens.quia paria ſunt aliqua eſſe certa ⁊ leuiter poſſe fieri certa .l.q̄uis.C.ad.le.iu.de adul.c.ij.in fiñ.ſ.de depoſi.cum ꝯcor.

Ceterum canonici ſtatutum facientes et illud iuramento firmantes.ꝙ ſcilicet ſe in q̄ntum poſſũt ⁊ vſqꝫ ad ſñiam defendere debeant ꝯtra omnes canonicatũ in ip̄a ec̄cia impetrantes cõibus expenſis.et cuꝫ procuratorio ſigillo capl̄i ſigillato cenſendi ſunt conſpiratores.⁊ contra romanã ec̄ciam ac eius obedientiaꝫ ꝯiurantes.et vt tales ſunt puniendi ſm canonicas ſanctiones.et tale ſtatutuꝫ eſt irrõnabile et illicitum.quia compellit mouē iniuſtam litem.ſubtrahit ſedi ap̄lice debitam obedientiam.ꝓhibꝫ liti cedere.et agnoſcere bonam fidem. īgerit grauamen expenſarum ⁊ inducit ad pc̄cm. Hoc dicit vſqꝫ in finem

Prima con. Canonici ec̄cie poſſunt facere ſtatuta dum tñ alias ſint licita. Probatur hic in tex .⁊ in c.cum omnes.et.c.cum.M. ſupra.de ꝯſti.cum ſimilibus.de quo hic in.gl. verbi ſtatutum.ad quã ſemꝑ ſolꝫ fieri remiſſio in iſta materia ſm Dom. Et dicit.g.ꝙ in his que tangunt generaleꝫ ſtatum ec̄cie.capl̄m ſine ep̄o nihil p̄t ſtatuere. Et idē in his que tangunt ep̄m et iura eius . De alijs autem minoribꝰ que tangunt negocia ſingularia canonicorũ.poteſt capitulũ ſolum facere ſtatuta.ſm.glõ. Et loquitur.gl.ſi bene attēdatur de capitulo ec̄cie cathedralis Idem tñ dicēdum eſt in capitulo ec̄cie inferioris.ſm docto.Et ita nõt Archi.in ca.catholica.xi.di.quia ſicut ep̄s eſt caput ec̄cie cathedralis .ita ⁊ omnium aliarum ec̄ciarũ ſue dioceſ.c.requiſiſti.de teſta. Nõ ob.predictis.c.cum dilectꝰ.de cler.non reſiden .vbi de reſidentia facienda in ec̄cia fuit ꝑ ſolum capitulum factum ſtatutum.vt patꝫ ex ſupraſcriptione.Quia dicendum ꝙ illud fuit factum auctoritate ep̄i.vel non fuit qui ipſuꝫ impugnaret.Et ſic etiam ad ſimilia iura reſpōdetur Ad .c.cõſtitutꝰ.de reſcꝑ. vbi de certo numero canonicorum per decanum ⁊ capitulum fuit factũ ſtatutum.quod ꝯcernit etiam ſtatuꝫ ec̄cie.Dicendum eſt ꝙ ibi non dicit̄ ꝙ ſtatutuꝫ illud valeat.ſed ibi dicit̄ capitulū non cogendum ad receptionem impetrantis ꝓpter iuramentū ſuꝑ certo numero in ecc̃ia ſtatuto factum. de quo impetrās nullam fecit mentionem. Uel dic ꝙ ibi ſtatutū fuit ꝯfirmatū de ſciētia pape Alia de iſta materia vide. ꝑ doc. i. c. cum omnes. al lega.

Secūda ꝯclu.

Si aūt canonici ſtatutuꝫ de non recipiendo aliquē in canonicū ad mandatū pape ꝙdiu p̄nt reſiſtere faciunt. cenſentur conſpiratores .et vt tales puniendi ſunt. Probatur hic in eodem ·§· Et ſi iuramento hmōi ſtatutuꝫ fuerit per eos firmatum. dicūtur ꝯiuratores. Et qui dicuntur conſpiratores. ⁊ q̄ coniuratores. et qualiter puniūtur. vid. hic in glō. verbi canonicas. Et dicit hic Archi. ꝙ coniuratio ē pluriū in vnū iuratio. et fit cum iuramēto. Conſpiratio autē fit facto aut dicto tm̄ ſine iuramento. a con. ⁊ ſpirādo. quaſi ſimul ſpirando aut flando dictū. Si tm̄ ad aliquod licitum fit colligatio. non eſt conſpiratio. ſꝫ potius concordia ⁊ vnio. vt nō. xi. q. i. q̄ clericorum. ſecꝰ cum fit ſuꝑ re illicita aut ad malum. vt hic. et facit. c. cum I. et. A. ꝺ ſen. ⁊ re iudi. vbi mōchi fuerunt in cauſa ꝯtra abbatem de mādato aliorum. ⁊ videbatur conſpiratio. ſed non fuit reprobata. et de illa etiam p̄t intelligi. c. cū ecc̃ia vulterana. de elect. Unde dicit Jo. an. in. c. exhibita. de iudi. ſi clerici iurāt ⁊ ſtatuunt ꝙ teneant ſe ſimul. ⁊ non permittant p̄latū dilapidare bona .aut aliquē alium dānificare monaſteriū aut ꝙ excōicatuꝫ non recipiant. aut ꝙ ſe non prodant contra malū prelatum aut potentem et infamatuꝫ licita eſt conſpiratio. ꝑ ca. ſane. xvi. q. vij. Dicit tm̄ Inno. de ſciſma. c. i. ꝙ ſꝑ p̄ſumitur p̄ma facie cōtra conſpiratores. ꝑ alle. c. ſi qui clericorū. Idem Uinceñ. in. c. fi. de teſti. et de materia vid. xi. q. i. coniurationē. cū. c. ſequentibus Poſſūt aūt hi canonici ex ſcriptura cōuinci de hmōi conſpiratione. de quo hic in. g. alle. et in regula ſemel malꝰ. ī. in. q. Mercurij. ⁊ ibi dicā

Ultima con.

Nec valet tale ſtatutum ſed tanꝙ illicitū ⁊ nutriēs pccm̄ eſt reprobatum Probatur h̄ i ·§· ſtatuimꝰ ⁊ multe rōnes quare illicitum ſit hmōi ſtatutuꝫ. patꝫ ex text. Nam tendit ad ſubtrahenduꝫ debitam obedientiam pape. dū vult non eſſe obediendū pape ſaltem ante ſententiā. Et ideo eſt iniquū tanꝙ contra libertatē ecc̃iaſticā factū. de quo ꝑ Hoſtieñ. in. c. nouit. ſupra. de ſen. excō. Itē ingerit grauamen expenſarū. et ſic eſt contra legitimas ſanctiones. l. non ignoret. C. de fruct. et liti expen. Itē vetat cōcordiā litis. Iteꝫ ꝯpellit mouere iniuſtā litē. Item ꝓhibet litis male execrationē. et ſic eſt contra laudabile votum execrande litis. Item inducit pccm̄. Et in his omnibus modis p̄t quis cognoſcē an ſtatutuꝫ ſit illicitū. qđ eſt bñ notañ. ſm Domi.

Exiit qui ſeminat ⁊c.

Iſtud. c. declarat regulam fratrū minorū. ⁊ eſt Nicolai tertij. et quare ita deciſe hic ponaẗ. patꝫ hic in. g. que etiaꝫ dicit ꝙ ſit ꝓhibitū gloſari .⁊ ideo non ſolet legi Ideo ſiſto ratū dicit Joh. monach. Tex. tm̄ mādat legi litteraliter. vt patet in ·§· qui igitur ·ī· e. Et dicit Joh.

an.ꝙ Joh.xxij.ſuſpendit hāc ꝓhibitionē.et ei⁹ penā vſqꝫ ad aplice ſed. bn̄placituꝫ ꝑ ꝯſtōnem que incipit.ꝑ nōnūꝗ

Riuilegiuz

ꝯceſſū monaſterio vt monachi in cellis ipius habitantes non pn̄t excōicari aut ſuſpendi.niſi a papa aut legato. nec celle pn̄t interdici ab alio .ſolū intelligit̄ de cellis ſeparatis a cōi vita hominū.et habitātib⁹ in eis ſolitariam ⁊ ꝯtemplatiuā vitā agentibus.non de ecc̄ijs ṗoratib⁹ aut alijs monaſterij capellis. Hoc. d.

Ex tex elicitur talis ꝯcluſio. Priuilegiū datuꝫ de cellis et habitantib⁹ in eis.intelligit̄ de locis ſecretis ⁊ ſolitarijs ad cōtēplationē deputatis ⁊ eas inhabitantib⁹. Probatur h̄ in textu.et.facit.c. qm̄ ꝑ confeſſionē.ſ.d ṗuile.et i auc. de mona.§.cogitandum.coll.j. Et rō dubitādi potuit ee̅.quia videbat̄ ꝙ appellatiōe cellarū etiā ṗorat⁹ monaſterij deberent ꝯp̄hendi .ꝑ.c.p̄terea. ij.de tranſact.vbi habet̄ ꝙ plures ſīt fr̄es vnius celle.et in.c.ꝙ ſit n̄cariū. xviij.q.ij.iuncta.gl .vbi appellatione cellaruꝫ ecc̄ie vel capelle monaſterij ꝯprehenduntur.et alibi dicit̄ ꝙ oēs celle monachoꝝ debēt ee̅ infra clauſuram monaſterij.nec aliqs ſine cauſa.puta ꝓpter infirmitatē extra dormitoriū cellā habere ꝑmittat̄ .xx.q. iij.c.vlt.ſed ſm Domi.in his iurib⁹ cella capit̄ ſm latā ſignificationeꝫ.h̄ capitur ſm ꝓpriā.et ſentit h̄.g.verbi ſolitaria. Vn̄ ſentit ꝙ exq̄ ṗuilegia p̄iudicātia ordinarie iuriſdictiōi.intelliguntur ſtrictiſſime.oſtenſo ꝙ aliqd̄ minimū ꝯferunt vlteri⁹ non extēdūtur.c.paſtoralis.ſ.de ṗuil. Intelligēdo igitur ṗuilegiū de q̄ in tex .de cellis.ſm modū hic declaratum.aliqd confert in cellis ſic interp̄tatis.ergo vltra non extendit̄.ſec⁹ aūt eēt ſi fieret mentio de cellis in materia nō p̄iudicante ordinarijs .vt volūt iura ṗus all. Et ꝑ iſta dicit Jo.an.hic ꝙ iſtud ṗuilegiū in ordine cartuſieñſiuꝫ non hꝫ locū q̄ ad cellas fratrū.que ſūt i clauſtris ipoꝝ.quia habitātes in illis habent cōionē clauſtri.ecc̄ie et capl̄i.et certis dieb⁹ refectorij. vt nōt Jo.an.in.c.ſane.de regula .in fi. magne.g.et ibidē dicit.ꝙ q̄dā monaſteria q̄ hn̄t vitā ſocialeꝫ.habēt aliq̄ loca extra monaſteria .vt in monte. ad q̄ monachi deuoti ꝯtēplationi ſe dare volentes ſolent transferri. d q̄bus cellis ṗuilegiuꝫ de q̄ in tex.intelligitur.et hoc voluit hic.g.verbi ſolitaria.q̄.g.ee̅ dicit.ꝙ cella dicit̄ a celando.i.occultādo.quia cella monachū quē celat ꝑ contēplationeꝫ deo ornat.et ergo ſm Bernar .iné celuꝫ ⁊ cellā eſt cognatio.non ſoluꝫ noīs. ſed etiā pietatis.qd̄ em̄ in celo celat̄ et geritur hic in cellis.ſcꝫ deo vacare ⁊ frui ꝓpter qd̄ de cella in celuꝫ aſcendit̄.ſm Jo.an. An aūt vita ſolitaria ⁊ ꝯtēplatiua ſit melior q̄ monaſtica ⁊ ſocialis.g.ſi.hic remittit.et Archi.hic dicit ꝙ ſic.ꝑ ca.in ſcripturis.viij.q.j.vbi inq̄t Gregl. ꝙ q̄es ex corde nobis eſt appetēda.et vide de hoc ꝑ Jo.an.in.c.ſane.de regu.in.g. magna.vbi dicit.ꝙ id quod ē ſolitariuꝫ debꝫ ee̅ ſibi per ſe ſufficiens .alias dicitur ve ſoli ⁊c.c.ij.d ſtatu mō. Licꝫ igitur ſolitaria vita debito mō ſūpta ſit p̄eminentior ſociali.quia d ſociali ad ſolitariā trāſitur .ſi tn̄ abſq̧ exercitio ſumatur .ē periculoſiſſi ma niſi ꝑ diuinā gratiaꝫ ſuppleatur. qđ in alijs ꝑ ſocialē conuerſatiōem adq̄ritur. vt videlꝫ intellectꝰ ꝑ grām dei inſtruat̄ in contemplandis ⁊ affectiones noxie repmantur. vid. ꝑ Jo. an. hic in loco alt.

Sicut nobis ſignificatur ꝗdam hn̄t ꝓuilegiū ꝙ poſſint cōferre beneficia clericorū ſuoꝝ cedentiū vel decedentiū. Itē ꝙ clerici ipoꝝ poſſint ꝑcipe fructus prebendarū in abſentia. His ꝗ caſibꝰ et ſimilibꝰ illi dicūtur eſſe alicuius clerici qui ſūt eius familiares veri et ꝯtinui ꝯmenſales ac domeſtici. licꝫ interdū ꝓ aliq̄ negotio eos cōtingat abſentari. Hoc. d.

Ex tex. elicitur talis ꝯcluſio. Gratia facta alicui. cuiꝰ effectus diriuatur in ſuos clericos ⁊ ꝯmenſales. intelligitur de illis qui ſūt continui ⁊ vere ꝯmēſales eiꝰ et in expenſis ſuis. Probatur hic in tex. Et rō dubitandi ⁊ decidendi ſumitur hic ex. gl. verbi ſimilibꝰ. Ex q̄ pꝫ ꝓmo. ꝙ quicq̄ gratia aut ꝓuilegiū ꝯceditur alicui. vt effectꝰ ipiꝰ diriuetur non in euꝫ. ſꝫ in aliū. ſimile in. c. ſi cui. ſ. e. li. de ꝓben. et. c. ꝙ cunctis. ſ. e. li. de ꝯceſſi. ꝓben. Et hoc caſu pſona ꝓuilegiata eſt ꝓncipaliter attendēda. et non pſona in quā diriuat̄ gra hmōi ſeu ꝓuilegiū. Ex q̄ pꝫ ſcđo ꝙ ſi epūs hꝫ ꝓuilegiū de q̄ in tex. quotcūq̄ clericos ꝯmenſales habeat nō curamꝰ. et ſeruatur q̄ ad omnes ꝓuilegiū. Item ſi impetrat ꝙ q̄ttuor clerici ſuis obſequijs ⁊ ſeruitijs inſiſtentes pn̄t ꝑcipe fructus bn̄ficioꝝ vno cedente aut decedente pt aliꝰ in loco eiꝰ ſurrogari. ſm Jo. mō. et ꝓbatur in. c. quia circa. ſupra. de ꝓui. et in cōcordan̄. ibidē allegat. l. in. g. vlt. i ꝓn. quia epō facta ē gratia. ergo eiꝰ pſona ꝓncipalit̄ eſt attēdēda. Tertio pꝫ ex eadem rōne ꝙ gratia ſeu ꝓuilegiū de q̄ in tex. extenditur ad beneficia poſt datā huiꝰ ꝓuilegij adq̄ſita. maxime. quia videmꝰ has gratias cōcedi dignitatibꝰ. et ꝓſertim ſcđam. d. q̄ h in tex. vt nō. in. c. ij. ſup. g. iij. e. li. de reſcꝓ. An percipe fructꝰ in abſentia ſit ꝓuilegium aut ius ꝯmune in clericis. q̄ ſūt de familia epī aut cardinaliū. Hic videtur tex. ꝙ illud ſolū ex ꝓuilegio poſſit ꝯpetere. de q̄ vid. quo ad cardinales in. c. cū dilectꝰ. de cle. non reſi. ꝑ Joh. an. ſup vld. g. de epō vid. nō. in. c. ad audientiā. ſupra. e. ti.

De regulis iuris.

Poſtq̄ papa determinauit de omni iure ſpēalit̄ ⁊ diffuſe in fine ſubnectit q̄ſdā generales regulas. ꝓut etiā facit iuriſconſultꝰ in fine libri. ff. toꝝ. ⁊ papa in fine decretaliū. Et rō huiꝰ ponit̄ hic in. g. rubrice i ꝓn. Etſi dicatur ꝙ h ꝯtinuationon ſit ad īmediata. ⁊ iō nō valeat ꝑ. l. ij. ff. de ſta. ho. Dicendū ꝙ exq̄ h continuatio cōcernit omnes titulos ꝓcedentes ſatis dicitur fieri ad immediata. Uel aliter dic ꝙ cōtinuatio ſpecialis tituli ad aliū titulū ſpēalē dꝫ fieri ad īmediata. ſed hic illud fieri non pt. exq̄ hic titulꝰ generalis eſt et reſpicit omnes titulos eque ꝓncipaliter. ꝓut etiā facit titulꝰ. ſupra. primus. et continuatio ſpēalis tituli fieri debꝫ ad titulū īmediate ꝓcedētē. intellige ꝓncipalē. Nā titulꝰ Inſti. de legitima pa. tute. non continuat̄ ad titulum de capi. di. qui īmediate ipm ꝓcedit. eo ꝙ incidēter ibi ponitur. ſed ad tituluꝫ de legit. ag. tute. et in.ffto.titul⁹ de procura.ↄtinuat̃ ad ad titulũ de poſtulãdo. et tñ imediate poſtponitur titulo de his q̇ no. infa.ſʒ ille acceſ.ponitur .et hec nõ. De alijs q̃ ↄcernũt declarationẽ huius rubrice. Dic vt hic in.g. Et vid. etiã hic Dyñ .qui tractat an indiffinita locutio equipollet vlĩ .d quo p glõ.in verbo ecc̃iaſticorũ. i.c.vt circa.ſupra.e.li.de elect.et i ca .ſi romanorũ.xix.diſ.et q̃uis Jo.mona.etiã ſcribat circa has reglas iuris .tamẽ Archi.circa eas nõ repitur aliquid ſcripſiſſe

Eneficiuʒ eccleſiaſticũ non p̃t licite ſine canonica inſtitutione obtineri

Pone caſũ vt hic in.g.i pncipio.que etiaʒ dic p hanc regulã q̇ in bñficijs non hʒ locũ preſcriptio.cuʒ in eis requirat̃ canonica inſtitutio.niſi rõne ꝓprietatis.vt in.c.cura.de iure patro.et hic in.g.vlt.in pn. Itẽ dicit beneficiũ h capi generalr̃ vt ↄprehendat dignitates.pſonat⁹.officia.ecc̃ias .vicarias.et penſionẽ ad vitaʒ ꝓ beneficio aſſignatã.ſicut capitur in.c.nulla.in pn.de conceſ.p̄bend. Nã omnia iſta illicite detinent̃.niſi canonica inſtitutio p̄cedat. Canonica autẽ inſtitutio appellat̃ in q̃ omnia ſbalia inſtitutionis largo mõ ſũpte ↄcurrunt. videlʒ collatio.inueſtitura.et in poſſeſſionẽ inductio.et decens pſone tã conferentis q̃ recipiẽtis habilitas. et defect⁹ alicui⁹ p̄dictoꝝ reddit retentionem illicitã ipi⁹ bñficij. Nam collatio ſeu verbalis inſtitutio dat ius ꝓprietatis in beneficio.et illa de iure cõi ad ep̄m ſpectat.vt hic in.g.j. Si aũt in ea ſit defect⁹. ſiue ex parte inſtituentis.quia ille inſtituit q̇ inſtituere non põt.vt vicarius generalis epi ſine ſpeali mandato.illicite detinetur beneficiuʒ.c.cum generali.e.li. de offi.vica.et.c. ex frequẽtib⁹.de inſtitut. Idem ſi captm inſtituit in beneficijs ad collationẽ ſolius epi ſpectantib⁹.ſupra.e.li.de inſtitu.c.vnico Idẽ ſi fiat inſtitutio de eo q̇ nõ põt inſtitui .vt de laico aut alias irregulari.cui ꝓhibetur habere beneficiuʒ vt.ſ.de inſtitu.c.ij.cum ſimilib⁹. Uel eſt defect⁹ inſtitutionis in forma. vt quia facta ſub ↄditione.cũ act⁹ legitimi ↄditionem non recipiant.vt in regula act⁹.j.e.et.c.ij.ſup̄ .e.li.de elec. Ideʒ ſi non eſt ſeruata forma.c.vlt. ſupra.e.li.d elect.vt hic in.g.ſi. Inueſtitura etiã reqritur q̃ eſt collationis ſeu verbalis inſtitutionis ↄfirmatio et inſtitutio.ſupra.d hereti.cũ ex iniũcto.in fiñ.et illa ſpectat de iure cõi ad archidiaconũ.c.ad hec.ſupra.de offi.archi. Item miſſio ſeu inductio in poſſeſſionẽ beneficij requiritur q̃ eſt p̄cedentium.ſcʒ collationis et inueſtiture executio.et ad ius poſſeſſionis vel quaſi.et ius adminiſtrandi et etiã ad archidiaconũ de iure ſpectat.c.ad h.d offi.arch. Large igit̃ ſumitur hic inſtitutio .vt et collationem ⁊ inueſtiturã.et inductionem in poſſeſſionem ↄprehendat. Si eñ inſtitut⁹ verbaliter et inueſtit⁹ ſine inductione in poſſeſſionẽ auctoritate ꝓpria.poſſeſſioneʒ occuparet.diceretur incũbere poſſeſſiõi vt predo. nõ vt iuſtus poſſeſſor.l. nec ex vera.C.

de adqui.poſſ.ſm Dy.q̄ plura h̄ ſcribit vtilia.de quib⁹ vid. h̄ per eum

Jo.an. ponit hic queſtionem mercuri alē. Datus eſt executor ꝑ papam ad prouidenduꝫ mihi de beneficio in certa ecc̄ia .an prouidere poſſit mihi de beneficio deuoluto ad papam per negligentiam inferiorum collatorum .iuxta.c. nulla .de conceſ.prebend̄.etſi de tali mihi prouidet .ſit canonica ꝓuiſio et inſtitutio.que queſtio hodie eſt expedita in cle.ſi de beneficio.de ꝑbē. et ibi dicitur ꝙ ſic.de quo ibi latius per glō.in verbo.ſiue ad nos ꝛc.

Oſſeſſor malefidei vllo tempore non preſcribit.alias īcipit male fidei poſſeſſor ꝛc.

Hec regula duos habꝫ intellectus ſm ꝙ dupliciter poteſt legi. Primo enim legitur faciendo punctum poſt verbum malefidei.et ſic ſenſus eſt ꝙ poſſeſſor malefidei nullo vnq̄ tempore preſcribit. et tunc pone caſuꝫ per.c.vigilanti.s̄. de ꝑſcrip.vbi dicitur ꝙ nulla antiq̄ dierum poſſeſſio iuuat aliquem malefidei poſſeſſoreꝫ. Sc̄do modo legitur faciendo punctum poſt verbum vllo tempore.et ſic ſenſus regule eſt. ꝙ qui preſcribit in nulla parte temporis debꝫ habere malaꝫ fidem.alias impeditur preſcriptio.et tunc pone caſum.vt hic in gloſa.in prin.per c.fi.de preſcrip.vbi dicitur. oportet ꝙ qui preſcribit in nulla temporis parte rei habeat conſcientiaꝫ aliene Et hos duos intellect⁹ tangit h̄.g. iij.et clarius Dyn̄.et dicit hic gloſa hanc regulam ſm leges non procedere.niſi dicantur correcte per ius canonicum.in quantum admittunt preſcriptionē cum mala fide .et hoc tenet Dyn̄.hic.per.c.finale .ſupra.de preſcrip.Et nota bene hanc gloſam quando lex poteſt per canones corrigi aut non.quia ſolet propterea fieri remiſſio ad hāc.g. Quis āt dicat malefidei poſſeſſor qui impeditur p̄ſcribere.et quis bonefidei qui non impeditur.Dicit hic Dyn̄.ꝙ malefidei poſſeſſor eſt.qui contra interdicta legum vel canonum mercatur.l. quemadmodum.C.de agri.et cenſi. libro vndecimo.Item qui emit rem contradicente domino.l. qui fundū C.de rei vendi .Item qui venditorem dolo induxit ad vendendum.l. ſi dolo.et.l.dolus .C.de reſcin .ven. Item ille qui emit ab eo quem ſciebat vendere non poſſe.vt a pupillo ſine tutoris auctoritate.vel a tutore falſo ſcienter .vt .ff.de contrahend̄. empt.l.qui a quolibet. Per contrarium bone fidei poſſeſſor dicitur.que fraude qualibet et fraudis ſuſpitione caret.vt ꝗ emit vel ex alio titulo accepit rem ab eo queꝫ credebat dominum eſſe et ius vendendi habere vt.l.bonefidei.ff.de verboruꝫ.ſigni. De alijs vide hic in gloſa et late per Dynū.

Jo.an. circa hanc regulaꝫ ſex ponit queſtiōes mercuriales per quendam theologum vt refert diſputatas Prima eſt.vtruꝫ Tytius preſcribens reꝫ Sempronij malefide ſpacio trigīta vel q̄dragīta annorum.poſſit dictam rem defēdere ſine peccato ꝯtra Sēproniuꝫ q̄ eam repetit. Solutio dicit ꝙ nō argumento hui⁹ regule. et ꝑ caū. ſi res. xiiij. q. vi. ⁊ regulā pcc̄m. ꝭ. e. ti. ꝑ q̄ ꝓbatur ꝙ hʒ nc̄e reſtituẽ illam rẽ etiā non petenti.

Secunda qō

Utrũ p̄ſcriptio ſit ɔtra ius naturale introducta. ⁊ licet iuriſperiti cōiter videnť dicẽ ꝙ ip̄a ſit ɔtra ius naturale et naturalẽ eq̄tatẽ. q̄ habetur in. l. naʒ natura. ff. de ɔdict. inde. ⁊ in regula locupletari. ꝭ. e. ꝓut apte nōt. g. in. l. j. ff. de vſucapi. ⁊. xvi. q. iij. canone q̄cūq3 in. g. j. Tñ dic̄ ꝙ cũ ī iure naturali repianť plures rl̄e. licet p̄ſcptio videať deviare ab vna regula iuris naturalis. q̄ habeť in rel̄a locupletari. ꝭ. e. reuocatur tñ ad ius naturale ſm̄ duas alias rel̄as. q̄ruʒ vna dicit q̄ peccat dʒ puniri. alia dicit ꝙ finis litib⁹ dʒ imponi. ⁊ ſic p̄ſcptio ɔcordat iuri naturali ⁊ fundať in rl̄is iuris naturalis. ꝓut dicim⁹ in ſil̄i de legibus q̄ ꝓmittunt vſuras. qđ fūdať ī iure naturali. in q̄ntũ ꝓmovẽt bonũ publicum. Itẽ ⁊ canones q̄ ꝓhibẽt etiā fūdanť in iure naturali. qđ dictat puniri ⁊ ꝓhiberi pcc̄a. Et ex his apparet rō q̄re leges ⁊ canones q̄ñq3 ɔtrarienť. cũ tñ in eodẽ iure naturali fūdētur. ꝺ q̄ h̄ lati⁹ ꝑ Io. an. et Pe. de anco.

Tertia qō

Utrũ p̄ſcptio iuris canōici debeat eẽ alia ⁊ diſtincta a p̄ſcriptione iuris ciuilis Et certũ ē ꝙ p̄ſcriptio q̄ currit de iure canonico debʒ hr̄e bonā fidẽ. vt h̄. ⁊ illa nō ſp̄ reqritur ſm̄ leges. vt dc̄m ē. Et ſic ē alia p̄ſcriptio iuris canonici ab ea q̄ currit ꝺ iure ciuili. Et rō hui⁹ diſcordie ē. ꝙ ius ciuile intēdit ꝑ p̄ſcriptionez punire negligētiā et litib⁹ imponere finẽ. l. j. ff. de vſuca. c. vigilāti. ꝺ p̄ſcri. Et his rōnib⁹ eā induxit. in q̄ntum āt mẽs p̄ſcribētl. cũ mala fide ē vſurpare rẽ alienā. ⁊ ſic iniq̄ agẽ ius ciuile eā non inducit. ꝙ nullũ pcc̄m pōt inducẽ. l. gratijs. C. de adult. ſʒ eā ꝑmittit hoc caſu ꝓpt̄ bonũ ɔmune qđ inde p̄t elicẽ. quia aūt ius canonicuʒ p̄ncipaliter ordinať in deũ. et rectificare actus interiores. Jđo infringit et tollit p̄ſcriptionem cũ mala fide. et ſic diuerſitas finium ē cā diuerſitatis horum iurium

Quarta qō

est Utrũ in p̄ſcriptiōe adq̄rať dñium. de q̄ qōne nōť. xvi. q. iij. in ſūma. ⁊. c. q̄cūq3 in. j. g. et in auc̄. niſi tricennale. C. de bo. mr̄nis. Pro ſolutione dic ꝙ dñiuʒ directũ et vtile. q̄ñq3 ſūt duo diuerſa dñia. et tunc diſtinguūtur penes aliuʒ ⁊ aliũ modũ vtendi. ꝓut videm⁹ in vaſallo. q̄ colit ⁊ vtiť fructib⁹ rei feudalis. ⁊ aliter dñs vtiť illa re q̄ recipit ſeruitiũ ſine labore. Jdẽ in emphitheota. et p̄ncipali dño. Et hoc mō diſtinguẽdo h̄ dominia ꝑ preſcriptionẽ adq̄tur q̄ñq3 vtile dominiuʒ tm̄. vt ſi q̄s contra feudatarium preſcribit. q̄ñq3 directum tm̄. vt ſi ɔtra dñm q̄s p̄ſcribat. et q̄ñq3 vtrūq3. vt in eo qui rem ſimplicit̄ p̄ſcribit. ⁊ ſic omnẽ modũ vtendi ⁊ totale dñium adq̄rit. Alio mō dñium vtile ⁊ directũ diſtinguūtur. ſicut duo modi habēdi idẽ dñium vel adq̄rēdi. Cũ em̄ dominia rerũ ſint de iure gētiũ. l. ex hoc iure. ff. de iuſtici. et iure. ex adquiſitiōe dñij q̄ directe inititur iuri gentiũ. vt cuʒ res nullius occupatur. aut res derelicta a vero domino ex iuſto titulo recipitur, iuxta § ſingulorum. et § nullius. et § per traditionem Inſti.

de re. di. dicitur adq̄ri directū dn̄iuȝ quia nō eſt aliq̄ regula iuris gẽtium aut naturalis. q̄ huic adq̄ſitiōi valeat obuiare. Si aūt debitoꝛ aliq̄d nomine pene mihi ſoluit. illi⁹ dn̄iuȝ adq̄ro ſm̄ iura ciuilia. ſed non directe. Primū pȝ in. l. id qđ pene. ff. đ ſolu. Scđm pȝ. quia non totalit̄ ꝯcoꝛdat iuri naturali. quia nō illi regule q̄ ē in. c. locupletari. ī. e. q̄uis fundet̄ i iure naturali. qđ dicit pro q̄libȝ pcc̄o penā īfligendā. Hoc modo capiēdo dn̄ium directū non adq̄rit̄ directuȝ ꝑ p̄ſcriptionē. quia huic adq̄ſitioni repitur aliq̄ regula iuris naturalis obuiare. vt patuit De iſta q̄ōne etiā t̄ctat hic Dy. ſȝ loq̄tur ī alijs t̄minis

Quinta qō eſt. Utrū p̄ſcribēs cuȝ mala fide ſit fur vel raptoꝛ. aut q̄lis ſit pcc̄oꝛ. Pro ſolutiōe aduerte. ꝙ ꝑ furtū vſurpat̄ res aliena. ſicut etĩ ī rapina ⁊ vſura. ſȝ ī furto illa vſurpatio eſt occulta. xiiij. q. v. penale. et ī hoc differt a rapina ⁊ vſura in q̄b⁹ vſurpatio ē manifeſta. ſed ī rapina ē penit⁹ violēta. in vſura aūt vſurpatio eſt partim volūtaria. quia ibi ē ꝯſenſus. licȝ extoꝛt⁹ rōne mutui. xv. q. i. ex merito Ex q̄ pȝ ſolutio. ꝙ iſte p̄ſcribens cū mala fide ꝓprie non p̄t dici fur aut raptoꝛ. ꝙ pcc̄m furti ⁊ rapine ꝯſiſtit p̄ncipalit̄ in vſurpatiōe rei aliene nō in detētiōe. Ideo ſi in actu vſurpatiōis fur aut raptoꝛ dep̄hendant̄ tali noīe cēſent̄. et ita puniunt̄. licȝ nōdū rez detinebāt. pcc̄m aūt p̄ſcribētis cū mala fide p̄ncipalit̄ ꝯſiſtit in detētiōe rei aliene ītꝑretatiue ⁊ indirecte deberet cenſeri cum vtroq̄ ſcȝ q̄ ad interioꝛē ipſius affectū facit. c. ſi qđ inueniſti. xiiij. q. v. Nō p̄t ergo rectificare ſuā ꝯſcientiā ſine reſtitutiōe. ſicut dicim⁹ in fure ⁊ raptore. c. peccatum. ī. eo.

Ultima qō eſt An mala fides adueniēs preſcriptiōe ꝯpleta tollat ipſam p̄ſcriptionē ⁊ obliget p̄ſcribentē ad reſtitutionē. quēadmoduȝ mala fides ꝓueniēs. ⁊ diſputās p̄dict⁹ tenuit ꝙ ſic Et ita dicūt cōīt̄ theologi. vt nō. in. c. i. ē. de ꝯceſſ. pre. ſȝ ita n̄ facerēt. Jo. an. tm̄ tȝ ⁊ cōīt̄ iuriſte ꝙ reſtitue̅ nō tenet̄. ꝓut etiā tenuit. g. ī c. vigilāti. ⁊. c. fi. de p̄ſcp. et. xiiij. q. vi. ſi res. ꝙ h̄ res iam iuris auctoꝛitate eſt effecta p̄ſcribentis. nec ampli⁹ eſt aliena. et tut⁹ eſt talis tā iure canonico q̄ ciuili. et ſic iuſte poſſidet Et ꝓ hac opi. Panoꝛ. in all'. c. vigilāti. inducit certas rōnes efficaces Itez eā etiā tenȝ Jo. ſcot⁹ in. iiij. ſn̄iarum dicens ꝙ cū impatoꝛ ⁊ papa per ſuas leges ex iuſta cā oꝛdinatas hunc defendant q̄bus deus regnum cōmiſit vt in ca. vides. x. diſ. Nemo debȝ eē auſus ꝯtradicere. Antho. tamen de Butri. in. c. vigilāti. diſputādo hāc queſtionem dicit ſe tenuiſſe opinionem theologoꝛuȝ

Ine poſſeſſione preſcriptio non procedit

Pone caſum vt hic in gloſa. Et intellect⁹ huius regule eſt ſm̄ Dy. ꝙ ſine poſſeſſione vel quaſi poſſeſſione ciuili et naturali ſimul. vel ſaltem ciuili tm̄. non autem naturali tm̄. ſi ali⁹ ciuilit̄ poſſidet preſcriptio largo mō ſūpta prout vſucapionē ſub ſe ꝯprehendit non ꝓcedit.i.non inchoaṫ.licet inťdum inchoata mediāte poſſeſſione ꝯtinuatur etiā ſine poſſeſſione. Diciṫ ꝑmo ſine poſſeſſione vel q̄ſi ꝓpter incorporalia q̄ non poſſidenṫ.l.iij.ff.ð adq̄.poſſeſ.⁊ tn̄ ꝑſcribūtur.l.ꝯ.⁊.ij.C. de ſerui.⁊ aq̄. Sꝫ in eis eſt quedā q̄ſi poſſeſſio q̄ opatur hoc qð in corporalib⁹ vera poſſeſſio. Diciṫ ꝯſequenť ciuili ⁊c̄.ꝙ q̄uis ſola ciuilis poſſeſſio ſcꝫ q̄ aīo retineṫ ſufficiat ad preſcriptionē.vt in.l.in.acceſſione.ff.de diuer .et tp̄a.pre.⁊.l.i.§.ꝑ ſeruū .ff.de adq̄r .poſſ.vbi ꝓbaṫ ꝙ abſens queꝫ ꝯſtat ſolā ciuilē poſſeſſionem in aīo retinē.poſſidet q̄ ad ꝯtinuā vſucapionē.tn̄ ſola naturalis non ſufficit ad ꝑſcriptionē.vt ꝓbaṫ in.l.i.§.ꝑ euꝫ.ff. de adq̄.poſſ.⁊.l.adq̄riṫ.§.vlti. ff.ð ac. re.do. Itē ex q̄ ciuiliṫ poſſidēs pt ꝑſcribē ſi etiā naturaliṫ poſſidēs poſſet ꝑſcribē.ſeq̄tur vnū iuris impoſſibile.ſcꝫ ꝙ duo eiuſdē rei dn̄iꝫ in ſolidū adquirē poſſent eodeꝫ tp̄e ꝯtra l.ſi vt certo.§.ſi duob⁹.ff.ð caſ.pecu. Et ꝓpter hāc rōnē ꝯ abſenteꝫ ciuiliṫ rē ſuā poſſidētē ꝑſcriptio non pt inchoari.niſi poſtq̄ ciuilē ꝑdidit per obliuionē ⁊ negligentiā poſſeſſiōis naturalis ꝑ.x.annos vel vltra.ꝑ .l.ſi ideo.ff.de adq̄.poſ.in.§.vlti.⁊.l. furti. §.ſi fūdi.ff.de vſuca. Diciṫ preſcptio largo mō ſūpta ⁊c̄.ꝙ licet in ꝓpria ſignificatiōe ꝑſcptio ad imobilia ⁊ incorpalia referaṫ tm̄ .tn̄ large ponitṫ vt ec̄ vſucapionē triennij ꝯp̄hēdat ⁊ omnē ꝑſcptionē q̄ntūcūq; lōgeuam Ita ꝓmiſcue iuriſcōſulti vtunṫ iſtis vocabulis.vt.ff.de vſuca.ꝑ totuꝫ .et maxime in.l.iij.⁊ ibi nōṫ . Diciṫ vltimo nō ꝓcedit.i.non inchoaṫ.licꝫ q̄n ꝗꝫ inchoata ſine poſſeſſione ꝯtinueṫ ꝓpter hereditatē iacēteꝫ q̄ non poſſidet.l.ꝯ.ff.ſi q̄s in teſta.li.eē iuſ.fuerit. et tn̄ vſucapit.l.ceptā.⁊.l.nunq̄.§.vacuā.ff.de vſuca. Et hoc ē ideo .quia poſſeſſio quā habuit defūct⁹ apta ē ꝯtinuari in heredē.q̄ ē eadem ꝑſona iuris fictione.l.heres.ff.de vſuca. Iō ꝓcedit ꝑſcriptio ſm Dy.et Ioh.an. Quid aūt ſit poſſeſſio.vid.ꝑ Bar.i.l. .ꝯ.ff.de adq̄.poſſ. q̄ dicit ꝙ poſſeſſio ē ius inſiſtendi rei nō ꝓhibite poſſideri. Et eſt duplex.quedā ē ciuilis q̄ ſolo animo retineṫ .vt q̄n habeo ius in re ⁊ toto conatu mētis initor illi rei.licꝫ ali⁹ actu eā poſſideat ,⁊ ð illa loquiṫ hec regula.vt dixi. Quedā eſt naturalis.et ē q̄n q̄s corporaliter aut realiter poſſidet rē noīe ꝓprio ſeu alieno.et illa diciṫ q̄ſi pedū poſitio. Et an he poſſeſſiōes ſint diuerſe ⁊ differāt ſpecie.late hic diſpu Dy. Nam Azo tenuit ꝙ ſit tm̄ vna poſſeſſio que diuerſificatur ꝑ accidētia. Et ꝓbatur.viij.vel.ix.rationib⁹. Io.tenuit ꝯtrariū.ſimiliṫ Martin⁹. ⁊ Hugu.⁊ hāc ſequiṫ etiā Dy.ꝑ multas rōnes ⁊ leges.et ab illa opi.non ē recedēdū.ꝙ ꝯſuetudine approbaṫ. et ꝑ eaꝫ facili⁹ ꝯtrarijs rn̄deṫ. de q̄ ec̄ vide ꝑ doct.in.l.licet.C.de adq̄.poſ. Eſt etiam alia diuiſio poſſeſſionis quia quedaꝫ eſt iuris.et quedam facti.de qua remittit glō. Et alia circa materiam huius regule. Dic vt in gloſa.

Jo.an. ponit hic queſtionem Mecurial. de epiſcopo dioceſano qui petit quartam decimarum.eccleſia opponit.preſcriptionem Queritur quis habeat probare. Et ſoluendo dicit eccleſiaꝫ teneri ad ꝓbationē.ſiue alleget generalem ꝯſuetudinē aliaꝝ ecciaꝝ illius loci ſiue ſpēalē ꝑſcriptionem.alieno aut ſuo ꝓprio noīe. de quo hic latiꝰ per Jo.an. q̄ etiā interſerit pulcre ꝺ ꝓbatione negatiue. de q̄ ꝑ.g. in.c. bone .j. de elect. ⁊ in.l. actoꝛ. C. de ꝓba.

Eccatuz non dimittit̄ niſi reſtituat̄ ablatū

Hec regula intendit ꝙ ſi rez meam ſurripuiſti vel violenter abſtuliſti. vel aliqꝺ a me extorſiſti ꝑ vſurariā ꝑuitatē. nō remittitur tibi pcc̄m niſi reſtituatur ablatū. et ꝓbatur in.c.ij. de cenſi. cū ꝯcoꝛ. ħ in.g. alle. Ex qbꝰ p̄t etiā poni caſꝰ et quō diſtinguūtur pcc̄m. delictū. ⁊ crimē. Dic vt ħ in glo.j. q̄ etiā intelligit regulā ꝓcedere. qn̄ reſtitutio eſt poſſibilis. Itē ꝓcedit niſi fiat remiſſio liberalit̄. vt ħ in.g.ij. Et cui faciēda eſt reſtitutio. Dic vt in eadē.g. et tractat ħ Dy. de dictiōe. niſi. dicens. ꝙ dū ſeqtur negatiuaz ponit. vt ħ. ⁊ c. ſequēti. dum vero ſeqtur affirmatiuā. ꝓuat. vt. ff. e. ti. l. q̄ tutela. in pn. de q̄ latiꝰ Pe. de anco. in.c. xri. ⁊ Bal. in.l. ſi eū. § q̄ iniuriarū. ff. ſi quis cautionibus ꝛc.

Jo.an. ponit hic aliq̄s q̄ones Mercuriales. De materia vſurarū. ṗma. quid ſit vſura. et an ꝯtractus vſuraruz ſit ꝑmiſſibilis aliq̄ iure. Et dicit ꝙ vſura diffinitur vno mō ſic. Eſt lucrū ex mutuo pacto debitū vel exactū In q̄ diffinitione tangit̄ ṗmo materiale ī vſura. qꝺ eſt mutuuz. ſcꝺo formale. qꝺ eſt ipa exactio lucri vl' obligatio. Alio mō diffinit̄ vſura. eſt qcq̄d ſorti accedit. vt. xiiij. q. iij. plerīq. Cui diffinitioni addit Goffre. ex pacto vel p̄cedente intētione. ⁊ tūc ꝯcordat cuz ṗma. et dicit Jo.an. ꝙ etiā ſola intētio ꝯſtituit quē vſurariū. qn̄ intentio ⁊ ſpes lucri eſt ṗncipalis cā mutui ꝑ id qꝺ habetur in.c. ꝯſuluit. de vſur. vbi dicitur mutuū dātes nihil inde ſperātes. ⁊ an aliq̄ iure ꝑmittat̄ patebit. §.

Secunda qō

Utrū cōtractus vſurariꝰ eſt ex natura rei vicioſus ⁊ malicia conuolutꝰ Et ſm̄ om̄es dicendū ē ꝙ ſic. quia etiā Ariſtoteles nulla lege ductꝰ ſʒ rōne naturali ſola artatur. lucrū vſurarū deteſtat̄. vt pʒ in ṗmo polyticoꝝ. Itē quia in veteri ⁊ nouo teſtamento eſt ꝓhibita. vt in.c. ſup eo. ꝺ vſur. ⁊ varie rōnes ad hoc ſolent adduci. de quibꝰ hic per Jo.an. Naz eſt ꝯtra naturā dū facit numerabilia. vt pecuniaz ſupualere ſuo numero. ponderabilia ſuo pondere. et menſurabilia ſue menſure ꝛc.

Tertia qō

Utrū iura debeant concedere contractum vſurariū ꝓpter aliqꝺ bonū qꝺ inde oriatur. vel aliqꝺ malū. qꝺ ꝑ eā vitatur. Soluēdo dic̄ ꝙ iura naturalia nullo mō ꝯcedūt ſʒ ſimplicit̄ ꝓhibent hūc ꝯtractum. vt patuit. et ꝑ ꝯſequēs idē dicēdū ꝺ iure diuino a q̄ iura naturalia diriuātur Eodē mō ius canonicū hūc contractū ꝓhibʒ ⁊ punit vſurarios. c. ꝙ in omībꝰ. de vſur. ⁊ c. ꝙq̄. e. ti. in. vi. Nec eū ꝑmittē poſſʒ cōtra vetꝰ ⁊ nouū teſtamētū. c. ſup eo. ꝺ. e. ti. Jura āt ciuilia olim cōcedebāt aut ꝑmiſerūt hūc ꝯtractū ꝑmiſſiōe īdulgētie pene ꝙ nullā penā impoſuerūt ꝓpter ipm. Nō aūt ꝑmittunt vſuras ꝑmiſſione tollente impedimētū volentibꝰ exercere vſuras. aut ec̄ ꝑmiſſiōe iuuamē p̄ſtante. Et ꝙ his modis capiat̄ ꝑmiſſio. ꝓbat̄ ī.c. deniq̄. iiij. di. ⁊ in.c. nominis. ſupra. de verbo. ſigni. ⁊ c. ij. ſupra. e. li. de pe.

Quarta qō

Utruȝ in aliq̄ caſu de facto ꝯtractus vſurarius ſit conceſſus a iure. Et dicenduȝ ſimplicit̄ ꝙ non. niſi ſm ꝑmiſſionez ſtatim dictā et de iure ciuili. Jus em̄ canonicū nullo caſu eū ꝑmittit. aliquo mō ꝑmiſſionis. quia malicia eſt ꝯuolutꝰ. Et lȝ a iuriſtis aliq̄ caſus ponātur. in quibꝰ vſura ꝑmiſſa videtur. vt in c. j. ⁊. c. ꝯqueſtꝰ. ⁊. c. ſalubriter. đ vſur. cū ſimilibꝰ. Tn̄ dic. ꝙ in illis caſibꝰ non eſt intelligendū ꝑmitti vſuram ſed in eis ꝑmittit̄ lucruȝ aliqđ. et ſic aliqđ ſimile vſure. qđ tn̄ ꝓprie nō eſt vſura. ſed intereſſe dāni. lucri. pena. aut locū ſortis hȝ ſm Jo. anđ.

Quinta qō

Utrū ius canonicum ⁊ ciuile poſſint ſibi obuiare. vl̄ habeāt tantā ꝯcordiā ꝙ q̄cquid eſt ꝯtra vnuȝ. ſit nc̄ario ꝯtra aliud. et ſic an eo ip̄o ꝙ ꝯtractꝰ vſurariꝰ eſt ꝓhibitꝰ de iure canonico. ſit nc̄ario ꝓhibitus de iure ciuili. Rō dubitādi ē. quia ambo iura ſumūt fundamentū in iure naturali. et ſic videtur ꝙ q̄cquid ſit contra ius naturale. ſit nc̄ario contra dicta iura. et ꝑ ꝯſequens ſic erit de vſura. Sȝ dic ꝙ non eſt incōueniens aliqđ eſſe prohibitum in iure naturali. qđ tn̄ non eſt prohibitum in iure ciuili ⁊ poſitiuo. quia ꝓhibitio iuris naturalis ſit ꝑ ſolā vicij deteſtationem. prohibitio iuris poſitiui. ſit ꝑ pene ꝯminationem. et ſic per additiōem ſe habȝ ad ius naturale. Et licȝ ius poſitiuū tam ciuile q̄ canonicū intēdat hōines ducē ad bonum ꝯmune. tn̄ ius ciuile illud intendit per iuſtitiā legalem facere. aut ſaltem per viaȝ ciuilis amicitie que ſm Ariſtotelem maxime videt̄ ciuitates continere. quia igitur contractus vſurarius non habet illaȝ ciuilem amicitiaȝ impedire. non ꝓhibetur nc̄ario a iure ciuili ꝑ ꝯminationem pene. Jus aūt canonicū cū ſit quedam explicatio iuris diuini intēdit eūdem finē cū eo ſcȝ bonum aīe. ad qđ non poſſunt homines ꝑuenire ꝑ ciuilem amicitiā aut legalem iuſtitiā. ſed requiritur vltra eam q̄daȝ celeſtis amicia que dicitur charitas cui opponūtur omnia vicia ⁊ mortalia peccata. ideo merito ius canonicum ꝓhibere debȝ omnia talia. Et ſi dicitur ius ciuile ꝑmittēdo vſuras opponit ſe iuri diuino. ꝯtra. l. nā magiſtratus. ff. de arbi. cle. ne romani. in prin. đ elect. Dic ꝙ hec permiſſio iuris ciuilis non eſt per oppoſitum. ſȝ per omiſſiōem quaſi negatiue. quia non ꝯminatur penam vſurario. ſed omittit et relinquit taleȝ contractū prohibendum iuri canonico ⁊ diuino quibus id magis videtur ꝯgruē ſm Joh. anđ. Hodie tamen de iure auctenticorū etiam leges prohibent vſuras. quia imperator mandat ſeruari quattuor concilia. vt in auc̄. de eccle. titu. ꝗ. i. colla. ix. ⁊ conſtat ꝙ in concilio Nyceno vſure fuerunt ꝓhibite. xlvij. diſ. c. quoniam multi. ergo etiam de iure ciuili.

Eccati venia

non datur niſi correcto

Pone caſuȝ per. l. manicheos. C. đ heret. vbi dicitur. Delicti veniam penitentibꝰ damus et per alia iura hic allegata in gloſa que intelligit regulam procedere de venia culpe vel pene eterne. que non datur niſi correcto. vt hic. venia autem pene temporalis ex certis cauſis qñqꝫ datur non correcto. vt in ca. deniqꝫ. iiij. di. ⁊ correcto dať venia pene eťne. aut etiaꝫ culpe etiã ſi ſola cordis ꝯtritione ſit correctus ſine alia ſatiſfactiõe ecc̃ie aut ꝓximo leſo facta. Cõmutatur em̃ ꝑ cõtritionẽ dicta pena ꝑpetua in tꝑalẽ in pn̄ti ſeculo aut futuro ſuſtinẽda. ⁊ remittiť culpa. ⁊ ex tũc incipit hõ eẽ in grã. ꝓbantur h̃ in ea. ꝓhibentur xxxij. diſ. et de pe. diſ. vlti. c. ſi. quia tñ ꝑ pcc̃m etiã ecc̃ia offenditur tenetur pcc̃or etiaꝫ ſatiſfacẽ ecc̃ie. qđ facit ꝑ ꝯfeſſionẽ oris ⁊ ſatiſfactionẽ pn̄ie ſibi iniuncte. c. a nobis. ij. de ſen. excõi. Itẽ ſi ꝓximꝰ eſt offenſꝰ ꝑ pcc̃m etiaꝫ dꝫ ei fieri ſatiſfactio. alias nõ dimittitur pcc̃m. vt. ſ. c. pri. Qui em̃ pluribꝰ obligationibꝰ tenetur. omnibꝰ ſatiſfacere teneť. c. j. de cri. fal. et nõť in. c. parochianos. đ ſen. excõ. Hinc dicit Hoſti. in. ti. de pe. ⁊ re. §. quibꝰ ⁊ q̃liter. in vlti. colũ. ꝙ plurimi ſacerdotes in iſtis delinquũt. dũ credunt ſufficere ad remiſſionẽ pcc̃i ſi fiat ſatiſfactio ꝓximo ⁊ alias nullã imponũt pn̄iam. ſed ſimpliciter abſoluũt. Delinquũt etiã pcc̃ores q̃ facta ſatiſfactione offenſe non curant amplꝰ ꝯfiteri pcc̃m ſꝫ certe vt dictuꝫ eſt per reſtitutionẽ de pcc̃o ſatiſfactũ eſt ꝓximo. ſꝫ hoc ñ ſufficit. niſi eť deo ⁊ eccleſie ſatiſfaciant. vt patuit. Eſt igiť pn̄ia fructuoſa interuenientibꝰ his tribꝰ ſcilꝫ cordis ꝯtritione. ꝯfeſſione oris ⁊ ſatiſfactione opis. de pe. di. iij. ꝑfecta. Auctoritates igiť q̃ innuunt ſola cordis ꝯtritione deleri pcc̃a intelliguntur qñ articulꝰ nc̃itatis oris ꝯfeſſionem et opis ſatiſfactionem excludit. Et hec omnia tria cõprehendit hic textus. dum vtitur verbo generali correcto. Alia dic. vt hic in. g. et hic ꝑ. Dy. ⁊ Jo. mona.

Emo poteſt ad impoſſibile obligari

Gloſa ponit triplicem impoſſibilitatem. ⁊ cuiuſqꝫ dat exempla. et ſic pone caſum vt in ea. Et triplicẽ rationẽ huius regule vide etiam in glõ. ⁊ in quibꝰ locum habꝫ. quia in contractibꝰ vltimis voluntatibus. confeſſionibꝰ. legibus. ſententijs ⁊ matrimonio. vt declarat. g. Et dic vt in ea. et facit h̃ regula ad queſtionem diſputatam per Joh. an. an ſcꝫ annus appellationis proſequende currat ante interpoſitionem. et facit hec regula ꝙ nõ ꝓpter quandam impoſſibilitatem. đ qua. q. plene per gloſam magnaꝫ in cle. ſicut. de appella. Item facit ad. q. legiſtarum de ceco qui cõmiſit maleficiuꝫ ꝓpter qđ ſibi oculus erui deberet. Nam ꝓpter impoſſibilitatem pene debet puniri in alio membro. per. l. ij. C. vt intra certum tempꝰ. facit quod notatur ſupra eodem libro de elect. ſi compromiſſarius. in vlti. gloſa. Si tamen haberet vnicuꝫ tm̃ oculum illo eſſet priuandus. per. l. ſi in emptione §. penultimo. ff. de contrahen̄. empti.

Jo. an. ponit h̃ queſtioñ. mercurialem. An lex vel conſtitutio legati vel epiſcopi prohibens aliquem actum et contrafacientem excõmunicans non ſcripta valeat. ita ꝙ contrafaciens excõicatꝰ ſit. coaptať ãt regule ꝙ videť ĩpoſſibile ſm̃ naturalẽ curſũ nature con ſtitutiones non ſcriptas ꝑpetuo mēti teneri ꝑ eos q̄s ligare debent.c.lōginq̄tate.xij.q.ij.vbi dicitur ꝙ longinquitate tp̄is obſcuratur veritas et ꝯſtitutiōes de ſui natura ſunt ꝑpetue.c.fi.de offi.lega.cū ſimilibꝰ Solutio eſt ꝙ ꝯſtitutio nō ſcripta valz et tenz. quia ſcriptura nō eſt de eſſe legis vel ꝯſtitutionis. aut de eiꝰ forma ſbali.vt eſt tex.in.c.j.in fi.ſ.de iureiurañ.et eſt caſꝰ.ſupra.e.li.ḋ renū.c.vno.et ꝓbatur multis alijs modis h ꝑ Jo.an.et ſic ꝯtrauenīēs ad cuiꝰ notitiā ꝑuenit.excōicatꝰ eſt. facit regula eū qui certꝰ.j.e.nec ſtatuēs icurrit penā.c.j.ſ.e.li.de ſen.excō.quia illud.c.locū hꝫ in ſñijs que ligant culpas p̄teritas.non in ꝯſtōnibꝰ q̄rum ꝓpriū eſt ligare futura.c.ij.de ꝯſtitu.cū ꝯcor.

Riuilegiuz

perſonale perſonā ſequit̄ et extinguit̄ cum ꝑſona.

Pone caſū vt in.gl.Et dic idē in reſcriptis pactis ꝛ ꝓmiſſis.licet aliud ſit in iure cōi etiā ad certas ꝑſonas; directo vt in.c.in cauſis.ſ.ḋ re iudi. Itē dic etiā ꝑuilegiū eē ꝑſonale ex parte ꝯcedentis ꝛ nedū ex parte eiꝰ cui ꝯceſſū eſt ſm.g.qḋ vez ſi id exꝑmatur in ꝑuilegio.ꝙ durare debeat ad vitā cōcedentis.vt in.c.ſi gratioſe.ſ.e.li.de reſcrip.alt.licz nomē ꝯcedentis ſꝑ exꝑmatur in ꝑuilegio.nō ideo ꝑuilegium ꝑſonale eſt ex parte ꝯcedentis.niſi illud exꝑmatur. Alia vidḋ.h in.gl.ꝛ.l.in omnibꝰ.ꝛ.l.ꝑuilegia q̄dā.ff.eo.tit. Et huic regule bene aptaretur qḋ an ꝑuilegiū vel gratia nō ſcpta ī ſolita forma aut ſcpta ꝛ non bullata expiret per obituz pape.de qua per Jo.an.ſupra.eoḋ.li.in ꝓhe.ꝛ ibi de hoc aliquid dixi.

Jo.an. ponit hic.q. mercuri.an ꝑuilegiū papale exprimens p̄lati nomen.cum tñ tenor reſpiciat ecc̄iam.vel ecōtra.non exꝑmens nomē p̄lati ſꝫ dignitatem tm̄.cū tñ tenor reſpiciat ꝑſonā.intelligatur ꝑſonale aut reale.Soluendo dic̄ Jo.an.non ſꝑ eē curandum de noīe an ſit exꝑſſū vel non.ſed tota virtus ꝯſiſtit in tenore ꝛ verbis ꝑuilegij.vt ꝓbatur in.c.porro.ꝛ.c.recepimꝰ. et c.cum oliz.j.ꝛ.ij.de ꝑuile.ꝛ.c.ſi papa e.ti.ꝛ li. Nā docet expiētia ꝙ quaſi omnia antiq̄ ꝑuilegia papalia ꝛ imꝑialia exꝑmebāt nomē tūc regentis ecc̄iam cui dabat̄ ꝑuilegium ꝛ in papalibꝰ loco religioſo ꝯceſſis addebatur eiuſqꝫ fratribꝰ regularē vitaz ducētibus ꝛc.Si ſeculari ecc̄e ꝯcedebatur non ponebat̄ ibi regularē.ꝛ vbi hodie dicit̄ ſalutē ꝛ aplicā bñdictionē.tunc dicebat̄ in ꝑpetuū. Quis ḡ dubitat exꝑſſionē noīs non impedire ꝑpetuitatē ꝛ realitatē; priuilegij. Nam ecōtra p̄t eē ꝙ nomē non exꝑmatur p̄lati.ꝛ tñ ꝑuilegiuz ſit ꝑſonale.quia hoc apparet ex tenore.quia ꝓpter bñ merita.aliquid ꝯceditur p̄lato.facit.c.mādata.de p̄ſūp.ꝛ.c.cōſtitutus.de ꝯceſſ.preben.vbi tñ ex ꝑuilegij tenore non p̄t colligi intētio ꝯcedentis circa realitatē ꝛ ꝑſonalitatē ꝛ ꝑuilegium p̄t ꝯuenire ſucceſſori ſtanduz eſſz decre.qm̄ abbas.ſupra.de offi.dele.aut papa ſeu ꝯcedens ſi haberi poſſz conſuli.c.iij.§.ſi vero.ſ.e.li.de offi.ordi.

Interſerit etiā Jo.an.aliam q̄ōnem venerialez Bartho.brix.an ꝑ hec verba reſcpti aplici.ꝯmittimꝰ tibi vices noſtras in tali ꝓuincia ad aliquem epm̄ expꝛeſſo noīe ꝓprio epi directa ſiat cōmiſſio realis aut ꝑſonalis.et tʒ Jo.an. poſt Barto.ꝙ eſt ꝑſonalis. niſi aliđ ex verbis reſcripti ſumatur ꝑ ſuꝑius dicta.et hoc etiā tʒ Guil.in ſpe.ti.de inſtru.edi.§.nūc autez.verſi. quid ſi papa

Emel malus

ſꝑ p̄ſumitur malus

Gloſa ponit caſum ⁊ ſubdit ꝙ hͦ preſūptio p̄t dici hominis.facti.iuris.ſʒ non đ iure Et dat remiſſiones de his p̄ſūptionibus.ſubdit etiā vn̄ procedit hec p̄ſūptio.Et dic vt in ea Jo.mō.dicit ꝙ rō regule ex parte p̄ſumentis ē. ꝙ natura corrupta potiꝰ p̄ſumit mala Juxta illud ſapiētie.xvij.ſemꝑ ꝑturbata ꝯſcientia preſumit ſeua.Cetera dic vt in.g.Et ſm̄ Jo.an.hec reglā facit ad qōnē de notario q̄ fecit vnū inſtrumentū falſū.an valeant poſtea confecta ꝑ ipm̄ .de q̄ q̄ſtione tractat Guil.in ſpecu.in ti.de inſtru.edi.§.reſtat.verſ. qđ ſi tabellio .et ibi tʒ finaliter ꝙ poſtea ꝯfecta per eum valent donec fuerit ꝓuatꝰ vel interdictꝰ vti officio ſuo tabellionatꝰ ꝑ ſnīam.alle. l.poſt ꝯtractū.ff.de dona.

Jo.an. ponit hͦ in mercurial̄.primā qōnem quā diſputauit poſt doctoratuz.an ſcʒ ꝑ inſtrumentū directe ꝓbetur crimē.Et dicitur directe ꝓbari ſi adhibitis teſtibꝰ rogatur tabellio ꝯficere inſtrumentū de vulnere.homicidio.adulterio.incendio. et his ſilibꝰ que ꝯmiſiſti.et tabellio ſic facit.⁊ poſtea ꝯtra te inſtrumentū illud ꝓducitur.de q̄ q.ꝑ Cy.in.l.ſciant cūcti. C.de ꝓba. Soluendo dicit Jo.an.ꝑ inſtrumentum directe non ꝓbari crimē .quia in criminali teſtes debent exhiberi coram iudice.l.iudices. C.de fiđ.inſtru.et in auc.apud eloquētiſſimū. ibidez poſita.ergo non ſtatur inſtrumento .facit.ij.q.j.iudex p̄mates.vbi de crimine non dʒ iudex punire nō ꝯuictū ꝑ teſtes vel ꝓpriā ꝯfeſſionem facit.l.ſciant cuncti alle.Et hec vera niſi ꝑ me vel me volente et mandāte ꝯficiatur inſtrumentum ꝑ qđ ipo facto crimen meū ꝓbetur .Ita loqtur c.cū in poſitiōibꝰ.s̄.e.li.de iureiurā. c.ij.s̄.e.li.de verbo.ſigni.cū ꝯcor.In quibus ꝑiuriū et conſpiratio ꝓbari pn̄t ꝑ inſtrumentū.Indirecte aūt inſtrumentuʒ ꝓbat crimen ⁊ adiuuat criminis ꝓbationē.vt ſi accuſo te ꝙ incendiſti domū meaʒ.ꝑ teſtes ꝓbo incendium.et ꝑ inſtrumentū domuʒ eē meā. Item accuſo te de ꝑiurio ꝓduco inſtrumentū qđ iuraſti.et ꝑ teſtes ꝙ contrariū feciſti

r Atū quis habere non pōt.qđ ipius noīe non eſt geſtū

Intellectꝰ huiꝰ regule eſt vt quis non poſſit habere ratū qđ ipiꝰ noīe non eſt geſtū.vt ſcʒ ꝓpterea ꝑ ratihabitionem ſit obligatꝰ. vel vt poſſit quis agere cōtra.Vn̄ ſi tu occidiſti hominē tuo noīe vl' aliud qđcūqʒ delictū tuo noīe ꝯmiſiſti.vel etiā contractuʒ tuo noīe celebraſti .etſi ego ratū habeo.non ꝓpterea teneor.vt in regula iſta .facit.c.cū q̄s.s̄.e.li.de ſen.excōi. Per qđ.g.ponit caſū.et ꝯtraria ꝑ.g. ſolue.vt in ea.Et an heres vl' ſucceſſor p̄lati poſſit habere ratuʒ factum nomine defūcti aut p̄deceſſoris.viđ hic per Dy.

Jo. an. ponit h q̄ttuoꝛ q̄ſtiōes mercuri. Pͥma q̄ō eſt ſi duo ex tribus delegatis ſimplicit̄ datis tertio irrequiſito ſn̄iam ꝓferunt. an valeat ſn̄ia tertio ratū hn̄te. Et fuit q̄ō hec venerealis Bartho. brixi. xli. et tenuit ꝙ ratihabitiōe nō potuit cōfirmari ꝙ nulla fuit. facit r̄la non firmat̄. j. e. ⁊ nōt̄. ix. q. ij. c. j.

Secūda qō eſt an ſn̄ia excōicaticationis lata in clericū Bononien̄. per ep̄m mutinen̄. poſſʒ haberi rata ꝑ ep̄m Bononien̄. ita ꝙ valeat. ⁊ fuit hec venerealis. xliij. et Damaſi. prima. in rubrica de ꝯſuetu. et tenuerūt ꝙ non p̄t ratificari. etiāſi lata fuiſſet nomen epi bononien̄. cū excōicatio pure lata. aut ſtatim ligat. aut ſtatiʒ eſt nulla. et ſecū ſuā trahit executionē. c. paſtoralis. s̄. de appell.

Tertia qō Religioſꝰ electus ſine licētia ſuꝑioris ꝯſenſit et poſtea adminiſtrauit demū p̄latꝰ ſuus licentiā ſibi dedit. aut factū ratuʒ habuit. an ille poſſit p̄laturā tenere. Et hec qō expedita eſt ꝑ. c. ſi religioſꝰ. j. rn̄ſo. s̄. e. li. de electi. quia talis ꝯſenſꝰ eſt nullꝰ. et electio eſt ip̄o iure irrita. et ſic cōſenſus et ratihabitio ſuꝑioris ſuꝑueniens non iuuat electū. regula non firmatur. j. e. ti.

Quarta qō Duo erant ꝯpromiſſarij quorū vnꝰ altero abſente elegit illū in quem certū erat abſentē ꝯſenſurū ſi preſēs fuiſſʒ. aut veriſimile ſaltē fuit et poſtea etiā ꝯſenſit vel ratū habuit. an valʒ electio ⁊ erat queſtio Stepha. poloni. q̄ tenuit electioneʒ ab vno factā non valuiſſe. quia cum ꝑtās duobꝰ tradit̄. vnꝰ alteri ꝯmittē nō p̄t. quia induſtrie ꝑſonarū videntur electe. et ergo nec p̄t ratū habere facit. § tutoꝛ aūt. Inſti. de auc̄. tuto.

Atihabitio nē retrotrahi ⁊ mandato ꝯparari dubiū non eſt.

Pone caſum vt in. g. Et intellige hanc regulā procedere duobus concurrentibus ſcʒ ꝙ id quod ratum habeo ſit meo nomine geſtū. vt. s̄. c. pꝛxi. Et ꝙ ratihabitio fiat infra tp̄s infra qō actū facere debui. vt in. g. Itē ꝓcedit hec regula tā in ꝯtractibꝰ q̄ in maleficiis q̄ in iudicijs. intellige tn̄ de maleficijs q̄ ꝑ alios fieri pn̄t. ſecus in his que perſone coherent vt in adulterio ⁊ ſimilibus. vt notatur in. l. hoc iure. § deiecit. ff. e. ti. et h per Dy. Itē dicit h. g. ratihabitioneʒ mādato cōparari q̄ ad effectū q̄ idē eſt in mādato ⁊ ratihabitione. non aūt q̄ ad ſpeciem actionis. ꝙ mandatū parit actionem mandati. l. licʒ. ff. de ꝓcur. Ratihabitio aūt parit actionē negotiorū geſtoꝛū. l. j. et. l. ſi pupillꝰ. ff. de ne. geſ. non aūt actionē mandati. qō verū ſm Dy. ⁊ Jo. an. ſi habet̄ ratū ab abſente geſtum. ſi aūt habeat ratum geſtuʒ noīe ſuo eo pn̄te. parit actionem mandati Ideo tūc etiā quo ad ſpēm actionis ꝯparatur mandato. l. qui patitur. ff. manda. et nōt̄ur in. l. ſꝑ q̄. ff. e. Alia dic. vt hic in. g.

Jo. an. ponit h qōnē quā padue diſputauit ricarmalū. que eſt. contra duos ſimul inquirebat̄ ꝯtra Andreā ꝙ occiderit. et cōtra Johem ꝙ mādauerit vtrūqꝫ fuit ꝓbatū. ſʒ Andreas ꝓbauit ſe die maleficij fuiſſe in loco remoto. vł ꝙ illud fecit ad ſui defenſionē. Joh. nil probauit. Queritur an ex illis actis abſoluend⁹ eſſz Ioh. que qđ etiā pt in foro ecclaſtico occurrē. ſm Ioh. an. Soluendo dicit ꝙ ꝓbatio and. ꝙ ad ſui defenſionē occidit non releuat Io. quia bona fides facientis nō releuat maliciam mandatoris. ꝑ. l. ſi qs. §. ſz ali⁹. ff. de iur. om. iu. facit. c. cū volūtate. ē. de ſen. ex. Cū aūt ꝓbauit And. ſe fuiſſe abſentē. ſi iudex teſtes illos ꝓ veritate vtriuſqꝫ inqſitionis cōiter ꝯtra vtrunqꝫ formate recepit qđ potuit. quia latiſſimū eſt ei⁹ officiū. l. i. ff. de iuriſ. om. iu. tunc abſoluetur Io. ꝑ eaſdē ꝓbationes ꝑ q̄s abſoluit andre. l. i. § fi. ff. de qōni. Si āt ad ſpēalem defenſionē and. tm̄ recepti ſūt teſtes. tunc Io. non ꝓderunt ꝓ hoc. C. q. res iudi. nō no. l. ij. ⁊ . C. res inter ali. acti. ꝑ totum.

Cū ſunt partiū iura obſcura. reo potius fauendū eſt q̄ȝ actori

Pone caſū ſm Dyn. qn̄ actor ⁊ re⁹ pariē probant ꝑ numerū teſtiū eq̄lez ꝑ omnia vel ꝑ inſtrumenta equalis auctoritatis. ꝑ. l. fauorabiliores. ff. e. ti. Itez ſi neuter ꝓbat. vt in. l. ſi debitor. ff. de pigno. vbi agēs hypothecaria ꝯ. T. ꝓbat eē ſibi obligatā kalēd. auguſti ⁊. T. ꝓbat ſibi obigatā eādē rē eodē die. nec apparet cui p̄mo. abſoluitur re⁹. ꝯcor. c. ſi a ſede. ē. e. li. de p̄ben. et alia exempla pone. vt h̄ in. g. que ec̄ dicit regulā locū hr̄e in ſn̄ia iā lata. vt in. c. fi. ſup̄. de re iudi. Et ꝙ ter. dicit partiuz in plurali numero. forti⁹ ꝓcedit regula. ſi iura actoris tm̄ ſūt obſcura. non ſic ſi iura rei tm̄ ſūt obſcura. ꝙ illa venirent interp̄tāda cōtra reū. c. licz. ſup̄. de ꝓba. et h̄ in. gl. fi. Et rō huius regule eſt triplex. ſm Io. mona. P̄ria ꝙ re⁹ defēdit. actor aūt impetit. § ꝯmod. inſti. de inēdic. Scđa quia nemo p̄ſumit ligat⁹ ſiue obnoxi⁹. niſi ꝓbetur. in auc̄. q mo. natura. effi. ſui. § natura ſiqdem. coll. vi. Tertia quia re⁹ pugnat ꝓ libertate. vn̄ debitor dicitur cliens creditoris. l. iij. C. de noua. ⁊ ꝓuerbio. xxij. dicit. q mutuū accipit. ſeru⁹ ē feneratis. ſm Ioh. an. cetera dic. vt h̄ i. gl.

Io. an. ponit h̄ qōnē quā diſputauit de excōicato q appellauit. Sed dubitat an appellatio p̄ceſſit vel excōicatio qđ in tali obſcuro iudicandū ſit ꝓ illo q reperitur re⁹. et ꝓponit qđ in his terminis. ep̄us excōicauit Titiū legētez appellationē quā inēponebat ab eo. ſcđo excōicauit Lutiuz q appellauit ep̄o ꝓferente ſn̄iaz. tertio excōicauit Seiū ſub ꝯditione q an̄ ꝯditionē deſijt eſſe de foro ſuo. et poſtea euenit ꝯditio. queritur de his ſn̄ijs an ligēt. Prima duo mēbra cōiūgendo dicit ſoluēdo nō hr̄e dubitationē qōnē. ſi appellatio fuit friuola. Itez vbi p̄us appellatio iudici ē porrecta ⁊ poſtea ex abūdanti legit. vel ſi p̄mo ep̄us ꝑ aliū ꝓtulit ſn̄iam. iuxta. c. fi. ſup̄. de re iudi. e. li. et poſtea ex abūdāti eaz repetebat. Itē nō eſt dubiū ſi appellās in verbo appellatiōis aut cauſe exp̄ſſionis p̄uenit ep̄m excōicantē. vel cū ep̄s excōicando in verbo excōicationis p̄uenit appellātē. Remanet ergo dubitatio qn̄ poſt inchoatā appellationē an̄ verbū appellatiōis vel cauſe exp̄ſſionis interuenit excōicatio T. vel qn̄ poſt ꝓnūciationem an̄ verbū excōico interuenit appellatio Lucij. vel qn̄ dubitat qđ verbū p̄ceſſit. licz ſciatur q̄s p̄mo inchoauit. et q̄ȝ nis equū eſſꝫ ſtatuere hoc caſu ꝙ potioꝛ eſſꝫ q̄ ꝑmo inchoauit vt ſit locꝰ ꝓuentioni.c.duobꝰ.eo.li.de reſcṗ.de appel.c.vt debitꝰ.De rigoꝛe tñ iuris dicit ꝙ ligatꝰ eſt.T.quē inchoantē appellare.ꝓuenit epūs in ꝓnūciatione.et Lutiꝰ ligatꝰ nō eſt q̄ epm ichoantē excōicare ꝓuenit in appellatiōe ꝑ decre.ſi duo.ē.e.li.de ꝓcu. vbi nō ponderatis ꝑambulis litis aut q̄s illā ꝑmo inchoauit.ille de ꝓcuratoribꝰ pluribꝰ dicitur occupaſſe vel ꝑueniſſe.q̄ ꝑmo ꝯteſtat̄ litē.qđ eſt ſbale in dn̄o litis ⁊ inſtantie.ſic in ꝓpoſito nō ponderat̄ ꝑambuluꝫ vel exoꝛdiū ſn̄ie vel appellationis.ſꝫ ſoluꝫ q̄s ī ſbalibꝰ illoꝝ actuū aliū ꝓuenit.Tertiū q̄ōnis mēbrum diſputauit Bartho.brix.in.q.venereali.xij.⁊ dixit illū ligari de q̄ q̄ritur cū ſn̄ia lata ſub ꝯditione teneat ⁊ iudex poſſit ſtatuere in futurū.de ſentē.ex.a nobis.Et hanc ſolutionē approbat Joh.an.et tenēt eā gloſatoꝛ.Inno.Hoſtiē.ſuꝑ.de appel.c.preterea.ij.

In iudicijs nō eſt acceptio ꝑſonarum facienda

De hac q̄ōne curioſꝰ videre ꝑt btm̄ Tho.in ſcđa ſcđe.q.lxiij.ꝑ totū.et maxime in articulo vltimo.Dy.intelligit regulā de eq̄litate in iudicijs ſeruanda inter litigatores ſiue ſint pares.vt ꝙ vterqꝫ vilis.vel vterqꝫ honeſtꝰ.aut in dignitate ꝯſtitutꝰ.ſiue ſint impares.nec em̄ dꝫ iudex ꝑtextu dignitatis alicuiꝰ litigatoꝛis vel honeſtatis.vel pretextu alicuiꝰ gratie.vel odij in alterutram partem declinare.ſꝫ vtriqꝫ parti qđ iuſtū eſt ꝑſtare et equitatē in omnibus obſeruare in auc.iuſiurand.qđ ꝑſtatur ab his.§.⁊ equꝰ ero.Et pone caſū huiꝰ regule.vt in.g.Dy.etiā ponit exemplū.quia ſi vnꝰ litigātiū ſit ꝑuilegiatꝰ.et alter nō.tranſit etiā priuilegiū ad ipm̄.l.fi.C.de fructi.et li.expen.de q̄ ibideꝫ nōtur.et Inſti.de iure natura.§.ſꝫ qđ ꝑncipi.et ſ'm.gl.h' q̄uis in iuſtitia miniſtrāda nulla acceptio ꝑſonarū eſt hn̄da. vt hic.tn̄ ī penis infligendis hn̄ habet̄ rō ꝑſonarū.quia in eis defertur dignitati et ꝑſone vt minoꝛ pena imponat̄ exiſtenti in dignitate q̄ minori.c.ſane.ij.ē.de offi.dele.⁊.c.ij.ſupꝛa.e.li.et ti.Et rō huiꝰ ꝑt eſſe.ꝙ minima pena ī minoꝛi eſt maxima in ſuꝑioꝛi.et h' ꝓcedūt in pena coꝛꝑali imponēda.ꝙ in pecuniaria plꝰ punitur maioꝛ q̄ minoꝛ.⁊ nobilis q̄ ignobilis.vt nō.g.in.c.cum q̄dā.ē.de iureiurañ.Alia dic vt in.gl.

Jo.an. ponit hic q̄ōnē mercuriale.Papa ꝯceſſit ꝑuilegiū ecc̄ie collegiate ꝙ ꝯtra eā in ſuis iuribꝰ ⁊ bonis non currat ꝑſcriptio minoꝛ centenaria.agit ꝑlatꝰ cōtra caplm.vel ecōtra.quoꝛum bona ſūt diſcreta ſuꝑ re alias ꝑſcribtibili.Queritur an alter ꝯtra alterū illo ꝑuilegio poſſit vti.Solutio eſt ꝙ nō quia tenoꝛ ꝑuilegij eſt ſeruādꝰ.c.poꝛro de ꝑuileg.Et quia tenoꝛ ꝑuilegij loq̄tur.cum contra ipam ecc̄iam minoꝛ ꝑſcriptio allegat̄.⁊ ſic contra totā ipam ecc̄iaꝫ.quia indiffinita vniuerſali eq̄pollet.c.cū circa.ſupꝛa.e.li.de electi.in terminis q̄ōnis nō habebit locū priuilegiū.ſcꝫ cuꝫ ſolꝰ pꝛelatus ꝯtra capitulū ꝑſcriptionem allegat.vel econtra.caplm ꝯtra ꝑlatum cū capitulū vel ſolꝰ ꝑlatꝰ non faciāt totā ecc̄iā.ſꝫ ſolū eiꝰ partē.c.nouit.ē his q̄ fi.a pꝛe.Et huiꝰ occaſiōe ſubnectit Jo.an.et q̄n̄ ꝑuilegiatꝰ cōtra priuilegiatū poſſit vti ſuo ꝑuilegio. de q̄ etiā in.c.ꝑn̄tia.de ꝓbatio.

Ignorantia facti non iuris excuſat

Hec regula duas hꝫ partes. et pone exemplū ī vtraqꝫ vt in.g.Dy.vtriuſqꝫ partis ponit exempluꝫ in eo q̄ confitet̄ in iudicio ꝑ errorē. Nam ſi errat in facto.vt ꝙ confeſſus eſt aliū ſibi coheredeꝫ .l.ſi cū putarē.ff.fami.herciſ.tūc excuſat̄. Si in iure errauit.non excuſat̄.l.non fatetur.ff.ď ꝯfeſſ.vt ſi credebat valē teſtamentū ſine ſolēnitatibꝰ iuris.q̄ omiſſe viciant. Jo.mō.etiā ponit exemplū in eo q̄ ignorat vacationē beneficij.cui non currit tempꝰ ſemeſtre c.quia diuerſitatē.de ꝯceſſ.p̄ben. Secus ſi ignorabat ſemeſtre tēpꝰ currē collatori.de ſupp.neg.p̄la.c. penul.⁊ fi.et in vtraqꝫ parte huiꝰ regule fundatur hic.qď.g.h dicit de ꝯdēnatione expenſaꝝ.quā.gl.ſꝑ nō.ꝙ ad eam q̄tidie fit remiſſio. Et ꝓ intellectu regule aduerte breuiter.ꝙ ē q̄druplex ignorantia. Nam quedā eſt craſſa q̄ ſurgit ex electione et ꝯtemptu.ſcꝫ qn̄ quis procurat ne ad eū ſciētia rei ꝑueniat.⁊ dicitur craſſa ſimilitudinarie.quia ſicut craſſitudo repellit intellectū.ſic habens hanc ignorantiā ꝓcurat ne noticia rei ad eum deueniat. Alia ē ignorantia ſupina.⁊ illa ſurgit ex negligentia.vt cuꝫ quis negligit ſcire vel dicit ſe neſcire qď publice factū eſt.vel ꝙ omnes alij ſecuꝫ ꝯuerſantes ſciūt. et ideo ſic appellat̄. quia ſicut negligens eſt qui ſupinus iacet in lecto torpore vacans vltra tempꝰ debitū.ita habēs hanc ignorantiā .negligit ſcire qď omnes alij ſciūt. Et he due ignorantie.ſiue ſint facti.ſiue iuris.nūq̄ excuſant. ſꝫ ď taliter ignorante intelligit̄ illud.ignorans ignorabitur.xxxviij. diſt.q̄ ea. imo talis dicitur magis ꝯtēptor q̄ ignorans.ſm Jo.mona. Aut ſaltem affectator ignorantie.vt in.c.fin̄.ſup̄ de clam.deſpon. Alia eſt ignorātia erronea.et eſt qn̄ applico menteꝫ ad id cuiꝰ veritas habꝫ contrariū .de q̄ Ariſtoteles dicit in Ethi.ꝙ omnis malus eſt ignorans.et talis etiā ſi ſit iuris.non excuſat.vt hic patet. Hec tn̄ ignorantia differt a titubatiōe.ꝙ titubans dicitur.qui nō applicat mētem ſuā ad aliquid.ſꝫ propter conflictum rōnum dubitat cui parti mentem applicet.ar.l.ſi.C.ď condi.inde. Quarta eſt ignorantia ꝓbabilis.et eſt quando quis ignorat qď cōiter ignoratur.nec ſcire tenetur.vt ē ignorantia facti alieni.vt in.c. ab excommunicato.ſupra.de reſcript.et talis bene excuſat vt hic. Juris autē ignorantia nō poteſt eē probabilis. nec aliqueꝫ excuſat.vt hic et.l.regula.ff. de iur.et fact.ignorā.et ibi plene de materia.et late hic per Dy.et ꝑ glō. xxxviij.diſt.in ſumma.⁊.iij.q.iiij.§.notandum.in tex.et glō.ad que loca remittit hic.g.

Jo.an. ponit hic.q.mercurialem .de eo qui impetrauit beneficiuꝫ.an teneatur facere mentionem de vacatura quaꝫ expectat.vel reſeruatione que pro eo pēdet.ita ꝙ aliter impetratio non valeat.et procedit queſtio in eo qui ſciebat ſe tale ius habere.alias facti ignorantia excuſaret illum.vt in.c.gratia.ſupra.eodem libro.de reſcript. Solutio eſt.ꝙ non valent littere per c.in noſtra.ſupra de reſcrip. iūcto.c. q̄uis.ſupra.eodem libro.de preben

Nam cū littere ad bn̄ficia ſūt odioſe. nil dꝫ in eis taceri qđ mouere poſſet p̄ncipem ad gratiā denegādā. nec eſt veriſimile ꝙ ita papa ꝓ eo ſcriberet cui alias gratiaꝫ fecit ſic, pro eo cui nunꝙ̄ gratiam fecit. Uidetur ergo ex hac taciturnitate gratia .⁊ facit. c. ij. de fi. p̄ſby. e. li.

Cum quis in ius ſuccedit alterius iuſtam ignorātie cauſā cenſetur habere

Hec regula venit exemplificatiue ad p̄cedentē. naꝫ ignorantia facti ꝓbabilis excuſat. vt ibi. Exemplū eſt in eo q̄ in ius alteri⁹ ſuccedit. vt hic. Et pone exēpla in hac regula vt in. g. Dy. exemplificat ī eo q̄ ꝓmiſit mihi dare bouē in kalend. auguſti. etſi nō daret ꝓmiſit centū. deceſſit ꝓmittens an̄ kalend. et heres ignorās ꝓmiſſionē factam. non ſoluit. queritur an teneatur ad penā? Et rn̄detur ꝙ non. ꝑ hanc regulā cū ſuis ꝯcor. qđ verū intelligit de eq̄tate impetrata reſtitutiōe que datur ei propter ꝓbabilē cām ignorantie. vt h. quia alias de rigore pena ꝯmittitur contra heredem etiam ignorantē. vt aperte probat. l. ad diem. ff. de ver. ob. Itē intellige hāc regulā in quolibꝫ ſucceſſore. tam vniuerſali ꝙ̄ particulari. et qn̄ agit̄ cum eo et ſic conuenitur. nō aūt cum ipſe agit. quia tunc tenetur eſſe certus. l. qui in alteri⁹. ff. e. ti. Tāgit etiā. g. qđ nem. An malafides defuncti noceat ſucceſſori ad p̄ſcriptionem impediēdam. Et tenꝫ ꝙ non. et hoc etiam tenet Dy. in regula poſſeſſor. ſupra. e. i penul. q. De eq̄tate canonica ꝑ illaꝫ regulam ſi heres a ſe velit inchoare p̄ſcriptionē. dicit tn̄ ꝙ rigor iuris ciuilis hoc non patitur ꝓpter fictionē identitatis defuncti et heredis. de q̄ ꝑ. gl. in. l. ij. C. pro herede

Io. an. ponit hic q̄ōnē mercurialē. Titi⁹ capt⁹ amore virginis vel ſolute decept⁹ fuit a lena q̄ maritū habebat. quia ſe ipſam ſubmiſit loco virginis ſeu ſolute. accuſatur Titi⁹ de adulterio ꝑ illi⁹ lene maritū. queritur an ſit vt adulter puniendus. et fuit qđ Pilei. xxiiij. et accidit iſte caſus Ouidio. vt ipſe refert in libro de vetula. Pyle⁹ ſoluendo dixit eū ab accuſatione adulterij abſoluendū. quia adulteriū nō ꝑpetrauit. ꝑ. l. penul. ff. de adult. Dicit tn̄ eum puniendū ac ſi viduā vel virginem cognouiſſꝫ. l. eum q̄. ꝯ. cuꝫ aliq̄s ff. de iniuri. et vid. nō. in. l. vxor. C. d̄ repu. et. xxxiiij. q. ij. in lectum

Interſerit aūt Ioh. and. aliam q̄ſtionē que fuit. Clericus ꝯgnouit mulierē maritatā que ab ipō ⁊ ab omnibus habebatur ꝓ ſoluta vel ecōtra cognouit ſolutam que modo p̄dicto habebatur ꝓ maritata. queritur an detecta veritate ſit puniendus vt adulter pena iuris cōis aut ſtatuti ſynodalis quo cauetur adulterantem cū alterius vxore beneficio fore priuatum. Solutio quo ab forum pn̄iale et eternum iudicem in p̄mo caſu cenſetur ſimplex fornicator. ſi cum ignorantia ſua concurrebat intentio abſtinendi ſi ſciret illam coniugataꝫ. ꝑ gl. in. c. illud. xv. q. j. Scd̄o caſu iudicatur adulter. quia adulterari intendebat. c. cum voluntate. ſupra. d̄ ſen. excōi. cum concor. ibidem. in. g. j. alt. Quo ad penā aūt iudicialem videt̄ hunc in vtroqꝫ caſu vt adulterum puniendum quo ad primū. Ideo ꝙ verum eſt iſtum vxoꝛem alterius ꝯgnouiſſe.licȝ non in ea ſpe .quia tñ fuit doloſus in genere iudicabitur delictū ſm rei veritatem et mulieris q̄litatem.facit.c.dñs.lvi.diſt. in hiſtoria de iuda .et thamar. qđ verum ſi mulierem in matronali habitu reptam.nō curans qualis eſſȝ ꝯgnouit ſecus ſi eā notam habens ſciebat eā reputari ſolutam et talem eſſe credebat.quia non dicetur adulter cuȝ h culpa non ſufficiat.ſed dolus req̄ratur.l.penul.ff.de adul.Quo ad ſcđm caſum ꝙ iſte adulter cenſeatur .et vt talis puniatur pena iuris cōis patȝ quia ibi fuit culpa in ope.dolus ī intentione.et cōis opinio ī qualitate. que tria merito pꝛeferuntur veritati poſtmodum detecte.c.nuper .ſup̄. de byga.cum ſimilibus.Si auteȝ pena ſtatuti.grauioꝛ eſſȝ q̄ pena iuris cōis.non punietur illa ſi veritas apret ante ſñiam.quia in penalibus ſtatutis q̄ ſūt ſtricte interpꝛetanda.non ꝯmittitur adulterium .niſi cum vxore vera.et non putatiua .xxxij.q.iiij. meretrices.⁊.q.vij. adulterij .⁊.ff.de adult.l.ſtupꝛum .et de hac.q.vide p g.et legiſtas in.l.vxoꝛ.C.de repudi.

o

Dia reſtrigi et fauoꝛes cōuenit ampliari

Pone exempla vt in. g.vel ſm Dy.pone exemplū p̄.c.ſtatutum.ſupꝛa.eo.li.de elec. Item in pacto liberatoꝛio de nō petendo qđ tollit naturalem obligationem.l.ſtychum.§ naturalis.ff.de ſolutionibus.ſed pactum de petendo qđ eſt obligatoꝛium. non tollit illā ipo iure.ff.de pact.l.ſi vnus.§ pact⁹ ne peteret.Et hoc inducit ratio huius regule.ad.c.ex parte.iij.de deci. qđ videtur obſtare huic regule. dic vt h in glō.

Jo.an. ponit hic q̄ōnem mercurialem quaȝ diſputauit đ eo canonico.q̄ ſcienter elegit in ſuū epm quendam mutilatuȝ vel bigamum vel excōicatum.an talis ꝓpterea incurrat penas concilij lateraneñ.ſcȝ priuationis et ſuſpenſiōis. iuxta.c.cum in cunctis.§ clerici .ſup̄. de elec. Et ſic videtur.quia quotiēs electio eſt nulla ex vicio perſone ſcienter electe.locum habent dicte pene.vt nō. Inno.et doct.in.c.gratum de poſtu.pꝛela.ſed iſta electio ē nulla propter indignitatem perſone .ꝙ bigam⁹ pꝛohibetur eligi aplo .j.ad Thymo.iij.⁊ a ca.xxvi.diſt.per totū et de biga. per totum.mutilatus et coꝛpoꝛe viciatus pꝛohibetur lege veteris teſtamenti.Leuiti.xxi.⁊ a ca. lv.diſt.per totum.⁊ de coꝛpo.vicia. per totum.excōicatus ſimiliter ineligibilis eſt.c.j.de poſtu.pꝛela.c.fiñ.de cleri.excom.miniſt.Soluendo dicit Joh.an.in eligente mutilatum ⁊ bigamū.ꝙ nō incurrit penas dicti cōcilij. Nam cum certe indignitates ī dicto ꝯcilio expꝛimant.ſcȝ q̄ttuoꝛ ꝓpter quas loc⁹ eſt illis penis. in nō expꝛeſſis ceſſabunt.ar.huius regule Ratio auteȝ concilij poteſt eſſe.quia plus homines in caſibus ibi expꝛeſſis delinquere conſueuerunt.equum tamen putat Joh.an.ꝙ papa ad alias indignitates penas pꝛoꝛogaret. propter rationis identitateȝ .In electione autem excōicati dicit.ſecus ſi eſt excōicatus a iure vel ab homine iuſte.quia tunc includitur in pꝛohibitione concilij vita ⁊ moꝛibus ⁊c. vbi autem excōmunicat⁹ eſſet ab homine iniuſte foꝛte ne eligeret. vt Jo.

an.dicit ſe vidiſſe factum.non eſſʒ locus pene.et ita intelligatur decreta. cum dilectus.⁊.c.cũ inter .R.de ele. ſupra

Ecʒ conceſſũ a principe beneficiuʒ eẽ mãſurdm.

Pro evidentia huius regule adverte .ꝙ beneficium capitur duobꝰ modisꝰ.Uno modo stricte ſcilʒ pro beneficio ſimplici eccleſiaſtico.non dignitate.perſonatu vel curato.ſed prebendam continente.c.licet.ſupra .e. libro.de prebend. Alio modo capitur large.et hoc tribus modis Primo vt ſignificat omne beneficium eccleſiaſticuʒ ſimplex vel curatum.dignitatẽ aut perſonatum.regularem aut ſecularẽ.Ita capitur in regula beneficiumꝰ.ſupra.e. Scđo modo capitur pro omni indulgẽtia.gratia.vel privilegio.a p̃ncipe conceſſis.⁊ ſic capitur in hac regula.Tertio pro omni indulgentia vel privilegio a iure cõceſſo.et ſic capitur in regula ſequẽti. Hoc premiſſo.pone caſum.vt in.g.que etiam intelligit hanc regulam in privilegijs realibus.non auteʒ in ꝑſonalibus.⁊ ſm Dy.procedit etiamſi ceſſat cauſa ꝯceſſionis privilegij.dummodo illa cauſa fuerit impulſiva.l.ij.§.penul.ff. de donatio.vl' ſi fuerit finalis .remanent tñ reliquie eius.vt ĩ illa que deſijt eſſe vxor.contra quaʒ adhuc nulla turpis actio iſtituitur.ff.re. amo. l.ij.⁊.iij.Et idem cum dubitatur an fuerit impulſiva an finalis.l. ſi mulier.C.de iure.do .Et quinq; caſus quibus privilegium perditur .vide in glo.verſi.et nota.

Jo.an. ponit hic queſtionem legiſtarum de eo qui propter numerum filiorum obtinuit ſibi decerni per congruum iudicẽ emunitateʒ a muneribus.ſed poſtea aliqui de numero perierunt .an duraret emunitas.Et premittit Jo.an. pro intellectu queſtiõis ꝙ ſm leges habens rome tres filios .in Italia quattuor.in alijs provincijs quinq; a munere tutele⁊ cure excuſatur.C. qui numero.liber.l.j.Inſti.de excu. tu.in principio.⁊ generaliter habẽs quinq; liberos cuiuſcunq; ſexus vacationem habet civilium munerum. C.de his qui numero libe .l.fi.li.x. Ideʒ ſi quattuor habʒ liberos .⁊ ex quinto filio premortuo extat nepos ſecus ſi ex filia.l.ij.§.non ſolum.ff.de excu.tuto.Filij ãt iſti debẽt eẽ naturales.et legitimi.et tales excuſant eẽ ſi ſint emancipati.Inſtit. de excuſa. tuto.in principio.Et licet iſti a civilibus muneribus excuſant.nõ tamẽ ab honoribus vel muneribus que honoribus coherent .l.j. C.qui numero.libe.libro decimo.nec a muneribus patrimonialibus.ff.de vaca. mu.l.ij.§.que patrimonioruʒ.niſi haberet.duodeciʒ liberos.quo caſu etiam ab his excuſatur.l.ſi quis decurio.ſcđa.C.de decurio.li.x.tamen et tunc requiritur ſm quoſdaʒ ꝙ ſit decurio.vt ibi.alias requiruntur ſedecim filij.vt.ff.de iure emuni.l.j.ſemper.§.monſtratur. Solvendo igitur queſtionem dicit hanc emunitatem durare in caſu queſtionis.et ita dicit ꝑ ſolennes docto.in facto conſultum per hanc regulam.cum concord..et regulam factum ī. eodem .cum ſuis concoꝛ.facit.c.dilectus.verſiculo ad hoc.de capel. mona.

Ndultū a iure beneficium non eſt alicui auferendū

Pone caſum vt hic in glō. Et intellige regulam ꝙ beneficium alicui conceſſum ab homine et ſine cauſa ei non ē auferendum.ſm gloſam.Quid ergo đ iudicijs et dilationibus que datur a iure.eſt hic bona gloſa.et menti tenenda. que dat talem theoꝛicam .ꝙ dilationes datas a iure ſine omni miniſterio iudicis tacito vel expreſſo.non poteſt iudex abbꝛeuiare aut elongare.vt eſt dilatio decem dierū data ad appellandum.⁊ triginta ad petendum apoſtolos.Datas autem a iure cum miniſterio hominis pōt iudex auferre ex cā .et abbꝛeuiare vt ſunt inducie vnius anni dati ad pꝛoſecutionem appellationis .Item viginti dierum ad deliberandum.⁊ iſtam theoꝛicam ſequitur hic Dy.⁊ Cy.in.l.j.C.de dilatio.et Ange.de peruſio.in.l.ij.ff.de re iudi .et Imo. in.c.cum ſit romana.ſupꝛa.de appellatioñ.Dicitur autem dilatio data ei lege ſine iudicis miniſterio. quando ius đ per ſe ſine facto iudicis ſtatuit terminum ad aliquid faciendū. Cuʒ iudicis miſterio datur qn̄ ius diſponit certum terminum pꝛefigendum a iudice.et dat iudici auctoꝛitatem pꝛefigendi et aſſignandi illum terminum.Bartolus autem in.l.ij. allegata tenet indiſtincte omnes dilationes iuris per iudicem cauſa ꝓgnita poſſe mutari.et illud' ſequitur Anto.in allegato.c.cum ſit romana et vide ibi Panoꝛ.

Jo.an. ponit hic queſtionme talem. Legatus cui papa ſpecialiter conceſſit vt auctoritate apoſtolica in quolibet monaſterio ſue legatiōis vnum monachū poneret Cuidam eadem auctoꝛitate conceſſit vt reciperetur in certo monaſterio in monachum et in fratrem.queritur vtrum annus pꝛobatiōis monaſterio reſeruetur. Solutio dicit ꝙ ſic.per hanc regulaʒ cui ſtatur.vbi contrarium non expꝛimitur.non tamen habet monaſterium voluntariam repulſionē ipſius quā haberet ſi legatus non ſcripſiſſet .et in hoc valet gratia legati .Si ergo pꝛobant legitimam repulſionis cauſam quam in anno pꝛobationis ꝑcipere poterunt.illum repellere poterunt.alias nō ſic ius cōmune non leditur.et gratia ſatis confert. facit.c. cum dilectus.de conſue.

On firmatur tractu tempoꝛis qđ de iure ab initio non ſubſiſtit.

Pone caſum vt in glō.noſtra .Et intellectus huius regule eſt ſecundum gloſam. Qꝫ illud quod a principio eſt nulluʒ.ſolo tempoꝛis tractu non fit validum. Illud autem qđ a principio non eſt nullum.ſed validuʒ q̃uis ex poſt facto veniat annullandum. bn̄ firmatur. Idē ſi ab initio eſſʒ nullū et,cauſa impedimenti ſublata eſt per tacitum conſenſum vel expreſſum. Nam tunc conualeſcit prout ex nūc non autem prout ex tūc .et hoc ſolo tractu temporis non conualeſcit.ꝓbatur optime.ſupra.eo.li .de deſpō.impube.c.vnico.ꝺ coniugi.ſeruo.c.ꝯpoſuit.cum concor.in glo.allegatis

Jo.an.pōit hic queſtionē.Archipreſbyter non valens habere copiā epiſcopi renunciauit in mortis articulo in manib⁹ p̄ſbri recipientis nomine epiſcopi.et ſtatim canonici elegerunt Titium poſt duos dies mortuo archip̄ſbro .epiſcopus veritate cognita electionē confirmauit.Queritur an valeat electio et confirmatio.Joh.ꝺ monte murlo qui diſputauit hanc queſtionem dixit.ꝙ renūciatio valuit ⁊ electio ⁊ confirmatio Quia valuit renuntiatio intellige ī preiudicium renunciantis .vt notatur in.c.ꝙ in dubijs.ſupra.de renunciatioñ.ergo vacauit ecc̄ia ⁊ canōici valuerunt eligere.Joh.an .reprobata ſolutione illa tenet.ꝙ electio fuit irrita.et ſic per conſequens nec confirmatio valuit.quia facta ad eccleſiam non vacantem ⁊ in locum viuentis.contra.c.j.⁊.ij.de conceſſio. p̄bē. Nā renūciatio nō fuit vera. ꝫ aperte contra textum.in allegato.c.ꝙ in dubijs.vbi dicitur ꝙ renunciatio facta in manibus ſuperioris. nullam obtinet firmitatem.nec eſt vera gloſa que dicit ibi ꝙ obtinet aliquaꝫ cōtra illud vniuerſale negatiuum in textu poſitum.de quo ibi per Jo. an. ſup glō.p̄ma

Onē ſine culpa qui rei que ad eum non pertinet ſe immiſcet.

Pone caſum vt hic in glō. Dy.ponit exemplū de eo qui dixit ſe peritum in iure canonico ⁊ ciuili cum eſſet ignarus.ꝙ ſi pretextu talis aſſertionis in iudicem aſſumptus fuit ⁊ male iudicauit videtur fuiſſe in culpa Jdeo tenetur actione in factum.in quantum religioni iudicantis equum videtur.vt in l.ſi iudex.ff.de va.et extra or.cognit. et Inſtit.de ob.que ex.q̄i.male naſ. in principio.Et quomodo per hāc regulam non tollit tractatus negotiorum geſtoꝝ .vide h per.g. Et facit hec regula ꝙ clericus qui patrocinatur in cauſa ſanguinis coram iudice ſeculari ꝙ ſit irregularis morte ſecuta.de quo plene per Johannem anꝺ.poſt Hoſtieñ.de poſtula.c.j.ſuper gloſa.j.

Jo.an ponit hic queſtionem de eo qui vocatus ad teſtimonium obliuione vel alia de cauſa non iurauit et ſe immiſcuit teſtimonio ferendo et falſum dixit.q̄ritur an teneatur pena falſi .de qua habetur.ff.ad leg.corne.de falſ.l.i.§.vltimo.⁊.l.qui falſo.C.eodem. ⁊ in c.j.de crimi.fal.Solutio eſt .ꝙ teneatur pena falſi .probatur hoc per legem diuinā Daniel.xiij.vbi illi duo ſeniores qui falſum teſtificati fuerūt ſine iuramento contra Suſannam. damnati ſunt de falſo et pena mortis.Secundo probatur per legeꝫ canonicam. Nam in.c.nuper.ſupra. ꝺ biga. pena bigamie tenetur .qui vere bigamus non eſt ꝓpter intentōis affectū cū ope ſubſecuto fortius iſte falſarij pena punitur q̄ nec nomine caret.vt dicitur Prouerbiorum.xij.

qui mentitur eſt teſtis fraudulent' et.xix.c.falſus teſtis non erit impunitus. et Mathei.xxvi. Nouiſſime venerunt duo falſi teſtes et dixerũt. Tertio probatur idẽ per.l.ciuilẽ vt in.l.ſi quis legatum.§.⁊.ij.rñſo.ff.ad l.cor.de fal. vbi q̃ ſibi aſcribit legatũ in teſtamento licꝫ legatuꝫ ſit inutile puta rei ſacre.aut licꝫ non habeat eẽ in principio.vt quia falſũ .aut quia filius preteritus eſt in eo. quia tñ figuram hꝫ et eſt ꝑfectũ exteriori ⁊ viſibili forma tenetur.l.cornelia.d̄ fal. Ita etiã exquo teſtimonium habet ſuã figurã.quia in actis habetur .et ꝓut iurati ſolent depoſuit.locus eſt huic pene. Nam ad eẽ falſi teſtimonij et eius penam.non requiritur ꝙ fructũ afferat alicui.pꝫ Marci.xiiij. ibi multi falſum teſtimoniũ dicebãt aduerſus illum.et conuenientia teſtimonia non erant.facit.cle.eos q̃.de ſponſa.

Nll' vti pluribus defenſionibus prohibetur

Pone caſum vt in.gl. Dy. ponit exemplũ aliquis egit contra me.negaui intentionem ſuã.ipſe probauit .ego poſſuꝫ adhuc alia defenſione vti.videlꝫ ꝓponere exceptionem pacti.iuriſiurãdi.rei iudicate.aut ſimilẽ vt hic. Itẽ ⁊ ſimul et ſemel poſſum plures exceptiones ꝓponere.vt pacti iuriſiurandi.⁊ rei iudicate.vt.ff.de excep.l. nemo. Non autem ſic eſt in actore .ꝙ vbi ei plures actiões competũt vnã legere debet et intentare.l.ꝙ in heredem.§.eligere.ff.de tributo .et nõt in.c.vt quis duas.ſupra.eodem lib. de electi. Ratio eſt ſm Dy.et docto. quia reus fauorabilior eſt .vt in.l.fauorabiliores.ff.eodem titulo.et procedit regula.etiam in pluribus defẽſionibus contrarijs.dũmodo tamẽ in effectu non ſint contrarie.ſm gloſam hic in fine.et dũmodo ius eas nõ prohibeat proponi. Et vndeciꝫ caſus in quib' ius non admittit plures proponi exceptiones.vide hic ĩ gloſa.et dic vt in ea. Tractat etiam hic Dyñ.de cumulatione plurium actionum late.de quo etiam per Innocẽ.in.c.conſtitutus. ſupra. de in inte.reſtit.

Jo.an. ponit hic queſtionem. Accuſatus fui de homicidio.negaui ſimpliciter .probatum fuit contra me homicidium.volo probare ꝙ defendendo id feci.an ſum admittendus. Johannes and̄. dicit ꝙ ſi ſimpliciter negauit non admittitur allegans ſe defendendo id feciſſe.quia allegaret contraria .facit.c.finale.de iureiurand̄ .ſupra. eo libro.aut negauit excipiẽdo vel denegando iudicem.puta forum declinando negauit ſe in iudicis territorio occidiſſe.tunc auditur in principali excipiens ꝙ defendendo ſe id fecit. Sed primum dictum videtur doctoribus durum. quia lex non reputat talem occiſorem.ſed defenſorẽ l.ſcientiam.§.qui cum aliter.ff.ad le. aquili. et in.l.cornelia .debet interuenire verus dolus.l.ĩ lege.ff.ad le. cor.ergo admitti debet.etiam ſi ſimpliciter negaſſet.et opinio Joh.an. poteſt procedere in ciuilibus.vel ſaltem in leuioribus criminib'

Quod ſemel placuit amplius diſplicere non poteſt

Dy. ponit exemplum in diffinitiua ſententia que ꝑ ꝓferentem non reuocatur. ſiue ſit eq̄. ſiue iniqua. l. paulus. et. l. iudex. ff. đ re iudi. đ quo per Jo. an. in. c. qualiter et quando. j. ſupra. de accuſa. ſup glõ. j. et hic per Dy. Alia exempla dat h̄ gloſa. que etiaʒ ponit vigintitres caſus. in quibus fallit hec regula. Et ī fine ſ̄biungit quattuor requiſita ad regulam. ſcilʒ ꝙ placitum non ſit improbatum ꝙ ſcienter placeat. ꝙ non ſola mente. et ꝙ alterius interſit. de quibus dic. vt in. gl.

Jo. an. ponit hic queſtionem de teſtamento iurato an poſſit reuocari per teſtamentatorem. Soluendo dicit. ꝙ ille qui fecit teſtamentum et iurauit non contrauenire vel illud non mutare. ſecũdũ teſtamentũ facere non debʒ. ⁊ illđ faciendo vel primum mutando ſine cauſa. eſt periurus. quia ſeruandum eſt iuramentuʒ qđ ſine periculo anime ſeruari poteſt. c. ſi vero. đ iureiu. Juramentũ enim eſt de iure naturali. et obligat ex p̄cepto. xxij. q. j. ſi peccatum. de iureiurañ. c. etſi xp̄us. et ſic penitus eſt ſeruandum. vbi non continet aliquod illicituʒ. Dicit tamen Joh. anđ. ꝙ ſi iſte fecerit ſcđm teſtamentum. illud valet. quia ambulatoria debet eſſe vltima voluntas. vſqꝫ ad extremum vite exitum. l. j. C. đ de ſacroſanct. eccle. cano. vltima voluntas. xiij. q. ij. et. c. cum marthe. de celebra. miſſ. Nec poteſt quis ſibi legem imponere a qua non poſſit diſcedere. l. ſi quis in principio. ff. de le. iij. facit quia cuiqꝫ non prohibito licet teſtari. et prohibiti habentur Inſtitu. qui non eſt per teſta. fa. per totum. ⁊. C. et. ff. eodeʒ titulo. ꝑ totum inter quos iſte non reperitur prohibitus. igitur ⁊c.

On debʒ aliquis altẽius odio pregrauari.

Pone caſum vt in glõ. Et vt patet ex glõ. pena eterna vnus nunq̄ punitur pro alio. argumento. c. queſiuit. de his q̄ fiunt a maio. par. capitu. Ideʒ in pena temporali ſeu corporali. niſi in caſibus. vt in crimine leſe maieſtatis hereſis. et ſciſmatis. vt in iuribus in gloſa allega. Et fallit etiam in caſu. quia propter incõtinentiam patris punitur filius. ne promoueatur ſine diſpenſatione ad ordines. vt probatur. lvi. diſt. per totum. Idem etiã in pena ſpirituali excõicatiõis. vt vnꝰ non excõmunicetur pro alio. c. ſi habes. xxvij. q. iij. ⁊ in. c. romana. § caueant. ſupra. eo. li. de ſen. ex. Sʒ pena ſuſpenſionis aut intẽdicti q̄nqꝫ vnus punit̄ ꝓ alio. vt in. c. nõ eſt vobis. ſ̄. de ſpon. cũ filibꝰ. Alia dic vt in. g. et facit h̄ regula ad q̄õneʒ. an in interdicto loco vel vniuerſitate ꝑtradicẽtes vel abſentes; ſint interdicti. de q̄ q̄õne ꝑ Jo. an. in. c. ſi ſñia. de ſen. ex. ſ̄. e. li. ⁊ ibi aliq̄d dixi

Jo. an. ponit hic queſtionem mercurialem de repreſalijs. que eſt. Bononienſ. quidam ſpoliatus fuit in dioceſ florentina requiſitũ fuit ꝯmune florentinorum et eius rectores pluries per cõmune Bononieñ. vt iuſtitiaȝ de ꝑdonib⁹ faciant ciui ſuo ſpoliato. qđ quia neglexerunt obtinuit ſpoliatus a cõmuni bononienſ. repreſalias cõtra ciues florẽtinos ⁊ demũ cepit vnuȝ ex illis ciuib⁹ florentinis a q̄ exegit extimationẽ integram ſue ꝑde. Queritur an ſaltẽ in foro ꝯſcientie teneatur reſtituere. Solutio recitat Joh. de bel. diſputaſſe hãc qõnẽ. et eã poſuit in auc̃. vt nõ fiant pigno. §. i. col. v. et ibi tenuit ꝙ vbi ꝑ iuſtitia ad ſuperiorẽ poteſt haberi recurſus nõ ẽ loc⁹ repſalijs. vt in auc̃. vt differen. iudi. §. i. ⁊ ij. coll. ix. alias ꝯcedi pñt ꝑpter iniuriã vel iniuſtitiam factaȝ ꝑ tertiũ. in. c. dñs. xxiij. q. ij. quia ſi vt ibi dicitur licet eo caſu pugnare inſidiis fortius ꝑ viam repreſaliarũ. Concedentur tñ hoc caſu non ſolũ cõtra delinquẽtes. ſȝ etiã contra magiſtratus. officiales. et conſiliarios iuſtitiam denegantes. c. romana. in fi. ſuꝑ. e. li. de ſen excõi. Item ⁊ contra vniuerſitatem iuſtitiaȝ denegantẽ. l. aliud. §. refertur. ff. e. tit. Item et contra dñm et eius ſubditos ei auxiliũ prebentes ad iniuſtitiam. c. ſi ſñiam. §. i. ſupra. eo. li. de ſent. excõ. non autẽ cõtra ſingulares ꝑſonas que non deliquerunt. alle. c. romana. Nec eſt concedendũ ꝑſone priuate cui ꝯcedũtur repreſalie ꝙ poſſit perſonas detinẽ et in vinculis ponere ⁊ de rebus ſibi ſatiſfacere. ſed vt poſſit ꝑſonas ⁊ res iudici preſentare. vt in publico carcere cuſtodiantur. et vt ſibi de reb⁹ auctoritate iudicis ſatiſfiat. ꝑ. l. non eſt ſingulis. ff. de regul. iuri. et ꝑ hoc ꝓpter tumultus vitandos. vt ibi nõ.

Sine culpa niſi ſubſit cauſa non eſt aliquis puniendus.

Hic ponitur regl'a ⁊ exceptio vt dicit gloſa. et de exemplis dic vt in ea. que etiam dat rationem regule q̄ eſt. quia pena eſt mẽſura culpe. ergo deficiente culpa. deficiet et pena. Pro quo inducit Jo. mona. illud Deutroñ. xxv. in principio Pro menſura peccati erit plagarum mod⁹. Patet iſtud etiam ex q̄d nominis. dicitur enim pena a pendendo. id eſt ſoluendo debitum pro culpa ſm Johẽm and. Et plures caſus qb⁹ aliq̄s punit̃ ſine culpa. licet nou ſine cauſa. vide per gloſã in ca. innouãtes. xxij. diſtiñ. in. c. antiqua. ſupra de priuilegi. et in. c. cognoſcentes. ſupra. de conſtitut. et patent in his metris. Paupertas odium vicium fauor. et zelus. ordo. Perſonas ſpoliant et loca iure ſuo. quorum declarationem vide in locis allegatis.

Jo. an. ponit tres queſtiones. Prima an id quod dicitur naturalem filium legitimari per ſubſequens parentum matrimonium locuȝ habeat in genito ex clerico in minoribus conſtituto habẽte beneficium eccleſiaſticum. Soluendo dicit Johañ. and. ꝙ ſic. ꝙ c. tanta. qui fil. ſunt legitim. dicit per virtutem ſequentis matrimonij legitimari illegitimum. dummodo coit⁹ tempore parẽtes ſm leges potuerũt eſſe coniuges. etiam conceſſo ꝙ fornicatio et omnis concubitus qui fit extra matrimonium ſit damnatus. vt probat. capitul. non ſolum. xxxij. q. vij. et gloſa in clemeñ. ad noſtrum de hereti. et hic latius Joh. anð. iſte cenſendus erit legitimꝰ ne detrahať virtuti mr̄imonij. de q̄ loq̄tur in all'. c. tāta. faciūt nō. i cle. vnica. de ſum. trini. ſn. g. fi.

Secunda qō An illð. c. tanta etiā locū hȝ cū alter parentū interiȝ aliud ꝯtraxit matrimoniū. et tȝ Jo. an. ꝙ ſic. quia mediū mr̄imoniū non impedit hanc legitimationē. ꝙ. c. tāta. ⁊ iura de hac legitimatiōe q̄ fit ꝑ ſubſequēs mr̄imoniū. loquētia non diſtinguūt. an fuerit intmediuȝ matrimoniū vel nō. et vbi ius nō diſtinguit. nec nos debemꝰ diſtinguē. l. i. §. ꝙ aūt. ff. de alea. xxxi. q. i. ꝙ ſi dormierat. et. c. ſolite. de ma. et obe. cū ꝯcor.

Tertia qō An naturales filij legitimātur ꝑ matrimoniū ſubſequēs parentū in extremis ꝯtractū. Solo. dic̄ Jo. an. ꝙ ſic. ꝑ decre. tāta. q̄ fi. ſūt le. q̄ ſimpliciť loquiť. ſatis ergo ē ꝙ matrimoniū ſit ꝯtractū. licȝ Ja. de are. tenuit ꝯtrariū. ꝑ. l. nup. C. de naturali. q̄ dicit mr̄imoniū tūc legitimare ꝓlē cū ꝯtrahiť ſpe colende ſobolis. ſed hꝭ ſpes h deficit. igiť ⁊c. Sed dic ꝓlē legitimatā. licȝ ſpes illa deſit. ꝙ decre. tāta. ſimpliciť loq̄tur. vt dixi. Itē ſatis ē ꝙ ſit ſpes ꝓlis in caſu cōualeſcentie. Itē q̄uis ꝓles ſit vnum bonū matrimoniū. xxvij. q. ij. omne. et. c. fiñ. ī. de ꝯdi. appo. tū ſine tali ſpe ꝑt eē mr̄imoniū ꝓpter humanitatis ſolatiū. xxvij. q. i. nuptiarū. de frigi. c. ꝙ ſedē. cū ibi nō. nec viciat ꝯpoſituȝ non hūde ꝓlis. niſi deducať i pactū. all'. c. fi. ⁊ nōť in. c. de infidelibꝰ. de cōſan. et affi. Cōſtat em̄ verū fuiſſe matrimoniū int̄ glorioſā virginē Mariam et Joſeph. et tū beata virgo etiā ꝯtrahendo ſe virginitateȝ ſeruaturā diſpoſuit. ⁊ ſic iuxta diſpoſitū animi n̄ fuit ſpes ꝓlis. ꝓbať. xxvij. q. ij. btā.

Item adhuc tres q̄ōnes ponit de iure ſuccedēdi ꝑmogenitorū ex ꝯſuetudine. Pria qō eſt an naturali primogenito ſȝ legitimato poſt natiuitatē legitimi ꝯpetit ſuccedere iure ꝑmogeniture. Soluēdo tȝ Jo. an. legitime natuȝ ſuccedē iure ꝑmogeniture. quia ipiꝰ cepit eē hereditas. ad Galat. iiij. ſi filiꝰ ergo heres. et ꝑmo fuit in iure ſuccedēdi. Inſti. ð here. q̄. et dr̄a. §. ſui. nec debȝ fauor matrimonij ampliari in ð ānū legitimi. facit regula factuȝ legitime. ꝗ. e. cū ꝯcor. ⁊. l. id qō nr̄m. ff. e. ti. ⁊ cōtrarijs rn̄det Jo. an.

Secunda qō An conſuetudo deferens hereditatē ꝑmogenito ꝑiudicet ſcðo genito clerico. et Jo. an. putat ꝙ ſic. Naȝ ita videmꝰ in vſibꝰ et ꝯſuetudinibꝰ feudorū ꝑ q̄s clericꝰ nō ſolū n̄ ſuccedit in feudo. ſȝ eē illð ꝑdit ꝑ clericatū. vt in. c. vno. ð vaſal. q̄ ar. bel. depo. ⁊ in. c. vno. ī. fi. de bñficio. fe. Itē et quia hūc clericū ī natiuitate ſua ⁊ ꝑus ſi fas ē ſic loq̄ ligauerat ꝯſuetudo iſta. que ꝑmogenito detulerat bona. clericatus ergo ſubſequens ius prius queſitum primogenito ei auferre non potuit. Si autem quereretur ð conſuetudine que inchoaret preiudicium in iam clericuȝ. talis non valeret per ea. que notat Hoſtienſ. in ſumma. de conſue. §. fi. verſiculo ſed pone. Et Cy. poſt Jacob. de ra. in. l. ij. C. que ſit longa conſue.

Tertia qō An inter laicos valeat cōſuetudo ꝙ ſucceſſio ðferať ꝑᵒgenito de q̄ qōne remittit Joh.an.ad nō.ꝑ ſe poit Hoſtiē.in.c.licʒ.de voto. In magnis eñ feudis q̄ diuidi ꝓhibent̄ in honorē et fauorē imperij.hec conſuetudo obſeruat̄ ⁊ lege iuuat̄.l.iperialē.§.ꝑterea.ꝺ feu.non alie.ſine ꝯſ.dñi.coll.ix.nec poſſet pater hoc ius auferre ꝑmogenito.ar.c.ſi diligenti de fo.compe.

Quod quis mandato facit iudicis dolo facere non videtur.cuʒ habeat parere nēce.

Pone exempla vt in.g. Et uiter ħ regl'a ꝓcedit i ꝯcernentib⁹ officiū iudices.i.his ei parens mandato eius a dolo excuſatur.ex q̄ nēcitas parendi facit ceſſare ꝑſumptionē doli.vt in.l.q̄ cū maior C.de bo.q̄ libe.et maleficiū ꝯmittit̄ ſine dolo aut lata culpa q̄ dolo equiparatur.l.illud.ff.de iniur. Et ħ vera.niſi in atrocioribus in qb⁹ magis deo q̄ hominib⁹ obedire oportʒ.xi.q.iij.ſi dñs.⁊.ff.e.ti.l.ad ea.et ibi latius de materia.

Jo.an. ponit qōneʒ de illo q̄ occidit ꝑmiſſione iudicis vel ſtatuti clericū bānitū q̄ laic⁹ putabat̄ an excuſet̄ a dolo.et ꝑſuppoſito q̄ valeat ſtatutuʒ.q̄ bannit⁹ poſſit impune occidi.vt nōt Jo.an. in ſpe.de ꝯſti.ad fi. Soluendo dicit aut iſte occidens ſciuit bānū ꝺ iure non tenere.et tūc puniri dʒ q̄ſi dolo fecerit.l.penul.in.fi ff.de adult. Aut ignorauit bannū non tenē et illū clericū eē.et tūc abſoluetur.cū iuſtā hʒ ignorantie cām.q̄ excuſat in criminibus.§.ſed nedū talia. Inſti.de vi.bo.rapt.⁊.l.illud.ff.de iniur. Aut ſciuit illū clericū.ſed ignorauit bānū non tenere.et tunc etiā abſoluet̄.ſi erat talis perſoa in quā veriſimilit̄ cadit talis error.de quib⁹ in.l.cū.de indebito.§.fin.aūt.ff.de ꝓba.alias ille punitur q̄ſi dolo ſe ꝯmiſerit.ar.l.diuus.ff.ad le.cor.de falſ.

m

Ora ſua cuilibet eſt nociua.

Pone caſū vt in.gl.et intellige morā eſſe nociuā moroſo q̄ ad plura. Primo eñ facit eū teneri de caſu fortuito etiamſi res eodem modo fuiſſʒ peritura penes dñm.ſm.g.et ē cōis opinio.quā etiā tenet.g.in.c.vno.ē.de ꝯmo.et.c.bona fides.de depo. Scdo mora ē nociua q̄ ad fruct⁹ ad q̄s tenet̄ moroſ⁹ ex die more.qn̄ aliq̄d petit̄ per actionē bonefidei.vel ꝑ actioneʒ ex teſtamento q̄ ſapit naturaʒ actionis bonefidei.l.ſi q̄s bonoruʒ.ff.de.le.ij. Idē ſi ē actio ſtricti iuris ꝑ quā peto mihi reſtitui qd̄ meū ē.ſʒ ſi peto alienū vēiūt a die lit.ꝯt..l.videam⁹.circa ꝑn.ff.de vſur. Tertio ē nociua q̄ntū ad intereſſe qd̄ peti p̄t et auget̄ ex die more in odiuʒ moroſi debitoris.l.qui kalendis.ff.de re iudi.et vi.ħ Dy.de materia intereſſe.qui ſcribit plura ſubtilia et vtilia. Quarto nocet mora quo ad cauſarum proſecutionē.q̄ ſi cā ꝯgnita fuit ſtatutus actori termin⁹ ad agenduʒ.aut reo ad excipiendū poſt terminū nō auditur.de q̄ ꝑ Dy.i regula indultū.ē.e.et ħ in fi.g.q̄ dicit in ꝑparatorijs bene purgari morā.qd̄ verum cuʒ ius alterius partis non eſt factū deterius.vt nōt.g.in verbo breue tempus in c.cum Bertold⁹.de re iudi. Poſt litem conteſtatam auteʒ non poteſt purgari mora niſi fingeretur non fuiſſe in mora ſm.g. vt ſi poſt lataꝫ ſñiam veniret adhuc iudice ſedēte ꝓ tribunali.l. diu⁹.ff.de in inte reſtitu. vel ſi habuit iuſtā cām abſentie .qui fingitur non fuiſſe abſens aut moroſus.c.cū Bertoldus.de re iudi.ſ̄.Et tria requiſita ad hoc vt q̄s ꝯſtituať in mora.vid̄.hic in.g .et de materia more.vid̄.in.l.mora.ff. de vſur.l.qd̄ te.ff.ſi cer.peta.et latiſſime ꝑ Bar.i l.ſi iſulā.ff.de verbo.ob.⁊ ꝑ Inno.et Hoſtieñ.in.c.ꝓpter.ſ̄.de loca.

Jo.an. hic duas ponit queſtiones Prima eſt ſtatutū epī ṗuat beneficiatos iure ſuo q̄ infra menſeꝫ titulū inſtitutionis ſue in memorialib⁹ epī non faciūt poni q̄dā canonici qui id facere omiſerūt poſſident nihilominus pacifice ſua beneficia.et īminente vacatiōe eccīe ꝑlatū eligūt.queritur an valeat electio.Soluendo dicit electionē valē. quia canonici pacifice poſſidebant canonicat⁹.⁊ cōiter reputabanť canonici .qd̄ ſufficit probare cuiqꝫ electo ꝓuiſo aut pñtato.vt l.c.querelā. de elect.c.cum olim .de cā poſſ.et.c. ꝯſultationib⁹.de iure patro .Iteꝫ ſi canonici a ṗncipio titulū habuerūt ⁊ auctoritateꝫ ſuꝑioris .licꝫ ergo iciderunt in penā ṗuationis.valent tñ geſta ꝑ eos q̄diu tolerantur .imo nec poſſꝫ habens titulū a ṗncipio.lꝫ ꝑ penā iuris eo ṗuat⁹ ſit poſſeſſione ṗuari.niſi cauſa ꝯgnita.et eo vocato vt in.c.licet.ſ̄.e.li.de p̄ben. Aliud tñ eſſꝫ ſi iſti eligentes fuiſſent intruſi .ꝙ a ṗncipio nulluꝫ titulum habuiſſent ſm Jo.an.

Secunda qō Executor dat⁹ ꝑ papam ad ꝓuidendū Andree ſi eſſet idone⁹ de prelatura vacante poſt ꝑemptoriū qd̄ aſſignauit canonicis ad opponendū ꝯtra lr̄as vel ꝑſonaꝫ. cum null⁹ ꝯtradixiſſꝫ ſibi ꝯtulit platurā q̄ tpe longo poſſedit eā.nūc corā legato pape Joh .canonic⁹ petit illū remoueri.ꝙ tacuit ī lr̄is bñficiū qd̄ habebat.et quia tūc patiebať defectū etatis.excipit ille andreas de lapſu termini ꝑemptorij . de q̄ ſupra q̄ritur an obſtet.Soluēdo dicit illuꝫ Jo.canonicū audiendū.quia terminus dat⁹ ꝑ executorē fuit dat⁹ad excipiendū.nō ad denūciādū.vel accuſandū.et ſic accuſanti nō obſtat .ar. c.veniēs.ij.et.c.cām q̄.⁊.c.cū in tua. de teſti.Et in vtroqꝫ caſu lr̄e ⁊ ꝓuiſio ſecute ex illis fuerunt nulle.vt ꝓbatur in.c.ſi motu ꝓprio.ij.rñſo.ſuꝑ. e.li.⁊ in.c.ſi eo tpe. de reſcrip.e.li.

e

A que fiunt a iudice ſi ad eius non ſpectāt officiū.viribus nō ſubſiſtunt

Pone caſū vt in.g. Et itelli ge hāc regulā hr̄e locū.etiāſi id qd̄ factū ē ſit bonū.vt dicit.g.dū tñ non ſit tale qd̄ dependet ex poteſtate ordinis .vt eſt ordinare clericū.ꝯſecrare baſilicas.vt pꝫ ex fi.g.Et dic de alijs.vt in.g .⁊ latiſſime ꝑ Pe.de anco.ꝑ quem hec regula eſt repetita

Jo.an. ponit hic q̄ōnem .de epō aut ſuꝑiore alio qui precepit aut ſtatuit ꝓpter honeſtatem melius conſeruandā ꝙ nulla mulier in loco ſue iuriſdictionis vteretur ornamētis fucati coloris ſiue auri argenti vel gēmarū vltra certā q̄ntitatē ſeu lōgis veſtib⁹ vltra certā menſuram.et contrafacientem excōicauit.Queritur an q̄libꝫ mulier cōtrafaciens hanc penā incurrat.etiāſi maritus eius cōtrariū p̄cipiat.Soluendo dicit.ꝙ ꝗcūqꝫ vtitur fuco coloꝛe ad fingendū pulcritudinē non habitā incidit in penā.quia talis fucatio ex q̄ de ſui natura eſt mala.cuꝫ cuiqꝫ placere d̄beat coloꝛ naturalis nec ſine iniuria dei alius p̄t ſupponi. de ꝯſecra.diſ.iiij.oſtendit.⁊.i.q.i.ꝙ q̄dam.Vn̄ ecc̄aſti.iiij.dicit.non accipies faciē aduerſꝰ faciē tuaꝫ.faciem iniquā picture.aduerſus faciē nature.⁊ ergo in hoc vxoꝛ non debꝫ obedire marito.xi.q.iij.non ſꝑ.cū ſimilibꝰ.et ſic loqtur.c.fucare.de ꝯſe.diſt.v.Circa alia āt oꝛnamēta dic̄.ꝙ q̄libꝫ nō nupta tenet̄ p̄ciſe obedire ſtatuto.ꝑ c.ſciendū.viij.q.i.quia etſi oꝛnatꝰ ī talibus poſſit eſſe ſine moꝛtali pccō.vt vt pꝫ iudith.x.c.et Heſter.ij.c.et facit quia vſus rerū non eſt in culpa.ſꝫ abuſus.xli.diſt.c.i.vis tn̄ pꝛecepti facit tranſgreſſionē moꝛtalē.Circa nuptas aūt dicit.ꝙ ſi vir exp̄ſſe p̄cipit ꝯtrarium eiꝰ qđ ſtatuto ibi p̄cepto ſuꝑioꝛis ꝯtinetur.debꝫ obedire marito.cuiꝰ obedientie imediate et ṗncipalit̄ eſt aſtricta.ꝯtra cuiꝰ volūtatem tale ſtatutū in his mulierē non potuit obligare .ſicut aperte ꝓbat̄. xxxiij.q.v.manifeſtuꝫ .et.c.h̄ imago. marito aūt tacente aut exp̄ſſe ꝯſentiente ſeruare debꝫ ſtatutū. Et multa pulcra h̄ de oꝛnatu mulierūꝰ.an ſit licitus.an pccm̄.vide ꝑ Joh̄.an.et aliq̄d ꝑ doc.ſ̄.ne cle.vl' mō.ſuꝑ rubrica

Cienti et conſentienti.non fit iniuria neqꝫ dolus

Pone caſū vt in.g.que etiā dicit regulā ꝓcedē in ſcire debente.Et dicit ṗncipium ī hac regula ponderandū.dat etiā rōnem regule.de quibꝰ omnibus dic. in ea.et q̄liter dolꝰ p̄t ꝓbari.vide h̄ per Joh̄.mona.

Jo.an. ponit q̄ōnem de exempto qui ꝯtraxit in loco exempto.et ꝓmiſit creditoꝛi non declinare foꝛum dioceſani.ſi ſtatuto termino debitum non ſoluiſſꝫ lapſo termino p̄ceptuꝫ de ſoluendo a dioceſano recepit.et ꝙ dioceſanꝰ ignorauit illū exemptum.nec cōiter talis putabatur illū citauit.et quia nō cōparuit.ipm̄ tanq̄ ꝯtumaceꝫ excōicauit.Queritur an liget talis ſnīa.videtur ꝙ ſic.per hāc regulaꝫ.quia nō p̄t dicere ꝙ ſibi fiat iniuria. quia ſciuit et conſenſit.Soluēdo dicit ꝙ exemptus ꝑuilegio foꝛi renūciare nō poſſit exp̄ſſe vel tacite ſine licentia pape etſi renūciat.ꝓceſſus vel ſnīa non tꝫ cū etiā ſuꝑioꝛis fauoꝛē ꝑuilegiū exemptionis.reſpiciat ne ſuꝰ ſubditus iudicetur ab alio. facit.ij.q.i.c.ij.⁊.c.multi.⁊ de iureiuran̄.c.nimis. Non ob.nō.in.c.cū tpe.de arbi.ſcꝫ ꝙ valeat q̄ ad renūciantē.quia illud et omnia ſimilia procedūt.qn̄ renūciatio ledit ius renūciātis tm̄.et non ſuꝑioris vel alterius.facit bn̄.c.romana.ſ̄.e.li.de foꝛo ꝯpeten̄ .vbi etiā partibꝰ ꝯſentientibꝰ archieṗs omiſſo articulo appellationis non ꝯgnoſcit de ṗncipali.non obſtat ꝙ tacite cōtrahendo p̄t renūciare foꝛo.c.i.de ꝑui .ſ̄.e.li.quia illud non fit ſine auctoꝛitate pape ⁊ iuris cōis hoc prouidentis. Et eodeꝫ mō rn̄detur ad decre.vlti. de pe.et re.vbi exemptꝰ p̄t ſibi eligē iudicē anime et ꝯfeſſoꝛē ſm Jo.an.

Interſerit etiā Jo.and. aliā q̄ōnē que fuit qō Joh̄.de deo.xxxij.an ſi iudex laicus citauit vere clericum.qui tn̄ cōi opinione laicus habebatur vt ſe defenderet ab accuſatiōe homicidij. et quia nō venit eū bāniuit. an teneat bānū. Et ſoluendo dicit ꝙ cū deliquit incedendo ſine tonſura ⁊ neſciretur clericus ⁊ fuiſſꝫ ꝯtumax .potuit ꝑ iudicē laicū puniri.ꝑ.c.ex parte. de p̄uile. Et hui⁹ occaſione plene diſtinguit.an et qn̄ ꝗs tenetur venire ad iudicē allegatur⁹ ſuū p̄uilegium. de q̄ etiā in.c.prudentiā.⁊ ibi ſuꝑ.g.ij.ſupra.de offi.delega.⁊ de accuſati. veniens.in glō.finali.

q **Que a iure cói** exorbitant.nequaq̄ ſunt ad conſequētiā trahenda.

Pone caſū vt in.gl .Et dꝫ hec regula intelligi ſm̄ Dy.et Jo.an.de his q̄ a iure cōi deuiant aut diſcordant .vel q̄ ſūt cōtraria iuri cōi.ea em̄ ſunt reſtringenda tanq̄ȝ odioſa.⁊ neq̄q̄ ſunt ad cōſequentiā.id eſt ad ſimilitudinez trahenda aut in exemplūꝫ.et illud facit ad q̄ōnē.an extrauagans ſuꝑ cathedram .que hodie habeť in cle.dudū. de ſepul.debeat extendi ad alios mēdicantes q̄ p̄dicatores et minores. de quib⁹ loq̄tur.et.g.tenet ꝙ non.ꝑ hanc regulā.de quo dic ꝓut dixi in c.conſtitutionē.ſuꝑ.e.li.de regula.in p̄ma ꝯcluſione. Itē facit hec regula ad q̄ōnem diſputatā per Jo.anđ.ꝙ ſacer ordo non dirimat ſponſalia đ p̄nti p̄us ꝯtracta.licet id faciat ꝓfeſſio.ꝙ hoc exorbitat a iure .Et ita ē determinatū ꝑ extrauagantez Joh.xxij.antiq̄ cōcertatiōi.et vid. de hac q̄ōne.g.iij.ſupra.e.li.de voto.c.vno.

Jo.an. ponit hic q̄ōnem. An epus poſſit diſpenſare cū monacho tranſlato ad ecc̄iam parochialē ꝙ habere poſſit cūꝫ illa beneficiū non curatū. Soluendo tꝫ ꝙ non.quia ꝙ monach⁹ inſtituiť in ecc̄ia ſeculari eſt ꝓhibituꝫ a iure.ꝙ cōtra officiū monachale ⁊ ſtabilitatem monaſterij.xvi.q.j.monach⁹.c.ſi cupis.c.placuit.et ſupra. de regula. c.ſuꝑ eo. Sed ab hoc iure exorbitat ius qđ ex cā cōcedit eū p̄fici ecc̄ie ſeculari parochiali.lv.diſ.priſcis xvi. q.i.c.ſic viue.cū.c.ſequētib⁹. Illud ꝗ ad aliū caſū nō trahatur nec amplietur ꝑ hanc regulā cū concor .Si ei qui eligit vitā contēplatiuam ꝓpter officiū p̄dicandi et curā animarū ꝑmittitur trāſire ad actiuā .q̄ dicitur magis fructifera.c.niſi ad finē.de renūcia. Ceſſante hac rōne.ꝓhibetur trāſire ad ſecularē ecc̄iaꝫ aut bñficiū

Quod oés tágit.ab omnib⁹ dꝫ approbari

Pone caſum vt in.g.Et intellige regulā in eo qđ eſt cōmune plurib⁹ vt ſingul.nō in eo qđ eſt cōmune plurib⁹ vt vniuerſis.quia in illo ſtať maiori parti l.ꝙ maior.ff.ad municipa .l.aliud.§. refertur.ff.e.ti.et ſm̄ Jo.mona.in re cōi plurib⁹ vt ſingulis ſufficit ſingularis ⁊ ſucceſſiua approbatio in extraiudicialib⁹.de q̄ vid.g.ſuꝑ verbo tractat⁹.in.c.j.ſupra.e.li.de re.ecc̄.nō alie. Et de materia hui⁹ regule vid. ꝑ.g.⁊ docť.in.c.cū omnes.de cōſtitu. Et alia dic vt in.g.iſta

Jo.an. ponit hic q̄ōnē dñicalem Bar.brix .lxxv.q̄ eſt Conſuetudo erat in ecc̄ia .ꝙ canonici abſentes tātuꝫ percipent q̄ntum p̄ntes.ſꝫ epus loci cū canonicis p̄ntib⁹ ſtatuit.ꝙ abſētes nihil haberent.queritur an ꝑiudicetur alijs.ec in ſcolis abſentib⁹. Jo. an. ſoluendo credit ꝙ ſtatutū illud valeat. dūmō cōiter omnes reſpiciat. ⁊ liget etiam ſtatuentes ſi ſe abſentauerint ⁊ p̄iudicabit abſētib⁹. alias nō ꝓuilegiatis ſuꝑ ꝑceptione fructuuꝫ in abſentia. facit pro ſolutiōe nō. in. c. cū omnes. de ꝯſtitu. c. fin̄. ſupra. e. li. de reſcp̄. c. ſ. de his q̄ fi. a ma. par. c. cum concor.

In obſcuris minimū eſt ſequendum

Pone caſū vt in. g. Et itellige hanc regulā ꝓcedere in q̄ntitatibus ⁊ ceſſantibus ꝯiecturis. ſm̄. g. et ꝓbatur in. l. ſemꝑ in ſtipulatiōib⁹. ff. e. ti. Item ꝓcedit vbi electio non ē creditoris. quia ſi creditor hꝫ eligere fallit regula. niſi minimuꝫ eligat. iuxta. l. ꝗ. ij. ⁊. iij. ff. de op. lega. Itē ꝓcedit h̄ regula etiā in delictis. de q̄ hic ꝑ Dy.

Jo. an ponit hic q̄ōnē. Exēpt⁹ manēs in loco exempto ꝓiecit lapidē ꝑ quem ꝑcuſſit ſtantē in loco nō exempto. queritur q̄s ſit iudex hui⁹ delicti. an ordinarius loci. an prelat⁹ exempti Solutio dicit vtrūqꝫ iudicē. ſcꝫ prelatū exempti reſpectu ꝑncipij qḋ ſpectat̄ i maleficijs. c. cū volūtate. ſupra. de ſentē. excō. et quia ſub eo perfectū eſt delictū quo ad delinquentē. ꝑ tex. in. c. ſ. de p̄ſūp. qui mittit lanceā ⁊c. iunctis notatis ibidem in. g. i. et ordinariuꝫ loci reſpectu finis vel effectus q̄ eſt ponderand⁹. de cle. non reſi. relatuꝫ. et ibi ꝯcor. in. g. iij. In ꝯtractu auteꝫ inter p̄dictos in dictis locis celebrato. ponderari deberet loc⁹ vbi ꝯtractus ꝑfectionem ⁊ eē recepit ⁊ ꝯſummationeꝫ. vt ſi vn⁹ dicit. ꝓmittis. x. alter dicit ꝓmitto. vel ſ vn⁹ dicit vendo tibi rem talē ꝓ. x. alter dicit emo vbi erat ille ꝯtractū ſic in inſtanti ꝑficiens. ibi vterqꝫ forū ſortitur rōne ꝯtractus. ꝑ. l. obligari. ſ. tutor. et. ſ. fi. ff. de auc̄. tuto. niſi eſſent ꝑſone. q̄ rōne contract⁹ non ſortirent̄ foruꝫ. de quibus in. l. heres. ſ. i. ff. de iudi.

e

Um qui certus eſt certiorari vlteri⁹ non oportet

Pone caſū vt in. g. Et itellige regulā de eo q̄ cert⁹ eſt vel eſſe debꝫ. quia talē non oportꝫ certificare. ſm̄. g. niſi denūciatio ſit nc̄ario requiſita ⁊ de ſba. quia tunc etiam ſcienti oportꝫ denūciare. vt in. l. denūciaſſe. circa ꝑn. ff. de adulte. que tn̄ in dubio non p̄ſumitur requiri circa ſcientē. cum fieri ſoleat denūciatio vt icertus certificetur. l. Item veniunt. ſ. petitaꝫ. ff. de peti. heredi. ſm̄ Dy. Cetera dic vt in. g.

Jo. an ponit hic. q. quam diſputauit de duob⁹ delegatis cū cl'a. ꝙ ſi non ambo. quorꝫ vnus ſolus proceſſit ſuo collega vere impedito. ſed ď impedimento nō facta fide. queritur an valꝫ ꝓceſſus. Soluendo diſtinguit an ſit impedimentū impediens iuriſdictionē aut exercitium ꝑpetuū vel tꝑale inevitabile. et tūc ſiue illud ſit notoriuꝫ ſiue non. dum tn̄ nec iudex nec pars q̄ōnem aliquaꝫ retulit. valꝫ ꝓceſſus. ꝙ verū eſt ex exiſtentia conditionis illum q̄ proceſſit iudicē eſſe. nec ſit ibi per partes aliq̄ ꝓrogatio iuriſdictionis. ſed ſola remiſſio probationis. Aut eſt tale impedimentū in q̄ neceſſaria eſt exceptio. vel eſt impedimentū incōmoditatis vel voluntatis. et his caſibus non valꝫ ꝓceſſus. et ſic intelligitur.g.ij.in fi.et ſequētes in.c.prudentiā.de offi.deleg.Et rō quia p̄mo caſu oportȝ purificare ꝯditionem ꝑ exceptionē oppoſitā ⁊ ꝓbataȝ vt in.c.ſi ꝯtra vnū.ſupra.e.li.de offi.dele.ſcđo caſu non.ꝑ incōmoditateȝ ſȝ ꝑ excuſationem exiſtit conditio.c.ſciſcitat⁹.verſi.dūmō.ſupra.de reſcp̄.Tertio caſu ſcȝ volūtatis oportȝ de illa ꝯſtare vel ꝑ ꝯtumaciā ipi⁹ requiſiti non venientis.vel ꝑ aptam reſiſtentiā. Nec aliter dicitur ꝯditio exiſtere.et ſic in his caſib⁹ taciturnitas partiū non eſſȝ remiſſio ꝓbationis ſȝ ꝓrogatio iuriſdictionis in exercitio q̄ in delegato nō ꝓcedit.ſȝ in ordinario ſm. Jo.an.

On licȝ actori qd̄ reo licitū nō exiſtit

Pone caſū vt in.g.Et ē rō hui⁹ regule.quia eq̄litas ī iudicijs debȝ obſeruari.c.nouit.ſupra.de iudi.c.in iudicijs.ſupra e.ti.Cetera dic vt in.g. que oſtendit q̄re regula iſta ſit formata.et dat aliquas dr̄as inter reū et actorem

Jo.an. ponit hic q̄ōneȝ vſitatā de accuſato coram iudice laico de homicidio q̄ allegat ſe clericū ⁊ ad hoc ꝓbandum coraȝ iudice eccl̄iaſtico ꝓducit litteraȝ papalē in qua nominatur clericus ⁊ canonic⁹ pariſieñ.queritur an ſufficit hec probatio iſto caſu.Soluēdo dicit hāc lr̄am hoc caſu ſufficere.facit ad hoc p̄ſumptio littere auctentice. Nam littere pape per multas manus tranſeūt.de reſcp̄.cum adeo.⁊.c.ad audientiā.ergo p̄ſumitur ꝓ ipis Scđo facit fauor clericalis ordinis Nā pharao clericos honorauit ⁊ libertate dotauit.de emu.ecc̄.c.nō minus Et Cōſtātinus eorū accuſatores recipe recuſauit.xi.q.j. ſacerdotibus.Tertio facit nullum vel modicum preiudicium alterius Nam pena delicti non tollitur per hoc.ſed eius ſpēs.et qd̄ differtur non auferē xxxij.q.ij.ancillā.de voto.c.non ē.et facit bñ.decre.ſi iudex.ſupra.e.li.de ſen.excō. Naȝ ſi ſola fama de clericatu facit fieri remiſſionē.vt ibi.nō minus iſta lr̄a valere dȝ hoc caſu.ſi tñ p̄us habebatur pro laico.tunc cum eo caſu teneatur facere fidem de titulo.vt.e.c.ſi iudex.§.fiñ.non videtur ſȝ littera ſufficere. Item ſi iſte agendo in iudicio aliquo vendicaret bñficium vel aliud qd̄ clerico cōpetit aut peteret admitti ad celebrandum ꝓ populo aut ſimilia.talis littera nō ſufficeret.quia nominatio illa ius ñ tribuit.et ꝓbatur.xlv.diſt.q̄ſcam⁹.in p̄n.ibi ſi in clero electum ſe dicat.ſi ſacerdotem ſe nominet ⁊c.et in extraua.Bonifacij.in iūcte.verſi ſimiliter cū ſequentib⁹.et de cle.peregri.c.j.cum ſequentib⁹.Debȝ ergo oſtēdē lr̄as ordinationis ſue quas ſecū habere debȝ.ij.q.j.legum.

Utare ꝯſiliū quis non p̄t in alteri⁹ detrimentum

Pone caſū vt in.g.q̄ remittit de materia ad regulā qd̄ ſemel.ſupra.e.ti. quā dicit ītelligi debere.ſm iſtā Doc.etiā ponunt caſū in iudice qui ſn̄iam ſuam mutare non p̄t.l.iudex.ff.de re iudi. qd̄ verū in diffinitiua valide lata.ſecus in interlocutoria aut ī diffinitiua īualida.de quo in.l.ſi iudex.C.quōr qñ iudex.l.qd̄ iuſſit.ff.de re iudi.et ꝑ canoniſtas ī.c.cū ceſſāte.ē.de appel.

Jo.an. ponit qōnem diſputatam ꝑ ipm̄. Nicolaus delegauit cām duob⁹ cū cl'a ꝙ ſi nō ābo nolueritis intereſſe ꝛc. alter iporū delegationi renūciat. queritur an ipm̄ de hoc penitentē collega teneaꝛ̄ admittere. Soluēdo dicit ꝙ licꝫ nolit intereſſe. remanet tm̄ delegat⁹ cauſe. nec hoc abdicare p̄t expſſe ꝑ renūciationē. quia iudicādi mun⁹ nc̄ariū eſt. l. legat⁹. ff. de offi. pſi. l. ſi. ꝯ iudicādi. ff. de mu. et honori. Sic ergo cl'a non poteritis. intelligiꝛ̄ ꝙ diu nō poteritis. Et ergo collega qui ſocio impedito proceſſit. ſolus tenetur ipm̄ nūc potentē admittere. c. corā. de of. dele. facit. c. cū ceſſante. ſupra. de ap. Ita ergo collega qui ſocio nolente ꝓceſſit tenetur admittere ipm̄ volēcem ꝓcedere. et fortius hec ꝓcedunt cum hec clauſula aut nolueritis. non eſt expreſſa. ſꝫ ſubintellecta ꝑ interp̄tationem ꝯ adijcim⁹. in. c. prudentiaꝫ ſupra. de offi. delega. vbi eq̄parātur nolle et non poſſe. cū tunc nolens ꝙ diu non vult peccet. et ſe redargutio in ſubmittit. vt ibidem patꝫ.

Generi per ſpeciem derogatur.

Pone caſū vt in. g. que dic̄ etiā hanc regulā ꝓcedere in reſcriptis. non aūt in ꝑuilegiis. Et dat rōnem diuerſitatis Ratio aūt regule eſt. quia qn̄ aliquid intelligitur ſub alio et etiā exprimiꝛ̄. tūc amplius non intelligitur. ſed ꝑ expſſionem ſpēi derogaꝛ̄ ipi generi. hoc ē gen⁹ in parte tollitur. ſcꝫ quo ad illā ſpēm expſſam. ꝑ q̄ l. derogatur. ff. de verbo. ſigni. Et de materia hui⁹ regule late diſtinguit boyck. in. c. ſtuduiſti. de offi. le. Alia dic vt in. g.

Jo.an. ponit hic qōnē. Eps ꝯceſſit Titio ſpecialē licentiā ſemel ingrediendi certā clauſurā. non obſtante ſtatuto ꝓhibente ingreſſū. et ante vſū illius licētie generaliter indulſit quelibꝫ ſemel certa die ibi ingredi poſſe forte. in die dedicationis aut profeſſionis alicuius monialis et. T. ea die virtute illius generalis licentie igreſſus ē hoc ꝯteſtans. queritur an ex ſua ſpēali licentia adhuc ingredi poſſit. Diſtinguit. quia aut in vtraqꝫ licentia exp̄mitur cauſa ingreſſus. et ſi eſt eadem cā puta ad viſitandū reliqas alicui⁹ ſancti. ſufficit vnus ingreſſus. Idem ſi obtinui licentiā hanc duꝫ conſanguinea mea velari debuit et poſtea ꝑ illo actu omnib⁹ data fuit. facit. c. ſi paup. ſupra. c. li. de p̄ben. Idem ſi ſint diuerſe. ſꝫ vno ingreſſu poterant expediri. vt generalis licentia ꝑmittit viſitationem ſancti. ſpēalis ꝑmittit viſitationem ſororis q̄ debꝫ eē cōpendioſa et breuis. Si autē cauſe eſſent omnino diuerſe q̄ ſimiliter ex tēpore vel facto. veriſimilter non poſſent expediri ꝓpter tumultū forte generalis ingreſſus iterū ingredi p̄t. ꝙ durante cā. durare dꝫ licētia. c. cū ceſſante. ſupra de appel. aut in altera licentia tm̄ exp̄mitur cauſa. ꝛ maxime in ſpēali. et idem quia ſi ſimul poterant expediri. non ingredietur iterꝫ alias poterit ingredi. Aut in neutra licentia exp̄mitur cā aut tempus. ſed ſimpliciter ē data licentia. tunc ī hac matēia reſtringibili ꝛ odioſa ſtricta preſumatur intentio ꝯcedentis ad p̄mam vicē tm̄ qualitercūqꝫ ingrediatur per regulā odia. e. ti. cū concord. niſi de ipius intentione aliter appareat. cui tunc ſtabitur p **Lus ſemper** continet in ſe id qđ ē min⁹.

Pone caſū vt in.g. que dicit hāc regulaꝫ ꝓcedere in pluri q̄ntitate. quia qđ plus eſt. vtiqꝫ tāti eſt. non aūt in pluri q̄litate. et de ꝯtrarijs formatis in glō. dic vt in ea.

Jo.an ponit hic q̄ōnem dn̄icalē Bart.brix.xxiiij. qua queritur ſi eccĩa aliq̄ teneatur alteri annua.xx.et tm̄ ſoluit ꝑ.xl.ānos ſola.x.an poſtea eccĩa petere poſſit integra.xx. Soluit ꝙ ſi.x. q̄ ſoluebāt ex vna cauſa debebantur. ⁊ illa que non ſoluebantur. debebātur ex alia cā. videtur in illis non ſolutis p̄ſcriptū. Sed ſi ex eadē cauſa debebant. videtur eccĩa ſoluēs partē agnoſcē debitū totum. vt in § fi. in. l. cuꝫ notiſſimi. C. de p̄ſcrip. xxx. vel. xl. anno. ð quo ꝑ Jo.an. in. c. auditis. de p̄ſcrip. ſuper. gl. penul.

Ro poſſeſſore habetur q̄ dolo deſijt poſſidere

Pone caſum in.g. Et ꝓcedit h̃ regula in eo q̄ a pncipio ſine dolo poſſidebat. qui ſi doloſe deſinit poſſidere. fingit̃ poſſidere adhuc quo ad hoc vt in tātuꝫ teneatur ſicut poſſidens. non aūt vt taliē teneatur. quia tenetur vtili rei vendicatione. poſſidens aūt vere tenetur directa. ſm. gl. que dat ſimile. Et dicit etiam regulam locum habere in p̄lato eccĩe quo ad ꝓpria bona tm̄. nō quo ad bona eccĩe ꝑ regulā delictum. § e. Probatur autē ꝙ qs dolo deſijt poſſidere. ſm. gl. in. c. aduerſario. ſupra. de excep. eo ꝙ ꝓbat̃ ꝙ tpe litis ꝯteſtate poſſidebat rē niſi ꝯtrariuꝫ deſinens poſſidere ꝓbet. Idem dicit Dyn. ſi poſt libellū receptū vel poſtq̄ꝫ actor ſibi denūciauit ſe daturū libelluꝫ deſijt poſſidere. ꝑ. l. ij. ff. ex qui. cau. in poſſ. ea. et ponit h̃ Dy. multas pulcras q̄ōnes

Jo.an ponit hic q̄ōnem. An ſtatuta ſynodalia aut municipalia recipiant interp̄tationē vel extenſioneꝫ. ⁊ aptatur regule. quia non poſſidens hic ꝓ poſſeſſore habetur altero iſtoruꝫ modorū aut ꝑ interpretationem. aut extenſioneꝫ et quid ſit extenſio ſatis patꝫ. Interpretatio aūt eſt duplex. quedā conſiſtit in varietate linguarū. vt theos grece. interpretatur deus latine. ð q̄ in. l. p̄ma. in fi. ff. de ver. ob. et illa locum habꝫ in ſtatutis. de quo nō dubitatur. Alia eſt que ꝯſiſtit in obſcuritate littere vel ſenſus. de qua dicit̃ cuius eſt condere. eius eſt interp̄tari c. inter alia. de ſen. ex. et de illa eſt qō Soluendo ponit diuerſas ſolutōes vna eſt Jaco. de are. quaꝫ dicit ꝯmunem ⁊ veram. ꝙ ſcꝫ ſtatuta poſſunt inēp̄tari ſm ius ꝯmune. ꝑ. l. ij. C. ð nox. ac. ſm lecturā. g. ibideꝫ. et. l. i. § quis. ff. de ven. inſpi. Itē ſi interp̄tatio ſumitur ꝓ aperta expoſitione. ⁊ hanc etiā bene reſpiciunt ſtatuta. l. vt gradatim. § i. ff. de mun. ⁊ honori. Si aūt ſumitur ꝓ extenſione aut ꝓrogatione hanc non recipiunt ſtatuta. ꝙ ſūt ſtricti iuris. cuꝫ ex eis dat̃ ꝯdictio ex le. ff. ð ꝯdi. ex le. l. vna q̄ nō eſt numerata inter actiones bonefidei § actionum. Inſti. de actio. et ſic non expreſſum in ſtatutis habetur pro omiſſo. l. quicq̄d aſtringende. ꝑmo rūſo. ff. de ver. ob. de quo hic latius Jo.an. ⁊ Anto. in. c. ſi. ſupra. de ꝯsue.et boyck.in.c.ex parte.iij.de verborum significa.

Tile per inutile non debȝ viciari

Pone casum vt in.g.Et ꝙ materia huiꝰ regule est brocardica.g.alle.ꝓ parte huius regule.xxv.iura.et ꝓ parte contraria.x.iura.et tandem in hac materia dicit sic dicendū.ꝙ regulariť vtile ꝑ inutile non viciatur.vt hic.Casualiter tm̄ ⁊ vbi rō spēalitatis subest est reperire casus in q̄bus vtile ꝑ inutile viciatur.et ideȝ notat.Accursi.in.l.pedius.ff.de arbi.Quaȝ solutioneȝ Dy.dič nō sufficē.nisi rō spēalitatis reddatur.quā rōnem dicit.g.nostra esse.quia vtile et inutile sunt inseparabilia.vt est videre in omnibꝰ casibꝰ exceptis.⁊ sequitur Jo.mo.

Jo.an. ponit hic qōnem talē A.et.b.litigantes ī curia sup receptione testium vtriusq;.rescriptum impetrauerūt ad partes coram receptore.opponit.a.ꝙ testes b.non debeant recipi.cū rescriptuȝ ꝓ ipius parte sit nullū.quia excōicatus erat maiori excōicatione tp̄e date.queritur an hoc ꝓbato rescriptū valeat ex toto vel ī nullo valeat.aut ex parte.a.tm̄ valeat.Solutio.nullū est dubiuȝ si impetratū est rescriptū in casibꝰ ī quibꝰ etiā solꝰ excōicatꝰ p̄t impetrare.de quibꝰ in.c.j.de rescp.s.e.li.Iteȝ si excōicatus in p̄dicto iudicio fuit reꝰ.quia p̄t omnia ad sui defensionem ꝑtinentia.c.intelleximꝰ de iudi.c.cū inter.đ excep.Sȝ qđ remanet qn̄ excōicatus fuit actor ꝑme cause aut litis et tunc dicit in totum valere resc̄ptum.de ꝯsecutiuis iudicij impetratū.ex quo n̄ fuit exceptū.Sȝ si adhuc excōicatus est licȝ exceptio non obstat rescripto.obstabit tm̄ ꝓductiōi testiū quā facit vt actor sicut obstaret corā delegante.

xeonó debet quis fructū consequi qđ nisꝰ extitit impugnare

Pone casū vt in.g.Et intellige hanc regulā ꝓcedere tribꝰ ꝯcurrentibꝰ.scilȝ qn̄ ꝑseueret impugnans cū effectu in impugnatione.Scđo ꝙ non rōne officij id faciat.sed suo nomine et voluntarie.Tertio ꝙ idē sit cap̄lm qđ impugnat exq̄ nititur nūc fructuȝ conseq̄ ꝯm.g.que etiā dicit hanc regulaȝ cōuerti.vt pȝ in fi.in ea.

Jo.an. ponit hic qōnem disputatā ꝑ eū.et est ista.baptisauit vel leuauit paganꝰ.iudeꝰ vel hereticus puerū.queritur an inē istos et pueruȝ istū aut parentes eiꝰ oriatur aliq̄ cognatio spūalis.qđ n̄ videtur per hanc regulā.quia cū isti fidem et ecc̄iam impugnāt ex nullo ecc̄ie sacramento spūalē ꝯgnationeȝ ꝯtrahere debent.Soluendo dicit in heretico non solū baptisante.sȝ etiā leuante contrahitur cognatio spūalis.quia talis est quo ad habitū de corpore ecc̄ie.ꝓpter sacramentuȝ baptismi qđ hȝ qđ ꝑ heresin non perdit.c.q̄nto.de diuor.et de ꝯse.di.iiij.ostenditur.et sic spūalem cognationem contrahit.Secus in pagano ⁊ iudeo.ꝑ eandem rationem conuersā Nam sunt extra ecc̄iam.nec participant sacramentalibus.ergo per cognationem spūalem contrahere non possunt.Quare aūt non baptisatus p̄t baptisare.vt in.c.firmiter.§.sacramentum.de sūma.trini.et non p̄t lenare.de ꝯſe.di.iiij.c.nos autez.dicit Joh.anđ. quia ſicut quis naſcitur carnaliter ex patre ⁊ matre.ſic ſpūaliter renaſcitur ex deo patre et ecc̄ia matre ꝑ baptiſmum.Qđ colligitur xij.q.ij.qui abſtulerit.et.c.ad menſā. xi.q.iij.ꝯferens baptiſmi ſacramētū gerit typum ⁊ ꝑſonam dei.ij.q.j.ſicut xp̄us.et.c.intra.Suſcipiens autē ſeu leuans gerit perſonaz ecc̄ie.c.vnico. de ſcruti.Quia igitur non baptiſatus eſt creatura dei.eius typuz gerē poteſt.non tamen eſt membruz ecc̄e igitur eius typū leuando gerere nō poteſt.vterqꝫ tamen quia expers eſt vite ſpiritualis in quam primuz hō per baptiſmum renaſcitur nullā ſpiritualem cognationez ꝯtrahere pōt Ita intelligātur nota.in.c.in baptiſmate.de conſe.di.iiij.et.xxx.q.j.c.j.

Cum quid prohibetur.prohibent̄ omnia q̄ ſequūtur ex illo

Pone exempla hui⁹ regule vt in glō. Et ſilēm regulam dat hic Dy.quia aliquo ꝓhibito omne id prohibetur per qđ peruenitur ad illud.et probatur in. l.oratio.de ſponſa.ff.vbi prohibito matrimonio.prohibita intelligūtur ſponſalia.ꝑ que peruenitur ad illđ. et ibi concorđ.de hoc. A contrario etiaz huius regule.etiā patz ꝙ vno conceſſo.conceſſa intelliguntur que ſequūtur ex illo.et facit regula acceſſorium.ꝭ.eodem.

Jo.an. ponit hic queſtionem An ex priuilegio conceſſo ſtudio vt quidaz prohibiti audire ius ciuile.poſſint libere ī eo ſtudere.liceat eiſdem prohibitis in eodem ſtudio ius ciuile docere vel in eo doctorari. Solutio.putat ꝙ de ſcholaſtica lectura quā facit ſcholaris ad ſtudiuz ſuū tātū non ſit dubium.qn̄ illa vti poſſit is de quo queritur.quia tunc potius docetur ꝗ̄ doceat. Nam talis lectio eſt quedaz aſſuefactio.ff.ad.l.aqui.l. qua actiōe ꝭ.ſi quis in colluctatione.et.j.q.j.dedit. A lectura autem doctorali ante factum ꝯſulit Jo.an.abſtinere cuz ꝓuilegium concedat prohibitis audire ius ciuile.modo audire et docere ſunt diuerſa .vt patet ex diuerſitate nominum.l.ſi idem.C.de codicil .et diuerſis membris hi actus conueniunt.lxxxix.diſ.ſingula.et ſatis probatur in prohemio decretalium ⁊ ſexti Poſt factū āt ſi contigiſſet illuz doctoraſſe ⁊ docuiſſe.nec infra duoruz menſium ſpaciuz deſtitiſſe. vt procedat dubitatio.ꝑ.c.ſuper ſpecula.ſupᷓ ne clerici vel mona.putat Jo .anđ. eum non incidiſſe penas concilij.c. non magno.ſupra ne cle .vel mona. et.c.finali.ſupra.eodem titulo . Per hanc regulaz a contrario vt permiſſis auditu ⁊ ſtudio.per que adquiritur ſcientia permiſſa dicūtur .que ex his ſequūtur.ſcilicet doctoratus. officiuz.et doctrina.maxime quia licz concilium.c.non magno qđ de monachis loquitur vtatur verbo lectionis.et prohibeat monachos exire monaſteria ad legēdas leges ⁊ phyſicam.decretalis tamen ſuper ſpecula. que loquitur de ſecularibus illđ verbuz non ponit. ſed vtitur verbo audire. Et ſic pro eodem hec verba ponuntur in materia penali et prohibitoria.vt ibi.ergo et fortius in ꝓuilegio gratioſo vno expreſſo aliud includi debet. Et interſerit hic Jo. an.aliqua ꝓuilegia doctorū.de qb⁹ latius per doctl. in cle. j. de magiſtl. et requiſita ad doctl. vide per Panor. in. c. propoſuiſti. de proba.

Luralis locutio duoruʒ numero eſt contenta.

Pone caſum vt in glō. Et dicit hanc regulaʒ etiā procedere in teſtibus. per. l. vbi numerus. ff. de teſti. niſi alius certus numerus in iure ſit adiectus ⁊ expſſus. vt in caſibus. xv. hic. in. g. enumeratis. in quib⁹ plures ꝙ̄ duo teſtes requirūtur. de quib⁹ caſibus plen⁹ vide in ſpec. in ti. de teſte. § reſtat. de nūero. ⁊ ad. l. j. ff. ꝺ opti. lega. Dic vt in. g. Et facit hec regula ſm Jo. an. pro opi. Inno. et Jo. an. nō. ſupra. ꝺ fide inſtru. cū Jo. in. g. magna. ſuper verbo. et ita ſcilʒ ꝙ per duos teſtes reprobetur inſtrumentum. nam cuʒ l. optimā in fi. C. de ꝯtrahē. ⁊ ꝯmit. ſti. dicat inſtrumentum per teſtes reprobari. itelligatur de duob⁹. decre. etiam tertio loco. ſupra. de ꝓbatio. dicit per fratres dom⁹ reprobatum intelligatur ergo de duobus ꝑ hanc regulam.

Jo. an. ponit hic queſtionem. Aliquis coram eodē iudice et ab eodem conuenitur ſup diuerſis rebus diuerſis libellis ſibi datis. iudex in vna actione condemnat ipſum. et deinde eodeʒ contextu condemnat eundem. in altera appellat condemnatus et reſcriptum impetrat ſuper appellatione ſua huius forme conqueſtus eſt talis. ꝙ talis iudex iniquā tulit diffinitiuā ſn̄iam ꝯtra ipſuʒ a cuius ſententia ad ſedeʒ apoſtolicā appellauit. et ſequitur cōcluſio generalis. petit impetrans ꝑ hoc reſcriptum vtranqʒ ſententiam reuocari. excipitur ex aduerſo ꝙ nō fuit appellatum ab vtraqʒ. ſed ab vltima tm̄. queritur an ſic excipi pōt. Soluit ꝙ ſic. Nam cuʒ in reſcripto dicatur de ſententia ī ſingulari tm̄. ⁊ negari non poteſt plures fuiſſe ſententias. q̄uis vno contextu verboꝝ prolatas non audietur. niſi contra vnam ſcʒ vltimam vel contra duriorem. ff. de ſolutioni. in primis quinqʒ. ll. nec ante reſcriptum dicetur ꝙ ab vtraqʒ ſententia appellatuʒ ſit per l. cum in vna. ff. de appellatl. vbi dicitur. ꝙ ſi duplex ſententia fertur in cauſa vna ſortis. et alia vſuraruʒ. duplex appellatio eſt neceſſaria ne alteram agnouiſſe et ex altera prouocaſſe videatur

Mputari nō debet ei per quem non ſtat ſi non faciat qđ per eum fuerat faciendum.

Pone caſum vt in glō. Et dic ꝙ vbi quis obligatus eſt ad factum aliquod ſi q̄ntum in eo eſt paratus eſt id facere. ſʒ aliqua impoſſibilitas ſeu cauſa impeditiua ſuperuenit ex poſt facto eliditur obligatio. ac ſi impoſſibilitas facti accidiſſet a principio. vt hic in l. nemo poteſt. ſupra. eodem titulo. Si tamen infra certum tempus aliquid facere tenetur aliquis. et non ſtat per eum quo minus id faciat tunc licet non imputetur ſibi. vt hic nihilomin⁹ poſt lapſuʒ temporis tenetur celſus. ff. de arbitl. et c. cum dilecti. ſupra de dolo et contumacia. ſm que etiaʒ intelligit regulam. niſi q̇s ſua culpa incidiſſꝫ in caſuꝫ ꝓpter quē poſtea facere non potuit. quod fuit faciendum. tūc em̄ illud eſſꝫ ſibi imputandū. quia regulariter caſ⁹ ſequēs culpaꝫ imputatur. c. j. et qđ ibi notatur. s̄. de eta. ⁊ quali.

Jo. an. ponit hic q̄ōnem ſecūdo poſt doctoratuꝫ ꝑ eū diſputatā q̄ fuit. Quidam diaconus ꝓmotus ad ecc̄iam parochialē vltimo die ſeptēbris habuit pacificam poſſeſſionēꝫ ecc̄ie. neglexit vſqꝫ ad q̄ttuoꝛ tp̄a ſeptembris ꝓmoueri ad ſacerdotiuꝫ. et in ſabbato q̄ttuoꝛ tp̄m illi⁹ menſis nullo mō potuit ꝓmoueri ꝓpter infirmitatē aut aliud impedimentū. queritur an finito illo mēſe ⁊ ꝑ conſequēs anno ſit ṗuatus ecc̄ia ꝑ ꝯſtitutionē licꝫ canon. s̄. e. li. de elect. Et eadē qđ p̄t formari i diſpenſato ad ſeptēnium cā ſtudij q̇ infra annū dēbat fieri ſubdiaconus ꝑ decre. c. cū ex eo. in fi. s̄. e. li. de elect. Hanc regulā inducit Jo. an. ꝓ et cōtra. facit em̄ ꝓ eo. quia non ſtetit per eū in ſexto et vltimo ſabbato q̇ id ſibi licebat. ꝯtra eū facit. quia ꝑ ipm̄ i q̇nqꝫ ſabbatis q̇bus potuit ordinari ſtetit. Soluendo tꝫ iſtū ecc̄ia nō ṗuatū. quia i ṗmis q̇nqꝫ ſabbatis nō fuit in moꝛa reſpectu pene. c. lꝫ canō allegati. et ſic caſus queꝫ non p̄ceſſit moꝛa vel culpa non imputat̄. l. lucius. ff. depo. l. lecta. ff. ſi cer. peta. Hoc tm̄ verū qn̄ impedimentū ꝓueniens i n vltimo ſabbato non fuit ex culpa ipi⁹. vt hic in. g. alias ſec⁹. c. j. de eta. et qualita.

cceſſorium ſe qui ꝯgruit naturā ṗncipalis

Pone caſū vt in. g. Et ꝓcedit h̄ regula tam in ṗncipali inducendo. vt in. c. ſi ſuper gratia. ſupꝛa. e. li. de offi. dele. q̄̄ i eo tollendo. vt in. l. eos. C. de vſurl. q̄̄ i confirmando. vt in all'. c. ſi ſup gratia. Itē ꝓcedit qn̄ in acceſſoꝛio nō repitur aliqua ꝓuiſio aut diſpoſitio ſpecialis. alias ſec⁹. l. centū capue. et. l. fi. ff. de eo qđ certo loco. Et rō hui⁹ ē qꝛ ꝓuiſio ſeu diſpoſitio ſpc̄alis derogat ei q̄ virtute iuris vel ſignificatione verboꝝ intelligebatur incluſa C. de pac. ꝯvē. ſm Dy. et Jo. anđ. et ſex contraria que formāt. g. ſoluit vt in ea. et vide h̄ Pe. de anco. in repeti. hui⁹. c. vbi latiſſime de hac materia.

Jo. an. ponit hic q̄ōneꝫ. Statutuꝫ artat doctores legentes vt diſputent et vt queſtiones diſputatas infra certū diem ſtacionario tradant. doctoꝛ ṗuilegiat⁹ qꝛ diſputare nō teneatur diſputauit ſed q̄ōnem diſputatam ſtacionario non tradidit. queritur an inciderat in ſtatutum. Soluendo tenet Joh. an. doctorē de quo queritur incidiſſe in ſtatutum. Naꝫ queſtio non ꝓponitur de doctoꝛe non incluſo in ſtatuto qualis eſt doctoꝛ actu non legens aut viatoꝛ. Sed pꝛoponitur i doctoꝛe incluſo vt in legente. ſed priuilegiato in non diſputando et per conſequens tacite priuilegiato ſuper non tradendo queſtionem ſtacionario. ceſſante ergo expꝛeſſo ceſſat etiam tacitum. et renunciato priuilegio ſuper actu diſputandi infertur renunciatio ſuper actu traditionis. que venit acceſſoꝛie et in ꝯſequētiam. c. tranſlato. s̄. de ꝯſtit. et argu. hui⁹ regule. ſec⁹ eſſꝫ ſi eſſꝫ priuilegia tus copulatiue ſuꝑ vtroqꝫ .tūc renūciatio in vno non extēderet ſe ad aliud pariter ꝑncipale.argu .l.iij.C.ſi pen.appel.mors interue.c.qđ a te.de cle.ꝯiuga.cū concor. Pe.tn̄ de ancotꝫ hunc diſputando non eſſe ꝓpterea obligatū ad traditionem q̄onis ſtacionario.quia hic exemptꝰ equiparatur ꝓrſus extraneo.ꝑ nō.in.c.j.ſuꝑ e.li.de ꝑuile.ergo idez in eo qđ Jo. anđ.dicit in extraneo. Item iſti duo actus copulantur ꝑ ſtatutum tanꝙ actus penitus ſeparati ⁊ pariter ꝑncipales.ergo non debent coniungi poſtea vt ꝯnexa .aut vt acceſſoriū et ꝑncipale.quia originalis cā intuenda eſt.l.volūtarie.C.de excuſa .tu.đ quo hic latius ꝑ eum

Qui tacet conſentire videtur.

Pone exemplum vt in glō Et differt h̄ regula a ſequēti.ꝙ h̄ regula loquit̄ đ ꝯſenſu ſequēs đ ꝯfeſſiōe ⁊ negatione.vt etiā ibi dicā Itē ſeptez effectꝰ taciturnitatis ponit hic.gl .et dic vt in ea.et de materia in.l.ſꝑ qui non ꝓhibꝫ.ff.e.ti. facit.l.j.ff. de feri.

Jo.an. ponit hic q̄onē. Cōſtitutio epi Bononieñ. ꝑcepit nullā alienationē imobilium rerū ecc̄iarū fieri ꝑ clericos ſine licētia epi vicians ꝯtractū ⁊ addens penā arbitrariā capl'm bononieñ .premiſſo tractatu vendit aliq̄s terrulas ſpi epo ſine aliq̄ licentia an locus ſit penis ſtatuti. Solutio dicendum ꝙ non hn̄t locū pene ſtatuti. quia ſi dicit epus ꝯtractū non tenere ex viribus ꝯſtitutionis ꝯtrahēdo videtur ꝯſenſiſſe ⁊ licentiā dediſſe.arg.c.quia in tātū.ſupra.de ꝑben.vbi epus diſpenſando ſuꝑ pluralitate bn̄ficiorꝫ videtur dediſſe licentiā in altero nō reſidendi.c.ex ore.đ his q̄ fiūt.a ma. par.ca.de ꝑui.cū olim cum cōcorđ. Si aūt dicit ex viribꝰ iuris cōis cōtractum non tenere.hoc non ꝓcedit quia iuxta nō.xij q.ij.abbatibꝰ.īferiores in minutis non tenētur nc̄ario habere ꝯſenſū epi. Etſi dicatur ꝯtraria opinio verior.vt etiā tunc conſēſus epi requiratur.ꝑut tenꝫ Arch.i alle.c.abbatibꝰ.q̄uis ſine ꝯſenſu epi tunc epus poſſit facere alienationez c.terrulas.xij.q.ij.tamen adhuc epo potuit fieri hec venditio. Non ob. ꝙ in facto proprio auctoriſare non poteſt.cle.ſi vna.cum ibi nota.de re. eccle.non alienañ. Quia dic hoc verum.quando prelatꝰ contrahit cum alijs eccleſijs.non quando' ꝯtrahit cū eccleſia ſua cathedrali .et ſic etiaz loquitur all'.cle.de quo ibi vid. nō. in.§.antepenul.facit etiam ꝑ ſolutione.c.req̄ſiti.ad ſi.š .de teſta.

S qui tacet nō fatetur. Sꝫ nec vtiqꝫ negare videtur.

Pone caſum vt in glō.Et pondera ꝙ regula non dicit non ꝯſentit.et ſic non ꝯtradicit regule.ſupra proxime. Nam ſuper confeſſione et negatione.et non ſuper conſenſu ⁊ diſſenſu fundatur hec et lex qui tacꝫ.ff.e.ti. que cōcor. cum iſta.propter attinentiam tamē quam habet confeſſio ad conſenſū. et negatio ad diſſenſum .gloſatores iuris ciuilis et canonici illā materiā adaptauerunt huic regule.que proprie ſpectat ad regulā.q̄ tacꝫ .et hec regula in effectu duas regtas ponit quarum fallentias ponit glõ. et ꝯcluſiue dicit glõ. ꝙ veritate inſpecta tacens non loquitur. et ſic nec' contradicere nec expreſſe conſentire videt̃.

Jo. an. ponit hic q̃ttuoꝛ q̃ſtiones. Prima eſt venerealis Bartho. bꝛix. xxix. et eſt aliq̃s elect⁹ fuit ad dignitatẽ ep̃us eo p̄nte et tacente ꝯtulit prebendaꝫ illius. demũ caſſatur electio. queritur an prebendaꝫ repetẽ p̄t. Bartho. ⁊ Tãcre. dixerũt ꝙ non. quia videtur eaꝫ habuiſſe ꝓ derelicta erq̃ potuit ꝯtradicere. ⁊ non cõtradixit. Jo. an. tenꝫ cõtrariũ. quia in dãnoſis ⁊ oneroſis tacere non eſt conſentire. vt hic in. g. facit. c. bñficiũ. ſupꝛa. e. li, de regu. vbi i ſimili caſu dꝫ aſſenſus accedere. q̃ denotat actũ. non ergo ſufficit taciturnitas. Jtem facit. c. cum veniſſent. de inſti. vbi non ſoluꝫ tacere. ſꝫ etiã loq̃ verba generalia non nocuit archidiacono q̃ ꝓmouebatur ab archiep̃o ⁊ bñ facit. c. ſi bñficia. ſ. e. li. de p̄bẽ.

Secunda qõ ẽ dñicalis. xli. Presbyter p̄nte ⁊ non contradicente ep̃o. votũ peregrinatiõis emiſit. qð dũ exequi vellet. ep̃us ꝯtradixit. ipſe nihilominꝰ iter arripuit. ep̃s eo abſẽte ecc̃iam alteri cõtulit. queritur an p̄ſbꝛ reuerſꝰ illã petẽ poſſit. Soluendo tenuerũt Tãcre. ⁊ Barth. ꝙ ep̃s tacendo ꝯſenſit. nec vlteriꝰ ꝯtradicẽ p̄t. niſi noua cã inteueniat. ꝑ regulam ſupꝛa ꝓximã cũ ſuis ꝯcoꝛ. Hec tñ ſolutio non ſufficit ad q̃õnẽ. q̃ q̃rit an ſacerdos p̄t repetere ecc̃iam eo ꝙ cõtradicẽte ep̃o itinerauit. Et Jo. an. ſoluendo tꝫ ꝙ ecc̃iam alteri cõferre ep̃us non potuit. ſꝫ ſi monuiſſꝫ eum ꝙ ſe non abſẽtaret ſub pena ꝓuationis. cui monitioni non paruiſſꝫ. ſꝫ ſe abſentaſſꝫ. non excuſabit euꝫ taciturnitas ep̃i a pena. quia etiaꝫ ſi expꝛſſe ꝯſenſiſſꝫ. non potuit eo inuito votũ ꝑficere peregrinationis. xxxiij. q. v. manifeſtum. ⁊ c. voluit. quia poſſet ep̃us aliquid nouiter ſciuiſſe. ꝓpter quod peregrinatio non expedit etiam ſaluti vouentis. facit. c. ad aures de tempo. oꝛdinã.

Tertia qõ fuit ⁊ Damaſij pꝛima Ti. de his que fi. a pꝛela. et dñicalis. lxxiiij. et eſt. Ep̃us fecit alienationem tacẽte ⁊ non ꝯtradicente cap̃lo. Querit̃ an ſucceſſoꝛ illam reuocare poſſit. Soluendo tenẽt alienationem non valuiſſe. et ſic ipſam reuocandaꝫ eſſe per ca. ſine exceptione. xij. q. ij. Nam in alienatiõe rei ecc̃iaſtice. clerici tñ debent conſentire. x. q. ij. ca. hoc ius. Non ob. c. ij. de his que fiunt a pꝛe. per quod videtur taciturnitas ſufficere. quia illud loquitur de collatione decimarum nomine beneficij perſonaliter facta. vbi ſufficit patientia de quo ibi in gloſa. j. ⁊. iij. Jteꝫ in alienatione neceſſarius eſt pꝛecedẽs tractatus. c. dudum. ſupꝛa. de re. ecc. nõ alie. qui hic non interuenit. ergo alienatio nulla fuit

Quarta qõ fuit. An religioſus tacente vel patiente ſuo pꝛelato poſſit eſſe executoꝛ teſtamenti. ſalteꝫ ſi in eo ſint f̃ca plura relicta ad pias cauſas. Sol'o p̄lato contradicẽte id nõ poteſt. per. c. j. ſupꝛa. de poſtulan. ſed nec eo tacente et paciente. ſm Joh. and. quia taciturnitas et patientia pꝛelati hoc caſuꝰ non ſufficit. quia cũ velle vel nolle non habet. quia omnis talis actus queꝫ aggreditur eſt illicitus ꝑ quaꝫ frangitur obediẽtia et abdicatio ꝓpe volūtatis.facit cle. religioſus.de ꝓcura.et qđ ibi nōtur in.§.verbi conſtituere.oportet ergo ꝙ p̄us petatur ⁊ obtineat̄ ſuꝑ hoc licentia.vt.ſupra.e.li.de teſta.c.ij.⁊ in cle.j.e.ti.vbi etiam tractat Jo.an.an licentiam datam poſſit prelat⁹ reuocare.et caſus in quib⁹ religioſus habet velle.vide ſupra.e.li.de electi.c.ſi religioſus.in p̄ma concluſione

Inſpicimus i obſcuris qđ eſt veriſimilius .et qđ plerūq̃ fieri conſueuit

Pone caſum vt in.glō .Et dic de materia vt i regula in obſcuris.ſupra.eod.ti.que nō obſtat per ibi dicta

Jo.an. ponit hic q̄ne3 Statutū eccl̄ie h3 ꝙ quilibet canonic⁹ poſt habitam p̄bēda3 infra annū ꝓmoueri tenetur ad ſacerdotiū.ſunt etiā ibi p̄bende maiores et minores.et de ꝯſuetudīe maiores dantur antiqorib⁹ Quidā igitur impetrauit p̄bendā cu3 cl'a ꝙ non teneretur ꝓmoueri ad ſacerdotiū.b .impetrauit canonicatū et ſibi ꝓuideri de vna p̄benda ex maiorib⁹.vterq3 h3 cl'am que tollit ꝯſuetudines ⁊ ſtatuta.ſ3 vterq3 receptionis ſue tp̄e illa ſeruare iurauit.queritur an p̄iudicatū ſit illis ꝑ tale iuramentum. Et ſoluendo ten3 Jo.an.ꝙ gratie iſtoꝝ non videtur ꝑ iuramentū derogatū alias gratie eſſent ꝑempte.et ſic bñficia vigore ipſarū ꝯſequi non poſſent qđ tñ nec iurans nec recipiētes facē intendebāt. Itē iuramentum et receptio videntur fieri ẜm formā lr̄aru3 et vt illis ꝯueniant .arg.c .inter dilectos.§.ceterū.de fi.inſtru.c. maiores. verſi.ſimiliter.de baptiſ.quia iſti recipiūtur ad bñficia eis debita vigore litterarū .ergo non preſumemus iſtos iuraſſe ad ſuas gratias perimēdas.quia hoc non eſt veriſimile nec fieri conſueuit.per hanc regulam cū ſuis concor.

Si qui in ius ſuccedit alterius eo iure quo ille vti debebit.

Pone caſum vt in glō .Et ꝓcedit hec regula ẜm Dy.in ſucceſſore vniuerſali actiue et paſſiue. Actiue quia ius qđ cōpetebat defuncto competit heredi. Paſſiue quia ius competens cōtra defunctum competit' contra heredē allega. Inſti.de perpe.et temporali. actio.circa.in princi . Idem in ſingulari ſucceſſore.đ quo hic latius per eum.Et facit regula ꝙ exceptio excōmunicationis maioris etiam obſtet ſinglari ſucceſſori .vt donatario legatario aut emptori.de quo hic ꝑ Dy.et vide de hoc ſupra.de iure pa. c.vno in.§.penul.e.li.

Jo.an. ponit hic queſtionem An heres vl' ſucceſſor actoris vel rei agere poſſit vel cōueniri per reſcriptum delegati re integra vl' non integra.Solutio vbi reſcriptum poteſt reſpicere ſucceſſore3 tunc re non exiſtente integra etiam per conuentionem tm̄ defuncti tranſit reſcriptum ad ſucceſſorem .per.c. ſignificauit.de reſcriptis.et.c.propoſuiſti. de foro competeñ. Fortius ſi lis ſit conteſtata.re autem exiſtente integra .ſi ille de cuius ſucceſſione queritur fuit tantum comprehenſus i reſcripto ſub clauſula generali et non pt̄ ꝯueniri eius ſucceſſoꝛ nec agere.ꝑ al'.c.ſignificauit. qđ ita intelligitur ſm doc.cōiter omnes. Si aūt fuit noīatus in reſcripto.tunc ad ſingularem ſucceſſoꝛeʒ non extenditur reſcriptū.niſi in caſu .c.j.de alie.iudi.mu.cā fac.vel cū ſcienter ſucceſſit in vicium.de iudi.c.quia.v.vel cū emanat ſcđa iuſſio .vt in .e.c.quia.v.De ſucceſſoꝛe vniuerſali an ad eum extēdatur.ſunt opi.ꝯtrarie.de quib⁹ per g.in.d.c.quia.v.et.d.c.ſignificauit.et placet Jo.an.ꝙ tranſeat ad vniuerſalem ſucceſſoꝛem tale reſcriptum.et placet Pe.de bel.parti.in.l.ij.C.qñ.li.pn.da.li.ꝯtl.fa .de quo hic lati⁹ ꝑ Jo.anđ.et per docł.in.d.c.ſignificauit.et.c.quia.v.

Reſumitur

ignoꝛātia vbi ſcientia nō pꝛobatur

Pone caſum.vt in.g.⁊ ꝓcedit hec regula ī ignoꝛantibus facti ſm Dyñ.et hoc verum ſm.g.dūmodo illud factum ſit occultum.quia circa ea que publice fiunt pꝛeſumitur ſcientia .de quo vi.plene per Hen.boyck in regula q̄ſuis. ſupꝛa.e.ti.in antiqs.Item ceſſat hec regula in his quis ſcire vel indagare tenetur.ſm.g.q̄ etiam ponit triplicem modū ꝓbandi ignoꝛantiam quam ſemper nota

Jo.an. ponit hic qōnem ꝑ ſe diſputatā iſtaʒ ſcʒ.Iudex recepit teſtes ꝯtra abſentem ad domū citatum ſed non inuentū.queritur an receptio valeat.Soluendo dicit.ꝙ ſi ꝓducūtur teſtes ante liteʒ ꝯteſtatā.ſi qdem in caſu publicationis ad ꝑpetuā rei memoꝛiaʒ.q̄ ꝓductio fit regulariter ex parte rei ꝯtra quē agi poſſʒ in futuruʒ.q̄ caſu vera ꝯtumacia requiritur.ideo tūc requiritur citatio ꝑſonalis.ꝑ auc.ſʒ ⁊ ſi qs C.de teſti.Si aūt quia timetur deperire copia teſtium moꝛte. receſſu. vl' aliter quo caſu.ſufficit citatio ad domū.quia non requiritur vera cōtumacia.per tex.in.c.qm̄ frequenter.in pꝛin.vt li.non ꝯtl.Idem ſi ſuꝑ pncipali in caſu aliquo aut ſuper dilatoꝛia.quam reus opponit ante litem ꝯteſtatam.fieret productio teſtium.quia ꝓpter litem inchoatā ſufficeret ficta ꝯtumacia per citationeʒ ad domū.c.cauſam.de do.et ꝯtum.et.l.ꝓperandum.§ ſinaūt.C.de iudi.Idem đ teſtibus quos actoꝛ produceret cōtra reum ſuper replicatione ꝯtra dilatoꝛiā rei eadem ratione .Si auteʒ actoꝛ lite non conteſtata ſuper pꝛincipali teſtes pꝛoducit.requiritur cōtumacia vera que in tali requiritur pꝛoceſſu per citationem ſcʒ perſonalem vel ocultationeʒ vel impedimētum doloſum.vt in allega.c.quoniā.§ poꝛro.Si autem pꝛoducuntur teſtes poſt litem conteſtatam ſiue actoꝛ ſiue reus producat ſuper pꝛincipali.ſufficit ficta contumacia,et ita ſeruatur ſm Joh anđ.qui etiam hic interſerit de citatione ad domum.quando ſufficiat.de qua per doctoꝛ.in.c.ſi.de eo qui mit.ī poſ.cā rei ſer.

Ocupletari

nō debʒ aliquis cū alteri⁹ iniuria vel iactura

Pone caſū vt ī.g.⁊ itelligit' h rta đ enoꝛmi iactura vel dāno.⁊ ſic nō ob. id qđ poſſʒ opponi đ ꝑuilegio. Itē diſiūctia.vl'i

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK Baden-Württemberg

textus debꝫ poni pro copulatiua.et. et ſic nō ob.ↄtraria.de vſuca.et preſcriptionib⁹ fieri conſueta.ſm gloſā hic.Et ſm Jo.an.large ſumitur hic hoc nomen iactura ꝓ omni damno vt in.c.ſuam.de pe.vbi etiā ponūtur verba hui⁹ regule.licet ſtricte ſumendo.put dicitur a iacio.is.ponat̄ pro iactura.q̄ fit ꝓ exonerāda naue tpe ꝑiculi.de q̄.ff.ad.le.ro.de iac.ꝑ totū Et ad exquirendū occaſionē ponendi tractatū ſequeſtratiōis.dicit Jo.mō.ꝙ ad euitandas iacturas inuēte fuerūt ſeq̄ſtrationes.vt pꝫ ex nō.ſup̄ de ſeq̄ſt.c.penul. Et ideo late h̄ tractat de illis per modū ſūme.⁊ Bar. in.l.intereſſe puto.ff. de adq̄.poſſeſ. Et vid̄ de materia in.c.ij.ſupra.de do.et contu.et in.c.examinata.ꝺ.de iudi.⁊ ſupra.de ſeq̄ſt.poſſ.ꝑ totum. Et hanc materiā ſeq̄ſtratiōis ponit hic Jo.an.loco q̄ōnis mercurial.

In penis bēignior eſt interpretatio facienda

Pone exempluꝫ hui⁹ regule vt in.g.Et rō huius regule eſt.quia odia ſūt reſtringenda.vt hic in vltima.glō.Et dicit Dy.ꝙ vbi certū eſt delictum.⁊ certa ē qualitas delicti.ſed anim⁹ cōmittētis eſt incert⁹.non habet locum hec regula.vt in.l.ſi non conuicij.C.de iniur.Item non habet locum cum certum eſt delictuꝫ.et certa qualitas delicti.ſed incerta perſona ex pluribus.que fuerunt in actu delinquēdi vt in.l.item mela.§.ſi plures.ff.ad.le.adqui.et.l.quoniam multa.C.ad le.iuli.de vi.pub.Et facit hec regula ſm Jo.an.ꝙ in ſuſpenſis per triēnium a beneficijs ſi infra triēnium nouam penam incurrunt ꝙ fiat cōcurſus temporum.de quo per Jo.and. plene in.c.cum in cunctis.ſuper verbo triennio.ſupra.de elect.et legiſt. in.l.de quibus.ff.de legi. Item facit ſcdo ad queſtionem dominicalē vltimam de damnato ad amputationem manus qui habꝫ alteraꝫ manū aridam ꝙ illa debeat amputari.Et ita ſoluitur ibi hec queſtio per rationem huius regule.et ſatis punitur quia manus arida verum membrū eſt.⁊ valꝫ ad decorē.j.q.j.c.ſic̄ vrgeri

Jo.an. ponit hic queſtionem mercurialem diſputatam per eum.An penam ipō iure ꝓ delicto impoſitam incurrat ille qui illud delictum cogitauit et aliquid egit.ſed non perfecit.etiāſi per ipm̄ non ſtetit.Pro et contra faciunt iura allegata.et tex.in.l.ſi quis non dicam rapere.C.de epiſco.et cleri.que habetur.de peñ.di.i.et.c.i.de eo qui mit.in poſſ.cauſa rei ſeruan.Soluēdo.putat ꝙ ille penam hanc non incurrat.per textum in.c.perpetuo.ſupra.eodem libro.de elect.vbi penaꝫ a iure impoſitam ei qui ſcienter indignum eligit non incurrit ille qui cogitauit egit ſed non perfecit.c.i.ꝺ cleri.pug.in duel.vbi pugil ingreſſ⁹ duellum animo occidendi.irregularitatem que eſt pena homicidij non incurrit.licet ad actum proceſſit.ex quo mors aut membri truncatio non eſt ſecuta.facit.c.commiſſa.primo reſponſo.ſupra.eodem libro.de election.cum concordant. Debet tamen is de quo queritur pena arbitraria puniri.habita conſideratione an per euꝫ ſteterit.aut nō.per.l.i.in fine.extra.ꝺ extraord.crimi.canoniſata.de peni.diſ.i.c.ſolicitatores. Et omnia ↄtraria q̄ voluntatē hūt in criminibus ꝓ effectu loquūtur in pena quā qs non ꝯtrahit ipo iure.ſꝫ iure ꝑcipiēte ꝑ iudicē infligitur .aut in criminib⁹ q̄ ſola volūtate perficiunt.vt ē crimē hēſis.leſe maieſtat̄.ꝛc

Ctus legitimi conditionē non recipiūt neqꝫ diem

Pone caſū vt in.g.Et pro intellectu hui⁹ regule dic ꝙ act⁹ de potentia egredit̄. et ideo act⁹ dicitur effect⁹ potētie .Legitimi aūt act⁹ dicūtur q̄ obueniūt aut firmātur a lege.l.lege obuenire. ff.de ver.ob.vel q̄ ꝑficiūtur iudiciali auctoritate.vt ſnīa.hereditatis aditio. tutoris datio.ſcꝫ a iudice.Jdo non recipiūt diē aut ꝯditionē.ſcꝫ cōtra naturā ipoꝝ.imo adiectiōes tales inficiūt actus.vt in iurib⁹ in.gl. all'.Uel intellige hanc regulā in caſib⁹ enumeratis.in.g.hic.et in.l.actus ff.e.ti.vt ſic generalis regula remaneat in ꝯtrariū.ſcꝫ ꝙ omnes act⁹ legitimi recipiūt diē et conditionem .vt Inſti.de ver.ob.§.omnis.et.C.de iure emphi.l.j.Sed fallit in q̄buſdam actib⁹.ꝛ in illis loquitur regula iſta Jdeo cauti⁹ dixit.l.act⁹ legitimi qui non recipiūt diē ꝛc.ſm.g.Et ſex contraria q̄ format h.gl .Solue vt ī ea

Jo.an. ponit hic q̄ōnē quam diſputauit.an ſcilꝫ ex cauſa poſſit papa diſpenſatiue cōcedere ꝙ matrimoniū ꝯtraheretur duraturum ſolū vſqꝫ q̄ filius maſcul⁹ ex matrimonio haberet̄ .Et nō ē mirāda h̄ q̄ō ſm Jo.an.quia q̄dā rex antiqu⁹ hn̄s vnicū filiū monachū petebat a papa ꝙ cū illo vt matrimonium poſſꝫ ꝯtrahē diſpēſaret .aut ſimpliciter.aut ad tēp⁹.et de ſc̄do dicebatur filius pl⁹ ꝯtentari. Et ꝙ papa non poſſit diſpenſare.ꝓbat Jo. an. arguendo ad duo incōueniētia q̄ ſe q̄rentur.primū ꝙ matrimoniū ꝯtraheret̄ ad tempus.ſc̄do ꝙ diſſolueret̄ mr̄imoniū iā ꝯſūmatū ꝑ copulā q̄rū vtrūqꝫ eſt ꝯtra diffinitionem matrimonij.dū dicit indiuiduāꝫ vite ꝯſuetudinē retinens. Inſtitu.de pa.po.§.nuptie.ff.de ri.nup.l.palā.c.illud.de preſūp.ſupra.Itē dn̄s in euāgelio ꝓhibꝫ ſeparari ꝑ hominem ꝯiūctos a deo.vt pꝫ Math .xix.c.quanto.ſ.de tranſla.prela.Sꝫ contra euāgelium papa non diſpenſat.xxv .q.j. c.ſūt q̄dam.quia nec angel⁹ dei audiretur ꝯtra euangeliū.ad Gala.l.ꝛ.xi.q.i.ſi is qui ꝑeſt.In ꝯtrariū tñ facit .quia papa diſpenſat ꝯtra preceptū de ſoluendis decimis.c.ex parte.et.c.a nobis.ſupra.de deci.vbi de hoc .Item diſſoluit matrimoniū.c.ex publico. et.c.verū.de ꝯuerſi.ꝯiuga.etiā iā conſūmatum inter iudeos .de conſan.et affi.c.de infidelib⁹.q̄b⁹ tñ dictū fuit. quos ꝯiunxit deus hō non ſeparat. vt ibi pꝫ.Nec ī hīs facit ꝯtra euāgeliū vt hō.ſꝫ vt dei vicē tenēs .xxxiij. q.ij.c.quos de⁹.et ſup̄.ꝺ tranſla.ꝑla. ꝑ totum. Soluendo dicit Jo.an.ne lingua tranſiens ſup terrā ponat os in celū.cōtra illud q̄ꝺ habetur .xxi. diſt̄.in tātū ipē papa de cui⁹ potentia queritur q̄ōnēꝫ ſoluat.Conſulendū tñ eſt ſibi ꝙ abſtineat . Sꝫ ſi diſpenſat multis videtur ꝙ teneat diſpenſatio ſm q̄s.c.ſunt quidā. all'. nō vetat papā contra euāgelium ex cā diſpenſare.ſed euangelia deſtruere vt ibi nōt.Laur̄.Et de potentia pape remittit Jo.an.ad ſpe.ti.de lega. §.nūc oſtendendū.verſi.lxxxix.et ī.c. cum ad monaſterium.in fi.ſupra.de ſta.mona.et hec opinio videtur verioꝛ. Nam vt refert frater Henric⁹. in ſūma ſua.de ſta.mona.verſi.iteꝫ q̄ritur. Innocentius papa tertius diſpenſauit cū quodā monacho cū pater ei⁹ p̄nceps terre ſine herede moꝛtu⁹ eſſꝫ vt ꝯtraheret matrimoniū cū quadam ⁊ cū ea eſſꝫ per q̄nqꝫ annos ꝓ bono pacis. et vt ſuſcitaret ſemen ſup̱ terram ⁊ ad vitandam magnaꝫ ſtragem.cui videbantur dies pauci pꝛe amoꝛis magnitudine quem elapſo t̄mino q̄nquēnij.lꝫ inuitū p̄dict⁹ papa ꝯpulit redire ad clauſtruꝫ.Et ꝓ hac opi.etiā facit qđ nōt Panoꝛ. in.c.lr̄as.de reſti.ſpo.ſup̱.g.verbi diſpenſare.et Jo.an.in.c.p̱ venerabileꝫ qui fi.ſūt.legiti.vbi nō.papam ex cā poſſe diſpenſare.etiam in gradibus diuina lege ꝓhibitis .qđ tene.quia p̄t contingere in practica circa iſtos p̄ncipes magnos qui ſepe petūt diſpenſationes a papa vt poſſint ducē filiam fratris. Naꝫ ſm iam dicta papa p̄t diſpenſare.ſecus in aſcendentibus et deſcendētibus diuina lege ꝓhibitis.ſm.g.in alle.c.lr̄as

Emel deo dedicatum non eſt ad vſus humanos amplius transferendū.

Pone caſum vt in.g.Dyn̄. ponit etiā caſum In ede ſacra.que ſi deſtruatur ⁊ coꝛruat.locus tamen remanet ſacer Inſti. de re.diui.§.locus.⁊.ff. de contrahē. emp.l.edes ſacra.Sꝫ contra hoc opponitur.de.l.cōtinu⁹.§.penul.de verbo.ob.vbi dicitur ꝙ poſſibile ē.reꝫ ſacram fieri pꝛophanam .Solutio. Dy.dicit ꝙ hic conſideratur iuris poſſibilitas.in contrario ſūmi pontificis poteſtas.qui poteſt ſacruꝫ reducere ad pꝛophanum.Sed qđ illius ſolius poteſtati cōmittitur reputatur impoſſibile de iure.vt i.l.apđ iulianum.§.fi.de lega.j.Et dicit Jo.an.non admirandum de hoc dicto quia ſi contrarium diceretur .nihil eſſet impoſſibile de iure poſitiuo.cū papa ſit ſupꝛa illud.et illud īmutat. et contra illud diſpēſat.ſupꝛa.de cōceſ.pꝛeben.c.pꝛopoſuit.cuꝫ concoꝛ. imo illud ſic reuocare poteſt ꝙ habeatur pꝛo infecto .vt in cle.vna.de emunit .ecc̄.et hec nota.Et intellige hanc regulam ſm gloſam .in re deo dedicata.etiam alienata inanimata. quia talis in eadem foꝛma non pōt ad humanos vſus.id eſt in vſus laicoꝛum ſeu ſecularium perſonarū venire.et hec declara vt in.gl

Jo.an. ponit hic queſtionem quam diſputauit ſiml' cuꝫ queſtione poſita.ſupꝛa.c.ꝓxim̄. An videlicet papa poſſit diſpenſare cum monacho ex cauſa vt matrimonium contrahat.et pꝛo parte negatiua.facit hec regula cum concoꝛdan̄. ſuis.c.cum ad monaſterium .in fin̄. de ſta.mona.et quia votuꝫ videtur eē de lege naturali.quia implere votum eſt pꝛeceptum legis diuine pertinens ad pꝛecepta pꝛime tabule .ꝙ eſt actus latrie.et illa ſūt īmutabilia pꝛobatur.v.diſ.in pꝛincipio .In cōtrarium et pꝛo parte affirmatiua facit poteſtas generalis data Petro ⁊ ſucceſſoꝛib⁹ ſuis de ligando et ſoluēdo.Math.xvi.xxiiij.q.j.qđcūqꝫ.et.c.ſolite.de maio.et obe.Item quia auctoꝛitas ſuperioꝛis in votis intelligitur excepta.de iureiuran̄.c.venientes.et quia ſimplex votum tollitur per matrimonium.c .meminimus.q̄ cler vel vouent.et ſolennitates voti ſunt de iure poſitiuo.et ex conſtitutione ecc̄ie inducte.c.vno.ſupꝛa.eo.li. de vo.ergo et contra ſolēne votum ecc̄ia poteſt diſpenſare.Soluēdo refert dictum ſancti Thome in ſcd̄a ſecūde.q.lxxxviij.articulo.xi.vbi tenet ꝙ cū continentia ſit eſſentialiter annexa ꝓfeſſioni religionis non diſpēſat ecc̄ia in voto ſolēniſato per pꝛofeſſionem.qđ voluit ſm̄ eū.decre.cū ad monaſteriū.in fi.ſupꝛa all'.Sʒ dicit aliud in cōſtituto in ſacris.quia ꝯtinētia non ē eſſentialiter ānexa oꝛdini ſacro.ſʒ ex cōſtitutione eccleſie ideo et ꝑ ecc̄iam cuʒ tali diſpenſari poteſt.de quo vide.ꝑ Joh.an .in.c. placet in fi.ſupꝛa .de conuer .ꝯiuga. Sed dicit Joh.anđ. ꝙ vbi votum cōtinentie ſolenne eſt impeditiuum maioꝛis boni.poterit papa diſpēſare ſuper illo.Nam bonū ꝯmune melius eſt q̄ bonuʒ vnius .et poſſʒ per continentiam vnius bonuʒ multitudinis impediri.vt ſi per matrimonium alicuius ſolēniter vouētis et monachi poſſet pax patrie ꝓcreari aut patria infidelis ad fidem ꝯuerti.abſit vt bono tali aut ſimili pꝛeferat ꝯtinentia vnius monachelli. Et ad ꝯtraria dic vt notat Jo.an.ſuꝑ alle. c.cum ad monaſterium.Naʒ monachus non eſt aliud q̄ triſtis et ſolus xvi.q.j.placuit.quicq̇d vltra eſt additum eſt de iure poſitiuo .quia omnis regula vires ſumit a papa .c.fi. de religi.domi.ſupꝛa .ergo p̄t papa diſpenſare in continentia et pꝛoprietate.Nam naturam ⁊ oꝛdinem quē poſuit tollere poteſt ſm̄ Inno .et facit.c.j.ſupꝛa.de regul. iur'.

On pꝛeſtat ipedimentū.quod de iure nō ſoꝛtitur effectum

Pone caſum vt in glō.que etiam ponit caſus fallentie.de quibus dicendum vt in gl.Et intellige hanc regulam pꝛocedere pꝛeterq̄ in maleficijs .que licet non ſoꝛtiuntur effectum a iure.tñ ꝑſtant impedimentum pꝛomouendis quia in penaʒ delicti tales pꝛohibētur pꝛomoueri.vt.l.diſt.c.j.et.ij.⁊.iij. Unde dicit Ja.butri.in.l.non dubiū C.de legi.ꝙ maleficia habentur ꝓ infectis in ꝯmoduʒ facientis.habentur tamen pꝛo factis quo ad ipius incōmodum.ideo pena pꝛo eis iponitur delinquenti.c.vt fame.ſupꝛa.đ ſen.excōmu.c.queſiuit.ſupꝛa .de his que fiunt a pꝛela.cuʒ concoꝛ.

Jo.an. ponit hic queſtionem quam padue diſputauit.Eſt matrimonium ſolutum pꝛopter conſanguinitatem.vel quia mulier non cognita religionem pꝛofitetur.queritur an rumpat ſponſalia đ futuro pꝛius a viro contracta .Soluendo dicit ꝙ matrimoniuʒ ſolutuʒ ꝓpter conſanguinitateʒ non rumpit pꝛioꝛa ſponſalia de futuro.per.c.cū in apoſtolica.de ſponſa.et facit hec regula cuʒ ſuis concoꝛ.et regula que contra ius.j.eo.ti.Si aūt ſoluatur ꝑ ingreſſum religionis.nihilominꝰ rūpit pꝛioꝛa ſponſalia đ futuro.per.c. quidam.de conuer.coniuga.et quia actio ſemel extincta amplius non reniuiſcit.de conſe.diſti.iiij.c.queris.⁊ ita notat Joh.anđ.in.c. ſicut.ſupꝛa. de ſponſa.Nam claruʒ eſt ꝙ ꝑ ſponſalia de pꝛeſēti ſoluūtur pꝛioꝛa ſponſalia de futuro cum alia contracta. vt in illo.c.ſicut.et in.c.cum inter.ij. rūſo.e.ti.et.c.j.de ſponſ.duo.quia ergo hic certum eſt interueniſſe ſponſalia de p̄nti quo ad verba. et q̄ ad ꝯſenſum. c. vno. ſupra. e. li. de ſponſa. ergo priora ſunt rupta

c **Cui lʒ quod eſt plus. licʒ vtiꝗ quod ē minus.**

Pone caſū vt in gl. Et eſt hec regula brocardica ſm glō. que etiam aſſignat ad eam ſeptem contraria. de quib⁹ dic vt i ea. Et procedit hec regula. vbi id quod ē min⁹ cōtinetur ſub maiore tanꝙ quantitas ſub maiori. aut ſpecies ſub genere. ſecus ſi minus nō contineretur ſub maiori. vt probat in. l. ſolemus. § latrūculator. ff. de iudic. vbi latrunculator poteſt ꝯgnoſcere de cauſis criminalibus. ſed nō de ciuilibus. quia ciuiles cauſe non continentur ſub criminalibus. Iteʒ fallit regula quo minus repugnat dignitati maioris. vt. C. de ꝓcura. l. penul. Item vbi ratio diuerſitatis dari poteſt. quare non licet min⁹. cui licʒ maius. vt in. c. ij. de rap. et in. c. j. de tornea. Nota etiam hic ex gloſa tria alia brocardica. Primuʒ qd̄ licʒ maiori. licʒ et minori. vt. xcv. di. illō ſuperfluum. Scd̄m eſt negatiuū. cui non licʒ minus. nec licʒ quod eſt maius. vt in. c. cum illoruʒ. ſupra. de ſen. excō. Tertius qd̄ non licʒ in minori. nec licet in maiori. c. cum in cunctis ſupra. de elect. et ibi de hoc.

Jo. an. ponit hic queſtionem quam diſputauit de epiſcopo faciente contra ſtatutuʒ ſuum ꝙ non incidat in eius penam. cum enim poſſit in totum illud tollere. fortius licet ei contra illud facere. et ita tenet Joh. anō. Formauit autem queſtionem hoc mō. Statutum epiſcopi Bononien̄. excōmunicat ludentes ad haſardum. Ludit ipe epiſcopus in dioceſi ſua vel metropolitanus eius cū Titio. queritur de p̄dictis trib⁹ ſtatuti conſcijs. an ſint excōmunicati. Solutio. tenet Joh. anō. de archiepiſcopo ꝙ ip̄m conſtitutio non ligat. quia eſt ſuperior epiſcopi. ſtatuta autem tm̄ ligant ſubditos. c. ꝙ autem. ſupra. de penit. et re. c. romana. in principio. ſupra. eodeʒ libro. de ſenten. excommu. nec ipſum epiſcopum proferentem ligat. quia perſona loquēs ſemper intelligitur excepta in generali ſermone. c. petitio. cum concordan. ſupra. de iureiurañ. et ita tenet Hoſtien̄. in ſumma. de ſenten. excōmuni. § quis valeat excōmunicari. poſt principium. Dicēs illud certo certius De Titio autē ludente cum epiſcopo aut archiepiſcopo. tenet Jo. anō. ꝙ ligetur. quia nil impedit eum ligari. quod verum ſi epiſcopus conſtitutionem non tollit. vel contra illam non diſpenſat. ſʒ ſolum ludit. alias ſecus. vt ſi eam tolleret. aut contra illam diſpenſaret. quod poteſt. licʒ archidiaconus notat in. c. licet canon. ſupra. eodem li. de electio. epiſcopum contra ſuam conſtitutionem diſpenſare non poſſe. cuius contrariū tamen ſeruat vniuerſum. ſm Johan. anō. pro quo facit. l. minime. ff. de legi. Subdit Jo. anō. ꝙ licʒ archiepiſcopus et epiſcopus in caſu huius queſtionis non ſint ligati ſententia ſtatuti. ex participio tamen quod cum titio faciunt ī crimine damnato. cum illud ſit participium criminis. ⁊ criminoſi ſint iſti ligati ſententia iuris. per. c. nup. ſup.

de ſen.excom.et que ibi nota. ꝑ Innoceñ.et Hoſti.Et an participans excõmunicato in illo primo actu. ꝑ quem excõmunicationez incurrit ex eo ligetur maiori. Hoſtieñ .videtur velle ꝙ ſic.de quo Jo .an. tractat in c.contingit.ſupra.de ſen.excõi.

q

Qui prior eſt tempore.potior eſt iure.

Pone caſum vt in glõ.Et dic hãc regulam ꝓcedere in his que pendent a volũtate duorum. vt in contractibus non in legibus aut teſtamentis.que a voluntate vnius dependent. Item procedit cum par eſt ius vtriuſq;. de q̄bus et de contrarijs formatis in gl. dic vt in ea.Et de exemplo gloſe qñ vna res eſt pluribus obligata. quis prefertur.plene proſeqtur hic Dyñ. diſtinguendo et ſubdiſtinguendo.đ quo hic per eum.

Jo.an. ponit hic queſtionem porrorũ. quam diſputauit.et eſt iſta queſtio .Quidam ſeminauit porros in parochia ſancti Andree quos ibi natos plantauit ĩ parochia ſancti Johannis. querit̃ cui eccleſie de his decime debentur. Videtur ꝙ eccleſie ſancti Andree.ꝗꝛ dicitur Deutro.xiiij.decimaz partẽ ſeparabis de omnibus que naſcunt̃ in terra.et.ij. Paralippo.xxxi. omnium que gignit humus decimas obtulerunt .Sed hec verba.naſcuntur in terra et gignit humus. inſinuant generationis ⁊ natiuitatis locuz inſpicienduz.igitur ⁊c.Et facit hec regula cum concor.Pro eccleſia autẽ ſancti Johannis facit qđ habetur pͥma ad Coriñ.iiij.ego plantaui .et deus incrementum dedit .et eadem epiſtola.ix.capitu.quis plantet vineam.et de fructu eius non edet.et habetur.xiij.q.i.§.i.Ex quibus patz ꝙ ponderanda eſt plantatio. non origo pͥmeua.certum eſt enim ꝙd plantari non poſſe.niſi prius ſit ortum. xvi.q.i.ne pro cuiuſlibz.facit regula in pari cauſa.cum concor.⁊.eodẽ ti. Qr diuidi debeat inter vtranq; decima.videt̃ ꝑ illud pͥma ad Coriñ. iij.c.Qui plantant ⁊ qui rigant vnũ ſũt.dei enim ſumus adiutores vnuſquiſq; ſuam propriam mercedez accipiet.Dicz igitur prima eccleſia ſecunde.tu ex planta et ego ex ſemine vnum ſumus.operatione eiuſdez fructus.et ſum⁹ coadiutores dei cuius manus et potentia in his principaliter operatur.accipiamus igitur mercedem noſtram.facit .c. cũ nõ ſit in pͥn.ſupra. de deci. Solutio Joh. anđ.dicit ꝙ ex porris plantatis duplex habetur fructus.vnus ĩ ſemine ꝓducto per porrum.de quo fructu ceſſat queſtio.quia cum illud ſemen non ſolum nutriatur.imo etiam naſcatur ex huiuſmodi humo ſcđi predij.debetur decima eius ſcđe eccleſie ſicut in grano et alio fructu dicitur. c.ex parte.ij.⁊.c.tua.ij.⁊.c.paſtoralis ſupra.de deci.Eſt igitur queſtio de ip̃a ſubſtantia porrorum quam capimus in fructuz ad olus. quod eſt optimum in auguſto cum carnibus porcinis vel etiam ad ipſum cruduz ꝯmedendũ.quod multis placet. Et ſoluendo queſtionem putat Jo.an. integram decimam ſecunde eccleſie deberi.ꝑ.c.cũ non ſit.ſupra.de deci. dum dicit incrementũ ⁊c .facit.xxxij. q.ij.ꝙ non formatũ. Et ꝙꝑ implãtationem fuit dominium tranſlatũ de eccleſia ſancti Andree ad ecc̃iam ſancti Johannis.vt in.§.ſi titius Inſtitut.de re.diui.maxime cū ibi radices egerint.ergo ecc̃ia ſancti Johis decimas vendicare potuit illorum porroꝝ cum eccleſia decimarū habeat dominiū.etiam ante earum ſeparationem a ſolo.vt notatur .xvi.q.i.moderamine.et.c.tua nobis.ij.ſup̃.de deci.qđ verum etiamſi porri furtiue fuiſſent ſublati .quia parochial' eccleſia in predialibus decimis proſequitur ſuū.notat in.c.ex tranſmiſſa in fi.ſupra.de deci.Dicit tñ Joh.an. ꝙ prime ecc̃ie ſācti andree debꝫ ſolui per dominum porrorum prioris fundi decima ad extimationem porrorum quaſi porri ſint conſumpti ꝑ radicationem in ſecūdo predio quo ad primum predium. pro conſūptis autem bene ſoluitur extimatio decime.xvi.q.vij.c.quicunqꝫ.et ſic intelliguntur iura que faciunt pro prima eccleſia.et dicit Joh.an. ꝙ vxor ſua milantia ſuper hac queſtione ꝑ eum conſulta ad inſtar principis.in aut̄. vt iudi.ſine quoqꝫ ſuffra.§.hec om̄ia apud nos.colla.ij.dixit potiorez eē priorem eccleſiam.dicebat enim abſurdum ꝙ ſi filium ſuum alia mulier lactat et nutrit illius nutricis cauſā potiorem dici in filio. Sed dic ꝙ filius ille non ibi irradicatur.nec coaluit corpori nutricis ſicut porri humo.igitur nō eſt par ratio.Et interſerit hic Johannes.an .de precepto ſoluendi decimaꝫ.an ſit morale. cerimoniale.aut iudiciale .De quo dic vt notatur ſupra.eođ libro.de deci. c.i.in gloſa

q

Ui ſentit onꝰ ſentire debet et ꝯmodum

Hec regula duas habet partes.et pone caſum vtriuſqꝫ partis.vt in gloſa .que etiā ponit quattuor caſus in quibus fallit hec regula. Primo ſcilꝫ ratione etatis aut perſone.Secundo ratiōe nature contractuum . Tertio propter ſpeciale pactum.Quarto vbi ex cauſa quis prohibetur ab emolumento licet habeat onus.et exemplifica vt in.g.Et ex hac regula colligitur illud generale.ſcꝫ ꝙ contrariorum eadem eſt diſciplina.de q̇ hic per Dy. et Joh.anđ.in.c.nemo.de ſymo.ſuꝑ vltima glō.et ſentit Dy.illud generale ſic eſſe intelligendum .ꝙ cognito vno contrariorum.de facili cognoſcitur reliquū.vt in.l.i.ff. de his qui ſunt ſui vel alie.iuri.et Inſti .e.ti.§.i. non tamen contrariorum eadem eſt ratio.de quo etiam vide gloſam in cle.i.de ſentē.excom.ſuper verbo obſeruare.que dicit ꝙ cōtrariorum nō eſt eadem diſciplina.vbi mens ꝛ verba reſiſtunt.vide etiam de iureiur̄. eam te.in gloſa penul. Ratio autem huius regule eſt ſm doct.quia qui ī vno grauatur .in alio debet releuari.ff.de iureiuranđ.l.eum qui.et afflicto non eſt addenda afflictio .c.i. de cle.egro.cum concor.et procedit ſm Dy.vbi eſt per omnia eadem ratio cōmodi et incōmodi ſuſtinendi.vbi non eſt eadem ratio fallit regula.vt patet in caſibus in gloſa poſitis.

Jo.an. ponit hic queſtionem mercurialem.Si monaſterium ſit priuilegiatum ꝙ tempore interdicti abbas et conuentus familiares ſuos poſſent admittere ad diuina.an etiam familiares poſt priuilegium recepti poſſunt admit tere. iſta regula facit ꝙ ſic. vt ſentiāt ꝯmodum q̄ ſentiūt onus. et hoc approbat Joh. an. qn̄ noui familiares poſt datam ṗuilegij ſunt aſſumpti ī locum ṗmorum deficientium vel recedentiū. cum tunc videant̄ illi ijdez nec priuilegiuz illud eſt ſimpliciter perſonale. quia conceſſum eſt monaſterio vel perſonis ꝓpter locuz. facit l. ciuib⁹. ff. de re. dubi. Si autez noui familiares eſſent adiuncti ṗmis adhuc manentib⁹. tunc ſi ex iuſta cauſa puta quia auctū eſt collegiuz monachorū et facultates ſunt aucte. ⁊ idē facit. c. cum. M. ſupra. de ꝯſti. Si aūt ex nuda volūtate ſunt de nouo aſſūpti familiares. illi ṗuilegio non gaudebūt. ne cenſura eneruetur. ar. c. vt ṗuilegia. ſupra. de priuil'. c. ſuggeſtū de deci. cum ſimilibus.

IN re cōi potior eſt conditio prohibentis.

Pone caſum vt in. g. Et rō regule eſt q̄ habet̄ i g. ij. quia non ſoluz ille qui vult dn̄s eſt. ſꝫ etiā ꝓhibens. vt in. l. ſi pariete. ff. de ſerui. vr. p̄diorum. et ſm Dy. ꝓcedit hec regula in cōi re quādo vn⁹ vult uti re aut facere aliquid in ea. non tamen ad vſū ad quez res parata eſt. quia ſi ad eum vſū re vti velit id poteſt inuito ſocio. vt in. l. ſi edes ff. cōi. diui. et in. l. item mela. §. cū duobus. ff. ꝓ ſocio. Fallit aūt hec regula in ſeptē caſib⁹. de q̄b⁹ dic ut in. g.

Jo. an. ponit hic q̄ōnē dn̄icalē. Si cleric⁹ et laicus patroni eccl'ie vacantis p̄ntent vnū. poſtmodum ipe laic⁹ p̄ntat aliū. an ambo neuter. alter. et quis eoruz ſit inſtituend⁹. Joh. an. ſoluendo dicit primuz preferendū. quia ſiue cleric⁹ eū preſentet vt clericus. ſiue vt laic⁹ clarū eſt eum duas voces habuiſſe et adhuc poſt p̄ntationē ſcdi habē. quia licz laicus patron⁹ nunc preſētauit alium. et ſic variare videtur tn̄ quia laicus non poteſt variare ſimpliciter recedendo a prius preſentato. ſed ſolū accumulando alium ei q̄ ṗmo fuit p̄ntatus. ita ꝙ eps̄ pt. imo ceteris paribus dz non obſtante variatione tali inſtituere primū. vt habetur in. c. cuz aūt. et in. c. paſtoralis ſupra. de iure patro. et ſic quia ſcdo p̄ntatus ſolū vnā habuit vocē ⁊ nō liberā vel integraz ṗmus prefertur per qđ patz ꝙ idem eſſz dicenduz eē ſi plēs ſint patroni laici cū clerico. aut ſi plures ſint laici tm̄. et primo ꝯcorditer p̄ntant vnū. et poſtea alij etiam maior pars variat. quia ṗm⁹ debz inſtitui rōne predicta ⁊c.

Ontra cū qui legem dicere potuit apti⁹ eſt interpretatio facienda

Pone caſū vt in. gl. Et rō regule ē. quia pactū ambiguū ꝯtra proferentem eſt inēp̄tandū. l. labeo. ff. de ꝯtrahen. emp. qđ verū qn̄ illud pactū pt eē validū ex parte vtriuſqꝫ contrahentis. Secus aūt vbi eſſet validuz ex parte ꝓferentis. et inualidū ex parte alteri⁹. quia illud pactū pro ꝓferente interpretaretur. Et rō eſt vt act⁹ magis valeat ꝙ pereat. l. quotiens. ff. de re dubi. Et ita limitat hanc regulā. gl. in. l. in ꝯtrahenda. ff. e. ti. et ſeptē contraria que format hic. g. ſolue vt ī ea Itē qualiter verba dubia ſunt inēpretanda in teſtamētis. ꝯuētioīb⁹ in iudicio factis ꝓfeſſioīb⁹. ꝯtractib⁹. ſētētijs. ⁊ legib⁹. plene diſtingue vt in eadē glō.

Jo.an. ponit q̄ōnem quaȝ diſputauit. et eſt Monachi monaſterij ſācti Stephani tenētur ſibi abbatē eligere ď gremio monaſterij ſancti Proculi. deuolutū eſt ius eligendi ad ep̄m. queritur an teneatur eligere etiā vnum de gremio monaſterij ſc̄i Proculi. Soluēdo dicit Jo.an. ꝙ q̄ꝺ non haberet locum in ep̄o ꝯpromiſſario ad eligēdū abbatē ꝯputato. quia tunc eſt ꝙ tenet̄ eligere de gremio de q̄ ꝯpromittentes eligere tenebantur. vt in .c. cū in veteri. ſupra. de elect. quia tunc nihil ꝓprij habet̄. ſed vtitur iure ꝯpromittentiū ⁊ tꝑibus ip̄oꝝ. c. ſi ꝯpromiſſariꝰ. j. rn̄ſo. ſupra. e. li. de elec. facit regula is qui in ius. ſupra. e. li. et idē i electionibus ⁊ ꝓuiſionibus deuolutis que de iure cōi deberent fieri de certo collegio. vt pȝ in. c. cū ſingula. ſup̄ e. li. de p̄ben. ⁊ in cle. ꝓina. de ſupplen. neg. p̄la. Queſtio igitur loquitur in ep̄o in quē ꝓpter negligentiā aut delictū monachoꝝ deuolutuȝ eſt hoc ius de iure cōi. iuxta. c. ne ꝓ defectu ſupra. de elect. et. c. q̄ꝙ q̄. ď. e. li. de elec. Et tunc dic ꝙ ſi monachi tenebant̄ ſic eligere ex conſuetudine p̄ſcripta ep̄us ad hoc non tenet̄. cū p̄ſcriptio ſit odioſa et reſtrīgibilis. et ſic ſolis monachis p̄iudicabit. non ep̄o q̄ nō fuit negligens. ar. c. j. ſupra. de preſcp̄. Si aūt monachi tenebant̄ ſic eligē ex ꝓuilegio ſūt attendēda verba ꝓuilegij que ſi reſpiciūt ſolū monachos Idē dicendū eſt q̄ꝺ ſupra. alias ſecꝰ. vt ſi dicit papa in ꝓuilegio in monaſterio ſancti Stephani non p̄ficiat̄ abbas niſi de monaſterio ſc̄i Proculi. ar. c. porro. ſupra. c. ď ꝓui. cū ꝯcor. aut monachi tenētur ſic eligere ex inſtitutione facta tp̄e fūdatōis adhuc verba ſeruabimꝰ q̄ ſi obſcura ſint et ab ep̄o ꝓlata ea ꝯtra ep̄m interp̄tabānur ꝑ hanc regulā. cū ſuis cōcor.

On ē obligatoriū ꝯtra bonos mores p̄ſtitū iuramentū

Pone caſū vt in. g. q̄ etiam dicit hanc regulam pati exceptionē. in. c. ſi vero. ſupra. ď iureiurañ. Et in fine dat duplicē rōnē huiꝰ regule. de q̄bus omnibꝰ dic vt in ea. Hy. dicit hanc regulam ꝓcedere in ꝓhibitis ꝓpter ſui turpitudinē. In ꝓhibitis eñi in fauorē pſone tm̄ iuramētū illiꝰ cuiꝰ fauorē reſpicit facit valere q̄ꝺ nō valebat. vt ī auc. ſacra puberū. C. ſi aduer. vendi. c. q̄ꝙuis. ſupra. e. li. de pac. c. cū ꝯtigat. de iureiurañ. cū ſimilibꝰ Itē ꝓcedit q̄ñ iuramētū eſt ꝯ bonos mores naturales. ſecꝰ ſi eſſȝ ꝯ bonos mores ciuiles tm̄. quia illud iuramētū valet. vt dixi in alle. c. q̄ꝙuis. de pac. ď. eo. li.

Jo.an. ponit hic q̄ōnem mercurialem. Quidaȝ abbas cū ꝯuentu cā murmuratiōis et ſcandali vitādi fecerūt ſtatutū iuramēto firmatū. vt ſingulis monachis darentur. x. ānue ꝓ veſtimentis. q̄rit̄ an abbas ꝓpria auctoritate p̄t illud tollere ip̄is monachis pecuniaȝ denegando. Soluendo dicit. ꝙ niſi certa cā ſubſit ꝑ quā ſtatutū trahat̄ ad notā. abbas ex ꝓpria tm̄ voluntate non dȝ denegare pecuniā. ſed dȝ ſeruare iuramentū cū poſſit ſeruari ſine interitu ſalutis eterne. ꝑ. c. debitores ſupra. de iureiuran. cū ſimilibꝰ. verū tn̄ ſi ip̄e denegat. monachi aduerſus ip̄m impetitionē ſeu actionē nō hn̄t ſȝ tenentur voluntati ſue obedire. ꝑ tex. in. c. manifeſtū. ⁊ .c. ſequēti. xxxiij q.v.Et ꝑ hec videtur ꝙ abbas cum capl'o p̄t facere monachum adminiſtratorē certe pecunie in certū ſuum vſū nc̄ariū ꝯuertēde ꝑ ea q̄ legūtur ⁊ notātur in.c.inſinuante.ſupra. q̄ cle. vel vo.et in ca.de viduis.xxviij.q.§. qđ nō.circa ꝯſuetudinē quā habent multa monaſteria

d

Olo facit qui petit qđ reſtituere oꝫ eūdem.

Pone caſum .Et intellige hanc regulā niſi alteri fieri debeat reſtitutio ⁊ alias ꝙ in iudicio poſſeſſorio.q̄ declara vt i gl.Et rō hui⁹ regule eſt ſm doct.ꝗ fruſtra fit ꝑ plura qđ p̄t fieri ꝑ pauciora.l.in ſeruorū.C. et qui.cau.ceſ. longi tp̄is p̄ſcrip.et.l.fi.C.de eman. libero.Et qđ.g.dicit in poſſeſſorijs hanc regulā locū non habere.veruꝫ eſt in poſſeſſorio recuꝑande. In poſſeſſorio aūt adipiſcende vel retinēde bñ hꝫ locum.ꝑ.l.iij.§.cauſe .ff.ad carbo.ſm.Dy.de quo h̄ lati⁹ ꝑ Jo.an.

Jo.an. ponit hic q̄onem. Cōpromiſerūt partes in arbitratorem publice excōicatuꝫ . q̄ arbitrando iuſſit ꝑ reū actori aliq̄d dari.q̄ actore id petente opponit re⁹ ꝯpromiſſū ⁊ arbitramentū non tenē et ſic eū dolo petere qđ ꝑ erroreꝫ ſolutū reſtitutur⁹ eſſet.querit an illud compromiſſū in talē et arbitramentum ꝑ eū latum teneat. Solutio.putat Jo.an.arbitramentuꝫ ſeu ſñiam talem non valere .nec etiā ꝯpromiſſum in publice excōicatum valuiſſe. ꝑ.l.illa verba.ff.de verbo.ſigni. vbi ꝓbatur idem in ſeruo . Nā ibi dicit ꝙ illa verba arbitratu titij ius ſignificant.et ideo in ſeruū cadere nō poſſunt. Item excōicatus equiparatur ei cui interdictuꝫ eſt aque et igni.vt nōtur Inſti.de ca.dimi.§.minor.ſed tales ꝑdūt que iuris ciuilis ſunt.l.ſi quis exheredato.ff.de iniuſt.rup.et ir.teſta.ergo arbitrari non poteſt .ꝗ eſt actus ciuilis Et multos act⁹ prohibitos excōicatis et multos eis ꝑmiſſos in iure enumerat hic Jo.an. de quibus etiaꝫ vide in.c.pia.ſupra e.li.de excep.et ꝑ doc.in.c.veritatis. ſupra.de dolo.et in.c. intellexim⁹.de iudi.cum ſimilibus

On eſt in mora qui poteſt exceptiōe legitima ſe tueri

Pone caſum vt in.glō.Et rō hui⁹ regule ē .ꝙ ad hoc ꝙ quis dicatur eſſe in mora. requiritur ꝙ ſciat vel ſalteꝫ ſcire debeat ſe debere et obligatū eſſe.vt notatur in.c.mora.ſupra.eo.tit.Sꝫ habens exceptionē legitimā.id eſt que non poteſt elidi aliq̄ replicatiōe doli pacti aut alia ſimili. neſcit aut neſcire dicitur ſe debere.ergo non ē in mora.imo ſm Dy.talis exēpt⁹ abeſt omnib⁹ effectibus more. de quibus dixi in alle .c.mora

Jo.an. ponit hic q̄onem. Impoſita fuit ꝑ papā kalen̄.iunij.decima triēnalis ſoluēda ꝑ prelatos ac clericos eccleſiarum de annuis iparum prouentibus.de mēſe marcij ſingulis ānis ſub certis penis et datis collectoribus vt eſt moris do. Jo.qui tunc preerat ecc̄ie paduane.et illius anni ꝑcepit prouēt⁹ demū tranſlatus fuit ad ecc̄iam bononien̄.kal'.ianuarij.et dñs .O.tunc fuit prelatus ecc̄ie paduane. et vtꝗꝫ ſuam eccleſiam ſtatim poſſidet.neuē iporuꝫ de menſe marcij primi ſequē tis decimaȝ ſoluit. q̃ritur q̇s eorũ incidit in penam. et quis ex illis ſoluẽ tenebatur. videbatur ꝙ do. Jo. teneretur. quia de fructibus debetur decima. et ſm̃ quantitatem ipõruȝ in illis partibus vbi nõ eſt taxatio facta. Cum igitur domi. Jo. fuit collector fructuum et ſciebat quantitateȝ ipſorum. non tenetur do. O. quia legitima exceptione ſe poteſt tueri per hãc regulam. Soluendo tamẽ tenet ꝙ domi. O. epõ paduano incumbit onus ſoluende decime. et ſic non ſoluens incidit in penam et proceſſus pape. per tex. in. c. ſi quis iam tranſlatus. xxi. q. j. c. j. de ſolutio. Item debitum reale eſt. et quia do. Jo. per trãſlationem quo ad eccleſiaȝ paduanã cẽſetur mortuus. vij. q. i. §. ecce ſucceſſor. ad eius ſolutionem tenetur. c. i. allega. Et facit hec regula. quia dñs Jo. non fuit moroſus. quia tempore ſue adminiſtrationis decimaȝ ſoluere non tenebatur. cum tunc non eſſet epiſcopus paduanus et prelatis impoſita eſſet ſolutio. vt patȝ in themate. ergo do. O. qui fuit ſucceſſor tenetur et conueniatur. tenetur autẽ do. Jo. ſoluere decimam pro eccleſia bononieñ. et illud ſatis eſt ſibi

Quod ob gratiã alicui conceditur. nõ eſt in eius diſpendiũ retorquendum.

Pone caſũ vt in. gl. que ec̃ intelligit hãc regulaȝ in eo qḋ ꝯceditur ꝑ ꝓuilegiũ proprio motu ꝓncipis. nõ aũt petitionẽ impetrantis ꝑ ea que habentur i toto titulo. ff. ꝙ quis iuri. in. c. ij. ſupra. de inu. peti. cũ ſimilib⁹. et ſeptem contraria format. g. de quibus dic vt in ea. Conuertit etiã in fine hanc regulam. vt patȝ in ea. Et per hanc regulã ſoluebat Jo. mõ. ſ. e. li. d elec. c. generali in additioni. q̃õnẽ talẽ. Papa tranſtulit epm̃ abſentem et abſoluit eum a vinculo priori vt eſt moris et iuris. c. ij. §. ſicut ergo. de tranſla. p̄la. q̃rebat qñ vacabat ṗor eccĩa. et tenȝ ꝙ non ſtatim vacat facta abſolutione ṗoris vinculi. ſȝ poſtq̃ ꝯſenſit trãſlationi pape. ꝑ hanc regulã. Nã abſolutio non ẽ pura. ſȝ conditionalis. ſcȝ ſi ꝯſenſerit. qḋ ꝓbat ꝑ multa iura et dicit ſic in curia declaratũ niſi cõſtet papam ꝯtrariũ voluiſſe

Jo. an. ponit hic q̃õnẽ de electione facta ad eccĩaȝ ꝑ canonicos poſtq̃ audiuerũt ipãȝ tranſlationem anq̃ certitudinaliter eã ſciebant. an tenet. Et ſoluendo tenuit Egidi⁹ crenonieñ. diſputando hanc q̃õnẽ. ꝙ licȝ inhoneſta faciant canonici tñ tenȝ electio. cũ ꝑ tranſlationẽ ſtatim deſierat eẽ p̄latus ṗoris eccĩe. et effectus eſt p̄latus alteri⁹ non expectato eius conſenſu qui ex voluntate pape pendebat Sed dic̃ Jo. an. ꝙ ſi hoc veruȝ eſſet dignitas vacaret in curia. et ſic electio canonicorũ non valeret. ꝑ. c. ij. ſupra. e. li. de preben. niſi in ep̃atib⁹ in quib⁹ illa non habȝ locũ. vt ibi nõ. Et ſubdit ꝙ curia per reſeruatiões. imo vt dicitur per conſtitutionẽ non ſinit etiã minora beneficia vacantia per promotionem in curia per alios conferri ꝛc.

Nullus ex cõſilio dũmodo fraudulentum non fuerit obligatur

Pone caſum tam in hac regula q̃ in exceptione ipſius. vt in gloſa. que etiam tangit rōnē hui⁹ regule. q̄ eſt quia nemo alteri⁹ ꝯſiliū ſeq̄ tenet̄. vt pꝫ in ea et ꝯn et qñ aliq̄s ex ꝯſilio obligatur diſtingue. vt in ea. et h̄ p̄ Dy. lati⁹ de materia. Et ex hac regula pꝫ q̄ dr̄a ē inter ꝯſiliū et mandatū. q̄ ex mandato q̄s tenetur. et ex ꝯſilio nō. vt h̄ in fi. g. de q̄ eē per. g. in. ca. qd̄ ꝑcipit̄ xiiij. q. j. Et p̄ ꝯcl'one huius materie dic q̄ in ꝯtractib⁹ ex vero mandato facto ei q̄ alias nō erat factur⁹ q̄s tenetur. vt in. l. ſi remunerandi. §. ſi tibi ff. manda. Idē ſi in ꝓprie erat mādatū. Sꝫ ꝓprie ꝯſiliū cū adiectiōe certe ꝑſone ſiue ali⁹ erat factur⁹ ſiue non. q̄ ſp tenet̄ q̄s. l. ij. §. tua. ff. man. Idē ſi ꝯſiliū ſit fraudulētū. vt h̄ ꝛ in. l. ſi cuꝫ ſcires. ff. de dolo. ex mero igit̄ ꝯſilio nō fraudulēto non tenet̄ q̄s. vt hic. In delictis aūt dic q̄ q̄daꝫ ſunt in q̄bus ſufficit ſol⁹ anim⁹. et in illis ex ſolo ꝯſilio q̄s tenet̄. intellige non illi cui cōſulit. ſꝫ illi cōtra queꝫ et in cui⁹ ꝑnicie cōſiliū dedit. l. j. §. ꝑſuadere. ff. d̄ ſeruo cor. Alia ſunt delicta in q̄b⁹ etiā factū req̄rit̄ vt in. l. ſi. q̄s cū telo. ff. ad le. cor. de ſic. et vt in illis q̄s teneatur ex cōſilio. requirit̄ etiā auxilium. §. ope. Inſtit. de ob. q̄ ex ma. naſ. Idē vbi alias q̄s nō erat factur⁹ delictū. l. ſepe. §. fi. ff. de verbo. ſignū. de q̄ p̄ Bar. in. l. non ſolū. §. ſi mādato. ff. de iniuri. et p̄ doct. in. § tua. Inſtitu. manda

Jo. an ponit h̄ q̄ōnem diſputatā p̄ Nico. de moka Statutū loci hꝫ nō valere ſñias niſi late ſint cū conſilio ſapiētuꝫ. Iudex tres conſultores aſſūpſit ſuper diffinitiua. q̄rū duo conſulūt reū cōdemnādū. terti⁹ abſoluendū. et iudex abſoluit. q̄ritur an valet ſñia. Soluēdo tenuit q̄ cū ex forma ſtatuti tenebat̄ iudex habē ꝯſiliū ꝛ non ſeq̄. valꝫ ſententia. etſi iniq̄ ꝓnūciatū fuit. hñt locū cōia remedia. ſcilꝫ appellatio. et q̄ iudex fecit litē ſuā. et ſimilia. ff. de iudi. l. cū quē teme. cū ſimilib⁹. Secus ſi ſtatutū haberet q̄ iudex teneat̄ ſeq̄ in ꝓnūciādo cōſiliū ſapiētū. q̄s aſſūpſit non de numero ſuſpectoꝝ. et interſerit hic Jo. an. q̄ differentia ſit in hac materia ꝛ ſimili inter. cū. ꝛ. de. ꝛ ſic an diuerſa ſint hec. cuꝫ conſilio. et de conſilio Archi. in. c. vno. ſupra. e. li. ne ſe. va. poſt Vincē. ꝛ Cōpoſt. i. c. penul. de conſti. dicit q̄ ſit differentia inter iſta. quia p̄mo caſu ſufficit requirere. nec eſt nēc ſeq̄. c. cuꝫ olim. de arbi. de quo etiā in. c. ne ꝓ defectu in. g. penul. ſupra de elec. Scd̄o caſu nēc ſit ſequi. quia pl⁹ videt̄ artat⁹ mādatarius p̄ prepoſitionem de. quaſi conſultoris induſtria ſit electa. c. penultimo. ſupra. de offi. delega. Sed dicit Joh. and. q̄ cum papa fratrū ſuorū conſilium requirit. dicit cōiter de fratrū noſtrorum conſilio. vt pꝫ de elect. c. licꝫ. d̄ euitāda. c. ducū. ij. et c. in. geneſi. de offi. lega. c. licet. cum ſimilibus. et tñ nō tenet̄ ſeq̄ ꝯſiliuꝫ fratrū p̄ ea q̄ notātur in. c. ad apoſtolice. in. gloſa. j. §. de re iudi. e. li. Et d̄ ſignificato harū ꝑpoſitionū. cuꝫ. ꝛ. de vide h̄ per eum

Interſerit etiāꝫ h̄ Jo. an. aliā q̄ōnē ordinari⁹ tribus ꝯſultorib⁹ aſſūptis ita ꝓnūciat de conſilio talis cōdemno et de conſilio taliuꝫ abſoluo. elapſis decem diebus actor petit ſententiaꝫ executioni mandari. queritur an ſit exequenda. Soluendo dicit ſententiam ipō iure nullam propter quattuor. Primo quia non imponit finē liti. qd̄ facē dꝫ ſñia diffinitiua. l. j. ff. de re iudi. Scd̄o quia ſuꝑ vno cap̄lo ꝯtinere dꝫ abſolutionē tm̄ aut ꝯdēnationē. vt ibidem. de q̄ vi. ꝑ Jo. an. in. c. cū inter. in vlti. g. ſuꝑ. de re iudi. Tertio quia debuit eē certa. Inſti. d actio. §. curare. Quarto. quia ꝯtinet ꝯtraritatem. l. vbi repugnātia. ff. e. ti.

Xceptionem obijciens non videt̄ de intētione aduerſarij confiteri

Pone caſū vt in. g. Et triplicem rōnē huius regule vide in eadem. g. Et intellige hāc regulā qn̄ excipiēs ſtat in meris t̄minis ⁊ finib⁹ exceptionū. ſm̄ Jo. an. de q̄ vid. ꝑ glō. ān penul. in. c. ij. ē. e. li. de lit. ꝯteſt. Et vid. de materia. ꝑ Bar. in. l. nō vtiqꝫ. ff. de excep.

Jo. an. ponit queſtionē Sof. tertiā q̄ querit̄. Quidam impetrauit reſcriptuꝫ ꝯtra me dicens. ꝙ eū violenter de poſſeſſiōe eiecerā. citat⁹ ꝓteſtor ꝙ nō intēdo litem ꝯteſtari nec iudiciuꝫ ingredi. et dico te falſū exp̄ſiſſe. cū non violenter eiecerāꝫ. ſꝫ iudicis auctoritate vacuā poſſeſſionē intrauerim. q̄rit̄ an hec exceptio veniat vt dilatoria cōtra reſcriptū. an vt ꝑemptoria ꝯtra actionē. Solutio venit vt ꝑemptoria. ideo iudex non audiet hunc ꝓteſtantē. ſed ꝓteſtatiōe nō obſtāte coget eū litē conteſtari ꝑ remedia iuris. puta miſſionē in poſſeſſionē. non tn̄ facta eſt per hanc exceptionem litis ꝯteſtatio. q̄ non fit ꝑ obiectū exceptionis ꝑemptorie. c. ij. ē. e. li. de lit. ꝯt. Quotiens igitur q̄s ꝓponit exceptionē q̄ ex ſui natura ſapit ꝑemptoriā ſi proteſtet̄ ſe nolle litem ꝯteſtari vel iudiciū ordinare. ſed reſcriptū elidē. et cām differre iudex nō audiet illuꝫ tanq̄ ſibi ꝯtrariū. ꝑ. c. ſolicitudinem ſupra. de appel. l. 4. C. de fur. cū ſitib⁹.

Interſerit aūt h̄ Jo. and. q̄ōnē venerialem. xxiiij. q̄ eſt. An ꝓteſtatio rei dicētis corā iudice ⁊ aduerſario ꝙ non intendit litē conteſtari impediat cōteſtationē a d quā alias ei⁹ reſponſio ſuffeciſſꝫ. quā q̄ōnēꝫ plene proſequitur ſpe. ti. de lit. ꝯteſt. verſ. ex p̄miſſis Solutio dic litis ꝯteſtationē nō factā. quia re⁹ ꝯteſtando liteꝫ debꝫ habere animū litem conteſtandi. vt in c. vno. de lit. conte. l. vna. C. e. et. c. dudū. ij. de elect. ſupra. ſꝫ ex q̄ ꝓteſtatur deeſt anim⁹. vt in. l. iuriſgentium. §. ꝙ fere. ff. de pac. Et hec ſūt vera maxime ſi reſponſio fiat in cōtinēti facta ꝓteſtatione. quia tunc ineſſe videt̄. l. lecta. ff. ſi cer. peta. c. officij. de elect. Si aūt fit ex interuallo. videt̄ renunciaſſe ꝓteſtationi. c. gratum. ē. d of. dele. et placꝫ Hoſti. vt pꝫ ex nō. Jo. an. in. c. cū. M. de conſti.

Ue ꝯtra ius fiūt debēt vtiqꝫ ꝓ īfectꝭ. hīi

Pone caſū vt in. g. Et intellige regulā ꝓcedē ī his q̄ hn̄t ꝑpetuā cām prohibitiōis nō aūt in his q̄ hn̄t tꝑalem cām prohibitionis. Et ꝑ hoc ſoluūtur ꝯ̄ria formā ī. g. Jo. cal. x. diſ. c. vides. dic ꝙ aut lex ſtat in t̄minis ꝓhibitiōis et ſic ꝓcedit h̄ regula. et. l. nō dubiū C. de leg. aut vlt̄ ꝓgredit̄ ꝯfirmādo aut ānullando. ⁊ tūc q̄cq̄d lex addit illd̄ dꝫ ſeruari. et ſic om̄ia ꝯ̄ria. g. ſoluūtur Abb. ec̄ ī diſtinctiōib⁹ ſuis dedit aliā ſolōnē ī. c. ij. d teſti. quā attribuit Odofredo videlicet aut expedit facienti contra ius illud haberi pro infecto et tunc habetur pro facto vt in maleficijs.quia delictum non prebet imunitatē.ff.de interdi. et relega.l.relegatorū.in fi.aut expedit illi haberi pro facto. et tunc habetur ꝓ infecto.vel ip̄o iure.vt ſup̄. de electi.c.cum in cūctis.vel ope exceptionis.c.ꝙ ſicut.eo.tit.et hoc ne ex improbitate ſua conſequatur actionem ſeu ꝯmoduz aliquod.vt in.l.ita ꝗꝫ fullo.ff.de fur.

Jo.an. ponit hic queſtionem. Sponſus ſponſam đ preſenti ingreſſam monaſteriū ⁊ ꝓfiteri volentē violenter rapuit ⁊ corrupit que poſtea ꝓfitetur. ſponſus ip̄am repetit.queritur an illud poſſit. Hoſti.in ſūma.de conuer.ꝯiuga. ad fi.tenet ꝙ reddenda eſt viro q̄ vſ⁹ eſt iure ſuo.et ſua poſſeſſione quam habꝫ ex ſponſalibus. Nā prim⁹ coitus ex debito ⁊ non gratuit⁹.de quo xxvij.q.ij.cōiuges.et ſic vſus eſt iure ſuo.ergo nemini fecit iniuriā. c.cū eccleſia.ſupra đ elec.qđ ſecus eſſꝫ ſi p⁹ profeſſionem eam ꝯgnoſceret .quia non vteretur ſuo iure ſoluto vinculo.c.ij.⁊.c.ex publico.de ꝯuer.ꝯiuga. Scđo quia negari non poteſt quin ſint effecti vna caro ſacramento matrimonij p̄cedente.de ꝯuer .ꝯiuga.c. ad apl'icam. Jo.anđ.dicit ꝙ hec qō non hꝫ dubiū ſi ſponſa ante oppreſſionez fuiſſꝫ tacite ꝓfeſſa ꝑ aliquem actū.aut expreſſe. Idē ſi ſponſa licet inuita ꝯſenſiſſꝫ ī copulā ante ingreſſum. Idē ſi poſt aſſignationē duoꝝ menſiū aut tp̄is arbitrarij quod ad profitendum datur fieret talis oppreſſio ante omnem profeſſionez q̄ſi tunc licite potuerit ſponſus copulam exigere ab inuita per ſupra dicta.per.c.ex publico.de ꝯuer.ꝯiuga. Eſt igit̄ qō dubia qn̄ ſponſa infra tēp⁹ duorū menſiū aut arbitrarium etiam tacite nō profeſſa.oppreſſa fuit et ꝯgnita.nec conſenſit in copulaꝫ. In qua queſtione tenet Jo.an.cum Bar.brixi.qōne ſua dn̄icali.lxxx.videlicet ꝙ non ſit reddenda viro.ne deterioris conditiōis ſit delinquēs q̄ꝫ non delinquēs.c.cū qui .cū ꝯcor. ſupra.e.li.de prebē. et facit hec regula cum concor. Naꝫ iſte deliquit cōtra iura.nec eſt vſus iure ſuo opprimendo ſponſam.que ſuo iure poterat debituꝫ denegare.ſiue dicamus primam copulam gratuitaꝫ. ſiue dicamus exceptionem temporis mulieri cōpetere.iuxta nō.xxvij.diſt.ꝯiuges.Et ſic plus petijt cauſa aut tempore.c.vno.ſupra.de plus petit.nec matrimoniū dicitur ꝯſūmatum.niſi per copulam requirentem ꝯſenſū ſaltē incluſū in coactione conditionali vt in ſponſa traducta licꝫ inuita prima nocte cognita.cañ.merito.xv.q. v.Sed hic apparet null⁹ ꝯſenſus. ꝙ coactio fuit abſoluta.c.ſacris.quod me.cau.

In pari delicto vel cā potior ē ꝯditio poſſidētis

In effcū duas pōit r'las.et pone caſū ī vtꝗꝫ.vt ī.g. Et đ p̄ma pte h⁹ r'le dicit Jo.mō.ī.c.j.ꝰ.e.li.de teſti. ꝙ . ꝓcedit in his q̄ de ſe ſūt turpia.vt occidere. furari.vbi vero factuꝫ in ſe non eſt turpe.ſed qualitas rei adiecte vel perſonarum facit illud turpe.tunc non eſt melior cōditio poſſidentis.quod dicit probari in.c.veniens.de ſymo.Et ratio redditur.ff.de condic.ſine cauſa.l.auunculo.j.et.ij.rñſ.q̄ loquitur de pecunia data nomine dotis ꝑ neptem auūculo q̄ permittitur repeti quaſi ex nulla cauſa data. Et hic dicit Joh.mō. ꝙ allegatio dicte.l. auūculo facit ꝓ hac regula. licȝ deciſio ꝯtrafacere videatur. que plus reſpexit factum ꝙ̄ qualitatem factum reprobantem ne agens ſit in damno. Dare ergo nō ē prohibitum etiam in ſpiritualibus. ſed adiectio facit illud turpe. ſcȝ qn̄ datur ex pacto vel taxatione. qui habet vim pacti. et ideo repetitur. facit c.ij. ſupra. de magiſtr. Scd̄a pars huius regule procedit in promiſſo dato ⁊ in remiſſo. nedū ex turpi cā. ſed etiam ex cauſa inhoneſta. vt patȝ ꝑ iura al' in g. Jo.an. ponit hic qōnem legiſtaruȝ diſputatā ꝑ dominū Marti. que ē. dedi tibi rē indiuiduā ob cām. partiȝ honeſtā et partiȝ turpem. verbi gratia. Dedi bouem vt capuam vadas et hominē occides neutrum feciſti. repeto. quia capuaȝ non iuiſti. qd̄ honeſte fieri potuit. et tu vis retinere q̄ſi turpiter dederim. quia dedi vt hominem occidas. q̄ritur quid iuris. an competit repetitio in totum aut in nullo. aut ꝓ parte. videtur totum repetendum quaſi turpis conditio habeatur pro non adiecta. c. ſi. de condi. appo. Ꝟ nihil repetitur. quia hic fuit vna cā. ff. de ꝯdi. ⁊ de. l. hec ſcriptura. cuius pars eſt turpis. ergo tota debȝ cēſeri turpis. ar. l. etiaȝ. ff. de le. j. Ꝟ pars repetatur videtur. quia ſi tota cā eſſȝ inhoneſta. totū repetitur. ergo ideȝ iuris ſit de pte. Soluendo dixit Martin' petitioni non eſſe locum ꝑ rationem ſupra ad hoc allegatam. Nam repetenti obſtat turpitudo. ar. hui' regule. maxime ſi vtrunqȝ feciſſet accipiens et ſic occidendo deliquiſſet nihil repetētur. ergo abſtinendo et non delinquendo non tenebitur. ne ſit melioris conditionis delinquēs ꝙ̄ non delinquens contra. c. eum q. ſupra. eo. li. de p̄ben. de quo hic latius per Jo. an.

Cum ſtat per eum ad quem pertinet quominus conditio impleatur haberi debet perinde ac ſi impleta fuiſſȝ.

Pone caſum vt in glō. Et non eſt hec regula ſuperflua per regulam imputari ſupra eodem. quia illa locum habet quando ſtat per alium vel etiam ꝑ impedimentum mei ipſius. quia licȝ tunc non imputetur mihi quod per me non ſtet. vt ibi. tamen non habetur pro impleto. vt hic. Iſta autē regula loquitur quando ſtat per eum pro quo conditio impleri debebat. ſm gloſam Dynus dicit regulaȝ imputari loqui. quando quis impeditur per caſum. Iſtam vero quando impeditur per euȝ cuius intereſt cōditionem non impleri. De alijs dic vt in gloſa

Jo.an. ponit hic queſtionem per ſe diſputatam de prelato exempto non epiſcopo. per quem non ſtat quo minus non habeat licentiam pape aut legati de tranſeundo ad aliam religioneȝ ſtrictiorem. quia petijt eam. ſed non obtinuit. queritur an zelo ſanctioris vite tranſire poterit. Soluendo putat Johes. an. ꝙ ſi dicta licentia fuiſſet per papam expreſſe negata tranſire non poterit. nec prelaturam dimittere vel profeſſionem in artiori monaſterio facere. quia cum religio non ſit đ neceſſitate ſalutis. xxij. q. vij. § finali. et faciunt nota .ij. q. j. ꝙ pio et papa profeſſiones impedire poſſit. vt in. c. quia ĩ inſulis. de regu. et. c. non ſolum. ſupra. eodem libro ⁊ titulo. poteſt facere ſpecialem prohibitionem que certum prelatuȝ reſpiciat. et eum profiteri impediat. Nã omnis ſtatus religiõis pendet a papa. c. finali. ſupra. de religio. domi. ⁊ .c. vno. ſupra. eodeȝ libro. de vo. Si autem expreſſe non fuit denegata. licet non data putat iſtum prelaturaȝ poſſe dimittere. et ad religioneȝ poſſe tranſire. quia non videtur exemptus fortius aſtrictꝰ pape ꝙ̃ monachus abbati ſuo. quem vice dei ſup̃ caput ſuum poſuit. c. ſi religioſus. ſupra. e. li. de electi. et tamen monachꝰ inuito abbate tranſire poteſt. c. licet ſupra. de regular. ergo et exemptus. Item ſeruus poteſt profiteri licȝ nõ habeat licentiam domini. quia ſufficit eius taciturnitas. liiij. diſti. c. ſi ſeruus. ij. igitur et exemptus. remanet tamẽ pape ſalua poteſtas reuocãdi illum. c. ꝙ dei. ſupra. đ ſta. mona. licȝ quo ad ſe hic prelatus ꝑ profeſſionẽ ſit obligatus. per. c. quidam. et. c. placet. de ꝯuer. coniuga. De legato de latere putat Jo. an. ꝙ etiamſi ob cãm exp̃ſſam in themate petitam licentiã deneget prelatus. licite profiteri poterit ⁊ tranſire. quia nec ipſe ſupremam obtinet poteſtatẽ. nec religiones approbare p̃t nec tollere. Sit ergo in eo idem qđ in alio p̃lato cuiꝰ ſubditꝰ p̃t religionẽ artiorem ingredi etiam eo ĩuito. c. licȝ. ꝑalle. et Jo. an. diſputando hanc queſtionẽ nullam induxit allegationem legalem. Et ideo ſubdit ꝙ hic verbũ nouum cuditur ⁊ calamo deſcribitur ꝑ qđ mendax ꝯuincitur ⁊ patenter confũditur. dicens. ꝙ non diſquirit̃ diſputatur aut ſoluit̃ ſine lege qđ.

Qod alicui ſuo non licet nomine. nec alieno licebit

Pone caſũ vt in. g. Et dic regulam ꝓcedere etiã in delictis. Itẽ et in his que requirũt miniſterium ordinis. vt in. e. g. et dicit Dy. regulã ꝓcedere. cũ faciendũ noĩe alieno eũdem hȝ effectũ quẽ haberet noĩe ꝓprio. Et ſic ſoluit̃ ꝯtrariũ. de. l. queſitũ. ff. de in ius vo. et facit hec regula ad qõneȝ an hñs gratiã cũ bñficio acceptandi poſſit laicũ ꝓcuratorem ꝯſtituere ad acceptandũ. de q̃ qõne ꝑ Jo. an. in. c. accedens. ſupra. de preben.

Jo. an. ponit q̃ſtioneȝ fratris Uberti de eo q̃ ex defectu ordinis vel alia cauſa vocẽ nõ hȝ in caplõ noĩe ſuo. vtrũ habẽ poſſit aut debeat habere vocẽ noĩe alieno. ſi ꝯſtituat̃ ꝓcurator aut vocẽ habente. Et ꝙ in qõne ponit̃ verbũ dȝ. qđ nc̃itatẽ importat. vt not̃ in. c. intelleximꝰ. de iudi. dicit Jo. anđ. indiſtincte canõicos nõ ꝯpelli ad admittẽdũ queꝙ̃ ſi nolũt. ꝙ canonici capitulares ſecreta ꝑ fidẽ nõ tenent̃ illis q̃ nõ ſũt de caplõ. etiamſi ſint de ipſa eccĩa. facit. c. ſi q̃s [illegible]. S. e. li. de elec. An ãt volẽtes pñt talẽ admittẽ. Diſtinguit. ꝙ ſi impeditꝰ ẽ ĩpedimento naturali. vt ꝓpter defectũ etatis. diſcretionẽ animi. furoreȝ ⁊c. ſeu ẽ ꝯ naturã eiꝰ qđ geritur vt ſtatus laicalis quia nõ eſt aptus ad tractanduȝ eccleſiaſtica et non p̃t admitti etiam a volentibus.c.ex eo.ſupra.eo. li.de elect̄. Si au͠t non eſt tale impedimētum.tunc ſi eſt tale impedimentū ꝙ non ſolum impeditum afficit.ſʒ etiā alios.vt eſt excōicatio .et tunc idem eſt dicendum.vt in.c.illa.et in.c.cum inter.ſupra.de elect̄. Si autē ip̄m ſolum afficit.tunc ſi impedimentū eſt ſtatutū in penā eius .vt quia elegit ſcienter indignum.iuxta.c.cū in cunctis.ſupra.de elect̄.et in caſibus cle. vt hi.de eta.et quali.et cle.vt ꝓfeſſores.de regula.et eligentes illā poſſunt remittere et poſſunt eū admittē nomine alieno.vt in eo qui ſcienter elegit indignum.ſecus ſi non poſſūt illam penam remittere .vt in caſu algatꝭ.cle.vt hi q.i.ꝛ.ij.rūb.et cle.vt ꝓfeſſores. Si autem impedimentū nō eſt propter penam ipſius .ſed ꝙ nullo modo eſt de collegio.tunc canonici poſſunt ſi volunt eum admittē vt in.d.c.ſi quis iuſto.

Oteſt quis per alium facere.quod p̄t per ſe ipſum

Pone caſum vt in.glō.que etiam ponit.xvi.caſus exceptos ab hac regula.Itē dat regulā conuerſam.cuius ponit q̄nqʒ caſus exceptos.rationem ſpecialitatis.aſſignans ꝛ ſuperfluitatem regule q̄ facit.i.e.excuſat.Dic vt in ea Et ſm Dy.intellige hanc regulā in his que poſſunt per alios explicari.allꝭ.nō.in.l.i.§ quotiens.ff.de.vi ꝛ vi.ar.

Jo.an. ponit hic queſtionem diſputatam per dn̄m Marti.An videlicʒ compaternitas contrahatur per procuratoreʒ.Soluendo putat Jo.an .compaternitatem per ꝓcuratorem contrahi poſſe arg.huius regule.cum ꝓcor .Iteʒ ꝙ edictum de procuratoribus eſt ꝓhibitorium .l.mutꝰ.§.i.ff. de ꝓcurat.et c.i.ō.e.li.de ꝓcura.et ad negotia cōſtitui p̄t.l.i.ff.e.ti.igitur ꝛc. Iteʒ quia conſtat ex facto viri adquiri compaternitatem vxori p̄us cognite ignoranti imo contradicenti.c.martinus de cogna.ſpiri.fortius ergo ꝓcurator adquiret eam domino ſcienti et volenti.arg.c.ſicut tuis.ō .de ſymo. Et de hac.q.vide que dixi in.c.ij.ō.e.li.de.cogna .ſpi.

N malis promiſſis fidem non expedit obſeruari.

Pro caſus poſitiōe dicit.gl. recurrendum ad regulam non eſt obligatorium. ſupra.e.ti.Et quō differunt maluʒ ꝓmiſſū.et male ꝓmiſſum.et ſm Dy.mala ꝓmiſſa.ip̄o iure viciantur.§.qō ex turpi.Inſti.de ĩuti.ſtipu .facit.c.ſi.ſup̄.de pac.Male au͠t ꝓmiſſa puta ꝑ dolū vel metū interdū ſeruātur .qn̄ ſcʒ ſine metu ſeruari poſſunt . de iureiurañ.c.ſi vero.Interduʒ viciantur ope exceptionis.l.dolo.C.ō inuti. ſtipu.ſm Jo. anō.

Jo.an. ponit hic queſtionem diſputatā ꝑ Jo. ep̄m ceſenateʒ.an ſcholaris q̄ iurauit creditori non exire diſtrictum Bononieñ.ante ſolutionem ſine ipſius licētia.ſi ſit filiusfamilias. et reuocetur a patre ex iuſta cauſa .aut ſi ſit clericus beneficiatus ꝛ reuocetur ab epiſcopo ad reſidendum vel ſimpliciter ſit periurus ſi repatriauit non obtēta licentia ſui creditoris licʒ ea petita.Soluēdo dic̄ ſi ſcholaris in fraudē creditoris ꝓcurauit vocationem ſui periurus eſt.c.paſtoralis ī fiñ.§. de offi.dele. Idem ſi potuit debituʒ ſoluere.et ſic vterqꝫ parere.c.querelam.ſupra. de iureiurando. Item ſi ſcholaris prius per iuramentum ſe obligaſſet epō aut patri ad redituʒ aut ad obedientiam nō eſſʒ ꝑiurus quia pmū iuramentuʒ ex duob⁹ licitis prefertur.c.veniēs.et.c.intellecto ſupra.de iureiurañ. Eſt igitur dubium.qñ iſte non eſt alicui iuramento aſtrictus ad reditū.non ꝑcurat reuocationē.nec etiā ſoluere pt.ꝛ repatriauit.et tunc dic. aut de licentia epi. aut patris erat in ſtudio.aut ſine licentia. Primo caſu ſi licentia fuit indeterminata non aſtringens euʒ ad reditum certo die.nec excludens potentiam recipiendi mutuū ꝓ nēcitatibus ſtudij.tūc ſi in cauſam ſtudij mutuū recepit.videtur etiaʒ habere tacite licentiaʒ ad omnia alia.ſine qb⁹ ſtudiuʒ perficere non poſſʒ. c.ꝑterea ſup̄.de offi.dele.et.c.ſuſpitionis. cuʒ concor. Scdo caſu dicendū.quia ſicut epus poſſʒ eū non obligatū ad reſidentiā ſalteʒ reuocare.c.ex parte.cū ſequentib⁹.§.de cle.non reſi.et pater etiaʒ id poſſʒ.ſaltē ex iuſta cā.vt ponit thema.ita etiam eū obligatū reuocare poſſunt cum patri vel epo ꝑ iuramentum ꝑiudicare non potuit. ergo ad ipſorum mandatum repatriando ꝑiurium non incurrit.facit ꝙ clericus ſine licentia epi ꝛ filius familias ſine licentia patris votuʒ peregrinationis non adimplent.de cōſecra.di.v.c.non oportʒ.ꝛ.xxij.q.iiij. c.tribus.ꝛ facit qḋ de vxore dicitur xxiij.q.v.voluit.et.c.manifeſtum.et qḋ nō.ſpe.ti.de renun.§.i.verſi Iteʒ eſt beneficium.vbi notat talia pacta in ſcholaribus non valere.allega.l.I.C.de patri.qui ſi.diſ.et facit. c.ij.§ de pignori

In alternatis debitoris eſt electio.et ſufficit alterum adimplere.

Due ſunt regule ſm Dy. Prima reſpicit electionem cuius ſit.et pone caſū vt in ea. Secūda reſpicit obligationis effectum et ad eā facit.l.ſi ita quis ſtipuletur.ff. de verbo.ob. Et intellige iſtam partem de alternatiuis affirmatiuis In negatiuis em̄ reqritur ꝙ neutruʒ ſiat.l.ſi quis ita.in fine.ff.de ver.obli. quia ſicut affirmatiua vult alterum fieri.ita negatiua vult alterum non fieri.et ſic neutrum fieri.ſm Io.an. Procedit aūt pma pars regule ī alternatiua preſtationis.prout eſt regulariter quelibet alternatiua.non auteʒ in alternatiua ordinis in qua ordo debʒ obſeruari.vt in iuribus ī gloſ.allegatis.et de orationibus alternatiuis et copulatiuis et ſolutis. vide hic lati⁹ ꝑ Dy.

Io.an. ponit hic queſtionem quaʒ diſputauit poſt Io.de deo libro decimooctauo An ſcilicet valeat appellatio alternatiua interpoſita.ſcilicet ad archiepiſcopum.vel papam.vel legatum romane eccleſie. Solutio.dicit Iohā. andree ꝙ de iure ciuili valet hec appellatio.quia non relinquit appellatum incertum circa iudicem ad quē exquo ad imperatorem non poteſt appellari omiſſo medio.l. imperatoria.ff.de appella.et ſic ad proximum ſuperiorem videtur appellaſſe.argumento.l. ſeruo.ff.de ſolutioñ. Sed quia de iure canonico appellatur ad papam omiſſo quolibet medio dicer et eã non tenere niſi ꝓbabili dubitationis cã ductus ſit ſic alternatiue appellare.arg.ſ.e.li.de poſtu.ꝑlat.c.i.Et pone exemplũ.ſ.eo.li.de offi.dele.c.ſi is cui. ⁊ ibi idem tenet glo.ſꝫ dic de hac q̃one pro ut ibi dixi in vltima ꝯcluſione videlꝫ ꝙ etiam ſm canones liceat indiſtincte alternatiue appellare.Et ita videmus omni die obſeruari.qđ ibi tenet Dom̃.et ſeruat rota vt ibi dixi.

Qui ad agendum admittitur eſt multo magis ad excipiendum admittendus

Glo. ponit caſum et dat rationem hui⁹ regule dicẽs eã ꝓcedere in eiſdem perſonis vt habenti exceptionem ꝯtra vnũ dẽr exceptõ ꝯtra eundem.et ſic nõ ob.qđ gl. dicit de publiciana.Dicit etiã eam fallere in poſſeſſorijs iudicijs.de quib⁹ omnibus.dic vt in gl.

Jo.an. ponit hic queſtionem.An eccleſia ꝑſcribat rẽ laici ſpacio.x.annoꝝ.ita ꝙ ex tali preſcriptione poſſet agere et excipere.De non.videt̃ ꝙ quod ſibi non vult fieri alijs non debet facere.Math.vij.⁊ in prin.decrẽ.et.c.dilecti.de ma.et obeđ. Sed eccl̃ia non vult cõtra ſe preſcribi ſpacio.x.annoꝝ.c.illud.et.c.de quarta de ꝑſcrip.ſ.ꝙ ⁊c.Contrariũ ſoluendo tenet Jo.an ꝑ rationem.l.qđ fauore C.de legi.et regule qđ ob gratiam.ſ.eo.et idem tenuit gl.in auc.quas actiones.C.de ſacroſan.ec.Non ob.titulus qđ quiſq; iuris in alterum ſtatuit.⁊c quia eccleſia habet tempus.xl.annorũ ex priuilegio ꝓprio motu.nõ ad interpretationem ꝯceſſo.De iſto vide gl in.c.illud.ſup̃ de preſcrip. et.xiij.q.ij.i prin.que rñdet contrarijs. Sed tene ſolutionem Jo.an. quam etiã tenent ꝯmuniter doct.

Qui facit per alium perinde eſt ac ſi faceret per ſeipſum

Glo. pro caſus poſitione.et de materia remittit ad regulam Poteſt quis.ſupra.eo.et ſm Jo.an.⁊ Dy.hec regula procedit de quadam iuris interpretatione.cũ vere loquendo factum etiam ab eodẽ diuerſis temporibus non repreſentat identitatem eiuſdem facti.l.ſi non ſortem.§.ſi libertus.ff.de cond.inde.pro quo.c.vt q̃s.duas.ſup̃.eo.li.de elec.Et ſꝫ Jo.an.hec regula et.c.poteſt quis.ſ.eo.faciũt ad q̃onem diſputatam per eum de delegato ab alio ꝙ̃ a pricipe habente ſpeciale mandatũ ſubdelegãdi an ſubdelegare poſſit.de qua queſtione dixi.ſ.eo.li.in.c. is cui de offi.dele.in prima ꝯcluſione Faciunt etiã he regule ad q̃onem de patrono.an poſſit ꝯmittere alteri preſentationem beneficij non vacantis,de qua queſtione vide Jo.an.in.c.ſi.ſup̃.de ꝯcl.ꝑb

Jo.an. ponit queſtionẽ dñicalẽ decimã. de magiſtro qui conuenit certis ſcholaribus vno anno legere pro certo ſalario.et ante finẽ anni vult ſubſtituẽ eque bonum.ſcholarib⁹ contradicentib⁹ an id poſſit? Pro magiſtro facit hec regula cũ ſuis concord.Contra eum facit regula mutare.ſup̃ eo.ti.cum concord ſuis.Guil.in ſpe.ti.de ſalari.in fi.refert pyleum diſtinxiſſe quia aut iuſtam cauſam habet.et tunc recedere poteſt ⁊ ſubſtituere poteſt.aut non habꝫ.et tũc nõ non pot.allegauit.l.fi.ff.ad.le.iuli.repe.Cy.in.l.vna.§.ne aũt.C. de cadu.tollen.recitat alios dicere ꝙ ſi conſuetudo eſſet loci ꝙ aliũ ſurrogare poſſꝫ tūc ſcholares illo modo contraxiſſe videntur. Idem ſi eſſet ſpecialis ꝯſuetudo illius doctoris quaʒ ſcholares ſciebant.ff.de vſu ⁊ habi.l.plenum.§.equitu.de quo hic latius per Io.an. ⁊ per legiſtas in.l.inter artifices.ff.de ſolutio.

f; **Actum legitime** retractari non debet. licet poſtea caſus eueniat a quo non poterat inchoari.

Pone caſum vt in glo. ⁊ ſʒ Ioh.mo.hec regula dum dicit factū legitime ⁊c. ꝯprehendit factū et moduʒ. vt ſcʒ factum in ſe ſit legitimū et ſine peccato .et legitimo modo factū. Et de hac duplici ꝑfectione habet in.c.pyſanis.ſuꝑ de reſti.ſpol. Et ſm Dy.loquit hec regula de facto iam perfecto. quia ſecus eſſʒ ſi nondū eſſet perfectū ſed inchoatuʒ tm̄.et ſic ſoluunt contraria de.c.quēadmodū.ſuꝑ de iure iur.et.c.ſi paup.ſuꝑ eo.li.de preben.ſm Io.an. Item licet ꝓpter cauſam ſupuenientem pōt impediri effectus eius qd̄ legitime factuʒ ē.nō tm̄ irritat ꝓpterea legitime factum.qd̄ dic vt hic in glo.

Io.an. ponit h̄ queſtionē quā diſputauit de teſte q̄ excōicat ab hoīe vel a iure poſt iuramētū preſtitū.et electore qui pariformit excōicat poſt votū depoſitū in ſcrutinio iā publicato Querit an valeant dicta electio ⁊ atteſtatio. Et quid ecōuerſo ſi ꝑius excōicati abſoluunt et poſtea deponerent aut eligerent Solutio de electore putat Io.an. ꝙ neutro caſu valet electio.ꝑ tex.in.c. quia propter.ſuꝑ de elect. vbi patet ꝙ ſubſtantialia electionis inchoari debent et perfici per illos qui poſſunt et debent intereſſe. qualis non eſt excōicatus.et cum iſti actus ſunt connexi ſatis patet veritas ſolutionis. De teſte credit ꝙ ſi poſt iuramentū excōicetur repellat dictū deponenduʒ vel depoſitū. In caſu aūt econuerſo cū poſt iuramentuʒ anteq̄ deponat abſoluit licet iuramēti tp̄e fuerit excōicatus.credit ꝙ exquo tp̄e productionis ⁊ iuramenti non fuit exceptuʒ.poſt depoſitionē opponi non poterat illa excōicatio.cū iuramentū quod de iure naturali eſt.aſtringat etiā excōicatū ad veritatem dicendā. Facit pro ſolutione .c.p̄terea.de teſti.cog. vbi infamia ſuperueniēs poſt iuramētū teſtis repellit teſtem.precedens non.

Quod alicui gratioſe conceditur trahi nō debet ab alijs in exemplū.

Glo remittit pro caſus poſitione.et facit.xxvi.q.ij. nō exemplo.vbi dicit ꝙ priuilegia ſingulorum non faciunt legem ꝯmunem

Io.an. ponit hic queſtionem de iure patronatus eccleſiaſtico alicuiꝰ rectoris eccleſie parochialis an p̄ſcribi poſſit per parochianos. Et videtur ꝙ non per iſtaʒ regulam.cum illd̄ ſit ſolum patronis gratioſe conceſſum.ideo per nullū alium laicum vſurpandum. Et ita tenuit Archid̄.qui pleniſſime de hac queſtione tractat ī ca. hortamur.lxxi.diſ Sed dicit Io.an.ꝙ dn̄s ſuus Marti. in.c.querelam.ſupra de elect.tenuit ꝑ litterā ibi populus ⁊c. ꝙ parochiani vel populus poſſidere et preſcribere poſſunt ius preſentandi in ſua parochiali eccleſia.et facit.xvi.q.i.ſic vine et.c.ſiquis monachus.in fine. et hanc ſequitur Io.an.ꝙ vt dicit Hierony.

ſup Hieremiaz Naturale eſt vt quis genitale diligat ſolum. et nil habeat dulcius patria. Ideo ſue patrie conſuetudinē et ſui magiſtri opinionē defendit imitando iuriſcōſultū Caſſiuz in.l. dicere.§.i.ff.de arbi.

Ruſtra ſibi fidem quis poſtulat ab eo ſeruari cui fidem a ſe preſtitā ſeruare recuſat. Pone caſum vt in glō.et ſolue ꝯtraria formata per eam vt ī ea

Jo.an. ponit hic quatuor queſtiones. Prima fuit damaſi iiij.tit.de iureiuran. Seius iurat dare tytio.x.ſi ipe T.dabit ſibi ſtichū ⁊ T.econtra iurauit dare ſeio ſtichuz ſi dabit x.queritur quis eorum teneat primo adimplere promiſſuz. ſoluit illuz qui petit teneri prius implere. patet ratio quia qui ſub conditiōe promiſit non tenetur alteri niſi conditio impleatur Inſti.de ver.ob.§.ex conditionali. oportet ergo illum prius implere ſi vult petere. alias nulla eſt petitio cum nulla ſit alterius mora.ff.de ver.ob.l.ſi pupillus ⁊ eſt ſimilis queſtio Jo.de deo quis prius teneatur probare excipiēs vel replicans de q̄ queſtione per.Jo.an.in c.a.nobis.ſ̄.de exceptionibus

Secūda queſtio eſt dominicalis xlvi. A.et.B fecerunt pacez promittentes inuicem centum ſi alter alterum offenderet. demum cum a vulneraſſet fratrem b.ipſe b.turbatus vulnerauit ipſuz a. queritur an ipſe a.poſſit penā petere Soluendo tenet ꝙ non ſi ille B.defendendo fratrem vulnerauit dictum A ſuato moderamine per.c.dilecto.ſ̄.e.li.ꝺ ſententia excommuni. Sed in vlciſcēte queſtio videtur loqui.et tūc ſi ſtipulatio penalis ita concepta fuit vt etiam offenſam fratris includat non cōmittitur pena quia frangenti fidē nō tenetur quis fidem ſeruare vt hic cuz concor. Si autem ſolum perſonā paciſcentis includit. queſtio ē magis dubia ſed videtur idem dicendum argumento regule in generali.ſ̄.e.ti.

Tertia Queſtio an retentis ēminis queſtiōis precedētis locus eēt pene ſi horum alter cum alterius vxore adulteratus eſſet et hec fuit queſtio Jo de bayſio fris arch. Et ſoluēdo tenuit penam nō cōmitti contra vulnerantez pro quo.l.miles.§.ſocer.ff.de adulte. vbi dicitur ꝙ audiendus non eſt qui vindicte domus ſue cōmodum pecuniarium preponere non erubuit

Quarta Queſtio eſt legiſtarum An retētis eiſdem terminis ſi alter ex his alterum tunc bannitum offendat vel occidat qđ lex municipalis permittit quid iuris quam diſputauit Jaco. de bel. ⁊ locauit eā i.l.iij.C.vt infra certuz tp̄s cri.q̄.ter.et Oldr.ſiliter q̄ dixit ſimplr ſtipulationem penalem non commiſſam quia iſte videtur omnino aliꝰ tēpore occiſionis ab eo qui erat tempore ſtipulationis.l.ex facto.§.ex facto.ff.ad trebel. et ꝙ lege cauetur ꝙ propter bonum publicum qđ verſatur ī punitione maleficiorum priuata lex et cōuentionalis rumpitur.l.ſi quis ī graui.§.vtrum.ff.ad ſilley.

Elictuz perſone non debet in damnum eccleſie redūdare. Pone caſum vt in glō. Et intellige hanc regulam in delicto in faciendo extraiudiciali aut in quocūqꝫ delicto iudiciali. ſiue in faciendo. ſiue ī omittendo cōſiſtat niſi delictum ſit perpetratum a prelato cum cōſenſu totius Capl'i aut maioris partis qui tunc cū tota eccleſia dicat̄ deliqſſe bn̄ redundabit in damnū eccleſie. q̄ omnia declara vt in glo

Jo. an. ponit hic queſtionē talem Gualterius anglicus vno ictu percuſſit tres clericos excōicatos. ſoci ei⁹ vno mōcho bigamo intulit tres ictus querit̄ de predictis an ſint excōmunicati. et ſi vna vel pluribus ſententijs. Pro cuius ſolutione premittit duas q̄ones. Prima eſt an percutiens clericū excōicatum ſit excōmunicatus. et tenet ꝙ ſic ꝙ excōicatus clericus adhuc retinet priuilegiū emunitatis vt notat gl. xvij. q. iiij. ſiqs deinceps. et glo. in. c. contingit. i. ſ. de ſenten. ex. et probat̄ in. c. i. ⁊. ij. ſupra. d̄ ſen. ex. Scd̄a queſtio eſt de percutiente monachū bigamū an ſit excōicat⁹. et tenet ꝙ ſic. nam bigamus fieri pōt monach⁹. vt notat̄. xxxij. diſt. ſeriatim ergo etiaꝫ gaudebit priuilegio monachoꝝ. c. recolentes. ſupra de ſtat. mo. et. cañ. ſiquis ſuadente. xvij. q. iiij. non dat monachis priuilegiuꝫ ſub largo vocabulo clericoꝝ. ſꝫ eos nominatim exprimit duꝫ dicit ſiquis in clericum vel monachum ꝛc. Tunc ad principalem queſtionem dicit Jo. an. de ſocio Gualterij ꝙ videtur tot excōicationibus ligatus quot ictus intulit. per al leg. ca. ſiqs ſuadente. arguendo a verbis ſingularis numeri duꝫ dicit ſiqs et per ſingulare clericū. et per ſingulare anathemati. et per plurale manus Per que colligē poteſt ſtudioſus ꝙ vnū pluries percutiens vna ſit excōicatione ligatus. Ad idem. c. cum pro cauſa. ſupra de ſen. ex. quod loquitur de eo qui clericuꝫ percuſſit in dormitorio. et traxit verberando per clauſtrum. et tamen quia vno impetu id fecit. vna eſt ſentētia. Idē de equitate ſentit de Gualterio propter vnitateꝫ ictus. tamen ex quo plures clerici leſi ſunt ex illo credit illum tribus excommunicationibus ligari. ꝙ vnitas ict⁹ non impedit. facit. § quotiēs Inſti. de inuti. ſtipu.

Ationi ꝯgruit vt ſuccedat in onere qui ſubſtituitur in honore Pone caſum vt in glo. que etiaꝫ hanc regulam conuertit Et ſm Dy. intellige hanc regulam de onere non coherente perſone. naꝫ in illo ſecus eſſet. vt. ff. de adi. leg. l. legatum.

Jo. an ponit hic queſtionem quam diſputauit p⁹ dominū Palmeriū. Cauſa delegatur duobus. poſtea alia cauſa etiam delegatur duobus. et vtriſqꝫ ſimpliciter ⁊ ſb nominibus dignitatum. mortuo vno ex primis iudicibus qui prelat⁹ erat duaꝝ eccleſiaruꝫ duo ſurrogantur in locum ſuum. Item mortuo vno ex ſecundis dignitas per papam ſup̄ vtraqꝫ tenenda college confertur. Querit̄ de his cauſis qui ſint earum iudices. Et quia hec queſtio duas habꝫ partes In prima parte dicit ꝙ ſi in ſc̄pto exprimebat̄ ſolum vna eccleſia vel dignitas. aut licet vtraqꝫ exprimebatur ſed altera ſola capax eſt delegatōnis. tūc ille ſol⁹ q̄ ſuccedit in dignitate expreſſa vel capace. erit iudex delegat⁹ h⁹ cauſe. faciūt nō. Jo. an. i. c. cū ex officij. de preſcrip. Si autem vtraqꝫ eccleſia exprimitur et vtraqꝫ eſt capax. Et quia dicitur taliū eccleſiarum priori tunc quia hic actus delegatōnis pluralitateꝫ non reſpuit ſed amplectitur. c. prudentiam. § illa. ſupra de offi. del.

vtercꝫ ĩ delegatione ſuccedet In ſecūda parte queſtõnis ſeu articulo tenet ꝙ ille ſolus collega procedere poteſt cum'ſit adminiſtrator legitimus vtriuſcꝫ dignitatis. et hoc precipue probat decr̃l.licet.de offi.delega. Nam ſi defunctus college cõmiſiſſet vices ſuas.et ipſe vti cepiſſet iuriſdictione eo viuente eſſet competens iudex vt ibi ſi hoc facit ſubdelegatio. ergo et ſurrogatio

N argumentū trahi nequeunt que propter neceſſitatem ſunt conceſſa

Pone caſum vt in glo. et concord̃.c. que a iure. et.c.quod alicui.ſupra eo. ti.que tamen loquuntur in eo quod conceditur per fauorem vel gratiam Hic in eo quod conceditur ob tẽporis neceſſitatem.et ſic neutra ſuperfluit.Dicit tamen hic Dy. ꝙ conceſſum propter neceſſitatem.propter eandeꝫ vel maiorem neceſſitateꝫ.bene poteſt trahi in argumentum.quia que conueniunt in identitatem rationis ꝑ cõſtitutionem iuris ſeparari non debẽt .l.poſthumi.ff.de iniuſt.rup.et irri.teſta.Et hec vera niſi in contrarium eſſet probibitio expreſſa. vel que equepolleret expreſſe.l.ij.C.de pat.qui fil. diſtr̃l.dum dicit text.in hoc tm̃modo caſu Jo.an.Item limitat glo.in fi.regulam niſi vtilitas ſuccedat loco neceſſitatis.Et de ratõne huius regule dic vt in ea

Jo.an. ponit hic queſtionem. diſputatam per dominū Maril. An ſcilicet bonus aduocatus in vtrocꝫ iure nunc monach' monaſterij multuꝫ ore alieno grauati de mandato vel licentia abbatis poſſit poſtulare in vtrocꝫ foro vt monaſterium releuetur a debitis de ipſius lucro. Soluendo tenet monachum de quo queritur poſtulare non poſſe ꝓ quo facit.ca.ij.xv.q.ij.vbi non ſolum monachi ſed etiam clerici pro patrocinijs ſalarium exigentes ſicut exactores degradari iubentur.facit.c.vnicū de ſynõ.l.conſulta.C.ð teſta.Et hec regula per quam patet ꝙ ſi contra ꝓhibitionem iuris aliquid ex neceſſitate conceditur.de illo non licet arguẽ ad caſus etiam vbi vigeret ſimilis ratio.et bene probatur ſup̃ eod.li.de regula.c.conſtitutionem.i.rñſo.et in regula que a iure.ſup̃ eo.ti.Cum igitur probibitio de qua loquimur ſit generalis et habeat caſum exceptū.ad alios caſus exceptio extendenda non ẽ. Non enim poteſt monachus poſtulare niſi de mandato abbatis in cauſa ex qua directe ſurgit vtilitas monaſterij.puta pro conſeruanda libertate monaſterij vel alijs ipſius rebus in iudicio defendendis vel recuperãdis.vt in.c.monachi.ij.xvi.q.i.et. c.ij. ſupra de poſtulã. Et ſic quia cauſa ĩ qua poſtularet pro lucro.'ad clientulum ſpectat non ad monaſterium in ea poſtulare non poteſt. et illud Panorm̃.in alleg.c.ij.dicit honeſtum ⁊ ſecurum.et vide ibi per eum

Emo poteſt plus iuris in alium tranſferre ꝙ̃ ſibi competere dinoſcatur

Glo. ponit exempla Et limitat Dy. hanc regulam. nā ſi ius quod erat apud tranſferentem erat perſonale. nec illud tranſit ſed deſinit quo ad rem. Unde licet res pupilli vendentis eſſꝫ impreſcriptibilis .l. ſi bona fide. ff. de adquir. re. do. legitime tamen vendita et tradita vſucapitur. l. ij. § ſi a pupillo. ff. pro emp. Et ſic limita regulam Is qui in ius. ſup̄ eo. Cetera dic vt in glo.

Jo. an. ponit hic queſtionem quam diſputauit poſt Archid. Conſuetudo eccleſie permittit canonicos teſtari de fructibꝰ p̄bendarum ſuarum percipiendis pꝰ mortem vſqꝫ ad annum. Queritur an valeat conſuetudo. Jo. an. tenet ꝙ valet conſuetudo. quia ei aſſiſtit ius vt patet in. c. ſi propter. ſupra eo. li. de ℞pt. Ubi patꝫ ꝙ de conſuetudine fructus primi anni poſſunt deberi etiam ſingulari perſone. et ſic mortuo vel ipſius heredi vel legatario. Ad idem. c. eam te. ſup̄ de ℞pt. et. c. i de conſuetu. de preb. quia ſepe. eo. li. Per que ptꝫ ꝙ cōſuetudo ſubtrahere poteſt eccleſie ſeruitium vnius miniſtri et facere quem duplicem. ergo etiam poteſt facere ꝙ ſubtractus de medio percipiat fructus. Non valeret tamē conſuetudo ꝙ quotidiane diſtributiones ei deberentur. ex quo diuinis non inteſt .c. vnico. ſup̄ eo. li. de cle. non reſid. De illis igit̄ viuat ſucceſſor Canonicus. et ſeruiat eccleſie vel de ſuis proprijs Facit quia hec ꝯſuetudo viget in multis eccleſijs. et diu viguit. ergo ſeruanda. l. minime. ff. de legi. et eſt approbabata hodie per extrauagant. Jo. que incipit Suſcepti. Intelligit tamē Jo. an. hec vera dum ſit preſcripta. per. c preſenti. ſup̄ eo. li. de offi. or. cum ſimilibus

In toto partē nō eſt dubium contineri

Pone caſum vt in glo. que etiā remittit de materia. Et ſm Dy. huic regule nō ob. l. ſi mater. § ſiquis. ff. de exceptio. rei iudic. vbi abſolutus ab actu non abſoluitur ab itinere. nec ecōtra cum tamen iter in actu cōtineatur vt Inſti. de ſeruitu. ruſtic. predi. § actus. Nam ſoluendo dicit Dy. ꝙ iter ſumitur dupliciter Uno modo formaliter vt eſt ſpecies ſeruitutis diſtincta ab alijs. et ſic non continetur ſub actu. ita procedit contrarium. Alio mō ſumit̄ pro commoditate eundi. ⁊ tūc habet ſe ad actum ſicut pars ad totuꝫ. quia eſt pars ſubiectiua actus. ⁊ actus ē totum poteſtatiuuꝫ. quia ī poteſtate ſui comprehendit iter ſm Joh. an.

Jo. an. ponit hic queſtionem Duo habent eligere p̄latum in eccleſia iure proprio vel cōpromiſſario. vnus eligit reliquuꝫ qui conſentit. Queritur an valet electio? Soluendo dicit Jo. an. ꝙ in eligentibus iure proprio. clarum eſt ꝙ valet electio. Solet tamen ad omne dubiū tollendū compromiſſum fieri per ambos in tertiū. qui poſtmodū eligit alterū. pro vt notat Jo. an. in. c. fi. in fi. ſupra de inſtitu. Quando autem illi duo eligunt per compromiſſum tunc eſt maius dubium propter varias opiniones. circa decret. cum in iure. ſupra de elec. Nam glo. ibi et ſequaces tenent ꝙ compromiſſarij ſimpliciter dati de ſe nõ poſſunt eligere Opinio Jo.et ſequaciũ habet contrarium q̃s ſequitur Jo.an.Et tunc dicit ad queſtionem ꝙ ſi vtriq; in ſolidum eẽt data poteſtas eligendi. non eſſ; queſtio dubia Idem ſi hoc tacite fuiſſet actũ vt quia dictum eſt ꝙ de ſe poſſint eligere.Item ſi id expreſſe fuit inhibitũ nec de ſe eligerent.non eſt queſtio dubia.c.ij.ſupra eo.li.de teſtib. Idem ſi dictum eſt ꝙ omnes ſunt concordes. ſm aliquos.quod tamen non placet Jo.and.Eſt igitur queſtio dubia q̃ndo ſimpliciter compromiſſum eſt. et hoc tenet Jo.an.ꝙ vnus poteſt alterum eligere.nec tunc oritur a ſe ipſo. ſ; vocat⁹ eſt a deo ⁊ ſocio ſuo ſm Jo an.in allega.c.cum in iure.in gl.i. Et licet ſe non poſſit quis eligere.tamen poteſt ſe coeligere.Et ſic nõ ob.c.dedicimus.xxiiij.q̃ſt.i.c.i.de inſti.cum ſimilibus

In generali cõceſſione non veniũt que quis non eſſet veriſimiliter ĩ ſpecie conceſſurus.

Pone caſum vt in glo.Et idem eſt in obſcuro. ſm glo. que etiam oſtendit que ſunt illa que veriſimiliter in ſpecie non cõceduntur.et dic vt in ea.Et quinquaginta modos quibus generalitas reſtringitur colligit hic Jo.moñ.et ponit Jo.an.poſt eum.Ponit etiã; Jo moñ.hic prolixum tractatum de proteſtatione quem Jo.an.non decurtãdo vt laboris ſui honorem Jo.moñ. fecit.de verbo ad verbum ponit.Et fuit tractatus Andree de Pyſis qui prius eum poſuit in.l.ſiquis.ſin prin.ff.de le.iij.Canoniſte aliquid tractãt in.c.cum acceſſiſſent.de cõſti. Hoick plene proſequitur materiã; proteſtationis in.c.ſi conditiones.de conditi. appoſit.

Qui cõtra iura mercatur. bonam fide; preſumitur non habere

Pone caſum vt in glo.Dyñ etiam ponit exemplũ ĩ eo qui emit rem a pupillo ſine tutorũ auctoritate.per.l.eu; qui.C.de aucto. preſtan.Et eſt ratio huius regule quia aut emptor ſciebat a iure prohibitum.⁊ ſic aperte concluditur mala fides.aut ignorabat et tũc preſumitur mala fides propter errorem iuri. .l.ſi fur.ff.de vſucapio.et per id quod notat hic gl.in fi.

Jo.an. ponit hic queſtionem diſputatam per Guil. de petra lata. Rectores parochialis eccleſie quandam aliam parochiale; cum ſuis fructibus tenuerunt vt vnitam vel annexam nullo ibi inſtituto rectore tanto tempore ꝙ de cõtrario non eſt memoria.Queritur an per id poſſit licite ſic teneri.Soluendo dicebat diſputãs ex diuturnitate temporis talem vnionem non adquiri.⁊ ex ea non poſſe rectorem vtrãq; regẽ.licet.vna eccleſia bene poteſt preſcribẽ inſtõnem in alia.Et inducit pro hoc ꝙ hec conſuetudo ſit oneroſa eccleſie inducens periculum.animarum et detrahẽs ſine cauſa iuri epiſcopoꝝ q̃ꝝ eſt vnire et diuidere eccleſias.vt in.c. ſicut vnire.ſupra de exceſſi.prela.Jo. an.dicit hanc vnione; adquiri poſſe per tempus cuius initiĳ nõ eſt memo ria dum poſſeſſa fuit eccleſia vt vnita ſeu annexa nec erit eccē tunc in ea rectorem inſtituere cum rector prīcipalis ſit rector vtriuſqȝ ſed non valeret ꝙ illa eccleſia non haberet propriuȝ regentem curam ſcilicȝ vicarium perpetuum aut ſalteȝ temporalem iuxta .c.extirpande .§. qui vero .de preben. et cle.frequens .§.quidam ꝺ excel. prela.et probat conſtitutio execrabilis ad fi. Jo.xxij.niſi tamē facta eēt vnio eccleſiarum propter paupertatem ꝙ tūc inopia ⁊ poſſibilitas regēdi vtrāqȝ excuſaret a vicario ponendo.c. eaȝ te in fi.ſ.de eta.et qualitate

Ona fides nō patitur vt ſemel exactum iterum exigatur

Pone caſum vt in glo.et procedit hec regula cum idem exigitur ab eodem ſiue illud ſit debitum ſiue pena vel etiam ſi petitur ab alio qui ab exacto cauſam habet vel qui contra exactum eſſet habiturus regreſſum vt in eo qui dolo deſijt poſſidere.a quo licet vel agens conſecutus ſit extimationem.nihilominꝰ agit ad rem contra poſſeſſorem vt in.l.nec nullaȝ.§.ſi quis.ff.de pe.hē.cetera dic vt in glo.

Jo.an.ponit hic q.An res et pena ſimul peti poſſunt. et dicit Jo.an.ꝙ aut pena conuentiōalis ſuccedit loco rei vel intereſſe totius tūc debet actor alterum eligere et illo eē contentus per.l.predia.ff.de ac.emp. et facit hec regula Si autem opponatur loco particularis intereſſe vt q̄a penam certam ſtipulatus ſum ſi mutuum nō reddas die ſtatuta tunc petitur vtrūqȝ per.l.traiecticie in prin.ff. de ac.et ob.Si autem apponitur propter ꝯtumaciam aut contemptum. iterum poteſt vtrunqȝ peti.nec eſt locus regule hic poſite.cū tunc nō ideȝ ſed diuerſum ſit quod petit̄.Jn caſu dubio preſumendum videtur ꝙ loco intereſſe ſit appoſita. per.l.ſi duo.ff.ſi quis cau.Et de materia vide per Jo an.poſt Hoſt.in.c.dilecti.ſupra de arbi.per Cy.in.l.cum proponas.C.de tranſac.Jo.de bel.in.l.ſi pacto.C.de pact.

Cum quid vna via ꝓhibetur alicui ad id alia non debet admitti.

Pone caſum vt in glo. Et intellige regulam cum aliquid prohibetur.habito principaliter reſpectu ad rem prohibitam. nō ad viam vel modū quo prohibet̄ vt patet in caſibus exceptis in glo. ⁊ facit.c.examinata.ſupra de iudi.

Jo.an. ponit hic queſtionem.Quidam notarius ꝓcurator meus ad probanduȝ de iure meo produxit in iudiciū quoddaȝ inſtrumentum ſua manu ſcriptum. queritur an faciat fidem.Soluēdo tenet Jo.an.ꝙ in tali inſtrumento niſi alr̄s arguat̄ de falſo fides debet adhiberi ſi ex ſui forma ante litem motam ⁊ ſuſceptum procurationis officium apparet ipſum fuiſſe ꝯfectū.Jdem ſi poſtea fuiſſet confectuȝ quando procurator ex neceſſitate officij illud confeciſſet. vel quando dominus non nominati ſed vt quilibet alius vtilitatem ex eo conſequitur.Exemplum primi.ſi fuit ſcriptor alicuius vniuerſitatis. Scd̄i exemplum ſi continet inſtrumentum pactum inter duas vniuerſitates. vt quecunqȝ attulerit vinuȝ habebit tantum ꝛc. facit gl. in. l. vlt. ff. de teſti. que dicit procuratorem teſtificari poſſe ĩ cauſa. et facit. l. deferre. §. item cum. ff. de iure fiſ.

Ontract⁹ ex conuentione legem accipere dinoſcuntur.

Pone caſum vt in gl. que intelligit hanc regulaȝ procedere de conuentione honeſta. ⁊ que non eſt contra bonos mores. nã de illo intelligenduȝ eſt quod vulgo dicitur Pactum rumpit legem. Sec⁹ ſi fiat conuentio ne dolus preſtetur. quia non valȝ conuentio. l. contract⁹ ff. eo. ti. Idem ſi pactum ſit impoſſibile. Et in quibus contractibus veniat dolus lata culpa leuis aut leuiſſima. et in quibus caſus fortuitus tractat hic Dy. et Jo. an. poſt eum. de quo ꝑ glo. et doct. in. c. vno. ſ. de ꝯmo.

Jo. an ponit hic quattuor queſtiones de contractib⁹ aduocatorum Prima eſt dominical. lxix. Quidam aduocatus pro certo feudo ſeu annuo certo. ſeu annuo ſalario cõuenit patrocinari monaſterio ſancti Antonij in omni ſua cauſa. et eodem modo conuenit cum alio monaſterio. litigãt hec duo monaſteria. inter ſe. Queritur ſi alicui. ⁊ cui debeat patrocinium preſtare. Refert Joħ. Goffr. Innoc. et Hoſt. dicere ꝙ ſine pena iuuat primum contra ſcđm. vt in. c. tua. et. c. veniens. et. c. intellecto ꝺ iureiuran. Ita nõ. in. c. i. ſupra de poſtul. Dicit tamen ibi Hoſt. de beneficiato duarum eccleſiarum quibus equaliter tenetur ꝙ ſibi conſulit ne aſſumat ſibi partes aduocati ſed mediatoris.

Secunda queſtio eſt venerialis. lv. An pro eodem ſalario teneatur aduocatus patrocinari in cauſa appellationis. et in principali. ex quo ſimpliciter recepit cauſaȝ deferendam. Soluendo dixit Bart. omnes tenere ꝙ non. quia alia ẽ cauſa appellationis a principali. ij. q. vi. ſi epiſcopus. facit. l. inuitus. C. de procurat. quod limitat Guil. in Specul. ti. de ſalario. §. ſequitur. verſi. Sed nũquid aduocat⁹ in appellatione a diffinitiua. quia ſi ante ſententiaȝ appellatur vl' in integrum reſtitutio petit͂. putat ꝙ teneatur ſi in eodem loco ꝯtractetur vl' ſatis proprie. pro quo faciunt notata Jo. an. poſt Innocent. et Hoſt. in. c. non iniuſte. ſupra de ꝓcurat. vbi de ꝓcuratore ſatis dic͂ illõ

Tertia qõ incidens ẽ dñicalis lxxiij. ſimilis p̃cedenti. et de ꝯtractu medici ꝙ pro certo ſalario ꝯuenit curare infirmũ. an recidiuantẽ pro eodem teneatur curare? Solutio placet Jo. an vt diſtinguat͂ an ilico recidiuauit. aut lõ poſt ſanitatẽ adeptam vt primo caſu teneat͂ medicus curare ipſuȝ. ſcđo nõ. alleg. l. diuus. ff. de in integ. reſt. et qđ nõ. ſ. eo. li. de elec. c. ꝯmiſſa. §. i. in gl

.iiij. qõ ẽ dñicalis. lxxiij. Si aduocat⁹ meus cui ꝯueneram dare centũ ſi obtineret cãm al's ꝯuenide. x. cũ tranſegerim cũ aduerſario debeat hr̃e centũ. Et ſolđ eſt ꝙ tota centũ debet hr̃e. qđ etiã tenet gl. ſi. ĩ. l. vnica. C. de ſuffragio. allt. l. ſi. ff. manda. vbi etiã de hoc ꝑ gl. iij. et facit regula imputari. ſ. eo. ti. ⁊ regula cũ ſtat. ſ. e. ti. cum concorđ. Forſan enim timore aduocati inductus ẽ aduerſarius ad tranſigenduȝ. Habeat igit͂ ſtipendiũ qui pro tempore preſtitit auxiliuȝ.xij q.ij. charitatem. Iteȝ viciſſe videtur ex quo eius deſiderium eſt impletum arg.l.i.ff.qui ſatiſd.cog.

Quinta queſtio eſt et ſi. An aduocatus habere debeat totum ſalarium conuentū ab herede Titij intentante actōnem quã ignorauit elidi poſſe ex perſona ipſi⁹ Titij. Soluit ꝙ ad totum ſalariuȝ teneatur heres per.l.ſed addes.§ vlti. ff. loca. cum non conſtet per aduocatuȝ vt ibi et in.l.qui operas.eod.ti.

amnū quod quis ſua culpa ſentit ſibi debȝ non alij imputare

Pone exempla vt hic in gl. Nec ob. huic regule .l.ſi igitur in fine.ff.pro ſocio. vbi imputat̃ mihi damnum quod prouenit ex delicto vel culpa alteri⁹. Quia dic ſm Dy. ꝙ illud procedit quando culpa poteſt mihi imputari ratōne participationis vel culpe vel delicti ratione cuius alius paſſus eſt penam.

Io.an. ponit hic queſtionem. An fideiuſſor vſuras quas ſoluit creditori ꝓ debitore poſſit repetere ab eodem debitore. Soluēdo dicit ꝙ ſi debitor ignorat obligationem fideiuſſoris. et ſic non poſſunt ab eo repeti.p.l. ſiquis negocia. ff.de nego.geſti. Idem ſi ſcit ſed contradicit. quia hoc caſu nec ſortem ab eo poſſȝ fideiuſſor repetere.per.l.ſi ꝑte.ff.manda. Si ſcit ⁊ patitur tunc debitum ſolutum pro eo poteſt fideiuſſor repetere. ſed nō indebitum nec vſuras. et ſibi imputet ꝙ ſe obtulit. arg.c bona fides. ſupra de depoſi. Si mandat ei ꝙ ſoluat tm̄ ſorteȝ. ſi ſoluit vſuras non repetit ab eo. per.l.diligent̃. ff.manda. Aut ex mandato fideiuſſit pro vſuris incluſis ſub nomine ſort̃. prout eſt moris. et tunc repetit ex quo iuſte credidit totum ſortem fuiſſe.c. ſi beneficia. ſupra eo.li.de preben. Aut fideiuſſit in omnē cauſam. etſi ſimpliciter non repetit. qa ī generali mādato non venit in debitum.l.ſi procurator.ff.de condic.inde Aut nominatiȝ mandauit fideiubere pro vſuris tūc ſi iurauit fideiuſſor creditori ꝙ ſolueret tunc repetit ſm Io.an. per c.debitores.s̃.de iure iuran. Si non iurauit tunc ſi debitor iurauit fideiuſſoreȝ indemnem ſeruare repetitur vſura ſoluta ab eo in foro eccleſiaſtico etiam ſi ſit laicus.c.ſi.s̃.e.li.de fo.comp. Si illud non iurauit tunc ſi propter pingnera aut fideiuſſores expediebat debitori vſuras ſolui et tunc repetunt̃ ab eo c.peruenit.s̃.de iureiuran. Si non expediebat id debitor tunc fideiuſſor ſponte ſoluens eas non repetit eas a debitore vt hic cum concor.ſuis qđ verum iure fori ſed iure poli ſm theologos in foro conſcientie deberet debitor vrgeri ad reſtituendū vſuras ſolutas de quo hic latius per Io.an.et per glo.et doc.in c. peruēit s̃.de fideiuſſo

Nfamib⁹ porte non pateāt dignitatum

Pone caſum vt in gl. et qđ dicit tex. pateant. dic id eſt aperiantur. vel nõ detur ingreſſus per illas. ſed obſerent᷑ illis ſm Jo. an. Qui etiam dicit ꝙ porta dicit᷑ ſm diriuatores a portãdo intus et extra Sed olim porte dicebant᷑ ciuitatum proprie quia olim volentes edificare ciuitates in circuitu ducebant aratrũ deſignantes ſic ſulco locum murorũ. ſꝫ vbi debebat eẽ porta. ſuſpendebãt aratrum ne terrã tangeret a qua portatione dicta fuit porta Sꝫ hodie latius accipitur vt patet ſupra eo. li. de conſecra. eccl. vel alta. c. vno. in fi. Et dicit Dy. hic ꝙ eſt duplex infamia. ſcilicet iuris que irrogatur per ſententiam in actionibus. de quibus i. §. ex qꝫbuſdam. Inſti. de pe. tem̃. litig. Alia ẽ facti que opinionem alicuius ledit apud bonos et graues. Quod multis modis contingit. vt ſiquis damnetur in condictõne furtiua. l. ceſſat. ff. de actio. et obli. vel ĩ inťdẽo. vnde vi. l. honori. ff. de obſequi. Idem ſi pater ĩ teſtamento filium increpauit vel iudex interloquendo dixit aliquẽ male vite vt hic probatur. C. de infa. l. interlocutoria. Et de qualibet infamia ꝓcedit hec regula ſm Dyñ.

Jo. an. ponit hic queſtionem Cuꝫ electo ad dignitatem infamia poteſt opponi vt hic patet. opponit aliquis electo defectuꝫ natalium ⁊ etatis. quis habeat probare Soluendo dicit Jo. an. ꝙ vtroqꝫ caſu opponenti onus probandi incumbit in tantuꝫ ꝙ ſi non probat nõ caſſatur electio. perdit inſtantiam et penam. patitur decre. prime. eo. li. de electio. Que etiam locum habet. cum ſuper obiectis non eſt appellatũ ad papam. vt notat᷑ in cle. ij. de procura. nõ tamen confirmatur electio. niſi elect⁹ ſe probet legitimum. per. c. congregato. et. c. cum inter canonicos. de elect. de quo hic latius per Jo. an.

ertuꝫ ẽ quod is committit in legem qui legis verba complectẽs ꝯtra legis nititur voluntatem

Pone caſum vt in glo. Et ſm Dy. patet ex textibus iurium allegatorum in glo. ꝙ ſicut paria ſunt facere ſm verba legis. et ſm ſententiam vel ſm ſententiã tm̃ non ſeruatis verbis vt in. l. nominis. §. verbum. ff. de ver. ſig. Ita econtra paria reputantur facere contra v̓ba et ſententiam. aut facere contra ſentẽtiam tm̃. Et hec eſt mens huius regule ſm eum. et quattuor modos quib⁹ fraus fit legi. proſequit᷑ hic Dyñ. de q̃bus gl. remittit

Jo. an. ponit hic queſtionem. de monacho. q̃ defert habitum monachalem ſed coopertũ habitu clericali an ſit apoſtata. et tenet ꝙ ſic. ſi non habꝫ iuſtam cauſam transformationis. quia deſuper tenetur deferre habitum ſuum. c. clerici. ſupra de vi. et honeſt. cle. et. c. deus qui eo. ti. vbi late de hac. q. per Jo. de ligna. Et hodie videtur determinatuꝫ in cle. quoniam. in prin. de vit. et hoñ cler. verſ ac religioſi. facit. c. in nõnullis. ſupra de iudeis.

Atum Rome apud ſãctum Petrum quinto nonas marcij pontificatus noſtri anno quinto.

Circa hāc datam Joh an. quatuor tractat vtilia pro notarijs et aduocatis Primo an locus initi contractus debeat poni in inſtrumento. de quo remittit Scd̄o docet in glo. ij. inuenire kalendas. nonas et idus. Tertio in glo. iij. tradit modū Romane curie circa epiſcopatum ſcribenduʒ in litteris. ⁊ circa formam Bulle. et circa pontificatum et quando incipiant. Quarto in glo. fiñ. diſputat quando noue conſtitutiones incipiunt ligare. Fuit auteʒ datus hic liber ſexti anno milleſimo ducenteſimononageſimooctauo. De data decreti vide notata. ij. q. vi § forma. De Concilio vieneñ vide notata in cle. cum ſit de cenſi.

Jo. an. ponit hic tres queſtiones in mercurl. Prima An omiſſio indictionis in inſtrumento viciet inſtrumentuʒ. Soluendo tenet ꝙ ſic. quia eſt de ſubſtantialibus inſtrumenti vt probatur in auc̄. vt p̄po. no. impe. collat. v. per totum. et in. c. inter § ſed contra. de fi. inſtru. et ibi gl. docet modum inuenire indictionē et glo. penulti. in. l. vna. C. de iuſti. codi. confirm̄. de qua etiam notatur. xxiij. q. v. de liguribus. ⁊. xvi. q. vij. maiores. quod verum niſi per aliqua. que precedūt in pagina de indictione poſſit cōſtare. facit. c. ſcd̄o requiris. de appella. Iteʒ niſi conſuetudo habeat indictionem nō poni ī inſtrumentis. facit § leges. iiij. diſt. Dicit tamen Jo. an ꝙ Romani pontifices et Imperatores Romanoꝝ indictionem in ſuis litteris non ponunt Imo Romani pōtifices nec ponunt expreſſe annuʒ natiuitatis vel incarnationis dñi. ſʒ hec quattuor ponunt. ſcilicʒ locum. annū pontificatus. menſem et diem. Romani autem imperatores ponunt duplicem et quandoqʒ tripliceʒ annum ſcilicet annum dñi. annum regni. et etiā annū imperij poſt coronationē. Olim tamen etiaʒ in papalibus litteris ponebatur indictio. vt patet. xxxiij. diſtinctione can. In nomine. quia tunc notarij ſubſcribebāt. Hodie in bullatis notarij non ſe ſubſcribunt. igitur nec indictionem ponunt.

Secunda queſtio

Quid ſi indictio ponit̄ in inſtrumento que cum anno domini non cōcordat. Et tenet Dy. ꝙ talis. error nō viciat inſtrumentū. quia omiſſio ſubſtātialium que leuia ſunt non viciat. l. i. ī fi. ff. de vent. inſpi. Cum igitur per inſtrumentum conſtat de grauibus ſcilicet de perſonis contrahentiuʒ re in contractum deducta. et de cauſa contractus que contractū perficiunt. Cetera que ſolent apponi videntur leuia facit. l. i. C. de erro. cal. vbi error computationis vel calculi non nocet. An autem Notarius poteſt corrigere errorem ſuuʒ in inſtrumento? Dicit Jo. an. ꝙ ſi poſt productionem inſtrumēti ī iudicio apparet error aut falſitas in inſtrumento. notarius nō corrigit illud ſine auctoritate iudicis aut officialis ad hoc conſtituti. alias ſibi poteſt impingi falſum. l. eos qui. in principio. ff. de falſ. Sed anteq̄ parti tradatur poteſt Notarius illud corrigere ſine iudicis auctoritate et ſic ſeruat̄ Si non eſt Notarius qui corrigat et poteſt apparere protocollum per quod apparet error anni vel indictionis illi ſtabitur in auc̄. de tabel § illō collatio.iiij Ideo iurant notarij protocolla de omnibus actibus tenere ſi nec protocollum videri poteſt.nec ꝑ teſtes coadiuuari poteſt inſtrumentū qui memorentur de anno.nec aliud ē in inſtrumēto per quod appareat de anno.putat Jo.an.contrarietateꝫ in dictionis et anni viciare inſtrumentū quia indictio eſt de ſubſtantia inſtrumenti vt patuit.et patet de fi. inſtru. .c.inter.ergo falſitas eius viciat

Tertia queſtio

Joh.and.eſt An magiſtri compoſitores librorum vel ſcriptorum ſua nomina debeāt in illis inſcribere. Et ꝙ queſtio diſtinctione eget.dicit ꝙ non inſcribens non peccat ī caſibus vt qū propter puram humilitatem non inſcribit ſe.aut ne det emulis materiam delinquendi et detrahendi quam percipit forte parataꝫ.quia vt dicit Hieronymus Reprehenſionem vitare nō poteſt niſi qui om̄ino nil ſcribit. Idē ſi propter aliquam ſuam notam ſe nō inſcribit.quia eſt conſtitutus in apoſtaſia cuius dicta recipi poſſunt quaſi rationabilia.non vt auctoriſabilia ex inſcribēte.vt notat̄.xvi.diſt.c.Ideꝫ ſi ſit religioſus qui ſcripſit aliqua vtilia in iure ciuili aut poetria.aut in alia materia ſibi non congrua.quia licet peccauit vt patet ex legenda Hieronymi.non tamen illud occultū peccatum prodere tenetur.de peni.diſti. .i.ca.non tibi dico.Peccaret autē nō inſcribens quando contra conſcientiam credens male agere non inſcribit Item vult ſtudioſe ſine cauſa lectorē dimittere incertum.quia facit contra illud Quod tibi nō vis fieri.alteri ne feceris Matth.vij.⁊ in prin.decrl.Itē quando improbo operi ⁊ detractiuo non inſcribit vt alter id ſcpſiſſe putet̄ contrarium facit cōtra illud Diliges proximum tuū.Matth.xxij.in fi. Idē in ſimilibus caſibus. Inſcribens etiā interdum peccat ſi ex pura vana gloria inſcribit ſe.aut ex ambitione. contra quos dicitur Regū.ij. Nolite loq̄ ſublimia gloriantes.quia dn̄s ſcientiarū eſt dn̄s. Et Tullius lib.primo tuſcul.queſtionū reprehendit opifices qui poſt mortem gloriari volunt. Videns ꝙ noſtri phi nōne in libris ipſis quos ſcribunt de gloria contemnenda ſua nomina inſcribunt. et Seneca in epl'a.cxiij.Qui virtutē ſuam publicari vult non virtuti laborat ſed glorie. Item peccat inſcribens ſi ex rācore ad emulos quos videt ex honore ipſius dolere ſe inſcribit. Faciunt notata.xxiij.q.iiij.ſi is qui. Non peccat autem inſcribens quando id facit vt alios ad ſimiles labores alliciat.facit .c.de quibus.xx.diſt. Item id facit ne opus alteri aſcribatur aut certificare voluit illam fidem operis que prouenit ex auctore. Sic enim Hieremias Iſaias Ezechiel.om̄es ꝙ xij.prophete minores ſuarum viſionum et prophetiarum principijs ſua nomina habent inſcripta Idē de parabolis Salomonis. Idem apoſtoli in epiſtolis excepta prima Johis ⁊ vltima Petri Idem quando ſe inſcripſit habēs iuſtum motum animi. licet cupidus fuiſt fame et pompe per inſcriptionem. puta id fecit vt ſibi et ſuis de ſcientia in qua ſtuduit diu prouidere poſſit. Nam cum iſte non intendit taleꝫ gloriā timori diuino preponere. cum eti hoc non repugnat charitati proximi Et quia iuſtum motiuum fuit admixtum ſcilicet ꝙ laboris ſui honeſti

fructum perciperet inſcribens. et ſuis neceſſitatibus prouideret. non peccauit.facit.xiiij.q.iij.quicunqꝫ. Nam vt inquit Ualerius li.viij.de cupiditate glorie Nulla tanta humilitas q̄ dulcedine glorie non tangat̃.Et Hieronymus ad Saluianā Difficile ē gloriā v̄tute ſuperare.Et vt de his breuibus finem faciam opus hoc puerile ex alioꝝ ſcriptis pro mei ingenij modicitate enucleatuꝫ.pro directione iuuenuꝫ.in Jure canonico proficere cupientiū cōpilaui ac compoſui ad laudem ac gloriam in euum benedicti.
Amen

Sūmaria pariter

⁊ concluſiones Sexti accurate⁊ compendioſe ex doctoribus circa eundeꝫ ſcribētib⁹ ꝑ honorabilē viꝝ dn̄m Johannē koelner.de vanckel artiū liberaliū mg̃rm.iuris vtriuſqꝫ doctorem. viruꝫ peritiſſimū.in florentiſſimo ſtudio Colonień collecta. Anno gratie Mcccclxv.i vigilia purificationis beate dei genitricis Marie virginis glorioſiſſime impreſſa finem acceperunt feliciter.

BLB BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

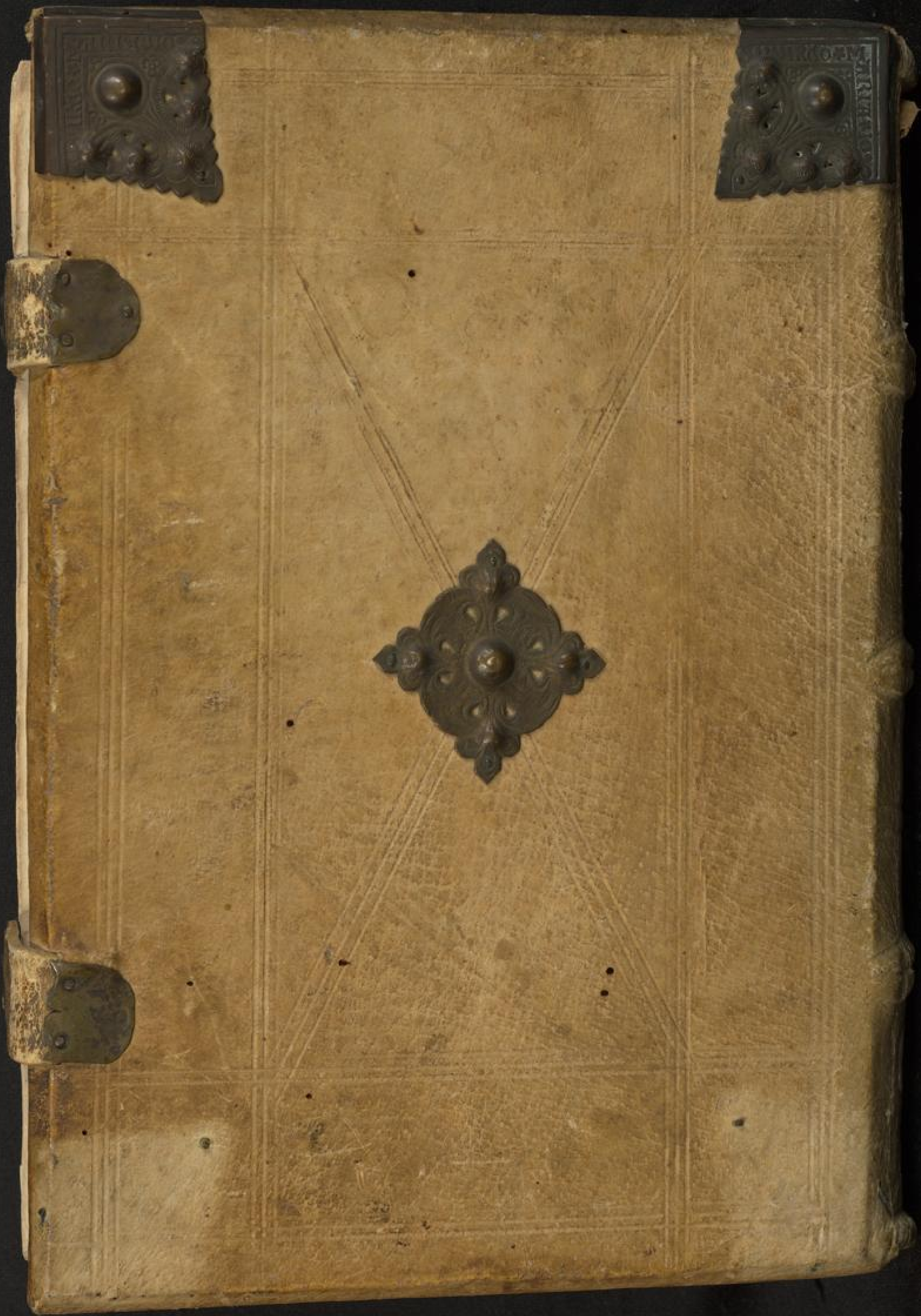

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg